Ч. 122. Львовъ, Четверъ 1 (14) Червня 1900. Рочникъ XXI.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свитъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ: у Львовѣ администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ Ад. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинь-Бкого 2; — въ Ярославю: Л. Кшижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитости за инсерати спитай у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр.
на пѣвъ року	8 зр.	на пѣвъ року	11 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	14 зр.	на пѣвъ року	7 зр.
на чверть року	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи вертають ся лише на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатаний вѣдъ порта.

Неодиноке число коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошенія звычай приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчка инсератового або ся мѣсяць а въ рубрицѣ „Надсилане“ по 25 кр. а. в.

Поклади и инші документи приватні числить ся по 5 кр. вѣдъ виписки.

Де-що про право зборовъ.

Зъ огляду на розбудженый въ послѣднѣмъ часѣ народнымъ сторонництвомъ аґітаційный рухъ на провінціи, уважаємо за вѣдповѣдне подати до вѣдомости ширшого загалу важнѣйшій законни постановы що до такъ назв. права зборовъ въ тій цѣли, щобъ нашій дѣячѣ по повѣтахъ не потрѣбували въ кождѣмъ спеціальнѣмъ случаю удавати ся по информаціи до Народного Комітету, але знали самі, якъ въ даныхъ обставинахъ при уряджуваню вѣчь и зборовъ мають поступати и поводити ся.

Право о зборахъ нормує у насъ особный законъ про зборы (Gesetz über das Versammlungsrecht) зъ дня 15 падолиста 1867 Nr. 135 В. з. д. Законъ сей вѣдрѣжняє въ §§. 2 и 3 троякого рода зборы: 1) Зборы въ замкненѣмъ мѣсци (якѣмсь довольнѣмъ локали), обмеженій на умысне на се запрошеныхъ гостей (въ §-у 2: mit... „Beschränkung auf geladene Gäste“), 2) зборы въ замкненѣмъ мѣсци але загально доступний (§. 2: „ohne Beschränkung auf geladene Gäste“) и 3) зборы (и публичні походы) загально доступні пѣдъ голымъ небомъ (§. 3: „unter freien Himmel“).

До 1) Що до зборовъ въ замкненѣмъ локали, обмеженыхъ на запрошеныхъ гостей, то зборы тотій не вымагають анѣ повѣдомленя анѣ дозволу властей, а уряджує ся ихъ такъ, що скликуючій взглядно скликуючій высылають до тыхъ, котрі мають бути на зборахъ, окремі запросины менче-бѣльше такого змѣсту: запрошую (емо) Васъ на довѣрочній зборы (обмеженій на запрошеныхъ гостей), якій вѣдбудуть ся дня (дата) въ (мѣсцевость и локаль) о годинѣ (тій а тій). Пѣдпись) — зъ боку або пѣдъ споднмъ: До (для) Вп. (и выписати имя, назвиско, характеръ и мѣсце замешкання). На зборахъ обмеженыхъ гостей не має права власть удержувати своихъ высланникѣвъ и участвувати, бо законъ, уважаючи такій зборы за зборы приватій, знає ихъ неткальность зъ становиска потим у

кальности права домового. Може однакъ власть прислати свого высланника для сконтрольованя, чи всѣ присутній мають запрошенє, бо еслибъ ся показало, що въ зборахъ беруть участь також люде безъ запросинъ, то зборы такій стали-бъ ся зборами загальнодоступными, а такій зборы (яко не донесенй, о чѣмъ дальше) може власть сейчасъ розвязати. Тому-то высланникъ власти може переглянути, чи всѣ присутній мають запрошенє, але потѣмъ обовязаный (и можна его до сего вѣзвати) локаль опустити а въ кождѣмъ случаю має на жадане выказати ся, що до переведеня контролѣ збставъ своею властію уповажненый. Инакше можна ему вѣдмовити всякихъ информацій и вѣзвати до уступленя яко того, котрый явивъ ся на зборы безъ запросинъ. Для облегченя контролѣ потреба при запрошуваню спорядити все лісту запрошеныхъ (зъ зазначеньмъ имени, назвиска характеру и мѣсця замешкання), а на самыхъ зборахъ контролювати кождого зъ входячихъ, чи має карту запрошеня, и вписати его на окрему (другу) лісту присутныхъ. У насъ въ Галичинѣ выробила ся також така практика, що высланникъ власти жадає вѣдъ запрошуючого, щобы знавъ явившихъ ся на зборы особисто, а хочь практика така не есть цѣлкомъ основана на законѣ, то однакъ для увольненя себе вѣдъ непотрѣбныхъ конфліктовъ есть практично, щобы на случай потребы було запрошуючихъ бѣльше, такъ щобъ принайменче оденъ зъ запрошуючихъ умѣвъ на запытане назвати дотычну особу по имени. Зборы зъ запросинами суть дуже пожаданій и догѣдній а порадно ихъ уряджувати особливо тамъ, де розходить ся о удержане нарадъ въ тайнѣ, де власть неприхильно вѣдносить ся до публичныхъ вѣчь, або де зборы обчислений на менче число особъ.

До 2) Зборы въ замкненѣмъ мѣсци (локали) загально доступній вѣдрѣжняють ся вѣдъ зборовъ за запросинами тымъ, що кождому вѣльно въ нихъ брати участь и що вымагають попереднього повѣдомленя (не дозволу!) власти. Повѣдомленє має бути внесене найменче на три дни передъ зборами („народнымъ вѣчемъ“, якъ се у насъ называється) на письмѣ и заключати означенє мѣсця, часу и цѣли зборовъ („unter Angabe des Ortes, der Zeit u. des Zweckes“) — звучати отже менче бѣльше такъ: „Свѣтле ц. к. Старостово! (Не провінціи) Повѣдомляю (емо) отсимъ, що дня (того и того) въ (мѣсцевость и локаль) вѣдбуде ся загально-доступне народне вѣче зъ слѣдуючимъ порядкомъ дневнымъ... (Пѣдпись)“. На се донесенє має дотычна власть выставити сейчасъ посвѣдченє такъ назв. „Bescheinigung“ (рецепісъ) и коли на донесенє не наспѣе вѣдъ власти выразна заборона на письмѣ зъ поданемъ причинъ (§. 3), то вѣче може вже вѣдбути ся безъ нѣякихъ перешкодъ.

До 3) Зборы загально-доступній пѣдъ голымъ небомъ (а такъ само публичній маніфестаційній походы) вѣдрѣжняють ся вѣдъ попереднихъ тымъ, що вымагають выразного попереднього дозволу власти, и якъ довго дозволу нема, вѣче (походъ) вѣдбути ся не може. Длятого просьбу о призволенє на вѣче треба вносити заздалегѣдь, а просьба на письмѣ — въ поданю надежить отже писати не „повѣдомляю (емо)“, але „прошу (симо) о дозволъ на...“ — мусять заключати мѣсце, часъ и цѣль зборовъ а при походахъ також дорогу, котрою вѣнъ має ити (§. 3.) Пѣдъ походы, вымагаючій дозволу не пѣдпадають однакъ людовій забавы, весѣля, якъ взагалѣ походы выплываючій зъ практикъ релігійныхъ и обрядовыхъ (§. 5). Народній вѣча и зборы пѣдъ голымъ небомъ може уряджувати кождый (також малолѣтній якъ се выплыває зъ оречення мін. спр. внутр. зъ дня 22/3 1872 ч. 3.902) — за выемкою чужинцѣвъ (Ausländer), котрій не мають права анѣ скликувати вѣчь и зборовъ анѣ фунґувати на нихъ яко удержуючій порядокъ або провѣдники (§. 8 — „weder als Unternehmer noch als Ordner oder Leiter“). Брати участь въ зборахъ можуть всѣ безъ рѣжницѣ отже и чужинцѣ зъ выемкою уоруженыхъ (§. 9: „Bewaffnete“). На публичній вѣча и зборы має також власть право высилати своихъ делегатовъ чи высланцѣвъ одного або й бѣльше, котрымъ належить дати мѣсце на зборахъ пѣсля ихъ выбору и на жадане удѣлювати пояснень що до особъ внескодавцѣвъ и бесѣдниковъ (§. 12). По обовязуючимъ въ тій мѣрѣ міністерскимъ розпорядженямъ не вѣльно однакъ высланникови власти самому перерывати бесѣдниковъ або й забирати голосъ на зборахъ; вѣнъ може лише предсѣдателеви робити свои замѣтки та жадати пояснень або вѣдобраня голосу.

Выемокъ вѣдъ повысшихъ постановъ що до зголошуваня, дозволюваня, надзору або й вѣдбуваня публичныхъ вѣчь та зборовъ пѣдъ голымъ небомъ знає законъ о зборахъ два: 1) що до народныхъ вѣчь (въ замкненыхъ мѣсцяхъ) то вѣча такій не потребують мельдованя и вольній суть вѣдъ надзору власти, коли суть зборами выборцѣвъ задля обговоренія справъ выборчихъ або задля порозумѣня зъ выбранными послами а вѣдбувають ся въ часѣ вѣдъ розписаня выборовъ ажь до укончена выборовъ въ усѣхъ куріяхъ и всѣхъ повѣтахъ въ краю; 2) що до зборовъ пѣдъ голымъ небомъ, що зборы такій не можуть вѣдбувати ся, коли зѣбраный есть парламентъ або сеймъ, въ мѣсци ихъ пробуваня и пять милевѣмъ окрузѣ.

Заборонити зборы (на донесенє о зборахъ публичныхъ въ замкненѣмъ мѣсци або на просьбу о дозволъ на зборы пѣдъ голымъ небомъ) може власть — абстрагуючи вѣдъ случаю незамельдованя а взглядно на внесенія просьбы — тогдѣ, коли цѣль зборовъ пѣдпадає пѣдъ законъ карный або коли зборы загрожують публичному добру або публичній моральности (§. 6) Поза тымъ заборона зборовъ есть нарушеньмъ політичного права горожанъ, забезпеченого и признаного въ §-ѣ 12 закона основн. зъ дня 21 грудня 1867 Нр. 142 В. з. д.[1]) Заборона мусить наступити все

[1]) §. сей звучить: Die österreichischen Staatsbürger haben das Recht sich zu versammeln u Verein zu bilden. Законъ о зборахъ зъ 15/11 1867 есть закономъ спеціальнымъ дае выкопаня сего права основного.

---

(11)

Зъ надъ Спревы.

Подае *Евґенъ Мандичевскій.*

(Конецъ.)

Чого то вже не выговорюють на ту нещастну французку революцію! Що только покажесь нового и великого на свѣтѣ, сейчасъ вказують мудрцѣ на Францію и ей великій роки. Оденъ зъ нихъ*) добачує въ тій ворохобнѣ навѣть початки жѣночого руху, котрый нинѣ розрѣсъ ся на великій розмѣры, такъ що нема вже на свѣтѣ мѣсця, де бы питане жѣночои доль було цѣлкомъ чуже.

Жѣноче питане роззертають сегодня на всѣ стороны и розвязують его всякими вѣдповѣдями, котрій неразъ борше смѣшными, чимъ влучными назвати бы треба. Ложите супруже, борба о житя, значѣне выховання жѣночого, конкуренція, еманципація, — все те и богато нищого вяже ся тѣсно зъ сею справою и при ей обговорюваню то выривае у всякихъ комбінаціяхъ то щезае мовь тій фіґуры въ калейдоскопѣ. Навѣть у святомъ письмѣ шукано вѣдповѣди на сю загадку уступаючого столѣтя и опрокинено змагання жѣночій до рѣвноправности, нѣбы ворохобній заходы, котрій нарушують вѣдвѣчный ладъ у свѣтѣ и борше чи пізнѣйше мусять злучити ся зъ напрямами соціяльнои демократіи та запропастити повагу первѣстнои задачѣ жѣноцтва.

Правда, я не приклонникъ новомодныхъ выгадокъ и яркихъ переворотовъ у ладѣ, котрый завело провидѣне Боже, але не можу поминути тои нинѣ такъ важнои квестіи та хочу и ѣй присвятити кѣлька слѣвъ.

Рухъ жѣночій, котрый найбѣльше проявляєсь по великихъ мѣстахъ, а Берлинъ є безперечно однымъ зъ перворядныхъ его осередковъ, выдаєсь менѣ цѣлкомъ природнымъ, лише троха прискореным, обявомъ. Вѣнъ є высновкомъ духового житя чоловѣка, котре повстало и розвивае ся пѣсля правилъ всеи орґанічнои природы.

Чоловѣкъ, се найвысше сотворѣне помежи всѣма орґанізмами природы, жие и не може станути въ ходѣ свого безвпиннаго розвою на одному зъ осягненыхъ ступенѣвъ, а мусить все дальше и дальше ити та стремѣти до як ись идеальнои совершенности, котра пѣсля правилъ належить ся не тѣлесному, а духовому житю. Доказомъ на се не лише нечуваный зрѣстъ пізнаня и выхѣсноване силъ природы, котрій житє людске зъ роду въ рѣдъ перетворюють, але и постѣйность расъ, котрыхъ знамений черты вѣдъ передисторичныхъ часовъ задержались незмѣнеными. Чоловѣкъ розвиваєсь що до тѣла въ аритметичнѣй, а що-до духа въ геометричнѣй прогресіи, и коли першій поступъ годѣ запримѣтити, то другій на очахъ таки розрастаєсь и высновками зачудовуе. „Чоловѣкомъ“ не є нѣ мужчина самъ для себе, нѣ женщина сама для себе, але оба полы разомъ становлять доперва цѣлость. И доперва, коли уможливить ся рѣвномѣрный поступъ одной и другой полови „чоловѣка“, буде могла людскость осягнути тую совершенность, до якои вѣдъ вѣкѣвъ стремить.

Всяке житє повстае зъ житя, а саме же жерело житя все остае тайною; се гадка науковаго свѣта, а зъ нимъ годѣ спорити.*) Житє людске розвиваєсь постепенно. Десь є початокъ тѣлесного орґанізму, десь є початокъ и духового житя. Тамто спѣльне намъ и звѣринѣ, се рѣднить насъ вѣдъ нея. Духове житє розвиваєсь на всякій можливій стороны, але не о кождѣй проявѣ вѣдомо намъ, де она свѣй початокъ має. Але коли є, мусѣла десь мати и свѣй початокъ, про котрый лише мы, люде, нѣчого певного сказати не можемо. Вырунъвъ и рухъ жѣночій, якъ выриває та и друга и десята проява въ нашому щоденному житю; и мы ей нѣякъ собѣ пояснити не умѣемо, якъ тымъ однымъ, що, коли она є, то мусѣла десь зачатись. Хто нинѣ выкаже початки жѣночого руху и его жерело? Коли вѣнъ незамѣтно проявивъ ся, не знавъ его нѣхто пѣдъ тою назвою и уважано его може за якусь переходну фазу людского житя. Тутъ взялась жѣнка до тои роботы, тамъ до иншои, до котрои передъ тымъ и на гадку ѣй не приходило братись, бо ще не надѣйшла була вѣдповѣдна хвиля и обставины не складались по тому. Се бувъ природный мусъ, котрый выкликавъ тіи спорадичній случаѣ.

Що разъ збстало покликане до житя, мусить и розвиватись. Поверховнымъ доказомъ сего є вже ся поява, що рухъ жѣночій все бѣльшає и дальшій круги заточує. Але се не є ще крѣпкимъ приростомъ. Якъ тая повѣнь, що залле великій просторови, опаде и стає мѣлкою, такъ и вѣнъ. „Зрѣстъ мусить бути побѣльшеньмъ моментовъ правдъ, запримѣченымъ пізнань, котрыхъ передъ тымъ не було, котрій однако навязують ся, до вже нетлючого, якъ орґанічне продовженє — такъ, якъ кожда галузка, що напередъ є лише природно можливымъ, але не дѣйстнымъ приростомъ рослины“, каже оденъ ученый*). Очевидно, що лише о такѣмъ зростѣ жѣночого руху бути може мова. И такій дѣйстно є. Кожда зъ тыхъ проявъ, на котрѣ я въ горѣ натякнувъ, а котрѣ осудъ загалу замотують, є высновкомъ якогось пізнаня, котрого перше не було. Часъ покликавъ ихъ до житя. Примѣромъ на економічному полю при згадцѣ, якъ жие жѣнка, мусимо прийти доконечно до пізнаня, що вѣдносины ей теперѣшного житя не є гармонійній и зобиджують подекуды етичній правила. Длячого? Покрутѣмъ только калейдоскопомъ, а побачимо въ нему рѣзній образцѣ; око, що привыкло гладѣти у безмѣрну безодню людского житя, побачить въ калейдоскоповѣй рѣзнородности вѣдносины теперѣшнои жѣнки до свѣта въ рѣзныхъ бокѣвъ и дойде до пізнаня нового и правдивого. И такъ є жѣноче питане для незаосмотреныхъ, незамужныхъ жѣнокъ справою супружескою, для роботницѣ справою заробку, для учительки справою выхованя, и такъ дальше — можна сказати — въ нескѣнченость. Всѣ тій проявы жѣночого питаня є оправданій, але справедливій они лише тамъ, де сходять ся разомъ у одну цѣлость, щобы запевнити правне положенє жѣнки супроти мужчины. Се вѣдносить ся такъ до матеріяльнои, якъ и до етичнои стороны жѣночого питаня.

Якъ проявляє ся рухъ жѣночій въ Берлинѣ? Якъ по цѣлому свѣтѣ. Жѣнка хоче собѣ выбороти лучшу долю и не оглядаєсь на нѣякій перешкоды, якій бы они и не були. Не тѣлько не зважаєсь на етикетальній и недавно ще недозволеній выгадки, але и найсвятѣйшій, зъ дѣда прадѣда въ роднѣ удержуваній звычаѣ допче ся ногами, щобы лише плысти зъ филею загальнои струѣ часу. Жѣноцтво Гіндусу поборюе вѣдвѣчне палене вдовицѣ, хіньска цѣсарева принимае противъ звычаю Европейки, а єгипетска принцезна

*) T. H. Huxley, Critiques and Adresses, p. 239. Tyndall, Nineteenth Century, 1878, p. 507.

*) Dr. H. Lotzky: Leben und Wahrheit. S. 125. Leipzig. Hinrichsche Buchhandlung.

*) Monatschrift für Innere Mission, 1880. Heft 6.

Colosseum Театръ рѣзнородностій пѣдъ дирекціею Ернеста Торна.

Щоденно свѣтле представленє (въ недѣлю два представленія.) Выступы перворядныхъ силъ артистичныхъ. 256 12—15
Початокъ о 8-мій годинѣ вечеромъ.
Білеты до набутя въ бюрѣ дневниковъ п. Ильона, ул. Кароля Людвика 9

на письмѣ зъ поданемъ мотивовъ. (§§. 3 и 6.)

На самыхъ зборахъ за порядокъ и ходъ нарады вѣдповѣдае предсѣдатель зборовъ,[2]) котрый есть обовязаный уважати, щобъ на зборахъ не вѣдбуло ся що небудь противзаконного а на случай потребы мае бесѣдниковъ взывати до порядку або й зборы розвязати (§. 11.) Такожь и власть може розвязати зборы але лише тогдѣ, коли зборы вѣдбуваютъ ся противъ выразного заказу або коли на зборахъ вѣдбуваe ся що небудь чи то противзаконного чи то загрожуючого порядкови публичному (§. 13). На случай такого розвязаня мають зборанѣ сейчасъ розойти ся хочь бы за ужитемъ силы (§. 14), а до розвязаня управнена есть власть въ змыслѣ закона о зборахъ (черезъ своихъ делѣгатовъ.) Только на случай грозного небезпеченьства для публичного порядку (bei dringender Gefahr für die öffentliche Ordnung und Sicherheit) може такожь и инша власть (Behörde), покликана до удержуваня порядку, зборы розвязати — одинакъ мае о томъ своемъ зарядженю донести сейчасъ власти до того покликанѣй.

Властію въ змыслѣ закона о зборахъ, отже властію, до котрои належить вносити подання зъ донесенемъ и о дозволѣ вѣчь и котре мае право нагляду, заборонъ и розвязаня зборовъ, есть по §-у 16-наав. зак. 1) въ мѣстахъ, де е поліція державна, дирекція поліціи; 2) въ мѣстахъ, де е намѣстництво, а нема поліціи державнои, намѣстництво 3) въ усѣхъ иншихъ мѣстахъ, отже у насъ на провінціи, повѣтова власть політична то есть староство.

Противъ всякихъ заряджень названои власти, чи то розходить ся о заборону вѣча чи то о неудѣленe дозволу на походъ або вѣче вѣдъ голымъ небомъ, чи врештѣ о розвязанe зборовъ и т. п. прислугуе право вѣдклику (Berufung) до Намѣстництва яко II-ои инстанціи, а вѣдъ орeченя Намѣстництва до міністерства справъ внутрѣшныхъ яко инстанціи III-ои. Вѣдкликъ мае бути внесеный кождымъ разомъ лише черезъ першу инстанцію (староство) въ 8 днихъ вѣдъ дня доручeня рeшеня міністерства справъ внутрѣшныхъ. Жалоба, коли ей вносять приватнѣ особы мусить бути пѣдписана адвокатомъ. Названѣ средства правнѣ рѣдко однакъ коли ведуть до цѣли, — бо поминаючи вже саму чисто теоретичну сатисфакцію такого инстанціонованя въ справахъ зборовъ — трибуналъ державный розслѣджуе лише то, чи заряджeнемъ власти наступило порушенe горожаньского права одиницѣ, але не розслѣджуе зовсѣмъ, чи дотичнѣ факты мали справдѣ сей характеръ, що були въ силѣ нарушити публичну мораль або порядокъ публичный, бо се належить до свободнои оцѣнки (freies Ermessen) властей адміністраційныхъ. Длятого практичнѣйше замѣсць инстанціонованя поступати такъ, щобы въ повѣтахъ, де заборонѣ вѣчь повтаряють ся частѣйше, внести вѣдъ разу подане о дозволъ вѣча вѣдъ голымъ небомъ до Староства а дуплікатъ такого подання зъ зажаленемъ выслати безпосередно до міністерства справъ внутрѣшныхъ — зъ вѣдповѣдно стилізованымъ прошенемъ, бо въ порядку адміністраційномъ міністерство управнене е безпосередно контролювати заряджeня низшихъ инстанцій и навѣть выдавати въ тѣй мѣрѣ директивы та змѣнювати ихъ постановы.

Зрештою не есть выключена можливость, щобы въ одномъ мѣсци и въ тѣмъ самомъ часѣ вѣдбули ся два зборы (одинъ публичнѣ а другѣ довѣрочнѣ, кимъ иншимъ скликанѣ), а въ такомъ разѣ навѣть и на случай систематичнои заборонѣ публичныхъ вѣчь праця агітаційна не потребуе цѣлкомъ спинювати ся.

Нарушeня закона о зборахъ зѣ стороны скликуючихъ и уряджуючихъ зборы потягнути може за собою, о скѣлько не заходять знамена тяжшои провины передвиженои закономъ карнымъ, кару грошеву до 200 зр. (безъ замѣны арештъ), а для урядника, о скѣлько рѣвножь не заходять знамена тяжшои провины (зъ §. 101 и 102 зак. кар.), въ наслѣдокъ зажаленя вѣдповѣдни кары дисциплінарнѣ.

Подання зъ донесенемъ о вѣчахъ и просьбы о дозволъ — все въ одномъ екземплярѣ — мають бути (по розп. Мін. фін. зъ 27/8 1868 Ч. 27486) остемпльованѣ на 1 корону, а вѣдклики по 2 корони вѣдъ першого аркуша а по 1 коронѣ вѣдъ дальшихъ аркушовъ. Залучники вымагають стемпля по 30 сот. вѣдъ аркуша. Зажаленя на поведенe урядниковъ або урядовъ до высшои инстанціи не потребуютъ остемпльованя, а можна ихъ вносити въ кождомъ часѣ безъ сталого означeня речинця.

Отсе е важнѣйшѣ постановы вѣдносячѣ ся до выконуваня права зборовъ. Есть однакъ пожаданe, щобы въ кождомъ случаю, де розходить ся о заборону вѣча або якѣсь иншѣ непорозумѣня, покривджeнѣ кромѣ средствъ, котрѣ самѣ ужинють, удавали ся також до Народного Комітету та сейчасъ пересылали тому-жь дотычный матеріялъ (всякѣ ухвалы въ вѣдписахъ) до вѣдповѣдного ужитку.

Д-ръ Евг. Л.

[2]) А такъ само и удержуючѣ порядокъ (Leiter und Ordner.)

До ситуації.

Неожиданого замкненя сесіи рады державнои мимо утвореня бѣльшости для порядку дневного, многѣ досѣ ще не можуть собѣ пояснити и всѣ шукають за безпосереднымъ товчкомъ, котрый спонукавъ д-ра Кербера до такъ енергічного кроку. Очевидна рѣчь, що тутъ отвираe ся широке поле для найрѣзнѣйшихъ легендъ походячихъ зъ „добре поінформованыхъ“ кругѣвъ, а котрыхъ автентичность тяжко справдити. Найфантастичнѣйшѣ ревеляціи подають Narodni Listy. Мѣжь иншими дневникъ сей подае слѣдующѣй фактъ: Сеи ночи [коли Чехи ломили пульты] антісемітъ Патай прийшовъ до Чехѣвъ и сказавъ: „Коли не перестанете, пѣшлемо до всѣхъ реставрацій и за хвилю стануть тутъ тысячѣ, котрѣ научать васъ моресъ!“ Одинъ зъ феодальнои шляхты почувши тѣ слова, побѣгъ зъ ними до Кербера, а повторивши слова Патая додавъ: „Такій антісемітъ не повиненъ вѣрити, що Чехи не приготованѣ до подѣбнои бучѣ. Чехи мають зъ собою револьверы, и показавъ президентови міністрѣвъ новый лискучій револьверъ. „Мы, феодальна шляхта, такожь маемо оружіе. Мы не дамо ся нѣкимъ побити анѣ зъобиджувати!“ Се мало спонукати президента міністрѣвъ до замкненя палаты.

Пѣсля иншои легенды кн. Шварценберґъ увѣйшовъ сеи критичнои ночи до комнаты, въ котрѣй вѣдбувала ся кабінетова нарада и просивъ, абы замкнути палату послѣвъ, бо въ противнѣмъ случаю прийде до проливу крови. N. fr. Presse подае розмову зъ якимсь міністромъ, котрый заявивъ, що бувъ цѣлый часъ на тѣй нарадѣ, але нѣчого такого не чувъ, анѣ не бачивъ. Чехи чванять ся, що се они позискали всѣ сторонництва правицѣ, абы приспалували правительство замкнути парламентъ. Fremdenblatt дементуе сю вѣсть стверджуючи, що сеи ночи зъ Чехами нѣхто не вѣвъ нѣякихъ переговорѣвъ. Чехи пишуть про тѣ переговоры лишь въ тѣй цѣли, абы выкликати недовѣрe до Кербера и деякихъ сторонництвъ правицѣ, кидаючи на нихъ пѣдозрѣня, що они по за плечима иншихъ, переговорюють зъ Чехами.

Парламентарна комісія молодоческого клюбу вредагувала меморіялъ, въ котрѣмъ клюбъ сей выступае противъ правительственного проекту языкового закона и заявляe ся противъ управильненя языкового питаня въ дорозѣ розпорядженя, яко незгѣднои зъ закономъ. Сей меморіялъ доручено вчера членамъ обохъ палатъ парламенту.

Угорска праса вже теперь журить ся тымъ, що буде, якъ австрійскій парламентъ не зберe ся и якій впливъ будуть мати справы Австрія на спѣльнѣ справы. Budapesti Hirlap заповѣдае, що коли бы въ слѣдующѣмъ роцѣ не выбрано делѣгацій, то цѣла институція упаде. Делѣгація утворено именно яко помѣчничѣ институція, а не засадничѣ. Угорскій дневникъ уважае за можливу рѣчь, щобы угорскій міністры передкладали угорскому сеймови спѣльный буджетъ. Коли бы въ Австрія функціонувавъ парламентъ зроблено бы такъ само въ Австрія.

Хто выгравъ?

Въ політичныхъ кругахъ порѣшено скорше пытанe, хто выгравъ на замкненю сесіи парламенту, якъ пытанe, що д-ра Кербера спонукало до сего кроку. Коли причину наглого замкненя сесія, въ браку рѣчевыхъ причинъ добачують хиба лишь въ загальнѣй въ XIX. столѣтю недузѣ, именно невластивічнѣмъ станѣ душѣ Кербера, то всѣ користи замкненя сесіи и побѣду добачують по сторонѣ ческои обструкціи. Нѣмцѣ вже першого дня закинули Керберови, що вѣнъ зложивъ оружіе передъ обструкціоністами. Чехи самѣ чванять ся, що выграли справу. Такъ само твердять орґаны иншихъ сторонництвъ.

Любляньскій Slovenec довѣдуе ся зъ Вѣдня, що несожидане замкненя сесіи ратувало молодо Чехѣвъ вѣдъ великои компромітаціи, бо они були бы не вытревали въ насильнѣй обструкціи, коли бы засѣд не перетревало нѣчь. Зъ тои причины Чехи можуть вѣдчувати лише вдячность для тыхъ, котрѣ вплынули на замкненe сесіи. Рада державна довшій часъ не буде скликана, однакъ певною рѣчею е, що Чехи вже не зачнуть обструкціи. Коли парламентъ зберe ся, Чехи знайдуть новѣ вѣдносины.

Такъ отже крокъ правительства ратувавъ Чехѣвъ вѣдъ компромітаціи и давъ имъ побѣду. На нашъ поглядъ, не Чехи тутъ выграли, анѣ правительство, котре може теперь спокойно рядити цѣсарскими розпорядженями. Выграли одни Поляки. Чехи, котрѣ чванять ся побѣдою, выгорнули власными руками каштаны зъ огню бандѣ Яворского. Яворскій осягнувъ все, що хотѣвъ. Ему залежало на тѣмъ, абы цѣсарь набравъ переконаня, що вѣнъ и его бранжа суть найщирѣйшими поборниками обструкціи и спасителями Австрія, але щобы при тѣмъ ческои обструкціи не поборено. Въ тѣй цѣли Яворскій взявъ на себе ініціативу и провѣдъ въ акціи змѣряючи до утвореня вѣльшости для порядку дневного, котра мала спаралѣжувати обструкцію. Рівночасно однакъ провадивъ справу такъ, абы ся „вѣльшость“ вѣдъ разу уродала ся безузбою собакою, котрои обструкція не потребувала бы боятися. Верховнѣ чинники не пѣзнали ся на фарисействѣ польского кругаря и набрали того переконаня, що коло польске е найсильнѣйшою пѣдставою ладу въ Австрія, головнымъ стовпомъ, на котрѣмъ держить ся держава и династія. Якъ Поляки ходили коло интересу доказуе фактъ, що Яворскій и Дѣдушицкій въ узнаню за труды въ справѣ уздоровленя парламенту одержали высокі декораціи. Яворскій одержавъ хрестъ Леопольда, а Дѣдушицкій ордеръ корони I. класы. Се довѣре до польского кола буде мати такій консеквенціи, що зъ новыхъ евентуально выборовъ коло польске не смѣе выйти здесятковане. А що новѣ и легальнѣ выборы зменшили бы число сихъ „вѣрныхъ“ членовъ посольскои палаты, Керберъ мусѣвъ спалити надрукованый вже патентъ о розвязаню рады державнои — се перша выграна Поляковъ. Коли бы однакъ мусѣло притти до розвязаня рады державнои, то новѣ выборы, котрѣ въ Галичинѣ мали вже бути легальнѣ, будуть вѣдбуватися пѣсля старои методы. Се друга заплата за вѣрность, політичный тактъ и змыслъ, выразумѣлость и „жертволюбивость Поляковъ въ интересѣ держави“. Окромъ сихъ безпосередныхъ користей, якѣ колу польскому принесло „поборюваня“ ческои обструкціи, польскѣ політики засадничо выграли. Полякамъ залежить именно на тѣмъ, абы не допустити до парламентарного полагоджуваня языковыхъ справъ въ поодинокихъ краяхъ. Коли бы нинѣ парламентъ полагодивъ языкову справу въ ческихъ краяхъ, завтра могла бы притти черга на Галичину. Поляки допустивши разъ до подѣбныхъ нарадъ въ парламентѣ, не могли бы выступати засадничо противъ евентуального жаданя парламентарного полагодженя языковои справы въ Галичинѣ. Противъ парламентарного трактованя языковыхъ предложень Кербера, хочь якъ они були колькою въ бѣкъ кола польского, Поляки не могли выступати отверто, бо якъ разъ въ тѣй хвили они хотѣли заслужити собѣ на вдячность короны. Поборюючи обструкцію поступали такъ, абы ей не можь було поборотися. Замкненe сесіи унеможливило парламентарне трактованe языковыхъ предложень.

Языковѣ предложеня наповняли Поляковъ тымъ бѣльшимъ страхомъ, що Керберъ за пѣдставу предложеня не принявъ засады единости и одноцѣлости историчныхъ территорій але засаду національныхъ территорій, зъ чистыми и мѣшанымы языковыми округами. Ясна рѣчь, що коли бы парламентъ, принявши для Чехія ту засаду, взявъ ся до управильненя языковои справы въ Галичинѣ, и тутъ примѣнивъ бы ту саму засаду. Першою жертвою реформы упавъ бы тогды любый нашъ rzędowy język. До сего нашѣ гегемоны не

Нацле Ганемъ ураджуе „чайокъ“ и запрошуе собѣ, не зважаючи на всякѣ давнѣйшѣ нормы, всѣхъ міністрѣвъ и дипльоматѣвъ. Емансипація на велику скалю! Въ Берлинѣ подыбуемо два напрямы въ жѣночѣмъ руху. Одинъ робѣтничій, а другій горожаньскій. Першій зъ нихъ оказуе нахилъ до соціалістичныхъ идей и мае тому часто до дѣла зъ поліціею. Другому, хотяй вѣнъ не лишае такожь політичныхъ квестій на боцѣ и не е чистый вѣдъ грѣховъ, полишила держава свободну руку. Множество малыхъ товариствъ, котрыхъ метою е самопомочь, образованe и забава, потворилось мѣжь робѣтницями, а имъ президуютъ дамы зъ кругѣвъ высшого товариства, — одинъ тому, бо вѣдчувають потребу пожиточно провести зайвый часъ, а другій, абы малпувати моду.

Въ 1896 роцѣ вѣдбувъ ся въ Берлинѣ интернаціональный жѣночій конгресъ. Выйшовъ вѣнъ зъ табору соціяльно демократичнои партіи и высказавъ богато домагань, мѣжь котрыми вызначають ся тѣ, що мають на цѣли усуненe нужды робѣтниць, поборюваня проституціи, признанe жѣнкамъ права голосованя та допущенe ихъ до высшихъ наукъ и до державныхъ испытовъ.

Жѣноцтво кинулось — сказати бы — зъ якоюсь горячковою зависти на всѣ поля заробку и, де перше працювали мужчины, служать нинѣ женщины за половину цѣны; а не одинъ купець мае ще и въ томъ интересъ, що красавицѣ стягають до склепу красолюбивыхъ гостей. По фабрикахъ, склепахъ, канторахъ, бюрахъ, урядахъ, — всюды сидять жѣнки, а мужчины занимають лише уряды надзирателѣвъ и наставниковъ, становища, котрѣ жѣнкамъ такожь е сбою въ оцѣ. Они вже и жѣночихъ инспекторовъ домагають ся. До чого то ще дойде за якій рокъ?!

* * *

Хто весною налюбувати ся хоче, втѣкае зъ тюрмы каменыхъ муровъ и шукае тыхъ мѣсць, де природа ще яко-тако свободною грудею дыхае. Ледно чи можна бы до такихъ мѣсць зачислити зоольоґічный городъ зъ его стайнями и клѣтками. Скорѣйше треба вѣддати першеньство звѣриньцеви, що розтягаeсь на величезнѣй просторони и е правдивымъ добродѣйствомъ для жителѣвъ мѣста. Тутъ можь повнѣйшими грудьми вѣдѣтхнути и зачерпнути воздуха свѣжого бодай на той часъ, коли хто прикованый до склеповои, фабричнои чи бюровои працѣ. Тутъ можь такожь пожинати свои чувства патріотичнѣ, бо ось въ головнѣй алеѣ здвигнули горожане „стовпъ побѣды“, и поустановляли статуѣ своихъ великихъ цѣсарѣвъ и мужовъ. А кому захоче ся зъ весною вѣддати мелянхолійнѣй задумѣ, идe тамъ, де вѣчна зелень огорнула мавзолей, въ котрому зложенѣ остатки членовъ родины Гогенцоллернѣвъ.

Але сто разъ красше и веселѣйше, мѣжь де-инде, е въ парку Вікторія, на котрый мѣсто богато ложить. Хто красу весны пѣзнати хоче, нехай идe у край поета, бо тамъ вѣчно пѣсня лле ся зъ усѣхъ галузокъ и зъ усѣхъ келиховъ. Пташня спѣвае и вода журчить весело по каменю: Весна надходить, весна спѣвуча, весна могуча!

И дежь, якъ не тутъ или Берлиньцевя, тымъ бѣльше, що тутечки налюбуесь вѣнъ природою и погуторить собѣ зъ старыми другами-поетами. Тутъ они розсѣлись у затишнѣй тѣни деревины — тіи бѣлѣ статуѣ геніѣвъ и витають радо прохожихъ. Витають радо старця, що вѣдмолодньвъ зъ весною, витають радо молодця, що сидe зъ любкою на лавочцѣ побалакати про недалеке щасте.

Ось глянь на поета „любки-весны“, на того честного и здорового Фридриха Рікерта. И въ его серце любовь неразъ заглянула та розбудила своимъ тепленькимъ и легѣтнымъ подувомъ колька спѣванокъ. И вѣчно величае вѣнъ весну, ей красу и ей силу. А тѣй дѣвицѣ, що глядить у его очи, якъ бы хотѣла въ нихъ читати, зѣпресь на зимный камѣнь, а таки чуе теплый живчикъ несмертельного поета, шепче вѣнъ сердечно:

„Ось тутка воздухъ синій,
Ось зелень тутъ зійшла,
И цвѣты, якъ въ святынѣ
Розкинула весна.

Ось тутъ у груди граe
Солодкая любовь,
И любка выглядае,
Чи вѣнъ прийдe зъ весновъ?.“

Тутъ бачимо Людвика Уланда зъ весняным усмѣхомъ на старенькомъ лици, а коло него обохъ спѣвакѣвъ молодѣжи, Кернера и Шенкендорфа. И они полюбили весну и радо були бы остали при житю, щобы ей красу и силу спѣвати. А коло нихъ зновъ одинъ старенькій — Ернестъ Моріцъ Арндтъ. Але у него серце молодѣe, коли весну собѣ пагадае, и оно бы нѣчно было лишь для нея, бо ще вѣсѣмдесять дволѣтный старець спѣвае весняку.

Всѣ они переповненѣ чарами весны, всѣ тѣ поеты, що станули рядомъ обочь себе. Лише одинъ нещасливый спочивъ мѣжь ними, одинъ, котрому навѣть весняный лучѣ сонця не були въ силѣ озолотити долѣ — Гейнрихъ фонъ Клейстъ. Спочивъ, якъ спочивае не одинъ, котрого люде за житя не знають, а по смерти лаврами вѣнчають!

Въ Берлинѣ на весни 1900 р.

можуть допустити и тому не хочуть допустити до першого кроку въ тôмъ напрямѣ, хочь бы реформа вôдносила ся инше до Чехiи, а Галичину лишала поки що въ спокою. Замкненя сесiи усунуло на нинѣ небезпоченьство, а що такъ стало ся, треба подякувати маневрамъ Яворского. Замкненя сесiи є великою побѣдою польского кола и польскои полiтики въ Галичинѣ. Хто якъ хто, а Поляки на замкненю сесiи найбольше выграли. Парляментарне полагодженя предложенiя Керберa спало зъ порядку дневного, а зъ симъ Spadł kamień z piersi. Тѣ слова краковского Czas-у зъ 12 с. м. найлѣпше доказують, якъ Поляки бояли ся парляментарного полагодженя языковои справы въ Чехiи, безъ котрого уздоровленя австрiйского парляментаризму неможливе и якъ имъ залежало на побѣдѣ ческои обструкцiи.

Розруxи въ Хiнахъ.

Въ понедѣлокъ коло Лянсауня 2000 боксерôвъ хотѣло вôдтяти англiйску патролю зложену зъ 16 людей, котра знайшла ся въ вôддаленю двохъ миль вôдъ чужихъ вôйскъ. Англiйскi матрозы кинули ся зъ помочею загрозеным и розпочали сильну пальбу зъ карабiнôвъ противъ боксерôвъ, зъ котрыхъ 40 убито або ранено. По сторонѣ Англiянцѣвъ не ма нѣ убитыхъ, нѣ раненыхъ. Европейскi вôйска гнали за боксерами и обсадили два села. Зелѣзниця сильно знищена. Експедицiя числить 2000 людей, а именно 915 Англiянцѣвъ, 350 Нѣмцѣвъ, 300 Россiянъ, 158 Французôвъ, 104 Американцѣвъ, 51 Японцѣвъ, 40 Италiйцѣвъ и 25 Австрiйцѣвъ. Стоячи пôдъ командою англiйского адмiрала воiски европейскихъ державъ прогнали дня 11 с. м. бôльшi вôддѣлы боксерôвъ, зъ котрыхъ погибло 35. Европейцѣ не мали нѣякихъ стратъ.

Чужi вôйска суть теперь занятi вôдбудованемъ зелѣзниць мiжь Льсфу а Лянсауномъ. Вчера вôдбiшовъ зъ Тѣентсiна пятый спецiяльный повѣздъ зъ провiнтомъ для англiйскихъ вôйскъ. До Таку приѣхавъ одинъ французкiй и одинъ англiйскiй панцирникъ и 200 россiйскихъ воякôвъ. Японьске правительство рѣшило выслатя до Хiнъ окрôмъ чотырехъ военныхъ кораблѣвъ ще бôльшi вôддѣлы войскъ.

Американьскiй адмiралъ Кемперъ телеграфувавъ до Вашингтону, що положенe въ Хiнахъ дуже поважне и рôвночасно просивъ, абы ему прислано зъ Манiлѣ баталiонъ матрозôвъ. Секретарь маринарки поручивъ адмiралови въ Манiли, абы Кемперови выславъ безпроволочно своихъ людей.

Зъ Пекiну доносять: Цѣсарева казала членамъ коронноi рады зложити въ чужихъ посольствахъ заяву, що хiньскi вôйска не будуть спиняти маршу чужихъ вôйскъ до Пекiну.

Письма зъ краю.

Зъ Туреччины пишуть намъ:

Галицкi обшарники та ихнi прихвостнi и посѣпаки продумують, якъ бы могли ще легкимъ способомъ на свѣтѣ зажити та мужика неволити. Ся порода людей нѣчого не научила ся и нѣчого не забула. Видить ся ѣй, що за неббошки Польщѣ був найлѣпшiй ладъ на свѣтѣ. Минула ся Польща, змѣнило ся богато дечого на лѣпше и у насъ, але галицкiй шляхтичъ все таки держить останка своихъ привiлеѣвъ та зôтхае до давнины и умѣе ходити коло своiи справы.

Край нашъ дôставъ якусь самоуправу; але всюды лишило ся по трошки зъ давныхъ порядкôвъ, — отъ хоть бы „двôрскi обшары, вiрилiсты, пропiнацiя и инше. Ласкавый урядъ у Вѣдни подбавъ, щобы обшарникамъ не стала ся кривда при полагодженю индемнiзацiи, при управильненю сервiтутôвъ, при выкупнѣ пропiнацiи. Ба, ласки она ще теперь не утрачала и умѣють собѣ на ню заслужати.

Але нашi обшарники вже и забули, коли минули ся грошѣ за индемнiзацiю та пропiнацiю. А ту хоче ся жити безжурно и легко, а нема звôдки взяти. Десь инде люде стараютъ ся о загальный добробытъ на новôтный ладъ; дбаютъ про пôднесенe рôльнои господарки, про розвôй промыслу домашнього и фабричного, глядаютъ новыхъ ринкôвъ для вытворôвъ краевыхъ. Але у насъ нема до того головы. Славный языкомъ економiстъ Щепановскiй на дѣлѣ показавъ все инше, але не способность працювати для добра краю. Польска делегацiя спасае у Вѣдни Австрiю, а сама сѣ завела въ болото. И рѣчь проста: Коли своему краеви нѣчого не годна помогти, то якъ зможе она цѣлити цѣлу державу? Отъ хоть бы взяти на увагу, що передъ нашими безрогами замыкають Вѣдень, Прагу такъ, якъ бы мы до звязи державы не належали. Кôлько то до тыхъ мѣстъ иде лише податкôвъ и всякихъ оплатъ вôдъ насъ, кôлько они намъ насылають всякихъ выробôвъ фабричныхъ зъ зелѣза, шкла, вовны и т. ин. За самiй сѣчкарнѣ Прага загортае рôкъ-рôчно великiй тысячѣ вôдъ насъ. Мешканцѣ Австрiи, Чехъ и ин. забирають звôдси що найлѣпше мясо, яйця, а нашому селянинови лишае ся пôсна бульба, та кобы ѣи ще мавъ! А выженe цицькове паця на ярмарокъ, то возьме 1 зр. 20 кр. И зъ чого-жь той бѣдный селянинъ въ Галичинѣ мае жити? Зъ чого буде податки платятя? Звôдки возьме на заспокоенe всѣхъ тагарôвъ, що на него рôкъ-рôчно зъ поступаючôи прогресiи валять ся? Польска делегацiя у Вѣдни тымъ не журить ся, що мужикъ въ Галичинѣ ледво ще животъе; она мае инше дѣло велике, — спасае Австрiю! И Богъ святый знае, що тамъ въ тыхъ политично мудрыхъ головахъ перевертае ся!

Ба, правда, думають ще про реставрацiю иôбнову „двôрковъ шляхетскихъ“, де вôдси заявы Дунаевского „po mieczu było męstwo, a po kądzieli wierność“, чи щось подôбного. Ти наши добродѣѣ думають, що ажь когды настане гаразд въ нашомъ краю, якъ вернемо на якихъ 100—200 лѣтъ въ задъ. Для нихъ бы добре було, але не для насъ Русинôвъ. Але хто знае, чи и имъ бы се выйшло на гаразд, бо свѣтъ не йде въ задъ, але все поступае и усовершуе ся. Нема для нихъ выходу, але и намъ зле зъ тымъ, що они захопили керму въ краю. „Шляхотскiй двôрекъ“ не давъ нѣчого доброго и пожиточного рускому народови. Мужикъ був невôльникомъ, священикъ рускiи пониженый, а хто зъ Русинôвъ выдобувъ ся зъ посередъ сêрои масы, той вырѣкавъ ся своеи вѣры и мовы, бо ти булѣ въ тяжкôмъ пониженю и погордѣ. Жида его разбôйъ бôльше шануванo, якъ брата Русина. Таке и днесь у насъ ще не перевело ся и не переведе ся доти, доки мы не перепровадимо розводу вôдъ горшка, мыски и ложки. „Шляхотскiй двôрекъ“ поставивъ туй побôчь церкви „святу карчму“; передъ панiчами и посѣпаками не була анѣ одна дѣвка на селѣ безпечна, коли мала хоть трохи гладке лице. Однымъ словомъ, що лишь могло злого спасти на Русь зъ шляхетского двôрка, те упало. За-для того на споминку обновы того пережитого лиха кождому Русинови мурашки лазять по-за спину. И не дивно; хто разъ вылѣзъ зъ пекъ, той не радо вертавъ бы назадъ. Черезъ те, скоро польскiй панки устами Дунаевского и Сенгушка обновили задуманый для насъ подарокъ пôдъ фiрмою „окружнѣ громады“, вся Русь заворушала ся. Всюды люде розправляють про сю нову благодать, пôдписують протесты и высылають до Львова. Въ турецкôмъ повѣтѣ ся акцiя иде трохи живiше, люде, що могли бы до сего довести, по трохи унимають ся, трохи боять ся; такъ нихъ теперѣшна система въ повѣтѣ приголомшила. А селяне також боять ся своеи тѣни. Колись давнѣйше селяне ту лѣпше держали ся, але теперь при тихли, боять ся, бо деякiй зъ нихъ, що хотѣли за свою справу постояти, богато потерпѣли вôдъ турецкихъ башабужукôвъ. Однакъ, коли священикъ занедбае розвинути акцiю въ своемъ селѣ противъ намѣренои реформы громадского закона, то не лишь провинить ся занехаянемъ обороны интересôвъ свого парохiянина, але и для себе владить ярмо, котре неразъ добре потисне, якъ буде вже готове. Се ладить противника Русинôвъ, вороги нашого народного розвою. Маймо надѣю, що наступить опамятанe и розвага. Теперь буде одинъ кривати ся, пôзнѣйше буде ихъ богато на карку стояти. Будуть добре сокотити рускаго священика и робити заходы, щобы овъ него въ нашомъ краю оббiшло ся!

Зъ столицѣ турецкого царства выйшовъ апель, щобы збирати пôдписи по селахъ за заведенемъ окружныхъ громадъ. Се дѣло поручено Матлакови, люстраторови повѣтовому. Его двѣ сестры, ще досыть молодѣ, служать у маршалка Осуховского и суть покоѣвками. Матлакъ ѣздивъ до Львова на писарскiй курсъ, здавъ испытъ и черезъ протекцiю опинивъ ся люстраторомъ при повѣт. радѣ. Декотрѣ громады писали до Турки по руски, деякi писарѣ держали ся твердо въ часѣ выборôвъ. Те не злюбило ся турецкому пашѣ, и давай брати зъ такихъ сѣлъ послѣдныхъ неукôвъ до Турки на науку писарства. Хлопець, що ледви знае якъ-такъ написати буквы, стае писаремъ, противъ точного припису гром. закона, що гром. рада сама приймае писаря. Тыхъ кандидатôвъ на писарѣвъ учить Матлакъ и пытае и декретъ выдае. Повѣдають, що се теперь найбôльша фiгура въ пов. радѣ въ Турцѣ. Сей панокъ ѣздить по селахъ буцѣмъ то шконтрувати, але напередъ войта и громады не повѣдомляе, а лишь ненадѣйно приѣжджае, велить вôйтови скликати раду и ухвалити, що громады пристаютъ на се, щобы мати окружныхъ писарѣвъ. Бувъ въ Лôмнѣ, Хащовѣ, Рыплинѣ, Смеречцѣ, Днѣстрику головецкôмъ, Бережку, Жукотинѣ и ин. Въ Днѣстрику голозецкôмъ и теперь писарує мельникъ Вольфъ, зайшлый Нѣмець, теперь родовитый Полякъ, именованый членъ пов. рады въ Турцѣ. Ся громада пôдписала, щобы Вольфъ був окружнымъ писаремъ и на Рыплину та Смеречку. Зъ сего видно, що Матлакъ свое робить, а кôлько громадъ выслало протестъ противъ окружныхъ громадъ, сего не знаемо, — имовѣрно дуже не богато. Хто не вмѣе постояти за свое, той нѣчого нѣколи не здобуде, а безъ посвячення и жертвъ нѣчого въ свѣтѣ не здобувае ся.

Ц. к. староство въ Турцѣ пише до священикôвъ про все по руски; за те судъ держить ся твердо товкмачення пп. Тхуржвiцкого та Шiнiньского и пише до священикôвъ все по польски. Щобы турецкiй власти писали до селянъ по руски, про се нема мовы. Се наступить ажь тогды, коли селяне самiй того зажадають. Однакъ мабуть на се ще довго треба ждати. Противниками освѣдомленя масъ суть чужi, — се бы ще не шкодило цѣлкомъ; але зъ чужими годить ся дуже богато своихъ, а се вже дуже зле. Начальникъ суду въ Турцѣ, п. Кiяровскiй, повѣдае, що нôвъ не є противникомъ рускаго письма, але жадае, щобы собѣ священики выбороли въ судѣ руску переписку; коли ему наказують по руски писати, то вôнъ се зробить.

Шкôльництво въ турецкôмъ повѣтѣ такъ упало, що вже гôрше и не може бути. Богато шкôлъ стоить позамыканыхъ, а и зъ тыхъ, що въ нихъ наука веде ся, не великiй хосенъ. На сей рôкъ подали ся до школы въ Вовчôмъ два браты, Голейки, а Полякъ зъ Самбора, Густавъ Свiстацкiй, на Розлучъ. Голейкамъ не дали нѣчого и вернули подана десь зъ початкомъ вересня 1899 р. а Свiстацкого посадили въ Вовчôмъ. Въ Лôмнѣ є порядна школа, въ нѣй учать лôмнянськi матечки, одна навѣть доѣзджае до Жукотина. Щобы матечки учили въ Лôмнѣ, ц. к. окружна рада шкôльна не выставляе сей школы на конкурсъ. Анужь подасть ся хто, и що будуть матечки робити? Бѣдный и нещасливый рускiй народъ пôдъ опѣкою такихъ приятелѣвъ! Кс. Дзядзiцъ приѣжджае кôлька разôвъ въ роцѣ до школы въ Лôмнѣ на катехiзмъ и збôрна рада шкôльна платить ему зô своихъ фондôвъ 40 зр., хоть по бесѣдахъ, якъ се було недавно въ „Дѣлѣ“ подано, той выдатокъ повинiй поносити лôмнянськi латинники. Якимъ чиномъ може хтось змушувати исповѣдникôвъ одного обряда, щобы ложили на потребы духовнi исповѣдникôвъ другого обряда?

Побѣла обовязуючихъ теперь приписôвъ шкôльныхъ кары за непосыланe дѣтей до школы повинни назадъ вернути ся въ село и за нихъ справити ся для бѣдныхъ дѣтей одѣжi, книжки, таблички, папѣръ и т. ин. Передъ выборами каръ не стягали, а теперь стягають. Грошѣ забирають до Турки и тамъ они лишають ся; мѣсцевi ради шкôльнi не знають анѣ, кôлько тыхъ грошей є въ ц. к. шкôльнôи радѣ окружнôи въ Турцѣ, анѣ, на що ихъ обернули. Селяне догадують ся, що тi грошѣ обернуть на будову каплиць чи костелôвъ въ Розлучи, Вовчôмъ и Тарнавѣ. Кепсько веде ся въ турецкôмъ царствѣ и слаба надѣя, щобы було лѣпше.

НОВИНКИ.

— **Надзвычайнi загальнi зборы „Рускои Бесѣды“ у Львовѣ** вôдбудуть ся дня 28 н. ст. червня [въ четверъ] о 7-ôй годинѣ вечеромъ въ комнатахъ товариства. На порядку дневнôмъ справа выкрендованя театру. Выдѣлъ просить о якъ найчисленнѣйшу участь.

— **Вѣче въ Болшôвци,** вôдбувше ся дня 12 с. м. выпало величаво, а взяло въ нѣмъ участь около 2.000 народа; явило ся навѣть жѣноцтво въ числѣ около 200 особъ. По вѣчу вôдбувъ ся похôдъ вздовжь мѣста. [Ширше справозданe подамо завтра].

— **Вѣче въ Бурштинѣ** вôдбуде ся дня 21 с. м. [въ четверъ] пôдъ голымъ небомъ о 11 годинѣ передъ полуднемъ. Вѣче буде уряджене зъ рамени повѣтовои орґанiзацiи въ Рогатинѣ. Прибувайте всѣ якъ одинъ мужъ! — *Комiтетъ.*

— **Редакторъ „Дѣла“ п. Белей** выѣхавъ передъ тыжднемъ для поратованя здоровля до Карловыхъ Варôвъ. Адресъ до него: Karlsbad Haus Nelson.

— **Хитрощѣ ц. к. шкôльнои Рады краевои.** Пишуть намъ зъ краю: По уложеню плянôвъ науковыхъ въ р. 1893 выдала ц. к. шкôльна Рада краева повѣдомленя (свѣдоцтва) для шкôлъ народныхъ, розпоряджуючи заразомъ, що они мають розданатись въ мовѣ рускôи або польскôи вôдповѣдно до бажаня родичѣвъ. Повѣдомленя шкôльнi для дѣвчатъ научокъ доповнюючои выдала лише въ языцѣ польскôмъ и лише о нихъ голосить въ своимъ дневнику. Длячого таке не однаковe трактованѣ? Чи ц. к. шкôльна Рада лише для Полянôвъ польскихъ шкôлъ есть матерiю, а для Русинôвъ и рускихъ шкôлъ мачохою? Треба щобы Русины рускiй родичѣ, шкôльнiй Рады мѣсцевiй, рускiй товарища и т. д. упôмнули ся о рускiй повѣдомленя. Також впадае въ око, що и рускiй свѣдоцтва мають червону краску на бѣлôмъ паперѣ. Чи се мае значити польску краску народову? Чому не есть якась неутральна краска на всѣхъ свѣдоцтвахъ? або, коли вже на польскихъ польска, чому на рускихъ не є руска? Се нѣбы то дрôбниця, але и они мають свое значѣне. — *П. К.*

— **Репертуаръ народно рускаго театру въ Перемышли:** 19 н. ст. червня „За хлѣбомъ“ драма Лепкого; 21 с. м. „Cavaleria rusticana“ опера Масканього и „Нинѣшнiй“ комедiя Ґаналевича [переклавъ зъ польского Стадникъ]; 23 с. м. „Циганка Аза“ перерôбка повѣсти Крашевского „Хата за селомъ“ Гавалевича-Мiлеровои; 24 с. м. „Украдене щастя“ д ра Франка; 26 с. м. „Баронъ циганьскiй“ оперетка Штравса; 28 с. м. „Бабы“ комедiя Шашбыльского въ перекладѣ Гембицкого; 30 с. м. „Власть тьмы“ драма гр. Толстоя.

— **Потвердженe выбору.** Цѣсарь затвердивъ выбôръ Болеслава Сьмяловского, властителя бôльшои посѣлости въ Стоянцяхъ, на заступника маршалка повѣтовои рады въ Мостискахъ.

— **Емiґрацiйна горячка.** Зъ села Боришковець выемiґрувало минувшого тыжня 40 селянськихъ родинъ. Ґрупа переселенцѣвъ закупили сусѣды, переважно селяне.

— **Сталымъ примаремъ** въ головнôмъ шпиталi у Львовѣ на вôддѣлѣ внутрѣшныхъ недугъ именовано д-ра Iосифа Вiчковского, доцента внутрѣшнои медицины на львôвскôмъ университетѣ,

— **III. концертъ львôвского товариства „Лютнѣ“** вôдбуде ся дня 15. с. м. [въ пятницю] въ сали „Народного Дому“ у Львовѣ. Въ концертѣ возьмуть участь пп.: Меч. Солтисъ директоръ гал. товариства музичного, п-нѣ Людвика Марекъ-Оницкевичева, Влдм. Малявскiй артистъ оперы, Влдс. Щепаньскiй пянiстъ и орхестра 30. пол. пѣхоты. Межь иншими въ програму входять: А. Томасъ Увертура до оп. „Mignon“ — вôдграе орхестра 30. пол. пѣхоты; Венедиктъ Борковскiй „W gaju“ хоръ мѣшаный зъ фортепяномъ на 4 руки; а) Меч. Солтисъ „O mój aniele“ и б) Donizetti арiя зъ оперы „Луцiя зъ Ламермору“ — вôдспѣвае панѣ Людвика Марекъ-Оницкевичева; дальше наступить К. Saint-Saëns „Потопъ“ (Le Deluge) поематъ бiблiйный въ трехъ частяхъ зъ прелюдiею на хоръ мѣшаный, соля и орхестра. — Сольовi партiи вôдспѣвають: Людв. Марекъ-Оницкевичева [сопранъ], п-на А. Прокоповичѣвна [альтъ], Влдм. Малявскiй [теноръ] и Алекс. Нижанковскiй [басъ]. Концертъ закôнчить: П. Чайковскiй „Великiй польонезъ“ зъ оперы „Евгенiй Онѣгинъ“ — вôдграе орхестра. — Цѣны мѣсць: вступъ на салю 3 кор., галерiя 1 кор.; початокъ о 7½ годинѣ вечеромъ.

— **Зъ Борщѣвщины** пишуть намъ: „Нашу Борщѣвщину, небогату въ труженникôвъ на народнôи нивѣ, досягъ зъ волѣ Провидѣня тяжкiй ударъ! Дня 10 с. м. померъ въ Королѣвцѣ въ 26 роцѣ жытя **Левъ Струтиньскiй**, ц. к. инструкторъ управы тютюну. Бувъ се одинъ зъ сихъ людей, якихъ мало на нашôи Руси. Годѣ вычислити всѣхъ заслугъ покôйного, выстане сказати, що все и всюды трудивъ ся для Руси, не оглядаючи ся на нѣякi перешкоды анѣ жертвы. Не диво отже, що зъединивъ собѣ загальну симпатiю и любовь въ цѣлôмъ нашôмъ розлогôмъ повѣтѣ. Покôйный закупливъ мѣжь нашими велику скôлькôсть книжокъ и розкидавъ ихъ мѣжь народъ и не оглядавъ ся въ подôбныхъ случаяхъ на выдатки, хочь мавъ жену и потребувавъ вести дôмъ. Интелiґентный, вѣчливый, завдно веселый — на скрôзь гарного характеру, здобувъ собѣ покôйный серця навѣть тыхъ, що косымъ окомъ глядѣли на его рухливу а живу роботу для руского народа.

Похоронъ покôйного вôдбувъ ся въ понедѣлокъ Зеленыхъ святъ, а зôбрали ся на сей обхôдъ тысячѣ народа навѣть зъ подальшихъ селъ. Зъ Борщева прибула делегацiя вôдъ читальнѣ „Просвѣты“ и вôдъ „Народного Дому“ пôдъ проводомъ пп.: д-ра Дорундяка и Калитовского. Похôдъ похоронный вели оо.: Чумкевичъ зъ Пищатинець, Сѣменовичъ зъ Волковець и Глѣбовицкiй зъ Цигань. Надъ могилою промавляли: о. Глѣбовицкiй и пп.: Калитовскiй та Ив. Городнскiй зъ Горошовы. Промовы выкликали глубоке вражене, а неодна слеза зросила чорну могилу. Зазначити треба и се, що покôйный Левъ казавъ похôвати себе въ гарнôмъ козацкôмъ строю, а очи накрыти китайкою. Земля руска най буде ему перомъ, а память его вôдъ рода въ рôдъ. В. е. п.!

— **Премiи для челядникôвъ.** Краевый выдѣлъ розписавъ конкурсъ на премiи зъ фундецiи бл. п. Вiн. Лодзя Понiньского для ремѣсничихъ челядникôвъ. Сегорôчне льосованe чотырохъ премiй вôдбуде ся дня 19 липня, а вытягненi будуть слѣдуючi премiи: I. премiя 1614 к. II. — 1345., III. — 1076 к., IV. — 807 кор.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Каменецка фiлiя „Просвѣты“, що въ першихъ лѣтахъ по своемъ основаню проявила вельми успѣшну дѣяльность, а въ послѣдномъ часѣ дала ся выпередити иншимъ фiлiямъ, вôдбула дня 4. червня с. р. свои загальнi зборы. Розпочались они номинальнымъ богослуженемъ за Маркiяна Шашкевича, що въ послѣдноi хвили увôйшло въ програму вмѣсто намѣреныхъ спершу вечериць въ честь Шевченка, котрi треба було вôдложити на пôзнѣйше зъ причины, що выдѣлъ фiлiяльный мимо заходôвъ не мôгъ роздобути силъ спѣвочихъ и музикальныхъ. Душа радувалась, коли въ день зборôвъ мѣску церковь каменецку за повинило биткомъ мѣщаньство каменецке, прибувшi члены „Просвѣты“, а зъ интелiґенцiи каменецкои майже всѣ панѣ Русинки. Мимоходомъ тутъ зазначити належить, що симъ разомъ взяли численну участь такъ въ богослуженю якъ також и зборахъ замѣсцевий учителѣ школъ народныхъ, скориставши зъ вôльного вôдъ науки часу, за те мѣсцевий учителѣ Русины зовсѣмъ вôдтягнулись, а навѣть мѣсцевый катихитъ народныхъ школъ о. Ѳ Хомишъ, хоть належавъ до выдѣлу фiлiи, не явивъ ся на зборахъ.

По службѣ божôи и науцѣ о заслугахъ Маркiяна Шашкевича выголошенôи мѣсцевымъ о. парохомъ Мих. Цегельскимъ зъ властивою ему краснорѣчивостiю и жаромъ, вôдпр вило зôбране духовенство чинъ парастасу при красно устроенôмъ тетраподѣ, на котрôмъ середъ зелени и цвѣтôвъ виднѣвъ портретъ першого галицкого дѣяча на нивѣ народнôи. По укôнченôмъ богослуженю удались члены тов. Просвѣты до уряду громадского на зборы. Явилось 80 членôвъ, мѣжь ними 12 священикôвъ. Зô стороны головного выдѣлу „Просвѣты“ прибувъ вôдпоручникъ п. Василь Король. Зборы отворивъ голова фiлiи о. Михайлъ Цегельскiй привѣтною промовою, въ котрôи зазначивъ вагу идеѣ народнои, пôднятои Маркiяномъ Шашкевичемъ; представивши вôдтакъ зборамъ вôдпоручника головного выдѣлу, попросивъ на предсѣдателя на часъ зборôвъ о. Вiктора Гарука зъ Грабовои. По уконституованю президiи и вôдчитаню протоколу зъ послѣднихъ загальныхъ зборôвъ забравъ слово знôвъ голова фiлiи, абы зложити справозданe зъ дѣяльности выдѣлу. Оправдавъ его передъ всѣмъ зъ замѣту, длячого вôдъ двохъ лѣтъ не вôдбулись загальнi зборы. Склалось се тымъ чиномъ, що въ роцѣ 1898. вôдбуло ся заходами фiлiи вѣче господарске'

ВАЛЄНТИНЪ певне средство противъ выпаданя и на порость волося, цѣна 6 кор., повъ флякона 3 к. 10 сот.

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ
Львовъ: склепы взаемн улиця Оникуска ч. 25, Галицка ч. 11. Краковъ: Суконницѣ ч. 20. Чернѣвцѣ: Ринокъ ч 8. Перемышль: ул. Францішканьска ч 24.

а знову въ р. 1899. скликанй загальнй зборы не вѣдбулись за-для браку комплету, хотяй выдѣлъ розсланъ запрошенє до всѣхъ членѣвъ и выбравъ пору, въ которѣй рольники не мали пильныхъ роботъ. Признає справозадавець вправдѣ, що выдѣлъ філіяльный не може похвалитись значнѣйшими успѣхами, все-жъ таки вѣнъ не спускавъ уваги зъ просвѣтного руху въ повѣтѣ и пѣдпомагавъ его пѣсля силъ, беручи участь въ заложеню читальнѣ въ Язенници рускѣй, Рудѣ, Спасѣ и Добротворѣ. Поясниввъ такожь, длячого не полагодженo деякихъ справъ, що були поручений выдѣлови на попередныхъ загальныхъ зборахъ, а именно: справы основання „Народного Дому" и заложеня кредитового повѣтового товариства пѣдъ именемъ „Бугъ". Що до першои справы, подавъ до вѣдомости, що выдѣлъ філіяльный вѣдступивъ вѣдъ гадки будовы власного дому, бо въ Каменцѣ нема нѣякихъ институцій, котрѣ бы могли найти користне примѣщенє въ такѣмъ „Народнѣмъ домѣ", якъ се бувае деннде; а будувати власный дѣмъ и вложити въ него значный капіталъ єдино для того, абы часъ вѣдъ часу вѣдбути въ нимъ зборы, було бы рѣчію непродуктивною, тымъ бѣльше що не було еще выпадку, абы рада повѣтова або громадска вѣдмовила коли-будь Русинамъ своихъ комнатъ, коли имъ нихъ потребують. Що-до заложеня кредитового товариства, то выдѣлъ его не занехавъ, але натрафивъ на перепоны. Судъ торговельный вѣдкинувъ выготовленый статутъ; вѣдтакъ коли выдѣлъ отримавъ набрцевый статутъ, не мѣгъ взятись до заснованя, бо межи нечисленною интелігенцією каменецкою не мѣгъ найти чоловѣка, котрый бы мѣгъ повести таке товарство. Все тое опѣзнило цѣлу справу. За те заходомъ головы заложено поки-що касу системы Райфайзена и она увѣйшла вже въ житя. Згадавъ вкѣнци референтъ о згубнѣмъ напрямѣ „Русского Слова", котре въ окремѣй вѣдбитцѣ розсылае по читальняхъ „Тараса Бульбу" въ мовѣ великорускѣй и старае ся вмовити въ нарѣдъ, що се его рѣдна мова, хоть слово за словомъ мусить пояснювата на нашу мову; а закѣнчивъ вѣзваннемъ, щобы всѣ пръдержувались своеи рѣднои мовы, котрою у насъ ставъ писати Маркіянъ Шашкевичъ, и щобы нѣхто не зражувавъ ся постороннымы клеветами, що то ними вороги обкидують тов. Просвѣту.

(Дальше буде.)

Телеґрамы.

Будапештъ 14 червня. Въ соймѣ п. Кошутъ интерпелювавъ президента міністрѣвъ въ справѣ подѣй въ Хінахъ и спытавъ, о скѣлько Австро Угорщина возьме участь въ теперѣшнѣй акціи державъ и чи случайно не є намѣрена акція того рода, що потягнула бы за собою лише жертвы, не приносячи для Угорщины нѣякои користи.

Берлинъ 14 червня. Союзна рада приняла фльотовый законъ такъ, якъ его ухваливъ парляментъ.

Парижъ 14 червня. Палата послѣвъ вѣдѣслала до комісіи внесене, пѣсля котрого маe бути заборонене публичне удѣлюванѣ науки неавторизованымъ релігійнымъ конгреґаціямъ.

Царгородъ 14 червня. Султанъ казавъ выдати вѣдповѣдній заряджења въ тѣй цѣли, абы певнѣйше можь було выминати всякій конфлікты на сербско-турецкѣй граници. Турецкій міністеръ вѣйны повѣдомивъ про се сербского посла и заявивъ, що на границю намѣряе выслати найлѣпшихъ офіцирѣвъ. Сербскій и солъ зъ свого боку поставивъ внесене, абы турецке правительство заступило дотепереѣшній альбаньскій граничній гарнізоны анатольскими. Міністеръ прирѣкъ се зробити.

Римъ 14 червня. Італійске правительство розвязало парляментъ и зарядило новѣ выборы въ тѣй цѣли, абы здесяткувати крайну лѣвицю и ослабити обструкцію. Новѣ выборы дали правительству бѣльшѣсть, але обструкційнѣ сторонництва одержали 20 мандатѣвъ бѣльше, т. є. релятивно скрѣпили ся. Въ правительственныхъ кругахъ заявляють, що коли опозиція не залишить обструкція, правительство обѣйде ся безъ парляменту.

Лондонъ 14 червня. Бурѣвъ, котрѣ на всхѣдъ вѣдъ рѣки Оранія мали дуже сильнѣ становиска, обсадили вѣйска Метуена, Рукдлього и Брабанта, котрѣ розпоряджають силою 35.000 людей и 50 арматъ. Метуенъ побѣдивъ цѣлковито Девета, забравъ его таборъ а Бурѣвъ розбігнавъ на всѣ стороны. Метуенъ и Кіченеръ машерують теперь дальше въ сторону Кронштаду. Англійцѣ стратили дня 12 с. м. 37 убитыхъ и 122 раненыхъ.

Надѣслане.

ПЕРЕКАЗЫ
на Варшаву, Берлинъ, Парижъ, Лондонъ
выдае
СОКАЛЬ и ЛЛІЄНЪ
банковый Дѣмъ и контора вымѣны у Львовѣ.
Порученя зъ провінціи выконують ся вѣдворотною почтою. 7 (I.)

ЗМѢНА МЕШКАНЯ.
Вѣдъ 10 дѣтъ истнуюче ЗАВЕДЕНЄ ДЕНТИСТИЧНО-ТЕХНІЧНЕ Б. БЕРҐЕРА перенесено до пасажу Гавсмана ч. 8. Тамже выготовляе ся штучнѣ зубы и щоки, пѣсля найновѣйшихъ системѣвъ въ кавчуку и золотѣ безъ пѣдлѣбѣня, такожь всякій репарація, входячій въ кругъ дентистики технічнои. При помочи найвытравнѣйшихъ помѣчничихъ снъ заграничныхъ выготовляе всякій роботы пѣдъ гарантію по дуже низькихъ цѣнахъ. 110 36—144
Заведенє отворене цѣлый день.

Д-ръ Антоній Роицкій
(Берґеръ)
Спеціалістъ для недугъ шкѣрныхъ и венеричныхъ недугъ жѣночихъ и мѣхуровыхъ, лѣчить методою досвѣдченою, довголѣтною. Такожь Панѣвъ на взѣръ Lindevisen парою.
Ординуе вѣдъ 9—11 рано пополудни вѣдъ год. 4—6. На жадане дѣки можуть бути выданй въ аптики въ дискретный способѣ. — Порадникъ почтою 1 зр. 20 кр. — Львѣвъ ул. Заморовича ч. 5. 167

Всякѣ купоны
и выльосованѣ папиры вартостнѣ 274 [1]
выплачує безъ потрученя провізіи або коштѣвъ
КОНТОРА ВЫМѢНЫ
Ц. к. управ. Галицкого акційного
Банку гіпотечного.

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ
Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои
поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґа, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібеде манометры и т. п.

Уряджене дашбикѣвъ электричныхъ.
Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше 4185

Вже вийшов
накладом газети „Свободи"
ПОРАДНИК ПИСАРСКИЙ
ПІДРУЧНИК ДЛЯ ПИСАРІВ ГРОМАДСКИХ,
містить в собі взори писем і друків а також пояснення як їх виповнити і взагалі як вести діловодство і касу уряду громадского.
ВИПУСК I.
уложив
Д-р КОСТЬ ЛЕВИЦКИИ
адвокат краєвий у Львові.
Ціна примірника *25 кр.*, а оплатою почти *30 кр.* Хто вришле в листі шість марок почтових по 5 кр. дістане на місце вже оплачений порадник.
Замовленя приймае редакция „Свободи" у Львові, ринок ч. 10.

Гармоніюмъ
до
науки спѣву
дуже тревалои конструкціи
поручае
ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ
у Львовѣ. 94

Мимо того, що вовна в ростаръ подорожѣли о 30%, продае ковдры и матерацы по давныхъ низкихъ цѣнахъ лише спеціальна роботня и магазинъ постелей. ЮСИФЪ ШУСТЕРЪ, Львѣвъ, Коперника ч. 5
Цѣнники gratis. 81

ТЕОФИЛЬ КОПИСТИНЬСКІЙ
артистъ-каменярь
мешкае 20 лѣтъ у Львовѣ, принимае загально, що входить въ украсу церковну и просить уклѣпно Выс. Пр. Духовенство о замотованє адресы до дальшихъ услугъ въ искуствѣ
Львѣвъ, улиця Краковска число 20. 205

Сотрудника потребуе парохъ въ Залановѣ. Дуже выгѣдне мѣсце для безженного. Почта Рогатинъ. 284 6—6

КОМАР
двотижневник гумористично сатиричний.
Одинокій гумористичний ілюстрований орґан на Руси. Видае і за редакцію одвічае: Іван Куницкий.
Цілорічна передплата 4 зр., на пів року 2 зр., чвертьрічно 1 зр. Редакция і адміністрация: *Львів, ул. Личаковска ч. 23.*

ГУТКИ цигаретовй 1000 штукъ за 1 зр., поручае Акт Мазурквевичъ, Львѣвъ, Скарбкѣвска 7

Що тыждня
свѣжій транспортъ
ПОРОШКУ
Захерліна и Авделя
до выгубленя хробацтва всякого рода
поручае
Альойзій Гібнеръ
Львѣвъ, Ринокъ 38.
304 1—7

Найзнаменитшихъ
½ кл. цукрѣвъ десеровыхъ, именно: помадки, чоколядки etc. зр. 1·20.
½ кл. Бісквітѣвъ англійск. и Гербатникѣвъ зр. 1·—
½ кл. карамелькѣвъ мѣшаныхъ зр. ·75.
поручае що дня свѣжій
Г. ТРЕТЕРЪ
властитель пп. своя фабрики чоколяды и цукрѣвъ
Львѣвъ, пл. Маріяцкій ч 7 рѣгъ ул. Коперника.
Купуймо знаменитй выробы власній, прочь зѣ спроваджуванѣю тандитою! 103

КРУГЛЄ
Кулѣ до круглѣвъ
зъ дерева „Lignum Sanctum"
и звычайного у всякихъ величинахъ
Кулѣ білярдовѣ
Шкѣрки и крейду до білярдовыхъ кіѣвъ
Крейдки до табличокъ
Пластерки и клей до налеюванъ Тяцки кавчуковѣ прдъ склянки.
Рамки на часописи
и т. п. и т. п.
по найнизшихъ цѣнахъ
поручае
АЛЬОЙЗІЙ ГІБНЕРЪ
Львѣвъ, Ринокъ 38.
304 1—7

Пану А. ЗІҐМАНУ
(артистично-ритовниче заведенє у Львовѣ ул. Синстуска ч. 14.)
Бычковцѣ 26/12 1899.
Печать для чина приход кого, замовлену дня 18/12 въ Вашѣмъ ратовничѣмъ Заведенію, одержавъ и на мое повне вдоволенє и симъ письмомъ зачвлюю Вамъ щиру подяку та Вашу пов. фірму буду всѣмъ тепло поручати.
Зъ повагаменемъ
п. Зинячъ А. ЛУКАШЕВИЧЬ

Заведенє выконуе въ найкоротшѣмъ часѣ всякій замовленя, входячій въ область вырѣзування на мѣди, стали и пр. На желанє высылае ся цѣнники вѣдворотною почтою.
А. Зігманъ,
артистично-ритовниче заведенє
ул. Синстуска ч 14 у Львовѣ.
258 5—5

Linimet. Capsici comp.
зъ аптики Ріхтера въ Празѣ.
При купнѣ сего загально знаменитого, бѣль усмиряючого втиранія, котрый є до набути у всѣхъ аптикахъ, треба все уважати на марку: „Якѣръ".

ОГОЛОШЕНЕ.
„КРАЄВЫЙ СОЮЗЪ КРЕДИТОВЫЙ" выдавъ для рускихъ товариствъ кредитовыхъ потрѣбній друки и продае ихъ по отсихъ цѣнахъ:

Книга довжниковъ	арк. по	5	сот.
Замкненя мѣсячній	„ „	5	„
Инвентарь довжник.	„ „	6	„
„ вкладник.	„ „	5	„
„ удѣловъ	„ „	5	„
Книга годовна	„ „	5	„
„ ліквідаційна	„ „	5	„
„ вкладокъ щади.	„ „	6	„
„ удѣловъ членьск.	„ „	5	„

Купувати и замовляти належить въ „Краевѣмъ Союзѣ Кредитовѣмъ" у Львовѣ, Ринокъ ч. 10, I. поверхъ. 5—5

ТОМАСИНУ
(Thomas-Schlacken)
поодино ими мѣшками а 100 К° по цѣнѣ вѣдповѣдаючѣй процентовому содержаню квасу фосфорового куповати можна въ складахъ 226
„НАРОДНОИ ТОРГОВЛѢ"
въ Станиславовѣ, Перемышли, Рогатинѣ и Золочевѣ.

Веденй дотепереь
Галицкимъ акційнымъ Товарист. Гандлевымъ
дѣлы:
Вуголь камѣнный, Сикавки и приборы пожарнѣ, Вужѣ партянѣ и ґумовѣ
обняло ново-отворене
Львѣвске Бюро гандлеве
при улици Костюшка ч. 4. 221 20—39

ЖЕГЕСТѢВЪ въ Галичинѣ надъ Попрадомъ
желѣзница, почта, телеґрафъ въ мѣсци
Найсильнѣйша шава зелѣзиста. Купелева пора тревае вѣдъ 20 мая до кѣнца вересня. Купелѣ боровиновѣ, зелѣзистѣ, гідропатичнѣ и попрадовѣ.
ВОДА ЖЕГЕСТѢВСКА
находить ся у всѣхъ великихъ складахъ мінеральныхъ водъ.
Лѣкарь ординуючій: Д-ръ Володиславъ Мікуцкій, б. асист. клін. гінек. унів. Ягайл. 288 12—20

КАВУ
лучшу въ тонкихъ ворочкахъ 5-кілевыхъ по цѣнахъ 11 зр., 10 зр. 50 кр., 10 зр., 9 зр. franco и низше.
Токай кураційный
въ фляшкахъ ½ літровыхъ по 3 зр. и 2 зр. Самородный по 1 зр. 20 кр.
Конякъ французскій
въ фляшкахъ ½ літровыхъ по 5 зр. 4 зр. 20 кр.
Мѣдъ питный
по 80 кр. за фляшку ½ літрову
поручае
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.
20 68—0

Цѣс. корол. упр.
Рафінерія спіритусу, Фабрика румy, ...керовъ и оцту
Юлія Миколяша Наслѣдниковъ
Якова Шпрехера и С-ки
у Львовѣ
поручае старй горѣвки польскій, розолісы, лікеры, румы правдивй зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bongout" на наливки, такожь правдивый оцетъ спіритусовый. 366 21—?
Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

АДОЛЬФЪ КАМІЕЛЬ
Львовъ, ул. Городецка ч. 3.
Фабрика выробовъ цементовыхъ.
Репрезентація Австр. Тов. акц. фабрики Портляндъ цементу въ Щаковѣй. Тов. акц. фабрики вапна гідравл. для фасадъ въ Кальтенлайтебенъ [Kaltenleutgeben.]
Складъ руръ бетоновыхъ и пѣдлогъ цементовыхъ власного выробу, такожь портляндъ-цементу, вапна гідравлічного, вапна скалистого, гіпсу, цегодъ и огнетревалыхъ плытъ, асфальтовои папы даховои, асфальтовыхъ плытъ изоляційныхъ, пѣдлогъ и руръ штайнґутовыхъ для кльозакъ, каналѣвъ, водопроводѣвъ, дахѣвокъ, лупку, насадъ, плытъ коминовыхъ, печій кахлевыхъ и тросцины суфітовой, а такожь и якихъ матеріялѣвъ будѣвляныхъ, ручачи за ихъ доброту.
Пѣдприємство роботъ бетоновыхъ, укладане помостѣвъ и крыти дахѣвъ дахѣвкою, лупкомъ, папою огнетревалою и деревянымъ цементомъ [Holzcement] по умѣреныхъ цѣнахъ.
ТЕЛЄФОНЪ ч. 460. 121

УЧИТЕЛЬ орґанъ руского товариства педаґоґічного двотыждневникъ педаґоґічно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вѣрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 3 зр. на пѣвъ року 1·50 кр. на чвертъ року 1 зр.

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець Иванъ Белей. Одвѣчальный редакторъ Александеръ Борковскій. Папѣръ въ фабр. Черляньсконъ. Зъ друкарнѣ Инстит. ту Ставропігійского пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниляка

Ч. 123. Львовъ, Пятниця 2 (15) Червня 1900. Рочникъ XXI.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитших повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ Ал. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кілинь-Бкого 2; — въ Ярославю: Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; V. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбсть за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком:
въ Австрій: на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
за границею: на цѣлый рѣкъ . . 22 зр. на пѣвъ року . . 11 зр.
у Львовѣ: на цѣлый рѣкъ . . 14 зр. на пѣвъ року . . 7 зр. на чверть року . 3·50 зр. на мѣсяць 1 зр. 20 кр.
Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне застережене. — Рекламаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.
Нумеръ числе коштуе 6 кр. на пров. 7 кр.
Оголошеня звычай принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчка инсератового або ся мѣсяць а на рубрицѣ „Надслане“ по 25 кр. а. в.
Подякы и инші донесеня приватній числяють ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Що дальше?

Неполагоджена нѣмецко-ческа борба, наглє замкненє сесій рады державной и дальшій хѣдъ внутрѣшнои політики въ Австріи се найважнѣйшій теперь справы, якій й не перестаютъ интересувати весь загалъ австрійского населеня. Тому подаємо ще отсе письмо зъ Вѣдня, хотя мы о тыхъ справахъ вже багато писали и хотя де-що въ сѣмъ письмѣ було вже обговорено и въ нашихъ статяхъ.

По наглѣмъ замкненю сесій рады державной стоитъ у всѣхъ на устахъ питанє: щó дальше? чи буде ще якійсь часъ капарити ся, чи наступитъ якій рѣшучій зворотъ?

Завдяки гр. Баденьому вже четвертый рѣкъ панує въ Австрій повный безладъ парляментарный и конституційный; Австрія якъ выразивъ ся самъ цѣсарь, сталась несмѣхотворящемъ другихъ державъ и народѣвъ. Такій станъ на довшій часъ есть неможливый, особливо въ такій штучній и скомпліковани будовѣ якъ Австрія, де головною звязію рѣжнородныхъ елементѣвъ и суперечныхъ интересѣвъ є сама тѣлько династія, а спеціяльно особа пануючого монарха.

Теперѣшне замкненє сесій рады державной наступило, якъ мы вже сказали, несподѣвано для всѣхъ, навѣть для самого правительства. День передъ тымъ були зовсѣмъ инакшій пляны. Польско-ческо-славяньско феудально-клерикальна правиця того дня розпала ся була на три части: Чехи лишили ся самѣ, въ постановою провадити обструкцію, Поляки и нѣмецкій клерикалы злучили ся зъ нѣмецкою лѣвицею, хотя тѣлько часово, задля зломаня ческой обструкції, а ческій и нѣмецкій феудали та христіяньско-славяньскій союзъ утворили трету ґрупу, щó станула на боцѣ але ближше Чехѣвъ. Нова а значна числомъ бѣльшѣсть палаты мала зломити обструкцію довгими засѣданями и парляментарными штучками безъ насильного нарушеня реґуляміну. Однакъ Чехи, якъ кажуть черезъ припадокъ довѣдались, що ихъ хотятъ заскочити перемѣнили свою обструкцію въ тихои та спокѣйнои на галасливу, а се такъ роздразнило д-ра Кербера, що вонъ послухавъ напоминаня гр. Дѣдушицкого, д-ра Катрайна и декотрыхъ міністрѣвъ та въ пѣзнѣй ночи казавъ збудити цѣсаря и выдиавъ замкненє парляментарнои сесій.

Зъ сего тріюмфують теперь Чехи, що они показались такимъ сильнымъ факторомъ та що ихъ обструкція не можь було зломити, а Нѣмцѣ нарѣкають на правительство, що не вычекало, ажь ческій послы опадуть зъ силъ та притихнуть, коли нова антіобструкційна бѣльшѣсть парлямснту выдержать ихъ хочбы двѣ добы на безперерывнѣмъ засѣданю, але вже по 6 годинахъ галасованя понехало боротьбу чи властиве не дало тій бѣльшости борбу довести до кѣнця.

По замкненю сесій була загальна гадка така, що наступитъ сейчасъ розвязанє парляменту, и розписанє новыхъ выборѣвъ, бо-жь теперѣшный парлямснтъ давъ ажь надто доказѣвъ своєи абсолютнои нездалости. Длятого нѣмецкій клюбъ поступовый, радячи, чи не выдати бъ ему теперь вѣдозвы до выборцѣвъ, понехавъ сего зъ тои причины, що и такъ невдовзѣ будуть новій выборы, то тогды й буде пора на вѣдозву. Теперь однакожь инсвняютъ буцѣмъ-то зъ добре поінформованои стороны, що о розвязаню парляменту на-разѣ нема ще бесѣды та правительство хоче ще вычекати, чи не дасть ся таки допровадити до порозумѣня межи Нѣмцями и Чехами.

На основѣ розличныхъ данныхъ можна утворити собѣ таку комбінацію: Д-ръ Кербер, чоловѣкъ надзвычайно осторожный, мусить еще рахуватись въ высшою волею, неохочою до розвязаня парляменту и всякихъ радикальнѣйшихъ мѣръ. Чехи заявили були, що они не будуть робити обструкцій, коли дасть ся имъ якась сатисфакція за знесенє розпоряджень языковыхъ; тую сатисфакцію они теперь мають въ тѣмъ, що черезъ ихъ обструкцію замкнена сесія парляменту; отже они повинни бути салонѣйший до порозумѣня зъ Нѣмцями. Знову же-жь Нѣмцѣ, котрій въ остатнѣмъ часѣ, уповаючи на свою побѣду, за мало показували уступчивости супротивъ Чехѣвъ, повинній теперь стати податливѣйшими, коли не удало ся имъ зломити обструкцію Чехѣвъ. Отже правительство хоче трохи выждати, щобы пересвѣдчити ся, чи справдѣ по одній и другій сторонѣ є бѣльша уступчивость, и коли-бъ єй добачило, скликало бы знову конференцію угодовѣ. Коли-бъ однакожь такои уступчивости не було або коли бъ угодовѣй конференціи не довели до нѣякого результату, тогды вже мусѣло бы взяти ся до розвязаня парляменту.

Введенє абсолютизму, хочбы на короткій часъ, трудно припускати, якъ зъ многихъ иншихъ причинъ такъ зъ огляду на звязь зъ Угорщиною. Ходило-бъ лише о те, чи по розвязаню палаты послѣвъ новій выборы вѣдбули бы ся на основѣ теперѣшнои ординаціи выборчои, чи заоктройовано бы нову. За першимъ способомъ могло бы промовляти, що вонъ єдино згѣдный зъ конституцією; але се вѣдай не пѣдлягае сумнѣвови, що нова палата послѣвъ не була бы лучшою вѣдъ теперѣшнои та що вкѣнци таки треба бы взяти ся до октройованя. Очевидно, що зъ октройованемъ новои конституціи заоктройовано бы й новый провізоричный реґуламінъ. Яка бы та нова конституція була, такъ далеко годѣ и комбінаціямъ сягати. Однакожь трудно припустити, щобы наступивъ поворотъ до посереднихъ выборѣвъ послѣвъ соймами; такои плювіи, вдае ся, не роблять собѣ и скрайній реакціонеры.

Русины не мають причины жалувати за теперѣшною конституцією, именно за теперѣшною ординацією выборчою. Противно, можна припустити, що, яка небудь прийшла бы нова ординація, она мусѣла бы бути для нихъ хочь трохи корыстнѣйша вѣдъ нынѣшнои, хотя, щó правда, пп. Яворскій и Дѣдушицкій працюють щиро надъ тымъ, щобы Поляки не потерпѣли нѣякои шкоды въ „станѣ свого посѣдання“.

Зъ ческого табору.

Меморіалъ парляментарнои комісіи ческого клюбу, дорученый онодги міністрамъ и членамъ обохъ палатъ рады державной стверджуе, що языковый проектъ Кербера не увзглядня управненыхъ жаданъ Чехѣвъ, §. 19 ого конституціи о загальныхъ правахъ горожанъ державы, анѣ рѣвноправности уживаныхъ въ краю языкѣвъ въ урядѣ и публичнѣмъ житю. Чехи не можуть вѣдступити вѣдъ засады, абы въ цѣлѣмъ краю вѣльно було вносити до властей письменнй и устнй подання въ обохъ языкахъ, абы зъ кождою стороною ведено розправу въ ей языцѣ, абы збанана сторѣнъ свѣдкѣвъ и т. д. безусловно протоколовано въ языцѣ уживанѣмъ стороною, а нарештѣ, абы полагоджене справы выконувано въ языцѣ, въ котрѣмъ зроблене було подане. Языковый проектъ всѣхъ сихъ жадань не увзглядня.

Чехи не можуть также згодити ся на подѣлъ ческого королѣвства на чисто ческій, чисто нѣмецкій и мѣшанй округи. Припись языкового закона, що лише стороны, котрыхъ не заступае анѣ адвокатъ, анѣ нотарь, мають право вносити въ языковѣмъ округѣ подання въ другѣмъ краевѣмъ языцѣ є супротивъ новои процесовои процедуры просто плюзоричный, бо тій припись накладають въ многихъ случаяхъ адвокатскій примусъ.

Проектъ выключае ческій языкъ зъ внутрѣшнои служѣы, зъ кореспонденціи властей мѣжь собою, зъ кваліфікаційныхъ табель державныхъ урядниковъ и т. н. У внутрѣшній службѣ нѣмецкій языкъ мае привілеѣ надъ ческимъ навѣть въ чисто ческихъ округахъ, яко одинокій языкъ урядовый и службовый.

Проектъ для Моравы, пбсля котрого цѣлый сей край уважае ся за мѣшаный округъ, также несправедливый, бо на Моравѣ є ажь 57 такихъ повѣтѣвъ въ котрыхъ Нѣмцѣвъ є менше якъ 20% населеня, а лише 12 такихъ, котрій мають менше якъ 20% ческого населеня; 8 повѣтѣвъ є мѣшаныхъ. Тяжко также зрозумѣти, чому правительство не приступило до управильненя языковыхъ вѣдносинъ въ урядахъ Шлезка.

Супротивъ того репрезентанты ческого народу не можуть згодити ся на проектъ языкового закона, бо:

проектъ для Чехіи противить ся законно умотивованымъ и конституцією запорученымъ правамъ ческого языка въ цѣлѣмъ краю и не дае ческому языкови того самого значеня и такои рѣвноправности якъ нѣмецкому языкови, а въ одноязыковыхъ округахъ обмежае права обохъ въ краю уживаныхъ языкѣвъ. Окрѣмъ того въ одноцѣлыхъ округахъ проектъ признае ческому языкови менший права, якъ нѣмецкому языкови въ одноцѣлыхъ нѣмецкихъ и мѣшаныхъ округахъ.

Проектъ для Моравы прямо вкорочуе языковій права ческои бѣльшости въ краю, а нарештѣ принисы языкового проекту суть незгѣдні зъ арт. XIX. конституціи.

Языковій предложеня можуть стати ся закономъ лише въ дорозѣ змѣны конституційныхъ законѣвъ. Заведенє ихъ въ дорозѣ цѣсарского розпоряджня було бы зломанемъ конституціи, бо уживане §. 14 ого є заборонене у всѣхъ тыхъ случаяхъ, въ котрыхъ розходить ся о змѣну основныхъ законѣвъ державныхъ. Меморіялъ заповѣдае отже зъ горы

Фридрихъ Паульзенъ.

Въ одномъ зъ послѣдныхъ выпускѣвъ „Молодої України“ обѣцюе д. Ст. Томашівскій молодшій ґенерації читачѣвъ — очевидно головно ученикамъ ґімназій — списъ пожиточныхъ книжокъ для самообразованя. Поки-що я того спису ще не бачивъ; не входжу также въ те, о скѣлько молодѣжь ґімназіальна зможе зъ такого спису користати зъ огляду на фізичній й духовій моменты єи стану. Думаю однакъ, що се справдѣ була бы на кождый выпадокъ велика прислуга „Молодої України“ и для себе самои и для своихъ абонентѣвъ, коли бы лишь такій списъ бувъ зложеный не пѣсля бібліографічныхъ катальоґѣвъ або зъ наслуху, а зъ повною свѣдомостію змѣсту й вартости поручуваныхъ книжокъ. Такій показчики навѣть конечно потрѣбній, бо прецѣнь читанє не може бути зъ правила головною роботою жытя чоловѣка. Менѣ часто пригадують ся слова звѣсного нѣмецкого лѣкаря-фільософа д-ра Файхтерслебена: „Книжки — се окуляры, що ними люде глядять на свѣтъ. Слабій очи — правда — потребують ихъ для пѣдпомоги, для пѣддержки; але свобѣдный природный поглядъ въ жытя удержуе око здоровшимъ“ (Dr. Fechtersleben: Zur Diätetik der Seele. Недавно появило ся вже 46. выданє сеи — видко — цѣкавои книжки.) Розумѣе ся, я тутъ маю на думцѣ загалъ людей, а не самыхъ професорѣвъ, студентѣвъ та літератѣвъ, котрій вже по званю своѣмъ мусять головну часть своєи працѣ присвячувати читаню. Се-жь ихъ ремесло! Але може й помѣжь ними неодинъ волѣвъ бы дѣстати вѣдъ разу зерно до рукъ, нѣжь пересыпати за нимъ цѣлій купы полевы, рѣвно шкѣдливои для ока, якъ и для вѣддыху.

Тому й я хочу тутъ принести громадѣ зъ свого невеликого репертуару те, що уважаю найцѣннѣйшимъ. Менѣ здае ся, що я попавъ на писателя, котрого пѣзнати варто кождому интеліґентному чоловѣкови. Мѣркую се по тѣмъ величезнѣмъ вражѣню, яке вонъ зробивъ на мене. Се професоръ фільософіи въ берлиньскѣмъ університетѣ д-ръ Фридрихъ Паульзенъ.

Першій разъ подыбавъ я се имя, буши ще студентомъ першого року фільозофіи, въ петербурскѣмъ „Вѣстнику Европы“ зъ р. 1890. въ статьѣ Анг. Окольского про реформу ґімназій въ Нѣмеччинѣ. Тамъ були наведенй выписки зъ дѣла Паульзена „Geschichte des gelehrten Unterrichts auf den deutschen Schulen und Universitäten vom Ausgang des Mittelalters bis zur Gegenwart“. Вже тогды вдарили мене слова Паульзена своєю великою силою и ясностію. Мене справа реформы ґімназій все живо занимала и я постановивъ бувъ скорше чи пѣзнѣйше книжку Паульзена собѣ купити. Та зробивъ я се ажь передтамтого року, прочитавши, що вона появила ся въ другѣмъ выданю въ двохъ томахъ. Я заплативъ за книгу 18 зр. (30 марокъ), але не жалувавъ бы бувъ и 180 зр. Я не мѣгъ натѣшити ся нею. Се неоцѣнена скарбница глубокихъ обсерваційй и рефлексій про давній струѣ душѣ людскои, про котрій такъ легко говорити, але котрій такъ трудно въ дѣйствѣмъ житю змѣрити й вѣдгадати, не кажучи вже опанувати. Деякій частини — прим. про вартѣсть середновѣчного схоластицизму й новѣйшого гуманізму, про вѣдносины протестантизму до католицизму, про Лютра и Єзунтѣвъ, про новогуманістичный нынѣшный напрямъ ґімназій и его правдоподѣбну будучнѣсть — читавъ я по кѣлька або й кѣльканайцять разѣвъ и мое серце неразъ стискало ся зъ жалю, що я етѣлько наблукавъ ся, закимъ зложивъ собѣ якій такій свѣтоглядъ, мѣжь тымъ якъ мои берлиньскій товаришѣ давно могли пити живу воду зъ живои криниці.

Кождый, хто хоче зъ устъ першорядного мыслителя довѣдати ся що-небудь въ справѣ выхованя, школьництва й исторіи освѣты за остатныхъ 500 лѣтъ, повиненъ читати сю незрѣвнану „Исторію школьництва“ Паульзена. Передовсѣмъ кождый учитель и кандидатъ на учителя найде тамъ основне пояснене приметъ тои силы душѣ людскои, що въ найлучшѣмъ разѣ зносить якійсь часъ примусъ въ напрямѣ негативнѣмъ, але нѣколи въ позитивнѣмъ. А може неодного натхне вона й новымъ одушевленемъ до справы выхованя й научаня. Може неодному покаже й жерело, звѣдки походить его знеохочене. Бо Паульзенъ — се писатель, що пише зъ тепломъ серця. „Найдорожшій друже!“ такъ присвячуе вонъ свое дѣло своему приятелеви, учителеви ґімназіи въ Альтонѣ, Фридрихови Раумерови: „Бѣльше, нѣжь Ты про се знати можешь, бувъ ты менѣ провѣдникомъ, коли я шукавъ пѣдставныхъ думокъ и твердыхъ основъ на поли выхованя и научаня. Ты менѣ показавъ, щó въ образованю молодѣжи однодѣйсно и правдиво веде до цѣли: живе занитересоване учителя для предмету и для ученикѣвъ. Воно одно будить живій силы въ душахъ. Сего не зробить анѣ плянъ научный анѣ матеріялъ науковый анѣ метода научаня; найлучша метода и найгарнѣйшій „матеріялъ“ (Gesinnungsstoff) є самъ по собѣ мертвый. Ще менше може тутъ надзѣръ и контроля. Тутъ уся вага въ чоловѣцѣ, що, самъ одушевленый для справы, умѣе будити вродженій людскій душѣ стремлѣня до правды, добра и красы. — До того однакъ конечно потреба свободы. Свобѣдна самодѣяльнѣсть є истотою духа. Тому є свобода воздухомъ жытя школы; безъ нея наука й научане не може користно розвивати ся. Механічный устрѣй научаня, що при помочи надзору й примусу напередъ жене учителѣвъ и ученикѣвъ по твердо удоптанѣй дорозѣ приписаныхъ и контрольованыхъ задачъ, вбиває радѣсть и любовь, а зъ ними й жытє. Правда, молодѣжь мае гнучку силу житеву: коли нема въ школѣ мѣсця для того, що живе, вона шукае й находить его собѣ по-за школою. Але школѣ й учителеви, що въ нѣй мае звання свого жытя, пропадае вѣ свободою радѣсть зъ працѣ, радѣсть зъ жытя; бо що-жь и мае человѣкъ на житю, якъ не те, щобы бувъ радый своѣй роботѣ. — Що-до того погляду я зъ Тобою въ повнѣй згодѣ. Я хотѣвъ, щобы ся книжка трохи причинила ся до розповсюдненя его: помѣжь панами школы, щобы пѣзнали, щó карнѣсть въ надзоромъ и зверхна спонука можуть, а щó нѣ; помѣжь учителями, щобы межи ними воля до свободы стала назадъ живѣйшою. Всюды нынѣ чути скарги на бракъ свободы; але легко забувае ся про те, що першою причиною неволѣ є бракъ свобѣдного способу думаня, бракъ волѣ до свободы“.

Думаю, що вже зъ сего короткого -устy

оцбръ Чехбвъ, коли бы языковй законы введено на пбдставѣ §. 14-ого.

П. Русъ оголосивъ вже критику ческого меморіялу въ N. fr. Presse, въ котрбй каже, що меморіялъ не є средствомъ, ведучимъ до порозумѣня, але виповѣдаючимъ вбйну.

Середъ загальнього заслѣпленя Чехбвъ въ ихъ державнбмъ правѣ, котрого консекванцією є жаданє повнои рбвноправности ческого языка навѣть въ такихъ округахъ „краёвъ ческои короны“ де нема слѣду зъ Чехбвъ и де Нѣмцѣ повинни бути панами въ своёй хатѣ, вбдзываютъ ся вбдъ часу досыть поважнй голосы геретикбвъ, котрй досыть критично вбдносять ся до змаганъ, якими нинѣ одушевляють ся ческй масы и якими руководять ся ихъ політичнй провбдники. Такй геретики падуть звычайно жертвою політичного бойкоту сфанатизованыхъ для даной идеѣ масъ. Ще не такъ давно критика молодоческои політики убила політично одного зъ найспособнѣйшихъ ческихъ політикбвъ, именно професора Масарика. Нинѣ готово се статн ся въ Крамаржомъ, котрый вбдваживъ ся выявити деякй сумнѣвы що до вартости ческого державного права.

Крамаржъ оголосивъ въ „Ческбй Ревѣ“ статю, въ котрбй заявляє, що реституція ческого державного права була бы реституцією цѣлковитои автономічнои и державнои самостбйности Чехій. Радикалы будуть стремѣти до сеи идеальнои цѣли, однакъ борба о ческе державне право є цѣлковатою утопією и кожде сторонництво въ Чехій, котре хоче бути поважане, мусить щиро и отверто заявити, що сповнене сихъ постулятбвъ, теоретично справедливыхъ є або неможливе, або для краёвъ ческои короны цѣлкомъ безъ користи. Австрія мусить истнувати, а Чехія мусить бути складовою частею Австрій.

Гадка, що мы можемо утворити самостбйну державу, є идеальною мрёю, або гасломъ аґітатора, котрый хоче потягнути серця масъ, однакъ не може бути засадою щирого патріота и того, хто дѣйстно бажае добра ческому народови. Единокою дорогою розвязаня ческого пытаня є порозумѣне зъ Нѣмцями. Безъ огляду на се, чи радикали ударять на мене, заявляю, що въ тбй справѣ мусить наступити порозумѣне зъ Нѣмцями. Конець побѣдившои ческои обструкції буде здавть ся кбнцемъ кождои обструкції въ вѣденьскбмъ парляментѣ. Треба надѣяти ся, що се доведе до уздоровленя вбдносинъ.

Крамаржъ, якъ бачимо, вже отямивъ ся въ шовіністичного ческого похмѣля, и прийшовъ до перекона, що порозумѣне зъ Нѣмцями конечне. Але чи отямлять ся его дотеперѣшнй політичнй товаришѣ? Меморіялъ ческого выконуючого комітету доказуе, що на се, бодай въ найблизшбй будучности, не заносить ся.

Зъ руху вѣчевого.

Про вѣче въ Болшбвци пишуть намъ вбдъ Рогатина:

Народне вѣче въ мѣсточку Болшбвци скликане на день 12 с. м., удало ся дуже добре. На просторбмъ майданѣ, въ тѣни старыхъ деревъ, зібрало ся пбдъ голымъ небомъ близько два тысячѣ народа зъ кільканацяти дооколичныхъ сѣлъ и зъ самого Болшбвця. Середъ величезнои товпы поважныхъ газдбвъ и живыхъ молодцѣвъ густо видиѣли жѣнки, молодицѣ и дѣвчата; було повно зъ дѣтьма жѣнокъ, и то не лише тѣломъ але и духомъ. На приладженбй естрадѣ заняли мѣсце: президія, правительственный комісарь и референты, а такожъ старй господарѣ та духовна и свѣтска интеліґенція. Було 15 священикбвъ, въ 10 свѣтскихъ интеліґентбвъ и кільканадцять пань. Мѣжь иншими участниками бачили мы оо. Громадку, Боднара, Яворского, Рудницкого, Гургулу, Петрицкого, Лежогубского, пп. Михайла Петрицкого, д-ра Гвоздецкого, Мих. Станька и ин.

Вѣче отворивъ короткою промовою от. деканъ Макогоньскій зъ Липицѣ, старенькій патріотъ-ветеранъ, котрый помимо своёи старости бере живу участь въ народнбмъ руху. Его и выбрано предсѣдателемъ збору. Першій референтъ мавъ докторъ Володимиръ Охримовичъ зъ Львова, делеґатъ Головного Народного Комітету. Повитавши зібранихъ именемъ народнои орґанізациі и навязавши до теперѣшнои ситуациі політичнои, выказувавъ, що тблько автономія народностей и заведене загального безпосередного голосованя можуть вывести австрійскихъ Русинбвъ зъ тяжкои політичнои и національнои неволѣ, а цѣлу Австрію зъ теперѣшнои трудноі ситуациі. Другій референтъ мавъ о. Городецкій зъ Вербиловець, народный орґанізаторъ Рогатинъского повѣту. Говоривъ о тяжкбмъ економічнбмъ положеню нашого народу, головно-жъ о задовженю и роздробленю хлопскои посѣлости, а вбдтакъ остро и безпощадно критикувавъ проектъ посла Гупки о неподѣльности хлопскихъ грунтбвъ и о хлопскихъ майоратахъ. Говоривъ основно и широко, але при тбмъ дуже популярно, цѣкаво и зъ правдивымъ хлопскимъ гуморомъ. Третій референтъ мавъ адвокатъ д-ръ Андроникъ Могильницкій зъ Рогатина, що зъ властивымъ собѣ жаромъ и переконуючими аргументами выказувавъ, яка велика облуда а разомъ зъ тимъ, яке велике и грбзне небезпеченьство для руского народу крие ся въ проектѣ пословъ Дунаевского и Сангушка про заведене окружныхъ (збірныхъ) громадъ и вбйтбвъ. Кромѣ референтбвъ промовляли ще селянинъ Кость Скотарь зъ Липицѣ о потребѣ аґітациі и орґанізациі при найблизшихъ выборахъ соймовыхъ и парляментарныхъ, о. Волянъскій зъ Медухи въ справѣ хлопскихъ майоратбвъ а о. Андрѣй Пеленьскій зъ Кнѣгинича гарною патріотичною бесѣдою закбнчивъ вѣче.

На пбдставѣ тыхъ рефератбвъ та промовъ и на внесене бесѣдникбвъ ухвалило вѣче одноголосно и середъ обявбвъ глубокого пересвѣдченя домагати ся заведеня загального безпосередного рбвного права голосованя, подѣлу Галичины и утворена зъ руской части Галичины и Буковины окремои руской провінціи зъ окремымъ національнымъ соймомъ и наконець выкупна гіпотечныхъ селянъскихъ довгбвъ державою. Вбдтакъ запротестувало вѣче дуже енергічно противъ внесеня посла Гупки о хлопскихъ майоратахъ, а ще енергічнѣйше противъ проекту пословъ Дунаевского и Сангушка за окружнй громады. Вкінци ухвалило вѣче заявити свое повне недовѣре теперѣшнбй соймовбй більшости, а за те высказати послови д-ровн Окуневскому признане и подяку за оборону правъ руского народу на сегорбчнбй сесіи соймовбй.

По скбнченю вѣча всѣ вѣчевики уставили ся у величезну кольону и рушили въ похбдъ до-около мѣсточка, співаючи черезъ цѣлый часъ рбзнй патріотичнй пѣсни. Похбдъ закбнчивъ ся коло руского приходства, де д-ръ Могильницкій выголосивъ патріотичну промову до вѣчевого жѣноцтва. Вбдспѣвавши нашъ народный имнъ „Ще не вмерла Украина“, почали вѣчевики розходити ся то „по своёмъ“ то за сѣ ними орудками, а на ихъ лицяхъ малювало ся вдоволене и пбднеслый настрбй.

До устроеня и удачѣ сего першого въ тбй околици вѣча причинили ся немало мѣсцевй Болшовецкй патріоты, а особливо о. Свистунъ, мѣсцевый парохъ и п. Римарь, мѣсцевый бурмістръ, котрымъ за се належить ся правдива и щира подяка.

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Каменецка філія „Просвѣты“.

(Конець.)

Въ дискусіи надъ симъ справозданемъ першій забравъ голосъ о. Сидбръ Зельскій, заявляючи, що зъ огляду на живый рухъ просвѣтный, економічный и політичный, якій проявивъ ся въ цѣлбмъ краю, повиненъ бувъ выдѣлъ філіи заманіфестувати ся живѣйшою дѣяльностію такъ въ мѣсци, якъ такожъ въ повѣтѣ, а справъ такъ важныхъ, якъ будова „Народного дому“ и заложене задаткового товариства, не вбдкладати; такъ само повинна була філія брати ініціативу въ уряджуваню аматорскихъ представлень, вечерниць и иншихъ забавъ по читальняхъ, щобы тымъ способомъ притягнути людность до просвѣты. Въ тбй самбй справѣ и въ тбмъ напрямѣ такожъ промавлявъ о Дм. Іосифовичъ, парохъ зъ Середопблець. Вбдпоручивъ головного выдѣлу п. Василь Король радить забрати ся до справы власного дому и то чимъ скорше, тымъ лучше, бо цѣна землѣ по мѣстахъ йде що разъ більше въ гору. Хотяй капіталъ вложеный въ будову такого дому може не принесе вбдъ разу наглядныхъ користей, то за для высшои идеи мы на те не повинни оглядатись. Заявляв дальше, що враженя, яке вбднѣсъ минувшого року при люстрациі читалень въ повѣтѣ, було взагалѣ некористне, бо значна часть читалень ино животѣе; однако всюды найшовъ охоту до просвѣты и то значну, а такожъ людей котрыхъ можна позавдувати повѣтови каменецкому, тому не сумнѣвае ся, що выдѣлъ філіи „Просвѣты“ найде дуже вдячну почву до своёи дѣяльности. Найбільшу вину выдѣлу філіи, видить не такъ въ малбй дѣяльности, якъ въ тбмъ, що занедбавъ черезъ два роки загальнй зборы и не подѣливъ праці; отже радить се здѣлати въ найблизшбй будучности, добираючи вбдповѣдныхъ людей до выдѣлу и вбддаючи кождому членови оденъ рейонъ.

Наступило вбдтакъ справоздане касове и выббръ комісіи контрольнои, котрбй поручено переглядъ рахункбвъ. Тымъ часомъ выбрано новый выдѣлъ; увійшли до него: о. Сидбръ Зельскій яко голова, о. Кароль Бардинъ яко заступникъ головы, о. Михаилъ Цегельскій яко скарбникъ, п. Антоній Яновскій яко секретарь, о. Матій Поповичъ зъ Павлова, о. Дмитро Іосифовичъ зъ Середополець и Василь Лада, учитель зъ Деревлянъ; на заступникбвъ выбрано Атанаса Бориса зъ Язенницѣ руского, Іосифа Рихву зъ Каменки стр. и Михаила Василишиного зъ Сѣльца. Комісія контрольна найшла рахунки въ порядку, а на ей внесене удѣлено бувшому выдѣлови абсолюторію. Вбдчитъ о касахъ позичковыхъ зъ узглядненемъ касъ системы Райфайзена усунено зъ порядку за-для спбзненои поры. По тбмъ наступили внесеня: о. Кинаша, щобы просити „Просвѣту“ о выданє членьскои книжочки зъ монольоґами або діяльоґами, котра бы могла служити бѣднѣйшимъ читальнямъ до представлень театральныхъ; а) Іосифа Рихвы, щобы просити тов. „Просвѣту“ о заложене свого товариства господарского, а въ разѣ, коли бы се оказалось неможливымъ, вбднести ся до господарского вбддѣлу въ Перемышли, щобы зволивъ отворити въ Каменцѣ свою філію; б) просити выдѣлъ рады повѣтовои о запомогу для філіи „Просвѣты“ на цѣли господарскй. На тбмъ вычерпано порядокъ, а предсѣдатель замкнувъ збори.

Присутный.

НОВИНКИ.

— **Зъ Перемышля** пишуть намъ: „Вбдъ дня 2. с. м. перебуває въ давнбй столици рускихъ князѣвъ надъ Сяномъ нашъ руснародный театръ и дае кождого другого дня представленя такъ зъ нашого житя якъ и зъ свѣтового. На жаль надѣе на добре поводженє завели, а часто-густо саля театральна свѣтить разячими пустками. Мимо того, що дружина нашого театру вбдзначае ся доброю грою, що навѣть недавно признали польскй дневники въ Краковѣ, перемыска Русь бавить ся въ абстиненцію. Поляки и „твердій сыны Руси“ не интересують ся нашою сценою, одній за-для шовінізму, а другій зъ ненависти до фонетики“. И смѣшно и соромно! Се выкликало навѣть остру нотатку въ „Głos'ѣ przemysk'бмъ, въ котрбй закинено перемыскимъ патріотамъ бракъ любови рбднои сцены. Можна надѣяти ся, що на кількохъ ще выставахъ до кінця сего мѣсяця явить ся перемыска такъ мѣсцева якъ и замѣсцева публика численно и симъ дасть доказъ, що залежить ѣй на нашбй народнбй сценѣ. При тбй нагодѣ мусимо зазначити се, що староство перемыске, а властиво комісарь староства п. Стахъ, заборонивъ въ четверъ [14. с. м.] въ день лат. свята „Божого Тѣла“ представленє въ театрѣ вечеромъ, хочь позволивъ на уряджене фестину пополудни. — *Перемышляне.*

— **Зъ Руского товариства педаґоґічного.** Маємо честь запросити П. Т. Вбдпоручникбвъ народно-рускихъ товариствъ и Родимцѣвъ на закбнчене року шкбльного въ рускбй женьскбй школѣ выдѣловбй им. Шевченка (при ул. Вбрменьскбй ч. 2), котре вбдбуде ся въ пятницю [29 червня] о 10 годинѣ рано. — *Выдѣлъ.*

— **Звычайнй загальнй зборы товариства „Бурса св. Іоана Крестителя“ въ Дрогобичи** вбдбудуть ся въ понедѣлокъ дня 2 н. ст. липня досыть видко глубокій судъ автора на трудну справу выховання молодѣжи.

Прочитавши знаменнту „Історію шкбльництва“ я почавъ шукати за иншими рѣчами Паульзена, надѣючись на певно, що, хто написавъ одно таке дѣло, сей и другого нѣчого не выпустивъ зъ своихъ рукъ невыкбнченымъ, половиннымъ, нездарнымъ. И справдѣ, я не помылився ся. Я дбставъ у свои руки того самого автора ще незрбзнаный „Вступъ до фільософіи“ (Einleitung in die Philosophie. 6. выданє 1899 р. 8°, стр. XIV+444, цѣна: 4·50 м.; перше выданє выйшло 1892 р.) и не менше знаменнту „Систему етики“ (System der Ethik mit einem Umriss der Staats-und Gesellchaftslehre. 5-те выданє 1900 р. въ двохъ томахъ стр. XIV+442+VIII+614, цѣна за оба томы 11 марокъ; перше выданє выйшло передъ 11 роками). Се двѣ книжки, котрй въ незвычайно ясный, прозорый и основный способъ дають читачеви вбдповѣдь на всѣлякй питання, якй ему задають вселенна и людске житє, почавши вбдъ далекого проблему про истоту свѣта, а скбнчивши ажь на такъ близькбй справѣ якъ антісемітизмъ або еманципація жѣнокъ. Безусловна щирость, незвычайна ясность и ядерность стилю, глубоке знане людскои душѣ, повне панованє надъ літературою предмету, а при тбмъ якійсь чарбвный, певный себе спокбй душѣ автора — се прикметы названыхъ дѣлъ Паульзена. Я вже въ своёмъ житю перекинувъ якусь наукову й менше наукову книжку; але такъ писаныхъ — о скблько собѣ прігадую — я ще не здибавъ. Треба читати уступъ про вбдносины знання до вѣры зъ „Вступу до фільософіи“ або про первѣстный и нинѣшный свѣтоглядъ христіяньскій зъ „Етики“, щобы порозумѣти мои слова. Позволю собѣ впрочемъ навести вымокъ зъ передмовы до пятого выдання Етики:

„Нове выданє сеи книжки витає нове столѣте. Воно починае ся пбдъ иншимъ знаменемъ, якъ минаюче. Початокъ девятнацятого столѣтя стоявъ пбдъ знакомъ панованя идей; початокъ двацятого стоить въ знаку фізичнои силы. Зворотъ лежить въ половинѣ вѣку; въ р. 1848 пробували идеѣ завести новый устрбй рѣчей; та имъ не пощастило ся. Тогдѣ взяла сила справу въ руки — и ось: пбшло. — Вбдъ тогдѣ богато кинуть собѣ зухвало зъ идей и думають, що воно пбде й безъ нихъ. Ажь надто довго, мовлявъ, здержувалисьмо ся за-для пустыхъ слбвъ... Короткозорй! Вони не видять, що маятникъ (Pendelschlag) исторіи дальше выхилює ся, нѣжь сягае ихъ память зъ вчора й позавчора. Коли фізична сила стратить решту розгону духового, котрый вона завдячуе идеямъ, тогдѣ спадае маятникъ назадъ. По столѣтю, що вбдъ идей порушуе ся въ сторону силы, наступить столѣте, що противный рухъ означить. — А може й заповѣдае ся вже той рухъ? Одно є певне: интересъ до фільозофіи зновъ йде въ гору. Велике пригноблене, яке довго на нѣй лежало, уступае. Въ кругахъ научныхъ дослѣдбвъ починають зновъ більше уваги присвячувати загальнымъ пытанямъ; а и въ ширшихъ кругахъ зъєднуе собѣ вона приятелѣвъ и приклонникбвъ. Появляють ся прецѣнь не лише дѣла Шопенгауера, але й Канта въ бібліотекахъ сотниковыхъ“.

Недавно бувши въ Монахіи, подыбавъ я ще одну цѣкаву, найсвѣжшу, працю Паульзена: „Schopenhauer, Hamlet, Mephistopheles. Drei Aufsätze zur Naturgeschichte des Pessimismus (Berlin 1900, 8°, XII+259, цѣна 2·40 мар.)*) „Поява збірки — читаемо въ передмовѣ писанбй на самъ новый рбкъ 1900 — припадае на роздороже столѣть. Я не знаю, чи бувъ коли часъ, що мавъ стблько, що минуле столѣте, симпатіи и порозумѣня для духа воплоченого въ оттыхъ трехъ постатяхъ. На кождый случай дѣло демаскованя й вбдслоновання людей коли въ попереднихъ часахъ роблено зъ такимъ майстерствомъ и розкошію, якъ въ літературѣ послѣдныхъ десятокъ лѣтъ. Коли се любовь до правды и стремлѣня дбйти до сущои дѣйстности вытворили сю літературу, то сучасность може смѣло величати ся нею. Може бути, що й вони мають тутъ свою участь; може література и штука надто довго пбддавали ся фальшивому солодкавому идеалізмови, занадто склонювали ся до прикрашуваня й самообману, такъ що теперь стремлѣне бачити й показувати рѣчи безъ ослоны въ ихъ нагбй дѣйстности, ба навѣть низькости й обридливости выступае въ силою руху реакційного. Та конець и вершокъ не лежить въ тбмъ напрямѣ; властива задача штуки й поезіи позбстане все таки въ тбмъ щобы те, що добре й величне, показати въ наглядныхъ и могучихъ постатяхъ и поставити волѣ человѣка передъ очи яко цѣль для ея найглыбшого власного бажаня. Що великій поеты, що Ґете и Шекспіръ, творцѣ Гамлета и Мефістофеля, въ тбмъ бачили задачу поезіи, то, надѣю ся, стане видко зъ моихъ статей. — Вони-бъ свою цѣль зовсѣмъ осягнули, коли бы въ нихъ для читача выйшла також певность, що слово Томы зъ Кемпісу ще й для нашихъ часбвъ мае свою правду: Melior est humilis rusticus, qui Deo servit, quam superbus philosophus, qui se neglecto cursum caeli considerat — убогій селянинъ, що Богу служить, є більше вартъ, нѣжь зарозумѣлый фільософъ, що круги небесъ дослѣджуе, а до свого нутра не заглядае; а що-жь доперва, якъ фільософъ, котрый, по-надъ власнй хибы глядачи, робить собѣ ремесло зъ вышукуваня й вбдслоновання нічтожности й нужденности житя людского! Се поглядъ, котрого й Ґете придержуваєъ ся, коли отсю послѣдну роботу припоручивъ Мефістофелеви, а Фавста, великого дослѣдника тайнъ неба и земли, зобразивъ, якъ выратованый вкінци бѣдною Ґретою черезъ ея вѣру и любовь дбстае ся до высшихъ сферъ“.

При кінци книжки помѣщеный ще додатокъ п. заг. „Иронія въ становищи и бесѣдѣ Ісуса Христа (Das Ironische in Jesu Stellung und Rede). Отсе оденъ зъ кінцевыхъ уступбвъ того додатку: „И такъ прибили Его на хрестъ, межи двома злодѣями, — однымъ одесную, а другимъ ошую, — щобы Єму и при смерти не бракувало товариства, котрого

*) Крбмъ обговоренихъ появили ся — о скблько менѣ вѣдомо — ще лишь двѣ важнѣйшй правѣ Паульзена осббными книжками: Das Realgymnasium und die humanistische Bildung (1889 цѣна: 80 фенніґів) u. Immanuel Kant. Sein Leben und seine Werke (3 выданє 1899 р.; цѣна 4 марки). Книжокъ тыхъ я не читавъ, але не сумнѣваю ся анѣ на хвильку, що суть рбвно знаменитй якъ тй, котрй знаю; за се ручить менѣ вже само имя автора. Я чого иншого бою ся: Ану-жь подумае собѣ хто зъ читачѣвъ: Овва, що то менѣ за мудрець, що за цѣле свое житє выдавъ лишь тыхъ 5 чи 6 праць, тай то ще яко професоръ университету въ Берлинѣ! Та въ тбмъ то и рѣчь, що вся сила Паульзена въ старбй мудрости non multa, sed multum!

ня о 5½ годинѣ вечеромъ въ комнатахъ „Рускаго Касина“ въ Дрогобичи зъ порядкомъ дневнымъ. Справоздане секретаря, касіера, уділене абсолюторія выдѣловои, выборъ предсѣдателя, шести членовъ выдѣловыхъ, трехъ заступниковъ, внесеня. — *За выдѣлъ — П. Кмить.*

— **Пригадуємо**, що прогулька до Галича вобудуе ся вже сеи недѣлѣ [17. с. м.] Прогулька заповѣдае ся дуже добре, длятого хто хоче забавити ся и мило часъ провести, нехай приѣзджае! — *Выдѣлъ тов. Рускихъ Жонщинъ въ Станиславовѣ.*

— **Аматорске представленє.** Дня 17. с. м. представлятъ аматоры члены читальнѣ „Просвѣты“ въ Циганахъ комедію „Лихій день“ Григ. Григорієвича. О численну участь просить — *Выдѣлъ.*

— **Надзвичайні загальні збори „Українсько-руської видавничої спілки“** з причини малого числа зібраних відложено на день 16 (29) червня, в пятницю, о год. 11, в читальні Наукового Товариства імени Шевченка. Збори відбудуть ся при великім числі зібраних, з тимже порядком дневним: 1) вибір одного члена Надзираючої ради, 2) вибір контрольної комісії, 3) внесеня членів. — *М. Грушевський*, голова. *Др. Б. Оваркевич*, секретар.

— **Зъ Калуша** пишуть: Наша „символічна“ школа, побудована коштомъ 100.000 кор. стоитъ пусткою, бо учити въ нѣй неможливо зъ причины, що комины повалили ся. Тымчасомъ школьна дѣтвора мусить дусити ся въ тѣсныхъ коморкахъ старои школы, що противить ся найприміитивнѣйшимъ засадамъ гігіены. Додати треба, що фреквенція школьнои дѣтворы величезна, бо до мужеско школы ходить 700 учениковъ, а до женьскои 600. Чи наступить реперація новопокудованои школы и коли до неи заберуть ся незвѣстно, бо громада думае, що се повиненъ зробити повѣтъ, а вонъ звалює сей обовязокъ на громаду, а тымчасомъ дѣти дусять ся и тратять здоровле въ старій рудерѣ.

— **Паньска здичѣлость.** Доносятъ намъ вобъ Чорткова: Ясновельможный Владиславъ Рудорофъ, панъ на Швайковцахъ, въ чортковскомъ повѣтѣ, зачобзавъ до староства въ Гусятинѣ шесть дѣвчатъ зъ села Зеленои, гусятиньского повѣта, за те, що самовольно кинула службу у него ще передъ кінцемъ року. На слѣдствѣ збанали обжалованѣ дѣвчата, що „ясный панъ“ кликавъ дѣвчата що вечера въ свою спальню и велѣвъ имъ себе роздягати та шкробати въ пяты, а робивъ имъ також инши пропозиціи... Наляканѣ дѣвчата хотѣли ратувати свою стыдливость и одной ночи разомъ пустили ся утѣкати домовъ. Довѣдавши ся про се, панъ Владиславъ выславъ за утѣкаючими кольохъ парубковъ повъ проводомъ економа, на коняхъ въ погоню. Панъ посунувъ ся навѣть до того, що батькови одной зъ утѣкшихъ своихъ служниць, Иванови Катруснкови зъ Зеленои, доказувавъ на повставѣ службовои книжки, будьто служниця маѣ у всѣмъ слухати свого пана!

— **Арештованя въ Кіевѣ.** Передъ кольокома днями кіевска поліція урядила знова обшлавный лозы. Въ якомсь приватномъ мешканю зобрало ся було близько 60 особъ — професоровъ, студентовъ и иншои интеліґенціи, щобы выслухати вопчит про Ибзена. Нечайно о 12 годинѣ въ ночи окружили домъ збору козаки и жандармы повъ проводомъ шефа жандармерія Новацкого; кольохъ жандармовъ вдерло ся хаты и зарядили громадне арештованя зобраныхъ. Середъ арештованыхъ оденъ професоръ университету, кольохъ письменниковъ, а межь иншими звѣстный літератъ Водоповозовъ.

— **Увольненє убійника.** Судъ присяглыхъ въ Новомъ Санчи не потвердивъ питаня що до вины звѣстного убійника Дмоховского, который застрѣливъ свою бувшу наречену Стеф. Бабіньску, раниши ся тяжко трома выстрѣлами зъ револьвера. Судьѣ присяглѣ признали, що Дмоховскій допустивъ ся злочину въ приступѣ божевольства, отже трибуналъ увольнивъ обжалованого и выпустивъ его заразъ на волю.

— **Огонь.** Дня 13. с. м. около год. 11-ои передъ полуднемъ згорѣло въ Бариши коло Монастирискъ 30 господарствъ. Ратунокъ бувъ трудный, бо одни люде були на вопустѣ „św. Antoniego“ въ прилученой до лат. парохіи Баришскои, часть на ярмарку въ Монастирискахъ, решта въ поли, притомъ дувъ сильный вѣтеръ. Огонь подложивъ 6-лѣтный хлопець одного мазура за то, що родичѣ не взяли его на вопустъ. Всѣ господарства мазурскій переважно були асекурованѣ.

— **Градъ** навѣстивъ въ пятницю 8 с. м. передъ вечеромъ село Урлобъ, подъ Зборовомъ и наробивъ богато шкоды, особливо въ озимыхъ засѣвахъ, що вже на добре розцвили ся. Наслѣдкомъ сего граду озимина безнадѣйно знищена. Троха менши страты въ ярбмъ збожу. Найбольшу шкоду потерпѣли селяне, которыхъ дробни нивы майже безъ выимковъ були незабезпечени.

— **Міністерство просвѣты** именовало проф. университету д-ра Тад. Пілята презесомъ, а проф. д-ра Освальда Бальцера віцепрезесомъ испытуючои комісіи для теоретичныхъ правно-историчныхъ державныхъ испытовъ у Львовѣ.

— **Звертаємо увагу** Вп. священниковъ инспекторовъ, учителѣвъ и радъ школьныхъ мѣсцевыхъ на оголошене тов. „Просьвѣта“ о книжочкахъ премійныхъ, порученыхъ ц. к. Радою школьною.

— **Дробни вѣсти.** У Львовѣ въ броварѣ акційномъ при ул. Клепаровскій ч. 14 застрейкували боднарѣ; жадаютъ зменшеня годинъ працѣ зъ 15 на 12, вольнои недѣлѣ и подвышки платнѣ. — Служниця Марта Стецура познала ся зъ слюсаремъ зелѣзничимъ Волод. Млынкомъ; въ недѣлю мали они станути передъ аналомъ, але молодый не явивъ ся. До сего ще забравъ у своеи любки квоту 300 зр. За „п. молодымъ“ пошукуе поліція. — На дорозѣ въ Князьдвора до Сопова коло Печенѣжина найдено недавно трупа убитого Грицька Кушнѣра. Убійства допустили ся чотири селяне зъ Князьдвора, которыхъ и увязнено. — Въ Станиславовѣ померъ въ 64 роцѣ жытя емер. управитель почты Айталь Колянковскій. — Злодѣйства у Львовѣ змогли ся въ страшный способъ, а побольшеня числа воякобъ поліційныхъ годѣ дождати ся. — Въ Ню-Іорку померла Катарина Бруце, велика любителька астрономіи; на астрономічни досвѣды записала она свое майно 700.000 долярбвъ.

„Хто рано встае, тому Богъ дае“ значить не лише, що завчасу розпочинае ся працю, але також, що ся выконуе ся у веселомъ настрою и жваво. Якъ же тѣшимо ся на пр. на гадку, що же насъ снѣдане! Нѣхто не починае працѣ радо передъ кавою. Є се вказовка природы, щобы тѣлу дати въ его першій потребѣ пожиточный, приемно побуджаючій и легко покрѣпляючій напитокъ. Пбсли всякихъ пробъ и досвѣдовъ у несчисленныхъ родинъ оказала ся до сего найвбдповѣднѣйшою мѣшанина кавы, въ подовинѣ изъ звычайнои кавы, а въ половинѣ зъ солодовои Кнайпбвскои кавы Катрайнера. Дбстае ся такимъ чиномъ правдиву домашну каву, котра всѣмъ однаково припадае до смаку, выходить на здоровле и котру пе ся зъ чимъ разъ бѣльшимъ смакомъ. Катрайнера Кнайпбвску солодову каву дбстати можна всюды, але правдиву лише въ знаныхъ пачкахъ Катрайнера; отже такихъ треба завсѣгды и всюды жадати и тблько такій принимати.

Посмертнѣ ✝ оповѣстки.

Константинъ Рожаньскій, ученикъ VII. клясы гімназіяльнои въ Стрыю, сынъ о. декана Рожаньского, померъ дня 3 червня въ Мостищи въ домѣ родичѣвъ въ 17-бмъ роцѣ жытя. Покбйный тихои и спокбйнои вдачѣ, тѣшивъ ся симпатіею школьныхъ своихъ товаришѣвъ та свого народу, середъ котрого живъ та до котрого щиро бувъ привязаный. Тяжка недуга грудна положила конець его житю. В. в п.!

Телеґрамы.

Вѣдень 15 червня. Говорятъ, що правительство не предложить до цѣсарскои санкціи ухваленого галицкимъ соймомъ статута мѣста Кракова. Причиною маѣ бути головно се, що новый статутъ признае выборче право лишь деякимъ зъ тыхъ членовъ громады, що оплачують выключно особисто-доходовый податокъ. Выборче право признано лише літератамъ, дневникарямъ, артистамъ и урядникамъ підприемствъ обовязаныхъ до публичного складаня рахунковъ, котрі платятъ особисто-доходовый податокъ, що найменше въ сумѣ 28 коронъ.

Нинѣ мають зійти ся президіи клюбовъ лѣвицѣ, абы зредагувати спільный меморіялъ до правительства въ справѣ языкового закона и умотивувати становиско нѣмецкихъ сторонництвъ, котрі домагають ся, абы нѣмецкій языкъ узнано языкомъ для зносинъ.

Конґресъ заводовыхъ и запомоговыхъ спблокъ ухваливъ регулямінъ страйковъ и резолюцію, въ котрій остерѣгае передъ перецѣнюванемъ значеня страйковъ и бойкотовъ. Конґресъ уповажнивъ комісію спблокъ накладати на случай потребы, на своихъ членовъ надзвычайни оплаты въ цѣли попиранія страйкуючихъ.

Петербургъ 15 червня. Варшавскій оберполіцмайстеръ буде теперь именованый и звольнюванный зъ уряду царскими указами. Урядниковъ варшавского поліційного заряду зъ выимкомъ лѣкарѣвъ, буде именувати оберполіцмайстеръ.

Парижъ 15 червня. Парляментъ принявъ проектъ закона, на подставѣ котрого правительство одержало отвореный кредитъ на охорону кольоній ажь до высоты 60 міліонбвъ франковъ. Сенатъ принявъ 233 голосами противъ 23 законъ въ справѣ сформолованя кольоніяльнои армін.

Лондонъ 15 червня. Хіньскій войска розтаборили ся за Пекіномъ и звернули свои арматы на англійске и американьске посольство. Ґвардисты цѣсаревои мали убити канцлера японьского посольства. Въ Таку высѣло 2000 россійского войска зъ арматами.

Пекінъ 15 червня. Цѣла полудневa и заходна часть провінціи Кінатовну вже очищена зъ повстанцѣвъ. Въ Юкунѣтъ выбухли забуреня. Будынки христіяньскихъ місій въ части збурений, а будынки англійского біблійного товариства и римскои місіи цѣлкомъ зburений.

Лондонъ 15 червня. Робертсъ доносить дня 13 с. м., що цѣлый день тревала битва въ Ботою. Въ ночи Буры цофнули ся на всходъ. Страты по обохъ сторонахъ невеликій. Булеръ перейшовъ границю и знаходить ся въ Фолькерустѣ. Булеръ стративъ дня 10 и 11 с. м.: 2 офіцирбвъ и 26 воякбвъ убитыхъ, 6 офіцирбвъ и 126 воякбвъ раненыхъ.

Надбслане.

Мед. Д-ръ БОГОСЕВИЧЬ
Дентистъ
ординуе при улици Ягайлоньскій число 7
вбдъ 9—1 и 3—5 287 3—3

Д-ръ А. Падалевскій
Спеціялістъ шкбрныхъ и венеричныхъ недугъ, б. лѣкарь на университетскихъ клініках у Вѣдни, Берлинѣ и Парижи, лѣчитъ методою опертою на найсвѣжѣйшихъ науковыхъ розслѣдахъ и за помочію найновѣйшихъ прирадовъ всякій венеричній недуги, навѣть найбольше застарѣлій шкбрій, половій и мочового наряду, у мужчинъ и женщинъ. — Ординуе вбдъ годины 10—12 рано и вбдъ 3—5 пополудни.
Улиця Академічна 12. 298 2—?

Д-ръ Жиґмонтъ Ашкенази
лѣкарь жѣночихъ недугъ и спеціялістъ масажу,
ординуе пбдчасъ купелевого сезону
въ КРИНИЦИ. 309 1—20

САНАТОРІЯ
(Дбмъ здоровля)
Д ра Евгенія Вайґля у Львовѣ, при улици Гавзнера ч. II (телєфонъ ч. 678),
приймае хорыхъ на сталый побутъ въ цѣли лѣченя всѣдныхъ хоробъ зъ выимкомъ заразливыхъ и умовыхъ.
Выборъ лѣкарѣвъ довольный.
Близшихъ выясненъ удѣля Зарядъ. 282 11—16

Франца Вільгельма
аптикаря въ **Neunkirchen**
(Niederösterreich)
прочищаючу
ГЕРБАТУ
можна дбстати у всѣхъ аптикахъ по 1 зр. а. в. за пачку. 454 3—3

ЛИПІЦЬ
въ реставрациі «АФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12 дбмъ власный, можна дбстати щоденно вже о годинѣ 8-бй рано горячій снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печена вепрова зъ капустою	15 кр
Сѣнаий легки	12 „
Фляки	12 „
Нбжка телача зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавіяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣреныйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи реставрациі, даю вбдбираючимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вбдъ 40 кр. літра.
По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ отравъ и напитковъ заосмотрена кухня.
79 :94—? Зъ высокимъ поважанемъ
НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ
Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои
поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничі, піоны, лібеля манометры и т. п.

Уряджене дзвинковъ електричныхъ.
Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

На сезонъ купелевый
приручуе:
Печѣнку сѣрчану,
Зелѣзный кулѣ,
Камѣнну сбль,
Морску сбль,
Соду,
Екстрактъ сосновый,
Екстрактъ зъ яличъ,
Спиртъ конїферовый,
Мыло конїферове,
Сбль франценсбадску,
Сбль квонницку,
Сбль карльсбадску до купелѣ,
Сбль карльсбадску до заживаня,
Сбль маріенбадску,
Сбль моршиньску до купелѣ,
Сбль риманбвску до купелѣ,
Сбль рабчаньску до купелѣ.
Лугъ франценсбадскій,
Губки и т. п.
Альойзій Гібнеръ
Львбвъ, ринокъ 38.
305 1—?

Сирота по священику, вдовa, пошукуе мѣсця до заряду дому. Знаe ся на провадженю господарства и кухнѣ. Н. Н. Судова Вишня poste restante. 3—3

200 МАШИНЪ ДО ШИТЯ до выбору. — Найлѣпшій до гафту. Ратами 66 зр., готбвкою 60 зр. Наука гафту безплатно. Прошу жадати цѣнникбвъ. *Іосифъ Иванищій*, Львбвъ Академічна 26. 248 14-16

Старшій священникъ
вдовець, самъ одинъ, глядае женщины интеліґентнои въ середнбмъ вѣцѣ до заряду дому и щобы розумѣла ся на кухни. Адреса: И. Бар. въ Деговбй, п. Пбдкамѣнь к. Рогатина.
362 3—3

Оголошене.
По причинѣ цѣлковитои пожежи будынковъ парохіяльныхъ и мого майна можу сейчасъ вбдступити за 100 коронъ хорошій, царистій, ясногнѣдій конѣ войсковій зъ коломыйского полку, котрій уже по трехъ рокахъ перейдуть на власность посѣдача.
І. Винницкій парохъ въ Залесцахъ почта Ходорбвъ.
299 2—3

Позбсталій по Товарист. Гандлевбмъ
запасы
РОЛЬНИЧИХЪ МАШИНЪ
выпродуе по зниженыхъ, цѣнахъ
Львбвске Бюро гандлеве
при ул. Костюшка ч. 4. 221 21—39

УЧИТЕЛЬ органъ русского товариства педаґоґічного двотыжденникъ педаґоґічно-науковый, выходить вбдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вбрменьска ч. 2 Предплата на цѣлый рбкъ 3 зр. на пбвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр.

Артистично-ритовничє ЗАВЕДЕНЄ
А. ЗПґМАНА
у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14
доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстаранніѣйше:
Стампілѣ металевій и каучуковій, гербы, монограмы, стампільній марки, станцы, таблицѣ литій и ґравіованій и прочс.
Цѣнники даромъ и франко.
Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вбдворотною почтою.
257

Контрооьну касу
(CONTROL-CASSE),
цѣлкомъ нову, спродамъ дешево. Ліблінґъ у Львовѣ, ул. Казимирбвска 45. 310 1—3

---

*) Авторъ маѣ на думцѣ головно нѣмецкій вбдносины, але й у насъ рухъ радикальный вказуе на щось подббного. — *И. К.*

знавання рѣчей. — Се що Вы менѣ подаете зъ исторіи Вашого житя, интересувало мене зарбвно яко и те, що Вы менѣ пишете про Вашъ народъ и народность. И я вырѣсъ яко селяньскій сынъ въ пбвнбчній Фризіи въ Шлезвику (Nordfriesland in Schleswig) на березѣ Пбвнбчного моря, що правда, у вбдносинахъ, котрій менѣ входъ до ученого свѣта не надто труднымъ робили.“

Я глинувъ на фотоґрафію сего послѣдного вже мабуть провбдника монхъ довгихъ и тяжкихъ „лѣтъ вандрбвныхъ“. И на поморщенбмъ „хлопскбмъ“ лици его сіяв той гармонійный, милый, хочь самосвѣдомый и певный себе спокбй, якій такъ рѣдко можь подыбати у насъ въ Галичинѣ. И я довго думавъ и про дивно высокій котурны галицкихъ свѣточѣвъ науки и про долю нашихъ „хлопскихъ сынбвъ?“

Скблько-жь ихъ рбкъ рбчно приходить въ притворы „ученого свѣта“, а скблько ихъ є такъ гармонійно спокбйныхъ въ своѣмъ житю и думкахъ, якъ оттой нѣмецкій „хлопскій сынъ“! Навѣть найсильнѣйшій зъ помѣжь нихъ, що зъ подиву вартымъ геройзмомъ, проти всѣхъ и мимо всѣхъ таки высунули ся на першокъ галицкои интеліґенціи, вберуть иногдѣ перлами й смарагдами яку-небудь надсподѣвано несмачну, а що-найменше що-до жерела постачно натхненя автора зовсѣмъ незрозозумѣлу „Доместику“. Та дарма, стара нѣмецка своя хата не то, що руске сирбтске комбрне!

Дрезно, 11 н. ст. червня 1900.

Иванъ Копачъ.

В ЖИТЮ ШУКАВЪ, ТОВАРИСТВА ГРѢШНИКОВЪ, — щобы Єму и при смерти лишила ся страшенна пронія: найневиннѣйшій и найчистѣйшій Сынъ чоловѣческій помѣжь злодѣявъ зачисленый! — И досыть цѣкаво: навѣть по смерти не хотѣла уступити пронія вбдъ Него и Его дѣла. Христіяньство є аж до нинѣшного дня великимъ парадоксомъ свѣта. Говорять: реліґія Христа пбдбила свѣтъ. Се правда, по всѣмъ усюдамъ признають ся папы и „сильнѣ міра сего“ до вѣры въ Христа. За те малій люде, простый народъ, масы, митарѣ и грѣшники, що колись за Нимъ пшли, нинѣ часто вбдъ него вбдвертають ся; вони не хотять нѣщо знати про христіяньство; се реліґія панбвъ, кажуть, а не убогихъ людей.“ *)

Одушевленый написавъ я по прочитаню отсеи послѣдноп книжки листъ до автора, въ котрбмъ я высказувавъ ёму свои вражѣня и просивъ у него фотоґрафію. Вбнъ на превелику мою радбсть се радо зробивъ, а въ листѣ пише менѣ мѣжь иншимъ ось-що: „Вашъ приязный листъ утѣшивъ мене заразомъ и застыдавъ; утѣшивъ, що мои письма збудили въ другій душѣ такъ живый вбдгомонъ, а застыдавъ, що я збираю такъ велику подяку за такъ малу заслугу, малу бодай о стблько, що мене вона зовсѣмъ не коштувала жадного примусу анѣ самопожертвованя; те, що я написавъ, писавъ я властиво все для себе самого, зъ охоты до формованя и заокруглюваня своихъ думокъ, зъ радости, що плыла зъ пбкъ

СПРАВОЗДАНЄ ДИРЕКЦІЇ „БАНКУ ЗВЯЗКОВОГО въ СТАНИСЛАВОВѢ, стоваришеня зареєстрованого зъ ограниченою порукою за мѣсяць вѣдъ $^{1}/_{1}$—$^{31}/_{5}$ 1900.

А) Станъ чинный.

	Станъ зъ кѣнцемъ 1899 року		Въ протягу вѣдъ 1 сѣчня до 31 мая 1900 побрано		выдано		Станъ зъ кѣнцемъ мая 1900	
	к.	с.	к.	с.	к.	с.	к.	с.
Позички на скрипта	136254	34	21623	41	39790	—	154420	93
„ „ векслѣ	23180	80	34362	96	29204	—	18021	84
Кошты адміністрації	156	60	502	57	1429	64	1083	67
„ спору	535	32	239	86	220	94	516	40
„ заснованя	274	66	—	—	—	—	274	66
Рахунокъ полісъ	619	36	556	72	578	42	641	06
Готѣвка	6159	30	—	—	—	—	5784	50
Сума стану чинного	167180	38	57285	52	71223	—	180743	06

Б) Станъ довжный.

Уділы членьскій	36913	16	3720	74	675	—	39958	90
Фондъ резервовый	8254	78	1669	58	100	24	9824	14
„ для кась позич.	200	—	200	—	200	—	200	—
Вкладки щадничѣ	104549	36	23407	49	11445	63	116511	22
Вѣдсотки	1175	76	5674	23	514	03	6335	96
Кредитъ банковый	11600	—	100	—	7200	—	4500	—
Обезпечене членовъ	45	20	1510	51	381	07	1174	64
Зыскъ зъ лѣтъ минувш.	4442	12	2	60	2206	50	2238	22
Сума стану довжного	167180	38	36285	15	22722	47	180743	06
До того станъ чинный	167180	38	57285	52	71223	—	180743	06
Разомъ Капіталъ обор.	334360	76	93570	67	93945	47	361486	12
Разомъ Оборотъ касов.			—	—	—	—		
			187516 к. 11 с.					

Загальный рѣчный оборотъ касовый зъ року 1899 — 468589 к. Въ часѣ вѣдъ 1 сѣчня до 31 мая 1900 прибуло 99 членовъ зъ декляроваными удѣлами на 4120 кор. выступило 14 членовъ зъ декляроваными удѣлами на 800 к. осталo отже зъ кѣнцемъ мая 1900—990 членовъ зъ декляроваными удѣлами на 45720 к.

Стопа процентова вѣдъ вкладокъ щадничихъ $4^{1}/_{2}$%, стопа процентова вѣдъ удѣленыхъ позичокъ $7^{1}/_{2}$% платнѣ чвертьрѣчно або пѣврѣчно зъ горы.

На предложене Рады назираючои роздѣлили звычайнѣ загальнѣ вѣборы зъ дня 27 цѣтня 1900 чистый зыскъ зъ р. 1899 въ квотѣ 4242 к. 12 с. якъ слѣдуе:

а) на кошта контролѣ 1% чистого зыску	42	к. 42	с.
б) на украшеня катедр. церкви въ Станиславовѣ	300	„ —	„
в) на будову новои церкви въ Станиславовѣ	200	„ —	„
г) на будову новои церкви въ Яслѣ	50	„ —	„
д) на будову новои церкви въ Новѣмъ Санчи	50	„ —	„
е) на бурсу руску въ „	100	„ —	„
ж) на бурсу св. о. Николая въ Станиславовѣ	100	„ —	„
з) на бурсу Товар. педагогічного	100	„ —	„
и) на рускій институтъ дѣвочій	50	„ —	„
і) для Товар. „Шкѣльна помѣчь“	80	„ —	„
к) для Тов. взаим. помочи дякѣвъ гр. кат. Еп.	20	„ —	„
л) для Тов. руска бурса ремѣсничa и промыслова у Львовѣ	80	„ —	„
м) для Тов. Пріютъ убогихъ въ Перемышли	20	„ —	„
н) для урядн. и слугъ Банку звязк. за надзвычайнѣ услуги	200	„ —	„
о) на дівіденду 6% вѣдъ удѣловъ членьскихъ	1990	„ 28	„
п) до фонду коренного	909	„ 42	„

До Рады надзираючои выбрано П. Т. о. прал. Симеона Ткачунника, Др. Мелітона Бучиньского, о. Михаила Семенова, Теодора Стахевича, о. Др. Григорія Литвиновича, Романа Заклиньского, о. Еронима Бариша, о. Евгенія Филиповича, Льва Гузара и Іосифа Гурика.

Въ Зарядѣ позостаютъ: П. Т. о. канц. Северинъ Торонський, Иванъ Сасъ Лѣсковацкій и Савинъ Левицкій.

Станиславовъ дня 1 червня 1900. 275 1—1

Банкъ звязковый въ Станиславовѣ, стоваришене зареєстроване зъ обмеженою порукою.

Іоанъ Сасъ Лѣсковацкій. *Савинъ Левицкій.*

ГРЕБЕНОВЪ (коло Сколього)

чудово гарна мѣсцевость, положена на рѣвнинѣ надъ рѣкою Опоромъ, а обвита довкола высокими горами мовъ гребенями, покрытыми буйными лѣсами шпильковыми.

Середъ тои чаруючои природы устроеный

Пансіонъ Глиньского

достарчае

мешканѣ вразъ зъ услугою и добѣрну та пожывну страву за цѣну вѣдъ особы денно 2 зр. 50 кр. и высше: рѣзницю въ цѣнѣ становить мешканѣ.

Для ужитку гостей побудована дуже простора сала, а великѣ веранды довкола нея даютъ можность користати зъ свѣжого воздуха и пѣдчасъ слоты.

Пансіонъ отвореный цѣлый рѣкъ.

Листы адресувати: „Пансіонъ Глиньского, Гребенѣвъ“ або „С. Глиньскій, Варшава, Маршалковска ч. 8.“

Комунікація зъ Гребеновомъ дуже догѣдна: Стація зелѣзницѣ, урядъ почтовый и урядъ телеграфічный въ мѣсци и 5 мінутъ ходу вѣддаленѣ вѣдъ пансіону. Десять мінутъ ѣзды зъ Сколього, година зъ Стрыя а три годины зъ Львова. Въ порѣ лѣтнѣй три поѣзды денно приходятъ а три вѣдходятъ зъ Гребенова. 246 17—25

ВИДАВНИЧА СПІЛКА

В белетристичній серії видань вийшли доси отсі книжки:

	Ціна
1. Стефан Ковалів: Дезертир і иньші оповідання	80 кр
2. Іван Франко: Поэми	80 „
3. Ольга Кобилянська: Покора і иньші оповід.	70 „
4. Гю де Мопасан: Дика пані і иньші оповід.	65 „
5. Іван Франко: Полуйка і иньші борисл. опов.	70 „
6. Наталія Кобринська: Дух часу. Оповідання	80 „
7. Кнут Гамсун: Голод. Роман . . .	1·10 „
8. Леся Українка: Думи і мрії. Поезиї .	80 „
9. Ст. Ковалів: Громадські промисловці .	80 „
10. Уіллїям Шекспір: Гамлет, Принц данскій	90 „
11. Генрик Понтоппідан. Із хат. . . .	70 „
12. Богдан Лепкий. З життя . . .	60 „
13. Ґ. Гауптман: Візник Геншель . .	80 „
14. М. Коцюбинськый: В путах Шайтана .	80 „
15. Шекспір: Приборкана Гоструха . .	70 „
16. Панас Мирный: Лихі Люди . . .	60 „

Книжки сеї серії оправлені в полотно.

II. серия (брошуры):

1. К. Кавцкі: Народність і її початки	30	кр
2. Фр. Евгельс. Людвіг Фаербах . .	25	„

467 2—2

Адреса: Львів Чарнецького ч. 26.

Священникъ жонатый

пошукуе женщины, особы интелігентной, честной, котра-бъ могла бути до помочи въ домовѣмъ господарствѣ. — Блиший условія подасть Урядъ парох. въ Махнѣвцяхъ п. Поморины. 295 3—5

Товариство „Просьвіта“

при зближаючих ся іспитах в школах народних подае до відомости Сьвітл. Рад Шкільних, Впов. сьвящеників, катихитів, учителів і родичів, що книжки накладу товариства, призволені краєв. Радою шкільною на премії для учеників, красно оправлені, можна купити

в канцелярії товариства Ринок ч. 10,

по слідуючій цѣні:

Розказни про сили природи	40	сот
Оповіданя о житю св. Бориса і Гліба . .	40	„
Повісѣмки для дітий . .	54	„
Сестра	80	„
Байки	44	„
Історія Руси ч. I. . .	50	„
Історія Руси ч. II. . .	46	„
Лен і конопѣ . . .	48	„
Про живописи і ліси .	40	„
Вен'амин Франклін . .	32	„
На досьвітках . . .	44	„
Серед ледового моря .	50	„
Житя сьв. великомученика і лікаря Панталеймона	40	„
Дрібна птиця господарска а велики гроші . .	40	„
Відкритя Америки . .	44	„
Звірята шкідні і пожиточні . . .	84	„
Кирил і Методий . .	44	„
Молитвенник народний (великий) по ціні 1 к. 80 сот., 2 кор. 40 сот., 3 кор. 20 сот., 8 кор. 60 сот.		

Шкільною правописию:

Фіялкиця і Сахара .	44	сот.
Повістки (Тіточка Ганна і два старці бо громѣдці)	20	„
Житя сьв. Отця Николая .	40	„
Пѣсїка . . .	70	„
Молитвенник народний (звичайна оправа) .	40	„
Молитвенник народний (лучша оправа) .	80	„

Хвалите Господа з Небес (великий молитвенник по ціні 1 кор. 80 сот., 2 кор. 40 сот., 3 кор. 20 сот., і 3 кор. 60 сот.

Всякі замовленя висилають ся скоро і точно.

На будовельный сезонъ!

Тектуры до крыгя дахѣвъ, Плыты изоляційнѣ, Маса терова, Теръ поталовый, Теръ деревый, Смола асфальтова, Щѣтки и пензлѣ до смарованя дахѣвъ Цеяхи до тектуръ, Фарбы олѣйнѣ на дахи, Цементъ, Гіпсъ, Карболіневмъ, Антімерулїонъ, Вапно гідравлічне, Фарбы фасадовѣ и т. д. и т. д. поручае 305

Альойзій Гібнеръ, Львовъ, Ринокъ 38.

Львовска філія

Банку галицкого для торговлѣ и промыслу

улиця Ягайлоньска ч. 3

(давный льокаль Банку кредитового)

повѣдомляе Р. Т. посѣдачѣвъ книжочокъ вкладковыхъ и асигнатъ касовыхъ Гал. Банку кредитовому, що **приняла тіи-жь до выплаты зъ захованемъ застереженого выповѣдженя.**

Въ замѣну за книжочки вкладковѣ Гал. Банку кредитового будутъ выдаватись на жадане, **безъ жаднои перервы въ опроцентованю**

$4^{1}/_{2}$% книжочки вкладковѣ

Львовскои філіи Банку Гал. для торговлѣ и промыслу

Опроцентоване вкладокъ розпочинае ся въ найблизшомъ дни будѣмъ по зложеню — а кѣнчить ся зъ днемъ буднымъ попереджаючимъ звороть тыхже.

Въ обсягъ дѣланя **Львовскои філіи Банку Гал. для торговлѣ и промыслу** входятъ всякѣ чинности банкирскѣ, отже: вымѣна паперовъ, валютъ и купонѣвъ, эсконсъ векслѣвъ, принимане на рахунокъ чековый грошей до опроцентованя, удѣлюване позичокъ на рахунокъ бѣжучій за вѣдповѣднымъ забезпеченемъ, вкѣнци принимане фондовъ на выше згаданѣ Книжочки Щадничѣ.

ВѢДДѢЛЪ ЗАСТАВНИЧІЙ

Львовскои філіи Банку Гал. для торговлѣ и промыслу удѣляе позичокъ на всѣ дорогоцѣнности, якъ: дорогій каменѣ, перлы, золото и срѣбло (партеръ въ подвірю.)

413 13—18

КАВЯРНЯ

Г. БРАЙТФОГЛЯ, давнѣйше В. ВЕБЕРА, при ул. Гродзіцкихъ Ч. 4 (рогъ Вѣрменьскои), отворена дня 26 падолиста 1899.

Повѣдомляючи о тѣмъ Вп. П. Т. Публіку, прошу о ласкаве попертя мого пѣдприемства, а буду совѣстно старати ся заслужити на се. Зъ высокимъ поважанемъ

238 4—5 Г. Брайтфогель.

Розкладъ ѣзды поѣздѣвъ зелѣзничихъ, важный вѣдъ 1 мая 1900.

пѣсля часу середно европейского [пѣзнѣйшого о 36 мінутъ вѣдъ часу львовского].

поєз. приходять о годинѣ	особ. приходять о годинѣ	до Львова (головный дворець)	поєз. вѣдходять о годинѣ	особ. вѣдходять о годинѣ	зъ Львова (головный дворець)
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Бориславя (Сколього вѣдъ $^{1}/_{5}$ до $^{30}/_{5}$)	12·40		До Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
12·20		„ Черновець, Ицканъ, Констанцы, Букарешту	2·51		„ Ицканъ, Черновець, Станиславова, Букарешту, Констанцы
2·31		„ Кракова, Орлова, Н. Санча, Тарнова, Ясла, Ряшева, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Вѣдня		4·11	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Хирова, Самбора
	3·35	„ Пѣдволочискъ, Тернополя, Грималова, Копичинець		5·45	„ Бруховичъ (вѣдъ $^{13}/_{5}$ до $^{16}/_{5}$ що дня)
				6·25	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Бориславя
				6·30	„ Пѣдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродѣвъ
	6·10	„ Кракова, Берлина Варшавы, Вѣдня, Тарнова, Ряшева, Рымянова, Сянока, Перемышля		6·35	„ Станиславова, Пѣдвысокого, Потуторъ
	6·20	„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина	8·30		„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Берлина, Любачева
	6·4.	„ Бруховичъ (що дня вѣдъ $^{31}/_{5}$ до $^{16}/_{5}$)		6·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Хирова, Пшеворска, Розвадова, Стружа, Тарнова
	7·45	„ Янова			
	8·—	„ Тернополя, (Красного, Бродѣвъ)			
	8·05	„ Лавочного, Стрыя, Хирова, Сянока, Калуша, Пешту		9·—	„ Сколього, Хирова, Калуша, (Лавочного вѣдъ $^{1}/_{5}$ до $^{15}/_{5}$)
	8·15	„ Сокаля, Равы рускои		9·15	„ Янова
	8·50	„ Кракова, Загорж, Лункова, Перемышля, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Орлова, Тарнова		9·25	„ Пѣдволочискъ, Бродѣвъ, Копичинець, Гусятина, Грималова, Козовои
				9·55	„ Чернове ь, (Станиславова, Потуторъ
	11·45	„ Ряшева (Любачева, Ярославя, Самбора, Перемышля)		10·20	„ Сокаля, Белзця, Любачева, Равы рускои
	11·5.	„ Станиславова, (Керешмезе, Потуторъ, Ходорова)		1·25	„ Янова (вѣдъ $^{1}/_{5}$ до $^{10}/_{5}$ въ недѣлѣ и свята)
	12·55	„ Янова			
	1·15	„ Сколього, Стрыя, Калуша, Хирова (Лавочного вѣдъ $^{1}/_{5}$ до $^{15}/_{5}$)	1·55		„ Пѣдволочискъ, (Кіева, Одесы Бродѣвъ
1·35		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Тарнова, Ряшева, Розвадова, Пшеворска, Сянока		2·15	„ Бруховичъ (вѣдъ $^{13}/_{5}$ до $^{16}/_{5}$ въ недѣлѣ и свята)
1·40		„ Черновець Ицканъ, Букарешту, Ганацу, Ясъ, Гусятина, Станисл.	2·45		„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина
2·35		„ Пѣдволочискъ (Кіева, Одесы) Грималова, Гусятина, Тернополя, Бродѣвъ	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
				3·05	„ Стрыя (Сколього вѣдъ $^{1}/_{5}$ до $^{27}/_{5}$)
	3·14	„ Бруховичъ (вѣдъ $^{13}/_{5}$ до $^{16}/_{5}$ въ недѣлѣ и свята)		3·15	„ Янова (що дня вѣдъ $^{1}/_{5}$ до $^{13}/_{5}$)
				3·26	„ Бруховичъ (що дня вѣдъ $^{13}/_{5}$ до $^{30}/_{5}$)
	5·40	„ Пѣдволочискъ (Кіева, Одесы), Грималова, Козовои, Бродѣвъ		3·30	„ Ряшева, Хирова, Перемышля, Любачева, Ярославя
	5·15	„ Кракова		6·10	„ Станиславова
	5·55	„ Черновець, Ицканъ Станиславова		6·13	„ Янова (вѣдъ $^{1}/_{5}$ до $^{13}/_{5}$ въ будній днѣ, а вѣдъ $^{16}/_{5}$ до $^{27}/_{5}$ що дня)
	6·0	„ Сокаля, Белзця, Любачева, Равы рускои		6·30	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Варшавы, Орлова, Тарнова
				6·50	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Хирова, Калуша
	7·24	„ Бруховичъ (вѣдъ $^{13}/_{5}$ до $^{16}/_{5}$ въ недѣлѣ и свята)		7·10	„ Тернополя, Бродѣвъ
	8·28	„ Янова (вѣдъ $^{1}/_{5}$ до $^{13}/_{5}$ въ недѣлѣ и свята)		7·25	„ Сокаля, Равы рускои
4·—		„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Любачева, Сянока, Пешту, Перемышля		7·48	„ Бруховичъ (вѣдъ $^{1}/_{5}$ до $^{16}/_{5}$ въ недѣлѣ и свята)
				9·12	„ Янова (вѣдъ $^{1}/_{5}$ до $^{16}/_{5}$ въ въ недѣлѣ и свята)
	8·50	„ Бруховичъ (вѣдъ $^{13}/_{5}$ до $^{16}/_{5}$)			
	9·2	„ Янова (вѣдъ $^{1}/_{5}$ до $^{15}/_{5}$ що дня)		0·50	„ Черновець, Ицканъ
	9·45	„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Ясла, Пшеворска, Розвадова		10·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Пшеворска, Розвадова, Ряшева, Орлова, Тарнова
	10 —	„ Черновець, Ицканъ, Букарешту, Гусятина, Потуторъ, Керешмезе		11 —	„ Пѣдволочискъ, Бродѣвъ, Копичинець, Грималова
	10·15	„ Лавочного, Пешту, Хирова			
	10·30	„ Пѣдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродѣвъ, Копичинець			
		На дворець Пѣдзамче			Зъ Пѣдзамча
	3·12	Зъ Пѣдволочискъ, Тернополя		6·43	До Пѣдволочискъ, Кіева, Одесы
	7·10	„ Тернополя		9·42	„ Пѣдволочискъ
2·20		„ Пѣдволочискъ, Кіева, Одесы	2·08		„ „ Кіева, Одесы
	5·17	„ „ „ „		7·03	„ Тернополя
	10·21	„ „ „ „		1·08	„ Пѣдволочискъ

ЗАМѢТКА: Нѣчна пора числить ся вѣдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ зрана; вѣчній поѣзды означенѣ обрѣдками. — Бюро информаційне п. к. зелѣзницъ державнои при ул. Красицкихъ ч. 5.

ТОВАРИСТВО

ДЛЯ РОЗВОЮ РУСКОЙ ШТУКИ

стоваришене зареєстроване въ ограниченою порукою

у Львовѣ, ул. Чарнецкого ч. 26,

выконуе всякѣ працѣ зъ обсягу артистичного малярства, рѣзьбарства и золотарства пѣсля композицій своихъ членовъ, а именно: образы релігійнѣ до иконостасовъ, олтарѣвъ, хоругвъ, на тетраподъ, плащаницѣ и пр. и такіжъ образы до комнатъ; образы свѣтскѣ: историчнѣ, портреты зъ натуры и фотографій, краєвиды, побутовѣ и пр.; зъ дерева: кивоты, иконостасы, олтарѣ, образы и кресты процесійнѣ, споѣдальницѣ и т. д. и всякѣ працѣ золотарскѣ; рѣвножъ украшае внутра церковь, выготовляе плины церковь, каплицъ и пр. и утримуе на складѣ фотографічнѣ репродукція образовъ рускихъ артистовъ.

Товариство ручить за стильове, старанне и совѣстне выконане.

Цѣлемъ Товариства е: пѣднести нашу штуку и вытворити руску школу штукъ красныхъ. Поручаючи прото се чисто руске Товариство патріотичнѣй опѣцѣ нашои П. Т. Публики духовнои и свѣтскои надѣемо ся, що зводять Она причинити ся до осягненя сей цѣли численными замовленями, котрѣ приймае выключне лишь Дирекція Товариства. 460 67—?

Зъ глубокимъ поважанемъ *ДИРЕКЦІЯ.*

Товариство не послугуе ся агентами.

ОСНОВАНЫЙ 1795 РОКУ

БРОВАРЪ МѢЩАНЬСКІЙ

въ БУДѢЙОВИЦЯХЪ [ЧЕХИ]

повѣдомляе Р. Т. Публику о вѣдданю заступства

Пива для Галичины и Буковины пану

ИСИДОРОВИ ІОНАСОВИ

у Львовѣ, Ринокъ 29. — Телєфонъ ч. 676,

котрый достатчати буде того пива на ласкаве жадане въ бочкахъ и бутелькахъ.

Пиво се пѣсля опініи лѣкарѣвъ и знатокѣвъ судовыхъ перевысшае пиво пільзненьского бровару мѣщаньского такъ смакомъ якъ и якостію. 277 4—5

Цѣнники и проспекты даромъ и оплатно.

Поручена въ провінціи сповнае ся безпроволочно.

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець Иванъ Белей. Одѣчальный редакторъ Александеръ Борковскій. Папѣръ въ фабр. Черлянськои. Зъ друкарни Инстит. ту Ставропігійского пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниловя

Ч. 124. Львовъ, Субота 3 (16) Червня 1900. Рочникъ XXI.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзначнѣйшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ Ад. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кохановского 2; — въ Ярославю: Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платитй у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком:

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр.
на пѣвъ року	8 зр.	на пѣвъ року	11 зр.

у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 14 зр. на пѣвъ року . . 7 зр.
на чверть року . 3·50 зр. на мѣсяць 1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне застереженє. — Реклямації неопечатані вѣльній вѣдъ порта.

Неодинокє число коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошеня звычай принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчного инсератового або ся мѣсце а въ рубрикѣ „Надсланне“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инший доневоля приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ единця.

Кобы не за пѣзно!

Не можна сказати, щобы въ теперѣшній важній а до народнои роботы пригѣдній порѣ наша галицка Русь зовсѣмъ дрѣмала. Завдяки именно новій организаціи народній, видко въ значній части краю живый політичный рухъ. Особливо вѣдзначають ся повѣты бережанській, каменецкій, рогатинській, станиславѣвскій и декотрій инший численными та удачными вѣчами и зборами, котрыми щораз бѣльше освѣдомлюе ся, ободрюе ся и до борбы о свои права заправляе ся нашь нарѣдъ.

Однакъ, на жаль, е ще велика часть краю, куды той рухъ народный не дѣйшовъ, де мовь-бы яка гребля спиняе фильованє народного житя. И се, на диво, не лишь такій повѣты, котрій здавна знанѣ зѣ своєи мертвоты або оспалости, де нема рухливѣйшои интеліґенціи зъ иніціятивою, але и декотрій такій, де е політичній и инший товариства народній, де е досыть численна и патріотична интеліґенція руска и де перше видко було справдѣшне житє.

Не дуже дивуемо ся н. пр. такимъ повѣтамъ, якъ Добромиль, Надвѣрна, Ярославъ, а навѣть Яворѣвъ и нишимъ, але чому не видко нѣякого руху въ брѣдскѣмъ, равскѣмъ, тернопільскѣмъ повѣтѣ? або богородчаньскій, бучацкій и многій инший повѣты чи-жь не могли бы протерти заспанѣ очи та пѣйти за примѣромъ другихъ, неразъ таки близькихъ сусѣдѣвъ? Тажь е тамъ и способній люде зъ интеліґенціи духовнои и свѣтскои, е и освѣдомленій люде межи селяньствомъ та мѣщаньствомъ.

Дуже имовѣрно, що десь по жнивахъ вѣдбудуть ся нові выборы до рады державнои. Чи хочемо до нихъ приготовляти ся ажь тогды, коли они вже будуть розписанѣ? Тогды буде за пѣзно, якъ и звычайно мы за пѣзно до такихъ справъ брали ся, и будемо зновъ лишь нарѣкати на наше пораженє. Теперь остатна крайна пора брати ся до тои роботы, и то брати ся зѣ всею енергіею, особливо тѣ громады, що знанѣ суть яко непевнѣ або малонадѣйнѣ.

Отже, рускій патріоты и дѣятелѣ; не вѣдкладайте народнои роботы на пізнѣйше, не марнуйте анѣ одного дня, — щобы вѣдтакъ не було за пѣзно! И нехай нѣхто не оглядаеся, щобы другій, старшій чи становищемъ чи вѣкомъ, робивъ починъ. Якъ не зачинае старшій, нехай зачне молодшій, бо не о те ходить, хто буде вести роботу, але щобы робота йшла. Нехай, якъ треба, послѣднѣ стають першими, а будуть мати велику заслугу, котру и народъ собѣ запамятае!

Повтараемо, що треба кождый день зъужиткувати. Небавкомъ прийдуть жнива, то політична робота мусить перервати ся, а по жнивахъ вже не такъ на роботу пора, якъ на збираня плодѣвъ зъ роботы!

До ситуації.

Зъ Вѣдни доносять, що правительство намѣряе оголосити буджетову провізорію на пѣдставѣ §. 14-ого на другій пѣврѣкъ с. р. и запевнити собѣ установленє квоты, бо послѣднє означенє ся цѣсаремъ маe обовязуючу силу лише до кѣнця с. м. Въ тѣй справѣ бувъ у Вѣдни президентъ угорского кабінету Сейль, котрый рѣвночасно обговорювавъ справу королѣвского рескрипту, котрымъ въ слѣдующѣмъ тыждни маe бути вѣдроченый угорскій соймъ. Сейль маe въ угорскѣмъ соймѣ цофнути законъ о квотѣ зъ огляду на замкненє австрійскои рады державнои, а оба правительства предложать коронѣ усталенє квоты на часъ одного року.

Про пляны правительства доносять Tiroler Stimmen, якъ здае ся пѣсля информацій въ кругѣвъ правиць парляменту, що правительство цѣлкомъ не квапить ся зъ розвязанемъ рады державнои. Мѣродатній правительственій чинники не гадають такожь склику вати угодову конференцію, котру Чехи приняли бы теперь дуже радо, а котру міністеръ Пентакъ такожь передвиджувавъ въ интервю зъ однымъ дневникаремъ.

Замкненє рады державнои не спровадило застою въ політичныхъ нарадахъ. Майже всѣ послы пробувають ще у Вѣдни и конферують. Ситуація зновъ заострила ся такъ, що въ тѣй хвили можна говорити про часткову кабінетову кріву, а навѣть и цѣлковита кріза не е неможлива. Д-ръ Керберъ бувъ вчера у цѣсаря на довшѣй авдієнціи.

Ігноранція чи цинізмъ.

Бувае неразъ, що читаючи задрукованый папѣръ, не хоче ся просто вѣрити, якъ мѣгъ хто щось подѣбного написати, и читаесь зъ обурѣнемъ те саме мѣсце другій, ба и третій разъ, щобы вкінци впевнитись о безмежнѣй терпеливости папіру.

Такого вражѣня мусѣвъ дѣзнати кождый Русинъ, у котрого ще тлѣе хочь искорка идейного патріотичного почутя, коли прочитавъ въ 64 ч. черновецкои „Буковины“ зъ 13 н. ст. червня с. р. новинку п. з. „Що тепер придумують молоді Русини?“

Авторъ новинки, въ котрѣй згадуе про появу брошурки п. з. „Самостійна Україна“, высказуе у нѣй просто свое зачудованє, якъ можна про щось подѣбного мрѣти, якъ про нашь найвысшій народный идеалъ, про самостійну Украину.

Сердега уважае думку про самостійну Украину за вытвѣръ буйної фантазіи сучасної руської молодѣжи, заявляючи, що ось то: „наші хлопці думають собі; хочуть Поляки мати свою Польщу, то чому би ми не мали мати свою Україну? І пишуть о тім, що треба нам окремої держави“. Ба, що бѣльше! Авторъ додае, що молодій Русины „забувають на одно, що чей під нашим цісарем не є так зле, коли можна свобідно висказувати такі гадки, зовсім неприхильні Австрії. Деінде зараз би їх позамикали та вибили з голови тоті забаги“. Шановный авторъ на стѣлько ще ласкавый, що „нашихъ молодыхъ людей“ оправдуе передъ австрійскимъ правительствомъ тымъ, що: „то не они задумали основувати руску державу, тілько сам Бісмарк тому з 12 літ сказав, що варто би мати київске князівство, особне від Росії, аби Росия не занадто була грізна для західної Европи“.

Прочитавши такій елюкубрацій, насуваесь по неволи думка: крайна ігноранція чи цинічне кепковане зъ найвысшои меты усѣхъ идейныхъ стремлѣнь и змагань украиньско-рускои суспѣльности?

Невже-жь авторъ сеи новинки не знае зовсѣмъ нѣчого про вѣковій кровавій борбы украиньского народа за втрачену волю? Невже-жь не вѣдомый ему той идейный масовый рухъ усего украиньского люду, що дѣйшовъ до кульмінаційнои точки 1648 р. за Богдана Хмельницкого? Чи не чувъ зовсѣмъ нѣчого про идейній змаганя членѣвъ Кирило-Методіевского Братства до політичнои независимости Украины та суспѣльнои рѣвности, за котрій они смѣю боролись та не злякались нѣ московскои каторги нѣ заслання въ пѣвнѣчній губернія та азійскій пустарѣ?

И ту идею, за котру пролилось у насъ стѣлько крови, за котру страдавъ нашь незабутный Тарасъ, за котру мучилось и теперь ще мучить ся стѣлько героѣвъ, — идею, що все бѣльше ширить ся въ цѣлѣй Украинѣ-Руси вѣдъ Карпатъ по Кавказъ та змагаесь у силу, уважае авторъ пустою мрѣею сучасныхъ молодикѣвъ?! Сумно, вельми сумно!

Та ще сумнѣйше, коли бы шан. авторъ, знаючи исторію нашихъ стремлѣнь до політичнои независимости (о чѣмъ справдѣ тяжко сумнѣватись) нарочно ви промовчавъ та вѣднѣсъ ся до нашои найвысшои идеѣ зъ цинізмомъ каріеровича.

Коли бы буковиньскій Русины годились зъ *такими* поглядами на остаточну мету стремлѣнь украиньско-рускои суспѣльности, та не пѣднесли проти наведеныхъ елюкубрацій голосного протесту, тогдѣ мусѣли-бъ усѣ Украинцѣ-Русины погано, дуже погано думати про идейність своихъ земляковъ на зеленій Буковинѣ.

Романъ Стефановичъ.

Зъ руху вѣчевого.

Вѣче въ Чортковѣ.

Вѣче, котре вѣдбуло ся въ Чортковѣ дня 7 червня с. р., вытало пѣдъ взглядомъ численности участниковъ надсподѣвано добре. Зѣбрало ся сѣмь до вѣсѣмсотъ народа и 20 священниковъ. Важне те, що кожда мѣсцевість була заступлена. Референтъ політичный выголосивъ д-ръ А. Горбачевскій, культурный о. Н. Галущинскій. — Звычайній резолюціи принято одноголосно. Впадало трохи въ очи, що загалъ зѣбраныхъ заховувавъ ся досыть пасивно; крѣмъ двохъ, одного священника и селянина Петра Тыльного, нѣхто бѣльше не забиравъ голосу; але причина сему ся, що Чортковщина ще не навыкла до такихъ явищъ, якими суть вѣча.

И. Гхщ.

(1)

Въ справѣ народного языка.

Отъ вже при самѣмъ вступѣ запинка! Дехто скаже надпись бы покласти: „Въ дѣлѣ народного языка“. Певно, що у насъ дѣло, подѣбно якъ въ латиньскѣмъ res маe досыть обширне значенє и то не лише въ літературнѣй рѣчи, але такожь въ говорахъ людовыхъ пр. у Гуцулѣвъ, Бойкѣвъ, на Угорщинѣ, на Украинѣ. Та думаемо, що забиране голосу въ якѣй справѣ, то ще не само дѣло; вѣдъ бесѣды про яку рѣчь до удѣйстненя бажаня хоть бы и слушного, до дѣла ще далеко и не завсѣгды до него доходить... Деякій зновъ поранть: „Въ интересѣ народнои мовы. Та вмилуйте ся! менѣ такъ не писати нѣколи! Я на рускій справѣ взагалѣ, а тымъ бѣльше на рускѣмъ языку не робивъ нѣколи „интересу“ або, якъ каже декуды нашь людъ, „интересу“ — щожь менѣ теперь писати въ якѣмсь „интересѣ“. Нѣ, такой остане тота напись, що поклавъ спершу: „Въ справѣ народного языка“. Та загудять на мене твердяки зъ професоромъ кіевскимъ п. Флоринскимъ на челѣ: „интрига польска! „справа — се-жь слово живцемъ зъ польского взяте“! Погодѣть панове! не такъ скоро хапайте ся рѣшати. Що въ нашѣмъ языцѣ лучають ся такій выразы, якій суть и въ иншихъ языкахъ славяньскихъ, то ще зовсѣмъ не причина сказати, що тотій выразы, котрій живуть въ устахъ майже 30 міліонного народа, конче взяті вѣдъ сусѣдѣвъ. Розгляньмо, якъ ся маe рѣчь зъ выразомъ справа. Въ старослов. ѣзыкѣ: **сѫправа**; **сѫправити** perficere; у нашого люду говорить ся: справа, справити одежу, весѣле справляти, празники справляти, подѣбно якъ и въ польскѣмъ; але маемо такожь выразы: справлювати, пересправа, пересправляти, пересправлювати, щось справкати, якихъ не мають Поляки; справлювати кому сусь утѣху jmd. öfters Freude bereiten; пересправа судова gerichtliche Verhandlung; пересправляти, пересправлювати въ якѣмсь дѣлѣ in einer Angelegenheit unterhandeln; справкавъ не одно добро (пронічно) er war der Urheber manches Uebels; вѣнъ того справкавъ er hat diesen Streich geführt, er hat den Schabernack gespielt. Се показуе, що мы тыхъ выразѣвъ не взяли вѣдъ Полякѣвъ, а такожь, що пѣдъ взглядомъ лексікальнымъ у насъ бѣльше богацтво — такъ закидъ про „польску интригу“ зовсѣмъ неоправданый. Оно то чудно выдасть ся необзнакомленому зъ нашими дуже невеселыми обставинами, що про рѣчь, якъ сонце ясну, треба ажь розписувати ся. Та що-жь дѣять, треба се до якогось часу, доки наша правда середъ тьмы и злобы ѣй окружаючои не заясніе вповнѣ и не розжене мраки, яка еще и доси тисне умы декотрыхъ Русинѣвъ, не вѣдаючихъ, що творять.

Та забираючи голосъ въ справѣ языковѣй, мы знаемо добре, що имемъ ся роботы дуже нездячной. Не невдячной тому, щобъ розбиране языка народного було рѣчею пустою и маловажною, але тому, що власне въ справѣ такъ важнѣй, якъ языкова, у насъ по частѣ забирали голосъ люде зовсѣмъ не знаючи ширячи погляды каламутній. Черезъ те, що оцѣнювано питане языкове яко рѣчь незвычайно легку, про котру перший лѣпшій интеліґентный Русинъ уважавъ ся уздобленымъ и управненымъ рѣшати по своему, справа языкова не лише заклюкала ся, але всякій голосъ въ тѣй справѣ пѣднятый, хоть бы и поважнѣйшій, перегомонювавъ безъ слѣду.

Головно тутъ провинили твердяки. Зѣ всѣмъ, яке знанє языкове твердякѣвъ: они высмѣвали декотрі „нимъ“ незвѣстній выразы украиньскихъ писателѣвъ и то саме такій, що находять ся и въ языцѣ россійскѣмъ... Отъ и недавно „Галичанинъ“ высмѣваючи „самостійний язык“ межи иншими выразами нимъ злобно обругаными поклавъ порекло, чимъ редакція оказала не лишень незнанє галицкорускаго нарѣчя, але такожь свою неукѣсть въ старословеньщинѣ и старорусчинѣ. Въ старословеньск. и старорускѣмъ есть порекло *ἐπωνυμία*, cognomen — а въ нашихъ гѣрскихъ говорахъ, именно въ бойкѣвскѣмъ и гуцульскѣмъ, и доси живе тото слово въ устахъ люду.

Але и по сторонѣ народовцѣвъ було часто не гаразъ. И народовцѣ хапали ся нераз говорити про языкъ безъ одвѣтного пѣдготовленя, отъ такъ собѣ „спѣвали на самолику“ и торочили свои гадки пѣсля хвилевои примхи, пѣсля хвилевои убачки. Те все вплынуло вельми некористно на розвитокъ гадокъ про чистоту народного языка.

Збоченя языковій твердякѣвъ лишаемъ на боцѣ, ихъ поправляти не гадаемъ, бо шкода було бы тратити часу про сумѣшку языкову, котру самій-жь авторы уважають яко дочасне malum necessarium, а яка зовсѣмъ не маe жадной стѣйности. Коли жь и згадаемъ деколи про вытворы твердяцкій, то лишень тому, щобы показати аблизка всю скарѣдь ихъ безъобразности.

Тожь звертаемо ся до народовцѣвъ. Безперечно народовцямъ належить вся заслуга розросту народной літературы въ новѣйшихъ часахъ. Коли за панованя единовладного старорусѣвъ, за часѣвъ процвитаня язычя выходило у насъ по року ледви кѣльканайцять тонкихъ-тонесенькихъ книжочокъ а книжка въ 3—4 листы печатній славила ся великою рѣдкостію — теперь, слава Богу, есть рухъ о много живѣйшій: выходить що рѣкъ кѣлькасотъ книжокъ, межи ними и объемистій дѣла въ кѣльканайцять и кѣлькадесять аркушѣвъ печатныхъ. Все те еще дуже мало въ порѣвнаню зъ рухомъ літературнымъ иншихъ бѣльше розвитыхъ и счаслившихъ народѣвъ — та все-жь поступъ есть! Певно, що змѣстъ и тенденція дѣлъ писаныхъ народовцями не завсѣгды вдоволяючій, языкъ инодѣ тутъ и тамъ храмае, але все таки бачимо: житє, живе словоплынне живою струею. Полишаючи критичный розборъ змѣсту и тенденцій новочасныхъ мало-рускихъ пись-

Colosseum Театръ рѣзнородностій пѣдъ дирекцію Ернеста Горна.

Щоденно свѣтле представленє (въ недѣлю два представленя.)
Выступы перворядныхъ силъ артистичныхъ. 256 13—15
Початокъ о 8-мій годинѣ вечеромъ.
Білеты до набутя въ бюрѣ дневниковъ п. Пльона, ул. Кароля Людвика 9

Розрухи въ Хінахъ.

Ситуація въ Хінахъ має бути дуже грізна, а небезпеченьство тымъ більше, що европейскій войска суть за слабій для успѣшнои обороны Пекіну. Одна неудача европейского оружія може стати ся гасломъ до вымордованя всѣхъ пробуваючихъ въ Пекінѣ Европейцѣвъ. Въ Лондонѣ панує неспокій зъ причины непевного положеня европейскихъ послівъ въ Пекінѣ. Рівночасно надійшла вѣсть, що дальшій маршъ европейскихъ войскъ въ наслѣдокъ перерваного полученя зъ Тьентсіномъ хвилево здержаный. Перерване российскои телеграфічнои лінии черезъ Кяхту, такожь є дуже замѣтнымъ фактомъ. Велике занепокоене панує такожь зъ причины неизвестности, що стало ся зъ членами бельгійского посольства въ Пекінѣ, котре мѣстить въ цѣлкомъ изольованій вѣдъ иншихъ послівъ хатѣ. До понедѣлка стерегли его австрійскій матрозы, але вѣдъ того часу бельгійскій урядъ заграничныхъ справъ не одержавъ зъ Пекіну нѣякои депешѣ. Припускають, що посолъ разомъ зъ цѣлымъ персоналемъ знайшовъ охорону въ иншомъ якімъ посольствѣ. Дневники оголошують телеграму зъ Шанґаю зъ донесенемъ, що японьске посольство въ Пекінѣ спалено, а одного зъ членівъ того посольства убито. Бюро Райтера додає до сеи телеграмы коментарь, що потвержденя сеи поголоски доси нема. Судьба 50 бельгійскихъ зелѣзничихъ урядниківъ, котрыхъ повстанє захопило въ Тьентсінѣ, такожь дуже непевна.

Таймсъ доносить зъ Тьентсіна, що коло Пекіну прийшло до поважнои битвы мѣжь европейскими войсками а хіньскими вѣддѣлами пѣдъ командою генерала Танфусіня. Фабриканты оружія въ Бірмінґамѣ одержали великій замовленя на доставу револьверівъ. Говорять, що тѣ револьверы мають вѣдійти до Хінъ.

Подѣї въ Хінахъ суть предметомъ великого заинтересованя публичнои опінії въ Японіи. Опозиційній часописы выказують невдоволене въ причины не досить енергічного поступованя правительства. Европейскій правительства, котрій доси не уважали небезпеченьства въ Хінахъ за таке велике, зачинають ладити ся до енергічнои акціи. Теперь вже нѣхто не сумніває ся, що треба якъ найскорше зробити кінець панованю старои цѣсаревои и ея поплечниківъ и що лишає ся выборъ мѣжь двома остаточностями: або уконституованє нового правительства пѣдъ протекторатомъ европейскихъ державъ, або цѣлковитый розкладъ хіньскои державы.

Аґенція Гаваса доносить, що одинъ французкій военный корабель выслано до Таку въ цѣли скріпленя корабельнои дивізіи. Зъ Тьентсіна доносять, що зелѣзничу лінію Тьентсінъ-Таку стереже и по нѣй безпереставанно патролює поѣздъ зъ вояками, заосмотреный въ рефлекторы. Припускають загально, що цѣсарскій войска хіньскій ударять на заграничній войска коло столицѣ, а хіньскій военній кораблѣ при помочи фортівъ въ Таку мають атакувати заграничній каноніркы и торпедовцѣ. Пѣсля одного, доси ще не потвердженого донесеня зъ Тьентсіна, мало прийти до новои більшои битвы мѣжь Европейцями а Боксерами. Въ Шанґаю має стояти 10.000 хіньскихъ войківъ. До Пекіну мало прийти вже 1500 Россіянъ зъ 4 арматами, выконавши форсовный маршъ вѣдъ точки, де зелѣзница вѣдъ Тьентсіна знищена. Въ Тьентсінѣ має стояти вже 11.000 Россіянъ. Два австрійскій торпедовцѣ одержали наказъ вѣдъѣхати зъ Полѣ до Хінъ.

Мѣжь командантами европейскихъ вѣддѣлівъ, а англійскимъ зарядомъ зелѣзницѣ прийшло до конфлікту, котрый прибирає що острѣйшу форму. Причиною конфлікту є се, що зарядъ зелѣзницѣ не хоче вѣддати зелѣзничого парку до розпорядимости командантівъ. Французкій войни хотѣли онодгы забрати силою одну льокомотиву. Англійскій машиністъ опиравъ ся, такъ що войки ужили оружія. На се надійшовъ вѣддѣлъ Англійцівъ для обороны машиниста. Коли бы не интервенція американьского конзуляту, було бы прийшло до кровавои бійки. Вѣдносины суть на всякій случай напружені.

Письма зъ краю.

Зъ Комарна пишуть намъ:

Прочитавши въ ч. 119 „Дѣла“ допись про выборы до рудецкои повѣтовои рады, хочу додати еще дещо зъ минувшихъ лѣтъ для характеристики одного зъ тои твердои трійки, що то такъ гарно списала ся при выборахъ. Маю на гадцѣ о. Іосифа Гумецкого зъ Татаринова; а пишу про него на те, щобы хто не думавъ, що вѣнъ, забороло „русскихъ“, не хотівъ вѣддати голосу на „украинця“ задля своихъ партійныхъ „убѣжденій“ и черезъ те голосувавъ у „воздухъ“ на о. Стецева. О нѣ! Хто бы такъ думавъ, той дуже помылівъ бы ся. О. Гумецкому ходило о те, щобы не наразити собѣ пп. Яклиньского и Трояна та польскихъ ксьондзівъ и т. п., зъ котрыми вѣнъ живе въ сердечній приязни; коли бы о. Стецівъ бувъ мавъ выгляды перейти при тыхъ выборахъ, а о. Онишкевичь не мавъ жадныхъ, то о. Гумецкій бувъ бы въ такімъ разѣ голосувавъ на о. Онишкевича або кого иншого, але все таки у воздухъ. На доказъ, що я у своѣмъ здогадѣ маю рацію, нехай послужить отсе:

Въ р. 1889 передъ выборами до сойму розгорѣлась при правыборахъ въ Комарнѣ завзята борба мѣжь Русинами а Поляками. О. Гумецкій бувъ тогдѣ въ Комарнѣ сотрудникомъ, а заразомъ всѣмъ въ парохіи, бо самъ парохъ, теперь уже небощикъ, лежавъ смертельно хорый. Поляки є въ Комарнѣ геть въ меншости; але они злучали ся зъ жидами и тымъ склало ся такъ, що до борбы станули рівній силы; оденъ-два голосы могли рѣшати выграну або програну. А що кожда сторона завзялась поставити на своѣмъ, то борба ишла на житє и смерть. О а польскій ксьондзы вѣдъ рана до ночи аж до кінця выборівъ уганяли мѣжь выборцями якъ наймій. По Поляківъ-муларівъ, що тогдѣ були въ околици на роботѣ, высылано фѣры и спроваджувано ихъ до выборівъ. Такъ само и мѣщане-Русины тримали ся крѣпко: они порозсылали фѣры по сусѣдныхъ селахъ, якъ до Погорець, Голодівки и ин., щобы спровадити до голосованя мѣщанъ садівниківъ; богатшій платили бѣднѣйшимъ по кільки шѣстокъ за страченый день. Одного мѣщанина таки хорого вытягнули зъ лѣжка и на возѣ привезено до голосованя, а вѣнъ, хоть недужій, сповнивъ свій обовязокъ. Така то шалена була борба, а польскимъ выборцямъ додавали духа ихъ пастырѣ. Що-жь робивъ тогдѣ рускій о. духовный?

О. парохъ, якъ сказано, лежавъ тяжко хорый; а о. сотрудникъ, о. Гумецкій? Вѣнъ анѣ носа не показавъ на мѣсце выборівъ, де Русины такъ твердо стояли за честь народну. Не то щобы въ такій горячій день пѣшовъ слѣдомъ польскихъ ксьондзівъ та став мѣжь своими апостоломъ правды и науки, що и найменшого брата має просвѣчати; не то щобы станувъ на чолѣ своихъ парохіянъ провѣдникомъ у тяжкій хвили: вѣнъ не явивъ ся навѣть у лаву простыхъ вояківъ-борцівъ, звычайныхъ выборцівъ, щобы вѣддати голосъ та сповнити свій обовязокъ; вѣнъ боявъ ся наразитись польскимъ панкамъ, голосуючи на руску лісту, — ну, а на польску голосувати було ёму якось соромно, а може и... лячно. Але на его клопотъ мѣщане, спроваджуючи до голосованя, кого лише могли, не минули и свого отця духовного. Десь уже пѣдъ конець голосованя, коли становище Русинівъ найбільше було загрожене и вага переважувалась на польску сторону, добувають ваший послѣдныхъ силъ, спроваджують всякихъ бѣдаківъ и недужихъ: ажь въ тѣмъ спостерегли ся, що ихъ отець духовный еще не голосували. Заразъ же иде депутація мѣщанъ до о. Гумецкого и просять на милость Бога, заклинають на его честь и на народну, щобы пішовъ до голосованя. Але все те надармо; депутація вѣдійшла нѣ зъ чимъ. А о. Гумецкій, щобы его не спѣткала ще разъ така халепа, чмихнувъ чимъ боравій якъ той урядникъ стежками пѣшки до Лівчиць до свого тестя о. Бѣлиньского!

Чи и тогдѣ поступивъ такъ о. Гумецкій за-для своихъ „убѣжденій“? Тогдѣ-жь рускимъ кандидатомъ на посла бувъ якъ разъ той самъ о. Стецівъ, на котрого о. Гумецкій голосувавъ теперь зъ „убѣжденія“ хоть и на воздухъ тѣлько; а зъ польскои стороны бувъ тогдѣ кандидатомъ обшарникъ Райскій.

Отсе стоявъ Русь, „твердь“, що кождого „украинца“ зъѣвъ бы живцемъ, що фонетика у него — то найбільше нещастя, яке могло коли навѣстити Русь! Та вже-жь о. Стецівъ не „фонетикъ“, не „украинецъ“; чому-жь о. Гумецкій утѣкавъ тогдѣ до Лівчиць? Видко, якъ тогдѣ, такъ и теперь дорожила ёму панська ласка, нѣжь честь народна. На жаль такихъ стовпівъ маємо троха за богато. Не фонетика, не „украинцы“, а тѣ твердѣ стовпы и назвою нашои Руси. Тѣлько-жь: було колись татарске лихолѣте и промынуло, була Польща и минулась, то при Божій помочи дасть собѣ народъ рускій раду и зъ московскою навою.

Комарнюхъ.

Зъ театру вѣйны.

Занятє столицѣ Трансвалю не зломило Бурівъ, якъ се голосили англійскій урядовій и приватній справозданя зъ театру вѣйны, лише змѣнило характеръ вѣйны въ способѣ вѣдповѣдаючій більше силамъ Бурівъ и ихъ военнымъ способностямъ. Буры залишили масову акцію, а обмежають ся на вѣйнѣ пѣдъѣздовѣй, зъ котрою Робертсъ не може дати собѣ и мине ще богато часу, заки обѣ республики будуть дѣйстно въ посѣданю Англійцівъ. Робертсъ гадавъ, що Буры доперва въ околици Ліденбурґа зачнуть борбу на ново, и то лише оборонну. Тымчасомъ они зробили ёму велику несподѣванку, бо въ Трансвалю и въ Оранії розпочали офензивну акцію. Въ Трансвалю Бота пѣдійшовъ о 30 миль пѣдъ Преторію и цѣлый день бивъ ся въ Англійцями. Въ Оранії Буры влѣзли мѣжь Кронштадъ а Йоганесбурґъ и знищили зелѣзницю.

Зъ Льоренцо Маркізъ доносять, що пятнацять миль на всхѣдъ вѣдъ Преторії и пять миль дальше на полудне, прийшло дня 11 с. м. до битвы. Англійскій фронтъ бувъ розтягненый на 15 миль. Англійцівъ вѣдкинено.

Самъ Робертсъ донѣсъ, що вѣнъ казавъ Гамільтонови ударити на Боту. Зъ огляду на се, що фронтъ Бурівъ бувъ за сильный, Френчь и Гамільтонъ ударили на крыла и стрѣтили ся зъ завзятымъ опоромъ. Зъ огляду на се, що симъ разомъ Буры головно звертали увагу на свои крыла а занедбали фронтъ, Англійцямъ повело ся забрати деякій позиціи на фронтѣ. Буры били ся зъ великимъ завзятемъ. Въ ночи цофнули ся до другои, такожь дуже сильнои позиціи. Въ ночи цофнули ся и зъ сеи позиціи и вѣдійшли на всхѣдъ.

Робертсъ почувши, що Буры выкористали его переходъ черезъ рѣку Валь и знищили зелѣзницю, котра лучить его армію зъ полуднемъ, выславъ на полудне Кіченера зъ всѣми силами якій мавъ до розпорядимости. Кіченеръ получивъ ся зъ Метуеномъ и мали вѣднести цѣлковиту побѣду надъ Деветомъ, котрого вѣйска розбѣгли ся на всѣ стороны.

Се, що ватага Девета розбѣгла ся, цѣлкомъ не є доказомъ побѣды Англійцівъ. Противно, коли Метуенъ позволивъ Бурамъ розсыпати ся, его побѣда мае дуже проблематичну вартість. Пѣдъѣздова вѣйна якъ разъ веде ся въ той способѣ, що слабшій бє ся такъ довго, якъ довго може сильнѣйшому пошкодити. Коли надходить небезпеченьство, що можна понести поважній страты въ людяхъ або военномъ матеріялѣ, сторона, що веде пѣдъѣздову борбу, розсыпує ся, абы вѣдтакъ зібрати ся наново въ иншомъ мѣсци, въ котрѣмъ его найменше надѣють ся. Що въ тѣй пѣдъѣздовѣй вѣйнѣ Англійцямъ не дуже свѣтло веде ся, доказує додатокъ Робертса до справозданя, въ котрѣмъ вѣнъ успокоює королеву зъ причины „деякихъ успѣхівъ, якій вѣднѣсъ ворогъ, а котрій дадуть ся скоро направити“. Робертсъ надѣє ся, що теперь и Булеръ, котрый перейшовъ границю Трансвалю, дасть ся Бурамъ въ знаки. Якъ неясній и двозначній суть реляціи зъ табору Робертса, такъ зъ донессень зъ квартиры Булера не можна бути дуже мудрымъ. Булеръ мавъ станути вже на трансвальскій територіи пѣдъ Фольксрустомъ, а тымчасомъ друга телеграма доносить, що вѣнъ иде на тунель, котрый знаходить ся ще на граници. Се доказує, що Булеръ або ще не перейшовъ границѣ, або мусівъ цофнути ся.

Донессене, що Метуенъ зъ иншими генералами окружилъ Бурівъ въ полуднево-всхѣдній Оранії також мусить бути продуктомъ брехливои фантазіи кореспондентівъ, бо коли бы се була правда, Метуенъ не мігъ бы бувъ въ тѣмъ самѣмъ часѣ брати участи въ битвѣ въ північній Оранії надъ Реностеромъ, въ котрій вѣднѣсъ такъ свѣтлу побѣду надъ Деветомъ. Мимо тои свѣтлои побѣды, розбитій Буры не дають Англійцямъ вѣдпочати. Кіченеръ именно доносить, що Буры ударили на англійскій вѣддѣлъ занятый направою зелѣзницѣ, але ихъ вѣдкинено. Англійцѣ мали одного убитого и 11 раненыхъ.

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу ремѣсничо-промыслову у Львовѣ.**

— **Зъ тов. им. Котляревского.** Аматорске представленє *„Розумный и дурень“*, що мало вѣдбути ся 12. червня, вѣдбуде ся въ четверъ дня 21. червня с. р. въ сали „Мѣского Касина“.

— **Зъ Руского товариства педаґоґічного.** До участи въ курсѣ осѣннѣмъ для школъ выдѣловыхъ можна ще додатково зголошуватись до кінца н. ст. червня с. р.

— **Народне окружне вѣче въ Рожнѣтовѣ** (о чѣмъ у насъ була вже згадка) вѣдбуде ся дня 21. с. м. (въ четверъ) о годинѣ 10 передъ пол. въ сали Ханіны Вайсмановои зъ такимъ порядкомъ 1) Референтъ про політичне положенє въ державѣ и краю та становище Русинівъ. 2) Референтъ економічный „Економічна нужда нашихъ селянъ и якихъ реформъ потреба, щобы ю зарадити; 3) Справоздане посольске посла соймового о. Небыловця; 4) Внесеня и интерпеляціи. Комітетъ просить о якъ найчисленнѣйшу участь. — *О. Теодорь Богачевскій, Андрій Павлишь.*

— **Якъ ловлять рыбу въ каламутнѣй водѣ!** Вѣдъ одного народного учителя дістали мы таке письмо: Знаный квестіонарь міністерства просвѣты, про котрый давно вже була згадка въ „Дѣлѣ“, діставъ я що йно д. 8 с. м., а то зъ острымъ приказомъ, щобы его выповнити и звернути вѣдворотною почтою пѣдъ особистою одвѣчальностію umyślnym posłańcem do najbliższej stacyi pocztowej. Насувають ся тутъ всѣлякій питаня и питаня: Чи можна такъ вытрясти зъ рукава вѣдповѣдь на всѣ питаня квестіонаря, щобы ихъ списати и выслати вѣдворотною почтою? Вѣдки народному учителеви на закликаня взяти умысного пѣсланця и на чій кошть? Хиба бы самому побѣгти до найближшои стациі почтовои? Чому окружна рада шкільна не розіслала того квестіонаря скорѣйше? Чи може умысно на те, щобы вѣдповѣдь на питаня выпала абы-якъ безъ потрѣбного пронѣренья, на вгадъ? Ще-жь бо и не знають учителѣ, якъ на тѣ питаня вѣдповѣдати. Одній гадають, що всѣхъ дѣтей, котрій вже учать ся въ школѣ польскои мовы, треба зачислять до тыхъ, що говорять двома мовами, рускою и польскою; другій є иншои гадки. Отже выйде зъ сего статистика попросту самовільна, нѣякъ не згодна зъ дѣйстнымъ станомъ рѣчи. Поведене шкільныхъ властей въ сѣй справѣ выходить на ловлю рыбы въ каламутнѣй водѣ. Рускій товариства, якъ педаґоґічне и Народна рада, а при тѣмъ и рускій послы повинній бы чимъ скорше вдати ся въ сю справу.

— **Рѣвноправность руской мовы на державныхъ зелѣзницяхъ въ Галичинѣ.** На зелѣзничій стациі въ Перемышли не хотівъ урядникъ принати посылки адресованои до Моршина, длятого, що перевозовый листъ бувъ выповненый въ рускій мовѣ и рускимъ письмомъ. Коли-жь покривджена сторона (п-ѣ Марія Прима, директорка руского Института для дівчатъ въ Перемышли) звернула ся зъ зажаленемъ до урядника руху, то и ту не дістала жаднои сатисфакціи анѣ навѣть вѣдповѣдныхъ информацій, а противно мусѣла терпѣти ще насмѣшки зъ его стороны. Наслѣдкомъ того сторона, надаюча посылку, змарнувала собѣ пѣвъ дня и наразила ся на замѣтки зъ стороны зелѣзничихъ урядниківъ, що тяжко обиджують народній чувства. Додати треба, що урядники на стациі въ Перемышли систематично обходять ся въ сей способѣ зъ рускими сторонами.

— **Двѣ правды — але котра?** Przegląd [зъ 13 червня] помѣстивъ новинку зъ Букачовець п. з. „Сумный выпадокъ“, дотыкаючу вѣдносинъ „ludka“ до „szlacheckich dworków“. Записка ся выдала ся намъ вѣдразу тенденційною, щобы напятнувати „ludek“, що вѣнъ бунтує ся противъ правъ и є „ворожо успособленый противъ дворівъ“. Въ нотатцѣ читаємо: „Въ дворѣ Букачовцѣ займивъ польовый дворскій дня 9 с. м. зъ сѣножати скарбовои корову, власность селянки изъ Слободы букачовецкои; селянцѣ тій „за переходъ границѣ наказано заплатити 50 кр. гривны. Селянка, замѣсть заплатити гривну, заняла при помочи хлопівъ пару дворскихъ коней, що пасли ся на дворскѣмъ грунтѣ и мимо посылання до слободского вѣйта, щобы сю справу полагодивъ легально пѣсля приписівъ закона, вѣйтъ анѣ интервенювати анѣ коней занятыхъ выпустити не хотівъ. Наслѣдкомъ сего управитель добръ букачовецкихъ донѣсъ до староства въ Рогатинѣ и просивъ о выдачу одвѣтного порученя для вѣйта. Не чекаючи однакъ на резолюцію староства (!), котрои [якъ пише Przegląd] въ дѣйстности пѣсланець не привезъ, згодивъ ся управитель „для спокою“ выдати селянцѣ корову, коли она зверне ёму заарештованій конѣ. Выславъ отже польового зъ коровою, „користаючи однакъ въ побуту на фольварку жандарма“, просивъ его о товаришене польовому зъ остраху, щобы селяне на нѣмъ не пѣмстили ся. Обава була оправдана, бо коли польовый прибувъ до Слободки, селяне вырушили противъ него зъ колами и кіями и побили та покалѣчили его тяжко. Польовый утѣкъ, а хлопы прибѣгли до двора, розвалили браму и всѣ фѣртки и облягали дворъ вѣдъ 8 вечеромъ до 12-ои годины въ ночи. Ажь коли выдано имъ заняту корову, вѣдійшли, выкрикуючи и вѣдгрожуючи ся. Ся авантура є симъ дивнѣйша [каже дописувателъ Przegląd'a], що селяне жили дотеперь зъ дворомъ въ найлучшій згодѣ.“ — Въ такімъ свѣтлѣ розказавъ се „zajście“ львівскій Przegląd.

Въ тій справѣ дістали мы допись зъ Рогатинщины вѣдъ нашого тамошного дописувателя. Подаємо ю безъ нѣякихъ змінъ, а нашій читателѣ нехай самі осудять, що є правдою. Въ дописи читаємо: „Въ пов. рогатинь-

Реставрація Пільзненьска

ВЪ ГОТЕЛИ ФРАНЦУСКІМЪ у Львовѣ

поручає: Снѣдання по варшавски á 50 кр. Covert складаюче ся зъ 4 стравъ, горѣвка куявякъ и куявяка, що четверга и недѣлѣ фляцки по варшавски и кулябякъ литовскій, обѣды зъ 7 потравъ по ар. 1·10. Covert пѣсля карты. По театрѣ Covert зъ 3 потравъ á 70 кр. Въ пятницю рыба по жидівски. Вина добрій.

Зъ поважанемъ **Иванъ Францъ Новаковскій.**

ськомъ, коло Букачовець, есть мале сѣлце, „Слободка Букачовецка“; числить оно около 80 нумеровъ, народъ тихій, спокойный. Дня 11-го с. м. [въ понедѣлокъ] заняли на громадскомъ 7 коней дворскихъ и зажадали по 1 зр. водъ коня титуломъ водшкодованя. Дворъ не хотѣвъ на се пристати. Начальникъ громады зъ асесорами удали ся до управителя добръ п. Розборского, щобы погодити ся. Однакъ Розборскій розкричавъ ся: „Чи я зъ вами ѣвъ, чи пивъ, щобы я зъ вами годивъ ся!“ Ба навѣть ще и поганьбивъ зверхность громадску. Народъ довѣдавшись, якого принятя дбанало ихъ начальство громадске, озлобивъ ся симъ до крайного, тымъ больше, що Розборского люде водъ якогось часу въ серци носили, бо вонъ своимъ поведенемъ и нетактомъ взглядомъ дооколичныхъ громадянъ и своимъ деспотизмомъ якъ за часовъ бл. п. панщиняныхъ яже досыть налявъ имъ сала за шкору. Вонъ бо вже сотки зр. стягнувъ водъ господарѣвъ за марнй шкоды на дворскомъ; хотѣвъ вонъ навѣть загарбати громадску сѣножать, мовь бы она належала до двора, однакъ даремный бувъ его „апетитъ“. Приѣхавъ инжінеръ, розглянувъ справу и орѣкъ въ корысть громады.

Досвѣта вовторокъ 12-го с. м., обуреный народъ такъ зъ Слободки Букачовецкой якъ и зъ сусѣдныхъ Букачовець рушивъ великою товпою [около 300 людей] до двора, хотячи видѣти ся зъ управителемъ добръ. Розборскій зъ страху втѣкъ а рвиочасно повѣдомивъ жандармерію „о бунтѣ и нападѣ“. Мѣсцевй жандармы не могли упоратись зъ „бунтомъ“ и на телеграфічне возване прибули въ помочь жандармы зъ сусѣдныхъ постеруноковъ въ силѣ 15 людей, а надто причвалавъ воддѣлъ драгонбовъ зъ Рогатина. Тактовному поведенію жандармерія и розказъ старосты, що зъ признанемъ подносимо, завдячити належить, що не прийшло до розливу крови. Народъ утихомирившись, розбѣшовъ ся домовь, войско по 24-годиннбмъ патрольованю водъѣхало до Рогатина. Въ селѣ панує цѣлковитый спокой, лише жандармы вештають ся, списують протоколы и шукають за „мнимыми бунтовниками“ що наклоняли народъ до громадного упомненя ся о свое. Властивою причиною, якъ на долони, цѣлои справы бувъ лише нетактъ и часте нелюдске поведенье зо стороны управителя добръ Розборского.“ — Чи не добра картина до исторіи водносинъ мѣжь шляхотскими дворами а селянами? Всякій протестъ гнобленого народу заслѣпленій шляхцюры называють „бунтомъ“, котрый уряджують „radykalne żywioły“, а будучи все самй виновниками, старають ся опосля представити себе въ бѣлыхъ одѣяхъ невинности.

— **Жидовско-польскій комітетъ центральный** для сходнои Галичины зачинае вже свою роботу. Якъ доносить стара грѣшняця, Gazeta narodowa, ще въ часѣ сего мѣсяця зберe ся комісія выбрана соймовымъ коломъ польскимъ въ справѣ змѣны регуляміну сего жидовско-шляхотского комітету. До сеи комісіи належать 15 послобъ зъ рвиныхъ сторонництвъ, а проводить ѣй посолъ гр. Стан. Стадницкій.

— **Міністеръ – родакъ для Галичины** д-ръ Пентакъ — якъ доносять — мае бути именованый президентомъ сенату въ найвышбмъ трибуналѣ у Вѣдни, на мѣсце пок. д-ра Будвиньского. Не ала емеритура для міністра-родака за кольконѣсячне міністрованя.

— **Улица Шевченка у Львовѣ.** Свого часу записали мы звѣстку, що львовскій магістратъ не згодивъ ся на просьбу Наук. Товариства им. Шевченка, щобы площу передъ домомъ Товариства названо площею Т. Шевченка и позволено поставити на нѣй памятникъ Шевченкови. Магістратъ водказавъ тій просьбѣ черезъ те, що мовь то львовска рада мѣска „почитала вже память того поета“ улицею его имени, а проектована площа не надае ся до ставленя памятника. Въ сѣй справѣ пише проф. Мих. Грушевскій въ остатній книжцѣ „Літерат. Наук. Вістника“ ось що:

„Що до послѣдного (що проектована площа не надае ся до ставленя памятника), скажу только, що люде безсторонній, инпои національности, дуже дивували ся, чуючи, що магістратъ признавъ згадану площу нездатною для памятника; що-до першого, то зъ него видно, що магістратъ очевидно не припускае можливости, абы по-при улицю Шевченка щось инше у Львовѣ могло бути назване его именемъ (хочь зрештою истнують у Львовѣ площѣ й улицѣ того самого имени — нпр. имени Фредры). Отже Шевченко засужденый на завсѣгды задовольнятя ся у Львовѣ тою улицею, котрою тому колька роковъ мѣска рада великодушно „почитала“ его память. Не знаю, чи тій ojcowie miasta, що называли сю улицю и тій, що теперь на подставѣ истнова ня такои улицѣ водмовляли Товариству въ справѣ площѣ Шевченка, — знали, якъ выглядае та улиця, котрою вони нагородили „память того поета“. Знаю только, що богато навѣть изъ львовскихъ Русинбвъ, не кажучи про замѣсцевыхъ, не мали нагоды бачити ии. Се не диво: „улиця Шевченка“ лежить на краю мѣста, властиво за мѣстомъ, на т. зв. Погулянцѣ. Се заулокъ, що лучить ул. Кохановского зъ ул. Зеленою й поза своею урядовою назвою улицѣ Шевченка, далеко больше звѣстный подъ назвою ulicy Błotnej. Ся назва не лежить ему по всякій справедливости: мокрыми часами ся „улиця“ стае однымъ невылазнымъ багномъ, котре перейти майже неможливо. Дивлячи ся на тую „улицю“, тяжко подумати, що сей смѣтникъ, невымощеный, обгороженый парканами, зъ колькома малыми домками, лежить въ столичномъ мѣстѣ Львовѣ, а не въ якомсь малбмъ мѣсточку; про се може нагадувати только велика таблиця, прибита до стѣны одного зъ домковъ, зъ написею (польскою розумѣе ся) „Ulica Szewczenki“; [Въ „Літер. Наук. Вістнику“ додано до сего опису також фотографію тои „ulicy Szewczenki“.] Така то улиця Шевченка, нашои славы, нашого найбольшого поета. Теперь позволимо собѣ запытати львовскихъ Русинбвъ и не-Русинбвъ: якъ на ихъ гадку — чи фактъ названя такого смѣтника именемъ Шевченка въ столици Галицкои Руси мусить уважати ся пошаною памяти Шевченка, чи може зневагою? Чи львовскимъ Русинамъ не належало бы звернути ся до львовского магістрату зъ покорнымъ прошенемъ, абы зробивъ конець въ такимъ поневѣраняемъ имени Шевченка? Може-бъ удало ся ублагати, бо упомнути ся въ самомъ магістратѣ за симъ нема кому львовскій магістратъ, абы бодай знявъ се дороге намъ имя зъ того смѣтника, здеръ ту таблицю зъ именемъ Шевченка зъ нужденнои хатины, на которій ей прибито и великодушно пожертвуванъ сю таблицю до музею Наук. Товариства им. Шевченка — pro aeterna memoria.

— **Експльозія нафтяной кипячки.** Двохъ роботниковъ спускали сими днями на зелѣзничомъ дворци Львовъ-Подзамче нафтяну кипячку зъ котла до бочки. При роботѣ розхлюпало ся троха кипячки по земли. Одинъ зъ роботниковъ запалювавъ папѣроску и кинувъ горѣючій ще сѣрникъ въ калабаньку кипячки. Ропа заняла ся, а полумѣнь огорнула вскорѣ и бочку зъ кипячкою. Бочка експльодувала, кипячка розляла ся и цѣле озеро нафты займило ся небезпечнымъ огнемъ. Ледви другимъ роботникамъ повело ся огонь пригасити. Оба роботники, занятй спусканемъ роны, раненй и обсмаленй огнемъ. Виновникъ, хочь тяжко попареный, пропавъ безъ слѣду, зо страху передъ карою за свою необережность.

— **Зъ Кіева доносять,** що довга посуха у сегоробчныхъ весняныхъ мѣсяцахъ грозить голодомъ цѣлой Украинѣ. Перспектива жнивъ якъ найгорша, пашу майже зовсѣмъ выпекло сонце, кромѣ того частй въ минувшбмъ тыждни грады знищили решту надѣй. Селяне попали въ крайну розпуку, делкй вже теперь кидають родну землю и ладять ся утѣкати въ свѣтъ за очи.

— **Лѣкарки въ Россіи.** На основѣ розпоряджения міністерства просвѣты, лѣкарки въ Россіи можуть сповняти обовязки лѣкарѣвъ въ гімназіяхъ женьскихъ зъ правами державной службы.

— **Конкурсъ на 80 безплатныхъ мѣсць** въ вакаційной кольонїи для дѣтей въ Бруховичахъ оголошуе магістратъ мѣста Львова. Старати ся о сй мѣсця можуть ученики и ученицѣ мѣскихъ народныхъ и выдѣловыхъ школъ; першенство мають однакъ дѣти урядниковъ и слугъ львовского магістрату, опосля выхованки мѣсцевого заведеня для сиротъ, вкінци дѣти ремѣсниковъ и промысловцѣвъ зо Львова. Поданя осмотренй свѣдоцтвомъ убожества и школьнымъ за послѣдный півроку, належить вносити просто до VIII. бюра магістрату, найдальше по конець червня с. р.

— **Войскова бута.** Пишуть намъ водъ Чорткова: До чого доводить бута нашихъ здичѣлыхъ жовнѣрѣвъ, котрымъ, мовь на глумъ публичному безпеченьству супокойныхъ горожанъ, войсковй власти приписуеть носити оружя також по-за службою, хочь сего оружя менший и больший сыны Марса такъ часто надуживають, показуе мѣжь иншимъ слѣдующа пригода: Другого дня великодныхъ святъ ѣхавъ якійсь мужикъ въ-подъ Чорткова зо своею женкою зъ мѣста домовь. Ледви выѣхавъ за рогачку, якъ тутъ напавъ на него якійсь пьяный уланъ и, добувши шаблѣ, почавъ застрашеного мужика рубати. На щастя мужикъ водхилився, але шабля бутного улана поцѣлила его женку и водрубала ѣй носъ. Крайна вже пора заборонити жовнѣрамъ „при шабли и багнетѣ“ ходити на „спацірку“!

— **Скора и точна експедиція пакетбвъ на нашихъ почтахъ.** Надана пачка (тѣсть) въ Городенцѣ дня 8 с. м. а призначена до Сянока на день 10 с. м. Зеленыхъ святъ рускихъ дбйшла въ самъ часъ, бо тыждень по святахъ (15 с. м.) була вже въ Сяноцѣ.

— **Огнѣ.** Въ *Узинѣ* прилученбмъ до парохіи Ганусовець [въ пов. станиславбвскбмъ], згорѣло при сильнбмъ вѣтрѣ въ полудне дня 8. червня до 40 хатъ зъ будынками и зъ цѣлымъ добуткомъ. Причиною огню були дѣти, лишенй самй въ хатѣ. — Дня 2. червня згорѣли въ *Ганусовцихъ* три хаты зъ будынками, недалеко церкви, а причиною огню бувъ подпалъ. Въ Ганусовцахъ було колька огнѣвъ наслѣдкомъ подпалу. Жандармерія зъ Бзуполя повинна зъ большою увагою слѣдити за палѣями. Такъ въ Ганусовцахъ якъ и въ Узинѣ нема анѣ сикавки, анѣ гаковъ анѣ бочокъ зъ водою, и сли лучить ся огонь, нема нѣякого ратунку. О томъ всѣмъ добре знае Рада повѣтова въ Станиславовѣ але недбальство толеруе. *Н. П.*

— **Оповѣщенѣ.** Магістратъ кор. стол. м. Львова повѣдомляе пп. промысловцѣвъ, що посѣдають подприемства, подлягаючй уставѣ о забезпеченю роботниковъ водъ пригодъ (зъ 28 грудня 1887 Д. зак. дер. ч. 1 зъ року 1888), що пбсля §. 21. того закона, а також §. 28. статута заведеня для обезпеки роботниковъ водъ пригоръ речинець вношеня обчислень и складаня оплатъ за I. повбкъ 1900 западае зъ днемъ 30 червня 1900. Заразомъ взывае магістратъ згаданыхъ пп. подприемцѣвъ, щобы обовязокъ вношеня обчислень и зложеня оплатъ сповнили найпбзнѣйше до 15 липня 1900, а то подъ загрозою грошевои кары до 200 коронъ, взглядно до 20 днѣвъ арешту. При томъ пригадуе ся, що заведене для обезпеки роботниковъ водъ приходъ не мае виключентбвъ, уповажненыхъ до водбираня оплатъ, и оплаты сй треба складати безпосередно въ „заведеню обезпекъ роботниковъ водъ пригодъ“ при ул. Браєровскій ч. 16, або також пересылати въ оплаченыхъ листахъ або переказами або чеками ц. к. почтовои касы ощадности, вкінци згадане заведеня уповажнене е на подставѣ §. 28. статута побирати 5% вй водсотки водъ залеглыхъ оплатъ. Пп. подприемцѣ, що подлягають обовязкови забезпечена роботниковъ водъ пригодъ, а въ сѣмъ періодѣ вовсѣмъ не затрудняли роботниковъ, повинній рбвно-жъ у выше означенбмъ речинци донести о томъ заведеню. По формулярѣ обчисленъ треба зголошувати ся до заведеня обезпеки роботниковъ водъ пригодъ або до мѣскихъ комісаріятовъ або до V. департаменту магістрату въ ратуши. — У Львовѣ 22 мая 1900.

Помѣщаючи повыше оповѣщенѣ, замѣчаемо, що хвальный магістратъ, завдаючи намъ працю перекладу оповѣщеня зъ польскои мовы на руску, повиненъ бути бодай на стблько чемнымъ, щобы свою просьбу о помѣщенѣ оповѣщеня написати до насъ по руски.

Надбслане.

Damast-Seiden-Robe

fl. 9·00

und höher! — 12 Meter! porto- und zollfrei zugesandt! Muster umgehend; ebenso von schwarzer, weisser, und farbiger **Henneberg Seide** von 45 kr. bis fl. 14.65 p. Met.

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl. Zürich. 58 [4]

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Справозданѣ дирекціи „Народного Дому“ въ Стрыю тов. зареєстр. зъ обмеж. порукою.** По конець 1899 р. числило товариство 102 членбвъ зъ 216 деклароваными удѣлами на квоту 2160 зр. — По конець 1899 р. выносивъ станъ касы

а) въ приходахъ:

вплачен удѣлы . . .	1593	зр.	50 кр.
фондъ резервовый (вписове и добров. датки) . . .	745	„	83 „
побранй водсотки . . .	121	„	— „
разомъ . . .	2460	зр.	33 кр.

б) въ розходахъ:

выплачена дівіденда зъ 1898 р.	4	зр.	— кр.
кошта адміністрацін	2	„	52 кр.

Зъ чистого зыску, котрый выносивъ 82 зр. 05 кр. призначили загальнй зборы 5% дівіденды водъ удѣловъ вповнѣ уплаченыхъ.

Въ часѣ водъ 1 сѣчня по конець мая с. р. прибуло новыхъ членбвъ 38 зъ числомъ 47 деклар. удѣловъ на квоту 940 кор. Въ томъ часѣ

а) вплынуло:

на удѣлы . . .	890	кор.	— сот.
на фондъ резервовый (вписове и добр. датки) .	1435	„	43 „
на рахунокъ бѣжучій .	29.866	„	— „
разомъ . .	31.191	кор.	43 сот.

б) выдано:

на адміністрацію . .	67	кор.	04 сот.
выплачена дівіденда .	5	—	— „
уплачены есконтъ . .	6	—	90 „
закупно пляцу и будова дому . . .	23.344	„	33 „
разомъ . .	23.423	„	27 „

Въ цѣли придбаня средствъ матеріяльныхъ товариство наше водкрыло зъ печатькомъ цѣтня с. р. дѣлъ щадничій, на що позвалае §. 10 в) статутбвъ. Зложена въ томъ короткомъ часѣ черезъ институція и приватнй особы квота 29.866 кор. на рахунокъ бѣжучій може послужити доказомъ повного довѣря нашои суспольности въ жизненность товариства, котра у высокомъ Фондѣ резервовомъ, въ чотирократнбй поруцѣ членбвъ и въ реальности, яку товариство будуе, а котра по укончено представлятя ме вартость зъ 100.000 кор. знаходить повну обезпеку вложеныхъ капіталовъ. Дирекція мае повну надѣю, що и ширшій загалъ нашои патріотичнои суспольности поспѣшить зъ льокацію своихъ капіталовъ въ касѣ товариства (на разѣ платить каса 4½%), чимъ сповнить зъразомъ и патріотичне дѣло, помагаючи товариству до скоршого зреалізованя цѣлей, высказаныхъ §. 2 статутбвъ (купно и продажъ недвижимостей, будоване чиншовыхъ домовъ въ цѣли подношеня добробыту членбвъ спблки). Передовсѣмъ звертаемо ся въ тій справѣ до комітетбвъ и брацтвъ церковныхъ Стрыйщины, котрй о скблько намъ звѣстно, льокують свои ощадности по чужихъ, неразъ намъ ворожихъ институціяхъ и причиняють ся тымъ на нашу шкоду до ихъ розвою. [Желаючй вступити въ члены платять 2 кор. вписового а 20 кор. на удѣлъ.

Въ Стрыю 10 червня 1900.

Юл. Федусевичъ, директоръ. *Вол. Левъ*, касіеръ. *Ив. Вахнянинъ*, контрольоръ.

Именованя, перенесеня, водзначеня и пр.

— **Именованя.** Намѣстникъ именувавъ Ник. Валькевича и Кароля Скшивона канцелістами намѣстництва, а Зигмунта Бучпцъ Тужаньского канцелістомъ въ дирекціи лѣсовъ и доменъ.

Намѣстникъ перенѣсъ офіціяла намѣстництви Ант. Полісу зо Львова до Богородчанъ, заразомъ призначивъ новоименованыхъ канцелістовъ Ант. Валькевича до Коросна, а Кароля Скшивана до Лімановои.

Телеґрамы.

Вѣдень 16 червня. Вчера розпочало тутъ нарады вѣче делегатовъ нотаріяльныхъ палатъ. Репрезентованй всѣ долитавскій палаты въ числѣ 32. — На день 25 с. м. скликано до Вѣдня анкету краевыхъ маршалковъ въ справѣ уздоровленя краевыхъ фінансовъ.

Задаръ 16 червня. Одинъ зъ дневникбвъ доносить, що сербскій екс-король Міланъ бувъ на побережу въ тій цѣли, абы италійскихъ анархістовъ намовити до атентату на житя чорногорского князя.

Лондонъ 16 червня. Гарнізонъ мѣста Кумасі одержуе лише половину дневнои порціи живности. Амуніція також на вычерпаню. Повстанцѣ убили одного офіцира.

Капштадъ 16 червня. Утворене нового кабінету стрѣтило ся зъ великими перепонами. Дуже легко може прийти до конституційнои кризы.

Курсъ Львовскій

въ дни 16 н. ст. Червня 1900.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	571 —	577 —
Банку для торговлѣ и промыслу 200 зр.	350 —	360 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	— —	— —
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	423 —	426 —
Зелѣз. Львбв.-Черновиц.-Несы по 200 зр.	538 —	543 —
Листы заставнй по 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. въ 10% прем.	109 30	110 —
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	98 30	99 —
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	92 —	92 70
„ краевого 4½% а. в. льос. въ 51	99 80	100 —
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	98 —	98 70
Товарыства кредит. 4% (I. емісія) . .	98 —	98 70
„ „ 4% льос. въ 41½ л.	98 —	98 70
„ „ 4% льос. въ 56 л.	91 80	92 —
Облиги по 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% в. а.	95 50	96 20
Буков. фонду пропинаційного 5% в. а.	— —	102 —
Комунальнй Банку краев. 5% (II. ем.)	100 50	101 20
„ „ „ 4½% (III. ем.)	100 —	100 70
Позички краевои зъ 1873 по 6% а. в.	102 —	— —
Позички краевои зъ 1898 по 4% а. в.	92 —	93 70
Позичка м. Львова 4% по 200 кор.	90 30	91 —
Льосы:	к. с.	к. с.
Мѣста Кракова по 20 зр. (40 к.) . .	70 —	73 —
Мѣста Станиславова „ „ . . .	127 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	11 30	11 46
20 франковка	19 20	19 40
Повъимперіялъ	— —	— —
100 Рублевъ срѣбныхъ	254 —	258 —
00 Рублевъ паперовыхъ	255 50	257 —
100 марокъ нѣмецкихъ	118 —	118 60

Надбслане.

Уважайте на сей

выпаленый КОРОКЪ!!!

69 15—?

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. управ. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

купуе и продае

ВСЯКІЙ паперы цѣнній и монеты

по найдешевшомъ курсѣ деннбмъ не числячи нѣякои провізіи. 374 [4]

Д-ръ Антоній Роицкій

(Берґеръ)

Спеціялістъ для недугъ шкбрныхъ и венеричныхъ недугъ жѣночихъ и мѣхуровыхъ, лѣчить методою досвѣдченою, довголѣтною. Також Панбвъ на взборъ Lindevisen парою.

Ординуе водъ 9—11 рано пополудни водъ год. 4—6.

На жадане лѣки можуть бути выдани въ аптеки въ дискретный способѣ. — Порадникъ почтою 1 зр. 20 кр. — Львовъ ул. Зиморовича ч. 5. 167

ЗМѢНА МЕШКАНЯ.

Водъ 10 лѣтъ истнуюче ЗАВЕДЕНЄ ДЕНТИСТИЧНО-ТЕХНІЧНЕ Б. БЕРҐЕРА перенесено до пасажу Гавсмана ч. 8. Тамже выготовляе ся штучнй зубы и щоки, подля найновѣйшихъ систембвъ въ кавчуку и золотѣ безъ подневѣня, також всякй репарація, входячй въ кругъ дентистики технічнои. При помочи найвытравнѣйшихъ помбчничихъ силъ заграничныхъ выготовляе всякй роботы водъ гарантією по дуже низькихъ цѣнахъ. 110 37—144

Заведенє отворене цѣлый день.

ИНСТИТУТЪ ДЕНТИСТИЧНЫЙ

Львовъ Гетьманьска ч. 6

складаючій ся зъ колькохъ водділовъ въ которыхъ дентистки и дентисты лѣкарѣ выконують: пльомбованя подля найновѣйшихъ засадъ науки, вынимане зубовъ безъ болю, при мѣсцевомъ знечуленю або и успанню, обтураторы при надахъ и бракахъ подневѣня, вставлюване штучныхъ зубовъ и на золотѣ безъ подневѣня

Тамже лѣчить ся хоробы ясенъ и устнои ямы.

Для провінціи запроваджено тую выгоду, що надбсланй почтою пукнени, адоманй и т. д. штучнй зубы направляе ся и высылаесь водворотною почтою безъ особистого привозу. — Институтъ отворены цѣлый день. 84

Дръ Л. Віктбръ.

Альбум заслужених Русинів

в красній кольоровій теці, в ціні 2 корони

набути можна

в Товаристві „Просьвіта“ Львів, ринок ч. 10

Средство до нищеня молѣвъ

Фенілінъ нищить молѣ зъ зародками 60 кр.
Зела антімольовій до переховуваня футеръ кор. 30 кр.
Паперцѣ антімолевій тузинъ 30 кр., штука 3 кр.

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ
Львовъ: склепы власній: ул. Сикстуска 25, ул. Галицка ч. 11. Краковъ: Сукенницѣ ч. 20. Черновцѣ: Ринокъ ч. 2. Перемышль: Францішканьска ч. 24

ЛИПЕ

въ ресторациіи ГАФТУЛЫ ТЕНФЕРА, улиця Трибунальска ч. 13 дому власный, можна достати щоденне вше о годинѣ 8-ій рано горячій снѣданя

ЦѢННИКЪ.

Печенка вепрова зъ капустою	15 кр
Сѣкана легка	12 „
Фляки	12 „
Ніжки теляча зъ хрѣномъ	10 „
Конбеса зъ хрѣномъ	6 „
Кавяръ	18 „
Обѣдъ зъ абонаментѣ	40 „

Великій напитки въ найлѣпшихъ родах по найумѣренійшихъ цѣнахъ; для певности, що походять въ моєи реставрациіи, даю вѣдбиваючимъ марки. — Найлѣпшій пиво по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ отравъ и напитвовъ заосмотрена кухня.

79 195—? Въ высокимъ поважаненъ
НАФТУЛА ТЕНФЕРЪ.

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкой

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокли, далекозиды, барометры, термометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайги, тасьмы мѣрничій, шіочы, лібелѣ манометры и т. п.

Уряджене дзвонковъ електричныхъ.

Великій направки подагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Папѣръ
ПЕРГАМІНОВЫЙ

до пакованя масла, сыра, до обвязуваня слоикѣвъ зъ конфектами, якъ такожь консервовъ и т. п. и т. п.

поручає дешевше, якъ всюды

Альойзій Гібнеръ
Львовъ, Ринокъ ч. 38.

306 1—?

100 до 300 зр. мѣсячно

можуть заробити особы всякого стану въ кождій мѣсцевости пильно и честно, безъ капіталу и різика, через продажъ законно дозволеныхъ паперовъ державныхъ и льосовъ. Зголошеня до: LUDWIG OESTERREICHER, VIII Deutschgasse 8, BUDAPEST 10—10

СВОБОДА

письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдае и за редакцію вѣдповѣдае: Володим. Охримовичъ. — Редакторъ просвѣтно-господарскои части Василь Король, учитель господарства.

Цѣлорічна передплата виносить 2 зр., на пів року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львовъ, улиця Бічна Кривова ч. 5

Вѣдъ 1 (13) сѣчня 1893. выходить у Львовѣ що четвергъ (на мѣсця популярныхъ газетокъ „Батьківщина“ и „Читальня“) тыждева популярна газетка.

Товариство взаимного кредиту
„ДНѢСТЕРЪ”

стовариш ене зъ обмеженою порукою
Львовъ, ринокъ ч. 10 (домъ „Просвѣты“.)

Удѣляє позички за оплатою 5½% и 1% додатку на кошта адміністраційнй, властителямъ ґрунтовъ и господарствъ до 500 коронъ за порукою двохъ вѣдповѣдныхъ ручителѣвъ або за интабуляціёю на першомъ мѣсци, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ. Священики, не посѣдаючій реальностей, мусять крѣмъ поруки двохъ ручителѣвъ предложити еще полісу житеву; обезпечатись можна черезъ „Днѣстеръ“ въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ пбсля всячихъ можливыхъ комбінацій.

Товариство взаим. кред. „Днѣстеръ“ приймае вкладки до опроцентованя вѣдъ членовъ третыхъ особъ по 4%.

Удѣлъ членьскій виносить 50 кор., вписове 2 кор.

Членомъ бути и позичку дбстати може только членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ“. 31

Информаціи удѣляе Дирекція листовно або агенты Товарства взаимныхъ обезпечень „Днѣстеръ“.

Альойзій ГІБНЕРЪ

поручае

до мальованя, консервованя и импрегнованя бляшаныхъ и деревляныхъ даховъ, господарскихъ будынковъ, мостовъ, паркановъ, штахетъ, загороджень, брамъ, дверій, вокенъ, домовыхъ меблѣвъ, будовельного дерева, шалѣвокъ въ стайняхъ, сходовъ, млыньскихъ колѣсъ, долбвокъ и т. д.

Фарбы олѣйній
найлѣпшій, фахово приладжений зъ найлѣпшихъ матеріяловъ гварантованои тривкости у всѣхъ краскахъ.

Фарбы лякеровій
що скоро сохнуть и за одныхъ потягненемъ дають краску и полискъ.

Фарбы теровій
особливо за-для своеи дешевости радо уживаній.

ТЕРЪ
безъ фарбы чорный и бронзовый.

Олѣй теровый
бронзовый незвычайно дешевый добре імпрегнуючій и консервуючій

CARBOLINEUM
правдиве
АВЕНАРІЯ.

Одинокій складъ для Галичины
Брошурки до дисповиціи

EXSICATOR
знамените средство противъ грыба, гнилизны въ будинкахъ и т. д.

Фарбы фасадовій
у всѣхъ краскахъ и гварантованои тривкости.

Брошурки, описы ужитя, карты взорцѣвъ и кошторисы на бѣльшій роботы найрадше подае ся.

При значнѣйшій потребѣ повыше поданыхъ консервуючихъ артикуловъ, якъ такожь будовельныхъ матеріяловъ, а именно: Цементу, Вапна гідравлічного, Гіпсу, Огнетревалыхъ цеголъ, Папы на дахи, Плытъ ізолюючихъ и т. п. прошу впередъ зажадати оферты, а зроблю можливо зниженій цѣны, якъ такожь полекшу въ сплачуваню за попереднымъ порозумѣненъ.

Що-до якости, то лише цѣлкомъ добірный товаръ достарчуемо. 301

Найновѣйшій **ЦѢННИКЪ** опустивъ друкъ и е до диспозиціи поважанои Публики.

АЛЬОЙЗІЙ ГІБНЕРЪ
Львовъ, Ринокъ ч. 38.

Полотна, бѣле столове рушники, хусточки, дрелїхи и т. п. власній выробы

поручае по цѣнахъ умѣреныхъ

Краеве товариство ткацке „ПРЯХА“ зъ Кросна

Замовленя зъ провінціи просимо недсылати до Кросна.

Почта, телеграфъ и стація зелѣзницѣ въ мѣсци. Пробки и цѣнники присылаемо на жадане даромъ и оплатно.

Заразомъ остерѣгаемо, що репрезентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, а и. А. ЛЬОХЕРЪ, а иншихъ агентовъ анѣ охотниковъ не высылаемо. 2 52—62

ПЛАХТЫ
непромакаючій
зъ парусного полотна

въ краскахъ: бѣлій, чорній, жовтій, до накрываня возовъ, машинъ, стиртъ, рольничихъ знарядовъ и т. п. и т. п. у всякихъ величинахъ

поручае 306

Альойзій Гібнеръ
Львовъ, Ринокъ 38.

Гармоніюмъ
до науки спѣву

дуже тревалои конструкціи

поручае

ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ
у Львовѣ. 94

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА
І. ЛЬВОВСКЕ
Photo-Plasticon
(46 разовъ преміованый.)
Вѣдъ 17—26 червня
на загальне домаганє
Выстава париска
по отвореню.
Вступъ 10 кр. 89

Мимо того, що вовна и росгаръ подорожѣли о 30%, продае ковдры и матерацы по давныхъ низкихъ цѣнахъ лише спеціяльна роботня и магазинъ постелей. **ІОСИФЪ ШУСТЕРЪ**, Львовъ, Коперника ч. 5

Цѣнникы gratis. 81

КОМАР
двотижденник гумористично сатиричний.

Одинокій гумористичнй ілюстрований органъ на Руси. Видае і за редакцію одвічае: Іван Куницевич.

Цілорічна передплата 4 зр., на пів року 2 зр., чвертьрічно 1 зр. Редакція і адміністрація: *Львів, ул. Личаковска ч. 23.*

Таблицѣ зъ металю литій

таблицѣ надмогильній, таблицѣ для Выдѣловъ повѣтовыхъ, нумеры на домы, таблицѣ моежній зъ блахи прасованій для лѣсной сторожи. — Пльомбы одовиній и гуаки до пльомбованя — выкомус найдешевше

Лѣтрня выробовъ металевыхъ
ГЕНРИКА ШАПІРЫ
Львовъ ул. Коперника ч. 3,
(побочь антики п. Міколяша.)
2 3 11—?

Найзнаменатшихъ

½ кл. цукровъ десеровыхъ, именно: помадки, чоколядки etc. зр. 1·20.
½ кл. Бісквітовъ англійск. и Гербатниковъ зр. 1·—
½ кл. кармелькивъ мѣшаныхъ зр. ·75.

поручае що дня свѣжій

Г. ТРЕТЕРЪ

властитель паровои фабрики чоколяды и цукровъ

Львовъ, пл. Марінцній ч. 7 рогъ ул. Коперника.

Купуймо знаменитій выробы власній, прочь зо спроваджуваною тандитою! 103

ТУТКИ цигаретовій 000 штукъ за 1 зр., поручае Анг. Мазуркевичъ, Львовъ, Скарбковска 7.

Д-ра Іосифа Закшевского
и инжін. Кароля Ріхтмана

Санаторія и заведене водолѣчниче
МАРІЄВКА
почта ЛЬВОВЪ

Лѣченя водою. Електризованє. Лѣчнича гімнастыка. Уряджена выставій. Новоуряджеиый сальонъ на вобрани, мѣсце до забавъ на вольномъ воздусѣ [croquet, law..-tennis, дві кругольні, біларъ, читальня и т. д.] Цѣлый теренъ здреновано-вышутрованый. Цѣны дуже умѣрені.

Сезонъ вѣдъ конця мая до конця вересня — На жадане проспекты высылае ся оплатно. Телефонъ заведенъ въ Марієвцѣ ч. 572. Адреса лѣкаря управляючого: Львовъ, ул. Словацкого ч. 5, телефонъ ч. 684. 240 7—8

Новый складъ зъ фабрикъ анґл. и магазинъ

колѣсъ до ѣзды и нѣмецкихъ спортовый

ВОЛОДИСЛАВЪ ЛУКАСЕВИЧЬ
Львовъ, улиця Академічна число 26

поручае по найнизшихъ цѣнахъ

Свеатеры	Шапки	Сорочки для турне.
Штуцы	Сѣделця и торбинки	Плащѣ гумовій
Панчохи	Лѣхтарки ацетилен.	Шлявки
Рукавички	Карбідъ въ пушкахъ и на вагу	Касетки до направы
Паски, дзвонки		Цикльометры

Репараційный варстатъ, 285 5—5

Lawn-Tennis, Croquet, Football.

Лінія Голяндія-Америка Роттердамъ-Ню-Йоркъ.

Найблизшій вѣдъѣзды:
21 червня „Потодамъ“ о 7 пер. пол. — 28 червня „Статендамъ“ о 2 по пол.

Цѣны І-шихъ каютъ вѣдъ 288 коронъ въ гору.

Новій пароходы виподобнюмы трубами:

Ротердамъ 8302 тонъ, Статендамъ 10 320 тонъ, Потодамъ 12.500 т.
Цѣны першихъ каютъ вѣдъ 240 кор. и высше } зъ
другихъ каютъ 204 к. } при-
III. класы 185 к. 40 с. въ Вѣдни. } стани.

Бюро у Вѣдни: Для каютъ: I. Kolowratring 10· для III. класы: IV. Weyringergasse 7 A.

Австрійскій філіи въ Берні, Инсбруку и Трієстѣ. 59

Ведений дотеперь Галицкимъ акційнымъ Товарист. Гандлевымъ
дѣлы:
Вуголь камѣнный, Сикавки и приборы пожарній, Вужѣ партяній и ґумовій
обняло ново-отворене
Львовске Бюро гандлеве
при улици Костюшка ч. 4. 221 21—39

Товариство взаимного кредиту
„ДНѢСТЕРЪ”

стовариш ене зъ обмеженою порукою
Львовъ, ринокъ ч. 10 (домъ „Просвѣты“.)

Удѣляє позички за оплатою 5½% и 1% додатку на кошта адміністраційнй, властителямъ ґрунтовъ и господарствъ до 500 коронъ за порукою двохъ вѣдповѣдныхъ ручителѣвъ або за интабуляціёю на першомъ мѣсци, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ. Священики, не посѣдаючій реальностей, мусять крѣмъ поруки двохъ ручителѣвъ предложити еще полісу житеву; обезпечатись можна черезъ „Днѣстеръ“ въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ пбсля всячихъ можливыхъ комбінацій.

Товариство взаим. кред. „Днѣстеръ“ приймае вкладки до опроцентованя вѣдъ членовъ третыхъ особъ по 4%.

Удѣлъ членьскій виносить 50 кор., вписове 2 кор.

Членомъ бути и позичку дбстати може только членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ“. 31

Информаціи удѣляе Дирекція листовно або агенты Товарства взаимныхъ обезпечень „Днѣстеръ“.

ПЕРША БУКОВИНЬСКА ФАБРИКА
Портляндъ и Романъ цементу
ЕМАНУИЛА АКСЕЛЬРАДА
въ Путнѣ.

Симъ подаю до вѣдомости П. Т. Интересантовъ, що крѣмъ дотеперѣшного Романъ-цементу выробляю теперь въ моєй фабрицѣ въ Путнѣ

● І. Портляндъ-цементъ, ●

котрый за-для знаменитыхъ его прикметъ вѣдзначило Тов. инжінерівъ и архітектовъ у Вѣдни.

Заступникомъ моеи фабрики для Галичины полишае ся на дальше панъ

С. ЛІЛІЄНТАЛЬ (S. Lilienthal)
у Львовѣ, ул. Крашевского ч. І. Телефонъ ч. 621.

що удержуе значній склады у Львовѣ и выконуе замовленя заразъ такъ у Львовѣ, якъ и на провінціи.

Прошу П. Т. Интересантовъ о ласкаве пересвѣдченє ся про **высоку вартость и найлѣпшу якость** мого фабрикату.

Пишу ся въ высокимъ поважаненъ
ЕМАНУИЛЪ АКСЕЛЬРАДЪ.

Адреса: **„Емануилъ Аксельрадъ“, Радовцѣ** (Radautz) **Буковина** 160 15—20

Вѣдъ року 1868
БЕРҐЕРА ЛѢЧНИЧЕ
МЫЛО СМОЛЯНЕ

выпробоване на клінікахъ и многими практичными лѣкарями уживае ся не лише въ Австро-Угорщинѣ, але такожь и въ Нѣмеччинѣ, Франціи, Россіи, на півостровѣ Балканьскомъ, въ Швайцаріи и т. д. на недуги шкѣрній, особливо противъ

Выкидовъ шкѣрныхъ рѣзного рода

въ найлѣпшимъ успѣхомъ. Дѣланє Бергерового мыла смоляного яко гіґієнічного средства до усуненя порплѣвъ, до чищеня и десинфекціи шкѣры есть рѣвножь загально признане. Бергера мыло смоляне мае 40% смолы деревной и рѣзнить ся значно вѣдъ всѣхъ иншихъ родовъ мыла смоляного въ торговли. — За-для охорони передъ фальшованенъ треба жадати выразно Бергера мыла смоляного и уважати на побочь помѣщеный знакъ охоронный.

Въ упертыхъ недугахъ шкѣрныхъ уживае ся замѣсть мыла смоляного успѣшно

Бергера лѣчничого мыла смоляно сѣрчаного.

Яко найгодиѣйше мыло смоляне до усуненя всякои **нечистоты шкѣры** на выкиды шкѣрній и на головѣ у дѣтей, такожь яко незрѣвнане мыло до мытя и кунелѣвъ для щоденного ужитку служить, обіймаюче 35% ґліцерины и пахуче

Бергера ґліцеринове мыло смоляне.

Цѣна штуки кождого рода 35 кр. вразъ зъ припысомъ уживаня.

Зъ иншихъ родовъ мыла Бергера поручае ся слѣдуючій заслугуючій на увагу: **Мыло бензоове для нѣжности шкѣры; мыло бораксове противъ прищѣвъ; мыло карболеве до выгладжени шкѣры и знаковъ по вѣспѣ и яко мыло десинфекціиное; Бергера мыло до кунели** зъ смерековыхъ шпильокъ и таке-жь мыло теалетове, **Бергера мыло для дѣтей, для маленькихъ дѣтей (25 кр.).**

Бергера мыло петросульфоляне

противъ вишневого лиця, вишневого носа, высыпокъ и свербикивъ на шкѣрѣ; мыло на весиѣнки дуже успѣшне; мыло сѣрчано молочне на нечисте лице; мыло танінове на почене и выпадъ волосся.

Бергера зубна паста въ тубахъ

найлучше средство до чищеня зубовъ Нр. 1 на нормальній зубы, Нр. 2 для курцѣвъ. Цѣна 30 кр. Що до прочихъ мылъ Бергера вѣдсылаемо до приписовъ ужитя. Жадати все Бергера мыла, бо е много безуспѣшныхъ наслѣдуванъ.

Мѣсця продажи для Львова въ антикахъ пп.: І. Байзера, Г. Блюменфельда, К. Миколяша, З. Рукера, К. Склепиньского, Вевюрского, д-ра Зарицкого и фірмахъ А. Ербара, Гайсіма, Кулика и А. Рапапорта. Дальше въ антикахъ въ *Бродахъ* Крізого, Ляндберга; въ *Борщовѣ* Ал. Шйотровского; въ *Бережанахъ* А. Дурста, Л. Наглика; въ *Березовѣ* Галямась, Ербена; въ *Хировѣ* Левицкого; въ *Дрогобичи* А. Книжановского, І. Тобішека; въ *Ярославѣ* І. Ангермана, І. Рона; въ *Коломыи* Павловского, Штенцля, Витославского; въ *Камянцю* Пилевского; въ *Перемышлю* у всѣхъ 4 антикахъ; въ *Равѣ* Карпиньского, Прона; въ *Сколѣмы* Леховского; въ *Самборѣ* І. Апсевича и Гердички наслѣдниковъ; въ *Станиславовѣ* у всѣхъ трехъ антикахъ; дальше въ антикахъ въ *Стрыю, Тернополи* и у всѣхъ антикахъ большихъ мѣстъ Галичины. 165 12—24

При закупнѣ товаровъ просимо поклікуватись на нашу часопись

Выдавець Иванъ Белей. Одѣчальный редакторъ Александеръ Борковскій. Папѣръ въ фабр. Черляньсконъ. Зъ друкарнѣ Инстит. ту Ставропігійского вѣдъ зарядомъ Іосифа Даниляка

Ч. 125. Львовъ, Понедѣлокъ 5 (18) Червня 1900. Рочникъ XXI.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и оголошенія приймаютъ: у Львовѣ адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ Ад. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кілінського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за оголошенія платій у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатком:

въ Австрії: на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
за границею: на цѣлый рѣкъ . . 22 зр. на пѣвъ року . . 11 зр.
у Львовѣ: на цѣлый рѣкъ . . 14 зр. на пѣвъ року . . 7 зр. на чверть року . 3·50 зр. на мѣсяць 1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатанѣ вѣльнѣ вѣдъ порта.

Поєдинче число коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошенія звычайні приймають ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрічка петитовой або ся мѣсяці а въ рубрицѣ „Надісляне“ по 25 кр. а. в.

Подякы и инші донесенія приватні числять ся по 5 кр. вѣдъ стрічка.

До дѣла!

Двацять політичныхъ товариствъ повѣтовыхъ и окружныхъ маємо въ нашѣмъ краю. Майже що другій повѣтъ всходнои Галичины мае „Народну Раду“ чи „Руску Раду“ чи „Селяньску“ чи „Хлопску“ чи яку тамъ ишу „Раду“, мѣжь тымъ якъ польскихъ товариствъ політичныхъ, хочбы и въ заходнѣй Галичинѣ, зовсѣмъ небогато. Неразъ аж вытыкають намъ, що мы, Русины, занадто „бавимо ся въ політику“ зъ шкодою для нашихъ народныхъ потребъ.

Однакожь по-правдѣ роботы політичнои у насъ дуже мало, далеко менше, якъ середъ мазурского народу. И длятого мы, що зачали раньше вѣдъ Поляковъ працювати не тѣлько надъ просвѣтою але и надъ політичнымъ освѣдомленемъ нашого селяньства, лишали ся за Поляками значно по-задѣ. Політичне освѣдомлене и політичный рухъ середъ Мазурѣвъ пише вже значно бѣльшій якъ середъ руского народу.

Далеко бѣльша часть нашихъ повѣтовыхъ товариствъ політичныхъ истнуе тѣлько на паперѣ, та нема въ нихъ нѣякои познаки. А навѣть у тыхъ, що нѣбы-то жнють — бодай у значнои части ихъ, — цѣла екзистенція показуе ся въ тѣмъ, що вѣдъ часу до часу скличуть загальнѣ зборы. Якась живѣйша акція, безперерывне освѣдомлюваня народу за помочію вѣчь и поменшихъ сходинъ, проявляе ся лише въ дуже немногихъ повѣтахъ.

Вѣдъ новои орґанізациі народного сторонництва зачавъ ся живѣйшій рухъ, и частѣй донесеня о вѣдбуваючихъ ся и маючихъ вѣдбути ся вѣчахъ и зборахъ подають лучшу надѣю. Се мы и зазначили въ передовѣй статьѣ въ остатнѣмъ числѣ „Дѣла“. Але пр зъ мы тамъ згадали и такожь понменно вказали декотрѣ стороны краю, що все еще не заявляють нѣякого руху. Мы мусимо тои справы надзычайно пильнувати, бо она надзычайно важна и сама по собѣ и зъ огляду на тепе рѣшню хвилю. Длятого будемо звертати ся и до поодинокихъ людей, тай не перестанемо просити, взывати и укорати такъ довго, доки не наступить те, що потрѣбне, чого домагае ся народна справа.

Нынѣ помѣщаемо письмо зъ коломыйского повѣту, злагодивши де въ-чѣмъ та пропустивши имена. Письмо тое гласить:

„Красно а навѣть дуже красно розвиваe ся у насъ просвѣтный рухъ мѣжь нашимъ народомъ, завдяки філіи товариства „Просвѣта“, але за те сумно представляе ся рухъ політичный. Та сама Коломыйщина, що передъ трома роками зъумѣла переперти д-ра Окуневского при кровавыхъ выборахъ до рады державнои, теперь спить, якъ бы сповита якоюсь демонічною силою, и не тѣлько не двигаесь напередъ але навѣть подае ся въ задъ, якъ того мали-сьмо доказъ при послѣдныхъ выборахъ, де нашъ кандидатъ Дорундякъ перенавъ значною рѣжницею голосовъ противъ Мойсы. Причиною того есть бракъ акціи політичнои. Здавалось справдѣ, и всѣ надѣялись, що ось-ось начне ся така акція за починомъ народного комітету. Та щожь? Надѣя насъ завела. Дарма що назначенѣ орґанізаторы на нашъ повѣтъ, дарма що народный комітетъ неразъ взивавъ до розпочатя живѣйшои акціи, такои акціи у насъ зовсѣмъ не видко. Анѣ одно вѣче політичне не вѣдбулось вѣдъ часу завязаня народного комітету, отже вѣдъ зверхъ 5 мѣсяцѣвъ, хотя тымчасомъ въ нашихъ повѣтахъ чимъ разъ живѣйша веде ся акція, чого доказомъ численнѣ вѣча въ значнѣй части краю. Длячого жь у насъ маe бути такій застой тай се якъ разъ въ тѣй порѣ, коли намъ треба якъ найживѣйшои акціи, коли кожда хвиля стрaчена може намъ принести необчисленѣ шкоды? Щожь буде, якъ заскочуть насъ неприготованыхъ новѣ выборы? На кого спяде вина? Та вжежь нѣ на кого иншого, якъ на тыхъ нашихъ людей, що можуть и повинні займати ся політикою а не роблять сего. Правда, такихъ е у насъ небогато, але й тыми силами якѣ маємо, можна немало зробити. Не хочу ще нынѣ по имени называти тыхъ людей, до котрыхъ нарѣдъ маe справедливу претенсію, щобы его провадили: тутъ ихъ кождый знае, тѣлько звертаю ся поки що загально до нихъ именемъ цѣлого повѣту и прошу; Не зволѣкайте дальше анѣ одноі хвилѣ а розпочнѣть вже разъ мѣжь нашимъ селяньствомъ и мѣщаньствомъ живѣйшу акцію політичну! — *Михась Кригулець*“.

Нехай же се письмо не буде „голосомъ вопіющого во пустыни“, але принукою для нашихъ дѣятелѣвъ въ згаданѣмъ повѣтѣ, а такожь и въ иншихъ повѣтахъ, де еще менше показуе ся житя и руху. Особливо члены народного комітету по краю и орґанізаторы та орґанізаторы-помочники повинні старати ся, щобы оправдали положене въ нихъ довѣре и сповнили те, чого народна орґанізація вѣдъ нихъ домагае ся.

Зъ руху вѣчевого.

Вѣче и посольске справоздане въ Пѣдгайцяхъ.

Мимо всѣлякихъ трудностей и перешкодъ вѣче, скликане на день 13 с. м., выпало цѣлкомъ добре. Около 10 год. зобрало ся надъ 300 селянъ и мѣщанъ и 15 священиковъ зъ околицѣ. Вѣче отворивъ старенькій о. Гузаръ зъ Заналона гарною патріотичною промовою, котра тымъ бѣльше зробила вражѣня, що ветеранъ-патріотъ мимо своіи старости и недуги не вѣдтягнувъ ся вѣдъ патріотичного обовязку та прибувъ на вѣче.

Першій опѣсля промовлявъ о. Ив. Сендецкій зъ Золотникъ въ справѣ нашого економічного положеня. Зъ симъ рефератомъ обѣцавъ ся бувъ властиво п. Іос. Гурикъ, але вже по отвореню вѣча наспѣла вѣдъ него телеґрама, що не може приѣхати. Тогдѣ о. Сендецкій, хочь не приготованый, давъ ся наклонити заступити п. Гурика. И вывязавъ ся зъ своіи задачѣ дуже добре. Зобраній зъ одушевленемъ приняли поданій нимъ на конець референту резолюціи:

1) За лихву и довги не повинній бути спродаваній хата и господарскій будынки довжника, найпотрѣбнѣйшій знаряды господарскій, одинъ морґъ огороду або два морґи поля;

2) правительство повинно про хлѣборобовъ такъ само дбати, якъ дбае про промысловцѣвъ, купцѣвъ и т. и.; вѣче ухвалюе що собѣмъ повиненъ споводувати законъ:

а) що особистій и гіпотечній довги селянъ переймае держава, розкладаючи селянамъ сплату на 50 лѣтъ зъ дочисленемъ 3% вѣдъ довжнои сумы;

б) правительство постарае ся для обдовженыхъ селянъ о мораторію на 5 лѣтъ;

3) зъ уваги, що жиды, вѣдки-небудь мусять уступати, осѣдають громадно въ Галичинѣ якъ бы въ обѣцянѣмъ краю и причиняють ся до зросту нашои нужды (такъ було, коли жидовъ выдаляно зъ Россіи; такъ е теперь, коли жиды утѣкають зъ Румунія), правительство подбае, щобы стримати іміґрацію чужихъ елементовъ до Галичины або бодай обмежити ихъ о стѣлько, щобы кождый поселяючій ся тутъ выказавъ ся маткомъ бодай около 300 зр. и способностію до честного заробкованя (н. пр. знанемъ ремесла);

4) лишити кождому горожанинови, отже и селянамъ, minimum existentiae, вѣльне вѣдъ оподаткованя, а то:

а) домы мешкальнѣ повинній бути вѣльнѣ вѣдъ податку;

б) всѣ посѣлости ґрунтовѣ до 100 коронъ чистого доходу катастрального вѣльнѣ вѣдъ податку, а вѣдъ прочихъ повиненъ бути заведеный податокъ прогресивный;

5) зменшити станъ постойного войска на разѣ бодай о ½ часть, а службу войскову ограничити на 2 роки;

6) скасувати на всѣхъ публичныхъ дорогахъ рогачки.

Въ дискусіи говоривъ о. Е. Роздольскій о примусовыхъ спѣлкахъ рѣльничихъ и спытавъ присутного посла д-ра Савчака о поясненє, чи порушена бувшимъ міністромъ Лѣдебуромъ справа буде коли доведена до кѣнця. О. Коритко зъ Богатковець говоривъ о здержаню еміґрациі селянъ. О. Роздольскій примѣтивъ, що всѣлякі мѣры въ тѣй справѣ будуть доти даремні, поки житель нашого краю не будуть мали на мѣсци на родинѣ способу до утриманя и заробкованя.

Въ справѣ еміґрациі поясняе д-ръ Савчакъ основно ея генезу и исторію. Священникамъ закидало колись правительство аґітацію за еміґрацію до Россіи; але однокими аґі-

(2)

Въ справѣ народного языка.

(Дальше)

Даннѣйше уживали звычайно правильнихъ формъ: близкій, низкій, узкій... (въ старословеньск. близькъ, низькъ, зъзкъ); теперь заводять неправильно змягченѣ мѣсцевій формы: близькій, низькій, вузькій.. але все таки пишуть, якъ и слѣдъ: бридкій, боязкій, гладкій ..

На поняте Termin, festgesetzte Zeit, Frist уживають Украинцѣ строкъ, строкъ (въ россійск. срокъ). Въ Галичинѣ же кажуть: речинець (се выразъ спеціяльно малорускій) а на Лемковщинѣ: реченецъ. Ся лемковска форма есть властиво правильна (речень+ьць) — та попробуйте спонукати галицкихъ Русиновъ, щобы писали такъ, якъ маe бути: реченець. Шкода и заходу! Всѣ лишуть до не неправильнои формы: „речинець“.

Подѣбно правильна форма спадчина (съпадъкъ+ина), уживана такожь на Лемковщинѣ, въ літературѣ уступае неправильнѣй формѣ „спадщина“.

Кождый ученикъ зъ высшои ґімназіи, котрый учивъ ся польского языка, знае добре розлуку межи: zaproszenie a zaprosiny. Коли-бъ мѣжь Поляками лучивъ ся якій невѣда языковый та розбславъ листы зъ надписью: Zaprosiny na wieczorek, то-бъ певно всѣ польскій літераты вѣдняли на смѣхъ таку чудну стілізацію и нихто-бъ не послѣдувавъ такому чударному выраженю. У насъ высилають листами вже трийцять кѣлька лѣтъ: „Запросины на вечеръ Шевченка“, мимо що вже и печатно вытыкано невластивость а навѣть хибность такого выслованя. Кождый родовитый Русинъ повиненъ тѣлько мати природного почутя языкового, щобы зрозумѣти, що обзиране а обзорины (цѣлый пробѣгъ обзирання, обрядъ) не то само; подѣбно въ листѣ можь лише прислати письменне запрошене — а „запросины“ то бувъ бы цѣлый обрядъ запрошеня звершаный зъ певными церемоніями. Твердяки пишуть: „Приглашеніе, приваніе къ вечернякамъ“, однакожь тѣ выраженя въ малорускѣмъ звучать якось грубо, до того перше слово резить ще своею неповногласною, ото-жь не народною формою. Говоримо: запросити на весѣле, на обѣдъ... чому-жь бы не сказати: запрошене на вечерницѣ (або вечерокъ).

Коли-бъ якій Полякъ писавъ зъ руска: białek мѣсто białko, żółtek мѣсто żółtko, всѣ Поляки безъ выему тото порѣкали бы. А у насъ пишуть собѣ здоровій „бѣлко“ польск. białko — въ рускѣмъ: бѣлко=кличка (бѣлого пса); „жовтко“ (польск. żółtko) мѣсто бѣлокъ Eiweiss, albumen), жовтокъ (Eidotter, luteum ovi) мимо, що можна легко заглянути у книжки новѣйшій и прочитати тотѣ формы такъ, якъ они майже скрозь уживають ся у нашого люду — та треба бы пошукати въ книжцѣ, а то, бачите, дуже важка робота... Задля уникненя тои „важкои роботы“ у рѣжнѣй статіи популярнѣй пхае ся множество зъ польского перекрученыхъ терминовъ (навѣть такихъ яки „ґручолы“ мѣсто железы) зъ великою, бачь, горлистію для чистоты народного языка...

А назвы рускихъ мѣсцевостій модулюе ся опѣсля польского, здае ся его въ тѣй думцѣ, що польскій назвы правильнѣйшій. Тожь стрѣчаемо въ книжкахъ: „Мацошинъ“ мѣсто Мачишинъ, „Вороненка“ мѣсто Воронянка, „Загбръ“ мѣсто Загбре, „Загвѣздъ“ мѣсто Загвѣзде и пр.

Тыхъ кѣлька примѣровъ най выстане якобы лише не переродживало ся въ слѣпе тупоумне, безъусловне потакуване, кобы лише не накладало пуга свободному розсудови думокъ. Я на примѣръ въ філологіи славянскѣй иду за Міклосічомъ, зъ чого однакожь не выплывае, щобы у всѣхъ подробицяхъ безъусловно слѣдувавъ за нимъ. Значить для мене Міклосічь авторитетъ великій — але все таки у всѣмъ зъ нимъ не годжу ся, а ступаю путемъ еклектичнымъ. Подѣбно въ літературѣ украинскѣй. Зъ помежи новоукраинскихъ писателѣвъ найвыше цѣню Нечуя; его языкъ дуже хорошій, однакожь не згодивъ бы ся я на декотрѣ его выразы. И такъ примѣромъ мѣсто „сутнѣнна“ и уживаю ествованє, мѣсто „настренчити“ коло Дрогобича въ устахъ люду живучихъ словъ: настрѣтити, нагалити. Почитане самосвѣдоме авторитета то и рѣвнати не можна изъ слѣпымъ, часто безрозгаднымъ подавлюваньмъ товпы... Того однакожь тогдѣшній молодики не розумѣли и въ бутѣ молодечѣй поборювали не противниковъ народнои идеи, а нападали людей належачихъ до партіи народовцѣвъ, бо треба було прѣтьма зобрати — по ихъ думцѣ молодечѣй — зъ всѣми „авторитетами“.

Даннѣйшій украинскій писатель (Котляревскій, Гулакъ-Артемовскій, Квѣтка-Основяненко, Гребѣнка, Шевченко, Кулѣшъ, Марко Вовчокъ...) лишили намъ въ спадчинѣ въ своихъ творахъ бесѣду народну, одноцѣльну, котра есть здоровымъ зерномъ и становить пѣдставу літературного малорускаго языка. На жаль новѣйшій писатель украинскій почали значно вѣддалювати ся вѣдъ прехорошого языка своихъ попередниковъ а найновѣйшими часами перейшло тото нарочне вѣдшибане вѣдъ літературнои рѣчи даннѣйшихъ писателѣвъ

Реставрація Пільзненьска
ВЪ ГОТЕЛИ ФРАНЦУСКѢМЪ у Львовѣ

поручае: Снѣдання по варшавски а 50 кр. Covert складаюче ся зъ 4 стравъ, горѣвка куняякъ и куняячка, що четверга и недѣль фляки по варшавски и кулябякъ литовскій, обѣды зъ 7 потравъ по зр. 1·10. Covert пѣсля карты. По театрѣ Covert зъ 3 потравъ а 70 кр. Въ пятницю рыба по жидовски. Вина добрѣй.

161

Зъ поважанемъ Иванъ Францъ Новаковскій.

таторами в безгранична нужда нашого стану селяньского, а також політичні шикани и то щоденне шпильковане, надужитя выборчі и т. и. П. посолъ радить завдзвати правительство, абы всѣми способами старало ся забезпечити народови екзистенцію и усунути шикапы изъ стороны его органовъ.

П. Фіялковскій, господарь зъ Телячого, говорить ще дальше о нуждѣ селяньства. Конституція не домагае, въ соймахъ и въ радѣ державнѣй сварять ся, а народъ гине зъ голоду; тягарѣ ростутъ, урядниковъ чимъ разъ бѣльше, выдатки ростуть, всѣхъ утримує хлопъ, а самъ пухне зъ голоду. — П. Іосифъ Было примѣчае, що волѣли вже селяне утѣкати до Россіи, нѣжь далеко за море, де нѣхто ними не опѣкує ся, а всѣ ихъ вызыскують. — Д-ръ Савчакъ обширно поясню̀е справу, порушену п. Рудольскимъ, о примусовыхъ спѣлкахъ рѣльныхъ и завзывае до твореня добровѣльныхъ спѣлокъ економічно-рѣльничыхъ на пѣдкладѣ касъ Райфайзенівскихъ.

Опѣсля говоривъ другій референтъ п. Теодоръ Содомора зъ Беневы про окружній громады, порѣвнуючи ихъ проектоване дѣлане и власть окружного вѣйта зъ давными мандаторами. Третій рефератъ мавъ о. Иванъ Навроцкій зъ Голгочь о внесеню Гупки. О. Сендецкій подае резолюцію: 1) Выдѣлъ краевый постарае ся въ уваги на шкодливость проекту Гупки, щобы его погребано въ комісіи; за те 2) постарае ся, щобы соймъ взявъ зновъ пѣдъ розвагу проектъ п. Поточка о господарствахъ рентовыхъ. Вѣче, заявляючи протестъ противъ внесеня Гупки и громадъ збѣрныхъ, ухваля резолюція о. Сендецкого.

П. Фіялковскій, господарь зъ Телячого, говорить о примусовѣй асекурація.

По вычерпаню нарадъ вѣча приступивъ д-ръ Савчакъ до заповѣдженого справозданя посольского. Обширно и основно обговоривъ посолъ нашѣ недостатки політичні и економічні, выйшовши вѣдъ того, що конституція сама по собѣ рѣчь добра, але причиною нашои недолѣ е по части наша латана конституція, а по части наша власна немочь. Сильный гнете слабшого, — такъ было и буде. Найпевнѣйша оборона въ тѣмъ, абы мы стали сильні. — До сего вже йде; народъ пѣзнае свои потребы, поступае въ самопѣзнаню и просвѣтѣ; кобы тѣлько еще умѣвъ перевести злуку своихъ роздробленыхъ силъ, а побѣда недалека.

Годѣ навѣть въ скороченю подати довгу а ясну бесѣду д-ра Савчака, тому лишь загально згадаю про справы, котрі вонъ порушивъ. Вонъ говоривъ про курсы для громадскихъ писарѣвъ, про недомагання нашихъ громадъ, про справу подѣщеня платнѣ народнымъ учителямъ, про проектъ закону о неподѣльности грунтовъ, про законъ будовельный. Мавъ еще говорити про касы Райфайзена; але зъ уваги на спѣзненый часъ и на потребу переведеня дискусія надъ справозданемъ посла, а також зъ уваги, що п. посолъ говоривъ про райфайзенівскій касы докладно вже въ своихъ справозданяхъ въ Заваловѣ, Божиковѣ, Сосновѣ, Золотникахъ, Гайворонцѣ и Вишневчику, порадивъ о. Сендецкій залишити теперь сю справу, а за те просити п. посла, щобы приѣхавъ еще до кѣлька мѣсецовстей въ повѣтъ, де буде можна и сю рѣчь обговорити. На се згодили ся радо и збраній и д-ръ Савчакъ.

Въ дискусіи надъ справозданемъ жалувавъ ся п. Іос. Было, що курсы для громадскихъ писарѣвъ зладжено въ недогѣдный для господарѣвъ часъ, хочь голошено засаду, що писарями повинні бути передовсѣмъ господарѣ. Видно, що въ тѣмъ укрыта е тенденція, щобы на курсъ зголошували ся хиба всѣляки пройдисвѣты. Д-ръ Савчакъ пояснивъ, чому такъ стало ся, а заразомъ обѣцявъ постарати ся, щобы дальші курсы уладжувано въ зимовыхъ мѣсяцяхъ.

П. Ив. Бойко, вѣйтъ зъ Телячого, говоривъ про трудности у выконуваню нового будовельного закона. Въ сѣй самѣй справѣ промовивъ також о. Коритко зъ Богатковець. П. посолъ признае, що трудности будуть; але розумный вѣйтъ буде умѣвъ поконати ихъ; длятого всюды старати ся треба о добрыхъ вѣйтовъ.

О. Сендецкій интерпелювавъ посла про его становище при ухвалюваню поруки краю за 35 міліонѣвъ зъ нагоды краху львѣвскои щадниці и, чи выконавъ посолъ ухвалу пѣдгаецкихъ зборовъ зъ передъ двохъ лѣтъ, коли то зажадано вѣдъ него, щобы выступивъ зъ т. зв. „рускогоˮ клюбу соймового.

П. посолъ признае, що голосувавъ за порукою; однако поступивъ такъ зъ уваги, що въ разѣ вѣдмовы такои поруки загрожені були въ щадниці міліоны руского гроша. Будучи правникомъ и директоромъ фінансовыхъ институцій, розумѣвъ вонъ, яке грозить небезпеченьство також и Русинамъ, котрі мали поскладанѣ свои ощадности у львѣвскѣй щадниці, волѣвъ выбрати зъ двохъ ихъ менше. Що-до „рускогоˮ клюбу соймового, розказавъ д-ръ Савчакъ его генезу и заявивъ, що вступивъ було до клюбу, щобы въ разѣ потребы бодай не допускати до некорыстныхъ для руского народу заходовъ. Теперь клюбу того и такъ уже нема.

О. Ив. Токарь взывае посла подбати о те, щобы правительство старало ся выкорѣнювати лихву, та вглянути въ справу громадскои касы зъ Вишнѣвчика, котру повѣтова рада забрала була, бо нѣбы зле була ведена, а по кѣлькохъ рокахъ вѣддала ще въ бѣльшѣмъ неладѣ, нѣжь ю забрала. (На те вѣдзываютъ ся голосы: Всюды такъ само дѣе ся!)

О. Навроцкій взывае посла, щобы старавъ ся розслѣдити, чому въ нашѣмъ краю, найбѣднѣйшѣмъ зъ усѣхъ, краевій додатки до податковъ е найбѣльші. О. Коритко вказуе при тѣмъ, що мимо нужды краю таку величезну суму призначивъ соймъ на Вавель. П. Теод. Содомора ще разъ вернувъ до примусовои асекурація и радивъ, щобы асекураційну премію стягати разомъ зъ податками.

Коли пѣсля пояснень д-ра Савчака и по вычерпаню дискусіи предсѣдатель хотѣвъ замкнути збори, зголосивъ ся до слова п. Было зъ Бурканова. Въ знаменитѣй бесѣдѣ говоривъ вонъ про важность вѣча. Треба — и каже — скликувати вѣча вѣдъ села до села, мы мусимо працювати надъ собою. Выбираймо на на послѣвъ тѣлько щырыхъ приятелѣвъ народу. На жаль не всѣ послы сповняють свѣй обовязокъ; не розрухують народу, не учать ихъ своими справозданями, не пытають его о его потребы. Нашъ посолъ мимо некорыстного стану рѣчей нѣколи не осоромивъ чести руского народу. Въ краевѣмъ выдѣлѣ працює для нашого добра; выборцѣ вѣдносять ся до него зъ всякимъ довѣремъ, а вонъ имъ помагае, де може. За рѣкъ выберемо его на ново; тѣлько и въ нашихъ округахъ треба выбрати послѣвъ щырыхъ, а тогдѣ и вѣдъ него и вѣдъ всѣхъ разомъ буде можна бѣльше надѣяти ся и бѣльше жадати.

Бесѣду сю приняли збраній грѣмкими оплесками. П. Вас. Содомора згадавъ еще, що заходомъ д-ра Савчака выготовлено вже плины до осушеня неужиточныхъ доси мочарѣвъ въ Богаткѣвцяхъ. П. Вас. Будный зъ Вербова згадавъ про помочь, выднану д ромъ Савчакомъ для громады Вербова по страшнѣмъ градобитю. О. Роздольскій поручае послови выстарати ся у выдѣлѣ краевѣмъ о якъ найскорѣйшу запомогу для громады Вѣися, навѣщенои недавно страшною пожежою.

На тѣмъ скѣнчили ся збори, замѣтій мѣжь иншимъ тымъ, що богато селянъ брало участь въ дискусіяхъ, а черезъ 4 годины нѣхто навѣть не выходивъ зъ салѣ, — зъ такою увагою всѣ слухали нарадъ. Зъ одушевленемъ приняли всѣ заповѣдь дальшихъ вѣчъ въ повѣтѣ и дальшихъ справоздань п. д ра Савчака.

Е. Р.

Розрухи въ Хінахъ.

Одна телеграфічна аґенція подала вѣсть, що въ Пекінѣ збурено посольства и замордовано нѣмецкого посла. Ся вѣсть урядово анѣ не потверджена анѣ здементована. Депеша надѣслана до Парижа зъ французского конзуляту въ Гонконѣ нѣ однымъ словомъ не згадує про збурене посольствъ и смерть нѣмецкого посла. Посольство доносить лишь що спалено домы протестантскихъ місій въ дѣльници Пекіна замешкалѣй головно Хінцями. Нѣмецкій конзулятъ въ Чіфу також доноситъ, що нѣчого не знае про убійство нѣмецкого посла. Мѣжь Чіфу а Тьентсіномъ нема телеграфічного полученя, а въ Чіфу знають лише се, що 2000 заграничныхъ вѣйскъ маширує на Пекінъ.

Бюро Райтера доноситъ, що сильна хіньска армія обсадила Пекінъ. Заграничні послы выслали до хіньскои коронной рады ультіматумъ, въ котрѣмъ домагають ся, абы отворено брамы и усунено арматы уставленѣ на кѣнцяхъ улиць. Ультіматумъ лишило ся безъ вѣдповѣди. Говорятъ, що въ послѣдній хвили позволено лише найбѣльше 1200 чужимъ волякамъ вступити до Пекіну.

Въ Лондонѣ кольпортують сензаційну вѣсть, що въ Хінахъ высѣло 7000 россійскихъ воякѣвъ, котрі мають наказъ станути отверто по сторонѣ цѣсаревои регентки. Пѣдъ Пекіномъ мае вже стояти 1500 козакѣвъ.

Зъ Тьентсіна доносять, що въ Пекінѣ спалено католицку катедру. Европейскій кольонія въ Тьентсінѣ мають бути забезпечені. Въ хіньскѣй часть міста появили ся три ватаги боксерѣвъ и спалили три каплиці. Повстанє шириться також и на полудневій Хіны. Надъ рѣкою Заходною громадять дуже численні ватаги повстанцѣвъ. Говорять, що 10. хіньскихъ воякѣвъ утѣкло зъ армія и прилучило ся до боксерѣвъ. Мѣжь Тьентсіномъ а Лянфаномъ збурено два зелѣзничі мосты. Поѣздъ зъ роббтниками для направы сихъ мостѣвъ вже вѣдѣйшовъ.

Великій неспокѣй въ Вашингтонѣ панує зъ причины, що вѣдъ трехъ днѣвъ не було нѣякои вѣсти вѣдъ адмірала Кемпфа. На случай, коли бы получене зъ Кемпфомъ не наступило въ якъ найкоротшѣмъ часѣ, правительство выпле въ цѣли скрѣпленя американскихъ силъ въ Хінахъ, свои вѣйска зъ Маніли. Велике обурене выкликало въ Японіи убійство урядника японьского конзулату въ Хінахъ хіньскими воляками. Праса одноголосно домагае ся сатисфакціи. Вѣсѣмъ панцирниковъ вѣдплыло вже до Таку. Окрѣмъ того японьске правительство рѣшило выслати до Таку бѣльшій вѣддѣлъ вѣйска, при чѣмъ сей вѣддѣлъ одержить наказъ солідарного спѣвдѣланя зъ вѣйсками европейскихъ державъ. Нѣмеччина выслала до Хінъ ще одну канонірку, зъ котрого на хіньскихъ водахъ буде вже вѣсѣмъ нѣмецкихъ военныхъ кораблѣвъ. Лондоньскій дневники доносять, що англійске правительство намѣрае выслати до Хінъ двѣ бригады зъ полудневои африки. Брюкселькій дневники доносять, що Россія готова выслати бѣльші вѣйскі силы до Хінъ пѣдъ условѣмъ, що державы дадуть ѣй до того мандатъ. Царь уважае, що самостійне поступоване Россіи було бы небезпечне для загального мира.

Зъ театру вѣйны.

Робертсъ доноситъ, що Баденъ Повель, комендантъ Мафкінґа, на чолѣ 800 людей перейшовъ на трансвальску територію и занявъ Рустенбурґъ. Бѣльше якъ 200 Бурѣвъ пѣддало ся ему, а 250 попало въ полонъ. Самъ Баденъ Повель доноситъ, що въ округахъ, черезъ котрі маширує, вертають зновъ вдоволяючій вѣдносины. Надѣе ся, що пѣдасть ся також комендантъ Ельофъ и сынъ президента Крігера. Передна сторожа Повеля мае завтра станути пѣдъ Йоганесбурґомъ. Генералови Гутерови пѣддало ся мѣсто Клерксдорпъ, положене въ половинѣ дороги мѣжь Йоганесбурґомъ, а границею Трансвалю. Комендантъ Кроне рѣшивъ ся вѣддати мѣсто Англійцямъ, коли довѣдавъ ся, що Преторія вже занята. За симъ примѣромъ пѣшли и инші коменданты въ околиця. Судова палата переповнена вѣдданымъ оружіемъ. Кіченеръ донѣсъ, що въ вѣддаленю днохъ миль вѣдъ рѣки Сеностера Бури ударили на поѣздъ зъ воляками, котрі ѣхали направляти зелѣзничу лінію. Бурѣвъ вѣдогнано, яки ще могли зробити яку небудь шкоду. Англійцѣ стратили при тѣмъ одного убитого и 11 раненыхъ, мѣжь ними двохъ офіцирѣвъ. Сими днями буде занятый Гайдельберґъ, черезъ що вѣддѣлы Бурѣвъ на ораньскѣй територіи будуть цѣлкомъ вѣдтятѣ вѣдъ Трансвалю. Зъ Блюмфонтена доносять, що Деветъ окрѣмъ баталіону пѣхоты, полонивъ ще двѣ компанії лондоньскихъ охотниковъ. Вѣддѣлъ Бурѣвъ въ окрузѣ Фольксрустъ, де оперує теперь генералъ Булеръ, пѣддавъ ся добровѣльно. Гамільтонъ напавъ неожидано на задну сторожу Боты. Говорятъ, що вѣйско Боты, впрочѣмъ дуже нечисленне, вже схоронило ся до Ліденбурґа. Дня 14. с. м. вѣйска бурѣвъ посунули ся пѣдъ Фікенбурґъ, але англійска артилерія вѣдкинула ихъ.

НОВИНКИ.

— **До нашихъ Вп. дописувателѣвъ!** Редакція наша дуже радо користае зъ усякихъ дописей и вѣстей, надсыланыхъ намъ зъ краю такъ вѣдъ упрошеныхъ и постѣйныхъ дописувателѣвъ, якъ и вѣдъ такихъ, що зъ власнои охоты для загального добра ласкавъ памятати на нашъ дневникъ. Але зъ другои стороны мусимо замѣтити, що досыть часто дѣстаемо дописи въ такѣй формѣ, що ихъ безъ переписаня або навѣть безъ основной переробки зужитковати не способъ. Кидати до коша шкода, а зновъ переписувати або перерабляти не все е часъ. Въ такѣмъ разѣ вѣдкладае ся рѣчь на вѣльнѣйшу хвилю; черезъ те тратить она нераз на актуальности, а въ кождѣмъ разѣ на свѣжости, або бувае и такъ, що черезъ вѣдкладане стаесь пѣзнѣйше цѣлкомъ нездалою або йде въ непамять. Вѣдси походять нераз жалѣ або и нарѣкання — цѣлкомъ неоправданѣ, мовь бы мы маловажили собѣ голосы зъ краю. Длятого уважаемо за потрѣбне звернути ся до нашихъ прихильникѣвъ зъ укланною просьбою: кому лишь залежить на тѣмъ, щобы нашъ дневникъ бувъ выразомъ душѣ нашого народу, нехай забираe голосъ у всѣхъ справахъ народныхъ; кому лишь залежить на тѣмъ, щобы нашъ дневникъ цѣкавивъ усѣхъ, нехай доносить намъ про всѣ прояви народного жития и руху, про всѣ важнѣйші подѣі и пригоды, про все, що насъ радуе чи болить, и то якъ найскорѣйше за свѣжа и якъ найвѣрнѣйше. За всѣ дописи будемо щиро дякувати. Але заразомъ просимо: писати коротко, у всякѣмъ разѣ не ширше, якъ сего сама рѣчь вымагае; писати по можности въ такѣй формѣ (стилістичнѣй и т. д.), щобы оббйшло ся безъ важнѣйшихъ, зъ стратою часу полученыхъ поправокъ або и переробокъ; вкінци писати выразно, четко, по одній лише сторонѣ папіру та письмомъ на стѣлько не збитымъ, не тѣснымъ, щобы въ разѣ потребы було де встромити якусь конечну поправку; — инакше просимо не мати до насъ жалю, коли яка допись навѣть мимо нашои волѣ пѣде до коша, хочь би змѣстъ на те не заслугувавъ бы.

Ще одно: Дѣстаемо зъ усѣхъ сторонъ выказы складаныхъ жертвъ на всѣлякій народній або добродѣйній цѣли зъ просьбою о ихъ оголошене. Було колись, що подѣбній жертвы були рѣдкостію; тогдѣ не велика рѣчь була оголошувати ихъ. Теперь не те; всѣлякихъ институцій народныхъ маемо по краю такъ богато, а патріотизмъ и готовость до складокъ на народній и добродѣйній цѣли такъ — славити Бога! — скрѣпившись и розширили ся, зъ другои жъ стороны и бѣжучихъ справъ, вымагаючихъ обговорена въ дневнику, такъ прибувае, що намъ попросту не стае вже мѣсця на оголошуване всѣлякихъ жертвъ и складокъ. Черезъ те богато надсыланыхъ намъ выказовъ довго залягае въ тецѣ и даремно дожидае мѣсця. Рада на се лишае ся тѣлько одна: коли наші товариства, институціи и т. д., доконче бажають оголошуваня такихъ выказовъ, то мы готовѣ подавати ихъ вѣдъ часу въ окремыхъ додаткахъ; але можливе було бы се лише за оплатою 3 сот. вѣдъ стрѣчки друку, бо тѣлько такимъ способомъ вернулась бы намъ бодай частина власныхъ коштовъ.

— **З наукового Товариства ім. Шевченка.** В середу 7 (20) с. м. відбудеть ся о 6 год. засідане історично-філософічної секції. На порядку дневнім: 1) Печатки з околиць Галича, реферат пр. Грушевського. 2) 1848 і львівська руська духовна семінарія, реферат Юрка Кміта.

Потім відбудеть ся засідане фільольоґічної секції. На порядку дневнім: 1) Реферат д ра Франка: Нові причинки до історії укрїнської літератури XVII і XVIII в. 2) Біжучі справи. — *Антін Крушельницький* за секретаря.

— **Народне вѣче.** Дня 25 червня (на св. Онуфрія) о год. 3 пополудни вѣдбуде ся народне вѣче въ Петриловѣ товмацкого повѣту въ мурованѣй стодолѣ п. Івана Твердохлѣба. Порядокъ нарадъ: 1) Рефератъ політичный, 2) економічный реф., 3) рефератъ про повѣтову організацію. — Кличемо всѣхъ до участи! Окремый комітетъ вызначеный до того, щобы на оббйстю нѣхто не куривъ въ часѣ вѣча! — *Комітетъ вѣчевый.*

— **Выдѣлъ Сѣляньскои Рады въ Долинѣ** повѣдомляе своихъ членовъ, що загальні збори товариства, сполученій зъ вѣдчитомъ економічнымъ, вѣдбудуть ся дня 27 ч. с. червня о год. 9-ій рано въ сали рады повѣтовои въ Долинѣ. *Зъ Выдѣлу Сѣляньскои Рады въ Долинѣ.*

— **Зъ Равщины** пишуть намъ: На св. Константина и Єлены вѣдбуло ся въ Махновѣ благословене новои мурованои церкви. Въ часѣ богослуженя спѣвавъ прегарно махновскій хоръ, знаный вже зъ своихъ выступовъ у Львовѣ и иншихъ мѣстахъ. Що то значить, коли тверезость и просвѣта запануе въ громадѣ! Давнѣйше въ Махновѣ розсѣли ся жиды; 16 родинъ жидовскихъ живило ся працею людскою. Теперь тамъ ледво одна жидовска родина дыхае, вѣддаючись поважнѣй працѣ; инші повабирались зъ села, бо нема тамъ для нихъ гешефту. За те въѣжджаючи до села битымъ гостинцемъ, бачить ся величаву церковь, гарный домъ приходскій, школу, читальню „Просвѣтыˮ, краменцю, шинкѣрь громадскій, домъ громадскій. На все те здобула ся за кѣлька лѣтъ громада бѣдна. Честь такѣй громадѣ и ея провѣдникамъ, та дай ихъ Боже якъ найбѣльше!

украньскихъ у декотрыхъ просто въ хоробу, котру назвемо чуднымъ именемъ: самокопырсане, такъ якъ и чуднымъ есть той дѣйстно патольоґічный объявъ.

Певно, що украньскимъ писателямъ не можь приписати выключно вины въ тѣй хоротѣ: живуть они въ обставинахъ пѣдъ взглядомъ розвитку рѣдного слова дѣйстно страшныхъ. Треба добре се тямити, що на цѣлѣй Украинѣ урядъ россійскій не дозволивъ отворити навѣть одной школы сѣльскои зъ украиньскимъ выкладнымъ языкомъ. Черезъ те не лишень спиняе ся примітивна просвѣта люду, але заразомъ спыхае ся языкъ украньскій на саме послѣдне мѣсце: дозволюе ся лише за цензурою на печатане рѣчей белетристичныхъ, пѣсень, повѣстокъ, казокъ... Знаючи, якій важкій запоры кладенѣ розвиткови украиньского языка, зможемъ не одинъ проявъ схибленый въ літературѣ объяснити и нѣякъ не будемъ его безглядно порѣкати. Языкъ Украины красный, милозвучный, живучій въ устахъ міліонѣвъ, обреченый россійскимъ урядомъ нидѣти въ просторѣкости бѣдного, неграмотного люду — зъ другои знова стороны свѣтлій Украинцѣ, горячо люблячій свѣй рѣдный край, свѣй рѣдный языкъ, не маючій спромоги розвинути вповнѣ своеи роботы въ корысть рѣдного слова, до того выхованій въ школахъ россійскихъ, дома говорючій звычайно лишень по россійски — и тіи то горячій патріоты беруть ся зъ искренною любовію середъ обставинъ не въ порѣвнаню важшихъ, нѣжь въ Галичинѣ до розвиваня рѣдноі літературы. За те имъ честь належить ся и хвала!

(*Дальше буде.*)

— **Зъ Яворова** доносять намъ: На другій день Зеленыхъ святъ вѣдограли яворівскій мѣщане въ сали „Сокола“ комедію „Тато на заручинахъ“ та вѣдспѣвали чотыри хоровй пѣсни. Такъ гра аматорівъ пѣдъ режиссерією учителя п. Маренина якъ и спѣвы пѣдъ управою п. Кохана выпали дуже добре. Бувъ се першій выступъ яворівскихъ мѣщанъ и показавъ, що мѣжь ними е гарній и способній силы. Се повинно бути для нихъ заохотою, щобы и на будуче на залишати сей похвальнон и въ народнѣмъ житю пожиточнон працѣ.

— **Прошу высокоповажаныхъ моихъ Родимцѣвъ** прийти менѣ въ найскорѣйшу и безаволочну помѣчь для ратованя трехъ загородъ селяньскихъ въ Ремизовцяхъ, надъ которыми висить ліцитація вже 28 с. м. Ласкавй датки прошу присылати, якъ звычайно, пѣдъ адресою: Всч. о. Лука Несторъ, парохъ въ Ремизовцяхъ, почта Золочѣвъ. — *Посолъ о. Л. Танячкевичъ.*

— **Наук. Товариство им. Шевченка** складае свою подяку отсим Вп. Добродіямъ, що дарували до бібліотеки і музея Товариства цінні книжки та инші рѣчи: о. М. Зубрицькому з Мшанця, о. М. Герасимовичови з Білявець, о. Осипови Левицькому, д. Володимирови Левицькому, нотареви з Винник, проф. С. Громницькому, д. А. Веретельникови, д. Павенцкому зі Львова, о. Ол. Стефановичеви зі Львова, М. Комареви, о. Федоровичу з Нароля, о. Петру Білінському з Зарваниці. — За Виділ: *М. Грушевський*, голова, *В. Гнатюк*, секретар.

— **Покликъ громадянъ зъ Надѣтичъ.** Зъ Жидачѣвщины вѣдъ громадянъ села Надѣтичъ дѣстали мы онегды таке письмо: „До жидовскихъ пявокъ причинилась у насъ еще одна язва, — москвофільска. Поможѣть намъ вызволитись вѣдъ нея та помѣстѣть въ „Дѣлѣ“ и въ „Свободѣ“ отсей нашъ покликъ: Родимцѣ жидачѣвского повѣту! Знаете вже, що наша повѣтова рада ухвалила вести переписку по руски, а нашй „твердй“ заступники внесли противъ тои ухвалы протестъ до краевого выдѣлу, домагаючи ся заведеня языка польского або „русского“ чи то московского. Чи не стануло Вамъ волосе дубомъ, коли Вы довѣдали ся, що мову нашу зневажають тѣ, на котрыхъ Вы дали свои голосы? Такъ, зрадили насъ тѣ, що мали насъ заступати и боронити нашихъ правъ! Мы выбрали ихъ, бо они голосили на весь свѣтъ, що они правдивй щирй Русины. А теперь, якъ того вовка у казцѣ зрадивъ хвостъ, що выстававъ зъ-пѣдъ овечои шкоры, такъ ихъ зрадивъ той протестъ. Не добра они намъ бажають, а згубы, коли выганяють рѣдну нашу мову зъ нашои землѣ. И на превеликій жаль треба сказати, що до тыхъ вовкѣвъ въ овечѣй шкорѣ належать декотрй зъ нашихъ отцѣвъ духовныхъ. Радуй ся, земле жидачѣвска! Маешь на кого спустити ся, коли вже и священникамъ не можешь всѣмъ завѣрити! Отъ, яку люту змѣю кормимо на своѣи земляци своею кервавицею! Але, Родимцѣ жидачѣвского повѣту, хиба бы мы не знали ся Русинами, хиба бы перестали мы величати нашихъ предкѣвъ, що кровію своею зливали и кѣстьми своими засѣвали нашу землю, щобы въ спадщинѣ передати намъ Богомъ даній намъ скарбы: вѣру, мову и волю, — коли бы мы не вымели того смѣтя зъ нашого повѣту! Громадьмо ся на нѣча та покличмо передъ свѣй хлопскій судъ тыхъ, що голосами нашими увѣйшли до повѣтовои рады и тамъ насъ зрадили! Мы ихъ не хочемо бачити въ нашѣмъ повѣтѣ. Нехай идуть собѣ до Америки, — тамъ научать ихъ розуму. Геть зъ московскимъ смѣтемъ!“

— **Мальверзації въ фондѣ лѣсовъ православной митрополичои капітулы на Буковинѣ.** Въ лѣсахъ кімполюнгского повѣта, що належать до православного релігійного фонду, выкрыто цѣлый рядъ мальверзацій и крадѣжи. Тревали они вже вѣдъ кількохъ лѣтъ, а загальна ихъ сума е дуже поважна. Слѣдство передано краевому судови въ Черновцяхъ, хоть справа належить до компетенціи сучавского суду; на мѣсце крадѣжи выслано судью. Слѣдчій судья зарядивъ кількa увязнень, навѣть вызначнѣйшихъ людей.

— **Про канонічну візитацію** балигородского деканата пишуть намъ: Дня 5. с. м. о 10. год. передъ полуднемъ прибувъ Преосв. Константинъ Чеховичъ на зелѣзничу стацію Луквицю-Лѣсько. На перонѣ повитали его: мѣстодеканъ балигородского деканата, парохи Лѣська обохъ обрядовъ и ц. к. староста. При выходѣ зъ дворця ждавъ Преосвященого народъ зъ процесією. Правдиво княже повитанє зладжено владицѣ при въѣздѣ до Лѣська. При тріюмфальныхъ воротахъ зобравъ ся здвигъ народа (бувъ се до того ще и торговый день), околична шляхта, урядники и школьна молодѣжь зъ учителями. Першій повитавъ архіерея маршалокъ повѣту гарною промовою рускою, котру закончивъ по польски; именемъ мѣста промавлявъ опѣсля бурмістръ, именемъ селянъ вѣйтъ зъ Березки, а наконецъ повитавъ владику кагалъ — по польски. Хоръ пѣдъ управою учителя Савкова спѣвавъ пѣдчасъ того на перемѣну то „многая лѣта“ то „witaj nam“. О 2. год. пополудни прибувъ Преосвященый до Березки, а на другій день вѣдѣхавъ до Говыы и посвятивъ нову дочерну церковь въ Даюрдзевѣ, опѣсля поѣхавъ до Загочева, дальше до Мхавы. Въ Загочеву якъ разъ день передъ тымъ погорѣло 8 господарѣвъ, а лишь оденъ зъ нихъ бувъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ“. Владика, живо перенятый недолею нещасливыхъ, щедро обдарувавъ погорѣльцѣвъ. У Мхавѣ выѣхала на стрѣчу владицѣ гарна бандерія; она проводила его опѣсля въ дальшій дорозѣ вѣдъ села до села, до Жерницѣ, Полянчика, Волковыѣ, Горянки, Терки, Лозѣнки. Архіерей обѣздить всѣ церквы, навѣть и дочерній; доси не минувъ нѣ одного, хоть приступъ до декотрыхъ сѣлъ дуже прикрый. Гарными, довгими проповѣдями полишае великій вплывъ на народѣ, що 61 лѣтъ не бачивъ уже свого владики. Въ кождій парохіи слухае Преосвященый такожь сповѣди; звычайно сповѣдае самъ 3—4 людей: старшого, въ середнѣмъ вѣцѣ и двое молодыхъ, хлопця и дѣвчину.

— **Бутный шляхтичъ.** Пишуть намъ вѣдъ Чорткова: Въ селѣ Бычковцяхъ, пов. Чортковского, проживае дѣдичъ Юл. Цѣлецкій, жонатый, отець численного потомства. Сей панокъ залюбки стрѣляе заяцѣ, козы, свиня; выстрѣлявъ у Бычковцяхъ майже всѣ коты и псы; а мае також пасію выкликувати всѣлякй напасти та бучѣ. Вонъ побивъ вже кількa разовъ невинныхъ хлоповъ. Одному газдови въ Бычковцяхъ здемолювавъ хату. Для дѣтворы ставъ ся справдѣшнымъ пострахомъ. Коли надыбае яку дитину поблизько свого двора або лану, то бѣ немилосердно. Вже сего року побивъ вонъ тяжко жида на рогачцѣ въ Чортковѣ, бо жидъ смѣвъ вѣдъ пана жадати оплаты на рогачцѣ. Фактовъ подобныхъ наабиравъ бы безлѣчь! И здавало ся, що нема нѣякои рады на паньску буту. Ажь ось трафила коса на камѣнь. Дня 7-ого червня раненько прибхавъ п. Цѣлецкій до Калиновщины на дворецъ, надати депешу. Не заставши у бюрѣ урядника, удавъ ся до приватного мешканя начальника стацій та почавъ тутъ выкрикувата, длячого нема нѣкого въ бюрѣ. Начальникъ вѣдповѣвъ панкови, щобы вышцовъ зъ мешканя, а вольно ему внести жалобы до дирекціи або вписати ихъ до книги зажалень. Але слова начальника не успокоили горячого панка. Ажь коли начальникъ загрозивъ, що каже службѣ выкинути напастника зъ свого приватного мешканя, тогдѣ той уступивъ ся. По хвили начальникъ стацій въ Калиновщинѣ сидѣвъ при апаратѣ въ бюрѣ. Увійшовъ до бюра п. Цѣлецкій. „Pzia powinność pana siedzić tu w biurze!“ — закричавъ, придержуючи въ рукахъ палицю. Начальникъ пѣднѣсъ ся зъ крѣсла, змѣривъ напастника очима та поучивъ его, якъ повиненъ статочный человѣкъ заховати ся. Коли такъ начальникъ говорить, прискочивъ до него шляхтичъ схопивъ его одною рукою за груди, а другою ударивъ въ лице. Розпочалась буча. Начальникъ, человѣкъ сильный, вѣдважный, вырвавъ у напастника палицю та поцѣливъ его по головѣ. Теперь схопились оба за барки. Повалились на землю. Бивъ оденъ другого, скѣлько удало ся. Клубкомъ оба выкотили ся зъ канцелярій на перонъ. Тутъ Цѣлецкій почавъ бити начальника черевикомъ, що зсунувъ ся ему зъ ноги, а начальникъ обраблявъ панка дальше пастукомъ. Остаточно выйшовъ п. Цѣлецкій сильно потурбованый, якъ свѣдчила кровь, що bękitem стѣкала зъ шляхотного носа и рота. Якъ закончить ся тая буча, на разъ не знати. Говорять про повдинокъ, бо оба суть резервовыми офіцерами. Але загалъ тутешный стоить по сторонѣ начальника стацій та тѣшить ся, що таки хоть оденъ знайшовъ ся, що давъ научку зухвалому панкови. — *Х.*

— **Обсада епископства.** Польскй дневники доносять, що рускимъ митрополитомъ у Львовѣ буде именованый еп. Андр. Шептицкій, а на его мѣсце епископомъ въ Станиславовѣ буде або о. д-ръ Комаринцкій зѣ Львова або о. д-ръ Гробельскій крилошанинъ капітулы станиславовскои. — Архіепископомъ лат. обряду на мѣсце архіеп. Моравского буде именованый кс. д-ръ Пельчаръ суфраганъ зъ Перемышля, а епископомъ въ Перемышли мабуть кс. д-ръ Більчевскій, професоръ теольогіи зѣ Львова. Якъ доносить Gazeta narodowa, то еп. Пузина зъ Кракова, мимо напору мавъ заявати, що не прийме пропонованого ему архіепископства у Львовѣ.

— **Засудъ смерти.** Передъ судомъ присяжныхъ въ Коломыѣ покончила ся дня 13 с. м противъ молодого ремѣсника Фердинанда Ягодзіньского, обжалованого о убійство Шміда, столярского майстра. Ще замалку знавъ ся и любивъ ся Ягодзіньскій зъ дѣвчиною, що опѣсля выйшла за майстра Шміда. Ягодзіньскій нѣбы погодивъ ся зъ судьбою, але огонь любовы не выгасъ въ его розчарованѣмъ серци. Вкінци порадивъ собѣ такъ, що ставъ на службу у Шміда за столярского челядника и тымчасомъ навязавъ близькй зносины зъ панею майстровою, котра вскорѣ по слюбѣ мужа свого зненавиділа. Але Шмідъ догадавъ ся, що ставъ жертвою обманьства, тожь прогнавъ Ягодзіньского зъ службы, а жѣнку вѣдославъ до ея родичѣвъ. Дня 26 марта, коли Шмідъ сидѣвъ пѣдъ вѣкномъ и полагоджувавъ господарскй рахунки, Ягодзіньскій выстрѣлявъ до него двѣчи и положивъ Шміда трупомъ на мѣсци. Убійника выслѣджено и вонъ признавъ ся до всего. Трибуналъ засудивъ его на кару смерти черезъ повѣшенє.

— **Вѣдъ сварки — до убійства.** Въ селѣ Смольнѣй, пѣдъ Бродами зайшовъ селянинъ Заяць надъ рѣку, що переплывае полемъ другого селянина Рака и ставъ тамъ ловити рыбу. Помѣтивши се, Ракъ хотѣвъ вѣдобрати невѣдъ у Заяця; а коли сей спротививъ ся, прийшло до сварки. Оба суперечники такъ розгорячили ся, що Заяць добувъ ножа и вбивъ его въ черево Рака. Другого дня Ракъ въ наслѣдокъ тяжкои раны померъ, а Заяця жандармерія увязнила.

— **На выставу до Парижа** рѣшила мѣска рада Львова выслати десятьохъ ремѣсникѣвъ и пятьохъ челядникѣвъ и удѣлити имъ на сю цѣль по 300 коронъ пѣдмоги. Хто хотѣвъ бы зъ сего корыстати, нехай внесе просьбу до палаты ремѣсникѣвъ, ратушъ П. пов., найдальше до 15 с. м.

— **Шесте число „Молодої України“** сконфіскувала ц. к. прокураторія за статю Льонг. Цегельского: „Всесьвітнй соціяльнй рух, а українська національна справа“. Другій накладъ появить ся сими днями.

— **Новый почтовый урядъ увѣйде** зъ днемъ 21 с. м. въ житє въ мѣсцевости Торговиска, пов. Коросно, а буде полученый зелѣзничими поѣздами зъ Ясломъ, Дуклею, Ивоничемъ и Загужомъ. Округъ доручень новокреованого уряду буде обіймати: зелѣзничій дворецъ въ Ивоничи, громаду и дворскій обшаръ въ Торговискахъ та громаду Ленжаны.

— **Въ сегорочныхъ цѣсарскихъ маневрахъ въ Галичинѣ** возьмуть участь корпусы: I. (моравско-шлеско-краковскій), X. (перемыскій) и XI. (львовскій), чотири дивізіи оборонy краевои и великій масы кавалерій. Маневры зачнуть ся въ початкомъ вересня, а закончуть ся въ другій половинѣ вересня. Головне полководство обійме самъ цѣсарь.

— **Про Краковець** пишуть намъ: Въ Зелену свята бувъ я въ Кракивци. Народъ тамъ бѣдный; по руски говорить дуже погано; руска мова дуже закрашена польщиною. Але при тѣмъ истмъ краковецкй мѣщане сильно почувають себе Русинами, а свѣдомость ся розвивае ся особливо завдяки читальнѣ „Просвѣты“. Заходомъ членовъ тои читальнѣ вѣдбула ся въ Зелену свята аматорска выстава Квѣтчанои оперетки „Сватанє на Гончарівцѣ“. На выставѣ явила ся майже вся мѣсцева интеліґенція такъ руска якъ и польска; прибуло також кількохъ священникѣвъ зъ околицѣ; салю заповнили мѣщане. Гра мѣщанъ була зъ кождого огляду вдоволяюча. А треба знати, що вчити ся ролѣ выпало въ самъ горячій часъ весняныхъ роботъ. Неоденъ привязувавъ ролю до чепѣги и учивъ ся, ходячи за плугомъ; инша аматорка учила ся, полючи грядку. Доходъ зъ выставы, около 80 коронъ, призначено на будову церкви. Ся-жъ то и цѣль загрѣвала певно мѣщанъ до працѣ. Они бачать, що Поляки мають въ серединѣ мѣста гарный мурованый костелъ, а церковця — стара, похилена. Они знають, що помочи нѣ звѣдки; власными силами треба здвигнути храмъ Божій. Щасть же имъ Боже до сего! Додати треба, що була се вже четверта зъ черги аматорска выстава, хоть читальня заложена недавно. Заслуга въ тѣмъ мѣсцевого пароха о. Волосиньского, щирого Русина, та и всеи рускои интеліґенціи, котра щиро интересуе ся читальнею. Двѣ послѣдній выставы — се головно трудъ мѣсцевого учителя п. И. Вербового. — *Т. К.*

— **Дрібни вѣсти.** У Вѣдни вѣдбуває ся всеавстрійске вѣче нотарѣвъ. — Бурмістръ м. Любачова нотарь п. Іос. Капко зрѣкъ ся сего достоиньства. Рада мѣска приняла резигнацію. — Зъ Тарнова доносять, що тамъ зникла дочка купця корѣнныхъ товарѣвъ Як. Гросбарда; заходить пѣдозрѣне, що втѣкла зъ своимъ любовникомъ христіяниномъ М., дістаремъ зелѣзничимъ, зъ котрымъ вѣдъ довшого часу удержувала любовнй зносины. — Рада повѣтова въ Стрыю розписуе конкурсъ на посаду окружного лѣкаря въ Тухольцѣ; речинець подань до 10 п. ст. липня с. р. — У Львовѣ за-для спеки почали псы нападати на людей; въ суботу було чотыри случаѣ покусаня. — Рада повѣтова въ Дрогобичи розписуе конкурсъ на посаду люстратора громадъ; речинець подань до 15 п. ст. липня. — Управитель добръ скарбовыхъ въ Шепарівцяхъ Фр. Маръ именованый люстраторомъ лѣсовъ въ VIII. рангѣ.

Вѣсти зъ Ев. Перемыскои.

Вѣдпустку для поратованя здоровя дѣстали оо.: Іос. Долошицкій зъ Добросина на 6 недѣль, Ив. Пастернакъ зъ Вацовичъ на 6 недѣль, Як. Корчиньскій на 2 мѣсяцѣ, Софр. Кульматицкій на 4 тыждни, Вас. Козловскій, сотрудникъ въ Краковѣ на 3 мѣсяцѣ, Конст. Миколаевичъ на 8 недѣль, Теод. Карпякъ на 4 нед., Гр. Савицкій на 8 недѣль, Мих. Гандякъ, на 5 недѣль. — Сотрудництво въ Комарнѣ дѣставъ о. Север. Ямниньскій. — Правительство продовжило дотацію зъ релік. фонду на дальшій одинъ рѣкъ для сотрудника пароха въ Чирнѣй.

Телеґрамы.

Прага 18 червня. Вчера уконституовала ся „чеcко-моравска національна рада“. На зборы прийшли представителѣ Старочехѣвъ, Молодочехѣвъ и національныхъ соціялістовъ. Радикалы и консервативна шляхта, котрй держать ся въ резервѣ, не явили ся на зборы. Нарады були тайнй. Обговорювано програму працѣ, орґанізацію, центральну управу, утворене „Омладины“ зъ філіями на провінціи и утворена чеcкого кореспонденційного бюра въ Празѣ. — Староства и прокураторія въ Чехіи одержали наказъ, абы зъ краевою прасою поступали острѣйше.

Софія 18 червня. Въ варненьскѣмъ округѣ хлопы оперли ся податковымъ урядникамъ при спорядженю реестру десятинъ. Приклыкано кѣнноту. Въ бійцѣ зъ хлопами убито 2 офіцерѣвъ а 30 людей ранено. Хлопы утѣкли. Заведено станъ облоги не лишь въ варненьскѣмъ але и въ шумлиньскѣмъ округѣ.

Варшава 18 червня. Командантомъ Варшавы именовано генералъ-майора Комарова, начальника волыньского полку.

Римъ 18 червня. Вчера отворено нову сесію італійского парляменту. Президентомъ выбраный правительственный кандидатъ Ґальо 214 голосами. Опозиція приняла результатъ выборовъ зъ великимъ крикомъ. Сесія запов'ядае ся якъ найгорше. Нѣ одна нѣ друга сторона не мае охоты до уступокъ. Лѣвиця запов'ядае шкандалы.

Брукселя 18 червня. Въ соймѣ провінціи Гогенґавъ въ часѣ дискусіи надъ справою выслана ґратуляція наслѣдникови престола зъ нагоды его заручинъ, соціялисты и радикалы урядили демонстрацію и кричали: „Нехай жие республика! Прочь зъ королѣвствомъ!“ Внесене выслання ґратуляціи вѣдкинено, бо противъ него голосували також ліберали. Сей фактъ выкликавъ въ Бруксели велике вражене.

Мадридъ 18 червня. Рада міністрѣвъ рѣшила якъ найенерґичнѣйше выступити противъ тыхъ, що не платять податковъ. Въ наслѣдокъ того выбухли въ Мурціи грѣзнй заворуха. Урядниковъ и жандармерію населене приняло градомъ камѣня.

Переписка Редакціи и Адміністрациі.

Вп. П. Ча. въ Пе. Одержано. — П. Ра. въ Ме. За червень ще 50 сотиковъ. — Е. Ма. въ Лу. ма. На 1901 зостало лишь 6 корона.

Надосланє.

Розпочато парцеляцію посѣлости (необдовженон), обіймаючон разомъ 630 моргѣвъ чорнозему (рѣлѣ и лукъ надъ 520 моргѣвъ, врештѣ гарный лѣсъ). Вѣддалене вѣдъ мѣста Зборова и найблизшои стациі зелѣзничои 7 взглядно 9 кильом., вѣдъ гостинця 3 кілм.

Цѣна ґрунтовъ умѣрена. Хто мае охоту до купна, може дѣстати близшу информацію въ канцелярії адвок. д-ра Вітліна у Львовѣ, ул. Сикстуска 37. 316 1—3

Д-ръ Жиґмонтъ Ашкенази
лѣкарь жѣночихъ недугъ и спеціялістъ масажу,
ординуе пѣдчасъ купелевого сезону
въ Криницi. 309 2—20

Мед. Д-ръ БОГОСЕВИЧЬ
Дентистъ
ординуе при улици Ягайлоньскій число 7
вѣдъ 9—1 и 3—5 287 3—3

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ
Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои
поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґы, тасьмы мѣрничі, піоны, лібеле манометры и т. п.

Уряджене дзвінкѣвъ електричныхъ.
Всякй направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4186

ОГОЛОШЕНЄ.

Въ дни 25 червня с. р. о годинѣ 10-тѣй передъ полуднемъ, а въ разѣ, коли бы не зобрало ся приписане статутомъ число членовъ, въ тѣмъ самѣмъ дни о годинѣ 3-тѣй пополудни вѣдбудуть ся Загальнй збори членовъ Товариства задаткового въ Белзѣ, стовариш. зареєстрованого зъ обмеженою порукою, въ власнѣмъ домѣ зъ тымъ, що на другѣмъ зобраню при якѣмъ-небудь числѣ членовъ повзятй ухвалы стануть ся правосильными; порядокъ дневный буде такій:

1. Вѣдчитанє протоколу зъ послѣднихъ загальныхъ зборовъ.
2. Справоздане Дирекціи зъ чинностей за рѣкъ 1899.
3. Выборъ комісіи ревизійной до справдженя предложеныхъ справоздань рахунковыхъ.
4. Внесене Рады завѣдуючои о удѣленє Дирекціи абсолюторіи зъ чинностей и рахунковъ за рѣкъ 1899.
5. Внесене Рады завѣдуючои що до роздѣлу чистого зыску.
6. Выборъ одной третои (1/3) части уступаючихъ членовъ Рады завѣдуючои на періодъ три (3)-лѣтный и выборъ двохъ (2) членовъ до доповненя Рады.
7. Внесокъ Рады завѣдуючои о вынагороджене членовъ Рады завѣдуючои за присутность при засѣданяхъ.
8. Внесенє самостойнй.

Зъ Рады завѣдуючои Товариства задаткового въ Белзѣ, стовариш. зареєстрованого зъ обмеженою порукою.

Белзъ дня 15 червня 1900.

Болеслав Каплиньскій предсѣдатель. *Володислав Наврочкій* секретарь. 315 1—1

Священникъ жонатый
пошукуе женщины, особы интеліґентной, честной, котра-бъ могла бути до помочи въ домовѣмъ господарствѣ. — Близшій условія подасть Урядъ парох. въ Махновцяхъ п. Поморяны. 295 4—5

Микита Мандюкъ 286 3—4
зъ Одесьска, пѣдприемець будовляный, ставить церкви, школы; вѣдзначеный Митр. консист. похвалами; мае богато похвалъ вѣдъ комітетовъ. Пѣднимае ся ставити церкви мурованй, школы и т. п. пѣдпринять.

Пріятель дѣтей
иллюстроване письмо въ 1881 р.
Ицко-сватъ комедія въ 1 д., **Облога Плевны** образъ военный въ 3 дѣяхъ и **Prima Aprilis** комед. въ 1 д. дѣстати можна за надѣсланемъ 60 кр. (1 к. 20 г.) у **МИРОСЛАВА ТРЕМБИЦКОГО**, Львовъ ул. Ягайлоньска ч. 17. 290 3—3

!!Бѣлѝ и краснѝ руки!!

Хочь-бы и якъ червонѝ и посѣданѝ руки выбѣлѣють и выделікатнѣють по кôлькаразовôмъ натертю 1

Кремомъ рослиннымъ

Слоикъ 160 гелєрôвъ.

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ

Львôвъ: склепы власнѝ: ул. Сикстуска 25, ул. Галицка ч. 11. Краковъ: Сукенницѣ ч. 20. Чернôвцѣ: Рынокъ ч. 2. Перемышль: Францішканьска ч. 24

Потребую артиста-маляра до позолочена и помалюваня горѣшнюю лінію иконостаса. Письменнѝ поручена вôдъ священникôвъ конечнѝ. К Винтонякъ, деканъ и парохъ въ Утѣшковѣ п. Красне-дворецъ. 313 1—3

Пошукуе ся

интелигентнôй управительки дому въ середныхъ лѣтахъ и домового учителя для 7-лѣтнього мальчика. — Адресъ: А. С. poste restante Лôмна. 314 1—4

200 МАШИНЪ ДО ШИТЯ до выбору. — Найлѣпшѝ до гафту. Ратами 66 зр., готôвкою 60 зр. Наука гафту безплатно. Прошу жадати цѣнникôвъ. *Іосифъ Иваницкій*, Львôвъ Академічна 26. 248 16-16

СМЕРТЬ МУХАМЪ!

Папѣръ на мухи, клей, трѣски „Quassia“, Захерлінъ, розпылячѣ, Сѣтки на вôкна

припоручае

Альойзій Гібнеръ

Львôвъ, ринокъ 38.

307 1—?

ВѢДЕРЦЯ

до гашеня огню конôпнѝ, складанѝ, лякированѝ и ґумовѝ

припоручае

Альойзій Гібнеръ

Львôвъ, Ринокъ 38.

307 1—?

Товариство „Просьвіта“

при зближаючих ся іспитах в школах народних подає до відомости Сьвітл. Рад Шкільних, Впов. сьвящеників, катихитів, учителів і родичів, що книжки накладу товариства, привволені краєв. Радою шкільною на преміі для учеників, красно оправлені, можна купити

в канцелярії товариства Ринок ч. 10,

по слідуючій ціні:

Розкази про сили природи	40 сот.
Оповіданє о житю св. Бориса і Гліба	40 „
Повістки для дітий	54 „
Сестра	80 „
Байки	44 „
Істория Руси ч. I.	50 „
Істория Руси ч. II.	46 „
Лен і коноплі	48 „
Про живоплоти і ліси	40 „
Вен'амин Франклін	32 „
На досьвітках	44 „
Серед ледового мôря	50 „
Жите сьв. великомученика і лікаря Панталеймона	40 „
Дрібна птиця господарска а велики гроші	40 „
Відкритє Америки	44 „
Звірята шкідні і пожиточні	84 „
Кирил і Методий	44
Молитвенник народний (великий) по ціні 1 к. 80 сот., 2 кор. 40 сот. 3 кор. 20 сот., 3 кор. 60 сот.	

Шкільною правописию:

Фінляндия і Сахара	44 сот.
Повістки (Тіточка Ганна і два старці богомільці)	86 „
Жите сьв. Отца Николая	40 „
Пасіка	70 „
Молитвенник народний (звичайна оправа)	60 „
Молитвенник народний (лучша оправа)	80 „

Хвалите Господа з Небес (великий молитвенник по ціні 1 кор. 80 сот., 2 кор. 40 сот., 3 кор 20 сот., і 3 кор. 60 сот.

Всякі замовленя висилають ся скоро і точно.

ГРЕБЕНôВЪ (коло Сколього)

чудово гарна мѣсцевôсть, положена на рôвнинѣ надъ рѣкою Опоромъ, а обвита довкола высокими горами мовь гребенями, покрытыми буйными лѣсами шпильковыми.

Середъ тои чарующои природы устроєный

Пансіонъ Глиньского

достарчає

мешкане вразъ зъ услугою и добôрну та пожывну страву за цѣну вôдъ особы денно 2 зр. 50 кр. и высше: рôзницю въ цѣнѣ становить мешкане.

Для ужитку гостей побудована дуже простора саля, а великѝ веранды довкола нея дають можнôсть користати зô свѣжого воздуха и пôдчасъ слоты.

Пансіонъ отвореный цѣлый рôкъ.

Листы адресувати: „Пансіонъ Глиньского, Гребенôвъ“ або „С. Глиньскій, Варшава, Маршалковска ч. 8.“

Комунікація зъ Гребеновомъ дуже догôдна: Стація зелѣзницѣ, урядъ почтовый и урядъ телєграфічный въ мѣсци и 5 мінутъ ходу вôддаленѝ вôдъ пансіону. Десять мінутъ ѣзды зô Сколього, година зô Стрыя а три годины зô Львова. Въ порѣ лѣтнôй три поѣзды денно приходять а три вôдходять въ Гребенова. 246 18—25

ЖЕГЕСТôВЪ въ Галичинѣ надъ Попрадомъ *зелѣзниця, почта, телєграфъ въ мѣсци*

Найсильнѣйша щава зелѣзиста. Купелева пора тревае вôдъ 20 мая до кôнця вересня. Купелѣ боровинôвѝ, зелѣзистѝ, гідропатичнѝ и попрадовѝ.

ВОДА ЖЕГЕСТôВСКА

находить ся у всѣхъ великихъ складахъ мінеральныхъ водъ.

Лѣкарь ординуючій: Д-ръ Володиславъ Мікуцкій, 6. асист. клін. гінек. унів. Ягайл. 288 13—20

Артистично-Літературні Новини

Кн. I. *В. Щурат*: Мої Листи (поезиї)

Кн. II. *К. Пô-Ів. Петрушевич*: Новелі.

Кн. III. *П. Ліндав-В. Щурат*: Молійська Венера (драма).

Брошурованнѝ примірник 1 корона, оправнѝ 2 корони. Кн. I—II. в Книгарни Наук. Тов. ім. Шевченка у Львôвѣ, Кн. III. у перевôдника в Перемишли.

Сирота по священнику, вдова, пошукуе мѣсця до заряду дому. Знае ся на провадженю господарства и кухнѣ. Н. Н. Судова Вишня poste restante. 3—3

МОЛИТВЕНИК ДЛЯ ДІТЕЙ

виданий

коштом рускаго тов. педаґоґічнаго

В полотняній оправі з золоченим хрестом 20 кр. В паперовій окладці 15 кр.

Продає ся в книгарни Наук. тов. ім. Шевченка, Львів, ул. Чарнецкого ч. 26.

Машины и знаряды господарскѝ

зъ первôрядныхъ фабрикъ

можна купувати за посередництвомъ

„НАРôДНОИ ТОРГОВЛѢ“

у Львôвѣ

а именно:

Сѣчкарнѣ ССХ	зъ 2 ножами и 1 колесомъ	по 54 кор.
Сѣчкарнѣ ТН	зъ 3 ножами и 2 колесами	„ 56 „
Сѣчкарнѣ ТН	зъ 4 ножами и 2 колесами	„ 59 „
Млынки до чищеня збôжа системы Бакера		„ 100 „
Млынки до чищеня збôжа лекшѝ		„ 64 „
Молотѣльнѣ ручнѝ		„ 170 „
Краячѣ до бураноôвъ		„ 60 „
Тискачѣ [гнѣтôзники]		„ 130 „
Прасы до олѣю		„ 230 „
Плуги ковальскои роботы	зъ колѣсницями	„ 32 „
Косы	зô стирійскои стали довгѝ: 60, 70, 80 цм. по кор. 1·00, 1·20, 1·40	

[Косы можна набути по всѣхъ складахъ „Народнои Торговлѣ. На 5-кілеву посылку идe 8—10 кôсъ.]

Окрôмъ того можна купувати за посередництвомъ „Народнои Торговлѣ“ и инши машины и знаряды господарскѝ по цѣнах фабричныхъ.

ПРИМѢТКА. Плуги и косы продаютъ ся лишe за готôвку и безъ опусту. При сейчасовôй уплатѣ за сѣчкарнѣ дае ся 5% опусту а за всѣ прочѝ машины 10% опусту. Допускае ся и сплату ратами (зъ вынимкою плугôвъ и кôсъ) за окремою умовою и порукою, однакъ въ тôмъ случаю не признае ся нѣякихъ опустôвъ.

Застерѣгае ся можлива пôзнѣйша змѣна цѣнъ!

267 5—? Народна Торговля.

Позôсталѝ по Товарист. Гандлевôмъ запасы

РôЛЬНИЧИХЪ МАШИНЪ

выпродуе по зниженыхъ, цѣнахъ

Львôвске Бюро гандлеве

при ул. Костюшка ч. 4. 221 22—39

Цѣс. корол. упр.

Рафінерія спіритусу, Фабрика руму, лікерôвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдникôвъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львôвѣ

поручае старѝ горѣвки польскѝ, розолісы, лікеры, румы правдивѝ зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bonsout“ на наливки, таножъ правдивый оцетъ спіритусовый. 366 23—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

„СЛЯВІЯ“

банкъ взаимныхъ обезпеченій въ Празѣ.

П. Т. членамъ головного вôддѣлу I и II (убезпечене капіталу на дожите и случай смерти), котрѝ заключили свои убезпеченя въ лѣтах 1869 аж до 1894 належить ся

Дивіденда 10%

Дивіденда тая выплатить ся на пôдставѣ § 3 статутôвъ секцiи I и II на полѣсы, котрѝ суть дотеперь платнѝ, а то въ той способôвъ, що вôдчислить ся 10% изъ премін, если убезпеченый не желае собѣ выплаты въ готôвцѣ.

Дивіденда 10% припадае безъ вынимки на всѣ убезпеченя капіталôвъ головного вôддѣлу I—II якихъ-небудь тарифъ, затымъ на убезпеченя посмертнѝ, на дожите и на убезпеченя дѣтямъ.

П. Т. членамъ, котрѝ заплатили цѣлу рôчну премію свою за рôкъ 1900, выплатить ся сей 10% готôвкою, а членамъ, котрѝ уплачують премію мѣсячно, квартально або пôврôчно вôдчисляти будемо дивіденду на квитахъ почавши вôдъ дня 1 юлія 1900 до 30 юнія 1901.

Убезпеченѝ въ 1894 р. мають право на 10% дивіденду изъ премін, заплаченои въ сѣмъ роцѣ.

Резервовѝ и ґарантійнѝ фонды нашого банку выносять зъ кôнцемъ 1899 р.	**К. 20,579.494·88 гел.**
За часъ своєи дѣяльности выплатила „Славія“ членамъ убезпеч. капіталôвъ у всѣхъ секціяхъ	**К. 62,922.942·86 гел.**
За одинокій минувшій адміністраційный рôкъ выплатидисьмо пп. членамъ 10% дивіденды	**К. 94.656·98 гел.**
Загаломъ выплатиласьмо дивіденды	**К. 716.541.28 гел.**

Найлѣпшій то практичный довôдъ о користи убезпеченя въ банку „Славія“ яко въ товариствѣ взаимнôмъ.

При тôй случайности звертаємо увагу найширшихъ кругôвъ П. Т. Публичности на користнѝ и довольнѝ тарифы банку „СЛЯВІЯ“. — Вытягъ зъ найлѣпшихъ способôвъ убезпечень на случай смерти и дожитя перешлемо кождому якъ найохотнѣйше. 311 1—1

Въ Празѣ въ маю 1900.

ГЕНЕРАЛЬНА ДИРЕКЦІЯ

банку взаимныхъ убезпечень „Славія“ въ Празѣ.

Головне заступництво для Галичины и Буковины у Львôвѣ ул. Словацкого ч. 3.

Розкладъ ѣзды поѣздôвъ зелѣзничихъ, важный вôдъ 1 мая 1900.

пôсля часу середно европейского [пôзнѣйшого о 36 мінутъ вôдъ часу львôвского].

поєзд. приходять о годинѣ	особ. приходять о годинѣ	до Львова (головный дворець)	поєзд. вôдходять о годинѣ	особ. вôдходять о годинѣ	зô Львова (головный дворець)
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Борыслава (Сколього вôдъ 1/5 до 20/5)	12·40		До Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
12·20		„ Черновець, Ицканъ, Констанцы, Букарешту	2·51		„ Ицканъ, Черновець, Станиславова, Букарешту, Констанцы
2·31		„ Кракова, Орлова, Н. Санча, Тарнова, Ясла, Рышева, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Вѣдня		4·15	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Хирова, Самбора
	3·35	„ Пôдволочискъ, Тернополя, Грималова, Копычинець		5·45	„ Бруховичъ (вôдъ 13/5 до 16/5 що дня)
	6·10	„ Кракова, Берлина Варшавы, Вѣдня, Тарнова, Рышева, Риманова, Сянока, Перемышля		6·25	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Борыслава
				6·50	„ Пôдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродôвъ
				6·55	„ Станиславова, Пôдвысокого, Потуторъ
	6·20	„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина	8·30		„ Кракова, Вѣдня. Варшавы, Берлина, Любачева
	6·4.	„ Бруховичъ (що дня вôдъ 31/5 до 16/6.)		8·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Хирова, Пшеворска, Розвадова, Стружа, Тарнова
	7·45	„ Янова			
	8·—	„ Тернополя, (Краснаго, Бродôвъ)		9·—	„ Сколього, Хирова, Калуша, (Лавочного вôдъ 1/5 до 15/6)
	8·05	„ Лавочного, Стрыя, Хирова, Сянока, Калуша, Пешту		9·15	„ Янова
	8·15	„ Сокаля, Равы рускои		9·25	„ Пôдволочискъ, Бродôвъ, Копычинець, Гусятина, Грималова, Козовои
	8·50	„ Кракова, Загôрж, Лупкова, Перемышля, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Орлова, Тарнова		9·55	„ Черновець, Станиславова, Потуторъ
	11·45	„ Рышева (Любачева, Ярославя, Самбора, Перемышля)		10·20	„ Сокаля, Белзця, Любачева, Равы рускои
	11·55	„ Станиславова, (Керешмезе, Потуторъ, Ходорова)		1·25	„ Янова (вôдъ 1/5 до 14/6 въ недѣлѣ и свята)
	12·55	„ Янова			
	1·15	„ Сколього, Стрыя, Калуша, Хирова (Лавочного вôдъ 1/5 до 15/6)	1·55		„ Пôдволочискъ, (Кіева, Одесы, Бродôвъ
1·35		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Тарнова, Рышева, Розвадова, Пшеворска, Сянока		2·15	„ Бруховичъ (вôдъ 13/5 до 16/6 въ недѣлѣ и свята)
			2·45		„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина
1·45		„ Черновець Ицканъ, Букарешту, Галацу, Ясъ, Гусятина, Станиел.	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
2·35		„ Пôдволочискъ (Кіева, Одесы) Грималова, Гусятина, Тернополя, Бродôвъ		3·05	„ Стрыя (Сколього вôдъ 1/5 до 17/5)
				3·15	„ Янова (що дня вôдъ 1/5 до 15/6)
	3·14	„ Бруховичъ (вôдъ 13/5 до 16/6, въ недѣлѣ и свята)		3·26	„ Бруховичъ (що дня вôдъ 13/5 до 16/6)
	5·40	„ Пôдволочискъ (Кіева, Одесы), Грималова, Козовои, Бродôвъ		3·30	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Ярослава
	5·45	„ Кракова		6·10	„ Станиславова
	5·55	„ Черновець, Ицканъ Станиславова		6·18	„ Янова (вôдъ 1/5 до 14/6 въ будни днѣ, а вôдъ 16/6 до 30/6 що дня)
	6·00	„ Сокаля, Белзця, Любачева, Равы рускои		6·30	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Варшавы. Орлова, Тарнова
	7·24	„ Бруховичъ (вôдъ 13/5 до 16/6 въ недѣлѣ и свята)		6·50	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Хирова, Казуша
	8·28	„ Янова (вôдъ 1/5 до 15/6 въ недѣлѣ и свята)		7·10	„ Тернополя, Бродôвъ
8·40		„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Любачева, Сянока, Пешту, Перемышля		7·25	„ Сокаля, Равы рускои
				7·48	„ Бруховичъ (вôдъ (1/5 до 16/6 въ недѣлѣ и свята)
	8·50	„ Бруховичъ (вôдъ 13/5 до 16/6)		9·12	„ Янова (вôдъ 1/5 до 15/6 въ въ недѣлѣ и свята)
	9·2.	„ Янова (вôдъ 1/5 до 15/6 що дня)		10·50	„ Черновець, Ицканъ
	9·45	„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Ясла, Пшеворска, Розвадова		10·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Пшеворска, Розвадова, Рышева, Орлова, Тарнова
	10·—	„ Черновець, Ицканъ, Букарешту, Гусятина, Потуторъ, Керешмезе		11·—	„ Пôдволочискъ, Бродôвъ, Копычинець, Грималова
	10·15	„ Лавочного, Пешту, Хирова			
	10·30	„ Пôдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродôвъ, Копычинець			

На дворець Пôдзамче

	3·12	Зъ Пôдволочискъ, Тернополя		6·43	До Пôдволочискъ, Кіева, Одесы
	7·40	„ Тернополя		9·43	„ Пôдволочискъ
2·20		„ Пôдволочискъ, Кіева, Одесы	2·08		„ „ Кіева, Одесы
	5·17	„ „ „ „		7·33	„ Тернополя
	10·12	„ „ „ „		1··3	„ Пôдволочискъ

ЗАМѢТКА: Нôчна пора числить ся вôдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ зрана; нôчнѝ поѣзды означенѝ обвôдками. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницѣ державнои при ул. Красицкихъ ч. 5.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець Иванъ Белей. Одѣвчальный редакторъ Александеръ Борковскій. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Инстит. ту Ставропігійского пôдъ зарядомъ Іосифа Даниляка

Ч. 126. Львовъ, Второкъ 6 (19) Червня 1900. Рочникъ XXI.

Выходить у Львовѣ ще дня (крѣмъ недѣль и руских свитъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и оголошенія приймають: у Львовѣ адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ Ад. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кадильського 2; — въ Ярославю: Л. Кржижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсерати платить у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ

въ Австріи: на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на пѣвъ року . . 8 зр.
за границею: на цѣлый рѣкъ . . 22 зр. на пѣвъ року . . 11 зр.
у Львовѣ: на цѣлый рѣкъ . . 14 зр. на пѣвъ року . . 7 зр. на чверть року . 3·50 зр. на мѣсяць 1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Реклямація неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Нумероване число коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошенія звычайні приймають ся по цѣнѣ 10 кр. вѣдъ одного стрѣчного инсератового або ся мѣнше а въ рубрицѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші допесенія приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічка.

Рускі товариства кредитовѣ.

Пѣсля упадку „Общого рольничо-кредитового Заведенія“ або т. зв. Рускаго банку обняла Русинѣвъ майже загальна зневѣра въ свои фінансовѣ способности. Дарма, що „Заведеніе“ було першою пробою у Русинѣвъ — на нещасте, пѣднятою на за велику мѣру и невѣдповѣдными людьми; дарма, що проба та выйшла не вѣдъ загалу рускои суспѣльности, тѣлько вѣдъ одноі ей частины: вѣра була пѣдкопана, и Русинамъ здавалось, що имъ не брати ся до такихъ рѣчій. Однакъ мѣжь тымъ стала розвивати ся успѣшно „Народна Торговля“, вѣдтакъ основавъ ся „Дѣстеръ“, а обѣ институціи були и заложенѣ и веденѣ самыми тѣлько рускими силами, — и довѣре до своихъ салъ зачало знова будити ся.

Въ роцѣ 1894 стали, за примѣромъ Полякѣвъ и жидѣвъ, закладати ся и у Русинѣвъ повѣтовѣ товариства кредитовѣ. Початокъ зробили перемыскѣ Русины, заложивши „Вѣру“, за ними пѣйшли Русины стрыйскѣ и коломыйскѣ. Вже на другій рѣкъ основало ся при асекураційнѣмъ товариствѣ „Дѣстеръ“, товариство кредитове у Львовѣ, такоі самоі назвы, и то вже не повѣтове, але краеве. За ними пѣйшли дальшѣ товариства мѣсцевѣ, повѣтовѣ и краевѣ, и зъ кѣнцемъ 1899-ого року було вже 18 зареестрованыхъ рускихъ товариствъ, а за-для удержуваня звязи мѣжь ними и подаваня имъ въ потребѣ помочи, утворивъ ся „Краевый Союзъ Кредитовый“ у Львовѣ

Сей „Краевый Союзъ Кредитовый“ выдавъ недавно свое справоздане за першій рѣкъ истнованя, то є за рѣкъ адміністраційный вѣдъ 1 сѣчня до 31 грудня 1899. Въ тѣмъ справоздану поданѣ такожь що найголовнѣйшѣ вѣсти о прочихъ 17 рускихъ зареестрованыхъ стоваришеняхъ кредитовыхъ за рѣкъ 1899. Вѣсти тѣ суть важнѣ и цѣкавѣ та поучаючѣ, отже мы подаємо зъ нихъ що найважнѣйше до ширшои вѣдомости.

Межи 18 рускими стоваришеняими кредитовыми були: 3 краевѣ у Львовѣ („Днѣстеръ“, „Союзъ“ и „Защита землѣ“), 12 повѣтовыхъ (въ повѣтахъ Броды, Бережаны, Городокъ, Гусятинъ, Калушъ, Коломыя, Перемышль, Самборъ, Станиславѣвъ, Стрыйъ, Тернопѣль и Теребовля), 2 льокальнѣ (въ Ляховцяхъ въ богородчаньскѣмъ и въ Островѣ въ ярославскѣмъ повѣтѣ) и 1 буковиньске („Руска Каса“ въ Черновцяхъ). Три зъ нихъ були заложенѣ въ роцѣ 1894, 4 въ р. 1895, 3 въ р. 1896, 1 въ р. 1897, 1 въ р. 1898 а 6 въ р. 1899. Два товариства, с. е. „Защита землѣ“ у Львовѣ и „Добробытъ“ въ Самборѣ, не предложили свого справоздания, хотя суть членами „Союза“, отже о нихъ не поданѣ блишѣ вѣсти.

Всѣ тіи товариства опирають ся на удѣлахъ та на поруцѣ членѣвъ и на вкладкахъ щадничихъ. Порука есть у всѣхъ ограничена, въ выемкою одного, „Сяблки“ въ Островѣ, де порука неограничена. Вкладки щадничѣ опроцентовують ся на 4, 4½, 5 и 5½%, а позычки дають переважно на 7% (львовскій „Союзъ“ другимъ товариствамъ кредитовымъ навѣть на 5%).

Перше мѣсце межи всѣми займае „Днѣстеръ“. Вонъ мае найбѣльше членѣвъ (1.727), найбѣльшу суму вплаченыхъ удѣлѣвъ (66.000 кѣронъ) и щадничихъ вкладокъ (680.000 кор.) и найбѣльше удѣливъ позычокъ (651.000 К.). Друге мѣсце займае перемыска „Вѣра“. Она мае вплаченыхъ удѣлѣвъ 35.000 К., щадничихъ вкладокъ 156.000 К. а удѣлила позычокъ на 204.000 К. Трете мѣсце займае „Краевый Союзъ кредитовый“ у Львовѣ. Вонъ мае удѣлѣвъ 18.000 К., вкладокъ щадничихъ 184.000 К. а удѣливъ позычокъ на 154.000 К. Треба однакъ зважити, що „Союзъ“ заложеный доперва въ минувшѣмъ роцѣ и вонъ вже въ однѣмъ роцѣ запявъ такъ вызначне становище. Четверте мѣсце межи галицкими товариствами кредитовыми займае „Банкъ звязковый“ въ Станиславовѣ. Вѣнъ мае въ удѣлахъ 28.000 К., у вкладкахъ щадничихъ 88.000 К. а удѣливъ позычокъ на 123.000 К. Потѣмъ наступають „Надѣя“ въ Бережанахъ и „Каса зазадаткова“ въ Сирыю. Они мають въ удѣлахъ 19.000 взглядно 9.000 К., въ щадничихъ вкладкахъ 90.000 взглядно 49.000 К., а удѣлили позычокъ на 117.000 взглядно 58.000 К.

У всѣхъ 16 товариствахъ, що предложили „Союзови“ свои справоздания, було разомъ 6.539 членѣвъ. Въ удѣлахъ мали 225.500 К., въ щадничихъ вкладкахъ 1.493.500 К., отже разомъ 1,719.000 К. Позычокъ удѣлили на 1,548.000 К. Се вже не такій малій сумы, але они могли бы бути ще далеко-далеко бѣльшій, коли-бъ всѣ Русины складали свои ощадности тѣлько въ рускихъ институціяхъ. Се-жь приказуе имъ не тѣлько патріотичный обовязокъ, але и власный интересъ. Минувшій рѣкъ показавъ, якій лихій бувъ зарядъ въ польскихъ товариствахъ кредитовыхъ, навѣть въ такѣй „Галицкѣй касѣ ощадности“, и яка мала въ нихъ певнѣсть. Рускі институціи кредиточѣ даютъ певнѣсть не тѣлько порукою своихъ членѣвъ, але и подвѣйною контролею, бо не лишь своею комісіи контрольною, але такожь контролею „Союза“, котрый минувшого року перевѣвъ люстрацію въ 9 товариствахъ. Позычуваній грошѣ обезпечують ся або на гіпотекахъ або на певныхъ порукахъ, и насупротивъ гадки, яка у насъ перше була розширена, що нашъ селянинъ будьто дуже неакуратный въ сплачуваню своихъ довговъ, показавъ досвѣдъ, що вонъ дуже точно платить, коли почуває, що его пильнуе ся. Мы сподѣваємо ся, що неоправдане недовѣре, яке ще є у многихъ Русинѣвъ до нашихъ способностій фінансовыхъ и нашихъ кредитовыхъ институцій, щораз бѣльше буде уступати та що мы потрафимо освободити ся зъ-пѣдъ економічноі зависимости вѣдъ Полякѣвъ и жидѣвъ. А станувши на ноги економічно, станемо и політично.

Яворскій про ситуацію.

П. Яворскій пояснювавъ кореспондентови Pester Lloyd-a причины замкненя сесіи парляменту и розбалакавъ ся на тему евентуальныхъ наслѣдкѣвъ сего року правительства. Причину послѣднои парляментарноі катастрофы Яворскій добачуе въ тѣмъ, що вже попереднього дня принято внесене, абы передъ буджетовою провізорією полагодити промыслову новелю. Були всякій выгляды на поборене обструкціи черезъ утомленє Чехѣвъ або черезъ полагодженє буджетовоі провізоріи на вечѣрныхъ засѣданяхъ. Длятого Яворскій все хотѣвъ мати буджетову провізорію на першѣмъ мѣсци порядку дневного. Яворскій твердить, що бѣльшѣсть попсувала геніяльный его плянъ, бо голосувала инакше. На правительство не мавъ вонъ сен ночи нѣякого вплыву, бо президента кабінету цѣлый часъ навѣть на очи не бачивъ. Зъ другоі однакъ стороны хвалить поступованє правительства, бо въ сей способѣ зазначено дер жавну повагу. До розвязаня палаты нема найменшои причины, коли 6/7 послѣвъ заявило готовѣсть до працѣ.

Накиненє языкового закона при помочи §. 14. Яворскій уважае за невѣдповѣдне. Вонъ радить зробити се въ тѣй формѣ, въ якѣй справу полагоджено въ 1869 роцѣ въ Галичинѣ, т. е. при помочи цѣсарского розпорядженя. Таке розпорядженє було бы найвѣдповѣднѣйше, бо не потребуе потвердженя парляменту. Яворскій противить ся накиненю регуляміну палаты.

Бѣльшѣсть въ парляментѣ мусить истнувати. Она творить ся въ першѣмъ рядѣ зъ політичного акту. Примѣромъ при адресовѣй дискусіи въ 1891 роцѣ утворила ся бѣльшѣсть для порядку дневного, зложена зъ Полякѣвъ, Чехѣвъ и клюбу Гогенварта. Въ рѣкъ пѣзнѣйше зъ сеи бѣльшости вытворила ся коаліційна бѣльшѣсть. Лише въ 1897 роцѣ утворила ся бѣльшѣсть на тлѣ проекту адресы гр. Дѣдушицкого, а до сеи бѣльшости належали такожь Чехи. Коли Клярі знѣсъ языковій розпорядженя, Чехи урядили обструкцію кажучи, що знѣсъ розпорядженя, а не предложивъ языкового закона. Теперь д-ръ Керберъ предложивъ такій законъ, а Чехи мимо того не залишили обструкціи. Обструкція меншости ще є оправдана; але обструкція сторонництва зъ бѣльшости, є просто нонсенсомъ. Знаживши, що становиско Чехѣвъ противить ся интересамъ державы и интересамъ Галичины, я сказавъ Чехамъ: „Доси а не дальше“. Чехи не залишили обструкціи, отже бѣльшѣсть мусѣла розвязати ся, а ей вѣдтворене въ теперѣшныхъ обставинахъ выдае ся менѣ рѣчею неможливою. Поляки застерѣгають собѣ вѣльну руку и вѣдъ случаю до случаю будуть лучити ся зъ сторонництвами для стереженя интересѣвъ державы и свого краю.

При твореню бѣльшости, конечною є интервенція правительства. Політична бѣльшѣсть є неможлива передъ усуненемъ національныхъ рѣзниць. На разѣ можливою є лише злука сторонництвъ для якогось предмету, для якоись цѣли. Нинѣ можлива лише бѣльшѣсть для порядку дневного. Політична бѣльшѣсть буде можлива доперва тогды, коли прійде до порозумѣня мѣжь сторонництвами.

Вѣйна въ Хінахъ.

Въ Хінахъ маємо вже не розруху, а правдиву вѣйну, въ котрѣй прийшло вже до формальноі битвы мѣжь мѣжнародною фльотою а фортами Таку, въ котрѣй пѣсля найновѣйшихъ телеграмъ выграла мѣжнародна артилерія и вѣддала форты въ руки адміралѣвъ фльотъ. Абы лекше розбзнати ся въ вѣстяхъ, якій надходять зъ Хінъ, треба намъ обзнакомити ся зъ положенемъ поодинокихъ мѣсцевостій, въ котрыхъ вѣдбуваютъ ся тѣ подѣе. Найважнѣйшою точкою суть форты при горлѣ рѣки Пейго пѣдъ Таку надъ заливомъ Печілі. Въ вѣддаленю бѣльше менше 50 миль вѣдъ Таку, такожь надъ рѣкою Пейго лежить мѣсто Тѣнтсінъ. Дальше на пѣвнѣчный всхѣдъ, а въ вѣддаленю о 100 км., знаходить ся Пекінъ, котрого почтовою стацією надъ рѣкою Пейго є мѣсто Фецтай. Здовжь Пейга иде зелѣзниця вѣдъ Таку аж до столицѣ Хінъ. Стацією сен зелѣзницѣ, въ бѣльшѣй части збуренои, є такожь Пекінъ. Зъ вѣдси зелѣзниця звертае ся на пѣвнѣчный захѣдъ.

Коли въ Хінахъ выбухли забурена звернені противъ чужинцѣвъ, а не можь було надѣяти ся, щобы хінськѣ власти могли, або й хотѣли хоронити ихъ житє и майно, коли навѣть чужахъ консулятѣвъ хінське правительство не могло забезпечити, консуляты зачали спроваджувати для своеі охороны и охороны своихъ горожанъ, вѣддѣлы войскъ зъ кораблѣвъ своихъ державъ. Давнѣйше дѣяло ся се безъ протесту хінського правительства. Однакъ теперь, коли вже напевно можь твердити, о цѣсарева-регентка симпатизуе зъ рухомъ боксерѣвъ, хінська рада коронна заявила, що чужихъ вѣйскъ до Пекіну не впустить. Брамы Пекіну замкнено, мѣсто обсаджено вѣйскомъ а на кѣнци кождои входовои улицѣ уставлено арматы. Мѣжнародна фльота зѣбрала ся пѣдъ Таку де мали высѣдати чужій вѣйска, абы зъ вѣдтамъ рушити на Пекінъ. Хінцѣ рѣшили не допустити до того и въ той способѣ присилували мѣжнародну фльоту ударити на форты пристали.

До Тсіфу прибувъ вчера японьскій торпедовець и привѣзъ вѣсти про занятє фортѣвъ заграничными вѣйсками. Хінцѣ поумѣщували въ рѣцѣ торпедовцѣ и зѣбрали свои силы коло Сонгойвена. Чужій команданты зѣбрали ся на россійскѣмъ кораблю и выслали до командантѣвъ фортѣвъ въ Таку ультіматумъ зъ вѣзнаненъ, абы цофнули свои вѣйска ажъ до дня 17 с. м. до 2 годины пополудни. По тѣмъ ультіматумъ о 1 годинѣ въ ночи форты звернули свои арматы на кораблѣ и розпочати пальбу. Кораблѣ вѣдповѣли. Участь въ битвѣ брали кораблѣ: нѣмецкій, россійскій, англійскій, французскій и японьскій. По 7-годиннѣй пальбѣ хінська артилерія замовкла и форты занято. Американьскій адміралъ Кемперъ потверджуе сю вѣсть, бо доносять, що форты въ Току стрѣляли до кораблѣвъ чужихъ державъ и короткѣй борбѣ пѣддали ся.

При бомбардованю фортѣвъ вылетѣвъ въ воздухъ хінській магазинъ пороху. Англійскій военный корабель „Algerine“ ушкоджены. Говорять, що мѣжь фортами два англійскій кораблѣ пѣшло на дно рѣки. Ранено 2 офіцѣрвъ и 4 вояковъ. На нѣмецкѣмъ кораблю „Iltis“ убито 3 людей, а 7 ранено. Телеграфічна лінія и зелѣзниця мѣжь Таку а Тѣнтсіномъ перервана; комунікація водою такожь дуже утруднена. Хінцѣ бомбардують кольонію чужинцѣвъ въ Тѣнтсінѣ. Французскій конзуль въ Юсинанѣ телеграфуе, що Французы хочуть зъ вѣдси выѣхати громадно до Тонкіну, але Хінцѣ не хочуть до того допустити. Всѣ французскій будинки и англійскій місіи зрабовано и спалено. Міністеръ заграничныхъ справъ Делькасе просивъ хінського посла, абы зателеграфувавъ до віцекороля, що власнымъ житемъ вѣдповѣдае за жите французскихъ горожанъ.

Одному зъ кореспондентѣвъ начальникъ телеграфічного уряду въ Шанґаю мавъ донести, що хінській генералъ Тунфусіянъ одержавъ вѣдъ цѣсаревои дуже важну тайну депешу, въ котрѣй знаходить ся наказъ вѣдповѣсти на ультіматумъ европейскихъ державъ огнемъ и мечомъ. Генералъ мае злучити ся зъ боксерами.

Про нѣмецкій вѣддѣлъ вѣдосланый до Пекіну и посольства въ Пекінѣ, нема нѣякои певнои вѣсти. Лондоньска „Morning Post“ представляе ситуацію яко дуже поважну. Дневникъ сей доносить въ телеграмѣ въ дня 13 с. м.: Нѣмецкого посла полонено. Боксеры обсадили улицю, на котрѣй знаходять ся палаты посольствъ и вѣдтяли всяку комунікацію. Коли европейскій вѣйска не прійдуть скоро зъ помочею, прійде до загальноі рѣзанѣ христіянъ. Телеграма выслана на другій день звучить: Вчера вечеромъ прийшло тутъ до бунту звернено противъ чужинцѣвъ. Одинъ великій дѣмъ спалено а сотки христіянъ и Хінцѣвъ, що служили у заграничныхъ послѣвъ вымордовано недалеко цѣсарскои палаты. Була се страшна нѣчь для всѣхъ. Боксеры спалили католицку катедру, домы лондоньскои и американьскои місіи и палату, въ котрѣй мѣстивъ ся зарядъ маринарки.

Командантъ японьскои торпедовои лодки довѣзъ нѣмецкому конзулятови въ Чіфу, що боксеры здобули палаты посольствъ въ Пекінѣ. Въ Лондонѣ уважають за певну рѣчь, що адміралови Сеймурови не повело ся на чолѣ европейскихъ вѣйскъ дѣйти до столицѣ Хінъ. Neues Wiener Tagblatt доносить, що повело ся вѣдкинути штурмъ на посольства въ Пекінѣ, при чѣмъ великій услуги вѣддала армата Максіма зъ вѣддѣлу австрійскихъ матросовъ.

Зъ огляду на се, що до вчера американьске правительство не мало нѣякои вѣсти вѣдъ свого адмірала, выслано американьскій вѣйска зъ Манілѣ до Таку. Англія выслала до Гонкона семый бенґальскій вѣддѣлъ пѣхоты. До Таку вѣдбѣйшовъ ще одинъ нѣмецкій военный корабель.

Въ англійскій палатѣ послѣвъ державный секретарь заявивъ, що въ четверъ англійскій французскій, россійскій и японьскій вѣйска новинні станути въ Току. Зъ Гонкона и Манілѣ плывуть вже англійскій военній кораблѣ. Въ послѣднѣй хвили правительство довѣдало ся, що телеграфічне получене мѣжь Тѣнтсіномъ а Таку знова заведено. Бальфуръ заявивъ, що правительство намѣрене выслати до Хінъ вѣйско зъ Индій. Въ палатѣ

Colosseum Театръ рѣзнородностій пѣдъ дирекцією Ернеста Торна.
Щоденно свѣтле представленє (въ недѣлю два представленя.) Выступы перворядныхъ силъ артистичныхъ. 256 14—15
Початокъ о 8-мій годинѣ вечеромъ.
Білеты до набутя въ бюрѣ дневникѣвъ п. Пльона, ул. Кароля Людвика 9

льордовъ. Сельсбері заявивъ, що правительство вышле войска такъ богато, якъ лишь буде могло.

Зъ американьскои Руси.

——

Вôдъ якогось часу мѣжь американьскими Русинами начинае проявляти ся интензивнѣйшій просвѣтный и національный рухъ, котрый знайшовъ найлѣпшій свôй выразъ въ торжественнôмъ святкованю 39-ыхъ роковинъ смерти Тараса въ Шамокінѣ, дня 30. мая с. р. Були се перші Шевченкові вечерниці на американьскôй земли. Про се національне свято шамокіньскои и доохрестнои рускои громады американьска „Свобода“ пише:

„Головну заслугу удачѣ тыхъ помниковъ, що вперше вôдбулись на вôльнôй земли Вашінґтона, належить ся братству имени Т. Шевченка въ Shamokin, Pa. та мѣсцевому священникови, що бувъ душею того народного торжества.

О год. 8½ рано зôбрались всѣ члены товарыства им. Т. Шевченка въ мѣсцевôй рускôй церкви, де передъ иконостасомъ взносивъ ся на пôдвышеню портретъ Т. Шевченка середъ цвѣтôвъ и зелени. О. Ив. Константкевичъ вôдспѣвавъ Службу Божу на интенцію товарыства, а опôсля панахиду за праведну душу Тараса. Пôдчасъ Службы Божои приспѣвувавъ милозвучно шамокіньскій хоръ. По скôнченю богослуженя члены товарыства окружили портретъ Тараса и фотографъ вôдобравъ усѣхъ; — вôдбитку тои памятковои групы подасть ся въ „Свободѣ“.

Вечеромъ о год. 7. вôдбувъ ся въ сали пôдъ церквою вечерокъ зъ слѣдуючою програмою: 1) Вступне слово — М. Колодѣй. 2) Верховино, Лисенка — вôдспѣвавъ хоръ. 3) Вôдчитъ про Т. Шевченка — о. Ст. Макарь. 4) Широкій лугъ — хоръ. 5) Утоплена, Шевченка — деклямувала Марія Мурдза. 6) До Руси — хоръ. 7) Тече вода, дуетъ — М. Мурдза и А. Лучковець. 8) Рôдна мова, деклямація — Андрей Каня. 9) Гуляли — хоръ. 10) Помарнѣла наша доля, сольо — М. К. 11) Стоить гора высокая, сольо — М. Мурдза. 12) На берѣжку — хоръ. 13) Ще не вмерла Украина — хоръ. 14) О. Ив. Арданъ показувавъ образки за помочію магічнои лямпы. 15) Коза Дереза, комічна оперетка вôспѣвами.

Коли простора саля була вже биткомъ набита гостями, пôднеслась заслона а на серединѣ сцены побачили мы гарный образъ Т. Шевченка густовно умаєный цвѣтами та зеленю. Перший выступивъ предсѣдатель товарыства Т. Шевченка, Михайло Колодѣй, и выголосивъ зъ жаромъ вступне слово, що сильно зворушило серця слухачѣвъ. Ось що сказавъ бесѣдникъ:

Высокоповажаній гостѣ! Велика честь припала менѣ днесь въ участи, привитати Впв. гостей, ту зôбраныхъ, щобъ святкувати свято нашого народного вѣщуна, нашого незабутого батька, кобзаря, Тараса Шевченка. Перший разъ, на тôй вôльнôй земли Вашінґтона, святкуе Русь-Украина свято того, котрый до волѣ зôтхавъ, за волю спѣвавъ такъ чудоземи пѣснями, що и камѣнне серце змягчити бы могли. Днесь святкуемо память того, котрый не оружемъ, не силою, але живымъ, невмираючимъ словомъ, боровъ ся за права свого закрѣпощеного злиднями и брутальною силою битого руско-украиньского народу. И пытаю ся васъ Впв. гостѣ, чи память о такôмъ чоловѣцѣ може загинути мѣжь своими братами? Нѣ! Нѣколи! Пôдлый бо е тôй нарôдъ, котрый о своихъ борцахъ за волю забувае. Нарôдъ такій показуе, що вôнъ не е людиною, но простою, бездушною, гнилою колодою. Впв. гостѣ! Для такихъ людей якъ нашъ батько Тарасъ, не выстарчають красні марморовѣ памятники, для него памятникомъ повинно бути кожде руске серце, въ котрôмъ имя его золотыми буквами записане повинно бути доки Русь Украина жие.

Тому-жь то и наша шамокіньска руска громада обходить днесь свято Тараса. Нехай Богъ благословить такъ почате дѣло и нехай не лишь ту въ Шамокінъ буде обходжене кождого року се свято, але и по цѣлôй просторôй Америцѣ, де лишь рускій оселѣ знаходять ся, святкують той великій празникъ Т. Шевченка. А сповнять ся слова вѣщуна Тараса, що „станемо одною великою родиною“, а слава наша не поляже

„Не поляже, а розкаже,
„Що дѣялось въ свѣтѣ,
„Чія правда, чія кривда
„И чіи мы дѣти!...

Промову бесѣдника нагороджено рѣсными оплесками.

(*Конецъ буде.*)

Письма зъ краю.

——

Зъ мѣсточка. [*Автономія въ жидôвскихъ рукахъ.*]

До чого у насъ доходить въ зарядѣ нашихъ громадъ въ безвзглядностію жидôвскою, нехай покажуть слѣдуючій факты:

У всходнôй Галичинѣ е повѣтове мѣсточко (имя на теперь замовчую), де на звышъ 4.000 Русинôвъ и до 1½ тысача Полякôвъ е около 2.000 жидôвъ.

Хотяй отже жидôвъ тамъ ще досыть мало то таки зъ часомъ потрафили они позыскати для себе такій вплывъ, що не тôлько цѣлый рынокъ, всѣ склепы, рѣзня зъ ятками, пропінація, вышинкъ и промыслъ до нихъ выключно належать, но такожь засѣдають черезъ половину въ громадскôй радѣ, а звычайный собѣ „хусить“ яко начальникъ громады верховодить у всѣхъ справахъ урядовыхъ, особливо автономічныхъ, величаючи себе „бурмістромъ“, хотяй сей титулъ, якъ вѣдомо, цѣлкомъ єму не належить ся.

Тожь не диво, що вôдносины въ сѣмъ мѣсточку суть дуже прикрі. Найбôльше дае ся тое вôдчувати въ суботы, „пайсахъ“, „кучки“ и пр., бо хочь гинь, то не дôстанешь тогды нѣчого до ѣды, напитку и покрытя. За те товпы розъхоченыхъ жидôвъ, вырвавши вôдъ рабіна або зъ бôжницѣ на ринокъ та головні улицѣ, ревуть на цѣле горло не добраными голосами до самои полуночи, або годинами вайкотять до мѣсяця, або наконецъ въ часѣ весѣля носить ся гурмою та зъ вôдкрытымъ свѣтломъ помѣжь деревяні хаты.

Притôмъ заставляють ся они все своимъ ритуаломъ и рабінами, та завдно толкують, що такъ имъ ихъ релігія приказуе, та въ сей способъ обходять хотьбы найлучшій та найкористнѣйшій приписы законôвъ и властій. Отъ н. пр. зайшовъ такій фактъ.

Въ тôмъ мѣсточку вôдбудовано недавно мѣску рѣзню. А що рѣзники-жиды допускали ся прерозличныхъ надужить та найгôршого сорта худобу рѣзали въ кождôй порѣ дня а такожь и въ торжественні свята, хотяй мѣсцевѣ потребы сего не вымагали, прото ц. к. староство дало урядови громадскому проектъ на письмѣ, пôсля котрого повна рада мала ухвалити (на пôдставѣ обовязуючихъ приписôвъ закона державного) регуляминъ для рѣзнѣ и продажи мяса. Въ проектѣ тôмъ въ першій точцѣ було означено, що въ недѣлѣ и торжественні свята (особливо пôдчасъ богослуженя) не вôльно доконувати публично оглядинъ и забиванъ худобы на мясо, а въ точцѣ 15-ôй бувъ приказъ, щобы легкій до обозринъ ритуальныхъ надувати прирядомъ (ручнымъ мѣшкомъ), тому що надуване легкихъ ротомъ зъ огладôвъ санітарныхъ и гігієнічныхъ есть заборонене. Бо звѣстно, що въ сей способъ заразливі недуги, якъ туберкулы и сифіліісъ, дуже легко можуть перенестись зъ хорого рѣзника на консументôвъ, а впрочôмъ вôддыхъ чоловѣка объѣдженого цибулею и чôсникомъ та окуреного тютюномъ занечищуе надуваній имъ легкій, надаючи имъ немилу воню.

Якъ бачимо, заряджени раціональні и добрі. Але жидкамъ були они не на руку, бо начальникъ громады, по пôврôчнôмъ надумованю предложивъ староству ось таку на се реляцію: „Рада громадска не могла ухвалити 1-ои точки регуляміну для рѣзнѣ, бо заказъ публичныхъ оглядинъ и рѣзаня худобы въ свята не есть застереженый нѣякими приписами закона. Противно що до 15-ои точки тогожь регуляміну рада громадска мусѣла увзглядинити приписы релігіи Мойсеевои, опираючись на ореченю присутного на засѣданю радника рабіна“.

Зъ того выходить, що жиды не лакавѣ увзглядняти торжественныхъ святъ христіяньскихъ и богослуженя, въ часѣ котрого хотять дальше, якъ до теперь, рѣзати худобу и вывозити не накрыте обкровавлене мясо попôдъ самъ костелъ до зелѣзницѣ, а противно христіяне и бѣдні зарôбники (котрыхъ стати лишень на легкій) мусять увзглядняти безпôдставнѣ и антисанітарнѣ звычаѣ жидôвскихъ шехтерôвъ, котрі они, не знати на якôй основѣ, хотять называти приписомъ релігійнымъ.

Понеже ся справа не есть маловажна, бо легковаженe святъ и богослуженя деморалізуе нарôдъ, а зъ другои стороны досвѣдченя знатокôвъ-лѣкарѣвъ выказали, що надуваній ротомъ легкій суть шкôдливою, а часто дуже заразливою поживою для людей, просто фактъ сей подаю до прилюдноі вѣдомости и гадаю, що за першое точкою уйме ся клиръ, беручи въ оборону свята и богослужене, а зъ другои стороны якій розумный та сумлѣнный рабінъ може схоче на сей дорозѣ вынесити справу надуваня легкихъ та поучить згаданого рабіна-радника, що цѣла та процедура шехтерска не есть нѣякою догмою релігійною та що въ жадныхъ приписахъ Мойсеевыхъ не е сказано выразно, що легкій зарѣзаной худобы мусять бути надуваній лишень ротомъ, а боронь Боже прирядомъ хотяйбы кошернымъ.

Додамъ вкôнци, що повыша релація старшины громадскои зацитована дословно.

М. Л.

Зъ Сянока. [*Справа Института „Рускій Народный Дôмъ въ Сяноцѣ“.*]

Въ роцѣ 1895 завязавъ ся институтъ „Рускій Народный Дôмъ въ Сяноцѣ“ и пôсля ухвалы першихъ загальныхъ зборôвъ закуплено на рѣчь того института одноповерхову каминицю въ Сяноцѣ за цѣну 20.000 коронъ, давши всего готôвкою 8.000 коронъ, зôбраныхъ зъ жертвъ членôвъ основателѣвъ и затягнувши въ банку на тую реальность довгъ въ сумѣ 12.000 коронъ. Въ цѣли призбиранія фондôвъ на сплату того довгу вôднѣсъ ся выдѣлъ вôдозвами будто въ рускихъ часописяхъ, будьто особно до патріотôвъ выслаными въ просьбою о ласкавѣ лепты на нашъ институтъ, котрый въ першôмъ рядѣ маe за цѣль: удержане власного дому на народній цѣли Руси-Лемковщины и заложене рускои „Бурсы“ для шкôльнои молодежи въ Сяноцѣ.

Коли вôдозвы тѣ не великій вôднесли успѣхи, постаравъ ся выдѣлъ, що ц. к. намѣстництво позволило збирати въ цѣлôмъ краю до кôнца 1889 року добровôльнѣ жертвы на нашъ институтъ за помочію продажи цеголокъ по 20 и 10 сотикôвъ. По розсланю книжочокъ зъ цеголками на жертвы на нашъ институтъ и на „Бурсу“ въ Сяноцѣ зволили надôслати до касы института слѣдуючій особы.

[Списъ особъ и поодинокихъ датковъ мусимо зъ причины недостатку мѣсца опустити, а подаемо лише загально, що 80 особъ, товариствъ, институцій и т. н. зложили разомъ 915 коронъ 96 сотикôвъ. — *Редакція „Дѣла“.*]

Выражаючи на сѣмъ мѣсци прилюдно сердечну подяку всѣмъ великодушнымъ добродѣямъ-патріотамъ, котрій своими лептами причинили ся до здвигненя на окраинахъ Руси такъ пожиточнои институціи, якою есть „Рускій Народный Дôмъ въ Сяноцѣ“, подаемо рôвночасно до вѣдомости, що бл. п. д ръ Модестъ Гумецкій, лѣкарь въ Кросненѣ, въ завѣщаню своѣмъ записавъ на нашъ институтъ квоту 500 коронъ, бл. п. Анна Вилиньска, вдова по ц. к. поборцѣ податковôмъ въ Сяноцѣ, записала 400 коронъ и бл. п. Магдалина Гадомска зъ Сянока 200 коронъ. По викасованю всѣхъ сихъ жертвъ институтъ нашъ маe еще на своѣй реальности загипотекованого довгу 8.688 коронъ 42 сот. А щобы и сей довгъ сплатити и въ якъ найкоротшôмъ часѣ приступити до отворенія необходимои для насъ „Бурсы“, постаравъ ся выдѣлъ, що ц. к. намѣстництво рескриптомъ зъ дня 31-го грудня 1899 ч. 12604/пр. прод вжило удѣлене намъ позволене на збиранє складокъ за помочію продажи цеголокъ и на рôкъ 1900. — Подаючи се до прилюдноі вѣдомости, просимо умильно всѣхъ сихъ патріотôвъ, котрымъ выслали-сьмо цеголки, щобы зволили ласкаво занати ся ихъ розпроданемъ, а если се буде неможливымъ, щобы ихъ намъ звернули для розсланя иншимъ особамъ.

Крôмъ сего уважаемо за свôй обовязокъ зложити еще подяку симъ Веч. оо. Добродѣямъ, котрі прислали намъ жертвы на удержане бѣдныхъ ученикôвъ самбôцкои гімназіи. Именно на сю цѣль зложили.

[Тутъ знôвъ пропускаемо поодинокій особы и датки, а подаемо лише суму: 20 особъ зложили разомъ 10½ кôрця бульбы, 2 кôрцѣ жита, 1 корець пшеницѣ, 2½ кôрця муки, 1 корець кашѣ, 2½ копы капусты, 3½ кіля солонины, 20 бохонцѣвъ хлѣба и 140 коронъ. — *Редакція „Дѣла“.*]

Зъ сихъ жертвъ якъ и зъ доплаты зъ касы института дôстае въ сѣмъ роцѣ шкôльнôмъ чотырохъ ученикôвъ цѣле утриманє, а пятый мешкаючій особно дôстае запомогу мѣсячно по 10 коронъ. — Складаючи всенародно всѣмъ симъ великодушнымъ патріотамъ и Добродѣямъ сердечну подяку, поручаемо ся памяти и щедротѣ и другихъ патріотôвъ, деканатôвъ и рускихъ институцій.

Вôдъ выдѣлу института „Рускій Народный Дôмъ въ Сяноцѣ“. — *Іосифъ Москалик*, предсѣдатель. *Генрикъ Полянскій*, секретарь.

Вôдповѣдь „Галичанинови“.

——

Озлобивъ ся на насъ „Галичанинъ“ за нашій ревелиція о зборахъ „Русской Рады“, поданій въ 119 ч., та розписавъ ся справдѣ по акробатичному, щобы лише ослабити вагу и вплывъ нашои статьѣ. Оттакъ пр. пôдсуваe намъ намѣръ, що мы хотѣли москвофільску партію скомпромітувати передъ правительствомъ, та называe нашу статью доносомъ. Богъ зъ вами! Мы-жь зъ дневникарского обовязку записали лише фактъ незаперечений и загально знаный, що въ москвофільскôй партіи чимъ разъ бôльше бере верхъ напрямъ політичного руссофільства. Щô тамъ „Галичанинови“ въ теперѣшню хвилю такъ дуже залежить на правительствѣ, сего мы не знаемо и знати не цѣкавѣ; якъ тамъ правительство задивлене ся на роботу галицкахъ москвофілôвъ, се такожь намъ байдуже: мы про себе числимо лише на власну працю и силу нашои суспôльности, а вôдносины правительства до москвофілôвъ и на вôдворотъ лишаемо самымъ интересованымъ сторонамъ.

Однако не байдуже намъ, коли „Галичанинъ“ всѣлякими Купчанкôвскими штуками хоче пôддурювати нашъ загалъ на шкоду нашихъ народныхъ интересôвъ. Тымъ то мы въ интересѣ народнои справы мусимо розкрывати очи нашôй суспôльности поясненюванемъ дѣйстного стану рѣчей и будемо се робити завсѣгды, коли лишь вымагае сего потреба.

„Галичанинъ“, зашахованый нашою статьею, старае ся обмыти „молодшихъ“, Дудыкевича и Мончаловского, зъ занеду руссофільства и твердить навѣть, що жаденъ зъ нихъ не говоривъ на зборахъ „Русской Рады“ по московски, хочь той самъ Галичанинъ недавно передъ тымъ оголосивъ політичный рефератъ Мончаловского до слова — въ московскôй мовѣ. Такъ само упевняе „Галичанинъ“, що руссофілізмъ и взагалѣ партія москвофільска маe змагания що-до московщины чисто літературні, а не політичні; тымчасомъ се така сама неправда, обчислена на пôддурюване наивныхъ. Тажь не такъ давно домагавъ ся „Галичанинъ“ заведенія „русскои“ мовы въ школахъ середныхъ; — а хиба-жь се літературна справа? Чи літературна се справа, коли, якъ загально звѣсно, агітуе ся за вношенемъ подань до урядôвъ лише въ „русской“ мовѣ або коли „Галичанинъ“ пôдступно веде пропаганду за посыланемъ дѣтей до школъ польскихъ (нѣбы то тамъ лекше можуть мати заробокъ зъ лекцій!), щобы тôлько въ рускихъ школахъ не набрали ся патріотичного народного духа? Ба тай чи и се література, коли „Галичанинъ“ для доносу до Петербурга перепечатуе ідіотичні концепты Румуна Поповича, котрый за-для однои школы тамъ гімназіи або инспектора шкôльного на Буковинѣ пôдносить гвалтъ, що, якъ Русины въ Австріи скрѣплять ся, то будуть загрожени интересы чи навѣть истнованє Россіи?

„Галичанинъ“ упевняe, що москвофільство маe лише на цѣли пропаганду літературнои мовы, и ссылаe ся на ухвалу партіи, щобы зъ огляду на мѣсцевѣ вôдносины науку въ школахъ народныхъ подавано на „мѣстномъ галицкомъ нарѣчіи“; але забуваe сказати, чому въ такôмъ разѣ удержуе ся окрему партію політичну, чому за-для того въ політицѣ розбиваe ся всѣми силами політичный рухъ на народныхъ основахъ, ба а чому самъ „Галичанинъ“, признаючи „мѣстное нарѣчіе“ пише по московски и веде пропаганду за уведенемъ московскои мовы до урядôвъ и школъ. Коли розходить ся о самі літературні а не політичні цѣли, то въ такôмъ разѣ не треба анѣ окремои політичнои москвофільскои партіи анѣ окремого москвофільского політичного органу анѣ вкôнци всѣхъ заходôвъ, щобы нашъ народный політичный рухъ поборювати та ослаблати его вплывъ въ краю и державѣ (и такъ слабый на щасте Полякôвъ). Для часто літературныхъ цѣлей выстарчить кружокъ любителѣвъ „русскои“ мовы, котрый бы вѣвъ пропаганду за „руську“ літературу и розвôй „русского“ письменства въ Галичинѣ, а не розбиваvъ насъ на кождôмъ не лише літературнôмъ поли зô шкодою нашихъ народныхъ интересôвъ.

Се-жь мы и толкуемо здоровѣйшôй части москвофільскои партіи, коли радимо ѣй кружокъ руссофільскихъ фантастôвъ лишити на бôцѣ, а приставати до нашого народного руху; бо-жь кождый льôгічно думаючій человѣкъ мусить зрозумѣти, що або, коли розходить ся о самі літературні цѣли, тогдѣ окремои партіи політичнои въ ви „Галичанинômъ“ и т. д. не треба, або занеможеня руссофільского штабу, що вму розходить ся о самі літературні цѣли, в — блатою, пущеною для туманеня загалу, — блатою, котрôй не треба легкодушно пôддавати ся въ такъ важній справѣ, якъ нашій народні интересы.

Вкôнци пригадуемо, що самі водирeї москвофільского штабу вишимъ разомъ, коли имъ сего треба або — лѣпше казати — коли можуть говорити щирѣйше, упевняють, що у насъ літературнои справы вôдъ політичнои роздѣлити не можна. Чи треба-жь лѣпшого доказу на те, що мы е въ правѣ? Однако вишимъ разомъ, коли такъ выгôднѣйше, тогдѣ пускае ся блату, мовь то що иншого література, а що иншого політика. Тôлько жь: крути, верти, — треба умерти!

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу ремѣсничо-промыслову у Львовѣ.**

— **Вôдъ селянъ зъ Романова бобрецкого повѣту** одержали мы до оголошеня отсю вôдозву: „Коли лиха доля налягла чорну стрѣху украиньско-руского народа въ Галичинѣ, постановили мы скликати вѣче и голосомъ вѣчевого згона кличемо Васъ, Панове Громада, на *вѣче*, що вôдбуде ся *дня 24 н. ст. червня с. р. въ Романовѣ* въ стодолѣ господаря Федька Стасика о год. 2 по полудни зъ отсею програмою: I. про політичне положенє Русинôвъ въ Галичинѣ, II. про окружні громады, III. про подѣлъ Галичины, IV. про законъ дороговый, V. про право пользованя, VI. про скасованє нотаріяту, VII. внесеня членôвъ. Хвиля важна! Прибувайте, Панове Громадяне, и Вы, Всч. отцѣ Духовні, на наше хлопске вѣче! Порадьмо ся, якъ прогнати лиху долю и покажѣмъ, що мы знаемъ, чия правда, чия кривда и чи мы дѣти! Романôвъ 11 н. ст. червня 1900. — **Вѣчевый комітетъ**: Петро Орлевичь, Федько Стасикъ, Матвѣй Козакъ, Михайло Угриновець, Иванъ Прибыло, Сенько Гефко, Михайло Рожѣй, Никола Пôдвôрный, Петро Гопка, Иванъ Богушь, Тимко Угриновець, Михайло Чехъ.

— Выдѣлъ **„Селяньскои Рады“ въ Бережанахъ** устроюе селяньске вѣче въ Ценевѣ въ суботу дня 23 л. червня пôдъ голымъ небомъ на майданѣ „болото“ за селомъ о 11 год. передъ полуднемъ. На тôмъ вѣчу будуть референтувати: 1) Семеонъ Савчукъ: о охоронѣ власности пôльнои. 2) о. Дичковскій: о крамницяхъ. 3) о. Любинецкій: о нашôмъ шкôльництвѣ. Вѣче попередить богослужене въ церквѣ приходскôй. — За выдѣлъ „Селяньскои Рады“: *Ленкій* голова, *Мосора* секретарь.

— **Выдѣлъ Бурсы им. св. О. Николая въ Перемышли** маe честь запросити П. Т. мѣсцеву и доокрестну публику на великій фестинъ полученый зъ фантовою лотерією, що вôдбуде ся на дохôдъ бурсы вже въ найблизшу недѣлю, се в 24. с. м. на горѣ замковôй. Зъ огляду на те, що програма фестину дуже богата и интересна и що цѣлый дохôдъ зъ фестину призначеный на пôдмогу бѣдныхъ рускихъ бурсакôвъ, выдѣлъ маe повну надѣю, що якъ що року такъ и теперь жертволюбивій Родимцѣ не пожалують нѣ гроша нѣ труду и въ недѣлю пополудни заповнять биткомъ гору замкову. Хто бы однакъ бувъ перешкодженый особисто явити ся на фестинѣ а бажавъ якою лептою пôдперти нашу шкôльну молодѣжь, нехай зволить прислати чи то грошевый датокъ чи фантъ на руки або Вп. п-нѣ Цегляньскои до гімназіи або Вп. п-нѣ Лѣ-

тиньскон, ул. Гороцка, ч. 3. а мы скажемо за кождый, хочь бы найменчій датокъ въ имени своємъ и бѣднои нашои молодѣжи сердечне „Спасибогъ!“ — За выдѣлъ: *Г. Целлинський.* — *Д-ръ Т. Кормошъ.*

— **Зъ Теребовельщины** пишуть намъ: Про „руску хоробу“ чи то еміграцію тѣлько вже було писано, що и спора книжка выйшла бы зъ того. Та и народъ такъ вже въ нею освоивъ ся, що всякій вѣсти про бѣду и нужду еміґрантовъ принимае рѣвнодушно У насъ якось недавно въ недѣлю по богослуженю пращавъ панъ-отець тыхъ нещаслявыхъ „канадниковъ“, то люде ажь плакали; але выходячи зъ церкви, пытае одна молодица другу: „А ты чого плачешь? Жаль тобѣ, що они йдуть?“ — -Та нѣ! — каже: — Я плачу, чому я не йду! Що тутъ робити? Вже и ѣсти нема що. Чи не лѣпше ѣхати до Канады, якъ тутъ зъ голоду гинути?“ — Тѣлько й потѣхи нашои, що хоть е кому радити надъ нами, бѣдными хлопами. Радять тай радять; выгадують що разъ то новій параґрафы. Та що зъ того? Самій параґрафы ѣсти не дадуть. Селянинъ, якъ не мае на чѣмъ робити, якъ не мае де попасти міэерно телята або вѣцѣ: то що ему прийде зъ тыхъ параґрафовъ! Що намъ поможе н. пр., що нашь повѣтовый выдѣлъ розбелавъ письмо по громадахъ та розпорядивъ, въ котрѣмъ селѣ мае бути ліценціонованый бугай? На наше село призначено два, и то выдѣлъ мае ихъ закупити на коштъ и утримане громады. Ну, и плати за бугаѣвъ та корми ихъ! Нѣбы то гадка така, що чѣревъ те поправить ся кравна худоба. Люде добрій! Вже не кажу за тую расу, що то мае ажь колись тамъ поправити ся, але нехай бы выдѣлъ такъ на спробунокъ куповъ двѣ три коровѣ найлѣпшои расы и пославъ ихъ до насъ на мѣсяць на наше пасовиско: то побачивъ бы, що зъ того буде. Доки не буде пасовиска, дотя не поможуть жадній бугаѣ, лишь поббольшать ся вѣдъ нихъ злидне. Народъ и такъ уже загнане ся въ нову бѣду, въ рѣзній касы чи банки. Въ нашомъ повѣтѣ е ихъ надъ 20. Дойшло вже до того, що въ одній касѣ бере, а въ другій платить; а прайде платити знова въ тамтій, то иде до третои. Є такій, що вже винній въ 6 або и 7 касахъ; а такъ уже позадовжуваній всѣ, що на 200 е ледво 17 безъ довгу. Прийде платити, то якъ почислити стемплѣ, проволоки, страту часу, могоричѣ, ручителѣвъ чи то „кумѣвъ“, то те все выносе до 30%. Такій ратунокъ — то проста дорога до загибели! А ще додати до того, кѣлько то хитрій жиды ошукують людей на коронахъ! Ага! До слова „короны“! Вѣдававъ у насъ Иванъ Тисяйбово доньку. Приходить до священика та по протоколѣ поклавъ щось тамъ на столикъ и каже: „Прошу 2 ар.!“ — „Добре! — каже панъ-отець: — тѣлько теперь рахуймо вже на короны“. „Та то все одно“ каже Иванъ. — „Нѣбы все одно, а таки два рабы бѣльше“ вѣдказуе панъ-отець. Ледно се казавъ, а Олена хапъ панъ-отця за руку: „Тѣлько — каже — лѣтъ менѣ въ церкви не голосѣть на короны! Гриньо готовъ бы скинути ся“. Засмѣявъ ся панъ отець та успокоивъ ви, що грошѣ а лѣта — то не все одно. — *Фед о.*

— **Женьскій институтъ** Руского Товариства педаґоґічного у Львовѣ кѣнчить незадовго першій рѣкъ свого истнованя. Поки появить ся рѣчне справоздане тои молодои институції, подаемо до вѣдомости загалу бодай дещо про ви дотеперѣшный станъ. Институтъ якъ мы вже писали о тѣмъ, остае пѣдъ управою о времого комітету, выбраного выдѣломъ Руского Товариства педаґоґічного. До комітету належать: голова директоръ п. Ед. Харкевичъ, економічна директорка п-нѣ Гер. Шухевичева, наукова директорка п-нѣ Бѣлецка, о. Евг. Гузаръ, домашный лѣкарь д-ръ Зофія зъ Окуневскихъ Моравевска, правный дорадникъ адвок. д-ръ Стеф. Федакъ и настоятелька п-нѣ Юл. Танчаковска. Институтъ, помѣщеный при Курковій ч. 10, отворено зъ початкомъ вересня 1899 р. На внутрѣшне уряджене выдано 714 ар. 92 кр. Въ сѣмъ першомъ роцѣ умѣщеныхъ е въ институтѣ 12 дѣвчатъ: 9 доньокъ священичихъ, 2 доньки учителѣвъ, а 1 донька купца. Зъ нихъ ходить 2 до V. клясы рускои женьскои школы выдѣловои, 7 до VI. клясы тои школы, одна до VII., одна до VIII. кл. нашои школы публичнои, а одна до учительскои семинарія. Въ першомъ пѣвроцѣ свѣдоцтво дуже доброго поступу дѣстали 3, а доброго поступу 9. Помочи въ наукѣ удѣляли имъ настоятелька и одна ученица IV-ого року учительскои семинарія. Въ институтѣ пробували также часово, на два мѣсяцѣ, двѣ доньки священикѣвъ, що учили ся кравецтва. Шкѣльну науку розширювано домовою лектурою зъ особливою увагою на руску літературою пѣдъ проводомъ науковои директорки. Институтки учились крѣмъ шкѣльныхъ наукъ также сѣвы, гри на цитрѣ, на фортепянѣ и танцѣвъ, а по мысли домашного регуляміну управляють ся также въ домашнѣмъ господарствѣ женочѣмъ, помагаючи настоятельцѣ по черзѣ при порядкованю бѣля, праню, варенію и печенію. Є гадка, завести въ институтѣ окремый практичный курсъ домашного господарства. Въ грудни мин. року уладили институтки св.-Николаѣвскій вечеръ, опѣля музикально-вокальный вечеръ; вѣдъ часу до часу уладжували также аматорскій выстапы вѣдповѣдныхъ штукъ. Дня 28 с. м. вѣдбуде ся рѣчный попись гры на фортепянѣ и цитры зъ сѣвомъ и деклямаціями. Про здоровленя институткъ дбала управа институту, пильнуючи проходѣвъ, купелѣвъ и — само собою розумѣе ся — здорового харчу. Мѣсячна оплата выносить 20 зр., а 5 зр. за науку музики.

— **Руска церковь въ Краковѣ.** Завдяки заходамъ краковского рускаго пароха о. Ив. Борсука тамошна церковь выглядае теперь пѣдъ кождымъ взглядомъ гарно. Особливо мило вражае оригінальный мурованый иконостасъ зъ прекрасными образами, до котрыхъ рисунки подавъ звѣстный польскій маляръ Матейко. Въ недѣлѣ и свята невелика церковь переповнена вѣрными, що судьба кинула ихъ на чужину. Русинѣвъ въ Краковѣ стало замешкалыхъ есть 1150, а по-за Краковомъ въ заходнѣй Галичинѣ на Шлеску и Моравѣ, понадъ 850 душъ. Призмане належить ся такожь церковному хорови, що складае ся зъ самыхъ добровольцѣвъ. Справдѣ краковска церковь для Русинѣвъ заточникѣвъ — се мовь Мекка для Магомедянъ: якъ служить ся за рѣдною мовою, за своею мельодією, тогдѣ мовь по живущу воду йде ся до церкви, абы хочь хвильку почути свое слово вѣдъ своихъ людей.

— **Заборона вѣча.** Заповѣджене на день 15 с. м. вѣче въ Ценевій бережаньского повѣту, котре мало вѣдбути ся на подвѣрю приходства пѣдъ голымъ небомъ, заборонило ц. к. староство бережаньске д. 12 с. м. зъ мотивовъ, котрій наводимо буквально: „Ц. к Староство неприхиляесь до внесеної просьбы і відмовляе видання жаданого соізволеня в смисл §. 6. уст. з 15/11 1867 Дн. з. д. Ч. 185 а то со слідуючих поводів: Подвіре пробоства в Ценнві само про себе малое окруженє есть старими будинками ерекціональними соломою критими. — При свободнім напливі людности (особливо в настоящій порі в браку занятій пільних) на площадь віча не трудно при пануючій суши о всяхне пожару, наколи ся зважит що люд а особливо молодіж селяньская при того рода случайностях охотно упріемняе собі битність куренем тютюну і то украдком, в виду чого всякі розпоряджена поліційни булиб токмо илюзоричними. З того поводу в интересі охорони беспеченьства будинків ставлених коштом общенародним збуте віча на провктованій площади не есть всказанним і запрещенним бути мусить. Також не приймае ц. к. Староство до відомости кінцевий устуи в началі вспімненого письма Почтенного Товариства о евентуальнім збутю вічі в мешканю гр кат. пароха въ Ценнві і заборонне збутя того вічу в тім мешканю, понеже будинки парохіальні не мают призначени служити тимподібним цілям — а сверх того мешкане яко за тіснов к' тому не надае ся. Ц. к. Староста“.

Не входячи въ мотивы заборони, противъ котрои внесеный буде вѣдзивъ, звертаемо лише увагу на саму форму наведеного письма. Що за чудернацкій польско рускомосковскій языкъ! Що за правопись, интерпункція! И за се народъ своею кервавицею оплачуе урядниковъ!

— **Зъ Тернополя** пишуть намъ: У насъ въ Тернополи править ся въ недѣлѣ и свята спѣльна служба Божа для ученикѣвъ гімназіи и семинарія учительскои. Въ часѣ богослуженя спѣвають на перемѣну въ одну недѣлю ученики гімназіи, а на другу ученики семинаріи. Коли-жь надходить часъ колады, то ученики семинаріи при спѣвѣ колядъ уживають также орхестры смычковои. Хотяй сего не повинно бути въ рускій церкви, то дасть ся оно бодай тымъ оправдати, що е декуды на Руси звычай, що колядники-парубки ходять по селѣ зъ скрипками по колядѣ. Але цѣлкомъ не годимо ся, щобы хоръ ученикѣвъ семинаріи впровадживавъ вже стало орхестру смычкову при рускій службѣ Божій. Ся новина е на нашу гадку цѣлкомъ не на мѣсци. Русины е народъ на скрѣзь спѣвацкій, а пѣсня руска славна на цѣлый свѣтъ. Чи заведене музики до спѣву церковного мало бы вказувати на те, що грудь руска вже такъ ослабла, що вже не е въ силѣ выдобути зъ себе тыхъ загально звѣстныхъ чарующихъ мельодійныхъ звукѣвъ, а мусить собѣ допомагати мертвыми инструментами? Чи се мало бы вказувати, що у насъ заходить уже потреба запровадити органы по церквахъ?! Звертаемо на се увагу мѣродайныхъ кругѣвъ, щобы не допускали до нашого руского обряду непотрѣбныхъ новинъ. Русины дуже любять музику на концертахъ и иншихъ продукціяхъ, але не въ церкви.

— **Всероссійска выстава.** „Правит. Вѣстникъ“ оголошуе, що слѣдуючого року задумують устроити въ Петербурзѣ всероссійску выставу дрѣбного промыслу зъ усѣхъ краѣвъ россійскои державы.

— **Новый университетскій сенатъ въ Краковѣ.** Выборы нового сената на краковскѣмъ университетѣ вѣдбули ся въ суботу. Ректоромъ выбрано д ра Якубовского, 6. декана факул. медич. а деканами: на теольог. факультетѣ ке. д ра Хотковского, на правничѣмъ д-ра Мілевского, на медичнѣмъ д-ра Віхеркевича. Декана фільософічного факультету ще не выбрано.

— **Смерть бузькімъ** почали наносити стрѣльцѣ въ Яворовщинѣ. Панки выбрали собѣ сей новолюдный спортъ и выстрѣлюють бузькѣвъ не тѣлько по полахъ и лукахъ, але навѣть по городахъ и дахахъ селяньскихъ. Всюды можна подыбати трупы сихъ традицію освяченыхъ птахѣвъ. На гнѣздахъ осиротѣлій молодій бузьки жалѣбнымъ звукомъ накликують своихъ родичѣвъ, що ажь серце краe ся! Грозить имъ голодъ и смерть. Чи оно такъ годить ся. Мѣжь селянами выкликнувъ се огбрченя, а панки бавлять ся дальше въ сей варварскій способъ. Що на се староство въ Яворовѣ?

— **Пригода священика.** Kurjer lwowski доносить: Въ Стинавѣ выжнѣй, стрыйского повѣта, мавъ мѣсцевый парохъ другого дня Зеленыхъ святъ пѣсля старого звычаю поблагословити пѣдростаючій збѣжа. Отже коли процесія выйшла зъ церкви, молодый ще священикъ, убраный въ епітрахіль и ковпакъ, зъ хрестомъ и кропиломъ въ рукахъ, сѣвъ на коня и такъ выбравъ ся благословити ниву. Але ледви проѣхавъ шматъ дороги, якъ конь сполошивъ ся и нечайно скочивъ въ бѣкъ, а священикъ упавъ на землю и такъ сильно потовкъ собѣ голову, що на-пѣвъ живого вѣдставлено его домѣвъ.

— **Управляючій совѣтъ „Русской Матицы“** уконституувавъ ся въ сей способѣ: председателемъ выбраный Б. А. Дѣдицкій, заступникомъ д-ръ Е. М. Саницкій, секретаремъ О. А. Мончаловскій, касіеромъ о. д-ръ Г. М. Кржановскій, а контрольоромъ Ю. И. Сѣокало. Управу домомъ принявъ д-ръ В. Г. Лагола. Але не принесла „Русская Матица“ нашому народови користи та и не принесе!

— **Новый статутъ мѣста Кракова** принятый галицкимъ соймомъ не дѣстанъ цѣсарскои санкціи тому, що не усѣмъ горожанамъ, котрій платять особисто-доходовый податокъ, признае право активного и пасивного выбору до мѣскои рады. Правительство стануло на становиску, що кождый горожанинъ повиненъ мати право выбору, коли лишь платить особисто-доходовый податокъ.

— **Испытъ зрѣлости** въ гімназіи въ Станиславовѣ здали: Кир. Чекалюкъ, Ив. Домянчукъ (зъ вѣдзн.,) Айгенфельдъ Ліпа (зъ вѣдзн.), Ив. Фіголь, Хаімъ Фішлеръ, Вас. Гургула, Гальперинъ Савль, Гауке Рудольфъ, Инсліхтъ Янкель, Корнблігъ, Давидъ Маргулісъ, Ник. Нагуржанскій, Яковъ Недашковскій, Тад. Новосельскій, Левъ Парадовскій, Сальцъ Маркусъ, Авраамъ Шепсъ, Сайдлеръ Теодоръ (зъ вѣдзн.), Кароль Собота, Олекс. Ткачукъ, Тад. Урбаньскій, Вільгельмъ Оякъ. — По правку одержало 3. — Въ *мужескій семинаріи учительскій* въ Станиславовѣ испытъ зрѣлости здали: М. Абена, Ант. Бѣловусъ, Ник. Хомишинъ, Вас. Дяусъ, Вен. Крупка, Анат. Левицкій, Ант. Мандрикъ, Ант. Маркевичъ, Ант. Куликовскій, Г. Розмаринъ, Влод. Рошчаковскій, Алекс. Савюкъ, Як. Зелігеръ, Ст. Симковъ, М. Стефановъ, Іос. Шидловскій, Мар. Телесницкій, Кар. Узарскій, Зен. Винницкій, Марк. Занковскій; 9 репребовано, 7 дѣстало поправку.

— **Испытъ зрѣлости** въ самборскій гімназіи вѣдбувъ ся межи 8 а 16 с. м. Зъ матуристовъ Русинѣвъ зложили испытъ слѣдуючій: Мик. Бѣлиньскій, Романъ Дрималикъ, Изидоръ Елюкъ, Маріанъ Мацѣовичъ, Евгенъ Мироновичъ, Василь Пиняньскій и Кароль Круль (приват. студ. теольогія).

— **Стрейкъ ученыхъ.** Зъ Кракова доносять, що тамъ почавъ ся незвычайный стрейкъ, именно застрейкували тамъ сими днями асистенты, помѣчники и слѣвы на хірургічній клініцѣ професора университету д-ра Кадера. Причиною до сего дивного стрейку було грубе поведене професора, хочь по-при те роблять стрейкуючій професорови ще богато закидѣвъ чисто научнои натуры.

— **Покута за давній грѣхи.** У львѣвскѣмъ краевѣмъ выдѣлѣ авансувавъ передъ кѣлькома днями довголѣтный урядникъ Ив. Дучиньскій до рангя писаря етатового за декретомъ. До сея поры Дучиньскій бувъ россійскимъ горожаниномъ и ажь недавно тому почавъ робити заходы, щобы одержати австрійске горожаньство. Минувшои недѣлѣ пѣйшовъ ущасливленый авансомъ Дучиньскій до краевого маршалка, щобы зложити ему подяку; а на другій день поліційный агентъ увязнивъ Дучиньского на домаганя россійскихъ властей. Показало ся, що теперь, коли Дучиньскій старавъ ся о австрійске горожаньство, россійске правительство пригадало собѣ, що вѣнъ пофальшувавъ бувъ акта, потрѣбній до увольненя вѣдъ вѣйсковои служвы, а зъ страху передъ карою утѣкъ до Галичины. По кѣлькохъ лѣтахъ доведе ся Дучиньскому покутувати за давній грѣхи.

— **Д-ръ Євг. Озаркевичъ,** лѣкарь зъ Львова, пробуе и ординуе въ часѣ купелевого сезону (вѣдъ 20 мая до 20 вересня) въ Щавницы, найзнаменитшѣмъ заведеню для хорыхъ на горло и легкій. Вѣнъ удѣляе также всѣляких информацій. Адресъ его: Щавница, вілля Брыярка (дѣмъ почты).

— **Мѣсце для лѣкаря.** Выдѣлъ повѣтовый въ Стрыю розписавъ конкурсъ на лѣкаря окружного зъ осѣдкомъ въ Тухольцѣ, призначуючи до округа того 20 мѣсцевостій, мѣжь тыми одно мѣсточко и чотыри кольонія нѣмецкій. Вдячне и поплатне мѣсце утворило ся черезъ то для лѣкаря, котрый бы схотѣвъ поселитись въ тѣй мѣсцевости. Въ цѣлѣй бо околиці на яких кѣлькадесять миль квадратовыхъ нема лѣкаря, а до найблизшого лѣкаря въ Сколѣмъ бувае 4, 5, 6 а для декотрыхъ громадъ навѣть 7 миль. До того рухъ теперь въ горахъ нашихъ великій, роботникѣвъ по лѣсахъ богато, отже дуже часто рѣзній выпадки; чоловѣкъ бы заплативъ за ратунокъ, та що-жь, коли его нема. Тожь матеріально стоявъ бы ту лѣкарь дуже добре. До того мѣсцевѣсть дуже гарна, комунікація добра; до стації до Лавочного 12 км. горнетон дороги, до Сколього гостинцемъ цѣсарскимъ 30 км. Мѣсцевѣсть дуже пригожа на якій закладъ кліматичный; а вже теперь, хочь лѣкаря нема, повно гостей зьѣздить ся на вакаціи. Конкурсъ розписаный зъ речинцемъ до 10-ого липня с. р. — часъ досыть короткій; тожь рефлектуючій на ту посаду нехай поспѣшать зъ поданемъ.

— **Загадочне самоубійство.** Дня 16 с. м. вѣдбувавъ ся въ Коломыѣ похоронъ жандарма Андр. Ляски. Якъ лишь похоронный походъ увѣйшовъ на кладовище и почавъ наближати ся до мѣсця, де выкопано покойному гробъ, зъ того таки мѣсця роздавъ ся револьверовый выстрѣлъ. Очамъ похоронной дружины показавъ ся незвычайный видъ: надъ ямою лежала молода и дуже гарна чорно одѣта дѣвчина и конала у передсмертныхъ судорогахъ. Хто була ся дѣвчина и чому вѣдорвала собѣ жите надъ гробомъ пок. жандарма, — все се загадка. Жадныхъ паперовъ, жадного знаку не осталось, по котрѣмъ можна бы чогось довѣдати ся; лишь на хусточцѣ видне монограмъ М. М. Звѣстно лише, що пѣвъ годины передъ смертію приѣхала она до Коломыѣ поѣздомъ зъ Чернѣвцѣвъ. Товаришъ пок. жандарма запевняють, що вѣнъ не мавъ жадной нареченои. Мабуть тайна тои нещасной жѣнки пѣшла въ нею до гробу.

— **Именованя въ поліціи у Львовѣ.** Комісарь Ем. Кропачекъ именованый старшимъ комісаремъ, а концепісты: Мих. Калитовскій, д-ръ Іос. Райнлендеръ и Як. Лисаковскій и управитель екпозитуры поліціи въ Бродахъ Казим. Яницкій именованій комісарами.

— **Пропінація въ рукахъ нашихъ селянъ.** Громада Испасъ, коло Коломыѣ, выарендувала на ліцитаціи громадске право пропінаціи, а ведене пропінаціи передало въ руки свого таки чоловѣка. Виправдѣ въ сѣй громадѣ заведено вже давно тверезвость, але пропінація несе ще все великій доходы вѣдъ проѣзжихъ. До теперь арендаремъ бувъ жидъ, и, якъ се звычайно дѣе ся, ширивъ по цѣлѣмъ селѣ деморалізацію та ссавъ мовь паукъ хлопску кровь. Теперь бѣдный жидиско, втративши головне свое жерело доходѣвъ, мусѣвъ утѣкати зъ села, такъ що въ цѣлѣмъ Испасѣ нема вже нѣ одного жида. Є се гарный прикладъ, щобы слѣдомъ Испаса пѣшло якъ найбѣльше иншихъ громадъ.

— **Великій мѣжнародный конґресъ жѣнокъ** буде радити въ Парижу вѣдъ 5 до 9 вересня с. р. На порядку дневнѣмъ поставлено слѣдуючій справы: 1) Економічна сторона жѣночои працѣ (платня, часъ и здоровє), 2) Моральность (однакова для обохъ полѣвъ), 3) Справа выхованя дѣвчатъ. Справа подружя. 5) Публичній права женщинъ и цѣлковито свѣбодный выбѣръ заводу працѣ.

— **Живцемъ згорѣла.** Въ селѣ Рожанцѣ, пѣдъ Сокалемъ, згорѣло кѣлька дворскихъ будынковъ, а разомъ и 36 штукъ худобы. Въ одномъ зъ будынковъ, обитыхъ пожежою, мала якась жѣнка 400 зр. въ сховку. Пѣдчасъ огню хотѣла ратувати свои грошѣ, скочила до горѣючои хаты, але не вспѣла вже выдостати ся. Въ крайній небезпецѣ влѣзала до печи. По загашеню огню вытягнено нещасну, але вже згорѣлу на уголь.

— **Звертаємо увагу** Вп. священикѣвъ инспекторѣвъ, учителѣвъ и радъ шкѣльныхъ мѣсцевыхъ на оголошене тов. „Просьвѣта“ о книжочкахъ премійныхъ, порученыхъ ц. к. Радою шкѣльною.

— **Дрѣбній вѣсти.** Въ Краковѣ померъ въ 81 жита емер. директоръ гімназіи св. Анны Иги. Ставарскій. — Палата панѣвъ баварского сойму заявила ся противъ допущеня жѣнокъ до университетскихъ наукъ и противъ заснованя гімназіи въ Монаховѣ. — У Львовѣ померъ въ 86 роцѣ жита емер. директоръ краевои касы Юл. Горошкевичъ. Бувъ вѣнъ вызначнымъ польскимъ патріотомъ, а въ р. 1837 до 1846 р. вѣдбуваvъ яко політичный вязень кару въ Куфштайнѣ. Займавъ ся такожь літературою, муаникою и маляретвомъ. — Хемікъ берлиньскій Фіттікъ мавъ вѣдкрыти, що фосфоръ перемѣняе ся въ арсенъ; на тѣй основѣ вся наука о елементахъ була бы хибною. — Въ Краковѣ утопивъ ся нехотячи, пѣдчасъ купелѣ докторъ Казимиръ Яновскій. — Судъ въ Перемышли засудивъ звѣстну Емму Шепаровичеву за рѣзній обманьства на 3-мѣсячну вязницю. — У Вѣдни вѣдбула ся 13 с. м. перша промоція женщины, Целіны Вендтовои, на доктора фільософіи. — Кадетску школу у Львовѣ завдѣвъ онодгы инспекторъ вѣйсковыхъ шкѣлъ ген. Моравець. Въ школѣ е 140 ученикѣвъ, а зъ того лишь 20 Галичанъ, бо хочь мѣсць було много, то лише сѣ були вѣдповѣли условямъ принятя. — Въ Ботуши, присѣлку Чоканештовъ, на Буковинѣ, покалѣчивъ тяжко медвѣдь Теодора Гадяша; на щасте навинунъ ся побережникъ и застрѣливъ медведа. — За Жовкѣвскою рогачкою у Львовѣ увязнено Вавра Левицкого зъ Мостовъ великихъ, котрый заѣхавъ тамъ возомъ, наладованымъ краденымъ дробомъ. Бувъ вѣнъ въ порозумѣню зъ злодѣями, що доставляли ему краденій рѣчи. — Въ Жовкви вѣдбувъ ся передвчера „zlot“ польскихъ Соколовъ вѣсьмохъ „gniazd. — Въ днахъ 21 до 25 н. ст. липня вѣдбуде ся въ Краковѣ зѣѣзъ польскихъ лѣкарѣвъ. — На ударъ серця померъ онодгы у Львовѣ рукавичникъ Рудольфъ Манъ, вернуваши фіакромъ зъ проходу. — Д ръ Вікт. Чермакъ именованый звычайнымъ професоромъ всемірнои исторіи на университетѣ въ Краковѣ.

Наука, штука и література.

— Зъ „Народної бібліотеки М. Яцкова і Спілки“ выйшли до теперь: ч. 1—2. **Камінний хрест,** студиї і образки *В. Стефаника.* Вѣна 40 сот. ч. 4. **Два старці.** Оповіданє *Льва Толстого* з великоруського перевів М. Павлик. Цѣна 20 сот. Яко ч. 4. печатав ся повѣсть М. Гоголя: Тарасъ Бульба, въ перекладѣ д ра В. Щурата. Набути можна у М Яцкова, Львовъ ул. Кохановского ч, 6. І. поверхъ, офіцины.

— Сими днями начне выходити въ Перемышли нове періодичне музичне выдавництво пѣдъ заг.: „**Церковна музична бібліотека**“. Появлятись буде оно що два мѣсяцѣ въ хорошихъ выпускахъ о 16—24 сторонахъ друку и мѣстити новій творы нашои церковнои музики на хоры жѣночій, мужескій и мѣщанй. Зважившн вѣдъ довшого часу вѣдчувану у насъ потребу такого выдавництва, надѣемось, що такъ нашій спѣвацкій Товариства, оо. катихиты и учителѣ спѣву по школахъ середныхъ и народныхъ, якъ и управителѣ хорѣвъ мѣскихъ и сѣльскихъ та загалъ спѣволюбивыхъ земляковъ радо повитають сю новинку та поспѣшать зъ численными замовленями. Першій выпускъ вже кѣнчить ся печатати и мѣстити буде 9 пѣсень пѣдчасъ „Службы Божои“ на 3-голосный хоръ жѣночій або мужескій укладу о. І. Кашкевича. — Цѣна кождого вы-

пуску 1 кор. Для замавляючихъ десять выпусковъ оденъ даромъ и оплачена пересылка почтова. Редакція и Адміністрація въ Перемышли вôдъ ч. 6 пл. Чацкого.

Телеґрамы.

Вѣдень 19 червня. Звычайно добре информована Sonn. u. Montagsztg. доносить, що въ послѣдныхъ дняхъ кабінетова рада займала ся трема справами: замкненемъ парляменту, октройованемъ языкового закона и октройованемъ регуляміну. До ухвалъ не прийшло. Коли бы однакъ переведено одну зъ двохъ послѣдныхъ евентуальностей, мусить прийти до частковои кабінетовои крізы.

Будапештъ 19 червня. Правительство цофнуло предложене въ справѣ квоты, бо оно черезъ замкнене австрійского парляменгу стало ся безпредметове.

Римъ 19 червня. Президентъ міністровъ Пелю подавъ ся до димісіи. Дневники приписують се рôжниця поглядôвъ въ самôмъ міністерствѣ въ справѣ переговорôвъ зъ опозиціею о змѣну регуляміну. Popolo твердить, що правительство мусѣло вôдкинути жадане крайнои лѣвиці, абы знесено регулямінъ ухваленый дня 3 мая. Президентъ міністровъ подавъ ся до димісіи, абы королевна лишити вôльну руку що до дальшого поступованя.

Лондонъ 19 червня. Зъ Лъоренцо Маркізъ доносять, що президентъ Крітеръ перенѣсъ резиденцію до Алькмару. Робертсъ доносить, що 800 Бурôвъ ударило на англійскі позиціи надъ Заидомъ [рѣка на полудне вôдъ Кронштаду], але Кнопсъ вôдкинувъ ихъ. По англійскôй сторонѣ погибъ 1 офіцеръ и 2 вояки, а 10 офіцерôвъ и 8 воякôвъ ранено.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Воронъ А дальша часть? — С. Ша. въ Шы. Теперь зôстало вписане не на червень лишь на цвѣтень 80 сотикôвъ, бо залеглôсть зъ 1899 була 4·80 зр. — Р. Пе. въ Ол. До кôнця червня прийде ще 3 корони 50 сотикôвъ. — Т. Бо. въ Ха. Одержано лишь 4, а не 5 корони.

Цѣна збôжа и другихъ продуктôвъ.

17 н. ст. червня 1900.

[Цѣна подана въ коронахъ]

Львôвъ: Пшениця стара 15·60 до 16·—, пшениця нова —·— до —·—, жито старе 12·10 до 12·50, жито нове —·— до —·—, овесъ старый 11·30 до 11·80, овесъ новый —·— до —·—, ячмѣнь пашнистый 11·— до 11·80, ячмѣнь броварный 12·40 до 13·40 горохъ пашнистый 11·80 до 12·50, до вареня 15·30 до 23·—, вика 15·— до 16·—, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·— бôбъ —·— до —·—, бобикъ 10·80 до 11·30, гречка 17·— до 19·—, конюшина червова —·— до —·—, конюшина бѣла —·— до —·— конюшина шведска —·— до —·— кукурудза стара 11·40 до 12·—, кукурудза нова —·— до —·—, рѣпакъ 22·— до 23·—, хмѣль старый —·— до —·—, хмѣль новый за 65 кільо —·— до —·—, оковита готова за 10.000 літрôвъ 82·20 до 83·—, на терминъ —·— до —·—.

Курсъ Львôвскій

въ дня 19 н. ст. Червня 1900.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	371 —	377 —
Банку для торговлѣ и промыслу 200 зр.	350 —	360 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	— —	— —
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	421 —	425 —
Зелѣз. Львôв.-Чернов.-Ясси по 200 зр.	534 —	540 —
Листы заставнй за 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. въ 10% прем.	109 30	110 —
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	98 30	99 —
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	92 —	92 70
„ краевого 4½% а. в. льос. въ 51	99 —	99 70
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	98 —	98 70
Товариства кредит. 4% (I. емісія)	98 —	98 70
„ „ 4% льос. въ 41½ л.	93 50	94 20
„ „ 4% льос. въ 56 л.	91 20	91 90
Облиги за 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% в. а.	95 50	96 20
Буков. фонду пропинаційного 5% в. а.	— —	102 —
Комунальнй Банку краев. 5% (II. ем.)	100 —	100 60
„ „ „ 4½% (III. ем.)	99 50	100 20
Позички краевои въ 1873 по 6% а. в.	102 —	— —
Позички краевои въ 1893 по 4% а. в.	92 —	92 70
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	89 —	— —
Льосы:	к. с.	к. с.
Мѣста Кракова по 20 зр. (40 к.)	63 50	72 —
Мѣста Станиславова „ „	127 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	11 80	11 45
20 франкôвка	19 20	19 40
Півімперіалъ	— —	— —
100 Рублѣвъ срѣбныхъ	254 —	258 —
100 Рублѣвъ паперовыхъ	255 50	257 —
100 марокъ нѣмецкихъ	118 80	118 90

Альбум заслужених Русинів

в красній кольоровій теці, в ціні 2 корони
набути можна
в Товаристві „Просьвіта“ Львів, ринок ч. 10

Гармоніюмъ
до
науки спѣву
дуже тревалои конструкціи
поручае
ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ
у Львовѣ. 94

Контрольну касу
(CONTROL CASSE),
цѣлкомъ нову, спродамъ дешево. Ліблінъ у Львовѣ, ул. Казимарôвска 45. 302—3

Потребую артиста-маляря до позолоченя и помальованя горѣшнои лінія иконостаса. Письменнй порученя вôдъ священикôвъ конечнй. К. Винтонякъ, деканъ и парохъ въ Утѣшковѣ п. Красне-дворець. 313 2—3

Надôслане.

Д-ръ Ст. Фукъ
дентистъ
при ул. Марійскôй ч. 9. выконуе крôмъ всякихъ робôтъ въ обемѣ поступовои дентистики порцелянову пльомбы методою д-ра Еккінса. 270 4—5

ЗМѢНА МЕШКАНЯ.

Вôдъ 10 дня истнуюче ЗАВЕДЕНЕ ДЕНТИСТИЧНО-ТЕХНІЧНЕ Б. БЕРҐЕРА перенесено до пасажу Гавсмана ч. 8. Тамже выготовляе ся штучнй зубы и щоки, вôдля найновѣйшихъ системôвъ въ каучуку и золотѣ безъ пôднебенна, такожь всякій репарація, входячій въ кругъ дентистики технічнои. При помочи найвытравнѣйшихъ помôчничихъ силъ заграничныхъ выготовляе всякій роботы пôдъ гарантіею по дуже низькихъ цѣнахъ. 110 37—144

Заведенє отворене цѣлый день.

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, двікеры, льорнеты, бінокля, далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґа, тасьмы мѣрничій, піоны, лібеллѣ манометры и т. п.

Уряджена дзвônкôвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Вже вийшов
накладом газети „Свободи“
ПОРАДНИК ПИСАРСКИЙ
ПІДРУЧНИК ДЛЯ ПИСАРІВ ГРОМАДСКИХ,
містить в собі взори писем і друків а також пояснення як їх виповнявти і взагалі як вести діловодство і касу уряду громадского.
ВИПУСК І.
уложив
Д-р КОСТЬ ЛЕВИЦКИИ
адвокат краєвий у Львові.

Цѣна примірника *25 кр.*, а оплатою почти *30 кр.* Хто пришле в листі шість марок почтових по 5 кр. дістане на місце вже оплачений порадник.

Замовленя приймае редакция „Свободи“ у Львові, ринок ч. 10.

В КАНЦЕЛЯРІЇ
„Рускаго Товариства Педагогічнаго“
при улицы Чарнецкаго ч. 26.
можна купити слідуючі видання:

1) Образкові видання.

Зьвіринець	10 кр
Гостинець	10 „
Забавки	10 „
Менажерия	10 „
Робінзон	40 „
Квіточка	20 „
Віночок	20 „
Кобзар Тараса Шевченка	20 „
Франко: Лис Микита, 2-ге цілком перер. вид.	50 „
Мирон: Пригоди Дон Кіхота 2 видане	40 „
Наші звірята	40 „
Діточі вигадки ч. I.	30 „
„ „ ч. II.	30 „
Забавки для дітий	40 „
Мала менажерия	35 „
Велика менажерия	40 „
Нашим дітям ч. I.	40 „
„ „ ч. II.	40 „
Народні казки ч. I. і II. по	25 „
Казки Андерсена ч. 1 і 2 по	25 „

2) Видання без образків.

О. Вижанковский: Батько і мати, двоспів для дітий з фортепіяном	10 „
Леонида Глібова: Байки	5 „
Дніпрова Чайка: Казка про сонце та его сина; Писанка по	5 „
М. Лисенко: Тече вода з під явора. Двоспів з фортепіяном	10 „
Мапа етнографічна України-Руси	20 „
Гордіенка: Картагенці і Римляни	20 „
Юлій Верне: Подорож довкола земли	60 „
Барановский: Приписи до іспитів	20 „
Молитвенник народний, в полотно оправлен.	20 „
Д-р. Л. Кельнер: Коротка істория педагогіки	60 „
Василь В—р: Джонатан Свіфт. Подорож Гуліверa до краю великанів	25 „
Остап Макарушка: Короткий огляд руско-українського письменства	15 „
Мальота: Без родини	40 „
Віра Лебедева: Прогулька	5 „
„ „ Гостинець дітям	25 „
„ „ Малі герої	25 „
Др Мандибур. Олімпія	35 „
Сальо. Непос для III. кл. гімназ.	65 „
А. К. Робінзон неілюстрований	10 „
Kokurewicz Józef; Podręcznik dla kancel. szkol.	50 „
Тарас Шевченко. Кобзар для мол діжи	1·20 зр.
Др. Пачовский Мих. Замітки до науки рускоі мови в середних школах	80 кр
Др. Пачовский Мих. Билини і думи	10 „

Всякі замовленя висилають ся скоро і точно.

БРЫНДЗЯ ГÔРСКА

що дня свѣжа пачка 5 кільоґр. 2 зр. 28. Буліонъ по 5 зр., 6 зр. 7·50 и 10 зр. кільоґр. Пôвгуски на сыро до ѣдженя, знаменитй на прогульки 2 зр. кільоґр.

Двôръ Лапшинъ Бережаны.

Старшій священикъ

вдовець, самъ одинъ, глядае женщины интеліґентнои въ серединôмъ вѣцѣ до заряду дому и щобы розумѣла ся на кухни. Адреса: И. Бар въ Деговôй, п. Пôдкамѣнь к. Рогатина. 282 3—3

Мимо того, що вонна и ростаръ подорожѣли о 30%, продае ковдры и матерацы по давныхъ низкихъ цѣнахъ лише спеціяльна роботня и магазинъ постелей. **ІОСИФЪ ШУСТЕРЪ**, Львôвъ, Коперника ч. 5

Цѣнники gratis. 81

Фарбы олѣйнй
готовй до ужитя
скоро высихаючй
до мальованя домôвъ, дахôвъ, штахетъ, загороджень, сходôвъ, дверій, вôконъ, долôвокъ, стѣнъ, стель, возôвъ, бричок, тарантасôвъ и т. п. поручае
АЛЬОЙЗІЙ ҐІБНЕРЪ
Львôвъ, Ринокъ 38.
302 1—?

Товариство „Просьвіта“
при зближаючих ся іспитах в школах народних подае до відомости Сьвітл. Рад Шкільних, Впов. сьвящеників, катихитів, учителів і родичів, що книжки накладу товариства, призволені краєв. Радою шкільною на премії для учеників, красно оправлені, можна купити
в канцелярії товариства Ринок ч 10,
по слідуючій цінї:

Розкази про сили природи	40 сот
Оповіданє о житю св. Бориса і Ґліба	40 „
Повістки для дітий	54 „
Сестра	80 „
Байки	44 „
Істория Руси ч. I.	50 „
Істория Руси ч. II.	46 „
Лен і конопле	48 „
Про живопдоти і ліси	40 „
Вен'амин Франклін	32 „
На досьвітках	44 „
Серед ледового моря	51 „
Жите сьв. великомученика і лікаря Панталеймона	40 „
Дрібна птиця господарска а велики гроші	40 „
Відкрите Америки	44 „
Звірята шкідні і пожиточні	84 „
Кирил і Методий	44
Молитвенник народний (великий) по ціні 1 к. 80 сот., 2 кор. 40 сот. 3 кор. 20 сот., 8 кор. 60 сот.	

Шкільною правописию:

Фінляндия і Сахара	44 сот.
Повістки (Тіточка Гасна і два старці богомільці)	86 „
Жите сьв. Отця Николая	40 „
Пасіка	70 „
Молитвенник народний (звичайна оправа)	60 „
Молитвенник народний (лучша оправа)	80 „

Хвалите Господа з Небес (великий молитвенник по ціні 1 кор. 80 сот., 2 кор. 40 сот., 3 кор 20 сот., і 8 кор. 60 сот.

Всякі замовленя висилають ся скоро і точно.

АПАРАТЫ
до фабрикаціи содовои воды
Квасъ и соду до сего
Соки овочевй
ЧОКОЛЯДУ
Какао Van Houten-a
въ пушках и на вагу
Мука Нестлього для дѣтей
Порошокъ антисептичный для дѣтей,
Екстрактъ мясный Лібіга
поручае
Альойзій Ґібнеръ
Львôвъ, Ринокъ 38.
316 1—?

200 МАШИНЪ ДО ШИТЯ до выбору. — Найлѣпшй дорафту. Ратами 66 зр., готôвкою 60 зр. Наука гафту безплатно. Прошу жадати цѣнникôвъ. *Іосифъ Винницкій*, Львôвъ Академічна 26. 248 16-16

ПОВОЗЫ

ВÔЗКИ и ТАРАНТАСЫ, новй якъ и уживанй поручае **М. НАССЪ**, *Львôвъ, ул. Шпитальна ч. 28* по конкуренційныхъ цѣнахъ. Выпозычае ся ихъ зъ кôньми и безъ коней за малою нагородою. Приймае въ комісъ и на складъ. 319 1—3299 3—3

Особа въ серединôмъ вѣцѣ, сирота зъ священичои родины глядае мѣсця до заряду дому въ родинѣ священичôй до старшого вдôвця *Л. Т. Львôвъ* poste restante. 318 1—2

Оголошене.

По причинѣ цѣлковитои пожежи будынкôвъ парохіяльныхъ и мого майна можу сейчасъ вôдступити за 100 коронъ хорошій, паристій, яеногнѣдій коньвôйсковій въ коломыйского полку, котрй уже по трехъ рокахъ перейдуть на власнôсть посѣдача.

І. Винницкій парохъ въ Залесцяхъ почта Ходорôвъ. 3—3

ВЫКЛЮЧНЫЙ ГОЛОВНЫЙ СКЛАДЪ для Галичины
ОСАНЪ ОСАНЪ ОСАНЪ ОСАНЪ ОСАНЪ
ВЫКЛЮЧНЫЙ ГОЛОВНЫЙ СКЛАДЪ
у
АЛЬОЙЗІЯ ҐІБНЕРА
ЛЬВÔВЪ
РИНОКЪ ЧИСЛО 38. 308 1—?

Ведений дотеперь
Галицкимъ акційнымъ Товарист. Гандлевымъ
дѣлы:
Вуголь камѣнный, Сикавки и приборы пожарнй, Вужѣ партяній и ґумовій
обняло ново-отворене
Львôвске Бюро гандлеве
при улици Костюшка ч. 4. 221 22—39

Львôвска філія
Банку галицкого для торговлѣ и промыслу
улиця Ягайлоньска ч. 3
(давный льокаль Банку кредитового)

повѣдомляе Р. Т. посѣдачôвъ книжочокъ вкладковыхъ и асигнатъ касовыхъ Гал. Банку кредитовогу, що приняла тій-жь до выплаты зъ захованемъ застереженого выповѣдженя.

Въ замѣну за книжочки вкладковй Гал. Банку кредитового будуть выдаватись на жадане, безъ жаднои перервы въ опроцентованю

4 1/2 0/0 книжочки вкладковй
Львôвскои філіи Банку Гал. для торговлѣ и промыслу

Опроцентованє вкладокъ розпочинае ся въ найблизшôмъ дни будньôмъ по зложеню — а кôнчить ся зъ днемъ буднымъ попереджаючимъ звороть тыхже.

Въ обсягъ дѣланя **Львôвскои філіи Банку Гал. для торговлѣ и промыслу** входять всякій чинности банкирскій, отже: вымѣна паперôвъ, валютъ и купонôвъ, есконсъ векслѣвъ, принимане на рахунокъ чековый грошей до опроцентованя, удѣлюване позичокъ на рахунокъ бѣжучій за вôдповѣднымъ забезпеченемъ, вкôнця принимане фондôвъ на высше згаданій Книжочки Щадничій.

ВÔДДѢЛЪ ЗАСТАВНИЧІЙ

Львôвскои філіи Банку Гал. для торговлѣ и промыслу удѣляе позичокъ на всѣ дорогоцѣнности, якъ: дорогій каменѣ, перлы, золото и срѣбло (партеръ въ подвôрю.)
413 14—18

● Свѣтовои славы магазинъ обуви ●
С. Е. и Г. МІХЕЛЬШТЕДТЕРЪ
у Львовѣ
тôлько въ Ґрандъ Готели ул. Короля-Людвика ч. 13.

243 3—3

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець Иванъ Белей. Одѣвчальный редакторъ Александеръ Борковскій. Папѣръ въ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Инстит,ту Ставропігійского пôдъ зарядомъ Іосифа Даниляка

Ч. 127. Львовъ, Середа 7 (20) Червня 1900. Рочникъ XXI.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро огголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ Ал. Кароля Людвика 9, и А. Одьшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Кришановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты сплатній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком:

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр.
на пѣвъ року	8 зр.	на пѣвъ року	11 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	14 зр.	на пѣвъ року	7 зр.
на чверть року	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи вертають ся лише на попередне застереженя. — Реклямація неопечатані вѣльній вѣдъ порта.

Неодиноке число коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошенія звычній принимають ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрічки инсератовои або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надісляне“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доношення приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Де выхѣдъ?

— —

Коли-бъ можна вѣрити пѣвурядовымъ и всѣлякимъ неурядовымъ але буцѣмъ-то добре поінформованымъ та авторітетнымъ голосамъ то у внутрѣшній політицѣ австрійскій наступить теперь довша пора безчинности. Правительство, такъ кажуть, не думае анѣ розвязувати палаты послѣвъ анѣ скликувати нѣмецко-чеських конференцій анѣ залагоджувати розпорядженями ческо-нѣмецкои справы анѣ накидати регуляміну; оно буде управляти державою за помочію §-у 14-ого та выжидати, ажь народамъ самымъ навкучить ся теперѣшный станъ застою и они змусять своихъ заступниковъ зробити сему станови конець. Що въ найблизшій будучности не зачносить ся на нѣякій рѣшучій крокъ, на се мае вказувати и та обставина, що два міністры ѣдуть собѣ теперь спокійно на выставу до Парижа.

Однакъ тымъ голосамъ годѣ вѣрити. Могло бъ показати ся, що на ініціятиву самыхъ народовъ треба бы за довго ждати, бо розбурханій фнлѣ не успокоюють ся такъ скоро тай пристрасть не знажае и на власну шкоду, а тутъ держава не може такъ довго ждати, тымъ бѣльше, що въ будучѣмъ роцѣ важній терміновій справы чекають свого полагоджена. Що палата послѣвъ, скоро не була розвязана зразъ по остатнѣмъ своѣмъ засѣданю, не буде розвязана и въ найблизшихъ дняхъ а навѣть тыжднях, се здае ся бути певнымъ: годѣ перепроваджувати новій выборы въ часѣ жнивъ и лѣтныхъ выѣздовъ до купелевъ; але въ кѣнцемъ лѣта — сеся перепона вѣдпала бы.

Черезъ ческо-нѣмецкій сѣборъ и безпарляментарный станъ повоеять шкоду не тѣлько Чехи и Нѣмцѣ, але такожь всѣ инші народы Австрій. Се высказавъ и рускій посолъ зъ Буковины Василько на остатнѣмъ засѣданю палаты послѣвъ. Чистый абсолютизмъ бувъ бы далеко менше шкѣдливый нѣжь такій нѣбы-то конституційный станъ. Длятого всѣ народы державы повинні бъ звернути ся до спорячихъ сторѣнъ, але до обохъ зарѣвно, и не допускати дальше, щобы черезъ сѣборъ двохъ терпѣли всѣ инші шѣсть.

Задля полагодженя споровъ межи державами ужнвае ся вже вѣдъ якогось часу, и неразъ не безъ успѣху такъ само якъ въ приватныхъ спорахъ мировыхъ судовъ. Чому-жь не могли бы и два спорячі народы ужити такого способу? И Нѣмцѣ и Чехи видять, що одинъ другихъ не годнѣ перемочи; оба народы видять, що ихъ сѣборъ выходить на шкоду имъ самымъ и такожь другимъ; нехай отже оба, коли се все видять и коли видять, що самѣ або хочбы при помочи правительства не можуть прийти до якогось порозумѣня, попробують здати свѣй сѣборъ на мировый судъ. Неможливо есть, щобы не знайшовъ ся способъ згоды чи modus vivendi, хотьбы обѣ стороны мали понести деякій жертвы.

Для австрійскои державы бувъ бы найлучшій выхѣдъ, якъ-бы Нѣмцѣ и Чехи цѣлкомъ погодили ся въ собою (при-чѣмъ мирне змагане до переваги не потребувало-бъ переставати) и оба народы вкупѣ управляли державою. Бувъ часъ, де тота управа спочивала въ рукахъ самыхъ Нѣмцевъ; се показало ся однакожь на-дальше неможливымъ. Бо и годѣ, щобы народъ, числячій на 23½ міліонѣвъ всего австрійского населеня лише 8½ міліона головъ, управлявъ всѣми прочими народами, числячими разомъ 15 міліонѣвъ головъ, тымъ бѣльше, що межи тыми народами е такій культурній и могучій числомъ та національнымъ почутемъ, якъ Чехи, або хочбы такій крѣпкій своею недавною ще минувшостію, якъ Поляки. Отже наступило потѣмъ верховодство Нѣмцевъ въ злуцѣ зъ Поляками. Але и та комбінація показала ся за слабою та непевною. Оба тѣ народы разомъ числять 12 міліонѣвъ душъ супротивъ 11⅓ міліонѣвъ прочихъ народовъ, межи котрыми е 5½ міліонѣвъ Чехѣвъ. Нѣмцѣ радѣ бы вправдѣ и нинѣ удержати ту комбінацію та при помочи Полякѣвъ и зъ ними разомъ, лишивши имъ на жертву Русинѣвъ утримати ся при кермѣ. Але дарма. Навѣть бѣльшѣсть Полякѣвъ не рве ся до такого аліянсу, розумѣючи его слабѣсть Поляки радѣ бы допровадити до аліянсу трохъ найсильнѣйшихъ народовъ: Нѣмцевъ, Чехѣвъ и Полякѣвъ. Але въ нѣмецко-чеськѣмъ аліянсѣ они непотрѣбній: Нѣмцѣ зъ Чехами творили-бъ самѣ силу и чисельну (близько 14 міліонѣвъ супротивъ 9½ міліонѣвъ всѣхъ инших народовъ) и культурну и економічну, достаточну до верховодства въ Австрій.

Якъ выйшли бы прочій народы австрійскій на нѣмецко-чеській управѣ, сего годѣ наперед провидѣти. Праздоподѣбнѣйше есть, що така сильна управа була бы и справедливѣйшою для другихъ, бо она не потребувала-бъ оглядати ся за дальшими союзниками та окуплювати ихъ союзъ односторонними концесіями. На всякій способъ всѣ народы Австрій повитали бъ кѣ зъ бѣльшамъ задоволенемъ, нѣжь управу нѣмецко-польску.

Зъ руху вѣчевого.

Народне вѣче въ Товстенькѣмъ.

Дня 14 н. ст. червня 1900 вѣдбуло ся въ Товстенькѣмъ, гусятинского повѣту, народне вѣче.

По торжественнѣмъ Богослуженю въ мѣсцевій церквѣ, котре вѣдправивъ мѣсцевый парохъ Вп. о. Познаньскій при участи численного народа, почало ся вѣче народне на обійстю господаря Слотюка. Выпорожнена стодола и подвѣре наповнило ся людьми звышь 300 головъ, межи котрыми знаходило ся такожь богато жѣнокъ. Замѣсцевыхъ людей було менше, а то зъ тои причины, що повѣтовый комітетъ постановивъ скликувати въ повѣтѣ не многолюдні вѣча, а бѣльше ограничати ся на найблизшу околицю. Бо переконано ся, що многолюдні вѣча не надають ся до поучуваня людей, бо и трудно найти вѣдповѣдне мѣсце на такій вѣча, а зъ другои стороны и люде зъ причины великои глоты не можуть тѣлько користати зъ выголошеныхъ рефератовъ, якъ при невеликѣмъ адвизѣ народа.

Вѣче отворивъ въ имени комітету, скликуючого вѣче, о. Сев. Матковскій зъ Боссыръ короткою промовою, выкладаючи цѣль его, а по представленю двохъ комісарѣвъ політичныхъ въ особѣ самого п. старосты Дільца и секретаря староства п. Горжіци завѣвавъ до выбору президія.

По выборѣ президія вѣча выголосивъ першій рефератъ о. Ник. Темницкій зъ Шидловець про выборы якъ и взагалѣ про справы громадскій. Дальше перейшовъ на збѣрній громады, выказавъ велику шкоду для нашого народу якъ и краю въ такихъ громадъ и подавъ вѣдповѣдній резолюціи, на котрій збѣраній одноголосно згодили ся. П. Ив. Шмата додавъ, щобы громады высылали протесть противъ тыхъ проектовъ, а о. Глѣбовицкій зъ Цигань жадае, щобы се дѣяло ся за вѣдомостію правительства, и просить п. староету, щобы попиравъ зъ своеи стороны той протестъ.

Другій рефератъ економічный, выголосивъ о. Сев. Матковскій зъ Боссыръ. Въ довшѣй бесѣдѣ обговоривъ невѣдрадне положене економічне нашого народу, его причины и, якъ тѣй бѣдѣ зарадити. Головні причины добачуе референтъ а) въ роздробленю землѣ, б) великихъ тягарахъ и в) въ темнотѣ та непорадности нашѣй. Рады подае такій: а) держава повинна выкупувати землю вѣдъ великихъ посѣдателевъ и дѣлити межи хлоповъ на довголѣтній сплаты ратами, стягаными разомъ въ податками; б) податки зменшити, а консумційний знести; запровадити податокъ особисто доходовый и то прогресивный; в) пѣдносити просвѣту народу; референтъ завзывае людей, щобы старали ся якъ найбѣльше дѣтей посылати до шкѣлъ такъ высшихъ, якъ особливо промысловыхъ и ремѣсничихъ; г) довги банковій гіпотекарній повинна держава перенати на себе пѣсля внесеня о. Таванчевича; д) дальше, щобы народъ не чекавъ, ажь ему хто поможе, але самъ черезъ закладане читалень, касъ позичковыхъ и ощадности (Райфайзенѣвскихъ, шпехлѣровъ и т. п. старавъ ся свѣй бытъ поправити.

Реферату сего выслухано зъ увагою и принято резолюціи.

Опѣсля забравъ слово ще о. Н. Темницкій и выложивъ значѣне шкѣлъ промысловыхъ, звернувъ увагу на руску бурсу ремѣсничо-промыслову у Львовѣ и жадавъ, щобы въ кождѣмъ селѣ и въ кождѣй церквѣ була пушка до збирання даткѣвъ на сю бурсу призначена. П. староста заявивъ, що не противить ся такимъ складкамъ на такъ хосенну цѣль, и внесене о. Темницкого принято.

П. Иванъ Шмата, господарь зъ Кривень-

---

(3)

Въ справѣ народного языка.

(Дальше)

Галичина, въ загалѣ убожша талантами літературскими, нѣжь Украина, слѣдкуе въ літературѣ за Украиною. Промахи языковій галицкихъ народовцевъ понайбѣльше мають причину въ недбалости, хоть нѣгде правды дѣти, тутъ и тамъ такожь слѣдный вплывъ „самокопырсаня“.

Що таке „самокопырсане“? Скажемо Вамъ притчою. Уявѣть собѣ мужа сильного, здорового, въ волосемъ на головѣ буйнымъ якъ грива львина. Той чоловѣкъ наразъ ходить тяжко зажурившись. Що таке? пытаете. Е — каже Вамъ властитель буйного хорошого волоса: бѣда тай тѣлькн. Я славъ, та бачте прийшли Поляки и Москалѣ та въ мою голову вщепили свое волосе. Та менѣ се дуже маркотно: я мушу вырвати тото вщѣплене волосе зъ моеи головы! Та якъ се може бути, щобы чуже волосе такъ легко принято ся та выросло на твоѣй головѣ? Ты думаешь, що се легка рѣчь вырывати волосе зъ своеи головы? спричиняшь собѣ великои боли чоловѣче, а на мѣсци вырваныхъ волосѣвъ, котрій суть таки твои власній, зъ часомъ зновъ выростуть новій волосы зовсѣмъ такій якъ передше, бо ты, славати Бога, мужчина сильный и здоровый! Та по що собѣ самому завдавати боли? Та на що у тебе чоловѣче якісь мастки? — Се — каже — одна помада зъ ґрейалернѣ польскои, а друга зъ ґрейалернѣ московскои. Часть волосѣвъ собѣ вырву та потому помащу то одною мастію, то другою, щобы швидко выросло нове волосе. Грѣхъ чоловѣче! самъ себе томишь и морочишь! Те все волосе на твоѣй головѣ твое власне, якъ вже тобѣ сказавъ, та выкинь тотій помады, такому здоровому чоловѣку, якъ ты, не треба жадной вѣдмастки сусѣдскои, держи лишень старанно твое красне буйне волосе въ чистотѣ, а все буде гаразд!

Якъ разъ така розпука, таке намѣрене вырване власного волося зъ головы а вѣдмащуване штучными помадами бувае у декотрыхъ нашихъ літератовъ. „Самокопырсане“ въ літературѣ объявляе ся въ рѣжныхъ напрямахъ: 1) выкидають слова ужитій давнѣйшими писателями а живучій въ устахъ люду на Украинѣ и въ Галичинѣ 2) певній зовсѣмъ правильній формы, якій стрѣчаемъ въ устахъ люду, обрѣкають въ языцѣ літературнѣмъ на смерть 3) вымѣтують зъ чудною нетерпимостію самій красній выразы галицкій тому лишень, що (имовѣрно) ихъ нѣтъ въ нарѣчю украиньскѣмъ. 4) творять мѣсто давныхъ загально знаныхъ слѣвъ нѣбы то оригінальній выразы, неразъ зовсѣмъ чудній а въ кождѣмъ разѣ непотрѣбній, 5) зъ формъ рѣвнорядныхъ певныхъ слѣвъ выбирають форму найрѣдше ужнвану и тую притьмомъ пхають у рѣчь літературну, 6) старають ся, о сколько можь, уживати оригінальныхъ зворотовъ, неразъ противныхъ духови языка 7) наконець у стилю заводять звороты чужій а такожь и слова чужинецкій, якій легко дадуть ся заступити народными выразами.

Черезъ выпидане многихъ слѣвъ и формъ а здовбльне выбиране лише певныхъ выразовъ и формъ обѣдине ся непотрѣбно нашъ языкъ, котрый прецѣ належить до найбогатшихъ межи языками славяньскими. Непотрѣбне творене новыхъ выразовъ намѣсто давныхъ, загально знаныхъ, до того выбиране формъ самыхъ найрѣдшихъ, глядане вельми штучныхъ, неприродныхъ зворотовъ, формъ мѣсцевыхъ и вынмковыхъ, занедбуване значеня выразовъ посвоеченыхъ такъ званого вырѣжняня синонімовъ, засмѣчуваня бесѣды чужими выразами вѣдбирае нашому языку літературному силу житя, мертвечить его, робить его неповоротнымъ и не годнымъ до вѣддаваныхъ точного гадокъ, якого именно вымагаемъ вѣдъ языка літературного.

Тутъ поазбучно списуемо декотрій невластиво уживаній слова и выраженя зъ рѣжныхъ книжокъ новѣйшихъ приводячи заразомъ одвѣтній примѣчаня.

а по думцѣ декотрыхъ не може нѣколи означати und, et; тымъ часомъ *а* може въ малорускѣмъ бути сполучникомъ противставнымъ (coniunctio adversativa) або й спѣйнымъ (coniunctio copulativa), такъ само, якъ и въ старословеньскѣмъ. Вонъ не пѣшовъ до женцевъ *а* поѣхавъ до мѣста на ярмарокъ. Числимо такъ: десять *а* десять есть двайцять, *а* десять то трийцять и пр. Робили до полудня, *а* теперь треба попоѣсти и вѣдпочати. Двѣйна природа сполучника *а* есть причиною, що то не все одно сказати: Міцкевичь и Шевченко *а* Міцкевичь *а* Шевченко пр. Міцкевичь и Шевченко то потужній геній Славянщины; але Міцкевичь *а* Шевченко, оба геніяльній поеты, межи собою богато рѣжнять ся якъ що до своеи судьбы-долѣ, такъ и що до напряму въ своихъ творахъ.

„архитвѣръ“ (утворене зъ огляду на польск. arcydzieło нѣм. Meisterwerk, Meisterstück буде по руски: дѣло майстерске, штука майстерска, дѣло містрове, містровина, майстерщина. Певно що перший три выраженя невыгѣдній, до того и слово „майстеръ“ „містръ“ перената (лат. magister, итал. maestro, нѣм. Meister) та годѣ! Два остатнѣ выразы хоть и поодинчій невыгѣдній своею новостію (для интеліґентныхъ Украинцевъ „майстерщина“ именно выдасть ся чудною, бо говорячи по россійски увыкли до слова „майстерская“, що значить: варстатъ, роббтня), до того не мають тои опредѣлености тои прецизіи, що выразы нѣмецкій. Та дармѣ! въ тѣмъ зглядѣ славяньскимъ языкамъ на купу не рѣвняти ся зъ нѣмецкимъ... „Архитвѣръ“ есть незахвальнымъ словомъ вже яко vocabulum hybridum, въ котрѣмъ першій складень есть грецкій, другій рускій. Такъ зложеній слова могуть лише тогдѣ у й т и, если грецке слово вже присвоило ся въ рускѣмъ языцѣ примѣромъ: стихотвѣръ, стихотворене. Однакожь грецке „архи“ зовсѣмъ не здобуло собѣ въ рускѣмъ языцѣ ширшого права горожаньского.

бацыль. Вперше стрѣчаемо фальшиву форму „bakcyl“ въ польскихъ варшавскихъ дневникахъ, вѣдтакъ перейшовъ „bakcyl“ у дневники польскій въ Галичинѣ, вѣдъ нихъ передбставъ ся у галицкій твердорускій газеты, котрій „слѣдуя путемъ этимологическимъ“ дуже радо приняли „bakcyl“, такъ якъ радо говорять „грамматически“ uder-żyć, R-żym, kor-żyść etc. Зъ твердорускихъ газетъ перейняли „бакцилѣ“ нѣгде правды дѣти и народовецкій письма. Доперва пѣзнѣйше „Дѣло“ звернуло увагу, що повинно писати ся „бацыль“, бо се походить вѣдъ латиньск. bacillus, уменшитель. вѣдъ baculus прутъ, отожь bacillus тѣлько, що малый прутъ, прутикъ (назва пѣсля формы тыхъ дрѣбнотворѣвъ). Въ рускѣмъ можна сказати: прутень, прутикъ або зъ латиньска: бацыль.

Реставрація Пільзненьска

ВЪ ГОТЕЛИ ФРАНЦУСКѢМЪ у Львовѣ

поручае: Снѣдання по варшавски á 50 кр. Covert складаюче ся зъ 4 стравъ, горѣвка кулябякъ и кулябяка, що четверга и недѣлѣ флячки по варшавски и кулябякъ литовскій, обѣды зъ 7 потравъ по зр. 1·10. Covert пѣсля карты. По театрѣ Covert зъ 3 потравъ á 70 кр. Въ пятницю рыба по жидовски. Вина добрій.

Зъ поважанемъ Иванъ Францъ Новаковскій.

ного, звертав увагу въ дуже гарнѣй промовѣ на легкодушность нашого народу, що на льотерін, процесы и тягавинахъ по мѣстахъ тратить богато часу и грошей, бѣднѣе, а потому утѣкае за море до Канады.

Політичный рефератъ выголосивъ опѣсля о. Глѣбовицкій зъ Циганъ. Якъ звычайно, своимъ порываючимъ краснорѣчіемъ пѣрвавъ и одушевивъ слухачѣвъ такъ, що его реферату слухано не тѣлько зъ пожиткомъ, а и зъ великою приємностію, чого доказомъ були оклики вѣчевикѣвъ, якъ и безконечнѣ слова подяки по скѣнченю реферату. Выказавши, хто мы е, а чимъ мы для державы и династіи були и ще нинѣ е, подавъ цѣлый рядъ резолюцій, котрѣ кожду зъ осѣбна умотивовавъ и обяснивъ въ яркихъ краскахъ. И такъ домагавъ ся: а) подѣлу Галичины на руску и польску часть; б) безпосередного рѣвного загального голосованя безъ курій; в) рускаго языка въ школахъ и урядахъ; г) подѣлу ради шкѣльной на руску и польску секцію; д) запровадженя автономіи не краѣвъ, але народностей; е) протесту противъ загаданого установленя зависимости державныхъ урядѣвъ вѣдъ сойму; дальше ж) завзывае священикѣвъ, щобы старали ся своимъ поступованемъ и працею коло церкви и народу заслужити собѣ на имя правдивыхъ „отцѣвъ"; в) завзывае народъ рускій, щобы працю священикѣвъ коло добра церкви и народу узнавъ и вѣддячувавъ ся за ню любовію та жадавъ внесеня патронату, котрый такъ дуже важе священикѣвъ, а слабшихъ вѣдстрашуе вѣдъ роботы на поли народнѣмъ.

Всѣ тіи резолюціи принято одноголосно.

О. Матковскій додае до резолюціи о. Глѣбовицкого, щобы всѣ Русины лише по руски писали до урядѣвъ и письма рускій тѣлько приймали, особливо щобы уряды громадскій впровадили рускій языкъ урядовый у себе по громадахъ. А якъ всѣ будемо сего жадати, то вкѣнци мусять всѣ уряды до насъ писати по руски. Те внесене ще попирае о. Темницкій зъ Шидловець.

А що вѣче тревало уже близько 5 годинъ, то по промовѣ о. Матковского, котрый заохочувавъ зѣбраныхъ до солідарной працѣ на нивѣ народнѣй и до боротьбы о свои права, предсѣдатель о. Кисѣлевскій замкнувъ вѣче.

Народъ розѣйшовъ ся вдоволеный, розправляючи о тѣмъ, що говорило ся на вѣчу, и жадавъ скликаня другого вѣча, що комітетъ вѣчевый обѣцявъ въ коротцѣ зробити. На вѣчу бачилисмо майже всѣхъ околичныхъ священикѣвъ въ комплетѣ.

Треба завважати, що нашъ п. староста видко не звыкъ до вѣчъ, бо въ день вѣча скликавъ ажь 14 жандармѣвъ до Товстенького; а дворъ въ Товстенькѣмъ выславъ такожь на контролю свого п. економа Мѣцьховского, котрый вѣдъ часу до часу, слухаючи промовъ бесѣдникѣвъ, додававъ „ale u nas w Tłustenkiem inaczej", — здае ся на доказъ того свого переконаня, що въ Товстенькѣмъ такъ ему добре, що вѣча не треба було цѣлкомъ, щобы ему заколочувати его спокѣйне „panowanie".

Участникъ.

Вѣйна въ Хінахъ.

Про битву пѣдъ фортами Таку доносять, що Хінцѣ розпочали були цѣлкомъ неожидано канонаду зъ фортѣвъ положеныхъ по обохъ сторонахъ рѣки. Хіньскій гранаты высадили въ воздухъ магазинъ пороху на россійскѣй канонѣрцѣ. Корабель вылетѣвъ въ воздухъ. Борба скѣнчила ся тымъ, що два хіньскій форты вылетѣли въ воздухъ а два взяли приступомъ европейскій вѣйска. Лондоньскій власти не одержали доси потвердженя вѣсти, що въ Таку пѣшли на дно два англійскій военній кораблѣ. Въ борбѣ европейскій вѣйска мали слѣдуючій страты: Англійцѣ 1 убитого, 4 раненыхъ; Нѣмцѣ 3 убитыхъ, 7 раненыхъ; Россіяне 16 убитыхъ, 45 раненыхъ; Французы 1 убитого и 1 раненого. Мѣжь раненымы Нѣмцями знаходить ся командантъ корабля Iltis. Хінцѣ мали стратити 400 людей. По битвѣ 2000 людей заняло покинены Хінцями форты. Торпеды заложены въ горлѣ рѣки усунено. Таку е дуже сильнымъ фортомъ, котрый боронить приступъ до рѣки Пейго. По занятю фортѣвъ будуть могли менший военній кораблѣ пѣдступати ажь пѣдъ Тѣентсінъ.

Kölnische Ztg. доносить, що коло Пекіну стоить 12.000 хіньского вѣйска. Доси нема потвержденя вѣсти, що Россіяне тихцемъ симпатизують зъ боксерами. Боксеры бурять и нищать въ Пекінѣ все, що имъ попаде въ руки. Мали такожь полонити кѣлькохъ членѣвъ коронной рады. Дня 15. с. м. надѣйшла до Лондона депеша, котра потверджуе, що атакъ боксерѣвъ на европейскі посольства въ Пекінѣ вѣдкинено головно при помочи знаменито уставленои при австрійскѣмъ посольствѣ арматы Максіма. Армата наробила нападникамъ дуже богато шкоды. Адміралъ Сеймуръ, котрый на чолѣ европейскихъ вѣйскъ машерувавъ на Пекінъ, а про котрого довшій часъ не було нѣякои вѣсти, мавъ пѣсля донесеня зъ японьского военного корабля, котрый вернувъ зъ пѣдъ Таку, вернути до Тѣентсіна. Въ кульоарахъ лондоньского парляменту сю вѣсть толковано дуже живо и въ рѣзный способъ. Загально припускають, що Сеймуръ, не маючи вѣдповѣдныхъ средствъ, мусѣвъ цофнути ся. Мимотого надѣють ся, що сполученымъ вѣйскамъ державъ поведе ся сфорсувати вхѣдъ до Пекіну. Хіньска чернь мала збурити всѣ місійній будынки въ Часігъ, але місіонарѣ спасли свое житє. Японьске правительство вѣдъ дня 14. с. м немае нѣякои комунікаціи зъ Хінами. Пѣсля приватнои телеграмы зъ Ченту, въ Шечванѣ выбухла революція.

Віцекоролѣ зъ Нанкіна и Вухану выслали до Пекіна меморіялы, въ котрыхъ заклинають цѣсареву, абы якъ найскорше здавила ворожій Европейцямъ рухъ мѣжь Хінцями, бо вѣдъ того зависить судьба цѣлого цѣсарства. Французкій міністеръ заграничныхъ справъ выславъ до заграничныхъ репрезентантѣвъ Франціи слѣдуючу вѣсть: „Франтантѣвъ Франціи слѣдуючу вѣсть: „Французкій конзуль въ Юнау довѣсъ правительству, що приликавъ его до себе віцекороль въ Юнау. Сей достойныхъ запевнивъ конзуля и доказавъ ему документами, що вѣдъ хіньского правительства одержавъ поручене, абы не робити нѣчого для охороны Европейцѣвъ въ провінціи Юнау. Въ тѣмъ наказѣ сказано дальше, що хочь самій власти не повинній переслѣдувати чужинцѣвъ, то однакъ цѣлкомъ не повинній выступати противъ напастей на ихъ власность и житє. Віцекороль додавъ вѣдъ себе, що уважавъ за свѣй обовязокъ представителеви чужого правительства повѣдомити про сей наказъ и радить Французамъ якъ найскорше покинути провінцію, бо вонъ, супротивъ цѣлкомъ недвозначного наказу зъ Пекіну, не може нѣчого зробити въ цѣли обороны Французѣвъ. Що найбольше може довѣрочно порадити имъ, абы якъ найскорше утѣкали". Супротивъ того нема вже найменшого сумнѣву, що забурена въ Пекінѣ инцеенувало правительство цѣсаренои. Зъ огляду на се, що Хінцѣ перший зачали военну акцію въ Таку, треба надѣяти ся, що будуть завзято боронити свою столицю передъ инвазіею мѣжнародныхъ вѣйскъ.

Въ мѣродатныхъ лондоньскихъ кругахъ запевняють, що доси до дѣйстного и офіціяльного порозумѣня въ справѣ Хінъ мѣжь держамами не прайшло. Англія повѣдомила тѣлько державы, що своему послови въ Пекінѣ Мандональдови и своему адміралови Сеймуровы дала повну волю на порозумѣне и згѣдне дѣлане зъ заступниками иншихъ державъ въ цѣли охороны христіянъ и Европейцѣвъ. По за симъ не було въ хіньскій справѣ нѣякои дипльоматичнои акціи. Спеціяльно що-до Россіи, то Англія навѣть не старала ся зъ нею порозумѣти, бажаючи взагалѣ удержати цѣлу справу на теренѣ мѣжнароднои спѣльности. Англія рѣшила ся удержати status quo въ Хінахъ и не тратить надѣѣ, що ѣй се поведе ся, коли тѣлько цѣсарева и армія не схочуть дуже отверто ставати по сторонѣ Боксерѣвъ.

На кабінетовѣй нарадѣ въ Парижи, міністеръ заграничныхъ справъ представивъ ситуацію въ Хінахъ и ствердивъ, що мѣжь всѣми державами панує пѣдъ кождымъ взглядомъ порозумѣне. Телеграма французкого конзуля въ Шангаю доносить, що віцекороль выдавъ въ недѣлю до вѣйсковыхъ и цивільныхъ властій наказъ, абы стерегли безпеченьства чужихъ. Поки що нема великого небезпеченьства комплікацій на Янсекіанѣ и въ Шечванѣ. Конзуль додае, що Лігунчана покликано до Пекіну. Вонъ мае одержати повновласть до переговорѣвъ зъ державами.

Найважнѣйшою задачею европейскихъ вѣйскъ е теперь освободити своихъ земляковъ замкненыхъ въ Пекінѣ. Побѣда Хінцѣвъ пѣдъ ихъ столицею надъ интернаціональными вѣйсками роздула бы фанатизмъ повстанцѣвъ и зъ Хінъ не утекла бы вже нѣ одна христіянська душа. Щобы однакъ дѣйти до Пекіну, Европейцѣ мусять занати наперед Тѣентсінъ. Супротивъ того, що Хінцѣ успѣли зѣбрати пѣдъ Пекіномъ дуже велику армію, а европейскій вѣйска мають пройти величезній простороны, высылка вѣйскъ до Хінъ е дуже спѣзнена. Найблизше Хінъ стоять россійскій и японьскій военній силы и они можуть найскорше станути на мѣсци. Россія рѣшила всѣ свои силы зъ пристаны Артура, де нагромадила до 30.000 вѣйска, перекинути до пѣвнѣчныхъ Хінъ. До Таку вѣдѣйшло вже 5.000 россійского вѣйска. Въ суботу вѣдѣйшовъ зъ Одессы корабель зъ 1.500 людьми и великимъ засѣбомъ амуніціи. Въ Кяхтѣ стоять 40.000 россійского вѣйска зъ 42 арматами, котрѣ мають наказъ рушити до Хінъ, а именно на Ургу, мѣсцевость вѣддалену о 750 англійскихъ миль вѣдъ Пекіну.

Командантъ японьскои фльоты одержавъ наказъ выслати до Таку тѣлько вѣйска, що и Россія, котра доси высадила тамъ 4.000 воякѣвъ. Въ лондоньскихъ правительственныхъ кругахъ уходить за певну рѣчь, що на хіньскій территоріи знаходить ся вже 3.000 японьского вѣйска. Говорять, що державы предложили Японови высылку 20.000 вѣйска, въ цѣли здавленя руху боксерѣвъ. Здаеть ся, що японьске правительство згодить ся на се предложене.

Англія намѣрае выслати до Хінъ цѣлу дивізію зъ Наталю и три батеріи крѣпостнои артилеріи призначеной первѣстно до Преторіи. Зъ Лондона доносять, що ухвалено выслати 6 полкѣвъ и батерію артилеріи. Въ палатѣ пословъ лордъ Бальфуръ заявивъ, що рѣшивъ выслати до Гонкону индійскій резервы.

Міністеръ французкои марынарки оповѣстивъ, що до Таку вѣдѣйдуть 3 военній кораблѣ а рѣвночасно вѣдъѣдуть 2 баталіоны пѣхоты и дві батеріи на транспортовѣмъ кораблѣ. Въ тульоньскій пристани панує дуже оживленый рухъ. Доси два кораблѣ одержали наказъ, абы въ кождій хвили були готовій до вѣдъѣзду. Готова стоить такожь четверта бригада пѣхоты. Говорять такожь, що буде уформована легка дивізія кораблѣвъ. Французкій силы, котрѣ або вже знаходять ся въ Хінахъ, або прибудуть тамъ дня 29 с. м. выносять загаломъ 4.200 людей и 12 кораблѣвъ.

Нѣмеччина рѣшила мати на хіньскихъ водахъ до розпорядимости 5.000 воякѣвъ. Военный корабель Irena зъ 240 матрозами вѣдъѣхавъ вчера до Таку. Великій корабель „кн. Бісмаркъ" вѣдѣйде до Хінъ при кѣнци червня. Першій морскій баталіонъ одержавъ наказъ, абы въ кождій хвили бувъ готовый до вѣдъѣзду до Хінъ.

Американьске правительство выслало стаціонованый въ Маніли полкъ пѣхоты.

Зъ американьскои Руси.

Зъ вѣдчиту о. Стефана Макара довѣдались присутнѣ де-що про тѣ сумнѣ часы для руско-украиньского народу, въ якѣмъ народивъ ся нашъ великій поетъ Тарасъ Шевченко, опѣсля розказавъ его житє, за що вонъ боровъ ся, за що терпѣвъ переслѣдуваня та неволю. Свои выснови попиравъ урывками стихѣвъ Тараса, зъ котрыхъ кождый мѣгъ наглядно пересвѣчити ся, якъ Тарасъ любивъ свѣй народъ а ненавидивъ его ворогѣвъ, якъ бажавъ вонъ волѣ для цѣлои Руси-Украины.

Хоры пѣдъ дирыгентурою М. Бачиньского выпали удачно якъ звычайно, а деклямація А. Канѣ выголошена була гарно зъ зрозумѣнемъ рѣчи. Пѣдчасъ спѣву соля, дуету та гарнои „Козы Дерезы" акомпаніювала на фортепянѣ п Галя Констанкевичъ, що немало приложила своихъ рукъ до звеличаня свята.

Немало заинтересованя выкликували свѣтлянѣ образы показуваній о. Ив. Арданомъ за помочію магічнои лямпы. Бачили мы козакѣвъ, славныхъ нашихъ патріотѣвъ, а опѣсля цѣлу исторію житя „Луця Залывайка". При кождѣмъ образку пояснявано его значѣне. Подѣбный выкладъ зъ демонстраціями приносить для людей немалый хосенъ. Пѣсля вечерка вѣдбувъ ся въ сали рускои народнои торговлѣ комерсъ, що перетягнувъ ся до 2-ои год. На вечерку бачили мы двохъ редакторѣвъ польскихъ газетъ „Siła i Postęp" и „Górnika".

Бувъ се першій вечерокъ, устроеный въ память нашого поета и вонъ удавъ ся вповнѣ. Кождый, що бувъ на тѣмъ народнѣмъ святѣ бувъ одушевленый, а зъ розмовъ мѣжь людьми можь переконати ся, що они порозумѣли вже, чого бажавъ Т. Шевченко та якъ поступати дальше, щобъ завѣщане поета увѣйшло въ житє.

На закѣнчене мусимо згадати те, що польскій и словацкій газеты згадали про той вечерокъ, не зробивъ лишь того „А. Р. Вѣстникъ", хочь запрошене выслано. Мы не чудуемось богато тѣй газетѣ, бо-жь се гактика „твердикѣвъ" въ Галичинѣ, а „А. Р. Вѣстникъ" належить тежь до саламаховичѣвъ, що нехтують руско-украиньску мову, въ дома говорять по всѣлякому лишь не по своему а пишуть по руски такою чударною мѣшананою, що и самій не въ силѣ того розобрати.

Окрѣмъ сего вечерка, американьска Русь може похвалити ся кѣлькома иншими вечерками, сполучеными зъ театральною выставою. Пѣсля справозданя умѣщеного въ „Свободѣ", такій вечерки вѣдбули ся въ Олифантѣ, Мейфільдѣ, Пассейку, Ню-Йорку, Йонкерсѣ и Мт. Кармели На сихъ вечеркахъ спеціяльнымъ поводженямъ тѣшить ся драматична штука, „Американьскій шляхтичъ". На представлене въ Мт. Кармели, котре вѣдбуло ся дня 3 с. м., зѣбрало ся 400 осѣбъ. Саля була такъ переповнена, що богато людей вернуло, задля браку мѣсця. Въ антрактахъ шамокінський рускій хоръ вѣдспѣвавъ слѣдуючій пѣсни: По морю, До Руси, Гуляли, Пѣдъ берѣжкомъ, Тамъ де Татранъ.

Признане належить ся о. Ст. Макарови и его парафіянамъ, котрій такъ щиро трудились и трудять ся, щобы выкорѣнити балѣ и всякій другій забавы, на котрыхъ пѣвтика и битки головну ролю граютъ, а ихъ мѣсце заступити красными вечерками и поучаючими представленями. Подяка належить ся о. Константкевичови, що не пожалували труду и приѣхали зъ своимъ хоромъ Шамокіну, щобы спѣвами украсити сей першій вечерокъ въ Мт. Кармель.

Члены драматичного товариства зѣ своеи стороны дякують такожь Полякамъ зъ Россіи, котрій не тѣлько, що вѣдступили имъ салю на часъ представленя (за дармо), але помагал

вымога въ значеню: Forderung, Anforderung уживае ся хибно. Змога, помога, спомога, спромога, пѣдмога, пѣдпомога, запомога, перемога (Uebermacht) вѣдъ змочи (зумочи), помочи, спомочи, спромочи ся, пѣдмочи, пѣдпомочи, запомочи, перемочи суть утворены правильно. Вымога (вѣдъ вымочи mit Gewalt erwirken, erzwingen) означало бы das Erzwingen. На нѣм. Forderung належить уживати вымаганє, требованє, затребованє (вѣдъ вымагати, требовати, затребовати).

выображенє Vorstellung. Новѣйшими часами вводять „зъображенє". Оба слова суть можливій. Въ старослов. кѣокражати и изкоразовати formare. Людъ въ Галичинѣ говорить подекуды: вообразѣть собѣ=stellen Sie sich vor. На нѣмецк. Vorstellung приняв бы я выображенє, воображенє (не страхаючись зовсѣмъ польского: wyobrażenie), а на нѣм. Darstellung зъображенє, представленє.

выразъ — се слово (стрѣчае ся оно тутъ и тамъ у нашого люду) еще терплять, хоть декотрій притьмомъ пруть: „высловъ" — але выражати ся се вже по думцѣ декотрыхъ неможливе. На нѣмецке ausdrücken хочуть: „говорити", але говорити значить sprechen, reden. По моѣй думцѣ, коли есть слово „выразъ" то може бути и „выразити, выражати, выражувати, выраженє, выражуванє" а вѣдъ „высловъ" буде: „высловити, высловлювати mit Worten ausdrücken; высловленє, высловляне, высловлюванє."

„внесокъ" польск. wniosek, Antrag. Я радивъ бы уживати: внесенє; предлогъ, предложенє; Antragsteller вносителъ; предложитель, предложникъ.

внѣшный се було давнѣйше добре; де-котрій-жь новѣйшій писателѣ и тутъ собѣ позволюють на непотрѣбну, але несчастливу замѣну: „зовнѣшный" (зъ огляду на польске zewnętrzny). Внутренный теперь по модерному у многихъ „внутрѣшный" Не перечу, що може бути и тота форма, але похвалити годѣ, коли хто хоче всюды ввести лише форму нову, а именно въ такѣй сполученѣ: „внѣшный и внутрѣшный"; думаю, що тутъ бы оминути тотъ непріятный, римованый клапанець и писати: внѣшный и внутренный.

вѣдношенє Verhältniss Коли подекуды вже и въ польскѣмъ декотрій пишуть odnoszenie, у насъ дехто струже: „стосунокъ" — другій-жь страхають ся вельми сущника глагольного и притьмомъ валять: „вѣдносины". Виправдѣ обѣ тотій формы и „вѣдношенє" и „вѣдносины" мають право ествованя, але вѣдтѣнокъ значеня таки у обохъ вѣдмѣнный. Подѣбно кажемо: перепрошенє, перепросины, закладанє, закладины, змовленє, змовины и пр. Чудно проявляе ся у декотрыхъ писателѣвъ нахильность до формъ на — ины, бо уживають ихъ зовсѣмъ невластиво. Дивуемъ ся лише, що доси кому не впало на гадку мѣсто значенє Bedeutung ужити формы „значины", бо „запросины" и „вѣдносины" маемо вже ажь надто... Уникане сущникѣвъ глагольныхъ також переборщене: певно що зъ ними не всюды выгода, але зовсѣмъ ихъ выкидати нельзя, бо они естьвують въ живѣй бесѣдѣ люда. Вѣдкидуючи зовсѣмъ безпѣдставно „вѣдношенє" обѣднають языкъ, бо позбавляють бесѣду именника числа единичного. Es ist nur ein Verhältniss möglich = есть лише одно вѣдношенє можливе. Es sind zwei ganz verschiedene Verhältnisse — то (суть) два цѣлкомъ вѣдмѣнній вѣдношеня. Якажь бы повстала латанина, коли-бъ тѣ два речення хотѣвъ хто вѣддати зъ выразомъ: „вѣдносины"!

(Дальше буде.)

якъ найлучше могли, щобы лишь красно прибрати и приготовити галю на се свято.

Въ Оліфантѣ вѣдбули ся въ послѣднихъ часахъ два вечерки. Вечерокъ дня 5 мая бувъ сполученый зъ представленемъ штуки „Американьскій шляхтичъ". Гостей, якъ на число мѣсцевыхъ и до охрестныхъ Русинѣвъ, явило ся не богато. Мѣсцевый хоръ вѣдспѣвавъ „Columbia", що одушевило всѣхъ присутныхъ. Вѣдтакъ вѣдграно згадану штуку. Всѣ аматоры вывязали ся зъ своѣи задачѣ якъ найлучше. По представленю спѣвано и деклямовано на перемѣну.

Другій вечерокъ въ Оліфантѣ, заходомъ мѣсцевого драматичного товариства вѣдбувъ ся дня 27 мая. Програма була дуже рѣзнородна, и складала ся зъ 10 точокъ. Людей зѣбралось до 150. Деклямаціи, монольогъ [исторія мови сѣчкарнѣ, Ив. Франка] діяльоги, а навѣть короткій, при котрыхъ характеры особъ змѣняють ся дуже скоро, та що були вѣдограні малыми хлопцями, вышли дуже добре.

Подаючи справоздання зъ сихъ вечерковъ, „Свобода" додае вѣдъ себе;

То, що вечерки и представленя театральній вѣдбувають ся теперь въ американьскихъ рускихъ кольоніяхъ частѣйше, якъ колька лѣтъ тому назадъ, есть очевиднымъ доказомъ, що Русины въ Америцѣ вже помаленьку, але певнымъ крокомъ поступають на передъ, якъ и просвѣченій націи. Дасть Богъ, що наши люде и на дальше не будуть спати, але будуть працювати, якъ до теперь, а конець дѣло похвалить".

І.

Письма зъ краю.

Изъ Кракова. [*Читалня „Просвѣты" — а „русскіе".*]

Заходами одного гімназіиста и листоносовъ, кондукторовъ та возныхъ повстала въ Краковѣ передъ колькома роками читальня „Просвѣты". На першихъ загальныхъ зборахъ явили ся также пробуваючій тутъ на наукахъ студенты университету и колькохъ людей зъ т. зв. интеліґенціи. Уже въ першомъ роцѣ проявили ся споры мѣжь студентами и однымъ „твердымъ" интеліґентомъ. Наслѣдкомъ того всѣ студенты выступили зъ читальнѣ. Коли бы не прибули були нови члены, бѣльше досвѣдчены, котрій неразъ зъ праздничнымъ посвяченемъ навѣть въ печи топили та замѣтали, була бы читальня немилосердно засыпѣтила ся. Поволи почала она ожывати, а вѣдъ трехъ лѣтъ жаве она вже гарно и пригорнула до себе майже всѣхъ тутешныхъ Русинѣвъ. Що року уладжуе читальня проскуру по Йорданьскомъ водосвятію, свячене на Великдень, Маланку, вечерки зъ танцями, томболѣ, вѣдчиты, прогулки и т. п.

Таке житя подобало ся навѣть колькомъ „русскимъ" перевертнямъ, только жаль имъ стало, чому оно не въ ихъ дусѣ; добре то каже народна пѣсня: „Гей гей, милый Боже, яке-жь тото дѣвча гоже, та людске — не мое!" Але вѣдъ чого-жь давъ Богъ кертицямъ рыло? Нашъ молодый „твердый" просвѣтитель, хочь выйшовъ зъ народу и его працею выховавъ ся въ бурсѣ та дойшовъ до гарного становиска, ставъ рыти пѣдъ читальнею и умѣвъ праеднати собѣ для своѣи цѣли горстку несвѣдомыхъ. Але таки неудалось ему перевести найважнѣйшу точку своѣи програмы и выбрати выдѣлъ читальнѣ по своѣй гадцѣ. Зъ того часу застрѣкувавъ вонъ зъ своими „одномышленниками" на проскуру, Маланку и три вечерки зъ танцями. Коли-жь довѣдавъ ся, що черезъ те таки всѣ тѣ забавы дуже добре удали ся, бо пр. на вечеркахъ зъ танцями бувало по сорокъ и колька паръ (очевидно не самыхъ Русинѣвъ), тогдѣ имивъ ся останого способу та выступивъ зъ читальнѣ, що змусить ся до капитуляціи на користь „рускои идеи".

Тымъ поясняе ся и отсей листъ, якій прийшовъ до выдѣлу читальнѣ вѣдъ трехъ господиновъ. Присылаючи залеглій вкладки (дякувати имъ и за се!), пишуть:

„Просимъ одновременно о выписанье насъ изъ Вашой книги членовъ постоянныхъ, такъ якъ мы въ такомъ отстояній не можемъ пользоватись приятностями Вашой читальни — а считать ю яко институцію всенародною русскою а що найменше институціею всѣхъ русскихъ заточниковъ на мазурахъ такожъ нѣтъ. Заточники на мазурахъ майже исключно страдальцы за русскую идею а затѣмъ якъ поляки називають за москвофильство — есть то люди закаленного русского патріотизма — не должни скрывати ся въ шкаралупу — но за Краковъ нѣтъ уже „Сибири" дальше насъ перенести не могутъ — що охотѣли — то съ нами сдѣлали — представили насъ якъ только могли благонадежными — а Вы даже страха рады — не изволили достойной насъ толеграмы или поздравляющого письма выслати во Львовъ на таковое велико Торжество якъ былъ въ осени 25 л. ювилей существованя общества им. Михаила Качковского, котерое своею свѣтлою дѣятельностію двигло нашъ народъ такъ на экономическомъ, якъ на политическомъ и религійномъ? — хотя не только далекіи славяне якъ чехи — Болгары але даже чужіи прислали — а де потімъ Ваша Читальня состоитъ членомъ тогожъ общества. Въ составъ предводителей должни стояти люди бодрыи — неустрашимыи абы и вороги стойкость ихъ познали що они умѣють репрезентувати русскую институцію — мы уже и школи имѣли утраквистичные а и такіи ни при чемъ — откровенно треба сказати *мы русскім Галичане* — и по русски таньцями аранжувати. У насъ или въ Вашой Читальни нажетъ ся намъ есть и такіи борцы и патріоты — що якъ долго читальня есть читальнею Просвѣты а той остатной Поляки сиріяють и субвенціонують ю але и въ дѣла си мѣшаються — такъ долго и тіи патріоты — а колибъ читальни статуты перемѣнилъ на общество им. Качковского такъ дуже мало изъ тѣхъ патріотовъ лишило бы ся — а даже поодиноко не призналъ бы що онъ русинъ. Просимъ навиненія — але правда хотя горкая — але правда — она не должна оскорбляти насъ между собою — скажимъ собѣ правду въ очи. Остаемъ съ глубокимъ почтеніемъ а въ хорошомъ направленіи для нашой св. Руси желаемъ успѣха — лишь бдите не дрѣмайте у баюканые польскою пѣснею въ Краковѣ — она мелодійна но для насъ погубна и ѣдка". Слѣдують три пѣдписы.

Поминувши вже тую неимовѣрну паламарщину, котра перевышае все, що доси въ „галицко-русской" літературѣ появляло ся, и тую безтолковость стилю, котра свѣдчить про недостатокъ всякого навѣть елементарного знаня писаня — хочь бы въ якомъ-небудь языцѣ, не можемо не высказати нашого зчудованя, чому пѣдписавій господиновe не выступили зъ читальнѣ заразъ тогдѣ, коли читальня не выслала „привѣтствія" на ювілей „заслуженого общества им. Качковского", а ждали колька мѣсяцѣвъ ажь до весны. Ба, бо ходило о выборы до выдѣлу! Ажь коли они не удали ся господинамъ, тогдѣ господиновe выступили, пригадавши собѣ ключку.

Додати ще треба, що наша читальня нѣколи не була членомъ общества им. Качковского. Господиновe безъ уповажненя выдѣлу изъ власной кишенѣ пѣслали до общества вкладку нѣби то именемъ читальнѣ та грамоту членьску вывѣсили опѣсля въ читальни; але пѣсля выясненя справы мусѣли таки забрати собѣ ей назадъ.

Фактъ той подаемо для характеристики нашихъ „русскихъ", а нашихъ трехъ сецесіонистовъ, авторовъ наведеного письма, скажемо: „Зъ Богомъ, Парасю!"

НОВИНКИ.

— **Вже завтра вѣдбуде ся аматорске представленє** одноактовои штуки Ивана Тобилевича „Розумный и дурень". Хто хоче наглядно пересвѣдчити ся о хосенной роботѣ молодого товариства им. Котляревского, а особливо о трудящости артистично технічнои секціи, най спѣшить на се представленє. Не вѣдкликуемо ся до патріотичныхъ чувствъ, але потреба артистичного вдоволеня нехай руководить кождымъ. Що представленє буде справдѣшно артистичне, за се даютъ намъ запоруку зъ одной стороны знаменита штука нашого драматурга, а зъ другои досконале вышколенє аматорѣвъ-артистовъ. Білетовъ можна дѣстати въ тов. „Просвѣта", Ринокъ ч. 10.

— **Зъ Рогатиньщины** пишуть намъ: Въ справозданю зъ вѣча въ Болшовци наведенй имена священниковъ, що брали участь въ тѣмъ вѣчу. Наводячи у такихъ разахъ имена поодинокихъ людей, показуе ся, хто и якій люде вдуть зъ народомъ въ тяжкихъ его хвиляхъ. Зробило бы ся кривду двомъ виднѣйшимъ въ тѣмъ кутѣ дѣятелямъ Впр. о. Л. Шеферови зъ Бовшева и Вел. о. Н. Кумановскому зъ Нѣмшина, котрыхъ именъ въ справозданю не наведено, а котрій власне заслугують на признанє, тымъ бѣльше, що спѣвакы о. Шефера пѣднесли пѣснею духа зѣбраныхъ вѣчевникѣвъ. Заразомъ зазначуемо на сѣмъ мѣсци, що тихій, а щирый патріотъ п. д-ръ Галяревичъ зъ Болшовця рѣвно-жь не жалувавъ труду и заходѣвъ при нагодѣ устроєня вѣча. — *Повѣтовый народный комітетъ.*

— **Gr. kat. pleban!** Правду сказавъ Шевченко: „Гѣрше Ляха свои дѣти матѣрь розпинають"... Про рѣзнородній рабства и хрунѣвства, що являють ся на организмѣ многострадальной Руси, у насъ вже богато писало ся. Але въ Борщевскомъ подыбали мы одинъ зразокъ найвысшого архирабства чи хрунѣвства. Спѣшимо тому остерегти братовъ Русинѣвъ, що и такій хоробы у нихъ являють ся. Ц. к. судъ въ Борщевѣ выславъ до урядовъ парохіяльныхъ рускій літографованій блянкетъ на мѣсячній выказы случаѣвъ смерти. И отъ вамъ найшовъ ся въ Галичинѣ gr. kat. pleban, якого и bracia Polacy не надѣяли ся вже нѣколи найти. Вонъ выповнивъ цѣлый блянкетъ рускій по польски, зачинаючи въ горѣ „L. 66.", и пѣдписуя ся выразно gr. kat. urząd parafialny Piłatkowce 3 czerwca 1900. Ks. M. Przewłocki, gr. kat. pleban. Чи не соромъ тому plebanow-и накладати на себе вороже ярмо ще й тогдѣ, коли ворогъ вже спамятуе ся та начинае его знимати. Знайте, ks. plebanie, що чесній Поляки здвигали плечима въ огидженя та плювали на се рабство. „Схаменѣть ся, будьте люде!" и не дайте себе вдруге на позорище такои зневаги. Пошануйте себе то й васъ пошанують.

— **Д-ръ Олесницкій** въ Стрыя просить о оповѣщенє: До рукъ монхъ зложивъ Впр. о. Теодоръ Дзоба зъ Протесъ суму 30 кор. зъ уповаженемъ, щобы я тую суму пѣсля мого узнаня призначивъ на якусь народну цѣль. Дякуючи Вп. Дателеви за его щедру жертву, заявляю, що суму 30 кор. призначивъ я на будову Народного Дому въ Стрыю и зложивъ ей до рукъ дирекціи того жь товариства. — *Д-ръ Евг. Олесницкій.*

— **Въ справѣ полученя долѣ угро-рускихъ** селянъ пише угорска руска газета „Листокъ": Акція бережека въ цѣли поправы долѣ угрорускаго народа мае розширити ся и на мармарошскій комітатъ, де завязавъ ся вже окремый комітетъ до того. Для выробленя програмы своѣи дѣяльности зѣбере ся той комітетъ небавомъ на нараду. Рѣвночасно вѣдбуде ся концертъ при участи рускихъ дѣвчѣвъ, а дохѣдъ зъ концерту призначено на сиротску руску бурсу въ Марморошу. Сподѣють ся, що на нарады ратункового комітету прибде такожъ епископъ Юліянъ.

— **Нещасный выпадокъ.** Нинѣ рано около 7 годины впавъ зъ рустованя при будовѣ готелю Жоржа у Львовѣ якійсь роботникъ и забивъ ся на мѣсци. Причиною не вспи була хибна будова рустованя.

— **Поручникови 30 пол. пѣхоты Гільшерови,** котрый въ авѣрскій способъ знущавъ ся надъ резервістами [о чомъ мы свого часу доносили], выточено вѣйскове слѣдство и усунено его вѣдъ повненя вѣйсковои служѣы.

— **Испытъ зрѣлости** въ тернопільскій реальній школѣ зложили: Мойс. Білеръ, Оз. Айнфельдъ, Ем. Герцігъ, Кар. Гавскій, Зах. Камъ, Влад. Кобакъ, Аронъ Ліппе, Тимот. Пострыгачъ, Мар. Райтманъ, Сал. Райзенбайнъ, Іос. Шаверъ, Авраамъ Зельцеръ, Тад. Сѣгень, Левъ Шемлей, Жигм. Вайсбергъ, Влад. Вільчекъ, Майф. Вольфталь — якъ бачимо по назвыскахъ — значна бѣльшость жидовъ, они одній зрозумѣли вагу реального образованя въ теперѣшныхъ часахъ.

— **Придержанє двохрестанта.** Касіеръ снятиньскихъ касъ, громадскои и щадничои, Войцеховскій, що спроневѣривъ, якъ мы вже доносили, колька тысячъ золотыхъ и утѣкъ безъ вѣсти, найшовъ ся въ Румуніи. Утѣкши черезъ Буковину, заѣхавъ вонъ до мѣста Пашканъ и тутъ навѣдувавъ ся до реставраціи якогось Поляка зъ Галичины, котрый зъ галицкихъ часописій знавъ про крадѣжъ въ Снятинѣ. Реставраторъ догадуючись въ своѣмъ гостю снятиньского касіера, звернувъ ся листовно до снятиньского магістрату, а магістратъ зажадавъ за посередництвомъ старостваа, щобы румуньскій власти увязнили Войцеховского.

— **Сильна градова туча** въ громами и блискавками навѣстила сеи ночи, коло 2 годины по пѣвночи, мѣсто Львовъ. Колька хвилинъ безъ перерывы сыпавъ ся спорый и густый градъ, тарахканъ по дахахъ, давнивъ по шибахъ вѣконъ и розбудивъ сплячихъ мешканцѣвъ. Коли градъ наставъ, люнувъ дощь, мовь зъ корыта. По хвили дощева вода стѣкала струями по улицяхъ, а вѣдъ часу до часу ясна блискавка прошибала пѣтьму ночи и грохѣтъ грому розлягавъ ся у загальній тишинѣ. Нинѣ температура значно опала, повѣвае холодный вѣтеръ, а небо густо затягнене хмарами.

— **Дробній вѣсти.** Шкарлятина и дифтерія епідемічно ширять ся мѣжь дѣтворою въ Сяноцѣ. На Дубровцѣ пѣдъ Сяномъ померло 20 старшихъ особъ и 60 дѣтей на сій недуги. — Дня 16 с. м. выемігрувало до Босны и Герцоговины 9 селяньскихъ родинъ зъ села Игровцѣ пѣдъ Тернополемъ. — До Нового Санча прибхавъ на візитацію суду міністеріяльный инспекторъ д-ръ Стебельскій разомъ зъ президентомъ краев. суду въ Краковѣ Чищаномъ. — Слѣдуюча мѣжнародна выстава свѣтова вѣдбуде ся въ Берлинѣ 1905 або 1907 року. — До поважныхъ хлопскихъ великихъ розрухѣвъ прийшло въ румуньскій мѣсцевости Дуранкаля. Селяне узброили ся въ карабіны и стали опирати ся жандармерій. Жандармерія почала пальбу, въ котрій 70 селянъ убито, а 80 тяжко ранено, решту жь увязнено. — Послѣдными днями градовій тучѣ навѣстили слѣдуючій мѣсцевости зъ околицею: Бѣбрку, Золотый Потокъ, Товмачь, Калушъ, Коломыю и Радехѣвъ. — Въ копальняхъ нафты въ Баку знищивъ огонь 60 вежъ до вертеня нафты. — Мѣсто Коцко въ Россіи [губер. сѣдлецкои] впало жертвою огню. Згорѣло 71 домовъ а колька особъ втратило житя. — До Сокаля припровадила жандармерія 11-лѣтнюю хлопця зъ Конотопъ, котрый вже десять разовъ допустивъ ся пѣдпалу. Бороняти ся симъ, що огонь справлявъ ему „приятность".

Наука, штука и література.

— **Молодої України** VI число за червень с. р. (по конфіскатѣ другій накладъ) мае слѣдуючій зместъ: *Льонґін Цегельський:* Всесьвітній социяльний рух, а українська національна справа (конфісковано); — *Прометей Ясенко:* Картини з природних наук; — *Льонґін Цегельський:* М. П. Драгоманов, його думки, діяльність і значінє (конець); — *Lithuanus:* Про народний рух Литовців (з рукописи перевів Вас. Темницький; — *Хроніка з нашого житя:* З житя в духовнім семінари; з „Научного Кружка" тов. „Академічна Громада"; з Чернівців. — *Хроніка з чужого житя:* Інтернаціональный конґрес соціялістичних академіків. — Бібліографія. — „Поклик від тов. „Академічна Громада". — Дрібні замітки. — Переписка редакції. — Въ семъ числѣ помѣщено также оповѣстку, що редакція „Молодої Украіни" приступае до выдаваня окремои бібліотеки, научного змѣсту. Яко І. выпускъ друкуе ся: *Соціялізм і соціяльний рух у XIX-тому століті.* Дра Вернера Зомбарта у переводі Л. Цегельського.

— **Гостина рускаго народнаго театру въ Краковѣ.** Въ послѣднѣмъ числѣ краковскои Kryłyk-и появила ся коротенька и — мимоходомъ скажу — досыть баламутна статейка п. заг.: „Z ruskiego teatru". Буде то мабуть послѣдный вѣдгукъ тутешнои прасы про гостину нашого театру; тымъ певнѣйше можна намъ сказати свое слово:

Признаюсь, що я бувъ тымъ невѣрнымъ Томомъ, котрый сумнѣвавъ ся, щобы выступы нашои театральнои дружины въ подавельскій столяци могли мати хоть акій-такій успѣхъ. Въ Краковѣ, гадаю собѣ я мѣскій дуже добрый театръ, кромѣ того приѣжджають сюды всѣлякій мандруючій трупы, всѣлякій артисты выступають въ концертахъ; до Праги, Вѣдня, Варшавы звѣдси недалеко, а нашъ театръ не мае, анѣ такихъ славныхъ артистовъ, анѣ вѣдповѣдной гардероби та сценеріи и здавна терпить на грошевій сухоты и всѣлякій адміністраційній недуги. Але стало ся инакше. Театръ приѣхавъ, запханъ ся до якогось парку, воювавъ зъ дощемъ и зимномъ и мимо того не зробивъ фіяска. Люде ходили, были въ долонѣ, деколи направду любували ся грою и спѣвами, а дневники всѣ, якій е, вѣдъ Czas и до Naprzod-у, вѣдносили ся до нашои сцены зовсѣмъ поважно, мѣстили рецензіи и не щадили добрыхъ, а подекуды навѣть сердечныхъ словъ. Дивували ся, що у насъ Русинѣвъ, котрыхъ культурный розвѣй хотять заперечити, знехтувати, е такій оригінальный народный театръ и що вонъ при такѣй мікроскопійнѣй пѣдмозѣ соймовѣй потрафить истнувати и розвивати ся. Въ подробицяхъ они зазначували отъ-що: Передовсѣмъ хвалили вокальній силы и казали, що такъ артисты, якъ панѣ Лопатиньска, Рубчакова и Бучманѣвна та панове Рубчакъ и Григоровичъ, могли бы стати прикрасою всякои бѣльшои сцены. Дальше указували справность хоровъ такъ мѣшаного якъ и мужескаго (Вечерницѣ и Вуляца) и славили незвычайно почутє ритму, розумѣня твору, задержане народного характеру и тую не абыяку штуку спѣвати вѣдъ серця. При тѣй нагодѣ замѣчу, що часть музична взяла верхъ надъ драматичною; чому? — скажу пѣзнѣйше.

Въ драмѣ найбѣльше лавровъ зѣбрали п. Осиповичева и п. Ольшаньскій. Суть то справдѣ артисты, якими наша сцена може повеличати ся навѣть передъ ширшимъ свѣтомъ. Такои Терпелихи, якъ п. Ос. въ Наталцѣ Полтавцѣ, або такои свекрухи, якъ въ Безталаннѣй, знайти не легко. Такъ само майже всѣ дневники не могли нахвалити ся п. Ольшаньского въ роли Липюка (Хата за селомъ). Бувъ то правдивый мужикъ, колишный циганъ, страшный якоюсь нервічною, стихійною злостію та пѣмстою. Поручь нихъ вызначувавъ ся п. Гембицкій (такожъ въ Безталанной, въ роли батька), п. Полѣщукъ, артистъ дуже интеліґентный, п. Стадникъ, Шеремета и другій. Зъ женокъ п. Гембицка и Рубчакова. Панѣ Рубчакова, въ ролях народныхъ е правдивою сѣльскою женкою, найсимпатичнѣйшою, коли грае людину добру а нещасливу. П. Стадникови признавали велику дбалость у выучуваню роль и легкость въ переходахъ вѣдъ постатей драматичныхъ (Безталанна) до легкихъ, повныхъ комізму и темпераменту (зъ любови). На мою гадку саме тѣ другій суть для п. Стадника найпригѣднѣйшій.

У всѣхъ замѣтили тутешній знатоки праздне розумѣня хлопского житя такъ, що штуки зъ того житя выходать у нихъ природно, якось такъ, якъ може на жадній сценѣ.

Розумѣе ся — намъ, що знаемо те мужицке житя трохи близше, годѣ на таку высоку похвалу писати ся; але признати треба, що нашъ театръ справдѣ грае лучше народнѣ штуки, якъ примѣромъ польскій театры, и що се — такъ сказати — его спеціяльность. Коли бы саме въ тѣмъ напрямѣ звернути пильнѣйшу увагу, но — хто знае — чи не судилось бы намъ въ найблизшѣй будучинѣ мати правдиву, добру мужицку драму.

Зъ того, що сказано, можна вносити, що загальный осудъ нашихъ артистовъ бувъ прихильный. Меншои прихильности зазнали нашій драматичнѣ творы. Майже кожду штуку стрѣчали тѣ самѣ закиды: наивность рѣчи и примітивность формы. Про деякѣ говорено, що акторы не знати чого скитають ся по сценѣ, балакають неможливо довгѣ моноґи діяльоґи и мають бѣльше значѣне фігуръ етноґрафічныхъ, чимъ креацій драматичныхъ. Ту вже вина лежить по сторонѣ управы театру, хоть вина помимовѣльна и у великѣй части выправдана. Транспортъ, вѣдновленє гардероби и декорацій и выдатки поденнои выставы пожерли, якъ на нашѣ вѣдносины, богато гроша, тому треба було грати штуки, якій давали бы запоруку хоть якого-такого касового успѣху. А що спѣвы и танцѣ були найпевнѣйшою притягаючою силою, тому шли майже выключно штуки зъ спѣвами и танцями, отже: Запорожець за Дунаемъ (мабуть три, чи навѣть чотири рази), Наталка Полтавка, Нещасне кохане, Модный женихъ, Выхованець и имъ подѣбнѣ. Для насъ пєсы тѣ мають выимкове, літературно-историчне значѣне; для Полякѣвъ, котрѣ про нашу літературу мало що знають, лишали ся лишь спѣвы и танцѣ; а коли додамо, що языкъ нашъ для нихъ чужій и мало зрозумѣлый, то закиды ихъ стануть намъ цѣлкомъ ясній.

Одинока правдива драма, яку ту выставлено, Безталанна, не змогла цѣлкомъ направити злого. Безталанна — то штука по

части справдѣ безталанна. Самъ авторъ переробляваъ ѣи мабуть дѣчи, а отсе теперь режисерія поробила деякѣ и то досыть поважнѣ змѣны на власну руку. Въ першѣ двѣ дѣѣ вставлено богато пѣсень, гарныхъ, але по бѣльшѣй части лишныхъ, такъ що штука розпала ся на двоѣ. Першѣ два акты выглядають на оперету, другѣ три на властиву драму. Штука пшла въ мѣскѣмъ театрѣ, зъ величавою выставою, зъ доброю обсадою; була грана гарно и робила сильне вражѣне. По представленю дирекція тутешного театру пращала нашихъ артистовъ и просила ихъ приѣхати вдруге. И хто знае, чи друга мандрѣвка не була бы щасливѣйша вѣдъ першои. Провѣривши теренъ и знаючи мѣсцевѣ вѣдносины, можна бы робити лучшу якъ снмъ разомъ касу; а вѣдповѣдно приладивши репертуаръ можна бы мати красшій артистичный успѣхъ. Все таки публика польска (мѣжь нею дещо Нѣмцѣвъ, Чехѣвъ, Сербѣвъ, Словѣнцѣвъ) почула руску пѣсню, пѣзнала даровитѣсть нашихъ акторѣвъ и побачила на сценѣ хоть деякѣ хвилины нашого народного житя. Признати треба, що тутешнѣ Поляки вѣдносили ся до нашого театру дуже прихильно, навѣть сердечно, безъ тѣни якого-небуть шовінізму. Алежь-бо и делегатъ Бесѣды п. Заячковскій умѣвъ рѣчь повести такъ, що за весь часъ гостины не було нѣякого діссонансу, нѣякои тактичнои по.ѣбки — словомъ, вѣнъ репрезентувавъ театръ умѣло, — скажѣмъ — по европейски. Передъ вѣдѣздомъ зготовлено артистамъ въ читальни сердечне пращане, въ котрѣмъ взяла участь не лишень тутешна кольонія руска, але також богато зъ Поляковъ, що особливо любували ся нашимъ театромъ.

То було бы коротке справоздане зъ гостины нашого театру въ Краковѣ; замѣтки про его теперѣшный станъ хочу подати окремо. — *Богданъ Л.*

Телеграмы.

Вѣдень 20 червня. Депутація конференціи президій нѣмецкои лѣвицѣ передала ся вчера президентови міністрѣвъ и міністрови судовництва меморіялъ въ справѣ языковыхъ законовъ.

Римъ 20 червня. Король поручивъ утвореня нового кабінету президентови сенату Сарацѣ.

Парижъ 20 червня. Палата послѣвъ закончила дискусію надъ проектомъ закона въ справѣ уоруженя военныхъ пристаней.

Букарештъ 20 червня. Населене кількохъ болгарскихъ громадъ надъ румуньскою границею збунтувало ся. Прикликане вѣйско убило бѣльше якъ 50 хлоповъ. Богато збѣгцѣвъ перейшло румуньску границю.

Лондонъ 20 червня. Робертсъ доносить, що вѣдъ часу обсадженя Преторіи розоружено 2.000 Бурѣвъ. Вѣдобранымъ оружіемъ заосмотрено увѣльненыхъ зъ неволѣ Англійцѣвъ, котрыхъ є 3.187. Баденъ Повель прибувъ до Преторіи.

Зъ ц. к. Дирекціі держ. зелѣзниць.

Австро-угорско-росийскій звязок зелізничій. З днем 15 червня нов. стилю 1900 увійде в жите додаток I. до III. і додаток I. до IV. части тарифи товаровоі.

Надѣслане.

Д-ръ Жиґмонтъ Ашкенази
лѣкарь жѣночихъ недугъ и спеціялістъ масажу,
ординуе пѣдчасъ купелевого сезону
въ Криници. 309 3—20

Д-ръ А. ПАДАЛЄВСКІЙ
Спеціялістъ шкѣрныхъ и веперичныхъ недугъ, б. лѣкарь на університетскихъ клінікахъ у Вѣдни, Берлинѣ и Парижи, лѣчить методою опертою на найсвѣжѣйшихъ науковыхъ розслѣдахъ и за помочію найновѣйшихъ приладовъ всякій венеричій недуги, навѣть найбѣльше застарѣлій шкѣрній, полевій и мочевого наряду, у мужчинъ и женщинъ — Ординуе вѣдъ годины 10—12 рано и вѣдъ 3—5 пополудни. Улиця Академічна 12. 298 2—?

Мед. Д-ръ БОГОСЕВИЧЬ
Дентистъ
ординуе при улици Ягайлоньскѣй число 7
вѣдъ 9—1 и 3—5 287 3—3

САНАТОРІЯ
(Дѣмъ здоровля)
Д ра Євгенія Вайґля у Львовѣ, при улици Гавзнера ч. II (телефонъ ч. 678),
приймае хорыхъ на сталый побутъ въ цѣли лѣченя всѣлякихъ хоробъ зъ выимкомъ заразливыхъ и умовыхъ.
Выборъ лѣкарѣвъ довольный.
Ближшихъ выяснень удѣлае Зарядъ 232 12—16

ИНСТИТУТЪ ДЕНТИСТИЧНЫЙ
Львѣвъ Гетьманьска ч. 6
складаючій ся зъ кількохъ вѣддѣловъ въ котрыхъ дентистки и дентисты лѣкарѣ выконуютъ: пльомбованя пѣсля найновѣйшихъ засадъ науки, выниманя зубовъ безъ бѣлю, при мѣсцевѣмъ знечуленю або и успленю, обтураторы при надахъ и бракахъ пѣднебѣня, вставлюване штучныхъ зубовъ и на золотѣ безъ пѣднебѣня.
Тамже лѣчить ся хоробы ясенъ и устнои ямы.
Для провінціи запроваджено тую выгоду, що надѣсланій почтою зуженій, зломаній и т. д. штучній зубы направляе ся и высылаеть вѣдворотною почтою безъ особистого приѣзду. — Институтъ отвореный цѣлый день. 84
Дръ Л. Вікторъ.

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ
Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои
поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, лорнеты, бінокли, далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґы, тасѣмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ манометры и т. п.

Уряджене дзвонкѣвъ електричныхъ.
Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Климентій Федуньо
переплетникъ бібліотеки ц. к. львѣвск. університету
поручае
свое переплетниче і галантерійне заведене
у Львовѣ ул. Академічна ч. 8. 866
Подѣймае ся всякихъ роботъ, особливо переплету Служебниковъ, Євангелій, Молитовниковъ, Бібліотечныхъ книгъ Альбумовъ, Мапъ, Дипльомовъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.

Пріятель дѣтей
иллюстроване письмо зъ 1881 р.
Ицко-сватъ комедія въ 1 д., **Облога Плевны** образъ военный въ 3 дѣяхъ и **Prima Aprilis** комед. въ 1 д. достати можна за надѣсланымъ 60 кр. (1 к. 20 г.) у **МИРОСЛАВА ТРЕМБИЦКОГО**, Львѣвъ ул. Ягайлоньска ч 17. 293 3—3

Розкладъ ѣзды поѣздовъ зелѣзничихъ важный вѣдъ 1 мая 1900.

пѣдля часу середно-европейского [пѣзнѣйшого о 86 мінутъ вѣдъ часу львѣвского.]

поєз.	особ.	приходить до Львова
		День
	6·20	Зъ Черновець, Ицканъ, Станиславова
	7·45	„ Янова (гол. дворець)
	8·05	„ Лавочного Калуша, Хирова
	7·40	„ Тернополя, Бродовъ на Пѣдзамче
	8·00	„ „ „ гол. дворець
	8·15	„ Сокаля, Равы руской (гол. двор.)
	8·50	„ Кракова, Вѣдня, Орлова
	11·45	„ Ярослава, Любачева
	11·55	„ Ицканъ, Станислав, Козовы
	12·55	„ Янова на гол. дворець
1·35		„ Кракова, Вѣдня
	1·15	„ Сколього, Хирова, Калуша
1·45		„ Ицканъ, Станиславова, Гусятина
2·20		„ Пѣдзамче
2·35		„ „ „ гол. дворець
	5·40	„ „ „ Пѣдзамче
	5·17	„ „ „ гол. дворець
	6·00	„ Сокаля, Белзця, Любачева
		Нѣчь
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Борыслава
12·20		„ Черновець, Букарешту
2·31		„ Кракова, Вѣдня, Орлова
	3·12	„ Пѣдзамче
	3·35	„ „ „ гол. дворець
8·40		„ Кракова, Вѣдня, Самбора, Сянока
	9·45	„ „ „ „ Хирова
	10·—	„ Ицканъ, Пѣдвысокого, Козовы
		„ Кракова, Вѣдня, Любачева
	—·—	„ Кракова, Вѣдня, Пешту, Сянока
	—·—	„ Ицканъ, Козовы, Пѣдвысокого
	10·12	„ Пѣдволоч. Бродовъ, Кончинецъ
	10·30	„ „ „ на гол. дворець
	10·15	„ Лавочного, Хирова, Пешту

поєз.	особ.	приходить зъ Львова
		День
	6·25	до Лавочного, Пешту, Борыслава
	6·30	„ Пѣдволочискъ, Одесы, Козовы, г. д
	6·35	„ Ицканъ, Букарешту, Радовцѣвъ
	6·43	„ Пѣдволочискъ зъ Пѣдзамча
8·30		„ Кракова, Любачева, Орлова, Вѣдня
	8·40	„ „ Вѣдня, Хирова, Стружи
	9·15	„ Янова
	9·25	„ Пѣдволочискъ зъ гол. дворця
	9·55	„ Черновець
	9·43	„ Пѣдволочискъ зъ Пѣдзамча
	—·—	„ Белзця, Равы, Любачева
1·35		„ Пѣдволочискъ зъ гол. дворця
2·08		„ „ „ Пѣдзамча
2·45		„ Ицканъ, Гусятина, Кереземезе
2·55		„ Кракова, Вѣдня, Хабѣнки
	—·—	„ Ярослава
		Нѣчь
12·40		до Кракова, Вѣдня, Берлина
2·51		„ Ицканъ, Констанцы, Букарешту
	4.15	„ Кракова, Хирова, Коросна
	6·10	„ Станиславова
	6·30	„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Варшавы
	6·50	„ Лавочного, Мункача, Хирова
	7·25	„ Сокаля, Равы руской
	7.10	„ Тернополя зъ гол. дворця
	7·33	„ „ „ Пѣдзамча
	9·12	„ Янова 1/16 до 30/4 1900 включно
	10·50	„ Ицканъ, Гусятина, Радовець
	10·40	„ Кракова, Вѣдня, Иконича
	11·—	„ Пѣдволочискъ, Бродовъ г. дворця
	11·23	„ „ Гримайлова Пѣдзам.

ЗАМѢТКА: Пора нѣчна числить ся вѣдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ рано. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницѣ державнои при ул. Краєвицкихъ ч. 5.

Що тыждня
свѣжій транспортъ
ПОРОШКУ
Захерліна и Авделя
до выгубленя хробацтва всякого рода
поручае
Альойзій Гібнеръ
Львовъ, Ринокъ 38.
304 2—?

Найлѣпшій роверы!
МОДЕЛЬ 1900.

Роверы „Адрія“
англійскій и инший по 90 зр. и высше, а також ацетиліновій лямпы и всякій части складовій
поручае у великѣмъ выборѣ
ФЕБУСЪ РОЗЕНМАШЪ
у Львовѣ
ул. Кароля-Людвика 27 готель Belle Vue. 210 8—10
Цѣнники gratis и franco.

Артистично-ритовниче заведене
А. ЗІҐМАНА
у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14
доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстаранѣйше:
Стампілѣ металевій и канчуковій, гербы, монограмы, стампільній марки, станцы, таблицѣ литій и гравіровани и проче.
Цѣнники даромъ и франко.
Замовденя зъ провінціи полагоджують ся вѣдворотною почтою.
257

До десінфекціи!
дешевше нѣжь всюда и завсѣгды величезный запасъ
Десінфекційныхъ средствъ
якъ:
Квасъ карболевый сирый
Квасъ карболевый въ хрусталахъ
Вапно карболеве и хльорове
Сѣркань зелѣза, Крезолина, Лізоль, Двосѣрканъ ваняный и т. п.
поручае
Аль. Гібнеръ
Львовъ, Ринокъ 38.
Для громадскихъ урядовъ, заведень и т. п. при значнѣйшомъ вѣдбираню цѣны выимково низшій.
Цѣнники и оферты на бажане до диспозиціи. 803 2—?

МУЖЕСКУ 344
Безсильность
выликану именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣховъ молодости и розпусты, усуне наглено и на довго одинока, розширена въ многихъ выданяхъ иллюстрована книга
Самоохорона д-ра Ретана
Россійске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.
Тысячѣ людей найшли въ нѣй пояснення своихъ недугъ и направили свои мужескій силы при помочи указаного въ книжцѣ способу лѣчення. По одержаню франко належитости, высылае ся франко книга въ кувертѣ магазиномъ выдавцѣвъ Р. Ф. Віреї въ Липску. (R. F. Biercy's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

ГРЕБЕНОВЪ (коло Сколього)
чудово гарна мѣсцевѣсть, положена на рѣвнинѣ надъ рѣкою Опоромъ, а обвита довкола высокими горами мовь гребенями, покрытыми буйными лѣсами шпильковыми.
Середъ тои чарующои природы устроеный
Пансіонъ Глиньского
достарчае
мешкане вразъ зъ услугою и добброю та поживною страву за цѣну вѣдъ особы денно 2 зр. 50 кр. и высше; рѣзницю въ цѣнѣ становить мешкане.
Для ужитку гостей побудована дуже простора саля, а великій веранды довкола нея дають можливость користати зъ свѣжого воздуха и пѣдчасъ слоты.
Пансіонъ отвореный цѣлый рѣкъ.
Листы адресувати: „Пансіонъ Глиньского, Гребенѣвъ“ або „С. Глиньскій, Варшава, Маршалковска ч. 8.“
Комунікація зъ Гребеновомъ дуже догѣдна: Стація зелѣзницѣ, урядъ почтовый и урядъ телеграфічный въ мѣсци и 5 мінутъ ходу вѣддаленій вѣдъ пансіону. Десять мінутъ ѣзды зъ Сколього, година зъ Стрыя а три годины зъ Львова. Въ порѣ лѣтнѣй три поѣзды денно приходять а три вѣдходять въ Гребенова. 246 19—25

Вже приготовлено до продажи найкрасшій
ЄВАНГЕЛІЯ
нового выдання въ цѣнѣ зр. 35, 40, 50, 65, 70, 85, 100, 110, 150 и высше.
Рѣвночасно принимають ся старій Євангелія и служебники до переплету по найдешевшій цѣнѣ.
ПЕРЕПЛЕТНИЧЕ ЗАВЕДЕНЄ
ЄВГЕНІЯ СПОЖАРСКОГО
давнѣйше
МИХАЙЛА СПОЖАРСКОГО и СЫНА
Львовъ ул. Руска ч. 1. (въ каменици товариства Просвѣта.) 279 4—4

АРТИСТИЧНО-РИТОВНИЧЕ ЗАВЕДЕНЄ
ЄВГЕНІЯ УНҐЕРА
Львовъ, Академічна ч. 8
выконуе **ПЕЧАТКИ** до ляку и фарбы, **ВЫВѢСКИ** вѣдливаній и гравованій **МОНОГРАМЫ и ГЕРБЫ** редефнѣ зъ золота и срѣбла, також всѣ роботы, що входять въ обсягъ риговництва. 312
ЦѢНЫ ДУЖЕ УМѢРЕНЫ

Повѣсталій по Товарист. Гандлевомъ запасы
РѢЛЬНИЧИХЪ МАШИНЪ
выпродуе по зниженыхъ, цѣнахъ
Львѣвске Бюро гандлеве
при ул. Костюшка ч. 4. 221 23—39

Рѣкъ заснованя 1892
ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ“
Львѣвъ, Ринокъ ч. 10 (дѣмъ „Просвѣты“.)
перше и одиноке руске товариство асекураційне, припоручене Вел. Духовенству и всѣмъ вѣрнымъ Вирссов. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечае будынки, уряджене домашне, скотъ, господарскій знаряды, збоже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкодъ огневыхъ.
Станъ фондовъ ґваранційныхъ зъ днемъ 31 грудня 1899 выносить:

Фондъ резервовый	245.814 к. 52 с.	486.145 к. 92 с.
Резерва премій	148.480 „ — „	
Резерва спеціяльна	1.684 „ 80 „	
Фондъ основный	72.000 „ — „	
Фондъ смертальн.	18.166 „ 60 „	

Тарифы „Днѣстра“ дуже умѣрковани, условія обезпечень користнѣ, а шкоды ліквідують ся безпроволочно! До кѣнца 1899 року выносили выплачені шкоды 1,669·565 кор. 88 сот. Полісы „Днѣстра“ приймае Банкъ краевый и Касы ощадности у Львовѣ, Коломыи, Самборѣ, Долинѣ, Снятинѣ, Городенцѣ, Теребовли и Залѣщиках при пожичках ипотечныхъ.
На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ“ въ Товаристве взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дае найкористнѣйшій условія, представляе своими значными фондами найбѣльшу ґарантію, и выдае полісы и квіты въ рускомъ языцѣ. 34
Зголошеня о удѣленє агенцій въ охрестностяхъ, де нема бливько агентовъ „Днѣстра“, приймають ся. „Днѣстеръ“ выплативъ агентамъ по конець 1899 р. провізіи 216·714 коронъ.
Львѣвъ, Ринокъ ч. 10 (дѣмъ „Просвѣты“).

УЧИТЕЛЬ
органъ русского товариства педагогічного двотыжднивникъ педагогічно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вѣрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 3 зр. на пѣвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр.

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець Иванъ Белей. Одѣвчальный редакторъ Александеръ Борковскій. Папѣръ въ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Инстит. ту Ставропігійского пѣдъ зарядомъ Іосипа Даниляка

Ч. 128. Львовъ, Четверъ 8 (21) Червня 1900. Рочникъ XXI.

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 5-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзначнѣйших новѣстей“ выходить вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ Ал. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и надсилкабезъ за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковм

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр.
на пѣвъ року	8 зр.	на пѣвъ року	11 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	14 зр.	на пѣвъ року	7 зр.
на чверть року	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Реклямація неопечатанй вольній вѣдъ порта.

Поєдинче число коштуе 6 кр. на пров. 7½ кр.

Оголошенія звичай принимають ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчки инсератового або ся мѣсце з въ рубрицѣ „Надсилане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доносенія приватні числять ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Нова перла między starostami.

Пишуть намъ зъ Сокальщины:

Хотяй цѣлый галицкій край, якъ колишный намѣстникъ гр. Казимѣръ Бадені потрафивъ пѣддати найвысшимъ сферамъ, взбрцево есть адміністрованый, однакожь межи тыми взбрцевыми старостами є такой ще „перлы“, що вызначають ся середъ звычайныхъ, пересѣчныхъ старостѣвъ. Имена такій, якъ Лянкевичъ, Чежовскій, Родеръ, Галецкій, Дѣдушицкій и п., знані широко въ краю и будуть довго памятні въ тыхъ повѣтахъ, котрѣ були полемъ ихъ дѣланя. До такихъ „перелъ“ належить и нашь сокальскій староста п. Коростеньскій. Лишаючи собѣ на вишій разъ описанє всей управы нашого повѣту, панующон тутъ „нарванов“ здовольности и терорізму, подаю нинѣ дословный вѣдпись скарги, яку п. Коростеньскій внѣсъ до перемыскон рускон консисторіи на пароха зъ Тартакова о. Омеляна Левицкого, одного зъ найчестнѣйшихъ и найповажнѣйшихъ священникѣвъ цѣлои дієцезіи.

Скарга тота гласить:

L. 6.025. Sokal 3 kwietnia 1900.

Do

Najprzewielebniejszego gr. kat. konsystorza biskupiego w Przemyślu!

Od dłuższego już czasu wystawia ks. Lewicki gr. kat. proboszcz w Tartakowie z ksiąg metrykalnych [що wystawia? того не сказано] tak do użytku urzędowego jak i prywatnym stronom w języku ruskim. Szczególnie w ostatnich czasach zgłaszali się do mnie ludzi, emigrujący do Ameryki z takimi ruskimi wyciągami z metryk z zażaleniem, że nie będą ich mogli użyć [?] jako dokumentów publicznych [?] albowiem są wystawione nie w języku łacińskim. [Що люде скаржили ся, то правда; але чому и хто? тому, що видѣли, якъ староста на видъ рускон метрики дѣстававъ „корчѣвъ жолудковыхъ“, а скаржавъ ся такій Луцюкъ Теодозій, котрый по метрики не приходивъ, лишь жѣнку выслававъ, а потѣмъ, щобы пѣдхлѣбити ся та дѣстати пашпортъ, о котрый єму властиво ходило, задавъ старостѣ андидотъ въ формѣ скарги на „ксьондза“].

Mimo odniesienia się do ks. Lewickiego [ниже дальше п. староста], aby zaniechał wystawiania wyciągów metrykalnych w języku ruskim i stosował się pod tym względem do reskryptu min. z dnia 16/9 1875 l. 1767. — tenże swego postępowania nie zaniechał i jak to Najprzew. gr. k. konsystorz z dołączonego ⁄. tegoż proboszcza powezmie, zaniechać nie chce. Ponieważ ks. Lewicki jest *z powodu bardzo podeszłego wieku staruszkiem* [!!!], trudno wyperswadować, aby swego postępowania zaniechał, przeto upraszam Najprzew. gr. k. konsystorz biskupi o wydanie polecenia ks. Lewickiemu, aby przy wystawianiu wyciągów metrykalnych stosował się do istniejących przepisów.

C. k. Starosta — *Korosteński.*

Залучене пѣдъ ⁄. письмо о. Левицкого гласить: „До Св. ц. к. Старостна въ Сокали. На почтенне письмо Свѣтл. ц. к. Старостна зъ дня 12/2 900 р. ч. 5155, яко бы выданне тутейшимъ руско-кат. урядомъ парох. рускимъ сторонамъ свѣдоцтвъ метрикальныхъ въ языцѣ рускѣмъ, практиковане вышше 30 лѣтъ, супротивляло ся рескриптови Выс. ц. к. міністер. зъ дня 16/9 1875 ч. 1767, руско-кат. Урядъ парох. въ Тартаковѣ мае честь симъ заявити, що поступае въ тѣмъ взглядѣ пѣсля рескрипту ц. к. Львѣвского Намѣстництна зъ дня 8/10 1872, на котрый звертае ся увагу Свѣтлого ц. к. Старостна, де сказано, що Выс. ц. к. Міністерство внутренныхъ дѣлъ въ поодинокихъ случаяхъ рѣшило такъ: Интересованымъ сторонамъ свободно требовати выставленя выпису метрикального або метрики въ иншѣмъ языцѣ т. є. не латиньскѣмъ, помимо того, що книги метрикальні провадять ся въ латиньскѣмъ або иншѣмъ языцѣ, и Уряды парохіяльній суть обовязані выставляти метрики въ тѣмъ языцѣ, въ якѣмъ сторона интересована желае. При тѣмъ замѣчае ся, що прийшло до вѣдомости Уряду парох., що Св. ц. к. Староство выражае сторонамъ рускимъ свое невдоволене на видъ рускимъ языкомъ написаныхъ метрикъ, жаданыхъ рускими сторонами въ рускѣмъ языцѣ. Таке поступоване Св. ц. к. Старостна супротивляе ся наведеному вышше рескриптови Выс. ц. к. львѣвского Намѣстництна зъ дня 8/10 1872 р. — Вѣдъ руско-кат. Уряду парох. въ Тартаковѣ дня 16/3 1900. Настоятель парохіи: *Ом. Левицкій.*“

Не знаю, чи и що вѣдповѣла перемыска гр. к. консисторія на письмо п. старосты Коростеньского. Що се письмо мае языковій, правописній и стилістичній дивогляды, се вже рѣчь не консисторіи але хиба ц. к. намѣстництва яко зверхнои власти п. старосты. Але руска консисторія въ повнѣмъ правѣ домагата ся, щобы п. староста писавъ до неи по руски, тымъ бѣльше, що и зверхна власть всѣхъ пп. старостѣвъ, ц. к. намѣстництво, о скѣлько знаємо, пише до рускихъ консисторій звычайно по руски. Може бы перемыска консисторія такъ само, якъ вѣднѣсъ ся до неи п. Коростеньскій яко до высшои власти о. Левицкого, зѣ своеи стороны вѣднесла ся до ц. к. намѣстництва яко высшои власти п. Коростеньского, щобы дала єму вѣдповѣдний поученя що до его поступованя. А сокальскій Русины звертають ся отсимъ до п. намѣстника и п. міністра Кербера, щобы ихъ освободивъ вѣдъ п. Коростеньского и забравъ ту „перлу“ хотьбы до якого бѣльшого мѣста въ захѣдній Галичинѣ, де бы не мавъ нагоды иритувати ся ненавистнымъ єму рускимъ письмомъ.

Не-шкарлупникъ.

Голосы про ситуацію.

Посолъ д-ръ Ґрабмайръ, членъ вѣрноконституційнои великои посѣлости выголосивъ онодгы передъ выборцями въ Меранѣ велику промову. Бесѣдникъ хваливъ Кларіого, яко праздвого нѣмецкого мужа и політика. Акцію Кербера осудивъ досыть корнстно. Внесене языкового закона уважая на всякій случай за поступъ. За хибу сихъ предложень бесѣдникъ уважае се, що нема въ нихъ яснои постановы о нѣмецкѣмъ языцѣ для зносинъ. Бесѣдникъ звернувъ ся вѣдтакъ противъ ческои обструкціи и твердивъ, що нѣмецка обструкція була конечною обороною, а ческа обструкція була пробою вымушеня. Чехи взагалѣ зѣписованій двацять лѣтною участею въ кермѣ державою, не могли погодити ся зъ гадкою, що вже не мають домінуючого становиска. Ческа обструкція дала Нѣмцямъ побѣду, бо довела до утворея бѣльшости для порядку дневного и розбила правицю. Теперь Нѣмцѣ можуть думати о зближеню до оставшихъ ся двохъ групъ правицѣ: до католикѣвъ и Полякѣвъ. Католики боять ся спѣвдѣлани, бо боять ся лібералізму. Те саме вѣдносять ся до Полякѣвъ. Однакъ Поляки суть реальными політиками, а теперь можуть переконати ся, що варта ческа приязнь. Зъ розбитои правицѣ лишила ся ще друга група, зложена въ славяньского клюбу и зъ феодальнои шляхты. Ся група буде рѣшучо бороти ся зъ нами и є рѣшучо непримирима.

Дуже дивне, якъ на ліберала, є средство, яке Ґравмайръ подае въ цѣли уздоровленя парляменту. Одинокимъ средствомъ пѣсля Ґрабмайра є змѣна регуляміну палаты. Зъ огляду однакъ на се, що така змѣна въ нинѣшній радѣ державній не дасть ся перевести, треба вернути до такъ часто надужываного вже §. 14-ого. Языковій законы такожь можь буде ввести лѣше на пѣдставѣ §. 14. Правительство, котре се зробить, повинно дуже добре мати на тямцѣ свою вѣдвѣчальнѣсть не лишь супротивъ сторѣнъ, але и супротивъ державы. Правительство мусить отже добре розважити, що заводить и стоятн на высотѣ полюбовного судьѣ. Треба припускати, що парляментъ разъ введений языковій законы прийме до вѣдомости. Передъ тымъ треба однакъ парляментъ розвязати и ще разъ спробувати, що въ новыхъ выборѣвъ выйде. Бесѣдникъ закѣнчивъ словами: „Парляментъ погнбъ! нехай жие новый парляментъ!“

N. fr. Presse обговорюючи промову Ґрабмайра заявля, що зъ дуже ясныхъ причинъ Нѣмцѣ въ теперѣшній хвили не можуть бажати собѣ накиненя регуляміну, анѣ взагалѣ широкого примѣненя §. 14. Передъ кѣлькома днями Яворскій такожь дуже енергічно вѣдкинувъ проектъ, якій теперь робить Ґрабмайръ.

Вѣйна въ Хінахъ.

Въ битвѣ коло фортѣвъ въ Таку погнбло 700 Хінцѣвъ, а 100 полонили Россіане и Нѣмцѣ. Россіане и Нѣмцѣ опанували также одень хіньскій военный корабель. Що дѣе ся въ Пекінѣ, не можь довѣдати ся, бо вѣсти суть суперечній. Пѣсля однихъ вѣстей адміралъ Сеймуръ, котрый машерувавъ на Пекінъ, вернувъ до Тѣентсіна, пѣсля другихъ стоить десь окруженый хіньскими вѣйсками безъ амуніціи, живности и воды, а пѣсля третыхъ зновъ, вже дѣйшовъ до брамъ Пекіну. Зъ Шангаю доносять, що чужинцямъ въ Пекінѣ вже вѣдъ 16 с. м. не грозить нѣяке небезпеченьство. Вѣсть сю потвердивъ італійскій по-

(4)

Въ справѣ народного языка.

(Дальше)

вѣдтакъ = sodann, nun, слово людове, галицко-руске, котрого не мають Украинцѣ. У Украинцѣвъ есть лише слово: оттакъ т. є. скрѣплене „такъ“, котрый то выразъ подекуды стрѣчае ся такожь и у люду галицкорускаго. Вѣдтакъ декотрій нашій писателѣ непотрѣбно и зъ ущербомъ для літературного языка зовсѣмъ выкидають. Чи малорускій языкъ мае лише обмежати ся до нарѣчя украиньского? Не перечимо, що въ тѣмъ нарѣчю появились найлучшій писана въ малорускѣмъ языцѣ, то-жь оно и переважно запанувало въ языцѣ літературнѣмъ у насъ; тѣлько жь пѣдъ зглядомъ лексикальнымъ нарѣче галицко-руске трохи чи не найбогатше межи всѣма нашими нарѣчями повинно власне дуже значно причинити ся до богацтва словнѣ малорускаго літературного языка. Однакожь мимо всего лексикального богацтва галицко-рускаго нарѣчя, якъ же бы чудно выглядавъ той галицкій Русинъ, котрый бы силковавъ ся выкинути тѣ немногій украиньскій слова, якихъ нѣтъ въ галицко-рускѣмъ! примѣромъ, коли-бъ хотѣвъ мѣсто укр. лучше ужинати єдино галицкого слова лѣпше, мѣсто укр. пострѣвай выключно лише почекай, пожди, мѣсто наче, неначе (= не иначе) лишень мовь, мовь бы, мѣсто схаменути ся выключно тѣлько стямити ся, отямити ся. Така выключнѣсть дуже шкодливо подѣлала-бъ на розвитокъ богацтва рѣдного слова, котре бы мовь самохѣть оболокли въ бѣдну и повдинчу, смиренньку шату. Оно навѣть зовсѣмъ неможливо обмежати ся хиньскимъ муромъ межи рѣдными братями. Отъ примѣромъ на нѣм. man munkelt, польск. przebąkują Украинцѣ не мають выразу. У насъ въ Галичинѣ ужива ся: гудкають люде, дѣкають люде. Чи можливе, такій выразъ лишити? Нѣ нащо не здасть ся argumentum contra, що то дрѣбниця, безъ нея можна обійти ся, можна се описати и тымъ подѣбне тороченя. Вымагана вѣдъ языка літературного далеко бѣльшій и строжій, нѣжь вѣдъ якого говора або нарѣчя. Языкъ літературный повиненъ кожду тонкѣсть мысли вѣддавати легко, способно и опредѣлено и тогдѣ лишень вѣнъ заслугуе на мено літературного языка, тогдѣ лише есть дѣйстнымъ серединкомъ образованя. Всякій розволочений та довжезній описування въ родѣ: „що живе“, „що лѣтае“ мѣсто живучій, лѣтаючій и т. п. суть лишень показомъ некультурности языка и єму славы певно не принесуть, бо суть можливій и въ найпростѣйшій рѣчи, навѣть въ говорѣ Готентотѣвъ.

„возьный“ польск. woźny. Коли пишемо: красный, ясный, квасный, морозный, обозный, выразный, то консеквентно належить писати не „возьный“ тѣлько возный.

въ той способѣ мае бути противне (?) духови языка; подѣбно Поляки уважають па ten sposób auf diese Weise германізмомъ. Та що-жь дѣяти, у рускаго люду коло Львова чувъ я: въ той способѣ и на той способѣ; вѣнъ робить все на свѣй ладъ er macht alles auf eigene Weise. Мужикъ галицкорускій говорить: такимъ чиномъ, такимъ свѣтомъ, такимъ ладомъ, такимъ способомъ або въ такій способъ, на такій способѣ, на такій ладъ.

въ цѣли in der Absicht есть се выражене книжне; мужикъ такъ не скаже, такъ само якъ не говорить: въ-наслѣдъ, наслѣдкомъ, въ намѣрѣ, не маємо намѣру, высшій цѣли чоловѣка, обставины и пр. Та чи годенъ бути нашъ языкъ літературный безъ всякихъ книжныхъ выразѣвъ и зворотѣвъ? Розвиваючи літературу въ мѣру єи розширеня мусимъ новій творити выразы а подекуды и новій звороты.

„гордый на щось“ есть германізмомъ. „Ческа нація справедливе може бути горда на такого поета“ (kann auf ihren Dichter stolz sein). По руски говорить ся: може гордити ся такимъ поетомъ, може бути горда задля такого поета, изъ такого поета.

„трono“. Навѣть такій писатель, якъ Кулѣшъ, уживъ разъ „трono“ въ значеню: „кругъ, кружокъ“. Въ польск grono зовсѣмъ добре пр. grono literatów въ рускѣмъ: кругъ літератѣвъ, збѣръ письменникѣвъ. Пѣзнѣйше дехто выбростивъ назѣть „трoны (sic!) винног лозы“, що по руски буде: грозна винограду (nom. sing. грозно, uva въ укр. тутъ и тамъ такожь: китяга).

дасть ся зробити а можна зробити. Дехто думае, що лишень друге речене добре. Межи галицко-рускимъ людомъ чути: то сьі дасть зробити=das lässt sich machen и то можь зробити=dies kann man thun, das kann man machen, — то трудно дасть ся зробити=das lässt sich schwierig bewerkstelligen, das lässt sich schwierig zu Stande bringen; нѣхто не скаже: „то трудно можна зробити“ — але кажемо: то легко можна зробити и то дасть ся легко зробити. И тутка есть певне вѣдтѣнковане значена въ выраженю.

дае ся чути такъ всѣ у насъ говорять пр. дае ся чути бракъ доброго тенора въ хорѣ; хтожь скаже: дае „себе“ чути бракъ тенора etc. се було бы чудно и хибно (ся есть тутъ займенникомъ зворотнымъ, по формѣ accusat. и нѣколи не приймае формы genitiva: себе!)

Займавый interessant въ ческ. zajímavý. Коли разъ хапае ся „могутный“ въ ческ. mohutný мѣсто рускаго доброго слова могучій, то одкидае ся правильно утворене слово руске на — авъ (займавый) подѣбно якъ жнавый, кудравый, лукавый, смолавый, читавый и пр. мимо те, що оно есть и въ ческѣмъ и то въ корысть слова зъ латиньского по россійскому взору взятого: „интересный“.

„Замѣсць“. Такъ якъ дае ся передъ формамъ мѣсцевымъ: „хочá“, „одначе“, такъ и формы неправильній вимукують ся найлюбѣйше. До такихъ належить укр. форма „замѣсць“ (у декотрыхъ навѣть: „замѣсь“.) Занедбують ся правильній формы: мѣсто, замѣсто, намѣсто. Въ галицко руск. говорить декуды людъ: „хоць, хоць“, мѣсто хоть, та въ літературнѣмъ языцѣ нѣхто ихъ заводити не буде. („Замѣсць“ можна бы уважати яко повстале изъ „за мѣсце“, де є ослабило ся на ь; тѣлько-жь тамъ на Украинѣ, де говорять „замѣсць“ саме кажуть: мѣсто locus, а не „мѣсце“).

Звукъ. Мѣсто звукъ ужинають декотрій „гукъ“, „згукъ“ зовсѣмъ хибно, не зважа на те, що гукъ означае сильный, оглушаючій звукъ пр. гукъ грому, гукне гармата Якже-жь чудный той терминъ бувъ бы вве-

солъ въ Шангаю. Боксеры и вояки зъ правильнои хіньскои армін два разы хотѣли приступомъ взяти посольства, але за кождымъ разомъ ихъ вѣдкинено. Погибло богато хіньскихъ урядниковъ. Daily Express доносить, що россійскій вѣддѣлъ вже станувъ пѣдъ Пекіномъ и що его артилерія розпочала пальбу противъ хіньскои кѣнноты. Въ пятницю хіньскій вѣйска ударили на посольства, а чернь на чужинцѣвъ. Нѣмецкій и французкій посолъ убитый, цѣсарь померъ нагло а цѣсарева-ретентка хоче утечи зъ Пекіну. Цѣсарева мала бути въ великѣй розпуцѣ, коли довѣдала ся, що чужій вѣйска заняли Таку. Ґенералѣвъ и офіцирѣвъ, котрѣ ручили за переведенє политики ворожои чужимъ, усунено. Одинъ зъ віцегубернаторѣвъ мавъ одержати поручене вышукати безпечнѣ кріѣвки для цѣсаревои и ея прихильникѣвъ. Въ тѣй цѣли вже выѣхавъ зъ Пекіну оденъ мандаринъ. Оденъ бельґійскій дневникъ оголошуе листъ цѣсаревои въ котрѣмъ она цѣлкомъ отверто заявляе, що ея намѣромъ є довести державы до остаточности. Всѣ Европейцѣ мусять бути зъ Хінъ выгнанѣ. На случай неудачѣ пекіньска Семіраміда рѣшила вѣдобрати житє цѣсареви и собѣ.

Американьскій конзуль въ Чіфу донѣсъ телеґрафічно, що місію въ Самчу зрабовано. Хіньскій ґенералъ усунувъ місіонарѣвъ въ безпечне мѣсце, однакъ незнати куды. Хіньскій кораблѣ вѣдплыли зъ передъ Чіфу на полудне.

До Тѣэнтсіна вѣдѣйшло 3.000 Россіянъ, англійскій и нѣмецкій вѣддѣлъ. Нѣмецкій конзуль въ Чіфу одержавъ поручена, абы безпроволочно порозумѣвъ ся зъ шефомъ ескадры кораблѣвъ въ справѣ заведеня корабельнои почты мѣжь Таку а Чіфу. Директоръ хіньскихъ телеґрафовъ урядивъ провізоричну службу курієрску въ цѣли сполученя Тѣэнтсіна зъ найблизшою стацією на полудне.

Зъ команды австрійскои маринарки доносять, що выйшовъ наказъ приготовити до евентуального вѣдѣзду першу дивізію торпедовцѣвъ. Окрѣмъ того маѣ бути скрѣпленый арматный корабель „Цента“. Нѣмецкій цѣсарь наказавъ два морскій баталіоны доповнити охотниками зъ армін ажь до военного стану и вѣдеслати ихъ до Хінъ. Японьске правительство мало запросити представителѣвъ чужихъ державъ на конференцію въ хіньскѣй справѣ. Японьска праса домагаѣ ся, абы безпроволочно выслано 20 до 30.000 людей до Хінъ.

Таймсъ доносить, що въ Пекінѣ даѣ ся замѣтити зъ стороны хіньского правительства змѣна фронту. Пекіньска праса доносить, що правительство зарядило арештоване ґенерала Тунфуліяна и віцекороля въ Печілѣ и выдало ихъ судови. Королева здаѣть ся схаменула ся пѣдъ враженемъ енерґічнои акціи Европы.

Письма зъ краю.

Зъ Самбора. [*Въ справѣ „Пріюта“.*] Дня 7. червня н. ст. вѣдбуло ся въ Самборѣ засѣданє выдѣлу института „Пріютъ“ пѣдъ проводомъ председателя о. крил. Панѣжа и въ присутности 6 членѣвъ выдѣлу. По вѣдкритю засѣданя председателемъ предложивъ касіеръ справоздане о станѣ фондѣвъ Института, котрыхъ сума выносить 21.897 К. 42 с., ульокованыхъ на книжочкахъ вкладковыхъ Товариства „Рятунокъ“ и иншихъ рускихъ институцій.

Зъ уваги що проэктъ закупна одного на Пріютъ надаючои ся реальности въ Самборѣ не можна було по причинѣ высокои цѣны перевести, то о. крил. Панѣжъ подавъ внесокъ, котрый мавъ бы на загальныхъ зборахъ членѣвъ Пріюта бути предложеный: Чи не було бы вѣдповѣднѣйше и пожиточнѣйше розпочати акцію будовы Пріюта не въ Самборѣ, але у Львовѣ, де найшовъ бы ся ґрунтъ пѣдъ будову даромъ, а зѣбраного капіталу ужилось бы на саму тѣлько будову дому на тѣмъ ґрунтѣ. Выдѣлъ згодивъ ся, щобы той внесокъ предложити загальнымъ зборамъ до остаточного рѣшеня и упросити о. крил. Панѣжа, щобы впередъ засягнувъ добромнѣня духовеньства, а именно зъ увзглядненемъ §. 14 статута: „зъ коренного фонду маютъ бути закуплены реальности на власность института, передовсѣмъ въ Самборѣ, а по можности и потребѣ такожъ въ другихъ мѣсцевостяхъ Галичины“.

Зъ уваги на то, що цѣль института для многихъ нечленѣвъ невѣдома або неясна и по тѣй причинѣ бываютъ неразъ суперечнѣ гадки и твердженя, то не вѣдъ рѣчи буде также пригадати §. 2 статута: „Цѣлею института є: удѣлятн помѣщенє, а въ мѣру засобѣвъ также удержане и всяку матеріяльну и моральну помѣчь найвѣдчайшимъ, до заробку неспособнымъ здовамъ и сиротамъ обого пола и всякого вѣку по священикахъ всѣхъ трехъ галицкихъ епархій.

Дальше проф. Лашкевичъ подавъ внесокъ: Заложити въ фондѣвъ Пріюта фахову школу для науки роботъ жѣночихъ и конфекцію, котра була бы призначена для науки вдовъ и сиротъ, при чѣмъ зъ фондѣвъ Пріюта удѣлялось бы запомоги до посѣщання тои школы. И той внесокъ рѣшено предложити на загальныхъ зборахъ, котрѣ мають бути скликанѣ въ Самборѣ дня 3. н. ст. вересня с. р. о 11 годинѣ рано, а на случай недостатку приписаного числа членѣвъ дня 4 вересня о 4 годинѣ пополудни. По установленю порядку дневного на тѣй зборы наступило провѣрене рахунковъ и стану касы Пріюта о. деканомъ Козаневичемъ и адвокатомъ д-ромъ Гумецкимъ, котрѣ знайшли все въ порядку.

Пѣсля того адвокатъ д-ръ Гумецкій подавъ до вѣдомости выдѣлу, що померший братъ его лѣкарь д-ръ Модестъ Гумецкій подарувавъ въ користь Пріюта 4 тысячѣ коронъ. На вѣзване о. председателя всѣ зѣбранѣ члены выдѣлу повстанемъ почтили память бл. п. жертводавця, а на внесокъ о. декана Козаневича рѣшено въ день загальныхъ зборовъ вѣдправити поминальне богослужене за сего знаменитого добродѣя Института.

Зъ уваги що изъ справоздання касового показалось, що въ тѣмъ роцѣ не богато выплынуло до сеи поры членьскихъ вкладокъ и жертвъ на институтъ, рѣшивъ выдѣлъ поновно звернути до всеч. духовеньства и зъ покликомъ на высоку та гуманну цѣль института завѣзвати такъ до складаня жертвъ якъ и до спѣшного надсыланя членьскихъ вкладокъ, щобы до будовы Пріюта можь якъ найскорше приступити.

Вѣдъ Гусятина. [*Честь, кому честь.*] Дня 18 мая с. р. пращали сусѣды, знакомѣ и громадяне села Крогульця въ домѣ крогулецкого пароха Вп. о. Кисѣлевского п. Станислава Винярского, що, выслужившн близько сорокъ лѣтъ народнымъ учителемъ, забравъ ся до Станиславова.

П. Винярскій прожывъ въ Крогульци 23 роки и за той часъ и Полякъ-учитель може дуже успѣшно працювати для добра руского народу, коли схоче свои національнѣ чувства погодити зъ обовязками народного учителя. Въ его щирѣй дѣяльности зарѣвно щиро помагала ему и его подруга, опѣкуючись дѣвчатами научаючи ихъ взорцевого господарства домового. Такъ трудили ся вни обоє въ згодѣ зъ рускимъ патріотомъ, мѣсцевымъ парохомъ, а ся спѣльна и згѣдна праця вѣнчала ся дуже гарными успѣхами. Зъ крогулецкихъ селянъ выйшло вже кѣлькохъ священикѣвъ, богато людей на иншихъ вызначныхъ становищахъ, богато добрыхъ ремѣсникѣвъ, а навѣть роботникъ крогулецкій є пошуковапый. Читальня маѣ сотки членѣвъ, неписьменныхъ въ селѣ нема, каръ за непосыланє дѣтей до школы нѣхто не знаѣ, крамниця крогулецка могла бы заосмотрити въ товаръ всѣ христіянькій крамниць въ повѣтѣ, а шинкларь и позичкова каса годнѣ громадянамъ подати помѣчь хоть бы въ найчорнѣйшихъ хвиляхъ. Такихъ провѣдникѣвъ, якими є о. Кисѣлевскій и п. Винярскій, и тои згоды, въ якѣй оба трудили ся для добра громады, може Крогульцеви позавидувати кождя громада.

Тымъ то зъѣднавъ собѣ п. Винярскій любовь и поважане не тѣлько межи товаришами, але и межи духовеньствомъ, а передовсѣмъ у своихъ громадянъ.

На прощане его прибуло 5 священикѣвъ и кѣлькохъ учителѣвъ-сусѣдѣвъ. Пѣдчасъ прощальнои вечерѣ промовляли такъ господарѣ якъ и гостѣ, зазначуючи въ сердечныхъ словахъ заслуги ювілата та бажаючи ему здоровля и солодкого вѣдпочинку по тяжкихъ а совѣстныхъ трудахъ на довгій лѣта.

На подвѣрю праходства зѣбрала ся тымъ часомъ майже вся громада, такъ молодѣжь якъ и старѣ, кожде раде бодай еще разъ побачити свого учителя. Коли першій бесѣдникъ, господарь о. Кисѣлевскій, скѣнчивъ свою сердечну прощальну промову, вступила цѣла сотка читальникѣвъ до комнаты. И старшѣ и молодшѣ и школярѣ въ довшихъ промовахъ зъ жалемъ и слезами въ очахъ прощали свого учителя, що 23 роки прожывъ мѣжь ними и щиро працювавъ для ихъ добра. Зъ кождого ихъ слова пробивалась любовь и вдяка. Наконець при выстрѣлахъ вѣдспѣвали „многая лѣта“.

Пп. учителѣ! Зрозумѣйте свое становище, працюйте такъ, якъ працювавъ п. Винярскій! Для нашого народу варто працювати, вѣнъ умѣе оцѣнити щирѣ труды и бути вдячнымъ; а коли бачить пожитокъ зъ школы, то и дѣтей посылае охотно на науку, недожидаючи каръ, и до учителя приваже ся всѣмъ серцемъ, якъ бачили мы доказъ сего на прощаючѣй свого добродѣя крогулецкѣй громадѣ.

Раковецкій.

НОВИНКИ.

— **На Ив. Пеленьского** зъ Комарна зложили въ нашѣй редакціи: П. Корольчукъ зъ Юнашкова 3 кор., В. Пот. зъ Львова 2 к., В. Шухевичъ зложеныхъ на его руки 130 к., А. М. зъ Лукавицѣ 2 к., д-ръ А. Могильницкій вѣдъ себе 4 к., вѣдъ о. Пеленьского 5 к., о. С Городецкого 2 к., о. Залужного 2 к., о. Петрицкого 1 к. и Н. Н. 1 к., М. Турпинъ зъ Снятина 10 к. 63 с., Комітетъ вечерковый въ Бурштинѣ черезъ І. 20 к., І. Герас. зѣбранѣ въ Дрогобычи 36 к. 4 с., П. Демцьо зъ Вѣдня 56 к. 60 с., д-ръ М. Косъ зъ Перемышля 4 к., Литвиньскій зъ Мужиловичъ 8 к., В. Шухевичъ складку зъ Стриганець 16 к. 70 с., — разомъ 303 к. 97. с.

— Засѣданє Надзираючої Ради **Видавничої Спілки** буде в пятницю 16 (29) с. м., перед загальними зборами, о год. 10 точно. З огляду на важні справи прошу, аби П. Т. члени зволили зібрати ся як найчисленнійше. *М. Грушевський.*

— **Зъ Руского Товариства педаґоґічного.** Нашъ женьскій институтъ не маѣ власнои хаты — але кынаймае. Позаякъ теперь в найлѣпшій часъ до змѣны мешканя, а Выдѣлъ хотѣвъ бы знайти якъ найвыгѣднѣйше помѣщене по можности зъ городомъ, тому зволять ласкаво тѣ П. Т. Родичѣ и Опѣкуны, що задумують свои дѣти помѣстити въ слѣдуючѣмъ роцѣ шкѣльнѣмъ въ згаданѣмъ институтѣ — повѣдомити о тѣмъ кореси. карткою Зарядъ институту (при ул. Курковѣй ч. 10), або Головный Выдѣлъ (Народный Дѣмъ) до 25 л. червня. Вѣдповѣдно до числа зголошень буде Выдѣлъ шукати мешканя. Услѣвя вѣдомѣ: цѣле удержане 40 кор. — наука музики 10 К. мѣсячно. [Блищій звѣстки що-до скѣлькости бѣля и убрань подасть ся пѣзнѣйше].

— **Рускій народный театръ** — пишуть намъ зъ Перемышля — чимъ разъ бѣльше зъѣднуе собѣ тутешну публику, а то завдяки не лише знаменитшѣй грѣ нашои дружины, але и добѣрному, цѣлкомъ новому репертуарови. Особливо заслугуе на повне признане стараннѣсть артистѣвъ у выучуваню роль зъ огляду артистичного, якои не заразъ найти въ иншихъ вандруючихъ театрахъ.. Подяка належить ся и теперѣшнѣй управѣ нашого театру, що старае ся, знакомити нашу публику не лише зъ оригінальными нашими творами але и зъ що найкрасшими чужими. И такъ бачили мы „Ямарѣвъ“, оперетку, що загально подобалась; бачили „Малку Шварценкопфъ“, що робить на публику справдѣ сильне вражѣне; запѣзнались мы и зъ чудовымъ „Фѣрманомъ Геншелемъ“, що въ рускѣмъ перекладѣ выдаесь цѣлкомъ якъ бы взятымъ зъ нашого власного, селяньского житя. Почули мы и оперу Ярецкого „Поворотъ батька“, що подобалась завдяки гарнымъ голосамъ нашои дружины. Звертаемось тому еще разъ до всѣхъ народолюбцѣвъ зъ горячою просьбою: не забувайте на нашъ однокій театръ, не опускайте теперь нѣ одной выставы, бо и такъ вже 1 липня покидае наша дружина Перемышль; привѣзджайте самѣ и приводѣть другихъ на такъ цѣкавѣ штуки, а сповните тымъ по-при власне задоволене не малый патріотичный обовязокъ. Якъ зачуваю, вже 30 с. м. буде выставлена знаменита драма Л. Толстого „Власть тьмы“, що тѣшить ся европейскою славою; варта тому поспѣшитись зъ замовленями бѣлетѣвъ. — *Ор.*

— **Вѣдпустовѣ жертвы.** Дня 13 червня с. р. вѣдбувъ ся въ Бережанахъ въ тамошнѣмъ монастыри оо. Бернардинѣвъ вѣдпустъ въ честь св. Антонія. Якъ звычайно, такъ и сего року явили ся тысячѣ охрестныхъ селянъ зъ обильными жертвами. Слѣдуючого дня закупили жиды вѣдъ богочестивыхъ патрѣвъ 230 баранѣвъ, 282 овець и 300 телятъ, за загальну суму 4020 коронъ. Такъ и патры вдоволенѣ

деный въ термінольоґію наукову пр. языкъ людскій складае ся изъ слѣвъ, слова изъ гукѣвъ (або згукѣвъ). Гукъ *в*, гукъ *б*, гукъ *м*, гукъ *л*, гукъ *с*, гукъ *т*... Та вже годѣ! Такожъ и въ звычайнѣй бесѣдѣ выходить нѣсенѣтниця на пр. „любовнѣй згуки“*) Розумѣе ся, що коли такъ залюбки гучить ся, то чомъ бы та не позволити собѣ на „вѣдгуки“? И выходить така красота красоточна: „вѣдгуки новелѣ“! Тымъ часомъ вѣдгукъ значить вѣдгомонъ сильного звука, вѣдгомонъ гуку а не: вѣдзвукъ, озвукъ, вѣдгомонъ, вѣдголосокъ (тутъ найодвѣтнѣйше було бы: вѣдголоски новелѣ).

„Звязлый польск. zwięzły = bündig; fest; zusammenhängend, dicht = звязкій, звязаный, звязистый; спѣйкій, спѣйный, спонстый.

зглядъ. Rücksicht, Hinsicht, Hinsehung выражають словомъ: оглядъ або поглядъ;

*) Новѣйшій писателѣ ажь надто чванять ся своимъ „психичнымъ аналізомъ“. Коли-бъ они дѣйстно розбрали душевный настроѣ людей правдиво залюбленыхъ, то бы пѣзнали, що пара залюбленыхъ людей нѣколи не гучить, противно поводить ся соромляжо-тихо, мовь бы бояла ся вѣдкрыти тайну свого серця злорадому свѣтови.. Про любовнѣй „гуки“ мѣгъ бы лишень говорити хиба природовець при описаню обопѣльныхъ залицянокъ львовъ, тигрѣвъ, пардѣвъ и пр. Такожъ и нашѣ коты домашнѣ, коли „свадьбують“, свои сердечнѣ порывы объявляють именно въ мартовѣй ночи назбытъ голосными и непріятными згуками. Приклонникамъ „згукѣвъ“ не но-бъ опротивѣли всякѣ „гуки и згуки“, коли бъ приѣхали у Львовъ и не змогли нѣ одной нѣчки зажмурити ока черезъ гуки пяниць розлягаючѣ ся въ нашѣмъ „культурнѣмъ“ мѣстѣ точнѣсенько цѣлу нѣчь, ажь до бѣлого дня!

Н.

въ польск. wzgląd, ческ. vzhled, ohled, pohled; мѣсто зглядомъ rücksichtlich, польск. względem, co do; ческ. vzhledem, ohledem уживають „що до“. Єсть се вѣдъ бѣды выстарчаючe, коли языкъ літературный не выйшовъ еще зъ пеленокъ, але далеко не выстае въ стилю наукомъ на пр. пѣдъ зглядомъ фільольоґічнымъ єсть коротше и далеко вмѣсе сказано, нѣжь „зъ огляду на фільольоґію“; — стѣны усѣкономъ зглядомъ оси нитки — сказати тутъ: стѣны усѣкономъ що-до оси нитки“ або „зъ огляду на вѣсь нитки“ зовсѣмъ нѣ по чому. А якъ прийде ся выразити: heziehentlich, respective? пр. вплывъ языка ческого, зглядно словацкого нарѣчя; — berücksichtigen узгляднити, Berücksichtigung узгляднене.

„змрѣкъ“ въ рускѣмъ не може бути; польск. zmrok=руск. смеркъ, сумеркъ.

„зрештою“ польск. zresztą. Хоть той выразъ подекуды лучае ся у галицко руск. люду, таки предкладавъ бы я въ літературнѣмъ языцѣ уживати впрочѣмъ. Въ украиньскѣмъ а также и въ галицко рускѣмъ мѣсто „впрочѣмъ“ говорять иногдѣ: а въ тѣмъ; мѣсто „решта“ нѣм. Rest предкладавъ бы я въ літер. за. останокъ або прокъ genit. проку старосл. и старорусск. прокъ).

идеотое (оте), ходить отое (оте) есть загально уживане у нашого люду. Предложене: „важно отъ що“ (россійск. „вотъ что“) невыгодне, а означае не то само пр. вонъ частить тамъ не маючи намѣру женити ся; ему ходить лише оте, щобы забавити ся.

именно належить также до тыхъ слѣвъ, котрѣ новочасній писатель безмилостно выкидуютъ. Якъ же-жь вѣддати нѣмецке слово: namentlich, nämlich? Сего не скажуть, але проте „именно“ выкидають. Выкиданє сего слова есть зовсѣмъ неоправдане. Коло Кіева зъ устъ селянъ чувъ я: именно такъ! въ значеню: ja wohl, ganz gewiss. Находимо тото слово у Основяненка. Але навѣть, якъ бы сего и не було, то на понятє nämlich выпадало бы намъ утворити слово именно (вѣдъ: имя) Якъ же жь такаво передовсѣмъ въ стилю наукомъ выглядае безъ сего слова пр. Славяне захѣдній, именно Чехи и Поляки. Многій грѣбы, именно марымухи, блюваки, чортюки, дивій губы... суть вельми отровій. Котрымъ выразомъ заступите тутъ слово: именно? Припустѣмъ, щобы „именно“ — въ що такой не вѣримо — було перенятє украиньскими мужиками зъ россійского, то все-жь се показуе, що оно дуже близке нашому людови, коли тымъ словомъ послугуе ся, а мимо всякои захвалки не приймае въ свою душу нѣ „истновати“, нѣ „вѣдповѣдальный“.

„истнувати, истнуванє“ есть се перерѣбка польскихъ выразовъ istnieć, istnienie. Дехто у насъ „вѣдкрывае“, що послѣ чи тамъ пакъ пѣсля уживае ся лише для означеня часу (що есть хибн), чому-жь не застановить ся надъ тымъ, що „истный“ находить ся лишень въ декотрыхъ нашихъ говорахъ, а означае: правдивый wirklich, wahrhaft; вѣдъ того въ Брѣдщинѣ ужите не слово: дѣйсный (т. е. до истный, дѣйстный такъ, якъ се слово пише Осадца въ своѣй граматицѣ — а не „дѣйстный“, якъ теперь у насъ переважно, але хибно пишуть „по етимольоґічному“ гадаючи мабуть на дѣяти, дѣйство...) До корѣня се належать еще слова: истъ, истина (у Гуцулѣвъ: капіталъ; тожь можно бы утворити на капіталізовати: истовати, истиновати), истина = правда, истинный; зъѣйстити ся (= теперь въ книжкахъ: здѣйстнити ся), до-стѣту = дѣйстне wirklich, ganz genau, accurate; въ истѣ wirklich; до-иста wirklich, genau; въ книжкахъ тутъ и тамъ: истота Wesen, Natur; ествo Wesen. На понятє existiren утворивъ я слова: ествовати; Existenz ествованє (зр. старосл. ѥстоканиѥ; ѥстьстоканиѥ; ѥстьстко). Выразы мною утворенѣ хоть свои, не звычаѣ нѣ въ кого, а нѣякъ не гѣршѣ вѣдъ польскихъ: istnieć, istnienie.

к съ дайникомъ (dativ.) выдае ся декотрымъ конструкцію ненародною, мимо, що такъ уживае людъ въ многихъ околицяхъ. И тутъ есть певный вѣдтѣнокъ въ выраженю, коли скажемо к (ик, ко) Львову а до Львова. „Къ Львову“ означае самъ напрямъ, околицю Львова; „до Львова“ означае не лишень напрямъ, але опредѣляе точно границю: до мѣста Львова.

коло въ значеню beinahe, annäherungsweise уживае ся не всюды гаразд. „Коло милѣ вѣдъ мѣста“ такъ нѣхто не говорить; треба сказати: зъ милю вѣдъ мѣста, майже на милю вѣдъ мѣста, трохи не миля вѣдъ мѣста. Выстерѣгати ся належить въ стилю повтаряня того самого слова пр. „найдено коло 1., коло милѣ вѣдъ мѣста“.

„кощунствовати“. Коли зъ одной стороны такій, всѣмъ легко зрозумѣлій „московскій“ слова, якъ „однообразный“ притьмомъ переміняе ся на „народный“ выразъ „одноманітный“, то зъ другои сторовы вводить ся таке чисто россійске, до того намъ таки незрозумѣле слово „кощунствувати“ безъ страху. „Зачавъ скакати и кощунствовати биля труны“ — то маѣ бути по украиньски! — „кощунствовати“ = вытворяти мовь несамовитый.

(Дальше буде.)

и жиды не голодний. Що переважна часть тыхъ жертводавцѣвъ — се рускій селяне, про се мабуть не треба и згадувати.

— **Головный зѣздъ „кулокъ рольничихъ“** вѣдбуде ся въ Ланцутѣ въ днях 3 и 4 н. ст. липня с. р. Въ програму зѣзду входять; богослуженя вѣдли обохъ обрядовъ, наради, прогулька до фабрики сукна въ Ракшавѣ, звиджене: школки садовничон „кулокъ рольничихъ“ въ пов. ланцутскомъ и выставы повѣтовон. — Якъ загально у насъ вѣдомо, „кулка рольничѣ“ мають на Руси цѣль політично-польонізаційну. „Кулка“ ей тѣшать ся покровомъ сойму, котрый що року призначуе грубѣ тысячѣ. Богато такихъ „кулокъ“, якъ писали торбкъ деякѣ павѣть польскѣ часописи, мають лише фірму христіяньску, а всѣ тонары доставляють тамъ жиды, хочь „кулка“ въ першѣй мѣрѣ заснований нѣбы то для конкуренціи зъ жидовскимъ вызыскомъ. Мимо того, що кулка не тѣшать ся довѣремъ и любовю у загалу Русинѣвъ зъ причины ихъ скрытон и шкѣдливон намъ дѣяльности, у головнѣмъ выдѣлѣ засѣдають рускѣ „каноніки“.

— Послѣдне число „**Свободы**“ (23) сконфіскувала ц. к. прокураторія за вступну статью. Редакція выдала другій накладъ.

— **Сензаційный процесъ.** Вже давнѣйше подали мы коротку вѣсть, що у Львовѣ заносить ся на сензаційный процесъ, котрый выволѣче на свѣтло дня деякѣ тайны изъ-за кулісъ кредитового банку, що его президентъ бувъ кн. Адама Сапѣга, та кине троха свѣтла на таємничу справу коштѣвъ уладжени костюшкѣвскон выставы зъ 1894 року. Теперь ся справа стала актуально, бо прокураторія выступила зъ карными доходженями проти адвоката д-ра Маєвского. Зъ хвилею упадку кредитового банку и оголошеня его ліквідаціи, деякѣ акціонарѣ тои институціи почали страхати ся, що ихъ акціи стануть паперами безъ вартости. Щобы ратувати свое загрожене майно, злучили ся въ синдикатъ, а адвоката Маєвского выбрали своимъ синдикомъ. Синдикатъ розпочавъ дуже енергічну акцію: скликувавъ надзвычайнѣ зберы акціонарѣвъ, вносивъ поданя до торговельного суду та мѣстерства, ажь вкѣнци синдикъ д-ръ Маєвскій хопивъ ся крайного способу, бо зажадавъ вѣдъ кн. Сапѣги, бувшого президента банку щобы выкупивъ всѣ акціи по номінальнѣй вартости, а кромѣ того заплативъ 3-лѣтнѣй вѣдсотки и понѣсъ кошты синдикату. Въ противнѣмъ разѣ д-ръ Маєвскій загрозивъ карнымъ донесеньемъ противъ кн. Сапѣги. Коли-жь тѣ погрозы оказали ся безуспѣшными, д-ръ Маєвскій зробивъ крокъ дальше и выдрукувавъ письмо, въ котрѣмъ обговорюе тайны ліквідаціи кредитового банку, а до сего письма долучивъ списъ дальшихъ, що мали опѣсля появити ся.] Заголовки тыхъ статій мали таємничу закраску; межь иншими були тамъ такѣ: „Запропащене таємничихъ документѣвъ“, „Велика тайна рахункѣвъ краєвои выставы“, „Тайнѣ депешѣ князя“ и т. д. Вѣдбитку того письма переслано одному зъ директорѣвъ банку въ бажанемъ, щобы про нен закомунікуванъ хорому вѣдъ той часъ кн. Сапѣзѣ. Дальше назначено князеви 24 годинъ, а пѣзнѣйше 6 днѣвъ до намыслу и полагодженя справы, въ противнѣмъ разѣ заповѣджени статьѣ мали появити ся. Рѣвночасно передано ту саму публікацію кѣлькомъ членамъ родины Сапѣгѣвъ зъ замѣткою, що поки-що сю статью друковано лишь въ 10 примѣрникахъ. На сю публікацію кн. Сапѣга вѣдповѣвъ карнымъ донесеньемъ. Слѣдчимъ судьею въ сѣй справѣ бувъ радникъ Сварниченскій. Князя Сапѣгу будуть заступати львѣвскѣ адвокаты д-ръ Грекъ и д-ръ Ашкенази, а Маєвского д-ръ Шаляй и д-ръ Лепковскій зъ Кракова.

— **Судьѣ противъ адвоката.** Передъ окружнымъ судомъ въ Сяноцѣ вела ся черезъ кѣлька днѣвъ карна розправа, въ якѣй обвинителями выступили пп Іосифъ Дрималикъ и Евстахій Дудровичъ адъюнкты суду въ Березовѣ, противъ обвиненого д-ра Вінкентія Данця, адвоката въ Березовѣ, зъ закиду о обиду чести. Мѣжь наведеными судьями а адвокатомъ вытворивъ ся антагоніамъ, въ наслѣдокъ якого судьѣ примѣнювали законы зъ цѣлою строгостію до адвоката и его клієнтѣвъ, а адвокатъ не лише своимъ поведенемъ въ судѣ, але посторонными забѣгами старавъ ся поведене судьѣвъ выставити нелегальнымъ надужитемъ свого становиска. Д-ръ Данецъ вніесъ бувъ жалобу до высшихъ властій, наводячи кѣльканацять случаѣвъ шорсткого поведеня судьѣвъ зѣ сторонами. Сянѣцка прокураторія вѣточила карне слѣдство д-рови Данцеву за клевету, але по кѣлькохъ мѣсяцяхъ вѣдступила вѣдъ него, позишаюнъ пошкодованымъ вѣдьну руку въ доходженю своихъ обиды. Тымчасомъ вѣденьскій органъ адвокатѣвъ Das Vaterland выступивъ противъ березовскихъ судьѣвъ, а п. Станіньскій вніесъ дотычну интерпеляцію въ парламентѣ. Се выклекало дисциплінарку противъ пп. Дрималика и Дудровича, яку три разы застановлювано и вкінци залишено. Теперь на поручене окружного суду въ Сяноцѣ выточила слѣдство дисциплінарна рада адвокатскои палаты. И противъ д-ра Данця дисциплінарка не найшла стойныхъ закидѣвъ. Остаточно оба судьѣ выступили зъ жалобою за обизу чести, а трибуналъ засудивъ д-ра Данця на два мѣсяцѣ арешту зъ замѣною сеи кары на 1200 коронъ гривны. Д-ръ Данець зголосивъ вѣдкликъ вѣдъ вироку що-до вины и кары, а приватнѣ обвинителѣ що-до замѣны арешту на гривну.

— Выдѣлъ читальнѣ „**Просвѣты**“ въ **Розтокахъ** складае прилюдну подяку головному выдѣлови товариства „Просвѣта“ у Львовѣ за дарованѣ книжки вартости 15 зр. (30 к.), а такожъ д-рови Куликови, О. Стефановичови, пароховн Кутѣ, О. Гошоватюкови, пароховн Рѣжна великого за зложене по 2 К. на фондъ читальнѣ и Вп. Побѣгущому, учителеви въ Бѣлоберезцѣ, за 1 К 20 сот. и за книжки вартости 3 К для читальнѣ. Бѣгъ заплать Вамъ! — *Выдѣлъ.*

— **П-на С. Крушельницка** наша землячка, артистка-співачка оперова у Варшавѣ, дѣстала на памятку побуту шаха перского у Варшавѣ, золотый перстень. Крѣмъ п-ны Крушельницкои дѣстали перстенѣ ще чотира иншѣ артистки театру.

— **Войсковѣ вправы зъ выбуховыми матеріялами** розпочали ся въ Перемышли минувшои пятницѣ. Вѣддѣлъ піонерѣвъ вымашерувавъ пѣдъ село Пралкѣвцѣ и почавъ стрѣляти. Сильный гукъ чути було ажь до Перемышля, а деякѣ выстрѣли були такъ грѣмкѣ, що шибы въ каменицяхъ дзвонили. Корпусовѣй школы зъ Кошицъ и зѣ Львова прибули до Перемышля за-для студіованя найновѣйшои системы закладаня крѣпостей.

— **„Клюбъ реформы“.** Пѣдъ такою назвою основалось у Львовѣ польске політичне товариство и дня 17 с. м. вже уконституовало ся. Головою товариства выбрано инжинѣра Генрика Чапліцкого, заступникомъ адвоката д-ра Ашкеназого, выдѣловыми: д-ра Адама, инжин. Гавзнера, Кшищковского, Лясковніцкого и д-ра Райтера. На першѣмъ засѣданю новоосноваиого товариства Лясковніцкій выразно зазначивъ, що оно не буде репрезентувати нѣякои політичнои окремои партіи, а буде осередкомъ, де можуть збѣгти ся всѣ партіи, хочь бы ворожѣ, коли лишь можуть найти спѣльнѣ точки. Програмою товариства буде борба зъ панующою системою. „Клюбъ реформы“ е на скрѣзь вѣльнодумный.

— **Про взаимины мѣжь дворами а громадами** подае Kurjer lwowski [зъ дня 20 с м.] дуже цѣкавѣ и характеристичнѣ нотатки. И такъ зъ Монастирцн [пов. лѣського] доносить до Kurjera lw. громадска зверхность: „Вѣдъ непамятныхъ часѣвъ побирали громадяне зъ лѣсѣвъ дворскихъ по фѣрѣ дерева тыждено на одного господаря. Такъ було за пок. графа Жигм. Красицкого. Вѣдъ мая 1899 р. его сынъ гр. Иги. Красицкій, посолъ на соймъ краєвый, заявивъ громадянамъ выразно, що нѣчо не дасть, и що они нѣякого найменшого навѣть права нѣ до побирання дерева нѣ до пасовискъ не мають. Цѣны за дерево и пасовиско означивъ такъ высокѣ, що денде дешевше то все дѣстане. Однакъ — якъ старѣ господарѣ зъ Монастирця кажуть — тѣ лѣсы и пасовиска були давнѣйше ихъ власностію; ажь при заведеню книгъ грунтовыхъ записано ихъ на власность дворску, а господарѣ, живучи въ згодѣ зъ пок. Жигм. Красицкимъ, не хотѣли вдавати ся въ процесы. За се позбавлено громаду власности и сервітутѣвъ. Ото одна зъ исторій справы лѣсѣвъ и пасовискъ“. — Въ другѣй дописи зъ Бучача читаемо: „Село Космриновъ [пов. бучацкого] перейшло сего року въ посѣданє пп. Потоцкихъ зъ Бучача. Довгій лѣта було оно власностію жида Візельберґа и его родины, ажь передъ двома роками перейшло на власность п. Чарковского, котрый сто разѣвъ гѣрше вѣдъ жида давъ ся въ знаки громадѣ, бо заборонивъ доступъ до жерелъ воды, заборонивъ навѣть мочити конопѣ въ Дністрѣ, казавъ убивати всѣ псы безъ выимку и т. п. Додати треба, що се село мае тѣлько одну однюку керницю на 900 душъ населеня. Тому зрозумѣе кождый, зъ якою радостію вѣдпроваджували люде „свого добродѣя“, коли выѣздивъ зъ села. Ото задзвонили ему у всѣ дзвоны на дорогу. Чемный для Чарковского парохъ мѣсцевый о. К. [пише Kurjer lw.], хотѣвъ выбити хлопци, що дзвонивъ „зъ радости“, и бѣгъ до него, але пошпотавъ ся на дорозѣ та упавъ якъ довгій на землю, що выкликало мѣжь людьми загальну веселѣсть. — Зъ сихъ двохъ нотатокъ видно, що не такъ ще скоро запануе згода и порозумѣня мѣжь „ludkiem“ а „dworkiem“, коли обшарники въ сей способѣ, якъ наведено, будуть собѣ зъединувати любовь и довѣре селянъ.

— **Зъ Романова коло Бѣбрки** пишуть намъ: Въ самъ день обходу „свободы“ [3 мая] заложено основный камѣнь пѣдъ будову муровано читальнѣ въ Романовѣ. До теперь вымуровано фундаменты а выпалюе ся 30.000 цеголъ. Дѣмъ буде 16 метрѣвъ довгій, о чотирохъ комнатахъ зъ льокалемъ на зборы и склепъ. Будынокъ буде покрытый блахою. Кошты будовы вынесуть 1500 зр., кромѣ роботы тяглон и пѣшон, котру охотно поносять самѣ громадане. До осени мабуть будынокъ буде скѣнченый. — Щасть Боже! и честь такѣй громадѣ!

— Зъ **Пшеворска** доносять намъ: Дня 20 с. м. въ бѣлый день напавъ мазурь зъ села Ґорлічины (Gorliczyna) пѣдъ Пшеворскомъ на старшого стражника скарбового Ив. Яворского, переходячого дорогою за мѣстомъ, и хотѣвъ его пробити шаблею, котру ему вытягнувъ, зайшовши несподѣвано зъ заду. Дивно, що мѣсце те людне, а нѣхто нападеному не прийшовъ зъ помочію. Напастника, котрый що-нно вѣдсѣдѣвъ кару одноробчон вязницѣ за убійство, увязнено.

— **Злодѣй въ лапцѣ на щуры.** Въ селѣ Кривенькѣмъ, гусятинъского повѣта, лучила ся немила пригода старому конокрадови Юркови Касѣльскому. Господарь зъ того села Петро Кузикъ зауважавъ, що Касѣльскій острить собѣ зубы на его пару гарныхъ коней, котрѣ стояли у невеличкѣй стайни. Стайня замыкала ся на звычайный деревляный засувъ, а въ стѣнѣ була дѣра, куды вкладало ся руку до середины, щобы засувъ вѣдсунути. Отже Кузикъ пѣшовъ до головы по розумъ и въ тѣй дѣрѣ наставивъ зелѣзну лапку на щуры. Таки слѣдуючон ночи Касѣльскій загостивъ до Кузиковои стайнѣ; але ледви встромивъ руку въ дѣру, якъ наставлена лапка запала, а зелѣзнѣ клѣщѣ здусили руку злодѣя. Бѣдачиско конокрадъ старавъ ся всякими способами вырвати ся зъ лапки, але надаремно. Другу руку годѣ було всадити крѣзь вузку дѣрку, а въ иншій способѣ лапки не можь було вѣдчинити. Такъ придержаный, Касѣльскій перестоявъ пѣдъ стайнею, ажь до рана, коли надѣйшовъ господарь и врадовавный своимъ концептомъ, вѣдпровадивъ злодѣя до вѣйта.

— **Ґрафиня Льонєва — а ей батько.** До зговды мѣжь граф. Льонневою, б. архнки. Стефанією, а ей батькомъ, бельгійскѣмъ королемъ Леопольдомъ, забуть не прийде. Нѣмецкѣ часописи пишуть, що гр. Льонєва понехала вже гадку ѣхати до Ґаштайну, де мала стрѣнути ся зѣ своимъ батькомъ. Король Леопольдъ взявъ такожъ назадъ свѣй дозвѣлъ на приѣздъ дочки; отже знакъ, що зъ дочкою знову зѣрвавъ.

— **Паленє трупѣвъ.** Мѣска рада Петербурґа рѣшила завести поетепенне паленє трупѣвъ. Въ тѣй цѣли мае мѣсто побудувати окрему крематорію, де поки-що зъ примусу будуть передавани до спаленя трупы такихъ небѣщикѣвъ, що не полишили родины, котра заняла бы ся похоронами. Про иншихъ будуть запытувати ся рѣдни. Натомѣсть всѣхъ тыхъ, що умруть въ шпиталяхъ, обовязково будуть палити въ крематорію.

— **Засудъ смерти.** Дня 18. с. м. вѣдбула ся передъ трибуналомъ судьѣвъ приселжныхъ въ Тернополи розправа противъ 26-лѣтного Петра Розвадовского, пропінаційного сторожа зъ Теребовлѣ, за злочинъ убійства, котрого допустивъ ся обжалованый на власнѣй молодѣй, бо ледви 16 лѣтнѣй жѣнцѣ, Катринѣ. Жорстокій мужь задушивъ свою жѣнку; а щобы затерти слѣды убійства повѣсивъ ю на гаку и пустивъ поголоску, будь то Катрина сама повѣсила ся. Розвадовскій бувъ собѣ налоговый піякъ, а оженивъ ся лишь за-для вѣна. Обжалованый и его оборонець старали ся доказати, що Катрина умерла самоубійчимъ способомъ. Однакъ не повело ся имъ; судьѣ присяжнѣ потвердили вину Розвадовского, а трибуналъ засудивъ его на кару смерти.

— **Пожежа лѣса.** Зъ Немирова доносять: Дня 14 с. м. въ полудне згорѣло въ немировскихъ добрахъ 40 морґѣвъ лѣса. Необезпечена шкода выносить понадъ 24.000 коронъ. Въ ратунковѣй акціи дуже помѣчною оказала ся немировска сторожа добровольцѣвъ, недавно що зорґанізована. Пѣдчасъ пожежѣ зазнала молода сторожа велику зручность и пратомность; якъ бы не се, огонь мѣгъ бы бувъ скѣнчити ся великимъ нещастемъ.

— **Огнѣ.** Дня 3-го с. м. выбухъ огонь въ селѣ *Семиковцяхъ* и знищивъ 5 загородъ, зъ котрыхъ три були обезпечени. Шкода 3.900 кор. а причина огню невѣстна. — Дня 6-го с. м. знищивъ огонь 3 хаты, одну стайню и одну стодолу въ *Цетулю* [пов. яворбвского]. Шкода 2 890 кор., а огонь выбухъ зъ причины неосторожности Параньки Марцелюхъ, що выймила хлѣбъ зъ печи зъ вуглемъ и вынесла до коморы. — Въ *Бзуполю* выбухъ пожаръ въ шопѣ Іосля Бінденґлеса дня 5 червня и знищивъ сусѣдну шопу Павла Трошка, дѣмъ и будынки Мальнѣбѣды, Проця Кудлы и стбгъ сѣна Якова Чверды. Шкода до 2.300 кор. була обезпечена лише на 1000 кор. Причина пожару невѣстна. — Дня 8-го с. м. передъ полуднемъ выбухъ огонь въ *Узинѣ* [пов. станиславбвского], въ шопѣ Дмитра Войчука и при сильнѣмъ вѣтрѣ знищивъ 31 загородъ зъ всѣма будынками. Загальна шкода 24.300 кор., була обезпечена на 10.140 кор. Причиною пожару були дѣти, що бавили ся сѣрниками. — Въ *Августовцѣ* [бережаньского повѣта], погорѣло дня 8 с. м. 17 загородъ. Шкода 23.202 кор., була обезпечена лише на 4.600 кор. Причиною пожару бувъ такожъ недоглядъ надъ дѣтьми, бо на подворю Гринька Васильчишина бавивъ ся 4-лѣтный сынъ Дмитра Васильчишина сѣрниками и запаливъ купу соломы. — Въ *Голгочахъ* коло Пѣдгаецъ дня 11 с. м. знищивъ огонь 23 загороды, запасы збѣжа и знаряде господарске. Причиною огню було курене тютюну въ стайни Олексы Федчишиного его пяным сыномъ Вас. Федчишинымъ. Шкода 28.000 кор. — Въ *Бахорѣ* коло Перемышля дня 14 с. м. знищивъ огонь 10 загородъ селянъскихъ и зробивъ шкоду на 10.000 кор. — Въ *Побужанахъ* коло Буська [пов. каменецкого] дня 18 с. м. впало жертвою огню 18 господаретвъ, крѣмъ сего ще пара коней и кѣлька телятъ. Погорѣлцѣ, крѣмъ одного, всѣ були обезпечени въ „Дністрѣ“. — Сей рѣкъ є дуже обильный въ огнѣ и вже дотепер вѣдъ весны сотки тысячъ людского добра пѣшло зъ дымомъ. Огнямъ сприяють пануюча посуха и частѣ вѣтры. По селахъ здала бы ся теперь якъ найбѣльша осторожность, а зверхности громадскѣ, якъ знаемо, маловажать собѣ часто се небезпеченьство.

— **Спростоване похибокъ.** У фейлетонѣ въ ч. 123 п. заг. „Фридрихъ Паульзенъ“ простуемо отсѣ похибки: Въ 1. стовпци въ 9 стрбчцѣ зъ долу замѣсть Fechterleben мае бути Feuchterleben; въ 3. стовпци въ 12 стрбчцѣ зъ долу зам. „зъ тепломъ серця“ мае бути „тепломъ серця“, а въ 9. стрбчцѣ зам. „Раумерови“ мае бути „Райтерови (Reuter)“.

— **На будову Народного Дому** въ Стрыю жертвували дальше: Мѣщаньска Бесѣда въ Стрыю доходъ зъ фестыну 50 кор., о. Теодоръ Дзьоба зъ Протесъ 30 кор., читальня Просвѣты въ Конюховѣ 12 к. 70 с.; дальше по 10 кор.: громада Тухля, д-ръ Тшесньовскій зъ Щирця, оо. Рожаньскій зъ Мостищъ и Кордуба зъ Рожнѣтова; п. Романъ Тишовницкій 5 кор., читальня Просвѣты въ Дашавѣ 4 к. 5 с., о. Андиковскій зъ Цуцяловець 4 к., о. Строцкій зъ Синовѣдзка выжного 2 к., п. Маєръ зъ Дашавы 1 к. 10 сот. — За дары сѣ складае Впов. дателямъ сердечну подяку, — *Дирекція.*

— **Всюды бацилѣ!** Одинъ италійскій лѣкарь зъ Неаполя прийшовъ по довшихъ дослѣдахъ до высновку, що крѣзь шкаралупу яецъ дѣстають ся до бѣлка рѣжнѣ бацилѣ, н. пр. тифу и дифтерін, и тамъ розвивають ся якъ найлѣпше; деякѣ протискають ся навѣть до жовтка. Зъ уваги на сю небезпечность, згаданый лѣкарь не радить ѣсти сырыхъ яецъ, коли нема певности, що они вѣльнѣ вѣдъ бацилѣвъ. А що про се дуже трудно впевнити ся, то найлѣпше споживати лише добре вываренѣ яйца.

— **Дрѣбнѣ вѣсти.** Маршалокъ краєвый гр. Стан. Бадені звидѣвъ вчера фабрику вагонѣвъ въ Сяноцѣ и вернувъ нинѣ до Львова. — Въ справѣ загадочного убійства ученика Вінтера въ Хойницяхъ власти ведуть дальше слѣдство, звернене головно противъ кравця Гофмана. — Богатѣ поклады камѣнной соли вѣдкрыто коло мѣста Вилуйска, въ окрузѣ якутскѣмъ надъ рѣкою Сунтарою. — Въ Тифлісѣ на Кавказѣ померъ властитель копалень нафты Мирзоевъ и записавъ свое майно 800.000 рублѣвъ на 90 стіпендій для ученикѣвъ школъ высшихъ въ Москвѣ и Петербурзѣ, уроженцѣвъ краю закавказкого. — У Львовѣ померъ въ 59 році життя кс. Мих. Кузняревій, спенсіонованый лат. священникъ. — Въ Тарнобжеґу втопивъ ся у Вислѣ Викт. Госціщенскій, дѣтарь староства. Полишивъ жѣнку и дѣти. Трупа его не выпайдено.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу ремѣсничо-промыслову у Львовѣ.**

Наука, штука и література.

— Записки Наукового Товариства імени Шевченка під редакцією *Михайла Грушевського* Том XXXVII. V. книжка за 1900 рік мае такій змѣстъ: Ковтки т. зв. „київського типа“ у сучасних Кавказців подав *Михайло Грушевський* (1—4 ст.) — *) Карпаторуське письменство XVII—XVIII віків, подав др. *Іван Франко* (1—91 ст.) — Археольоґічний з'їзд у Київі подав *Микола Биляжевич* (1—11 ст.) — Miscellanea: а) Довжанське, Четвероєвангелие под. *др Франко*; б) Невѣстний лист Мазепи до міста Львова, под. *С. Томашівський*; в) Два автоґрафи Францішка Смольки, под. *др. Ів. Франко* (1—16)— Наукова Хронїка: Огляд західно-европейської літератури по культурній і політичній істориї, істориї літератури і штуки, за 1899 р., подав *др. М. Кордуба*. І. Історіософія, помічні науки істориї, загальні публїкациї. II. Старинні часи (1—28 ст.) — Бібліоґрафія (реценсиї й справоздання, зміст на с. 44) (1—44 ст.).

Реферати призначені на київський археольоґічний з'їзд означені зьвіздкою *).

— Вѣденьского тыжденника „**Die Zeit**“ появивъ ся 298-ый зошитъ зъ такимъ змѣстомъ: Das parlamentsfremde Ministerium. Von S. — Die chinesischen „Boxer“. Von Wilhelm F. Brand. — Zur Verurtheilung Masaryks Von Dr. Julius Ofner. — Josef Dejacque. Von Gustav Landauer. — Die Verantwortlichkeit des Arztes. Von Prof. Dr. Anton Weichselbaum. — Hausfrauen und Dienstboten in Deutschland. Von Mathilde Lammers. — Prag als deutsche Literaturstadt Von Prof. Dr. Alfred Klaar. — Incunablen. Von Richard Muther. — Die Woche: Volkswirtschaftliches; Kunst und Leben. — Bücher. — Revue der Revuen. — Courtisane. Von Elsbeth Meyer-Förster.

Передплату на сей тыжденникъ чвертьрѣчно **3** зр. приймають почта, всѣ книгарнѣ и адміністрація: Wien, IX/3, Günthergasse I. Числа на показъ даромъ и оплатно.

Телеґрамы.

Вѣдень 21 червня. Засѣдане робѣтничои рады (Arbeiter Beirath) скликано на 2 липня с. р. Президувати буде міністеръ торговлѣ бр. Каль.

Софія 21 червня. Зъ огляду на се, що праса заняла досыть приязне становиско супротивъ хлопскихъ розрухѣвъ, заострено провізорично прасовѣ приписы. Именно вѣдповѣдальность друкаря, редактора и накладцѣ.

Лондонъ 21 червня. Передня сторожа Гуптера обсадила безъ опору Кріґерсдорпъ, мѣсцевость мѣжь Преторією а Йоганесбурґомъ. Метуенъ побивъ Девета, котрый загородивъ бувъ Англійцямъ вступъ до Гальброну. Гутонъ здобувъ дѣ арматы. Телеґрафічне сполученє зъ Капштадомъ назадъ заведено. Склепы въ Йоганесбурзѣ поотвирано.

Капштадъ 21 червня. Одинъ зъ дневникѣвъ доносить, що Робертсъ вѣзвавъ Боту, абы пѣддавъ ся. Бота просивъ о пятидневне завѣшенє оружія.

Льоренцо Маркізъ 21 червня. Фабрики амуніціи для армій Бурѣвъ знаходять ся теперь въ Ліденбурзѣ. Деветъ мае пѣдъ собою 6000 людей въ Оранїи, Бота 2.500 людей (?) въ Трансвалю. Въ малыхъ вѣддѣлахъ є 1500 людей.

Переписка Редакціи и Адміністраціи.

Вп. В. Чо. въ Ст. До кѣнця року прийде ще 4 кор. бо така залеглѣсть була за 1899. — С. Ґа. въ Лу. До кѣнця червня прийде ще 3 кор. 80 сот. І. Но. въ Ся. До кѣнця року ще 17 коронъ 60 сотикѣвъ. — В. Бу. въ Бѣ. зо. Теперь вплачено на 3 кварт. вже 60 сот. — Р. Со. въ Ст. Заплачено до кѣнця 2 кварталу а числа хибно здержанѣ висланѣ уже всѣ.

Пудръ княжій

бѣлый приятно прилягае до лица, надае красну и натуральну бѣлость. — Коробка мала 60 кр., цѣла 1 зр., въ лебедомъ 1 зр. 50 кр. — **рожевый и кремовый** по 70 кр., 1 зр. 20 кр. и 1 зр. 60 кр.

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ
Львовъ: склепы вдасний: ул. Сикстуска 25, ул. Галицка ч. 11. Краковъ: Сукенницѣ ч. 20. Чернѣвцѣ: Ринокъ ч. 2. Перемышль: Францішканьска ч. 24

Надѣсланѣ.

Розпочато парцеляцію посѣлости (несобдовженов), обймаючон разомъ 630 моргівъ чорнозему (рблѣ и лукъ надъ 520 моргівъ, врештѣ гарный лѣсъ). Вддаленѣ вдъ мѣста Зборова и найблизшон стацін зелѣзничон 7 взглядно 9 кильом., вдъ гостинца 3 килм.

Цѣна грунтовъ умѣрена. Хто маѣ охоту до купна, може дстати близшу информацію въ канцеляріи адвок. д-ра Вітліна у Львовѣ, ул. Сикстуска 37. 316 2—3

ЗМѢНА МЕШКАНЯ.

Вдъ 10 дѣтъ истнуюче ЗАВЕДЕНѢ ДЕНТИСТИЧНО-ТЕХНІЧНЕ Б. БЕРГЕРА перенесено до пасажу Гавсмана ч. 8. Таможе выготовляе ся штучнй зубы и щоки, пбсла найновѣйшихъ системовъ въ каучуку и золотѣ безъ пдклебѣня, такожь всякй репарацій, входячй въ кругъ дентистики технічнон. При помочи найвытравнѣйшихъ помочничихъ снлъ заграничныхъ выготовлае всякй роботы пдъ гарантією по дуже низькихъ цѣнахъ. 110 38—144

Заведенѣ отворене цѣлый день.

Д-ръ Антоній Роицкій
(Бергеръ)

Спеціалістъ для недугъ шкбрныхъ и венеричныхъ недугъ жѣночихъ и мѣхуровыхъ, лѣчить методою досвѣдченою, довголѣтною. Такожь Панбовъ на взбръ Lindeviseu нарою.

Ординуе вдъ 9—11 рано поподудни вдъ год. 4—6.

На жадане лѣки можуть бути выданй въ аптики въ дискретный способбъ. — Порадникъ почтою 1 зр. 20 кр. — Львовъ ул. Зиморовича ч. 5. 167

ПРОМЕСЫ

на 3% Льосы австр. кредит. земск. заведенія

Головна выграна 50.000 зр.

тягнене 5 мая

спродають по 1 зр. и стемпель 50 кр. разомъ 1 зр. 50 кр.

СОКАЛЬ и ЛЛѢНЪ

банковый дмъ и контора вымѣны у Львовѣ.

Порученя зъ провінцій полагоджують ся вдворотною почтою. 7

Яко добру и певну льокацію

поручаемо:

4½% Листы гіпотечнй,
4% Листы гіпотечнй коронові,
5% Листы гіпотечнй премійованй,
4% Листы Тов. кред. земского,
4½% Листы Банку краевого,
5% Облігацін Банку краевого,
4% Позичку краеву,
4% Облігацін пропінаційнй и всякй ренты державнй.

Папсры тй продаемо и купуемо по найточнѣйшомъ курсѣ деннбмъ. 374 [3]

КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. упр. галиц. акц. Банку гіпотечного.

ЛИЛІЕ

въ ресторацін ЛАФТУЛЫ ТЕНФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12 дмъ власный, можна дстати щодекие вже о годинѣ 8-ій рано горячй снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печена вепрова въ капустою	15 кр
Сякай лески	12 »
Фінчки	12 »
Ножка теляча въ хрѣномъ	10 »
Ковбаска въ хрѣномъ	6 »
Кавіяръ	15 »
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 »

Всякй напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для невности, що походять въ моихъ ресторацій, даю вдбираючимъ марки. — Найлѣпшй пивовар по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ страв и напитковъ засмотрена кухня.

79 195—? Зъ высокимъ поважанемъ
НАФТУЛА ТЕНФЕРЪ.

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкон

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайги, тасьмы мѣрничй, піоны, лібелѣ манометры и т. п.

Уряджене дзвонковъ електричныхъ.

Всякй направки подагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Курсъ Львовскій

въ дни 21 н. ст. Червня 1900.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	370 —	377 —
Банку для торговлѣ и промыслу 200 зр.	350 —	360 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	— —	— —
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	421 —	426 —
Зелѣз. Львов.-Черновц.-Яссы по 200 зр.	534 —	549 —
Листы заставній на 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. въ 10% прем.	109 30	110 —
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	98 30	99 —
» » » 4% 60 л. по 200 кор.	92 —	92 70
» краевого 4½% а. в. льос. въ 51	99 —	99 70
» » 4% а. в. льос. въ 57 л.	93 —	93 70
Товарыства кредит. 4% (I. емісія)	93 —	93 70
» » 4% льос. въ 41½ л.	93 50	94 20
» » 4% льос. въ 56 л.	91 20	91 90
Облиги на 100 зр.		
Галиц. фонду пропінаційного 4% в. а.	95 50	96 20
Буков. фонду пропінаційного 5% в. а.	— —	102 —
Комунальнй Банку краев. 5% (II. ем.)	100 —	100 60
» » 4½% (III. ем.)	99 50	100 20
Позички краевон въ 1873 по 6% а. в.	102 —	— —
Позички краевон въ 1893 по 4% а. в.	92 —	93 70
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	89 50	— —
Льосы:	к. с.	к. с.
Мѣста Кракова по 20 зр. (40 к.)	68 50	72 —
Мѣста Станиславова » »	127 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	11 80	11 45
20 франковка	19 20	19 40
Півъимперіялъ	— —	— —
100 Рублѣвъ срѣбныхъ	254 —	258 —
00 Рублѣвъ паперовыхъ	255 50	257 —
100 марокъ нѣмецкихъ	118 80	118 90

Священникъ

пошукуе господинѣ до заряду господарства сѣльского и до кухнѣ женщины въ середнбмъ вѣцѣ. Зголошеня С. Г. почта Солотвина коло Богородчанъ poste restante. 320 1—3

Пошукуе ся

интелигентное управительки дому въ середныхъ лѣтахъ и домового учителя для 7-лѣтного мальчика. — Адресъ: A. C. poste restante Лбмна. 314 2—4

Мимо того, що вовна и ресгаръ подорожѣли о 30%, продае ковдры и матерацы по давныхъ низкихъ цѣнахъ лише спеціальна робтня и магазинъ постелей. ІОСИФЪ ШУСТЕРЪ, Львбвъ, Коперника ч. 5
Цѣнники gratis. 81

200 МАШИНЪ ДО ШИТЯ до выбору. — Найлѣпшй до гафту. Ратами 66 зр. готбвкою 60 зр. Наука гафту безплатно. Прошу жадати цѣнниковъ. *Іосифъ Иваницкій*, Львбвъ Академічна 26. 248 17-16

„КРАЄВЫЙ СОЮЗЪ КРЕДИТОВЫЙ“

стоваришеня зареестроване зъ обмеженою порукою у Львовѣ (ринокъ ч. 10, I. поверхъ въ домѣ „Просвѣты“) приймае вкладни ощадности въ довольнбй высотѣ и опроцентовуе на 4½%.

Одинъ удѣлъ членьскій въ „Краевбмъ Союзѣ Кредитовбмъ“ выносить 50 коронъ; кождый членъ може мати бблше удѣловъ. При вплачуваню першого удѣлу належить вложити также вписове въ квотѣ: 2 корони на фондъ резервовый. Вдъ удѣловъ членьскихъ в вплачуе „Краевый Союзъ Кредитовый“ за рбкъ 1899 дівіденду въ высотѣ 5%.

Призбираныхъ грошей уживае „Краевый Союзъ Кредитовый“ на *пасмотрюване русскихъ товариствъ кредитовыхъ потрѣбнымъ засобомъ капіталу оборотового*, якъ также на *переведене корнстныхъ парцеляцій*.

Складаймо русскій грбшь въ своѣй институціи.

Що тыждня
свѣжій транспортъ
ПОРОШКУ
Захерліна и Анделя
до выгубленя хробацтва всякого рода
поручае
Альойзій Гібнеръ
Львбвъ, Ринокъ 38.
304 3—7

ОГОЛОШЕНЕ.

„КРАЄВЫЙ СОЮЗЪ КРЕДИТОВЫЙ“ выдавъ для русскихъ товариствъ кредитовыхъ потрѣбній друки и продае ихъ по отсихъ цѣнахъ:

Книга довжниковъ	арк. по	10 сот.
Замкненя мѣсячнй	» »	5 »
Инвентарь довжник.	» »	5 »
» вкладник.	» »	5 »
» удѣловъ	» »	5 »
Книга годовна	» »	10 »
» звідайчія	» »	10 »
» вкладовъ щадн.	» »	10 »
» удѣловъ членьок	» »	10 »

Купувати и замовляти належить въ „Краевбмъ Союзѣ Кредитовбмъ“ у Львовѣ, Ринокъ ч. 10, I. поверхъ. 5—5

КОМАР

двотижденник гумористично сатиричний.

Одинокий гумористичний ілюстрований орган на Руси Видае і за редакцію одвічае: Іван Кунцевич.

Цілорічна передплата 4 зр., на пів року 2 зр., квартально 1 зр. Редакція і адміністрація: *Львів, ул. Личаковска ч. 23.*

МОЛИТВЕНИКЪ ДЛЯ ДІТЕЙ

виданій
коштом руснего тов. педагогічного

В полотняній оправі з золоченим хрестом 20 кр. В паперовій окладці 15 кр.

Продае ся в книгарни Наук. тов. ім. Шевченка, Львів, ул. Чарнецкого ч. 26.

КАВУ

лучшу въ тонкихъ ворочкахъ 5-кіловыхъ по цѣнахъ 11 зр., 10 зр. 50 кр., 10 зр., 9 зр. franco и низше.

Токай кураційный

въ фляшкахъ ½ літровыхъ по 3 зр. и 2 зр. Самородный по 1 зр. 20 кр.

Коняк французкій

въ фляшкахъ ¾ літровыхъ по 5 зр. 4 зр. 20 кр.

Мѣдъ питный

по 80 кр. за фляшку ¾ літрову

поручае
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.
20 69—0

ОГОЛОШЕНЄ.

Бідлисъ товариства задаткового „ДОБРОБЫТЪ“ общества зар. зъ обмеж. порукою въ Самбрѣ представляе ся за мѣсяць май 1900 якъ слѣдуе:

I. Станъ пасивовъ: удѣлы членовъ 6947.46 кор.; резервовый фондъ 677 кор. 59 сот. б) вложено въ маю 3934 кор. 46 сот.; вынято 264 кор. 84 сот.; остае ся зъ кбнцемъ мая 44577 к. 57 сот.; сальдо процентовъ (побраныхъ) 2085 кор. 42 сот. Сума 54288 кор. 04 сот.

II. Станъ активовъ: пожички удѣленій: а) зъ початкомъ мая 47158 кор. 42 сот.; б) удѣлено въ маю 11383 кор.; в) сплачено 5201 кор.; станъ зъ кбнцемъ мая 53340 кор. 42 сот.; въ касѣ зъ кбнцемъ мая 309 кор. 45 сот.; ефекта на 50 кор.; сальдо розходовъ админис рацін 588 кор. 17 сот. Сума: 54288 кор. 04 сот. Членовъ прибуло 51, убуло 0, затымъ разомъ зъ кбнцемъ мая 1900 членовъ було 392 зъ декляроваными удѣлами въ сумѣ 21150 кор.

Самбръ 15 Червня 1900. 420

Д-ръ Гумецкій. *Д-ръ Цюкъ.*

Позбсталй по Товарист. Гандлевбмъ
запасы
РОЛЬНИЧИХЪ МАШИНЪ
выпродуе по зниженыхъ, цѣнахъ
Львбвске Бюро гандлеве
при ул. Костюшка ч. 4. 221 24—39

ТОМАСИНУ

(Thomas-Schlacken)

поодинокими мѣшками á 100 К° по цѣнѣ вбдповѣдаючбй процентовому содержаню квасу фосфорового купувати можна въ складахъ 226

„Народнои Торговлѣ“
въ Станиславовѣ, Перемышли, Рогатинѣ и Золочевѣ.

БРЫНДЗЯ ГОРСКА

що дня свѣжа пачка 5 кільогр. 2 зр. 28. Буліонъ по 5 зр., 6 зр. 7·50 и 10 зр. кільогр. Повгусни на сыро до ѣджения, знаменитй на прогулки 2 зр. кільогр.

Двбръ Лапшинъ Бережаны.
317 3—5

Гармоніюмъ

до науки спѣву

дуже тревалон конструкціи
поручае
ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ
у Львовѣ. 94

До десінфекціи!

дешевше нѣжь всюда и завсѣгды вличезный запасъ

Десінфекційныхъ средствъ

якъ:

Квасъ карболевый сирый
Квасъ карболевый въ хрусталахъ
Вапно карболеве и хльорове
Сѣркань зелѣза, Крезолина, Лізоль, Двосѣркань ваняный и т. п.

поручае

Аль. Гібнеръ

Львбвъ, Ринокъ 38.

Для громадскихъ урядовъ, заведень и т. п. при значнѣйшбмъ вбдбираню цѣны выимково низши.

Цѣнники и оферты на бажане до диспозиціи. 302 3—?

ЖЕГЕСТОВЪ

въ Галичинѣ надъ Попрадомъ
зелѣзница, почта, телеграфъ на мѣсци

Найсильнѣйша щава зелѣзиста. Купелева пора треває вбдъ 20 мая до кбнця вересня. Купелѣ боровиновй, зелѣзистй, гідропатичнй и попрадовй.

ВОДА ЖЕГЕСТОВСКА

находить ся у всѣхъ великихъ складахъ мінеральныхъ водъ.

Лѣкарь ординуючій: Д-ръ Володиславъ Мікуцкій, б. асист. клін. гінек. унів. Ягайл. 288 14—20

Цѣс. корол. упри
Рафінерія спіритусу, Фабрика руму, лікеровъ и оцту
Юлія Миколяша Наслѣдниковъ
Якова Шпрехера и С-ки
у ЛЬВОВѢ

поручае старй горѣвки польскй, розолісы, лікеры, румы правдивй зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bondout“ на наливки, также правдивый оцетъ спіритусовый. 864 23—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

СВОБОДА

письмо політичне, просвѣтне и господарске для народу.

Выдае и за редакію вбдповѣдае: Володим. Охримовичъ. — Редакторъ просвѣтно-господарскон части Василь Король, учитель господарства.

Цѣлорбчна передплата выносить 2 зр., на пбвъ року 1 зр. Редакція и адміністрація: Львбвъ, улиця Ббчна Кривова ч. 5

Вбдъ 1 (13) свѣтня 1897 выходить у Львовѣ що четверть (на мѣсци популярныхъ газетокъ „Батькбвщина“ и „Читальня“) тыждева популярна газетка.

ЛЯРНЯ ДЗВОНОВЪ
АНТОНІЯ СЕРАФИНА
ВЪ КАЛУШИ

вбдзначена двома срѣбными медалями

выконуе **дзвоны** рбзнон ваги и приймае ушкоджений дзвоны до переливаня въ найкоротшбмъ часѣ, а также маѣ на складѣ готовй дзвоны рбзнон ваги.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшнй замовленя, прошу о ласкавй замовлена такъ на поодинокй новй дзвоны якъ и на цѣлй групы. За тревалбсть матеріялу и гармонійный звукъ моихъ дзвонбвъ ручу и длятого осмѣляю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. Публицѣ.

Зъ глубокимъ поважанемъ
3789 **АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.**

АДОЛЬФЪ КАМПЕЛЬ

Львовъ, ул. Городецка ч. 3.

Фабрика выробовъ цементовыхъ.

Репрезентація Австр. Тов. акц. фабрики Портляндъ цементу въ Щаковбй. Тов. акц. фабрики вапна гідравл. для фасадъ въ Кальтенлайтебенъ [Kaltenleutgeben.]

Складъ руръ бетоновыхъ и пбдлогъ цементовыхъ власного выробу, также портляндъ-цементу, вапна гідравлічного, вапна скалистого, гіпсу, цегодъ и огнетревалыхъ плытъ, асфальтовои папы даховои, асфальтовыхъ плытъ изоляційныхъ, пбдлбгъ и руръ штайнгутовыхъ для кльоакъ, каналовъ, водопроводовъ, даховокъ, лупку, насадъ, плытъ коминовыхъ, печій кафлевыхъ и тростины суфітовои, а также всякихъ матеріяловъ будовляныхъ, ручачи за ихъ доброту.

Пбдприсмотне роботъ бетоновыхъ, укладане помостовъ и крыте даховъ дахбвкою, лупкомъ, папою огнетревалою и деревнымъ цементомъ [Holzcement] по умѣреныхъ цѣнахъ.

ТЕЛЄФОНЪ ч. 460. 121

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець Иванъ Белей. Одвѣчальный редакторъ Александеръ Борковскій. Папѣръ зъ фабр. Черлянськон. Зъ друкарнѣ Инстит. ту Ставропігійского пбдъ зарядомъ Іосифа Даниляка

Ч. 129. Львовъ, Пятница 9 (22) Червня 1900. Рочникъ XXI.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей" выходитъ въ второкъ, а въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ: у Львовѣ администрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро огологошень ул. Копернина ч. 11, а Бюро газетъ Ал. Кароля Людвика 9, а А. Ольшевского ул. Кадинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитость за инсераты платить у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр.
на пѣвъ року	8 зр.	на пѣвъ року	11 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	14 зр.	на пѣвъ року	7 зр.
на чвертъ року	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне застереженє. — Рекламації неопечатаний вільный вѣдъ порта.

Неодинокє число коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошенія звичай приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчка инсератового або ся мѣсце в зв рубрицѣ „Надсилане" по 25 кр. а. в.

Подяки и инший доношенє приватний тягнуть на пе 5 кр. вѣдъ стрѣчка.

Вóйна въ Хінахъ.

Адміралы и командanты зóбранои на хіньскихъ водахъ мѣжнародноі фльоты рѣшили выдати проклямацію, въ котрóй скажуть, що мѣжнародній вóйска ведуть борбу лише зъ Боксерами и тыми, що ставлять имъ перешкоды въ походѣ до Пекіну. Громада Шангаю вже выдала проклямацію, въ котрóй заявляє, що воєнний кроки держав звернені суть лише противъ Боксерóвъ а не противъ Хінъ. Англійскій контрадміралъ телеґрафувавъ зъ пóдъ Таку, що на послѣднѣй нарадѣ европейскихъ вóйскъ явивъ ся такожь хіньскій адміралъ зъ заявою, що вóнъ готовъ зъ своєю ескадрою станути при боцѣ европейскои фльоты и згасити огнѣ пóдъ котлами. Ся депеша датована 18 с. м.

Телеґрама вóдъ шефа ескадры зъ Чіфу доносить, що станъ раненыхъ є вдоволяючій. Зъ сеи депешѣ выходить, що выслане передъ тымъ командантомъ Пендеманомъ телеґрафічне справоздане про борбу пóдъ Таку, по дорозѣ пропало. Про смерть командanта корабля Iltis, котрый мавъ бути убитый при бомбардованю фортóвъ въ Таку, не надóйшла до Берлина ще нѣяка певна вѣсть. Припускають, що ся депеша пóдроблена Хінцями.

Пóсля урядового японьского донесеня зъ Чіфу, „кольонію чужихъ" пóдъ Тьєнтсіномъ спалено. Зъ Чіфу доносять дня 20 с. м., що въ Таку вырушили вóддѣлы: россійскій въ силѣ 3.000 людей, нѣмецкій и англійскій, въ цѣли охороны розкиненыхъ въ околици Тьєнтсіна европейскихъ кольоній. Мѣжь Тьєнтсіномъ а Таку знаходить ся коло 7.000 Боксерóвъ, котрій все нищать и палять. Пóсля донесеня симпатизуючого зъ Боксерами хіньского ґенерала въ Шангаю, віцекороля въ Чілі замордовано. Боксеры збурывши въ Тьєнтсінѣ церковь и кóлька місійныхъ домбвъ, хотѣли такожь знищити зелѣзничій дворець, але ихъ вóдóгнано. Въ Тьєнтсінѣ має взаґалѣ панувати найбóльша анархія. Вóйсковій и цивільній мандарины мусѣли Боксерамъ пóддати ся. Хінцѣ, що служать у чужинцѣвъ, покидають службу зó страху передъ тортурами. Торговельнымъ кораблямъ заборонено задержувати ся въ Тьєнтсінѣ.

Про судьбу адмірала Сеймура, котрый на чолѣ мѣжнародного вóйска машырувавъ на Пекінъ, кружать найрóзнѣйшій и найсуперечнѣйшій вѣсти. Зъ одного жерела донесено, що Хінцѣ здержують его по дорозѣ, пóсля другихъ вѣстей, вóнъ вернувъ до Тьєнтсіна. Инша депеша донесла була, що хіньске вóйско окружило его въ безводнóй мѣсцевости и вóнъ не може нѣ рушити ся напередъ, нѣ цофнути ся. Хтось мавъ бачити такожь англійску хоруговь на однóй зъ брамъ Пекіна, що уважають за доказъ, що Сеймуръ дóйшовъ до Пекіну. Въ Йокогамѣ розбóйшла ся онóгды вѣсть що въ Пекінѣ замордовано шѣсть послóвъ, и що адміралъ Сеймуръ не жие. Тѣ поголоски зробили велике вражѣне, хочь принято ихъ зъ недовѣрчивостію. Японьскій посолъ въ Шангаю доносить, що Сеймуръ прибувъ до Пекіну и що дипльоматичне тѣло въ Пекінѣ непорушене. Приватна депеша зъ Шангаю доносить, що Сеймуръ побóровши богато перепонъ, станувъ въ недѣлю пополудни пóдъ Пекіномъ. По дорозѣ перебувъ пять битвъ зъ Хінцями, котрій мають дуже богато зле узброєнои кóнноты. Страты Европейцѣвъ дуже малій. Хінцѣ били ся зъ безприкладною вóдвагою на смерть и житє. Про ситуацію Сеймура въ Пекінѣ нема докладныхъ вѣстей.

Въ берлинськóмъ урядѣ заграничныхъ справъ нема ще безпосередноі вѣсти зъ Хінъ, а спеціально зъ Пекіну. Телеґрамы, якій надходять зъ Лондона, зраджують великій неспокій Анґлії зъ причины браку вѣстей про Сеймура. Local Anzeiger оголошує неимовѣрній вѣсти про подѣй въ Пекінѣ. Пóсля депешъ оголошеныхъ въ тóмъ дневнику, Боксеры напали навѣть на палату хіньскои цѣсаревои и врабували его. Цѣсарева щезла, не знати ку ды, Боксеры рабують всѣ публичній домы. Европейскій вóйска занятій збиранемъ трупóвъ людей и звѣрятъ по борбѣ зъ Боксерами.

До Лондона донесено зъ Шангаю, що начальникъ цѣсарского двора, князь Туанъ казавъ спалити цѣсарску палату въ Пекінѣ, при чóмъ замордовано цѣсарєву и цѣсаря. Вóдтакъ князь Туанъ мавъ самъ вóдограти собѣ житє. Тѣ поголоски не знаходять вѣры.

Въ французькóй палатѣ послóвъ міністеръ заграничныхъ справъ Дельказе заявивъ, що одержавъ депешу датовану 20 с. м., котра доносить, що посольства и чужинцѣ въ Пекінѣ суть безпечній. Зъ Шангаю доносять, що россійске вóйско, засмотрене въ бóльше число арматъ стануло пóдъ Пекіномъ и безпровочно розпочало бомбардоване мѣста зъ двохъ сторóнъ.

Дня 16 с. м. надóйшла вóдъ французского консула въ Юнанѣ телеґрама зъ донесенемъ, що хіньскій власти пóзналы нарештѣ, яка тяжить на нихъ вóдповѣчальность и вóнъ буде мóгъ выѣхати. Телеґрама стверджує, що вóдносины значно поправили ся. Хіньскій посолъ въ Вашинґтонѣ повѣдомивъ державного секретаря, що вóдъ віцекороля полудневыхъ хіньскихъ провінцій одержавъ депешу зъ заявленемъ, що віцекороль може ручити за удержане спокою и ладу.

Французскій міністеръ справъ заграничныхъ, вóдповѣдаючи на интерпеляцію въ парляментѣ пóднѣсъ, що пóсля телеґрамы яку одержавъ дня 20 с. м., заграничній посольства въ Пекінѣ не потерпѣли доси нѣякои шкоды. Франція посѣдає въ тóй хвили на хіньскихъ водахъ 2 500 волкóвъ. Окрóмъ того має тамъ 8 панцирникóвъ, 4 канонѣрки и одинъ авізовый корабель Франція — мовивъ дальше міністеръ — буде працювати разомъ зъ Россією и въ порозумѣню зъ иншими державами надъ привернѣнемъ спокою ладу и безпеченьства є певною рѣчею, що въ Пекінѣ поведе ся установити правительство, котре буде порукою безпеченьства для всѣхъ чужинцѣвъ. Що-до Юнану, то французскій конзуль не радить высилати вóйску зъ Тонкіну, бо се могло бы стати ся гасломъ до грóзныхъ забурень. Міністеръ стверднвъ въ кóнци, що мѣжь державами панує въ хіньскій справѣ цѣлковите порозумѣне. Въ добре поінформованыхъ брукселськихъ кругахъ заявляють, що въ хіньскихъ справахъ прийшло мѣжь державами до порозумѣня на слѣдуючихъ пóдставахъ: Цѣсарева регентка буде усунена и интернована за границею. Цѣсаревн Квансію вóддадуть власть пóдъ контролею державъ. Державы не будуть теперѣшнои ситуациі въ Хінахъ вызискувати въ цѣли осягненя територіяльныхъ здобутковъ.

Самостóйна Украина.

(Черновецкій „Буковинѣ" вóдповѣдає *Романъ Стефановичъ.*)

Высокій идеѣ — се вѣра и надѣя усего людства, усѣхъ народóвъ, се та чарóвна сила, що пóднимає ихъ по-надъ сѣру буденщину и крѣпить ихъ духа до дальшои боротьбы въ имя тыхъ идей.

И справдѣ! Чи яка высша, могутнѣйша сила, по-надъ силу высокои идеѣ? Чи не записались найкрасшій картины въ исторіи людства завзятыми, неразъ вѣковыми борбами въ имя идеѣ правды и волѣ? Чи не оказала намъ исторія, учителька життя, що нѣщо инше, якъ идейность, характерность и енерґія народу, хочь бы и якъ малого, чинять его способнымъ до дѣйсно надлюдскихъ, титаньскихъ подвиговъ? Досыть вказати хочь бы на захованє своєи політичноі независимости малесенькою Чорногорою (гл. „Сборникъ отдѣленія русскаго языка и словесности императорскоі академіи наукъ". Томъ 45 стр. VIII)., середъ такъ сильныхъ а ворожихъ ѣй державъ, якъ були въ свій часъ Венеція и Турція! Се-жъ геройство, годне найбóльшого подиву Та якъ сила идеѣ сталить людей до великихъ дѣлъ, такъ бракъ чи упадокъ идейности и характерности доводять до руины и розточують навѣть такъ могучій державній орґанізмы, якимъ була прим. римска имперія И якъ зловѣщимъ був звѣсный окликъ: „Горе побѣдженымъ!" такъ не менше грóзною є остерога: „Горе безъидейнымъ!".

Наша украньско-руска суспóльность плекала и плекає въ серци высокій идеѣ, зъ котрыхъ найвышшою є свобóдна, нероздѣлена кордонами Украина безъ холопа и безъ пана, сѣмя вольныхъ, просвѣченыхъ людей. Про сей идеалъ спѣваємо зъ одушевленемъ у своимъ народнóмъ имнѣ; его ставлять поодинокій рускій політичній сторонництва (якъ прим. народне чи то національно-демократичне, радикальне и соціально-демократичне) у свою політичну програму неначе дороговказъ на довгій и камѣнистый шляхъ, на кóнци котрого сіяє ясна зоря волѣ.

Кого-жъ не зогрѣє сей идеалъ до працѣ; у кого нема вѣры въ его здѣйсненє; хто живе собѣ зъ дня на день и кому байдуже доля грядучихъ поколѣнь: той нехай живе собѣ въ спокою та „элегшує собѣ якъ найбóльше се житє", але нехай не смѣє глузувати собѣ зъ нашого народного идеалу; нехай не смѣє называти его вытвором буйной фантазіи молодикóвъ, що будто наслѣдують въ тóмъ оглядѣ Поляковъ; нехай не выѣздить зъ Бісмарками, нѣбы то творцями нашои народноі идеѣ! А коли вже вчинить щось подóбного, (такъ якъ прим. черновецка „Буковина" въ ч. 64 въ новинцѣ п. з. „Що тепер придумують молоді Русини?") и дóстане за се слушну вóдправу (гл. статью въ 124 ч. „Дѣла" п. з. „Ігноранція чи цинізмъ".) та ще й похвалу вóдъ москвофільского штабу, (гл. ч. 126 „Галичанина", статя п. з. „Признаки отрезвленія"): то нехай спочине на лаврахъ и вдоволить ся признанемъ „Галичанина" за свою „реакцію противъ дикой мысли". Але скоро вже „Буковина" въ ч. 67 въ статьѣ п. заг. „Українська держава" уважала за потрѣбне вóдповѣсти „Дѣлови" чи тамъ авторови помѣщенои въ „Дѣлѣ" статьѣ „Ігноранція чи цинізмъ?": то мы не можемо тои вóдповѣди лишити безъ вóдповѣди.

Въ своій вóдповѣди вóдкрывае спершу „Буковина" ширшому свѣтови, що „вíд ідеалу (самостійноі України) до дійсности страшенно далеко і, коли хто не находить у тім ніякоі приємности, бавити себе і других тим щастем, що принесе невідома будуччина, той очевидно буде думати про се щасте з недовірем". А дальше: „Ідеал — добра річ, коли, розваживши холодно, можна придумати спосіб виконати его тай виконанє его не відкладати на 25-те століте, тілько от хочби на 20-те. Послі нас не буде нас; будуть люде, та не ми. І як їм не буде в голові, що ми жили колись, так ми не журім ся, що може бути за сотки літ з нашими наслідниками".

Оттутъ читаємо немовь оправданє того, чому то „Буковина" вóдносить ся до нашого идеалу зъ „недовірем" (лѣпше сказати просто: зъ цинізмомъ). До него такъ далеко, страшенно далеко, — резонує „Буковина" — зъ него для насъ теперь не буде нѣякои реальноі користи; нѣхто зъ насъ реалістóвъ, не такій наивный бавити себе тымъ, що тамъ колись буде, бо колись не буде вже насъ, лишь якійсь далекій наши наслѣдники; а що тамъ въ нимъ буде, що то насъ обходять?! Кобы намъ добре! Идеалъ, пóсля „Буковини" бувъ бы доброю рѣчею, коли-бъ такъ можна выдумати способбъ, щобы выконати его хочь въ 20 столѣтю, отъ щобы якъ не мы, то нашій сыны и внуки мали щось зъ того! А такъ що-жъ! Идеалъ далекій, далеко дальшій якъ V. раґа, то й до хрѣну намъ его!

„Не знаємо, як молодіж розуміє ту українську державу, до котроі зітхає, бо докладнійше не говорила доси про те. Здаєть ся, теперішні европейскі держави, оперті на мілітаризмі, не можуть бути для нікого ідеалом. Але коли-б схотіли навіть збути їх [бодай (!) Росию і Австрию] і поставити щось нове на руїнах, то до того таки треба сили і то на довгі ще часи не иншої, тілько мілітарної. З кулаками не підемо против мілионів (мала гіперболя *прим.*) війска. Отут і всякому такому ідеалови амінь!" — резонує дальше „Буковина".

Заспокоимо передовсѣмъ цѣкавость „Буковини", якои то Украины бажая молодѣжь. Отже такои, про яку спѣвала муза Кобзаря: „свобідної, нероздільної кордонами України, України без холопа і пана, що буде сімею вільних, просьвічених людий" (гл. „Молода Україна ч. 5. 1900 р. стр. 159). Для повности скажемо ще „Буковині", якои Украины бажають не лишь молодики (до котрыхъ все залюбки звертає ся „Буковина"), але и старшій люде и зивій дѣдуганы, отъ хочь бы члены народного сторонництва. Самостóйна Украина мала бы становити пóсля програмы сеи партіи „одноцѣльный, національный організмъ въ якóмъ бы загалъ народу на свою загальну користь орудувавъ своими справами: культурными, економічными, політичными" (гл. ч. 281 „Дѣла" зъ 1899 р.). А коли вже „Буковина" такъ дуже цѣкавить ся самъ питанемъ, що хотѣла бы мати конкретній даній щодо устрою будучои самостóйноі Украины, то нехай запытає ся такихъ теоретикóвъ, якъ соціяльній демократы, чи есть у ныхъ готовый детальный планъ соціялістичного державного устрою.

Що-до переведеня нашои идеѣ въ дѣло, то не тóлько молодѣжь, але и сивій дѣды и вся Русинны, що глядять трохи дальше въ будучность, якъ до свого першого чи другого поколѣня, выставляють себѣ рѣчь трохи инакше, якъ „Буковина", що знає лишь кулаки та вóйско.

(Дальше буде.)

НОВИНКИ.

— **Зъ Бóбрки** доносять: Дня 20 с. м. мало вóдбути ся уконституованє бобрецкои рады повѣтовои. Русинны члены рады урядили сецесію, бо Поляки не згодили ся зъ ихъ предложеньемъ: выбрати презесомъ гр. Мицельского, віцепрезесомъ Русина и двохъ рускихъ членóвъ до выдѣлу. Давный презесъ п. Незабитовскій вперъ ся на ново бути маршалкомъ и рядити повѣтомъ безъ „руского пана и хлопа".

— **Зъ Рожнѣтова** пишуть намъ: Народне руске окружне вѣче въ Рожнѣтовѣ, скликане повѣтовою орґанізацією Народного Комітету дня 21. червня с. р., вóдбуло ся величаво. Комітетъ не навѣть ненадѣявъ ся такъ великого числа участникóвъ и для того выбравъ на вѣче салю Ханіны Вайсманновои, що може заледво 200 людей помѣстити. Тымчасомъ не лише саля, але и дуже просторій сѣни, якъ и всѣ прилягаючій комнаты були биткомъ наповненій. Можна смѣло сказати, що було ихъ 400—500 участникóвъ вѣча, селянъ и селянокъ. Були такожь и всѣ оо. духовній патріоты зъ о. деканомъ Левицкимъ на чолѣ. Прибувъ и о. віцемаршалокъ Лопатиньскій зъ своимъ пѣвцемъ п. Хонтакомъ и о. Соболта зъ далекои Липовицѣ. Не перешкодивъ и дощь, не перешкодила и выстава худобы, котру Поляки того дня уладили въ Рожнѣтовѣ. Зборы зачали ся о годинѣ 10 передъ полуднемъ, а тягнули ся до годины 1 пополудни пóдъ проводомъ п. Андрея Павлиша, нотаря зъ Рожнѣтова. Рефератъ політичный мавъ о. Теодоръ Богачевскій, організаторъ повѣту долиньского. Видно було велике заинтересованє, а при обговорюваню проектóвъ Гушки и Дунаєвского обурене було безмежне. Рефератъ економічный мавъ п. Павлишъ. О. Небыловець здававъ справу зъ своеи дѣяльности посольскои, а заразъ на вступѣ заявивъ, що зъ резолюціями політичными и економічными, що нно вѣчемъ одноголосно ухвалеными, годить ся цѣлковито и пóсля нихъ въ соймѣ буде поступати. Зборы устами о. Лопатиньского задвали ему одноголосно свое довѣре. Комісаремъ правительственнымъ бувъ комісарь Гавиньскій зъ Долины. Прибувъ зъ нимъ и самъ староста Марекъ, однако заразъ вóддалився ся на выставу. Ширше о тóмъ вѣчу справоздане подамо сими днями.

— **Пóдпольна робота москвофілóвъ.** Вóдъ довшого часу накидує ся орґанъ ґенерального штабу москвофілóвъ „Галичанинъ" на всѣ руско-народній институціи, котрій не стоять пóдъ командою сего штабу. Видячи на кождóмъ кроцѣ занепадъ своихъ „обществъ" и взаґалѣ упадокъ своеи деструкційноі роботы, старає ся вызвати ненависть у своихъ приклонникóвъ по провінціи до всего, що є руске. Недавно въ цѣлою заѣлостію накинувъ ся вóнъ на „Народну Торговлю" въ Перемышли, мовь то тамъ персоналъ торговельный роздававъ вóдозву мѣсцевои „Руснои Бесѣды", пóдписану д-ромъ Кормошемъ, и звернену противъ москвофілóвъ и сильно ихъ обиджаючу. Вóдозву таку дóстала и наша Редакція, а въ нѣй було сказано, що такъ Поляки якъ и москвофіли не ходять на выставы руского народного театру, перебуваючого въ Перемышли; отже взывая ся народовцѣвъ, щобы пильно ходили до театру. А що „правда въ очи коле", москвофіли перемыскій вылали въ „Галичанинѣ" свою злóсть на д-ра Кормоша

и напали на тамошну „Народну Торговлю“, мовь то она роздавала купуючимъ сѣ вѣдозвы. Якъ выходить изъ слѣдства, переведеного дирекціею львѣвскои „Народнои Торговлѣ“, таку вѣдозву на свою адресу дѣставъ тѣлько начальникъ складу въ Перемышли, а хтось сю вѣдозву забравъ безъ его вѣдомости. Отъ и справа ясна! Котрыйсь зъ „тверших сыновъ Руси“ видно „зваровалъ“ сю вѣдозву и переславъ „Галичанинови“. Сей не занехавъ нагоды, абы не обкинути болотомъ народнои институціи, а ще и „возвалъ своихъ одномы шленниковъ“, щобы омивали зъ купномъ „Народну Торговлю“ въ Перемышли, де персоналъ не шануе „убѣжденій“. Кобы то такъ — гуска роги мала, то бы весь свѣтъ поколола!

— **Кандидатъ на поліційного аґента** въ рускѣй духовнѣй семинаріи у Львовѣ! Въ ч. 125. выписавъ прелюбезный „Галичанинъ“ въ новинкахъ всѣ прегрѣшенія о. Теод. Яремы, вiцеректора рускои духовнои семинаріи у Львовѣ, якихъ вѣнъ допустивъ ся за оденъ тѣлько мѣсяць май с. р. Дивне дивo, якъ можуть духовнѣ власти терпѣти такого настоятеля кандидатовъ духовного стану! О. Ярема ѣздить собѣ кудысь зѣ Львова на два або и на три днѣ; не все являе ся „въ трапезѣ“ при обѣдахъ и вечеряхъ; не все будить мабуть питомцѣвъ и не все укладае ихъ до спання. Словомъ, ажь волосе стае на головѣ, такъ занедбуе свои обовязки. Добре ще, що найшовъ ся хтось въ семинаріи, що наглядае о. Яремy та пильно день по за день записуе тѣ его непростимѣ грѣхи; бо духовна власть на те все слѣпа и мае навѣть покликати о. Яремy на крилошанина до Перемышля, мовь бы въ нагороду за его недбальство, а такъ, перечитавши въ „Галичанинѣ“, яку то соблазнь дае о. вiцеректоръ кандидатамъ духовного стану, чейже схамене ся. — Ну, межи пшеницею найде ся и куколь; чому-жь бы межи кандидатами духовного стану не мѣгъ найти ся кандидатъ на поліційного аґента? Але мы волимо припускати, що тымъ пѣдглядачемъ о. вiцеректора, такъ дбалымъ о добро кандидатовъ духовного стану, буде скорѣйше людина, котра не мае нѣчого спѣльного зъ питомцями. У всякѣмъ же разѣ треба признати, що „Галичанинъ“ зайшовъ собѣ въ гарну спѣлку, — „найшовъ свѣй свого“. На такѣй пѣдлѣй доносы властиво шкода вѣдповѣдати. Але нехай же „Галичанинъ“ бодай засоромить ся — коли вѣнъ справдѣ годенъ еще соромити ся — та знае, що о. Ярема выѣздить зѣ Львова лише за вѣдомомъ своеи власти, а навѣть и зъ ея припоручення. Коли-жь при нагодѣ выѣзду выголосить еще десь, въ загроженѣмъ лятінізацiею мѣсци, проповѣдь, то тымъ бѣльша его заслуга. — *Парохъ.*

— **Вѣсти про змѣны въ галицкѣмъ намѣстництвѣ.** „Słowo polskie“ доносить нѣби то на пѣдставѣ достовѣрныхъ телеґрамъ зъ Вѣдня, що галицкѣй намѣстникъ ґр. Пiнiньскiй буде покликаный на міністра вѣроисповѣдань и просвѣты, а намѣстникомъ Галичины мае стати бувшiй краковскiй посолъ ґр. Казимiръ Борковскiй. „Dziennik polski“ рѣшуче перечитъ сему, называючи сю вѣсть простою сплетнею.

— **Управляющiй совѣтъ „Народного Дому“** у Львовѣ розписуе конкурсъ на вѣльнѣ мѣсця для дѣвчатъ въ институтѣ сс. Василiянокъ у Львовѣ. Речинецъ подань до 25 н. ст. серпня.

— **Приватнѣ испыты въ рускѣй школѣ выдѣловѣй** у Львовѣ вѣдбуватись будуть въ середу 27. с. м. рано вѣдъ 9. годины въ будынку школьнѣмъ при ул. Вѣрменьскѣй ч. 2. III. поверхъ. Зголосити треба до 26. с. м.

— **Зъ Глинянъ** доносять, що въ мѣстѣ запанувала велика радбсть зъ причины оголошенiя новыхъ выборовъ до мѣскои рады, за котру управлявъ до теперь мѣстомъ; „Зенонъ Равичъ Роекъ, ц. к. комісарь правительственный кор. вѣльн. м. Глинянъ“. Такъ титулувавъ ся п. комісарь, а ще и страшивъ мѣщанъ словами: „Я тутъ староста, я тутъ Staathalter“. Для громады, хочь чванить ся urbi et orbi, не зробивъ нѣчого доброго, хиба що до канцелярiи громадскои закупивъ дорогѣ меблѣ, а дѣмъ громадскiй прикраснвъ одынымъ ще поверхомъ, выкинувши на се кѣлькапятьдесятъ тисячѣвъ. Побудованя сего поверху може послужити хиба на доказъ пословицѣ: „нѣ пришити, нѣ прилатати!“ Самодержавне п. Роека кѣнчить ся зъ новыми выборами, а въ мѣстѣ запануе наново громадскiй зарядъ. При тѣй случайности глинянськѣй рускѣй мѣщане не повинны забувати на се, що становлять велику бѣльшѣсть населенiя мѣсточка и до рады повинны выбрати якъ найбѣльше Русинѣвъ.

— **Деякѣ кандидатки учит. семинаріи** приняли бы лекцію на селѣ черезъ мѣсяцѣ липень и серпень. Интересованѣ родичѣ зволять зголосити ся зразъ устно або письменно до о. Стефановича, катехита въ женьскѣй учительскѣй семинаріи у Львовѣ (ул. Чарнецкого 26), подаючи обовязки учительки и призначену нагороду. Просить ся о поспѣхъ зъ причины, що рѣкъ школьный кѣнчить ся въ семинаріи вже 27 с. м.

— **Курсъ кутя коней** зачне ся въ львѣвскѣй Академіи ветеринарiи дня 2 н. ст. липня и продовжить ся до кѣнця грудня 1900. Ковальскѣ челядники, що хочуть ся вписати на сей курсъ, мають вписати ся въ канцелярiи згаданои Академіи (ул. Кахановского ч. 33) въ часѣ мѣсяця червня и предложити: свѣдоцтво окѣнченои народнои школы, свѣдоцтво вызволеня и свѣдоцтво що найменше 2-лѣтнои практики яко челядникъ.

— **Потвердженє засуду ґр. Коритовского.** Вчера вѣдбувала ся въ Станиславовѣ апеляційна розправа въ дѣлѣ Феліціяна ґр. Коритовского, засудженого минувшого року на кару шестиднeвного арешту за побите рiтмайстра вѣдъ уланѣвъ Кундля въ корѣнѣй торговли станиславѣвского купця Квятковского. Однакъ и высша инстанція затвердила першiй засудъ и то выключаючи замѣну на грошеву кару.

— **Жорстока мати.** Зъ пѣдъ Самбора доносять: Учителька народнои школы въ селѣ Корналевичахъ, самбѣрекого повѣта, Каролина Козловска, незамужна, лѣтъ 24, привела д. 13 с. м. дитину женьского пола. Бажаючи скрыти передъ очима людей свѣй соромъ, задушила немовлятко, а вѣдтакъ середъ темноi ночи, закутавши маленького трупа въ якусь плахту, пѣшла зъ нимъ на мѣсцеве кладовище. Тутъ выгребала власноручно яму, вложила въ ню задушену дитину и присыпавши, зрѣвнала землю. Вертаючи подибала громадского грабаря, що здивованый, пильно ей слѣдивъ. Настрашена учителька думала, що грабарь помѣтивъ ей справку, тожь всунула ему 15 зр., щобы задержавъ строгу тайну. Але грабарь, що дѣйстно бачивъ, якъ Козловска працювала на кладовищу зъ якимсь клункомъ а вертала вже безъ него, догадувавъ чогось недоброго, бо и прогулька учительки середъ пѣзноi ночи оказалась ему дуже пѣдозрѣною. Заразъ другого дня повѣдомивъ вѣнъ вѣйта о пригодѣ, а наслѣдкомъ донесеня до суду увязнено Козловску, и она стане вже найблизшой каденціи передъ судомъ присяжныхъ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу** рѣмесничо-промыслову у Львовѣ.

Телеґрамы.

Вѣдень 22 червня. На день 25 с. м. скликано до Вѣдня конференцію краевыхъ маршалковъ на нараду надъ средствами санаціи фінансовъ поодинокихъ краевъ, а спеціяльно надъ намѣреным заведенемъ краевых додатковъ до податковъ вѣдъ алькоголю. Конференція вѣдбуде ся въ міністерствѣ фінансовъ.

Петербургъ 22 червня. Вчера померъ міністеръ заграничных справъ Муравевъ. Въ Россіи уважають се за великій ударъ для державы, бо покѣйника уважали за дуже способного політика. Муравевъ бувъ прихильникомъ мира а точку тяжести россійскои політичнои акціи перенѣсъ на далекій всхѣдъ Азіи.

Мадридъ 22 червня. Урядовый дневникъ оголосивъ декретъ, котрый зносить конституційне право для провінціи Мадридъ.

Лондонъ 22 червня. Столицею Оранія є теперь Бетлеемъ. Головный таборъ ораньскихъ Бурovъ пѣдъ командою Девілісра и президента Штайна знаходить ся въ околици Фіксбурґа, де Буры бомбардували онодгды англійскій таборъ. Трансвальскѣ Буры, цофаючи ся передъ Булеромъ, лучать ся зъ ораньскими. Зъ Преторiи доносять, що мѣжь Ботою а Робертсомъ прийшло до фактичного, хочь не формального завѣшеня оружія на пять днѣвъ. Передъ фронтомъ позицій генерала Рундлього сконцентрувавъ ся сильный вѣддѣлъ Бурovъ и старае пробити ся на полудне.

— **Зъ наукового Товариства им. Шевченка.** Наукова читальня при бібліотецѣ Товариства отворена що дня вѣдъ год. 2—6 пополудни и въ тѣмъ часѣ може кождый зъ неи користати. До дому выпозичають ся книжки лише за кавцією. — Канцелярія товариства отворена вѣдъ год. 9—1 рано а вѣдъ 3—6 пополудни. Въ недѣлѣ и свята льокаль Товариства зачиненый. Адреса: Львовъ ул. Чарнецкого ч. 26.

Альбум заслужених Русинів

в красній кольоровій теці, в цінї 2 корони набути можна в Товаристві „Просьвіта“ Львів, ринок ч. 10

Надѣслане.

Д-ръ Жиґмонтъ Ашкенази

лѣкарь жѣночихъ недугъ и спеціялістъ масажу,

ординуе пѣдчасъ купелевого сезону въ **Криницi.** 209 4—20

Д-ръ А. ПАДАЛЄВСКІЙ

Спеціялістъ шкѣрныхъ и венеричныхъ недугъ, б. лѣкарь на университетскихъ клініках у Вѣдни, Берлинѣ и Парижи, лѣчить методою опертою на найсвѣжѣйшихъ науковыхъ розслѣдахъ и за помочію найновѣйшихъ приладовъ всякѣ венеричнѣ недуги, навѣть найбѣльше застарѣлѣ шкѣрнѣ, половѣ и мочового наряду, у мужчинъ и женщинъ. — Ординуе вѣдъ годины 10—12 рано и вѣдъ 3—5 пополудни. Улиця Академічна 12. 298 3—?

САНАТОРІЯ

(Дѣмъ здоровля)

Д ра Євгенія Вайґля у Львовѣ, при улици Гавзнера ч. II (телефонъ ч. 678),

приймае хорыхъ на стацiй побутъ въ цѣли лѣченя всѣлякихъ хоробъ въ выимкомъ заразливыхъ и умовыхъ.

Выборъ лѣкарѣвъ довольный.

Близшихъ выяснень удѣля Зарядъ. 232 13—16

ЛИПІЄ

въ реставрациi ЯАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12 дѣмъ вдасный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ѣй рано горячѣ снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печенѣ вепрова въ капустою	15 кр.
Сѣкана легка	12 „
Фляки	12 „
Нѣжна телята зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ зъ абокаментъ	40 „

Всякѣ напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи реставрациi, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшѣ пиво по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вѣдъ 40 кр. пiтра.

По театрѣ все снѣжка, въ великѣй выборъ стравъ и напиткѣвъ заосмотрена кухня.

79 196—? Зъ высокимъ поважанемъ **НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.**

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицина ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтацiяхъ площи Галицкои

поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокле, далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґа, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ манометры и т. п.

Уряджене дзвоникѣвъ електричныхъ.

Всякѣ направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Особа въ середнѣмъ вѣцѣ, сирота зъ священичои родины глядая мѣсця до заряду дому въ родинѣ священичѣй до старшого вѣдѣця Л. Т. Львѣвъ poste restante. 318 2—2

Потребую артиста-маляря до позолочена и помальованя горѣшнои лiнiи иконостаса. Письменнѣ поручена вѣдъ священникѣвъ конечнѣ. К. Винтоняк, деканъ и парохъ въ Утѣшковѣ п. Красне-дворець. 318 3—3

Контрольну касу

(CONTROL-CASSE),

цѣлкомъ нову, спродамъ дешево. Лiблiнґъ у Львовѣ, ул. Казимирѣвска 45. 303 3—3

БРЫНДЗЯ ҐѢРСКА

що дня свѣжа пачка 5 кільоґр. 2 зр. 28. Буліонъ по 5 зр., 6 зр. 7·50 и 10 зр. кільоґр. Пѣвгуски на сыро до ѣдженя, знаменитѣ на прогульки 2 зр. кільоґр.

Дворъ Лапшинъ Бережаны.

317 4—5

ПЛАХТЫ

непромакаючѣ

зъ парусного полотна

въ краскахъ: бѣлѣй, чорнѣй, жовтѣй, до накрываня возовъ, машинъ, стиртъ, рѣльничихъ знарядовъ и т. п. и т. п. у всякихъ величинахъ

поручае 306

Альойзій Ґібнеръ

Львѣвъ, Ринокъ 38.

На сезонъ купелевый

приручае:

Печѣнку сѣрчану,
Зелѣвнѣй кухѣ,
Камѣнну сѣль,
Мореку сѣль,
Соду,
Екстрактъ сосновый,
Екстрактъ зъ яличъ,
Спиртъ конѣферовый,
Мыло конѣферове,
Сѣль франценсбадеку,
Сѣль івоницку,
Сѣль карльсбадеку до купелѣ,
Сѣль карльсбадеку до заживаня,
Сѣль марiенбадеку,
Сѣль моршниськy до купелѣ,
Сѣль рамандѣвеку до купелѣ,
Сѣль рабчаньеку до купелѣ.
Лугъ франценсбадеки,
Губки и т. п.

Альойзій Ґібнеръ

Львѣвъ' ринокъ 38.

305 2—?

Артистично-ритовниче заведенє А. ЗІҐМАНА у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14

доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстараннѣйше:

Стампілѣ металевѣ и кавчуковѣ, гербы, монограмы, стампільнѣ марки, станцы, таблицѣ литѣ и ґравіованѣ и проче.

Цѣнники даромъ и франко.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вѣдворотною почтою.

257

АРҐИСТИЧНО-РИТОВНИЧЕ ЗАВЕДЕНЄ

ЄВГЕНІЯ УНҐЕРА

Львѣвъ, Академічна ч. 8

выконує ПЕЧАТКИ до ляку и фарбы, ВЫВѢСКИ вѣдливанѣ и ґравованѣ МОНОҐРАМЫ и ҐЕРБЫ релефнѣ зъ золота и срѣбла, такожь всѣ роботы, що входять въ обсягъ ритовництва. 312

ЦѢНЫ ДУЖЕ УМѢРЕНѢ

ПЕРШИЙ ҐАЛИЦКІЙ

ВЫРѢБЪ КРѢСЕЛЪ

въ стилю старо нѣмецкѣмъ, бароковѣмъ, англійскѣмъ и ґотицкѣмъ

ЮСИФА РУЖИЦКОГО

Львѣвъ, площа Бернардиньска ч. 15.

Приймае такожь крѣсла до выплѣтаня, якъ и выплѣтанѣ перерабляе на скѣрянѣ.

Поручае крѣсла вѣдъ 4 зр. и высше.

Похвальнѣ листы на бажане. 321 1—60

КАВЯРНЯ

Ґ. БРАЙТФОҐЛЯ, давнѣйше В. ВЕБЕРА, при ул. Ґродзіцкихъ Ч. 4 (рѣгъ Вѣрменьскѣй), отворена дня 26 падолиста 1899.

Повѣдомляючи о тѣмъ Вп. П. Т. Публiку, прошу о ласкане попертє мого пѣдприемства, а буду совѣстно старати ся заслужити на се. Зъ высокимъ поважанемъ

288 5—5 Ґ. Брайтфоґель.

УЧИТЕЛЬ органъ рускаго товариства педаґоґічного двотыждневникъ педаґоґічно-науковый, выходить вѣдъ 1 червня 1880 у Львовѣ ул. Вѣрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 8 зр. на пѣвроку 1·60 кр. на чверть року 1 зр.

ГРЕБЕНѢВЪ (коло Сколього)

чудово гарна мѣсцевѣсть, положена на рѣвнинѣ надъ рѣкою Опоромъ, а обвита довкола высокими горами мовь гребенями, покрытыми буйными лѣсами шпильковыми.

Середъ тои чаруючои природы устроеный

Пансіонъ Глиньского

достарчае

мешканѣ вразъ зъ услугою и доббрну та пожывну страву за цѣну вѣдъ особы денно 2 зр. 50 кр. и высше: рѣзницю въ цѣнѣ становить мешканѣ.

Для ужитку гостей пѣбудована дуже простора саля, а великѣ веранды довкола нея дають можнѣсть користати зѣ свѣжого воздуха и пѣдчасъ слоты.

Пансіонъ отвореный цѣлый рѣкъ.

Листы адресувати: „Пансіонъ Глиньского, Гребенѣвъ“ або „С. Глиньскій, Варшава, Маршалковска ч. 8.“

Комунікація зъ Гребеновомъ дуже догѣдна: Стація зелѣзницѣ, урядъ почтовый и урядъ телеґрафічный въ мѣсци и 5 мінутъ ходу вѣддаленѣ вѣдъ пансіону. Десять мінутъ ѣзды зѣ Сколього, година зѣ Стрыя а три годины зѣ Львова. Въ порѣ лѣтнѣй три поѣзды денно приходять а три вѣдходять зъ Гребенова. 246 20—25

ОСНОВАНЫЙ 1795 РОКУ

БРОВАРЪ МѢЩАНЬСКІЙ

въ БУДѢЙОВИЦЯХЪ [ЧЕХИ]

повѣдомляе Р. Т. Публiку о вѣдданю заступства

Пива для Галичины и Буковины пану

ИСИДОРОВИ ІОНАСОВИ

у Львовѣ, Ринокъ 29. — Телєфонъ ч. 676,

котрый достатчати буде того пива на ласкане жадане въ бочкахъ и бутелькахъ.

Пиво се пѣсля оцiнiи лѣкарѣвъ и знатокѣвъ судовыхъ перевысшае пиво пільзеньского бровару мѣщаньского такъ смакомъ якъ и якостiю. 277 5—5

Цѣнники и проспекты даромъ и оплатно.

Поручени зъ провінціи сповняе ся безпроволочно.

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець Иванъ Балай. Одѣчальный редакторъ Александеръ Борковскiй. Цѣперъ въ фабр. Черлянськои. Зъ друкарнѣ Институту Ставропігійского пѣдъ зарядомъ Іосифа Лакидюна

Ч. 130. Львовъ, Субота 10 (23) Червня 1900. Рочникъ XXI.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и оцераты приймаютъ: у Львовѣ адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, к Бюро газетъ Ал. Кароля Людника 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитости за инсерати сплатній у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ:

въ Австрії:		на границѣ:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр.
на пѣвъ року	8 зр.	на пѣвъ року	11 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	14 зр.	на пѣвъ року	7 зр.
на чверть року	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженя. — Реклямаціи неопечатаній вольній вѣдъ порта.

Неодинока числа коштуе 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошенія звичайній приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ея мѣсця в отдѣлѣ „Надсланне“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инший домесеня приватній числятъ ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

У Львовѣ дня 23 (н. ст.) червня 1900.

Чимъ бѣльше и загальнѣйше признае ся неможливѣсть удержаня дотеперѣшного стану політичного въ Австрії та конечність положеня ему кѣнця, а зъ другои стороны чимъ менше можна добачити въ тѣмъ зглядѣ якійсь певный плянъ у рѣшаючихъ сферъ, котрѣ его мабуть еще не мають, тымъ бѣльше вытворюють собѣ цѣкавій та интересованій люде всѣлякій комбінаціи та кружать всѣлякій погологоски, зъ котрыхъ деякій дѣстають ся и до „органѣвъ публичнои опініи“. Окрѣмъ вѣстій, дотыкаючихъ цѣлои держави, ходило и ходить немало вѣстій о самыхъ лише галицкихъ справахъ, зъ котрыхъ одній суть въ тѣснѣй звязи зъ внутреннѣю політикою всеи держави, другій суть выслѣдомъ льокальныхъ вѣдносинъ.

Особливо довго удержували ся и ще все удержують ся погологоски о змѣнахъ въ начальнѣй управѣ галицкого краю, як державнѣй такъ автономічнѣй. Вѣдъ давна голосять о недалекѣмъ або евентуальнѣмъ уступленю намѣстника гр. Пінїньского. Що до наслѣдника его кружили и кружать рѣжній версіи. Пѣсля одныхъ мавъ бы на его мѣсце прийти теперѣшный маршалокъ краевый гр. Станіславъ Баденї, пѣсля иншихъ бувшій міністеръ д-ръ Мадейскій, пѣсля третихъ бувшій делегатъ намѣстництва въ Краковѣ [?] гр. Казимѣръ Борковскій. Ще зъ давнѣйшого часу походять вѣсти о уступленю маршалка гр. Станислава Баденього. Але коли одній призначували ему вплывовѣйше становище намѣстника краю, другій говорили о цѣлковитѣмъ его усуненю. Наслѣдникомъ его мавъ бы бути гр. Станіславъ Стадницкій або гр. Андрѣй Потоцкій чи ще хто иншій.

Мы до всѣхъ тыхъ вѣстій, пусканыхъ въ свѣтъ зъ рѣжныхъ сторѣнъ и зъ рѣжныхъ мотивѣвъ та голошеныхъ довше або коротше разъ зъ бѣльшою другій разъ зъ меншою певностію, не привязуемо ваги. Одно, що здѣйснене ихъ, бодай на теперь, не дуже есть правдоподѣбне, хотя характеристично, що они не умовкають, а коли котра на якійсь часъ притихне, то невдовзѣ зновъ появляе ся въ иншѣй формѣ. Друге, и се важнѣйше для насъ, що навѣть коли-бъ тѣ вѣсти справдили ся, для галицкои Руси не було-бъ зъ того значнѣйшои познаки. Окрѣмъ хиба одного Казимѣра Баденього, яка рѣжниця для насъ, чи намѣстникомъ бувъ гр. Альфредъ Потоцкій, чи Филипъ Залеский, чи кн. Евстахій Сангушко, чи гр. Левъ Пінїньскій? або чи маршалкомъ краевымъ бувъ д-ръ Николай Зыблікевичъ, чи гр. Янъ Тарновскій, чи гр. Станіславъ Баденї и т. д.? Система була и е одна, хиба що переводжена зъ бѣльшою або меншою зручностію та енергіею. Вѣдъ часу спольщеня галицкои адміністрації Галичина все есть радше польскою як австрійскою провінціею, управляваною въ шляхотскѣмъ дусѣ.

Намъ не змѣны особъ треба, навѣть не змѣны партій (чи „Станьчикъ“ чи „Подолякъ“ управляе, на одно выходить), але змѣны цѣлои системы. А навѣть не тѣлько намъ, але такожъ и мазурскому людови. Однакъ на таку змѣну въ близькѣмъ часѣ ще не заносить ся, хотя она прийде певно, прийти мусить и прийде тымъ скорѣйше, чимъ скорѣйше Русины и польскій людъ здобудуть собѣ силу — и повагу.

До ситуації.

Въ браку иншои темы, часописи всѣхъ сторонництвъ обговорюють промову Ґрабмайра и по найбѣльшѣй части вѣдраджують правительству вступати на дорогу, яку Ґрабмайръ уважае за одинокій выхѣдъ зъ теперѣшнои ситуації. Найбѣльше ударяють на Ґрабмайра чеcкій часописи. Пишучи о найблизшѣй будучности, чеcкій часописи твердять, що поки що у внутрѣшнѣй політицѣ, въ выняткомъ октройованя на пѣдставѣ §. 14-ого буджетовои провізорії, нѣчо нового не стане ся. Въ часѣ лѣтныхъ ферій правительство знайде досыть часу до намыслу, що дальше робити. Головнымъ клопотомъ е теперь справа розвязаня рады державнои, накинене языкового закона и змѣна регуляміну палаты. Однакъ політика кербербовского правительства и звѣстна хитрість австрійскои бюрократії е достаточною запорукою, що и въ осени не зайде нѣчого такого, що австрійскимъ народамъ дало бы причину до якого-небудь зворушеня.

Супротивъ того найимовѣрнѣйшою выдае ся комбінація, що въ осени парлямент въ дотеперѣшнѣмъ складѣ стане назадъ до національнои борбы. Правительство розважило именно дуже докладно консеквенціи розвязаня рады державнои въ тѣмъ памятнѣмъ обструкційнѣмъ днѣ и дѣйшло до перконаня, що розвязувати рады державнои и не можна. Вѣдъ сеи поры не стало ся нѣчо такого, що могло бы вплынути на змѣну поглядѣвъ пѣдъ симъ взглядомъ. Програма кабінету Кербера змѣряе выразно до санації теперѣшныхъ парляментарныхъ вѣдносинъ. А що розвязане парляменту зъ октройованемъ языкового закона нѣколи до сеи цѣли не довело бы, е ясне як сонце. Кріза мусѣла бы выбухнути зъ подвоєною силою.

Що-до змѣны регуляміну палаты, то тымъ взглядомъ намѣры правительства суть, як здае ся, дуже выразній. Правительство мае вже мати вредагованый елябораты опертый на регуляминѣ парляментѣвъ французского и англійского.

Коли-жъ правительство серіозно загадуе змѣнити регуляминъ, то се доказувало бы лишь, що Керберъ намѣрае поборотн обструкцію не одностороннѣ, але при помочи средствъ, котрѣ вѣдѣбють ся на обохъ сторонахъ палаты и будуть обовязувати всѣ сторонництва.

Прагска Politik дуже остро ударае на гадку выдання языковыхъ законѣвъ въ позапарляментарнѣй дорозѣ. Пригадуе Керберови его запевнене, що ся справа буде полагоджена выключно на пѣдставѣ порозумѣня обохъ интересованыхъ сторѣнъ и заповѣдае, що коли бы языковый законъ октройовано, выбухла бы обструкційна борба. Такій поступокъ правительства бувъ бы найфатальнѣйшимъ насильствомъ, а коли Нѣмцѣ пруть до того, то хиба лишь на се абы довести до абсолютизму, котрый давъ бы въ ихъ руки управу державы. Противъ октройованя регуляміну палаты Politik не дуже протестуе. Зазначуе лише, що не гадае теперь розбирати, о скѣльке се средство помогло бы.

Здае ся, що програма Ґрабмайра е результатомъ конференціи провѣдникѣвъ нѣмецкихъ сторонництвъ. Pester Lloyd напирае, абы д-ръ Керберъ разъ вже зробивъ якійсь рѣшучій крокъ и не марнувавъ часу. Справа выдання языкового закона на пѣдставѣ §. 14. вже передумана вѣдъ 15 мѣсяцѣвъ и коли кабінетъ Кербера рѣшивъ ся розвязати се питане, повиненъ не тратити нѣ одного дня, бо кождый день, кожда година може кинути нову колоду на дорозѣ до здѣйсненя тои рѣчи, такъ як десять днѣвъ вѣдъ замкненя парламенту вже неодну кинуло чи то чеcкій, чи нѣмецкій меморіялы.

Самостійна Украина.

(Черновецкій „Буковинѣ“ вѣдповѣдае *Романъ Стефановичъ.*)

(Дальше)

Всяка змѣна, чи громадска чи державна, посуваесь не самыми тѣлько рѣзкими и рѣшучими кроками, не тѣлько фізичною силою, але й щоденною, тихою а невсипучою працею, — отже не тѣлько самыми переломами закона, але й законною роботою.

Природничій науки, як геольогія и біольогія показали, як помалу йдуть всѣ змѣны въ свѣтѣ и що все дѣе ся у нѣмъ радше повольною еволюцією як наглою революцією. Сѣ природничій науки мусять вѣдовчити письменныхъ людей, ставити усяку змѣну громадскихъ чи державныхъ порядкѣвъ въ завислость вѣдъ самыхъ тѣлько повстань и скорыхъ переворотѣвъ, а научать думати, що всѣ новій порядки и устроѣ людства ростуть, а не роблять ся вѣдъ разу, як се думае „Буковина“...

А еволюція и розвѣй гадокъ, повольный перестрѣй старыхъ ладѣвъ йде невпинно. Вже теперѣшній порядки зѣ своимъ здирствомъ и байдужностію до гуманности показують самій народови, що не можь ему на нѣкого надѣятись окрѣмъ на себе. И вже се природне переконане посуває инстинктовно народъ до новыхъ порядкѣвъ. Але вѣдомо, що всяка дорога до цѣли стае простѣйшою и легшою, коли люде прямують до нея свѣдомо. Отту можуть прислужити ся ему незвычайно тѣ его земляки, котрымъ доля помогла выленити собѣ наукою громадскій думки бѣльше и яснѣйше як простолюдинови, — котрымъ исторія проценила усѣ хыбы и помылки, якихъ мы давнѣйше допустились. А вже-жь пѣде така свѣдома цѣли робота тымъ легше и тымъ скорше, чимъ бѣльшими свободами буде корыстуватись нашъ народъ у тыхъ державахъ, въ котрыхъ теперь живе, до чого и треба проте передовсѣмъ стремѣти.

Помнимо звѣсній намъ австрійскій вѣдносины, а глянемо на россійскій. При теперѣшнѣмъ станѣ въ Россіи, при царскѣй и чиновницкѣй самоволи, при дикѣй системѣ обрусѣня, народна робота доволѣ утруднена. Все-жь таки вже самъ гнетъ уряду выкликуе невдоволене народныхъ масъ. На се звернула увагу ще царица Катерина II., що видячи у нашого народа „сокровенную ненависть къ Великоросамъ“, радить новому начальству на Украинѣ: „праводушіе, безкорыстность, снисхожденіе и ласку“. Впрочѣмъ, як бы вже и не було, все-жь таки сумній вѣдносины въ Россіи не управляють насъ махнути на все рукою и сказати: „ту великому идеалови амінь!“ Зовсѣмъ нѣ! Вже-жь такій здобутки другои половины сего вѣку, як знесене пѣдъ напоромъ народа крепацтва 1861 р., заведене земствъ, сходѣвъ (собраній) и выборныхъ урядѣвъ (управъ) повѣтовыхъ и губернскихъ въ 1864 р. (якій ихъ складъ вже и есть), дають найлѣпшій доказъ повольнои, але постѣйнои еволюції державного устрою въ Россіи и оправдуютъ вѣру въ будучій конституціоналізмъ. А тогдѣ пѣде и наша робота скоршимъ крокомъ впередъ: народъ, дѣставши свою школу, вольность печати и удѣлъ въ управѣ державою, двигнесь скоро изъ занепаду. Освѣдомлене народныхъ масъ, розвѣй печати, літературы и науки та взагалѣ культурный поступъ пѣднесуть скоро нашъ способный народъ до поважного мѣсця въ рядѣ великихъ, европейскихъ культурныхъ націй.

Тогдѣ не будуть для насъ марнувати ся такій люде, як Максимовичъ, Бодянскій, Ковалевскій, Григоровичъ, Гоголь и богато, богато иншихъ, а стануть нашою славою передъ лицемъ Европы.

Та не лишь мы, але и другій не державній народы Россіи, якъ: Фінны, Естонцѣ, Латишѣ, Молдоване, Кавказцѣ и иншій почнуть тогдѣ жити своимъ житемъ, думати про свою волю. И еволюція въ державнѣмъ устрою Россіи двигнесь тогдѣ певно скоро напередъ.

А коли освѣдомленя обѣйме широкій масы народѣвъ Россіи, то чи-жь тогдѣ и вѣйску, що е прецѣнь кровь зъ крови и кѣсть зъ кости свого народу, буде байдужою свята идея своихъ батькѣвъ?

Перейдемо теперь до иншихъ замѣтокъ „Буковини“ зъ нагоди звѣсной статьѣ въ 124 ч. „Дѣла“. „Буковина“ питае автора статьѣ, „котрій так легко закидае другимъ ігноранцію, де то вінъ вичитав, що тому 250 лѣтъ була в кого-небудь а наших гетьманів виразна думка про самостійну українську державу. Відомій нам усім автор „Бесід про козацькі часи на Україні“, сказавши, що у великорускаго народу провідну ідею становив авторитет державної власти (абсолютизм), у Поляків — пріпціп аристократизму, про український народ каже, що у него провідною ідеею був пріпціп вічовий (демократизм і рівноправність) і додае: „Народови українському ніколи не довелось цілком і вповні виявити свою провідну ідею; доводилось ему інстинктовно лишень до неї простувати.. Трагічна розвязка історії України викликана тим, що народ український ніколи не міг виробити ані грунтової цивілізації, ані міцного дісціплінованя себе; бо ті, що ставали на чолі его та брали ся піклувати долею народною, мали в собі вельми недостаточний запас культури“. Виходить, що се зовсім по молодечому говорити про ріки крови, пролитої у нас за державну ідею“ — додае вѣдъ себе „Буковина“.

Проти наведеных слѣвъ „Буковини“ позволимо собѣ подати гадку, яку высловлює про Хмельницину (як се и натякнено въ знанѣй статьѣ 124 ч. „Дѣла“) проф. Грушевскій. Подае вѣнъ именно въ своѣй працѣ п. заг. „Хмельницький і Хмельниччина“ (гл. Записки Наук. Тов. им. Шевченка кн. III и IV за р. 1898.) бесѣды Хмельницкого, записаній въ лютѣмъ 1649 р. польскимъ комісаремъ Мясковскимъ. Читаемо тамъ мѣжь иншимъ: „Я вже доказав, чого не думав ніколи, тепер докажу, що надумав. Вибю з лядської неволі руський нарід увесь“... „За границю не піду, шаблі на Турчина і Татар не підійму! Досить маю на Україні, Поділю і Волини тепер, досить вчасу, достатку і пожитку в землі й князівстві моїм по Львів, Холм і Галич“... „Лядська земля згине, а Русь буде панувати, того-ж року, дуже скоро“.

Проф. Грушевскій додае вѣдъ себе: „Многоважні слова! лет гадок — орлиний як на ті часи! Кілько віків не чули ми нічого такого від політичних діячів на Руси — ідея одности українсько-руського народу в його етнографічних границях і *політичної свободи для цілого українсько руського народу*!“ Здѣсь що провѣдна идея Хмельницького въ часѣ, коли думкою сягнувъ найдальше впередъ, высловлена ту доволѣ ясно. Правда, що порозумѣня потребъ народныхъ масъ, несвѣдомость потребы, опертись щиро на народній масы були причиною, що Хмельниччина потерпѣла на політичнѣмъ и соціальнѣмъ полѣ фіаско. Та сего не перечено въ знанѣй статьѣ въ ч. 124 „Дѣла“.

Що-до самого народу, то розумѣвъ вѣнъ свою идею, „і стрепенувсь тогді, як від електричної течії, від сієї ідеї свободи, еманципації“... „Особливо початкові часи Хмельниччини, коли ще народних мас не зраджено, поки шкідливі наслідки ще не дали себе знати, поки перед народніми очима стояли отворомъ безграничні простори свобідного поступу і розвою, і надій сих не захитано, коли з народніх грудей вирвав ся сей крик радости і побіди:

Та не має ліпше та не має краще
Як у нас на Вкраїні...“ — сі часи зістають ся великим, сьвітлим моментом в історії нашого народу“ (гл. згадану працю проф. Грушевского). — Минули ся Хмельниччина, такъ слава бѣ не поляже! Въ народѣ живе й доси традиція колишныхъ стремлѣнь до волѣ, вѣнъ спѣвае й доси историчній політичній пѣснѣ про славну бувальщину, що остались цѣнною спадщиною, золотою нитков, що лучить его зъ идеѣными стремлѣнями XVII столѣтя. И сій живій згадки про минувшину становлять неначе ту струну, котрои досыть лишь дѣткнутись, щобы озвалась голоснымъ звукомъ и збудила по всѣй Украинѣ думку про свою землю и волю. И нерозумно, вельми нерозумно нехтувати сей цѣнный скарбъ, що тлѣе въ народнѣй души, бо безъ вѣдомости и можности зворушени сихъ споминовъ, безъ рѣдной славной исторіи не може рости соціально-політична думка нашои краины. Та „Буковина“ маловажить собѣ нашу минувшину. Вона на-

Реставрація Пільзненьска

ВЪ ГОТЕЛИ ФРАНЦУСКѢМЪ у Львовѣ

поручае: Снѣдання по варшавски á 50 кр. Covert складаюче ся зъ 4 стравъ, горѣвка куявякъ и куявянка, що четверга и недѣлѣ флячки по варшавски и кулябякъ литовскій, обѣды зъ 7 потравъ по зр. 1·10. Covert пѣсля карты. По театрѣ Covert зъ 3 потравъ á 70 кр. Въ пятницю рыба по жидовски. Вина добрій.

161

Зъ поважанемъ Иванъ Францъ Новаковскій.

являє, що: „яка-б і не була ся минувшина, одно певне, що минуло, то пропало і нам нема тепер *ніякої користи* (!) з того, чи був Хмельницкий, чи не був, чи були які народні рухи тому 250 лїт, чи не були". На таке резоноване „Буковини" вїдповїмо словами проф. Грушевского, що задивляєсь на сю справу трохи инакше, акъ черновецка „Буковина". Ось слова Вп. професора: „Є події, що по короткім часї мають виключно історичне, сказати-б антїкваричне значїнне; є инов такі, що служать *вихідною точкою для дальших поколїнь на довгий час*, сотворяють для них цїлком нові обставини життя, виносять на верх змагання й ідеї, що *стають бовим пранором для вікїв*, сьвятощами для одних і страхом для других. Се те, що звичайно зветь ся епохами. *Для українського народу такою епохою була Хмельниччина.* Її можна порівняти з значенем реформациї для нїмецького народа, французькоі революциї для західноі Европи. Ми *досі чуємо* на собі вплив перемін, витворених Хмельниччиною; ті ідеї, що двигнули нарід тогдї, зістають ся в значній мірі досї народними desiderata-ми, перейнятими й поступовою інтелїгенцією; з оцїнкою того руху звязана така чи иньша оцїнка й народньої програми" (гл. згадану працю проф. Грушевского въ тїм-же томї записокъ Н. Т. им. Шевченка).

(*Дальше буде.*)

Вїйна въ Хінахъ.

Всї теперїшнї розруси въ Хінахъ, пробуваючій теперь въ Сінґапоре хіньскій реформаторъ Кавджювей, на котрого голову цїсарева розписала нагороду, приписує интриґамъ Россіи. Вїнъ думає, що цїсареву треба здетронізувати, на престолї посадити цїсаря, а столицю перенести до Нанкіна.

Про битву пїдъ Таку очевидцї доносять, що она була завзятїйша и горячїйша, якъ можна було сподївати ся. Про сю битву въ загалї можь сказати, що Хінцї не могли на провокацію Европейцївъ вїдповїсти инакше, якъ стрїлами въ ихъ кораблї. Команданты интернаціональноі армії голосять, що ведуть вїйну лише зъ Боксерами а не зъ Хінами и регулярною хіньскою армією, а зачали вїдъ бомбардованя хіньскихъ фортївъ. Ультїматумъ выслане Европейцями до командата фортївъ, було безприкладною въ исторії провокацією на котру могла вїдповїсти лише армата. Хінцї стрїляли такъ енергічно, що Европейцї понесли великї страты, хоть остаточно побїдили. Зъ причины высокого дна въ многихъ мїсцяхъ заливу, на вїддалене стрїлу могли подійти пїдъ форты лише канонїрки. Всї они безъ выняткy дуже сильно потерпїли. Одна англійска канонїрка, одна нїмецка и двї россійскї, въ горїшныхъ частяхъ страшно знищенї. Зъ бїльшихъ кораблївъ, лише два брали участь въ борбї, а то австрійска „Цента" и англійскій „Центуріонъ". Одинъ хіньскій торговельный корабель, продїравленый на скрозь, пїшовъ на дно. Италійцї не понесли нїякихъ стратъ.

Поки що державы не богато зыскали на занятю заливу и фортївъ, бо вїйска котрї высїли въ Таку, мусять ждати на дальшій вїдділы, заки вырушать дальше. Тымчасомъ здають ся, що положене европейскихъ вїйскъ пїдъ Сеймуромъ, и Европейцївъ въ Тьентсінї и все ще критичне. Зъ Шангаю доносять, що правильнї хіньскі вїйска бомбардують Тентсінъ зъ армать великого калїбру. Такій самій вїсти надходять зъ Чіфу. Майже всї кольонїи чужинцївъ спалений, американскій конзулятъ зниченый, а Россіяне на зелїзничнїмъ дворци знаходять ся въ дуже небезпечнїмъ положеню. Помічь конечна, а страты тяжкі. Шефъ ескадры зъ пїдъ Таку доносить пїдъ датою 20 с. м., що хіньскій корабль вїдъ трехъ днївъ бомбардують Тьентсінъ.

Въ самїмъ мїстї знаходять ся дуже малї засобы амуніцїи. Донесене зъ дня 21 с. м. стверджує, що корабель „Ігене" прибувъ до Таку зъ 240 моряками, котрї разомъ зъ 380 Англійцями 1500 Россіянами вїдїйшли до Тьентсіну. Вчерашнї лондоньскі дневники доносять поголоску зъ японьского жерела, що въ Тьентсінї вымордовано 1500 чужинцївъ. Товариство Ню-Йорскихъ мїсіонарївъ одержало телеґраму зъ именами трехъ мїсіонарївъ въ Тьентсінї, а було ихъ 24. Зъ того заключають, що 21 мїліонарївъ замордовано. Въ англійскій палатї послївъ представитель правительства заявивъ, що анї зъ Пекіну, анї вїдъ Сеймура не маємо нїякои вїсти. На Тьентсінъ выконано кілька атакївъ, котрї однакъ вїдперто.

Дня 17 с. м. Хінцї стрїляли на европейску кольонію. Мїшанї вїйска въ силї 175 ударили на хіньску вїйскову школу и спалили ю. При тїм спеціально вїдзначили ся Россіяне. Англійцї стратили 1 убитого и 5 раненыхъ, Нїмцї 1 убитого, Італійцї 2 раненыхъ.

Вїдъ англійского адмірала пїдъ Таку прийшла слїдуюча телеґрама: Вже семый день нема нїякои вїсти вїдъ адмірала Сеймура, а вїдъ пяти днївъ зъ Тьентсіна. Сполученї вїйска вырушать зъ-пїдъ Таку на Тьентсінъ зъ хвилею, коли скрїплять ихъ новї вїддїлы. Нинї ждемо на вїйска зъ Гонконга, завтра зъ Вейгайвею, въ силї 300 людей. Въ Таку удержує ся переконане, що въ Тьентсінї борба мусить дальше тревати. Англійска сторожа мая тамъ мати до 3 000 людей. Нинї передъ полуднемъ оголошено слїдуючу проклямацію пїдписану всїма найстаршими морскими офіцерами сполученыхъ державъ: „Повїдомляємо всїхъ віцекоролївъ, — всї побережнї, мїскі и провінціональнї власти въ Хінахъ, що ужиємо силы лише противъ Боксерівъ и тыхъ людей, котрї будуть намъ ставити перешкоды въ маршу до Пекіну въ цїли увольненя нашихъ земляківъ."

Daily Express доносить зъ Шангаю: Дня 15 с. м. Боксеры ударили на Тьентсінъ зъ двохъ сторонъ. Насамперед бомбардували зъ двинацяти точокъ часть мїста заселену чужинцями. Стація зелїзницї була обсаджена россійскимъ вїйскомъ и десятьма полевыми арматами. Дїланє россійскои артилєрии було страшне, бо Боксеры стратили 300 убитыхъ и 200 раненыхъ.

Бруксельскій дневникы доносять, що одна зъ бїльшихъ фірмъ одержала телеґраму зъ Хінъ, що мїжнародный вїддїлъ вїйскъ въ аспостенціи окремои россійскои колюмны вмаршировавъ до Пекіну. Посольства ненарушенї, а бельґійскимъ пїддапымъ такожь не грозить нїяке небезпеченьство.

Пїсля давнїйшихъ донесень, Лїгунчанъ выбиравъ ся до Пекіну, вїзваный на двїръ самою цїсаревою, нарочно въ тїй цїли, абы вести переговоры зъ державою. Теперь доносять, що Лїгунчанъ залишивъ свою подорожь до Пекіну. Въ дипльоматичныхъ кругахъ выкликало се велике занепокоєне, бо нїхто не вїрить въ урядове мотивоване сего факту, що именно чужій конзулї вїдрадили Лїгунчанови подорожь до Пекіну. Видко, що въ Пекінї намїрялы зразу помирити ся зъ державами, а теперь сей намїръ покинено.

Тымчасомъ державы заряджують дальшій высылки вїйскъ и военныхъ кораблївъ до Хінъ. Австрійскій корабель „Марія Терезія" одержавъ наказъ якъ найскорїйшого выїзду до Азії. Японьске правительство приготовляє 15 транспортовыхъ кораблївъ. Въ найближшихъ дняхъ вїдїйдуть до Хінъ 4 военнї кораблї а 12 вїдїйде пізнїйше. Японъ мобілізує взагалї 18 военныхъ кораблївъ. Въ Сасего зібрало ся 22 японьскихъ кораблївъ. Англія высилає до Хінъ ще 1000 матрозівъ и великій вїддїлъ вїйска. Змобілізовано такожь артилєрію.

Д-ръ Шерцеръ зъ Ґориції, котрый бувъ кілька лїтъ въ Хінахъ, оголосивъ статью, въ котрій каже, що кліматъ Хінъ дуже шкідливый. Спека зъ кінцемъ червня и въ липни доходить до 40 степенівъ Цельзія. Мїжнародні вїйска будуть отже въ дуже тяжкімъ положеню. Окрїмъ того Пекінъ мае дуже лиху воду, котра для Европейцївъ є прямо убійчою. Они пють тамъ лише мінеральну воду. Супротивъ того, що тамъ нагромадить ся незадовго до 20 000 европейскихъ вїйскъ, може дуже легко нестати для нихъ мінеральноі воды.

Зъ руху вїчевого.

(*Вїче въ Кудеравцяхъ*)

Зъ Каменеччины пишуть намъ:

Хто слїдивъ пильно исторію остатныхъ часївъ въ нашімъ повітї, той мусить признати, що освїдомлене масъ народныхъ, яке проявлялось въ нашихъ сторонахъ, завдячувати треба політичному товариству „Селянській Радї" въ Каменцї струм. товариству, правда, молодому, бо недавно основаному, але посїдаючому мужівъ енергічныхъ, щирыхъ, готовыхъ кождої хвилї пожертвуватись народній справї. Повітъ нашъ до недавна спочиваєъ сномъ блаженныхъ, а теперь починає пробуджуватись, а въ ряды першихъ борцївъ вступають нашї священники, уладжуючи по селахъ та мїсточкахъ вїча. Недавно вїдбуло ся величаве вїче въ мїсточку Радеховї, а отъ 16 с. м. та сама „Селянська Рада" уладжує нове вїче въ Кудеравцяхъ въ стодолї госп. Гринька Бойка. Та и славне то було вїче. Не тому, що тамъ зібралось богато народу рїзного стану та вїку радити раду, тай не тому, що головнї бесїдники о. Зельскій зъ Милятина, о. Лозиньскій въ Горпына, та п. Кошицкій зъ Соколова выголосили хорошї реферати на тематъ нашои суспільноі нужды; але славне оно було тымъ, що тамъ мавъ нагоду нарїдъ нашъ око въ око поговорити зъ своими непоклыканими опїкунами, котрї неразъ непотрїбно мїшають ся въ не свои рїчи. Судьба тымъ разомъ выбрала п. Туллього зъ Рїпнева. Панъ той досыть уважно прислухувавъ ся бесїдникамъ; а коли вкінци попросивъ голосу, щобы промовити до народу, то въ бесїдї своїй (рускій) ужывъ невїдповїдного выслову, вображаючи селяньскій станъ въ полотняницї зъ чоботьми мащеными дохтемъ. Звернули ему на те увагу голосы самыхъ селянъ: „паны повырубували лїсы, то не маємо зъ чого дохтю робити"; а госп. Кошицкій зъ Соколова каже: „А на що вы, пане, засїдаєте на крїслї повітовімъ, коли вамъ нашій чоботы такъ смердять". П. Тулле полапавъ ся, що высловивъ ся недоладно, та вїдкликавъ свои слова и перепросивъ всїхъ. Въ дальшій своїй бесїдї выхваляєъ и борониъ славетного гр. Каза, протививъ ся деякимъ резолюціямъ, якъ що-до права патронату, а вкінци сперивъ въ о. Зельскимъ на тематъ „мы — они!" О. Зельскій вїдповівъ своимъ ядернымъ способомъ дуже хорошо, такъ що п. Тулле уже бїльше нїчого не говорывъ.

Першій се разъ мавъ нагоду бачити нашъ повітъ польского панка на народнїмъ вїчу. Така вымїна гадокъ повинна вїдбуватись частїйше, бо лишь такимъ способомъ зрозумїємо обопільнї жадання. Паны могли бы переконатись, що нарїдъ нашъ не той, що бувъ за давнины, а вже осьвїдомленый, такъ що треба вже такожь и зъ нимъ числитись и его жаданямъ та жалобамъ рїшучо вдоволити.

Вїче само вїдбуло ся хорошо. Бесїдники выявязались зъ своихъ задачь добре; нарїдъ одушевлявъ ся ихъ промовами, а кождu принимавъ гучными оплесками. Майже 18 сїлъ дооколичныхъ було тамъ заступленыхъ, а окрїмъ молодыхъ въ самій силї вїку людей бачили мы похилыныхъ старцївъ, що давали примїръ молодшому поколїню. Зъ интелїгенція було дуже мало. Окрїмъ о. Рожейовского, мїсцевого пароха, та головныхъ референтівъ, о. Зельского зъ Милятина старого и о. Лозиньского зъ Горпина, бачили мы о. Єв. Купчиньского зъ Рїпнева, о. Юл. Зельского въ Убинь, о. Мельницкого зъ Полонич та академикївъ Свинцицкого и Купчиньского.

По внесенях вїчевикївъ подякував о. Юл. Зельскій (братъ о. Сидора) яко предсїдатель вїча зібранымъ за участь и замкнувъ вїче. По вїчу скликавъ ще голова „Селянськои Рады" о. Сид. Зельскій довїрочній збори. Треба тутъ еще означити и се, що вїче въ Кудеравцяхъ вїдбуло ся на просьбу самыхъ селянъ мїсцевыхъ а госп. Гринько Бойко охотно вїдступивъ та упорядкувавъ на сю цїль свою стодолу.

Очевидець.

НОВИНКИ.

— Вїдъ п. **Марїи Пеленьскои зъ Комарна**, жены Ивана Пеленьского Голодного, одержали письмо отсе письмо зъ просьбою о умїщеве: Отсимъ складаю щиру и сердечну подяку всїмъ добродїямъ-жертводавцямъ, що поспішили зъ датками въ помічь менї и моимъ бідным дїтямъ: нехай Богъ сторицею Вамъ нагородить и Вашимъ дїточкамъ! Заразомъ подаю до ласкавои вїдомости, що всї датки жертвованї менї въ помічь, умїщенї суть на книжочцї вкладковій товариства взаимного кредиту „Днїстеръ" ч. 1402. Коли бы хто зъ милосердныхъ людей хотївъ еще поспішити зъ датком для ратованя мого добытку и моихъ бідныхъ дїтей, зволить безпосередно зложити свою лепту на адресу товариства взаимного кредиту Днїстеръ на книжочку ч 1402, або прислати на мою власну адресу. — *Марія зъ Пеленьскихъ Пеленьска.*

— **Изъ темного царства.** Зновъ тяжко болюче насильство спало на нашихъ земляківъ, що коротають свое незавидне житє вїдъ панованемъ бїлого царя. Ось доносять зъ Харкова, що въ Лубнахъ, харківскои губернії, ученики 7 и 8 клясы тамошнои гімназіи постановили говорити по за школою лише по украиньски. Коли власти дізнали ся про се, замкнули обі згаданій клясы, а кількохъ ученикївъ вїдставили до кіївскои твердині.

— **Вступнї испыты до I клясы** и до клясы приготовляючои въ ц. к. коломыйскій р. скій гімназіи розпочнуть ся дня 14. липня с. р. Ученики, що хотять здавати испытъ, мають заголосити ся въ канцелярії гімназіальнїй найпізнїйше днемъ передъ испытомъ (кождый зъ вітцемъ або опїкуномъ) и принести зъ собою метрику, а котрї укінчили IV. взгл. III. клясу народноі школы, такожь шкільне свідоцтво. Такса вступна: до клясы приготовляючои 2 корони, до I. клясы гімн 6 коронъ и 20 сотикївъ.

— **Посвячене прапора.** Товариство рускихъ ремісникївъ „Зоря" у Львовї, бажаючи крїпко получити свою дружину ремісничу и промыслову въ ей змаганяхъ народныхъ, культурныхъ и економічныхъ, постаралo ся о величавый праporъ „Зорї". Въ недїлю дня 1 н. ст. липня с. р. вїдбуде ся о годинї 9 рано въ церквї Успенія Пресв. Богородицї торжественне посвячене того прапора пїсля отсеи програмы: 1. Члены товариства почестнїй, спомагаючій и дїйстнїй згромадять ся въ льокали Товариства, при ул. Краківскій Ч. 17, о годинї 7½ рано. — О годинї 8 вырушить походъ зъ прапоромъ ул. Краківскою, Рынкомъ и ул. Рускою до церкви Успенія Пр. Богородицї. 2) Чинъ посвяченя прапору розпочне ся о год. 9, по чімъ слїдує вбите цвяховъ памятковыхъ. 3) Походъ членівъ „Зорї", вїдпоручниківъ Товариствъ и запрошеныхъ гостей зъ церкви до льокалю товариства, де послїдує вручене прапора товариству. — Голова: *Василь Нагірный.* Секретарь: *Онуфрій Шацкъ.*

— **Bądź Polakiem, dam ci obrazek!** Пїдъ такимъ заголовкомъ подає „Галичанинъ" [ч. 129] новинку зъ-пїдъ Бережанъ такого змісту: „Дня 16 с. м. заїхавъ до Саранчукъ до мїсцевои школы на катихизацію латиньскій сотрудникъ зъ Бережанъ кс. Ґрінель и выпытуючи кожду дитину о имя и назвище, прийшовъ до хлопця Малиньского. „Ты Полякъ" — заявивъ катихитъ. „Нї, я Русинъ". Ale twój ojciec Polak? „Нї, мій отець Русинъ" — вїдповівъ хлопець. Ale po polsku twój ojciec pacierz mówi? „Нї, татунь по руску мовлять молитву". No, to kościoła może chodzi kiedy? „Нї, они ходять все до церкви". — To nie może być! Więc twój dziadek był Polakiem, bo nazwisko twoje polskie. „Я Русинъ, прошу ксьондза" — боронить ся хлопчина передъ „польско-ксьондзівскимъ анетитомъ". — No bądź Polakiem, dam ci obrazek! — „Я не хочу". — По такімъ діяльозї тягне кс. Ґрінель хлопця за руку зъ лавки; хлопець плаче и кричить, a gorliwy kapłan затыкає губу дитинї долонею и насильно тягне хлопця до сїней, щобы завести его до другои школы за дорогою, де такихъ „Полякївъ" найшовъ бїльше. Вконци ks. katecheta затягнувъ хлопця до другои школы. Підслухали сю розмову кс. Ґрінеля ліквідаторъ „Дністра" п. Несторовичь, що урядувавъ въ сю пору въ другій комнатї, и оденъ господарь, котрый сказавъ: „Не дармо сей ксьондзъ рудый; видно, не добра у него душа! — Отъ другій ксьондзъ Шлензакъ! Той зачинає катихизацію krakowiak'ами, а кс. Ґрінель хоче образками и вїдтакъ насильствомъ перероблювати руські дїти на Полякївъ. Сей катихитъ величавъ ся, що въ Гиновичахъ вже кількоро дїтей такимъ способомъ переробивъ на Полякївъ. Належить додати, що сей катихитъ радо вїдвідує тїй школы, де є тїлько учительки, хочь бы тамъ не було анї одної дитины лат. обряду". — Цитаємо, що на се скажуть нашій духовнї и школьнї власти и чи таке поведене кс. Ґрінеля може уходити безкарно? Галичина не пїдъ Мадярами, де они насильно мадярщать словацкі дїти. Quousque tandem!

— **Д-ръ Антінъ Ніштремъ.** Вчера повитала столиця галицкои Руси рїдкого, та тымъ бїльше цїнного гостя, що прибувъ до насъ зъ далекои півночи, зъ Штокгольму. Сей гість — то д-ръ Антінъ Ніштремъ, по фаху лїкарь, зъ уродженя Шведъ, що зъєднавъ собі розголосъ и симпатіи такъ у власній вітчинї, якъ и поза границями Швеціи тымъ именно, що щиро и консеквентно заходить ся коло интелектуального, культурного та економічного пїдвигнена найнизшихъ людовыхъ масъ. Вїнъ студіювавъ передовсїмъ епідемічній недуги и прийшовъ до высновку, що не лїки, а просвіта и економічный добробытъ зарадять въ значній части пошестямъ. Прийшовши до сего пересвідченя, забравъ ся зразъ до практичноі роботы: основавъ людовый університетъ, де подає ся масамъ працюючого люду вїдомости зъ всїхъ обсягівъ черезъ популярнї выклады; дальше давъ починъ до заводовыхъ робітничихъ орґанізацій, котрї розвивають ся теперь якъ найкраще. Сею працею зъєднавъ собі имя приятеля люду. Але Ніштремъ працює такожь на нивї. Именно теперь пише велику наукову працю п. з. „Занепадъ и вїдродженє". Въ книзї тій, що займе кілька томівъ, Ніштремъ розглядає исторію тыхъ европейскихъ народівъ, котрї мали колись свою независимість, потімъ попали пїдъ чуже владїне, а теперь змагають зновъ до самостійности. Головну увагу звертає авторъ на славяньскі народы. Мїжъ нашимъ хоче посвятити кілька уступівъ въ своїй книжцї такожь Полякамъ и Русинамъ и головно за-для сихъ приїхавъ до Львова, бо Полякївъ пізнавъ вже у Варшавї и Краковї. Въ тій цїли нинї завитає д-ръ Ніштремъ до тов. им. Шевченка, а опісля до инщихъ. Розумієся, що львівскимъ Русинамъ якъ найбільше залежати буде на тімъ, щобы д-рови Ніштремови подати можливо найточнїйшій и всесторонній информаціи про наше житє-бытє, нашій змагання и роботу; тому задумують устроити кілька вїдчитівъ, спеціяльно для ужитку сего шведского нашого приятеля.

— **Приїздъ цїсаря до Галичины.** Пїсля вістій, що наспіли зъ Вїдня, цїсарь буде переїздити на маневры до Ясла 5 або 6 вересня черезъ Краківъ. Цїсарь задержить ся на зелїзничнїмъ дворци въ Краковї и тутъ наступить привітъ зъ стороны мїста, населеня и властей. — Вїйско зъ Кракова вымашерує на маневры мїжь Ясломъ а Кросномъ десь въ першихъ дняхъ серпня.

— **Новый епископъ Липованівъ.** Дня 17 с. м. вїдбуло ся въ липованьскімъ монастирі въ Бїлій Керниці, на Буковинї, поставлене епископомъ липованьскимъ священника Маркіяна Макарія Лобова. Чинъ хиротонії сповнивъ липованьскій митрополитъ Анастазій Макуровъ. Въ торжествї взяли участь рїзній достойники Буковины, а мїжь ними президентъ краю бар. Бурґініонъ.

— **Фальшивый Іоанъ Ортъ.** Одна швайцарска газета, выходача въ Базилеи подає таку вість: Въ послїдныхъ дняхъ заїхавъ до готелю „Рислі" въ Зевенъ (въ кантонї Швіцъ)

якійсь панокъ, що мавъ величезну тузковату палицю, въ горѣ и въ долинѣ скована ще чотирома сталевыми обручками, а на головѣ такъ буйне волосе, якъ хиба дуже рѣдко у кого; лице украшала велика борода, а въ гордо споглядаючѣмъ оцѣ сторчавъ великій монокль. Панокъ той казавъ, що приходить зъ Альжіру и потребуе комнаты на кѣлька днѣвъ. Панна директорка готелю не конче довѣряла гостеви, бо одѣжь на нѣмъ була добре вже вытерта, але вѣнъ выступавъ дуже смѣло, а его манеры були великопанськѣ. Ба, вѣнъ навѣть не танвъ ся зъ тымъ, кимъ есть и сказавъ, що называе ся Іоанъ Ортъ и есть австрійскимъ аркикняземъ, котрого вже вѣдъ многихъ лѣтъ уважають за пропавшого. Вѣнъ въ своѣй подорожи призбиравъ богато скарбѣвъ, котрѣ мають тутъ наспѣти для него, а також написавъ вѣнъ дуже цѣкаве дѣло и шукае теперь якогось европейского накладника. Въ Альжірѣ, де клімать дуже добрый для него, мае вѣнъ при улиці de l'etat maior свѣй дѣмъ, а теперь приѣхавъ просто зъ Италіи. У Фльоренціи высидѣвъ ся вѣнъ 43 днѣвъ въ арештѣ, бо вѣдъ него зажадали, щобы вѣнъ зрѣкъ ся достоинства австрійского архикняза а называвъ ся лишь великимъ княземъ Тосканьскимъ, чому вѣнъ рѣшучо спротививъ ся. Здае ся однакожь, що той панокъ то лишь фальшивый Іоанъ Ортъ и бодай чи не чоловѣкъ божевѣльный. Власти швайцарскѣ будуть старати ся вывѣдати, хто вѣнъ. Поки що не знати ще, якъ той панокъ называе ся; вѣнъ спѣвае дуже красно, говорить по нѣмецки, французски и по италійски, та мае манеры, котрѣ кажуть здогадувати ся, що вѣнъ зазнавъ колись лѣпшои минувшости.

Звертаемо увагу Вп. нашихъ читателѣвъ на выходячу въ Перемышли „Церковну музичну бібліотеку“ укладу о. І. Кашакевича, та ея I выпускъ, що мѣстить въ собѣ 9 пѣсень вѣдчасъ Службы Божои.

— **Дрѣбни вѣсти.** Краевый маршалокъ гр. Ст. Бадені выѣздить нанѣ до Вѣдня на понедѣлкову конференцію усѣхъ краевыхъ маршалкѣвъ Долитавщины, що вѣдбуде ся въ міністерствѣ фінансѣвъ а радити мае надъ проектами санації краевыхъ фінансѣвъ. Опѣсля гр. Бадені выѣде за довшою вѣдпусткою до Парижа, а оглянувши выставу удасть ся до кліматичнои мѣсецевости Aix les bains въ полудневѣй Франціи.

Телеґрамы.

Вѣдень 23 червня. Правительство н мѣряе зъ кѣнцемъ мѣсяца выдати на вѣдставѣ §. 14. розпорядженя, заряджуюче буджетову провізорію на найблизшѣй повѣрокъ. Такожь мае бути оголошене уповажнене до вѣдобрана движимои позички зъ касы державныхъ довгѣвъ, въ высотѣ 50 міліонѣвъ коронъ. О формѣ зреалізованя сеи позички, доси нѣчого певного не знаемо. Зъ огляду на се, що парляментъ не функціонуе, зъ инших инвестицій можуть бути пороблени лише найважнѣйши. N. fr. Presse доносить, що мимо того мае бути побѣльшене число ваґонѣвъ на державныхъ зелѣзницяхъ, буде полагоджена справа розширеня и перебудованя загального вѣденьского шпиталя и справа пристани въ Трієстѣ.

Гельсінґфорсъ 23 червня. Дневники доносять, що россійске правительство приготовляе давно вже заповѣдженый проектъ заведеня въ Фінляндіи россійского языка, яко урядового. Россійскій языкъ мае бути заведеный постепенно, насамперед въ господарскѣмъ департаментѣ сенату и державнѣмъ секретаріятѣ, а вѣдтакъ и инших департаментахъ. Лише департаментъ судовництва лишить ся ненарушеный. Окрѣмъ того мае бути оголошеный маніфестъ обмежаючій право публичныхъ зборѣвъ.

Мадридъ 23 червня. Префектъ розвязавъ стоваришене купцѣвъ. Вже розпочали ся судовѣ секвестрації на купцяхъ, котрѣ не хочуть платити податкѣвъ. Богато купцѣвъ позамыкало склеповѣ вѣкна, лишаючи дверѣ отверени. По головныхъ улицяхъ патролюе жандармерія. Ладу доси ненарушено.

Софія 23 червня. Коло села Дуранкулака стрѣляли на ескадрону кѣнноты и убили двохъ офіцерѣвъ а 12 воякѣвъ ранили. 700 хлопѣвъ окружило ескадрону. Заалярмована решта полку увѣльнила ескадрону.

Лондонъ 23 червня. По уплывѣ пятиденного завѣщеня оружія въ середу, Робертсъ розпочавъ наново военнѣ операції противъ Бурѣвъ.

Надѣслане.

Braut-Seiden-Robe

fl. 10·50

und höher 14 Meter! — porto- und zollfrei zugesandt! Muster umgehend; ebenso von schwarzer, weisser und farbiger „Henneberg-Seide“ von 45 kr. bis fl. 14·65 p. Meter.

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich. t8 [5]

Посмертнѣ ✝ оповѣстки.

О. Максиміліянъ Артимовичъ, парохъ въ Рудѣ, дек. стрыйского, упокоивъ ся дня 19 с. м. въ 48-ѣмъ роцѣ житя а 21 священьства. В. в. п.!

Наука, штука и література.

— **Аматорске представленѣ 21 с. м у Львовѣ.** Артистична секція Товариства им. Котляревского дала намъ знова доказъ своѣи рухливости та интензивнои дѣяльности, не ли ше въ користь розвитку самого товариства, але також культурно-громадского житя львовскихъ Русинѣвъ. Вчера (21 с. м.) выставлено 5-актову народну штуку Ів. Тобилевича (Карпенка-Карого) п. з. „Розумный и дурень“, власными аматорскими силами, въ чѣмъ показавъ ся значный літературно-артистичный поступъ супроти попередныхъ выставъ. Сама драма, чи якъ хто хоче комедія, належить безперечно до лѣпшихъ драматичныхъ творѣвъ Тобилевича, хоць на ѣѣ безогляднѣ варгѣсть высказувано ся всѣлако: въ одныхъ мае вона великихъ прихильниковъ, иншій приписують ѣѣ значну мѣру літературно-артистичныхъ хибъ. Мы належамо до сихъ другихъ и, высказуючи нашу гадку про драму, можемо хиба показати, якъ несвѣтлый будынокъ можна поставити зъ гарного матеріалу. Драма мае етичну основу, приложену до соціальныхъ обставинъ нашого селянъства. Ся етика обертаеть ся коло конвенціональнои характеристики людей, хто розумный, а хто дурень. „Розумный“ той, кажуть люде, що умѣе способы збѣльшити свое становище, обернути обставины житя на свою користь, що поставивши собѣ цѣль особистого щастя, не вважае на нѣякѣ етичнѣ пріндипы, хоць бы й якъ они були конвенціональнѣ, людска кривда, справедливѣсть, родинна любовь, вдячнѣсть — усе те призначене, на його думку, людямъ низшои категорія. Ся низша категорія — то „дурнѣ“, хоць бы они знаемъ стояли понадъ усѣхъ „розумныхъ“, хоць бы за ними не було зерна неправды, а ихъ чесность та любовь до людей и праця для нихъ приѣдвувала имъ серця усѣхъ, — коли они въ боротьбѣ зъ обставинами, выкористанѣ „розумными“ остають ся позаду своихъ особистыхъ интересѣвъ. Якъ бачимо, основа ся, надаеть ся вѣдъ драму, якъ можна найкраще, бо и жива житево й интересна теоретично. Додати психольоґічный вѣдкладъ и вложити въ соціальнѣ рамы — усе те могло-бъ дати драму першорядну вартости Та щожь, бувъ мармо ъ та доброго долота не стало! Авторъ выпровадивъ передъ нами селяньску засѣбну родину, де зъ двохъ сыновъ одинъ „розумный“, а другій „дурень“ зъ выше наведеныхъ типѣвъ. Старшій, Михайло, доводить своимъ „розумомъ“ до того, що добродушный батько за марницю выдѣдичуе молодшого „дурня“ Даниля, та коли сей вѣйшовъ на заробѣтки, щобъ повернувши черезъ рѣкъ, подружитись зъ любою Марянною*), Михайло вѣдбиває й братови суджену, що дуже добре допаровуеть ся „розумомъ“ своимъ до нього; вдячнѣсть батькови за майно тымъ, що велить йому вѣдсидѣти за свои шахрайства три мѣсяцѣ въ острозѣ. Поворотомъ Даниля, його великодушностю (платить кару своими грѣшми) и бѣльнымъ розчарованемъ, що до Марыны кѣнчаеть ся драма. Якъ бачимо фабула уложена доволѣ вручно, одиаче подѣбне переведене не дописало. Самѣ контрасты въ характерахъ братовъ выведенѣ въ тыхъ подробицяхъ доволѣ шабльоново. На Даниля наложено страшенну силу всього доброго, всякихъ чесноть, що, мовлявъ и порошины нема на нѣому, що ажь жалко робить ся, що така святость по грѣшному свѣтови ходить; Михайлови-жь не пожалувавъ авторъ нѣчого: закаменѣлость серця, загарбливость, жорстокость иде въ парѣ зъ деспотизмомъ и тоуею-ды, чи поводить ся въ батькомъ, чи зъ братомъ, чи дае розказы слугѣ, чи залицяеть ся до дѣвчины. Просто — чорный характеръ, та й годѣ. Така шабльоновость робить героѣвъ якимись ненатуральными, штучными, они не выкликують нѣякъ анальоґічного чутя у насъ. Найлѣпшимъ доказомъ хибности якого-небудь твору е противность вражѣня. Те саме й у сѣй драмѣ. Коли дивимо ся на обохъ братовъ, такъ якось и проти волѣ стае намъ Михайло симпатичнѣйшій вѣдъ Даниля. Енергія, завзяте, певность и вѣдвага першого подобають ся, коли зновъ добрячость старця, солодкавость та плаксивость женщины у другого чинять його трохи нудным. И те позитивне, що приткнувъ йому авторъ, не такъ дуже уймае насъ: людямъ робить стѣлька добра, що вѣдписуе имъ векслѣ, лагѣдный такъ, що господарствомъ не журить ся, вченость його така, що усе ходить зъ великою книгою и балакае де-що батькови про кружене земль, — бѣльшь таки нѣчого. Усѣ иншій типы въ драмѣ ще бѣльше мають хибъ, одна лише Маряна схарактеризована въ драмѣ дуже зручно, хоць и коротко, разить лише ся фільософованя въ тѣмъ моментѣ, де вона рѣшаеть ся выбрати Михайла. (Ю крізу можна-бъ далеко зручнѣйше перевести. Старый батько выведеный блѣдо, легковѣрность зъ одного боку и завзятость зъ другого якось собѣ противнѣ. Всѣ иншій особы драмы, а е ихъ доволѣ богато, мають другорядне мѣсце, а бѣльшость зъ нихъ таки цѣлкомъ непотрѣбна у драмѣ. Мати обохъ братовъ выступае чомусь цѣлкомъ епізодично въ останнѣй дѣѣ, а при найважнѣйшомъ выпадку, при выдѣдиченю, ѣѣ цѣлкомъ не було. Сѣльскій облакатъ фігура декораційна бѣльше, жидъ Лейба цѣлкомъ непотрѣбный, авторови потреба було його для нужденного ефекту зъ псами, що дуже немило вражае. Цѣлу четверту дѣю можна було собѣ зъ легкимъ серцемъ, зъ користю для драмы, даровати, замѣсть выводити цѣлу галерію новыхъ особъ, що зъ основою драмы не стоять майже у нѣякѣй связи, якъ старый Зѣнько зъ дочкою або парубочій гуртъ. А вже сцена зъ пянымъ парубкомъ прямо обридлива и показуе, якъ найповажнѣйшій нашъ драматургъ не може освободити ся вѣдъ горѣлчаныхъ ефектовъ. При усѣхъ тыхъ хибахъ одначе мае драма богато гарныхъ сценъ, що свѣдчать про майстерне перо автора, особливо гарный другій актъ; пятый мае за богато трагічныхъ накопиченыхъ ефектовъ. Акція плыве взагалѣ дуже жваво, діяльоти живѣй й интересній, нема непотрѣбного балаканя, зайныхъ сценъ (окрѣмъ цѣлои 4. дѣѣ). Технічный одинъ можна дуже поважный зробити закидъ, а се множество діяльотовъ. Авторъ мѣгъ бы вже покинути зъ старои драматичнои школы се, що въ нѣй найслабше. Тажь нинѣ пѣсля Ібзена та Гавптмана нѣхто не повиненъ уже вкладати въ драму такъ ненатуральныхъ монольотовъ за говорене въ бѣкъ! По Ив. Тобилевичу мы того ще надѣемо ся.

Що дотычить гры нашихъ аматорѣвъ, то треба признати, що вона була свѣтла. Такъ вывченыхъ, перестудіованыхъ та зрозумѣлыхъ роль не богато бачити можна на заводовыхъ сценахъ. Запалъ, зрозумѣне та интеліґенція аматорѣвъ були причиною, що публика мала прекрасный артистичный вечѣръ. Найкраще, найбѣльше свобѣдно и природно, вѣдограна була роля Маряни, такои гры не постыдалась бы першорядна заводова артистка. Далѣ зъ великимъ зрозумѣнемъ и старанемъ, безъ дрѣбки манерности та пересады вѣдограна була роля Михайла, вона властиво приковувала увагу публики, хоць треба признати, що вона таки сама собою найтруднѣйша. Аматоръ, що гравъ ролю Даниля робивъ усе можливе щобъ свого героя вывести безъ тыхъ хибъ, якихъ наробивъ авторъ драмы Гравъ изъ великимъ зрозумѣнемъ та переймавъ ся ролею ажь до повнои илюзіи. Старанно выйшла роля батька, у выстудіованю перша зъ всѣхъ, гра робила подекуда глубоке вражѣне. Невелика роля старои хорои матери була вѣдана дуже гарно, хоць ѣѣ грала молоденька панночка. Зъ инших другорядныхъ роль вѣднести треба ролю Марты Зѣнькѣвнои та матери Маряны, якъ дуже старанно та симпатично вѣданій. Старый Зѣнько бувъ дуже добрый, аблакатъ може де-що штивный, жидъ та пяный парубокъ де-що пересадный. Взагалѣ певность, свобода та вывчене роль знаменовало цѣле товариство, що зъединало собѣ повну симпатію публики. Думаю, що не довго прийдеть ся намъ ждати на нову выставу. Публики могло бути бѣльше, про дохѣдъ на будову театру не знаю.

С. Т-ий.

*) Не знаю, чому на сценѣ звано ѣѣ завсѣгды Маріянною!

Надѣслане.

Найчистѣйша алькалічна

GIESSHÜBLER

вода щавова. 60

Д-ръ Антоній Роицкій

(Берґеръ)

Спеціялістъ для недугъ шкирныхъ и венеричныхъ недугъ жѣночихъ и мѣхуровыхъ, лѣчить методою досвѣдченою, довголѣтною. Такожь Панѣвъ на взборъ Lindevisen парою.

Ординуе вѣдъ 9—11 рано пополудни вѣдъ год. 4—6. На жадане лѣки можуть бути выданій въ аптеки въ дискретный способѣ. — Порадникъ почтою 1 зр. 20 кр. — Львовъ ул. Заморовича ч. 5. 167

ЗМѢНА МЕШКАНЯ.

Вѣдъ 10 лѣтъ истнуюче **ЗАВЕДЕНЕ ДЕНТИСТИЧНО-ТЕХНІЧНЕ Б. БЕРҐЕРА** перенесено до пасажу Гавсмана ч. 8. Тамже выготовляе ся штучнѣ зубы и щоки, пѣсля найновѣйшихъ системовъ въ каучуку и золотѣ безъ вѣдѣбѣня, такожь всякѣ репарація, входячѣ въ кругъ дентистики технічнои. При помочи найвытравнѣйшихъ помѣчничихъ силъ заграничныхъ выготовляе всякѣ роботы вѣдъ гарантіею по дуже низькихъ цѣнахъ. 110 39—144

Заведене отворене цѣлый день.

БРЫНДЗЯ ҐÓРСКА

що дня свѣжа пачка 5 кільоґр. 2 зр. 28. **Буліонъ** по 5 зр., 6 зр. 7·50 и 10 зр. кільоґр. **Пѣвгуски** на сыро до ѣденя, знаменитѣ на прогульки 2 зр. кільоґр.

Дворъ Лапшинъ Бережаны.

317 5—5

Полотна, бѣле столове рушники, хусточки, дреліхи и т. п. власнѣ выробы

поручае по цѣнахъ умѣреныхъ

Краеве товариство ткацке „ПРЯХА“ зъ Кросна

Замовленя зъ провінціи просимо надсылати до Кросна.

Почта, телеґрафъ и стація зелѣзницѣ въ мѣсци. — Пробки и цѣнники присылаемо на жадане даромъ и оплатно.

Заразомъ остерѣгаемо, що репрезентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, е п. А. ЛЬОХЕРЪ, а инших агентовъ анѣ похатниковъ не высылаемо. 2 53—52

200 МАШИНЪ ДО ШИТЯ до выбору. — Найлѣпшій до гафту. Ратами 66 зр., готовкою 60 зр. Наука гафту безплатно. Прошу жадати цѣнниковъ. *Іосифъ Иваницкій*, Львовъ Академічна 26. 248 18-16

Мимо того, що вовна и ресгаръ подорожѣли о 30% продае **ковдры и матерацы** по давныхъ низкихъ цѣнахъ лише **спеціальна роботня и магазинъ постелей. ІОСИФЪ ШУСТЕРЪ**, Львовъ, Коперника ч. 5

Цѣнники gratis. 81

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА

І. ЛЬВОВСКЕ

Photo-Plasticon

(46 разовъ премійоване.)

Вѣдъ 17—26 червня

на загальне домаганє

Выстава париска

по отворенє.

Вступъ 10 кр. 89

Таблицѣ зъ металю

литы

таблицѣ надмогильнѣ, таблицѣ для Выдѣдовъ повѣтовыхъ, нумеры на домы, таблицѣ моежкнѣ въ блахи прасованѣ для дѣсок сторожи. — Альомбы одованѣ и тузинки до альомбованя — выконуе найдешевше

Льварня выробовъ металевыхъ

ГЕНРИКА ШАПІРЫ

Львовъ ул. Коперника ч. 3, (побѣчъ китки п. Миколяша.)

203 12—?

Гармоніюмъ

до

науки спѣву

дуже тревалои конструкціи

поручае

ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ

у Львовѣ. 94

Позѣсталѣ по Товарист. Гандлевѣмъ

запасы

РѢЛЬНИЧИХЪ МАШИНЪ

выпродуе по зниженыхъ, цѣнахъ

Львѣвске Бюро гандлеве

при ул. Костюшка ч. 4. 221 25—30

Мед. Д-ръ БОГОСЕВИЧЬ

Дентистъ

ординуе при улиці Ягайлоньскѣй число 7 вѣдъ 9—1 и 3—5 287 3—3

ИНСТИТУТЪ ДЕНТИСТИЧНЫЙ

Львовъ Гетьманьсиа ч. 6

складаючій ся зъ кільокох вѣддѣлѣвъ въ которыхъ дентастки и дентисты лѣкарѣ выконуютъ: пльомбованє пѣсля найновѣйшихъ засадъ науки, выниманя зубовъ безъ болю, при жвецевѣмъ знечуленю або и успленю, обтураторы при вадахъ и брапахъ вѣдневѣня, вставлюванє штучныхъ зубѣвъ и на золотѣ безъ вѣдневѣня.

Таможе лѣчить ся хороби ясенъ и устнои ямы.

Для провінціи запровадженно тую выгоду, що надѣсланій почтою зуклень, вломаній и т. д. штучній зубы направляе ся и высилаесь вѣдворотною почтою безъ особнятого приѣаду. — Институтъ отвореный цѣлый день. 84

Дръ Л. Вікторъ.

Ц. к. уприв. галицкій акційный

Банкъ гіпотечный

Вѣддѣлъ депозитовый

принимае вкладки и выплачуе задатки на бѣжучій рахунокъ, принимае до переховання цѣнкій паперы и удѣляе на нихъ задатки.

Окрѣмъ того заведено на взѣръ заграничныхъ институцій такъ званій

Депозита сховковѣ

(Safe Deposits.)

За оплатою 25 до 35 зр. а. в. рѣчно, депозитарь одержуе въ сталевѣй панцирнѣй касѣ сховокъ до выключного ужитку и вѣдъ власнымъ ключемъ, де *безпечно а дискретно* можна переховувати свое майно або важнѣ документы.

Въ тѣмъ напрямѣ гіпотечный Банкъ поробивъ якъ найдальше йдучѣ заряджена.

Приписы вѣдносячѣ ся до того рода депозитовъ можна одержати безплатно въ депозитовѣмъ вѣддѣлѣ. 374 2]

ЛИПЕЦЬ

въ ресторациі ГАФТУЛЫ ТЕНФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12 дѣмъ власный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ѣй рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печена вепрова зъ капустою	15 кр.
Сѣкаий легки	12 „
Фдячки	12 „
Нѣжка телача зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавіяръ	15 „
Обѣдъ зъ абонаменгѣ	40 „

Всякѣ напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи ресторациі, даю вѣдбиранчимъ марки. — Найлѣпшій вино по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ отравъ и напиткѣвъ засмотрена кухня.

79 197—? Зъ высокимъ поважанемъ

НАФТУЛА ТЕНФЕРЪ.

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокль, далекоиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґы, тасьмы мѣрничѣ, шіоны, лібелѣ манометры и т. п.

Уриджене дзвоникѣвъ електричныхъ.

Всякѣ направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

МЫЛО всходныхъ красотъ

вôдана час ся приятною вонію, надто посѣдає знамениту прикмету выбѣлювання нюваня шкôры и усуваня морщинъ — ЦѢНА 160 гел.

выпѣж- 8

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ

Львôвъ: склепы власний: ул. Сикстуска 25, ул. Галицка ч. 11. Кракôвъ: Сукенницѣ ч. 20. Чернівцѣ: Ринокъ ч. 2. Перемышль: Францішканьска ч. 24

ТОВАРИСТВО

ДЛЯ РОЗВОЮ РУСКОЙ ШТУКИ

стовариш.ене зареєстроване въ ограниченою порукою

у Львовѣ, ул. Чарнецкого ч. 26,

выконує всякі працѣ въ обсягу артистичного малярства, рѣзьбарства и золотарства пôсля композицій своихъ членôвъ, а именно: образы релігійнй до иконостасôвъ, олтарѣвъ, хоругвъ, на тетраподъ, плащаницѣ и пр. и такіжъ образы до комнатъ; образы свѣтскі: историчні, портреты въ натуры и фотографій, пірамиды, побутовй и пр.; въ дерева: кивоты, иконостасы, олтарѣ, образы и кресты процесійні, сповѣдальницѣ и т. д. и всякі працѣ золотарскі; рôвножъ украшає внутра церковь, выготовляє пляны церковь, каплиць и пр. и утримує на складѣ фотографічні репродукції образôвъ рускихъ артистôвъ.

Товариство ручить за стильове, старанне и совѣстне выконанє.

Цѣлею Товариства є: пôднести нашу штуку и вытворити руску школу штукъ красныхъ. Поручаючи проте се чисто руске Товариство патріотичнôй опѣцѣ нашои П. Т. Публики духовнои и свѣтскои надѣємо ся, що зводить Она причинити ся до осягненя сеи цѣли численными замовленями, котрі приймає выключно лишь Дирекція Товариства. 460 69—?

Зъ глубокимъ повáженемъ *ДИРЕКЦІЯ.*

Товариство не послугує ся агентами.

Стація зелѣзницѣ **ИВОНИЧЬ.**

ИВОНИЧЬ

Почта и телеграфъ **АПТИКА** въ мѣсци.

Найзнаменитшій щавы солоно-алькалічній, мѣстачій йодъ бромъ и зелѣзо. Купелѣ соловій, йодо-бромовій, боровиновій, гливовій, зимній басеновій, гідропатичній заходы, масажь, гімнастичне заведенє. Освѣтленє електричне, водопроводы, вода до питя жерельна. Въ сѣмъ роцѣ новій лазенки II. клясы. — Купелева пора вôдъ 20 мая до кôнця вересня. До 20 червня и вôдъ 20 серпня мешкання дешевшій и въ тôй лишь порѣ свѣдоцтва убожества будутъ увзгляднені. — Воду, сôль и лугъ можна одержати у всѣхъ складахъ мінеральныхъ водъ и въ Заведеню жерельнôмъ. Зголошеня полагоджує и проспекты высилає оплатно ЗАРЯДЪ ЗАВЕДЕНЯ.

Д-ръ Климентъ Дембицкій

лѣкарь и управитель Заведеня. 241 6—8

Товариство взаимного кредиту

„ДНѢСТЕРЪ"

стовариш.ене зъ обмеженою порукою

Львôвъ, ринокъ ч. 10 (дôмъ „Просвѣты".)

Удѣляє позички за оплатою 5½% и 1% додатку на кошта адміністраційнй, властителямъ ґрунтôвъ и господаръствъ до 500 коронъ за порукою двохъ вôдповѣдныхъ ручителѣвъ або за интабуляцію на першôмъ мѣсци, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ. Священики, не посѣдаючі реальностей, мусять крôмъ поруки двохъ ручителѣвъ предложити еще полісу житеву; обезпечатись можна черезъ „Днѣстеръ" въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Кракôвѣ пôсля всякихъ можливыхъ комбінацій.

Товариство взаим. кред. „Днѣстеръ" приймає вкладки до опроцентованя вôдъ членôвъ **третыхъ осôбъ по 4%.**

Удѣлъ членьскій выносить 50 кор., вписове 2 кор.

Членомъ бути и позичку дôстати може тôлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ". 84

Информація удѣляє Дирекція листовно або агенты Товариства взаимныхъ обезпечень „Днѣстеръ".

ПЕРША БУКОВИНЬСКА ФАБРИКА

Портляндъ и Романъ цементу

ЕМАНУИЛА АКСЕЛЬРАДА

въ Путнѣ.

Симъ подаю до вѣдомости П. Т. Интересантôвъ, що крôмъ дотеперѣшного Романъ-цементу выробляю теперь въ моѣй фабрицѣ въ Путнѣ

● І. Портляндъ-цементъ, ●

котрый за-для знаменитыхъ єго прикметъ вôдзначило Тов. инжінерôвъ и архітектôвъ у Вѣдни.

Заступникомъ моеи фабрики для Галичины полишає ся на дальше панъ

С. ЛІЛЄНТАЛЬ (S. Lilienthal)

у Львовѣ, ул. Крашевского ч. 1. Телефонъ ч. 621.

що удержує значній склады у Львовѣ и выконує замовленя заразъ такъ у Львовѣ, якъ и на провінціи.

Прошу П. Т. Интересантôвъ о ласкаве переконанє ся про высоку вартôсть и найлѣпшу якôсть мого фабрикату.

Пишу ся зъ высокимъ поважанемъ

ЕМАНУИЛЪ АКСЕЛЬРАДЪ.

Адреса: **„Емануилъ Аксельрадъ", Радôвцѣ** (Radautz) **Буковина** 160 16—29

Лінія Голяндія-Америка Роттердамъ-Ню-Йоркъ.

Найблизшій вôдъѣзды:

28 червня „Статендамъ" о 2 по пол. 5 липня — „Шпаардамъ" 6·30 пер. пол. — 12 липня „Роттердамъ" 1 по пол. — 19 липня „Маас-Уамъ" 6 пер. пол.

Цѣны І-шихъ каютъ вôдъ 288 коронъ въ гору.

Новій пароходы виподобимыми шрубами:

Ротердамъ 8302 тонъ, Статендамъ 10.320 тонъ, Потедамъ 12.500 т.

Цѣны першихъ каютъ вôдъ 240 кор. и высше } зъ
другихъ каютъ 204 к. } приIII. клясы 185 к. 40 с. зъ Вѣдня. } стани

Бюро у Вѣдни: Для каютъ: I. Kolowratring 10· для III. клясы: IV. Weyringergasse 7 A.

Австрійскій філія въ Берни, Инсбрукъ и Трієстѣ. 59

---

100 до 300 зр. мѣсячно

можуть заробити особы всякого стану въ кождôй мѣсцевости певно и честно, безъ капіталу и різика, черезъ продажь законно дозволеныхъ папервъ державныхъ и льосôвъ. Зголошеня до: **LUDWIG OESTERREICHER,** VIII. Deutsch-96 gasse 8, **BUDAPEST** 10—10

СМЕРТЬ МУХАМЪ!

Папѣръ на мухи, клей, трѣски „Quassia", Захерлінъ, розпылячѣ, Сѣтки на вôкна

припоручає

Альойзій Гібнеръ

Львôвъ, ринокъ 38.

307 2—?

Д-ра Іосифа Закшевского

и инжін. Кароля Ріхтмана

Санаторія и заведенє водолѣчниче

МАРІЄВКА почта ЛЬВÔВЪ

Лѣченє водою. Електризованє. Лѣчнича гімнастика. Уряджоня выставий. Новоурядженый салôнъ на вôбравя, мѣсце до забавъ на вôльнôмъ воздусѣ [croquet, lawn-tennis, двѣ кругольнѣ, біляръ, читальня и т. д.] Цѣлый теренъ здреновановышутрованый. Цѣны дуже умѣрені.

Сезонъ вôдъ кôнця мая до кôнця вересня — На жаданя проспекты высилає ся оплатно. Телефонъ заведеня въ Маріївцѣ ч. 572. Адреса лѣкаря управляючого: **Львôвъ, ул. Словацкого ч. 5, телефонъ ч. 684.** 240 8—8

Вôдъ року 1868

БЕРҐЕРА ЛѢЧНИЧЕ

МЫЛО СМОЛЯНЕ

выпробоване на клінікахъ и многими практичными лѣкарями уживає ся не лише въ Австро-Угорщинѣ, але такожъ и въ Нѣмеччинѣ, Франціи, Россіи, на пôвостровѣ Балканьскôмъ, въ Швайцаріи и т. д. на недуги шкôрній, особливо противъ

Выкидôвъ шкôрныхъ рôзного рода

зъ найлѣпшимъ успѣхомъ. Дѣланє Бергерового мыла смоляного яко гігієнічного средства до усуненя порплѣвъ, до чищеня и дезинфекціи шкôры есть рôвножъ загадно признане. Бергера мыло смоляне має 40% смолы деревной и рôзнить ся значно вôдъ всѣхъ иншихъ родôвъ мыла смоляного въ торговли. — За-для охороны передъ фальшованемъ треба жадати выразно Бергера мыла смоляного и уважати на побочь помѣщеный знакъ охоронный.

Въ упертыхъ недугахъ шкôрныхъ уживає ся замѣсть мыла смоляного успѣшно

Бергера лѣчничого мыла смоляно-сѣрчаного.

Яко найгôдиѣйше мыло смоляне до усуненя всякои

нечистоты шкôры

на выкиды шкôрній и на головѣ у дѣтей, такожъ яко незрôвнане мыло до мытя и купелѣвъ для щоденного ужитку служить, обôймаюче 35% ґліцерины и пахуче

Бергера ґліцеринове мыло смоляне.

Цѣна штуки кождого рода 35 кр. вразъ зъ приписомъ уживаня.

Зъ иншихъ родôвъ мыла Бергера поручає ся слѣдуючій заслугуючій на увагу: **Мыло бензоове для нѣжности шкôры; мыло бораксове противъ прищѣвъ; мыло карболеве до выгладженя шкôры и знакôвъ по вôспѣ и яко мыло дезінфекційне; Бергера мыло до жунели въ смерековыхъ шпильокъ и таке-жъ мыло тоалетове, Бергера мыло для дѣтей, для маленькихъ дѣтей (25 кр.).**

Бергера мыло петросульфольне

противъ вишневого лица, вишневого носа, высыпокъ и свербінкôвъ на шкôрѣ; мыло на весняки дуже успѣшне; мыло сѣрчано молочне на нечисте лице; мыло таніновe на почервонѣлы и выпадъ волосы.

Бергера зубна паста въ тубахъ

найлучше средство до чищеня зубôвъ Нр. 1 на нормальні зубы, Нр. 2 для курцѣвъ. Цѣна 80 кр. Що до прочихъ мылъ Бергера вôдсылаємо до приписовъ ужитя. Жадати все Бергера мыла, бо є много безуспѣшныхъ наслѣдувань.

Місця продажи для Львова въ аптикахъ пп.: І. Байзера, Г. Блюменфельда, К. Миколяша, З. Рукера, К. Склепиньского, Вевюрского, д-ра Зарицкого и фірмахъ А. Ербара, Гайсіма, Кулика и А. Рапапорта. Дальше въ аптикахъ въ *Бродахъ* Кріжого, Ляндберґа; въ *Борщовѣ* Ал. Пйотровского; въ *Бережанахъ* А. Дурета, Л. Нагліка; въ *Бережовѣ* Галямаєв, Ербена; въ *Хировѣ* Левицкого; въ *Дрогобичи* А. Книжановского, І. Тобіяшека; въ *Ярославѣ* І. Анґермана, І. Рона; въ *Коломыи* Павловского, Штенцля, Витославского; въ *Камінцю* Пилевского; въ *Перемышли* у всѣхъ 4 аптикахъ; въ *Рявѣ* Карпиньского, Прона; въ *Сколыи* Леховского; въ *Самборѣ* І. Алексевича и Гердлички наслѣдниковъ; въ *Станиславовѣ* у всѣхъ трехъ аптикахъ; дальше въ аптикахъ въ *Стрыю, Тернополи* и у всѣхъ аптикахъ бôльшихъ мѣстъ Галичины. 165 13—24

Альойзій

ҐІБНЕРЪ

поручає

до мальованя, консервованя и импрегнованя бляшаныхъ и деревляныхъ дахôвъ, господарскихъ будынкôвъ, мостôвъ, парканôвъ, штахетъ, загороджень, брамъ, дверій, вôконъ, домовыхъ меблѣвъ, будôвельного дерева, шалѣвокъ въ стайняхъ, сходôвъ, млыньскихъ колѣсъ, долôвокъ и т. д.

Фарбы охрѣнй

найлѣпшій, фахово приладженій зъ найлѣпшихъ матеріялôвъ гварантованои тривкости у всѣхъ краскахъ.

Фарбы лякеровй

що скоро сохнуть и за одныимъ потягненемъ дають краску и полискъ.

Фарбы теровй

особливо за-для своеи дешевости радо уживанй.

ТЕРЪ

безъ фарбы чорный и бронзовый.

Олѣй теровый

бронзовый незвычайно дешевый добре импрегнуючій и консервуючій

CARBOLINEUM

правдиве

АВЕНАРІЯ.

Одинокій складъ для Галичины

Брошурки до диспозиції

EXSICATOR

знамените средство противъ гриба, гнилизны въ будинкахъ и т. д.

Фарбы фасадовй

у всѣхъ краскахъ и гварантованои тривкости.

Брошурки, описы ужитя, карты взôрцѣвъ и кошторысы на бôльшій роботы найрадше подає ся.

При значнѣйшôй потребѣ повыше поданыхъ консервуючихъ артикулôвъ, якъ такожъ будôвельныхъ матеріялôвъ, а именно: **Цементу, Вапна ґідравлічного, Ґіпсу, Огнетревалыхъ цеголъ, Папы на дахи, Плытъ изолюючихъ** и т. п. прошу впередъ зажадати оферты, а зроблю можливо зниженй цѣны, якъ такожъ полекшу въ сплачуваню за попереднымъ порозумѣнемъ.

Що-до якости, то лише цѣлкомъ **добôрный** товаръ достарчуємо, 801

Найновѣйшій **ЦѢННИКЪ** опустивъ друкъ и є до диспозиціи поважаной Публики.

АЛЬОЙЗІЙ ҐІБНЕРЪ

Львôвъ, Ринокъ ч. 38.

ТУТКИ цигаретовй .000 штукъ за 1 зр., поручає Ант. Мазурковичъ, Львôвъ, Скарбкôвска 7.

ЗАХЕРЛІНЪ

Не въ коробкахъ!

Єдино правдивый у фляшцѣ!

То есть

правдиво необманливе, радикальне средство на кожду а кожду язву комашу. 55 6—8

Склады є всюды тамъ, де вывѣшенй плякаты „Zacherlin".

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець Иванъ Белей. Одвѣчальный редакторъ Александеръ Борковскій. Папѣръ въ фабр. Черлянъсонъ. Зъ друкарнѣ Инстит. ту Ставропігійского пôдъ зарядомъ Іосипа Даниляка

Ч. 131. Львовъ, Понедѣлокъ 12 (25) Червня 1900. Рочникъ XXI.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзначнѣйшихъ новѣстей“ выходитъ вѣ второкъ, и вѣ второкъ к пятницѣ на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро огодошень ул. Копернйка ч. 11, к Бюро газетъ Ал. Кароля Людвика 9, и А. Одлзевского ул. Кнлинського 2; — въ Перемышлю: Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбсть за инсераты платитъ у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ:

въ Австрій:		на границѣ:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр.
на пѣвъ року	8 зр.	на пѣвъ року	11 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	14 зр.	на пѣвъ року	7 зр.
на чверть року	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи вертають ся лише на попередне застереженє. — Рекламаціи неопечатані вѣльні вѣдъ порта.

Нездинокє число коштуе 6 кр. на пров. 7 кр.

Огодошенія взимай принимають ся по дешевшій цѣнѣ вѣдъ одного вирѣчка инсератового або за мѣсяць а вѣ виразѣ „Надѣсланє“ по 25 кр. м. г.

Подякы и инші довѣренія приватні тягнуть ся по 5 кр. вѣдъ вершка.

Голосы науки.

Бувъ часъ, особливо въ 60-и и 70-и рокахъ, де въ Россіи и Галичинѣ дуже живо вѣвъ ся спѣръ о истноване самостійного мало- або украиньско-руского народу, окремѣшного вѣдъ велико-руского або россійского, та о управнене самостійного мало- або украиньско-руского письменства. Потѣмъ той спѣръ значно притихъ. Украиньско-руска література розвивала ся що-разъ бѣльше, вже не тѣлько поетична але й наукова, и тымъ самымъ давала доказъ свого управненя, а вразъ зъ нею розвивало ся національне житє у всѣхъ напрямахъ.

Ажь торѣчный археольоґічный зѣздъ у Кіевѣ давъ россійскимъ шовіністамъ нагоду пригасшій спѣръ роздути на ново. Заборонено читати на тѣмъ зѣздѣ реферати въ украиньско-руской мовѣ, а кіевскій професоръ Флоринскій пѣднявъ ся ще разъ сизифовои роботы, науковыми аргументами знищити самостійность украиньско-руского мовы и народности.

Проф. Флоринскому вѣдповѣли украиньскій ученій въ Россіи и Австрій, однакъ ихъ голосы мѣгъ бы хто уважати голосами интересованои стороны, отже й не прикладати до нихъ великои ваги, помимо всеи силы ихъ аргументацій. Але маемо зъ найновѣйшого часу ще голосы европейскихъ ученыхъ, зовсѣмъ не интересованыхъ въ тѣмъ спорѣ, а мѣжь ними и ученого такого, котрый не тѣлько я теперь першою повагою въ науковѣмъ свѣтѣ на поли славістики, але на котрого звычайно и покликують ся противники самостійности малоруского письменства. Симъ ученымъ є професоръ вѣденьского університета Ягічь, а другимъ ученымъ є професоръ берлиньского університета Брікнеръ. Подаемо ихъ голосы, щобы конецъ положити дискусіи о самостійности нашои мовы и народности та переконати тыхъ, котрѣ приступній суть голосови науки и розуму.

Отже проф. Ягічь написанъ въ XX-ѣмъ томѣ Archiv-y für slavische Philologie таке:

„Для студіованя малорускои мовы, літературы и етнографіи въ Россіи въ теперѣшныхъ обставинахъ самый ґрунтъ невдячный. Тутъ жахають ся всякого проявy въ сѣмъ напрямѣ, мовь якого небезпечного сепаратна му, забуваючи при тѣмъ, що якъ-разъ задавлюване силомѣць усякого свѣдомого розвою украиньско-рускои народности, котрои истнованя вже-жь не можна заперечити, може выкликати зъ початку невдоволеня а дальше й сепаратизмъ. Що можливо зробити въ тыхъ тѣсныхъ обставинахъ для студіованя малорускои народнои индивідуальности, се робить ся въ мѣсячнику „Кіевская Старина“... Мѣжь-тымъ якъ ся часопись выходить въ россійскѣй мовѣ, въ Галичинѣ тѣ-жь самѣ студіи ведуть ся въ малорускѣй мовѣ въ Товариствѣ им. Шевченка, що, завдяки роботѣ галицкихъ Русинѣвъ и тѣй моральнѣй запомозѣ, яка имъ потиху йде зъ Россіи, заповѣдае ся зъ часомъ розвинутись въ руску академію наукъ. Кождый правдивый приятель культурного розвою мусить симъ тѣшити ся; я нѣколи не мѣгъ зрозумѣти, чому н. пр. деякѣ славісты радують ся поступомъ Словакѣвъ а противно Русинамъ не сприяють анѣ трошки. Хто думае, що сеся мѣсячна робота, тѣсно обгороджена языковыми границями, може пошкодити велико рускѣй літературѣ и науцѣ, той понижае значѣне и силу россійскои літературы.“

А проф. Брікнеръ въ XXII-ѣмъ томѣ Archiv-y für slavische Philologie написавъ такъ: „Що можна осягнути свѣдомою меты и енергічною дѣяльностію, навѣть въ короткѣмъ часѣ, навѣть въ мало сприятючихъ обставинахъ, то показують намъ не лише самѣ Чехи; такожь галицкѣ Русины дають на се свѣтлый доказъ. Прогнаній ангеломъ зъ огненнымъ мечемъ зъ широкои рѣдноі землѣ, зъ россійского краю, они приневолені загосподарювати ся на далеко вузшѣй пѣдставѣ у всходнѣй Галичинѣ. Але проте они не тратять вѣдваги и стараютъ ся що силы пѣднести рѣвень освѣты свого народу, стараютъ ся о всесторонну дѣяльность на духовѣмъ поли, тожь и не диво, що осягають успѣхи.

„Якъ зовсѣмъ змѣнили ся обставины за не дуже довгѣ роки! Коли нагадаю собѣ, якъ покѣйный Омелянъ Огоновскій казавъ, чому вѣнъ выдавъ Слово о полку Игоревѣмъ по руски (щобы и Русины мали также дещо), и коли порѣвнаю се становище зъ теперѣшною дѣяльностію Товариства им. Шевченка — quantum mutatus ab illo! Отже є Русины, є ихъ міліоны; коли-жь такъ, то и мають право на самостійне також духове житє, такъ якъ Словѣнцѣ або Словаки, котрымъ и Флоринскій не вѣдмовляе того, хочь вѣнъ очевидно зовсѣмъ иншою мѣрою мѣрить Кіевъ, якъ пр. Любляну або Турочь св. Мартина.

„...Малорущина находить ся въ дуже тяжкѣмъ положеню, мусить вести вѣйну рѣвночасно на два фронты, щобы устояти ся. Подумайте лише, що вже въ XVII-ѣмъ столѣтю була малоруска мова така, що лишь правописію и азбукою зазначувала те, що по польски придумала и выповѣла словами. Правда, що тѣ часы и обставины минули ся, хочь и лишивъ ся по нихъ деякій слѣдъ. За те настала инша небезпечность: россійска мова могла поглотити малоруску. Коли розважити, що ще й нынѣ у декотрыхъ „старовѣрѣвъ“ малоруска письменна мова така сама якъ россійска (тѣлько ще уживають фіговыхъ листкѣвъ: *якъ* замѣсть *какъ*, дѣєменникъ на *-ти* замѣсть на *-ть* и 7-ый вѣдмѣнокъ *руцѣ* вам. *рукѣ*), и коли порѣвнати сю ихъ малорущину зъ малорущеною „Украинцѣвъ“, то не можна собѣ й придумати бѣльше яркои рѣжницѣ: такъ и видко, що се справдѣ двѣ окремѣ мовы.

„Заведене фонетичнои правописи приспорило незвычайно розвѣя... Для мене була правдива радѣсть читати правдиву малорущину, а на таке языче, Zwittersprache; тѣлько-жь въ интересѣ ей розвою хотѣвъ бы я майже сказати: ne quid nimis!“

Доповненъ або поясненъ якихсь тѣ голосы правдивыхъ и безсторонныхъ ученыхъ не потребують. „Имѣй уши слышати, да слышитъ“.

До ситуації.

О послѣднѣй міністеріальнѣй нарадѣ Pisnensky Obzor приносить сензаційнѣ вѣсти. На тѣй нарадѣ проявила ся именно опозиція такъ противъ накиненя языкового закона, якъ и октройованя нового регуляміну палаты. Противъ накиненя языкового закона протестували міністры Пентакъ и Резекъ, а противъ накиненя регуляміну Бемъ-Баверкъ и Спенсъ-Боденъ. Тѣ два мали навѣть загрозити дымісією.

Згаданый дневникъ доносить также, що становиско Кербера захитане. Президентъ міністрѣвъ анѣ не потрафивъ утворити бѣльшости, анѣ не мавъ бы на се выглядѣвъ навѣть въ такѣмъ случаю, коли бы Чехи залишили обструкцію. Мимо того парламентъ мае бути вновъ скликаный на бажане коруны, хочь Кербер що разъ дальше вѣдходить вѣдъ сего пляну и є за якъ найскорѣйшимъ октройованемъ языкового закона и регуляміну. Що недалека кабінетова кріза можлива, згаданый дневникъ заключае въ факту, що коли у одного зъ міністрѣвъ була депутація зъ просьбою о поперте въ якѣйсь справѣ, вѣнъ здвигнувъ раменами и сказавъ, що велике ще питане, чи въ загалѣ буде мѣгъ занятн ся сею справою.

П. д-ръ Геральдъ обговорювавъ оногды на зборахъ молодоческого клюбу въ Карвінѣ послѣдній подѣй въ парламентѣ. Цѣлею змагань нѣмецкихъ сторонництвъ було — по думцѣ бесѣдника — розбите давнои бѣльшости и цѣлковите вѣдокремлене правицѣ. Політичнымъ кругамъ Австрій хотѣли они накинути переконане, що при ихъ помочи можна обструкцію дуже легко здавити, але саму борбу зъ обструкцією, лишили сторонництвамъ правицѣ. Коли всякій переговоры о залишене обструкцій розбили ся, Яворскій узнавъ правицю за нечестную чу и розбиту. Житє утворенои пѣдъ проводомъ д ра Кербера бѣльшости для порядку дневного було дуже коротке бо Керберъ не спитавши ся навѣть сеи бѣльшости о раду и неповѣдомивши ей про свои намѣры, замкнувъ сесію. Замкнене сесій було моральною побѣдою чесной обструкцій и зломанемъ гегемонії Нѣмцѣвъ. Головною причиною, для котрои Чехи не можуть згодити ся на правительственный проектъ языкового закона є се, що проектъ не увзглядняе рѣвноправности обохъ языкѣвъ. Чехи нѣколи не згодять ся на се, абы нѣмецкій языкъ уважано за языкъ для зносинъ.

По полеміцѣ зъ промовою Ґрабмайра, бесѣдникъ заявляе, що тяжко вѣдгадати, якъ въ будучности уложать ся вѣдносины. Говорять о абсолютизмѣ, розвязаню палаты, октройованю языкового закона а навѣть федералістичнѣй реорґанізацій державы. Бесѣдникъ однакъ сумнѣвае ся, чи правительство носить ся зъ такими далекими планами. Якъ се звычайно дѣе ся въ Австрій, правительство буде глядѣти выходу при помочи якихъ дрѣбныхъ средствъ. Якъ въ будучности будуть захову-

(5)

Въ справѣ народного языка.

(Дальше.)

„лежить“. Се „лежить“ въ природѣ людскѣй; — правда „лежить“ въ тѣмъ, правда „лежить“ по серединѣ, сила наша „лежить“ въ тѣмъ нѣмецк. dies liegt in der Natur des Menschen, die Wahrheit liegt darin etc. по руски: се есть въ природѣ людскѣй, правда есть въ тѣмъ, правда есть по серединѣ, сила наша есть въ тѣмъ або зъ опущенымъ звязки: се въ природѣ людскѣй, правда въ тѣмъ, правда по серединѣ, сила наша въ тѣмъ („лежить“ въ подѣбныхъ зворотахъ уживають и Россіяне; Украинцѣ, що наслѣдують тутъ Россіянъ, уживають помады въ лихои россійскои грейзлернѣ!)

людъ. Слова „людъ“ дурають ся новѣйшій укр. писателѣ, а уживають (по взору россійскому) „народъ“ або и „простый народъ“. Напередъ людъ уживае ся на Украинѣ и въ Галичинѣ. Ужывъ того слова у Шевченко (гл. Кавказъ, Посланіе), а у насъ въ Галичинѣ есть примѣвка: сколько люда, только чуда. Слово тото чисто руске и зовсѣмъ безъ всякои пѣдставы его выкидають. Належало бы вже разъ утвердити значене обохъ тыхъ выразѣвъ: народъ natio, Nation а людъ populus, Volk, грецк. *δῆμος* Певно, що ово на разу трохи незвыково буде говорити мѣсто „школы народнѣй“, „учитель народный“ школы людовѣ Volksschulen, учитель людовый Volkslehrer, та щожь: „одной правдѣ поклонѣтесь, а бѣльшь нѣкому“. Певно также и те, що ius prioritatis правдиво розличити межи значенемъ выразовъ: людъ, народъ буде у Полякѣвъ, та про се намъ нужды мало: пишучи людъ уживаемо свого, питоменного слова, чѣльного якъ чиста пшениця, а не якихъ-сь кошлявыхъ покнртѣвъ въ родѣ: „истнуване“, „справоздане“ и тымъ подѣбныхъ новомодныхъ здобутковъ.

„мабудь“. (!) Якъ дуже мало застано, вляють ся декотрѣ изъ нашихъ писателѣвъ надъ рѣднымъ языкомъ, видко изъ куріознаго способу писаня „мабудь“. Слово мабуть есть стягнене изъ мае бути. Треба знати, що почуствованє походженя присловника мабуть ще и у люду живе. И такъ декуда на Буковинѣ говорять: матъ бути, декуды на Украинѣ поббчь мабуть также: мае бути гл. Повістки Марка Вовчка Скгь-Петербургъ р. 1861. I. стор. 55. „Роспитай ся, де вінъ служить. Якъ у пання, то мае-бути панічъ противъ.“ Та есть то почуте у люду, нема его однакожь у декотрыхъ нашихъ, до того ще дуже претенсіональныхъ писателѣвъ.

малодушность Kleinmuth, слово легко зрозумѣле кождому, такъ якъ великодушность, великодуше Grossmuth. Перше слово змѣняють зовсѣмъ непотрѣбно и нещасливо на: „дрѣбнодухость“. — Чудный также причасникъ: „змалодушеный“ мѣсто упавшій на духу.

мимо. Мѣсто того приименника лученого зъ рѣдникомъ (genitivus) або зъ переимникомъ (accusativus) [мимо того и мимо тое] кладуть выключно: „не зважа на те“. За-для якого набожеиьства маемо цурати ся нашого красного и короткого, народного слова не знаю. Людъ галицко-рускій говорить: мимо того, помимо того (sic!); пускаю его слова мимо ich lasse seine Worte unbeachtet (тутъ мимо мае значене присловника!).

могучій mächtig. Мѣсто того рускаго слова вводять теперь декотрѣ „могутный“ зъ ческого mohutný, мабуть ужасаючись формы присловниковои, котра декому страшнѣйша всѣхъ „кощунствъ“ на свѣтѣ.

мусить зробити а повиненъ зробити не все одно. Мусить зробити er muss machen, повиненъ зробити er soll machen, es ist seine Pflicht zu machen пр. вѣнъ повиненъ бувъ листъ сей часъ выслати, але пѣдъ загрозою мусить его задержати.

нѣтъ. Въ укр. уживае ся лише выразъ: нема, въ Галичинѣ и на Угорщинѣ уживае людъ: нема, не є, не есть, нѣтъ. Нѣтъ мае двѣйне значене: 1) nein 2) es fehlt, es giebt nicht, На Угорщинѣ есть выражене: де бы нѣтъ! warum denn nicht. Выразу нѣтъ также не слушно уникають въ языцѣ литературнѣмъ, чимъ непотрѣбно обѣдняе ся языкъ, а прецѣнь уживане одѣтне синонімовъ подносить красу и барвность стилю. Нѣтъ причины, нѣтъ зрады, нѣтъ у насъ такихъ птахѣвъ се чисто по малоруски и зовсѣмъ рѣвнорядне зъ выраженями нема причины etc., а краще иногдѣ ужити нѣтъ и не есть (не є), нѣжь все послуговати ся одностайно выразомъ нема (не мае).

оббкъ есть формою допустимою: находить ся, хоть рѣдко, у укр. писателѣвъ и въ декотрыхъ говорахъ людовыхъ; та, думаю, далеко красшій и примѣтно малорускій формы: поббчь, оббчь.

одъ (вѣдъ) зъ рѣдникомъ для выражения сповѣдництва (Urheberschaft) примѣромъ у Основяненка: обиджені од вітчима та од новых дітей гл. Повісті Григорія Квітки. Санктъ-Петербургъ 1858. I. 250. — прокляті вѣдъ матери I. 210.; такъ также и въ декотрыхъ пѣсняхъ людовыхъ. Въ книжнѣмъ языцѣ уживае ся теперь найчастѣйше творникъ пр. Енеида переліцьована Котляревскимъ. „Черезъ“ тутъ не може ужити ся (въ польск. przez Kotlarewskiego). Въ малорускѣмъ черезъ означае 1) перебутє простору мѣсця або часу: черезъ гору, черезъ рѣку; черезъ годъ, черезъ три днѣ. 2) причину: черезъ тяжкій вороженьки въ тебе не буваю 3) рѣдко также посередѣ, черезъ котре що переходить або вѣдбувае ся, значене, котре трохи близнть ся до творника орудного, однакожь таки цѣлкомъ въ нимъ не сходить ся пр. а вже чую черезъ люди, що милый прибуде

одвѣтъ. одвѣтити. одвѣтувати. одвѣчати также пошали на спасъ „устарѣлыхъ“ слѣвъ, дарма, хоть тотѣ слова живуть въ устахъ люду на Украинѣ и въ схѣдноугорскѣй Руси. У Основяненка: одинъ у неі одвітъ I. 189. відвічати мѣть II, 245. Впрочемъ также у Котляревского, Метлиньского, Кулѣша и др. На угорскѣй Руси есть хороше людове слово: одвѣтливый verantwortlich, на котре у насъ утворено книжне и штучне: „одвѣчальный“ — а теперь декотрѣ новѣ писателѣ, противники всякому одвѣту, также штучный выразъ: „вѣдповѣдальный“. „Вѣдповѣдальный“ тѣлько вартъ, що и „одвѣчальный“, до котрого мы — нѣгде правды дѣти — вже привыкли трохи. Та одно за вѣсѣмнайцять, друге безъ двохъ за двайцять. Найлучшимъ, до того нашимъ, питоменнымъ выразомъ на нѣм. verantwortlich було бы угорскоруске слово: одвѣтливый.

(*Дальше буде.*)

вати ся Чехи, бесѣдникъ не хоче сказати, бо уважае тутъ потрѣбну певну резерву. Се однакъ певна рѣчь, що октройоване языкового закона стрѣтить у Чеховъ зъ якъ найбольшимъ и рѣшучимъ опоромъ. Бо́льшбсть въ парляментѣ мала за мало енергіи абы перевести свою програму. Одну тѣлько лишила по собѣ заслугу, а именно се, що усунула брутальну гегемонію Нѣмцѣвъ. — Зборы высказали ческому клюбови довѣре и ухталило лишити ёму цѣлкомъ вольну руку.

Hlas Naroda дуже сумнѣвае ся, чи правительство схоче октройовати языковый законъ чи заведе нѣмецкій языкъ яко языкъ для зносинъ. За те правительство мае носити ся зъ иншимъ пляномъ. Оно намѣряе именно октроювати дуже строгій регулямінъ палаты, котрый дасть президентови широкій права и введе парляментарну службу для удержаня ладу. Коли рада державна зберe ся наново вже на пбдставѣ нового регуляміну, буде ѣй предложеный проектъ языкового закона. Молодочехи вже не будуть могли не допустити до ухваленя сего закона. Нинѣ показуе ся — пише Hlas — яку шкоду зробила обструкція розбиваючи правицю, котра Чехамъ могла допомогчи до ухваленя змѣнъ въ предложенбмъ проектѣ. Треба отже давну бо́льшбсть назадъ воскресити и въ тбй цѣли Hlas предкладае скликане конференціи славяньскихъ послбвъ.

Зъ нѣмецкихъ голосбвъ про ситуацію выпадае ще увагляднити промову п. Ліхтенштайна, яку вбнъ выголосивъ на зборахъ католицко-політичного стовариша на Леопольштадѣ. Бесѣдникъ є противникомъ всякои обструкціи, бо она спиняе працю парляменту. Ческу обструкцію уважае о стблько за оправдану, о скблько она була тблько послѣдуваемъ успѣшнои нѣмецкои обструкціи. Взагалѣ цѣлымъ нещастемъ парляменту въ Австріи є обструкція и противъ нея треба енергічно выступити. Теперь можливій суть рбзній евентуальности, але надъ симъ, що теперь треба робити, то вже правительство повинно ломити собѣ голову. Нинѣ, абы въ тбмъ хаосѣ завести якійсь спокбй и ладъ, можливій суть три евентуальности: 1. Управильнити языкову справу въ Чехіи, Моравѣ и на Шлезку при помочи цѣсарского розпорядженя, выданого на пбдставѣ §. 14, могло бы завести якій такій спокбй, але здае ся, що се не наступило бы, бо въ Чехіи, Моравѣ и на Шлезку є досыть мѣжь Нѣмцями якъ и Славянами богато радыкальныхъ аґітаторбвъ, котрѣ пбдбурюють масы и потрафлять довести до того, що невдоволене лишить ся зъ сеи и тамтои стороны. Се отже средство не може довести до успокоеня.

Розвязане рады державнои було бы средствомъ найнебезпечнѣйшимъ и найменше вбдповѣднымъ до заведеня спокою. Въ наслѣдокъ аґітацій, въ парляментѣ скрѣпили бы ся радыкальній елементы и неспокбй бувъ бы ще бо́льшій. До нового парляменту увбйшло бы бо́льше радикалбвъ и соціялістбвъ а менше ліберальбвъ и Полякбвъ. Третимъ средствомъ була бы змѣна регуляміну. Нинѣшный регулямінъ не мае вартости и мусить бути змѣненый, коли палата не мае перестати истнувати. Конечный є новый регулямінъ и то регулямінъ строгій, якій мае англійскій парляментъ.

Бесѣдникъ переконаный, що правительство само не знае, на яку вступити дорогу. Впрочбмъ въ лѣтѣ звычайно нѣчого важного не робить ся. Важнѣ постановы западуть доперва въ осени, але горе австрійскому парляментови, коли ще и тогды не запануе ладъ и парляментъ не возьме ся до працѣ въ интересѣ выборцѣвъ.

Самостбйна Украина.

(Черновецкбй „Буковинѣ“ вбдповѣдае *Романъ Стефановичъ.*)

(Дальше)

Розводить ся дальше „Буковина“ надъ идеями Кирило-Методіевского Братства, про котре згадано въ звѣснбй статѣ въ ч. 124. „Дѣла“. Впередъ дамо слово самбй „Буковинѣ“.

„Що-до Кирило-Методіівского брацтва, то також скажемо д. Ст., що у всякім підручнику нашої літератури стоїть зовсім не те, що він знае про се брацтво. Про свою державу нїхто з братчиків і не гадав, тілько про злуку Славян під протекторатом російського імператора (Пише о тім Куліш у Хуторній поезиї). Розбирали, правда, братчики причини упадку України, але розібравши додумались зовсім не до ідеї самостійної української держави. Куліш мучив ся сим питанем довгі літа і додумав ся до того, що коли злучено Україну з Московщиною, то „это и харашо“, тілько аби український народ не пропав. До такої думки прийшли й инші історики: богатої культури не було в нас і нема і надія на свою велику культуру в будуччині ще занадто слаба, щоби будувати хоч у думці свою державу тай ще своїми силами. Як не схочуть того европейські держави, то нам про шкода й думати. А як кому приємно і користно думати про се, то нехай думае; вольному воля! Тілько нехай у зарозумілости своїй не пописуе ся зараз перед людьми своєю власною ігноранцією...“

Застановимось хвилю надъ менторскими выводами „Буковини“. Всякому читачеви впаде певно передовсѣмъ въ око, що „Буковина“ покликуе ся дотычно идей членбвъ Кирило-Методіевского Братства на авторітетъ Кулѣша, котрый не тблько, що не бувъ нѣколи членомъ Кирило-Методіевского Братства, (гл. „Хуторна поезія“ стр. 37.), але й не сидѣвъ пбдчасъ его найвысшого розвою (пбдъ конець 1845 р. до початку 1847 р.) въ Кіевѣ, але въ Петербурзѣ, куды выѣхавъ въ осени 1845. р. Якъ самъ пише въ „Хуторній поезиї“, знавъ лишь до того часу про думки братчикбвъ, „що провадили дїло в благодатній тихости і не мали *ще тогдї* нїякого писаного статута, або хоч конспекта спасенної роботи“. Выѣхавши до Петербурга, не міг знати про те все, що дїяло ся в Ківі“ (гл. „Літ. Наук. Вістник“ кн. III. 1900 р. статья Осипа Маковея п. з. „Панько Олелькович Куліш“, стр. 180). И дѣйсно не знавъ про те, бо якъ пише зъ „Хуторній поезиї“ (стр. 11) „на мою біду *догадавсь* не корреспонденції, що мое киевське братте щось компонуе собі инше, ширше и небезпечнійше од нашої первохристиянської коммуни.“ Кулѣшъ признаесь навѣть, що доручкавъ за се братчикамъ, „присвоюючи собі нібн якусь над ними зверхність“ Такъ видимо, що въ нутрѣ сеи „коммуны“ мусѣла въ часѣ неприсутности Кулѣша наступати вельми быстра еволюція думокъ и идей, що Кулѣшъ ледви лишь „догадуючись“ чогось небезпечного, занепоконивъ ся въ Петербурзѣ. А за сей часъ его неприсутности зладили вже братчики и статутъ товариства и „правила“ за-для братчикбвъ. (гл. „Тарас Шевченко-Грушівський нап. Ол. Кониський стр. 198). Про статутъ сей Кулѣшъ „*дочувсь глухо* (*отже не знавъ його*), приїхавши на початку 1847. року в Київ“ гл. „Хуторна поезія“ стр. 27.). Статутъ сей найдено въ паперахъ, вбдобраныхъ по арештованю у Костомарова, Гулака и иншихъ.

§. 2. сего статута становить що: „кожен народ славянський повинен *мати свою самостійність*; такими народами признають ся: українці, велико- і білоруссини, поляки і инші“. Вправдѣ §. 6. Каже: „Загальний собор Славян складаесь з заступників усїх славянських народів“ (гл. „Тарас Шевченко-Грушівський стр. 198.) и насуваe думку про вольну федерацію славяньскихъ народбвъ, але жь федерація ся мала опиратись на принципѣ повнои волѣ и автономіи поодинокихъ славяньскихъ державъ, якъ се читаемо въ автобіографіи Костомарова: „Мы стали представляти собѣ всѣ славяньскій народы полученными мѣжь собою въ федерацію, подббно якъ старинній грецкій республики або Зъединеній Державы пбвнбчнои Америки (де, якъ звѣсно, нема и слѣду переваги або протекторату одной державы надъ другими прим.), въ тымъ, щобы всѣ були въ тѣсной звязи мѣжь собою, *але кожда берегла свято своєи автономіи*“ (гл. „Литературное наслѣдіе“ С. Петербургъ 1890 стр. 61.).

Коли додамо ще, що „у кожної держави була-б власна рада, що збирала-б ся що року; у кожної держави був би свій виборний голова і сенат: головна власть центральна — в руках голови, вибраного на чотири роки і в руках міністрів; що про случай оборони федерації від ворогів околишніх була-б регулярна армія, але не велика, бо у кожної держави була-б *власна* міліція (гл. „Тарас Шевченко-Грушівський“), — то стремлѣне братчикбвъ до *такои федерації* при *виразно узнаній самостійности* кождого славяньского народу, отже и Украинцѣвъ-Русинбвъ, не лишь що зовсѣмъ не выключае, а противно, ствердзуе переконане, що идеею братчикбвъ була Самостбйна Украина.

Тому *несовѣсно* поступила собѣ „Буковина“, коли выѣзджаючи (ужившн ёи власного выслову) авторітетомъ Кулѣша, взывая автора звѣсной статьѣ въ 124. ч. „Дѣла“, „щобн у своїй зарозумілости не пописував ся зараз перед людьми своєю власною ігноранцією“...

Дальше впадае „Буковина“ въ ультраміпорный тонъ, нарѣкае, що „непереженована добре минувшина піддае молодіжи (чи лише молодѣжи? *прим. авт.*) такі думки. (про самостбйну Украину *прим. авт.*). „Перед нами наш нарід, мало що осьвічений і бідний, котрому не в голові, чи він в Росії, чи в Австрії, чи в Америці, бо він, *хоче їсти а поговіти*, хоче дещо довідатись і бачити“.

Про одну зъ важныхъ причинъ невбдрадного положеня и браку енергіи нашого народа скажемо коротке слбвце низше; а теперь, при нагодѣ, зробимо маленькій екскурзъ въ область поглядбвъ самои „Буковини“. Слова, що „наш нарід *хоче їсти а поговіти*, хоче дещо довідатись і бачити“, вказують наглядно, що въ поглядахъ „Буковини“ наступила въ протягу не такъ то довгого часу величезна, просто діяметральна змѣна. Ще 24. грудня 1894. р. дорѣкае „Буковина“ рускимъ радикаламъ, (гл. статя п. з. „Галицкі радикали“ въ 50 ч. „Буковини“ з р. 1894), що „они поставили економічні і матеріяльні інтереси на першім, а народне питанє на другім місци. Наші радикали маловажуть отже правдивий патріотизм, сю найвисшу людску чесноту, що відріжняе людский рід від звірят“. А що-жь *тепер* ставить „Буковина“ на першбмъ мѣсци?! Чи не тѣ жь самѣ „жолудковѣ идеѣ“, за котрѣ накидалась колись на радикалбвъ?

Але вернѣмъ до нашого бездольного, убогого народу, про котрый пише дальше „Буковина“, що вбнъ за той часъ (вбдъ Хмельницины) „страшенно змінив ся, так що его столїтя не здобув ся навіть на таку енергію, як польский нарід“...

Правда! Нѣхто не буде перечити, що нашъ народъ живе теперь у вельми сумныхъ вбдносинахъ; але й хто-жь виненъ тому у великбй мѣрѣ, якъ не его власнѣ просвѣченѣ браты, що мѣсто вбдвдячитись своему народови за те, що *выгодувавъ* ихъ своимъ хлѣбомъ, и мѣсто посвятити усѣ свои силы для народного добра, поклали собѣ (зъ малыми выняткамн) остаточною метою стремлѣнь — вбсля рецепты „Буковини“: — „жити і вмерти, а поки жив ся, як найбільше злекшити собі житя“. И поки переважна часть рускои просвѣченои верстви буде и дальше *такъ* дбати про народъ и жити зъ дня на день безъидейнымъ, анімальнымъ житемъ, то певно, що о краещбй, свѣтлѣйшбй будучности народа не може бути и бесѣды.

(*Конець буде.*)

Вбйна въ Хінахъ.

Пбдъ Тьентсіномъ, котрый обступили боксеры и правильнѣ хіньскѣ вбйска, пбдъ командою князя Туана, кипить вбдъ кблькохъ днѣвъ завзята борба. Князь Туанъ обнявъ лично начальну команду надъ всѣма вбйсками въ пбвнбчныхъ провінціяхъ при чбмъ заповѣвъ, що выжене зъ Тьентсіну всѣхъ чужинцѣвъ. На Тьентсінъ напавъ Туанъ въ четверъ на чолѣ правильныхъ вбйскъ зъ 45 скорострѣльными арматами. Досн не повело ся Хінцямъ здобути мѣста, хочь ихъ огонь робить страшнѣ шкоды. Ситуація въ мѣстѣ въ загалѣ мае бути дуже критична. Бомбардоване тревае безъ перервы. Мѣсто въ поломѣни. Найбблыне небезпеченьство грозить зб стороны хіньскихъ вбйскъ, котрѣ мають арматы найновѣйшои системы. Россіянамъ замкненымъ на зелѣзничбмъ дворци веде ся що разъ гбрше. Зъ факту, що австрійскѣ воякн брали участь въ атаку на тьентсіньску кадецку школу заключають, що часть вбддѣлу Сеймура дѣйстно лишила ся въ Тьентсінѣ. Можлива однакъ рѣчь, що вже иншимъ якимъ австрійскимъ воякамъ повело ся вже высѣсти и взяти участь въ битвѣ пбдъ Тьентсіномъ. Телеграма адмірала Кемпфа доносить: Американьскѣ матрозы пбдъ командою майора Валера при помочи 400 россійскихъ вонкбвъ звели битву зъ правильнымъ хіньскимъ вбйскомъ пбдъ Тьентсіномъ, але не могли проломити фронту Хінцѣвъ. Кемпфъ пбдносить зъ натискомъ, що противъ европейскихъ вбйскъ выступають правильнѣ хіньскѣ вбйска. Одинъ місіонарь прислався въ Чіфу до Ню-Йорку слѣдуючу телеграму: Я утѣкъ зъ Тьентсіну на нѣмецкбй канонѣрцѣ. Хіньскѣ вбйска бомбардували мѣсто черезъ кблька днѣвъ. Цѣла дѣльница чужинцѣвъ знищена. Одинъ офіцирь американьскои фльоты тяжко раненый. Такожь 50 матрозбвъ, котрыхъ пбдъ его командою выслано для нашои обороны, въ части убито, въ части тяжко поранено. Амуніція цѣлкомъ вычерпана. Гарнізонъ страшно терпить. Потрѣбна нагла помбчь.

Американьскій конзуль одержавъ дня 22 с. м. депешу, що россійскѣ и американьскѣ вбддѣлы, котрѣ дня 21 с. м. старали ся увбльнити замкненыхъ въ Тьентсінѣ, змушено до вбдвороту. По одержаню помочи, мали они въ ночи зъ пятницѣ на суботу поновити атакъ.

Хінцѣ уряджують кругомъ мѣста засѣдки, абы втягати въ матню надтягаючѣ чужѣ вбйска. Зелѣзница мѣжь Нючвановъ а Тьентсіномъ є цѣлкомъ знищена. Чужинцѣ утѣкають до пристани. Англійскій конзуль телеграфувавъ по канонѣрки, але не одержавъ вбдповѣди. Россійске вбйско надходить вбдъ пристани Артура. Въ четверъ вбдбйшовъ до Тьентсіну 2-тысячный вбддѣлъ вбйска.

Віцекороль въ Нанкінѣ телеграфувавъ дня 20 с. м., що посольствамъ въ Пекінѣ не грозить нѣяке небезпеченьство. Зъ Шангаю доносять, що посольства все ще держать ся. Хінцѣ не мають вбдваги повторити атакъ и хочуть ихъ взяти голодомъ. Що стало ся зъ корпусомъ высланымъ до Пекіну, нѣхто не знае. Англійскій дневники доносять, що Лігунчанъ, котрый вбдъ цѣсаревои одержавъ наказъ приѣхати до Пекіну въ цѣли здавленя боксербвъ и навязаня переговорбвъ зъ державами, дня 27 с. м. выѣде зъ Кантону до Шангаю. Хіньске посольство въ Берлинѣ потверджуе вѣсть дневникбвъ, що Лігунчанъ одержавъ місію посередництва мѣжь державами. Вбнъ домагае ся, абы державы здержали дальшу высылку военныхъ силъ до Хінъ передъ укбнченемъ его місіи. Лігунчанъ хоче однакъ передовсѣмъ здавити повстанє боксербвъ, а вбдтакъ доперва зачне говорити зъ державами.

Письма зъ краю.

Зъ Бобреччины. *[Выббръ повѣтового выдѣлу.]*

Нашъ повѣтъ числить 68 % Русинбвъ; 32 % складае ся зъ Нѣмцѣвъ, Полякбвъ и жидбвъ. По обшарахъ двбрскихъ сидять Поляки и невбдступнѣ браця мойжешового; по мѣстахъ половина є Русины, друга половина Поляки (урядники) та жиды. По селахъ майже самѣ Русины. Зъ кбнцемъ мая с. р. були выборы до повѣтовои рады. Русины выбрали зъ сѣльскои курїи самыхъ Русинбвъ, хоть Поляки старали ся вбткнути бодай одного свого та обѣцювали намъ за те одного въ мѣскбй курїи. Правда, що учитель Ващукъ зъ Хлѣбовичъ мазавъ на рускбй лістѣ одного священника, а на его мѣсце писавъ Незабітовского и такъ щось пять картокъ намъ попсувавъ; але дальше не мбгъ, бо селяне его выкинули.

Въ мѣстахъ Русины, видячи малу свою силу вбйшли зъ жидами въ таку угоду, щобы выбрали двохъ жидбвъ, одного Полякa и одного Русина. Але Поляки перетягли на свою сторону 5 жидбвъ и двохъ рускихъ хрунѣвъ зъ Берездовець, такъ що перейшла ихъ лїста бблыпостію ледво двохъ голосбвъ. Розумѣе ся, що зъ паньскои курїи выбрали Поляки самыхъ своихъ.

Такимъ чиномъ повѣтова рада складае ся зъ 12 Русинбвъ и 14 Полякбвъ (4 зъ мѣстъ и 10 зъ паньскои курїи. На день 20 с. м. назначене було уконституованє рады и выббръ выдѣлу. Русины жадали: 1) выбору гр. Мицельского на маршалка на мѣсце дотеперѣшного п. Незабітовского, котрый, будучи посломъ соймовымъ не зволивъ доси зложити анѣ разу посольского справозданя, хочь его до сего завзывано кблька разбвъ; 2) выбору Русина на віцемаршалка; 3) выбору двохъ Русинбвъ до выдѣлу. На те Поляки не хотѣли пристати, а опирали ся при тбмъ, щобы на маршалка выбрати п. Незабітовского, гр. Мицельского на віцемаршалка и двохъ Русинбвъ до выдѣлу. Выборы назначенѣ були на 10 годину. До 1½ год. торгували ся обѣ стороны надаремно. Тогдѣ Русины опустили салю всѣ до одного и пбшли до рускаго купця п. А. Витковицкого, де въ окрембй комнатѣ радили, що имъ дальше робити. Въ тбмъ якійсь селянинъ выкликавъ зъ комнаты радного М. Прудиуса. Сей выйшовъ, але за кблька хвиль вернувъ назадъ та каже, що Поляки дають ёму 50 зр., щобы лише на хвилю прийшовъ до повѣтовои рады. Видно, що Полякамъ залежало на тбмъ, щобы бодай одного заступника сѣльскои курїи мати при уконституованю повѣтовои рады и выборѣ выдѣлу. Коли-жь имъ не удало ся зловити хоть бы одного хруня, тогдѣ, не зважаючи, що нема мѣжь ними нѣ одного заступника сѣльскои курїи, самѣ перевели выборы такъ, якъ имъ подобало ся. Зъ великои ласки выбрали навѣть одного Русина до выдѣлу. Очевидно, Русины уважають той выббръ за незаконный и вносять протестъ.

Покликъ.

До Высокоповажаныхъ нашихъ Родимцѣвъ!

Не богато часу дѣлить насъ вбдъ тои поры, коли пбдписаный комітетъ мае выказати ся результатами зъ урядженои нимъ льотерїи, котрѣ бы вбдповѣдали и народнбй чести и высокимъ намѣренымъ нею народнымъ и церковнымъ цѣлямъ.

Тягнене вбдбуде ся за Божою помочію невбдмѣнно 10 и 11 жовтня с. р., а передъ тымъ рбвно-жь невбдмѣнно 1 вересня выстава фантбвъ и иншихъ предметбвъ нашои церковнои штуки и индустрїи.

Намъ треба фантбвъ! Намъ треба ще богато тысячѣвъ коронъ за розпроданѣ льосы!

Що-до фантбвъ, то комітетъ постаравъ ся въ нашбмъ товариствѣ для розвою рускои штуки о 2.500 вбдпискбвъ зъ великихъ оригінальныхъ картонбвъ рисункбвъ въ нашои церковно-народнои исторїи, спеціяльно для льотерїи зготовленыхъ. Великій образъ біблійный олѣйный приготовляе ся на головну выграну. На другій олѣйный образъ біблійный, вже готовый, рефлектуемо. Фантбвъ числомъ 56 прислали намъ Вп. П. Т.:

П. Зофія Петрушевичева зъ Бзуполя 12 ручникбвъ, п. Гонората Ивановска зъ Мордича 1 подушку на вбвтарь; п. Грабовеньска зъ Тисова 1 подушку на вбвтарь; Хв. Ставропігійскій Институтъ 1 евангелїе оправне (въ 2 томахъ), 1 изборникъ, 1 літургіконъ, 1 гласопѣвецъ, 8 богогласникбвъ оправныхъ, 1 акафистникъ, 1 октонхъ, 1 осьмогласникъ, 1 псал-

тирь, 1 молитвословъ єврейскій; п. М. Зарицка зъ Чижикова 12 ручниковъ до чашъ; п. Билиньска зъ Чижикова 2 плитоны; о. И. Кипріянъ зъ Немирова 20 примѣрниковъ Службъ Божихъ на нути; п. Гольцерова зъ Лопатына 1 подушку на вѣтарь; СС. Служебницъ зъ Печенѣжина 1 плитонъ и 2 ручники; п. Настя Яцковска зъ Хмѣльна 1 настольникъ; о. І. Смеречиньскій зъ Вороны 6 книжокъ завѣсту богословского; о. Т. Дуткевичъ зъ Цѣшокъ 5 книжокъ „Подорожь до Єрусалима". Крѣмъ того обѣцали намъ на фанты: п. Стахевичъ зъ Станиславова срѣбну чашу вартости 200 коронъ; Хв. товариство „Рижница" въ Самборѣ фелонъ въ цѣнѣ 200 коронъ.

Такъ мы розпоряджаємо дотеперь фантами, якъ бы вже готовыми, въ числѣ 2560, а що й наша льотерія мае 25 великихъ, а 3000 меншихъ выграныхъ, разомъ 3025 выграныхъ, то не достае намъ тому ще 460 фантовъ. И тыхъ 460 фантовъ потребуємо мати доконче дарованѣ.

Вѣдаываємось тому зъ найуклѣнѣйшою просьбою до Вп. нашихъ Родимцѣвъ всѣхъ становъ о обдарованя насъ фантами. Въ тѣй просьбѣ рефлектуємо головно на нашихъ Вп. пп. артистовъ, индустрійцѣвъ, майстровъ-рукодѣльниковъ и купцѣвъ, занимаючихъ ся церковными предметами.

Кождый тавръ чи вырѣбъ, що служить церковнѣй цѣли, буде намъ пожадатый, послужить вонъ высокѣй льотерійнѣй цѣли, но заразомъ, що буде ужитый яко предметъ выставовый, пѣдтримае интересъ жертводавця.

Но не въ меншѣй мѣрѣ рефлектуємо въ нашѣй просьбѣ на нашѣ Панѣ и то зъ дуже важныхъ мотивовъ. Они (вѣдносимо се до нашихъ священичихъ Панъ) своими фантами мають доставити доказъ, що они спѣшать скрѣзь зъ помочною рукою, де ходить о славу Божу, о интересъ церкви. Тыхъ доказовъ треба безъ упину, рѣчею тямущого проводу буде зужити тѣ доказы тамъ, де потреба. Отже просимо П. Т. заряды нашихъ женьскихъ монастирѣвъ, заряды домовъ СС. Служебниць, нашѣ жѣночѣ товариства, дѣвочѣ институты, поодинокѣ особы мѣжь нашими Панями и Панночками и навѣть нашѣ незасобѣ вдовицѣ — о фанты ручнои роботы. Поле церковныхъ ручныхъ роботъ таке широке, можна нхъ приноровити до кождого стану засобности и найнизшои, чи то до цѣлковитои незасобности. Кожда жертва буде дорога, а вдовича лепта певно найцѣннѣйша.

Вкѣнци просимо Впр. отцѣвъ духовныхъ и всѣхъ Вп. Родимцѣвъ занати ся якъ найусердиѣйше, зъ цѣлою енергіею розпр дажею льосовъ. Належить зазначити, що перемыска дієцезія выказала ся доси зглядно найбѣльшими результатами. Але зглядность и диференція мусять уступати передъ однакими выначными результатами. Квоты призбираній просимо надсылати, якъ вже було обѣщено, до „Народнои Торговлѣ" у Львовѣ зъ означенемъ: за розпродани льосы дякѣвскои льотерія.

Вѣдъ комітету дякѣвскои фантовои льотерія.

Посолъ о. *Д. Танячкевичъ*, голова.

НОВИНКИ.

☛ **При зближаючѣй ся змѣнѣ кварталу** просимо Вп. передплатниковъ, о вчасне вѣдновленя передплаты. При сѣй нагодѣ просимо такожь дотычныхъ Вп. передплатниковъ, що мають якій-небудь залеглости, о остаточне выровнане, тымъ певнѣйше, що на кредитъ часопись не высылае ся, отже Адміністрація була бы приневолена при дальшомъ треваню залегло стій высылку часописи безусловно здержати.

— **Вѣче въ Романовѣ** скликане тамошными селянами на 24 н. ст. червня зъ причины безпѣдставнои заборони бобрецкого староства не вѣдбуло ся; за те въ двѣ годинѣ пѣзнѣйше того самого дня вѣдбули ся численнѣ довѣрочнѣ наборы за письменными запрошенями зъ тыми самыми рефератами и референтами.

— **Выборы** на посла соймового ще не розписанѣ въ Скалатщинѣ на мѣсце пок. гр. Козебродзкого, але рѣзнѣ кандидаты вже выключають ся. — Въ тѣй справѣ доносить Gazeta narodowa, що выборы въ Скалатщинѣ на мѣсце пок. гр. Козебродского и зъ пятьохъ ново отвореныхъ курій мѣсскихъ вѣдбудуть ся въ мѣсяци вересни с. р. Русины не повинни засыпляти справы и вчасно лагодати ся до сихъ выборовъ!

— **Вступни испыты до I. и приготовляючои класы въ рускѣй гімназіи въ Перемышли** на слѣдуючій школьный рѣкъ (1900/1901) вѣдбудуть ся сего року въ днахъ 14 липня 1900 передъ феріями и 1, 2 вересня 1900 по феріяхъ. Родичѣ и опѣкуны дѣтей зголошуватись мають въ Дирекціи гімназіальнѣй о одень день передъ испытомъ и принести зъ собою: а) метрику ученика (меминучо), б) свѣдоцтво школьне, (если ученикъ ходивъ до школы), в) свѣдоцтво щепленои (въ передпослѣднѣмъ роцѣ) або вѣдновленои вѣспы.

— **Ректоромъ львовского университету** на школьный рѣкъ 1900—1 выбрано онодгы професора кс. д-ра Іосифа Більчевского, що про него згадують деякѣ часописи якъ про кандидата на архиепископскій престолъ лат. обряду у Львовѣ.

— **Зъ университету.** Пп. Тадей Литвиновичъ и Іос. Erpe, родомъ зъ Львова, дѣстали на львѣвскѣмъ университетѣ степень докторовъ всѣхъ наукъ лѣкарскихъ.

— **Зѣздъ товаришѣвъ.** Товаришѣвъ, котрѣ въ р. 1885 складали испытъ зрѣлости въ учительскѣй семинарія въ Тернополи запрашае ся на товариске зборане у тов. П. В. Нѣментовского въ Городници на 8 му годину рано 23 липня с. р. — Зголошеня приймають: П. В. Нѣментовскій, упр. школы въ Городници, почта въ мѣсци и Т. Турчанъ, упр. школы въ Гнильчу, почта Горожанка.

— **Испытъ зрѣлости въ ц. к. коломыйскѣй рускѣй гімназіи** вѣдбувавъ ся въ днахъ 18., 19 и 20 червня пѣдъ проводомъ ц. к. инспектора краевого школъ середныхъ п. И. Левицкого. Результатъ сего першого испыту бувъ слѣдуючій: *Здали зъ вѣдзначеньемъ:* Гаврилюкъ Илія, Данишъ Никифоръ, Джерджь Данило, Ленкій Володиміръ и Мисевичъ Василь; здали испытъ дальше: Вонсель Володиміръ, Гаморакъ Вікторъ, Городецкій Павло, Гузаръ Романъ, Галай Иванъ, Дурделла Григорій, Перфецкій Евгеній, Петришакъ Іосифъ, Руденьскій Ярославъ и Чесаникъ Матѣй. Двомъ абітурієнтамъ позволено повторити испытъ по феріяхъ зъ одного предмету. — Всѣхъ учениковъ въ VIII. класѣ було 18, зъ тыхъ одинъ не прийшовъ до испыту не зъ власной вины. — Дня 21. червня по благодарственномъ богослуженю роздано абітурієнтамъ свѣдоцтва торжественно въ присутности запрошеныхъ представителѣвъ властей и гостей, учителѣвъ и учениковъ высшихъ класъ.

— **Испытъ зрѣлости въ рускѣй гімназіи въ Перемышли** вѣдбувъ ся въ днахъ 15—21 червня с. р. До испыту приступило 31 абітурієнтовъ. Зъ нихъ здали зъ вѣдзначеньемъ: 1) Гадзевичъ Онуфрей, 2) Зѣлиньскій Иванъ, 3) Лысякъ Михайло, 4) Литыньскій Адамъ, 5) Петровскій Володиміръ Романъ, 6) Павлюхъ Гнатъ, 7) Сѣчиньскій Мстиславъ; зъ добрымъ поступомъ: 8) Билиньскій Кость, 9) Борисъ Антонъ, 10) Грабъ Володиміръ, 11) Гучко Андрей, 12) Залѣтачъ Мирон, 13) Зелѣбъ Артуръ Омелянъ, 14) Кульчацкій Станиславъ, 15) Лопачакъ Николай, 16) Макаревичъ Осипъ, 17) Паславскій Николай, 18) Петрикъ Мирон, 19) Петровскій Володиміръ, 20) Слѣбатъ Андрей, 21) Савицкій Осипъ, 22) Свѣтликъ Евстахій, 23) Шеховичъ Иванъ, 24) Яминьскій Климъ, 25) Лѣсникевичъ Омелянъ, 26) Лѣсный Петро. Двохъ абітурієнтовъ отримало поправку по ферія, двохъ репробовано, а одень вѣдступивъ вѣдъ испыту задля недуги.

— **Испытъ зрѣлости въ I. гімназіи въ Коломыи** зложили: Сам. Беднасюкъ, Ив. Благай-Щепаньскій, Ант. Дудрикъ, Авраамъ Геберъ [зъ вѣдзн.], Сев. Губачекъ, Леся. Яворскій, Іос. Кімельманъ, Давидъ Конъ, Стан. Колінекъ, Ник. Кордасевичъ (зъ вѣдзн.), Фр. Митоцкій, Исаакъ Шілеръ, Влдм. Соколовскій, Шм. Сухеръ, Леопольдъ Шеферъ (зъ вѣдзн.). Три абітурієнты дѣстали поправку, а одного репробовано на рѣкъ.

— **Учениць школы сс. Василіянокъ въ Яворовѣ** зложили дрѣбными датками на: „Шкѣльну Помочь" 6 кор., церкву въ Новомъ Санчи 3 кор., бурсу въ Новомъ Санчи 3 кор. и на промыслово-ремѣсничу бурсу у Львовѣ 5 кор.

— **Польске товариство кольонізаційно-торговельне у Львовѣ** набуло въ Парани [въ Бразилія] теренъ 10 миль квадратовыхъ до кольонізаціи и застерегло собѣ ще право набути на дальше 20 миль квадр. Уклады зъ бразилійскимъ правительствомъ вѣвъ п. Зенонъ Левандовскій, бувшій редакторъ популярного письма „Lech" въ Гнѣзнѣ. Парану называють Поляки „Nową Polską" а на кольонізацію каптують и Русиновъ.

— **Сторожа скарбова и єи складъ.** Пѣсля послѣднои торѣчнои осѣннои орґанізаціи признано для членовъ сторожи скарбовои таку рѣчну платню: для стражника скарбу 800 кор.; для старшого стражника 1000 кор.; для ресціієнта 1200 кор.; для старшого ресціієнта 1400 кор. Окрѣмъ платнѣ и вѣльного помешкання такъ для жонатого якъ и нежонатого побирае рѣчно кождый до корпусу сторожи скарбовои належачій на уніформъ 120 кор., титуломъ нѣчлѣгового и стравного около 200 кор., а на постель 16 коронъ; що трецій рѣкъ належить ся кождому додатокъ службовый въ квотѣ 80 коронъ до высоты 500 коронъ. Зъ сего видно, що прим. старшій ресціієнтъ, що при скарбѣ служить до 30 лѣтъ, побирае при вѣльномъ помешканю рѣчно бѣльше якъ 2200 коронъ зъ правомъ аванса на комісаря, — вже урядника сторожи скарбовои X. и IX. ранґа. До вступу въ той корпусъ потреба мати 18 лѣтъ, а подання зъ метрикою хресту, школьными свѣдоцтвами кількохъ класъ гімназіальныхъ або выдѣловыхъ и свѣдоцтвомъ моральности вносити належить до краевои дирекціи скарбу у Львовѣ. Нехай же батьки нашѣ всѣхъ категорій користають зъ сего въ заходячѣй потребѣ для своихъ сыновъ, бо время люте и стаесь все бѣльше безвыходне. Жидовъ при тѣмъ корпусѣ въ Галичинѣ майже нема, а на Буковинѣ 6 нихъ лишь кількохъ. Неразъ переважно нашій молодцѣ скитають ся по рѣзнородныхъ а непевныхъ діюрнахъ; отже най бы для себе и сѣ становища занимали. Обчисленя пенсіи для сторожи скарбовои таке саме, якъ для урядниковъ.

— **Загадочна справа.** Въ суботу повторили всѣ тутешнѣ дневники за Gazet-ою lwowsk-ою вѣсть зъ Риму, мовь то д-ръ Николай Кирилъ Ладижиньскій зъ Львова (властиво ц. к. адъюнктъ судовый въ Делятина) кинувъ ся коло Риму до Тибру и утопивъ ся. Мы пізнались вчера припадково въ однымъ тутешнымъ Русиномъ, п. Чемарникомъ, що зъ малку знае ся зъ д-ромъ Ладижиньскимъ. А коли зговорило ся о свѣжо розголошенѣй вѣсти, высказавъ вонъ свое зачудованя, бо — якъ казавъ — въ послѣднихъ часахъ достававъ вонъ вѣдъ д-ра Ладижиньского карточки зъ видами зъ Абациі, Мерану, Венеціи, Риму, а въ послѣднихъ днахъ дѣставъ картку зъ Гамбурґа; сею послѣдною карткою д-ръ Ладижиньскій пращае ся зъ нимъ и доносить коротко, що ѣде до Америки.

— **Въ справѣ процесу** львовского адвоката Лешка Маевского, котрому ц. к. прокураторія, якъ звѣстно, закидала шантажъ, „Gazeta Narodowa" пише слѣдуюче: Противъ акту обжалованя адв. д-ръ Маевскій внѣсъ супротивленє до апеляціи, а тая увзглядниала мотивы наведенѣ д-ромъ Маевскимъ и актъ обжалованя скасувала. Въ мотивахъ наведено мѣжь иншими ось що: справдѣ згаданый листъ мѣсти зъ знамена злочину вымушеня, однакъ трудно припустити, щобы у кн. Сапѣги зъ огляду на позицію, яку вонъ занимае, сей листъ могъ выкликати „оправданый острахъ", а сего вымагае пѣсля закону понятє злочину вымушеня.

— **Пѣдкинена дитина на ступенях престола.** Въ костелѣ св. Анны у Львовѣ мало вчера вѣдбути ся вѣнчанє Франца Г. Ущасливлена пара зближала ся смѣлымъ крокомъ до престола, ажь тутъ изъ товпы цѣказыхъ видцѣвъ протиснула ся якась жѣнка до ступенѣвъ престола и положила тутъ немовлятко. Молодый остовпѣвъ, а молода мало що не збмлѣла. Жѣнка, що поклала дитину на престолѣ, зараз забрала ся. Показало ся дальше, що батькомъ дитины, зложеной на ступенях престола, бувъ саме панъ молодый, а тою жѣнкою обманена его наречена. Обоє мешкали при ул. Клепаровѣй. Полишеною дитиною займила ся поліція.

— **Роздѣлъ 39 запомогъ по 40 н.**, призначеныхъ Товариствомъ „Рижница" въ Самборѣ зъ 40% чистого зыску за минувшій рѣкъ адміністраційный, наступивъ дня 2 н. ст. червня на засѣданю дирекціи Товариства и въ присутности предсѣдателя Рады надзираючои о. крил. Щавиньского. На кожду епархію припадало въ рѣзнѣй мѣрѣ по 13 запомогъ, а просьбъ въ речинци конкурсомъ назначеньомъ вплынуло зъ епар. станиславовскои 5, зъ епар. львовскои 8, зъ епар. перемыскои 30. Рѣшено передовсѣмъ увзглядниити всѣ просьбы зъ епар. станиславовскои и львовскои; тымъ способомъ припало на обѣ тѣ епархіи запомогъ 13, а на епар. перемыску 26. Запомоги дѣстали зъ епар. станиславовскои: Евгенія Дрогомирецка, Варвара Якимовичева, Каролина Блоньска, Ольга Стефановичѣвна и Софія Алексевичева; — зъ епар. львовскои: Ольга Яновичева, Неонила Ганкевичева, Корнилія Соневицка, Емиля Яницка Насадникова, Роксоляна Луцыкова, Наталія Рогошевска, Лукія Ижакова и Леонтина Петровичева; — зъ епар. перемыскои: Софія Ясеницка, Павлина Яновска, Савина Крыницка, Каролина Яновска, Гонората Копыстяньска, Текля Кмицикевичева, Елена Чайковска, сироты Гмитрасевичѣ, Теодосія Денисовичева, Антоній Ивасѣвка, Вальбина Ардановна, Каролина Парыловичѣвна, Каролина Гудзѣвна, Текля Погорецка, Елена Грыцаѣвна, Александра Масляникова, Марія Кириловичѣвна, Аделя Лодыньска, Анна Шиманьска, Павлина Капковна, Павлина Вендзыловичовна, Зиновія Полянъска, Анна Дроздовска, Савина Мацюракова, Гонората Щавиньска и Евгенія Топольницка.

— **Убійство въ сварцѣ.** Зъ Калуша пишуть: Дня 18 с. м. Коло 6 годины вечеромъ зайшла горача суперечка межи двома жидами, рѣзниками, Хаимомъ Бухгальтеромъ и Давидомъ Фростомъ, таки въ будынку мѣскои рѣзнѣ. Палкій Бухгальтеръ ударивъ Фроста въ лице. Ся обида допровадила Давида до такои ярости що, богато не надумуючи ся, вбивъ свбй довгій рѣзницкій нѣжь въ бѣкъ противника. Острый нѣжь увбгнавъ ся ажь по колодку въ тѣло Бугальтера и тяжко покалѣчивъ ему легки. Наслѣдкомъ сего наступивъ великій уплывъ крови и ранены по довгихъ мукахъ погибъ. По сповненю убійства Фростъ самъ зголосивъ ся до суду, де его зараз придержано. Убитый и убійники були батьками численной родины, котра теперь лишила ся безъ всякого заосмотрена.

— **Пожежа.** Дня 15-го въ полудне ударивъ грѣмъ въ стодолу господаря Ив. Манастирского въ Добрѣлянахъ коло Дрогобича и забивъ свичню, що поббчь пасла ся. Огонь перенѣсъ ся на хату сусѣдного господаря и она такожь згорѣла. Рѣвночасно згорѣла стодола въ сусѣднѣмъ селѣ Воли Якубовѣй, котру такожь запаливъ грѣмъ. Поетерунокъ жандармерія бувъ дуже дѣяльный въ обохъ случаяхъ пожежи.

— **Змѣны въ дирекціи поліції.** Краковскій „Głos Narodu" доносить: Директоръ львовскои поліції, радникъ двору Кшачковскій, переходить въ сталый ставъ супочинку. Мѣсце директора поліції у Львовѣ займе директоръ краковскои поліції д-ръ Зенонъ Короткевичъ, а на его мѣсце буде покликаный радникъ львовскои поліції, Шехтель.

— **Дирекція почтъ и телеґрафовъ** оповѣщуе: Зъ причины лучаючихъ ся случаѣвъ, що пересылки почтовѣ до мѣсцевости Яблоница на Буковинѣ за для неточнои адресы хибно бувають высылай до Яблоницѣ въ Галичинѣ, зволить публика на адресахъ, вѣдносячихъ ся до пересылокъ, у власномъ интересѣ подавати выразно *„Яблоница въ Галичинѣ"*, взглядно *„Яблоница на Буковинѣ"*.

— **Зъ-пѣдъ Зборова** пишуть намъ: Товариство задаткове въ Зборовѣ, пошукуе урядника; платня рѣчна 1600 коронъ; подання заосмотрѣнѣ свѣдоцтвами належить вносити до 1 липня с. р. на руки Вп. п. Г. Сикоры, головы рады управляючои у Львовѣ [ул. Кохановского ч. 32 а.]. — Звертае ся на се увагу Русиновъ, стараючихъ ся о такѣ посады.

— **Огонь.** Въ селѣ Тетевчицахъ [пов. сокальского] знищивъ огонь 21 будынковъ. Шкода 13.500 зр., а обезпечена була на 6.720 зр.

— **Зъ Косова** пишуть намъ: Дня 18 (31) мая упокоивъ ся въ ст. Коссовѣ въ 26 роцѣ жытя Савинъ Абрисовскій, сынъ мѣщеневого пароха, внукъ бл. п. крилошанина и пралата Іоана Жуковского. Въ тяжкѣмъ хотяй не въ ненадѣйнѣмъ горю розстала ся родина зъ дорогимъ сыномъ, щиро любячимъ братомъ и внукомъ, гѣднымъ памяти свого Дѣда. Рускій хлопъ стративъ горячого борця за его права; Русь-ненька розпращалась зъ многонадѣйнымъ артистомъ маляремъ и композиторомъ. Похороны вѣдбулись 20 мая (2 червня) на мѣцевѣмъ цвинтари. Вѣчная память! — *Одемъ за участниковъ похорону.*

— **Дрѣбни вѣсти.** Комісія реамбуляційна для проектованои зелѣзницѣ льокальнои Тернополь-Збараж вѣдбуде свои обзорины терену, а вѣдтакъ нарады пѣдъ проводомъ старосты д-ра Ст. Устиновского въ днахъ 3—11 липня с. р. на зелѣзничѣмъ дворци въ Тернополи. — Віцепрезідентъ высшого краевого суду д-ръ Далевскій вернувъ зъ візитаціи судовъ и обнявъ урядованє. — Президентъ м. Кракова Фрідляйнъ и кількохъ радныхъ приѣхали до Львова на авдіенцію у намѣстника въ справѣ нового статута м. Кракова, що якъ звѣстно, не дѣставъ санкціи. — Пастирске послане оголосивъ архіеп. Исаковичъ въ нагоды смерти чотырохъ князѣвъ церкви. Въ посланію выступае остро противъ соціялістовъ заказуе читати выданництва соціялістовъ и масонѣвъ накликуе до послуху церковнѣй и свѣтскѣй власти. — Маршалокъ гр. Стан. Бадені вертае зъ Вѣдня до Львова, занехавши подорожь до Франціи. — Президентъ высшого суду краевого д-ръ Тхоржницкій выѣхавъ до Сянока на візитацію суду. — У Львовѣ вѣдбуває ся нинѣ зъѣздъ ловецкій (въ сали домовъ и лѣсовъ). — Въ сенѣ Вислоцѣ великомъ (пов. сяноцкого) згорѣло онодгы 100 морґовъ лѣса наслѣдкомъ необережности пастуховъ. Шкода 2200 кор. — Въ Полтавѣ вѣдбула ся кількоденна розправа противъ двохъ братовъ Скитскихъ, обжалованыхъ о убійство свого настоятеля, секретаря духовнои семинарія Комарова. Справа сеся тягне ся вже вѣдъ трехъ лѣтъ, а два попередни засуджуючѣ выроки ухилено. Судѣ увольнили обохъ обжалованыхъ, котрѣ заручили, що доложать всѣхъ старань, щобы вѣдкрыти дѣйстныхъ убійниковъ.

Наука, штука и література.

— **„Комар"** ч. 9 появило ся минувшого тыждня. Такъ змѣстъ якъ и илюстрациі в вельми интересуючѣ и рѣзнородни. Треба признати, що одиноке се наше народне гумористично-сатирично выдавництво дорѣвнуе подѣбнымъ выдавництвамъ у иншихъ народовъ. Загалъ Русиновъ повиненъ щиро заопѣкувати ся симъ выдавництвомъ, тымъ бѣльше, що рѣчна передплата 4 зр. а такъ дешева, на котру може здобути ся кождый Русинъ.

Телеґрамы.

Вѣдень 25 червня. До Вѣдня мае приѣхати намѣстникъ Пініньскій, котра то подорожь мае стояти въ связи зъ політичною ситуаціею.

Любляна 25 червня. Рада громадска ухвалила рекурсъ до адміністративного трибуналу противъ рѣшеня міністерства внутрѣшныхъ справъ, пѣсля котрого таблицѣ зъ написями улицъ въ выключно словѣньскѣмъ языцѣ, мають бути заступлени двоязыковыми, словѣньскими и нѣмецкими таблицями.

Прага 25 червня. Вѣдъ кількохъ днѣвъ намѣстництво уживае двоякій печатки, зъ написею „ц. к. намѣстництво" по чески и по нѣмецки. Для замкнены зъ нѣмецкихъ округовъ уживають выключно нѣмецкій печатки. Прагска дирекція державныхъ зелѣзницъ зарядила, що карты ѣзды будуть мати выключно нѣмецкій текстъ. Чески дневники называють се зарядженє провокаціею ческого народу, котрый не стерпить такои обиды.

Мінхенґрецъ 25 червня. На „Горѣ Книжки вѣдбуло ся мимо великои зливы величезне ческе вѣче, въ котрѣмъ взяло участь 60.000 осѣбъ. Промовляли бесѣдники майже всѣхъ сторонництвъ вѣчь. Всѣ бесѣдники пѣдкреслили вагу єдности всѣхъ правнодержавныхъ сторонництвъ и заявили ся противъ языковыхъ предложень Кербера. Вѣче урядило маніфестацію противъ професора Масарика и его сторонництва.

Петербургъ 25 червня. Царь именувавъ Ламсдорфера провізоричнымъ управителемъ уряду для заграничныхъ справъ.

Лондонъ 25 червня. Колюмна Гамільтона старае ся увѣйти въ контактъ зъ вѣйсками Булера. Въ той способѣ отворено бы сполучене Преторіи зъ Наталемъ и унеможливлено бы спѣльну акцію ораньскои и трансвальскои армія Бурѣвъ.

Надѣслане.

Д-ръ Жиґмонтъ Ашкенази

лѣкарь жѣночихъ недугъ и спеціялістъ масажу,

ординуе пѣдчасъ купелевого сезону

въ КРИНИЦИ. 309 4—20

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, двіекры, льорнеты, бінокля, далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґы, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ манометры и т. п.

Уряджене дзвінковъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Вода булзвинова

до мытя лиця по оголеню, знаменита,

фляконъ 1 кор. 4

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ

Львовъ: склепы власнѣ: ул. Сикстуска 25, ул. Галицка ч. 11. Кракувъ: Суконницѣ ч. 20. Черновцѣ: Рынокъ ч. 2. Перемышль: Францішканьска ч. 24

Пошукуе ся

нителигентнои управительки до му въ середныхъ лѣтахъ и домового учителя для 7-лѣтнього мальчика. — Адресъ: А. С. poste restante Лѣмна.

314 3—4

Ученик з VII. кляси ґімн. акад. шукає лекциї на час векацій на село. Ближша відомість в Адміністрациї „Дѣла".

Малый вкладъ капіталу. Великій зыскъ!

Пошукує ся интересентовъ до перенятя фабрикацію **Райзінґа знаменитыхъ выгнутыхъ фальцованыхъ цеголъ** (Sattelfalzziegeln) въ цементу и пѣску на вольный ще округи.

Уряджения зъ неперевыщеными, многократно патентов. новостями, ячъ такожь ліценціями черезъ посѣдача патенту.

Людвикъ Ніколь
München
PAULSPLATZ 7. 323

Найзнаменитшихъ

1/2 клґ. цукровъ десеровыхъ, именно: помадки, чоколядки etc. зр. 1·20.
1/2 клґ. Бісквітовъ англійск. и Гербатникувъ зр. 1·—
1/2 клґ. кармелькувъ мѣшаныхъ зр ·75.

поручає що дня свѣжій

Г. ТРЕТЕРЪ

властитель паровои фабрики чоколяды и цукровъ

Львовъ, пл. Маріяцкій ч. 7 рогъ ул. Коперника.

Купуймо знаменитій выробы власній, прочь зъ спроваджуванєю тандитою! 103

ВѢДЕРЦЯ

до гашеня огню
конопнѣ, складанѣ, лякированѣ и ґумовѣ

припоручає

Альойзій Гібнеръ
Львовъ, Ринокъ 38.

307 2—?

Уже опустило печатню друге помножене выданє

Проповѣдей Недѣльныхъ
А-ра І. Бартошевского

и можна ихъ набути въ книгарни Ставропігійскій [ул. Руска 3] або у автора [Хорущина 18]. Цѣна одного примѣрника 4 кор. Оплата почты 55 гел. Тамъ-же можна набути такожь того самого автора: **Проповѣди Праздничнй** по 4 кор. за примѣрникъ порто 45 гел.; **Проповѣди Страстнй** по 2 кор., порто 35 гел. и **Проповѣди Похоронй** по 3 кор. за примѣрникъ, порто 35 гел.

Всѣ тіи Проповѣди вѣдзначають ся ясным и вычерпуючимъ выложенемъ предмету на основѣ примѣровъ, притчь и нишихъ узмисловляючихъ способовъ. 115 4—4

КОМАР

двотижденник гумористично сатиричний.

Одинокий гумористичний ілюстрований орган на Руси. Видає і за редакцию одвічає: Іван Кунцевич.

Цілорічна передплата 4 зр., на пів року 2 зр., квартѣрично 1 зр. Редакция і администрация: *Львів, ул. Личаковска ч. 23.*

Артистично-Літературні Новини

Кн. І. *В. Щураш*: Мої Листи (поезиї)
Кн. ІІ. *Е. По-Іе. Петрушевич*: Новелі.
Кн. ІІІ. *П. Лімдав-В. Щураш*: Мелійська Венера (драма).

Брошурований примірник 1 корона, оправний 2 корони. Кн. І—ІІ. в Книгарни Наук. Тов. ім. Шевченка у Львовѣ, Кн. ІІІ, у переводчика в Перемишли.

ОГОЛОШЕНЄ.

Дня 30 червня 1900 о 4 годинѣ сполудня відбудутся в сали Товариства задаткового в Комарні

XXXI. Звичайні Загальні Збори

членів Товариства задаткового в Комарні, на округ судовий комарняньскій, стоваришеня зареєстрованого з необмеженою порукою, на котрі всіх до голосу управнених членів сим запрашаємо.

ПРЕДМЕТОМ ОБРАД:

1) Відчитанє протоколу з послідних загальних зборів
2) Справоздане Дирекциї з діяльности і рахунків за рік 1899
3) Справоздане Комісиї контрольної за рік 1899 з внесенєм на уділене Дирекциї абсолюторії з діяльности і рахунків за час від 1 січня до 31 грудня 1899 р.
4) Внесеня Ради надзираючої що до поділу чистого зиску за рік 1899
5) Вибір 9 членів Ради завідуючої
6) Затвердженє вибору 2 членів Дирекциї
7) Внесеня членів. 322 1—1

В Комарні дня 19 червня 1900.

З Ради надзираючої Товариства задаткового в Комарні стоваришеня зареєстрованого з необмеженою порукою.

Др Яклінський председатель. *З Айдукевич* секретар.

ВЫКЛЮЧНЫЙ головный складъ для Галичины

ОСАНЪ ОСАНЪ ОСАНЪ ОСАНЪ ОСАНЪ ОСАНЪ

ОДИНОКЫЙ ґурговный складъ

у

АЛЬОЙЗІЯ ГІБНЕРА
ЛЬВОВѢ
РИНОКЪ ЧИСЛО 38. 308 2—?

ГРЕБЕНОВЪ (коло Сколього)

чудово гарна мѣсцевість, положена на рѣвнинѣ надъ рѣкою Опоромъ, а обвита довкола высокими горами мовь гребенями, покрытыми буйными лѣсами шпильковыми.

Середъ тои чарующои природы устроеный

Пансіонъ Глиньского

достарчає

мешканє вразъ зъ услугою и добѣрну та поживну страву за цѣну вѣдъ **особы денно 2 зр. 50 кр. и высше**: рѣвницю въ цѣнѣ становить мешканє.

Для ужитку гостей побудована дуже простора саля, а великѣ веранды довкола нея дають можливість користати зъ свѣжого воздуха и пѣдчасъ слоты.

Пансіонъ отвореный цѣлый рѣкъ.

Листы адресувати: „Пансіонъ Глиньского, Гребенбвъ" або „С. Глиньскій, Варшава, Маршалковска ч. 8."

Комунікація зъ Гребеновомъ дуже догѣдна: Стація зелѣзницѣ, урядъ почтовый и урядъ телеґрафічный въ мѣсци и 5 мінутъ ходу вѣддаленій вѣдъ пансіону. Десять мінутъ ѣзды зъ Сколього, година зъ Стрыя а три годины зъ Львова. Въ порѣ лѣтнѣй три поѣзды денно приходять а три вѣдходять зъ Гребенова. 246 21—25

Цѣс. корол. уприв.

Рафінерія спіритусу, Фабрика румy, ліверовъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдниковъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручає **старѣ горѣвки польскій, розолісы, ліверы, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bon-gout" на наливки, такожь правдивый оцетъ спіритусовый.** 366 24—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

УЧИТЕЛЬ

органъ руского товариства педаґоґічного двотыжденникъ педаґоґічно-науковый. выходить вѣдъ 1 червня 1889 у Львовѣ ул. Вѣрменьска ч. 2. Предплата на цѣлый рѣкъ 3 зр. на пѣвъ року 1·60 кр. на чверть року 1 зр.

Товариство „Просьвіта"

при зближаючих ся іспитах в школах народних подає до відомости Сьвітл. Рад Шкільних, Вповажняючих сьвященників, катихитів, учителів і родичів, що **книжки** накладу товариства, приводені краєв. Радою шкільною на премії для учеников, красно оправлені, можна купити

в канцелярії товариства Ринок ч. 10,

по слідуючій цѣні:

Розкази про сили природи	40 сот
Оповіданє о житю св. Бориса і Ґлїба	40 „
Повістки для дітий	54 „
Сестра	30 „
Байки	44 „
Істория Руси ч. І.	50 „
Істория Руси ч. ІІ.	46 „
Лен і коноплї	48 „
Про живопдотн і ліси	40 „
Вен'амин Франклін	82 „
На досьвітках	44 „
Серед ледового моря	54 „
Жите сьв. великомученика і лікаря Пантелеймона	40 „
Дрібна птиця господарска а великі гроші	10 „
Відкритє Америки	44 „
Звірята шкідні і пожиточні	84 „
Кирил і Методий	44 „

Молитвенник народний (великий) по цїні 1 к. 80 сот., 2 кор. 40 сот. 3 кор. 20 сот., 3 кор. 60 сот.

Шкільною правописию:

Фінляндия і Сахара	44 сот.
Повістки (Тїточка Ґаина і два старцї бетомідьці)	86 „
Жите сьв. Отця Николая	40 „
Пасіка	70 „
Молитвенник народний (звичайна оправа)	60 „
Молитвенник народний (лучша оправа)	80 „

Хвалите Господа з Небес (великий молитвенник по цїні 1 кор. 80 сот., 2 кор 40 сот., 3 кор 20 сот., і 8 кор. 60 сот.

Всякі замовленя висилають ся скоро і точно.

Ведений дотепер Галицкимъ акційнымъ Товарист. Гандлевымъ дѣлы:

Вуголь камѣнный, Сикавки и приборы пожарий, Вужѣ партяній и ґумовій

обняло ново-отворене

Львовске Бюро гандлеве

при улици Костюшка ч. 4. 221 28—39

ЖЕГЕСТОВЪ въ Галичинѣ надъ Попрадомъ *зелѣзниця, почта, телеґрафъ на місци*

Найсильнѣйша щава зелѣзиста. Купелева пора тревае вѣдъ 20 мая до кінця вересня. Купелѣ боровиновій, зелѣзистій, гідропатичній и попрадовій.

ВОДА ЖЕГЕСТОВСКА

находить ся у всѣхъ великихъ складахъ минеральныхъ водъ.

Лѣкарь ординуючій: Д-ръ Володиславъ Мікуцкій, б. асист. клін. тінек. унів. Ягайл. 288 15—20

КАВУ

въ 5-кільовыхъ мѣшочкахъ франко

по **9** зр. **20** кр., **10** зр. **20** кр., **10** зр. **70** кр. и **11** зр. **20** кр.

ВИНО

въ 5-кільовыхъ барилочкахъ франко

по 3 зр.; 3 зр. 30 кр.; 3 зр. 70 кр.; 4 зр. 10 кр.; 4 зр. 50 кр.; 4 зр. 90 кр. (Дорожшій вина фляшками)

высилає

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ и ФІЛІИ.

92 119—?

Розкладъ ѣзды поѣздовъ зелѣзничихъ, важный вѣдъ 1 мая 1900.

пбсля часу середно европейского [пбзнѣйшого о 31 мінутъ вѣдъ часу львовского].

посп. приходять о годинѣ	особ. приходять о годинѣ	до Львова (головный дворець)	посп. вѣдходять о годинѣ	особ. вѣдходять о годинѣ	зъ Львова (головный дворець)
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Борислава (Сколього вѣдъ 1/5 до 30/9)	12·40		До Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
12·20		„ Черновець, Ицканъ, Констанцы, Букарешту	2·51		„ Ицканъ, Черновець, Станиславова, Букарешту, Констанцы
2·31		„ Кракова, Орлова, Н. Санча, Тарнова, Ясла, Ряшева, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Вѣдня		4·10	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Хирова, Самбора
	3·35	„ Пѣдволочискъ, Тернополя, Грималова, Коничинець		5·45	„ Бруховичъ (вѣдъ 13/5 до 16/5 що дня)
	6·10	„ Кракова, Берлина Варшавы, Вѣдня, Тарнова, Ряшева, Рыманова, Сянока, Перемышля		6·26	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Бориславя
				6·30	„ Пѣдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродѣвъ
				6·35	„ Станиславова, Пѣдвысокого, Потуторъ
	6·20	„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина	8·20		„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Берлина, Любачева
	6·4	„ Бруховичъ (що дня вѣдъ 21/5 до 16/5)		8·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Хирова, Пшеворска, Розвадова, Стружа, Тарнова
	7·45	„ Янова			
	8·—	„ Тернополя, (Краснего, Бродѣвъ)		9·—	„ Сколього, Хирова, Калуша, (Лавочного вѣдъ 1/5 до 15/9)
	8·05	„ Лавочного, Стрыя, Хирова, Сянока, Калуша, Пешту			
	8·15	„ Сокаля, Равы рускои		9·15	„ Янова
	8·50	„ Кракова, Загбря, Лупкова, Перемышля, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Орлова, Тарнова		9·25	„ Пѣдволочискъ, Бродѣвъ, Коничинець, Гусятина, Грималова, Козовои
				9·55	„ Черновець, Станиславова, Потуторъ
	11·45	„ Ряшева (Любачева, Ярославя, Самбора, Перемышля)		10·20	„ Сокаля, Белаця, Любачева, Равы рускои
	11·55	„ Станиславова, (Керешмезе, Потуторъ, Ходорова)		1·25	„ Янова (вѣдъ 1/5 до 16/5 въ недѣлѣ и свята)
	12·55	„ Янова			
	1·15	„ Сколього, Стрыя, Калуша, Хирова (Лавочного вѣдъ 1/5 до 15/9)	1·55		„ Пѣдволочискъ, (Кіева, Одесы, Бродѣвъ
1·35		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Тарнова, Ряшева, Розвадова, Пшеворска, Сянока		2·15	„ Бруховичъ (вѣдъ 13/5 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
			2·45		„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина
1·45		„ Черновець Ицканъ, Букарешту, Галацу, Ясъ, Гусятина, Станиел.	2·51		„ Кракова, Вѣдня. Вроцлава, Берлина
2·35		„ Пѣдволочискъ (Кіева, Одесы) Грималова, Гусятина, Тернополя, Бродѣвъ		3·05	„ Стрыя (Сколього вѣдъ 1/5 до 30/9)
				3·15	„ Янова (що дня вѣдъ 1/5 до 15/9)
	3·14	„ Бруховичъ (вѣдъ 13/5 до 16/9, въ недѣлѣ и свята)		3·26	„ Бруховичъ (що дня вѣдъ 13/5 до 15/9)
	5·40	„ Пѣдволочискъ (Кіева, Одессы), Грималова, Козовои, Бродѣвъ		3·30	„ Ряшева, Хирова, Перемышля, Любачева, Ярославя
	5·45	„ Кракова		6·10	„ Станиславова
	5·55	„ Черновець, Ицканъ Станиславова		6·13	„ Янова (вѣдъ 1/5 до 15/9 въ будній днѣ, а вѣдъ 16/9 до 30/5 що дня)
	6·07	„ Сокаля, Белаця, Любачева, Равы рускои		6·30	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Варшавы, Орлова, Тарнова
	7·24	„ Бруховичъ (вѣдъ 13/5 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)		6·50	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Хирова, Калуша
	8·28	„ Янова (вѣдъ 1/5 до 15/9 въ недѣлѣ и свята)		7·10	„ Тернополя, Бродѣвъ
8·40		„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Любачева, Сянока, Пешту, Перемышля		7·25	„ Сокаля, Равы рускои
				7·48	„ Бруховичъ (вѣдъ (1/5, до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
	8·50	„ Бруховичъ (вѣдъ 13/5 до 16/9)		9·12	„ Янова (вѣдъ 1/5 до 15/9 въ въ недѣлѣ и свята)
	9·2	„ Янова (вѣдъ 1/5 до 15/9 що дня)		10·50	„ Черновець, Ицканъ
	9·45	„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Ясла, Пшеворска, Розвадова		10·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Пшеворска, Розвадова, Ряшева, Орлова, Тарнова
	10·—	„ Черновець, Ицканъ, Букарешту, Гусятина, Потуторъ, Керешмезе		11·—	„ Пѣдволочискъ, Бродѣвъ, Коничинець, Грималова
	10·15	„ Лавочного, Пешту, Хирова			
	10·30	„ Пѣдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродѣвъ, Коничинець			

На дворець Пѣдзамче

	3·12	Зъ Пѣдволочискъ, Тернополя		6·43	До Пѣ волочискъ, Кіева, Одесы
	7·40	„ Тернополя		9·42	„ Пѣдволочискъ
2·20		„ Пѣдволочискъ, Кіева, Одесы	2·08		„ „ Кіева, Одесы
	5·17	„ „ „ „		7·33	„ Тернополя
	10·12	„ „ „ „		1·28	„ Пѣдволочискъ

Зъ Пѣдзамча

ЗАМѢТКА: Нѣчна пора числить ся вѣдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ зрана; нѣчній поѣзды означені обвѣдками. — Бюро информаційне п. к. зелѣзницѣ державной при ул. Красицкихъ ч. 5.

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець Иванъ Белей Одѣвчальный редакторъ Александеръ Борковскій. Папѣръ зъ фабр. Черлянькова. Зъ друкарнѣ Инстит. ту Ставропігійского пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниляка

„Скорописцеви Галичанина“.

Въ 121. числѣ „Галичанина“ зъ д. 13. червня с. р. появила ся довжезна и дивовижна статья пѣдъ загаловкомъ „Кропивное сѣмя,“ якон авторъ называючи себе „имѣющимъ трость книжника скорописца“ накинувъ ся мокрымъ рядномъ на руску богословску молодѣжь за опубликованый нею въ руснихъ и польскихъ часописяхъ протестъ проти обходженого въ Россіи 25. лѣтнього ювилея навернення Украинцѣвъ-католикѣвъ въ Холмщинѣ на православе. Що людцѣ, якѣ групують ся коло органу „Галичанина“ неприхильно вѣднесуть ся до сего протесту, молодѣжь перечувала. Вѣ и не залежало на якѣмъ небудь признаню зъ сего боку. Вѣдомо доволѣ, яка рѣжница въ поглядахъ такъ религійныхъ якъ національныхъ мѣжь сею молодѣжею а обожателями панруссизму. Коли мы пѣдносимо теперь голосъ въ ея оборонѣ, не робимо сего анѣ изъ за чести, яку моглабы намъ принести полемика зъ д. „скорописцемъ“, анѣ изза самого „Галичанина,“ а тѣлька, въ огляду на руску публику, якѣй попадаеть ся сей органъ читати. Очистити молодѣжь передъ рускою публикою зъ закидѣвъ и калюмній, якѣ ѣ стрѣтили по поводу протеста, се рѣчь конечна. Изъ-за браку потребы й мѣсця мы выбираемо лише деякѣ важнѣйшѣ та основнѣйшѣ замѣты и старати ся мемо на нихъ вѣдповѣсти, заховуючи зимну кровь, розвагу и мѣру.

Перше за все мусимо вѣдповѣсти на питанѣ, чи богословска молодѣжь мала пѣдставу вѣдносити протестъ. „Скорописецъ“ у сѣмъ зглядѣ не ясный. Вѣнъ разъ высмѣваеся за се, що вона станула поручь зъ ремѣсничою польскою молодѣжю, яка такожь демонструвала проти ювілея, а въ нишѣмъ мѣсци признае рацію, протесту „если бы“ лише „протестанты основали свой протестъ на чисто религійной почвѣ, какъ вѣрущіе греко-католики и защитники уніи передъ православіемъ.“ Тодѣ, каже, протестъ бувъ бы зробивъ вражѣне и не выкликавъ его осуду.

Ставлячи руску богословску молодѣжь поручь зъ польскою ремѣсничою, якъ зъ учениками „сапожнаго, портняжескаго, слесарнаго и т. п. ремеслъ,“ та думаючи, що ей симъ обыдить, (кождый кацапъ-аристократъ) питаеть ся д. авторъ, що звело до купы сѣ такъ рѣжни елементы? Пѣсля автора, се „ненависть къ москалямъ“. Вона спорѣднила руснихъ богословѣвъ зъ польскою католицкою и соціял-демократычною молодѣжею. Але характеръ манифестацій польскои молодѣжи бувъ религійно-політичный и тому ся молодѣжь поступила собѣ „правильно“; характеръ згаданого протеста бувъ религійный и національный, тому д. авторови статьѣ не подобавъ ся. Цѣкава рѣчь, чому се такъ? Характеръ манифестацій зъ одного а другого боку, сежь выслѣдокъ вѣдрубнои природы одног и другои групы. Поляки демонстрували передовсѣмъ яко католики, значить, однои вѣры зъ тыми, якихъ катовано. Чому якъ разъ припали имъ до вподобы зъ помѣжь тѣльки католикѣвъ нашѣ земляки въ Холмщинѣ и чому вони нѣбыто беручи ихъ въ свою оборону та оказуючи имъ свое сибчуте—устроювали ажь манifестаціи въ очевидною закраскою політичною, мы се розумѣемо. Россія переводячи силомѣцю унiятскій сполячены народъ украинській на православе, усувала имъ грунтъ до польонизацін и латинизацін, и се имъ було дуже не понутру. Тому й стають теперь Поляки зъ симпатіями по боцѣ Холмщакѣвъ.

Руска молодѣжь мала иншу важнѣйшу рацію. Наверненя силою на православе, лише въ цѣли обрусѣня, були корѣнний Украинцѣ, значить, не лише тои самои вѣры, але и народности, що вона. Коли отже самъ актъ насильного наверненя Холмщакѣвъ на россійске православе мавъ характеръ религійный и національный, то увѣйшовъ сей подвѣйный характеръ и у згаданый протестъ. Поляки сей другій характеръ въ своихъ маннфестаціяхъ заступили, якъ сказано, характеромъ політичнымъ. Се д. „скорописецъ,“ чоловѣкъ, якъ видно, такъ розумный, фільософъ и историкъ, повиненъ бувъ зрозумѣти. Коли протестуюча молодѣжь называе себе „руско-украинською“ то тымъ самымъ признае вѣдрубность свого народа вѣдъ „русскаго“, отже й не дивовати ся ѣй, що протестуючи проти выдертя Холмщакамъ ихъ католицкои вѣры, зазначила выразно свою національну единость зъ ними, а вѣдрубность знову зглядомъ Великороссѣвъ.

Такъ отже теперь може буде ясно д. авторови, то протестъ руснои богословскои молодѣжи мавъ характеръ религійный и національный.

Приступаючи до укладу протеста д. авторъ видить въ нѣмъ бракъ христіяньского духа, безтолковость, нельогічность, неграмотность и безвязкый пѣдбѣръ фразъ и „ругательствъ“, вынятыхъ дословно зъ треторядныхъ польскихъ газетъ.

Зѣнъ розганяеть ся такъ далеко, що пересѣвае черезъ сито своеи критики навѣть поодинокѣ слова протеста та припислює ихъ, якъ той ученикъ пизшои гімназіи живого хруща въ колекцію своихъ насѣкомыхъ, та прикладаючи до всього барометеръ свого знання — рубае неромъ безпощадно всю протестуючу молодѣжь, оказуючи ей „скудоуміе“, вѣдбираючи ѣй всяку претенсію до найменьшои навѣть дози интелігенціи духа — однымъ словомъ, депримуючи сю молодѣжь майже до становища пастухѣвъ... — Ну, певно, всякій се знае, а знае се й д. авторъ, що протестуюча молодѣжь анѣ не родила ся, анѣ не выйшла зъ гімназіи печеными вже фільософами, лише здобувае собѣ поволи, крокъ за крокомъ, певнѣй для будучого ея знання и житя потрѣбнѣ вѣдомости, абы сякъ такъ по можности своихъ силъ пѣдготована не хитала ся въ житевыхъ буряхъ. Але, сказати правду, и зъ статѣ „Кропивное сѣмя“ годѣ пѣзнати, що ей авторъ такъ высокоумный фільософъ зъ широкими поглядами на свѣтъ, хочь певно вже выйшовъ давно зѣ стадіи молодечого житя, тай досвѣдный правдиво мужескимъ житемъ... Коли бы д. авторъ дививъ ся ширшимъ окомъ на свѣтъ, то не бравъ бы, думаемо, на гачокъ такихъ слѣвъ, якъ Weltschmerz, зрозумѣвъ бы добре правдиве значѣне такихъ слѣвъ якъ „христіяньско-католицкій Богъ“ и закидаючи протестантамъ цѣлковите незнане исторіи — бувъ бы самъ поинформувавъ ся у якогось бѣльшого вѣдъ себе историка, або заглянувъ бы до безстороннього жерела, та выробивъ собѣ якій — такій судъ на цѣлу справу уніи... Возьмѣмо такъ дуже д. авторомъ никриміноване слово „Weltschmerz“. Поминѣмъ вже се, що можна було на мѣсце нѣмецкого слова ужити зовсѣмъ добре слова на своѣй питомѣй мовѣ „свѣтовый бѣль“, та годѣ поминути сего, якъ д. авторъ, выясняючи сенсъ сего слова, не то, що не выясняе цѣлкомъ его значѣня, але ще бѣльше его запутуе, та робить незрозумѣлымъ... По дефініціи д. автора — свѣтовый бѣль „ето чувство неудовлетворенія міромъ міровыми событіями и не опредѣленностью будущаго.“ Добре! Але мы спытали бы, якій привѣдъ сего „неудовлетворенія міромъ“... Правда, причина такои мізантропіи лежить въ великѣй мѣрѣ вже въ самѣй людскѣй природѣ, що нѣколи не чуе ся щасливою, въ безрелигійности, безъидейности, за чимъ иде бракъ змѣсту и остатнои цѣли житя, зниженя человѣка зовсѣмъ до степеня звѣряти — дуже часто велике щасте е нещастемъ, але кождый мусить признати, що найважнѣйшими причинами такого свѣтового болю е величезна пропасть економічна мѣжь верствами суспѣльности, брутальне нехтоване правды, та поневѣряне всякои етики сильными свѣта сего, насиловане правдъ слабшого народа сильнѣйшимъ, ненаситный Ваалъ гроша и т. д. Такъ, выразили ся такій „міровыя событія“ свѣтового болю „западными разрушительными мечтаніями“... въ вѣцѣ Вольтера, якъ д. авторъ говорить, але не менше выявляеть ся такій свѣтовый бѣль и въ нынѣшныхъ часахъ. Чи запанувала може ославлювана поезією въ своѣмъ часѣ „весна народѣвъ“ — чи не правда, що нынѣшный станъ суспѣльности е радше, якъ сказавъ одинъ поетъ-фільософъ „цвинтаремъ слѣзъ, крови и болота“, и дивне диво, що зѣ зростомъ культуры, зростае, могутнѣе звычайно и свѣтовый бѣль. И такими звенами свѣтового болю е рѣжній заворушеня соціяльній и рѣзня Вѣрменъ въ Туреччинѣ и голодова смерть въ Индіяхъ и вѣйна зъ Бурами... А й нашій выборы 1897 р. та розпучлива еміґрація нашого народа за море — се такожь причинокъ до свѣтового болю... А вже де найбѣльше незагоеныхъ и розатреныхъ ранъ свѣтового болю, то вжежь певно що въ Россіи. Можна бы ту навести нескѣнченый рядъ свѣтовыхъ грѣхѣвъ россійскихъ, але мы згадаемо що найважнѣйшій. Такимъ величезнымъ, зъ самыхъ терновыхъ звенъ сплетеным ланцюхомъ болю е цѣла исторія Руси-Украины вѣдъ самого 1654. р. по нынѣшній часы, а вже до неба о пѣмсту кличе такій бѣль, якій выкликало закнебльоване устъ мілiонамъ народа 1876. р. Такимъ причинкомъ до свѣтового болю е порабощене Кавказкихъ племенъ, нынѣшне доптане правъ Финляндіи, тиранства на духоборцяхъ и иншихъ сектахъ, каторги въ Сибѣри и на Сахалинѣ, а не менше и насильства на Русинахъ унiятахъ въ своѣмъ часѣ. — И рускій народъ склавъ дуже влучну пословацію: Половина свѣта плаче, половина скаче — и ся плачуча половина, чи се не свѣтовый бѣль?

Всякѣй людинѣ, отже и протестуючимъ богословамъ, вѣдомо ажь надто добре, що Христова наука зменшила и ублагородила значно терпѣня людскости и нынѣ не одна свѣтова рана загоѣла бы ся напевно, коли бы не лише одиницѣ, а цѣлѣ державы, вся людска суспѣльность поклала въ своѣй основѣ правдивѣ евангельскі засады и тодѣ може здѣйстнивъ бы ся „идеалъ земнаго житія человѣчества“... Але кождый знае, якою евангельскою справедливостю руководять ся нынѣ державы и що въ практицѣ роблять зъ христіяньскои етики непокликанѣ чинники. Въ кѣн-

ци, рѣчь певна, що авторъ, все, що россійске, отже православе, кнутъ, Сибѣръ и т. п. бачить въ роженыхъ краскахъ; мы сему збоченю ума не дивуемо ся. И кождый се признасть, що протестуюча богословска молодѣжь не промахнула ся зовсѣмъ, коли ужила въ протестѣ слова въ значѣню свѣтового болю.

Що дотикаеть ся слова „Христіяньско-католицкій Богъ“, то такожь выходить ясно въ контексту, що пѣдъ „Хр. кат. Богомъ“ треба розумѣти католицку вѣру, и що не католицкій Богъ, а католицка вѣра стояла перешкодою для подвижниковъ обрусѣня. И розкричавъ ся д. авторъ въ своѣй статьѣ на всѣ заставки про єресь, и пѣсля д. автора вся протестуюча богословска молодѣжь въ цѣлковитомъ „еретическомъ заблужденіи“. Тутъ мишь зродила гору....

Але йдѣмъ дальше. Тамущій людинѣ, що дивить ся объективно иансторію уніятскои церкви, не може не впасти въ очи, що д. авторъ закидуючи богословскому студенству незнане исторіи — и самъ значно вѣдсуваеть ся вѣдъ историчнои правды та натягае историчнй аргументы на свое копыто. Мы постараемо ся вказати коротенько, що высказана нами гадка е зовсѣмъ правдива.

Кождый се знае, що майже вѣдъ першихъ хвиль переходу частины нашого народа на унію подыбуемо много рѣзкихъ надужить зѣ стороны латиньского духовеньства и польскои шляхты. И хоть римска курія заходила ся неразъ надати уніятскій церквѣ цѣлковиту рѣвноправность зъ латиньскою церквою, та хоча не бракувало деколи и доброи волѣ зѣ стороны самыхъ польскихъ королѣвъ, та проте уніятскои церкви не трактовано на рѣвнѣ въ церквою латиньскою, духовенство ей ставлено низше та роблено неразъ зъ боку польского клира заходы латинізаціи обряду уніятскои церкви — а рѣвночасно латинізовано и полячено народъ. Се правда, и на се негодуе кождый; а обурюють ся такожь на се и польскій историки, якъ еписконъ Едв. Лѣковскій, що такъ выражаеть ся въ своихъ: „Dziejach kościoła unickiego na Litwie i Rusi w XVIII i XIX w.“: „дѣйсна кривда зѣ стороны правительства и суспѣльности дѣяла ся епископатови и низшому руско-уніятскому духовенству... Та на жаль въ великѣй части причинило ся до сего латиньске духовенство“. И въ многихъ иншихъ мѣсцяхъ своихъ творѣвъ говорить сей писатель про мачошине трактоване уніятскои церкви польскою шляхтою та латиньскимъ духовеньствомъ. Коли бы нынѣ припадавъ 25-лѣтный ювілей навернення въ якій будь способѣ нашого народа въ Холмщинѣ на латиньство, то була бы „протестуюча“ богословска молодѣжь пѣднесла протестъ и проти такого ювілея.

Вѣдомо се, що „свирѣпствовалъ“ Єремія Вишневецкій и многій рускій магнаты були звычайно задля особистыхъ причинъ противнй унін — згадаймо такого князя магнатѣвъ К. Острожского, та проте годѣ и сего затаити, що россійска политика мѣшала дуже часто своимъ бѣчнымъ виливомъ згоду мѣжь латинниками а Русинами-уніятами, и що головно низ-за унін лежала „вѣкована“ — якъ каже одинъ россійскій историкъ — „распря между московскимъ государствомъ а польско-литовскою республикою“.

Знала настѣлька исторія, хиба д. авторъ признасть се, „протестуюча“ молодѣжь, що заподѣяла много кривды украиньскій національности пѣдъ часъ унін польска политика, та що унін надуживано для свѣтскихъ цѣлей, але й зъ другого боку, здаеть ся, не буде се промахомъ, коли скажемо, що — унія була историчною конечностію, що пробудила она зъ тяжкого сну цѣлу руску суспѣльность, була причиною поправы вѣдносинъ православнои церкви на Руси, стала моторомъ розвою духового житя, выплекала літературу, потрѣбну для ужитку церкви, пѣднесла богословску науку, лучила Русь зъ культурою западною и т. н. А коли звернемо нынѣ увагу на образоване духовеньство въ Галичинѣ въ порѣвнаню зъ православнымъ въ Россіи або на Буковинѣ, та на ту безлѣчь рѣжнородныхъ сектъ въ Россіи — яко выслѣдъ православія — отъ яка шкода выйшла зъ унін... И не зашкодила напевно тѣлько польска политика Руси, що зашкодила ѣй политика московска.

Мы вже зазначили, що д. авторъ дивить ся надто рожево на свѣтъ, та треба се признати, що въ своихъ поглядахъ е консеквентный. Страшенно дивуеть ся д. авторъ, про якій часы Нерона споминаеть ся въ протестѣ, що мали тревати майже три четвертины столѣтя та домагаеть ся пояснення сего, по думцѣ д. автора, карколомного анахронизма... Мы пояснимо се д. авторови коротко, що высказъ въ протестѣ „часы Нерона“ маѣ зовсѣмъ рацію. Не хочемо сумнѣвати ся навѣть, що д. авторъ не знае, що сѣ часы увѣковѣченій въ самѣмъ заголовку обширнои книжки, якій такъ звучить: „Czasy Nerona w XIX. w. czyli ostatnie chwile Unii pod berłem moskiewskiem“. Львѣвъ 1878. Але заголовокъ самъ собою ще може не высказуе чистои правды. Д. авторъ хоче конкретныхъ фактѣвъ, и мы наведемо такихъ кѣлька фактѣвъ записаныхъ исторіею. Така справа дерновецка въ витебскій губернін, дрелѣвска въ сѣдлецкій губернін, Спокѣлось и Пратулѣнъ въ Холмскій дієцезін... доказують, що способы переводжены уніятѣвъ на православе були ажь надто брутальнй, не говорячи вже про насильне змушоване народа переходити будьто до православнои, будьто до латиньскои церкви, абы лише зломити зовсѣмъ уніятску церковь, або про таку міссійну конгрегацію схизматицкихъ священикѣвъ за Катерины II.

Та не пора и не мѣсце писати цѣлу исторію знущання на уніятахъ, мы лѣпше зробимо, коли вѣдѣшлемо д. автора та его одномышленникѣвъ до знатнѣйшихъ жерелъ, божь д. авторъ не схоче повѣрити на слово „задорныхъ молокососѣвъ“. А жерела сѣ були бы меньше бѣльше такѣ: Dr. Pełesch: Geschichte der Union...; E. Likowski: Historya Unii Kościoła Ruskiego...; Expositio documentis munita, earum curarum, quas S. Pontifex Pius IX. in levamen malorum, quibus in ditione Russica et Polona Ecclesia Catholica afflictatur. Romae. 1870 a.; Theiner: Neueste Zustände d. kath. Kirche beider Ritus in Polen u. Russland, Augsburg 1841; L. Tolstoy: Le catholicism romain en Russie; Harasiewicz: Annales Ecclesiae Ruthenae; Lescoeur: L'eglise catholique en Pologne, Paris, 1860. и т. д. а д. авторъ довѣдавъ бы ся вже зъ сихъ жерелъ, що часы Нерона въ I. а XIX. ст рѣжнили ся хиба симъ, що Неронъ казавъ вбивати свой жертвы на палъ, або кидати на пожерте дикимъ звѣрамъ, а въ XIX. ст. всѣ сѣ способы смерти заступило олово, а въ Россіи ще спеціяльно нагайка. А врештѣ и такѣ карнй средства, якъ контрибуція, сенлка въ глубину Россія и Сибѣръ, коли возьмемо на увагу рѣжницю культурного стану въ XIX. ст. богато мають напевно схожости зъ насильствами зъ Нероновыхъ часѣвъ.

И такѣ насильства тревали майже три четвертины столѣтя, бо вѣдъ третого подѣлу Польщи до р. 1875. зъ малыми перервами за Павла I. та трохи прихильнѣйшихъ часѣвъ для уніятѣвъ за Александра I.

Коли бы руско-украиньскій народъ придержувавъ ся було тѣлько поверховно унін, не дали бы ся хиба нѣчимъ пояснити такѣ подѣѣ, якъ були въ Пратулѣнѣ... бо й нѣхто не кладе звычайно головою за се, що ему мало дороге.

Бачить нынѣ и „протестуюча“ богословска молодѣжь сю болючу правду, що теперѣшне положене уніятскои церкви въ Галичинѣ не е незавидне, та що йде тутъ поволи латинизація а зъ симъ польонизація, та годѣ одначе пѣдъ симъ зглядомъ робити якѣсь упреки на адресу „протестуючои“ молодѣжи, тымъ бѣльше, що вины того сумного стану треба шукати и не лише въ чужихъ, але на жаль и въ себе, въ дома... И кровавыми выборами 1897. р. и злопамятными Тучапами „возпущаетъ“ ся богословска молодѣжь, та въ 25. лѣтню рѣчницю сыхъ сумныхъ подѣй покриеть ся загальною, народною жалобою.

Д. авторъ понаплѣтавъ въ своѣй статѣ тѣлькы фактѣвъ, що маютъ дуже мало, або й зовсѣмъ не маютъ связи зъ самою сутею рѣчи, що на все вѣдповѣдати, значило бы писати хиба цѣлу розправу. Мы ограничили ся лише до здебѣльшого...

Такъ була бы вѣдповѣдь на важнѣйшй закиды и поясненя ужитыхъ въ протестѣ слѣвъ та наведеныхъ фактѣвъ. По чѣмъ боцѣ правда, по чѣмъ боцѣ „безграмотность, скудоуміе и злоба“ безсторонный читачь самъ осудить. Чи можна-жь въ такѣмъ разѣ говорити про „подборъ“ слѣвъ и фразъ вынятыхъ зъ третьорядныхъ польскихъ часописей? Якѣ слова д. авторъ узнае такими несальоновыми? Чи депортація, контрибуція, кнутъ, нагайка, шпіонство, индагація, варварство, вязницѣ, Сибѣръ? Господи! Сежь „выхвачене“ не зъ третьорядныхъ польскихъ газетъ, а таки зъ житя и зъ наведеныхъ въ горѣ историчныхъ жерелъ. Охъ ся исторія! Яка вона третьорядна!

Протестъ богословскои молодѣжи не лише, що не подобавъ ся сильно д. авторови, вѣнъ (протестъ) по словамъ „скорописца“, компромитуе его и разомъ зъ нимъ цѣле галицке уніятске духовеньство. Авторъ одначе забувъ ту додати, що протестъ компромитуе передовсѣмъ „русское“ духовенство, а слово „уніятске“ забувъ прикрасити знаками наведеня. Говорячи въ сей способѣ про цѣле наше духовеньство, вѣнъ его сильно не то компромитуе але публично обиджае, посуджуе о фарисейство.

Авторъ статѣ „кропивное сѣмя“ пишучи се свое „облыченіе“ анѣ на хвилю не забувъ на свою гѣдность „ученого“ та на свою высшѣсть надъ богословскою молодѣжею. Его статья, якъ вже почасти зазначено, переповнена такими епітетами зверненими до богословѣвъ, якъ „отроцы, задорные молокососы, ремесленники, еретики, кропивное сѣмя“, а що найстрашнѣйше — Украинцѣ! Проти сего, наведемо хиба цитованй вже самымъ д. авторомъ отсѣ слова: „Оставите безуміе и живы будете и взыщите разума, да поживете и исправите разумъ въ вѣдѣніе (Прич).

Яку мавъ д. авторъ на оцѣ цѣль, коли писавъ свое „облыченіе“, не тяжко догадати ся. Вѣнъ може и занадто ясно, чимъ сего бажавъ собѣ, высказавъ ся. Выступаючи проти руском богословскои молодѣжи и украиньства, вѣнъ доторкнувъ ся иншои справы и въ нѣй трохи задалеко загнавъ ся. Але мы сему не дивуемо ся: „„ослѣпи бо я злоба ихъ““ (Книга прем.) Не дивуемо ся рѣвножь д. авторови, що вѣнъ послуживъ ся денунціяціею. Сежь ремесло его и его одномышленникѣвъ.

Говорячи про бракъ христіяньского духа у богословскои молодѣжи, д. авторъ, здаеть ся, самъ не розумѣе сего христіяньского духа. Чижь вѣрный Христіянинъ буде надуживати цитатѣвъ зъ св. Письма на потвержене своихъ злобы, своихъ найочевиднѣйшои нѣсенѣтницѣ? Хибажь нѣ! А д. авторъ дяковскимъ способомъ попричѣплювавъ мало що не до кождого речення якійсь цитатъ переважно зъ Псалтыря.

Въ кѣнци на „втѣху“ д. автора зазначуемо зъ жалемъ фактъ якъ вже то подавъ одинъ дневникъ, що тыхъ „задорныхъ молокососѣвъ“ на загальне число питомцѣвъ 204 е „лише“ 150. И яке велике се „кропивное сѣмя“! И яка велика шкода для нашои церкви и народа, що се „сѣмя“, замѣсть вѣддати ся въ будучности цѣлковито на ихъ услуги, буде мусѣло зужывати частину своихъ молодечои енергіи на „выкропленіе“ и „выжаленіе“ такихъ ниданвідувъ якъ „господинъ“ авторъ и его одномышленники зъ „Галичанином“.

Ч. 132. Львовъ, Второкъ 13 (26) Червня 1900. Рочникъ XXI.

ДѢЛО

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзначнѣйшихъ новѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро огологошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ Ал. Кароля Людвика 9, и А. Одьшевского ул. Кілінського 2; — въ Ярославю: Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфурть и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платитъ у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком:

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр.
на пѣвъ року	8 зр.	на пѣвъ року	11 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	14 зр.	на пѣвъ року	7 зр.
на чверть року	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне застереженє. — Рекламаціи неопечатані вѣльній вѣдъ порта.

Неодинокє число коштуе 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошенія звычай принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчного инсератового або за мѣсяць а въ рубрицѣ „Надсланне“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доношенія приватні числятъ ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Слова Czas-у на часѣ.

Краковскій Czas, все ще найповажнѣйшій орґанъ середъ галицко-польскои а може и всеи польскои публицистики, помѣстивъ въ своѣмъ передостатнѣмъ (160) числѣ передову статью, котрѣй вже вызначнымъ друкомъ хоче надати бѣльшого значѣня та котра зъ деякихъ взглядѣвъ на таке значѣне й заслугуе, хотя проча польска публицистика не дуже велику звернула на ню увагу. Мы подаемъ отже зъ неи декотрѣ выпимки, якѣ мають загальнѣйшу вагу а полишаемо тотѣ частины, котрѣ справдѣ ще бѣльшу вагу можуть мати спеціяльно для Полякѣвъ, але не мають ви для насъ. Тѣ выпимки подаемо однакожь зъ нашими конклюзіями, а тѣ, розумѣе ся, въ части суть діаметрально противнѣ конклюзіямъ Czas-у.

Отже Czas пише: „Анормальнѣ часы и пересиленя, яке перебуваемо, вырвали нашу суспѣльнѣсть зъ кружка певныхъ політичныхъ формулъ, до котрыхъ привыкла и котрыми послуговала ся въ своихъ поглядахъ. Показало ся, що треба новыхъ гадокъ и нового дѣла... Голосъ публичный домагае ся вказаня новыхъ дорѣгъ... Жаль намъ тыхъ всѣхъ, знаменитыхъ въ своѣмъ фаху мужѣвъ, щѣ высилюють ся на пѣвсредства и зъужываютъ свои силы, бажаючи вѣддалити рѣшаючу хвилю. Тымъ самымъ палата послѣвъ, щѣ змарнувала вже половину свого мандату, марнуючи его дальше дѣбѣжить до кѣнця свого мандату и осягне те, чого бѣльшѣсть бажае омынути, се є розвязаня“.

Годимо ся зовсѣмъ зъ поглядомъ Czas-у, що треба новыхъ дорѣгъ та що пѣвсредства не поможуть. Тѣлько-жь Czas не каже, якѣ се мають бути новѣ дороги та цѣлѣ средства. А шкода! Може бы подавъ якѣ цѣнні вказѣвки и для п. Яворского зъ „коломъ“ польскимъ и для д ра Кербера. Въ теперѣшныхъ „анормальныхъ часахъ и пересиленю“ є обовязкомъ кождого доброго австрійского горожанина сказати щиро свою гадку, ану-жь она придасть ся! Зъ прочихъ уступѣвъ статьѣ Czas-у выходить тѣлько те, що новѣ дороги таки не зовсѣмъ були бы новѣ а цѣлѣ средства були-бъ таки лише пѣвсредствами, бо вѣнъ н. пр. видко боить ся хочѣбы лише розвязаня теперѣшного зовсѣмъ зъужитого парляменту а бажае его законсервованя.

Наша конклюзія зовсѣмъ инша. Зъ неможливости удержана теперѣшного стану и конечности глядання новыхъ дорѣгъ та ужитя цѣлыхъ средствъ выходить: розвязане парляменту, заокгройоване новои поступовѣйшои и справедлившои ординаціи выборчои (яку радо приймила бы величезна бѣльшѣсть населеня), предложене ново выбранѣй радѣ державнѣй загального закона о народностяхъ хочбы въ формѣ закона рамового. Се уважаемо за minimum, яке не тѣлько есть конечне але навѣть въ консервативнѣй Австрії можливе.

Въ нашѣмъ уступѣ каже Czas; „Всякѣ звязи парляментарнѣ творять ся пѣсля спѣльныхъ принципѣвъ и спѣльныхъ цѣлій, до котрыхъ зреалізованя прямують. Инакше не мають нѣякои вартости. Шукати бѣльшости тѣлько для того, щобы въ нѣй бути — значило бъ хиба примусити до того, щобы мати вплывъ въ справахъ дрѣбныхъ (drobiazgowych) а улягати въ принціпіяльныхъ... Незгѣдною зъ повагою и достоинствомъ великого та сильного сторонництва есть обава, що оно знайде ся въ меншости, а прямованя á tout prix до занятя мѣсця въ рядахъ бѣльшости есть прямо шкѣдливе, если окуплює ся уступствами на кошть принціпѣвъ.

Зъ сими твердженями Czas-у и мы годимо ся, тѣлько идемо трохи дальше. Именно мы гадаемо, що для малыхъ и слабыхъ сторонництвъ політика опортунізму ще шкѣдливѣйша есть, якъ для великихъ и сильныхъ, бо ей послѣдній такой скорше выйдуть на свое. Въ практицѣ показала ся правдивость сего нашого становища на нашихъ послахъ парляментарныхъ зъ 1861-ого и 1873 ого року, котрѣ провадили чисто опортуністичну політику а однакожь народови нѣчого за те не придбали а тѣлько до морального ослабленя и пониженя его причинили ся. О теперѣшнѣмъ „рускѣмъ клюбѣ“, котрый величае ся своею звязію зъ чеськими и нѣмецкими фендалами не кажемо нѣчого, бо нихъ не можна уважати за заступникѣвъ нашого народу, отже одвѣчальность за нихъ політику й не може спадати на рускій народъ.

Самостѣйна Украина.

(Черновецкѣй „Буковинѣ“ вѣдповѣдае *Романъ Стефановичъ.*)

(Конецъ.)

Середъ выводѣвъ „Буковинѣ“ стрѣчаемо одно речене, що становить на позворъ неначе ясньйше мѣсце середъ темрявы знаныхъ вже выводѣвъ. Ось воно: „Приготовити для них (градучихъ поколѣнь прим. авт.) хоч би і окрему державу зможемо лиш тим способом, коли тепер не будемо лѣтати по зорях та бавити себе мріями (Поляки навчили сего Русинів у Галичинѣ), лиш попрацюемо над народом. Є ще над чим попрацювати...“

Справдѣ, є ще надъ чимъ попрацювати, и то попрацювати въ повною свѣдомостію меты нашихъ змагань.

Безъ сеи свѣдомости забредемо въ своѣй роботѣ на безвыходнѣ манівцѣ.

Та якъ разъ стоить „Буковина“ супроти условій свѣдомои, одиноко успѣшнои працѣ на дуже неенсѣмъ становищи.

Однымъ зъ условій *такои* працѣ — безперечно знане своѣи рѣднои и чужои исторіи. И се вже не мала користь зъ своѣи исторіи, коли знане ви може вылѣчити роботника на народнѣй нивѣ зъ блудѣвъ своихъ предкѣвъ.

„Буковина“-жь заявляе, що „що минуло, то пропало і нам нема тепер *жіякої* користи з того, чи був Хмельницкий, чи не був, чи були які народні рухи тому 250 літ, чи не були.“

Однымъ зъ условій *такои* працѣ — ясне, свѣдоме стремлѣне до свого идеалу.

„Буковинѣ“-ж однаково, „чи попрацюемо і осягнемо осьвіту і добробит народу в імя идеалу самостійної держави, чи в імя нації, чи християньского ідеалу, що годить ся добро чинити — се пусте, аби лиш добро зробити“, а дальше: „коли вже без ідеалу годі, то чому не набрати собі ідеал, що на сьвітї не повинні бути ніякі держави, тілько повинні бути розумні люди?“

Однымъ зъ условій *такои* працѣ — тверда и незломна вѣра въ свои власнѣ силы.

„Буковина“-жь, мѣсто загрѣвати и бодрити до твердои народнои роботы, немовь нарокомъ ширить зневѣру и снеохоченє. Вона твердить вельми авторітетно и апріорно: „богатої культури в нас не було і нема і надія на свою велику культуру в будуччині ще занадто слаба, щоби будувати хоч у думці свою державу тай ще своїми силами. Як не схочуть того европейскі держави, то нам про се шкода й думати“.

Цѣкаво, що „Буковина“ высказуе часто (гл. и новинку п. з. „Що тепер придумують молоді Русини“ в 64. ч. „Буковини“) надѣю на евентуальну помѣчь европейскихъ державъ чи „великих політиків“ и мае до такои чужои помочи далеко бѣльше довѣря, якъ до нашихъ власныхъ силъ.

Правда! Европейскѣ державы сильнѣ, дуже сильнѣ, — але ховають ту силу для себе! А чи „Буковина“ не навчилась ще доси, що для насъ всяка надѣя въ чужу помѣчь, — воздушна фатаморґана?! А хочь бы и „нагадали собі великі політики, що ми живемо на сьвітї“ та утворили яку тамъ секундогенітуру, то якій зъ того хосенъ выйшовъ бы для насъ?

Отъ и Болгары и Сербы, що при своѣй політичнѣй независимости терплять гнетъ уряду, але все таки не промѣнялн-бъ ви за колишне турецке ярмо, а на котрыхъ вказуе „Буковина“ та додае вѣдъ себе, що „се ще на двое баба ворожила, чи було би і нам у своїй державі лѣпше“, — мають завдячити свои прикрѣ внутрѣшнѣ вѣдносины у великѣй мѣрѣ інтеренціи заграничнои дипльоматіи, найпаче россійскои та австрійскои.

Вкѣнци подае намъ „Буковина“ „одну неідеальну, але дуже оправдану думку на розвагу: Російске правительство давить украіньский рух між иньшим і з тої причини, що посуджуе нас о охоту відорвати Украіну від Росії. Воно не розумне, коли думае, що ми справді в силї відорвати Украіну; але нерозумні і ті, що задля *примхи* (!) подають російскому правительству основу до такої думки. Нашим паничам в Австрії дуже легко і приемно будувати свою державу і в думках призначувати собі посаду президента украіньскої республики (sic!), — але на Украіні не так то приемно терпіти переслідованє задля замків у повітрю“...

На сю „науку“ вѣдповѣмо тѣлько, що коли россійске правительство схоче переслѣдувати нашихъ земликѣвъ на Украинѣ, то вынайде собѣ до сего причину и безъ насъ! Для примѣру наведу лишь фактъ, що зъ нагоды кѣлькохъ газетныхъ статей пок. Мих.

---

(6)

Въ справѣ народнаго языка.

(Дальше.)

одначе. Ся форма украиньска не зла, та безъ причины выкидають ся галицкѣ рѣднородні формы: **однакъ**, **однакожь** (однако, одвакоже).

опять. Якъ звѣсно слово „опять“ находить ся въ нашихъ гѣрскихъ говорахъ въ Галичинѣ, а такожь въ схѣдноугорскихъ (опять, впять, опять, упять). Стрѣчаемо тото слово такожь у Шевченка:

Не встáнуть прóкляті опя́ть
Дітéй козáцькихъ мордувáть,
(Поезиі Т. Шевченка. Львів 1867. II. 126)

Декотрѣ новѣйшѣ укр. писателѣ выкидують нарокомъ тое хороше слово, а уживають лиш знову. У Шевченка есть: **знову, зновъ** а такожь **опять**; остатне слово, якъ згадано, уживае ся такожь нашимъ людомъ въ Галичинѣ и на Угорщинѣ, тожь нема жаднои причины его выкидати. Вирочѣмъ маемо такожь выразъ: **вспять**, польск. wstecz. А вѣдъ того книжне утворене **вспятный** pol. wsteczny, regressiv.; **вспятне дѣланіе воды** Rückwirkung des Wassers.

остáнокъ на Угорщинѣ декуда: **бстанокъ**. И сему скрѣзь у нашого люду уживаному слову прийшло на погибель. Теперь декотрѣ вже уживають „зостанокъ“. Правда, що на Украинѣ говорять: „абстáти, абстáвати“, та въ Галичинѣ частѣйше „оставати“ — а „останокъ“ есть то выразъ у люду уживаный. И на Украинѣ говорить ся: **останній** гроши; — скрѣзь говорять: **остатокъ** а не „зостатокъ“.

оточеный а окруженый. Коли бесѣда про **плынъ** треба казати: **оточеный** пр. водою, моремъ, озеромъ, рѣкою — але **окруженый** людьми, лѣсомъ, горами.

о чотирохъ ногахъ пр. **стѣлъ о чотирохъ ногахъ** уважае ся декотрыми „польонізмомъ“ (?); хотѣли-бъ такъ все зъуніформувати: „стѣлъ зъ чотырма ногами“ птахъ зъ двома крилами“, „калѣка зъ одною рукою“. Тымъ часомъ есть такѣ людовѣ пословицѣ: Стоитъ панъ въ бороздѣ **о єднѣй ногѣ**, може присячи, же (= що) ма сто тысячи (бодакъ). Стоитъ хлопъ на перелозѣ **о єднѣ ногѣ**, мѣгъ бы присячи, же гъ нѣмъ есть (= що въ нѣмъ есть) тысячи (макъ). — Людъ говорить: чоловѣкъ **о єднѣй ногѣ**, **о єднѣй руцѣ**, стѣлъ **о єднѣй ногѣ** або на **єднѣй ногѣ**, ринка **на трехъ ногáхъ** або **зъ трема ногами**, хата **зъ великими вѣкнами**. Черезъ понехуване зладнѣ народнои приименника *о* зъ мѣстникомъ (locativus) лиш обѣднае ся языкъ а заводить выраженя часто неповоротне, утягле и незгарне. Примѣромъ мѣсто: **вынайшовъ дѣмъ о пятьохъ кѣмнатахъ зъ городомъ** товчи: „вынаймивъ дѣмъ зъ пятьма кѣмнатами зъ городомъ“; подѣбно мѣсто: **мешкане о десятьохъ покояхъ зъ кухнею, спижарнею и дрѣвѣтнею**“ цитикай: „мешкане зъ десятьма покоями (sic!), зъ кухнею, спижарнею и дрѣвѣтнею“. Еще невыгѣднѣйше въ стилю науковѣмъ пр. **великѣ дерева о цвѣтостанахъ грозныстыхъ, окруженыхъ здеревнѣлыми пѣхвами и вкрытыхъ тысячами цвѣтѣвъ** змѣняй на: „великѣ дерева зъ цвѣтостанами грозныстыми, окружеными здеревнѣлыми пѣхвами и вкрытыми тысячами цвѣтѣвъ“. Нѣ на що придало-бъ ся розвязане причасникѣвъ: „котрѣ окружають здеревнѣлѣ пѣхвы и вкрываютъ тысячѣ цвѣтѣвъ“, бо стиль науковый требувае не тѣлько точности, але и **звязкости** въ выраженю.

палата deminut. **палатка** уживане у Шевченка и давнѣйшихъ укр. писателѣвъ замѣнюють новѣйшѣ писателѣ на **палац** и **палацик**. Зъѣна не захвальна. Въ старослов. полата въ грецк. *καλάτιον*, польск. pałac, ческ. palác имовѣрно за посередою нѣмецк. Palast. Все-жь таки, здае ся менѣ, близша духови руского языка форма: **палата**.

памятка а памятникъ. Память Gedächtniss; Andenken; **памятка** Andenken. „Памятка“ се такъ мовь бы применшене вѣдъ память. Тому кажемо: **на вѣчну память** zum ewigen Andenken; але **далъ менѣ сю книжку на памятку** er gab mir dieses Buch zum Andenken. На нѣм. Denkmal радивъ бы я уживати **памятникъ** а не „памятка“. Слово о полку Игоревѣ **памятникъ** рускои поезіи **зъ вѣка XII.** — ніяково тутъ сказати „памятка“, замало въ тѣмъ выразѣ поваги и узысшености. Декотрѣ уживають „памятки історичнѣ“ зъ огляду на ческе: památky. Та добре тямити належить, що въ ческѣмъ památky **не мають** того примешеного значеня, що у насъ, рѣвно якъ и декотрѣ другѣ ческѣ выразы якъ: myšlenka=руск. мысль; písničkař=пѣснярь etc.

пычка. „Хавряхъ мае малу пычку“. Хибно. Укр. **пыка** значить тѣлько, що грубый, товстый пысокъ польск. ruja нѣм. Muffel. Проте можна казати про **пыку** у вола, але нѣякъ не вѣдповѣдно говорити, що у хавряха (т. е. суслика) або у мыши есть „пыка“; противно у тыхъ грызунѣвъ есть стягнутый, малый пысокъ.

„**пѣдъ тымъ розумѣе ся**“ darunter wird verstanden. Людъ нашъ говорить: **розумѣе ся черезъ тото**, декуды коло Львова: розумѣе ся „**прозъ то**“. „Пѣдъ чимъ розумѣти“ worunter verstehen се германізмъ, Москалѣ такожь пишуть: „подъ именемъ русскаго языка разумѣется“. Тіи Украинцѣ, що пишуть за Москалями: „пѣдъ тымъ розумѣемо“ беруть мастку зъ гребалернѣ московскои... се-бъ то: коли Москалѣ грѣшать то и мы не будьмо безгрѣшнѣ!...

пѣсля. Лишень „пѣсля“ уважають формою народною и допустимою въ языцѣ літературнѣмъ. Ся думка хибна, бо въ живѣй народнѣй бесѣдѣ находимо **пѣсля** и **послѣ**. У Основяненка: після сего I. 190. — послі роднив I. 207. — послі такого турбования I. 225. — послі мене I. 128. — після обідъ I. 116. — після Пречистої (у Шевченка). — гуцульске: я прийду послѣ=укр. опѣсля. Въ старосл. **послѣ** може бути присловникомъ або приименникомъ, якъ и въ малорускѣмъ. Зовсѣмъ льогічно вывязало ся въ малорускѣмъ у приименника **пѣсля** значене secundum (въ лат. secundus властиво слѣдуючій, другій, послѣ идучій; sequi слѣдовати). Тожь кажемо **пѣсля Шевченка, по Шевченку** або и **за Шевченкомъ**. Правда, що „пѣсля Шевченка“ могло бы означати и часъ по Шевченку, але те могло бы означати и „по Шевченку“; а „за Шевченкомъ“ могло бы означати мѣсце за Шевченкомъ. Та коли кажемо, оповѣдане пѣсля Шевченка, по Шевченку або за Шевченкомъ — то се кождый зрозумѣе и двузначности нема ніякои.

(Дальше буде.)

Драгоманова и иншого Украинця и то науковых, або зверненых проти поодинокихъ безхарактерныхъ личностей (статей Драгоманова: въ „Вѣстник-у Европы“ 1873. р. Декабрь проти шпіона Юзефовича и редактора „Кіевлянина“ проф. Шульгина, науковои статѣ про Максимовича, статьѣ про „дворучничество г. Площанского“ передъ Слав. Комітетомъ и австр. урядомъ въ „С. П. Вѣдомостяхъ“, и статѣ Л. Д. про погляды европейскихъ ученыхъ на краевій народній мовы въ „Вѣстник-у Европы“) — посыпались въ рр. 1874. и 1875. въ „Кіевлянинѣ“, львовскомъ „Словѣ“, „Голосѣ“ и „Русскомъ Вѣстник у“ доносы про украинський сепаратизмъ и выстарчили цѣлковито царевы и царскому урядови до выдания варварского указу з 16. мая 1876. р., розвязания географічного Товариства въ Кіевѣ та усунения пок. Мих. Драгоманова зъ университетскои катедры въ Кіевѣ. (гл. „Громада українська збірка впорядкована Михайлом Драгомановим № 2. Genéve 1878.).

Видимо проте якъ не можь лучше, що „якъ хто хоче пса вдарити, то бука знайде!“ Тому й не можемо вѣчно оглядатись на те, що щось случайно не подобаєсь россійскому правительству та выречись свободнои обмѣны гадокъ та газетнои дискусіи надъ усѣми справами, що могли-бъ бути ему немилыми.

Такъ скончили-бъ мы свою вѣдповѣдь черновецкій „Буковинѣ“, та зазначимо ще лишь, що хочь вона называє гадку про самостійну Украину „примхою“ та хочь кепкуе собѣ зъ нея на втѣху москвофільского штабу, то мимо усеи тои высоко „патріотичнои“ пропаганды „Букозини“, є у насъ ще люде, що не перенялись ея фільософією, а одушевленій высокою идеею свободы и памятнй на заповѣтъ великого Мученика за волю Украины: „поховайте, та вставайте, кайданы ломѣте!“ — будуть старатись вызволити свій народъ зъ кайдановъ духовои неволѣ, розбудити его національну свѣдомость, оживити дрѣмучу въ народныхъ масахъ любовь до волѣ та приспособити силы до ея здобутя.

У Львовѣ, 21—22. червня, 1900.

Зъ руху вѣчевого.

Зъ Рожнѣтова пишуть намъ:

Якъ мы вже доносили, народне вѣче въ Рожнѣтовѣ дня 21 с. м. удало ся такъ гарно, що прибрало розмѣры вѣча повѣтового. О 10 годинѣ передъ полуднемъ именемъ комітету повитавъ вѣче о. Т. Богачевскій и вдававъ до выбору предсѣдателя. Зібраній выбрали предсѣдателемъ п. А. Павлиша, нотаря зъ Рожнѣтова. Опѣсля о. Богачевскій выголосивъ референтъ політичный. Поясниви теперѣшне політичне положенє въ державѣ и краю, чи то въ радѣ державнѣй и соймѣ, выкававъ референтъ упослѣдженє и покривдженє Русиновъ на кождомъ полю и зъ кождого огляду, звернувъ увагу на проекты пос. Дунаевского и Гупки, противъ котрыхъ весь народъ рускій повиненъ повстати а вкінци подавъ такій резолюціи: Вѣче въ Рожнѣтовѣ домагае ся:

I.) основнои реформы выборчои зъ загальнымъ безпосереднымъ тайнымъ голосованемъ и скасованемъ выборчихъ курій при выборахъ до рады державнои и до сойму;

II.) автономіи народностей и подѣлу Галичины на руску и польску часть зъ долученемъ до рускои такожь рускои части Буковины и заведенія въ тій цѣлій краинѣ у всѣхъ урядахъ и школахъ рускои мовы урядовои та выкладовои;

III.) выдаванія зъ державныхъ фондовъ вѣдповѣдныхъ сумъ на економічній и культурній потребы рускаго народу;

IV.) вѣче въ Рожнѣтовѣ протестуе якъ найсильнѣйше противъ проекту пос. Гупки о хлопскихъ майоратахъ и неподѣльности селянскихъ грунтовъ, якъ такожь противъ проекту пос. Дунаевского и тов. о окружныхъ громадахъ.

Середъ голосныхъ окликовъ згоды вѣче одноголосно приняло тій резолюціи.

Втомъ зайшло досыть цѣкаве интермецо. Вже по ухваленю тыхъ резолюцій зъ противного вѣдъ президія кута давъ ся чути голосъ: Proszę o głos! Здавало ся, що хтось може хоче выкликати якусь бучу; але показало ся, що бувъ то роботникъ, Мазуръ Антонъ Бенчаръ зъ Бохнѣ. Невелькій, широкоплечій, зъ осмаленымъ, добродушнымъ лицемъ, выступивъ вонъ на середину, а запытаный, що хоче сказати, каже розкладаючи руками: „ja tylko chciałem powiedzieć, że w tym referacie „pan poseł“ przedstawił, że Polacy są tak bardzo szczęśliwi, tymczasem i między Polakami robotnicy, którzy także pracują, cierpią i są pokrzywdzeni“. О. Богачевскій вѣдповѣвъ на те: „Але-жь я говорив про выборы до рады державнои, що Поляки мають тамъ кількасесятьословъ, а Русины трехъ“. Бенчаръ: No tak jest, pod tym względem to prawda! О. Б. „Дальше казавъ я, що въ соймѣ є польскихъ словъ 150, а рускихъ заледво 10 (Бенчаръ зновъ потакує). Вкінци выказавъ я, що рука польскои вѣльшости соймовои є для захѣднои Галичины щедра, а для рускои всходнои скупа. А що-до польскихъ роботниковъ польского працюючого люду, сего я не перечивъ, бо се правда и для того я зазначивъ, що такожь зъ польскои стороны вѣдносять ся сильна опозиція противъ шляхецкои верховодячои партіи“. П. Бенчаръ подякувавши и перепросивши, вѣддаливъ ся вдоволеный на свое мѣсце.

Потомъ наступивъ економічный референтъ п. Павлиша про нужду нашихъ селянъ и, якихъ реформъ потреба, щобы ѣй зарадити. Способы на людску нужду подавъ референтъ такій: щобы держава скуповувала обшары дворскій и роздѣляла ихъ межи хлопівъ на довголѣтну сплату; щобы держава сама въ свои руки перевала всѣ хлопскій довги, стала ся сама вѣрителькою и вѣдъ хлопівъ довги стягала въ малыхъ а довгихъ ратахъ; щобы скасувати дотеперѣшній податки безпосередній, а завести оденъ особисто-доходовый, при томъ взагалѣ рівномѣрнѣйше розложити податокъ та иншій тягарѣ и полегшити хлопови те, що до жита доконче потрѣбне (minimum existentiae). Такожь и тій резолюціи вѣче одноголосно приняло.

Опѣсля здававъ посолъ соймовый о. Небыловець справу изъ своеи дѣяльности посольскои. Говоривъ о складѣ сойму и о всѣхъ важнѣйшихъ справахъ, котрій за послѣдній лѣта були на порядку дневномъ. Довше затримавъ ся о. посолъ при законѣ ловецкомъ, буджетѣ краевомъ, поруцѣ 350.000 за львівскій швіндлѣ, надъ внесенемъ Урбаньского, надъ школами народными и середными. Поясниви интерпеляцій, якій коли вносивъ; взывавъ, що бы селяне здобнѣйшихъ сыновъ посылали до гімназій, щобы противъ всѣхъ прикрыхъ правъ законовъ, проектовъ якъ найчисленнѣйшій вносили петиціи и протесты такъ, якъ теперь противъ проекту п. Гупки и Дунаевского. Вкінци сказавъ о. посолъ, щобы, хто небудь по нѣмъ буде посломъ, селяне все домагали ся якъ найчастѣйшого справоздания посольского, бо то освѣдомляе народъ, а посла вже, коли вонъ знае, що передъ своими выборцями буде мусѣвъ станути лицемъ въ лице.

Наступили внесеня и дискусія. О. Кордуба говоривъ, щобы селяни берегли своего достоинства особистого и народного и не цѣловали тои руки, котра ихъ зневажае и бе. О. О. Медвецкій взывавъ, щобы всѣ уряды громадскій солідарно завели у себе урядову переписку руску. О. Сойка вказувавъ на бракъ народныхъ учителѣвъ, бо въ нинѣшныхъ часахъ и при нинѣшныхъ обставинахъ не хотять учителѣ йти на село; радивъ, щобы подѣлити школы на мѣскій и сѣльскій зъ тымъ, щобы наука въ сѣльскихъ школахъ була практичнѣйша и до потребъ сѣльскои людности вѣльше приложена. О. Лопатиньскій казавъ, щобы взагалѣ шкільну систему змѣнити бо нинѣ и въ мѣстѣ скінчить ученикъ 6 клясъ, а не умѣе нѣ читати нѣ писати. О. Небыловець пригадавъ, що въ своимъ часѣ выступавъ въ соймѣ зъ внесенемъ, щобы въ браку учителѣвъ могли по сѣльскихъ школахъ учити и дяки; але за те навѣть декотрій рускій часописи накинули ся на него. О. Богачевскій теплыми словами запрашавъ всѣхъ до вступления въ члены Народнои Рады; вѣдтакъ дякувавъ предсѣдателеви за провѣдъ, а селянамъ за участь, терпеливость, увагу и спокій, — просивъ, щобы все, що чули, не лише въ памяти и серци заховали, але оповѣли такожь тымъ, котрій тутъ не могли прибути; взывавъ до единости, солідарности, бодрости и борбы за свои права. О 1 годинѣ по пол. замкнувъ предсѣдатель вѣче.

Вѣйна въ Хінахъ.

Зъ Тьентсіну анѣ зъ Пекіну нема ще доси нѣякихъ певныхъ вѣстей. Хіньскій власти, котрій зносять зъ собою при помочи пѣсланцѣвъ, докладно поінформованій про се що дѣе ся, але передъ чужинцями держать все въ тайнѣ. Хіньскій послы въ Европѣ такожь могли бы дещо докладно розповѣсти про подѣѣ въ Хінахъ, але не хочуть нѣкому давати нѣякихъ информацій. N. W. Tagblatt просивъ одного зъ дипльоматовъ о выробленє дозволу на розмову зъ хіньскимъ посломъ въ Парижи, абы вѣдъ него довѣдати ся щось про ситуацію. Однакъ сей дипльоматъ вѣдповѣвъ, що не може сего зробити, бо хіньскій посолъ въ Парижи окруживъ ся такимъ самымъ хіньскимъ муромъ, якъ его держава. Французкій послы оповѣдають, що міністеръ заграничныхъ справъ Дель Касе мавъ сказати до кількохъ словъ: „Я давъ бы 500.000 фр., коли бы мігъ выдобути вѣдъ нашого посла хочь оденъ стихъ“. Зъ того выходить, що хіньскій власти не пропускають зъ загроженыхъ розрухами мѣсцевостій нѣякихъ депешъ нѣ кореспонденцій. Про ситуацію въ Хінахъ знаемо лишь се, що перекажуть намъ сороки-вороны.

Мимо того, що Тьентсінъ вѣдъ занятого Европейцями Таку вѣддаленый лише о 15 кільометровъ, Европецѣ не лишь не могли прийти зъ помочею европейскому гарнізонови въ Тьентсінъ, але навѣть не знають докладно, що въ томъ мѣстѣ дѣе ся. Боксеры напали на Тьентсінъ ще 20 червня, коли Сеймуръ зъ двома тысячами вѣдбѣшовъ въ сторону Пекіну. Сполученій вѣйска въ Тьентсінѣ мають выносити 4000 людей. Число сихъ вѣйскъ каже здогадувати ся, що Сеймуръ не дѣйшовъ до Пекіну лише лишивъ ся въ Тьентсінѣ. Команда надъ Хінцями спочивае тутъ въ рукахъ найлѣпшихъ хіньскихъ генераловъ, котрій мають европейске образованє. Правильного вѣйска мае бути вѣдъ Тьентсіномъ 15000, котре мае дуже добре оружіе найновѣйшихъ системъ. Командантомъ є тутъ генералъ Нігъ. На полудень вѣдъ Пекіну стоить старый генералъ Туанъ на челѣ 15.000 волковъ, заосмотреныхъ въ Мавсеры, арматы Максіма и Крупа, а выобразованыхъ европейскими вѣдофіцирами. Вѣдъ Лютай стоить 10.000 хіньского вѣйска выобразованого Нѣмцями и Россіянами. Окромъ того въ цѣлыхъ Хінахъ маємо кілька иншихъ, менше або вѣльше выробленыхъ армій и велики масы зле узброенныхъ и невыробленыхъ ватагъ, зъ котрыми европейскій вѣйска не дуже потребують числити ся. Набоѣ зъ бездымнымъ порохомъ выробляе фабрика въ Кантонѣ и арсеналъ въ Тьентсінѣ. Оружіе по найвѣльшій части походить зъ Шангаю, де хіньске правительство казало недавно устаавити найновѣйшій машины для выробу новочасного оружія.

Про облогу Тьентсіна и борбу въ околиці мѣста находять суперечній и непевній вѣсти. Хіньскій збѣгцѣ, що прибули до Тьентсіну доносять, що малый вѣддѣлъ вже вѣдъ кількохъ днѣвъ бе ся зъ вѣльшою хіньскою силою о 40 миль на захѣдъ вѣдъ Тьентсіна и є вже майже цѣлкомъ знищеный. Можлива рѣчь, що розходить ся тутъ о вѣддѣлъ Сеймура. Въ битвахъ вѣдъ Тьентсіномъ, найвѣльшій страты мали бути по сторонѣ Россіянъ. Россійско-американьскій вѣддѣлъ, котрый зъ Таку ишовъ на помочь Тьентсіновi, неосягнувъ своихъ цѣли, бо въ битвѣ вѣдъ Тьентсіномъ побили его правильній хіньскій вѣйска. До Лондона доносять, що о 60 миль вѣдъ Пекіну вѣддѣлъ европейского вѣйска бе ся зъ Хінцями. Результатъ доси незвѣстный. Послѣдній вѣсти зъ Тьентсіну потверджують фактъ, що загранична кольонія майже до тла знищена и що чужинцѣ ведуть дуже тяжку борбу. Одна депеша доносить, що Сеймуръ занявъ татарску дѣльницю въ Пекінѣ. Зъ Шангаю доносять, що палаты словъ: австро-угорского, англійского и бельгійского въ Пекінѣ доси ненарушенй.

Дневники доносять, що два віцекоролѣ Ханхістінъ и Люкунікъ, котрій доси заховали приязне становиско супротивъ чужинцѣвъ, прилучили ся до акціи вынищенія и вымордованія всѣхъ чужинцѣвъ. Въ прямій суперечности зъ сею вѣстею, стоить вѣсть, що віцекороль Хілі казавъ боксерамъ вѣдобрати оружіе и арматы. Зъ того заключають, що хіньске правительство хоче розоружити боксерівъ и здавати розруху.

Зъ Шангаю доносять, що боксеры замордували въ Пекінѣ президента коронної рады. Доси нема потвердженя сеи вѣсти. Зъ провінціи Печілѣ вырушило на помочь князеви Туанови 60.000 уоруженыхъ людей.

Русифікація Фінляндіи.

Царь выдавъ маніфестъ датованый 20 с. м., котрый потверджуе ухвалы покликанои царемъ комісіи въ справѣ введеня россійского языка въ Фінляндіи. Змѣстъ маніфесту слѣдуючій: Державный секретаріятъ великого княжества Фінляндіи, експедиція паспортовъ и канцелярія генералъ-губернатора вѣдъ 1 жовтня с. р. мають послугувати ся выключно россійскимъ языкомъ. Вѣдъ того самого рочища економічный департаментъ фінляндского сената мае укладати выключно въ россійскомъ языцѣ оригіналы своихъ представлень до царя, якъ такожь всѣ письма до генералъ-губернатора. Вѣдъ 1 сѣчня 1903 россійскій языкъ мае бути выключнымъ урядовымъ языкомъ сенату въ словѣ и письмѣ, зъ выняткомъ департаменту судовництва. Вѣдъ 1 жовтня 1905 губернаторы, губарнаторскій канцелярія и головный зарядъ зъ генералъ губернаторомъ, сенатомъ и всѣма властями мають послугувати ся выключно россійскимъ языкомъ.

Маніфестъ рѣшае дальше, що приватній подана мають приймати ся всѣми властями такъ въ краевомъ якъ и въ россійскомъ языцѣ. Власти мають пѣдъ управою и контролею генералъ-губернатора поробити въ часѣ заряджения, абы урядничій персоналъ до вычисленыхъ речинцѣвъ такъ бувъ зложеный, щобы можливе було введенє россійского языка до згаданыхъ урядовъ.

Зъ полудневои Африки.

Повстанє въ пѣвнѣчныхъ частяхъ капляндскои кольонії можна уважати за закінчене. Генералови Уареновi пѣддавъ ся вѣдділъ Девіліера, зложеный зъ 220 людей, 280 коней зъ 18 возами, 260 карабінами и 10.000 набоями. Самъ командантъ вѣдѣйшовъ зъ вѣльшимъ вѣддѣломъ на всходъ. На всходъ вѣдъ Преторіи прийшло по уплывѣ завѣшеня оружія до дводневои битвы мѣжь Ботою а Робертсомъ, въ котрій Буры держали ся дуже добре. Своихъ стратъ Англійцѣ не подають. Зъ Преторіи доносять, що Бота узнавъ безвыглядность дальшои борбы и заявивъ готовость капітуляціи. Однакъ сему противить ся Кріґеръ, котрый домагае ся, абы ему позволено лишити ся въ краю. Такожь досыть щасливій операціи Девета въ пѣвнѣчній Оранії, котрый розпоряджае вѣльшою силою найлѣпшихъ воякѣвъ, не позволяють Богѣ рѣшити ся на капітуляцію. Англійскій генералы надѣють ся, що вѣдтнуть Девета вѣдъ Трансвалю и окружать такъ, що цѣла его армія буде мусѣла капітулювати. Се було бы кінцемъ вѣйны.

Пѣсля вѣстей, якій надѣйшли до Лондона, президентъ Кріґеръ мавъ выдати проклямацію, въ котрій оголошуе, що Японъ выповѣвъ вѣйну Россіи и що Англія на пѣдставѣ заключеныхъ зъ Японом договорѣвъ, мусить прилучити ся до военнои акціи противъ Россіи. Зъ огляду на се, що Робертсъ не посѣдае вже нѣякихъ засобѣвъ, Кріґеръ взывае всѣхъ Буровъ до дальшои борбы зъ Англійцями.

Вѣйна въ Хінахъ може мати вплывъ на хѣдъ справъ въ полудневѣй Африцѣ, бо якъ зъ Пардекопа доносять, вже теперь вѣдкликано зъ Африки одну бригаду корабельного вѣйска. Англійскій дневники одноголосно доносять, що Бурамъ вже навкучила ся вѣйна и всѣ хочуть вертати домѣвь. Зъ иншихъ однакъ жерелъ запевняють, що число непримиримыхъ Буровъ выносить 15—20.000. Бюро Райтера доносить, що Кріґеръ мае ще 15.000 певныхъ воякѣвъ и намѣрае протягнути вѣйну ажь до выбору нового президента Сполученыхъ державъ, вѣдъ котрого надѣе ся интервенціи въ користь Трансвалю.

До Лондона надѣйшли приватній вѣсти, пѣсля котрыхъ армія Робертса є прикована до мѣсця въ Преторіи, зъ причины браку живности и недугъ. Въ самій лише Преторіи лежить 5000 недужихъ англійскихъ воякѣвъ.

Письма зъ краю.

Зъ Риманова. *[Дещо про нашій купелевій заведеня.]*

Що лѣта велике число Русинѣвъ интелігентныхъ розъѣздить ся по заведеняхъ купелевыхъ та кліматичныхъ, щобы направити пѣдорване здоровле або щобы безжурно осторонь вѣдъ щоденної працѣ провести кілька тыжнѣвъ на свѣжомъ, сѣльскомъ воздусѣ. И справдѣ нема одного-однісенького купелевого заведеня въ Галичинѣ, де бы пѣдчасъ купелевыхъ сезонѣвъ не найшло ся громадки Русинѣвъ, що наче блудній блукають ся особнякомъ осторонь оденъ вѣдъ другого, вадыхаючи въ душѣ за рѣднымъ словомъ та за своими людьми. Та хотяй така туга кождому зъ насъ дасть ся добре въ знаки, то прецѣнь мы нѣколи не дбаємъ о тое, щобы ей зменшити та щобы нашъ побутъ нагадувавъ намъ, що мы на своѣй рѣднѣй земли а не на чужинѣ.

Правда нашій галицкій купелевій заведеня въ рукахъ людей ласыхъ на грѣшь, що вѣльше о нѣщо не дбають якъ тѣлько о те, щобы за тыхъ кілька мѣсяцѣвъ добре набити свою кишеню; а вже найвѣльше, на що они здобувають ся, то те, коли побудують лихій буды зъ дощокъ, нѣбы то мешканя для гостей, — та поназывають ихъ всѣлякими пребзницами зъ исторіи Польщѣ, якъ: pod Kościuszką, pod Batorym, Leliwa, Grażyna та др. Подбати о то, щобы заспокоити потребу и бажаня гостей, а ще до того Русинѣвъ, про се нѣкому и не сниться ся.

Я бувъ примѣромъ въ Трускавци, въ селѣ положенѣмъ въ осередку галицкои Руси, заселенѣмъ самыми Русинами. Та що-жь? Властителѣ того заведеня купелевого, положеного переважно на рускомъ парохіяльномъ полю, выарендували его загорѣльцямъ, котрій хиба тѣлько для Русинѣвъ уступки зроблять, що помѣстять оденъ анонсъ въ „Дѣлѣ“ про свое заведеня, а вѣльше нѣчогісенько, навѣть одного часописи рускои не найде ся въ тамошнѣмъ „klubie“, одного букви рускои, одного словечка рускаго. Бунають тамъ всѣлякій „złoty“ шопки, овацій, otwarcia i zamknięcia,

але все тôлько въ urzędowym języku, na cele narodowe; для Русинôвъ нѣчого, бо Русинъ на те тôлько, щобы плативъ, до чого нишого Русинъ права не має. Годилобы ся и намъ подумати о тôмъ, шобы такихъ панôвъ дискредитувати на кождôмъ кроцѣ та витыкати ихъ шлендріянъ въ веденю заведения, ихъ голосный гумбугъ, нехарибетъ та скупство и здирство: нехай бы перехалась за границю роздивити ся по тамошныхъ мѣсцяхъ купелевыхъ та навчили ся троха охарности, пошаны для купелевыхъ гостей та заспокоєня ихъ потребъ.

Та не тôлько такъ веде ся въ Трускавци; таке саме въ Иворичи; така сама исторія въ Щавници, те саме въ Риманôвѣ. Се послѣдне заведене купелеве положене въ такъ гарнôй, окруженôй зеленими, залѣсеними горами рôвнинѣ, що справдѣ рѣдко де найде ся така чудовокрасна сторона. Та що-жь въ того! Властитель того заведения старавъ ся змонополізувати все-все въ свои руки, щобы тôлько якъ найбôльшій выскъ мати зъ заведения. Высокоурожденый ґрафъ держить у своихъ рукахъ двѣ реставрации, котрѣ деколи не въ силѣ достарчити пожывы для 2.000 гостей и самѣ польскѣ часописи нарѣкали, що въ нихъ троять людей ляхою стравою. Вôнъ подбавъ о те, що въ Риманôвѣ нема бôльше жадного склепу тôлько кôлко, основано его и его офоціялістôвъ удѣлами; а въ тôмъ кôлку така дорожня, що ажь лякъ збирае, якъ можуть люде стратити такъ встыдъ та жадати такій страшій цѣны за лихій товаръ. Що до насъ Русинôвъ, то Риманôвскій закладъ купелевый для насъ страшно ласкавый, скоро навѣть не стягнувъ ся на тое, шобы для тутешнои закладовои каплицѣ купити рускій фелонъ та служебникъ. Коли трафить ся тутка якій священикъ рускій та хоче бодай въ недѣлю и свято вôдчитати тиху службу Божу, то мусить ити або ѣхати до недалекого Дошна до церкви або просити тамошного пароха о вызичене потрѣбныхъ літурґічныхъ ризъ. Але щобы зарядъ подбавъ щиро о заспокоєне духовыхъ потребъ Русинôвъ, котрыхъ до Риманова щорôчно заѣздить кôлькадесять, щобы постаравъ ся о священика, котрый бы постôйно въ сезонахъ бодай въ недѣлю и свято вôдчитавъ службу Божу въ нашôмъ обрядѣ, прося п. ґрафови и зарядови байдуже; гостѣ нехай радять собѣ якъ хотять, кобы тôлько дали що уторгувати за купелѣ, за таксы та за мешканя. Що до рускихъ часописей, книжокъ до читаня, написôвъ та оголошень, то, Боже-жь мôй! тажь мы тутка „w polskiej dzielnicy; po cóż nam ruszczyzny?..

Якъ я чувъ, пôдчасъ вакацій школьныхъ заѣздить тутка и кольонія школьна дѣвчатъ и хлопцѣвъ. Мають свого директора, лѣкаря, księdza, але не рускаго; однакъ мѣжь ними найде ся чимало дѣтей и рускихъ. Що дня идуть всѣлякій игри та забавы, а кольоністы поубираній въ рогатôвки, подѣливши ся на два таборы, що дня бють та масакрують Moskala, що ажь трѣски летять. Однакъ коли прийде недѣля чи свято, то не одно молоденьке руске серце забажае бодай зъ устъ того сердечного Лемка въ недалекôй Дошнôвскôй церковци почути рôдне руске слово; але нехай но о тôмъ довѣдае ся дирекція; дасть она такому warchołowi, выгрѣпае она зъ молоденького, безвинного серця всякій сепаратистичній забаганки та научить не абы якого моресу!

Отъ тыхъ кôлька моихъ замѣтокъ годило ся менѣ конче помѣстити въ часописяхъ, щобы мы за нашь рускій грôшь, якій выносимо до заведень купелевыхъ, умѣли упôмнути ся въ кождôмъ зарядѣ о заспокоєне нашихъ такожь національныхъ потребъ. А коли зарядъ буде вôдносити ся до насъ неласкаво, то мы обминаймо его здалека та здержуймо ще и нашихъ знакомыхъ, щобы туды не ѣхали, бо Нѣмець, Чехъ та Французъ скорше пошанує нашій національній святощѣ, якъ якій-небудь галицкій панокъ.

Отверте письмо

до громадянъ села Надѣтичь, повѣта жидачѣвскаго,

дôстали мы вчера до напечатаня вôдъ о. Корнилія Сеника, пароха въ Бережници королѣвскôй и члена повѣтовои рады въ Жидачевѣ. Розходить ся о „Покликъ громадянъ зъ Надѣтичь", помѣщеный въ новинкахъ 125 числа „Дѣла" въ д. 18 с. м. Таке саме отверте письмо дôставъ и „Галичанинъ" и выпечатавъ его вчера дословно. Мы сего не могли вчера зробити єдино зъ браку мѣсця; а и сегодня зъ тои самои причины мимо найлѣпшои волѣ не можемо вдоволити бажаню о. Сеника. Однакъ думаємо, що его интенціи повинній бути и такъ вповни заспокоєній, коли подамо змѣстъ того довгого письма и наведемо зъ него що головнѣйшѣ частины.

Отже головный змѣстъ отвертого письма є, що згаданый „Покликъ громадянъ зъ Надѣтичь" опирає ся на безпримѣрнôй ложи и є обуряючою клевстою, киненою цѣлкомъ безпôдставно на священикôвъ, членôвъ жидачѣвскои повѣтовои рады.

Въ „поклику" сказано було, що жидачѣвска рада повѣтова ухвалила вести переписку по руски, а нашій „твердій" заступники внесли противъ тои ухвалы протестъ до краевого выдѣлу. На те о. Сеникъ взывае громадянъ зъ Надѣтичь, авторôвъ „поклику":

„Прошу вôдповѣсти: 1) Котрого дня, мѣсяця и року вôдбуло ся тое засѣдане рады повѣтовои? Вôдъ коли и членомъ рады повѣтовои, не опустивъ я ни одного засѣданя; но о тôмъ, щобы було рѣшено въ повинôй радѣ руску переписку, я навѣть не чувъ; на всѣхъ засѣданяхъ наше ся протоколъ, и того я не читавъ. 2) Чи ухвала о рускôй переписцѣ запала одноголосно изъ стороны Русинôвъ, Полякôвъ и жидôвъ? А коли нѣ, то прошу сказати бодай, кôлько було голосôвъ „за", а кôлько противъ? Прошу заглянути до протоколу; тамъ повинно бути тое записано. Упевняю Васъ, що рада повѣтова чи хто небудь зъ урядниковъ позволить заглянути до протоколу. 3) Котрыхъ радныхъ звете „твердыми", чи всѣхъ? Чи може суть тамъ „мягкій", а може еще якои инши партіи або фракціи? 4) Хто укладавъ, хто пôдписувавъ той протестъ до выдѣлу краевого о котрôмъ пишете? Чи всѣ радній-Русины, чи лише часть? Котрѣ? Хто той протестъ видѣвъ и читавъ? Хто Вамъ о нѣмъ говоривъ?

Дальше пише о. Сеникъ: „Я заявляю всенародно, що цѣла Ваша допись сама ложь и клевета, и пôдписую ся на тое повнымъ именемъ; а Вы доведѣть, що по Вашôй сторонѣ правда, и пôдпишѣть ся такожь".

„Пишете, що тыми зрадниками (и т. д.) суть декотрій зъ нашихъ отцѣвъ духовныхъ. Розумѣе ся само собою, що тое вôдносить ся лише до членôвъ рады повѣтовои. Є насъ шѣсть, а то: оо. Гошовскій, Савюкъ, Юркевичъ, Зарицкій, Крохмалюкъ, Сеникъ. Чи всѣ мы зрадники и до всѣхъ насъ вôдносять ти прехорошій назвы и наруги, якими у Вашôмъ „поклику" кидаете намъ передъ свѣтомъ въ лице? Чи всѣ? чи декотрій? Скажѣть, вôдповѣдайте; може хоть одень зъ насъ чистый бо нѣхто зъ насъ нѣколи не писавъ жадного протесту въ справѣ рускои переписки и думаю, що не найдете нѣгде такого священика, котрый поважився бы ся пôдписати такій протестъ!

О. Сеникъ пише дальше, що не тôлько передъ вѣчами въ повѣтѣ, але и передъ всенароднымъ вѣчемъ готовъ станути и сказати, що авторы „поклику" написали саму ложь и клевету, та взывае ихъ, щобы або дали доказы своєи правды або вôдкликали подану въ „Дѣлѣ" ложь по всѣхъ часописяхъ.

Отсе змѣстъ и головній частины отвертого письма.

Мы цѣлкомъ добре розумѣемо слушне обурене о. Сеника, коли докоры, роблені въ „поклику" Русинамъ, членамъ жидачѣвскои рады повѣтовои, а головно членамъ-священикамъ, є безпôдставній. Заразомъ зъ правдивымъ вдоволеньмъ приймаємо до вѣдомости такъ певну и рѣшучу заяву, що покликъ той опирає ся на безпôдставнôй ложи.

Зъ другои-жь стороны дивно намъ, що нѣхто зъ Жидачѣвщины не спростувавъ вѣсти, котра ще дня 18 (31) мая с. р. появила ся въ 20 ч. „Свободы" и нѣчого анѣ бôльше анѣ менше не подавала, якъ те, що опôвсля дня 5 (18) с. м. — отже 18 днѣвъ пôзнѣйше — высказавъ звѣстный „покликъ". Коли бы була раньше выявила ся неправда, було бы и „Дѣло" не помѣшало „поклику", — було бы его певно навѣть и не дôстало.

Вкôнци просимо нашихъ допысувателѣвъ — не по разъ першій, подавати намъ завсѣгды лише на певнôй правдѣ опертій вѣсти и информациі, о кого-небудь бы въ нихъ розходило ся.

НОВИНКИ.

Русины! Памятайте на Дôмъ Товариства „ЗОРЯ" у Львовѣ.

— **Із Наукового Товариства Ім. Шевченка.** В четвер 14 (27) с. м. відбудеть ся спільне засіданє історично-фільософічної і фільольоґічної секциї о год. 7 По спільнім засіданю відбудеть ся окреме засіданє історично-фільософічної секциї.

— **Не до увѣреня.** Пишуть до Kurjer-a lwowsk-ого: Василіяне зъ Лаврова, старосамбôрского повѣта, займили господареви Олексѣ Грицакови корову на спорнôй дорозѣ до пасовиска за те, що нѣбы то корова зробила шкоду. Коли заприсягли громадскій таксаторы оглянули мѣсце и заявили, що займлена корова шкоды не зробила нѣякои, бо на камѣнистôй дорозѣ, звôдки корову займлено нѣколи нѣчо не росло, властителька коровы пôшла просити оо. Василіянъ, щобы ѣй выпустили корову. Але оо. Василіяне побили нещасну жѣнку до крови (?) а вôдтакъ зажадали вôдъ нея або 10 зр. кары, або кожуха въ заставъ, инакше коровы не выпустять. Бѣдній жѣнцѣ не могло ся въ головѣ помѣстити, за що мае платити 10 зр., — суму, що хôба у снѣ може ѣй часомъ приснити ся. Пôбѣгла домôвъ и разомъ зъ чоловѣкомъ та двома дорослыми, якъ рѣдко интелігентными сынами, пôшла ще разъ просити Василіянъ. Однакъ оо. Василіяне прогнали Грицакôвъ, а крôмъ того донесли до староства, що Грицаки ихъ обидили, ужинаючи драстичного епітету. Панъ староста Річчі, зять б. міністра Лебля, обѣцивъ покарати Грицакôвъ и заповѣвъ, що велить ихъ жандармами спровадити. Довѣдавши ся о тôмъ, Грицаки самі явили ся въ старостві и заявили, що на кождє вôзване готовій ставити ся добровôльно безъ жандармôвъ. Однакъ староста вôдповѣвъ имъ, що за кару мусять бути спровадженій жандармами. Такъ и стало ся. Обжалованій боронили ся тымъ що на всьо тое, що сказали переведуть доказъ правды, однакъ староста покаравъ ихъ всѣхъ, обôв старыхъ и сынôвъ засудивши ихъ за неприличне поведенє на подвôрю монастыря на кару арешту вôдъ 8—14 днѣвъ. — Радій бы почути, що вѣсть ся бодай въ головныхъ рѣчахъ неправдива, бо справдѣ сумно бы було, коли бы и духовій отцѣ мали ити слѣдомъ декотрыхъ безсердечныхъ панôвъ та жидôвъ.

— **Д-ръ Ніштремъ въ товариствѣ им. Шевченка.** Въ суботу пополудни загостивъ сей вызначный шведскій соціольоґъ до бібліотеки тов. им. Шевченка и тутъ просидѣвъ майже три годинѣ. Выпытувавъ ся про всьо, що лишь дотыкае нашого жытя. Цѣкавивъ ся нашою літературою, давною и сучасною, нашою публіцистакою, просвѣтною, економічною и політичною роботою. Розпытувавъ подрôбно про нашій народній товариства, про обсягъ ихъ роботы, навѣть про число членôвъ. По засягненю деякихъ информацій, не мôгъ надивувати ся, що про такій численный народъ, котрый богато працюе и на поли науки и надъ просвѣтою робучого народа, такъ мало знають за границями нашого краю. Коли-жь у розмовѣ зôйшовъ на галицкій выборы, то справдѣ остовпѣвъ, почувши лишь деякій маркантнѣйшій моменты зъ року 1897. И такъ дальше зъ невычерпаною цѣкавостію розвѣдувавъ ся про всьо, навѣть про подробицѣ, що складають суму нашого жытя. Усѣ ті информациі д-ръ Ніштремъ нотувавъ дуже пильно. Довшу розмову завѣвъ бувъ на тему нашихъ вôдносинъ до Полякôвъ въ Галичинѣ, до Румунôвъ на Буковинѣ и до Москалѣвъ въ Россіи. Дальше розложено передъ Ніштремомъ етноґрафічну мапу Русь-Украины, котрôй вôнъ уважно приглядавъ ся. Вôнъ обѣцивъ всѣ информациі, якій почувъ вôдъ Русинôвъ, якъ найсовѣстнѣйше выкôснувати и въ своѣй книзѣ „Занепадъ и вôдродженє" призначити Русинамъ поважне мѣсце. „Лишь дальше такъ працюйте, якъ теперь, а зъ вами будуть мусѣли числити ся". Сими словами Ніштремъ попращавъ ся десь коло 7½ вечеромъ, бо мусѣвъ явити ся въ означеный часъ на иншôмъ мѣсци. Въ середу сего тыжня уряджують львôвскій Русины въ комнатахъ „Бесѣды" спеціяльній сходины зъ вôдчитомъ про руске жите и рускій справы, щобы д-рови Ніштремови дати нагоду ще точнѣйше познакомити ся зъ нами.

— **Выдѣлъ Товариства „Бурса св. Іоана Крестителя" въ Дрогобычи** розписуе конкурсъ на 24 мѣсць. Принятій будуть: ученики рускои народности, гр.-к. обряда, будь безплатно, будь за доплатою мѣсячною зъ горы 5—15 зр. Отримують: помѣщене, удержане и надзôръ. Поданя заосмотрений въ послѣдне свѣдоцтво школьне и заявлене що-до высоты мѣсячнои доплаты належать вносити до выдѣлу товариства „Бурса св. Іоана Крестителя въ Дрогобычи" на руки Вп. Николая Куличка, ліквідатора касы мѣскои въ Дрогобычи. Реченець до 15. н. ст. серпня 1900 р. — Пригадуе ся, що загальній зборы вôдбудуть ся 2. линия с. р. въ комнатахъ руского Касана о год. 5½ пополудни. — Вôдъ выдѣлу товариства „Бурса св. Іоана Крестителя".

— **Заборона вѣча.** Ц. к. староство бережаньске заборонило знонъ вѣче, запозваджене на день 23. с. м. въ Ценевѣ. Вѣче те мало вôдбути ся пôдъ голымъ небомъ за селомъ на мѣсци, званôмъ „на болотѣ". Отже староство розумѣе, що така назва „на болотѣ" не означае докладно мѣсця зборôвъ. Дальше каже, що назвою „на болотѣ" звуть въ Ценевѣ такожь кусень облога пôбôчь деревлянои церкви и „забудованъ господарскихъ плебаньскихъ", отже зъ уваги на небезпеченьство огню не надае ся те мѣсце на вѣче. Наконець нануваъ въ сѣмъ роцѣ тифъ въ повѣтѣ и зъ тяжкимъ трудомъ удало ся власти зльокалізувати недугу; отже грозить небезпеченьство розненесеня пошести. Зъ тыхъ причинъ заборонено вѣче.

— **Огонь** выбухъ сен ночи около 12 годины въ ночи у Львовѣ въ будуючôмъ ся пасажи п. Міколяша при ул. Коперника. По двогодиннôмъ заходѣ удало ся мѣскôй сторожи пожарнôй огонь угасити. Небезпеченьство було велике, бо недалеко огню находивъ ся складъ бензины, що могла легко выбухнути.

— **Новій тягарь.** Въ недалекôй будучности спадуть на австрійске населене зновъ новій тягарь, що найбôльше дадуть ся въ знаки якъ разъ найбѣднѣйшимъ клясамъ. Именно подорожѣе цукоръ и уголь, бо тарифы перевозу на держанныхъ и приватныхъ зелѣзницяхъ будуть пôдвысшенй. Ся благодать начне ся десь коло 15 серпня. Кромѣ сего въ найблизшôмъ часѣ намѣряють пôдвысшити тарифы на перевôзъ нафты, спіритусу и муки. Отже маемо гарній выгляды, що артикулы якъ разъ найпотрѣбнѣйшій до выживлена и удержаня зновъ подорожѣють.

— **Интернаты при учительскихъ семінаріяхъ.** Въ буджетѣ на рôкъ 1900 признавъ краевый галицкій сеймъ квоту 20.000 коронъ на будôвлю домôвъ для интернатôвъ при учительскихъ семінаріяхъ и передавъ ихъ до диспозиціи краевого выдѣлу. Выдѣлъ краевый признавъ зъ сеи квоты слѣдуючимъ семінаріямъ пôдмогу: на будову интернату въ Самборѣ 10.000 к., въ Сокали 4.000 к., въ Тарнополи 2.000 к., въ Тарновѣ, 4.000 к.

— **Именованя въ староствахъ.** Цѣсарь именувавъ старостôвъ: Мих. Керекіярта въ Бохни и Чесл. Невядомского въ Бучачи радниками намѣстництва, а старостѣ Кар. Мільнерови въ Борщевѣ надавъ титулъ радника намѣстництва.

— **Испытъ зрѣлости** въ бродскôй ґімназіи вôдбувъ ся вôдъ 19 до 23 червня с. р. пôдъ проводомъ краевого инспектора Ем. Дворского. Свѣдоцтво зрѣлости одержали: Гершъ Ашкенази, Зиша Бассъ, Мойсе. Бернбльомъ, Павло Чубатый, Сімхе Фельдманъ (зъ вôдзнач.) Сал. Голендеръ, Йонашъ Гольцманъ, Іосифъ Котовичъ, Макс. Ляндавъ, Стан. Персовскій, Рахмізъ Шмідеръ, Як. Зайденвурмъ, Мойсе. Памінъ, Ив. Войцѣховскій. Двомъ абітурієнтамъ позволено поправити зъ одного предмету по ферінхъ, двохъ репробовано на одинъ рôкъ, двохъ екстерністôвъ репробовано на неозначеный часъ.

— **Пожежа.** Дня 20 с. м. о пôвъ до 2 годины пополудни выбухъ въ хатѣ селянина Ник. Дмитрика въ селѣ Бабинѣ, самбôрского повѣта, огонь, що наслѣдкомъ довгои посухи и досыть сильного вѣтру въ протягу не цѣлыхъ двохъ годинъ знищивъ 20 господарскихъ забудованъ разомъ зъ цѣлымъ майномъ. Шкода заподѣяна пожежою выносить 38.523 кор. и була лише въ половинѣ обезпечена. Огонь пôдложила мабуть рука якогось злочинця.

— **Самоубійство катехита.** Вчера около 10 годины вечеромъ вôдобравъ собѣ житє выстрѣломъ зъ револьвера гр. кат. катехитъ школы св. Антонія у Львовѣ 32-лѣтный Григорій Пришлякъ. Вôдъ якогось часу жалувавъ ся, що есть хорый; при тôмъ оказувавъ велике нервове роздражнене. Вчера здорове значно погôршило ся. Се завважала его 60-лѣтна послугачка и хотѣла остати ся сю нôчь при нѣмъ. Вôнъ приставъ на те; але коло 10 годины выславъ ея до мѣста за шинкою, а тымъ часомъ зачинивъ за соною дверѣ, приложивъ револьверъ до устъ и повалився на нежывый. Гукъ выстрѣлу заалярмувавъ мешканцѣвъ каменицѣ; за той часъ вернула и послугачка. Вôдчинено дверѣ и зъ переляком побачено трупа. Въ руцѣ державъ еще револьверъ, на столѣ лежавъ молитвословъ, картки нѣ листу не полишивъ жадного; въ мошонцѣ найдено 5 зр. 82 кр. Пôсля зôзнань свѣдкôвъ пок. о. Пришлякъ перебувъ въ мартѣ с. р. тяжку инфлюенцу, що держала его на постели недуги якихъ 6 недѣль. И хочь фізичне здоровле нѣбы получшало ся, то натомѣсть якась духова недуга выступала що-разъ яркѣйше. Нервове роздражнене бôльшало зъ дня на день. До своєи слабости о. Пришлякъ дѣтій въ школѣ нѣколи и не дотыркавъ ся, теперь бывъ ихъ що разъ частѣйше. Передъ кôлькома днями зайшовъ до хаты льокатора, що мешкае на I. поверсѣ, у котрого передъ тымъ нѣколи не бувавъ, и забавивъ тамъ вôдъ 4 попол. ажь до 11 въ ночи, бо навѣть заявивъ охоту у него заночувати. Загаломъ поведене пок. було послѣдными часами дуже ненормальне; хочь весь часъ лѣчивъ ся, здорове не вертало. Тѣло забрано до института судовои медицины; покôй опечатано и повѣдомлено нотаря, щобы переевѣвъ спадкову пертрактацію, бо покôйный, якъ кажуть, мавъ полишити якійсь грошѣ въ щадничихъ книжочкахъ.

— **Звертаємо увагу** Вп. священикôвъ инспекторôвъ, учителѣвъ и радъ школьныхъ мѣсцевыхъ на оголошене тов. „Просьвѣта" о книжочкахъ премійныхъ, порученыхъ ц. к. Радою школьною.

— **Дрôбній вѣсти.** Конкурсъ розписаный на посаду лѣкаря окружного въ Нижанковичахъ зъ платнею 2000 кор. вразъ зъ коштами подорожи. Реченець до 31 н. ст. липня. — У Львовѣ померла въ 25 роцѣ житя Марія Сокальска, жена професора учительскои семінарія. — Въ Гнилôй ad Копань (пов. перемышляньского) пострѣливъ хтось небезпечно „аматора пользованъ" Мих. Бучацкого. Вôдвезено его до шпиталя въ Перемышлянахъ. — У Воли дидняньскôй коло Березова пôдчасъ огню згорѣло двоє дѣтей Сим. Вуйціка: 9-лѣтный сынъ и 5-лѣтна дочка. — Самоубійниця въ Коломыи, котра онодгы пôдчасъ похорону жандарма вôдобрала собѣ житє походить зъ Чернôвцѣвъ, де братъ ея есть учителемъ ґімназіи. Причиною самоубійствъ мала бути недуга ума. — У Вѣдни померла княгиня Гогенцолернъ, мати короля румуньского.

Посмертній — ✝ — оповѣстки.

О. Аполлонъ Крохмалюкъ, пароха въ Млынищахъ, деп. львôвскои, дек. журавеньского, упокоивъ ся дня 25 с. м. по довгôй недузѣ [на запаленя болоны легкихъ „pleuritis"] въ 39-ôмъ роцѣ житя 12 священьства. Покôйный бувъ дѣяльнымъ священикомъ, любивъ свôй народъ и бувъ членомъ рады повѣтовои въ Жидачевѣ. [Похоронъ вôдбуде ся въ четверъ]. В. в. п.!

Наука, штука и література.

— Вже выйшовъ I выпускъ оголошеной нами „Церковной музичной бібліотеки" и мѣстить въ собѣ о. І Кишакевича 9 пѣсень пôдчасъ Службы Божои на 3-голосный хоръ жѣночій (2 сопраны и альтъ) або мужескій (2 теноры и басъ). Выдане дуже хороше, укладъ пѣсень правильный и легкій, слова народній апробований властею духовною. Цѣна выпуска 1 кор. Для замавляючихъ 10 примѣрникôвъ, одинъ даромъ и оплачена пересылка почтова. Редакція и адміністрація въ Перемышли пôдъ ч. 8 пл. Чацкого. — Въ выпуску другôмъ, котрый выйде въ серпню, помѣщена буде номинальна Літургія на мужескій хоръ, посвячена памяти М. Вербицкого въ 30-тій роковины его смерти.

Телеґрамы.

Вѣдень 26 червня. Въ першихъ днахъ липня вôдбуде ся вѣнчане архикняза Фердинанда зъ ґрафинкою Хотекôвною. Цѣсарь мавъ вже дати свôй дозвôлъ, але передъ тымъ Фердинандъ мусить въ имени своихъ наслѣдникôвъ, зречи ся правъ до престола. Супротивъ того наслѣдникомъ престола є теперь архикн. Фердинандъ, а по нѣмъ архикн. Отто.

Петербургъ 26 червня. Царскій указъ звучить: Зъ огляду на конечность доповнення войскъ въ амурскôмъ окрузѣ до военного стану, розказуемо міністрови вôйны зарядити що потрѣбне. Рôвночасно розказуемо, абы потрѣбне число резервістôвъ зъ амурского округа и зъ сибірскихъ округôвъ покликано до чинной служебы.

Парижъ 26 червня. Figaro доносить, що в. кн. Алексей всѣвъ въ Тульонѣ на россійскій военный корабель. Припускають, що в. князь вôдѣхавъ до Хівъ.

Вашингтонъ 26 червня. Военный урядъ пôробивъ далекосягаючій заряджена, котрій Америку роблять готовою на всякій евентуальности.

Цѣна збѣжа и другихъ продуктѣвъ.

26 м. ст. червня 1900.

[Цѣна подана въ коронахъ]

Львѣвъ: Пшениця стара 15·30 до 15·80, пшениця нова —·— до —·—, жито старе 11·80 до 12·20, жито нове —·— до —·—, овесъ старый 11·60 до 12·—, овесъ новый —·— до —·—, ячмѣнь пашнистый 11·— до 12·—, ячмѣнь броварный 12·— до 12·80 горохъ пашнистый 12·30 до 12·80, до варення 14·50 до 22·50, вика 15·— до 16·—, насѣне льняне —·— до —·—, насѣне конопне —·— до —·— ббѣъ —·— до —·—, бобикъ 11·— до 11·30, гречка 17·— до 19·—, конюшина червона —·— до —·—, конюшина бѣла —·— до —·— конюшина шведска —·— до —·— кукурудза стара 12·80 до 13·40, кукурудза нова —·— до —·—, рѣпакъ 22·— до 23·—, хмѣль старый —·— до —·—, хмѣль новый за 65 кіло —·— до —·—, оковита готова за 10.000 літрѣвъ 82·50 до 83·50, на терминъ —·— до —·—.

— Цѣна рогатои худобы на вѣденьскѣмъ торзѣ. На торгъ д. 25 червня пригнано рогатои худобы призначенои на зарѣзь 4329 штукъ, мѣжь тымъ зъ Галичины . . 742 „ зъ Буковины . . . . . 91 „ Торгъ оживленый. Галицкій волы плачено: пріма 69 до 74 К; секунда 64 до 68 К.; терція 56 до 63 К., выимково плачено по 75 до 76 К. — Пѣдтучеи бугаѣ и коровы по 54 до 68 К.; — худый товаръ по 40 до 52 К. за метричный сотнаръ живои ваги.

Надѣслане.

Ластівочко!

Нині дістанем Твій лист, гостями не журись, они прийдуть 15 липня, о причину я питав ся; я здоров; цілую Тя сердечно і желаю всего добра. Пиши частійше. 328 1—1

ЗМѢНА МЕШКАНЯ.

Вѣдъ 10 лѣтъ истнуюче ЗАВЕДЕНІЕ ДЕНТИСТИЧНО-ТЕХНІЧНЕ Б. БЕРҐЕРА перенесено до пасажу Гавсмана ч. 8. Тамже выготовляе ся штучнй зубы и щоки, пѣдля найновѣйшихъ системѣвъ въ найчужу и золотѣ безъ пѣдлѣвѣня, такожь всякій репарацій, входячій въ кругъ дентистяки технічнок. При помочи найвытравнѣйшихъ помѣчничихъ снѣ заграничныхъ выготовляе всякій роботы пѣдъ гарантіею по дуже низькихъ цѣнахъ. 110 40—144

Заведенє отворене цѣлый день.

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далекознды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣричій, піоны, лібелѣ манометры и т. п.

Уряджене дзвінкѣвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Альбум заслужених Русинів

в красній кольоровій теці, в ціні 2 корони набути можна

в Товаристві „Просьвіта“ Львів, ринок ч 10

Товариство „Просьвіта“

при зближаючих ся іспитах в школах народних подає до відомости Сьвітл. Рад Шкільних, Вповажнених сьвященників, катихитів, учителів і родичів, що книжки накладу товариства, призволені краєв. Радою шкільною на преміі для учеників, красно оправлені, можна купити

в канцелярії товариства Ринок ч. 10,

по слідуючій цінї:

Розказки про сили природи	40 сот
Оповіданє о житю св. Бориса і Гліба	40 „
Повістки для дітий	51 „
Сестра	80 „
Байки	44 „
Істория Руси ч. I.	60 „
Істория Руси ч. II.	46 „
Лен і коноплі	48 „
Про живопдоти і діси	40 „
Вен'амин Франклін	82 „
На досьвітках	44 „
Серед ледового моря	51 „
Житє сьв. великомученика і дікаря Панталеймона	40 „
Дрібна птиця господарска а великі гроші	40 „
Відкрите Америки	44 „
Звірята шкідні і пожиточні	84 „
Кирил і Методий	44

Молитвеник народний (великий) по ціні 1 к. 80 сот., 2 кор. 40 сот. 3 кор. 20 сот., 3 кор. 60 сот.

Шкільною правописию:

Фінляндия і Сахара	44 сот.
Повістки (Тіточка Ганна і два старці бо гомільці)	86 „
Житє сьв. Отця Николая	40 „
Пасіка	70 „
Молитвеник народний (звичайна оправа)	60 „
Молитвеник народний (лучша оправа)	80 „

Хвалите Господа з Небес (великий молитвеник по ціні 1 кор. 80 сот., 2 кор. 40 сот., 3 кор. 20 сот., і 3 кор. 60 сот.

Всякі замовленя виконують ся скоро і точно.

Подяка і пращане.

Діставши ся перед двома роками несподівано на посаду в селі Долина яко отець 6 дітей почув ся я дуже нещасливим, бо околиця від міста дуже далеко віддалена, а в разї слабости о ратунку ані мови.

Будучи в так прикрім положеню, упавем на дусї, сили начали мене опускати, і був бим може осиротив мою рідню, коли б не дім місцевого душпастиря Всечестного о. Іоана Ляторовского.

Від самого початку взяли нас паньство Ляторовскі в свою опіку, були весь час нашими — могу сказати — Ангелами-хранителями і в кождім горю спішили з порадою і помочию. За се складаємо Вам Всеч. Паньство подяку серцем котрої ми в не силї словами виразити.

Нехай Всевишний за щирі серця щедро нагородить, а в довід щирої любви і привязаня, на пращане, наші серця лишаємо Вам Всеч. Паньство раз на завсїгди.

Поручаємо сл ласкавій памяти: *Юстин Михаловский*, учитель з родиною. 326 1—1

Львівська філія
Банку галицкого для торговлѣ и промыслу
улиця Ягайлоньска ч. 3
(давный льокаль Банку кредитового)

повѣдомляе Р. Т. посѣдачѣвъ книжочокъ вкладковыхъ и асигнатъ касовыхъ Гал. Банку кредитового, що приняла тій-жь до выплаты зъ захованемъ застереженого выповѣдженя.

Въ замѣну за книжочки вкладковй Гал. Банку кредитового будуть выдаватись на жадане, безъ жадной перервы въ опроцентованю

4½% книжочки вкладковй
Львѣвскои філіи Банку Гал. для торговлѣ и промыслу

Опроцентоване вкладокъ розпочинае ся въ найблизшѣмъ дни будньмъ по зложеню — а кѣнчить ся зъ днемъ буднымъ попереджаючимъ звороть тыхже.

Въ обсягъ дѣлана Львѣвскои філіи Банку Гал. для торговлѣ и промыслу входять всякій чинности банкирскій, отже: вымѣна паперѣвъ, валютъ и купонѣвъ, есконсъ векслѣвъ, принимане на рахунокъ чековый грошей до опроцентованя, удѣлюване позичокъ на рахунокъ бѣжучій за вѣдповѣднымъ забезпеченемъ, вкѣнци принимане фондѣвъ на высше згаданій Книжочки Щадничій.

ВѢДДѢЛЪ ЗАСТАВНИЧІЙ

Львѣвскои філіи Банку Гал. для торговлѣ и промыслу удѣляе позичокъ на всѣ дорогоцѣнности, якъ: дорогій каменѣ, перлы, золото и срѣбло (партеръ въ подвѣрю.)

418 15—18

ТУТКИ

цигаретовій 000 штукъ за 1 зр., поручае Ант. Мазуркевичъ, Львѣвъ, Скарбкѣвска 7.

Курсъ Львѣвскій

въ дня 26 н. ст. Червня 1900.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	570 —	677 —
Банку для торговлѣ и промыслу 200 зр.	350 —	360 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	— —	— —
Зелѣз. гал. Кар.-Люд. по 200 зр. м. к.	421 —	425 —
Зелѣз. Львѣв.-Черновѣц.-Ясси по 200 зр.	534 —	540 —
Листы застави за 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. въ 10% прем.	109 30	110 —
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	98 30	99 —
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	92 —	92 70
„ краевого 4½% а. в. льос. въ 51	99 —	99 70
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	93 —	93 70
Товариства кредит. 4% (I. емісія)	92 —	92 70
„ „ 4% льос. въ 41½ л.	92 —	92 70
„ „ 4% льос. въ 56 л.	91 20	91 90
Облиги за 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% в. а.	95 50	96 20
Буков. фонду пропинаційного 5% в. а.	— —	102 —
Комунальній Банку краєв. 5% (II. ем.)	00 —	100 60
„ „ „ 4½% (III. ем.)	99 50	100 20
Позичка краєвон въ 1873 по 6% а. в.	102 —	— —
Позичка краєвон въ 1898 по 4% а. в.	92 —	92 70
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	99 50	— —
Льосы:	к. с.	к. с.
Мѣста Кракова по 20 зр. (40 к)	68 50	72 —
Мѣста Станиславова „ „	127 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	11 80	11 45
20 франкѣвка	19 20	19 40
Півъимперіалъ	— —	— —
100 Рублѣвъ срѣбныхъ	254 —	258 —
100 Рублѣвъ паперовыхъ	255 50	257 —
100 марокъ нѣмецкихъ	118 30	118 90

ПОДЯКА.

Складаємо на сѣмъ мѣсци сердечну публичну подяку Вирен. оо.: Глѣбовицкому зъ Жукова, Проскурницкому зъ Джуркова, Мыдловскому зъ Росохача; дальше лат. парохамъ кс. Момоцкому зъ Жукова и Ястшембскому зъ Отинін за нихъ безкористну участь въ похоронѣмъ обрядѣ найдорожшого нашого мужа и батька бл. п. Адольфа Ляховского, котрого тлѣнний останки вѣдпровадилисьмо до гробу 19 лат. с. м. Нехай Вамъ, Вповажный Отцѣ, Всевышный за Вашій труды сторицею заплатить и надгородить.

Обертинъ 24 червня 1900.

А. Ляховска жена,
Я. Ляховска донька.

325 1—1

„ДО ЗАМѢНЫ парохія Перерѣвъ

пѣдъ Коломыею, стація loco (Матіевцѣ) 80 моргѣвъ доброго поля по бѣльшѣй части двопокосовыхъ сѣножатей, 459 зр. пенсіи, передъ хатою 250 моргѣвъ вспѣльного зъ громадою пасовиска и пр. За парохію гѣрску въ дієцезіи Станиславѣвскій изъ взглядѣвъ санітарныхъ“. 324 1 10

БРЫНДЗЯ ГѢРСКА

що дня свѣжа пачка 5 кільоґр. 2 зр. 28. Буліонъ по 5 зр., 6 зр. 7·50 и 10 зр. кільоґр. Пѣвгуски на сыро до ѣдженя, знаменитѣ на прогульки 2 зр. кільоґр.

Двѣръ Лапшинъ Бережаны.

317 5—5

Мимо того, що вовна и ростаръ подорожѣли о 30%, продае ковдры и матерацы по давныхъ низкихъ цѣнахъ лише спеціяльна роботня и магазинъ постелей. ІОСИФЪ ШУСТЕРЪ, Львѣвъ, Коперника ч. 5

Цѣнники gratis. 81

ПОВОЗЫ

ВѢЗКИ и ТАРАНТАСЫ, новій якъ и уживаній поручае **М. НАССЪ**, *Львів, ул. Шпитальна ч. 28* по конкуренційныхъ цѣнахъ. Выпозычае ся ихъ зъ кѣньми и безъ коней за малою нагородою Приймае въ комісъ и на складъ. 319 2—3

Гармоніюмъ

до науки спѣву

дуже тревалои конструкціи

поручае

ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ

у Львовѣ. 94

Фарбы олѣйнй

готовій до ужитя скоро высихаючій

до мальованя домѣвъ, дахѣвъ, штахетъ, загороджень, сходѣвъ, дверій, вѣконъ, долѣвокъ, стѣнъ, стель, возѣвъ, бричокъ, тарантасѣвъ и т. п. поручае

АЛЬОЙЗІЙ ҐІБНЕРЪ

Львѣвъ, Ринокъ 38.

302 2—?

ОГОЛОШЕНЄ.

„КРАЄВЫЙ СОЮЗЪ КРЕДИТОВЫЙ“ выдавъ для рускихъ товариствъ кредитовыхъ потрѣбній друки и продае ихъ по отсихъ цѣнахъ:

Книга довжниквѣвъ	арк. по 10	сот.
Замкненя мѣсячній	„ „ 5	„
Инвентарь довжник.	„ „ 5	„
„ вкладник.	„ „ 5	„
„ удѣлѣвъ	„ „ 5	„
Книга головна	„ „ 10	„
„ ліквідаційна	„ „ 10	„
„ вкладокъ щадн.	„ 10	„
„ удѣлѣвъ членьек	„ 10	„

Купувати и замовляти належить въ „Краевѣмъ Союзѣ Кредитовѣмъ“ у Львовѣ, Ринокъ ч. 10, I. поверх. 5—5

До десінфекції!

дешевше нѣжь всюда и завсѣгды вличезный запасъ

Десінфекційныхъ средствъ

якъ:

Квасъ карболевый сирый
Квасъ карболевый въ хрусталахъ
Вапно карболеве и хльорове
Сѣркань зелѣза, Крезолина, Лізоль, Двосѣрканъ ваппяный и т. п.

поручае

Аль. Гібнеръ

Львѣвъ, Ринокъ 38.

Для громадскихъ урядѣвъ, заведень и т. п. при значнѣйшѣмъ вѣдбираню цѣны выимково низшій.

Цѣнники и оферты на бажане до диспозиції. 302 3—?

АПАРАТЫ

до фабрикаціи содовои воды

Квасъ и соду до сего

Соки овочевй

ЧОКОЛЯДУ

Какао Van Houten-a

въ пушках и на вагу

Мука Нестлього для дѣтей

Порошокъ антіцептичный для дѣтей,

Екстрактъ мясный Лібіга

поручае

Альойзій Гібнеръ

Львѣвъ, Ринокъ 38.

358 2—4

Позѣсталй по Товарист. Гандлевѣмъ запасы РѢЛЬНИЧИХЪ МАШИНЪ

выпродуе по зниженыхъ, цѣнахъ

Львѣвске Бюро гандлеве

при ул. Костюшка ч. 4. 221 26—39

Розкладъ їзды поѣздѣвъ зелѣзничихъ, важный вѣдъ 1 мая 1900.

пѣсля часу середно европейского [пѣзнѣйшого о 36 мінутъ пѣдъ часу львѣвского].

посп. приходять о годинѣ	особ. приходять о годинѣ	до Львова (головный дворець)	посп. вѣдходить о годинѣ	особ. вѣдходить о годинѣ	зѣ Львова (головный дворець)
	12 05	Зъ Стрыя, Калуша, Борислава (Сколього вѣдъ ½ до ³⁰/₉)	12·40		До Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
12 20		„ Черновець, Ицканъ, Констанцы, Букарешту	2·51		„ Ицканъ, Черновець, Станиславова, Букарешту, Констанцы
2·31		„ Кракова, Орлова, Н. Санча, Тарнова, Ясла, Рашева, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Вѣдня		4·12	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Хирова, Самбора
				5·45	„ Бруховичъ (вѣдъ ¹²/₉ до ¹⁰/₉ що дня)
	8 35	„ Пѣдволочискъ, Тернополя, Грималова, Копичинець		6·25	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Бориславъ
	6 10	„ Кракова, Берлина Варшавы, Вѣдня, Тарнова, Рашева, Риманова, Синока, Перемышля		6·50	„ Пѣдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродѣвъ
				6·35	„ Станиславова, Пѣдвысокого, Потуторъ
	6·20	„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина	8·30		„ Кракова, Вѣдня. Варшавы, Берлина, Любачева
	6·45	„ Бруховичъ (що дня вѣдъ ³¹/₈ до ¹⁰/₉.)		8·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Хирова, Пшеворска, Розвадова, Стружа, Тарнова
	7·45	„ Янова			
	8·—	„ Терноподя, (Краснего, Бродѣвъ)		9·—	„ Сколього, Хирова, Калуша, (Лавочного вѣдъ ½ до ¹¹/₉)
	8 05	„ Лавочного, Стрыя, Хирова, Синока, Калуша, Пешту		9·15	„ Янова
	8·15	„ Сокаля, Равы рускои		9·25	„ Пѣдволочискъ, Бродѣвъ, Копичинець, Гусятина, Грималова, Козовои
	8·50	„ Кракова. Загбря, Лункова, Перемышля, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Орлова, Тарнова		9·55	„ Черновець, (Станиславова, Потуторъ
	11·45	„ Рашева (Любачева, Ярославя, Самбора, Перемышля)		10·20	„ Сокаля, Белзця, Любачева, Равы рускои
	11·55	„ Станиславова, (Керешмезе, Потуторъ, Ходорова)		1·25	„ Янова (вѣдъ ½ до ¹⁸/₉ въ недѣлѣ и свята)
	12·55	„ Янова			
	1·15	„ Сколього, Стрыя, Калуша, Хирова (Лавочного вѣдъ ½ до ¹⁵/₉)	1·55		„ Пѣдволочискъ, (Кіева, Одесы, Бродѣвъ
1·35		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Тарнова, Рашева, Розвадова, Пшеворска, Синока		2·15	„ Бруховичъ (вѣдъ ¹³/₉ до ¹⁰/₉ въ недѣлѣ и свята)
1·45		„ Черновець. Ицканъ, Букарешту, Галацу, Ясъ, Гусятина, Станисл.	2·45		„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина
2·35		„ Пѣдволочискъ (Кіева, Одесы) Грималова, Гусятина, Терноподя, Бродѣвъ	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
	3·14	„ Бруховичъ (вѣдъ ¹²/₉ до ¹⁰/₉, въ недѣлѣ и свята)		8·05	„ Стрыя (Сколього вѣдъ ½ до ³⁰/₉)
	5·40	„ Пѣдволочискъ (Кіева, Одесы), Грималова, Козовои, Бродѣвъ		3·15	„ Янова (що дня вѣдъ ½ до ¹³/₉)
	5·45	„ Кракова		3·26	„ Бруховичъ (що дня вѣдъ ¹³/₉ до ¹⁰/₉)
	5·55	„ Черновець, Ицканъ Станиславова		3 30	„ Рашева, Хирова, Перемышля, Любачева, Ярославя
	6·00	„ Сокаля, Белзця, Любачевъ, Равы рускои		6·10	„ Станиславова
	7·24	„ Бруховичъ (вѣдъ ¹³/₉ до ¹⁰/₉ въ недѣлѣ и свята)		6·18	„ Янова (вѣдъ ½ до ¹³/₉ въ будний днѣ, а вѣдъ ¹⁰/₉ до ²⁰/₉ що дня)
	8·28	„ Янова (вѣдъ ½ до ¹⁰/₉ въ недѣлѣ и свята)		6·30	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Варшавы, Орлова, Тарнова
5·40		„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Любачева, Синока, Пешту, Перемышля		6·50	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Хирова, Калуша
	8 50	„ Бруховичъ (вѣдъ ¹²/₉ до ¹⁰/₉)		7·10	„ Терноподя, Бродѣвъ
	9·2	„ Янова (вѣдъ ½ до ¹³/₉ що дня)		7·25	„ Сокаля, Равы рускои
	9·45	„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Ясла, Пшеворска, Розвадова		7·48	„ Бруховичъ (вѣдъ (¹³/₉ до ¹⁰/₉ въ недѣлѣ и свята)
				9·12	„ Янова (вѣдъ ½ до ¹³/₉ въ въ недѣлѣ и свята)
	10 —	„ Черновець, Ицканъ, Букарешту, Гусятина, Потуторъ, Керешмезе		10·50	„ Черновець, Ицканъ
	10·15	„ Лавочного, Пешту, Хирова		10·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Пшеворска, Розвадова, Рашева, Орлова, Тарнова
	10 80	„ Пѣдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродѣвъ, Копичинець		11 —	„ Пѣдволочискъ, Бродѣвъ, Копичинець, Грималова

На дворець Пѣдзамче

	3·12	Зъ Пѣдволочискъ, Терноподя	6·43
	7·40	„ Терноподя	9·42
2·20		„ Пѣдволочискъ, Кіева, Одесы	2·08
	5·17	„ „ „ „	
	10·12	„ „ „ „	7·33
			1·28

Зъ Пѣдзамча

До Пѣдволочискъ, Кіева, Одесы
„ Пѣдволочискъ „ „ „
„ Терноподя
„ Пѣдволочискъ

ЗАМѢТКА: Нѣчна пора числить ся вѣдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ зрана; нѣчній поѣзды означенй обвѣдками. — Бюро информаційне п. к. зелѣзницѣ державнои при ул. Красицкихъ ч. 5.

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець Иванъ Белей. Одѣвчальный редакторъ Александеръ Борковскій. Папѣръ въ фабр. Черляньсконн. Зъ друкарнѣ Институ, ту Ставропігійского пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниляна

Ч. 133. Львовъ, Середа 14 (27) Червня 1900. Рочникъ XXI.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ Ал. Кароли Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кілинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбсть за инсераты виимій у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковъ:

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр.
на пѣвъ року	8 зр.	на пѣвъ року	11 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	14 зр.	на пѣвъ року	7 зр.
на чвертъ року	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатані вѣльный вѣдъ порта.

Поединоке число коштуе 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошеня звычай принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчки инсератовой або ей мѣсце а въ рубрицѣ „Надслане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші донесеня приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Заборонюванє вѣчь.

Въ остатныхъ тыжднях щораз частѣйше стали ц. к. староства заборонювати вѣдбуванє вѣчь. Такъ н. пр. бережаньске староство заборонило устроити вѣче въ Поручинѣ и Ценевій (два разы), староство товмацке въ Тысьменици и Петриловѣ, староство старосамборске въ Старѣмъ-Самборѣ, староство бобрецке въ Романовѣ, и т. д и т. д. Мотивы заборони, якій подають ц. к. староства, знаній ще зъ баденѣвскихъ часовъ: се головно небезпеченьство огню и пошести. Небезпеченьство огню грозить навѣть пѣдъ голымъ небомъ, а пошести напосѣли ся спеціяльно на вѣча, бо н. пр. на ярмаркахъ они, видко, зовсѣмъ не суть небезпечній!...

Помимо сорока лѣтъ конституціи, помимо тридцатьтрохъ лѣтъ основныхъ законовъ державныхъ и спеціяльныхъ законовъ о правахъ стоваришуваня и збору, у насъ все ще рѣшає именно воля ц. к. старосты. Ц. к. староства ігнорують 12-ый артикулъ основного закона державного зъ 21 грудня 1867, пѣсля котрого „австрійскій горожане мають право згромаджувати ся и творити стоваришеня“. Они позволеня на устроєнє вѣча уважають мовбы за якусь ласку, котра залежить вѣдъ ихъ доброй волѣ. Мѣжь-тымъ устроюванє вѣчь есть правомъ горожанъ, на котре не треба позволеня а вымагає ся лише повѣдомленє староства [§. 2 зак. зъ 15 падол. 1867 ч. 135 В. з. к.], а староство може лише такій вѣча заборонювати, котрыхъ цѣль противить ся законамъ карнымъ або котрій загрожують публичному безпеченьству або добру [§. 6 тогожь закона]. Навѣть устроюванє вѣчь пѣдъ голымъ небомъ, до чого потрѣбне вже позволеня власти, законъ не зробивъ зависимымъ вѣдъ самой волѣ старостовъ, бо на случай вѣдмовы позволеня приказавъ подавати на письмѣ мотивы.

Але заборонюванє вѣчь не тѣлько незгѣдне есть зъ духомъ австрійской конституціи и зъ обовязуючими законами, оно не дасть ся оправдати навѣть політичными взглядами. Тажь передъ згадаными повыше заборонами вѣдбуло ся у насъ звышь двацять вѣчь и заборонъ въ рѣзныхъ а навѣть въ тыхъ самыхъ повѣтахъ, и на жаднѣмъ вѣчу не зайшла нѣяка противзаконность, а навѣть якась острѣйша демонстрація, мѣгде не було видко якоись непріязной тенденціи не то противъ державы (якъ по иншихъ краяхъ), але хочбы противъ теперѣшного правительства. Таке поведеня галицкихъ властій, яке у насъ теперь зновъ що-разъ частѣйше практикує ся, есть навѣть незгѣдне ба й суперечне зъ интенціями теперѣшного правительства, высказанымі въ звѣстнѣмъ окружнику президента міністрѣвъ д-ра Керберa.

При тыхъ заборонахъ замѣтне ще одно. Въ декотрыхъ повѣтахъ, н. пр. въ бережаньскѣмъ, староства зразу не робили трудностій въ устроюваню вѣчь. Ажь пѣзнѣйше стали систематично и консеквентно заборонювати вѣча, дарма що попередній вѣча не дали до сего нѣякой подставы. То вже жь ажь надто ясно, що дѣйстною причиною заборони була неприхильность до руху людового, до розбудженя и освѣдомленя народныхъ масъ. Таке освѣдомлюванє однакожь суперечне есть тѣлько зъ интересами тыхъ сферъ, котрій теперь верховодять въ краю и боять ся тов верховодство утратити.

Мабуть чи не має тутъ вплыву обава передъ недалекими выборами до парляменту и до сойму. Декотрій номінаціи и вѣдзначеня тай декотрій перенесеня політичныхъ урядниковъ въ послѣднихъ часахъ здають ся вказувати на те, що ходить о забезпеченє, щобы тій выборы выпали въ дусѣ попередныхъ выборовъ, щобы теперѣшный „станъ посѣданя“ посольскихъ мандатовъ оставъ ся ненарушеным.

Намъ, Русинамъ, очевидно не тѣлько не можна пѣддавати ся, але противно треба у-жити всѣхъ силъ и способовъ до осягненя нашихъ правъ и забезпеченя нашихъ интересовъ. Противъ кождой неузасадненой заборони вѣча треба, якъ вже въ „Дѣлѣ“ було згадано, подавати вѣдклики черезъ всѣ инстанції але притѣмъ треба скликувати довѣрочній зѣбранья, обмежені на запрошеныхъ гостій Наконець повинна „Народна Рада“ у Львовѣ зѣбрати весь матеріялъ въ справѣ заборонюванья вѣчь и вѣднести ся зъ одѣтнымъ представленьемъ до президія міністерства.

При-тѣмъ перестерѣгаємо передъ дразненьемъ народу неоправданымъ поведеньемъ и секатурами. Хочь народъ нашъ якъ есть послушный зарядженямъ власти и терпеливый, але остатній выборы баденѣвскій передъ трома роками показали, що и его терпеливость має мѣру. Пора вже, щобы и на галицкой Руси запанували „европейскі“ порядки, якій панують въ захѣдныхъ краяхъ Австрії, та щобы зъ рускимъ народомъ поступовано такъ, якъ поступає ся зъ ческимъ, словѣньскимъ и иншими народами австрійской державы.

Санація краєвыхъ фінансовъ.

Пѣдъ проводомъ міністра фінансовъ Бемъ-Базерка вѣдбула ся вчера у Вѣдни скликана правительствомъ анкета всѣхъ долитавскихъ краєвыхъ маршалковъ въ справѣ санації краєвыхъ фінансовъ. Предметомъ нарадъ бувъ правительственный проектъ въ справѣ заведеня загального рѣвного додатку до державныхъ податковъ вѣдъ горѣвки, зъ котрого дохѣдъ въ загальній высотѣ 19·2 міліоновъ бувъ бы роздѣленый на поодинокій королѣвства и краѣ пѣсля ключа 20 сотиковъ за 1 літръ алькоголю.

Выдѣлы краєвій Стирії, Каринтії и Краины выступили противъ сего ключа доказуючи, що на такій „санацію фінансовъ“, згаданій краѣ стратили бы рѣчно по 860.000 коронъ доходу. Супротивъ рѣзныхъ внесеныхъ въ тій справѣ посередныхъ проектовъ, міністеръ фінансовъ заявивъ, що вѣнъ остаточно готовъ змодифікувати законъ въ тѣмъ дусѣ, абы поодинокій краѣ охоронити вѣдъ зменшеня доходовъ, якими грозить имъ правительственный проектъ. За те у всѣхъ иншихъ краяхъ давный податокъ вѣдъ продажи бувъ бы цѣликомъ внесеный.

Маршалокъ Бадені высказавъ бажанє, абы соймы краєвій скликано въ вересни на надзвычайну сесію, абы взяти сей правительственный проектъ пѣдъ нараду. Міністеръ фінансовъ не узнавъ скликаня соймовъ ad hoc на нараду за рѣчь неможливу, однакъ заявивъ, що ся справа належить до цѣлого правительства.

Зъ певного жерела доносять, що соймы краєвій не будуть скликанй для справы санації краєвыхъ фінансовъ въ вересни. На всякій случай не будуть они скликанй передъ радою державною, але на вѣдворотъ. Въ такомъ случаю скликанє соймовъ наступило бы найскорше въ грудни.

Польске безголовє.

III.*)

Я просивъ Хв. Редакцію о застановленє друку II. части, „Польского безголовя“, позаякъ справа та не скѣнчила ся ще въ судѣ, значить призма, черезъ котру на суть рѣчи вказую, ще не скристалізувала ся вповнѣ, болякъ той ще не дозрѣвъ, ще рве, бо ще не згромадивъ всього гною-сукровицѣ, якій крыє ся въ польско-шляхотскѣмъ організмѣ. Нехай грѣшсь, парывае; тымчасомъ я представлю иншій болякъ, не тѣлько що вже дозрѣлый, але до того на вѣденьскій клініцѣ — бо ажь въ Трибуналѣ адміністраційнѣмъ — операваный. Се знана справа громадскихъ выборовъ въ Жидачевѣ, котру я въ своѣмъ часѣ пѣднѣсъ бувъ въ статьѣ „Тяжка доля рускихъ мѣсточокъ“.

Крѣмъ обширного 8 аркушевъ обѣймаючого протесту, а такъ само основного меморіялу, якій вручила депутація намѣстникови, высылали громадяне ще чотыри разы депутаціи въ тій справѣ до намѣстника. Думали все ще, що, якъ будуть сильно стукати, то

*) Гл. 88, 89 чч. „Дѣла“.

Д-ръ Антонъ Ністремъ.

Вѣдъ пятницѣ вечера гостить у Львовѣ незвычайный гость, звѣстный шведскій дѣячь и ученый соціольогъ д-ръ А. Ністремъ.

Сама Швеція се цѣкава пѣдъ многими взглядами краина. Я помину тутъ новѣйшу шведску, літературу, що нею мусить интересувати ся всякій освѣченый чоловѣкъ; другій стороны житя Швеції не менше цѣкавій, а передовсѣмъ звертає на себе увагу участь мужицтва въ публичнѣмъ житю. Послы до сойму се самій майже мужики. Мужики бувають редакторами, кореспондентами и співробѣтниками часописей; мужики удержують величезне число дневниковъ, журналовъ и иншихъ періодичныхъ выдавництвъ.

Швеція зъ природы краій убогій. Великій просторъ краю — се голій скалы, умаєній доломъ щильковыми лѣсами. Пѣзнѣчне небо — се не привѣтній полудневій блакить; воно гнѣвне и непривѣтне, немовь бы прибране въ жалобу. Вся пѣзнѣчна поезія — се не сніжна поезія полудня; се поезія лѣсовъ и зеленѣ.

Д-ръ Ністремъ, ѣдучи зъ Кракова и оглядаючи просторій галицкій ланы, не мѣгъ выйти зъ одушевленя. „Якъ може народъ бути тутъ убогій!“ — говоривъ вѣнъ: „Дайте намъ сій ланы, а мы задивуємо свѣтъ нашимъ богатствомъ“.

А однакъ той дикій пѣзнѣчный край може кождого здивувати своею освѣтою. У Швеції нема анальфабетовъ! На пять міліоновъ населеня выходило у Швеції въ р. 1897 не менше, якъ 360 часописей; на се 20 ілюстрованыхъ.

Якъ бы то все мѣрити нашимъ лѣктемъ, то всѣ тій проявы здавались бы що найменше неимовѣрными и непонятными. Та поясинть намъ той станъ печалиябсть, зъ якою всѣ у Швеції працюють надъ народною просвѣтою.

Дебаты у шведскѣмъ соймѣ — се по найбѣльшій части дебаты надъ шкѣльництвомъ. „Дайте менѣ до рукъ мертвого, а я воскрешу его азбукою“ говоривъ въ соймѣ разъ мужикъ. И на просвѣту выдає ся тамъ якъ найбѣльше гроша. При сѣмъ ще одна въ своѣмъ родѣ характеристична поява. Просвѣта у Швеції не зводить ся до науки читаня и писаня. Мужики обзнакомленій тамъ такъ само добре зъ літературою якъ и зъ суспѣльными питанями. Обзнакомлювати мужиковъ зъ усѣми тыми справами — сю задачу переняли на себе людовій университеты, що густою сѣтею вкрыли всю Швецію и що зимы збирають у свои салѣ велике число мужескои и жѣночои сѣльскои молодѣжи.

Оденъ зъ найвызначнѣйшихъ борцевъ за идею людовыхъ университетовъ и заразомъ оденъ зъ найбѣльше невтомимыхъ роботниковъ на сему поли — се д-ръ Антонъ Ністремъ. Родивъ ся вѣнъ 1842 р. По скѣнченю гімназіи почавъ студіювати медицину и въ роцѣ 1862 одержавъ ступень доктора по оборонѣ своѣи працѣ про кретиніямъ и ідіотизмъ. Его розправа вражала оригінальностію поглядовъ и новостію выложеныхъ въ нѣй теорій. Лѣкарска практика, що ей Ністремъ почавъ вѣдбувати, довела его до выслѣдовъ, котрій зъ лѣкаря зробили соціольога и суспільного дѣяча. Дослѣды надъ шкѣрными хоробами вневнили Ністрема, що головна причина сихъ недугъ середъ нашихъ верствъ е лихта и нездорова пожива, негігієнічній мешкання, а передовсѣмъ темнота нашихъ суспѣльныхъ верствъ. Выснокы сій вказали Ністремови дорогу, якою треба прямувати до расового вѣдродженя народа Дорога ся то пѣднесене умового уровеня, перемѣна черезъ освѣту „чоловѣка робучои машины“ въ чоловѣка, що свѣдомый самого себе та здає собѣ справу зъ свѣта окружаючого его.

Веденый сею провѣдною гадкою, кидає ся зъ молодечимъ жаромъ до суспѣльныхъ, фільософічныхъ и историчныхъ студій, а въ позитивізмѣ Канта находить методу, якою послугує ся при дослѣдахъ.

Теперь починає ся часъ обильнои наслѣдками працѣ Ністрема. Численій историчній и фільософічній брошуры, що въ нихъ выступивъ противъ тенденційного и безпѣдставного фальшованя историчнои правды, були лишь приналѣжною его роботою. Въ р. 1875 Ністремъ выступає зъ першимъ планомъ зорганізованя высшои школы, де вѣдбували бы ся выклады зъ природныхъ наукъ и исторіи для нашихъ суспѣльныхъ верствъ. При сій школѣ удержувано бы такожь безплатній читальнѣ для простого народа. Публику не дуже одушевливъ планъ Ністрема; тому мусѣвъ на разѣ лишити ся лишь зъ планомъ. Та се додало Ністремови лишь охоты до енергічнѣйшои працѣ въ сѣмъ напрямѣ. Подорожѣ, якій Ністремъ вѣдбував по Нѣмеччинѣ, Франціи и Англіи, мали на метѣ збогатити наочною обсерваціею засѣбъ вѣдомостей про суспѣльній вѣдносины, що ихъ придбавъ собѣ лектурою.

По поворотѣ до вѣтчины, Ністремъ починає ширшу публичну дѣяльность. Его выступъ пѣдчасъ першого стрейку роботниковъ въ Сундвалю, що зъединавъ ему симпатію широкихъ круговъ роботничихъ, а рѣвночасно стягнувъ на него рознородній напасти зъ стороны шведскихъ ретроградовъ, бувъ смѣлымъ голосомъ протесту противъ нерозважного поведеня мѣсцевыхъ властей, противъ такого трактованя стрейку, якъ бы якои противдержавной змовы, и противъ насильного здавлюваня стрейковъ властями.

Року 1880 Ністремъ выступає знова въ проектомъ заложеня высшои школы для робучого люду и починає невтомиму агітацію за своимъ проектомъ. Исторія людовыхъ університетовъ, якъ въ иншихъ краяхъ, такъ и въ Швеції мусить се занотувати, що перші роботники вѣднесли ся симпатично до тои справы. Въ порозумѣню зъ роботничими організаціями Ністремъ приступає до збиранья фондовъ на основанє людового університету. Першимъ, що признавъ велику користь основаня такои институціи, бувъ президентъ міністровъ баронъ Левісдегеръ Вѣнъ зложивъ на сю цѣль значный датокъ 500 коронъ, а рѣвночасно правительство пришло въ помочь зъ сумою 5000 коронъ. Вѣдъ 1883. мѣсто Штокгольмъ пѣдпомогає людовый університетъ, що має офіціяльну назву „Роботничій институтъ“, сумою 500 коронъ. Зараджує симъ університетомъ спеціяльне товариство роботничого института, що свое заложене завдячує такожь Ністремови.

Всѣ шведскій мѣста поспѣшили на взѣръ Штокгольму закладати людовій університеты. Нинѣ число людовыхъ университетовъ у Швеції перевышає 20.

По-при живу участь въ публичнѣмъ житю д-ръ Ністремъ не покидає научной роботы. Исторія цивілізациі вышла зъ-пѣдъ его пера 1885 р. въ 14 томахъ и дочекала ся доси вже двохъ выдань; се дѣло строго наукове. Лишь сею строгою науковостію дасть ся поясинти обективность поглядовъ Ністрема въ справахъ незвычайно дразливыхъ у Швеції, въ справахъ, що доторкають ся протестантского фанатизму, якъ и рѣжныхъ невѣрныхъ пересудовъ взглядомъ католицизму.

Реставрація Пільзеньска
ВЪ ГОТЕЛИ ФРАНЦУСКѢМЪ у Львовѣ

поручає: Снѣдання по варшавски а 50 кр. Covert складаюче ся зъ 4 стравъ, горѣвка куявякъ и кулябяка, що четверга и недѣль флячки по варшавски и кулябякъ литовскій, обѣды зъ 7 потравъ по зр. 1·10. Covert пѣсля карты. По театрѣ Covert зъ 3 потравъ а 70 кр. Въ пятницю рыба по жидовски. Вина доброй.

Зъ поважанемъ Иванъ Францъ Новаковскій.

найвысшій зверхникъ въ краю зарядить строго обективне доходженє. Але всѣ ихъ просьбы и жалѣ були даремнѣ. Три лѣта (!) тревали доходженя, а въ результатѣ: wszystko legalnie! Однакъ зовсѣмъ противно рѣшивъ трибуналъ адміністраційный. Ось недавно отримали протестуючій рѣшенє трибуналу зъ 30/3 с. р. ч. 1893, силою котрого внесено рѣшенє намѣстництва, узнашого важность выбору, яко закономъ не оправдане; тай то трибуналъ зазначує выразно, що не потребує входити въ розбиранє дальшихъ закидовъ, бо вже фактъ, що не всѣмъ выборцямъ дана була можность голосованя черезъ скоре читане листы и черезъ те, що предсѣдатель комісіи выборчои по прочитаню листы не вызвавъ выборцѣвъ до голосованя, о скольке хто ще не голосувавъ, становить самъ собою неважность выбору. А хоть намѣстництво той закидъ на підставѣ актовъ доходженя відперло яко неправдивый, зъ воздуха схопленый, то трибуналъ зъ тыхъ самыхъ актовъ призвавъ сей закидъ за вповнѣ доведеный. Значить одна и та сама рѣчь зовсѣмъ инакше представила ся зъ punktu widzenia въ краю, а инакше зъ точки погляду найвысшои инстанціи у Вѣдни. Длятого то такъ дуже радѣ бы галицкій геґемоны добити ся розширенія автономіи краѣвъ, щобы ц. к. власти краевій зробити цѣлкомъ и выключно зависимыми вѣдъ польско-шляхотского сойму та позбути ся всякои контролѣ зъ Вѣдня. Однакъ мы Русины, знаючи всѣ добродѣйства „польскои господарки", розумѣемо ажь надто добре, що насъ чекає, коли бы польскій геґемоны позбули ся и тои одробины контролѣ та респекту, якій ще мають передъ Вѣднемъ и длятого Русь дала бы ся радше посѣчи та выстрѣляти, нѣжь бы допустила до здѣйстненя тыхъ забаговъ.

Отъ возьмѣмъ нинѣшну справу. Пѣдъ окомъ, ба при участи староства допче ся въ брутальный способъ, право вѣльного выбору. Сто десять поважныхъ громадянъ, можь сказати самъ цвѣтъ мѣста, вносять протестъ до намѣстництва, и депутація за депутацію ѣздить до намѣстника. Заряджують ся нѣбы доходженя. Але якъ такій доходженя переводять ся, то подамъ ту взорець, а то зъ тымъ бѣльшимъ правомъ, що цѣлу тую акцію я спѣльно зъ громадою вѣдъ початку до кѣнця провадивъ, отже знаю єѣ не зъ чужого оповѣдання але зъ власного досвѣду.

И такъ н. пр. комісарь староства питає комісію выборчу, якъ она оправдає закидъ протестуючихъ, що не позваляла выборцямъ власноручно картки до урны кидати, якъ сего рѣшенє трибуналу адміністраційного вымагає. На се комісія заявила, що выборцѣ partyi Petryckiego кидали по кѣлька картокъ наразъ, а коли одного, именно Андруся Снѣгуру, на тѣмъ зловлено, комісія ухвалила, щобы картки вѣдобравъ предсѣдатель комісіи. Се-жь була очевидна брехня вѣдъ початку до кѣнця. Я имъ заразъ въ очи сказавъ, що не лише такои ухвалы не *було*, але навѣть нѣхто внесеня такого не ставивъ, тай доданъ емъ: „Ту комісія есть цѣла зѣбрана; най же скажуть, котрій зъ нихъ таке внесенє ставивъ? А безъ внесеня чейже не могла бути и ухвала". На се комісія нѣ чичеркъ. Отже комісарь, щобы ратувати ихъ на приловленѣй брехни, замѣчає: Но, видите, комісія могла mrógnięciem порозумѣти ся. „Коли такъ", вѣдповѣдаю я, „то прошу запротоколувати, що въ Галичинѣ при выборахъ можна на міги внесеня ставити а mrógnięciem ухвалювати". П. комісарь почервонѣвъ, и щобы якось справу замяти, каже прикликати до переслуханя того Снѣгуру. Прикликаный свѣдокъ заявляє: „Пане комісарь, я не тѣлько бѣльше картокъ наразъ не кидавъ, але, маючи 3 голосы, 3 рязы бувъ емъ кликаный, 3 разы приходивъ, але анѣ разу комісія не позволила менѣ голосъ вѣддати; все казала: прийдете пѣзнѣйше; такъ отже я анѣ одного голосу не вѣддавъ, на що самъ присягну и свѣдковъ поставлю, що видѣли се." Комісарь не каже писати до протоколу того, що я говорившъ и свѣдокъ, тѣлько то, що комісія сказала.

Приходжу до жидовскихъ повномочій, котрѣ були выставленѣ не лише за людей, що въ Жидачевѣ не мешкали и о выборахъ свѣдомости не мали, але навѣть за такихъ, котрѣ давно вже спочивали въ гробѣ. Пригадую собѣ якъ нинѣ: беремо повномочіе Сурки Корнъ „власноручно" пѣдписане, а она вже 10 лѣтъ въ гробѣ! Такъ само справджено сфальшоване кѣлькохъ нишихъ, котрыхъ вже нинѣ не пригадую собѣ, але оно мусѣло бути записане въ протоколѣ. Однакъ намѣстництво при кождѣмъ такѣмъ сфалшованѣмъ голосѣ порѣшило коротко: „Голосъ сей не вплывавъ на загальный результатъ голосованя". Ба, але сфалшоване доказано въ однѣмъ, другѣмъ, третѣмъ и четвертѣмъ случаю, а протестуючій сказали въ протестѣ, що всѣ жидовскій повномочія були пофалшованій, а кѣлька лишь взяли на доказъ. Комісарь видячи, що я пильную протоколовъ, вже не покликує мене на мужа довѣря другій разъ, лише самыхъ такихъ, що були выбранѣ до рады. Бо чейже такій, що есть выбраный, не буде говорити противъ важности свого выбору. Отже заявивши имъ, що покликавъ ихъ яко мужѣвъ довѣря, щобы по совѣсти зложили справоздане, якъ выборы вѣдбували ся, звернувъ ся до першого Дубика Василя, щобы сказавъ, чи выборы були легальнѣ чи нѣ. Дубикъ вѣдповѣдає, що при першѣмъ читаню листы выборчои йшло все въ найбѣльшѣмъ порядку; коли однакъ листа скѣнчила ся, а комісія выборча побачила, що такъ звана партія Петрицкого побѣдила величезною бѣльшостію, сказавъ членъ комісіи учитель Серафинъ комісареви, перепровадживучому выборы: Pan starosta Gałecki za żadną cenę nie życzy sobie, żeby partya Petryckiego wygrała. Комісарь заряднвъ перерву на 10 мінутъ, зъ котрыхъ зробило ся пѣвтора годины. За той часъ, такій въ нашихъ очахъ, въ льокали уряду громадского, фалшовано повномочія. Вѣдтакъ заряджено друге читане листы выборчои, и тогды вже не було легальности нѣ за макове зерно. — На таке свѣдоцтво комісарь, що вѣзвавъ такъ поважно мужѣвъ довѣря до справоздання по совѣсти, учувши, що Дубикъ говорить, заявляє ему, що вѣнъ не може бути мужемъ довѣря, бо протестуючій и противъ него зробили замѣты...

Або знова таке: На довѣдъ, що повномочія були пофалшованій, протестуючій межь иншими навели були выборцѣвъ Рапопорта зъ Залесець и Кофлика зъ Ивановець, котрѣ не то повномочія не давали, але навѣть свѣдомости не мали о выборахъ, а мимо того за нихъ кліка жидовска голосувала. Они, вѣзванѣй на свѣдковъ, вѣзнають згѣдно зъ правдою. Се видко не подобає ся комісареви; вѣнъ поучує свѣдковъ, що не конче треба, абы они самѣ пѣдписували: выстане, коли они годять ся на пѣдпись и признають его за свѣй. Жидъ вѣдъ разу полапавъ ся и признавъ пѣдпись на повномочію за свѣй; але хлопъ, не розумѣючись на такѣй штуцѣ, обстає при своѣмъ. Тогды комісарь зъ инши „нуты" бере ся до хлопа и каже: Вы знаете, що за сфалшоване пѣдпису йде ся до криміналу? а сей зробивъ вашъ швагеръ, то чейже не схочете свого швагра до криміналу вѣддавати. — Що сказати на таке розслѣджуване правды? чи не є то терорызоване свѣдка та спонукованє до фальшивыхъ взнань? Алежь „выпывъ" за се п. комісарь, бо Кофликъ заявляє: Кажѣть, пане комісарь, що хочете; а я, що разъ казавъ, то кажу, що я анѣ не знавъ о выборахъ. Ще лѣпше утявъ ему тогдѣшный бурмістръ: „Такихъ протоколовъ, п. комісарь, я ще не чувъ и не видѣвъ и свого пѣдпису на нихъ не дамъ". Сказавши се лопнувъ дверми и выйшовъ. Мавъ же ся вѣнъ опѣсля! Кара за карою якъ зъ рога сыпались на него, а нашъ чоловѣкъ, думаючи, що вѣдъ нихъ нема вже ратунку, переляканъ ся такъ, що ажь зрезигнувавъ зъ бурмистрѣвства.

Ось якъ выглядають урядовѣ доходженя, на пѣдставѣ котрыхъ голосить ся передъ свѣтомъ, що всьо йшло legalnie. Якъ богато однакожь мусѣло бути нелегальности, видко зъ того, що трибуналъ адміністраційный, помимо всего закрываня правды, помимо того, що намѣстництво затвердило выборы яко важнѣ, знайшовъ досыть пѣдставы, щобы узнати ихъ незаконными, хотя трибуналъ мавъ тѣлько мертвѣ протоколы, а до намѣстництва ѣздила пять разовъ депутація нетѣлько зъ меморіяломъ але и зъ живымъ словомъ. Ту пригадують ся менѣ соймовѣ выборы въ Жидачевѣ зъ 1895 року. По ихъ „легальнѣмъ" переведеню йде дорогою двохъ урядниковъ полі-

---

Найновѣйшого дѣла Нѣстрема „Занепадъ и вѣдроджене" выйшовъ доси оденъ томъ. Надъ другимъ томомъ якъ-разъ теперь Нѣстремъ працює. Саме ся праця мусить бути у кождого якъ найживѣйшій интересъ. Є се трактатъ бѣльше фільософічно историчный, якъ историчный выключно. Нинѣшній часы, що въ нихъ править одна суспѣльна кляса, д-ръ Нѣстремъ называє часами занепаду въ противставленно до часовъ, въ котрыхъ не було клясовыхъ рѣзниць. Однакъ разъ на все поневолити якусь суспѣльну веретву — рѣчь прямо неможлива. Просвѣта, що мусить дойти до найнизшихъ верствъ, вбудить середъ нихъ свѣдомость и приспану енергію. Тогдѣ и власть буде мусѣла перейти въ руки широкихъ людовыхъ верствъ. Се одно питане яке розбирає въ своѣй праци Нѣстремъ.

Друге питане — се питане поневоленыхъ народовъ. Народы, що мають свою культуру, не можуть разъ на все стратити своои политичнои самостойности.

Поневолене ихъ сильнѣйшими народами може бути лишь переходове, якъ переходове есть панованє однои клясы надъ цѣлымъ народомъ. Д-ръ Нѣстремъ зъ великою вѣрою выкладає, що наступить вѣдроджене поневоленыхъ народовъ. Карта, що буде додана до другого тому, буде показувати новый укладъ европейскихъ державъ, що — по думцѣ д-ра Нѣстрема — заступить теперѣшный укладъ.

Народы, про котрѣ буде Нѣстремъ говорити въ 2 томѣ своои працѣ, се народы поневолений Россіею. Що тутъ прийде ся ему говорити про Украинцѣвъ, не потреба додавати.

Въ интересѣ отже нашомъ власнѣмъ повинній Галичане прийти тутъ д-рови Нѣстремови зъ помочію и подати якъ найбѣльше и якъ найточнѣйшихъ информацій про вѣдносины на россійскѣй Украинѣ.

К.

---

(7)

Въ справѣ народного языка.

(Дальше.)

„побутъ" мѣсто побытъ. Новѣйшими часами увыдатнює ся (або якъ теперь звычайно пишуть „вызначує ся") прямованє межи новѣйшими писателями зовсѣмъ непотрѣбно уєдностайнити певнѣ формы слѣвъ походячихъ вѣдъ того самого корѣня чи пня. Поневже говорить ся: бути, я бувъ, такъ скрѣзь ы (вѣдповѣдаюче старосл. ы) въ посвояченыхъ словахъ перемѣнюють на *у*, чимъ звуково лише обѣдняє ся языкъ. Укр побытъ, якимъ побытомъ змѣнює ся зъ найбѣльшою легкостію на „побутъ" „якимъ побутомъ". — Борба о бытъ выпадає змѣнити на „борба о бутъ" — бытовати ческ. bydleti треба-бъ змѣнити на „бутовати"... Се просто забавка дилетантска, але шкодлива. Якъ въ кождѣмъ языцѣ, такъ и въ нашомъ въ подобныхъ разахъ иногдѣ вызначує ся при рѣжныхъ звукахъ етимольогічно тыхъ самыхъ слѣвъ вырѣжнене въ значеню: добутокъ, здобутокъ значить: Errungenschaft, Resultat, а добытокъ (етимольогічно те саме слово) значить: Vieh, Vermögen, Habe, — забутокъ Vergessenheit, а забытокъ, altes Denkmal. Коли певнѣ панове въ теорія приклоннии „безмежнои волѣ" такъ немилосердно накладають рѣдному языку пута „одноформности", то найже-жь консеквентно змѣнять такожь: добычь, добычникъ на „здобычь" „здобучникъ", небылиця Unding на „небулица", былина herba perennis на „булина"! На такій манѣвцѣ спровадживе кортячка у всѣмъ бути „реформаторомъ" и притьмомъ „старину" еще живу спихати въ могилу и заступати нѣбы то „поступною новиною".

пожиточный nützlich (ужиточный, ужитный brauchbar) декотрыми писателями вѣдносеный на складъ яко „польонізмъ" (?); мѣсто того уживають користный, що значить vortheilhaft, Gewinn bringend. Жалке змѣшане понятій обохъ выразовъ въ малорускѣмъ языцѣ. Може бути, що дуже пожиточнымъ дѣломъ, але мимо те користнымъ не есть. Хтось може написати книжку о глубокихъ поглядахъ науковыхъ, книжка може бути дуже пожиточна, однакожь не конче мусить бути для автора користна... Праця когось для якои народности може бути дуже пожиточною, але ему самому не лишень не користна, але навѣть шкѣдлива, якъ се неразъ показує исторія. Муха звычайна, черезъ те, що ей личинки поѣдають гнѣй, причиняє ся до удержаня чистоты въ воздусѣ, есть проте пожиточною у вселадѣ природы, але корыстною чоловѣку не есть, противно навѣть неразъ у жаркій днѣ лѣтомъ дуже навтямною и докучною. Пчола збирає ей цвѣтовъ пожитокъ, але не „корысть". (Въ старосл. корысть spolia, lucra, добычь, зыски).

„покревный" pol. pokrewny въ русскѣмъ говорить ся кровь а не „кревь", отожь кровный а не „кревный". Польск. pokrewny = посвояченый, спорѣдненый. Впрочѣмъ не всюды, де на пр. въ нѣмецкѣмъ кладе ся verwandt, мусить стояти въ русскѣмъ посвояченый; „выявили ще бѣльше покревныхъ звороговъ и ситуацій" зовсѣмъ добре можь сказати: выявили ще бѣльше подобныхъ зворотовъ и ситуацій (положеній).

представити, представляти. Декотрій радій-бъ примененникъ пред въ тѣмъ зложенѣмъ глаголѣ замѣнити на перед. Однакожь представляли находить ся и у Основяненка (I. 188). Представити ся sich vorstellen декотрымъ выдає ся ненароднымъ словомъ; намѣсто того хотѣли-бъ уживати „показати ся". Отакъ мѣсто: маю честь Вамъ представити ся треба бы по нихнѣму сказати: „маю честь Вамъ показати ся" (!).

(*Дальше буде.*)

Вѣйна въ Хінахъ.

Въ Таку высѣло 8.000 европейскихъ вояковъ. Вѣддѣлъ индійскихъ вѣйскъ, зложеный зъ 300 фізиліровъ и 900 пѣхоты, котрій зъ Гонкону прибувъ до Таку, вѣдбѣйшовъ на помѣчь Тьентсінови.

Зъ доброго жерела доносять, що англійске правительство дало хіньскому правительству запевнене, що въ долинѣ Янтсе не высадять дальшихъ вѣйскъ, хиба въ цѣли здавленя розруховъ спѣльно зъ хіньскими вѣйсками. Зъ Вашингтону доносять, що шесть вѣцекоролѣвъ а межь ними и Лігунчанъ звернуло ся до правительства Сполученыхъ державъ зъ жаданемъ, абы выладоване американьскихъ вѣйскъ здержано ажь до часу, коли вѣзваный королевою Лігунчанъ прибуде до столицѣ. Вашингтоньске правительство вѣдповѣло, що зъ огляду на небезпеченьство, яке грозить американьскимъ урядникамъ, не може прихилити ся до сего бажаня.

Депешѣ зъ Таку доносять, що 1000 воякѣвъ старая с: привернути сполучене межь нѣмецкими, россійскими и американьскими вѣйсками, межь котрыми въ вѣддаленю 9 миль вѣдъ Тьентсіна поперерывали комунікацію хіньскій вѣйска. Бюро Вольфа довѣдує ся зъ депешѣ вѣдъ нѣмецкого конзуля въ Чіфу, що адміралъ Сеймуръ знаходить ся о 20 клм. вѣдъ Тьентсіна и веде зъ собою европейскихъ послѣвъ зъ Пекіну. Вѣнъ є однакъ окруженый хіньскими вѣйсками и Боксерами. Зъ Тьентсіна выслано дня 24 с. м. Сеймурови на помѣчь вѣддѣлъ вѣйска. Пробуваючій теперь въ Берлинѣ нѣмецкій конзуль въ Тьентсінѣ, оголосивъ въ Berliner Tagblatt-ѣ статью, зъ котрои выходить, що ситуація Европейцѣвъ въ Тьентсінѣ дуже критична. Выходить се зъ географічного положеня европейскихъ осель, умѣщеныхъ на березѣ рѣки Пейга, котра зъ одной стороны вѣдтинає имъ вѣдворотъ. Щасте, що Европейцѣ здобули по другѣмъ боцѣ рѣки вѣйскову школу и забрали двѣ арматы, котрій запевняють имъ яку таку оборону. Зелѣзничій дворець лежить такожь по другѣмъ боцѣ рѣки, вѣддаленый вѣдъ кольонії о кільометръ. Дворець обсадили Россіяне, але дорогу до дворця заняли Хінцѣ, такъ що не дасть ся утечи зелѣзницею. Вѣдъ мѣста дѣлить кольонію муръ окружаючій мѣсто. Зъ вѣдси грозить Европейцямъ велике небезпеченьство. Конзуль дивує ся, що европейскій вѣйска доси ще не увольнили Тьентсіна. Хіньске вѣйско нагромаджене въ тѣмъ мѣстѣ, числить 50.000 головъ.

Пѣсля донесень дневниковъ зъ Тьентсіну вже вѣдъ кѣлькохъ мѣсяцѣвъ замѣчено, що Хінцѣ приготовляють ся до якоись надзвычайнои акціи. Они поспровадживали вѣдъ европейскихъ фірмъ арматы, котрій теперь ужывають противъ Европейцѣвъ. Пѣсля донесеня зъ Тьентсіна, американьскій конзуль упавъ жертвою розруховъ.

Зъ рѣзныхъ сторонъ доносять, що експедиція выслана на помѣчь Тьентсіновии, не мае транспортовыхъ средствъ, анѣ живности. Въ тій експедиціи знаходить ся 100 австро-угорскихъ воякѣвъ. Одинъ австрійскій офіцеръ мае бути раненый. Наше правительство ще не одержало про се нѣякои офіціяльнои вѣсти.

Россійскій вѣйска въ битвѣ пѣдъ Тьентсіномъ дня 22 с. м. мали стратити 120 убитыхъ и 300 раненыхъ. Депеша зъ Чіфу доносить, що адміралъ Кемпфъ одержавъ за посередництвомъ японьского торпедовца вѣсть, що европейскій вѣйска зъ малыми стратами вмаширували до Тьентсіна и що окрема колюмна вырушила на помѣчь Сеймурови. Кружить такожь поголоска, що Сеймура полонено. Вѣддѣлъ Сеймура мае стояти окруженый Хінцями вѣддаленый о 10 миль вѣдъ Тьентсіна. Зъ хіньскихъ жерелъ знова доносять, що Сеймуръ вже дѣставъ ся до Пекіну. Чужій послы мали пѣдъ ескортою хіньскихъ воякѣвъ покинути Пекінъ, але не знати, де теперь знаходять ся.

Австрійскій урядъ заграничныхъ справъ не мае нѣякихъ автентичныхъ вѣстей зъ Хінъ, однакъ думають, що ситуація заострила ся. Такъ само доносить „Новое Время" зъ Вла-

дивостока. Хіньске правительство мало вѣдѣслати европейскимъ посламъ въ Пекінѣ пашпорты. Се значило бы, що хіньске правительство хоче въ Европою станути офіціяльно на воєннѣй стопѣ.

Повстанє ширить ся дуже скоро такожь въ полудневыхъ Хінахъ. Въ Шангаю страйкують роббтники. Кораблѣ не можуть вѣдбѣйти въ пристани, бо нема роббтниковъ до ладованя. Говорять, що и въ Шангаю выбухне незабаромъ революція. На помбчь Боксерамъ въ Тьентсінѣ иде форсовнымъ маршомъ 3000 хіньскихъ вбйскъ. Въ провінціи Макао вбйско такожь змобілізовано до бою. Пристань мѣжнародноп фльоты въ Чіфу загрожена. Скрѣплено тамъ гарнізонъ. Купцѣ греміяльно покидають пристань.

Россіяне высадили въ Пейтайго и въ Шайгайквавъ вѣддѣлы козаковъ, котрѣ заняли тѣ мѣсцевости абы вбдтяти хіньскѣ вбйска, машируючѣ зъ Манджурін на Тьентсінъ. Хінцѣ втягнули пбдъ Тьентсіномъ въ матню россійскій вбддѣлъ, котрый стративъ при тбмъ 180 людей, кблька арматъ и богато амуніціи. Погибло также 11 американьскихъ воякбвъ.

Пбсля донесень зъ Шангаю, число нагромадженыхъ пбдъ Пекіномъ хіньскихъ вбйскъ оцѣнюють на 360.000 людей зъ 300 7-сантіметровыми арматами, 18 арматъ Крупа и 150 системи Максіма. Мають такожь посѣдати величезнѣ засобы амуніціи. Европейскѣ державы, Америка и Японъ мають доси на хіньскихъ водахъ 73 воєнныхъ кораблѣвъ зъ 1.494 арматами. Дальша высылка кораблѣвъ и вбйскъ не устає. Американьске правительство, котре зразу хотѣло держати ся ббльше на боцѣ, рѣшило выцофати зъ Кубы половину правильныхъ вбйскъ, абы выслати ихъ на Филіпіны, зъ вбдки ббльша часть гарізонбвъ вѣдбйшла або ще вѣдбйде до Хінъ. Австро-Угорщина мае доси на хіньскихъ водахъ три воєнні кораблѣ.

НОВИНКИ.

☛ **При зближаючбй ся змѣнѣ кварталу** просимо Вп. передплатникбвъ, о вчасне вбдновленє передплаты. При сѣй нагодѣ просимо такожь дотычныхъ Вп. передплатникбвъ, що мають якій-небудь залеглости, о остаточне выровнанє, тымъ певнѣйше, що на кредитъ часопись не высилає ся, отже Адміністрація була бы приневолена при дальшбмъ треванію залеглостій высылку часописи безусловно здержати.

Русины! Памятайте на Дбмъ Товариства „ЗОРЯ“ у Львовѣ.

— **Народне вѣче въ Бродахъ** уладжує брбдска „Селяньска Рада“ дня 26. червня (9. липня) с. р., въ понедѣлокъ по святѣ Рождества св. Іоана Хрест., въ сали магістратскбй. О год. $9^1/_2$ богослуженє въ парохіяльнбй церкви; о год. $11^1/_2$ передъ полуднемъ початокъ вѣча. Програма вѣча така: 1) рефератъ економічный; 2) про выборы до сойму и рады державнои; 3) о новбй процедурѣ цивільнбй; 4) внесеня членбвъ.

— **Концертъ на дохбдъ товариства „Шкбльна Помбчь въ Коломыи“** устроює товариство Коломыйскій Боянъ вб второкъ 3. липня 1900 въ сали касы ощадности.

— **Зъ наукового товариства им. Шевченка.** Въ четверъ (28 с. м.) замѣсть засѣданя секціи буде засѣданє етнографічнои комісіи [о 6 год.], на котре П. Т. Членбвъ снимъ запрошує ся.

— **Въ справѣ Народного Дому въ Стрыю** пишуть намъ: „Народный Дбмъ въ Стрыю“ вже теперь выглядає вимпонуючо и першій поверхъ в майже на укбнченю. Дбмъ мае два фронты; одинъ ббкъ примирає до рускои Бурсы и буде двоповерховый, а другій вбдъ головнои улицѣ Гоша одноповерховый. Фронтовѣ величавѣ аркадовѣ вбкна великои салѣ выглядають вже теперь дуже ладно, а цѣлый будынокъ мае бути до двохъ мѣсяцѣвъ або и скорше пбдъ дахомъ. Нашъ Народный Дбмъ въ Стрыю в товариство зареєстроване зъ обмеженою порукою и основане на пбдставѣ закона зъ 9 цвѣтня 1873, отже першій Народный Дбмъ въ Галичинѣ, що в товариствомъ господарско-заробковымъ и мае на цѣли купно и продажъ недвижимостей, будованє чиншовыхъ домбвъ и приманє грошей на складъ процентовый, а тымъ самымъ мае на цѣли пбдвесенє добробыту членбвъ. Льокація грошей чи на удѣлы (10 зр. а 1 зр. вписового) чи въ щадници Народного Дому в найменшѣйша, а порука членбвъ в чотирократна, однѣтно до числа удѣлбвъ. Товариство приймає зъ подякою записы и добровбльнѣ жертвы на корѣнный фондъ, а теперь потребує силу грошa! Кождый Русинъ патріотъ повиненъ причинитись удѣломъ, льокацією грошей въ щадници або хоть малою жертвою до укбиченя будовы Народного Дому въ Стрыю, тои переважнои культурнои и економічнои крѣпости народнои. Дирекція зъ достойною признанія пильностію трудить ся майже надъ силы, то сподѣвається, що теперь, коли дѣло вже недалеке укбиченя, весь загалъ Русинбвъ въ краю не буде байдужный для Стрыянъ! Стрыяне не були и небудуть байдужными анѣ скупимы, коли ходить о яке патріотичне дѣло въ краю! — *І. Осипов...*

— **Вступнѣ испыты до І. класы** въ ц. к. тернопбльскбй рускбй гімназіи розпбчнуть ся 14 липня с. р. Ученика, що хотять здавати испыть, мають зголосити ся въ канцеляріи тім назіяльнбй днемъ передъ испытомъ зъ своими родичами чи то ихъ заступниками и принести доконче зъ собою: 1) метрику, 2) свѣдоцтво школьне, коли ученикъ укбнчивъ IV. чи III. клясу народнои школы, 3) посвѣдченє лѣкарске, щѣпленя вбспы (безъ стемиля), 4) таксу школьну 6 к. 20 сот. в 1 к. на забавы школьнѣй — 7 к. 20 сот. Хто не в достаточно приготованый до испыту, той лѣпше нехай зголосить ся по вакаціяхъ д. 1 вересня, бо вступного испыту повтарати не вбльно, хиба ажь за рбкъ.

При сѣй нагодѣ замѣчаємо, що сего року въ рускихъ клясахъ тернопбльскои гімназіи в 141 ученикбвъ, и то: въ І. класѣ въ двохъ вбддѣлахъ 49 и 44 учен., а въ II. класѣ 48.

— **Епископъ Шептицкій**, якъ довѣдує ся черновецка „Буковина“ зъ певного жерела, вибсъ въ часѣ свого послѣдного побуту въ Римѣ до папы жалобу на загальне упослѣджуване уніятскои церкви, нашого духовенства и всего нашого народа въ Галичинѣ. Мѣжь иншимъ застерѣгъ ся рѣшучо противъ пбддаваня насъ пбдъ догляд конгрегаціи „de propaganda fide“, призначенои — якъ звѣстно — для поганъ, еретикбвъ, недовѣркбвъ и т. д., а де всевладно рядить вѣдомый Кард. Лєдоховскій. Однымъ зъ наслѣдкбвъ жалобы еп. Шептицкого мае бути основане руско-католицкого епископства въ Америцѣ.

— **Органъ народныхъ учителѣвъ** „Szkolnictwo“ подає коротку але дуже цѣкаву звѣтку, що знаменито характеризує, за що у насъ уважають народныхъ учителѣвъ и якъ цанують ихъ важне суспбльне становище. Именно вытючено дисциплінарне слѣдство противъ учителя К. въ мѣсцевости С. за те, що на улици не поклонивъ ся старостѣ, котрого навѣть зовсѣмъ не знавъ, бо недавно що именовано его учителемъ.

— **Убійство богатого селянина.** Зъ Скалата доносять, що дня 5 с. м. идучи въ поле на роботу, селяне изъ Качанбвки побачили тамошного богатого господаря Войтка Мамчуру висячого на деревинѣ. Наблизившись до вѣсильника пересвѣдчили ся, що бувъ се лишь зимный вже трупъ. Заряджено судовѣ карнѣ доходженя и они выказали, що Мамчуру напередъ хтось убивъ, а опбсля повѣсивъ щобы затерти слѣды злочину.

— **Убійство въ ваґонѣ.** Недавно ѣхала зъ Одессы до Кракова Софія Володковичева и везла зъ собою квоту 18.000 рублѣвъ. Невыслѣджени убійники напали на ню у ваґонѣ и замордували, видно, въ цѣли рабунку. Убійство догляднено на стацыи въ Попелюхахъ, звбдки мае бути тѣло перевезене до Кракова. Убійникбвъ доси не выкрыто. Володкевичева жертвувала много на добродѣйнѣ цѣли и на украшенє м. Кракова. Цѣле свое майно въ Краковѣ, а то каменицю вартости 500.000 зр., записала за житя на добродѣйнѣ цѣли.

— **Нападъ на професора.** Галицка жидова чимъ разъ смѣлѣйше пбднесить голову, а навѣть зачинає уже рбзнѣ провокаціи на христіянъ. Доносять зъ Ярослава, що дня 22 с. м. около 11 годины въ ночи на „Малбмъ ринку“ въ Ярославѣ напали жиды на професора гімназіи Залуского и покалѣчили его въ страшный способъ, завдаючи ему кблька небезпечныхъ ранъ въ голову. Побитого и залятого кровю перевезено по пбвночи домбвь. Поліція заразъ въ ночи увязнила вбсьмохъ жидбвъ и вѣдставила до суду. Причиною нападу в имовѣрно въ горы уложена месть.

— **Испытъ зрѣлости въ учительскбй семинаріи въ Короснѣ** вѣдбувъ ся въ днахъ 11 до 24 червня пбдъ проводомъ директора п. Ип. Парасевича. До испыту сѣдало 20 ученикбвъ, а зъ тыхъ 16 зложили испытъ, а то: Ив. Деліматъ (зъ вбдзи.), Іос. Груца, Мих. Льоренсъ, Фр. Любовемскій, Фел. Коломскій, Мар. Радваньскій, Ив. Рахлицкій, Мих. Сидоръ, Ив. Сільбертъ (зъ вбдзи.), Чесл. Сметана, Вал. Станекъ, Ив. Студиньскій, Іос. Шарекъ, Мих. Шуґеръ, Фр. Шурмикъ (зъ вбдзи.), Мих. Уклея; 4 ученики дбстали поправку зъ одного предмету. Екстерністбвъ и екстерністокъ сѣ дало до испыту 17, а зъ нихъ здали: Волод. Сосвиньскій, Марія Лоницка, Анна Сметанбвна, Стан. Стасѣвска, Мар. Стопиньска и Елеонора Фелекбвна; поправку дбстали 5, а прочихъ репробовано на рбкъ. — Якъ видимо зъ наведеныхъ именъ матуристбвъ учительскихъ въ Короснѣ, ледви може два або три матуристы Русины, хочь довкола Коросна находить ся повно рускихъ селъ. Не знаємо, якъ поясняти собѣ сю оспалбсть руску и недбальство, що батьки Русины не посылають своихъ сынбвъ до сеи семинаріи, одинокого въ тамошнбй околици наукового заведеня. Тому по нашихъ рускихъ селахъ посады учительскій займають не свои люде.

— **Практика** торговцѣвъ безрогами (зґбвникбвъ), якъ сконстатовано въ Хоростковѣ, е така: Згодять безрогу на торговици пр. за 36 зр., ведуть на пбдсѣне заѣзду, де заѣхавъ старшій зґбвникъ, а сей оглядає на ново, знаходить буцѣмъ то прищь на языцѣ и дає вже тблько 34 зр. И треба продати, бо вже нѣхто не дасть ббльше.

— **Дрова въ Скалатщинѣ** знова подорожѣли. Цукроварня въ граничбмъ мѣстѣ россійскбмъ Сатановѣ закупила дровъ за кблька тысячь рублѣвъ и звозить черезъ Калагарбвку до Сатанова.

— **Коли буде конець темнотѣ?** Зъ Болехова пишуть: На передмѣстю Болехова у Волоскбмъ Селѣ вмерла у Мих. Сороки дочка, що служила довшій часъ въ Мизуня. Недужа не давала ся чесати, бо терпѣла страшный ббль головы. Такъ и померла, отже и по смерти ся не зачесано. По кблькохъ дняхъ по похоронѣ прибула до села банда циганбвъ, до котрыхъ удавъ ся Сорока о пораду, бо по его дочцѣ мали лишити ся грошѣ, але невѣдомо було де. Цыганы принюхавши все, выворожили, що грошѣ забрала дочка зъ собою до гробу и тому не давала ся чесати. Сорока взявъ отже зъ ночи лопату и удавъ ся на кладовище, щобы вбдкопати гробъ своеи дочки и „добути зъ ея волоса грошѣ“. Тымчасомъ вбдкопавъ гробъ и вбдкрывъ вѣко домовины не дочки, але якогось нашого небощика. Закопавъ гробъ, а рано удавъ ся до грабаря, щобы указавъ ему мѣсце, де похована его дочка; оповѣвъ ему также свою нбчну пригоду. Грабарь довѣсъ власти, а прокураторія выточила Сороцѣ слѣдство, лишаючи его на вбльнбй стопѣ. Коли-жь нашъ народъ покине забабоны и перестане вѣрити ворожкамъ та ворожбитамъ. — А знова зъ Узина [пов. станиславбвского] доносять, що тамъ въ часѣ недавного огню народъ замѣсть ратувати свое майно, домагавъ ся чуда вбдъ Господа Бога.. Пбдчасъ коли грбзный елемент нищивъ загороды, селяне замѣсть взяти ся до ратунку, выносили образы святыхъ, затыкали ихъ на дахи, „щобы ухоронити ся вбдъ огню“. Що за фальшива вѣра въ Боже милосердіе! Чи святій мали посходити зъ небесъ та взяти въ руки коновки зъ водою и гаки та гасити огонь? Такій чуда не дѣяли ся на свѣтѣ и не будуть дѣяти ся. Свѣдчить се лише о темнотѣ, нездарности и фальшивбй вѣрѣ людей, що замѣсть взяти ся до ратунку, хочуть вбдъ Бога показаня чуду. „Працюй а Богъ допоможе!“

— **Просьба до дирекціи зелѣзниць державныхъ.** Поспѣшный поѣздъ пополудневый зъ Львова до Пбдволочискъ задержує ся въ Ббркахъ ледво мінутку, а подорожній, котрѣ въ Ббркахъ пересѣдають ся до Грималова, не мають часу высѣсти, особливо коли мають зъ собою якій рѣчи. Неразъ подорожній выпадуть, якъ вже поѣздъ зачинає рушати зъ мѣсця, а рѣчи ѣдуть до Пбдволочискъ. Поѣздъ мбгъ бы 3—4 мінуты стояти въ Ббркахъ, бо то не зробить рбзницѣ, якъ на границю прибуде 3—4 м. пбзнѣйше. Такъ само полудневый поспѣшный поѣздъ мбгъ бы выходити зъ Пбдволочискъ пару мінутъ скорше и стояти довше нѣжь мінуту въ Ббркахъ. Такожь на стацыи въ Хоростковѣ поѣздъ стоить за коротко, и за мало послугачѣвъ на стацыи. Книжочка „Розкладъ ѣзды“ коштує 20 гел.; най бы коштувала и ббльше, але щобы була докладнѣйша о стблько, щобы не було похибокъ и щобы можна докладно знати де треба пересѣдати. Хто ѣде зъ Коцмачинець до Чорткова, неразъ на Вигнанцѣ лишить ся.

— **Противъ выимкового заряджења міністерства зелѣзничого**, на основѣ котрого часъ ладованя ваґонбвъ товаровыхъ [выключно на зелѣзницахъ галицкихъ и буковиньскихъ] скорочено до шесть годинъ, внесла львбвска палата торговельна протестъ, а рбвночасно запротестувала противъ такихъ періодичныхъ зарядженъ выимковыхъ, лучаючихъ ся систематично на шкоду интересбвъ Галичины. На найблизшбмъ повичнбмъ засѣданю палаты торговельнои буде ухвалений ще протестъ противъ намѣренои пбдвышки тарифъ на уголь и цукоръ.

— **Испытъ зъ рахунковости** державнои кущецкои и загальнои здавъ п. Петро Бохеньскій, ц. к. адъюнктъ податковый зб Збаража.

— **Выпадокъ чи самоубійство?** Въ Луцѣ малбй (пов. скалатского) найдено въ притоцѣ рѣки Збруча въ пятницю трупа тамошного властителя села Яцка Кашковского. Можливе, що упавъ зъ кладки, переходячи нею и втопивъ ся, а рбвно-жь невыключене, що самъ вбдобравъ собѣ житє.

— **Запомоги.** Зъ призначеног соймомъ квоты 2.800 кор. до розпорядимости выдѣлу краевого на запомоги для стоваришень академічныхъ, признавъ выдѣлъ краевый одноразовѣ запомоги слѣдуючимъ рускимъ товариствамъ: „Академічнбй Громадѣ“ у Львовѣ 200 кор., товариству слухачѣвъ політехніки „Основѣ“ 100 кор., товариству „Русланъ“ у Львовѣ 100 коронъ.

— **Именованя въ податковыхъ урядахъ.** Президія п. к. галицкои краевои дирекціи скарбу именувала: податковыми поборцями въ IX. рандзѣ слѣдуючихъ податковыхъ контролорбвъ: Людв. Ковальского, Юл. Презентковича и Меч. Ковальского, Юл. Презентковича и Меч. Смаґловского, дальше податковыми контрольорами въ X. рандзѣ податковыхъ офіціялбвъ: Ем. Гордта, Едв. Смольку, Іос. Мазуркевича, Мих. Вілюша и Юл. Пеллера — податковыми офіціялами въ X. рандзѣ, податковыхъ адъюнктбвъ: Іос. Лѣтиньского, Іос. Ґрендовского, Влад. Заяця, Влад. Бѣлиньского, Вол. Валявского, Петра Яворка, Іос. Бѣрецкого, Франц. Вендекера, Ферд. Ґурку, Мих. Герчака, Макс. Искерского, Мих. Герчака, Макс. Искерекого, Мих. Скальского и Тад. Вітовского; — вкбнци податковыми адъюнктами въ XI. рандзѣ: укваліфікованого пбдофіцера рахункового І. кл. 30 бат. стрѣлцѣвъ Андр. Лубковского, уквал. коменданта постерунку, титуляр. вахмайстра жандармерія Нухима Шварцберґа, практикантбвъ податковыхъ, Цел. Смульского, Ант. Пбдгорецкого и Зигр. Ольшовского, Ем. Рахліка, Зигм. Олькушника, Генр. Рогожиньского, Ив. Дроздовского, Евг. Чолгана, Яросл. Зражевского, Леон. Амана, Ем. Найссера, Здис. Ельтерляйна и Вол. Максимовича, дальше укваліф. вахмайстра 3 п. ул. Каз. Яніцкого, укваліф. пбдоф. рахункового І. кл. 77 п. п. Мойс. Вольфсталя, укваліф. комен. постер. жандармерія Кир. Федорцьо, старшого стражника фінансового, Ем. Тетля, діетарія ц. к. адміністрацій податкбвъ Венед. Кшивоблоцкого и кальк. рахункового Тад. Пеплювского.

— **Дрббній вѣсти.** Зъ Черновцѣвъ доносять, що инспекторатъ судбвъ схбдной Галичины и Буковины обіймає зъ днемъ 1 вересня радникъ суду краевого д-ръ Ґрабшайдъ. — Зѣздъ славяньскихъ дневникарѣвъ мае вбдбути ся сего року въ Дубровнику. — Въ Краковѣ на поручене адвокатскои палаты [рады дисциплінарнои] замкнено канцеляріи адвокатбвъ д-ра Касторого, д-ра Ґольдмана и д-ра Шварца. Видно, выкрыто якійсь поважнѣйшій „здѣлки“ пп. меценатбвъ.

Наука, штука и література.

— **Григорій Григорієвичъ** (Цеглиньскій) написавъ нову комедію пбдъ заголовкомъ: **Ворожбитъ**, комедія зъ народного житя въ III. дѣяхъ. Комедія призначена та тблько для нашого театру, а головно для нашихъ просвѣтныхъ читалень, выказуючи въ искравбмъ и дуже комічнбмъ свѣтлѣ тумаменє та поганый вызыскъ простого люду черезъ сѣ темнѣ силы, що выступають пбдъ шумными титулами ворожбитбвъ, знахорбвъ середъ него. Добре бы було, коли-бъ товариство „Просвѣта“ набуло сей твбръ та выдало, яко свою книжочку въ науку и забаву своихъ численныхъ читалень.

Именованя, перенесеня, вбдзначеня и пр.

— **Перенесеня.** Намѣстникъ перенѣсъ концепістбвъ намѣстництва: Євген. Салямонъ Фрідерберґа зъ Перемышля до Ропчиць и Витол. Годлевского зб Стрыя до Збаража.

Телеґрамы.

Вѣдень 27 червня. Стоваришеня промысловцѣвъ долѣшнои Австріи внесло до міністерства зелѣзниць подане зъ просьбою о залишеня пбдвышеня тарифъ вбдъ цукру и угля, бо австрійскій промыслъ такого пбдвышеня не выдержить.

Берлинъ 27 червня. Нѣмецка кольонія въ Гонконѣ звернула ся зъ телеґрафічною просьбою до нѣмецкого цѣсаря зъ просьбою, абы супротивъ грбзного положеня позволивъ ѣй прилучити ся до акціи англійского правительства въ цѣли удержаня мира. Цѣсарь давъ свбй дозвблъ.

Петербургъ 27 червня. Наслѣдникомъ бл. п. Муравьева, міністра заграничныхъ справъ мае бути именованый дотеперѣшный міністеръ судбвництва Муравьевъ. Его кандидатуру пбдпирає міністеръ фінансбвъ.

Лондонъ 27 червня. Робертсъ доносить, що мѣжь рѣкою Реностромъ а Гайльброномъ въ „прилученбй вже до Англіи“ Оранія, Буры напали на 50 возбвъ зъ ескортою 50 англійскихъ воякбвъ и забрали ихъ. Вбйско выслане на помбчь, Буры вбдогнали. Окрбмъ того въ иншбмъ мѣсци Буры ударили зъ великою бравурою на одинъ англійскій полкъ. По завзятбй битвѣ убито зъ того полку 35 воякбвъ. 111 ранено а решту полонено.

Йокогама 27 червня. Японьске правительство зарядило мобілізацію одной дивізіи.

Переписка Редакціи и Адміністрациі.

Вп. І. На. въ Ст. Вамъ потрѣбна адреса в: „Народна Рада“ Львбвъ ринокъ ч. 10. — Н. Бѣ. въ По. На 3 кварт. вписано теперь 2 корона. — І. Юр. въ Ге. Одержано. — В. Ве. въ Хи. Въ числѣ 121 зъ 13 червня въ Новинкахъ.

Зъ ц. к. Дирекціи держ. зелѣзниць.

Вѣд 15 червня до 31 серпня с. р. будуть переходити щоденно на шляху Яверніц, Барцдорф-Гайнерсдорф еще 4 нові поѣзди мішані а вагл. особові з возами II. і III. кляси. Розклад їзди згаданих поїздів подано вже в окремім оголошеню ц. к. Дирекції зел. держ. в Оломуньци.

З днем 1 червня с. р. отворено поміж стаціями Розенбурґ і Ґаре-Тунав на шляху Зіґмундсгерберґ-Ґадерсдорф новий перестанок „Каммерґ“ для руху особового і пакункового.

Білети їзди можна набути у п. Франца Штанфер коло самого перестанку. Пакунки надає ся в поїзді за доплатою.

КОНКУРСЪ.

Выдѣлъ „Рускои Бурсы“ въ Тернополи оголошує отъ-симъ, що въ р. шк. 1900/901 помѣстить въ своимъ институтѣ 50 питомцѣвъ и дасть имъ мешканє, харчъ пране и помбчь въ наукѣ.

Условя приняти слѣдуючѣ:

Будучѣ выхованцѣ мають внести прошеня на руки Выдѣлу найдальше до дня 15/VII включно а до прошень додати: 1) метрику хрещеня 2) послѣдне свѣдоцтво школьне (теперѣшній ученикъ гім. могуть внести свѣдоцтво пбзнѣйше т. є. 15 липня) 3) достовѣрне свѣдоцтво убожества, выставлене мѣсцевымъ урядомъ громадскимъ а потверджене парохомъ. 4) Запву, що доплату за удержанє, яку Выдѣлъ при принятю назначить буде платити найдальше до 15 кождого мѣсяця. 5) Выхованецъ въ разѣ принятя мае выказатись, що мае 6 паръ бѣля, 6 паръ скарпетокъ евентуально льняныхъ онучокъ, 4 простирала, сѣнникъ, коцъ приписаный и двѣ пары обуви, два убраня т. є. одно но хатного обходу, одно зновъ, що мае складати ся въ блюзы и сподень до ходженя до школы. Въ кбнци шапку и плащь. За знищене инвентаря платить кождый 1 зр.

Платню за удержанє назначуєсь вбдъ 8—12 зр. причѣмъ ученикбвъ прийматься-ме постепенно до высоти платнѣ. Въ Бурсѣ можуть мати примѣщенє лише ученики обохъ гимназій и школы реальнои. За Выдѣлъ: *о. В. Дубицкій*, секретарь.

Надосланє.

Д-ръ Жиґмонтъ Ашкенази

лѣкарь жѣночихъ недугъ и спеціялістъ масажу,

ординує пѣдчасъ купелевого сезону

въ Криници. 319 5—20

Д-ръ А. ПАДАЛЄВСКІЙ

Спеціялістъ шкѣрныхъ и венеричныхъ недугъ б. лѣкарь на університетскихъ клінікахъ у Вѣдни, Берлинѣ и Парижи, лѣчить методою опертою на найсвѣжійшихъ науковыхъ розслѣдахъ и за помочію найновѣйшихъ приладовъ всякій венеричній недуги, насѣть найбільше застарѣлій шкѣрий, полової и мочового наряду, у мужчинъ и женщинъ. — Ординує вѣдъ годины 10—12 и вѣдъ 3—5 по полудни. Улиця Академічна 12. 298 8—?

ИНСТИТУТЪ ДЕНТИСТИЧНЫЙ

Львовъ Гетьманьска ч. 6

складаючій ся зъ кількохъ вѣддѣловъ въ котрыхъ дентистки и дентисты лѣкарѣ выконують: пльомбованє пѣдсяд найновѣйшихъ засадъ науки, вынимане зубовъ безъ болю, при мѣсцевѣмъ знечуленю або и усипленю, обтуратори при вадахъ и бракахъ пѣднебѣня, вставляванє штучныхъ зубовъ и на золотѣ безъ пѣднебѣня.

Тамже лѣчить ся хороби ясенъ и устнои ямы.

Для провінцій запровадженно тую выгоду, що надѣсланій почтою зубкенкій, вдоманій и т. д. штучній зубы направляє ся и высылаєсь вѣдворотною почтою безъ особлетого привізду. — Институтъ отвореный цѣлый день. 84

Дръ Л. Вікторъ.

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручає въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайги, тасьмы мѣрничій, піоны, лібелѣ манометры и т. п.

Уряджена давбокѣвъ електричныхъ.

Великій направки полагоджують ся якъ найкорше и найдешевше. 4185

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“

у Львовѣ ринокъ ч. 10

выдало новый накладъ друкѣвъ

I. Друки правничій:

1.	Позовъ въ справахъ дрібныхъ лібра	по 25	кр.
2.	Контрактъ купна и продажи I. лібра	по 40	„
3.	„ „ „ II. „	по 40	„
4.	„ „ „ III. „	по 40	„
5.	Повномочія . . .	по 40	„
6.	Подан о екс- и интабуляцію, вибір а) б) в) г) лібра	по 40	„
7.	Написы до подань о интабуляцію лібра	по 20	„

II Друки для кас позичковыхъ:

8.	Дневникъ касовый лібра	по 40	„
9.	Книга довжниковъ „	„ 40	„
10.	Книжочка для позичаючого 100 прим.	„ 2·—	„
11.	Скриптъ довжный „ „	„ 1·20	„
12.	Книжочка вкладкова (щадн.) „ „	„ 3·—	„

III. Друки для крамниць:

13.	Книжка товарова лібра	по 40	„
14.	Книжка касова „	„ 40	„

IV. Друки для читалень и кас позичковыхъ:

15.	Списъ членівъ лібра	по 40	„
16.	Грамоты членьскій читалень „Просвѣты“ примѣрникъ	по 2	„

За опаковане и оплату почты дочисляє ся належитість особно.

Малый вкладъ капіталу. Великій зыскъ!

Пошукує ся интересентовъ до перенятя фабрикацію **Райзінґа** знаменитыхъ выгнутыхъ фальцованыхъ цеглъ (Sattelfalzziegeln) зъ цементу и пѣску за вѣльній ще округи.

Уряджена зъ неперевысшеными, многократно патентов. новостями, якъ также ліценціями черезъ посѣдача патенту.

Людвикъ Ніколь

München

PAULSPLATZ 7. 328

КРУГЛѢ

Кулѣ до круглѣвъ

зъ дерева „**Lignum Sanctum**“

и звичайного у всякихъ величинахъ

Кулѣ білярдовій

Шкѣрки и крейду до білярдовыхъ кіевъ

Крейдки до табличокъ

Пластерки и клей до налеюваня Тяцки кавчуковій прдъ склянки.

Рамки на часописи

и т. п. и т. п.

по найнизшихъ цѣнахъ

поручає

АЛЬОЙЗІЙ ГІБНЕРЪ

Львовъ, Ринокъ 38.

304 2—?

Климентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львовск. університету

поручає

свое переплетниче и галянтеріине заведенє

у Львовѣ ул. Академічна ч. 8. 866

Подоймає ся всякихъ роботъ, особливо переплету **Служебникѣвъ, Евангелій, Молитовниковъ, Бібліотечныхъ книгъ Альбумѣвъ, Мапъ, Дипльомѣвъ и т. д. по умѣреныхъ цѣнахъ.**

ГРЕБЕНОВЪ (коло Сколього)

чудово гарна мѣсцевість, положена на рѣвнинѣ надъ рѣкою Опоромъ, а обвита довкола высокими горами мовь гребенями, покрытыми буйными лѣсами шпильковыми.

Середъ тои чарующои природы устроеный

Пансіонъ Глиньского

достарчає

мешкане вразъ зъ услугою и добрну та пожывну страву за цѣну вѣдъ особы денно **2 зр. 50 кр. и высше**; рѣзницю въ цѣнѣ становить мешкане.

Для ужитку гостей побудована дуже простора саля, а великій веранды довкола нея дають можність користати зъ свѣжого воздуха и пѣдчасъ слоты.

Пансіонъ отвореный цѣлый рѣкъ.

Листы адресувати: „Пансіонъ Глиньского, Гребенвъ“ або „С. Глиньскій, Варшава, Маршалковска ч. 8.“

Комунікація зъ Гребеновомъ дуже догѣдна: Стація желѣзницѣ, урядъ почтовый и урядъ телєґрафічный въ мѣсци и 5 мінутъ ходу вѣддалений вѣдъ пансіону. Десять мінутъ ѣзды зъ Сколього, година зъ Стрыя а три годины зъ Львова. Въ порѣ лѣтнѣй три поѣзды денно приходять а три вѣдходять зъ Гребенова. 246 22—25

Подяка.

За ласкавѣйшу участь въ похоронѣ бл. п. Константина Захарясевича, вѣдбувшѣмъ ся дня 12 с. м. въ Золочевѣ складаємо сердечну подяку Вп. оо. крил. І. Вергановскому, И. Коссакови, Л. Несторови, И. Гургалеви и Д. Лопатиньскому; о. крил. Вергановскому еще за прегарній слова потѣхи надъ могилою, а Вп. о. И. Гургалеви за правдиво христіяньску помѣчь и розраду въ часѣ слабости покѣйного. Дякуємъ Вп. Пани Гургалевѣй, Вп. Барчиньскимъ и Вп. Федевѣй за ихъ труды и помѣчь пѣдчасъ довгои и тяжкои слабости, Вп. пп. офіцярамъ и пѣдъофіцярамъ за зложенє вѣнцѣвъ на домовину и всѣмъ, що зъ слезами сочувства вѣдпровадили до могили нашого, передчасно згасшого покѣйника, цяро-руске спасн-Богъ складає — *Родина.* 330

Вѣвъ милѣ за мѣсточкомъ Перегиньскомъ на „**БАШТАХЪ**“ и на лѣто 40 комнатъ, власність о. пароха, по 3 зр. тыжнево безъ постели, на прекраснѣй полянѣ 560 метр. высоко, середъ лѣсовъ шпильковыхъ и горъ 900—1000 метр. высокихъ. Є тутъ жерело воды сѣрчанои и друге желѣзнои. Вікътъ по 30 зр. вѣдъ особы мѣсячно. Купелѣ рѣчній межи скалами пѣдъ. Почта, телєґрафъ и лѣкарь въ Перегиньску. До стацій Креховичѣ на желане за 2 зр. фѣру высилає — ЗАРЯДЪ. 331 1—5

Священикъ пошукує господинѣ до заряду господарства сѣльского и до кухнѣ женщины въ середнѣмъ вѣцѣ. Зголошеня С. Г. почта Солотвина коло Богородчанъ poste restante. 320 2—3

Ученик з VII. кляси гімн. акад. шукає лекцій на час вєкацій на село. Ближша відомість в Адміністрації „Дѣла“.

200 МАШИНЪ ДО ШИТЯ до выбору. — Найлѣпшій до гафту. Ратами 66 зр., готѣвкою 60 зр. Наука гафту безплатно. Прошу жадати цѣнникѣвъ. *Іосифъ Иваницкій*, Львовъ Академічна 26. 248 18-16

БРЫНДЗЯ ГОРСКА

що дня свѣжа пачка 5 кільогр. 2 зр. 28. Буліонъ по 5 зр., 6 зр. 7·50 и 10 зр. кільогр. Пѣвгуски на сыро до ѣдженя, знаменитѣ на прогульки 2 зр. кільогр.

Двѣръ Лапшинъ Бережаны.

317 5—5

Що тыждня

свѣжій транспортъ

ПОРОШКУ

Захерліна и Анделя

до выгубленя хробацтва всякого рода

поручає

Альойзій Гібнеръ

Львовъ, Ринокъ 38.

304 4—?

КОМАР

двотижденник гумористично сатиричний.

Одинокий гумористичний ілюстрований орган на Русі. Видає і за редакцію одвічає: Іван Кунцевич.

Цѣнова передплата 4 зр., на пів року 2 зр., чвертьрічно 1 зр. Редакція і адміністрація: *Львів, ул. Личаковска ч. 23.*

ДРОҐЕРІЯ и ПЕРФУМЕРІЯ

ЩАСНОГО ТРАВНФЕЛЬНЕРА

у Львовѣ, Ринокъ ч. 10

маґістра фармациі и довголѣтн. властителя аптики

припоручає:

ПУДЕРЪ КНЯЖНОН МИЛЕНЬКОН, вѣдзначеный сотками похвальныхъ листовъ, владженый зъ муки тростинного аксамитника (Maranthа arundinacea) безъ примѣшокъ металічныхъ; пристає досконало до лиця и выначає ся приємною и тринкою вонею. — Оригінальній коробочки пудру бѣлого, рожевого и кремового по 80 сот., 1 К. 20 сот., 2 К.; коробочки на пробу по 40 сот

Ручу, що хто разъ ужие пудру княжнои Миленькои, вдавшить инший пудры такъ красивій якъ заграничній Богато замовлень и подякъ дає найлѣпшу реклиму моему пудрови. — При замовленихъ за 4 Кор. оплачую порторію.

ВОДЪ ВЕНСНЯНОКЪ плынъ и масть д-ра Бамберґера зъ Вѣдня. Знамените се средство усуває веснянки, жовчевій плямы, надає шкѣрѣ бѣлости, провзрости и аксамитноя тонкости. Успѣхъ чудный. — Цѣна 3 кор.

КРЕМЪ ОДАЛІСОКЪ, средство на печѣнковій плямы. — Цѣна плыну и крему 2 к. 40 сот. — Богато похвальныхъ листовъ. 329 1—52

МЫЛА ЛИЛІЄВІЙ зъ Мекки и на веснянки. Цѣна 70 сот.

ПЕРШІЙ ГАЛИЦКІЙ

ВЫРОБЪ КРѢСЕЛЪ

въ стилю старо нѣмецкѣмъ, бароковѣмъ, англійскѣмъ и ґотицкѣмъ

ЮСИФА РУЖИЦКОГО

Львовъ, площа Бернардиньска ч. 15.

Приймає также крѣсла до выплѣтання, якъ и выплѣтаній перерабляє на скѣряній.

Поручає крѣсла вѣдъ 4 зр. и высше.

Похвальній листы на бажане. 321 2—60

Найлѣпшій роверы!

МОДЕЛЬ 1900.

Роверы „Адрія“

англійскій и инший по 90 зр. и высше, а также ацетиленовій лямпы и всякій части складовій

поручає у великѣмъ выборѣ

ФЕБУСЪ РОЗЕНМАНЪ

У ЛЬВОВѢ

ул. Кароля-Людвика 27 готель Belle Vue. 270 9-10

Цѣнники gratis и franco.

Артистично-ритовниче заведенє

А. ЗПМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14

доставляє и выконує якъ найдешевше и найстаранніѣйше:

Стампілѣ металевій и кавчуковій, гербы, монограмы, стампільній марки, станцы, таблицѣ литій и ґравіровани и проче.

Цѣнники даромъ и франко.

Замовленя зъ провінцій полагоджують ся вѣдворотною почтою.

257

Рѣкъ заснованя 1892

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ“

Львовъ, Ринокъ ч. 10 (домъ „Просвѣты“.)

перше и одиноке руске товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству и всѣмъ вѣрнымъ Вирсов. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріатами всѣхъ трехъ епархій, обезпечає будынки, уряджене домашне, скотъ, господарскій знаряды, вѣбже въ зерни и соломѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкѣдъ огневыхъ.

Станъ фондовъ ґваранційныхъ зъ днемъ 31 грудня 1899 выносить:

Фондъ резервовый	245.814 к. 52 с.		
Резерва премій	148.480 „ — „		
Резерва спеціяльна	1.684 „ 80 „	486.145 к. 92 с.	
Фондъ основный	**72.000 „ — „**		
Фондъ смертальн.	18.166 „ 60 „		

Тарифы „Днѣстра“ дуже умѣркований, условя обезпечень користній, а шкоды ліквідують ся безпроводочно. До кѣнця 1899 року выносили выплачені шкоды 1,669·565 кор. 88 сот. Полісы „Днѣстра“ приймають **Банкъ краевый и Касы** ощадности у Львовѣ, Коломыи, Самборѣ, Долинѣ, Снятинѣ, Городенцѣ, Теребовли и Залѣщиках при **позичках** ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ“ въ Товаристве взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ, котре дає найкористнѣйшій условя, представляє своими значными фондами найбільшу ґарантію, и выдає полісы и квіты въ рускѣмъ языцѣ. 34

Зголошеня о удѣленя аґенцій въ охрестностяхъ, де нема близько аґентовъ „Днѣстра“, приймають ся. „Днѣстеръ“ выплативъ аґентамъ по конець 1899 р. провізіи 216·714 коронъ.

Львовъ, Ринокъ ч. 10 (домъ „Просвѣты“).

Ведений дотеперь Галицкимъ акційнымъ Товарист. Гандлевымъ

дѣлы:

Вуголь камѣнный, Сикавки и приборы пожарній, Вужѣ партяній и ґумовій

обняло ново-отворене

Львовске Бюро гандлеве

при улици Костюшка ч. 4. 221 24—39

Стація желѣзницъ: МУШИНА-КРИНИЦЯ, зъ Кракова 8 год. ѣзды, зъ Львова 12 год., зъ Будапешту 12 годинъ.

КРИНИЦЯ

Ц. к. лѣчничій Закладъ въ Галичинѣ.

Почта (3 разы денно) и телєґрафічный урядъ въ мѣсци.

Въ Карпатахъ 590 м. н. п. м. Вѣдъ зелѣзничои стациі Мушина-Криници година битон дороги. На стациі выгѣдні повозы. — СРЕДСТВА ЛѢЧНИЧІЙ: **Жерела „Жерело головне“ и „Слотвинка“ дуже сильнои щавы, вапяно и магнезіово-содово-зелѣзистои. Купелѣ мінеральній вельми богатій въ угляну кислоту вѣльну, огрѣваній методою Шварца. Дуже помѣчній боровиновій купелѣ.** *Газовій купелѣ* зъ чистои кислоты углянои. **Скарбовый закладъ** *гідропатичный* пѣдъ управою д-ра Еберса. *Рѣчній купелѣ електричній, масажѣ, лѣченя дієтетичній и тероновій. Кліматъ скрѣпляючій, пѣдальпейскій. Воды мінеральній мѣсцевій и всякій заграничній. Кефірь, Женціяна, Молоко стерилізоване, Ґімнастика лѣчнича.* **Аптика. Закладовый лѣкарь** *д-ръ Л. Копфъ зъ Кракова*, ординуючій постѣйно черезъ цѣлый сезонъ. Надто 12 свободно практикуючихъ лѣкарѣвъ.

Просторій спацеры. Паркъ шпильковый близько 100 моргѣвъ 1500 комнатъ зъ цѣлымъ уряженемъ. **Костелъ рим.-католицкій, Церковь. Реставрація. Пансіонаты. Читальня. Домъ купелевый. Постѣйна музика. Постѣйный театръ.** *Фреквенція* въ р. 1899: 5.026 особъ.

214 3—3

П. к. Зарядъ лѣчничій въ Криници.

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець Иванъ Белей. Одѣчальный редакторъ Александеръ Борковскій. Папѣръ зъ фабр. Черляньскои. Зъ друкарнѣ Инстит. ту Ставропіґійского пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниловя

Ч. 134. Львовъ, Четверъ 15 (28) Червня 1900. Рочникъ XXI.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ Ад. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кілинського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платитъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком:
въ Австрія: за границею:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр. на цѣлый рѣкъ . . 22 зр.
на пѣвъ року . . 8 зр. на пѣвъ року . . 11 зр.
у Львовѣ:
на цѣлый рѣкъ . . 14 зр. на пѣвъ року . . 7 зр.
на чверть року . 3·50 зр. на мѣсяць . 1 зр. 20 кр.
Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне застережене. — Рекламація неопечатані вѣльнѣ вѣдъ порта.
Поодинокє число коштує 6 кр. на пров. 7 кр.
Оголошеня звычайні приймаютъ за дрібну цѣну (10 кр. вѣдъ одного стрѣчного инсератового або за мѣсце в рубрицѣ „Надсилане“ по 25 кр. з. в.
Подяки и инші домовскє приватні оголошеня по 5 кр. вѣдъ стрічки.

Вѣдтвореня правицѣ.

Коли Яворскій проголосивъ розбитє правицѣ, мы вѣдразу сказали, що сен заявы польского лиса не треба брати серіозно, бо при першій лѣпшій нагодѣ „гарій душѣ“ назадъ зійдуть ся. Поляки лише тогды не старали бы ся о привернене давныхъ вѣдносинъ мѣжь парляментарными сторонництвами, коли бы союзъ зъ Нѣмцями запевнивъ имъ станоско сторонництва парляментарнои бѣльшости и необмежене панованє въ Галичинѣ. На се однакъ не заносить ся, отже Поляки мусѣли старати ся о вѣдтвореня давнои правицѣ зъ тыхъ самыхъ сторонництвъ, котрѣ доси складали ся на ей цѣлость. Заходы славяньского союза въ цѣли утвореня новои парляментарнои бѣльшости, до котрои могли бы вступити також Поляки, а пѣзнѣйше „може Чехи“, суть нѣчимъ иншимъ, якъ лишь пробою вѣдратованя сен правицѣ, котра пѣсля Яворского „перестала истнувати“.

Нинѣ вже и мѣжь ческими обструкціоністами дають ся чути поважні голосы о потребѣ доведеня до стану quo ante. Онодгы п. Страньскій выголосивъ передъ своими выборцями промову, въ котрій высказавъ гадку, що идея вѣдновленя правицѣ мусѣла бы очевидно свою програму и свою цѣль брати серіознѣйше, якъ се доси было. Постуляты правицѣ: рѣвноправность и автономія були доси лишь на папери. Се бувъ мировый а не военный союзъ. Коли прийшло до вѣйны показало ся, що „державній конечности“ для Яворского и Ебенгоха важнѣйшій, якъ програма правицѣ. Така правиця не мала для Чехѣвъ нѣякои вартости. Треба однакъ зробити пробу розбудженя правицѣ до лѣпшого житя. Коли клюбы дотеперѣшнои правицѣ хотять честно и щиро боронити автономію и рѣвноправность, якъ мы се робимо, то она може бути вѣдновлена.

Доказомъ тои щирости було бы нагле внесене на першѣмъ засѣданю найблизшои сесіи: Взыває ся правительство, абы соймамъ Чехіи, Моравы и Шлеска предложило проекты законѣвъ, управильняючій языковій вѣдносины въ тыхъ краяхъ на пѣдставѣ цѣлковитои рѣвноправности. Приймаючи таке внесене вѣдновлена правиця зазначила бы свое автономічне становиско и усунула бы языкову справу зъ пѣдъ компетенціи рады державнои.

Другій віцепрезідентъ палаты послѣвъ д-ръ Зачек выголосивъ промову передъ своими выборцями въ Ковтінѣ, въ котрій сказавъ, що правиця розбила ся, бо не мала вѣдваги нѣ силы станути рѣшучо и твердо въ оборонѣ своихъ власнои програмы. Коли бы правиця була по дни 17-ѣмъ жовтня проклямувала, що стане въ оборонѣ нарушеныхъ правъ ческого народу, було бы цѣлкомъ не прийшло до обструкціи. Зачекъ не говорить нѣчого про потребу вѣдтвореня правицѣ, але зѣ сказаного выходить, що ему выстарчила бы проклямація правицѣ, що буде боронити покривдженыхъ Чехѣвъ и консеквентна оборона власнои автономістичнои програмы правицѣ. Така заява не богато коштує. Яворскій въ своимъ житю зложивъ бувъ вже не одну заяву, коли Полякамъ будуть потрѣбній голосы Чехѣвъ, вѣнъ и се може заявити. А що всѣ сторонництва правицѣ цѣлкомъ певно будуть стоятн на становищи своихъ автономічнои програмы, условя вѣдтвореня правицѣ навѣть при спѣвучасти Чехѣвъ истнують. Коли всѣ сторонництва давнои правицѣ добачують свій интересъ въ ей вѣдтворенію, давна правиця зійде ся въ комплетѣ. Закулісовій переговоры въ тѣмъ напрямѣ вже ведуть ся, а розходить ся лишь о се, абы Чехамъ дати якійсь выходъ зъ лѣзои улицѣ, въ яку самій загнали ся своею безглуздою обструкцією.

Вѣйна въ Хінахъ.

Вѣйна въ Хінахъ начала ся въ досыть оригінальный способѣ; бо безъ выповѣдженя. Команданты чужихъ вѣйскъ заявляли, що не ведуть вѣйны зъ хіньскою державою, а мимо того бомбардували и взяли приступомъ державній форты и бороли ся майже выключно зъ правильными хіньскими вѣйсками. Въ послѣдну суботу справа взяла иншій оборотъ, такъ що теперь можъ вже говорити о цѣлкомъ формальнѣй вѣйнѣ Европы, Япану и Америки зъ хіньскою державою. Стало ся именно въ той способѣ, що хіньске правительство звернуло посламъ въ Пекінѣ пашпорты, знакъ, що зъ ихъ державами Хіны станули формально на военнѣй стопѣ. Англійскій конзуль въ Тѣнтсінѣ одержавъ вѣдъ цлового инспектора зъ Пекіну листъ датованый дня 19 с. м., въ котрѣмъ ему доносять, що заграничні посольства одержали вѣзване, абы до 24 годинъ выѣхали зъ Пекіну. Хіньскій посолъ зъ Вашингтонѣ одержавъ депешу вѣдъ хіньскои короннои рады зъ датою 19 с. м., пѣсля котрои послы безъ нѣякихъ перешкодъ, ненарушені, поробили приготованя, абы пѣдъ ескортою могли выѣхати зъ Пекіну. Въ тѣй цѣли коронна рада позволила увѣйти до Пекіну вѣддѣлови вѣйскъ призначеному до оборони посольствъ. Американьскій адміралъ Кемпфъ телеграфуе пѣдъ датою 27 с. м., що охоронній вѣддѣлы пекіньскихъ посольствъ и самій послы знаходять ся при Сеймурѣ, котрый окопавъ ся въ вѣддаленю 8 миль вѣдъ Тѣнтсіна.

Положеня вѣддѣлу Сеймура все ще дуже критичне. Нѣмецкій конзуль въ Чіфу телеграфуе, що Сеймуръ дѣйшовъ на вѣддаленя 14 кільометрѣвъ вѣдъ Тѣнтсіна, що має 62 убитыхъ и 200 раненыхъ и е небезпечно окруженый. Сеймуръ домагає ся, абы ему выслано на помѣчь 2000 воякѣвъ. Вѣддѣлъ выславный ему на помѣчь, знаходить ся пѣдъ россійскою командою. Въ англійскѣй палатѣ послѣвъ правительство заявило, що надѣйшли двѣ урядовій депешѣ. Одна зъ нихъ доносить про увѣльнене Тѣнтсіна, а друга, що Сеймуръ, котрый дня 23 с. м. одержавъ англійску помѣчь, знаходить ся въ вѣддаленю 10 миль вѣдъ Тѣнтсіна. Въ маршу спиняють его раненій и безнастанна борба въ ворогомъ. Неурядовій телеграмы доносять, що вже вѣдѣйшли, абы зійти ся зъ Сеймуромъ. Въ Берлинѣ увѣльнене Тѣнтсіна також уважають за доконаный фактъ, хочь офіціяльного потвержденя ще нема. Стало ся се въ послѣдну суботу. Въ битвѣ пѣдъ Тѣнтсіномъ ранено тяжко италійского коменданта. Мѣсто представляє страшный видъ. На улицяхъ лежать порозкиданій трупы мужчинъ и жѣнокъ рѣзнои народности. Англійскій и нѣмецкій банкъ упали жертвою бомбардованя. Мѣжь убитыми знаходять ся два священики. Вѣсть про увѣльнене Тѣнтсіна потверджуе також телеграма россійского віцеадмірала. До мѣста увѣйшовъ россійскій вѣддѣлъ зложеный зъ 5 баталіонѣвъ стрѣльцѣвъ, 8 армать и 4 моздѣрѣвъ. Въ маршу на Тѣнтсінъ взяло також участь 140 Американцѣвъ, 100 Японцѣвъ и 750 Нѣмцѣвъ. Про участь иншихъ народовъ нема доси нѣякои вѣсти.

Сеймурови повело ся въ понедѣлокъ вечеромъ выслати вѣсть до Тѣнтсіна. Зъ ней выходить, що Сеймуръ стоить о 8 англійскихъ миль на захѣдъ вѣдъ мѣста и е въ такъ страшнѣмъ положеню, що выдержить що найбѣльше два дни. Має 66 убитыхъ а 200 раненыхъ. Про послѣвъ ся вѣсть згадує. До Нью-Йорку доносять, що Сеймуръ при помочи геліографу донѣсъ до Тѣнтсіна, що европейскій послы и цѣлый персоналъ посольствъ знаходить ся въ безпеченьствѣ. Нѣмецка канонѣрка Iltis, котра здовжь рѣки Нейга пѣдъѣхала пѣдъ Тѣнтсінъ, доносить, що великій хіньскій вѣддѣлы идуть въ сторону Таку и зъ ихъ стороны може наступити безпроволочный атакъ на форты.

---

(8)

Въ справѣ народного языка.

(Дальше.)

Приложникы (Adjectiva) въ I пад. для женьского рода въ зложенѣй формѣ уживають ся нераз въ людовѣй бесѣдѣ, въ пѣсняхъ зарѣвно якъ и въ розговорнѣй бесѣдѣ, причѣмъ нераз мѣняють ся формы именнѣй и зложенѣй безъ рѣзницѣ въ значеню пр. така Вамъ невѣстка тихая, смирна, бесѣдлива (Страдче пѣдъ Львовомъ) — то само и у укр. писателѣвъ пр. у Основяненка: мужняя жона (I. 219), охъ моя годинонька лихая (I. 224) — у Марка Вовчка: смутная дуже I. 123 — велыкая моя туга I. 130. — бабусю моя ласкавая I. 16. — формы зложенѣй лучають ся також у займенникѣвъ пр. у Основяненка: якъ тая порошина въ оці (I. 185) — усю тую хлопячу одежу (I. 209) — розказуючи сію повість (I. 263). — (Де-хто изъ галицкихъ письменникѣвъ думає, що нѣзащо не повинно ся въ прозѣ, хоть бы и выимково, ужити формъ на ая. Та бесѣда люду а також и лучшій украиньскій писатель указують що иншого).

Приложникъ має класти ся спередъ сущника (Substantivum), а не пѣсля него, „хиба на приложникъ кладе ся особливый натискъ або вѣнъ (розумѣй: приложникъ) стоить въ присудковѣмъ значеню“. Власне есть то прикметою нашого малорускаго языка, що може класти приложникъ такъ якъ и въ латиньскѣмъ спередъ и послѣ сущника, причѣмъ однакожь нераз нема особливого вѣдтѣньковання въ значеню. Се стверджуе на кождѣмъ кроцѣ розговорна бесѣда, пѣсни и всѣ писатель якъ украиньскій, такъ и галицкій. Тутъ обмежимо ся на приведеню кѣлькохъ мѣсць зъ Марка Вовчка: не вѣрве и годиники вільної I. 44. — Господи милосердний I. 53. — дитино моя добра и щира! I. 54. — синку мій нещасний, спомяни свою неньку стару I. 54. — ще и теперь снить ся мені широкий степъ бекраій I. 61. — оставивъ намъ девять паръ волів половыхъ, хорошихъ I. 61. — не одинъ вік дівоцький, веселий він стративъ I. 69. — а також принагѣдно кѣлька прикметѣвъ зъ повседневнои бесѣды люду: божа кара и кара божа, дякувать за слово добре и пр. пр. Дехто твердить, що нашъ книжный языкъ повиненъ завести тутъ одностайность (та для якои корысти?). Языкъ нашъ літературный повиненъ (не мусить, але повиненъ) якъ найглубшій мати корѣнь въ бесѣдѣ нашого люда — всяке штучне вѣддалюване вѣдъ того жерела тѣлько шкоду нанесе языку літературному и просвѣтѣ народнѣй. Черезъ цѣлій столѣтя морочили нашій учені языкъ народный то старословеньщиною, то иншими взорами — а зъ того всего выйшовъ лише штучный языкъ письменный, котрый въ мѣру свого неприродного вѣдалюваня вѣдъ живои рѣчи стававъ що разъ сухійшимъ и слабшимъ та всюды уступавъ, де лише зѣткнувъ ся зъ языкомъ живучимъ иншихъ народовъ. Закине хто може, що старословеньщина не шкѣдна нашѣй бесѣдѣ народнѣй. Такъ! одвѣтно выкористана може збогачати и теперь языкъ малорускій и всѣ языки славяньскій, однакожь Русины не потрафили ей обернути въ користь рѣдного слова, бо беручи зъ нея тяжкоскладній зложеня слѣвъ и грецкій конструкціи мертвили живый організмъ народного языка. Є е шкодливѣйшимъ оказавъ ся пѣзнѣйше вплывъ польщины. Русины свѣтлѣйшій побирали образованє за границею, переважно же въ академіи краковскѣй. Та и въ польского языка не умѣли однести належитои корысти: видко, що наука руского языка у нихъ ще дома дуже по мачушинному вела ся, тожь побувши въ польскихъ высшихъ школахъ лѣтъ кѣлька, они вѣдтакъ вернувши на родину и взявши писати по руски начѣпляли масу слѣвъ польскихъ неорганічно вплетеныхъ у основу малоруску; до того и словоладъ часто у нихъ бувъ радше польскій, нѣжь рускій. Тота сумѣшка языкова не мала силы жизненнои, що видко не лише зъ того, що она всюды уступала передъ чистою польщиною, отожь причиняла ся на свѣй най до вынародовлюваня въ онъ часъ рускои інтеліґенціи, але також и зъ того, що черезъ цѣлій столѣтя и одинъ творъ знаменитшій не повставъ въ тѣй мѣшанѣй мовѣ и то саме въ часъ, коли у Полякѣвъ література розвиваючись въ питоменнѣмъ языцѣ могла величати ся цѣннѣйшими творами що до змѣсту рѣвно якъ що до языка. Не здивуйте: зъ лихого, хрупкого суглинку — а такимъ можъ справедливо назвати тогдѣшный мѣшаный языкъ літературный Русинѣвъ — не выконавъ бы и Канова жадною цѣннѣйшою статуѣ, хоть зъ каррійского мрамора творивъ дѣла майстерскій... Той шкодливый вплывъ польщины на рускій языкъ літературный вѣдбуваввъ ся за посередою самыхъ же интеліґентныхъ Русинѣвъ а ставъ въ нашихъ часахъ причиною твержденя у многихъ про спольщене малорускаго языка. Се твержденє не правдиве. Языкъ малорускаго люду есть въ своѣмъ ядрѣ доволѣ одноцѣльный и чистый. Бридку сумѣшку языкову можъ стрѣчати лише у декотрыхъ рускихъ літератѣвъ та у значной части рускои интеліґенціи, котра наслѣдкомъ обстановъ и выхованя часто затрачує почуте въ а повседневнѣй бесѣдѣ уживае чудноі пестроты*).

примѣръ слово уживане украиньскими писателями теперь устороняють, а мѣсто того кажуть: прикладъ. У галицкого люду уживають правда и прикладъ, але декуды у Гуцулѣвъ кажуть: на примѣръ. На угорскѣй Руси говорять примѣръ а прикладъ. Номисъ уживъ красного и примѣтного выразу: примѣромъ (= на примѣръ).

„присяглый“ має бути въ рускѣмъ: присяжный, присяжникъ. Sąd przysięgłych, Geschworenengericht = судъ при-

*) Якъ дуже помыляють ся иногдѣ славяньскій фільольоґи що до малорускаго языка, най посвѣдчить сей фактъ, що одинъ ческій фільольоґъ говорячи про выразъ мересница (= Phoxinus rivularis), де м стоить мѣсто н, не вагувавъ ся се ознаменувати утраплявымъ вплывомъ польщины „der peinliche polnische Einfluss“ (!) — тымъ часомъ мересница есть чисто галицко-рускимъ выразомъ звѣстнымъ выключно лише межи пѣдгѣрскимъ людомъ рускимъ — а тота рыбка зве ся у польского люду strzebla або strzewęga! Вже то Русинамъ нѣякъ не жалувати ся на бракъ опѣкунѣвъ... При нагодѣ тутъ звернемо ся до декотрыхъ нашихъ етнографѣвъ и діялектольоґѣвъ зъ прошеньмъ, щобы записуючи у нашого люду зволили не такъ часто тыкати въ своихъ запискахъ такимъ добромъ якъ: дзінкую, венцей, дзісь и т. п. Майже скрѣзь у насъ людъ межи собою уживае: декувати, бѣльше, нынѣ, нынька або днесь и т. п., а хиба въ розговорѣ зъ сурдутовцемъ прикидае свою бесѣду перенятыми неорґанічно вставками. Подаючи мовь бы на выставку таку неорґанічну пестроту самій рускій письменники причиняють ся до ширеня фальшивого погляду на бесѣду нашого люду.

Н.

Русини! Горніть ся до своеі одинокоі літературноі часописи!

ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ВІСТНИК

Приймаєть ся далі передплата на 1900 рік [3-ий рік видання]. Передплата 8 зр. річно, може бути плачена ратами; піврічна 5 зр. За ціну 8 зр. можна діставати далі повні річники з 1899 р., а з 1898 за 6 зр. можна дістати книжки почавши від 5 оі, з додатком початків статей розпочатих друком в попередніх книжках.

Адреса Адміністрації: Львів, Чарнецкого 26. Власний дім.

Зъ причины цѣлковитого браку позитивныхъ вѣстей зъ Пекіну потерпають о судьбу знаходячихъ ся въ столицѣ 10.000 католиковъ. Въ самомъ Пекінѣ знаходить ся 25 католицкихъ місій а бѣльше якъ 100 протестантскихъ. Доси не знати ще, чи котрому зъ місіонарѣвъ повело ся утечи зъ мѣста Губернаторъ Шантуна телеграфувавъ онодгы до Шангаю, що шантуньскій конзуль хотѣвъ скомунікувати ся зъ Пекіномъ, але высланыхъ имъ курієровъ Хінцѣ вымордували въ дорозѣ.

Въ самомъ Шангаю ситуація погоршае ся зъ кождою хвилею. Пять хіньскихъ военныхъ кораблѣвъ вѣдбѣшло зъ вѣдтамъ до Нанкіну. Европейцѣвъ, котрыхъ число теперь сильно збѣльшило ся збѣгцями зъ обнятыхъ розрухами околиць, англійскій транспортовый корабель заосмотривъ въ карабіны и амуніцію. Окрѣмъ того мають они кѣлька арматъ, котрѣ на случай потребы ужнють въ своѣй оборонѣ.

Лондоньскій часописи оголошують теперь листы Хінцѣвъ до приятелѣвъ въ Лондонѣ. Въ тыхъ листахъ Хінцѣ остерѣгають своихъ приятелѣвъ, що въ Хінахъ заносить ся на рѣзню Европейцѣвъ. Пѣсля тыхъ листѣвъ цѣсарева мала сказати на авдіенціи губернаторови Пекіну Вапови, що повиненъ пѣдпирати Боксерѣвъ, котрѣ суть дуже добрыми патріотами, и котрѣ напевно, якъ лишь надѣйде вѣдповѣдна хвиля, выженуть всѣхъ чортѣвъ въ Хінъ.

Въ наслѣдокъ ширеныхъ мѣжь Хінцями вѣстей про побѣды надъ Европейцями, революційный рухъ прибирае що-разъ бѣльшѣ розмѣры. Купцѣ доносять, що въ Ючванѣ Боксеры вѣдбувають вправы на улицяхъ и що хіньскій войска спродали имъ оружіе и арматы. Гонконовы грозить недалекій пролывъ крови и загальна анархія. Боксеры мають приготовляти ся до борбы на жите и смерть. Навѣть маетнѣйшѣ Хінцѣ утѣкають въ мѣста и закопують свои скарбы. Зъ Чіфу доносять, що зъ великою силою рушили на Ючванъ, пристань положену на пѣвнѣчь вѣдъ россійскои пристани Артура. Цѣсарева наказала едиктомъ назадъ здобути форты въ Таку. Генералъ Юаншікай зъ вѣйскомъ выробленымъ въ европейскій способъ одержавъ наказъ выконаня сего едикту. Говорять, що хіньска армія пѣдъ командою Тунфусіяна, котра недавно здавила магомеданьске повстане, теперь придучить ся до Боксерѣвъ. Припускають, що пѣдъ Пекіномъ и Тьентсіномъ стоить 60.000 знаменито уоруженыхъ хіньскихъ воякѣвъ. Хіньскій офіцыры хвалять ся, що мають до розпорядимости армію зложену зъ 400.000 воякѣвъ. Европейцѣ уважають сю цифру за пересадну и думають, що для удержаня ладу и безпеченьства выстарчить 100.000 европейскихъ воякѣвъ, а зъ того що найменше 50.000 для самого Пекіну и околицѣ. Уважають такожь за потрѣбну демонстрацію сполученыхъ фльотъ въ хіньскихъ пристаняхъ.

Державы самѣ уважають ситуацію за грѣзну и зачинають мобілізувати бѣльшій военній силы. Буджетова комісія французкои палаты послѣвъ ухвалила кредитъ въ высотѣ 3 міліонѣвъ франкѣвъ на кошты транспорту французскихъ вѣйскъ до Хінъ и удержаня ихъ тамъ. Рѣвночасно ухвалено дальшій міліонъ на евентуальній дальшій выдатки, якій можуть выкликати подѣе въ Хінахъ. Нѣмеччина рѣшила число высланого до Хінъ вѣйска взбѣльшити до 6.000 людей. Италія высылае до Хінъ три военній кораблѣ. Американцѣ будуть дня 26 липня розпоряджати въ Хінахъ цѣлою бригадою. Въ найприкрѣйшѣмъ положеню е теперь Англія, котрои вся военна сила е звязана подѣлми въ полудневѣй Африцѣ. На додатокъ мусить Англія числити ся зъ повстанемъ Ашатѣвъ. Правительство заявило, що до укѣнченя вѣйны въ Трансвалю, не буде зъ вѣдтамъ выцофувати своихъ вѣйскъ. Въ найлѣпшѣмъ положеню знаходять ся Россія и Японъ. Франція и Америка зъ великимъ поспѣхомъ выслали до Хінъ цѣлѣ корпусы, але они стануть на мѣсци свого призначеня доперва за кѣлька тыжднѣвъ. До сеи поры ситуація може змѣнити ся, именно коли заряджена мобілізація россійскихъ вѣйскъ въ амурскѣй области буде закѣнчена и коли Россія влѣзе до Манджурія. Тогды справа буде порѣшена и анѣ Англія, анѣ Америка, анѣ Японъ не вѣдберуть Россіи користей признаныхъ ѣй силою факту. Теперѣшна згода и гармонія Европы въ Хінахъ е поверховна и нетревала. Зъ хвилею, коли щезне безпосередна причина непорозумѣня, коли жите Европейцѣвъ пробуваючихъ въ хіньскѣй столицѣ буде забезпечене, выринуть на верхъ сильній антагоніамы, котрыхъ не злагодять нѣякій гуманітарнѣ и цивілізаційнѣ погляды. Акція Европы въ цѣли здавленя хіньскихъ розрухѣвъ може довести до дуже острого конфлікту мѣжь Россіею зъ одного, а Англіею и Японом зъ другого боку. Якъ сей евентуальный конфлікъ скѣнчить ся, зависить вѣдъ того, коли пробуваюча теперь въ Африцѣ англійска армія буде вѣльна. Якъ теперь справы стоять, выходить, що на вѣйнѣ Англіи зъ Трансвалемъ и на революціи Боксерѣвъ найбѣльше заробить Россія.

Письма зъ краю.

Зъ Бережаньщины пишуть намъ:

На днях одержали всѣ священики околицѣ Нараева такій листъ:

Wielebny Księże Proboszczu Dobrodzieju! Już czas, aby nasz ciemny naród przyszedł raz do rozumu i nie pracował żydom za nędzny zarobek. Dlatego my jako katolicy upraszamy Wiel. Ks. Pr., aby był łaskaw ludzi oświecać. Już czas, aby katolickich pieniędzy żydzi nie zabierali i nie korzystali z ich nieświadomości stosunków. W Buszczu trzymali żydzi stawiska za 1400 złr., teraz zaś konkurowali i dali 2600 złr. a. w. a to tylko dlatego, aby chłopów niszczyć i tę swoją stratę na nich sobie odbić. Więc moja rada byłaby najlepsza, aby W. Ks. Pr. im raczył wytłumaczyć, żeby nie szli za inną cenę kosić, chyba za połowę. Zwykle bowiem chłopi robią za 6-ą lub 7-ą kopicę. Żydzi bowiem nie mając innéj rady — gdyż sami nie pójdą kosić i gromadzić — będą koniecznością zmuszeni zgodzić się na oddanie połowy za koszenie. Więc najlepiéj by było, ażeby się chłopi z żydami nie umawiali, aż żydzi zagrożeni niebezpieczeństwem ze strony wody będą zmuszeni zgodzić się na ich warunki. W ten sposób będą wiedzieli, co znaczy wynajmywać łąki na rachunek pracy ludu wiejskiego. Taki sam koniec był w Bożykowie, gdzie właściciel żyd dawał chłopom za koszenie siana pierwotnego szóstą a za koszenie otawy co piątą kopicę. Włościanie dali sobie więc słowo w cerkwi nie iść do roboty, aż zgodzi się ustąpić za koszenie połowę siana. I rzeczywiście tak się stało musiał im dać za koszenie siana pierwotnego połowę a za koszenie otawy dwie części chłopom a jedną sobie. Tu w Buszczu tak samo by było, gdyby tylko między chłopami panowała jedność i więcej patrzyli na korzyść swoją niż żydów. Następnie muszą chłopi krowę sprzedać na kupno siana a tak darmo pracują. — Z grona katolickiego domu w Brzeżanach.

Се е дословный текстъ листу. Дѣстали его мабуть не тѣлько священики але такожь учителѣ и паны посесоры.

Зъ горы заявляемо, що на погляды, въ тѣмъ листѣ высказаній, годимо ся и зазначуемо, що е зле, и вже бувъ бы разъ часъ тому лиху зарадити. Але той листъ потребуе пояснення.

Листъ писаный z grona katolickiego domu w Brzeżanach. Чи истнуе таке grono въ Бережанахъ, въ то мы не конче вѣримо, бо фактъ е, що dom katolicki, що то его выбудовали найбѣльшій „католики“ бережаньскій (на чолѣ въ польскимъ парохомъ Солецкимъ) перейшовъ въ жидѣвскій руки. Та менше о то, хто бувъ авторомъ листу; досыть, що интенція автора суть добрѣ, — тѣлько не на властиву адресу звернені. Авторъ звертае ся до рускихъ священиковъ и просить ихъ, абы були ласкавѣ ludzi oświecać. Видко, що авторъ за мало насъ знае, коли сумнѣвае ся о тѣмъ, чи мы народъ просвѣчаемо. Видко, авторъ мало що знае про рухъ економічный, політичный и просвѣтный межи рускою суспѣльностію въ бережаньскѣмъ повѣтѣ; не знае, що майже въ кождѣмъ селѣ нараѣвекого кута е читальнѣ „Просвѣты“, що въ кождѣмъ селѣ е члены „Просвѣты“, и селяне читають рускѣ книжки и газеты. Чи авторъ не чувъ нѣчого про вѣча, якѣ саме теперь вѣдбувають ся въ бережаньскѣмъ повѣтѣ заходами головно священиковъ? а вѣча тѣ не мають на цѣли агітація анѣ wichrzenia, тѣлько освѣдомлюване народу и его пѣдвигненя просвѣтне та економічне. На тыхъ вѣчахъ часто жалують ся селяне на свои злидне та тягарѣ. Чи авторъ нѣчого не знае, що Русины бережаньскѣ заложили „Надѣю“, а по селахъ закладають касы позичковѣ, шпихлѣрѣ та крамницѣ для економічного пѣддвигненя народу? Та мимо того, признаемо и мы, робота иде дуже пильно и нужда економічна тяжко ще давить нашого хлѣбороба. А де шукати причины того невѣдрадного явища?

Але вернѣмо до листу та до „болота“, а властиво сѣножати бѣщецкои. Авторъ каже, що жиды выарендували тую сѣножать за 2600 зр. Такъ се правда! Передъ шести роками пшла она за 1000, а за шѣсть лѣтъ жиды бережаньскѣ выпрубували вѣ ажь на 2600! Розумѣе ся, що се они вѣдбѣють на хлопскѣй скѣрѣ и тому то цѣна сѣна въ тутешныхъ сторонахъ за шѣсть лѣтъ потроила ся. Арендарь бѣщецкои сѣножати (жидъ, Браверъ) вѣдпродуе селянамъ тую сѣножать на „шнуры“. Такій шнуръ, що принесе зо двѣ фѣрчинѣ сѣна а зъ одну отавы, платить ся около 20 зр.! Але що-жь робити? А де-жь взяти сѣна, коли всѣ сѣножати надъ Золотою Липою, вѣдъ Дунаева и Поморянъ на Бережаны ажь до Завалова на просторони якихъ шѣсть миль, всѣ належать до графа Потоцкого, и громады въ тыхъ сторонахъ майже не мають сѣножатей? А звѣсно, що безъ сѣна въ господарствѣ годѣ. Чимъ худобу удержати? А заробити сѣна нема де, бо скарбъ бережаньскій не дозваляе своимъ посесорамъ, щобы давали косити сѣно селянамъ за копицю (звыкло за пяту), бо, мовлявъ, забираючи пашу, нищать ся грунты скарбовѣ. Помиинувши то, що то е вже далеко сягаюча теорія господарска, — най буде, що справдѣ кривдить ся черезъ то скарбовѣ грунты, — але се байдуже графови, що черезъ бракъ сѣна нидѣють сотки хлопскихъ господарствъ. Таже скарбъ бережаньскій католицкій! Може бы хто гадавъ чому нѣколи хлопы не беруть ся взяти въ аренду того болота? Бувало и такъ! Хлопы ставали кѣлька разѣвъ до ліцитації; але нѣколи не выдержали конкуренціи, бо жидъ все накидуе сотку при арендѣ на хлопѣвъ и удержуе ся. Черезъ то такъ высоко пѣшла та сѣножать. А чи міліоновій панъ стративъ бы дуже на маетку, якъ бы пустивъ своимъ людямъ христіянамъ-католикамъ о сотку таньше? Чому паны-католики волять навѣть жидамъ арендувати, анѣжь католикамъ? Чи знае grono katolickie въ Бережанахъ, де лежить причина лиха? И сего року хотѣли хлопы зъ Поручина и зъ Бѣща выарендувати, та „католики“ въ Раю ихъ не хотѣли й знали. А знаете чому? Бо Ельо Браверъ, арендарь тов сѣножати, е Венямінкомъ въ Раю. Его спровадивъ до Бѣща бувшій управитель Мандель, що бувъ родомъ жидъ и протегувавъ жидѣвъ. Єму вѣддано въ посесію млынъ бѣщецкій мимо того, що и христіяне хотѣли выарендувати; але „католики“ волѣли вѣддати жидови, чимъ католикамъ.

Отже кажу, що селяне беруть „шнурами“ тую сѣножать и вже звдалегѣдъ дають завдатки, щобы собѣ „шнуръ“ забезпечити, и въ тѣмъ часѣ, якъ се пишу, уже до сто зголосило ся по шнуры и дали завдатокъ, бо попытъ за сѣномъ въ нашихъ сторонахъ страшенный. Щобы урадити стрейкъ, якъ се радить авторъ листу, о тѣмъ не може бути и бесѣды. Люде самѣ се бачуть, якъ ихъ тяжко выискують; а мимо того самѣ добровѣльно лѣзуть въ сю бѣду и выкликують дорожню сѣна, бо не мали бы чимъ удержати худобы. Рады, щобы сѣяли пашу на своимъ поли, не переконають ихъ, бо поля ихъ мають обмаль. А втѣмъ — тутъ дѣло не зъ одною громадою (якъ въ Божиковѣ — коли се правда, що авторъ листу пише о подѣе въ Божиковѣ) але що найменше зъ десятьма громадами. Тутъ запомагають ся сѣномъ Вербѣвъ, Стриганцѣ, Рекшинъ, Дѣврцѣ, Поточаны, Бѣще, Поручинъ, Урманъ, Дрищѣвъ, Жукѣвъ, Гиновичѣ, Шумляны и Лапшинъ. Чи можлива тутъ єдность дѣлания? А кромѣ того жидъ бере ся еще и на пѣдступъ въ деморалізаторскій способѣ. Вынайде въ кождѣмъ селѣ господаря заможного але нехарактерного; дасть єму шнуръ сѣна за дармо, але той мае голосити въ селѣ, що заплативъ примѣромъ 30 зр. — тому, щобы пѣднести дорожню и щобы всѣ спѣшили ся зъ замовленями, бо мовлявъ, не стане шнурѣвъ. И той способѣ удае ся. До кѣлькохъ недѣль всѣ шнуры розкупленѣ, а коли що остане ся, дѣйство косять бѣднѣйшій за 6 копицю. Чекати, ажь вода настрашить арендаря, якъ радить авторъ листу, на нѣщо не здасть ся, бо вода трафляе ся дуже рѣдко, разъ на 5- 6 лѣтъ, а сѣна кождый хутко запопадае. Впрочѣмъ бували и такій выпадки, що вода сѣно въ копицахъ забрала, а селяне мусѣли всю належитѣсть заплатити, хоть не мали стебла сѣна. Міліоновый скарбъ католицкій не зменшивъ арендареви въ цѣнѣ, арендаръ не спустивъ селянамъ, отже на скарбовыхъ болотахъ черезъ повѣнь стратили хлопы кѣлька тысячъ! Судъ бережаньскій присудивъ имъ заплатити!

Та бо не тѣлько жидъ дае сѣно на 6 копицю, але геть и всѣ державцѣ въ скарбѣ бережаньскѣмъ. Они змушенѣ давати сѣно за копицю, хотяй скарбъ сему противить ся; инакше не дѣстали бы косарѣвъ. А се, чи е по католицки? Отъ куда най зверне ся авторъ листу зѣ своею радою: до ланѣвъ-католиковъ по селахъ, що зарѣвно выкористовують нашъ людъ несогѣрше жидѣвъ. Та зрештою про поступки многихъ „католиковъ“ въ повѣтѣ буде колись пѣзнѣйше бесѣда, а тымчасомъ здало бы ся, щобы межи польскою суспѣльностію було справдѣ бѣльше одиниць, перенятыхъ правдиво католицкимъ и Христовымъ духомъ; а тогдѣ не одно лихо дало бы ся скорше усунути.

НОВИНКИ.

Русины! Памятайте на Дѣмъ Товариства „ЗОРЯ“ у Львовѣ.

— **Д-ръ А. Ніштремъ мѣжь Русинами.** Якъ було заповѣджено, явивъ ся сей знаменитый Шведъ вчера въ компатахъ тов. „Бесѣда“, щобы блише и точнѣйше пѣзнати Русинѣвъ. Голова товариства проф. Шухевичъ повитавъ гостя промовою, въ котрѣй высказавъ радѣсть Русинѣвъ, що можуть у себе повитати знаменитого гостя зъ далекои пѣвночи, котрый, бажаючи пѣзнати поневолены народы, завитавъ и на галицку Русь, на нашу не нашу землю! „И справдѣ, гостю нашъ, вы подыбали найманкантнѣйшій примѣръ поневоленого и давленого народа; вы завитали до краины 30-міліонового народа, що въ исторіи сповнивъ важну місію“. [Тутъ бесѣдникъ вказавъ на почестну ролю, яку нашому народови судило ся вѣдограти въ минувшинѣ, яко защитникови европейскои культуры передъ Азіятами.] „И за се — говоривъ дальше — нашъ народъ не мае въ XX столѣтю навѣть права свои гадки, просьбы и жалобы высказувати рѣдною мовою; за се мусить вѣнъ тутъ вдруге кожду дрѣбку правъ кровію выборювати“. Дальше бесѣдникъ говоривъ про старинну культуру руского народа и заявивъ жаль, що тѣ запевненя про старину нашои культуры мусять обмежити ся лише до словъ, бо всѣ памятки нашои культуры украшають чужинецкѣ музеѣ, всѣ скарбы нашои старины забрано намъ; але лишило ся намъ одно велике майно, котрого нѣякій ворогъ выдерти не мѣгъ, — лишила ся намъ пѣсня и нею витають Русины свого дорогого гостя.“ По тыхъ словахъ мѣшаный хоръ „Волна“ вѣдспѣвавъ „Улицю“ Ф. Колессы. Опѣсля промовивъ д-ръ Ніштремъ, дякуючи за принятє. Заразомъ жалувавъ, що мусить зъ Русинами порозумѣвати ся на чужѣй мовѣ, — по нѣмецки. Зазначивъ, що по-при належность до якогось народа мы передовсѣмъ е люде, а почутя людскости усѣхъ насъ зближае до себе та лучить. Дальше згадавъ про розпочату свою наукову працю надъ справою занепаду и вѣдродженя людскости взагалѣ, а окремыхъ народѣвъ спеціяльно та заявивъ, що вѣнъ крѣпко вѣрить вже въ недалеке вѣдроджене. Д-ръ Ніштремъ зазначивъ, що до сеи науковои працѣ спонукала его гаіска мирова конференція, котра хотѣла розоружити Европу и миръ завести на земли, але зъ тымъ, що теперѣшный станъ не смѣе бути нѣ въ чѣмъ змѣненый, такъ що неволени народы и дальше мали бы остати ся въ неволи. Тымчасомъ лише въ новѣй автономіи и самостѣйности всѣхъ народѣвъ лежить запорука мѣжнародного мира. Коли д-ръ Ніштремъ скѣнчивъ, д-ръ Франко выголосивъ ядерный а точный и всесторонный референтъ напередъ про нашъ занепадъ, а опѣсля про наше вѣдроджене. Коротко начеркнувъ исторію нашои культуры вѣдъ найдавнѣйшихъ часѣвъ до нинѣ. Прелеґентъ не лишь выказавъ нашъ занепадъ, але и причины, якій его выкликали. Вѣдъ часѣвъ подѣлу Польщѣ розділювавъ д-ръ Франко окремо Украину, а окремо Галичину и давъ загальный образъ всього, що складае ся на житє народа, именно вѣдносинъ національныхъ, політичныхъ, релігійныхъ та економічныхъ. Яркими красками змалювавъ гнетъ, у якѣмъ живуть Русины по оба боки Збруча, а дальше вказавъ на зорѣюче наше вѣдроджене, зазначивши попередъ усего розрѣстъ письменства и науки. Д-ръ Франко давъ такожь короткій оглядъ руху середъ галицкого селянъства, навѣвши здобутки того вѣдродженя людовыхъ масъ

сяжныхъ або судъ присяжниковъ у Чехѣвъ: soud přisežných, porotní soud.

Причасники (Participia). Якъ звѣсно причасники склоняемѣ (дѣєприложники) въ розговорнѣй бесѣдѣ у насъ, якъ и инде, рѣдше уживають ся, але суть и въ бесѣдѣ люда и въ творахъ нашихъ письменниковъ. Коли людъ каже: горѣвка пекуща, налѣй кипячои воды, ще не було такого смалящого вѣтру, нема нѣгде хлѣба лежачого (пословиця у Марка Вовчка I, 25) — то формы пекуща, кипячои, смалящого, лежачого суть причасниками тай годѣ. Вправдѣ причасникоѣды (Participienfresser) твердять, що причасники мають теперь вже лише значеня приложниковъ, але се лише крутня. Безперечно е и такій причасники у насъ, котрѣ уживають ся вже яко приложники (пр. горячій), але всѣхъ причасниковъ такъ столкувати годѣ, хоть и мають они въ собѣ дещо зъ удачи приложниковъ, не даромъ же и названо ихъ: дѣєприложники. Запримѣтити выпадае, що причасники лучають ся майже выключно лише въ устахъ зрѣлъшои вже молодежи и особъ дорослыхъ, а не стрѣчають ся у дѣтей. Чудна рѣчь: тѣ самѣ люде, що выпускають есть, суть, котрыми именно часто послугуе ся молодѣжь, тѣ самѣ люде уникають причасниковъ въ творахъ призначеныхъ для спѣлыхъ людей. Отожь пѣдъ однымъ зглядомъ вжитость а инодѣ ажь нескусна густота, пѣдъ другимъ зглядомъ знову непотрѣбна широкость и знемовлячене языка. Новѣйшими часами навѣть слово повстале розвязують на „слово, що повстало“... Отожь у Шевченка пожовкле листя треба бы справити на листя, що пожовкло... Що въ стилю наковѣмъ, въ термінольогіи безъ причасниковъ и ступнемъ не ступити, рѣчь загально звѣсна.

(Дальше буде.)

такъ на поли просвѣты, якъ и політичныхъ правъ. По рефератѣ д ра Франка информовано ще д-ра Ніштрема въ розмовахъ про товариске житє Русинівъ. Зъ великою цѣкавостію оглядавъ шведскій ґость нашѣ національній музичній инструменты, що мѣстять ся въ „Боянѣ“, а вже нашими народными вышивками не могъ налюбовати ся. Коло 11 годины въ ночи д-ръ Ніштремъ попращавъ Русинівъ, повторяючи признанє за интензивну працю надъ своимъ вѣдродженемъ и заохоту до дальшихъ трудівъ.

— **Вѣдпустка намѣстника гр. Пініньского.** Намѣстниківскій орґанъ „Gazeta narodowa“ доносить, що намѣстникъ гр. Л. Пініньскій выѣхавъ въ середу рано до Вѣдня, де буде на авдіенціи у цѣсаря, а опѣсля выѣздить на вѣдпустку ажь до 15 серпня. Вѣльнымъ часомъ намѣстникъ покористує ся въ сей способъ, що посѣтить всесвѣтну выставу въ Парижи, а вѣдтакъ пробуде кількадесять днівъ въ морскихъ купеляхъ.

— **Управу староства въ Стрыю** поручило міністерство справъ внутрѣшныхъ радникови намѣстництва д ровн Чесн. Невядомскому.

— **Зъ Выдавничои Спѣлки.** Завтра, в пятницю о год. 10. засѣданє Надзираючої Ради, а о год. 11 — загальні збори Видавничої Спілки (в читальні Наук. Товариства ім. Шевченка). П. Т. Членів просить ся явитись як найчисленнійше з огляду на важні справи.

— **Пращанє професора Бодуена де Куртенѐ.** Въ краковскій читальни для жѣнокъ пращано 26 с. м. проф. краковского университету Бодуена де Куртенѐ, що уступивши зъ катедры славістики въ Краковѣ, ѣде до Петербурга. Исторія сего уступленя не конче чиста. Показала она, що у насъ въ Галичинѣ, не правдива наука и глибоке знанє дають кваліфікацію на университетску катедру, а скорѣйше протекція у верховодячои кліки. Проф. Куртенѐ, чоловѣкъ чесный, не хотѣвъити на руку краковскій кліцѣ станчиківскій, тому и навъ жертвою ей интриґъ. Такъ мимо своєи працьовитости и правдивого знання, мимо великихъ успѣхівъ въ обсягу своєи спеціяльности, проф. Куртенѐ мусѣвъ уступити, бо посмѣвъ свого часу пѣднести протестъ противъ гнилизны та неладу, якій водворили ся въ Галичинѣ наслѣдкомъ панованя польскои шляхты.

— **Зъ Улашковець** пишуть намъ: Зъ нагоды сегорѣчного ювілея на горѣ св. Іоана Хрестителя въ церкви оо. Василіянъ вѣдправить ся при участи Впр. Отцѣвъ деканату скальского осьмиднева місія духовна, котра розпочнесь дня 30. червня въ суботу вечеромъ, а закінчить ся въ день св. Іоана Хрестителя.

— Въ справѣ **читальнѣ въ Ростокахъ** дѣстали мы таке письмо: Въ ч. 116. „Галичанина“ була помѣщена заява о. Л. Ковбляньского, пароха въ Ростокахъ, вѣдносяча ся до ростоцкои читальнѣ; заявы тои годѣ лишити безъ вѣдповѣди. Правдою є, що читальню „Просвѣты“ заложено безъ „содѣйствія“ о. Л. К-ого. Єще передъ двома роками просили громадяне о. Л. К-ого, щобы заложивъ имъ читальню; але о. Л. К. сказавъ: „Вамъ читальнѣ не потреба!“ Коли-жь громадяне дѣждались такого щирого чоловѣка, якимъ є тамошный учитель п. Гарматѣй, удались до него зъ тою самою просьбою, а той не сказавъ имъ: „вамъ не треба читальнѣ“, а щиро взявъ ся до дѣла. Має ся розумѣти, що тымъ разомъ помінено вже о. Л. К-ого, бо по що-жь когось денервувати читальнею. Показує ся зъ того заразомъ, що неправдою є, будьто бы читальню заложено, якъ пише Л. К., „на усиленное желаніе одного великого политика изъ Львова, такъ лишь, щобъ существовала на паперѣ“. Неправдою є, будьто бы „основанная въ Ростокахъ читальня вызвала лишь роздоръ въ громадѣ“. Чи може о. Л. К. уважає то за роздоръ, що вѣддѣлено здорове зерно вѣдъ кукѣлю? Що-до роздору и деморалізациі въ громадѣ, то нехай о. Л. К. ударить ся въ груди и спытає ся своєи совѣста: хто винень? А знають о тѣмъ и судъ и консисторія, знає и цѣла околиця. Лучше нехай о. Л. К. не рухає тыхъ роздорівъ, бо за 12 лѣтъ въ Ростокахъ тѣлько насѣявъ всякого зерна-лиха, що сохрани Боже миръ людскій вѣдъ града, огня и войны, и пѣдъ такого зерна! Неправдою є, будьто бы „во время ея открытія позволилъ себѣ даже меншій политикъ подстрекати прихожанъ вротивъ мене..., бо пѣдписаный, котрого власне о. Л. К. має на думцѣ, якъ и всюды въ сусѣдствѣ выливає на него слезы — въ часѣ отворенія читальнѣ особы о. Л. К-ого зовсѣмъ не тыкавъ. Хиба о. Л. К. уважає за „подстреканіе“ проти себе ось тѣ слова высказаній въ часѣ бесѣды: „Суть люде, котрій волять хлопа темного, бо скорше можуть его выкористати, зъ него шкѣру дерти.“ Коли о. Л. К. тѣ слова вѣдносить до себе, то ґратулюю, бо въ такѣмъ разѣ хиба саме почуває ся до того, що належить до тыхъ, котрымъ на руку темнота хлопска. Вкѣнци и се неправда, будьто бы „слушатели“ запротестували проти моєи бесѣды; противно дуже радій були усѣ „слушатели“, а васъ, отче, лишe хтось надувъ, коли таке вамъ наговоривъ. — *Петро Побѣгущій*, учитель въ Бѣлобережцѣ

— **Нѣчь до спаня!** подумавъ собѣ бурмістръ зъ Бѣбрки Полльо, смер. ц. к. майоръ и рѣшивъ завести въ своѣмъ мѣстѣ такій „орднокъ“, якъ въ касарни: прійде 9 година, затрублять на зорю, то „всѣ мужа“ лягай спати и по мѣстѣ не смѣй волочити ся! Дня 31. мая о 11½ адъюнктъ податковый п. Ґ. вертавъ домѣвъ изъ мѣского касина. Ажь тутъ въ серединѣ мѣста обскочили его мѣсній поліцаї и далѣ тягнути до „Фурдаґарнѣ“, бо панъ майоръ казали, що по 9 годинѣ по мѣстѣ ходити не вѣльно. На нѣчо не придала ся легітимація, анѣ перекази зѣ стороны адъюнкта, ажь коли на его крикъ наспѣли его товарищѣ, повело ся имъ выдерти п. Ґ. зъ рукъ „сторожѣвъ безпечности“. На другій день п. Ґ. ходивъ зъ жалобою до бурмістра, але сей вѣдправивъ его зъ нѣчимъ, заявивши, що въ мѣстѣ мусить бути порядокъ. Справу передано судови. На засѣданю громадскои рады интерпельовано про се бурмістра, однакъ вѣнъ не давъ нѣякихъ поясненъ.

— **Жидоватѣлость мѣскои рады у Львовѣ.** О роботы ремѣсничій около мальованя стѣнъ въ новѣмъ польскѣмъ театрѣ внесло 11 майстрівъ христіянъ свои оферты, але роботу дѣставъ жидъ Флекъ, хочь его оферта була высшою о 102 зр. вѣдъ прочихъ офертъ. Покривджені майстры христіянськи стараютъ ся о порушенє сеи справы въ радѣ мѣскѣй, щобы довѣдати ся, хто зъ радныхъ протегує такъ жидівъ. Дарма робота! Якъ учить практика, то найлучшій „католики“ польскій вмівають погодити ся зъ жидами, а особливо пѣдчасъ всякихъ выборівъ. Та-жь се загально вѣдомо, що пр. въ центральнѣмъ комітетѣ выборчѣмъ поббчь найлучшихъ „католиківъ“ зѣ шляхты и лат. каноніківъ засѣдають и рабины та якось годять ся, а що-жь доперва говорити о радныхъ м. Львова, котрій свои мандаты завдячують въ бѣльшѣй части жидівскѣй протекціи и жидівскимъ голосамъ. Такъ якъ о давнѣй Польщи говорить исторія, що „Polska nierządem stała“, то о теперѣшнѣй Польщи смѣло можь сказати, що „Polska żydami stoi“!...

— **Огнѣ.** Дня 19 с. м. згорѣло въ *Негрибцѣ* [пов. перемыского] 7 загородъ, вартости звыжь 20.000 кор. — Въ *Татарахъ* [пов. самбірского] згорѣло 11 загородъ, вартости 15.000 кор., а въ *Рѣпницяхъ* [пов. бучацкого] внало жертвою огню 5 домівъ, вартости 4.000 кор.

— **Ротмістръ и графиня.** У Вѣдни вѣдбула ся пятиденна сенсаційна розправа противъ свѣтового обманця Йонаша, родомъ зъ Тернополя и его жѣнки. Вѣнъ удававъ ротмістра, а она графиню. Понадували они богато особъ въ сей способъ, що оголошували въ дневникахъ „найлучшу методу выграня грошей въ Монаку.“ Йонашъ злапавъ на се богато легковѣрныхъ, котрій повѣрили ему свои грошѣ, ѣздили зъ нимъ до Монаку, звѣдки вернули зруйновані. Мѣжь ними були и такій, що фальшували векслѣ для роздобутя гроша, а теперь вѣдсѣджують за се въ кримінали. Йонашъ вынаходивъ также „міліонові партіи“ и посередничивъ въ сопружествахъ. Бувъ также факторомъ знаныхъ двохъ гуляківъ гр. Борковского и кн. Ив. Сапѣ и. За се все засуджено Йонаша на 7 лѣтъ, а его жѣнку на 2 роки вжконт взяниць.

— **Уперта наречена.** Недавно вѣдбувало ся въ Коммерціль въ Голяндіи вѣнчанє. Всѣ приготовленя були вже поробленій, ажь ось въ послѣдній хвили настала несподѣвана перешкода. Пѣдчасъ вѣнчаня не хотѣла молода сказати, що має добру волю и що нѣхто ей не змушує, лише на поставленє ѣй питанє разъ и другій заперечила. Молодый-здивованый не мало тымъ опоромъ своєи нареченои наговоривъ ѣй, що знавъ, и покинувъ. Але бо ажь тогды молода стала каяти ся. Стала шукати за нимъ и наконець вѣдшукала та упросила его, щобы вѣнъ таки повѣнчавъ ся въ нею. Молодый остаточно приставъ на то и за три днѣ станувъ знову зъ нею пѣдъ вѣнець. Та ба, коли молоду напала знову якась примха и она зробила знову такъ само, якъ за першимъ разомъ.

— **Довгѣсть житя пѣсля становъ.** Становє занятє дуже вилывае на довгѣсть вѣку. Таблицѣ, складеній въ тѣмъ напрямѣ, выказали розмѣрно найвысшій вѣкъ у людей духовного стану, бо вѣдъ 60 до 65 лѣтъ, дальше идуть лѣсничій, рѣльники и огородники, отже люде, займаючій користне суспѣльне становиско черезъ те, що працюють на вѣльнѣмъ воздусѣ. Дальше вѣдношенє есть слѣдуюче: на 100 особъ мужеского пола половина дожила такого вѣку: духовній 67 роківъ, лѣсничій 65, огородники 63, рѣльники 62, урядники 59, войсковій 58, купцѣ 57, правники и артисты 55, учителѣ 54, лѣкарѣ и рѣзники 53, пекарѣ 51, пивоварѣ и теслѣ 50, шевцѣ 48, мулярѣ 47, шлюсарѣ и ковалѣ 47, столярѣ и малярѣ 46, нитроліґаторы 46, кравцѣ 45, камѣнярѣ и друкарѣ 40 лѣтъ.

— **Убійство въ сварцѣ.** Пѣдъ тымъ заголовкомъ подана була въ ч. 131. „Дѣла“ новинка, а теперь пишуть намъ въ сѣй справѣ зъ Калуша: Убійникъ Даниїлъ Фростъ є то славный аґітаторъ при всякихъ выборахъ, а вже незрѣвнаный бувъ вѣнъ въ рр. 1895 и 1897. Отъ якими то людьми послугують ся у насъ звѣстній круги при выборахъ. Поминувши, що межи аґітаторами зъ р 1895 и 1897 богато було такихъ, що повыходили зъ криміналу, теперь вже третій въ нихъ идe до криміналу. Не знати, чи славный Совиньскій дуже жалуе за тыми людьми, що такъ сердечно братавъ ся зъ ними пѣдчасъ выборівъ!

— **Дрѣбнѣ вѣсти.** Президентъ высшого суду краєвого д-ръ Тхуржницкій перервавъ візитацію суду въ Сяноцѣ и выѣхавъ до Вѣдня, щобы яко таѣный радникъ цѣсарскій взяти участь въ торжествѣ присяги архикняза Франца Фердинанда. — У Львовѣ вѣдбуваютъ ся вѣдъ недѣлѣ кѣньскій перегоны, а закінчуть ся въ пятницю [29 с. м.]. Не даромъ кажуть: „якъ не шалѣти, коли приступае!“ — Гр. Ив. Шептицкій зъ Прилбиць коло Яворова [отець епископа станиславѣвского] именованый членомъ центральнои комісіи для розслѣджуваня и консерваціи историчныхъ памятниківъ. — Выдѣль лѣкарскій университету въ Краковѣ вѣдкинувъ габілітаційну працю д-ра Фр. Кришталовича, бо була написана — по нѣмецки, а навѣть не квестіонувавъ ей вартоста науковон. — Коломыйска школа деревного промыслу, котра на парискій выставѣ въ павільонѣ галицкѣмъ выставила меблѣ въ гуцульскѣмъ стилю, дѣстала зъ Парижа замовленя на два такій крѣсла. — На Угорщинѣ въ днях 21 до 23 с. м. лютили ся страшній тучѣ, що наробили богато шкоды; не обійшло ся такожь безъ жертвъ въ людяхъ.

Посмертній ✠ оповѣстки.

О. Исидоръ Єзерскій, гімназіяльный катихитъ въ Золочевѣ, упокоивъ ся дня 24 с. м. въ 53 роцѣ житя, а 29 священьства. Покійный бувъ щиримъ народовцемъ и займавъ ся радо усѣми нашими справами. Бувъ членомъ народныхъ товариствъ и довгій лѣта стоявъ на чолѣ золочівскои філіи „Просвѣты“. Въ послѣдныхъ часахъ вѣдтягнувъ ся вѣдъ народнои роботы задля недуги та родинныхъ нещасть, що тяжко его вразили. Кромѣ політичнои та просвѣтнои роботы, займавъ ся такожь письменствомъ и подшивъ кѣлька переводівъ зъ нѣмецкои та польскои на нашу мову. Сі переводы друкували ся въ бібліотецѣ найзначнійшихъ повѣстей „Дѣла“ та у фейлетонахъ сеи часописи и „Руслана“. Покійный подшивъ вдову и троє нелѣтныхъ дѣтей. Вѣчна ему память!

Наука, штука и література.

— **Коштомъ Ихъ Преосвященьства Кира Андрея** выйшла друкомъ книжочка: „Вечерня, єи значѣнє и псальмы въ нѣй помѣщенѣ“. Є се частинка обемистои працѣ о. Слюсарчука, „псалтырь розширена въ дусѣ хр. молитвы и богослуженя церк.“, котра для недостачѣ фондівъ не могла бути надрукована. Призбираній грошѣ зъ розпродажи книжки „вечерня“ мають послужити до розпочатку друку цѣлои псалтири, котра могла бы много морального хѣсна народови принести, а Душпастырямъ ихъ працю въ напрямѣ релігійнѣмъ уленшити.

„Вечерна“ мѣстить въ собѣ обширне, гарне и сердечно написане одобренє цѣлого дѣла Преосвященымъ Ецископомъ; поученя про значѣнє вечернѣ; дословный перекладъ дотычныхъ псальмівъ, а заразомъ и розширене мысли, такъ що цѣлый псаломъ выходить одноцѣлною молитвою, для кождого зрозумѣлою. Сеся книжочка надавалась бы дуже на премію при испытахъ и взагалѣ заслугує на то, щобы Всеч. Клиръ и ин. Пѣвцѣ церк. занялись щиро скорымъ ей розширюваньемъ. Цѣна 30 сот. або 15 кр. Удаватись зъ замовленьемъ на адресу: О. Слюсарчукъ, Ключівъ Великій, почта Печенѣжинъ.

— **Календарь.** На днях дѣставъ я зъ почты брошурку „Зерна горушичны изъ сѣменца Камянина“ и дѣйшовъ що Камянинъ есть д-ръ Малинякъ, парохъ Сливницѣ, п. Красѣчинъ. Брошура сама собою не лише поважна, але интересна; тому хочу я пѣзнакомити Шчт. читателѣвъ „Дѣла“ зъ короткою розправою въ нѣй пѣдъ заг. „Календарь“.

По короткѣмъ поясненю, що называють люде календаремъ, зъ покликомъ на фильс. Пальмієрого та Бальдиноттого, обговорює авторъ причину нерѣвности числення. Дальше выпроваджує коротку ґенезу числення Юліяньского и Ґреґоріяньского и приходить до заключеня, що оба числення не є аподиктично точній, однакъ признає высшѣсть Ґреґоріяньскому — не такъ по причинѣ реформы, якъ предвиджеными звычайными зарядженями *ἐμβολιμαῖς*.

Рѣчь однакъ, на котру я хочу звернути увагу, лежить въ сѣмъ. Авторъ радить, щобы мы Русины почули ся разъ на стѣлько дозрѣлымы, щобы або розстати ся зъ календаремъ Юліяньскимъ або въ добру пору сказати важне слово. Наведу хоть кѣлька слівъ зъ брошуры (сторона 21). „Въ Россіи будетъ рѣшенъ положительно разъ подвинутый вопросъ. По довершеномъ событіи — мы нлъ останемъ и календарски кругомъ „самостѣйнымъ народикомъ“ илъ пріймемъ безрозлично Ґреґоріяньске числение, нбо послѣдовати „схизматическому“ былобы новое анаѳема“.

Хотяй гадка не нова, то все таки заслугує на те, щобы нашій духовній власти порушили разъ ей и дали свѣтлымъ мужамъ рѣчь пѣдъ розвагу, якъ бы позбути ся тыхъ похибокъ, котрій справдѣ не свѣдчать про нашь поступъ, тымъ бѣльше що на сѣмъ анѣ нашь обрядъ анѣ наша церковь нѣчого стратити, а противно много позыскати можуть. Бо обрядъ нашь має силу въ своѣй красѣ а церковь въ своимъ священьствѣ.

Не меншои ваги суть и прочій короткій начерки, хоть можна бы декуды инакше думати: Звертаю увагу Всч оо. читателѣвъ „Дѣла“ на сю справу длятого, що прочитавши сю брошуру, можна себе переконати, що коли щось есть добре, то не потребує выйти конечно вѣдъ Нѣмцівъ, але може мати початокъ свѣй и въ Славяници. А Всч. автора прошу обробити сю тему обширнѣйше и подати начеркъ своєи гадки. — *Яковъ Зробекъ*, пароxъ.

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— **Именованя.** Намѣстникъ именувавъ концепістівъ намѣстництва: Як. Кульчицкого, Еман. Бохеньского, Каз. Погорецкого, д-ра Влад. Гавриньского и Іос. Несьоловского повѣтовыми комісарими, а концептовыхъ практикантівъ намѣстництва. Євст. Льореновича, д-ра Пет. Варшаньского, Маріяна Камѣньского, Едм. Юристовского, д-ра Богусл. Свольксна, Юст. ґр. Лося и Витол. Годлевского концепістами намѣстництва. Дальше именувавъ намѣстникъ концептового практиканта намѣстництва Тад. Котовича и почтового офіціяла Стан. Свѣдерского поліційными концепістами въ статѣ дирекціи поліціи у Львовѣ. — Президія краєвои дирекціи скарбу у Львовѣ именувала комісара сторожи скарбовои Щепп. Козьорадского старшимъ комісаремъ въ IX. рангѣ, а поручника Влдс. Фрідмана комісаремъ сторожи скарбовои въ X. рангѣ.

— **Перенесеня.** Дирекція почтъ и телеґрафівъ у Львовѣ перенесла управителя почтового Мар. Ястшебского изъ Скалы до Станиславова, а адъюнкта будовництва Артура Славу зѣ Львова до Стрыя, поручаючи ему управу тамошнои секціи телеґрафічныхъ проводівъ.

Телеґрамы.

Вѣдень 28 червня. Хотекѣвна выйшовши замужь, одержить титулъ княгинѣ Гогенберґъ. Шлюбъ вѣдбуде ся въ Райхштадѣ дня 30 с. м.

Прага 28 червня Narodni Listy надѣють ся, що ґр. Хотекѣвна, походячи зъ ческои родины буде мати вплывъ на свого чоловѣка, яко на будучого цѣсаря. Коли бы архикнязь Францъ Фердинандъ поселивъ ся на Градчинѣ въ Празѣ, скрѣпивъ бы ся союзъ, що лучить Чехівъ зъ Австрією.

Будапештъ 28 червня. Опозиційна праса обговорюючи присягу архикняза Фердинанда, стає на тѣмъ становиску, що для Угорщины и се цѣлкомъ новою рѣчею. Угорщина цѣлкомъ не знає моґанатичного подружя, анѣ его наслѣдківъ. Присяга архикняза є змѣною конституціи и не полагодить ще справы наслѣдства престола.

Трієстъ 28 червня. Тирольскій Італійцѣ ухвалили въ соймѣ розпочати обструкцію, коли бы не увзглядненo автономічныхъ бажань Італійцівъ. Обструкцію ухвалено мимо ухаги одного зъ присутныхъ, що численій послы-священники пѣдъ нѣякимъ условѣмъ до обструкціи не прилучать ся.

Лінцъ 28 червня. Въ околици мѣста рѣльничій роббтники урядили стрейкъ, домагаючи ся пѣдвысшеня дневнои платнѣ зъ 40 на 46 кр.

Будапештъ 28 червня. Въ Космѣ выбухнувъ стрейкъ рѣльничихъ роббтниківъ. Управителя добръ, котрый мавъ посередничити мѣжь роббтниками а властителями, роббтники убили. Жандармерія арештувала богато людей.

Лондонъ 28 червня. Буры ударили на роббтниківъ, котрій працювали пѣдъ Кронштадомъ. Двацять роббтниківъ убито а 200 полонено.

Капштадъ 28 червня. Арештовано двохъ членівъ законодатного збору Боту и Завера пѣдъ закидомъ державнои зради.

Надѣслане.

Д-ръ Антоній Роицкій
(Берґеръ)

Спеціялістъ для недугъ шкірныхъ и венеричныхъ недугъ жѣночихъ и мѣхуровыхъ, лѣчить методою досвѣдченою, довголѣтнею. Такожь Панѣвъ на вѣдъ Lindeviseu парою.
Ординує вѣдъ 9—11 рано пополудни вѣдъ год. 4—6.
На жадане лѣки можуть бути выдані въ аптики въ дискретный способъ. — Порадникъ почтою 1 зр. 20 кр. — Львовъ ул. Зиморовича ч. 5. 167

ЗМѢНА МЕШКАНЯ.

Вѣдъ 10 лѣтъ истнуюче ЗАВЕДЕНЄ ДЕНТИСТИЧНО-ТЕХНІЧНЕ Б. БЕРҐЕРА перенесено до пасажу Гавсмана ч. 8. Тамже выготовляє ся штучнѣ зубы и щоки, пѣсля найновѣйшихъ системівъ въ найчу, а золотѣ безъ вѣдлѣвки, також всякій репарація, входячій въ кругъ дентистики технічнои. При помочи найвытравнѣйшихъ помѣчничихъ онъ заграничныхъ выготовляє всякій роботы пѣдъ ґарантією по дуже низькихъ цѣнахъ. 110 41—144

Заведенє отворене цѣлый день.

Всякѣ купоны
и выльосованѣ папиры вартостнѣ 874 (1)
выплачує безъ потрученя провізіи або коштівъ
КОНТОРА ВЫМѢНЫ
Ц. к. уприв. Галицкого акційного
Банку ґіпотечного.

ПЕРЕКАЗЫ
на Варшаву, Берлинъ, Парижъ, Лондонъ
выдає
СОКАЛЬ и ЛІЛІЕНЪ
банковый Дѣмъ и контора вымѣны у Львовѣ.
Порученя зъ провінціи выконують ся вѣдворотною почтою. 7 (1.)

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ
Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Ґіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручає въ великѣмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, дальковиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґа, тасьмы мѣрничій, піочы, лібелѣ манометры и т. п.
Уряджене дивѣнківъ електричныхъ.
Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Вода фіялкова

усуває зъ лица прищѣ, лишаѣ, угры, сѣдане и лущене шкѣры, выгладжує морщины и вѣ сповнну. Вѣдсвѣжує, выбѣлює и вынѣжнює лице.

Цѣна 2 кор.

5

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ

Львовъ: склепы власнѣ: ул. С нястуска 25, ул. Галицка ч. 11. Краковъ: Сукенницѣ ч. 20. Чернѣвцѣ: Рынокъ ч. 2. Перемышль: Фран цішканьска ч. 24

ТЕОФИЛЬ КОНСТИНЬСКИЙ

артистъ-жакеръ

мешкаю 20 лѣтъ у Львовѣ, принимаю загально, що находить въ украсу церковну и просятъ уклѣнно Выс. Пр. Духовенство о занотованє адресы до дальшихъ услугъ въ искуствѣ

Львовъ, улиця Краковска число 20. 205

ТОМАСИНУ

(*Thomas-Schlacken*)

поодинокими мѣшками á 100 К° по цѣнѣ вѣдповѣдаючѣй процентовому содержаню квасу фосфорового куповати можна въ складахъ 226

„Народнои Торговлѣ“

въ Станиславовѣ, Перемышлю, Рогатинѣ и Золочевѣ.

КАВУ

лучшу въ тонкихъ ворочкахъ 5-кілевыхъ по цѣнахъ 11 зр., 10 зр. 50 кр., 10 зр., 9 зр. franco и ниже.

Токай куранційный

въ фляшкахъ ½ літровыхъ по 3 зр. и 2 зр. Самородный по 1 зр. 20 кр.

Конякъ французкій

въ фляшкахъ ¼ літровыхъ по 5 зр. 4 зр. 20 кр.

Мѣдъ питный

по 80 кр. за фляшку ¾ літрову

поручає

Народна Торговля.

20 70—0

БРЫНДЗЯ ГОРСКА

що дня свѣжа пачка 5 кільогр. 2 зр. 28. **Буліонъ** по 5 зр., 6 зр. 7·50 и 10 зр. кільогр. **Пѣвгуски** на сыро до ѣдженя, знаменитѣ на прогулки 2 зр. кільогр.

Двѣръ Лапшинъ Бережаны.

317 5—5

„ДО ЗАМѢНЫ парохія Перерѣвъ вѣдъ Коломыею, стація loco (Матіевцѣ) 80 моргѣвъ доброго поля по бѣльшѣй части двопокосовыхъ сѣножатей, 459 зр. пенсіи, передъ хатою 250 моргѣвъ вепѣльного зъ громадою пасовиска и пр. За парохію гѣрску въ діецезіи Станиславѣвской изъ взглядѣвъ санітарныхъ“. 324 2—10

На будовельный сезонъ!

Тектуры до крытя дахѣвъ, **Плыты изоляційнѣ**, **Маса терова**, **Теръ погазовый**, **Теръ деревный**, **Смола асфальтована**, **Щѣтки** и пензлѣ до смаровання дахѣвъ **Цеяхи** до тектуръ, **Фарбы** олѣйнѣ на дахи, **Цементъ**, **Гіпсъ**, **Карболіневмъ**, **Антімерулѣонъ**, **Вапно** гідравлічне, **Фарбы фасадовѣ** и т. д. и т. д. поручає 305

Альойзій Гібнеръ, Львѣвъ, Ринокъ 38.

Найзнаменитшихъ

½ кіл. цукрѣвъ десеровыхъ, именно: помадки, чоколядки etc. зр. 1·20.

½ кіл. Бісквітѣвъ англійск. и Гербатникѣвъ зр. 1·—

½ кіл. кармелькѣвъ мѣшаных зр. ·75.

поручав що дня свѣжѣ

Г. ТРЕТЕРЪ

властитель паровои фабрики чеколады и цукрѣвъ

Львѣвъ, пл. Маріяцкій ч. 7 рѣгъ ул. Коперника.

Купуймо знаменитѣ выробы власнѣ, прочь зѣ спроваджуваню тандитою! 103

На сезонъ купелевый

пречоручав:

Печѣнку сѣрчану,
Зелѣзный кулѣ,
Камѣнну сѣль,
Морску сѣль,
Соду,
Екстрактъ сосновый,
Екстрактъ зъ ялиць,
Спиртъ конѣферовый,
Мыло конѣферове,
Сѣль франценсбадску,
Сѣль ивоницку,
Сѣль карльсбадску до купелѣ,
Сѣль карльсбадску до заживанн,
Сѣль маріенбадску,
Сѣль моршиньску до купелѣ,
Сѣль римановску до купелѣ,
Сѣль рабчаньску до купелѣ,
Лугъ франценсбадскій,
Губки и т. п.

Альойзій Гібнеръ

Львѣвъ ринокъ 38.

305 8—?

ЖЕГЕСТѤВЪ

въ Галичинѣ надъ Попрадомъ

зелѣзница, почта, телеграфъ въ мѣсци

Найсильнѣйша щава зелѣзиста. Купелева пора тревае вѣдъ 20 мая до кѣнца вересня. Купелѣ боровинновѣ, зелѣзистѣ, гідропатичнѣ и попрадовѣ.

ВОДА ЖЕГЕСТѤВСКА

находить ся у всѣхъ великихъ складахъ мінеральныхъ водъ.

Лѣкарь ординуючій: **Д-ръ Володиславъ Мікуцкій,** 6. асист. клін. гінек. унів. Ягайл. 288 16—20

Пошукує ся

вителигентнов управителькы дому въ середныхъ лѣтахъ и домового учителя для 7 лѣтного мальчика. — Адресъ: A. C. poste restante Лѣмна.

314 4—4

ТУТКИ цигаретовѣ 1000 штукъ за 1 зр., поручає Ант. Мазуркевичъ, Львѣвъ, Скарбкѣвска 7.

Товариство „Просьвіта“

при зближаючих ся іспитах в школах народнях подає до відомости Сьвітл. Рад Шкільних, Впов. сьвященників, катихитів, учителів і родичів, що книжки накладу товариства, призволені краєв. Радою шкільною на преміі для учеників, красно оправленні, можна купити

в канцелярії товариства Ринок ч. 10,

по слідуючій цінї:

Розказки про сили природи	40 сот
Оповіданє о житю св. Бориса і Гліба	40 „
Повістки для дітий	54 „
Сестра	80 „
Байки	44 „
Історія Руси ч. I.	50 „
Історія Руси ч. II.	46 „
Лен і коноплі	48 „
Про живопдоти і ліси	40 „
Вен'ямин Франклін	32 „
На досьвітках	44 „
Серед ледового моря	50 „
Житє сьв. великомученика і лікаря Пантадеймона	40 „
Дрібна птиця господарска а велики гроші	40 „
Відкритє Америки	44 „
Звірята шкідні і пожиточні	84 „
Кирил і Методий	44 „

Молитвеник народний (великий) по ціні 1 к. 80 сот., 2 кор. 40 сот. 3 кор. 20 сот., 3 кор. 60 сот.

Шкільною правописию:

Фіялкиця і Сахара	44 сот.
Повістки (Тіточка Ганна і два старші бѣгомільці)	86 „
Житє сьв. Отця Николая	40 „
Пасіка	70 „
Молитвеник народний (звичайна оправа)	60 „
Молитвеник народний (дучша оправа)	80 „

Хвалите Господа з Небес (великий молитвеник по ціні 1 кор. 80 сот., 2 кор. 40 сот., 3 кор. 20 сот., і 3 кор. 60 сот.

Всякі замовленя висилають ся скоро і точно.

Гармоніюмъ

до науки спѣву

дуже тревалои конструкції

поручає

ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ

у Львовѣ. 94

Позѣсталѣ по Товарист. Гандлевѣмъ

запасы

РѤЛЬНИЧИХЪ МАШИНЪ

выпродуе по зниженыхъ, цѣнахъ

Львѣвске Бюро гандлеве

при ул. Костюшка ч. 4. 221 27—39

АДОЛЬФЪ КАМПЕЛЬ

Львѣвъ, ул. Городецка ч. 3.

фабрика выробѣвъ цементовыхъ.

Репрезентація Австр. Тов. акц. фабрики Портляндъ цементу въ Щаковѣй. Тов. акц. фабрики вапна гідравл. для фасадъ въ Кальтекляйтгебенъ [Kaltenleutgeben]

Складъ руръ бетоновыхъ и пѣдлогъ цементовыхъ власного выробу, такожъ портляндъ-цементу, вапна гідравлічного, вапнив скалистого, гіпсу, цегодъ и огнетревалыхъ плытъ, асфальтовои папы дахѣвои, асфальтовыхъ плытъ изоляційныхъ, пѣдлогъ и руръ штайнгутовыхъ для кльоакъ, канадѣвъ, водопроводѣвъ, дахѣвокъ, лупку, насадъ, плытъ коминовыхъ, печій кафелювыхъ и тростины суфітовои, а такожъ инжихъ матеріядѣвъ будѣвляныхъ, ручачи за ихъ доброту.

Пѣдприємство роботъ бетоновыхъ, укладане помостѣвъ и крытя дахѣвъ дахѣвкою, лупкомъ, папою огнетревалою и деревянымъ цементомъ [Holzcement] по умѣреныхъ цѣнахъ.

ТЕЛЄФОНЪ ч. 460. 121

Цѣс. корол. упр.

Рафінерія спіритусу, Фабрика руму, лікерѣвъ и оцту

Юлія Миколяша Насѣдникѣвъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручає старѣ горѣвки польскій, розолісы, лікеры, румы правдивѣ зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bouquet“ на наливки, такожъ правдивый оцетъ спіритусовый. 366 25—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1 — и улиця Коперника ч. 9.

Ч. 1254/900.

КОНКУРСЪ.

Согласно съ рѣшеніемъ Общого Собранія членовъ русского народного Института „Народный Домъ“ во Львовѣ отъ 26 ноября (8 декабря) 1899 года, постановилъ Управляющій Совѣтъ сего же Института розширяти дотеперѣшнюю институтскую гимназіяльную бурсу, посредствомъ уквалифікованныхъ къ тому лицъ, съ началомъ 1900/1901 школьного года въ тотъ способъ, що въ тую же бурсу будутъ приниматися также и за оплатою сыны русскихъ родителей подъ слѣдующими условіями:

1) На 1900/901 школьный годъ примѣститъ „Народный Домъ“ двадцать воспитанниковъ школъ гимназіяльныхъ или реальныхъ въ розширенной бурсѣ.

2) Мѣсячная плата за пропитланіе съ примѣщеніемъ выноситъ 41 корону отъ одного воспитанника. — За обученіе школьнымъ предметамъ посредствомъ особыхъ инструкторовъ платится условленная сума отдѣльно, — науку же пѣнія нотного и ритуального и другихъ домашнихъ предметовъ побираютъ воспитанники безплатно.

3) Просити о принятіе сыновъ или пупилловъ могутъ только ихъ родители или опекуны. Относительныя прошенія слѣдуетъ вносити въ Управляющій Совѣтъ русского народного Института „Народный Домъ“ во Львовѣ, Театральная улица Ч. 22, II. поверхъ, найдальше по день 12 (25) іюля 1900 года.

4) Для розширенія бурсы нужно необходимо такихъ двадцать воспитанниковъ, которыи бы вполнѣ условіямъ конкурса удовлетворили, и отъ того условія зависитъ розширеніе той же бурсы, такъ якъ при меньшемъ числѣ кандидатовъ розширеніе бурсы ніякъ не могло бы послѣдовати.

5) Принятый долженъ имѣти, передъ введеніемъ его въ бурсу, по крайней мѣрѣ 6 паръ бѣлья, 4 простирала, 4 пошевки, 4 ручники, 2 пары обуви, отвѣтное зимовое и лѣтнее, законами школьными предписанное убранство и средства на книжки и прочіи школьныи потребности, — поступающій же въ I-й классъ середнихъ школъ, сверхъ того еще гроши на вичесовое, на научное и на прочіи школьныи потребности, а кромѣ того сложити на руки настоятельства бурсы квоту 10 коронъ на покрытье эвентуального умышленного поврежденія инвентаря.

6) Просящій долженъ покликатися на предлежащій конкурсъ и заявити, що съ опредѣленіями того же вполнѣ соглашается и обязуется оставити своего сына или пупилла на цѣлый 1900/1901 школьный годъ въ реченной бурсѣ. — Также долженъ просящій опредѣлити точно свое мѣстопребываніе и послѣдыюю почту и добавити къ прошенію почтовую марку на 45 гелеровъ.

7) По 25-мъ (нов. ст.) іюля 1900 года получатъ просящіи извѣщеніе отъ Управляющого Совѣта „Народного Дома“ во Львовѣ, принято ли относительного кандидата въ бурсу или нѣтъ.

Отъ Управляющого Совѣта Института „Народный Домъ“.

Львовъ 12 (25) іюня 1900 года.

332 1—3 *Д-ръ Іосифъ Делькевичъ.*

Розкладъ ѣзды поѣздѣвъ зелѣзничихъ, важный вѣдъ 1 мая 1900.

вѣсля часу середно европейского [вѣзнѣйшого о 3.. мінут вѣдъ часу львѣвского].

посп.	особ.	до Львова (головный дворець)	посп.	особ.	зѣ Львова (головный дворець)
приходять о годинѣ			вѣдходить о годинѣ		
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Борыслава (Сколього вѣдъ ½ до ¹⁰/₉)	12·40		До Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
12·20		„ Черновець, Ицканъ, Констанцы, Букарешту	2·51		„ Ицканъ, Черновець, Станиславова, Букарешту, Констанцы
2·31		„ Кракова, Орлова, Н. Санча, Тарнова, Ясла, Ряшева, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Вѣдня		4·10	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Хирова, Самбора
				5·45	„ Бруховичъ (вѣдъ ¹³/₉ до ¹⁶/₉ що дня)
	3·35	„ Пѣдволочискъ, Тернополя, Грималова, Коничинецъ		6·25	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Борыслава
	6·10	„ Кракова, Берлина Варшавы, Вѣдня, Тарнова, Ряшева, Риманова, Сянока, Перемышля		6·30	„ Пѣдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродѣвъ
				6·35	„ Станиславова, Пѣдвысокого, Потуторъ
	6·20	„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина	6·30		„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Берлина, Любачева
	6·4	„ Бруховичъ (що дня вѣдъ ³¹/₉ до ¹⁶/₉)		6·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Хирова, Шпеворска, Розвадова, Стружа, Тарнова
	7·4	„ Янова			
	8·—	„ Тернополя, (Красного, Бродѣвъ)		9·—	„ Сколього, Хирова, Калуша, (Лавочного вѣдъ ½ до ¹⁵/₉)
	8·05	„ Лавочного, Стрыя, Хирова, Сянока, Калуша, Пешту		9·15	„ Янова
	8·15	„ Сокаля, Равы рускои		9·25	„ Пѣдволочискъ, Бродѣвъ, Коничинецъ, Гусятина, Грималова, Козовои
	8·50	„ Кракова, Загбря, Лупкова, Перемышля, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Орлова, Тарнова		9·55	„ Черновець, Станиславова, Потуторъ
	11·45	„ Ряшева (Любачева, Ярослава, Самбора, Перемышля)		10·20	„ Сокаля, Белзця, Любачева, Равы рускои
	11·55	„ Станиславова, (Керешмезе, Потуторъ, Ходорова)		1·25	„ Янова (вѣдъ ½ до ¹⁴/₉ въ недѣлѣ и свята)
	12·55	„ Янова			
	1·15	„ Сколього, Стрыя, Калуша, Хирова (Лавочного вѣдъ ½ до ¹⁵/₉)	1·55		„ Пѣдволочискъ, (Кіева, Одесы, Бродѣвъ
1·35		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Тарнова, Ряшева, Розвадова, Пшеворска, Сянока		2·15	„ Бруховичъ (вѣдъ ¹³/₉ до ¹⁶/₉ въ недѣлѣ и свята)
1·45		„ Черновець, Ицканъ, Букарешту, Галацу, Ясъ, Гусятина, Станисл.	2·45		„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина
2·35		„ Пѣдволочискъ (Кіева, Одесы) Грималова, Гусятина, Тернополя, Бродѣвъ	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
				3·05	„ Стрыя (Сколього вѣдъ ½ до ²⁰/₉)
	3·14	„ Бруховичъ (вѣдъ ¹³/₉ до ¹⁶/₉ въ недѣлѣ и свята)		3·15	„ Янова (що дня вѣдъ ½ до ¹⁵/₉)
				3·26	„ Бруховичъ (що дня вѣдъ ¹³/₉ до ¹⁶/₉)
	5·40	„ Пѣдволочискъ (Кіева, Одесы), Грималова, Козовои, Бродѣвъ		3·30	„ Ряшева, Хирова, Перемышля, Любачева, Ярослава
	5·45	„ Кракова		6·10	„ Станиславова
	5·55	„ Черновець, Ицканъ Станиславова		6·13	„ Янова (вѣдъ ½ до ¹⁵/₉ въ будни днѣ, а вѣдъ ¹⁶/₉ до ³⁰/₉ що дня)
	6·00	„ Сокаля, Белзця, Любачева, Равы рускои		6·30	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Варшавы, Орлова, Тарнова
	7·24	„ Бруховичъ (вѣдъ ¹³/₉ до ¹⁶/₉ въ недѣлѣ и свята)		6·50	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Хирова, Калуша
	8·28	„ Янова (вѣдъ ½ до ¹⁵/₉ въ недѣлѣ и свята)		7·10	„ Тернополя, Бродѣвъ
8·40		„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Любачева, Сянока, Пешту, Перемышля		7·25	„ Сокаля, Равы рускои
				7·48	„ Бруховичъ (вѣдъ (¹³/₉ до ¹⁶/₉ въ недѣлѣ и свята)
	8·50	„ Бруховичъ (вѣдъ ¹³/₉ до ¹⁶/₉)		9·12	„ Янова (вѣдъ ½ до ¹⁵/₉ въ въ недѣлѣ и свята)
	9·25	„ Янова (вѣдъ ½ до ¹⁵/₉ що дня)		10·50	„ Черновець, Ицканъ
	9·45	„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Ясла, Пшеворска, Розвадова		10·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Пшеворска, Розвадова, Ряшева, Орлова, Тарнова
	10·—	„ Черновець, Ицканъ, Букарешту, Гусятина, Потуторъ, Керешмезе		11·—	„ Пѣдволочискъ, Бродѣвъ, Коничинецъ, Грималова
	10·15	„ Лавочного, Пешту, Хирова			
	10·30	„ Пѣдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродѣвъ, Коничинецъ			

На дворець Пѣдзамче

	3·12	Зъ Пѣдволочискъ, Тернополя		6·43	До Пѣдволочискъ, Кіева, Одесы
	7·40	„ Тернополя		9·42	„ Пѣдволочискъ
2·20		„ Пѣдволочискъ, Кіева, Одесы	2·06		„ „ Кіева, Одесы
	5·17	„ „ „ „		7·33	„ Тернополя
	10·12	„ „ „ „		11·28	„ Пѣдволочискъ

Зъ Пѣдзамча

ЗАМѢТКА: Нѣчна пора числить ся вѣдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ рана; нѣчнѣ поѣзды означенѣ обвѣдками. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницѣ державнои при ул. Красицкихъ ч. 5.

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець Иванъ Белей. Одѣчальный редакторъ Александеръ Борковскій. Папѣръ въ фабр. Черляньсконъ. Зъ друкарнѣ Инстит. ту Ставропігійского пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниляка

Ч. 135. Львовъ, Пятница 17 (29) Червня 1900. Рочникъ XXI.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и оцераты приймаютъ: у Львовѣ администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ Ал. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Калиньского 2; — въ Ярославю: Л. Кржановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ а Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за оцераты платятъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатковмъ

въ Австрій:	на границею:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 22 зр.
на пѣвъ року . . 8 зр.	на пѣвъ року . . 11 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 14 зр.	на пѣвъ року . . . 7 зр.
на чверть року . 3·50 зр.	на мѣсяць 1 зр. 20 кр.

Редакція, Администрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне застереженє. — Рекламаціи неопечатані вѣльні вѣдъ порта.

Неодинокє число коштуе 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошенія звычайні приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчного цинератового або за мѣсце в въ рубрицѣ „Надслане“ по 25 кр. в. в.

Подяки и инші донесенія приватні такожъ по 25 кр вѣдъ стрічка.

Похоронъ о. Пришляка.

Пишуть намъ зъ мѣста:

Похоронъ о. Пришляка вѣдбувъ ся вчера зъ полудня зъ кѣстницѣ шпитальнои и вызвавъ загальне обурене якъ середъ клиру такъ и свѣтскои публики рускои и польскои.

Блищій розслѣды не лишали нѣякого сумнѣву, що покѣйный впавъ лише пещасною жертвою хоробы ума. Вже передъ кѣлькома роками по скѣнченю богословія запавъ бувъ при складаню ригорозовъ въ ту слабость, и наслѣдкомъ того зборонили ему тогдѣ лѣкарѣ здавати дальші испыты. Въ послѣдныхъ часахъ по вѣдбутѣй инфлюенци вѣдновила ся та недуга и проявлялась великимъ роздразненемъ и анормальнымъ поведенемъ его. Причинялись до того и иншѣ обставины, якъ: нужда, секатуры деякихъ зверхникѣвъ духовныхъ (на котрыхъ часто жалувавъ ся) и грижа о дальше житє, бо занимане нимъ провізорично мѣсце людового катехита призначено вже кому иншому. Впрочемъ сконстатували тяжку хоробу мозгову цѣлкомъ на певно лѣкарѣ факультету медичного.

Вся публика, що мала нагоду пѣзнати покѣйного, вѣднесла ся до его выпадку зъ найбѣльшимъ сочувствомъ. Покѣйный вѣдзначавъ ся великою религійностію и способностями, и бувъ любленый яко добрый проповѣдникъ и знаменитый сповѣдникъ. Нещаслива его смерть вызвала тому загальный жаль.

Зовсѣмъ природно, що деякѣ священники, зѣбравши всѣ даній и оречене лѣкарске, удались до крил. Бѣлецкого, яко администратора дієцезіи, и просили о дозвѣлъ церковного похорону. Однакъ о. администраторъ мимо всякихъ представлень рѣшучо зборонивъ того. Не помогли и плачѣ прибувшихъ селянъ, рѣдныхъ покѣйного, и напѣръ вчерашнои сесіи консисторскои. Стануло вкѣнци на тѣмъ, що вчера о 6 год. вечеромъ мали зѣбрати ся численно парохіяне лычаковского передмѣстя обохъ обрядѣвъ, всѣ знакомі и молодѣжь шкѣльна коло кѣстницѣ шпитальнои, щобы вже безъ образѣвъ церковныхъ вѣдпровадити свого любленого пастыря до гробу.

Однакъ на пару годинъ передъ тымъ пустивъ хтось поголоску въ св. Юрѣ, що при такѣмъ опорѣ власти готовъ хто вѣзвати протестантского пастора и выкликати скандалъ. Крил. Бѣлецкій такъ перелякъ ся тымъ, що вѣднѣсъ ся заразъ до заряду шпиталя зъ вѣзваненъ, щобы безпроволочно похоронено покѣйного. Зарядъ сповнивъ се, и не повѣдомивши навѣть родины, велѣвъ еще передъ 5 годиною перевезти мощѣ на цмынтарь. Лишь случайно найшовъ ся въ послѣднѣй хвили кружокъ родины и вѣрныхъ. Та надъ гробомъ одержавъ покѣйный нагороду и признане, якихъ бы ему не оценъ зверхникъ позавидувавъ, а котра найшла щире одобрене въ цѣлѣмъ мѣстѣ. Въ браку священика и церковнои молитвы выступила въ послѣднѣй хвили одна сестрица церкви св. Петра и стала зъ плачемъ и въ ревныхъ словахъ пращати покѣйного.

„То злодѣявъ — голосила она мѣжь нашимъ — якъ Зѣму, Кржановского и др., ховаютъ зъ великими парадами и при довгихъ рядахъ духовенъства; а сего праведника, що навъ офѣрою свого званя и посвяченя, за котрымъ тысячѣ народа плачуть, ховаютъ безъ священика и украдки, щобы люде не могли навѣть проллати слезу на его гробѣ. Его осудили безъ милосердія тѣ, що самі еще не знаютъ, що зъ нихъ костями стане ся, куды они розточать ся, и якій проклоны надъ нихъ могилою понесуть ся“ и т. н. на адресу о. администратора.

По сѣмъ засыпано могилу и повѣсъ ся переражаючій плачъ зѣбраныхъ. Се звернуло увагу одного лат. священика, що вертавъ власне цмынтаремъ зъ якогось похорону; и вѣнъ приступивши близше, ставъ пытати о причину. Ему вѣдповѣли, що „похоронено тутъ священика мовъ бы якого пса, и не дозволено навѣть покропити его тѣла“. Священикъ успоконивъ рыдаючихъ людей и вѣдправивъ надъ засыпанымъ вже гробомъ свѣй похоронный молебенъ.

Сей фактъ вызвавъ въ цѣлѣмъ мѣстѣ справедливе огѣрченє. Такій поступокъ не мавъ тутъ нѣякого оправданя (якъ се признавъ загалъ клира и другѣ члены капітулы), а не причинять ся до пѣднесеня поваги нашои церковнои власти. На жаль мы видимо ажъ надто часто у нашого церковного начальства: зъ одной стороны крайне рабство передъ чужими верховодами, де бы свого достоинъства треба берегчи, — а зъ другои стороны надмѣрну строгость для своихъ пѣдвластныхъ, для котрыхъ любовь повинна бы мати мѣсце.

Въ интересѣ нашои церкви мусимо при сѣй нагодѣ сказати и се, що у насъ веде ся вѣдъ давна тая неправильность, що настоятель церковный (архіерей або и адміністраторъ, выйшовшій лишь зъ волѣ капітулы) присвоює собѣ у всѣхъ справахъ единый и выключный голосъ, а прочи капітула пѣддае ся тому безгласно мовь яке бездушне тѣло. Вчерашный фактъ повиненъ поучити, щобы члены капітулы оставили вже разъ свѣй сервілізмъ, зрозумѣли свои права и достоинъство и забирали у всѣхъ дѣлахъ поважный голосъ, якъ се интересъ церкви велить. Скорше може допустити ся якогось невластивого чину оденъ чоловѣкъ, якъ цѣлый соборъ!

Присяга архикнязя Фр. Ферд-нанда.

— —

Вчера передъ полуднемъ архикн. Францъ Фердинандъ зложивъ присягу въ присутности цѣсаря, тайныхъ радникѣвъ, кардинала Ґруши и дворскихъ достойникѣвъ. Передъ зложенемъ присяги цѣсарь выголосивъ до зѣбраныхъ свѣдкѣвъ промову, въ котрѣй заявивъ, що вѣдбуде ся торжественный актъ, котрый для панующого дому и для державы мае велике значене. Ґр. Голуховскій вѣдчитавъ роту присяги, котру архикнязь голосно повторивъ. Въ выгодошенѣй декларації архикнязь заявляе, що рѣшивъ оженити ся зъ Ґр. Софією Хотекѣвною и въ тѣй цѣли просивъ о дозвѣлъ цѣсаря. Цѣсарь давъ сей дозвѣлъ передъ заключенемъ подружя, покликуючи ся на домашній законы панующои родины, архикнязь уважае за свѣй обовязокъ стверднти, що его подруже зъ Ґр. Софією Хотекѣвною не е подружемъ рѣвнымъ (ebenbürtig) але морганатичнымъ и за таке разъ на всегда мае бути уважане. Зъ тои причины анѣ жѣнцѣ анѣ дѣтямъ зъ того подружя и ихъ наслѣдникамъ не належать ся анѣ права, анѣ титулы, анѣ знаки, анѣ привілеѣ и т. д, котрѣ належать ся рѣвнымъ жѣнкамъ и рѣвнымъ наслѣдникамъ, походячимъ зъ рѣвныхъ подружій. Спеціяльно оголошуемо и заявляемо, що нашимъ зъ наведеного подружя походячимъ дѣтямъ и ихъ наслѣдникамъ, зъ огляду на се, що не суть членами найвысшого дому, не прислугуе право до наслѣдства престола въ репрезентованыхъ въ радѣ державнѣй королѣвствахъ и краяхъ, отже такожъ въ дусѣ артикулѣвъ I и II закона зъ 1723 року въ краяхъ угорскои короны. Обозначуемо ся словомъ, що сей заявы нѣколи не спробуемо анѣ вѣдкликати, анѣ зробити щось такого, що стремѣло бы до ослабленя або знесеня силы обовязуючои нинѣшнои декларації.

Ґр. Голуховскій передавъ вѣдтакъ документъ архикнязеви, котрый его пѣдписавъ, а державный нотарь засвидчивъ его державною печаткою.

Угорскі дневники вже вѣдъ кѣлькохъ днѣвъ оспорюють важность доконаного акту, заявляючи, що Угорщину нѣчого не обходять родинні законы и звычаѣ панующого дому. Дневники крайнои лѣвицѣ въ що разъ острѣйшій способъ обговорюють справу довершеной вчера присяги наслѣдника престола. Угорщина не знае рѣзницѣ мѣжь рѣвными а морганатичными подружями. На Угорщинѣ нема такожъ закона, въ котрѣмъ було бы сказано, що угорскою королевою може бути лише архикняжна. Черезъ зложену присягу, Угорщина готова лишити ся безъ королевои.

§. 14.

Wiener Ztg. оголошуе цѣсарске розпорядженє, уповажнюче правительство на пѣдставѣ §. 14. дальше побирати податки и покривати державнѣ выдатки ажъ до кѣнця грудня. Розпорядженє позволяе міністрови фінансѣвъ затягнути на случай потребы покрыта выдатковъ, сполученыхъ зъ найпильнѣйшими инвестиціями, позичку въ сумѣ 50 міліонѣвъ коронъ. Дальшій три цѣсарскій розпорядженя выданій на пѣдставѣ §. 14, вѣдносять ся до продовженя на 5 лѣтъ податковыхъ пѣльгъ для будынкѣвъ, що потерпѣли при послѣдныхъ землетрасеняхъ въ Краинѣ и Стирії, дальше податковыхъ пѣльгъ для громады Клинай, потерпѣвшои въ наслѣдокъ усуненя горы, нарештѣ пѣдвышеня державного меліораційного фонду на рѣкъ 1900 зъ 1½ міліона на 2 міліоны коронъ и способу ужитя того фонду.

Цѣсарске письмо до президента кабінету означуе пропорцію, въ якѣй обѣ державы мають причинятн ся до покриваня спѣльныхъ выдатковъ Австро Угорщины для Австрії въ 66⁴⁶/₄₉%, а для Угорщины 33³/₄₉%.

Зъ розпорядженя міністра фінансѣвъ зъ дня 18 с. м. выходить, що дохѣдъ зъ безпосередныхъ особистыхъ податковъ за 1899 рѣкъ уможливлае индівідуальній податковій опусты въ 1900 р. ажъ до зазначеного закономъ максімумъ, а именно 15% при ґрунтовѣмъ податку, 12½% при домовѣмъ а 25% при загальнѣмъ заробковѣмъ податку. Дохѣдъ зъ особистого податку выносивъ въ 1899 роцѣ въ загалѣ 137,175.059 коронъ; зъ того для державы припадае 109,305.323 коронъ а решта буде ужита на податковій опусты и передана краевымъ фондамъ. Краевій фонды одержать 6 міліонѣвъ коронъ. Галичина одержить 722.032 кор., а Буковина 77.000 коронъ.

Вѣйна въ Хінахъ.

— —

Борба, котра скѣнчила ся занятемъ Тѣнтсіна европейскими вѣйсками, мала тревати ще дня 25 с. м. Пѣсля одного донесеня Россіяне мали по горячѣй борцѣ забрати хіньскій арсеналъ. Шефъ нѣмецкои ескадры доносить, що сильно уфортифікованый арсеналъ е ще въ посѣданю Хінцѣвъ. Въ борцѣ въ нѣмецкѣмъ вѣддѣлѣ погибъ одинъ офіцеръ и десять воякѣвъ а ранено 20 воякѣвъ. До Берлина прийшла урядово потверджена вѣсть, що адміралъ Сеймуръ прибувъ до Тѣнтсіна и привѣзъ зъ собою европейскихъ послѣвъ. Въ пятницю нѣмецкимъ воякамъ повело ся забрати сильно уфортифікованый хіньскій таборъ коло Таньгу.

Хіньске правительство мало на жаданє віцекоролѣвъ выслати европейскимъ посламъ слѣдуюче ультіматумъ: Чужій военній кораблѣ не смѣють наближати ся анѣ до рѣки Бусунъ анѣ до пристани въ Янксе. Чужимъ вѣйскамъ не вѣльно выконувати вправъ въ околиці фортѣвъ, чужій кораблѣ и ихъ залоги не смѣють пѣдступати пѣдъ магазины пороху, що належать до хіньского вѣйска, абы не непокоити населеня. Населенє надъ рѣкою Янксе и въ нутрѣ краю мае лишити ся выключно пѣдъ опѣкою хіньскихъ губернаторѣвъ. Въ пристаняхъ, де вже знаходять ся чужій кораблѣ, мае бути задержаный status quo.

До Таку прибуло 100 японьскихъ воякѣвъ. Мае тамъ прибути ще 2000 Японцѣвъ и баталіонъ французкои пѣхоты. Зъ Йокогамы доносять, що японьске правительство рѣшило выслати до Хінъ 20.000 вѣйска.

Въ петербургскихъ дипльоматичныхъ кругахъ говорять, що царь дуже зънритованый хіньскою справою. Въ Петербургѣ надѣяли ся, що хіньска цѣсарева е пѣдъ вплывомъ Россіи и що Россія мае домінуюче становище въ Пекінѣ. Тымчасомъ теперь показало ся, що Россію попросту надули. Коротко передъ смертію Муравіева царь въ той способъ сказавъ до него въ розмовѣ: Здае ся, що въ Пекінѣ справу заспано.

Зъ руху вѣчевого.

Народне вѣче въ Бурштынѣ.

„Побороте!“ сказати мусить за Тарасомъ кождый, хто йно хочь троха слѣдить за ходомъ нашого народного житя остатныхъ часѣвъ, хто хочь разъ бувъ на вѣчу та приглянувъ ся, въ якимъ то посвяченемъ, въ якимъ зацѣкавленемъ та запаломъ бере нашъ народъ участь у вѣчахъ. Тисячка народу, що мимо непогоды зѣбралась на вѣчу бурштыньскѣмъ и въ подальшихъ сторѣнъ, — се число, що и нашимъ „любымъ“ мусить заимпонувати; поважне число жѣнокъ та дѣвчатъ чи то въ хусткахъ чи капелюхахъ — се доказъ патріотизму нашого жѣноцтва; а вытревалость, зъ якою люде стояли на дощи пять годинъ (стодола хочь и якъ велика, не могла усѣхъ помѣстити), се не лишь доказъ загального зрозумѣня справы, але заразомъ свѣдоцтво и подяка для бесѣдникѣвъ и аранжерѣвъ вѣча та и заохота для другихъ, котрѣ нѣдсувають ся вѣдъ обовязку працѣ надъ народомъ, мовлячи що се „непоплатне“.

Вѣче вѣдбуло ся 21. червня въ стодолѣ ч. Ос. Гринька, мѣсцевого пѣвца церковного. Въ имени комітету вѣче отворивъ д-ръ А. Могильницкій, запрошуючи на предсѣдателя о. И. Маркевича, пароха зъ Юнашкова. Рефератѣвъ було чотири: дръ А. Могильницкій говоривъ про ситуацію політичну та про окружній громады; о. Ст. Городецкій про вѣдносины економічні, а п. М. Петрицкій про наше шкѣльництво. Рефератѣвъ, якъ сказано, выслухали вѣчевики зъ великою увагою и цѣкавостію.

На пѣдставѣ тыхъ рефератѣвъ вѣче ухвалило всѣми силами домагатись: подѣлу Галичины, безпосереднього тайного голосованя, выкупна державою селяньскихъ ипотечныхъ довгѣвъ, закладаня державою маловемельныхъ рѣльничихъ спѣлокъ. Що вѣче усильно запротестувало проти внесень п. Сангушки и Дунаєвского та Гупки, злишно додавати. Такожъ ухвалило вѣче посломъ Окуневскому та Танячкевичу всяке признане, а прочимъ... велике „ничь“ (стилізація п. комісаря, бо на слова „обурене и нагану“ не пристанъ). Дѣсталось и п. Бобжиньскому за его опѣку надъ нашими школами; а треба знати, що референтъ п. М. Петрицкій говоривъ цѣлкомъ обективно, опираючи ся та покликуючись на справозданя краевои рады шкѣльнои та на власнѣ слова п. Бобжиньского, высказанѣ въ соймѣ. Тымъ то вѣче ухвалило домагатись подѣлу Рады шкѣльнои на руску и польску секцію, а поки-що усуненя п. Бобжиньского, заложеня рускихъ семинарій учительскихъ мужескихъ и женьскихъ и знесеня мундуркѣвъ. Запала ще одна ухвала, котру повинні собѣ взяти до серця всѣ Русины; а звучить она: „Вѣче взывае всѣ рускѣ громады, церквы, читальнѣ, шпихлѣрѣ, касы позичковѣ и иншѣ институціи рускѣ, щобы вкладали рѣкъ рѣчно до буджетѣвъ певнѣ квоты на пѣддержане ремѣсничои бурсы и бурсъ шкѣльныхъ; громады сѣльскѣ по 10 зр., мѣйскѣ по 20, а прочѣ институціи по можности, не менче однакъ якъ 5 зл. на обѣ бурсы“. Наконець ухвалено завзвати всѣ громады, щобы вносили петиціи о подѣлъ краевои рады шкѣльнои, а выготовлене тыхъ петицій поручило вѣче „Народнѣй Радѣ“.

Поважно, тихо вѣдбуло ся се вѣче, а до пѣдвесеня его поваги причинило ся те, що на нѣмъ були заступленѣ рѣзнѣ станы нашои суспѣльности. Самыхъ священикѣвъ було 17: оо. Андиковскій, Бачиньскій, Билинкевичъ, Боднаръ, Величковскій, Воєвѣдка, Гарасевичъ, Ст. и Н. Городецкі, Маркевичъ, Пеленьскій, Петрицкій, Пристай, Раковскій, Рыбакъ, Сосновскій, Студиньскій (декотрѣ зъ жѣнками), були и мѣщане та селяне навѣть зъ подальшихъ сторѣнъ. Вѣдспѣвавши „Ще не вмерла“, почали вѣчевики розходити ся та, зѣбравшись знова на бурштыньскѣмъ базарѣ, спѣвали довго патріотичні пѣсни, не начебъ давали доказъ, що „забуваетъ ся сромотна давная година“, а „оживае добра слава, Слава Украины“.

В. Т. С.

НОВИНКИ.

Русины! Памятайте на Домъ Товариства „ЗОРЯ“ у Львовѣ.

— **Зъ львовского университету.** Приватный доцентъ д-ръ Маркиль Хлямтачь именованый надзвычайнымъ професоромъ римского права на львовскомъ университетѣ.

— **Въ Шидловцяхъ**, гусятинъского повѣту, — якъ намъ доносять — вѣдбуде ся дня 1 лат. липня с. р., въ недѣлю о 8 годинѣ вечеръ аматорска выстава штуки „Мужики Аристократы!“, на котру выдѣлъ читальнѣ „Просвѣты“ всѣхъ такъ селянъ якъ отдѣвъ духовныхъ зъ околицѣ запрошуе. Выстава вѣдбуде ся въ обширнѣй, зъ дощокъ на сю цѣль побудованѣй шопѣ. Цѣна мѣсць: крѣсло 70 кр., лавка 20 кр. мѣсце стояче 15 кр., дѣти платять 5 кр.

— **Розвѣдъ гр. Льоняевои?** Будапештеньскій „Magyarorszag“ одержавъ зъ Риму и зъ Парижа сензаційну звѣстку, въ котрѣй говорить ся, будь то гр. Льоняева, б. архикнягиня Стефанія, вдова по пок. арк. Рудольфѣ, має намѣръ розвести ся зъ теперѣшнымъ своимъ мужемъ гр. Льоняемъ. Причиною до сего скоропостижного розводу мае бути ся обставина, що графиня не може нѣякъ забути свого давного становища, а привыкнути до нового. Ей мужь гр. Льоняй мавъ вже також згодити ся на розвѣдъ. Якъ се правда, то новоженцамъ троха за скоро сприкрило ся семейне щасте. Однакъ вѣсть ся выглядае на.. качку.

— **Самоубійство Муравева?** Италіяньскій дневники кольпортують вѣсть, будь то россійскій міністеръ заграничныхъ справъ гр. Муравевъ не померъ природною смертію, але наложивъ на себе руку. Причиною самоубійства мала бути сильна перепалка зъ царемъ въ справѣ хіньскои політики. На самоубійство сказують: рана на головѣ пок. міністра, якъ и те, що курієръ и слуга впали нечайно до кабінету міністра, хочь нѣхто ихъ не кликавъ. Згаданѣ часописи догадують ся, що гукъ выстрѣлу зъ револьвера спонукавъ службу вѣбгчи до кабінету Муравева.

— **Нове тамованє просвѣты въ Россіи.** Якъ щиро Россія дбае про просвѣту, на те вказуе розпорядженє гімназіяльнои дирекціи въ Радомѣ, що всѣ ученики мусять бути помѣщенѣ въ т. з. интернатъ, де за оплатою 250 рублѣвъ дѣстають повне удержанє. Зъ того ясно, що до интернату можуть лишь заможнѣйшѣ родичѣ вѣддавати свои дѣти. Такимъ способомъ спинено доступъ до гімназіи всѣмъ тымъ ученикамъ, що не можуть заплатити 250 рублѣвъ; а до теперь можна було по-за интернатомъ удержувати ся за далеко менший грошѣ.

— **Банду опришковъ** выкрыто въ лѣсахъ красѣчиньскихъ пѣдъ Перемышлемъ. Мали они тамъ свои злодѣйскѣ сховки, выкопанѣ глубоко въ земли, обитѣ дошками и соломою тамъ укрывали скраденѣ рѣчи и крыли ся передъ жандармами. На слѣдъ злодѣвъ впавъ случайно гаевый. Жандармеріи удало ся выловити банду, зложену зъ 16 опришковъ. Провѣдъ въ бандѣ вели Ив. Добошь и Кульчицкій, каранѣ вже кѣлька разовъ. Въ яскиняхъ найдено много рѣчей, походячихъ зъ крадежей. Треба додати, що лѣсы красѣчиньскій выносять 600 моргѣвъ простору.

— **Велике обманьство льотерійне.** Бельгійскій амбасадоръ у Вашінгтонѣ довѣдавъ ся о великомъ обманьствѣ, котрого допустило ся въ Америцѣ якесь стоваришене, продаючи бельгійскій льосы льотерійнѣ на взборъ льотерію гамбурскои. Такихъ льосовъ продано за чотыри міліоны долярѣвъ. Теперь показало ся, що въ Бельгіи нема нѣякои подобнои льотерію. Обманцѣ выдумали навѣть тягненя и розсылали листы льосованьъ.

— **Андрее жие?** До берлиньского „Local Anzeiger“ доносять зъ Копенгаги: „Часопись Nordboten Courier“ одержала зъ Варде (твердыня въ Норвегіи) телеграму, котра складала ся лишь зъ двохъ словъ: „Андре уратованый“. Local Anzg. высказуе сумнѣвы, чи телеграма говорить правду, и вповнюе, що такъ Андре, якъ его товаришѣ Френкель и Струлерѣ давно вже погибли. Зъ другои стороны не завадить пригадати, що недавно тому братъ Андрего оголосивъ въ часописяхъ свою гадку що до згаданои выправы до пѣвнѣчного бѣгуна и доказувавъ, що его братъ таки жие. Ажь коли бы до зимы 1900 Андрѣ не повернувъ, тогдѣ вже була бы неоспорима певнѣсть, що вѣнъ десь у пѣвнѣчныхъ ледахъ загинувъ.

— **Нещасни пригоды на кѣньскихъ перегонахъ.** На кѣньскихъ перегонахъ у Львовѣ приключили въ середу 27 с. м. дѣ нещасни пригоды. Кѣнь офіцира Ротермана, на котрѣмъ ѣхавъ самъ властитель, кинувъ ся при першѣй перепонѣ въ бѣкъ, упавъ и зломивъ собѣ хребетъ, а ѣздець, придавленый конякою, зломивъ собѣ обойчикъ. Таке саме нещасте приключило ся поручникови Себальдови. Его кѣнь такожь поваливъ ся на землю и придавивъ ѣздця, але самъ кѣнь выйшовъ зъ пригоды цѣло, натомѣсть офіцерови зломила ся обойчикова кѣсть. Такъ паньска забава обмыла ся кровію, а не було навѣть лѣкаря, що удѣливъ бы нещаснымъ першои помочи. Комітетъ вѣдъ перегонѣвъ не спостерегъ тутъ приписовъ, бо на такихъ перегонахъ лѣкарь обовязаный бути. На щасте бувъ мѣжь видцями д-ръ Франковскій и вѣнъ заосмотривъ въ першѣй хвили потовченыхъ ѣздцѣвъ.

— **П. Каролина Козловска**, учителька въ Корнилевичахъ, котру посуджено о убійство власнои дитины, оголосила въ часописяхъ таке спростоване: „Неправда, будьто я задушила дитину; неправда будьто я давала гробареви 15 зр., щобы задержавъ тайну; неправда, мовь то мене увязнено въ Луцѣ; я находжу ся на свободѣ та пробуваю въ Дубланахъ. Впрочѣмъ судъ выяснить всьо“.

— **Дрѣбни вѣсти.** Въ Краковѣ по кѣлькадневнѣй розправѣ засудивъ судъ присяжныхъ 20-лѣтну Марію Маѣвну, сѣльску дѣвчину, на 6 мѣсяцѣвъ тяжкои вязницѣ за довершене кѣлькохъ пѣдпалѣвъ. Терпѣла она на манію пѣдпалювання, а огонь мавъ справляти ѣй „приемнѣсть“. — Въ мѣсцевости Козма на Угорщинѣ застрейкували роббтники, занятѣ при жнивахъ. Управитель дѣбръ, що хотѣвъ посередничити, впавъ жертвою убійства. Жандармерія зарядила богато увязнень. — Гр. Елена Мірова зложила на руки намѣстника 20.000 коронъ на будову ювілейного костела св. Елисаветы у Львовѣ. — Въ околици м. Лінцу выбухли стрейки рѣльныхъ роббтниковъ. — Староство въ Бродахъ люструвавъ радникъ намѣстництва п. Пивоцкій. — Въ Кобилянахъ [пов. коросняньского] згорѣло 10 загородъ селяньскихъ. Въ огни згорѣвъ 6-лѣтный хлопець, що выкликавъ огонь, бавлячи ся запалками. — Въ Краквѣ пробувала отруити ся якась Германа Патшь, котра прибула изъ Закопаного, де похоронено ей нареченого. Зъ розпуки зажила морфіну, але ею вѣдратовано. — У Львовѣ заснувало ся польске „політично-католицко-народове стоваришене“ за ініціятивою Вл. Завадского, редактора Ruch-u katolick ого и д-ра Людв. Рідітера, професора хірургіи на львовскомъ университетѣ.

Наука, штука и література.

— Вѣденьского тыжневника „**Die Zeit**“ появивъ ся 299-ый зошитъ зъ такимъ змѣстомъ:

Das Sprachengesetz und das Gesetz über die Errichtung von Kreisregierung Von Prof. Dr. Th. G. Masaryk. — Dreyfus redivivus. Von Pollex. — Zur Reform der Güterbeförderung bei den k. k. Staatsbahnen. Von Julius Flamm. — Die Berliner Börsenkrisis. Von Georg Bernhard. — Die Kunst zu hören. Von Ellen Key. — Prag als deutsche Litteraturtadt. Von Prof. Dr. Alfred Klaar. — Sommerreise. Von Alfred Gold. — Die Woche: Volkswirtschaftliches; Kunst und Leben. — Bücher. — Revue der Revuen. — Zwischen dem ersten und dritten Stock. Von Josef Willomitzer.

Передплату на сей тыжневникъ чвертьрѣчно **3** зр. приймають почта, всѣ книгарнѣ и адміністрація: Wien, IX/3, Günthergasse I. Числа на показъ даромъ и оплатно.

Телеґрамы.

— **Вѣдень** 29 червня Ухваленый парляментомъ законъ, на пѣдставѣ котрого заставнѣ листы и иншѣ вальоры выдаванѣ краевыми кредитовыми институціями и щадницями мали бути увольненѣ вѣдъ рентового податку, не одержавъ цѣсарскои санкціи.

Римъ 29 червня. Президентомъ палаты послѣвъ выбраный п. Віля 304 голосами. Порожныхъ картокъ було 79. Палата приняла внесене президента, абы выбрати комісію, котра до 48 годинъ предложить новый регуламінъ палаты.

Йокогама 29 червня. Мѣжь кореаньскимъ населенемъ що разъ сильнѣйше проявляе ся непризане успособлене противъ христіянъ. Цѣсарь санкціонувавъ законъ, асигнуючій 15 міліонѣвъ на военнѣ цѣли.

Надѣслане.

Д-ръ Жиґмонтъ Ашкенази.
лѣкарь жѣночихъ недугъ и спеціялістъ масажу,
ординуе пѣдчасъ купелевого сезону
въ КРИНИЦИ. 339 6—20

Священникъ пошукуе господинѣ до заряду господарства сѣльского и до кухнѣ женщины въ середнѣмъ вѣцѣ. Зголошеня С. Г. почта Солотвина коло Богородчанъ poste restante. 320 3—3

ПЛАХТЫ
непромакаючѣ
зъ парусного полотна
въ краскахъ: бѣлѣй, чорнѣй, жовтѣй, до накрываня возовъ, машинъ, спиртъ, рѣльничихъ знарядовъ и т. п. и т. п. у всякихъ величинахъ
поручае 306
Альойзій Гібнеръ
Львовъ, Ринокъ 38.

Д-РЪ А. ПАДАЛЄВСКІЙ
Спеціялістъ шкѣрныхъ и венеричныхъ недугъ б. лѣкарь на университетскихъ клінікахъ у **Вѣдни, Берлинѣ и Парижи,** лѣчить методою опертою на найсвѣжѣйшихъ науковыхъ розслѣдахъ и за помочію **найновѣйшихъ** приладовъ всякѣ венеричнѣ недуги, навѣть найбѣльше застарѣлѣ шкѣрнѣй, **половѣ и мочового наряду,** у мужчинъ и женщинъ. — Ординуе вѣдъ годины 10—12 и вѣдъ 3—5 по полудни. Улиця Академічна 12. 298 8—?

ЛИПЕ
въ реставрациі **НАФТУЛЫ ТЕПФЕРА**, улиця Трибунальска ч. 12 дѣмъ здасный, можна дѣстати щоденно вже о годинѣ 8-ѣй рано горячѣ снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печеня вепрова зъ капустою	15 кр.
Смажѣ легки	12 „
Фляки	12 „
Нѣжка телача зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавіяръ	15 „
Обѣдъ зъ абонаментѣ	40 „

Всякѣ напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моеи реставрациі, даю вѣдбираючимъ марки. — Найлѣпшѣ пиво по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все снѣжа, въ великѣй выборъ стравъ и напитковъ заосмотрена кухни.

79 198—? Въ высокимъ поважаленемъ
НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ
Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокѣ, далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайги, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ манометры и т. п.
Уряджене дзвонковъ електричныхъ.
Всякѣ направки полагоджуютъ ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

ГРЫНДЗЯ ГОРСКА
що дня свѣжа пачка 5 кільогр. 2 зр. 28. **Булѣонъ** по 5 зр., 6 зр. 7·50 и 10 зр. кільогр. **Повгусин** на сыро до ѣдженя, знаменитѣ на прогульки 2 зр. кільогр.
Двѣръ Лапшинъ Бережаны.
317 5—5

Папѣръ
ПЕРГАМІНОВЫЙ
до паковання масла, сыра, до обвязування слонковъ зъ конфектами, якъ також консервовъ и т. п. и т. п.
поручае дешевше, якъ всюды
Альойзій Гібнеръ
Львовъ, Ринокъ ч. 38.
306 3—?

Ведений дотеперь
Галицкимъ акційнымъ Товарист. Гандлевымъ
дѣлы:
Вуголь камѣнный, Сикавки и приборы пожарнѣ,
Вужѣ партяни и ґумовѣ
обняло ново-отворене
Львовске Бюро гандлеве
при улици Костюшка ч. 4. 221 25—39

АРТИСТИЧНО-РИТОВНИЧЕ ЗАВЕДЕНЄ
ЄВГЕНІЯ УНҐЕРА
Львовъ, Академічна ч. 8
выконуе **ПЕЧАТКИ** до ляку и фарбы, **ВЫВѢСКИ** вѣдливанѣ и ґравованѣ **МОНОГРАМЫ и ГЕРБЫ** релефнѣ зъ золота и срѣбла, також всѣ роботы, що входять въ обсягъ ритовництва. 312
ЦѢНЫ ДУЖЕ УМѢРЕНѢ

АРТИСТИЧНО-РИТОВНИЧЕ ЗАВЕДЕНЄ
А. ЗІҐМАНА
у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14
доставдне и выконуе якъ найдешевше и найстаранѣйше:
Стампілѣ металевѣ и кавчуковѣ, гербы, монограмы, стампільнѣ марки, станцы, таблицѣ литѣ и ґравіированѣ и проче.
Цѣнники даромъ и франко.
Замовленя зъ провінціи полагоджуютъ ся вѣдворотною почтою.
257

ПЕРШІЙ ГАЛИЦКІЙ
ВЫРОБЪ КРѢСЕЛЪ

въ стилю старо нѣмецкомъ, бароковомъ, англійскомъ и ґотыцкомъ
ІОСИФА РУЖИЦКОГО
Львовъ, площа Бернардиньска ч. 15.
Приймае также крѣсла до выплѣтаня, якъ и выплѣтанѣ перерабляе на скорянѣ.
Поручае крѣсла вѣдъ 4 зр. и выше.
Похвальнѣ листы на бажане. 321 3—60

ТОВАРИСТВО
ДЛЯ РОЗВОЮ РУСКОИ ШТУКИ
стоваришене зареестроване зъ ограниченою порукою
у Львовѣ, ул. Чарнецкого ч. 26,
выконуе всякѣ працѣ въ обсягу артистичного малярства, рѣзьбарства и золотарства пѣсля композицій своихъ членовъ, а именно: образы релігійнѣ до иконостасовъ, олтарѣвъ, хоругвъ, на тетраподъ, плащаницѣ и пр. и такѣжъ образы до комнатъ; образы свѣтскѣ: историчнѣ, портреты зъ натуры и фотографій, краевиды, побутовѣ и пр.; зъ дерева: кивоты, иконостасы, олтарѣ, образы и кресты процесійнѣ, сповѣдальницѣ и т. д. и всякѣ працѣ золотарскѣ; рѣвножъ украшае внутра церковь, выготовляе планы церковь, каплицъ и пр. и утримуе на складѣ фотографічнѣ репродукціи образовъ рускихъ артистовъ.
Товариство ручитъ за стильове, старанне и совѣстне выконане.
Цѣлою Товариства е: пѣднести нашу штуку и вытворити руску школу штукъ красныхъ. Поручаючи прото се чисто руске Товариство патріотичнѣй опѣцѣ нашои П. Т. Публики духовнои и свѣтскои надѣемо ся, що зводить Она причинити ся до осягненя сеи цѣли численными замовленями, котрѣ приймае выключне лишь Дирекція Товариства. 460 70—?
Зъ глубокимъ поважаленемъ *ДИРЕКЦІЯ.*
Товариство не послугуе ся аґентами.

ГРЕБЕНОВЪ (коло Сколього)
чудово гарна мѣсцевѣсть, положена на рѣвнинѣ надъ рѣкою Опоромъ, а обвита довкола высокими горами мовь гребенями, покрытыми буйными лѣсами шпильковыми.
Середъ тои чарующои природы устроенный
Пансіонъ Глиньского
достарчае
мешкане вразъ зъ услугою и доброю та пожывну страву за цѣну **вѣдъ особы денно 2 зр. 50 кр. и выше:** рѣвницю въ цѣнѣ становить мешкане.
Для ужитку гостей побудована дуже простора саля, а великѣ веранды довкола нея даютъ можнѣсть користати зъ свѣжого воздуха и пѣдчасъ слоты.
Пансіонъ отвореный цѣлый рѣкъ.
Листы адресувати: „Пансіонъ Глиньского, Гребенѣвъ“ або „С. Глиньскій, Варшава, Маршалковска ч. 8.“
Комунікація зъ Гребеновомъ дуже догѣдна: Стація зелѣзницѣ, урядъ почтовый и урядъ телеґрафічный въ мѣсци и 5 мінутъ ходу вѣддаленѣ вѣдъ пансіону. Десять мінутъ ѣзды зъ Сколього, година зъ Стрыя а три годины зъ Львова. Въ порѣ лѣтнѣй три поѣзды денно приходять а три вѣдходять зъ Гребенова. 246 23—25

ДРОҐЕРІЯ и ПЕРФУМЕРІЯ
ЩАСНОГО ТРАВНФЕЛЬНЕРА
у Львовѣ, Ринокъ ч. 10
магістра фармациі и довголѣтн. властителя аптики
припоручае:
ПУДЕРЪ КНЯЖНОЙ МИЛЕНЬКОЙ, вѣдзначеный сотками похвальныхъ листовъ, зладженый зъ муки тростинного аксамитника (Maranthe arundinacea) безъ примѣшокъ металічныхъ; пристае досконало до лица и выванчае ся приемною и тривкою воною. — Оригінальнѣ коробочки пудру бѣлого, рожевого и кремового по 80 сот., 1 К. 20 сот., 2 К.; коробочки на пробу по 40 сот.
Ручу, що хто разъ ужие пудру княжнои Миленькои, задишить иншѣй пудры такъ краевѣй якъ заграничнѣй. Богато замовленъ и подякъ дае найлѣпшу рекламу мому пудрови. — При замовленяхъ за 4 Кор. оплачую порторію.
ВОДЪ ВЕСНЯНОКЪ плынъ и масть д-ра Бамбергера зъ Вѣдня. Знамените се средство усуває веснянки, жовчевѣ плямы, надае шкѣрѣ бѣлости, прозорости и аксамитнои тонкости. Успѣхъ чудный. — Цѣна 3 кор.
КРЕМЪ ОДАЛІСОКЪ, средство на печѣнковѣ плямы. — Цѣна плыну и крему 2 к. 40 сот — Богато похвальныхъ листовъ. 329 2—32
МЫЛА ЛИЛІЄВЫЙ зъ Мекки и на веснянки. Цѣна 70 сот.

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець Иванъ Белей. Одѣчальный редакторъ Александеръ Борковскій. Чатѣръ зъ фабр. Черлянъскои. Зъ друкарнѣ Институ, ту Ставропігійского пѣдъ зарядомъ Іосифа Даниловича

Ч. 136. Львовъ, Субота 18 (30) Червня 1900. Рочникъ XXI.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзначнѣйшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и «ноераты принимаютъ: у Львовѣ адміністрація „ДѢЛА“ и Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ Ад. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и наслѣдствѣ за инсератн виатий у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком:

въ Австрій:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	28 зр.
на пѣвъ року	8 зр.	на пѣвъ року	14 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	14 зр.	на пѣвъ року	7 зр.
на чверть року	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи завертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Реклямація безоплатній вѣдъ порта.

Неодинокє число коштуе 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошенія звыкій приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчка инсератовъ або ся мѣсяць а въ рубрицѣ „Надсланне“ по 25 кр. а. в.

Подякы и инший доменяни приватній числить ся по 15 кр вѣдъ стрічка.

Побѣда ческои обструкціи и ей трофеѣ.

I. До великои ваги и свѣтлости пѣднесла ческа праса послѣдну побѣду ческои обструкціи въ парляментѣ. Пѣсля ей высловѣвъ мала се бути „проба силы ческого народу такъ стѣйно выдержана его заступниками“, „нею доставлено доказъ, що въ Австрій противъ интересамъ ческого народу ити не можна“, и въ тѣмъ тонѣ crescendo приходить до заключеня, що Чехи суть нинѣ рѣшаючимъ факторомъ въ державѣ“.

Певно, що обструкція є выразомъ силы, вже хочь бы самои чисельнои силы, якогось парляментарного сторонництва; а тымъ бѣльшимъ выразомъ такои силы є ей солідарне, консеквентне веденя. Чехи своєю обструкціею справдѣ доказали, що они такою силою розпоряджаютъ. Се мусить ся признати. Але те признане не ухиляє ще зовсѣмъ пытаня: чи потреба було власне такого доказу силы ческого народу зѣ стороны его заступниковъ? Не рѣшено рѣвно жъ тымъ еще пытаня — такого есенціонального въ кождѣмъ реальнѣмъ подвигу, отже и въ кождѣй реальнѣй політицѣ: чи осягненій результаты рѣвноважать зъ выложеною силою?

Що-до першого, то я не допускаю, щобы мавъ знайти ся якій тверезый політикъ, яка поважна політична партія, якій зрѣлый народъ въ Австрій, котрый бы о силѣ, значѣню высоко національно розвитого народу ческого мѣгъ сумнѣвати ся. Зъ того погляду такій доказъ силы не бувъ безоглядно конечный. Аргументуе ся, що достоинство народу ческого, котре такъ дѣтклино ображено знесенемъ Баденѣвско-Гавчѣвскихъ розпоряджень языковыхъ для Чехъ и Моравіи, вымагало енергічного акту ревіндікаціи, задокументованя ненарушимости народнои чести, а такимъ мала бути обструкція. А осягнено-жъ ту цѣль? Знесенѣ розпоряджена языковѣ остали ся знесеными, якъ були. Отже нарушенои въ тѣмъ зглядѣ поваги народу ческого не зрегабілітовано обструкціею. Противно: я думаю, що сама обструкція ческихъ послѣвъ нарушила той нимбъ поваги вже тымъ, що не добила ся намѣреного результату.

Та въ далеко бѣльшѣй мѣрѣ нарушена повага ческого народу чимъ иншимъ, именно, що обструкція не дозволила ему стати въ ту велику пору историчного перелому въ Австрій власне тымъ рѣшаючимъ факторомъ, котрый бы державу справивъ на дорогу властивого природного и всеевѣтного призначеня. Можу стрѣнутись тутъ зъ закидомъ, що се справы, котрѣ выключно передъ форумъ ческого народу належать и вонъ въ послѣднѣй инстанціи о нихъ рѣшая, не оглядаючись на нѣкого. Зъ ексклюзивно національного зглядуе се вѣрно; не такъ зъ політичного и культурного боку. Кождый народъ въ Австрій звязаный політично зъ цѣлою громадою народовъ, призначеный середъ нихъ сповнити свою питому культурну ролю. Въ тѣмъ концертѣ народовъ, — а се переважно пригнетеній народы славяньскѣ — припадае ческому народови визначна роля. Дати провѣдъ, щобы здобути разомъ грунтъ для свободного, самостѣйного розвитку ихъ національныхъ индівідуальностей на рѣвнѣмъ правѣ и рѣвнѣй свободѣ — се мотивъ незаперечно великій для душѣ народу, высокого культурного достовѣрства! Обструкція ческа сего мотиву не переняла.

Та pièce de resistance ческои обструкціи зъ 8 червня — се не була гармонізація задушевныхъ тонѣвъ пригнобленыхъ народовъ славяньскихъ въ Австрій — о народѣ рускѣмъ вже й не згадувати. Але се не мѣгъ бути и нимъ побѣды ческого народу, бо сама побѣда була тѣлько Пирровою побѣдою!

Що нею здобуто? Замкненє парляменту се першій зи трофей.

Коли таке замкненє вже само собою є великимъ небезпеченьствомъ для свободы и конституціоналізму въ такѣй державѣ, якъ наша, котра далеко ще не позбула ся всѣхъ приметъ державы поліційнои, — то о скѣлько бѣльше заходить се въ такѣй затемненѣй ситуаціи, якъ нинѣшна, що не можна добачити у державныхъ мужѣвъ анѣ одного ясного провѣдного мысли, котра бы вказувала дорогу выходу.

Чи такій станъ рѣчей, що найжиттевѣйшій справы и интересы державы та ей народовъ кинено на гру слѣпыхъ припадковъ, що отворено ворота для всѣхъ можливыхъ махінацій пѣдпольныхъ, маневръ такъ реакційныхъ якъ и деструктивныхъ елементовъ, може бути пожаданый для народовъ свободныхъ, чи то народовъ пригнетеныхъ, своєи свободы и своихъ правъ добиваючихъ ся? Чи може бути пожаданый для народу ческого? Думаю, що нѣ. А ческа обструкція такій станъ утвердила.

Ситуатура часу лежить въ рѣшеню великихъ соціяльныхъ проблемовъ.

Навѣть видючій люде межи Нѣмцями добачили и зрозумѣли, що головно славяньскій народы призначеній до того, щобы тѣ пытаня рѣшили. Се жъ и крайный часъ, щобы за сю роботу приняти ся. Зубожене масъ поступило до неможливыхъ границь. Тѣ керманичѣ державнѣ, тѣ консерватнѣ и консервативно-поступовѣ партіи, що верховодять въ державѣ, котрыхъ то Бадені называвъ едино staatserhaltend, вмѣли поправдѣ подбати, щобы нужду народу, нужду масъ въ державѣ консервувати и розвивати. Результаты ихъ заходовъ не абы-якѣ. Подивѣмъ ся на станъ селяньства, того хребта соціяльного організму, на вымовномъ типѣ стану селяньства руского. Кидае хату и землю свою и утѣкае свѣтами. Чому? Може зъ перелюднена? Нѣ! Тому, що державнѣ політики, рѣшаючѣ факторы, не зважали на всѣ его жизненнѣ интересы и потребы, а консервували его едино яко матеріялъ до вызыску и експльоатаціи такъ для користи державы, якъ и панючихъ верствъ и заготовляли ему такѣ обставины правнѣ, політичнѣ и соціяльнѣ, що екзистенція на его земли стала ему неможливою. Не маючи доходу зъ свого нѣчимъ законно необезпеченого, а за то законно невыносимыми тягарами пригнетеного господарства, не маючи не то людяного, але трохи бодай выстарчаючого заробку, навпаки живучи въ ненастанномъ, майже легально заведеномъ безробоѣю, позбавленє есть найконечнѣйшихъ средствъ до житя. Але слово „средствъ“ може ще за слабо илюструе такій станъ; ему недостае елементовъ до житя. Въ сотныхъ припадкахъ бракуе ему воды и огню (значить, топлива). Раббинича господарка лѣсова вѣдбрала ему можность добути дровъ, а неможливый законъ водный приступъ до воды. Обдовженє селяньства, гіпотечне и не гіпотечне въ цѣлѣй Австрій, зросло въ Галичинѣ и Буковинѣ до такого монструального стану, що всѣ доходы селянина зъ господарства и побочнѣ не выстають, щобы покрыти ними проценты вѣдъ довговъ. Такихъ припадковъ легіонъ.

На всѣ тѣ раны, завдани суспѣльному народному організмови державною консервативною управою, аплікують ся такѣ жъ самѣ консервативнѣ лѣки. Має ся утворити селяньскѣ майораты, щобы переважну часть селяньства до споду спролетаризувати. Се цивільна правна рецепта. А пѣсля автономічно-політичнои (recte поліційнои) належить завести окружнѣ громады. Та курація консервативна має довести до того, щобы народъ утримати въ ригорѣ чи то лѣпше сказати, завести надъ нимъ безнастанну курателю. То есть планъ нашихъ консервативныхъ головъ до ухиленя народнои нужды.

Одинокій результатъ зъ переведеня того консервативного пляну бувъ бы тѣй, що вонъ довѣвъ бы неминуче до анархізму и до перевороту соціяльного.

До якого розцвѣту економичного загально привела консервативна управа державу, се видно зъ тыхъ петицій, меморандъ и депутацій зъ круговъ торговельныхъ, индустрійныхъ и рукодѣльничихъ зъ усѣхъ краѣвъ Австрій зъ якими рада державна мала доволѣ нагоду познакомати ся; а всѣ они говорять о занепадѣ, о ненормальномъ положеню, о руинѣ, о катастрофахъ.

Тѣ то консерватисты и ліберали головно пѣдтримують и пѣдсычують огонь національныхъ антагонізмовъ. Имъ не ходить о до-

---

(9)

Въ справѣ народного языка.

(Дальше.)

„прозрачный“ (pellucidus, durchsichtig) есть словомъ россійскимъ. По нашому: прозорый, прозбрный, прозристый, прозористый, прозорчастый пр. чисте склоесть прозоре = reines Glas ist durchsichtig. Що иншого просвѣтлястый, просвѣтчастый, просвѣтчатый durchscheinend пр. добра порцеляна есть просвѣтлястa gutes Porzellan ist durscheinend.

просити лучить ся зъ рѣдникомъ (genitivus), коли прошене звертае ся до особы або до якоись корпораціи пр. просити матери (або въ матери), просити тети, просити Рады державнои и пр., також коли выражае ся часть матеріи прошеного проте: просити борщу, капусты, каши, масла, сыра. Инакше, коли просить ся рѣчи не даючои ся матеріяльно дѣлити, тогдѣ уживаемо: о щось и кажемо: прошу о ласкавѣ заглядыдля мого сына, прошу о ласкаве поговорене за мною, просить о посаду управителя въ печатнѣ, просить о пѣдвышеня платнѣ, просить о руку панны etc.

противъ уживая ся у галицко-руского люду зъ genitiv-омъ и зъ dativ-омъ: противъ тети, противъ воды плысти; противъ сусѣдамъ, противъ кому. На Украинѣ говорять найчастѣйше проти мѣсто противъ а лучать зъ genitiv-омъ.

рычалтъ (!) польск. ryczałt нѣм. Pauschale. На се не маемо выразу готового, треба утворити. „Рычалтъ“ бути не може, бо се форма абсолютно не можлива въ ручинѣ. Пѣдходячимъ выразомъ було бы слово „загалина“, та треба его напередъ згѣдно приняти. Згѣдно! се дуже трудне для Русинѣвъ по тѣхнѣй природѣ „не-въ-одинъ-гужъ-тажнѣй“! Чехи утворили собѣ uhrnek тай приняли единодушно и годѣ! (въ польск. ryczałt власт. Gebrüll.)

„рѣжномантный, одномантный“ се чудій дуже выразы на понятя: рѣзный, розличный, розмаитый; одностѣйный, одностайный, однообразный. Перший повставъ зъ огляду на ческ. rozmanitý, а то въ способѣ дуже чудный, бо взято форму галицку (на Украинѣ: рѣзній, рѣдше: разній) та на здогадъ доклеено „мантный“ по ческому первовзору зъ несуненымъ „оригінально“ и. Про друге слово шкода навѣть и згадувати та розбирати: одно, що манить? Етъ! хай Вамъ легенько икнеть ся!

„рослина, рослинный“. Коли побачу тіи слова въ письмахъ народовецкихъ, то менѣ такъ любо стане, якъ коли-бъ почувъ твердяка говорячого по польски „етимологическимъ образомъ“: por-żądek, wier-że, humor-że. Въ польскѣмъ roślina, roślinny есть цѣлкомъ добре и хорошо, та въ малорускѣмъ: „рослина, рослинный“ гидкѣ покирты, якись сковѣреній недоросты. Тай не вѣдаю, чому маючи выразы ростъ, ростокъ, цураемо ся питоменныхъ словъ: ростина, ростинный а хапаемо формы зъ польщины. Мабуть се вже такъ по „малорускому строю“ все, бачь, треба сиротинѣ хоть де небудь прихилитись...

„свойство“ Eigenschaft = рос. свойство, по малоруски: власнѣсть, власнивѣсть. (у люду приложники: власный, власнивый).

сирѣчь слово старинне, уважають декотрѣ яко зовсѣмъ непотрѣбне. И тутъ переборщено. Декуды того слово добре ужити дасть ся. У Шевченка:

А сирѣчь... якъ бы вамъ сказать,
Щобъ не збрехавши... Нумо знову
Людей и долю проклинать. II. стор. 265

сіяти. Мѣсто сіяти уживають теперь декотрѣ „сяяти“. Хоть бы се и була форма де у люду уживана, то она надто льокальна, щобы єѣ живосиломъ пхати у языкъ літературный. Шевченко пише: сонечко сяяе, слава засіяла. Тыхъ формъ радивъ бы я держати ся. — Незахвальнымъ, бо зовсѣмъ безправильно утворенымъ приложникомъ есть: „осяйный“ а також сущникъ: „сяево“.

„скронь“ (!). Въ украинськѣмъ есть на нѣм. Schlaf plur. Schläfe, tempora хороше слово високъ, plur. виски. Декому зъ галицкихъ, новѣтныхъ писателѣвъ опротивѣло и тото слово, мовлявъ „устарѣло“, а позаякъ у галицкого люду нема одвѣтного слова („пульса“ „слыхы“ для літературного языка нѣ по чому), такъ давай садити „скронь, скрони“, чимъ лише поданый доказъ, якъ мало застановляють ся декотрѣ зъ нашихъ писателѣвъ надъ истотою языка, въ котрѣмъ пишуть. Формы въ горѣ наведеній се жъ часто и примѣтно польскѣ skroń, skronie. Въ старословеньскѣмъ есть скрании. Разъ уживъ формы старословеньскои: скрань Федьковичь въ одній поезіи. Въ літературнѣмъ малорускѣмъ языцѣ може въ звычайнѣй бесѣдѣ лише естествати украинській выразъ високъ. Въ увышенѣй бесѣдѣ можна бы часомъ ужити старословеньскои формы пр.: „лавровый вѣнець украсить твои скранѣ“.

Славяне змѣнюють теперь на „Словяне“, змѣна маловажна, але непотрѣбна. Адже и Шевченко писавъ: Славяне, що есть назвою рѣдневою (Genusnamen). Словѣне, Словѣнцѣ уживати-бъ на означенє окремого народа славяньского, зъ вѣдти розлука зъ книжнѣмъ языцѣ межи выразами: славяньскій (slavisch) а словеньскій (slovenisch).

случай се має бути слово не народне; тожъ уживають теперь лише „выпадокъ“. Поминувши те, що у насъ коло Тернополя говорять лучати ся, лучити ся = трафляти ся, трафити ся — находимо се слово у всѣхъ давнѣйшихъ писателѣвъ украинськихъ а Шевченко пише:

Що лѣтечко мое святе
Минуло марно, що немае
Ніже єдиного случаю,
Що-бъ до ладу було згадать. I. 224.
Богъ зна колишнії случаї
Въ души своїй перебираю II. 235.
А сѣрце плаче, якъ згадаю
Хочь невесѣлії случаї
И невесѣлі тіи дні,
Що пронесли ся надо-мною
Въ моїй Украині колись. II, 251.

совершенный въ старословеньскѣмъ сѣкрѣшінх perfectus. Декотрій новѣйшій писатель починають вводити: „досконалый“. Не перечу, що въ декотрыхъ говорахъ людовыхъ стрѣчае ся: „досконалый“ и „доскональный“, та таки въ рускѣмъ літературнѣмъ языцѣ якось бридко гомонять тѣ слова, хоть въ польскѣмъ doskonały звучить добре. Въ „Запискахъ о южнѣй Руси“ П. Кулиша находимо слово: „совершенный“ въ розказахъ зъ устъ селянина. Въ тѣмъ словѣ трохи задыхуючѣмъ старинною разить лише неправильно здвоене н (властиво повинно бути совершенный такъ якъ довершеный), але анальогічно кажемо також смиренный (старословеньске сѣмѣрінх humilis) мѣсто: смиреный. По моѣй думцѣ уживати належить въ письмѣ совершеный або довершеный, а не вводити нѣ „досконалый“, нѣ „доскональный.“

(*Дальше буде.*)

Реставрація Пільзненьска

ВЪ ГОТЕЛИ ФРАНЦУСКѢМЪ у Львовѣ

поручае: Снѣдання по варшавски а 50 кр. Covert складаюче ся зъ 4 стравъ, горѣвка кулябякъ и кулябяка, що четверга и недѣлѣ флячки по варшавски и кулябякъ литовскій, обѣды зъ 7 потравъ по зр. 1·10. Covert пѣсля карты. По театрѣ Covert зъ 3 потравъ а 70 кр. Въ пятницю рыба по жидовски. Вина добрѣ.

Зъ поважанемъ Иванъ Францъ Новаковскій.

бро народу, чи то народовъ, о добро держави, але о ихъ кастовій интереси, о ихъ партійний цѣли.

И тымъ одинкредитованымъ елементамъ справдѣ анархічнымъ елементамъ, допомогла ческа обструкція добутись на верхъ.

Тѣ, котрѣ заготовили державѣ и народамъ Австрія заколоты и невзгодины, консервуючи зависть, ненависть и огорченє межи ними, — котрѣ выплекали нужду масъ, обдерли державу зъ ей вплыву, декорують ся якъ бы справдѣ який Retter des Vaterlandes.

Справдѣ, се высокослѣдный трофей ческои обструкціи, — лише, що незавидный.

Посолъ о. Танячкевичъ.

Польске безголовє.

IV.

Навѣть те, що Татаре розумѣли пошанувати и чого не нарушували, коли побдбили Русь, с. в. громадяньскій устрѣй, народность, церковь и духовеньство, есть у Польщѣ въ найбольшой зневазѣ. Справа митрополита Іосифа, зносенє вѣденьскои семінаріи, вбданє василіяньскихъ монастирбвъ, подѣлъ львбвскои семінаріи, патронатъ ще и зб знесенымъ терномъ, гальопуюча будова косцюлкбвъ по рускихъ селахъ „matrikelführer-ство — се все одинъ нерозрывный ланцухъ. Пригадаю еще, що стало ся 11 лѣтъ тому въ Турцѣ пбдчасъ выборбвъ, коли то жиды для поруги руского духовеньства урядили процесію въ имітованыхъ ризахъ церковныхъ, и то пбдъ окомъ староства, суду, рады повѣтовои, жандармеріи и всѣхъ можливыхъ властей, якій суть въ повѣтовбмъ мѣсточку. Польща на се зъ явнымъ або дуже лихо маскованымъ вдоволенемъ дивила ся. Пригадаю дальше, якъ въ часѣ выборбвъ орґанізують ся цѣлій полки зъ найбрудніѣшихъ шумовинъ и покидкбвъ суспбльности та пускають ся на руске духовеньство зъ шилами, палками, обцасами и зъ всѣми наругами и напастями, а все те пбдъ окомъ властей. Пригадаю тѣ численній арештованя руского духовеньства пбдчасъ выборбвъ въ 1897 р. и то зовсѣмъ невинного, якъ се доводить фактъ, що жадного зъ нихъ не засуджено. Пригадаю три процесы карній м. р., инспірованій старостами противъ рускихъ священикбвъ, въ котрыхъ показала ся цѣлковита невинность обжалованыхъ зъ одной стороны, а зъ другои, пануюча система: пбдкопувати повагу руского духовеньства для успѣшнѣйшого давленя всего, що руске.

Наведеній факты выказують по-надъ всякій сумнѣвъ, що та пануюча система, се не якась имаґінація, не хороблива уява, а жива дѣйсность. Теперь наведу свѣжій фактъ поступованя ц. к. властій супротивъ руского духовеньства. Ось читайте: „C. k. Starostwo w Rohatynie 13 lutego 1900 l. 30.629... Rohatyn dnia 20. 3. 1900. Odstępuję c. k. Sądowi pow. w Bursztynie celem ewentualnego wdrożenia dochodzenia karnego przeciw ks. Petryckiemu, gr. k. parochowi w Kołokolinie, o **sfałszowanie** podpisu naczelnika gminy na przyległem świadectwie, tudzież o wymuszenie od wdowy Naści Sawków, reklamującej swego syna celem uwolnienia go od służby wojskowej, do zapłaty większej należytości za sporządzenie wyciągu familijnego, niż prawnie się należało. Слѣдують розпорядженя міністерскій, а на кбнци: za które (wymuszenie) administracyjnie nie mógłby być pociągany do odpowiedzialności (за слабій назоры), przeto jedynie c. k. sąd mógłby ukrócić jego dalszę w tym względzie karygodną działalność, zwłaczcza, że, o ile mi wiadomo, podobnych wypadków wymuszenia ze strony ks. Petryckiego było więcej, które jednak dotąd wszystkie niestety płazem mu uchodziły. (Що за лихій сторожѣ закона). O wyniku zechce mnie c. k. Sąd w swoim czasie zawiadomić. C. k. Starostwo. Grodki mp.

Се донесенє п. староствы значить, що заложенє попереднього старосты въ Рогатинѣ п. Бобжиньского: „Ja ks. Petryckiego zniszczę do szczętu“ мае въ его наслѣднику п. Ґродкбмъ вѣрного екзекутора, котрый не могучи его niestety самъ проковтнути, хоть кблько каръ накладавъ, вбддае его судови, щобъ той его лыгнувъ тай ще давъ ему знати о wyniku. Однакъ такъ якъ денунціація, хоть и урядова, була зъ горы до долу чистою ложію, о стбльки поганѣйшою, що урядовою, тому и выслѣдомъ мусѣвъ ся п. Ґродке розчарувати. Бо якъ свѣдчать акта, судъ пов. въ Бурштинѣ пбдъ д. 24. 3. 1900 Z 68/00 вбдступивъ донесенє староства ц. к. прокураторіи: А тамъ рѣшено: „Zwracam c. k. Sądowi pow. w Bursztynie z oświadczeniem po myśli § 90 pk., iż nie znachodzę powodu do karno-sądowego dochodzenia, o czem należy zawiadomić c. k. Starostwo. Brzeżany 27. 3. 1900 c. k. Prokurator Państwa Rojecki. Отже на урядове донесенє ц. к. староства рогатиньского прокураторія не то не обжалувала, але навѣть не зарядила слѣдства або хоть бы переслухана того, котрый такихъ злочинбвъ, якъ сфалшованє пбдпису урядового, а дальше вымушеня, мавъ допустити ся! Се само про себе ажь надто ясно говорить. Однакъ не ту ще суть рѣчи. Найббльшій брудъ лежить въ переведеню цѣлои справы и безприкладнбмъ урядовбмъ туманеню народа. Се удокументую фактами судово доведеными, такъ якъ мы маємо звычай кожду рѣчь ажь до крайности доводити, щобы вѣ лѣпше на всѣ боки выяснити. И такъ: Богата, 80 морґова ґаздыня-вдова Настя Савкбвъ въ Колоколинѣ просить мѣсцевого пароха, щобы зробивъ ѣй реклямацію для сына, котрый служивъ при вбйску. Парохъ, чуючи до ньои жаль за давнѣйше ей некорректне поступованє, рѣшучо вбдмовивъ ся вбдъ того, а то оправдуючи ся, що на тбмъ не розумѣе ся. Жѣнка ужила протекціи чесного ґазды Мацяка, а парохъ улягъ просьбѣ ей, Мацяка и ей сына, а то тымъ ббльше, що мати и сынъ жертвували 20 зр. на прикрашенє церкви а 15 зр. дали на засягненє информацій у знатокбвъ у Львовѣ, владженє вытягбвъ метрикальныхъ, посвѣдченя уряду громадского и уложенє просьбы. Парохъ засягнувъ у Львовѣ информацій и зробивъ рѣчь пбсля всякихъ приписбвъ закона. Се староству дуже не подобало ся. Одно що просьба була по руски написана, а друге, що выховзъ ся добрый заробокъ. Урядникъ староства звычайно бере 50 зр. за реклямацію и вбдъ Настѣ Савкбвъ такожь жадавъ. Отже дбстав она вбзване зб староства, щобы явила ся тамъ въ справѣ реклямаційнбй зъ вбйтомъ и двома ґаздами. Жѣнка такъ зробила, розумѣе ся, заплативши людямъ за трудъ, и довѣдує ся ту вбдъ урядника староства, що сынъ ей тому ще не увбльненый, бо реклямація зле зроблена. Перерабляють въ ей очахъ просьбу, кажуть ей скаржити пароха за грошѣ, а вбдъ себе робять высше наведене карне донесенє.

Але снмъ староство тблько себе скомпромітувало а ґаздиню на кошта наразило, бо доведено заприсяжеными збзнанями, що парохъ не то не накинувъ ся Насти Савкбвъ робити реклямацію, але противно, на ей просьбу рѣшучо вбдмовивъ, що не мае потрѣбного знаня, та пбднявъ ся справы лише на вставленє иншихъ людей; доведено, що на ей просьбу ѣздивъ до Львова по информаціи, що Настя Савкбвъ не парохови, але на украшенє церкви дала 20 зр. и се въ книзѣ відмованбй властями церковными знайдено затягненымъ, що цѣла реклямація була зроблена пбсля всѣхъ приписбвъ закона, а для ббльшои певности судъ зажадавъ вбдъ староства взбрця, якъ реклямація мае робити ся, и зъ порбвнаня судового сконстатовано, що точнѣсенько есть така сама, а вкбнци, що саме староство узнало реклямацію за добру, а не предложило ей тому, що реклямантка внесла ей вже по заасентированю сына, але при новбмъ поборѣ предложить. Значить, се була ложь, що въ старостві урядникъ заявивъ реклямантцѣ и ей свѣдкамъ, будто бы реклямація була зле зроблена; ложь и комедія була або якійсь пбдступъ удаване передъ реклямантокою и ей свѣдками, що цѣлу реклямацію мусять на ново перерабляти и то на ихъ очахъ, — бо судово сконстатовано, що староство жаднои реклямаціи для ней не робило. Що оно було, те удаване, що на ново роблять, се хиба Богъ тай они знають, а мы лише догадувати ся можемо. Тблько-жь сей здогадъ дуже для староства непбдхлѣбный.

Ось се образокъ поступованя власти, супротивъ руского духовеньства. Вбнъ не спорадичный! Скрбзь по цѣлбмъ краю оно те саме, тблько пбдъ рбзными видами показуе ся. А звѣвши те все въ одну цѣлбсть, а ще до того на тлѣ, якъ то жандармами, людьми необразованымми або мало образоваными, контролюе ся проповѣди руского духовеньства и тѣ доносы за Hausbettlerei, то маємо образъ, котрый самъ собою ббльше говорить нѣжь человѣкъ се въ силѣ словами высказати. Галицкій верховоды вмовили въ свои ґіпнотезованій ними масы, що та робота, се praca organiczna, praca dla ojczyzny; однакъ коли бъ найббльшій ворогъ Польщѣ думавъ надъ выборомъ певнѣйшого средства для спаралізованя ей змагань, то не мбгъ бы лѣпшого винайти надъ се, що роблять польскій верховоды на Руси. Они не то, що вбдновляють призабутй споконвѣчнй раны, але до крайности ятрять ихъ та и новй, де можуть, завдають. Тблько-жь се не убе Русь, хоть бы ще дужше ей стиснули; не убе ей, хоть бы ще въ двое тблько спольонізували и злятинізували якъ не убила ей страшна исторична Руина. За те одно певне осягне Польща своею роботою, що найблизшого свого сусѣда, зъ котрымъ конче потребуе та и могла бы жити въ згодѣ, перетворює въ найзавзятѣйшого ворога, що польскій бѣлый птахъ, хоть бы и мбгъ коли ожити, то живый не вылетить въ ґнѣзда, бо розъяренный рускій левъ ще въ ґнѣздѣ убе его. Не поможе тогды кличь: Za naszą i waszą wolność. Рускій нарбдъ буде лишь видѣвъ свои раны, свои муки, тюрмы, пониженя и наруги, свои жебрачй лахманы и голодовый жиръ т. в. сей выцвѣтъ цѣлый польского панованя прикрашеный повною деморалізацією у всѣхъ напрямахъ.

Нѣмцѣ, споконвѣчнй вороги Славянщины великій мыслитель. Они змѣркували, що найлѣпшимъ гамульцемъ розвою Польщѣ буде, коли вбддадуть Русь на поталу Полякамъ. Бо тогды Польща за-для закрѣпощеня Руси сама собѣ кайданы вкуе, сама себе знищить. И справдѣ, хитрый Нѣмець добре выдумавъ. Польща сама себе нищить, а если якась сильнѣйша голова зрозумѣе правдивый станъ, то не мае вбдваги прилюдно се сказати, бо арендаторы patryotyzmu крикнуть: Zdrajca, moskal, hajdamaka! а вся чернь на той покликъ зъ болотомъ змѣсить найлѣпшого сына вбтчины.

Ось де оно, се безголове польске. Гуляйте дальше панове, для Руси не новый вашъ танець, абы лишь тблько на здоровечко вамъ выйшовъ! Русь-Украина, чи, якъ батьки вашй назвали, стоголова гидра, не имре, не загине...

Михайло Петрицкій.

Вбйна въ Хінахъ.

Що стало ся зъ европейскими послами, доси не знати. Пбсля вѣстей зъ послѣдныхъ днѣвъ тѣ посли выѣхали зъ Пекіну и знаходять ся въ таборѣ Сеймура. Теперь знову доносять, що послы знаходять ся ще въ Пекінѣ. Американьскій адміралъ Кампфъ доносить зъ Чіфу, що експедиція пбдъ командою Сеймура вже ставула въ Тьентсінѣ зъ 200 недужими и раненыма. Послбвъ коло него нема, анѣ вѣсти про нихъ. Віцекороль Нанкіна телеґрававъ до заступника англійского конзуля въ Шангаю, ще одержавъ цѣсарскій рескрипть того змѣсту, що заграничнй послы въ Пекінѣ тѣшать ся тревалою опѣкою хіньского правительства. Зъ Шангаю доносять; Зъ оголошеного хіньскою цѣсаревою оповѣщеня довѣдуємо ся, що цѣсарску палату дня 16 с. м., пбдпалено и що его атакувала хіньска чернь. Таймсъ доносить, що зъ кількохъ курієрбвъ высланыхъ зъ Шангаю до Пекіну жаденъ не вернувъ. Хінцѣ покидають масами Шангай, а инши пбдъ вплывомъ погалосокъ шукають тутъ за охороною.

Нѣмецкій конзуль зъ Чіфу доносить, що Сеймуръ увбльненый и знаходить ся въ Тьентсінѣ. Иншихъ близшихъ вѣстей, примѣромъ чи зъ нимъ суть такожь послы зъ Пекіну нема. Зелѣзниче сполученє зъ Таку е загрожене. Бомбардованє Тьентсіна дальше треває, однакъ хіньскій кулѣ але експльодують. Доси погабло трое людей, а попередни донесеня про вбурене европейскихъ осель выдають ся переборщеными. Въ англійскбй палатѣ послбвъ заступникъ правительства заявивъ, що въ корпусѣ, котрый освободивъ Сеймура погабъ одинъ капітанъ и 24 вояквъ, ранено 7 офіцирбвъ и 42 вояквъ.

Зъ Йокогами доносять, що пробуваючй въ Японѣ Хінцѣ звернули ся до японьского правительства зъ петиціею, абы при помочи европейскихъ державъ здетронізувало хіньску цѣсареву, бо лише тогды мбгъ бы въ Хінахъ запанувати спокбй. Мѣжь державами оперуючими въ Хінахъ мало вже прийти до порозумѣня. Мѣжнародна окупаційна армія буде незадовго числити 80.000 людей. Россія и Японъ будуть мати по 12.000, Англія 8.000 а Нѣмеччина и инши державы по 5.000.

Зъ Шангаю доносять, що въ цѣлыхъ пбвнбчныхъ Хінахъ проявляе ся сильный противроссійскій рухъ. Рухъ сей обймае россійске населенє пристани Артура, цѣлого пбвострова Лявтунъ и россійскбй Манджурії.

Köln. Ztg. оголошуе телеґраму зъ Лондона, що пбсля вѣстей, якій надбйшли зъ Шангаю, кн. Туанъ проклямувавъ въ новбй столици Шансі свого сына цѣсаремъ и що намѣрявъ задержати европейскихъ послбвъ, абы въ той способъ узыскати згоду державъ. Въ Шангаю пануе формальна анархія. Кореспондентъ Berliner Tagblatt-у уважае за можливу рѣчь, що хіньска цѣсарева внесе урядово просьбу до Петербурга о помбчь противъ повстанцѣвъ. Она мусѣла вже прийти до переконаня, що выгнане чужинцѣвъ е неможливе.

Новый кореаньскій посолъ у Вѣдни въ розмовѣ зъ однымъ дипльоматомъ запевнивъ, що вѣсти про ворожй христіянамъ рухъ въ Кореѣ суть неправдивй. Хочь вбнъ давно вже выѣхавъ зъ вбтчины, може запевнити, що мѣжь кореаньскимъ народомъ така тенденція не истнуе.

До Berliner Tagblatt-у доносять деякй подробицѣ про военнй приготованя въ Россіи. Міністеръ вбйны мавъ за дозволомъ царя зарядити мобілізацію вбйскъ амурского округа. Змобілізованй вбйска складають ся зъ 44.000 пѣхоты, 16.000 кбнноты и 2.600 артилеріи зъ 220 арматами. Кбннота буде зббльшена ще 6 до 8 тысячами козакбвъ. Разомъ зъ вбйскомъ, котре стоить въ Хінахъ и Манджурін змобілізовано 90.000 людей, що доказуе, що Россія хоче обняти въ Хінахъ провбдну ролю.

НОВИНКИ.

При зближаючбй ся змѣнѣ кварталу просимо Вп. передплатникбвъ, о вчасне вбдновленє передплаты. При сбй нагодѣ просимо такожь дотычныхъ Вп. передплатникбвъ, що мають якій-небудь залеглости, о остаточне выровнане, тымъ певнѣйше, що на кредитъ часопись не высылае ся, отже Адміністрація була бы приневолена при дальшбмъ треваню залеглостій высылку часописи безусловно здержати.

Русины! Памятайте на Дбмъ Товариства „ЗОРЯ“ у Львовѣ.

— **Въ справѣ Ивана Пеленьского Голодного** зъ **Комарна** подаемо дальше отсй вѣсти:

На пбдставѣ выроку карного ц. к. суду окружного въ Самборѣ зъ 22. падолиста 1897 ч. 197. и оречення трибуналу касаційного въ Вѣдни зъ 14. червня 1898 ч. 4.527 признано д-ру Леонови Яклиньскому въ Комарнѣ противъ Ивана Пеленьского званого Голодный сына Андрея, Илька Лѣщиньского сына Гавріла, Михайла Карабина с. Гната и Михайла Залоги с. Федька 2.100 коронъ.

Д-ръ Яклиньскій для стягненя сеи квоты розпочавъ вести екзекуцію противъ Ивана Пеленьского Голодного и узыскавъ вже екзекуційне оцѣненє 11/20 частій его реальности ч. вык. гіп. 507 и цѣлого выказу гіп. ч. 566 гром. кат. Комарно; пбсля того оцѣненя на 1.587 кор. 50 сот. не выетарчав ся на покрытє претенсій Яклиньского.

Розписанє ліцитаціи послѣдовати може въ найблизшихъ дняхъ, яко дальшій крокъ екзекуціи.

П. Марія Пеленьска, жена Ивана, бажаючи ратовати господарство и намѣряючи затягнути въ тбй цѣли позичку, просила д-ра Яклиньского, щобы звернувъ кроки екзекуційнй такожь противъ другихъ спбвинныхъ, бо тогды позычка, розложена на 4-охъ позычаючихъ, легше буде сплачена; однакъ Яклиньскій заявивъ, що за чинну звезагу вбдъ Пеленьского мусить пбмстити ся и просьбы не увзгляднивъ.

Хотяй отже пбсля права всѣ чотири спбвинний обовязаній въ цѣлости солідарно заплатити згадану суму, д-ръ Яклиньскій веде екзекуцію лише противъ Пеленьского.

Якъ звѣстно и якъ мы вже перше згадали (ч. 51), Иванъ Пеленьскій вбсиджуе теперь у Львовѣ кару пбвтретя року вязницѣ; вбнъ мае пятеро дѣтій, зъ котрыхъ два сыны ходять до ґімназій. Маетокъ его такій малый, що навѣть не выстае на заплачене Яклиньскому 2.100 кор.

— **Поклик** до кандидатбвъ (-окъ) учительского стану. На окраинахъ галицкои Руси, въ повѣтахъ: Лѣсько, Сянбкъ, Березбвъ, Коросно, Грибовъ, Ясло, Горлицѣ, Новый Санчъ, Новый Торґъ, Лимановa и другихъ, *якуе около 100 посадъ учителѣвъ въ рускихъ селахъ зъ рускимъ языкомъ выкладовымъ.* Семинарій учительскій зъ западнои Галичины недостарчають намъ майже цѣлкомъ Русинбвъ-учителѣвъ, такъ що посады учительскій въ рускихъ селахъ занимають Мазуры „z pod ciemnej gwiazdy“, котрй не знають и одного слова по руски. Черезъ те наша народна школа польонізуе ся. Тому звертаємо ся до Васъ, дорогй братя семинаристы (-стки) Русины, спѣшѣть до насъ! Руска лемковщина, краина чудово гарна, чекае на Васъ зъ отвертыми раменами, и прийме Васъ щиро, — бо хата богата. Комунікаціи въ нашихъ горахъ и на пбдгбрю лѣпша якъ де-инде; зелѣзницѣ поперетинали цѣлу лемковщину, а платня якъ на початокъ всюды однакова. Замѣсть служити чужимъ богамъ, лѣпше своимъ! Лемки нарбдъ чесный, лагбдный и терпеливый, а соуки лѣтъ жде азбуки та просвѣты. Укбнчени Русины-семинаристы (-стки) найдуть завсѣгды въ домѣ руского священика лекцію и рбдне тихе слово та щирый привѣтъ. Спѣшѣть, братя и сестры, въ нашй стороны, вносѣть поданя до нашихъ окружныхъ радъ, а жадайте посады зъ рускимъ языкомъ выкладовымъ. Спѣшѣть просвѣтити меншого брата! — *Укбнчени семинаристы зъ Лемковщины.*

— **Зъ Золочева** пишуть намъ: О. Сидоръ Баворскій катехитъ золочбвскои ґімназіи и почестный совѣтникъ упокоивъ ся 24 червня о 7 год. вечеромъ по довгбй и тяжкбй недузѣ въ 53 роцѣ житя, а 29 священьства. Покбйный вбдъ 1873 р. трудивъ ся при золочбвскбй ґім-

САЛЬОНЪ ФРИЗІЄРСКІЙ СКЛАДЪ ПАРФУМЪ и тоалетныхъ приборовъ
Вбдчиниви я при улици Ягайлоньскбй ч. 6.
пбдъ фірмою: 333 1—3
ЮЛІЯНЪ МАТЕРНОВСКІЙ

нанім и на сімъ такомъ становиску выховавъ богато-молодіжи, що вже теперь займає ся вызначнім становища въ краю. Учителемъ бувъ покойникъ незвычайно ревнымъ и совістнымъ и дбавъ не только про моральне выховане своихъ ученикбвъ, але також все и при кождій нагоді вщіплювавъ въ молодіжи замиловане до працѣ, сталість переконань а передовсімъ любовь до Руси. А бувъ вінъ самъ горячій народовець и не лишавъ нікоди нагоды заманіфестувати свои переконання, де сего треба було. За те мавъ вінъ також богато непріемностей и ворогбвъ, особливо зъ тои стороны, котрій солею въ оці народный розвій. Покійникъ займавъ ся справами громадскими та и другихъ загрінавъ до роботы. Его заходами основано въ 1878 р. філію „Просвіты" въ Золочевѣ, а довгій лѣта, бо аж до 1889 р., цілый тягарь філіяльного выдѣлу спочивавъ майже на німъ одномъ. Коли-ж засновано въ Золочевѣ при его участи: „Мѣщаньску Читальню", вінъ бувъ ей душею и тяжко болівъ надъ ей упадкомъ, що наступивъ въ наслідокъ незгоды и интриг деякихъ членбвъ. А якъ живо займавъ ся небожикъ літературою, свідчить не лишь се, що дописувавъ часто до часописей, и его велика бібліотека, яку лишивъ по собѣ. Здаесь, нема такои рускои книжки, що появила ся вбдъ часу літературного вбдродженя, котрои бы не було въ его бібліотецѣ. Бібліотеку сю цінивъ покійникъ на 6000 зр. а богату тую спадщину думавъ родина вбддати на цѣли громадскій. При тбмъ всімъ треба ще зазначити его незвычайну трудолюбивість. Можна смѣло сказати, що покійный ні одной хвилѣ не змарнувавъ. Скоро бувало верне зъ школы, заразъ забиравъ ся знова до працѣ и безъ хвилѣ вбдыху майже сидівъ чи то при писаню чи при читаню до пізной годины въ ночи. Ся тяжка праця, якъ и смерть улюбленого сына пбдкосили его здоровля и зломили передъ часомъ его житя на велику шкоду такъ его родины, якъ и загалу. Сихъ кілька слбвъ нише на вічну память его давный ученикъ — *И. Франчук*.

— **Зъ арміи**: Старшій интенданть войсковый Гавр. Коцюба перенесеный въ станъ спочинку и осаде у Львовѣ. — Капітанъ 78 п. п. Григорій Грозикъ одержавъ вбдпустку на одинъ рбкъ до Львова.

— **Россійскій консулятъ у Львовѣ** замкнувъ на 6 днівъ свою пашпортову канцелярію. Хто хотівъ бы візовати пашпортъ, мусить посылати его аж до россійскои амбасады у Відни; та за той часъ, якого потреба, щобы пашпортъ переіхавъ ся до Відня и вернувъ назадъ, вже и у львбвскомъ консулятѣ буде можь справу полагодити.

— **Еміграція**. Зъ Дрогобича доносять, що зъ тамошного повіту еміґрують масами селяне и жиды. Особливо сі послідній выносять ся зъ Борислава до Америки. Онодгы выіхала зъ Борислава партія жидбвъ, зложена зъ сто родинъ до Америки.

— **За надужите оружя** стававъ сими днями передъ судомъ присяжныхъ въ Тернополи скарбовый стражникъ зб Скалы Стан. Ротенберґъ. Справа, про котру мы торбкъ писали обширно, мала ся, коротко кажучи, такъ: Скарбовый стражникъ Ротенберґъ ранивъ начальника зелізничои стациі въ Скалѣ Гошовского багнетомъ, а старшій стражникъ Василенко стрілявъ зъ револьвера и до Гошовского и до людей, що позбігали ся. Зъ двохъ обжалованыхъ явивъ ся на розправѣ лишь Ротенберґъ, бо Василенко отрунвъ ся, одержавши вбзваня до суду. Прокураторія обжаловувала за тяжке ушкодженя тѣла и надужите власти. Переслухани свідки, головно товариші обжалованого стражника якъ и раненого начальника зелізничои стациі, признають, що цѣла пригода тому скопила ся, що начальникъ Гошовскій появивъ ся случайно на тбмъ мѣсци, де урядили собѣ засідку замаскований пачкарь, щобы побити ненавистного стражника Василенка. На пбдставѣ вердикту судівъ присяжныхъ трибуналъ увільнивъ обжалованого вбдъ вины и кары.

— **Маневры цісарскій въ Галичинѣ**. Архикн. Францъ Фердинанъ прибуде до Ясла дня 5. н. ст. вересня и замешкае въ будынку староства. Цісарь прибуде до Ясла дня 7. вересня. Всякій торжественній принятя и овациі въ честь цісаря є выключеній, а подорожь цісаря буде мати выключно войсковый характеръ. Тбльки въ Краковѣ, де цісарь въ переіздѣ задержить ся короткій часъ, повитають его представителѣ властій.

— **Испытъ зрѣлости въ учительскій семинаріи въ Перемышлян** вбдбувъ ся въ дняхъ 15 25 с. м. пбдъ проводомъ радника шкільного Дзядіцкого; зъ 45 учениць публичныхъ и 16 приватистокъ здали: Марія Баконивна, Марія Бежанка, Стеф. Бавцбвна (зъ вбдзн.), Людв. Березовска (зъ вбдзн.), Евстахія Цѣпановска, Ольга Добровольска, Марія Фаленцка (зъ вбдзн.), Емилія Галушкевичівна, Бальбіна Гермакбвна, Михайлина Герулянка, Стан. Гашлакевичівна (зъ вбдзн.), Марія Гавзербвна (зъ вбдзн.), Єлена Гунчакбвна, Софія Исайчикбвна, Єлена Яновска, Леонія Юшиньска (зъ вбдзн.), Ольга Карпиньска, Єлена Клайнбвна (зъ вбдзн.), Іосифа Курженика (зъ вбдзн.), Стеф. Кутиржанка, Михайлина Кубалянка, Ольга Купчиньска, Казим. Кузянка, Юта Лерманбвна (зъ вбдзн.), Єлена Малькбвна, Михайлина Олехбвна, Кляра Островска (зъ вбдзн.), Клементина Павликбвна, Анеля Плескачівна, Софія Пбдгурска, Стеф. Шшибильска, Анна Ратаївна (зъ вбдзн.), Анна Регенбвна, Єлена Решетеловичівна, Анна Савичукбвна (зъ вбдзн.), Марія Тебінчанка, Елеонора Віртбвна (зъ вбдзн.), Софія Вапелистяка, Ольга Вассіянбвна, Марія Зайонцбвна и Єлена Залеска; приватистки Пелягія Бавровичівна (зъ вбдзн.), Марія Фігацербвна (зъ вбдзн.), Софія Лубеньска (зъ вбдзн.), Марія Малецка (зъ вбдзн.), Марія Скупневичівна, Єлена Щепковска и Єлена Замостикбвна (зъ вбдзн.).

— **Испытъ зрѣлости въ І. [польскій] гімназіи въ Перемышли** зъ 40 ученикбвъ публичныхъ ложили: Іос. Акеръ, Стан. Батицкій [зъ вбдзн.], Казим. Бляръ, Сев. Боднаръ, Фр. Боярскій, Ив. Черлюнчакевичъ, Іос. Гроссельдъ, Ханмъ Гамершмідъ, Іос. Леховскій [зъ вбдзн.], Мавръ Левенталь, Алекс. Маляркевичъ, Ем. Манастирскій, Мих. Мазуркевичъ [зъ вбдзн.], Тад. Моссочи, Ив. Міляръ, Пінкасъ Нехелесъ, Казим. Пайонкъ, Казим. Петинякъ [зъ вбдзн.], Левъ Плескачъ [зъ вбдзн.], Влдм. Подлуский, Стеф, Прачиньскій, Влдм. Провиньскій [зъ вбдзн.], Мавръ Шехтеръ, Авр. Шнебавмъ, Ліпа Шоръ, Фр. Серженґа, Ник. Сікора, Ад. Скаржиньскій, Алекс. Сплавскій [зъ вбдзн.], Мар. Штампфль, Ем. Стоппоръ [зъ вбдзн.], Стан. Шимусікъ, Алекс. Ульмъ, Влдс. Видухъ и Іос. Мізесъ [приватистъ].

— **Въ учительскій семинаріи въ Станиславовѣ** — пишуть намъ — було въ сімъ школьнбмъ роцѣ на 4-бмъ курсѣ 36 кандидатбвъ. Зг того: 4 жидбвъ, 15 Полякбвъ а 17 Русинбвъ. Испытъ зрѣлости здали: 2 жидбвъ, 5 Полякбвъ, а 12 Русинбвъ. Зъ Русинбвъ здали: Баловонесъ Антбнъ (нѣбы Русинъ), Винницкій Зенонъ, Джусъ Василь, Крупка Венедиктъ, Левицкій Анатоль, Мандрикъ Антбнъ, Маркевичъ Антбнъ, Рощаковскій Володиславъ, Савюкъ Олександеръ, Сѣмкбвъ Стефанъ, Хомишинъ Никола и Хома Броннеславъ. Трехъ Русинбвъ вбдступило вбдъ испыту, 2 репробовано. Зъ Русинбвъ нѣхто не дбставъ поправки, зъ Полякбвъ 6, зъ жидбвъ 2. — На 7 екстерністбвъ сідало до испыту Русинбвъ 2; зъ нихъ Гринцакъ Михайло здавъ, а другого репробовано. — На 17 екстерністокъ сідало Русинокъ 3; здали: Софія Будзиновска и Евфрозина Рубчакбвна, а 1 дбстала поправку.

— **Порядокъ на нашихъ почтахъ**. Дня 15. мая с. р. надавъ я на почтѣ въ Немировѣ листъ до деканального уряду въ Новоселѣ, почта „Цѣшанбвъ". Въ листѣ містило ся прошене до Впр. консисторіи въ Перемышли о принятя мене въ пропозацію ва парохію „Любича", розписану на конкурсъ до 31. мая с. р. Я рекомендувавъ листъ до числа 132. Згаданый листъ повиненъ бувъ наспѣти на Цѣшанбвску почту 16. мая; вінъ того дня дѣйстно тамъ наспівъ и вписано его пбдъ число 543. Але „порядна" цѣшанбвска почта доручила той листъ деканальному урядови „таки заразъ", бо „вже" 19 червня с. р., отже „вже" за п я т ь тыждневъ, и то аж на мою реклямацію зъ 16. червня с. р. Тутъ еще мушу запримѣтити, що о. деканъ два разы денно посылае пбсланця на почту. Гарна господарка загнѣздила ся въ нашихъ урядахъ! На Цѣшанбвску почту внесъ я жалобу до Дирекціи почть у Львовѣ зъ загроженямъ, що выточу процесъ о пару тысячне вбдшкодоване. Цікаво, що на се скаже Дирекція почтъ? — *О. Иванъ Кипріянъ*, парохъ въ Немировѣ.

— **Чотири днѣ безъ поживы**. Настка Маркова, 45 лѣтна жінка рбльника зъ Утиховичь, перемышляньского повіта, выйшла 13 с. м. до тамошного дворского лѣса, щобы призбирати травы, и тамъ заблудила. Чотири днѣ прожила въ лѣсѣ, блукаючи безъ поживы и захисту. Аж 17 с. м. при помочи жандармеріи и 57 людей зъ села повело ся ей вбднайти. Голодомъ зморена сидѣла на пеньку майже безъ притомности, вбдшептуючи молитвы, бо готовила ся вже на смерть.

— **Зъ Румуніи** выселяють ся жидбвскій родины до Америки, а причиною еміґрациі є пануюча нужда и переслѣдуваня. Видно, жиды добре дали ся въ знаки румуньскому правительству, коли оно старае ся всімма силами позбуватись ихъ. На кождбмъ пашпортѣ снихъ жидбвскихъ еміґрантбвъ видніе дописка: „*Важный до выізду але не до повороту.*" Мѣжь еміґрантами панує велика нужда, а подорожь зъ Румуніи до границѣ Австріи вбдбувають они пѣшо, якъ свого часу жидбвскій родоначальники зъ Египту до землѣ обѣцянои. Еміґранты удають ся на Відень, де ними опікуе ся жидбвске товариство „Osten" и высилае ихъ въ дальшу дорогу. Не жалували бы и мы за нашими жидками, коли бы они хотѣли пбти слѣдомъ своихъ братбвъ зъ Румуніи; мы бы ще и зложили имъ дещо на дорогу. Коли-ж бо они не дурні! „Гоѣ" нашій ще на довго забезпечують имъ выгбдне житя...

— **Суперфосфатъ** для членбвъ товариства „Сѣльскій Господарь въ Олеську" вже спроваженый. Члены товариства можуть его дбстати по цінѣ 10 кор. 88 сот. за 100 кільо у предсѣдателя тов. въ Цѣшкахъ. — *Зъ выдѣлу товариства „Сѣльскій Господарь"*.

— **Дрббни вѣсти**. Асистентъ при катедрѣ анатоміи у львбвскбмъ университетѣ Альфредъ Еман. Бучиньскій дбставъ степень доктора всѣхъ наукъ лѣкарскихъ. — У Львовѣ померъ старшій урядникъ краевои головнои касы Ник. Гранасевичъ. — Въ Сяноцѣ лютить ся шкарлятина. — Намѣстництво заборонило продавати въ аптикахъ лѣкъ на недокровність „D. Williams Puikpillen". — У Львовѣ вбдбувъ ся вчера поединокъ на шаблѣ мѣжь п. Ц. а буршомъ вѣденьскимъ Р. Причиною була обида, нанесена буршомъ польскій народности. Ц. вбднісъ въ поединку тяжку рану.

Посмертни ✝ оповѣстки.

— П. Іосифъ Яцківъ, выслуженый парохъ у Волчухахъ, деканату Судову-Вишньеньского, упокоивъ ся по довгій, а тяжкій недузѣ въ Перемышли въ 77 роцѣ житя, а 48 священьства. В. е. п.!

Надіслане.

Braut-Seiden-Robe

fl. 10·50

und höher 14 Meter! — porto- und zollfrei zugesandt! Muster umgehend; ebenso von schwarzer, weisser und farbiger „Henneberg-Seide" von 45 kr. bis fl. 14·65 p. Meter.

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich. 58 [5]

Телеґрамы.

Вѣдень 30 червня. Орґанъ тирольскихъ клерикалбвъ звертае ся рѣшучо противъ законного установленя языка для зносинъ и за управильненемъ языкового питаня въ дорозѣ розпорядженя.

Будапештъ 30 червня. Крайна лѣвиця розвиває що-разъ енерґічнѣйшу аґітацію противъ морґанатичного подружя архикн. Ф. Фердинанда. Угронъ заявляе въ дневникахъ, що коли Фердинандъ вступить на престолъ, его жінка буде тымъ самымъ угорскою королевою и яко така мусить бути коронована.

Берлинъ 30 червня. Въ войсковыхъ кругахъ обговорюють евентуальность утворена самостійнои кольоніяльнои армиі або морскихъ баталіонбвъ, котрій дня 1 липня мають вбдбйти до Хінъ.

Римъ 30 червня. Палата послбвъ приняла одномісячну буджетову провізорію.

Мадридъ 30 червня. Урядовый дневникъ оголошуе угоду заключену мѣжь Испанією а Австро-Угорщиною въ справѣ обопільнои охороны винаходбвъ, фабричныхъ марокъ и моделѣвъ.

Лондонъ 30 червня. Робертсъ доносить зъ Преторіи про дрібни битвы зъ Бурами и складане оружя Бурами. Дневники доносять, що Френчь и Гамільтонъ хотѣли по тридневній борбѣ оббйти позиціи Бурбвъ. Буры однакъ цофнули ся здовжь зелізницѣ Делаґоа. Англійцѣ надѣють ся, що Буляръ вбдбтне имъ вбдворотъ.

Зъ ц. к. Дирекціи держ. зелізниць.

З днем 1 липня 1900 входить в житє додаток І. до тариф для перевозу поодиноких артикулів поміж австрійскими і угорскими стациями з одної а Роснею з другої сторони.

Надбслане.

Нема винного.

Въ 27 ч. „Галичанина" зъ дня 4 лютого с. р. помѣщено „Письмо зъ Вѣдня", пбдписане криптонімомъ Д-ръ Л., котрого авторъ въ некультурный способъ нападае на мене зъ найнечестнѣйшими инсінуаціями. Хочь имени мого сей „чесный" писака выразно не называе, мимо сего я не почуваючись до нѣякихъ вчинкбвъ, зъ котрыми выпадало бы крыти ся, бажавъ выяснити сю справу; выславъ отже въ редакцію „Галичанина" вбдповѣдне спростоване. Моральнымъ обовязкомъ редакціи було помѣстити се спростоване, тымъ бблше, що згадана допись не була статею політичною, но выразно перзональнымъ пашквілемъ. Такъ водить ся въ заходній Европѣ, де есть се рѣчею журналістичнои приличности, що редакція зъ одного боку бере на себе передовсімъ моральну вбдповѣдальность за всякій безименній та криптонімій статьѣ, зъ другого-же помѣщуе всякій спростованя, коли идеться о обиду чести, хочь бы до сего не була навѣть змушена буквою закону. Но редакція „Галичанина" не хотѣла компромітувати своего дописувателя та спростованя не помѣстила. Одначе въ сю редакцію выславъ зъ Вѣдня чоловѣкъ, названый по имени въ згаданбмъ пашквілю, спростоване, въ котрбмъ категорично заперечивъ наведени д-ромъ Л. факты. Редакція „Галичанина" помѣстила се спростоване безъ всякихъ коментарѣвъ, — значить, признала мовчки, що пала жертвою містифікаціи зб стороны д-ра Л. Теперь, коли уже не почуте чести, то хочь бы сама приличность наказувала сему панкови пояснити справу. Но вінъ сего предмету вже бблше не доторкавъ ся, хочь писавъ ще неразъ въ „Галичанинѣ". Тогдѣ то я прилюдно вызвавъ сего пашквілянта у вѣденьскій часописи „Extrapost" (ч. 945) и въ „Дѣлѣ" (ч. 41), назвавши его поступоване по имени — въ зовсімъ безцеремонный способъ. Д-ръ Л. принявъ до вѣдомости всякій епітеты, сховавъ обиду въ кишеню, неначе найновѣйшого московского рубля и не пустивъ нѣ пары зъ рота. Той самъ д-ръ Л., що въ 27 ч. „Галичанина" выразно каже: „Для утѣшенія моихъ единомышленниковъ сообщаю, що такій хитрецы то лишь національны демократы." Мѣжь тыми „хитрецами" розумѣе „чесный" дописувателъ передовсімъ мене, бо въ горѣ каже выразно про молодого журналіста, именника „гонителя въ кардинальской пурпурѣ", мимо сего що д-ръ Л. знае добре про аферу, котрои прольоґъ розбгравъ ся прилюдно въ Cafe-Central у Відни. Коли именно я, яко кореспондентъ однои заграничнои нѣмецкои часописи, помѣстивъ статью про галицкій вбдносины, не пбдписавши ся, а мене вбдтакъ заинтерпельовано въ тбй справѣ, я признавъ ся до авторства и принявъ на себе всяку вбдвѣчальность. Такъ поступають всѣ „хитрецы-украинофилы", а чесній члены твердои парафіи ховають ся вбдважно за криптонімы. Но коли въ нихъ є пашкілянтска вдача, а нема вбдваги, то повиненъ бути хочь дотепъ: вони повиний подати въ „Галичанинѣ" коротку авізтку, що дописувателъ д-ръ Л. „скончалъ ся скоропостижно", або що сей панокъ зве ся такъ и такъ (тутъ подати имя чоловѣка, котрый давно покинувъ границѣ Австріи). „Галичанинъ" помѣстивъ неодну ихъ журналістичну качку, помѣстивъ бы зъ певностею и се! Но въ сего часу минуло 4 мѣсяцѣ, а вѣденьскій дописувателъ москвофільского орґану сего не вчинили. Коли-ж въ послѣдныхъ дняхъ д. Вѣденець (я не есмь тымъ вѣденцемъ, якъ мильно догадуе ся допис. „Галичанина") помѣстивъ въ „Буковинѣ" (ч. 67) про се коротку замѣтку, редакторъ газетки „Славянскій Вѣкъ" клене ся въ „Галичанинѣ" ч. 131 зъ дня 24 червня), що вінъ не есть д-ромъ Л., та нарѣкае що я его „чепилъ ся якъ пьяный плота", — хочь я нѣкого не чѣпавъ ся, тбльки д-ра Л. Я догадую ся, хто властиво авторомъ згаданого пашквілю, хочь не знаю чиею рукою вінъ написаный; бо мѣжь вѣденьскими москвофілами таке водить ся, що хто инший диктуе, а хто инший пише и пбдписуе реалічній „дописи". Проте раджу редакторови „Славянского Вѣка" накласти своимъ однодумцямъ добре въ голову, хто се тій „хитрецы-украинофилы", що се завзятый нарбдъ, котрый умѣе постояти за свою честь, та констатую фактъ, що у нашихъ домородныхъ „катковятъ" дуже слабо ще розвинене почуте чести.

Романъ Сембратовичъ.

Д-ръ Антоній Роицкій

(Берґеръ)

Спеціалістъ для недугъ шкбрныхъ и венеричныхъ недугъ жіночихъ и мѣхуровыхъ, лѣчить методою досвідченою, довголѣтною. Также Панбвъ на взбръ Lindeviseu парою.

Ординуе вбдъ 9—11 рано пополудни вбдъ год. 4—6.

На жадане лѣки можуть бути выданій въ аптикахъ въ дискретный способъ. — Порадникъ почтою 1 зр. 20 кр. — Львбвъ ул. Зиморовича ч. 5. 167

ИНСТИТУТЪ ДЕНТИСТИЧНЫЙ

Львбвъ Гетьманьска ч. 6

складаючій ся зъ кількохъ вбддѣлбвъ въ которыхъ дентистки и дентисты лѣкарѣ выконують: пльомбованє пбсли найновѣйшихъ засадъ науки, выниманє зуббвъ безъ болю, при мѣсцевбмъ знечуленю або и успленю, обтураторы при падахъ и бракахъ пбднебѣня, вставленє штучныхъ зуббвъ и на золотѣ безъ пбднебѣня.

Тамже лѣчить ся хоробы ясенъ и устной ямы.

Для провінціи запровадженно тую выгоду, що надісланій почтою зубкиенй, зломаній и т. д. штучній зубы направлае ся и высилаесь вбдворотною почтою безъ особнетого привізду. — Институтъ отворены цілый день. 84

Дръ Л. Віктбръ.

ЗМѢНА МЕШКАНЯ.

Вбдъ 10 лѣтъ истнуюче ЗАВЕДЕНЄ ДЕНТИСТИЧНО-ТЕХНІЧНЕ Б. БЕРҐЕРА перенесено до пасажу Гавсмана ч. 8. Тамже выготовляе ся штучній зубы и щоки, пбсли найновѣйшихъ систембвъ въ кавчуку и золотѣ безъ пбднебѣня, також всякій репарациі, входячій въ кругъ дентистики технічнои. При помочи найвытравнѣйшихъ помбчничихъ силъ заграничныхъ выготовляе всякій роботы пбдъ гарантією по дуже низькихъ цінахъ. 110 42—144

Заведенє отворене цілый день.

Уважайте на сей ☞ 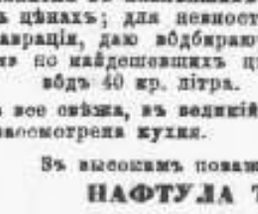 ☜ выпаленый КОРОКЪ!!!

69 16—7

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. уприв. гал. акц.

БАНКУ ИПОТЕЧНОГО

купуе и продае

всякій паперы цінній и монеты

по найдешевшбмъ курсѣ денномъ не числячи нѣякои провізіи. 374 [4]

☞ ЛИПІЕ ☜

въ ресторациі ЛАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12 дбмъ власный, можна дбстати щоденно вже о годинѣ 8-бй рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печенки вепрова въ капустови	15 кр.
Смажій легки	12 „
Флячки	12 „
Ножка телича въ хрѣномъ	10 „
Ковбаска въ хрѣномъ	5 „
Кавіяръ	15 „
Обѣдъ за абонаментѣ	60 „

Всякій напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цінахъ; для певности, що походять зъ моеи ресторациі, даю вбдбираючимъ марки. — Найхѣпшій пивб по найдешевшихъ цінахъ почавши вбдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выборъ стравъ и напитковъ заосмотрена кухня.

79 199—7 Въ высокимъ поважаненкъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великбмъ выборѣ и по цінахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґы, тасьмы мѣрничі, піоны, лібелѣ манометры и т. п.

Уряджене дзвбникбвъ електричныхъ.

Вежкі направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Кольоньскій воды цвѣтовій

prima зъ запахомъ конвалієвымъ, фіялковымъ геліотроповымъ и базовымъ,
фляконъ 140 гелер. 6

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ
Львовъ: склепы власній: ул. Сикстуска 25, ул. Галицка ч. 11. Краковъ: Суконницѣ ч. 20. Черновцѣ: Ринокъ ч. 2. Перемышль: Францішканьска ч. 24

ВѢДЕРЦЯ

до гашеня огню
конопній, складанй, лякированй и ґумовй
припоручае
Альойзій Гібнеръ
Львовъ, Ринокъ 38.
307 4—?

Найзнаменитшихъ
1/2 клг. цукровъ десеровыхъ, именно: помадки, чоколядки etc. зр. 1·20.
1/2 клг. Бісквітовъ англійск. и Гербатниковъ зр. 1·—
1/2 клг. кармелькóвъ мѣшаныхъ зр. ·75.
поручае що дня свѣжій
Г. ТРЕТЕРЪ
властитель патентов фабрики чоколяды и цукровъ
Львовъ, пл. Маріяцкій ч. 7 рогъ ул. Коперника.

Купуймо знаменитй выробы власній, прочь зъ спроваджуванью тандитою!
103

Альойзій
ГІБНЕРЪ

поручае
до мальованя, консервованя и импрегнованя блящаныхъ и деревляныхъ даховъ, господарскихъ будынковъ, мостовъ, паркановъ, штахетъ, загороджень, брамъ, дверій, вóкенъ, домовыхъ меблѣвъ, будовельного дерева, шалѣвокъ въ стайняхъ, сходовъ, млыньскихъ колѣсъ, долóвокъ и т. д.

Фарбы олѣйній
найлѣпшій, фахово приладжений зъ найлѣпшихъ матеріялóвъ гварантованом тривкости у всѣхъ краскахъ.

Фарбы лякеровй
що скоро сохнуть и за однымъ потягненемъ дають краску и полискъ.

Фарбы теровй
особливо за-для своєи дешевости радо уживанй.

ТЕРЪ
безъ фарбы чорный и бронзовый.

Олѣй теровый
бронзовый незвычайно дешевый добре импрегнуючій и консервуючій

CARBOLINEUM
правдиве
АВЕНАРІЯ.

Одинокій складъ для Галичины
Брошурки до диспозиції

EXSICATOR
знамените средство противъ грыба, гнилизны въ будынкахъ и т. д.

Фарбы фасадовй
у всѣхъ краскахъ и гварантованом тривкости.

Брошурки, описы ужитя, карты взорцѣвъ и кошторысы на бóльшій роботы найрадше подае ся.

При значнѣйшой потребѣ повыше поданыхъ консервуючихъ артикулóвъ, якъ такожь будовельныхъ матеріялóвъ, а именно: Цементу, Вапна гідратичного, Гіпсу, Огнетревалыхъ цеголъ, Папы на дахи, Плытъ изолюючихъ и т. п. прошу впередъ зажадати оферты, а зробимо значній зниженй цѣны, якъ такожь полекшу въ сплачуваню за попереднымъ порозумѣнемъ.

Що-до якости, то лише цѣлкомъ добóрный товаръ достарчуемо. 301

Найновѣйшій **ЦѢННИКЪ** опустивъ друкъ и е до диспозиціи поважанои Публики.

АЛЬОЙЗІЙ ГІБНЕРЪ
Львовъ, Ринокъ ч. 38.

БРЫНДЗЯ ГÓРСКА

що дня свѣжа пачка 5 кільогр. 2 зр. 28. **Буліонъ** по 5 зр., 6 зр. 7·50 и 10 зр. кільогр. **Повгуски** на сыро до ѣдженя, знаменитѣ на прогульки 2 зр. кільогр.
Двóръ Лапшинъ Бережаны.
317 5—5

Гармоніюмъ

до
науки спѣву
дуже тревалои конструкціи
поручав
ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ
у Львовѣ. 94

Товариство „Просьвіта“
при зближаючих ся іспитах в школах народних подае до відомости Сьвітл. Рад Шкільних, Впов. сьвящеників, катихитів, учителів і родичів, що книжки накладу товариства, призволені краєв. Радою шкільною на премії для учеників, красно оправлені, можна купити
в канцелярії товариства Ринок ч. 10,
по слідуючій цѣні:

Розкази про сили природи	40 сот
Оповіданє о житю св. Бориса і Гліба	40 „
Повістки для дітий	51 „
Сестра	30 „
Байки	44 „
Істория Руси ч. I.	50 „
Істория Руси ч. II.	46 „
Лен і коноплі	48 „
Про живоплоти і ліси	40 „
Вен'амин Франклін	32 „
На досьвітках	44 „
Серед ледового моря	50 „
Житє сьв. великомученика і лікаря Панталеймона	40 „
Дрібна птиця господарска а велики гроші	40 „
Відкритє Америки	44 „
Звірята шкідні і пожиточні	84 „
Кирил і Методий	44 „

Молитвеник народний (великий) по цѣні 1 к. 80 сот., 2 кор. 40 сот. 3 кор. 20 сот., 8 кор. 60 сот.

Шкільною правописию:

Фінляндия і Сахара	44 сот.
Повістки (Тіточка Ганна і два старці бегомільці)	86 „
Житє сьв. Отця Николая	40 „
Пасіка	70 „
Молитвеник народний (звичайна оправа)	60 „
Молитвеник народний (лучша оправа)	80 „

Хвалите Господа з Небес (великий молитвеник по цѣні 1 кор. 80 сот., 2 кор. 40 сот., 3 кор 20 сот., і 8 кор. 60 сот.

Всякі замовленя висилають ся скоро і точно.

Полотна, бѣле столове рушники, хусточки, дреліхи и т. п. власній выробы
поручае по цѣнах умѣреных
Краєве товариство ткацке „ПРЯХА“ зъ Кросна
Замовленя зъ провінції просимо надсылати до Кросна.

Почта, телеграфъ и стація зелѣзницѣ въ мѣсци. — Пробки и цѣнники присылаємо на жаданє даромъ и оплатно.

Заразомъ остерѣгаємо, що репрезентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, с п. А. ЛЬОХЕРЪ, а иншихъ агентóвъ анѣ похатникóвъ не высылаємо. 2 54—52

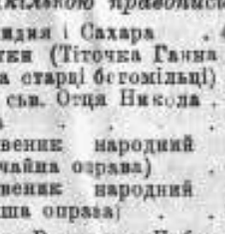

ПАСАЖЪ ГАВСМАНА
І. ЛЬВОВСКЕ
Photo-Plasticon
(46 разовъ премióване.)
Вóдъ 17—26 червня
II. серія! **20** новыхъ картинъ
Паріскои выставы 1900.
Вступъ 10 кр. 59

Нóвъ милѣ за мѣсточкомъ Перегинькомъ на **„БАШТАХЪ“** є на лѣто 40 комнатъ, власність о. пароха, по 3 зр. тыжнево безъ постели, на прекраснóй полянѣ 560 метр. высоко, середъ лѣсóвъ шпильковыхъ и гóръ 900—1000 метр. высокихъ. Є тутъ жерело воды сѣрчанои и друге желѣзнои. Вікть по 30 зр. вóдъ особы мѣсячно. Купелѣ рѣчній межи скалами побóчь. Почта, телеграфъ и лѣкарь въ Перегинькому. До стації Креховичѣ на желанє за 2 зр. фѣру высилає — ЗАРЯДЪ
831 2—5

Таблицѣ зъ металю
литій
таблицѣ надмогильній, таблицѣ для Выдѣловъ повѣтовыхъ, нумеры на домы, таблицѣ мосяжній зъ бляхи прасованій для лѣсни сторожи. — Цильомбы одованій и гузики до цильомбованя — выконує найдешевше
Лѣярня выробóвъ металевыхъ
ГЕНРИКА ШАПИРЫ
Львовъ ул. Коперника ч. 3, (побочь антики п. Миколяша.)
203 13—?

„ДО ЗАМѢНЫ парохія Перерóвъ вóдъ Коломыею, стація loco (Матіявцѣ) 80 моргóвъ доброго поля по бóльшóй части двопокосовыхъ сѣножатей, 459 зр. пенсія, передъ хатою 250 моргóвъ вспóльного зъ громадою пасовиска и пр. За парохію гóреку въ дієцезіи Станиславóвской наъ взглядóвъ санітарныхъ“. 321 3 10

100 до 300 зр. мѣсячно
можуть заробити особы всякого стану въ кождóй мѣсцевости певно и честно, безъ капіталу и різика, черезъ продажъ законно дозволеных паперóвъ держанных и льосóвъ. Згодошеня до: LUDWIG OESTERREICHER, VIII Deutschgasse 8, BUDAPEST. 96

СМЕРТЬ МУХАМЪ!

Папѣръ на мухи, клей, трѣски „Quassia“, Захерлінъ, розпылячѣ, Сѣтки на вóкна
припоручае
Альойзій Гібнеръ
Львовъ, ринокъ 38.
307 3—?

!Італія у Львовѣ!

Найчистѣйше жерело здорового натурального вина далматиньского, тирольского и полуднево-італійского
фірмы:
Альойзій Зуліяні и Генрикъ Травнеро
у Львовѣ, ул. Домініканьска ч 7.

Зъ днемъ отворенія (1 липня с. р.) поручае ся ласкавымъ вглядамъ пов. Р. Т. Публики, для котрои въ льокалахъ торговлѣ уряджено КОМНАТУ ДО СНѢДАНЬ. Спродажа и вышинкъ вина вóдбуває ся на мѣрки и бутелька, а всѣлякій замовленя мѣсцевій и замѣсцевій выповняе ся совѣстно и безпроволочно.

Зъ глубокимъ поважаненемъ
334 1—2 **АЛЬОЙЗІЙ ЗУЛІЯНІ и ГЕНРИКЪ ТРАВНЕРО.**

Позóсталй по Товарист. Гандлевóмъ
запасы
РÓЛЬНИЧИХЪ МАШИНЪ
выпродуе по зниженых, цѣнах
Львóвске Бюро гандлеве
при ул. Костюшка ч. 4. 221 28—39

Лінія Голяндія-Америка Роттердамъ-Ню-Йоркъ.

Найблизшій вóдъѣзды:
5 липня „Спаарндамъ“ о 6·30 пер. пол. — 12 липня „Роттердамъ“ 1 по пол. — 19 липня „Маасдамъ“ 6 пер. пол., — 26 червня „Потсдамъ“ о 1 по пол.

Новй пароходы зъ подвóйнымъ гурубамк:
Ротердамъ 8302 тонъ, Статендамъ 10.320 тонъ, Потсдамъ 12.500 т.
Цѣны першихъ каютъ вóдъ 360 кор. и высше) зъ
другихъ каютъ 216 к.) при-
III. класы 185 к. 40 с. въ Вѣдни.)стани.
Бюро у Вѣдни: Для каютъ: I. Kolowratring 10: для III. класы: IV. Weyringergasse 7 A.
Австрійскій філіи въ Берни, Инсбруку и Трієстѣ. 59

ВИДАВНИЧА СПІЛКА

В белетристичній серії видань вийшли доси отсі книжки:

		Ціна
1.	Стефан Ковалів: Дезертир і иньші оповідання	80 кр
2.	Іван Франко: Поезиі	80 „
3.	Ольга Кобилянська: Покора і иньші оповід.	70 „
4.	Гю де Мопасан: Дика пані і иньші оповід.	65 „
5.	Іван Франко: Полуйка і иньші борисл. опов.	70 „
6.	Наталія Кобринська: Дух часу. Оповіданя	80 „
7.	Кнут Гамсун: Голод. Роман	1·10 „
8.	Леся Українка: Думи і мрії. Поезиї	80 „
9.	Ст. Ковалів: Громадські промисловцї	80 „
10.	Уіллїям Шекспір: Гамлет. Принц данскій	90 „
11.	Генрик Понтоппідан. Із хат.	70 „
12.	Богдан Лепкій. З жита	60 „
13.	Ґ. Ґауптман: Візник Геншель	80 „
14.	М. Коцюбинський: В путах Шайтана	80 „
15.	Шекспір: Приборкана Гоструха	70 „
16.	Панас Мирний: Лихі Люди	60 „

Книжки сеї серії оправлені в полотно.

II. серия (брошуры):

1.	К. Кавцкі: Народність і її початки	30 кр.
2.	Фр. Евґельс. Людвіґ Фавербах	25 „

467 2—2

Адреса: Львів Чарнецького ч. 26.

Товариство взаимного кредиту
„ДНѢСТЕРЪ“
стоваришене зъ обмеженою порукою
Львовъ, ринокъ ч. 10 (домъ „Просвѣты“.)

Удѣляе позички за оплатою 5 1/2 % и 1% додатку на кошта адміністраційній, властителямъ Грунтóвъ и господарствъ до 500 коронъ за порукою двохъ вóдповѣдныхъ ручителѣвъ або за интабуляцію на першóмъ мѣсци, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ. Священики, не посѣдаючій реальностей, мусять крóмъ поруки двохъ ручителѣвъ предложити еще полісу житеву; обезпечатись можна черезъ „Днѣстеръ“ въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ пóсля всякихъ можливыхъ комбінацій.

Товариство взаим. кред. „Днѣстеръ“ приймае вкладки до опроцентованя вóдъ членóвъ третыхъ осóбъ по 4%.

Удѣлъ членьскій выносить 50 кор., внисове 2 кор.

Членомъ бути и позичку дóстати може тóлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ“. 34

Информацію удѣляе Дирекція листовно або агенты Товариства взаимныхъ обезпечень „Днѣстеръ“.

ПЕРША БУКОВИНЬСКА ФАБРИКА
Портляндъ и Романъ цементу
ЕМАНУИЛА АКСЕЛЬРАДА
въ Путнѣ.

Симъ подаю до вѣдомости П. Т. Интересантóвъ, що крóмъ дотеперѣшного Романъ-цементу выробляю теперъ въ моѣй фабрицѣ въ Путнѣ

● I. Портляндъ-цементъ, ●

котрый за-для знаменитыхъ его приметъ вóдзначило Тов. инжинерóвъ и архітектóвъ у Вѣдни.

Заступникомъ моєи фабрики для Галичины полишае ся на дальше панъ

С. ЛІЛІЄНТАЛЬ (S. Lilienthal)

у Львовѣ, ул. Крашевского ч. I. Телефонъ ч. 621.

що удержуе значній склады у Львовѣ и выконуе замовленя зараз такъ у Львовѣ, якъ и на провінціи.

Прошу П. Т. Интересантóвъ о ласкаве пересвѣдченє ся про **высоку вартóсть и найлѣпшу якóсть** мого фабрикату.

Пишу ся зъ высокимъ поважаненемъ
ЕМАНУИЛЪ АКСЕЛЬРАДЪ.

Адреса: **„Емануилъ Аксельрадъ“, Радóвцѣ** (Radautz) **Буковина** 160 17—20

Вóдъ року 1868
БЕРҐЕРА ЛѢЧНИЧЕ
МЫЛО СМОЛЯНЕ

выпробоване на клінікахъ и многими практичными лѣкарями уживае ся не лише въ Австро-Угорщинѣ, але такожь и въ Нѣмеччинѣ, Франціи, Россіи, на пóвостровѣ Балканьскóмъ, въ Швайцарії и т. д. на недуги шкóрній, особливо противъ

Выкидóвъ шкóрныхъ рóзного рода

зъ найлѣпшимъ успѣхомъ. Дѣланє Бергерового мыла смоляного яко гігієнічного средства до усуненя порцлѣвъ, до чищеня и десинфекціи шкóры есть рóвножь загально признане. Бергера мыло смоляне мае 40% смолы деревной и рóзнить ся значно вóдъ всѣхъ иншихъ родóвъ мыла смоляного въ торговли. — За-для охороны передъ фальшованемъ треба жадати выразно Бергера мыла смоляного и уважати на побóчь помѣщеный знакъ охоронный.

Въ упертыхъ недугахъ шкóрныхъ уживае ся замѣсть мыла смоляного успѣшно

Бергера лѣчничого мыла смоляно сѣрчаного.

Яко лагóднѣйше мыло смоляне до усуненя всякои **нечистоты шкóры**
на выкиды шкóрній и на головѣ у дѣтей, такожь яко незрóвнане мыло до мыти и кунелѣвъ для щоденного ужитку служить, обóймаюче 35% гліцерины и пахуче

Бергера гліцеринове мыло смоляне.

Цѣна штуки кождого рода 35 кр. вразъ зъ приписомъ уживаня.

Зъ иншихъ родóвъ мыла Бергера поручае ся слѣдуючій заслугуючій на увагу: **Мыло бензоове** для нѣжности шкóры; **мыло бораксове** противъ прищѣвъ; **мыло карболеве** до выгладженя шкóры и знакóвъ по вóспѣ и яко мыло десинфекційне; **Бергера мыло до купели** зъ смерековыхъ шпильокъ и таке-жъ **мыло тоалетове, Бергера мыло для дѣтей, для маленькихъ дѣтей (25 кр.).**

Бергера мыло петросульфольне
противъ вишневого лица, вишневого носа, высыпокъ и свербѣжбовъ на шкóрѣ; мыло на веснѣвки дуже успѣшне; мыло сѣрчано молочне на нечисте лице; мыло танінове на почервонѣлость и выпадъ волоса.

Бергера зубна паста въ тубахъ
найлучше средство до чищеня зубóвъ Нр. 1 на нормальній зубы, Нр. 2 для курцѣвъ. Цѣна 80 кр. Що до прочихъ мылъ Бергера вóдсылаємо до приписóвъ ужитя. Жадати все Бергера мыла, бо е много безуспѣшныхъ наслѣдуванъ.

Мѣсця продажи для Львова въ аптиках пп.: І. Байзера, Г. Блюменфельда, К. Миколяша, З. Рукера, К. Склепиньского, Вевюрского, д-ра Зарицкого и фірмах А. Ербара, Гайсіма, Кулика и А. Рапапорта. Дальше въ аптиках въ *Бродах* Кріового, Ландберга; въ *Борщові* Ал. Пйотровского; въ *Бережанах* А. Дуреты, Л. Наглíка; въ *Березові* Галимасъ, Ербена; въ *Хирові* Левицкого; въ *Дрогобичи* А. Кшижановского, І. Тобішека; въ *Ярославі* І. Анґермана, І. Рона; въ *Коломыи* Павловского, Штенцля, Витославского; въ *Камінцю* Пилевского; въ *Перемышли* у всѣхъ 4 аптиках; въ *Рятнові* Карпиньского, Прона; въ *Сколыи* Лаховского; въ *Самборі* І. Аде. сенича и Гердлички наслѣдниковъ; въ *Станиславові* у всѣхъ трехъ аптиках; дальше въ аптиках въ *Стрыю, Тернополи* и у всѣхъ аптиках бóльшихъ мѣстъ Галичины. 165 14—24

При закупнѣ товарóвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець Иванъ Белей. Одвѣчальный редакторъ Александеръ Борковскій. Папѣръ въ фабр. Черляньсвои. Зъ друкарнѣ Инстит. ту Ставропігійского пóдъ зарядомъ Іосифа Данилюка

1-35

Ч. 137. Львовъ, Субота 19 Червня (2 Липня) 1900.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить во второкъ, и во второкъ и пятницю на перемѣну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и інсераты принимають: у Львовѣ администрація „ДѢЛА“ в Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень на Копернака ч. 11, и Бюро газетъ Ал. Кароля Людвика 3, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Кржижановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платить у Львовѣ.

Побѣда ческои обструкціи и ея трофеѣ.

II. Исторія вѣдродженя ческого народу не є инша якъ исторія другихъ поневоленыхъ народовъ славяньскихъ въ Австрію, якъ рускаго, словѣньского. При вѣдчуженой шляхтѣ, при вынародовленѣмъ запропалѣмъ мѣщанствѣ, праця першихъ будителѣвъ національныхъ звернула ся вся до народу простого, котрый оденъ остався вѣрный свому національному характерови, своѣй рѣдной мовѣ, своѣй предковскій традиціи, котрый душѣ своои не занепастивъ. Такій matice lidu є по нинька свѣдками живыми тои епохи вѣдродженя. Но се заразомъ и монументы славяньскои культуры. И ческимъ політикамъ не вѣльно на се забути, коли они пѣдносять славяньскій праворъ. Пѣсля завѣтовъ тои культуры всѣ акты, отже и політичній, котрій запѣзнають интересы масъ народныхъ, кривдять ихъ въ якѣмъ небудь взглядѣ, не можуть назвати ся народными. Така політика, котра шкоду приносить матерія ьнымъ потребамъ люду свого, не знаменуе любови народу, но хутше маловаженя, наругу або може й ненависть народу.

Се не народна славяньска політика. Обструкційна ческа політика не пѣйшла вѣрно за завѣтомъ народнои славяньскои культуры! Ческій послы своею обструкцією въ Радѣ державній унеможливили всю працю парляментарну надъ економічнымъ пѣддвигненемъ масъ народныхъ, отже и свого власного народу. Але и та справа, за котру они такъ завзято стояли, на котру выложили весь часъ, всю енергію, силу интеліґенціи, свѣй політичный досвѣдъ и спрытъ, справа урядовои ческои мовы для Чехъ и Моравіи, не була тримана въ высокѣмъ тонѣ славяньскои идеѣ.

Въ ей веденю грѣшено противъ принципѣвъ спѣльнои свободы и спѣльного права. Поставлено на се мѣсце утилітаризмъ и опортуніямъ. То мусомъ то торгомъ мае ся добути, кѣлько вдасть ся, найширшій теренъ для офіціяльного ужитку ческои мовы въ Чехахъ и Моравіи, вже менше интензивно, додатково мовь бы, на Шлезку, а вже цѣлкомъ неозначено въ Долѣшній Австріи, — разъ на принципѣ бѣльшости, иншій разъ на принципѣ меншости, то знову мовь бы на засадѣ цѣлковитои безпринципности. Боронить ся ческого державного права яко безвзглядного постуляту, свѣдомои своеи цѣли, політики, а не зважае ся на територію поселень ческимъ народомъ, лежачій поза межами того державного права. Проклямуе ся засаду рѣвного права для всѣхъ, але фактично ревіндикуе ся те право едино для себе, а иншій народы засуджуе ся обструкцією мовь на абдикацію въ рѣвного права.

Де-жь тутъ тій высокій принципъ спѣльнои славяньскои свободы и спѣльного права? Не видко ихъ! Де та высока народна культурна цѣль; розширювати свѣй благодатный вплывъ на иншій народы, щобы разомъ въ ними въ нима новыхъ идей для свѣтлои будучности, трудити ся? Такожь не знати ся! Де-жь знову причина того, що ихъ не видно и не знати? Въ політичнѣмъ мезаліянсѣ, котрымъ замазано свѣй характеръ, затемнено свою ролю! Злучено ся въ пережитыми політичными елементами, котрій лишень за тымъ побиваютъ ся, щобы заховати старій свои права и привілеіи, неспособѣными будучи для новыхъ народныхъ и державныхъ задачъ, котрій и державу радій бы въ своѣмъ консерватизмѣ утримати, а ними є польскій, ческій и нѣмецкій консерватисты.

Якъ вже сказано, стоить весь свѣтъ пѣдъ знакомъ соціального питаня! Єго нѣхто зѣ свѣта не усуне. Єго рѣшати ся мусить. Є два способы рѣшеня: або переворотомъ, або способомъ повѣльныхъ, безперерывныхъ реформъ. Консервативній, консервативно-лібералній своимъ заслѣпленемъ, своею зашкорупѣлостію, своимъ егоизмомъ, своею неуступчивостію, своимъ насильствомъ ведуть до перевороту, — тутъ они разомъ идуть зъ анархистами. Тому для ихъ роботы мѣсця не стало. Ихъ мѣсце мусять заступити елементы народній, чинники реформовій, реформовій въ дѣбромъ, христіяньскѣмъ дусѣ. Лишень въ такій реформѣ лежить Австріи доля: така реформа освободить єѣ вѣдъ межинародныхъ смутъ и невзгодинъ. Сала сама традиція ей не вѣдратуе, бо сама Австрія [illegible] похована пѣдъ [illegible]прецомъ [illegible]лько можлива нова Австрія, [illegible] зъ рѣвнымъ [illegible]авомъ, рѣвною [illegible] для всѣхъ своихъ народѣвъ, щобы ихъ учинити поправдѣ свободными и задоволеными.

До того треба новои політины въ горѣ и въ долинѣ новыхъ ґруповъ політичныхъ зъ людей щиронародныхъ и реформовыхъ, такъ добру свого народу якъ и загальному добру державы правдиво вѣдданыхъ, зъ новою програмою и зъ новою тактикою, — а на чолѣ такихъ ґруповъ може и повинна стати ґрупа заступниковъ ческого народу.

Посолъ о. Т[illegible]ячкевичъ.

Пересторога на часѣ.

Про шкѣдну роботу „кулокъ рѣльничихъ“ на галицкій Руси неразъ уже було писано въ „Дѣлѣ“; а таки найде ся ще богато Русинѣвъ, що не тѣлько помагають польскимъ агітаторамъ у веденю кулокъ, але й самі закладають та ведуть тій гнѣзда и розсадники польонізаційнои роботы на нашій земли мѣжь нашимъ народомъ. Не говорю вже про тыхъ, що зъ усею свѣдомостію помагають тій роботѣ, — се люде перенятій „Ягайлоньскою идеею“ и для насъ пропащій; але, знаючи дещо бѣльше про дѣяльность кулокъ мѣжь рускимъ народомъ, мѣжь знае нашъ загалъ, почуває ся до обовязку сказати слѣвце пересторогы [illegible] гають нашимъ завзятымъ, а свѣдомымъ своѣй цѣли и, не перебираючи въ средствахъ, енергічно до цѣли простуючимъ противникамъ, замѣсть приложити рукъ та помагати нашій таки, такъ живо вже, славити Бога, розвиненій народній роботѣ. Зъ уваги на загальній заборы кулокъ рѣльничихъ, що мають вѣдбути [illegible] ся завт[illegible] перест[illegible] Др[illegible] значить [illegible] [illegible]ою за права Просвѣта и економіч[illegible] ловнымъ оружемъ въ [illegible] Въ тій цѣли закладають [illegible] товариство „Просвѣту“, а се в[illegible] своѣмъ успѣшнѣмъ розвитку заклад[illegible] рускимъ народомъ читальнѣ, шинкльрѣ, крам[illegible] ницѣ, позичковій касы и т. п. Робота иде о власныхъ нашихъ силахъ, при помочи краю, не заслугуючій навѣть на згадку, при всяких можливыхъ перешкодахъ такъ явныхъ якъ пѣдпольныхъ и зъ стороны тыхъ якъ разъ чинниковъ, котрій передовсѣмъ ѣй помагати и нею опѣкувати ся повинній; иде черезъ те поволи, але все таки енергічно, безнастанно и успѣшно. Ходить тутъ передовсѣмъ о рускій людъ; а що людъ сей є заразомъ майже единымъ, голымъ поки-що, обчѣмханымъ зъ галузя, листя и цвѣту, цѣмъ народу, то робота ся є справдѣ народна и мае на цѣли добро всего народу рускаго, мае довести его до гаразду и выборотя ему права, якій ему належать ся зъ природы и на основѣ конституціи.

Подѣбный рухъ проявляе ся також и мѣжь польскимъ людомъ, але настае вѣнъ и значно пѣзнѣйше и выглядае троха инакше. Обочь щирыхъ провѣдниковъ люду, котрымъ справдѣ залежить на его добрѣ, являють ся демагоґи, нѣбы демократы, котрымъ тѣлько о те ходить, щобы при помочи люду выдерти власть зъ рукъ шляхты и опѣсля панувати не краще вѣдъ нея. До нихъ цѣли не тѣлько добрый нимъ є також рускій людъ, але и потрѣбный, тымъ бѣльше що и они уважають Польщѣ и не гадають зрѣкати ся сего права до Руси.

Середъ дѣячѣвъ, працюючихъ мѣжь польскимъ людомъ особливо вызначае ся осеба кс. Стояловского.

Людъ польскій бачить въ нѣмъ свого

---

(10)

Въ справѣ народного языка.

(Дальше.)

„справоздане“ уживае ся загально народовцями, а закорѣнене мѣжь нима мовь той бурянъ упрямый, хоть тото слово и въ польскѣмъ не дуже смусне. На польск. sprawozdanie, ческ. zpráva, россійск. отчетъ по моѣй думцѣ въ малорускѣмъ найодвѣтнѣйшимъ словомъ було бы звѣтъ. Въ старосл. значить извѣтъ excusatio; occasio; causa; извѣщитати dicere, narrare, effari; nunciare; confirmare арѣв. бойковске звѣчати, завѣчати; извѣщтѣние argumentum; nuncium. Bericht erstatten звѣтувати, звѣтити, давати звѣтъ. Berichterstatter звѣтникъ, звѣтувателъ. [Зовсѣмъ иншимъ выразомъ есть старосл. съвѣтъ consilium, укр. совѣтъ хоть и мае той самый корѣнь въ що извѣтъ рѣвно якъ и наше вѣче, привѣтити, привѣтувати, привѣтный, привѣтливый, вѣчливый. — Рѣчь се кождому звѣсна, що зъ того самого корѣня можуть творити ся рѣжній слова, часто о значенію зовсѣмъ одмѣннѣмъ — якъ також и се, що тій самій слова мають неразъ въ рѣжныхъ славяньскихъ языкахъ зовсѣмъ иншe значеня. Примѣромъ: старосл. общъ communis рускъ. обчій, общій — а въ польскѣмъ: obcy alienus; старосл. кѣшта tentorium, tugurium а въ малорускъ. теперь: куча suile; — старосл. задьница heredidas, facultates relictae; legatum; у насъ въ малорускѣмъ задница podex и пр. пр.].

„средство“ належить до словъ россійскихъ, уживаныхъ народовцями въ Галичинѣ. Людъ часто уживае „способъ“ та се не всюды выстарчае на нѣм. Mittel (способъ=Art, Weise). Въ словѣ „средство“ разить неповноголосна форма Думаю на нѣмецке Mittel форма народна була бы середникъ. (Декуда може також бути середовище, середище, посередѣ пр. середовище, въ якѣмъ живе звѣря).

„стоптъ“ се въ звязи зъ тымъ нѣм. dies steht damit in Verbindung по руски: се есть въ звязи зъ тымъ, або се въ звязи зъ тымъ.

то есть. Мѣсто то есть кладуть завзято украиньске: „себъ то“. Не перечу, що се-бъ то (и то-бъ то) не есть зле, тѣлько не означае оно того, що лат. id est а наше: то есть. „Се-бъ то“ выраженя мовь условне означае приближенѣсть, неточнѣсть, майже того, що нѣмецке etwa, annäherungsweise, beinahe. Тому можу сказати: одинъ людіоръ се-бъ то по теперѣшному курсу девять золотыхъ и шѣстьдесять кѣлька центѣвъ вал. австрійскои, але зле було бы: пятьдесять ґульденѣвъ вал. австр. се-бъ то сто коронъ вал. коронової; тутъ, де выражае ся зовсѣмъ точно вартѣсть треба говорити: пятьдесять ґульденѣвъ то есть: сто коронъ. Тому також: Русины жадають справедливости то есть рѣвныхъ правъ зъ иншими народами въ державѣ — нѣ по чѣмъ було бы тутъ сказати: „се-бъ то рѣвныхъ правъ“...

„тутейшій, тамтейшій, вчорайшій“ польск. tutejszy, tamtejszy, wczorajszy. Въ літературнѣмъ языцѣ суть лише довустимій формы: тутешній, тамошній, вчорашній.

условє Bedingung теперь змѣнюють на „умова“ (зъ огляду на ческе: umluva); та у насъ умова значить властиво: Vertrag, Verabredung, Uebereinkunft, Convention, Contract книжне договоръ гуцульск. токма, условя умовы, договору або токмы die Bedingungen des Vertrages.

„успособленє“ по моѣй думцѣ значить тѣлько що „уздобненє“ Befähigung; часомъ також тѣлько що „удача“, — „серце, що змѣнюе свое успособленє“ = серце, що змѣнюе свѣй настрѣй, свое настроене.

хоча. Въ укр. суть формы хочь и хоча. Форма друга найрѣдша, мѣсцева, саме теперь уживае ся літератами найчастѣйше, а непотрѣбно занедбують ся формы зовсѣмъ чистій: хоть, хотя, хотяй.

„цьоця“ (!). Коли чуемо въ устахъ твердякѣвъ говорячихъ по руски: цьоця, пецъ, ніцъ, ночкі... то не дивуемо ся нѣ трохи, се-жь бачите: язычарѣ! Але въ повѣсти написаной народовцемъ, коли прочитаемо: цьоця — и то навѣть и не въ наводахъ „“, а такъ собѣ свободно, то дѣйстно мусимъ прийти до заключеня, що у декотрыхъ нашихъ людей зовсѣмъ счезае почуте языкове. Въ літературнѣмъ языцѣ можуть бути лише такій формы: тета, тѣтка = Tante, старосл. тѣта, тѣтъка ческ. teta (декуда кажуть у насъ також: стрыйна, вуйна). „Тета“ говорять теперь лише Лемки и на Угорщинѣ; та давнѣйше уживало ся тое слово також и въ нашихъ частяхъ Галичины пр. коло Залѣщикъ въ Вѣльчи золотѣмъ (тому лѣтъ сорокъ кѣлька). Гямлю, що тогдѣшній рускій інтеліґенты говорячій у себе „етимологически“ por żądek etc., смѣяли ся зъ выразу тета, уважаючи „цьоца“ мабуть далеко красшимъ. Р. 1869 бувъ я послѣдный разъ въ тій околиці и чувъ вже у люду: тѣтка. Якъ теперь тамъ говорять, не знаю. Противъ формы: „цьоця“ выступаю не тому, що она польска, лишень тому, що она противить ся звучнѣ нашого языка, такъ само, якъ форма пецъ (gen. masc.) нѣцъ мѣсто нѣчь, печь (gen. fem.), ничь, ничо, нѣщо.

якъ — такъ уживае ся скрѣзь въ жи-

вучій бесѣдѣ. Декотрій письменники за-для недбалости, до того путанй латиньск. tam — quam, нѣмецк. sowohl — als auch позволюють собѣ змѣны на „такъ — якъ“. Того въ літературнѣмъ языцѣ нѣякъ не треба терпѣти, ото жь: якъ въ знмѣ, такъ въ лѣтѣ; якъ взагалѣ, такъ и въ подробицяхъ (або подробностяхъ) и пр. що иншого такъ, якъ примѣромъ въ звѣсній пѣсни:

Чи такъ у васъ, якъ у насъ, всюды поле рѣвно?
Чи такъ у васъ, якъ у насъ любити ся вѣльно?

Поляки уживають на tam — quam, нѣм. sowohl — als auch, tak — jak. По всякій иновѣрности есть ся рѣчня не цѣтоменно польска, а заволочена пѣдъ вплывомъ чужины. Народовцѣ, що уживають въ рускѣмъ мѣсто якъ — такъ, слѣдуючи за Поляками: „такъ — якъ“ беруть собѣ помады въ польскои грейзлерни.

яко уважае ся декотрыми новѣйшими писателями украиньскими выразомъ взятымъ зъ польщины, мабуть тому, що въ россійскѣмъ говорять ся лише „какъ“. Що бѣльше, сумнѣвъ пущеный декотрыми украиньскими писателями привязъ ся також и у декотрыхъ галицкихъ, котрій накликували сокотити ся „того польонізму“. Напередъ форму яко находимо у укр. писателѣвъ пр. у Шевченка: яко мога, яко въ притчу нерозумнымъ людямъ. Вдруге: якъ и яко уживае ся людомъ въ Галичинѣ и на Руси угорскій безъ рѣзкои розлуки въ значеню. У інтеліґентныхъ Русинѣвъ галицкихъ усталено певный вѣдтѣнокъ въ значеню якъ а яко. Якъ значить wie, яко als. Тому кажу: яко христіянинъ (als Christ) найвысше цѣню правду науки Христовои; але: вѣнъ жидъ, та частить до нашои церкви и молить ся якъ христіянинъ (wie ein Christ). — вѣнъ промовивъ яко Русинъ

Реставрація Пільзеньска

ВЪ ГОТЕЛИ ФРАНЦУСКѢМЪ у Львовѣ

поручае: Снѣдання по варшавски а 50 кр. Covert складаюче ся зъ 4 странъ, горѣвка куявякъ и куявянка, що четверга и недѣлѣ фляки по варшавски и кулябякъ литовскій, обѣды зъ 7 потравъ по зр. 1·10. Covert пѣсля карты. По театрѣ Covert зъ 3 потравъ а 70 кр. Въ пятницю рыба по жидовски. Вина доббрій.

Зъ поважанемъ Иванъ Францъ Новаковскій.

1894 въ часѣвъ „костюшкѣвскон“ выставы. Тамъ то патріотизмъ не знавъ уже мѣры, а медовій слова мішоёсі „wspolnej“ ослухну плыли мовъ прудкій фплѣ гірского потока. Тогдѣ то руске серце могло радѣти на явдѣ, якъ заходами управы кулокъ наши людъ прикрашеный червоно-бѣлымы кокардками въ пѣснею Jeszcze Polska и Bartosza сыпшовъ на стрыйске узгѣрье, щобы побачити плоды „полѣскон“ працѣ, одушевити ся видомъ битвы рацлавицкон, щобы вкѣнци заѣсти до вспѣльного стола въ ласки великодушныхъ панбѣвъ та до того разомъ въ ними. Отакъ то товариство, що нѣбы то не мав закраски національнон а тымъ менше політичнон, веде місію економічного двигання селянства на Руси! Та на тѣмъ еще не конець.

Що року вѣдбувають ся загальний зборы въ одномъ зъ галицкихъ мѣстъ. На тѣ зборы стя[illegible] ны до найбольшой части селянъ. У[illegible]бовъ роблять вельмій пр[illegible] ся о зи[illegible] у праны [illegible] лѣнцю, [illegible]платне помѣщенье, годують та пой[illegible]; такимъ чиномъ число участникѣвъ (уваге звычайно поважне. Зборы вѣдбувають ся еще яко-тако, бо справы суть звычайно економічнон натуры; але вѣдчасъ обѣдѣвъ, вечеръ, привитань та пращань, патріотичнымъ промовамъ нема и кѣнца. Тому всему придивлясь и прислухує ся наша мужикъ; ну, а мусять якесь вражѣне лишити ся въ его душѣ, а те вражѣне певно користи народнѣй справѣ не принесе. Я самъ мавъ нагоду говорити зъ мужикомъ по такѣй шопдѣ, и вонъ отверто мовъ на сповѣди сказавъ мині: „Панунё! Я вѣрне добрій Русинъ; але якъ таке чую и на таке дивлю ся, то якось мене такъ заморочить, що тогдѣ мимохѣть готовъ зробити яку наскуду, самъ не знаючи, що роблю.“

Але глянѣмо ще до бюра того товариства, звѣдки розходять ся приказы, регуляміны, справоздання, вѣдозвы на весь край. Бюро головнон управы товариства кулокъ рѣльничихъ полагоджує всѣ свои справы и веде переписку зѣ сторонами такъ польскими якъ и рускими лише въ мовѣ польскѣй. Всякъ и рускими лише въ мовѣ польскѣй. Всякій друкъ, якъ регуляміны, справоздання для кулокѣвъ, книжки торговельній для склепѣвъ и кас, справоздання рѣчній зъ дѣяльности и зъ люстрацій торговельныхъ и господарскихъ, обѣжники и газеты (кромѣ додатку до газеты и статута) выходять такожъ лише въ мовѣ польскѣй. Книжки до всѣхъ читалень высылають ся [illegible] выдани Мінстерству и Wydawnictwa, а до читалень рускихъ высылають ся такожъ и руски выдания „Wydawnictwa“. Якъ се тѣ руски книжки, наведу кольканаголовкѣвъ: Собѣскій; Пѣдъ Зборовомъ; Катехизмъ обывательскій для Русинѣвъ и Полякѣвъ; О чѣмъ раджено въ Соймѣ; За вѣру и вѣтчину; О выборѣ послѣвъ; Король на ловахъ; Оборона Теребовлѣ; Якъ то доля розъединала, а недоля повднала; Народна исторія руской церкви, и т. и. Богато зъ тыхъ книжокъ написавъ славно звѣстный Теофіль Меруновичъ та другій вму подѣбній польско-руски писатель. Що за драпь тѣ книжки, переконае ся всякій, хто хочь одну зъ нихъ прочитае. Давнѣйше ще друковано тѣ книжки латиньскими буквами. Товариство уряджує курсы въ Черниховѣ пѣдъ Краковомъ, на котрій принимае залюбки такожъ и Русиновъ; але выклады на тыхъ курсахъ очевидно лише польскій.

При всякихъ маніфестаціяхъ „народовыхъ“ зборахъ дають всѣмъ участникамъ вѣдзнаки розумѣе ся, „народовѣ“. А бувае се досыть часто, бо товариство бере у всѣхъ обходахъ „народовыхъ“ и шопкахъ живу участь. Люстрації такъ торговельній якъ и господарскій переводять ся всюды въ языцѣ польскѣмъ.

Давнѣйше одинъ зъ люстраторѣвъ господарскихъ бувъ Русинъ. Пѣсля регуляміну обовязаный е люстраторъ пѣдчасъ люстрації всякій замѣтнѣйшій спостереженя записувати у своимъ справозданю. Такъ робивъ и той люстраторъ-Русинъ. Нещасте хотѣло, що въ одномъ часѣ пестае п. редакторови „Przewodnika“ (а бувъ нимъ небощикъ Вільчиньскій Альбертъ) матеріялу до нумеру. Вытягае справоздання люстрацій господарскихъ и помѣщуе справоздання зъ повѣта жидачѣвского праве въ находячою ся тамъ примѣткою, що въ одномъ селѣ дѣдичъ платить роботникамъ по 8, 10 и 12 кр. денно. Якъ се лишь побачило свѣтъ Божій, заворушило ся гнѣздо шляхтичѣвъ зъ Жидачѣвщины, а завторувала имъ шляхта и зъ инпихъ повѣтѣвъ; и такъ якось до двохъ мѣсяцѣвъ нашого люстратора вже въ товариствѣ не було. Редакторови немогли нѣчого зробити, бо его робота була говорова (за 25 зр. мѣсячно) и вонъ самъ бувъ членомъ головнон управы, а назвыско его на газетѣ не фігурувало; але спекло ся на люстраторѣ.

Для заокруглення сихъ замѣтокъ не зашкодить подати сильветки управителѣвъ бюра головнон управы. Першимъ управителемъ бюра (чи то, якъ ихъ тамъ называють пѣдвластній, директоромъ) бувъ Людвикъ Зелюнка, котрый померъ въ р. 1898. Бувъ то повстанець-сибѣрякъ зъ р. 1863. Людина то була добра и не такій дуже великій ворогъ Русинѣвъ. Погляды его були застарѣлій, що Русинъ а Полякъ то wszystko jedno. Самъ неразъ згадувавъ за тій блаженній для Полякѣвъ часы якъ то Русины и Поляки взаимно любили ся, якъ не було рѣзницѣ мѣжь ними, якъ то польскій ксьондзъ сповѣдавъ Русина, а Полякъ пшовъ до руского священника; якъ то Русина вѣдъ Полька можна було лише потѣмъ розрѣзнити, що Русинъ причащавъ ся пѣдъ двома видами, а Полякъ пѣдъ однымъ и т. н. Зъ того бачимо, що той чоловѣкъ не умѣвъ а навѣть не мѣгъ инакше робити, якъ лишь зѣ шкодою для Русинѣвъ.

По его смерти покликано на ту посаду п. Целесфора Адамского, котрый утѣкъ зъ Прусъ, опѣсля довгій лѣта бувъ губернеромъ у дѣдича Скибневского въ Баличахъ и за его старанемъ дѣставъ ся на те становище. Душа его на скрѣзь руской породы. Не знаю, чи найде ся другій Полякъ, котрый бы такъ Русинѣвъ милувавъ якъ вонъ. На саму згадку про Русина, здае ся, дѣстае вонъ дрощѣ.

Хто навѣть не мавъ доси нагоды зъ близька придивити ся роботѣ кулокъ на Руси, може зъ усего тутъ сказаного ясно зрозумѣти, до чого ся робота веде и чого намъ по нѣй ждати. Коли ще зважити, що тѣ гнѣзда польонізаційній не тѣлько побирають значну субвенцію соймову, але тѣшать ся моральною опѣкою и помочію всѣхъ верховодячихъ у насъ кругѣвъ, то справдѣ тяжкимъ грѣхомъ противъ свого народу назвати треба, коли ще и Русины помагають тутъ и тамъ тій пагубній для насъ роботѣ. Чимало ще поля для щиропі праці надъ добромъ народа дае статутъ товариства „Просвѣта“? Чи въ межахъ того статуту не далеко бѣльше и лѣпше можна робити и зробити для нашого селянства, нѣжь навѣть найчисленнѣйше и въ найчистѣйшихъ намѣрахъ ведене кулко?

А коли бы сей голосъ пересторогн мавъ прогудѣти безъ слѣду мовь у пустини, тогдѣ добудемо зъ нашои регістратуры имена всѣхъ тыхъ, що зѣ шкодою для народнои справы трудять ся надъ кулками, замѣсть заняти ся читальнями та крамницями „Просвѣты“, и оголосимо ихъ для напятнованя прилюдного.

Деннсь К..ка.

Вѣйна въ Хінахъ.

Бюро Райтера доносить, що коли нѣмецкій посолъ въ Пекінѣ пшовъ до палаты хіньского уряду заграничныхъ справъ, напала на него черь и такъ страшно побила, що привезеный до уряду померъ. Командантъ італійского военного корабля телеграфуе въ Таку пѣдъ днемъ 30 червня, що пѣсля донесення, яке одержавъ зъ Пекіну, всѣ домы посольствъ зъ виняткомъ англійского, французского и нѣмецкого пѣдпалено. Всѣ члены дипльоматичного тѣла схоронили ся до будынку англійского посольства. Англійскій консуль въ Чіфу доносить телеграфічно, що дня 18 червня хіньске вѣйско замордувало на улици нѣмецкого посла. Американьскій посолъ въ Шангаю доносить дня 26 червня, що въ тѣмъ дни инші послы въ Пекінѣ були ще ненарушенѣ однакъ ихъ положене було розпучливе. Бюро Вольфа повѣдомляе, що доси не одержало донесення про замордоване нѣмецкого консула въ Пекінѣ.

Вѣдъ команданта австрійского корабля Zenta надѣйшла до Вѣдня телеграма, котра доносить, що Сеймуръ зъ причины перерваня зелѣзницѣ мусѣвъ вернути до Тьентсіна. Въ численныхъ битвахъ понѣсъ значній страты. Одинъ австрійскій матрозъ убитый, одинъ раненый, а одинъ недужій. До Лондона доносять урядово, що водна комунікація мѣжь Таку а Тьентсіномъ вже вѣдбувае ся безъ перешкоды. Доси высѣло въ пристани 520 офіцирѣвъ и 13.500 волкѣвъ мѣжнародныхъ вѣйскъ, 53 полевыхъ армать и 35 мітраліезъ.

Донесення про силу вѣйскъ які державы мають выслати до Хінъ, суть недокладній. Та сила буде о много бѣльша, бо такъ Россія якъ и Японъ выплють по 20.000 людей. На питаня японьского правительства звернене до державъ, якъ дивлять ся на ситуацію въ Хінахъ и выплываючій зъ нея конескенціи, надѣйшли вже вѣдповѣды, котрій здають ся на се, що державы не стоять на военнѣй стопѣ зъ Хінами.

Начальный командантъ нѣмецкои ескадры въ Хінахъ надѣславъ рапортъ про занятє фортѣвъ въ Таку, въ котрѣмъ пѣднесено, що мѣжнародній вѣйска заняли розпучливо боронені форты зъ надзвычайною бравурою и хоробростію. Найбѣльшій страты були по сторонѣ Японцѣвъ, котрій тутъ найлѣпше биля ся. По нѣмецкѣй сторонѣ раненый лишь одинъ матрозъ. До Петербурга доносять урядово, що часть хіньского населення несимпатизуючого зъ Боксерами, вѣддала ся пѣдъ россійску опѣку. Пѣсля денешъ одного англійского офіцера марынарки въ Шангаю, лише Россія треба поднкувати, коли Европейцѣ въ Тьентсінѣ суть при житю. Зъ тои причины Standard, котрый стоить въ близкихъ зносинахъ зъ англійскимъ міністерствомъ заграничныхъ справъ звертае ся въ остромъ тонѣ противъ Россіи и тыхъ, котрій суть вѣдвѣчальній за полишене царатови въ Хінахъ до певнои степены вольнои руки до дѣланя. Чисельна перевага знаходячихъ ся теперь въ Хінахъ россійскихъ вѣйскъ незадовго заѣнять ся на оборотъ. Дневникъ взывае Японъ и Америку, абы дальше зброили ся.

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу ремѣсничо-промыслову у Львовѣ.**

— **Посвячене прапора „Зорѣ“**, руского товариства ремѣсничого у Львовѣ, вѣдбуло ся вчера въ тутешній Успеньскій церкви при участи членѣвъ товариства и великого числа вѣдпоручниковъ та спрошеныхъ гостей. Посвячення довершивъ крилошанинъ о. Павликовъ, а по его патріотичній промовѣ наступило вѣпваня памятковыхъ цвяхѣвъ въ держало прапора. Опѣсля перенесено посвяченый прапоръ до льокалю „Зорѣ“, де д-ръ Савчакъ перший „кумъ“ по гарнѣй промовѣ вручивъ его головѣ товариства „Зорѣ“ п. Вас. Нагѣрному. Почала ся сердечна щиро руска гостина, при котрѣй п. Нагѣрный перший виѣсъ здоровля вѣдпоручниковъ товариствъ, що взяли участь въ тѣмъ важнѣмъ торжествѣ Зоряны. А були тамъ вѣдпоручники — крѣмъ рускихъ товариствъ львовскихъ — перемыскон и дрогобицкон „Зорѣ“, дальше товариствъ стрыйскихъ, ремѣсниковъ и „Селяньскои рады“ зъ Камѣнки струмиловои, зъ Рогатина, и зъ львовскои польскои Gwiazdy. Докладнѣйше справоздане зъ сего торжества мусимо для браку мѣсця вѣдложити до завтрѣшного числа; теперь лише коротко зазначимо, що при щирыхъ патріотичныхъ промовахъ и при гарнѣмъ співѣ хору Зоряны збране товариство провело часъ въ правдивѣмъ одушевленю до год. 2 по полудни, а порываючій и зъ кождого огляду чудовій промовы члена „Зорѣ“ Пащака та д-ра Могильницкого на довго остануть ся всѣмъ въ памяти.

— **Зъ тов. им. Котляревского“.** Въ четверъ дня 5 липня с. р. вѣдбуде ся засѣдане артистично-технічнои секціи въ сали тов. „Руска Бесѣда“ о год. 8 вечеромъ. На порядку дневнѣмъ: 1) Змѣна регуляміну поправленого выдѣломъ; 2) Выборъ новои штуки. 3) Внесеня членѣвъ. Зарядъ взывае всѣхъ членѣвъ, щобы якъ въ найбѣльшѣмъ числѣ явились, зъ огляду на 1 точку порядку дневного. — *Зарядъ.*

— **З Наукового товариства імени Шевченка.** В середу 4 н. ст. липня о год. 6 засіданне історичної сѣкциї: а) М. Грушевський предложить III. т. істориї України-Руси б) біжучі справи. О год. 6½ засіданнн археографічної комісиї.

— **Выдѣлъ Руской Бурсы въ Бережанахъ** має честь повѣдомити Вп. Членѣвъ, що збори

(als Ruthene) т. є. въ имени Руси. — а: вонъ Нѣмець, а говорить чисто по руски, якъ Русинъ (wie ein Ruthene). Рѣжницю тую тымъ бѣльше въ письмѣ заховати належить, що она навѣть неграмотному селянину не робить нѣякои трудности: розумѣють зовсѣмъ добре. Нашій селяне приговорюють: шануючи сонѣнко Боже, ясный мѣсенць, свѣтлій звѣзды, святій образы въ хатѣ и Васъ яко честныхъ (або: яко гречныхъ)!..

який — такій — се pronomina correlativa заменники співвѣдносній; то само який уживае ся яко заменникъ питайный pr. interrogativum и яко з. вѣдносный pr. relativum. Те послѣдне именно выгодно тому, бо въ рускѣмъ, якъ загаломъ въ славяньскихъ языкахъ, накопленые вѣдносныхъ реченій поєдинчихъ ся заменникомъ „котрый“ есть противне духови тыхъ языкѣвъ, тожь можна обмѣняти: разъ класти котрый, разъ який, разъ що; примѣромъ: мѣсто, котре належить до найзначнѣйшихъ въ нашѣй исторіи, яке выдало богато сынѣвъ, що прославили отчину на поли науки и штукъ красныхъ.

есть, суть. Тіи питоменній формы у новѣйшихъ писателѣвъ майже зовсѣмъ зникають. „Есть“, мимо що уживае ся у нашого люду и на Украинѣ, обречене безъ причины „на потокъ“, що найбѣльше, декотрій позволяють собѣ на „збытокъ“: є. „Суть“ укр. писатель давно не уживають. Лишень у Основяненка находить ся кѣлька разъ тота форма; мѣсто „суть“ уживають „есть“, „е“. Въ многихъ околицяхъ Галичины и угорскои Руси живе суть въ устахъ люду. Декотрій въ молодшихъ писателѣвъ дуже радій тому вымѣтованю формъ, бо твердять, що для языка таке „упрощене“ есть вельми користне, причѣмъ указують за примѣръ романьскій языки, котрій стратили формы деклінацій. Тѣлько забувають, що ихъ порѣвнанє нашои бесѣды зъ романьскими языками храмае; у романьскихъ языкѣвъ стрчене певныхъ формъ въ языцѣ літературнѣмъ иде опоручь зъ занпкомъ тыхъ же формъ въ бесѣдѣ люда; инакше у насъ: формы живучій въ устахъ мілионѣвъ самовѣльно и легкомысно обрѣкають на смерть. Отожь языкъ літературный мае що-до занику формъ попереджати (!) языкъ люда т. є. вѣддалати ся вѣдъ дѣйстности, вѣдъ житя собѣ самому на шкоду. Що до мене, то мене лише тѣшить богацтво формъ въ малорускѣмъ; можь сказати: есть ладъ и є ладъ; можь сказати: суть люде, есть люде и є люде. Але декотрій въ своѣмъ „новленю“ ще дальше идуть: по просту выкидають есть и суть зовсѣмъ. Черезъ таке вымѣтованє неразъ стиль нескусно густѣе и тратить на прозорости. Безперечно въ языкахъ славяньскихъ звязки есть и суть дуже часто можуть опустити ся, але таки не все. Коли говоримо зъ притискомъ, тогдѣ звязка кладе ся пр. Богъ есть вѣчный. Вонъ есть чоловѣкъ правый. То суть добрій люде. Опускане звязки въ правилахъ и въ дефініціяхъ науковыхъ стало-бъ причиною великого утрудненя и запутаня для молодежи. пр. „Два куты, котрыхъ рамена (суть) до себе рѣвнобѣжній, (суть) або рѣвній або сповнюючій, а то якъ до того, чи обѣ пары раменъ рѣвнобѣжныхъ (суть) скермованій въ ту саму сторону, чи лише одна пара звернена (есть) въ ту саму сторону, а друга въ стороны впростъ противній. Кождый педагогъ потвердить, що насиловане опускане звязокъ ( ) тутъ лише затемнило бы змыслъ правила и утрудниле науку молодежи а для языка зъ того не выплынула-бъ нѣяка корысть.

(*Дальше буде.*)

загальній вбдбудуть ся д. 14 с. м. о 12 год. въ комнатахъ Бурсы.

— **Зъ Руского Товариства педагогічного.** Засѣданє комітету женьского институту вбдбуде ся въ пятницю [6 н. ст. липня] о 5½ годинѣ, а засѣданє выдѣлу товариства вбдбуде ся того самого дня о 6 годинѣ вечеромъ.

— **Народне вѣче** скликує повѣтовэ товариство политичне „Селяньска Рада“ на недѣлю, 8 липня въ *Загородкахъ пбдъ Щирцемъ*. Вѣче вбдбуде ся въ стодолѣ ч. Федька Курильця и розпбчне ся по вечѣрни о год. 5 въ полудня. Яко вбдпоручники народного комітету референтами будуть на вѣчу: д-ръ Кость Левицкій про „народну програму Русинбвъ“ а о. Йосифъ Фолисъ про „Устрбй громадскій и реформу тогожъ“; 3-тою точкою предмету нарадъ будуть внесенія учасникбвъ збору.

„Селяньска Рада“ запрошує отсимъ всѣхъ доокресныхъ Русинбвъ якъ взагалѣ всѣхъ, що интересують ся справою народною, щобы прибули на ее вѣче. Повѣтъ щирецкій дрѣмає супокбйно вбдъ довшого часу, пора, щобы и тутъ народъ нашъ пбшовъ за прикладомъ иншихъ околиць нашои Руси, де такій рухъ, де таке житє...

— **Вбдъ руского-украиньского національного комітету** для XIII-го мѣжнародноно лѣкарского зъѣзду въ Парижи одержуемо слѣдующу оповѣстку:

Генеральный секретарь зъѣзду повѣдомляє національный комітетъ, що зголошенія до участи приймає ся найдальше до 15-го липня. Дальше оголошує секретаріятъ слѣдующу програму торжествъ, урядженыхъ для членбвъ зъѣзду: 2-го серпня вбдкрытє конгресу и принятє у президента міністрбвъ Вальдека-Русо. — 3-го серпня принятє у президента конгресу проф. д-ра Lannelongue. — 5-го серпня принятє членбвъ зъѣзду въ палатѣ елізейскбй у президента республики Loubet'a. — 7-го серпня принятє радою муніціпальною мѣста Парижа въ готели de Ville. — 8-го серпня принятє въ огородѣ люксембурскбмъ въ палатѣ сенату, устроєне организаційнымъ комітетомъ въ честь членбвъ зъѣзду. Для принятя жѣнокъ, доньокъ и сестеръ членбвъ зъѣзду зорганізувавъ ся особный комітетъ дамъ пбдъ проводомъ пани Lannelongue и Brouardel.

Зъ огляду на повысшій комунікатъ генерального секретара просить ся нашихъ родимцѣвъ лѣкарѣвъ и природникбвъ, щобы найдальше до 10-го липня надбслали карты зголошеня, долучуючи до нихъ свою карту візитову и 25 коронъ. — Карты зголошеня розбслано всѣмъ намъ звѣстнымъ лѣкарямъ ще передъ 3 мѣсяцами; хто бы ихъ не одержавъ або закинувъ, зволить зголосити ся якъ найскорше по нову до пбдписаного секретара національного комітету, куды належить такожъ надсылати выповнені карты и грошѣ. *Д-ръ Евгеній Озаркевичъ*, теперь въ Щавницю.

— **Дивне поведенє ц. к. рады шкбльнои окружнои въ Гусятинѣ.** Маємо пбдъ рукою обѣжникъ рады шкбльнои окружнои зъ Гусятина до шкбльныхъ зарядбвъ, въ котрбмъ назначує ся реченець испиту по народныхъ школахъ и людей, що мають проводити тымъ испитамъ. Зъ сего обѣжника бачимо, що провбдниками испитбвъ мають бути самі дѣдичѣ-Поляки, а де ихъ нема, тамъ рада шк. окр. упросила дворскихъ офіціялістбвъ, котрі самі ледви чи скбнчили може народну школу. На 30 рускихъ священникбвъ въ повѣтѣ призначено на провбдниквбвъ испитбвъ лише 9 и то лише по селахъ, — тамъ, куды исповѣльможный панъ або его офіціялістъ не може приѣхати за-для злои дороги. За те зъ 8 латиньскихъ священникбвъ удостоило ся чести проводити при испытахъ аже 5. До рускихъ сѣлъ, де выкладова мова руска, ѣде польскій священникъ, що не умѣє по руски анѣ говорити, анѣ не знає руского письма; прим. до Тудорова ѣде кс. Лібревскій, котрый не то що не умѣє рускои мовы, але згбрдно высказує ся про руску мову и Русинбвъ та сердечно ихъ ненавидить. Щобы лишь не допустити руского священника до проводу на испытѣ, гусятиньска рада шк. окр. посунула ся такъ далеко, що до Трибуховець делегує ц. к. урядника, судового адъюнкта д-ра Ад. Стравіньского! А рускій клиръ все понижують, навѣть при такихъ нагодахъ! Подаємо се до вѣдомости — пише нашъ дописувательнашихъ послбвъ особливо д-ра Окуневского, въ надѣѣ, що порушать сю рѣчь въ соймѣ.

— **Руско-народный театръ** кбнчить свою гостину въ *Перемышли* и переѣде вже 8 н. ст. липня до *Мостиськ*. Репертуаръ на сей тыждень въ Перемышли такій: дня 3 с. м. „Дзвоны зъ Корневіль“; 5 с. м. „Торговля жемчугами“ Цеглиньского; 7 с. м. Концертъ; 8 с. м. „Не судилось“ Старицкого.

— **Ректоромъ университету въ Чернбвцахъ** выбраный професоръ выдѣлу правничого д-ръ Фр. Гаувке.

— **Румуны въ Чернбвцяхъ** купують т. зв. „готель Вайса“ за 200.000 кор. и перебудують его на „Народный Дбмъ румуньскій“. Якъ видно, Румуны зачнуть теперь сильнѣйше организувати ся противъ Русинбвъ.

— **Волоска буйность.** Въ мѣсцевости Перетін дбльній на Буковинѣ зъ дня 27 на 28 м. м. на громадскбмъ пасовиску вбдрѣзавъ хтось вбсьмомъ конямъ языки, такъ що два заразъ погибли, а решта мучить ся у великихъ болахъ. Цѣкаве, чи удасть ся жандармерии выкрыти дякого виновника.

— **Славный оперовый теноръ, п. Евг. Гушалевичъ**, знаный нашій рускій публицѣ такъ у Львовѣ якъ и на провінціи, рѣшивъ ся прибути зъ Праги до Галичины и выступати зъ концертами въ Станиславовѣ, Коломыи и Чернбвцахъ. Концертъ въ Станиславовѣ мавъ бы вбдбути ся вже 12 с. м. Доносить о тбмъ „Буковина“ зъ дня 1 липня, одержавши вбдъ п. Гушалевича телеграфічну вѣстку.

— **Въ Институтѣ женьского товариства педагогічного** вбдбувъ ся дня 28 червня с. р. попись въ слѣдующою програмою: 1) Матюкъ „До весни“ — хоръ. 2) Streabbog „Le Départ“ форт. на 6 рукъ, вбдограли пп. З. Краснопера, І. Елінсевичѣвна, Д. Танчаковска. 3) В. Самбйленко „Орелъ“, вбддеклямувала п-а О. Форнсбвна. 4) „О ночи“, дуетъ, вбдспѣвали пп. Т. Лаврбвска и З. Ляховичѣвна. 5) Petrow „Fantasies“ форт. вбдограла п. Л. Склепковичѣвна. 6) Kobelt „Двѣ пѣсни“ на двѣ цитры, вбдограли пп. М. Єднака и Е. Морозбвна. 7) Lichner „Erstes Grün“ форт., вбдограла п-а О. Форнсбвна. 8) „Стоять гора“ хоръ. 9) К. Устіяновичъ „Пбдъ нинѣшну хвилю“, вбддекламувала п. Е. Морозбвна 10) Сѣчиньскій „Сагайдачный“, маршъ, вбдограли пп. І. Ярославчѣвна и Т. Лаврбвска. — Тую богату програму выконали ученицѣ дуже удачно завдяки старанной працѣ п. Д. Шухевичѣвнои, учительки музики, якъ и Вп. Панѣ Бѣлецкои, котра цѣлый свбй вбльный часъ жертвувала зъ правдивымъ посвяченемъ въ хосенъ института. Вкбнци годить ся зазначити, що ученицѣ зазнавали правдиво родинноп опѣки и догляду зб стороны своєи настоятельки Вп. Панѣ Танчаковскои, якъ се щиро заявила одна зъ ученицъ у своѣй працальнбй промовѣ. Попись закбнчивъ ся промовою Вир. о. совѣтника Е. Гузара, въ котрбй бесѣдникъ въ заступствѣ головы товариства Вп. п. Харкевича, высказавъ Хв. зарядови института щиру подяку за совѣстне и старанне ведене, якъ такожъ заявивъ повну надѣю, що пбдъ такъ зрѣлымъ зарядомъ розвбй сего института запевненый. Вбдзываємось тому до Вп. Родимцѣвъ зъ тымъ горячимъ зазывомъ: Вписуйте зъ повнымъ довѣрамъ свои дѣти до згаданого института. Зъ уваги, що дотеперѣшне помѣщенє института було лишь часове и троха невыгбдне та що зарядъ мае замѣръ вынаняти вбдповѣдный льокаль, есть се конечностію, щобы зголошеня о принятє на слѣдующій рбкъ шкбльный вплынули до головного выдѣлу товариства педагогічного не лишь якъ найскорше але и найчисленнѣйше.

— **Вѣче украинско-рускои молодѣжи академічнои** вбдбуде ся у Львовѣ дня 14 липня с. р. На сімъ вѣчу прийде ще разъ пбдъ розвагу справа рускаго университету у Львовѣ, а кромѣ сего будуть порушені инші дуже важні справы, що вбдносять ся будь то до загалу Русинбвъ, будь спеціяльно до молодѣжи. По вѣчу вбдбудуть ся вечерницѣ въ память VI лѣтныхъ роковинъ смерти М. П. Драгоманова зъ вельми гарною и рбжнородною програмою.

— **П. Гайдерерови до ласкавого ужитку.** Пбдъ такимъ заголовкомъ подае Monitor зъ дня 1 н. ст. липня новинку такого змѣсту: „Симъ маємо честь повѣдомити п. прокуратора (п. Гайдерера), що *п. Здиславъ Марквицкій*, сенаторъ австрійскій, бувшій директоръ бувшого банку кредитового и ліквідаторъ був. „банку влоцяньского“, загостивъ несподѣвано до Львова и замешкавъ въ давнбмъ мешканю при ул. Оссолиньскихъ ч. 3. Може бы п. прокураторъ зволивъ скористати зъ нагоды и поинформувавъ ся въ найлучшбмъ жерелѣ о проступкахъ сповненыхъ въ ліквідаціи „банку влоцяньского“ и обманьствахъ въ банку кредитовбмъ: Просимо дуже!“

— **Ц. к. Дирекція зелѣзниць державныхъ** обнизила и сего року для паломникбвъ, що будуть ѣхати на дняхъ 5, 6, 7-ого н. ст. липня до Сучавы на вбдпустъ, цѣну ѣзды на половину, а то вбдъ Залуча-Снятина до Сучавы и назадъ. Паломникбвъ до Сучавы будуть перевозити окремі поѣзды паломничѣ. На сегорбчный вбдпустъ до Сучавы обѣцявъ ся приѣхати Преосв. Епископъ зъ Чернбвцѣвъ.

— **Дрббні вѣсти.** Цѣсарь выѣхавъ на двомѣсячный побутъ до Ишлю. — Маршалокъ краєвый гр. Стан. Бадені повернувъ зъ Вѣдня до Львова. — Дня 30 червня с. р. о г. 3 зрана згорѣла въ Пустомытахъ стайня дворска. Огонь имовѣрно бувъ пбдложеный.

Надбслане.

„Henneberg-Seide“

— nur ächt, wenn direkt von mir bezogen — schwarz, weiss und farbig, von 45 Kreuz. bis fl. 14·65 p. Meter. An Jedermann franko und verzollt ins Haus. Muster umgehend.

G. Henneberg, Seiden-Fabrikant (k. u. k. Hofl.) Zürich. 58 (1)

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Вбдпустки для поратованя здоровля дбстали оо.: Ив. Хотинецкій, Ант. Колпачкевичъ и Мих. Ковшевичъ на 6 тыжднѣвъ. — Канон. институцію на парохію Дорогощбвъ великій дбставъ о. Сев. Мацюракъ.

Посмертни — ǂ — оповѣстки.

Іосифъ Рогозиньскій, народный учитель въ Шишковцяхъ, повѣта борщѣвского, упокоивъ ся дня 25 червня с. р. по довгбй а тяжбй недузѣ въ повѣтовбмъ шпиталю зъ Залѣщикахъ. Полишивъ вдову хору на умѣ (въ заступѣ кульпарковскбмъ) и сына ученика въ семинаріи учительскбй. Покбйный мавъ 24 лѣтъ службы учительскои и бувъ щирымъ и трудящимъ народовцемъ Русиномъ. В. е. п.!

Теофіль Михайло Костецкій, комісарь староства въ Жупанцѣ въ Босніѣ, сынъ крилошанина и декана о. Костецкого въ Чернбвцахъ, упокоивъ ся въ 32 роцѣ житя. Покбйный бувъ щирымъ народолюбцемъ и лишивъ по собѣ щирый жаль мѣжь товаришами и знакомыми. В. е. п.!

Володимиръ Исайчикъ, ученикъ III-го року семинаріи учительскои въ Самборѣ, сирота по священику, упоконвъ ся по довгбй грудной слабости въ домѣ о. Вас. Поляньского въ Боську дня 29-го червня въ 21-бмъ житя. В. е. п.!

Телеґрамы.

Райхштадъ 2 липня. Вчера вбдбуло ся тутъ вѣнчанє архикняжни Франца Фердинанда зъ гр. Хотекбвною, котру окремымъ, вбдручнымъ письмомъ цѣсаря именовано княжною Гогенберґъ. Присутни були лишѣ члены найблизшои родины.

Инсбрукъ 2 липня. Намѣстництво розвязало всѣ студентскій буршеншафты.

Прага 2 липня. Politik доносить, що соймы краєвѣ будуть скликаній въ осени с. р. на наради надъ краєвымъ податкомъ вбдъ горѣвки, котрый бувъ предметомъ нарадъ анкеты краєвыхъ маршалкбвъ.

Брукселя 2 липня. Прокураторія зголосила актъ обжалованя противъ Сіпіда и товаришѣвъ, котрі урядали були атентатъ. Актъ обжалованя кваліфікує злочинъ яко анархістичный. Розправа потреває тыждень. Покликано до нея 42 свѣдкбвъ.

Парижъ 2 липня. Палата послбвъ приняла цѣлый проектъ закона въ справѣ побільшеня военнои фльоты. Проектъ закона домагавъ ся на будову торпедовыхъ и пбдводныхъ лодокъ лише 68 міліонбвъ франкбвъ, а палата ухвалила 118 міліонбвъ.

Римъ 2 липня. Палата послбвъ приняла средагованый окремою комісією проектъ нового регуляміну нарадъ.

Лондонъ 3 червня. Робертсъ доносить, що на англійскій конвой, котрый дбйшовъ до Ліндлею въ Оранію, ударили Буры. Конвоєви повело ся продерти ся черезъ лінію Бурбвъ, але зъ досыть великими стратами, убито 10 воякбвъ а 54 ранено, мѣжь тымъ 4 офіцирбвъ.

Зъ ц. к. Дирекциі держ. зелѣзниць.

Газета Львівска оголошує розписанє на доставу товчоного і пересіяного жвіру, потрібного для ц. к. Дирекциї зелізниць держ. у Львові на р. 1901.

Оферти владжені на приписаних формулярах мае ся вносити найпізнійше дня 20 липня с. р. до 12 годины в полудне до вище названої ц. к. Дирекциї.

Ближші услівя сеї достави подані в Газетї Львівскій а могуть бути переслані в III. бюрі ц. к. Дирекциї зел. держ. у Львові.

Австро-румуньский рух особовий.

З днем 1 серпня 1900 увійде в житє нова тарифа для повисшого руху, а рівночасно утратить свою стійність дотеперішня тарифа з 1 червня 1897.

Австро-угорско-россійский рух граничний.

Торговельні аґенты и промысловцѣ

найдуть поплатне занятє. — Оферты пбдъ знакомъ „Lohnend 303“ на адресу: **H. Schalek, Wien I,** 335 1—1

ПбДПИСАНА ДИРЕКЦІЯ

„Повѣтового Товариства Кредитового“

стоваришеня зареєстрованого зъ обмеженою порукою въ Немировѣ, запрашає отсимъ до приступленя въ члены стоваришеня. Членами можуть бути фізичні особы, якъ также товариства, громады и церковні брацтва. *Одинъ членьскій удѣлъ выносить 20 кор.*; число удѣлбвъ необмежене. *Вписове на резервовый фондъ въ квотѣ 2 кор. платить ся имо разъ.* — Товажь „Повѣтове Товариство Кредитове“ удѣляє своимъ членамъ позычки на 8% за интабуляцію або порукою вбдповѣдныхъ ручителѣвъ до сплаты въ ратахъ. Также принимає оно щадничі вкладки и опроцентовує ихъ по 5½%. Льокаль стоваришеня въ руско кат. канцелярії парохіяльнбй. Подрббнѣйшихъ информацій удѣляє радо *Дирекція.*

Іванъ Смокорбвскій контрольоръ. *о. Іванъ Кипріянъ* касіеръ.

Василь Дѣдухъ. 337 1—3

Подяка.

Складаємо сим сердечну подяку ВПр. і Всч. Отцям, що взяли участь в похоронах нашого покійного брата Сидора, професора релігії при ц. к. гімназії в Золочеві, а іменно: О. шамбеляновi Чемерииському, деканови і пароховi золочіському, о. совітникови і містодеканови Шітушевскому з Сасова, о. містодеканови Стисловскому з Лицкого, оо. Вергановскому з Хильчиць, Бородайкевичови з Тростянця, Копачови з Білого Камеия, Гургалеви з Золочева, Дольницкому з Підгорець, Яновичеви з Струтина, Підсоньскому з Белзца і Несторови з Ремизовець; Преп. оо. Осьміловскому і Косаковi, монахам Ч. ВВ. з Золочева, о. каноніковi Бистржицкому, професорови релігії обр. лат. і о. Лопатиньскому, катехиті обр. рус., оо. Штираковi і Урбі, сотрудникам золочівским обр. лат. Сердечно дякуємо ВПр. о. послови Танячкевичови і ВПр. о. містодеканови Дудикевичови за теплі слова в Церкві і над могилою покійника. Неменьше дякуємо Сьвітлому Зборови ВПов. Панів професорів, товаришів покійного і сердечній молодіжи гімназияльній. Вкінци дякуємо П. Т. Панам сьпівакам і Чесному Брацтву церковному за їх безкорисний труд так в часі Богослуженя як і походу на кладовище.

Вікторъ і Петро Єзерскі, брата покійного в імени родини. 330 1—1

Парохія першои класы на Пбдгбрю до замѣны хоть бы зъ другорядною, але въ мѣстѣ, дее зелѣзница. Зголошеня пбдъ адресою: *Н. Г.* 336 p. rest. Печенѣжинъ. 1—2

БРЫНДЗЯ ГОРСКА

що дня свѣжа пачка 5 кільоґр. 2 зр. 28. Буліонъ по 5 зр., 6 зр. 7·50 и 10 зр. кільоґр. Пбвгуски на сыро до ѣдженя, знаменитѣ на прогульки 2 зр. кільоґр.

Двбръ Лапшинъ Бережаны 317 5—5

200 МАШИНЪ ДО ШИТЯ до выбору. — Найлѣпшій до гафту. Ратами 66 зр., готбвкою 60 зр. Наука гафту безплатно. Прошу жадати цѣнникбвъ. *Іосифъ Иваницкій*, Львбвъ Академічна 26. 248 13-16

КОМАР

двотижденник гумористично сатиричний.

Одинокий гумористичний ілюстрований орган на Руси. Видає і за редакцию одвічає: Іван Кунцевич.

Цілорічна передплата 4 зр., на пів року 2 зр., чвертьрічно 1 зр. Редакция і адміністрация: *Львів, ул. Личаковска ч. 23.*

Малый вкладъ капіталу.

Великій зыскъ!

Пбшукує ся интересентбвъ до перенятя фабрикациі Райзінґа знаменитыхъ выгнутыхъ фальцованыхъ цеголь (Sattelfalzziegeln) въ цементу и пѣску на вбльній ще округи.

Уряджена зъ неперевыщеными, многократно патентов. новостями, якъ также ліценціями у посѣдателя патенту.

Людвикъ Ніколь

München

PAULSPLATZ 7. 34

Наука, штука и ...

— Вѣденьского тыжднева ...явивъ ся 300-ый зошит...

Der kleine und der ... Von S. — Die christliche ... Von A. Charpentier. — Das ... Von Heinrich Tannenberg. — ... Todes und die Lebensdauer de... Fr. Kienitz-Gerloff. — Eine ... geschichte. Von Moritz Nec... Von Oskar Vie. — Philosop... Von Max Burckhard. — Die ... schaftliches; Kunst und Le... Revue der Revuen. — Der F... Urbain Gohier.

Передплату на сей тыжднева... рбчно 3 зр. приймають почта, всѣ книгарнѣ и адміністрація: Wien. IX/3, Günthergasse 1. Числа на показъ даромъ и оплатно.

Надбслане.

Мед. Д-ръ БОГОСЬВИЧЬ

Дентистъ

ординує при улици Ягайлоньскбй число 7 вбдъ 9—1 и 3—5 287 3—3

Д-ръ Жиґмонтъ Ашкенази

лѣкарь жѣночихъ недугъ и спеціялістъ масажу,

ординує пбдчасъ купелевого сезону **въ Криници.** 309 7—20

Франца Вільгельма

аптикаря въ Neunkirchen

(Niederösterreich)

прочищаючу

ГЕРБАТУ

можна дбстати у всѣхъ аптикахъ по 1 зр. а. в. за пачку. 454 3—3

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкои

поручає въ великбмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, дальековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы, мѣрничѣ, піоны, лібелѣ манометры и т. п.

Уряджене дзвбнкбвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

ТЄНТИНЪ певне средство противъ выпаданя и на порôстъ волося, цѣна 6 кор., пôвъ флякона 3 к. 10 сот.

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ
Львôвъ: склепы власний: ул. Сикстуска 25, ул. Галицка ч. 11. Краковъ: Сукенницѣ ч. 20. Чернôвцѣ: Рынокъ ч. 2. Перемышль: Францішканьска ч. 24

...лôвъ (коло Сколього)

...евôсть, положена на рôвнинѣ надъ рѣкою ...довкола высокими горами мовы гребенями, ...и буйными лѣсами шпильковыми.

...ручон природы устроеный

...сіонъ Глиньского

достарчае

...ъ уживчу и доброрну та пожавну страву за цѣну вôдъ особы денно 2 зр. 50 кр. и высше: рôвнацю въ цѣнѣ становить мешканя.

Для ужитку гостей побудована дуже простора сала, а великій веранды довкола вона даютъ можливôсть корыстати зô свѣжого воздуха и пôдчасъ слоты.

Пансіонъ отворены цѣлый рôкъ.

Листы адресувати: „Пансіонъ Глиньского, Гребенôвъ" або „С. Глиньскій, Варшава, Маршалковска ч. 8."

Комунікація въ Гребеновомъ дуже догôдна: Стація зелѣзницѣ урядъ почтовый и урядъ телеграфичный въ мѣсци в 5 мінутъ ходу вôддаленй вôдъ пансіону. Десять мінутъ їзды зô Скольог, година зô Стрыя а три годины зô Львова. Въ порѣ лѣтній три поѣзды денно приходять а три вôдходять въ Гребенова. 246 24—25

Машины и знаряды господарскій

зъ первôрядныхъ фабрикъ

можна купувати за посередництвомъ

„НАРОДНОЙ ТОРГОВЛѢ"

у Львовѣ

а именно:

Сѣчкарнѣ ССХ зъ 2 ножами и 1 колесомъ	по 54	кор.
Сѣчкарнѣ ТН зъ 3 ножами и 2 колесами	„ 56	„
Сѣчкарнѣ ТН зъ 4 ножами и 2 колесами	„ 59	„
Млынки до чищеня збôжа системы Бакера	„ 100	„
Млынки до чищеня збôжа лекшій	„ 64	„
Молотѣльнѣ ручній	„ 170	„
Краячѣ до бураковъ	„ 60	„
Тискачѣ [гнѣтôзники]	„ 130	„
Прасы до олѣю	„ 230	„
Плуги ковальскои роботы зъ колѣсницями	„ 32	„
Косы зô стирійскои стали довгій: 60, 70, 80 цм.		
по кор. 1·00, 1·20, 1·40		

[Косы можна набути по всѣхъ складахъ „Народнои Торговлѣ. На 5-кілеву посылку иде 8—10 кôсъ]

Окрôмъ того можна купувати за посередництвомъ „Народнои Торговлѣ" и иншій машины и знаряды господарскій по цѣнахъ фабричныхъ.

ПРИМѢТКА. Плуги и косы продаю ть ся лише за готôвку и безъ опусту. При сейчасовôй уплатѣ за сѣчкарнѣ дае ся 5% опусту а за всѣ прочій машины 10% опусту. Допускае ся и сплату ратами (зъ вынимкою плугôвъ и кôсъ) за окремою умовою и порукою, однакъ въ тôмъ случаю не признае ся нѣякихъ опустôвъ.

Застерѣгае ся можлива пôзнѣйша змѣна цѣнъ!

267 6—? **Народна Торговля.**

Ч. 1254/900.

КОНКУРСЪ.

Согласно съ рѣшеніемъ Общого Собранія членовъ русского народного Института „Народный Домъ" во Львовѣ отъ 26 ноября (8 декабря) 1899 года, постановилъ Управляющій Совѣтъ сего же Института розширити дотеперѣшнюю институтскую гимназіяльную бурсу, посредствомъ уквалифікованныхъ къ тому лицъ, съ началомъ 1900/1901 школьного года въ тотъ способъ, що въ тую же бурсу будутъ принимати также и за оплатою сыны русскихъ родителей подъ слѣдующими условіями:

1) На 1900/901 школьный годъ примѣстить „Народный Домъ" двадцать воспитанниковъ школъ гимназіяльныхъ или реальныхъ въ розширенной бурсѣ.

2) Мѣсячная плата за пропитланіе съ примѣщеніемъ выносить 41 корону отъ одного воспитанника. — За обученіе школьнымъ предметамъ посредствомъ особыхъ инструкторовъ платится условленная сума отдѣльно, — науку же пѣнія нотного и ритуального и другихъ домашнихъ предметовъ побирають воспитанники безплатно.

3) Просити о принятіе сыновъ или пупилловъ могутъ только ихъ родители или опекуны. Относительныя прошенія слѣдуетъ вносити въ Управляющій Совѣтъ русского народного Института „Народный Домъ" во Львовѣ, Театральная улица Ч. 22, II. поверхъ, найдальше по день 12 (25) іюля 1900 года.

4) Для розширенія бурсы нужно необходимо такихъ двадцать воспитанниковъ, которыи бы вполнѣ условіямъ конкурса удовлетворили, и отъ того условія зависитъ розширеніе той же бурсы, такъ якъ при меньшемъ числѣ кандидатовъ розширеніе бурсы ніякъ не могло бы послѣдовати.

5) Принятый долженъ имѣти, передъ введеніемъ его въ бурсу, по крайней мѣрѣ 6 паръ бѣлья, 4 простирала, 4 пошевки, 4 ручники, 2 пары обуви, отвѣтное зимовое и лѣтнее, закопами школьными предписанное убранство и средства на книжки и прочія школьныи потребности, — поступающій же въ I-й клясъ середнихъ школъ, сверхъ того еще гроши на вписовое, на научное и на прочія школьныи потребности, а кромѣ того сложити на руки настоятельства бурсы квоту 10 коронъ на покрытье эвентуального умышленного понрежденія инвентаря.

6) Просящій долженъ покликатися на предлежащій конкурсъ и заявити, що съ опредѣленіями того же вполнѣ согласяется и обязуется оставити своего сына или пупилла на цѣлый 1900/1901 школьный годъ въ реченной бурсѣ. — Также долженъ просящій опредѣлити точно свое мѣстопребываніе и послѣднюю почту и добавити къ прошенію почтовую марку на 45 гелеровъ.

7) По 25-мъ (нов. ст.) іюля 1900 года получатъ просящіи извѣщеніе отъ Управляющого Совѣта „Народного Дома" во Львовѣ, принято ли относительного кандидата въ бурсу или нѣтъ.

Отъ Управляющого Совѣта Института „Народный Домъ".

Львовъ 12 (25) іюня 1900 года.

Д-ръ Іосифъ Делькевичъ.

882 2—3

ЛЯРНЯ ДЗВОНÔВЪ

АНТОНІЯ СЕРАФИНА

ВЪ КАЛУШИ

вôдзначена двома срѣбными медалями

выконуе **дзвоны** рôзнои ваги и приймае ушкоджены дзвоны до переливаня въ найкоротшôмъ часѣ, а такожъ маe на складѣ готовій дзвоны рôзнои ваги.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотеперѣшній замовленя, прошу о ласкавій замовленя такъ на поодинокій новій дзвоны якъ и на цѣлѣ групы. За тревалôсть матеріялу и гармонійный звукъ моихъ дзвонôвъ ручу и длятого осмѣляю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. Публицѣ.

Зъ глубокимъ поважаниемъ

3769 **АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.**

Ведений дотеперь
Галицкимъ акційнымъ Товарист. Гандлевымъ
дѣлы:
Вуголь камѣнный, Сикавки и приборы пожарній, Вужѣ партяній и гумовій
обняло ново-отворене
Львôвске Бюро гандлеве
при улици Костюшка ч. 4. 221 26—39

Цѣс. корол. уприв.
Рафінерія спіритусу, Фабрика рому, лікерôвъ и оцту
Юлія Миколяша Наслѣдникôвъ
Якова Шпрехера и С-ки
у Львовѣ
поручае старѣ горѣвни польскій, розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bonqout" на наливки, такожъ правдивый оцетъ спіритусовый. 866 27—?
Склады для мѣста: улици Галицка ч. 1. — и улици Коперника ч. 9.

ЖЕГЕСТÔВЪ въ Галичинѣ надъ Попрадомъ
зелѣзница, почта, телеграфъ въ мѣсци
Найсильнѣйша щава зелѣзиста. Купелева пора треваe вôдъ 20 мая до кôнца вересня. Купелѣ боровинновій, зелѣзистій, гідропатичній и попрадовій.
ВОДА ЖЕГЕСТÔВСКА
находить ся у всѣхъ великихъ складахъ мінеральныхъ водъ.
Лѣкарь ординуючій: **Д-ръ Володиславъ Мікуцкій,**
б. асист. клін. гіпек. унів. Ягайл. 288 17—20

ВЫКЛЮЧНЫЙ головный складъ для Галичины
ОСАНЪ ОСАНЪ ОСАНЪ ОСАНЪ ОСАНЪ ОСАНЪ
ОПТОВЫЙ и гуртовный складъ
у АЛЬОЙЗІЯ ГІБНЕРА
ЛЬВÔВѢ
РИНОКЪ ЧИСЛО 38. 808 3—?

АПАРАТЫ
до фабрикаціи содовои воды
Квасъ и соду до сего
Соки овочевй
ЧОКОЛЯДУ
Какао Van Houten-a
въ пушках. и на вагу
Мука Нестлього для дѣтей
Порошокъ антісептичный для дѣтей,
Екстрактъ мясный Лібіга
поручае
Альойзій Гібнеръ
Львôвъ, Рынокъ 38.
3·8 3—4

МУЖЕСКУ 244
Безсильнôсть
выкликану именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣхôвъ молодости и розпусты, усунє надiйно и на довго одинока, розширена въ многихъ выданяхъ илюстрована книга
Самоохорона д-ра Ретана
Россійске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 2 зр.
Тысячѣ людей найшли въ ней пояснѣня своихъ недугôвъ и направили свои мужескій сили при помочи указаного въ книжцѣ способу лѣченя. По одержаню франко надсилкости, высылае ся франко книга въ куверті магазиномъ выдавцѣвъ P. Ф. Біреї въ Липску. (R. F. Biercy's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.)

ОГОЛОШЕНЕ.

„КРАЄВЫЙ СОЮЗЪ КРЕДИТОВЫЙ" выдавъ для рускихъ товариствъ кредитовыхъ потрѣбній друки и продае ихъ по отсихъ цѣнахъ:

Книга довжникôвъ	арк. по	10	сот.
Замкненя мѣсячній	„ „	5	„
Инвентарь довжник.	„ „	5	„
„ вкладник.	„ „	5	„
„ удѣлôвъ	„ „	5	„
Книга годовна	„ „	10	„
„ ліквідаційна	„ „	10	„
„ вкладокъ щадн.	„ „	10	„
„ удѣлôвъ членьск	„ „	10	„

Купувати и замовляти належить въ „Краевôмъ Союзѣ Кредитовôмъ" у Львовѣ, Рынокъ ч. 10, I. поверхъ.

Розкладъ їзды поѣздôвъ зелѣзничихъ, важный вôдъ 1 мая 1900.

пôсля часу середно европейского [пôзнѣйшого о 36 мінутъ вôдъ часу львôвского].

поѣзд. приходять о годинѣ	особ. приходять о годинѣ	до Львова (головный дворець)	поѣзд. вôдходять о годинѣ	особ. вôдходять о годинѣ	зô Львова (головный дворець)
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Борыслава (Сколього вôдъ 1/3 до 30/9)	12·40		До Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
			2·51		„ Ицканъ, Черновець, Станиславова, Букарешту, Констанцы
12·20		„ Черновець, Ицканъ, Констанцы, Букарешту		4·15	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Хирова, Самбора
2·31		„ Кракова, Орлова, Н. Санча, Тарнова, Ясла, Рашева, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Вѣдня		5·45	„ Бруховичъ (вôдъ 13/9 до 16/9 що дня)
	3·35	„ Пôдволочискъ, Тернополя, Грималова, Копычинецъ		6·25	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Борыслава
				6·30	„ Пôдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродôвъ
	6·10	„ Кракова, Берлина Варшавы, Вѣдня, Тарнова, Рашева, Романова, Сянока, Перемышля		6·35	„ Станиславова, Пôдвысокого, Потуторъ
	6·20	„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина	8·30		„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Берлина, Любачева
	6·4.	„ Бруховичъ (що дня вôдъ 31/8 до 16/9.)		8·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Хирова, Пшеворска, Розвадова, Стружа, Тарнова
	7·45	„ Янова			
	8·—	„ Тернополя, (Красного, Бродôвъ)			
	8·05	„ Лавочного, Стрыя, Хирова, Сянока, Калуша, Пешту		9·—	„ Сколього, Хирова, Калуша, (Лавочного вôдъ 1/3 до 15/9)
	8·15	„ Сокаля, Равы руской		9·15	„ Янова
	8·50	„ Кракова, Загôря, Лупкова, Перемышля, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Орлова, Тарнова		9·25	„ Пôдволочискъ, Бродôвъ, Копычинецъ, Гусятина, Грималова, Коловои
				9·55	„ Черновець, Станиславова, Потуторъ
	11·45	„ Рашева (Любачева, Ярослава, Самбора, Перемышля)		10·20	„ Сокаля, Белзца, Любачева, Равы руской
	11·55	„ Станиславова, (Керешмезе, Потуторъ, Ходорова)		1·25	„ Янова (вôдъ 1/3 до 16/9 въ недѣлѣ и свят.)
	12·55	„ Янова			
	1·15	„ Сколього, Стрыя, Калуша, Хирова (Лавочного вôдъ 1/3 до 15/9)	1·55		„ Пôдволочискъ, (Кіева, Одесы, Бродôвъ
1·35		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Тарнова, Рашева, Розвадова, Пшеворска, Сянока		2·15	„ Бруховичъ (вôдъ 13/9 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
			2·45		„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина
1·45		„ Черновець Ицканъ, Букарешту, Галацу, Ясъ, Гусятина, Станисл.	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
2·35		„ Пôдволочискъ (Кіева, Одесы) Грималова, Гусятина, Тернополя, Бродôвъ		3·05	„ Стрыя (Сколього вôдъ 1/3 до 30/9)
				3·15	„ Янова (що дня вôдъ 1/3 до 15/9)
	3·14	„ Бруховичъ (вôдъ 13/9 до 15/9 въ недѣлѣ и свята)		3·26	„ Бруховичъ (що дня вôдъ 13/9 до 16/9)
	5·40	„ Пôдволочискъ (Кіева, Одессы), Грималова, Коловои, Бродôвъ		3·30	„ Рашева, Хирова, Перемышля, Любачева, Ярослава
	5·45	„ Кракова		6·10	„ Станиславова
	5·55	„ Черновець, Ицканъ Станиславова		6·13	„ Янова (вôдъ 1/3 до 13/9 въ будній днѣ, а вôдъ 16/9 до 30/9 що дня)
	6·00	„ Сокаля, Белзца, Любачева, Равы руской		6·30	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Варшавы, Орлова, Тарнова
	7·24	„ Бруховичъ (вôдъ 13/9 до 15/9 въ недѣлѣ и свята)		6·50	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Хирова, Калуша
	8·28	„ Янова (вôдъ 1/9 до 15/9 въ недѣлѣ и свята)		7·10	„ Тернополя, Бродôвъ
				7·25	„ Сокаля, Равы руской
8·40		„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Любачева, Сянока, Пешту, Перемышля		7·48	„ Бруховичъ (вôдъ (1/9 до 15/9 въ недѣлѣ и свята)
				9·12	„ Янова (вôдъ 1/3 до 13/9 въ въ недѣлѣ и свята)
	8·50	„ Бруховичъ (вôдъ 13/9 до 15/9)		10·50	„ Черновець, Ицканъ
	9·2	„ Янова (вôдъ 1/3 до 13/9 що дня)		10·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Пшеворска, Розвадова, Рашева, Орлова, Тарнова
	9·45	„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Ясла, Пшеворска, Розвадова			
	10·—	„ Черновець, Ицканъ, Букарешту, Гусятина, Потуторъ, Керешмезе		11·—	„ Пôдволочискъ, Бродôвъ, Копычинецъ, Грималова
	10·15	„ Лавочного, Пешту, Хирова			
	10·30	„ Пôдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродôвъ, Копычинецъ			

На дворець Пôдзамче

	3·12	Зъ Пôдволочискъ, Тернополя	6·43
	7·40	„ Тернополя	9·42
2·20		„ Пôдволочискъ, Кіева, Одесы	2·08
	5·17	„ „ „ „	
	10·12	„ „ „ „	7·35
			11·53

Зъ Пôдзамча

До Пôдволочискъ, Кіева, Одесы	
„ Пôдволочискъ	
„ „ Кіева, Одесы	
„ Тернополя	
„ Пôдволочискъ	

ЗАМѢТКА: Нôчна пора числить ся вôдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ зрана; нôчній поѣзды означени обвôдками. — Бюро информаційне п. к. зелѣзницѣ державной при ул. Красицкихъ ч. 5.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Отвѣтный редакторъ Александеръ Борковскій. Папѣръ въ фабр. Черлянôвои. Зъ друкарнѣ Инстит. ту Ставропігійского пôдъ зарядомъ Іосифа Даниловича

Ч. 138. Львовъ, Второкъ 20 Червня (3 Липня) 1900. Рочникъ

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ новѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ: у Львовѣ администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Конерника ч. 11, и Бюро газетъ Ак. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Кржижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платитъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ въ літе:

въ Австріи:	за границу
на цѣлый рѣкъ . 16 зр.	на цѣлый рѣкъ
на півъ року . 8 зр.	на півъ року
у Львовѣ:	
на цѣлый рѣкъ 14 зр.	на півъ року . 7 „
на чвертъ року 3·50 зр.	на мѣсяць . 1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція відъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні відъ порта.

Нормальне число монпарель 6 кр. на кров. 7 кр.

Оголошенія „выкій приймають ся, що цѣлі 10 кр. відъ одного стрічки инсератового або на місця а въ рубрицѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доносячі приватній знакомі ся по 15 кр. відъ стрічки.

Свій до свого!

У всѣхъ народовъ, що власными силами выбиваютъ ся на верхъ, незвычайну вагу має покликъ, оттутъ выписаный! О скільки-жь більшу вагу мусить вінъ мати у насъ, народу мужичого, взагалѣ убогого, бо економічно зъ давенъ давна придавленого! Богато чинниковъ складає ся на силу народу и не легко рѣшити, котрый зъ нихъ є найважнѣйшій, найголовнѣйшій; вже жь таки рѣчь певна, що заможность належить до тыхъ найголовнѣйшихъ. А чи може бути заможность тамъ, де всѣ працюють лише на користь другихъ, де тяжко заробленый грошъ вде все до чужой кишенѣ?

Отакъ дѣє ся звычайно у насъ. Хлѣборобъ весь, якій ему лишить ся по оплаченю податковъ, вѣддає жидамъ, заспокоюючи въ ихъ крамахъ потребы свого бѣдного житя; ледви мала частина въ того дістає ся своимъ, якъ пр. часомъ свому ковалеви за направу плуга, своимъ майстрамъ при будовѣ хаты Священикъ, урядникъ, тежь чужій торговлѣ, чужихъ ремѣсниковъ, чужій фабрики збогачують своимъ грошемъ: а заощадженый часомъ грошъ умѣщають въ чужихъ фінансовыхъ инстатуціяхъ часто на те, щобы имъ запомогти колись лясого на грошѣ зятя — такожь на шкоду народности.

Правда, настає у насъ потроха зворотъ до лѣпшого, передовсѣмъ завдяки нашій Народній Торговли та рускимъ солідным фінансовымъ инстатуціямъ, якъ Дністеръ, Краєвый Союзъ кредитовый и и.; але поки-що и тутъ відчуває ся дбаймаючо великій еще бракъ розумѣня народного интересу и солідарности.

А вже що-до нашихъ потребъ, котрі заспокоює всѣляке ремесло, то на жаль могло бы часомъ здавати ся, що Русинъ не зъ навычки, не зъ браку доброго рускаго ремѣсника, а зъ розмыслу удає ся до чужихъ. Одинъ боить ся, що свій не зробить ему такъ добре, якъ чужій; другій відъ „свого“ не надѣє ся може тыхъ выгодъ — пр. кредиту — якъ відъ чужого; иншій уважає, що зъ „своимъ“ якось нѣяково пр. такъ поторгувати ся, якъ зъ чужимъ, та боить ся, щобы его „свій“ не „здеръ“, и т. и. А зъ сего выходить, що мы відъ „своихъ“ ремѣсниковъ вымагаємо патріотизму, але не спомагаємо ихъ такъ, щобы они бачили, що будучи Русинами можуть такожь на Русинахъ оперти ся. Рѣчь певна: не може бути въ головѣ патріотизмъ тому, хто не знає, чи завтра бути мавъ що въ ротъ вложити.

Тымъ то на онодѣшнѣмъ торжествѣ посвячена прапору рускихъ ремѣсниковъ львівскихъ порушено сю, давно вже у насъ не нову, але доси не полагоджену справу окліку „Свій до свого!“ Въ чудово гарній своїй промовѣ указавъ членъ и секретарь товариства „Зорѣ“ п. Пащакъ на дотеперѣшну працю сего товариства, що завдяки заходамъ п. Вас. Нагірного такъ успѣшно розвивае ся, и на его задачѣ; упевнивъ о горячѣмъ патріотизмѣ Зорянъ и ихъ розумѣню всей ваги, яку має станъ ремѣсничій обочь хлѣборобского для добра и гаразду народного: але заразомъ высказавъ бажане, щобы и руска суспільность схотѣла сю вагу розумѣти та поперати рускій ремѣсничій станъ; не ласки, не милостинѣ просять рускій ремѣсники, а... „обовязку“ — перебили ему всѣ зібраній въ одинъ голосъ.

Такъ є, обовязку! Хто має лише елементарній понятя о народній економіи; хто при тѣмъ справдѣ дбає о добро свого народу: той повиненъ безусловно стати за окликомъ „Свій до свого!“ Всѣ выправдування можуть тутъ бути лише выкрутомъ. „Любѣмъ ся якъ братя, числѣмъ ся якъ жиды!“ Такъ, числѣмъ ся зъ нашимъ ремѣсникомъ, якъ зъ чужимъ, якъ зъ жидомъ, але якъ до брата удаваймо ся зъ нашими замовленями! Коли нашъ станъ ремѣсничій двигне ся нашимъ грошемъ, тогдѣ и народъ нашъ двигне ся о одинъ степень высше; але и ажь тогдѣ справедливо можемо відъ нашого ремѣсника домагати ся патріотизму. И вінъ въ десятеро тогдѣ віддасть народови те, що має відъ рускои суспільности. Се розумѣє ся само собою, бо выходить оно зъ самои природы рѣчи; се запезнене чули мы онодгы такожь зъ устъ речника рускихъ ремѣсниковъ, п. Пащака.

Зляшній тутъ суть всякій дальшій аргументацію. Пора зрозумѣти се всѣй рускій суспільности и попросту підъ грѣхомъ противъ рѣдного народу постановити собѣ разъ при заспокоюваню всѣхъ потребъ нашого житя, який тѣлько можна заспокоити у своихъ, держати ся безусловно оклику

Свій до свого!

Побѣда ческои обструкціи и ея трофеѣ.

III. Постійна опѣки надъ добробытомъ народу с. е. масы народу, яко здоровои, тривкои підставы будовы суспільнои и державнои, старанна обезпека интересовъ економічно слабыхъ и суспільно понижены хъ въ цѣли ихъ піддвигненя зъ нужды и упадку до людскои, горожанськои гідности, такъ зъ стороны законодатства якъ и адміністрації — се кардинальна точка народно-реформовои програмы. Се суть и основа екзистенціи, розвитку національныхъ організмовъ въ змыслѣ питомои культуры славянськихъ народовъ. Такъ, се справы щиро національній. Ихъ не можна усувати, заступати иншими справами національными мовь то высшого ряду, якъ справами языковыми, справами правъ историчныхъ, а вже нѣякимъ свѣтомъ не можна се робити въ нинѣшну пору, коли не хочесь справу національности наразити на необчислені шкоды. Оборона интересовъ народныхъ: матеріальныхъ и идеальныхъ, мусить ити въ парѣ, рѣвнымъ гармонійнымъ ходомъ.

Ческа опозиція прогрѣшила ся тымъ найтяжше — я се акценту ю зъ цѣлою силою — и пішла противъ интересовъ свого народу, що она вырвала зъ комплексу справъ народныхъ справу языкову (лишаю се тутъ на бодѣ, що выключно свою справу языкову, а решту справъ відсунула відъ трактованя чи то ихъ унеможливила. Скаже ся, що такъ робила и нѣмецка опозиція чи то обструкція. Але нѣмецкимъ обструкціоністамъ се уходило, бо они не є нѣякими народными сторонництвами. То, що называє ся Volksparteien, то дуже мало на таке назване заслугує. Нѣмцѣ є зъ малыми выимками самій буржоа-бюрократы, відъ якои прикметы и самій нѣмецкій соціялъ-демократы не є вільній. Але славянскимъ народнымъ опозиціоністамъ се не може уходити.

Можна бы закинути, що трактоване справъ идеальныхъ народныхъ, якъ справы мовы, на рѣвнѣ зъ справами матеріяльными, есть депреціяцією тыхъ першихъ зъ ихъ высокои безконечнои цѣны. Оно бы було вѣрно, коли бы мы до матеріяльныхъ народныхъ дóбръ примѣнювали матеріялістичній таксы. Но такъ не є. Въ тѣй нашій матеріяльній програмѣ лежить глубока любовь народу, цѣлои ваги одиницѣ для загалу, цѣнене жита людского, береженє его для идеальныхъ цѣлей народу. Такъ сплывають ся и матеріяльній и духовій потребы въ одну гармонійну цѣлость народного идеалу, правда, се идеалъ передовсѣмъ нашъ народный рускій; але тымъ вінъ певно и славянській.

Ческа опозиція для сего идеалу не послужила. Та и не диво, що не огріта такимъ идеаломъ поставила она справу свого языкову на такімъ низькімъ педесталю, въ такімъ вузкімъ обграниченю, що она не могла мати силы притягаючои и покликуючои.

Голошено и боронено нѣбы засаду рѣвноправности, але апліковано ту засаду одино для себе, для відносинъ межи собою а Нѣмцями въ Чехахъ и на Моравѣ; для угрунтованя тои засады въ державѣ и межи народами въ иншихъ краяхъ не зроблено анѣ кроку. И выходило, що то не народъ проклямує и постоює за велику идею, великій принципъ, а сторонництво молодоческе хоче выказатись своею політичною чи то парламентарною вдалостею... Правда, не треба забувати, що на таку програму рѣвноправности складали ся сторонництва, котрі анѣ не думали нѣколи о рѣвноправности, — якъ польске коло. Не дивота, що така оборона рѣвноправности зробила цѣлковите фіаско.

Инакше бы рѣчи станули, коли бы таку засаду боронили люде чи то заступники народній такій, котрі бы самі навскрізь перенятій и одушевленій були идеею рѣвного права и рѣвнои свободы. Тій певно постояли бы за ни переведене въ житя всею силою душѣ.

Мы, Русины, стоимо непохитно при засадѣ рѣвного права. Мы не знаємо гегемонію, хиба гегемонію особисту духову, котру дає талантъ, наука, праця, твердый а честный характеръ. Мы не знаємо гегемонію, сотворену выимковымъ правомъ. Мы не узнаємо права гегемонію за Нѣмцями. Мы не допускаємо за нѣякимъ привілегію правнои выломлювати ся зъ-підъ рѣвного права, чи се народъ, чи якась кляса або корпорація. Загальне, однаке право для всѣхъ и однакій обовязокъ! Зъ огляду языкового узнаємо по всѣхъ краяхъ рѣвноправность тыхъ мовъ, котрі суть тамъ краєвыми. Урядники державній обовязаній вмѣти тій мовы, котрі въ краю узнають ся краєвыми. Тутъ нема, не може бути вылому зъ такого права доти, доки краї коронній истнують. Та права народовъ стоять по-надъ правами краєвъ. Забороняти въ на-

---

(11)

Въ справѣ народного языка.

(Дальше.)

Мы нѣколи не повинній цурати ся якого слова лише тому, що оно есть такожь и въ другімъ языцѣ славянськімъ, коли тѣлько оно есть добре, одвѣтне и не супротивляє ся духови нашого языка. Те именно тямити належить въ термінольогіи науковій. Mündung des Flusses, os fluminis не назвавъ бы и „горло рѣки“, якъ то теперь дѣють, а таки уйсте (усте) рѣки, дарма хоть въ польскімъ есть такожь ujście, въ россійскімъ устье, въ старосл. и старорусск. оустиѣ рѣкы, оустиѣ Нилоко. „Горло“ взято нѣбы то зъ людовои термінольогіи, бо въ думахъ нераз спѣвае ся про „Дніпровій гирла“. Гирло (властиво то само, що горло старосл. грло). Що таке гирла? Всѣ рѣки чорноморскій мають при своихъ уйстяхъ такъ званій лиманы т. е. соловій по більшій части озера або ширші розливы відділенй відъ моря узкими лавицями пѣсковыми, такъ званымъ пересыпами. Зъ лимановъ точить рѣка свои воды до моря домѣрно узкими „гирлами“ або зъ турецка „бугасами“. Оттакъ „гирла“ або „бугасы то особный родъ уйстя, якій стрѣчає ся у рѣкъ чорноморскихъ. Назвати „горломъ“ взагалѣ уйстя рѣки то майже такъ неодвѣтно, якъ коли бы назвавъ всяке поле „степомъ“.

Також не совѣстно менѣ сказати: дорѣчє чорноморске въ польск. dorzecze czarnomorskie, а нѣякъ не згодивъ ся бъ я на „область водна“, що есть невольничимъ перетолкованемъ нѣм. Wassergebiet, а то тому що терминъ „дорѣчє“, хоть и выйшовъ вперве відъ Полякóвъ есть зовсѣмъ добрый и въ чисто славянськімъ духѣ зложеный.

Навпакъ, коли учую „рóвникъ“ „полудникъ“, то се менѣ зовсѣмъ не по нутру. Признаю, що въ польскімъ równik, południk добрій — та въ рускімъ таки рóднѣйше менѣ звучать выразы на Aequator, Gleicher рóвноденникъ або рóвнякъ, а на Meridian, Mittagskreis полуденникъ або полуднякъ.

Противне вражене дбзнаю також, коли читаю: „стисло науковый“, „стисльбсть наукова“, стисле доходженя“, „стисле дослѣдженя“, „стисла призна“, „стисла звязь“ або навѣть „стислый звязокъ“. Признаю, що каже ся кислый борщь, кисла капуста, кисле молоко, признаю, що въ польскімъ выражена: „ścisłe naukowy, ścisłość naukowa, ścisłe dochodzenie, ścisłe badanie, ścisła przyjaźn, ścisły związek зовсѣмъ добрій, та въ рускімъ тій самій выражена звучать бридко; по моїй думцѣ по руски мае бути: строго або точно науковый, строгбсть або точнбсть наукова, точне або докладне доходжуване, точне слѣдженя, точный дослѣдъ, искренна або щира признань, тѣсна звязь.

Певно, що відділити здорове зерно відъ позади не завсѣгды приходить ся легко, пбзнати, що чисте въ нашімъ літературнімъ языцѣ, а що прихапки набране, скартавѣле и непотрѣбне. Треба до того не лишень доброго природника языкового, вѣрного почута, але також той природникъ мусить бути скрѣпленый наукою, основнымъ знанемъ граматики — инакше все будуть слѣповати напомачь. До теперь у насъ ажь надто було розповсюдженє мнѣне, що сама интелігенція ажь геть то выстарчає, щобы въ справѣ языковій забирати голосъ, а навѣть рѣшати. Те зовсѣмъ хибне. Сама интелігенція до того зовсѣмъ не достаточна. Треба ще одвѣтного языкового образованя, котре намъ може дати лише наукова студия граматики.

До того наведемо тутъ кóлька примѣровъ взятыхъ изъ наш го житя літературного. Кóлька роковъ тому вспять появило ся вперве въ одній книжцѣ людове слово: вилкастый. „Критикъ“ того слова, впрочѣмъ вперве у літературу введеного, не зна ъ, тожь відвѣсъ ся до него, якъ се звычайно у насъ въ такихъ разахъ буває, скептично зъ примѣткою, що тамъ и тамъ говорять людъ: „вильчéстый“. Коли-бъ „критикъ“ бувъ годенъ розбрати тотій слова, тобы певно здержавъ ся відъ перехбпнои своеи замѣтки: пбзнавъ бы, що слово: вилкастый утворене зовсѣмъ правильно (вила+ъка+астъ=вилъка+астъ=вилкастъ), що форма льокальна, „вильчестый“ также мае пбставу (вила+ъка = вилька, вилька+астъ = вильчастъ = вильчастъ); замѣсть тои формы частѣйше уживають: вилчастый (вилъка+астъ= вилъчастъ = вилчастъ).

Коли вже тутъ бесѣда зайшла про вилкастый наведемо при нагодѣ малорускій, польскій и ческій формы выразу на понятє furcatus, furcillatus; furcosus, gabelig, gabelförmig.

Въ малорускімъ: 1. вилатый 2. виластый 3. вилястый 4. вилкатый 5. вилкастый 6. вилчатый 7. вилчастый 8. виловатый 9. виловастый 10. вилковатый 11. вилковастый 12. виловитый (угорскоруск.) 13. вилковитый (угорскоруск.) 14 вилковистый (угорскоруск.) 15. вилочковатый.

Въ польскімъ: 1. widłaty 2. widłasty 3. widlasty 4. widłowaty 5. widełkowaty.

Въ ческімъ: 1. vidlatý 2. vidlovitý 3. vidličatý.

Всѣ формы малорускій (числомъ пятьнайцять) живуть въ устахъ нашого люду, всѣ суть граматично зовсѣмъ правильно утворенй*) и можуть ужити ся

*) Наша любезна чадъ твердяцкая часто торочить, мовь бы нашъ людъ сковѣрювавъ рускій языкъ и уживавъ формъ неграматичныхъ та неправильныхъ. Се просто неправда. У люду бесѣда — взглядно чиста — а термінны людовій одмѣчають ся своею красою, чистотою и правильностію. Щобы покрыти свое незнане языкове твердяки люблять похвастати пустыми словами про чистоту рускаго языка, котру они самі найогидѣйше калюють. И такъ въ „Галичанинѣ“ одинъ твердякъ въ фейлетонѣ, въ котрімъ славить мовь бы яке пройске дѣло, простацке поведене якогось також твердоруского мужа, що послѣ празника будивъ въ часъ надъ ранкомъ чи тамъ такъ „надъ утромъ“ дамы изъ сну „громогласнымъ пѣніемъ“ — ну якъ бы мене той „пѣвець“ такъ збудивъ, насыпавъ бы я ему відъ серця зъ „народнои термінольогіи!“ — каже, що кушавъ на празнику, „хрусты и пончки“, якъ у насъ называють тій заласній рѣчи въ „польско-рутеньскімъ жаргонѣ“. Искренный твердякъ на жаль „не знаетъ“ якъ бы тія смаковники поименовати настоящимъ, твердяцкимъ „образомъ“. О злѣе зла хитрость твердячьская! що-

Чехамъ мати свои школы — се права, якъ заборонати Нѣмцямъ свою школу середъ славяньского … де имъ се позволяє право. Мають … права народы, то мусять мати права и держава. Одна мова, мусить служити до утриманя одноцѣльности порозумѣня межи народами въ державѣ. Та се не може бути привілеѣвю для одного народу; нѣ! кожда зъ мовъ австрійскихъ народовъ може бути тою союзною мовою зъ титулу права, въ мѣру того, якъ те право дозволяє.

Такѣ погляды на рѣвне право и жадобы жають въ душѣ руского народу, а заступники его мусять бути имъ вѣрнѣ. Такѣ погляды я особисто словомъ и письмомъ заступавъ и заступаю и буду ихъ всѣми силами боронити. Такъ само, знаю певне, и другѣ независимѣ руснѣ послы. Шѣдъ такимъ прапоромъ рѣвного права и рѣвной свободы повинѣ всѣ групы независимыхъ народныхъ славяньскихъ сторонництвъ знайти ся. Чеснѣ заступники повинѣ бути одною зъ першихъ групъ. Се въ обовязку але и зъ епітімію. Чеснѣ послы своимъ поведенемъ богато лиха накопли. Они ударемняли трактованѣ справъ економічныхъ реформовыхъ въ парляментѣ. Они не допустили до трактованя справы загального языкового закона. Не пертрактацій, не компромісовъ намъ треба до полагодженя споровъ національныхъ, але санкція права для всѣхъ однакого и для всѣхъ справедливого. За таке право повинѣ всѣ независимѣ народѣ групы постояти до послѣдного тху. Чеснѣ послы обовязанѣ до ще одной епітімія, а то зъ уваги на насъ. Они то були, котрѣ не допустили такъ, якъ могли, коли насъ при послѣдныхъ выборахъ до рады державной за Баденього насильствахъ, тиранію здесятковано, щобы выслано въ парляменту комісію для розслѣдженя всѣхъ надужить выборчихъ на мѣсце. Борба за спѣльне право, за спѣльну свободу було бы тою епітімією!

Яко заступникъ народу руского мушу сего жадати. Не просимо и не просимо ся въ аліянты, — бо народы не просять и непросять ся. Я вказую лише на спѣльну высоку цѣль для всѣхъ народныхъ славяньскихъ заступництвъ; цѣлою сею є рѣвна свобода и рѣвне право, щобы всѣ народы Австріи стали ся способнѣ сповняти свое посланництво въ державѣ и свѣтѣ. Знести гегемонію, добути рѣвну свободу и рѣвне право — то були бы трофеѣ найсвѣтнѣйшои побѣды, годнѣ найбольшихъ героѣвъ. Боротьба тяжка, твердинь гегемонія ще досыть, а межи ними найбольша та, котрѣ ческа обструкція такъ дуже скрѣпити ся помогла, — твердыня гегемонія мадярскои. Але при Божѣй помочи мусить тѣ твердинѣ упасти!

Посолъ О. Танячкевичъ.

Посвячене прапора „Зорѣ“.

Вчерашне наше справоздане зъ торжества посвячена прапора „Зорѣ“ годить ся доповнити деякими подробицями. Праporъ зроблены въ робѣтни Євг. Спожарского и Устѣньского зъ синьои шовковои тканины, обшитои золотымъ краемъ. На одной сторонѣ прапора находить ся образъ св. Николая, а на другѣй гербъ галицкои Руси, золотый левъ на синѣмъ полю. Зъ прапора звисають двѣ ленты, синя и жовта; на одной зъ нихъ вышита золотомъ напись: „Товариство рускихъ ремѣсникѣвъ „Зоря“. Львѣвъ 1884—1900.“ Першими кумами при посвяченю була п-ѣ Нагѣрна зъ д-ромъ Савчакомъ. При вбиваню цвяхѣвъ — на кождѣмъ було вырыте имя вбиваючого чи то товариства, имъ заступленого — зложено на цѣли товариства „Зорѣ“ около 840 кор. Вѣнто около 80 цвяхѣвъ.

Такъ въ церкви при посвяченю прапора, якъ опѣсля въ льокали „Зорѣ“ зѣбрали ся заступники львѣвскихъ товариствъ рускихъ и редакцій, товариствъ позальвѣвскихъ, якъ перемыскои, дрогобицкои и стрыйскои „Зорѣ“, рускихъ ремѣсникѣвъ и „Селяньскои Рады“ зъ Камѣнки струмиловои, Русинѣвъ рогатиньскихъ, богато спрошеныхъ гостей, добродѣѣвъ товариства, заступники львѣвскои Gwiazd-ы и, розумѣе ся члены „Зорѣ“. Були такожь панѣ зъ „Клюбу Русинокъ“ и „Общества русскихъ дамъ“ та кѣлька жѣнокъ Зорянъ. Гарно вышколеный хоръ „Зорянъ“ пѣдъ управою п. Чумы переплѣтавъ тоасты зѣбраныхъ многолѣтствіями и патріотичными пѣснями. На внесене п-ѣ Нагѣрнои скинено въ часѣ гостины 151 кор. 33 сот. на будову власного дому „Зорѣ“.

Декотрѣ зъ запрошеныхъ на торжество гостей, оправдуючись, що не могли особисто явити ся, надѣслали письменный привѣтъ; були се: д-ръ Федакъ зѣ Львова, д-ръ Король зъ Жовквы и д-ръ Горбачевскій зъ Чорткова. Зъ Вѣдня наспѣли двѣ телеграмы, вѣдъ товариства „Родины“ и вѣдъ п. Костя Стецкового: „Товариство „Родина“ у Вѣдни засылае „Зорѣ“ щирѣ желаня въ осягненю ей цѣлей“; „Крѣпѣть ся, браття, пѣдъ прапоромъ любови рѣдного народу! Впередъ, руско-украньскѣ ремѣсника! Въ своѣй хатѣ — своя правда и сила и воля! Кость Стецкѣвъ.“

Зъ великого числа гарныхъ патріотичныхъ промовъ выначали ся особливо, якъ мы вже и згадали, промовы члена и секретаря „Зорѣ“ п. Пащака (мимоходомъ кажучи, складача „Дѣла“) и д-ра Андрон. Могильницкого зъ Рогатина. Особливо характеристична була промова п. Пащака, и длятого позволимо собѣ навести ей повнѣше дословно:

„Высокодостойнѣ Гостѣ! Позвольте и менѣ промовити сихъ кѣлька словъ, хоть не краснорѣчивыхъ але за се плынучихъ зъ глубины вдячного серця, яку нынѣ вѣдчуває кождый членъ товариства „Зорѣ“. Промовлю въ имени тыхъ членѣвъ товариства, що рѣвно-жь якъ я вѣдчувають вдячность до Васъ, Выс. Д. гостѣ, за се, що на нашъ зазывъ, на нашъ покликъ, тутъ такъ численно явилисьте ся. Нинѣшне посвячене нашого прапора мае велику вагу и значѣне для дальшого розвою нашого товариства. Мы видимо и вѣдчуваемо се, що ряды борцѣвъ на поли ремесла и промыслу ростуть, бѣльшають; та коли ряды такихъ борцѣвъ бѣльшають, тогдѣ розумный вождь групуе ихъ пѣдъ оденъ праporъ, пѣдъ певный окликъ. И мы, рускѣ ремѣсники, нынѣ смѣло стаемо пѣдъ своимъ прапоромъ поручь зъ другими рускими товариствами до борбы за лучшу долю свого народу! Не стаемъ до сеи борбы зъ смертоноснымъ оружемъ, але стаемъ пѣдъ окликомъ свободы, працѣ, добробыту, бо въ сѣмъ бачимо будучность нашого народа. Мы, рускѣ ремѣсники, выйшовши зъ сего погордженого хлопа, не цураемось его, а перепятѣй спѣльными идеями всѣхъ станѣвъ рускои суспѣльности плекаемо ихъ дальше.

Мы не маемо на Руси добродѣѣвъ, щобы княжими жертвами пѣдпомагали товариства подѣбнѣ якъ наша „Зоря“. Мы полягаемо на власнѣ свои силы. Тымъ бѣльше радуе насъ се, що поспѣшили Вы нынѣ на ювілей працѣ, — працѣ муравельнои, на знято посвячена нашого прапора. При тѣмъ почуваюсь до обовязку звернути тутъ увагу на се, що голосна заслуга розвою товариства, належить ся нашому головѣ, що вѣдъ основаня нашого товариства въ 1884 роцѣ до теперь посвятивъ весь свѣй часъ нашому товариству. Вѣнъ пѣзналъ, що всѣ станы, всѣ верствы суспѣльности мусять працювати рѣвномѣрно надъ добромъ народа. У него здавна була найщарѣйша воля и охота пѣддвигнути ремѣсничу клясу, тую другу зъ черги по-при селяньствѣ пѣдпору суспѣльности, передъ тымъ у насъ крайно занедбану и цѣлкомъ занехаяну. Въ р. 1884. групуе вѣнъ гуртокъ ремѣсникѣвъ, у котрыхъ тлѣло лише мале почуте національности, оживляе ихъ и загрѣвае своимъ духомъ, теплomъ и любовю для идеалѣвъ народныхъ; а нынѣ розпростирае стягъ, кличе всѣхъ, бо вѣнъ певный, що на его зазывъ стане — лава! Честь Тобѣ, нашъ провѣдныку, нашъ голово! Веди насъ и дальше, а будь певный, що и рускѣ ремѣсники суть вже и будуть пѣдъ тымъ стягомъ борцями за справу руску! Вкѣнци звертаюсь и до Васъ, руска суспѣльности, особливо до Васъ, руска интелігенціе! Нехай окликъ оголошеный „Свѣй до свого“ не буде красною фразою на папери, але нехай вѣнъ станесь дѣломъ! Не жадаемо милостынѣ зъ Вашои стороны, а просимо лишь о помѣчну руку, щобы мы якъ найскорше мали свою хату, свѣй „Дѣмъ Зорѣ!“ Въ своѣй хатѣ своя правда и сила и воля! Жертву дану Вами, мы зверземо дальше сторицею матери-Руси. Сповнить ся тогдѣ покликъ нашого Кобзаря:

Обнимѣте, браты мои,
Найменшого брата,
Нехай мати усмѣхнеть ся,
Заплакана мати!“

Коли на закѣнчене торжества д-ръ А. Могильницкій по разъ другій забравъ голосъ, то, навязуючи до сеи промови п. Пащака, поставивъ — якъ выразивъ ся — „параграфъ“, принятый всѣми зѣбраными зъ одушевленемъ, щобы руска суспѣльность зъ усѣми замовленями удавала ся лише до своихъ, до рускихъ ремѣсникѣвъ, а рускѣ часописи щобы до сего вѣзвали все руске населене.

Зъ щирого серця радѣ мы, щобы нѣхто зъ Русинѣвъ вѣдъ сеи поры не прогрѣшивъ ся противъ сего параграфу; а „Зорѣ“ бажаемо якъ найкраснего дальшого розвитку та, щобы була розсадникомъ подѣбныхъ товариствъ по цѣлому краю!

въ письменнѣмъ языцѣ. Мабуть менше захвальными суть хиба лише формы намѣченѣ числомъ 12. и 13., котрѣ вѣдай повстали зъ огляду на ческу (зглядно словацку) форму: vidlovitý. Я ужываю звычайно такихъ формъ: вилкастый, вилчастый, вилястый, виловатый.

бы покрыти свое незнанє, не цурає ся твердячокъ рѣдный языкъ осквернити меномъ „жаргона“. Тутъ поясняємо твердякови рѣчь, про котру вѣнъ въ крайнѣмъ незнаню мавъ безличность говорити. Хрустъ се слово чисто малоруске (по польски було бы хиба: chrząst, chrzęst, що однакожь значить зовсѣмъ що иншого); Хрусты называють такожь хрущики або зъ жидовско-нѣмецкого: креплики (зъ Kreplich а се знову зъ нѣм. Krapfen); часомъ людова етимольогія гадаючи на глаголъ „хрупати“ перероблює остатне слово на „хрупляки“. Поляки зовуть хрусты: krepie, krepliki (зъ жидовско-нѣмецкого). — Pączek се дуже красне слово польске, чисто славяньске; въ рускѣмъ того слово слова нема; „пончкі“ уживають хиба лише наши твердяки, що то послугують ся дома польскимъ языкомъ „етимологически“ говорячи: taler-że, R żym, or-żechy, por-żądek и т. п. Польске pączek по малоруски-пампухъ. „Пампухъ“ уважае Міклошичъ яко слово взяте зъ нѣм. Pfannkuchen, змѣнене людовою етимольогіею. Ся догадка великого языкослова маe богато за собою имовѣрности, тымъ паче, що назвы лучшихъ стравъ у Славянъ звычайно походженя чужого, а именно нѣмецкого. Мабуть первѣстна кухня славяньска пишала ся не дуже скусными стравами... Однакожь понеже я стрѣвъ въ декотрыхъ мѣсцевостяхъ руск. Галичины пампухи и памилѣ въ значеню: „пуче всеняне, бростъ, бростъ, бросте“, то се стало причиною, що я слово пампухъ уважаю яко утворене зъ пжих+ѕхъ, отожь що до понятя самого, подѣбно якъ польске pączek (=пжкъ+ькъ). Той мѣй выводъ скрѣплюе ще и ся обставина, що въ загалѣ у Славянъ, а передовсѣмъ у Полякѣвъ и Русинѣвъ, стрѣчаемъ велику одностайность и згодность представленій и понятій. *Н.*

Другій примѣръ: Комусь подобае ся форма украньска: калюжа; коли жь стрѣне галицку форму: калужа (нашъ людъ говорить переважно калуже, але декуды и калюже), давай на ню ремстувати. Розборъ обохъ тыхъ формъ показавъ бы тому „комусь“, що обѣ формы мають оправдану основу вотвованя: каль+юга = калюга+я = калюжа. — калъ+уга = калуга; калуга+я = калужа (въ декотрыхъ околицяхъ у люду: калюга, калуга = Koth, болото, а калюжа, калюжина, калужа, калужина Lache, баюра).

Третій примѣръ: Хтось уважае яко єдину можливу форму: глыбокій а порѣкае форму переважно въ Галичинѣ уживану: глубокій. Тымъ часомъ глыбокій одиѣчне старословеньск. глѣбокъ, а глубокій старословеньск. глѣбокъ. Формою льокальною и въ літературнѣмъ языцѣ не допустимою есть гуцульске: „глібокій“ де і стоить мѣсто ы, подѣбно: „віполокати“ мѣсто выполокати.

За выбаченемъ ще одинъ примѣръ: дѣвочій, дѣвоцкій и дѣвчачій. Три формы. Задля нихъ дехто у насъ годенъ посварити ся приклоняючись то за однымъ, то за другимъ словомъ. Тымъ часомъ всѣ формы добрѣ. Дѣвочій (найчастѣйше уживана форма) повстала зъ: дѣва+ъка+ій = дѣвъка+ій = дѣвъчій = дѣвочій. — дѣвоцкій вѣдповѣдае старосл. дѣкичьскъ (зъ дѣкичка+ьскъ), а дѣвчачій (зъ дѣва+ъка+ать+ій = дѣвъчачь = дѣвчачій). Отожь зовсѣмъ добре кажемо: серце дѣвоче, пѣсни дѣвоцкѣ, стужки (стяжки) дѣвчачѣ. Есть ще въ малорускѣмъ приложникъ: дѣвичій = старосл. дѣкичь, котрый удержавъ ся на Украинѣ въ формѣ именнѣй въ выраженю: дѣвичь-вечеръ.

(Дальше буде.)

Вѣйна въ Хінахъ.

Положене въ Хінахъ що разъ критичнѣйше. Въ наслѣдокъ подѣй послѣдныхъ днѣвъ хіньска справа прибрала дуже грѣзный характеръ и може довести до формального выповѣдженя вѣйны Хінамъ европейскими державами. Нѣмеччина вже маe причину до выповѣдженя вѣйны, вѣсть про замордоване нѣмецкого конзуля потверджуе ся. Окрѣмъ того доходять до насъ несконтрольованѣ що вѣсти, пѣсля котрыхъ успокоене Хінъ не такъ скоро наступить и тыми силами, якими державы теперь розпоряджають на хіньскѣй территорія, не дасть ся се перевести. Доносять именно, що цѣсарева утѣкла въ Пекіну, а также и се, що комендантъ найсильнѣйшои армія хіньскои кн. Туанъ скинувъ цѣсареву и цѣсаря зъ престола и оголосивъ себе цѣсаромъ, а свого сына наслѣдникомъ престола.

Про смерть нѣмецкого амбасадора Кетелера, донѣсъ до Берлина урядово нѣмецкій конзуль въ Чіфу. Кетелеръ ѣхавъ до уряду заграничныхъ справъ вѣзваный самою королевою. По дорозѣ Боксеры и хіньскѣ вояки стягнули его зъ коня и убили, а трупа шаблями посѣкли на кусне. Будынки нѣмецкого и шести иншихъ посольствъ пѣдпалено. Поубивано также богато зѣ служѣбы послѣвъ, а ихъ трупы покидано до огню. Смерть нѣмецкого амбасадора выкликала въ Нѣмеччинѣ велике огѣрченє и може спровадити рѣшучій зворотъ въ хіньскѣй справѣ. Берлиньскій дневники твердять, що Нѣмеччина буде мусѣла домагати ся поважнои сатисфакціи за сей злочинъ. Зъ тои причины также инши державы будуть мусѣли выслати значнѣйши вѣдѣлы вѣйскъ до Хінъ. Французка праса также дуже живо обговорюе справу убійства нѣмецкого амбасадора въ Пекінѣ. Soir стверджуе фактъ, що сей мордъ выкликавъ велике вражене и що державы мусѣли дѣлати солідарно зъ Нѣмеччиною. Another доносить, що се убійство значить вже тѣлько, що вѣйна Европы зъ Хінами. Така вѣйна мусить скѣнчити ся здетронізованемъ цѣсаревои.

Що дѣе ся въ Пекінѣ не можь докладно знати, певне лишь се, що панує тамъ цѣлковита анархія и нѣхто не є паномъ ситуаціи. Віцекороль въ Нанкінѣ одержавъ зъ Пекіну телеграму въ датою 20 червня, въ котрѣй ему хіньске правительство доносить, що престолъ маe великѣ трудности зѣ справою чужинцѣвъ. Телеграма дальше просить віцекороля, абы робивъ що уважае за вѣдповѣдне въ цѣли ратованя своеи провінціи и Пекіну. Сей единъ мѣродатнѣ кругы уважають за потвержденє поголоски, що цѣсарева и цѣсарь утѣкли зъ Пекіну.

Въ Шангаю говорять, що кн. Туанъ здетронізувавъ цѣсаря и цѣсареву и самъ огласивъ ся цѣсаромъ, а свого сына наслѣдникомъ. Лігунчанъ мавъ одержати письмо зъ Пекіну, датоване 24 червня вѣдъ начального коменданта вѣйскъ Юнля, котре его называе, абы всѣ цѣсарскѣ единицы, якѣ одержавъ по 21 червня уважавъ за неважнѣ. Зъ того письма заключають, що въ Пекінѣ вѣдбула ся дворска революція. Анархію збѣльшае ще и те, що Тунфусіанъ, начальный комендантъ магомеданьскихъ вѣйскъ розпочавъ цѣлкомъ независиму акцію, такъ що его акція перехрещуе акцію Туана. Одинъ зъ віцекоролѣвъ пише въ листѣ до Лігунчана, що мандарины, при помочи вѣйска перевертають все до гоpы ногами. Депеша шефа нѣмецкои ескадры пѣдъ Таку дня 30 червня доносить, що пѣдъ посольства въ Пекінѣ приѣхавъ листъ, въ котрѣмъ посолъ доносить, що є въ облозѣ и що положене дуже критичне. Пѣсланець, котрый принѣсъ листъ потвердавъ вѣсть, що посолъ убитый. Чужинцѣ схоронили ся до англійского посольства. Хіньске мѣсто спалене. Бюро Вольфа доносить пѣдъ вчерашною датою: Конзулярный корпусъ въ Тѣентсінѣ одноголосно зробивъ правительствамъ предложене, яко единоке средство для ратованя чужинцѣвъ въ Пекінѣ, абы всѣ державы хіньскому правительству або хіньскимъ достойникамъ, зъ котрыми можь внести ся загрозили, що знищать гробы предковъ цѣсарскои родины въ Пекінѣ, коли правительство не запевнить чужинцямъ, а спеціяльно посламъ, цѣлковитого безпеченьства. Англійске правительство не дало доси на се предложене жадои вѣдповѣди. Телеграма зъ австрійского корабля Zenta-ы, окрѣмъ вѣсти про смерть нѣмецкого амбасадора доносить, що нѣмецке, французке и англійске посольство стережуть мѣжнародни вѣддѣлы. Князь Туанъ выдавъ едикть зъ вѣзваньемъ, абы выгубити всѣхъ чужинцѣвъ. Коло Пекіну маe кипѣти братоубійча борба, бо бѣльша часть вѣйска стоить по сторонѣ Туана. Деякѣ лондоньскѣ дневники доносять зъ Шангаю, що великѣ вѣддѣлы мѣжнародныхъ вѣйскъ прибули до Пекіну по побѣдѣ надъ хіньскими вѣйсками и Боксерами.

Въ Тѣентсінѣ ждуть на атакъ хіньскихъ вѣйскъ зѣбраныхъ тамъ въ силѣ 30.000 людей. Форты въ Фучавъ одержали наказъ стрѣляти на европейскѣ кораблѣ. Мѣжь Шангаемъ а доокрестными фортами Хінцѣ позакладали торпеды и намѣряють ставити енергічный опѣръ чужѣй инвазіи. Зъ Гонкона доносять, що мимо енергічныхъ средствъ осторожности зарядженыхъ віцекоролемъ, неприязне усположенє супротивъ чужихъ въ Кантонѣ и околици безпастанно збѣльшае ся. Нѣмецкій губернаторъ въ Кіавчавъ доносить, що хіньскій губернаторъ вѣзвавъ всѣхъ місіонарѣвъ, абы схоронили ся въ пристанахъ або въ иншѣмъ якѣмъ безпечнѣмъ мѣсци, бо вѣнъ не може дати охороны для ихъ житя або ихъ власности. Всѣ місіонарѣ схоронили ся въ Кіавчавъ. Въ Вейгайвей зачало ся вже также повстанє. Зъ Шантуна и Юану забрано місіонарѣвъ на кораблѣ.

До Парижа прийшла нествержена доси вѣсть, що замордовано придѣленого до французского конзуляту яко віцеканцлера, а заплатого при мѣскихъ властяхъ въ Тѣентсінѣ агента, въ мѣскѣмъ будынку.

Въ Берлинѣ уважають ситуацію Хінахъ за дуже поважну. Державный секретарь Бѣльовъ зрезигнувавъ зъ свого урядованя. Цѣсарь, котрый мавъ теперь ѣхати на пѣвнѣчь, также лишае ся въ Берлинѣ. Говорять, що буде скликана рада державна въ цѣли ухваленя надзвычайныхъ кредитѣвъ на мобілізацію.

Въ Японѣ панує загальне переконанє, що подѣѣ въ Хінахъ доведуть до дуже поважныхъ консеквенцій, бо европейскѣ державы зъ найбѣльшою певностію схочуть выслскати добру ситуацію въ цѣли скрѣпленя свого вплыву въ Хінахъ. Супротивъ того конечною рѣ-

чею в порозумѣнє всѣхъ державъ. Японъ охотно буде поширати політику „отворенихъ воротъ“ и причинить ся до удержаня цѣлости Хінъ. Японъ однакъ дуже жалує, що політика Англіи в доси дуже невыразна.

НОВИНКИ.

— **Народне вѣче въ Сокалі** вѣдбуде ся дня 10. н. ст. липня с. р. на цегольни „Гериновича“. Передъ вѣчемъ о 9. год. рано богослуженє въ церкви св. Миколая. О годинѣ 11. вѣче зъ слѣдуючою програмою: 1) рефератъ політичный, 2) рефератъ економічный, 3) рефератъ про выборчій ординаціи, 4) внесеня участникѣвъ вѣча. — *О. Орестъ Чеховичъ.*

— **Видѣлъ товариства „Академічної Громади“** взиває всѣх Товаришів, що залягають з вкладками, а не покінчили еще університетських студій, аби найдальше до кінця сього курсу заплатили залеглі рати (разом або частково) або зголосили на письмі своє виступленє з товариства. Звертає ся увагу, що товариство має право до залеглих рат за цілий попередний рік. — *Євген Косевич* голова, *Михайло Крушельницький*, скарбник фонду обор.

— **Въ справѣ будовы церкви въ Яслѣ** пишуть намъ вѣдтамъ: Дня 25. червня с. р. вѣдбули ся зборы яслискихъ Русинѣвъ, щобы сѣбльно порадити ся надъ справою будовы церкви въ Яслѣ. Зъ причины, що богато яслискихъ Русинѣвъ выѣхало уже на свѣжій воздухъ, зборы тѣ не були численній. Обчислено насамперед зѣбраный доси фондъ на будову церкви; показало ся, що вѣдъ послѣдного оголошеня зложеныхъ на сю цѣль жертвъ вилынуло 218 кор. 97 сот., а разомъ зъ давнѣйшими жертвами 1.619 кор. 98 сот. [Выказъ зъ тыхъ жертвъ пропускаємо для браку мѣсця. *Ред.*] Дальше рѣшили зборы высказати подяку Вч. о. В. Залозецкому за его фейлетонъ, напечатаный въ Галичанинѣ, заохочуючій до жертвъ на будову церкви въ Яслѣ. Вкѣнци вѣдзываютъ ся зборы до рускаго народу: Братя Русины! „Не намъ, Господи, не намъ, но Твоему Имени даждъ славу!“ До конкуренціи будовы церкви въ Яслѣ повиний бы належати всѣ Русины, котрымъ лежить на серци справа Руси. Чи-жъ Русины не були бы въ станѣ выставити одну або двѣ церкви въ тыхъ сторонахъ, де сего доконче потреба? Могли бы и можуть ся выставити, бо церковь въ Яслѣ — то памятникъ нашои св. вѣры и нашого обряду, церковъ въ Яслѣ се крѣпость нашихъ дѣтей, нашихъ наслѣдниковъ. Въ имена св. вѣры и дорогого нашого обряду вѣдзываємъ ся до Васъ, Братя Русины и — всѣ нашій товариства и инстатуціи фінансовій о помочь; и Ты, наша дорога молодѣжи, при всѣхъ веселыхъ нагодахъ, якъ весѣляхъ и товариских забавахъ, згадай яслискихъ Русинѣвъ та зложѣть по коронѣ на будову церкви въ Яслѣ! За всѣ до сей поры надболаній жертвы складаємо щиру подяку! — Вѣдъ комітету будовы церкви въ Яслѣ: *Свящ. Михайло Вербицкій*, парохъ и предсѣдатель комітету.

— **Родимцѣ! Присылайте фанты для дяковскои льотерії! Купуйте льосы!** Фанты належать посылати до канцеларіи дяковскои льотерії, Львѣвъ Коперника ч. 36. на руки Вир. О. М. Яцковского; грошѣ до дирекціи Народнои Торговлѣ, Львѣвъ Ринокъ 36. — *Комітетъ.*

— **П. Євгенъ Гушалевичъ**, перший теноръ нѣмецкои оперы въ Празѣ, привѣзжає — якъ мы вже доносили — на короткій часъ за-для вѣпочинку до Галичины и дасть тутъ кѣлька концертѣвъ. Дня 9. липня н. ст. с. р. дасть вѣнъ концертъ въ Станиславовѣ въ сали товариства имени Монюшка на дохѣдъ бурсы Рускаго товариства педагогічного. На богату и добѣрну програму зложать ся композиціи Лисенка, Монюшка, Вагнера, Гунода, Мас[illegible]ера, Вердіого и инших. Докладну програму подасть ся пѣзнѣйше. Надѣємо ся, що руска публика такъ мѣсцева якъ и зъ околицъ биткомъ заповнить на той часъ театральну салю.

— **Рабство** проявляє ся у насъ на кожѣмъ кроцѣ. Отъ пр. въ селѣ Сновидовѣ (nomen omen!) коло Бучача поставлено новій дорогоказы зъ безобразными польскими написями, якъ: droha do Petrowa (дорога до Петрова). Додати треба, що въ селѣ нема анѣ одного Полякa, а въ радѣ громадскѣй засѣдає священникъ и учитель, оба Русины; учитель до сего ще есть и писаремъ громадскимъ. Чи не встыдъ такѣй рускѣй громадѣ! Гей, гей, коли мы будемо людьми и Русинами?

— **Нова церковь.** Въ Речичанахъ коло Городка будує ся нова церковь зъ твердого матеріялу. Безъ огляду на численній перепоны повело ся мѣсцевому парохови о. Евд. Васильчаку довести до того, що вже небаромъ село Речичаны буде мало величавый храмъ.

— **Божевѣльный священникъ.** Зъ Тернополя доносять, що дня 22 червня с. р. кс. Вацникъ вѣдправлявъ службу Божу въ тамошнѣмъ костелѣ, пробуваючи тамъ на вѣдпустѣ. Вѣдчасъ богослуженя почавъ кричати та кидати ся до кс. Янера, котрый вѣдправлявъ службу Божу передъ другимъ вѣвтаремъ. Се выкликало въ костелѣ велике занепокоєнє и переляхъ. Ажь по[illegible] якѣмсь часѣ костельна прислуга выпровадила божевѣльного священника до дому. Зараз[illegible] другого дня вынесено нещасного до водолѣчничого заведеня въ Сасовѣ.

— **Ректоромъ політехнічної школы у Львовѣ** на шкѣльный рѣкъ 1901 выбрано наново дотеперѣшного ректора проф. Стефана Нементовского, деканомъ выдѣлу инжинерії проф. К. Скибінського, деканомъ выдѣлу будовы машинъ пфо. Л. Сорочиньского, деканомъ выдѣлу технічної хеміи проф. д-ра Юл. Медведзкого. Не завадить замѣтити, що бувшій и теперь ново-выбраный ректоръ Нементовскій вславъ ся въ память Русинамъ-техникамъ своимъ шовінізмомъ. И такъ не хотѣвъ вѣнъ принять и узгляднити просьбы тов. техникѣвъ „Основы“ о вѣдступленє салѣ на загальній зборы м. р. лишь для того, що просьба була писана рускою мовою, хоть статутъ тов. „Основа“, принятый до вѣдомости ректоратомъ політехніки, выразно зазначує, що урядовою мовою „Основы“ у всякихъ зносинахъ зѣ зверхниками есть мова руска. Ажь на рекурсъ, внесеный „Основою“ до намѣстництва, мусѣвъ ректоратъ принять просьбу, писану по руски. Въ другє п. ректоръ Нементовскій заманіфестувавъ свѣй шовінізмъ тымъ, що не хоче приймати нѣдань о увольненє вѣдъ чесного, писаныхъ по руски, хоть попередній ректоры приймали такій подання. А вже взагалѣ скомпромітувавъ ся п. Нементовскій, замкнувши техніку по демонстраціяхъ противъ проф. Тулього, хоть на таке замкненє ректоръ не мае права. Однакъ те все не перешкаджало выбрати его наново ректоромъ.

— **Выборы до мѣскои рады въ Яворовѣ.** Въ Яворовѣ довершено въ днях 20, 21 и 22 м. м. выборѣвъ половины мѣскои рады и выбрано зъ III. кола: Сенька Бориса, Андр. Чуму, Ив. Бѣжока, Ив. Будзіцкого, Вас. Приймy, Петра Мацулу и заступникѣвъ: Стан. Британа, Стеф. Кислевича, Сал. Мондшайна и Ив. Козака; зъ II кола: Савл. Барсама, Мавра Флігера, Кар. Жмурка, Ив. Харамбуру, Ефроима Постеля, Ис. Лейбу Кляйна, Петр. Чопика и заступникѣвъ: Гавр. Харамуру, Фран. Кучиньского и Сал. Богена; зъ I кола: Мих. Качурбу, Нах. Масюка, Ив. Дякова, Андр. Маренина, Кар. Анѣльского, Стан. Щарбу и заступникѣвъ: Жигм. Недбаля, Ал. Тучанского, Конст. Кіндерского и Мойс. Штасберга. Про переведенє сихъ выборѣвъ пишуть до Kurjer'a lwowsk'ого: „Декотрій провалившій ся кандидаты хотять внести протестъ, однакъ було бы се негорожаньскимъ дѣломъ, указуючимъ на карыгодну привату, бо симъ разомъ выборы вѣдбули ся безъ нѣякои пресіи зъ чіи-небудь стороны, при якъ найчисленнѣйшій участи выборцѣвъ и суть выразомъ волѣ бѣльшости. Теперь ходить лишe о якъ найскорше потвержденє тыхъ выборѣвъ вѣдъ політичної власти и о уконституованє новои рады та магістрату, щобы якъ найскорше можна ухвалити буджетъ и конечній додатки громадскій; упорядкувати адміністрацію пропінацін, мѣскихъ лѣсѣвъ и пасовискъ, перевести реформу мѣскихъ урядниковъ та функціонарѣвъ; залагодити пекучій справы шкѣльній, именно уряджене выдѣловои школы, построєне будынку на нову 4-класову руску школу, петицію за утвореньмъ реальної школы або гімназіи, такожь справу фаховыхъ шкѣлъ: забавкарскои, коронкарскои и кошикарскои; упорядковати мѣскій дороги та улицѣ и т. ин. Зъ новыхъ выборѣвъ выйшли новій силы, молодій и охочій до працѣ, а до провѣдникѣвъ се належить — ужити ихъ на хосенъ и для розвитку мѣста, котрый въ остатныхъ лѣтахъ не лише застоявъ ся, але навѣть завернувъ ся взадъ. Слѣдѣвати ся належить вѣдъ вѣдновленои рады и магістрату выдатнѣйшои дѣяльности, щобы мѣсто могло остерегти ся передъ грѣзнымъ привидомъ правительственного комісара“.

— **Емеритованій державій урядники** поновлюють заходы въ цѣли внесеня петиціи о пѣдвысшенє пенсій, котру до теперь побирають пѣсля давнѣйшои нормы. Въ тѣй цѣли львѣвскій комітетъ запрошує усѣхъ емеритѣвъ на зборы, що вѣдбудуть ся 6 с. м. вечеромъ въ мѣщаньскѣмъ касинѣ. На сихъ зборахъ буде тоже пѣднесено, що емеритованымъ старостамъ, радникамъ не лицює займати въ магістратѣ та иншихъ урядахъ мѣста діюрністѣвъ и симъ способомъ вѣдбирати хлѣбъ нуждарямъ.

— **Противъ пѣдвысшеня зелѣзничихъ тарифъ.** Дня 30 червня с. р. вѣдбули ся въ сали торговельної палаты зборы заступникѣвъ рѣльництва, промыслу и торговлѣ въ Галичинѣ, щобы застановити ся надъ намѣромъ правительства що-до пѣдвысшеня зелѣзничихъ тарифъ. Справу референувавъ п. Коліщеръ. Бесѣдникъ заявивъ, що повинно ся цѣлкомъ рѣшучого запротестувати противъ такого намѣру правительства, котрый мае лишь фіскальній цѣли на увазѣ, не оглядаючись на величезну шкоду, яку тымъ способомъ потерпить краевый промыслъ, рѣльництво и торговля. По довшѣй дискусіи принято слѣдуючу резолюцію: Анкета зѣбрана у Львовѣ дня 30 червня с. р., а зложена зъ заступникѣвъ краевого рѣльництва, промыслу и торговлѣ, заявляє ся противъ всякихъ пѣдвысшень зелѣзничихъ тарифъ, котрій, не узгляднюючи економічныхъ вѣдносинъ краю и умовъ розвитку рѣльництва та промыслу, а лише зъ фіскальныхъ понукъ змагають до пѣдвысшеня доходѣвъ зъ державныхъ зелѣзниць. Выбрано опѣсля комісію, котра мае выготовити въ тѣй справѣ меморіялъ до міністерства. Рѣшено такожь выготовити резолюцію до правительства зъ завѣзванемъ, щобы правительство енергічнѣйше взяло ся до регуляціи Сану вѣдъ Перемышля и щобы назначило на сю цѣль бѣльшу дотацію та прискорило регуляційній роботы.

— **Старій картофлѣ** зъ хвилею, коли зачинають кѣльчити ся, стають ся непридатными до ѣдженя, а навѣть небезпечными, бо мають въ собѣ отруйу, зв. солянину. Сегорѣчна весна видно богато пошкодила старымъ картофлямъ, бо споживаючій ихъ жалують ся на черевній недуги и на осмалѣсть духову, якъ бы по якихъ гулятинкахъ. Отже треба здержати ся вѣдъ споживаня старои бульбы, а заступити ся молодою огородовиною та мучными страванми.

— **Анкета** въ справѣ охоронныхъ средствъ передъ заразою бѣсрогъ скликана правительствомъ и вѣдбуває нинѣ свои наради у Вѣдни при участи делегатѣвъ стоваришень рѣльничихъ.

— **Музики вѣйсковій** будуть грати въ липни: дня 3 передъ одвахомъ, 5 и 19 передъ намѣстництвомъ, 10 и 24 передъ командою корпусу, 13 и 31 въ Стрыйскѣмъ парку, 17 въ огородѣ мѣскѣмъ, а 26 с. м. передъ домомъ инвалідѣвъ.

Наука, штука и література.

— **Про рускій народный театръ** пишуть намъ зъ Перемышля: Недавно выставлено въ нашѣмъ театрѣ драму Ив. Франка пѣдъ заг. „Украдене щасте“. Въ драмѣ тѣй выступає чоловѣкъ тихій та смирный, але добряга и симпатичный для видцѣвъ. Жѣнка стаєсь ему невѣрною и такъ краде ему щасте. Ще за дѣвочихъ лѣтъ мала она поклонника, поки его не вѣддано до войска; але опѣсля, щобы собѣ присвоити ся грунтъ, выдали ся браты за чоловѣка, сказано, смиренького. Вѣнъ нѣчого не знавъ за те, що она выходить за него не по добрѣй волѣ; очевидно, що не дуже то и силована выйшла она за него. Ажь коли той давный ѣй поклонникъ, проголошеный навѣть тымъ часомъ небѣщикомъ, зъявляє ся въ хатѣ мирно доси живучого подружа, пригадує собѣ она, що ѣй чоловѣкъ укравъ ѣй щасте, оженивши ся зъ нею! А вертає той нѣбы небѣщикъ по правдѣ, мовь зъ неба впавъ; приходить вѣнъ о пѣвночи у велику снѣговицю, нѣбы то просити о нѣчлѣгъ; приходить вѣдобрати свое „украдене щасте“, бо и вѣнъ є той гадки, чоловѣкъ Анны укравъ ему щасте, оженивши ся зъ нею. Є вѣнъ въ драмѣ богатиромъ, але страхъ, якимъ мізернымъ! Выслуженый воякъ, бундючный, хоть не знати чого, бо є наймитомъ у вѣйта, а притѣмъ „почтаремъ“, якоюсь нѣбы урядовою особою въ почестнымъ (въ драмѣ) урядомъ. Тымчасомъ мы всѣ знаємо, що сѣльскій почтарь у насъ то дуже мізерна фігура; отъ — чоловѣкъ радъ, що жив тай не пухне зъ голоду. Вѣнъ приходить свѣдомо вѣдобрати вѣдъ смиренького чоловѣка то, що ему „належить ся“, себъ-то Анну, котра его заразъ пѣзнає, а мужъ ажь згодомъ. Вѣнъ заразъ бересь до дѣла такъ, що мужа Николу, обвитого того самого дня вѣйтомъ и обдрапаного на лицю, посуджує о вымордованє жидѣвъ въ коршмѣ за селомъ; посудженє своє опирає на здрапанихъ шкѣрахъ на лицю Николы, и то зъ такою свѣдомостію рѣчи, якои знатоки судовій могли бы ему позавидувати. При тѣмъ пытають ся всѣ мимоволѣ, чи не почтарь самъ бувъ героемъ того морду; але сю справу лишає авторъ непоясненою. Почтарь подає своє пѣдозрѣнє до вѣдомости властей, а тѣ арештують Николу. Коли перетрясають хату за пѣдозрѣлыми знаками злочинъства и идуть шукати дальше въ коморѣ, стодолѣ и т. д.: сю такъ страшну и трагічну хвилю выбирає почтарь на залицяне. Его брутальне поведенє зъ жѣнкою, выкликуюче обрадженє у постороннои публики, зъѣднує ему давнымъ дивомъ вымушене а таки нѣжне признанє любови Анны, котрои душа для насъ зъ психольогічного боку остає въ цѣлѣй драмѣ незрозумѣла, а ѣи поведенє неумотивоване. Цѣлыми годинами выспѣвує она на сценѣ зъ заложеными руками, ходить зъ кута въ кутъ въ розпуцѣ, и вѣдай зъ тои розпуки кидає ся остаточно въ рамена того дикого звѣря, котрый важить ся брати въ свои уста таке божеске слово любови! Ну, вѣнъ пѣзнѣйше ще говорить моралы мужови своѣи коханки! Вѣнъ говорить ще багато дечого, такъ мало лицюючо его особѣ.

Я бравъ ся зъ рѣзныхъ бокѣвъ до того темного лицаря, щобы его зрозумѣти; але не змѣгъ. Здоровыхъ глуздѣвъ вѣнъ не мае; божевѣльныхъ такихъ, якъ вѣнъ, до теперь натольогія не знае; худобою въ тѣлѣ чоловѣка такожь вѣнъ не є, бо уживає часомъ слѣвъ, якими мы высказуємо свои чувства, — отже вѣнъ мавъ бы мати такожь людскій чувства; чоловѣкомъ звычайнымъ зъ пристрастію вѣнъ не є; коротко кажучи, вѣнъ є почтаремъ — наймитомъ — богатиремъ, якого нѣгде не було и нема, тай дай Боже, щобы й нѣколи не було! Остаточно, по стратѣ довгого часу, убиває окраденый мужъ сего „небывальця“ — на жаль занадто пѣзно, — а почтарь на диво сей громады промовляє умираючи такъ благородными словами, выявляє такъ добре серце, що мѣгъ бы хто гадати, що умирає Катонъ, коли бы на своє щасте прийшовъ до театру на конець пятого акту.

Коли авторъ давъ своѣй драмѣ заголовокъ „Украдене щасте“, то не знаю, до кого вѣнъ се вѣдносивъ, — вѣдай до почтаря, бо почтарь найвѣльше говорить за те, що его окрадено. На мене драма робить вражѣнє, що найвѣльше окраденый є мужъ, характеръ слабый, голова слаба, але добре серце. Вѣнъ є въ цѣлѣй драмѣ одностайнымъ характеромъ, зрозумѣлымъ для насъ. Жѣнка такожь є окрадена зѣ щастя, бо ѣи обдурили, що ѣи поклонникъ померъ, и выдали замужъ за чоловѣка, котрого не любила, але и не ненавидѣла, а котрого добре серце було ѣй знане и она навѣть якійсь часъ его шанувала. Найменче права мае почтарь деклямувати, що его окрадено. Вѣнъ на скрѣзь для насъ обридливый и незрозумѣлый, нѣ чоловѣкъ, нѣ худоба; вѣнъ вытворъ фантазіи въ родѣ тыхъ дивоглядѣвъ-дѣтей, що то приходять на свѣтъ примѣромъ зъ двома головами, трома ногами и т. д. и не суть способній до житя, — у нихъ дечого за багато, дечого за мало и они робять найлѣпше, що умирають въ хвили, коли приходять на свѣтъ. Таке повиненъ бувъ зробити и почтарь И. Франка. Певно, зъ нимъ була бы впала въ грѣбъ и драма авторова; але и тое було бы лишь на користь автора, бо такъ, якъ є, публика выходячи зъ театру чує ся такожь (вже четверта!) окраденою о одинъ вечеръ.

Драма Франка мае еще деякій прикметы, котрій робять ѣи въ нинѣшныхъ часахъ неможливою. Отъ: вѣдъ початку до кѣнця драмы не переводить ся горѣвка на сценѣ; сила ся тамъ выпивають, не зрахувати, бо згадує ся выразно навѣть про барилки горѣвки. Ну, се славити Господа, вже перебута хороба въ розвою нашои галицкои штуки драматичнои, и я не розумѣю, чому авторъ такъ напосѣвъ ся на пятнику на сценѣ. Менѣ казавъ одинъ хлопъ, дуже собѣ звычайный духомъ, що не хоче йти до театру, бо тамъ „паны“ показують хлопа смѣшнымъ та дурнымъ и самій зъ него смѣють ся. — Чому-жъ сего не може зрозумѣти авторъ?

Въ драмѣ не богато акціи, а тоту, яка є, розвалковано на пять актѣвъ. Зъ того выходить потреба уживати всякихъ „домашныхъ средствъ“, щобы выповнити вечеръ. И такъ: показує намъ авторъ вѣйта-пяницю, якій товкъ ся особливо передъ 30 лѣтами безперестанно на сценѣ и вже намъ всѣмъ остогидъ; выводять ся бабы-докотухи, що плетуть про сѣльскій сплетнѣ широко-широко а зовсѣмъ зайвно, бо авторъ мѣгъ бы все тое сказати сотною частію слѣвъ; показує ся намъ арендарь зъ передъ 30-ти лѣтъ лишь на тое, щобы захвалювати горѣвку кѣлькома зужитыми дотепами, выкликуючими несмакъ. Авторъ не погорджує надужывати того самого deus ex machina „паперу изъ суду“ кѣлька разѣвъ пѣдчасъ драмы, такъ що навѣть такъ терпеливому чоловѣкови, якъ обдуреный мужъ, не стало вкѣнци терпцю и вѣнъ подеръ на дрѣбній кавалки папѣръ запрезентованый ему еще разъ пѣдъ самый конець драмы.

Режисерія театру такожь доложила свою лепту, щобы тое хоровите, психопатичне представленє зробити ще бѣльше анормальнымъ. Коли въ коршмѣ на музицѣ гуляє молодѣжь, а зъ нею почтарь зъ своею коханкою, надходить несподѣвано обдуреный мужъ, выпущеный зъ вязницѣ, де сидѣвъ невинно, зъ вины почтаря. Танцѣ нагло вривають ся, счинає ся метушня; — а коли нашій триголовій особы вѣдойшли, прочій актори танцюють тай ще й повторяють коломыйку пѣдъ вилывомъ аплявзу галерії. Питаю ся: де у актерѣвъ подѣла ся на той часъ артистична пайка ихъ душѣ, що они такъ мало оказали зрозумѣня для драматичности хвилѣ, коли танець є лишь тломъ для контрасту драматичного, дуже поважного, а пѣшли за поривомъ крику галерії, котра видить въ театрѣ „ярмарочну кумедію“? Чому уважає дальше арендарь за потрѣбне кланяти ся кѣлькомъ вѣвкаючимъ гостямъ зъ галерії, замѣсть робити свою рѣчь? Чи-жъ режисеръ мае такъ мало вилыву и власти, що не може выкорѣнити тыхъ огидливостей?

— **Руско-народна музик. Гармонія** 80 стор., теорія, 71 сторѣнъ нотныхъ взорѣвъ рѣзныхъ авторѣвъ, велика 8° Порфирія Бажанського (накладу власного) опустила печатню товар. Шевченка и літографію Андрейчина у Львовѣ и є до набутя въ Ставропігійскѣй книгарни по дуже низькѣй цѣнѣ 1 зр. = 2 коронъ безъ переесылки. Зъ ряду се пяте муз. дѣло автора, заповѣджене ще передъ десятьлѣтами, є великои ваги и гостинчикъ для музикѣвъ та любителѣвъ музики; а що походить вѣдъ знаного вже рускаго народного фольклориста, муз. літерата и композитора въ глубокимъ и обективнымъ знаемъ рускои народнои музики, то дае поруку стѣйнои вартости и значѣня. Руска народна музика сегодня выдвигнена рускими народными оригінальными основами чинить на самѣмъ порозѣ XX. вѣка дѣйстный проломъ и внесла ся на свѣтлый горизонтъ Европы. Поляки и Нѣмцѣ, що мали се дѣло въ рукахъ, любовали ся нимъ зъ зачудованемъ. Авторъ заповѣдає ще шесте готове вже его муз. дѣло: Руску народну муз. оперу зъ выкладомъ рускои народнои натуры дуета, терцета, квартета, хорѣвъ, канона, фуги, контрапункта и инструментаціи.

— **Звертаємо увагу Вп. священникѣвъ** инспекторѣвъ, учителѣвъ и радъ шкѣльныхъ мѣсцевыхъ на оголошенє тов. „Просвѣта“ о книжочкахъ премійныхъ, порученыхъ ц. к. Радою шкѣльною.

Телеграмы.

Вѣдень 3 липня. Д-ра Жівного, редактора Parlamentar-a и панславістичного аґітатора арештовано пѣдъ закидомъ обиды маестату, якои мавъ допустити ся на зборахъ.

Ишль 3 липня. П. Ебенгохъ бувъ у цѣсаря на довшій авдіенціи. Обговорювано політичну ситуацію. При тѣмъ зъ устъ цѣсаря мали выйти дуже важній слова.

Градець 3 липня. На засѣданю нѣмецкого людового союза ухвалено резолюцію противъ правительства д-ра Кербера, котре яко „кабінетъ §. 14“, стоить на рѣвнѣ зъ правительствомъ Баденього и Туна.

Берно 3 липня. Зачекъ на зборахъ въ Бистрици заявивъ, що окройованє языковыхъ законѣвъ було бы выповѣдженямъ вѣйны Чехамъ и Славянамъ взагалѣ. Бесѣдникъ не мѣгъ бы въ такѣмъ случаю ручити за спокѣй въ краю. Чехи готовій розпочати ще зъ правительствомъ и Нѣмцями переговоры.

Прага 3. липня. Lidove Noviny доносять, що въ осени соймы будуть повѣдомлений о змѣстѣ ренунціяційнои присяги, яку оногды зложивъ архикнязь Францъ Фердинандъ.

Надосланє.

В ч. 27 „Monitora“ старає ся корреспондент тогож в дописи котрої ціль і автор занадто ясні, з'огидити мене в спосіб властивий лишень кацапській голоті, судячій мене після себе. Отсим заявляю, що такі підлі клеветы не суть в станї мене обидити. Знаменне при тім се, що кацапска кліка в своїй здичілости забула на сяку таку осторожність, згадуючи за пізнарне посїджене станїславівскої капітули, хоч сам факт з того ніби-то посідження наведений, є несовістною брехнею, як і все проче.

Дивна річ що знана менї добре московска духовна компанія для переперти свого кандидата криє ся так нужденно аж за параван „Monitora“. На се знайшли би ся може ліпші средства?

Др Іван Гробельский.

ЩАВНИЦЯ

найзнаменитше заведене для хорых на горло и легкий: (катары, астму, початки сухоти). — Воды алькалічно-сольнй першої якости, гідротерапія, кліматична стація. Сезонъ водъ 20-го мая до 20-го вересня. Всякй информацій удѣляє: *Ординуючій лѣкарь:*

Д-ръ Евгенїй Озаркевичъ зъ Львова.

Адреса: Щавниця, Вілла Брыярка (Домъ почты). 341 1—8

Д-РЪ А. ПАДАЛЄВСКІЙ

Спеціялістъ шкѣрныхъ и венеричныхъ недугъ б. лѣкарь на університетскихъ клінікахъ у Вѣдни, Берлинѣ и Парижи, лѣчить методою опертою на найсвѣжѣйшихъ науковыхъ розслѣдахъ и за помочію найновѣйшихъ приладовъ всякй венеричній недуги, наслѣдокъ найбольше застарѣлй шкѣрий, половй и мочового наряду, у мужчинъ и женщинъ. — Ординуе водъ години 10—12 и водъ 3—5 по полудни. Улиця Академічна 12. 298 4—?

ЗМѢНА МЕШКАНЯ.

Водъ 10 лѣтъ истнуюче ЗАВЕДЕНЄ ДЕНТИСТИЧНО-ТЕХНІЧНЕ Б. БЕРҐЕРА перенесено до пасажу Гавсмана ч. 8. Таможе выготовляє ся штучнй зубы и щоки, пѣсля найновѣйшихъ системовъ въ каучуку и золотѣ безъ пѣднебѣня, такожъ всякй репарацій, входячій въ кругъ дентистики технічнои. При помочи найвытравнѣйшихъ помѣчничахъ окъ заграничныхъ выготовляє всякй роботы подъ гарантією по дуже низькихъ цѣнахъ. 110 43—144

Заведенє отворене цѣлый день.

ИНСТИТУТЪ ДЕНТИСТИЧНЫЙ

Львовъ Гетьманьска ч. 6

складаючій ся зъ кількохъ вѣддѣловъ въ котрыхъ дентистки и дентисты лѣкарѣ выконуютъ: пльомбованє цѣлыя найновѣйшихъ засадъ науки, вынимане зубовъ безъ болю, при мѣсцевомъ знечуленю або и усыпленю, обтураторы при вадахъ и бракахъ пѣднебѣня, вставлюванє штучныхъ зубовъ и на золотѣ безъ пѣднебѣня

Таможе лѣчить ся хоробы ясенъ и устной ямы.

Для провінціи запроваджено тую выгоду, що надѣланій почтою зубенй, зломанй и т. д. штучнй зубы направлює ся и высылаєть вѣдворотною почтою безъ особнетого приѣзду. — Институтъ отворенный цѣлый день. 84

Дръ Л. Віктеръ.

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкой

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґы, тасьмы мѣрничій, піоны, лібеллѣ манометры и т. п.

Уряджене дзвинкобѣгъ електричныхъ.

Всякй направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“

у Львовѣ ринокъ ч. 10

выдало новый накладъ друковъ

I. Друки правничій:

1.	Позовъ въ справахъ дрібныхъ лібра	по 25	кр.
2.	Контрактъ купна и продажи I. лібра	по 40	„
3.	„ „ „ II. „	по 40	„
4.	„ „ „ III. „	по 40	„
5.	Повномочія . . .	по 40	„
6.	Подан о екс- и интабуляцію, взборъ а) б) в) г) лібра	по 40	„
7.	Записы до поданъ о интабуляцію лібра	по 20	„

II. Друки для кас позичковыхъ:

8.	Дневникъ касовый лібра	по 40	„
9.	Книга довжниковъ „	„ 40	„
10.	Книжочка для позичаючого 100 прим.	„ 2—	„
11.	Скрипть довжный „	„ 1·20	„
12.	Книжочка вкладкова (щадн.) „	„ 3—	„

III. Друки для крамниць:

13.	Книжка товарова лібра	по 40	„
14.	Книжка касова „	„ 40	„

IV. Друки для читалень и кас позичковыхъ:

15.	Списъ членовъ лібра	по 40	„
16.	Грамоты членьскій читальнѣ „Просвѣты“ примѣрникъ	по 2	„

За опаковане и оплату почты дочисляє ся належитость особно.

ТОВАРИСТВО „ПРОСВѢТА“

у Львовѣ ринокъ ч. 10

выдало новый накладъ друковъ

I. Друки правничій:

1.	Позовъ въ справахъ дрібныхъ лібра	по 25	кр.
2.	Контрактъ купна и продажи I. лібра	по 40	„
3.	„ „ „ II. „	по 40	„
4.	„ „ „ III. „	по 40	„
5.	Повномочія . . .	по 40	„
6.	Подан о екс- и интабуляцію, взборъ а) б) в) г) лібра	по 40	„
7.	Записы до поданъ о интабуляцію лібра	по 20	„

II. Друки для кас позичковыхъ:

8.	Дневникъ касовый лібра	по 40	„
9.	Книга довжниковъ „	„ 40	„
10.	Книжочка для позичаючого 100 прим.	„ 2—	„
11.	Скрипть довжный „	„ 1·20	„
12.	Книжочка вкладкова (щадн.) „	„ 3—	„

III. Друки для крамниць:

13.	Книжка товарова лібра	по 40	„
14.	Книжка касова „	„ 40	„

IV. Друки для читалень и кас позичковыхъ:

15.	Списъ членовъ лібра	по 40	„
16.	Грамоты членьскій читальнѣ „Просвѣты“ примѣрникъ	по 2	„

За опаковане и оплату почты дочисляє ся належитость особно.

Отъ симъ маю честь повѣдомити Пов. Р. Т. Публіку, що я обійнивъ зъ днемъ 1 липня с. р.

каварню въ готели Ґрандъ

„CAFE GRAND“

Заосмотривши каварню въ найзнаменитшій напоє и перекуски, буде моимъ старанемъ позискати довѣре Пов. П. Т. Публики звинною и ретельною прислугою.

339 1—3 Зъ высокимъ поважанемъ

Бернардъ Цінкесъ.

!Италія у Львовѣ!

Найчистѣйше жерело здорового натурального вина далматиньского, тирольского и полуднево-італійского

фірмы:

Альойзій Зуліяні и Генрикъ Травнеро

у Львовѣ, ул. Домініканьска ч. 7.

Зъ днемъ отвореня (1 липня с. р.) поручає ся ласкавымъ заглядамъ пов. Р. Т. Публики, для котрои въ льокалѣхъ торговлѣ уряджено КОМНАТУ ДО СНѢДАНЬ. Спродажа и вынінкъ вина водбуває ся на мѣрки и бутельки, а всѣлякій замовлена мѣсцевій и замѣсцевій выповняє ся совѣстно и безпроволочно.

Зъ глубокимъ поважанемъ

394 2—2 АЛЬОЙЗІЙ ЗУЛІЯНІ и ГЕНРИКЪ ТРАВНЕРО.

АРТИСТИЧНО-РИТОВНИЧЕ ЗАВЕДЕНЄ

ЄВГЕНІЯ УНҐЕРА

Львовъ, Академічна ч. 8

выконує ПЕЧАТКИ до лаку и фарбы, ВЫВѢСКИ водливай и ґравованій МОНОГРАМЫ и ГЕРБЫ релефно зъ золота и срѣбла, такожъ всѣ роботы, що входять въ обсягъ ритовництва. 312

ЦѢНЫ ДУЖЕ УМѢРЕНЫ

Львовска філія

Банку галицкого для торговлѣ и промыслу

улиця Ягайлоньска ч. 3

(давный льокаль Банку кредитового)

повѣдомляє Р. Т. посѣдачівъ книжочокъ вкладковыхъ и асигнатъ касовыхъ Гал. Банку кредитовогу, що приняла тіи-жь до выплаты зъ захованемъ застереженого выповѣдженя.

Въ замѣну за книжочки вкладковій Гал. Банку кредитового будуть выдаватись на жаданє, безъ жаднои перервы въ опроцентованю

4 1/2 % книжочки вкладковій

Львовскои філіи Банку Гал. для торговлѣ и промыслу

Опроцентованє вкладокъ розпочинає ся въ найблизшомъ дни будньомъ по зложеню — а кончить ся зъ днемъ буднымъ попереджаючимъ звороть тыхже.

Въ обсягъ дѣланя Львовскои філіи Банку Гал. для торговлѣ и промыслу входять всякій чинности банкирскій, отже: вымѣна паперовъ, валютъ и купоновъ, есконсъ вексловъ, принманє на рахунокъ чековый грошей до опроцентованя, удѣлюванє позичокъ на рахунокъ бѣжучій за водповѣднымъ забезпеченемъ, вкінци принманє фондовъ на высше згаданій Книжочки Щадничій.

ВОДДѢЛЪ ЗАСТАВНИЧІЙ

Львовскои філіи Банку Гал. для торговлѣ и промыслу удѣляє позичокъ на всѣ дорогоцѣнности, якъ: дорогій каменѣ, перлы, золото и срѣбло (партеръ въ подворю.)

413 16—18

До десінфекції!

дешевше нѣжь всюда и завсѣгды величезный запасъ

Десінфекційныхъ средствъ

якъ:

Квасъ карболевый сирый

Квасъ карболевый въ хрусталахъ

Вапно карболеве и хльорове

Сѣркань зелѣза, Крезолина, Лізоль, Двосѣрканъ вапняный и т. п.

поручае

Аль. Гібнеръ

Львовъ, Ринокъ 38.

Для громадскихъ урядовъ, заведень и т. п. при значнѣйшомъ водбираню цѣны выимково низшій.

Цѣнники и оферты на бажанє до диспозиції. 302 4—?

Товариство „Просьвіта“

при збліжаючих ся іспитах в школах народних подає до відомости Сьвітл. Рад Шкільних, Впов. сьвящеників, катихитів, учителів і родичів, що книжки накладу товариства, призволені краєв. Радою шкільною на премії для учеників, красно оправлені, можна купити

в канцелярії товариства Ринок ч 10,

по слідуючій ціні:

Розказан про сили природи	40 сот
Оповіданє о житю св. Бориса і Гліба	40 „
Повістки для дітий	51 „
Сестра	30 „
Байки	44 „
Істория Руси ч. I.	50 „
Істория Руси ч. II.	46 „
Лен і конопі	48 „
Про живопдоти і ліси	40 „
Вен'ямин Франклін	82 „
На досьвітках	44 „
Серед ледового моря	50 „
Жите сьв. великомученика і лікаря Панталеймона	40 „
Дрібна птиця господарска а великі гроші	40 „
Відкрите Америки	44 „
Звірята шкідні і пожиточні	84 „
Кирил і Методий	44 „
Молитвеник народний (великий) по ціні 1 кр. 80 сот., 2 кор. 40 сот. 3 кор. 20 сот., 3 кор. 60 сот.	

Шкільною правописию:

Фінляндия і Сахара	44 сот.
Повістки (Тіточка Ганна і два старші бетомільці)	86 „
Жите сьв. Отця Миколая	40 „
Пасіка	71 „
Молитвеник народний (звичайна оправа)	60 „
Молитвеник народний (лучша оправа)	80 „

Хвалите Господа з Небес (великий молитвеник по ціні 1 кор. 50 сот., 2 кор. 40 сот., 3 кор 20 сот., 4 3 кор. 60 сот.

Всякі замовленя висилають ся скоро і точно.

Въ селѣ Межибродю, повѣтъ и почта Сянокъ, есть до продания церковь деревляна зъ всѣмъ внутреннымъ устройствомъ въ дуже добромъ станѣ, бо доперва 27 лѣтъ тому якъ построена. Ближша вѣсть у Д-ра Вайцовича въ Межибродю, п. Сянокъ. 342 1—2

Торговля Романа Шкирпана въ Бережанахъ приме старшого практиканта торговельного. Рефлектантовъ просить ся подати у водписѣ свѣдоцтво зъ остатного побуту, а такожъ кольо часу жадають до окончена практики. 340 1—2

Артистично-ритовниче

ЗАВЕДЕНЄ

А. ЗІҐМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14

доставляє и выконує якъ найдешевше и найстараннѣйше:

Стампілѣ металевѣ и каучуковѣ, гербы, монограмы, стампільній марки, станцы, таблицѣ литій и ґравіованій и проче.

Цѣнники даромъ и франко.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся водворотною почтою.

257

Що тыждня свѣжій транспортъ

ПОРОШКУ

Захерліна и Анделя

до выгубленя хробацтва всякого рода

поручає

Альойзій Гібнеръ

Львовъ, Ринокъ 38.

804 5—?

БРЫНДЗЯ ГОРСКА

що дня свѣжа пачка 5 кільоґр. 2 зр. 28. Буліонъ по 5 зр., 6 зр. 7·50 и 10 зр. кільоґр. Повгуски на сыро до ѣджена, знаменитій на прогульки 2 зр. кільоґр.

Дворъ Лапшинъ Бережаны.

317 5—5

Найлѣпшій роверы!

МОДЕЛЬ 1900.

Роверы „Адрія“

англійскій и инший по 90 зр. и высше, а также ацетиліновій лямпы и всякй части складовій

поручає у великомъ выборѣ

ФЕБУСЪ РОЗЕНМАНЪ

У ЛЬВОВѢ

ул. Кароля-Людвика 27 готель Belle Vue. 250 9—10

Цѣнники gratis и franco.

Климентій Федуньо

переплетникъ бібліотеки ц. к. львовск. університету

поручає

своє переплетиче и ґалантерійне заведенє

у Львовѣ ул. Академічна ч. 8. 366

Подоймає ся всякихъ роботъ, особливо переплету Служебниковъ, Евангелій, Молитовниковъ, Бібліотечныхъ книгъ Альбумовъ, Манъ, Дипльомовъ и. т. ин. по умѣреныхъ цѣнахъ.

Парохія першои класы на Подгорю до замѣны хоть бы зъ другорядною, але въ мѣстѣ, дее зелѣзница. Зголошеня водъ адресою: *H. T.* p. rest. Печенѣжинъ. 336 2—2

Ученик з VII. кляси ґімн. акад. шукає лекцій на час вакацій на село. Ближша відомість в Адміністрації „Дѣла“.

ПОВОЗЫ

ВОЗКИ и ТАРАНТАСЫ, повѣ якъ и уживанй поручає **М. НАССЪ**, *Львовъ, ул. Шпитальна ч. 28* по конкуренційныхъ цѣнахъ. Выпозычає ся ихъ зъ кѣньми и безъ коней за малою нагородою Приймає въ комісъ и на складъ. 319 2—3

Гармоніюмъ

до

науки спѣву

дуже тревалои конструкціи

поручає

ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ

у Львовѣ. 94

Позостали по Товарист. Ґандлевомъ запасы

РОЛЬНИЧИХЪ МАШИНЪ

выпродує по зниженыхъ, цѣнахъ

Львовске Бюро ґандлеве

при ул. Костюшка ч. 4. 221 29—39

Розкладъ їзды поѣздовъ зелѣзничихъ важный водъ 1 мая 1900.

пѣсля часу середно-европейского [пѣзнѣйшого о 36 мінутъ водъ часу львовского.]

посп.	особ	приходять до Львова	посп.	особ.	водходять з Львова
		Дом.			**Дом.**
	6·20	Зъ Черновець, Ицканъ, Станиславова		6·25	до Лавочного, Ц
	7·45	„ Янова (гол. дворець)		6·30	„ Пѣдволочискъ ештву, Борыслава
	8·05	„ Лавочного Калуша, Хирова		6·35	„ Ицканъ, Бука Одесы, Козовы, г. д.
	7·40	„ Тернополя, Бродовъ на Пѣдзамче		6·43	„ Пѣдволочискъ ешту, Радовецъ
	8·00	„ „ „ гол. дворець	8·30		„ Кракова, Любачева, Пѣдзамча
	8·15	„ Сокаля, Равы руской (гол. двор.)		8·40	„ „ Вѣдня, Орлова. Вѣдня
	8·50	„ Кракова, Вѣдня, Орлова		9·15	„ Янова, Хирова, Стружа
	11·45	„ Ярослава, Любачева		9·25	„ Пѣдволочискъ з
	11·55	„ Ицканъ, Станиславъ, Козовы		9·55	„ Черновець гол. дворця
	12·58	„ Янова на гол. дворець		9·43	„ Пѣдволочискъ з
1·35		„ Кракова, Вѣдня		—·—	„ Белзця, Равы, Лю Пѣдзамча
	1·15	„ Сколього, Хирова, Калуша	1·35		„ Пѣдволочискъ зъ бачева
1·45		„ Ицканъ, Станиславова, Гусятина	2·08		„ „ „ гол. дворця
2·20		„ Пѣдволочискъ на Пѣдзамче	2·45		„ Ицканъ, Гусятина, Пѣдзамча
2·35		„ „ „ гол. дворець	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Хи Керезмезе
	5·40	„ „ „ Пѣдзамче		—·—	„ Ярослава бовки
	5·17	„ „ „ гол. дворець			**Ночь.**
	6·00	„ Сокаля, Белзця, Любачева	12·40		до Кракова, Вѣдня, Бер линна
		Ночь	2·51		„ Ицканъ, Констанцы, Букарешту
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Борыслава		4.15	„ Кракова, Хирова, Кор сна
12·20		„ Черновець, Букарешту		6·10	„ Станиславова
2·31		„ Кракова, Вѣдня, Орлова		6·80	„ Кракова, Вѣдня, Берл на, Варшавы
	8·12	„ Пѣдволочискъ на Пѣдзамче		6·50	„ Лавочного, Мункача Хирова
	8·06	„ „ „ гол. дворець		7·25	„ Сокаля, Равы руской
8·40		„ Кракова, Вѣдня, Самбора, Сянока		7.10	„ Тернополя зъ гол. дворця
	9·45	„ „ „ Хирова		7·33	„ „ „ Пѣдзамча
	10·—	„ Ицканъ, Пѣдвысокого, Козовы		9·12	„ Янова 1/10 до 1/8 1900 включно
	—·—	„ Кракова, Вѣдня, Любачева		10·50	„ Ицканъ, Гусятина, Радовець
	—·—	„ Кракова, Вѣдня, Пешту, Сянока		10·40	„ Кракова, Вѣдня, Ивонича
	—·—	„ Ицканъ, Козовы, Пѣдвысокого		11·—	„ Пѣдволочискъ, Бродовъ г. дворця
	10·12	„ Пѣдволоч. Бро, бовъ, Коничинець		11·23	„ „ „ Грималова Пѣдзам.
	10·30	„ „ „ на гол. дворець			
	10·15	„ Лавочного, Хирова, Пешту			

ЗАМѢТКА: Пора нѣчна числить ся вѣдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ рано. — Бюро информаційне ц. к. желѣзницѣ державнои при ул. Краєвицкихъ ч. 5.

При закупнѣ товаровъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець Иванъ Белей. Одѣвчальный редакторъ Александеръ Борковскій. Папиръ зъ фабр. Черлянъенои. Зъ друкарнѣ Инстит. ту Ставропігійского подъ зарядомъ Іосифа Даниляка

Ч. 139. Львовъ, Четверъ 21 Червня (4 Липня) 1900. Рочникъ XXI.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свитъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ вѣ второкъ, и вѣ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и оголошенія приймаютъ: у Львовѣ адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ Ад. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Ярославю: Л. Кримановскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитости за литературни додатки у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатками

въ Австрії:		на границю:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр
на пѣвъ року	8 зр.	на пѣвъ року	11 зр

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	14 зр.	на пѣвъ року	7 зр.
на чверть року	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації несопечатанй вѣльнѣ вѣдъ порта.

Нумеръ числа коштуе 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошенія звычайні приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчного петитового або за мѣсяць а въ рубрицѣ „Надсилано“ по 25 кр. а. в.

Поданя и инші дописи приватні тягнуть ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Свѣтова справа.

Всѣ бѣльшій ев опейскій дневники займають ся теперь переважно справою хіньскою. Зовсѣмъ незначне мѣсце забирае въ нихъ вѣйна Англіи зъ Бурами, до недавна улюблена тема, а въ австрійскихъ дневникахъ пѣйшла зъ кутъ навѣть справа нѣмецко-ческого спору и упорядкованя внутрѣшныхъ вѣдносинъ державы. Бо и справдѣ всѣ політики уважають хіньску справу за справу первостепенної ваги, и то не тѣлько для однои або другои державы Европы, але для всего цивілізованого свѣта, за справу свѣтову. Длятого живо интересують ся и непокоять ся нею такожь австрійскій політики, хотя безпосередно Австрія въ Хінахъ не интересована, не маючи тамъ анѣ свого кусника землѣ, якъ другій великій державы, анѣ свого вѣйска, окрѣмъ одного военного корабля, анѣ бѣльшихъ вѣдносинъ торговельныхъ. Всюды розбирають зъ найбѣльшимъ интересомъ питанє, якій буде результатъ акціи вѣсьмохъ великихъ державъ Европы, Азіи и Америки противъ Хінъ, а именно якій наслѣдки выйдуть зъ наконечного переможеня монгольскои расы и зъ отвореня досѣ хіньского свѣта для христіяньскои культуры.

Хіны займають межи державами всѣхъ пяти частій землѣ перше мѣсце по Англіи числомъ мешканцѣвъ (въ Англіи зъ всѣми кольоніями е около 390 міліонѣвъ, въ Хінахъ около 360 міліонѣвъ душь), а перше мѣсце по Англіи и Россіи обемомъ землѣ (Англія мае 28 міліонѣвъ, Россія 22 а Хіны 11 міл. квадр. кільометрѣвъ). Своею цивілізацією е Хіны одинокою появою, котра не мае нѣчого собѣ подѣбного въ исторіи всего людства, анѣ межи всѣми теперь живучими, анѣ межи всѣми колишными народами культурными. Цивілізація Хінцѣвъ е зовсѣмъ своерѣдна, вытворена и выплекана самыми Хінцями безъ всякого перенесеня зо внѣ або чужои помочи, она е не тѣлько найстарша зъ всѣхъ (окрѣмъ хиба староєгипетскои), бо мае за собою звышъ пять тысячь лѣтъ, але й вѣдзначае ся дивною незмѣнностію и вѣдпорною силою противъ всѣхъ переображаючихъ вплывѣвъ, а при-тѣмъ она таки не е ще зъужита и мае жизненну снлу.

Вѣсѣмъ найбѣльшихъ державъ землѣ лучать ся теперь противъ Хінъ, а то пять свѣтовыхъ державъ: Англія, Россія, Сполучені Державы Америки, Нѣмеччина и Франція, и три прочі великій державы: Японія, Австро-Угорщина и Италія. Тѣлько-жь треба запытати ся при-тѣмъ, яке право мають другій державы мѣшати ся до хіньскихъ справъ и якій наслѣдки выйдуть зъ нихъ вмѣшуваня для добра всего людства.

Очевидно, що прочій державы не можуть лишити безнарно напады на ихъ горожанъ, убите нѣмецкого посла и французского урядника и т. п., хотя своєю дорогою тій державы найбѣльше самі винні, що до сего пришло. Але не о те именно ходить, а о цѣлу політику ихъ супротивъ Хінъ. Хінцѣ самі сидѣли замкненій въ своѣмъ краю, жадному заграничному народови анѣ державѣ не докучали и до нѣяк и чужои справы не мѣшали ся анѣ до нѣкого не приходили. Европейцѣ самі прийшли до нихъ, зразу місіонарѣ, несучи имъ христіяньску вѣру, потѣмъ торговельники. Ширеню христіяньства Хінцѣ були противній, особливо въ пѣзнѣйшихъ часахъ, твердячи не безъ певної рації, що оно шкѣдливе для нихъ зъ політичныхъ взглядѣвъ а пѣдъ взглядомъ культурно-етичнымъ не приносить вѣдповѣдныхъ корыстій, хіньскій жь вѣры Лаотса, Конфуція и Будди суть бѣльше сходні зъ ихъ потребами. Торговлю стали вести особливо Англійцѣ вѣдъ половины 18-ого столѣтя въ страшно шкѣдливый способъ для Хінцѣвъ, именно ввоженемъ опіюмъ, руйнуючого здоровє и моральну силу хіньского населеня. Коли-жь Хінцѣ хотѣли сему положити конець, наступила въ р. 1840 вѣйна зъ Англійцями, котра скѣнчила ся пораженемъ Хінцѣвъ и вѣдступленемъ одного мѣста а отвореньмъ кѣлькохъ иншихъ мѣстъ для Англійцѣвъ. Вѣдъ того часу стали Европейцѣ що разъ бѣльше вдирати ся до Хінъ; на Англійцями пѣйшли Французы, дальше Россіяне, а наконецъ и Нѣмцѣ. Особливо пѣсля недавнои нещасливои для Хінцѣвъ вѣйны зъ Японом стали европейскій державы и Американьска Унія уважати Хіны мовь-бы за свою добычь, забирати собѣ зъ нея по кусенку и газдувати тамъ якъ въ якѣмъ пѣдвластнѣмъ краю. Очевидно, що таке поступованє есть зовсѣмъ несправедливе и неоправдане, на рѣвни якъ напасть Англійцѣвъ на Бурвъ, а може ще бѣльше якъ въ 18-бмъ столѣтю розбранє Польщѣ, бо тогды оправдувано ся, бодай тымъ, що анархічна Польща есть небезпеченьствомъ а бодай шкодою для сусѣдныхъ державъ.

Даремно було бы оправдувати постепенный заббръ Хінъ користію для всесвѣтнои цивілізації и для монгольскои расы отвореньмъ для тои цивілізації величезного хіньского краю. Поминувши, що нѣхто не може мати права комусь, тай то ще такожь цивілізованому, свою цивілізацію силою накидати, користи тій суть дуже проблематичній. Фактъ есть, що дотеперѣшній зносины Европейцѣвъ зъ Хінцями цивілізації европейскои, окрѣмъ хиба будовы зелѣзниць та деякихъ подѣбныхъ поверховыхъ рѣчій, въ Хінахъ не защепили, а за те радше спинили природный розвѣй властивои цивілізації хіньскои. Навѣть введенє христіяньства, котре тамъ принявъ около одень міліонъ людей, не пѣднесло анѣ культуры анѣ моральности навернених Хінцѣвъ. Впрочѣмъ не для цивілізаційныхъ цѣлій ихають ся Европейцѣ и Американцѣ до Хінъ. Якъ-бы имъ дѣйстно ходило о оживленє закостенѣлыхъ Хінъ, о впровадженє тамъ европейскои культуры, то були бы сю місію повѣрили передъ кѣлькома роками Японцямъ, котрій яко далеко близшій нарѣдъ що-до расы и вдачѣ могли-бъ ей далеко легше и лучше сповнити. Однакожь Россія и Англія не допустили Японцѣвъ до Хінъ, хоть якъ сесій були ласій на хіньскій край, а не допустили именно длятого, щобы самі той край для себе забрати.

Оно може й заносить ся теперь коли не на частковый подѣлъ Хінъ то на забранє деякихъ кусниковъ краю, а певне що на бѣльше отвореє цѣлого хіньского краю для Европы и Америки. Чи зъ того однакожь, бодай наразъ, але все-жь на довгій часъ, выйде для кого небудь користь, можна сумнѣвати ся. Полишаемо на боцѣ ту можливѣсть, що межи ласыми на хіньску землю державами може прийти до конфліктѣвъ, коли не потрафлять погодити ся що-до подѣлу добычи. Але якъ таке насильне вдираня Европейцѣвъ въ хіньскій край буде шкѣдливе для Хінцѣвъ знова кажемо, бодай на-разѣ, доки обѣ расы и обѣ цивілізації якось не выробнають ся, бо вѣримо въ наконечный поступъ людства, — такъ зъ другои стороны черезъ те дѣставнуть и Хінцѣ приступъ до Европы. А чи не розліе ся вѣдтакъ фили монгольскои расы на Европу подѣбно, хотя въ иншѣй формѣ, якъ за татарскихъ часѣвъ, не можна на-певно заперечити. Часть хіньского краю есть перелюднена, вже доси зъ якои пѣвтора сотки тысячѣвъ Хінцѣвъ перейшло, помимо всякихъ перепонъ, до Сполученыхъ Державъ Америки, де суть дуже непожадаными гѣстьми, котрій и зовсѣмъ не мѣшають ся тамъ зъ людьми иншои расы. Нехай отже вдираючи ся до Хінъ вѣйною Европа стереже ся мирного вдиранія Хінцѣвъ до Европы!

Рада роботничa.

Вчера вѣдбуло ся шесте повне засѣданє роботничои рады пѣдъ проводомъ міністра торговлѣ Каля. Участниками нарады були заступники всѣхъ центральныхъ зарядѣвъ и бѣльшости именованыхъ членами промысловцѣвъ, роботниковъ и людей зъ рѣзныхъ заводовыхъ кругѣвъ. Міністеръ торговлѣ привитавъ зѣбраныхъ и заявивъ, що практичну вартѣсть нарады будуть мати доперва тогды, коли поведе ся здалека вѣдъ партійныхъ борбъ, занята ся выключно рѣвномѣрнымъ увзглядненемъ всѣхъ чинниковъ краєвои продукціи. Промыслова політика не може бути односторонною політикою промысловцѣвъ, а положеня роботниковъ не можь усунути зъ пѣдъ розваги.

Въ справѣ першои точки порядку дневного, т. е. реферату гѣрничои комісіи о розслѣдженє положеня гѣрничихъ роботниковъ зъ рамени правительства, міністеръ заявивъ, що теперѣшній деклярації центрального союза австрійскихъ властителѣвъ копалень, кажуть надѣяти ся, що справа буде полагоджена успѣшно, мимо того, що перѣстна постава властителѣвъ копалень зъ остравско-карвіньского ревіру була вѣдпертою и тымъ выкликала деякій рѣзницѣ.

(12)

Въ справѣ народного языка.

(Дальше.)

При складуваню терминѣвъ науковыхъ треба поступати дуже обачно, а то недбала термінольогія став потомъ дѣйстно спиничкою въ опредѣленѣмъ, прецизѣмъ выраженю гадокъ. И такъ речене (Satz) не належить называти „гадкою“, бо гадка=мысль, Gedanke — а речене есть то гадка выражена словами. Coordinirte Sätze (рѣвнорядній речен.) не льзя назвати: „злука гадокъ“, бо злука (зр. старосл. сѫлжчати conjungere) значить Verbindung — а злукою реченій суть и головній речена разомъ зъ пѣдрядными (subordinirte Sätze). „Пѣдпорядкованій“ гадки — пѣсля краковского: „podporządkować“ unterordnen, porządek Ordnung; се було бы зовсѣмъ не важкимъ закидомъ, що той терминъ находить ся и въ польскѣмъ — та amicus Plato, sed magis amica veritas: „podporządkować“ есть выразомъ новоутвореным а такой не можь го назвати удатнымъ. Unterordnete Sätze речена пѣдрядній, пѣдрядженій, пѣдчиненій; unterordnen пѣдрядити, пѣдчинити.

Деякій думають, що термінольогія меншои ваги; указують они на Москалѣвъ, котрій хоть и не конче перебрій въ термінольогіи, таки мають свѣтову літературу. Такъ, то правда! лишень забувають тій панове, що Москаль мають великаньску державу и суть первостепенною потугою въ свѣтѣ, а то певно значить бѣльше всѣхъ термінольогій на свѣтѣ. Русинамъ, яко народу малому и численному, але дуже бѣдному, не наслѣдовати умныхъ сторонъ Москалѣвъ, бо те, що Москалямъ при ихъ великій силѣ не шкодить, насъ слабосильныхъ погубити може. Россійска термінольогія есть недбала, неохайна, довженно утягла а до того въ значній части не славяньска: ледво вѣрити ся хоче, щобы народъ такъ могучій, якъ Москаль, послуговавъ ся такою нескладною, такою бридкою термінольогіею!

Дуже прикрою а шкѣдливою есть такожь устепенована въ новѣйшихъ часахъ привычка засмѣчувати нашъ літературный языкъ рѣжными чужинецкими выразами, понайбѣльше зъ французского, але такожь зъ нѣмецкого, латиньского и иншихъ языковъ взятыми. Оказуе ся тутъ певный нахилъ до „аристократичности“ въ умномъ того слова значеню. Тую фальшиву „аристократію“ бачимо и у люду въ формѣ доволѣ одражаючій: селянинъ, що мае одно шкапя и пару волѣвъ не посмѣе сѣсти передъ селяниномъ, у котрого пара добрыхъ коней и двѣ пары кругорогихъ... а счасливый дука дре вѣсь до горы мовлявъ:

Ой маю я шапку, ой маю я двѣ
Тай ще смушевй обыдвѣ! Страхъ, бачите, великій „богачь“!

Mutatis mutandis и у декотрыхъ літератѣвъ подѣбне явище: бачите треба намъ передъ свѣтомъ показатись, вмѣемо по „хранцюзьки“, по нѣмецки... Клоните ся и славите насъ!... Есть се досыть смѣшне, бо часто проявляе ся той нахилъ у писателѣвъ, що походять зъ селяньского стану а тымъ нескуснымъ пѣдмазуваньемъ рѣдного слова чужоземщиною хочуть мабуть показати свою „благородность“. Мы неразъ смѣемо ся зъ урльопниковъ, що прибувши до рѣдного села дивують своею ученостію говорячи: фішъ, фляйшъ безъ кнохѣвъ, штроцакъ и т. п. На порѣканє о много бѣльше заслугують тій просвѣчені панове, що вводять зовсѣмъ непотрѣбно варваризмы въ письменный языкъ, бо ихъ дѣло въ наслѣдкахъ може бути гѣрше и може декого спонукати до послѣдованя злому примѣру. Урльопникъ, хоть и каже „фляйшъ безъ кнохѣвъ“ тымъ не зѣпсуе бесѣды, бо нѣхто въ селѣ за нимъ такъ не скаже, а за кѣлька лѣтъ и урльопнику его „ученость“ вывѣтрѣе зъ головы и вонъ стане говорити, якъ кажуть селяне, знову „по людска“...

До словъ еще подавнѣйше примѣшуваныхъ якъ: фон (fond, тло), престиж, шанташ, грандіозный, абашуръ, деталь (подробиця, подробность), колективный (зборовый, зббрный) и богато другихъ найновѣйшими часами ще прибули: „фабльо“ и... Standpunkt. Мѣсто „фабльо“ можна ужити старорускаго слова баснь, котре яко terminus technicus есть тутъ дуже однѣтне. Вже то що до термінольогіи Русины въ загалѣ проявляють, именно коли иде о выборъ якого старорускаго або старословеньского терміну, неразъ далеко меньше правдивого такту, нѣжь Поляки, котрій зъ тыхъ жерелъ инодѣ зручно и зъ користію для свого літературного языка вмѣють черпати. — Мѣсто становище казати Standpunkt — се така диковина, що кождый ѣѣ порѣкатиме.

Коли мы тутъ такъ рѣзко выступаемо противъ занечищуваня нашои бесѣды чужоземными а зовсѣмъ ѣй непотрѣбными выразами, то тымъ ніякъ не хочемо сказати, щобы всякій слова чужоземній притьмомъ толкувати по руски. То, що приняло ся у людѣвъ всеи Европы, повинно и у насъ лишати ся. Протов: астрономъ, магнетъ, магнетный, електричный, гальванічный, фотографія, телеграфъ, телефонъ, телескопъ, мікроскопъ, исторія и т. н. Остерѣгати належить передъ покапанымъ твореньмъ новыхъ терминѣвъ на слова загально знані, хоть и не славяньскій, якъ се именно вдѣяли Чехи, по моѣй думцѣ, не зъ користію для свого языка. И такъ: хемію назвали lučba; хеміямъ lučebenstvi (а якъ буде хемічно роздѣлити?); нервъ — čiv (čititi fühlen; нервы розличаемо на: 1) нервы чутевй або чутнѣ Gefühlsnerven, nervi sensorii. 2) нервы руховй Bewegungsnerven, nervi motorii 3) нервы выдѣльній secretorische Nerven, nervi secretorii); — металь — kov (ковный значить: hämmerbar; не всѣ металѣ суть ковній; есть межи ними такожь и розпорсній, котрій не дадуть ся вытягати въ дроты анѣ выклепувати въ бляхи примѣромъ: арсенъ, антимонъ, вісмутъ, телуръ...); — магнетъ — dralo; магнетный dralni; — игла магнетна dralka; — електричность — hromovina („громовина“ означало бы матерію грома, що зовсѣмъ хибне, бо електричность не есть матерією) и пр. Черезъ вводженє такихъ необачно утворенихъ терминѣвъ лишень тратить выкладъ на ясность, а языкъ не зыскуе нѣчого.

Выказалисьмо тутъ досыть численній примѣры по нашій думцѣ невластиво уживаныхъ словъ и выраженій въ малорускѣмъ языцѣ

Реставрація Пільзеньска
ВЪ ГОТЕЛИ ФРАНЦУСКѢМЪ у Львовѣ
поручае: Снѣдання по варшавски а 50 кр. Covert складаюче ся зъ 4 стравъ, горѣвка куняякъ и куняянка, що четверга и недѣлѣ флички по варшавски и кулябякъ литовскій, обѣды зъ 7 потравъ по зр. 1·10. Covert пѣсля карты. По театрѣ Covert зъ 3 потравъ а 70 кр. Въ пятницю рыба по жидовски. Вина доббрій.
З поважанемъ Иванъ Францъ Новаковскій.

Референтъ секціи Инама Штернегъ вѣдносить, що супротивъ цѣлковито змѣненои вѣдъ року ситуаціи, безъ новыхъ вступныхъ переговорѣвъ не можъ ставити нѣякихъ самостѣйныхъ внесень. Для того бесѣдникъ поручае, абы комісіи гѣрничихъ робѣтникѣвъ вѣддано дальше переведене полишенои ѣй передъ рокомъ задачи переведеня вступныхъ розслѣдѣвъ. На увагу, що тутъ знова розходить ся выключно о протягнене справы, міністеръ торговлѣ замѣчае, що робѣтнича рада буде могла вже на слѣдуючѣмъ засѣданю щось вѣдповѣдного ухвалити, бо центральный союзъ прирѣкъ напевно прислати своихъ делегатѣвъ.

По промовѣ референта въ тѣмъ самѣмъ дусѣ принято до вѣдомости справоздане комісіи гѣрничихъ робѣтникѣвъ разомъ въ поручеными тамъ внесеніями. Міністеріяльный радникъ Шареръ реферувавъ справу проекту закона въ справѣ управильненя вѣдносинъ робѣтникѣвъ занятыхъ при зелѣзницяхъ и правительственныхъ будовахъ. При §. 7 проекту, котрый установляе 11-годинный часъ працѣ, Відгольцъ поставивъ внесене о установленю 10-годинного часу працѣ. П. Феркавѣчъ внѣсъ, абы при нормованю въ поодинокихъ случаяхъ часу працѣ, счеркнути слова: „зъ причины иншихъ приневолюючихъ обставинъ“. По довшѣй горячѣй дискусіи оба внесеня вѣдкинено. §. 35, въ котрѣмъ говорить ся о конвенціональныхъ карахъ принято разомъ зъ резолюцію, поручаючого змѣну сего параграфу въ тѣмъ дусѣ, що пѣдчиненымъ органамъ не маѣ прислугувати право до продовжуваня конвенціональныхъ каръ. Внесене о счеркненю сего параграфу вѣдкинено. При §. 56. котрый постановляе, що провины надзираючихъ органѣвъ мають бути каранѣ нагапою, або грошевою карою, принято як засаду, що суды можуть тутъ карати арештомъ. Решту приписѣвъ сего параграфу и инши параграфы принято пѣсля проекту безъ змѣны.

Вѣдтакъ принято безъ змѣны проектъ закона въ справѣ доповненя промысловои ординаціи о скѣлько она вѣдносить ся до робѣтникѣвъ занятыхъ при будѣвляныхъ пѣдприемствахъ. Доповнене наступило въ тѣмъ дусѣ, що для всѣхъ особѣ, занятыхъ при одномъ и тымъ самымъ будѣвлянѣмъ пѣдприемствѣ мають бути заведенѣ однакови охоронни урядженя. На интерпеляцію одного зъ членѣвъ рады міністеріяльный радникъ Малая вѣдповѣвъ, що въ справѣ предложеня проекту закона о заведеню бюръ для посередництва въ працѣ, наступила вже выменна гадокъ мѣжь интересоваными центральными властями. На тѣмъ засѣданѣ замкнено.

Галичина въ державнѣмъ буджетѣ.

Въ буджетовѣй провізорін на другій пѣврѣкъ вычислено слѣдуючѣ кредиты для Галичины и Буковины:

Въ етатѣ міністерства внутрѣшныхъ справъ: На реконструкцію стрѣмкихъ частей краевои дороги Новый Санчъ-Заклічинъ 19.600 коронъ. На будову мосту зъ зелѣзною конструкцію на Вѣгорѣ пѣдъ Перемышлемъ на правительственнѣмъ гостинци 100.000 коронъ. На регуляцію Днѣстра 320.000, Солы 79.616, на будову парового багра на Вислѣ 80.000, на Днѣстрѣ 80.000, на будову правительственнои палаты въ Краковѣ 184.000 коронъ. Въ етатѣ міністерства просвѣты: на артистичне прикрашене краковского університету послѣдна рата 10.000 к., на реставрацію церкви въ Лѣвайску друга рата 10.000 к., на реставрацію коритаря домініканьского монастыря 2000 к., на будову и реставрацію рѣзныхъ будынкѣвъ на Буковинѣ 15.070, на львѣвску клініку у Львовѣ 110.000, на будову патольогічно-анатомічного института въ Краковѣ 50.000, на теплярню въ ботанічнѣмъ огородѣ въ Краковѣ 3.000, на закупно вѣдтисковъ старыхъ печатокъ для краковского університету 700 на внутрѣшне уряджене краковского Collegium novum 636, на уряджене освѣтленя въ хемічнѣмъ институтѣ въ Краковѣ 600, на будову краковскои окулістичнои клініки 40.000, на студню въ тарновскѣй гімназіи 1.600, на докѣнчене будовы бучацкои гімназіи 20.000, на внутрѣшне уряджене сеи гімназіи 4000, на будову и уряджене гімназіи св. Анны въ Краковѣ послѣдна рата 153.000, на будову третои гімназіи въ Краковѣ въ уряджененъ 60.000, на перше уряджене державнои торговельнои школы у Львовѣ 4000 коронъ.

Въ етатѣ міністерства зелѣзниць на розширене стацій въ Новѣмъ Санчи 100.000 кор., на выдатки понадъ конторисъ зелѣзницѣ Станиславѣвъ-Воронянка 300.000 коронъ.

Въ етатѣ міністерства судѣвництва: на будову суду въ Ряшевѣ 10.000 к. на будову крила тернопѣльскои вязницѣ 80.000 к., на добудоване поверха въ правительственнѣмъ будынку въ Золочевѣ 24.800, на будову суду въ Зборовѣ друга рата 30.000, на будову суду въ Жидачевѣ 14.000, на будову суду въ Гвѣздци 20.000, на будову новои правительственнои палаты яко друга рата 30.000 коронъ. Яко инвестиційнѣ кредиты вычислено: на будову новои палаты въ Краковѣ 400.000 коронъ. На медичну клініку въ Краковѣ 320.000 к. На будову новои правительственнои палаты въ Коломыѣ 240.000 к. На зелѣзницю Ходорѣвъ-Пѣдвысоке 2,429.880 к., на льокальку Хабѣвка-Новый торгъ 2,600.000 к., на льокальки Лужаны-Залѣщики, Глібока-Серетъ, Радѣвцѣ-Бродина и Непоколѣвцѣ-Выжница разомъ 3,000.000 на розширене стацій въ Новѣмъ-Санчи 100.000, на будову другого тору въ комунікаційнѣмъ тракутнику въ Перемышли 445.000 на уряджене зелѣзницѣ Ходорѣвъ-Пѣдвысоке 800.000, на надвижку коштѣвъ будовы зелѣзницѣ Галичъ-Острѣвъ: Тернопѣль 800.000, на будову зелѣзницѣ Тшебіня-Скавцѣ 840.000, Піла-Явожно 232.000, Хабѣвка-Закопане 470.000, Коломыя-Стефанѣвка 850.000, на зелѣзничѣ варстаты въ Перемышли 80.000 коронъ.

Вѣйна въ Хінахъ.

Зъ Шангаю доносять, що пѣдъ Тъентсіномъ зновъ бють ся и що въ однѣй зъ битвъ ранено англійского віцеадмірала Сеймура. Россійскій генеральный штабъ одержавъ вѣсть, що хіньскій вѣйска знищили зелѣзницю мѣжь Мукденомъ а пристанею Артура. Бельгійскій місійный дѣмъ въ Бруксели одержавъ телеграму, що цѣлѣ пѣвнѣчнѣ Хіны ажь до Монголіи знаходять ся въ повнѣй анархіи. Повстане обхопило цѣлу провінцію. Бельгійскій місіонарѣ знаходять ся въ найбѣльшѣмъ небезпеченьствѣ. Адміралъ Кемпфъ донѣсъ до Вашінгтону, що американьскій горожане въ Пекінѣ замкненѣ Хінцями и не мають средствъ до жытя. Палату американьского и голяндерского посольства спалено. Въ Пекінѣ стоить 20.000 хіньскихъ воякѣвъ, 20.000 пѣдъ Пекіномъ.

Французскій міністеръ заграничныхъ справъ Дельказе одержавъ вѣдъ французского консула въ Шангаю депешу зъ донесеньемъ, що князь Туанъ и генералъ Кансі загорнули въ свои руки всю власть, обсадили вѣйскомъ цѣсарску палату въ Пекінѣ и дали наказъ віцекоролямъ, абы розпочали ворожу акцію противъ всѣхъ чужинцѣвъ безъ выняткy. Віцекоролѣ полудневыхъ и середныхъ Хінъ вѣдмовили послуху.

Акція державъ противъ Хінъ вступае теперь въ нову фазу и збройня розпочинають ся на велику скалю. Нѣмецкій цѣсарь вѣдбувае теперь поважни парады зъ Більовомъ и офіцерами генерального штабу. Говорять, що нѣмецке правительство вышле до Хінъ велику силу вѣйска. Правительство мало вже рѣшити ся выслати до Хінъ цѣлу дивізію зъ 4 военныхъ кораблѣвъ, зъ котрыхъ кождый повезе 440 воякѣвъ. Въ вѣйсковыхъ кругахъ говорять, що незабаромъ вѣдѣйде до Хінъ 12.000 воякѣвъ и що зберe ся парляментъ на надзвычайну сесію, абы ухвалили вѣйсковѣ кредиты. Зъ Берлина доносять, що цѣсарь казавъ зъ найбѣльшимъ поспѣхомъ змобілізувати до Хінъ першу дивізію першои ескадры.

Японъ, якъ доносять зъ Шангаю, мобілізуе дальшихъ 30.000 воякѣвъ. Россія, котра хоче задержати домінуючу ролю въ Хінахъ, вышле тамъ армію, котра зрѣвнозажила бы военнѣ силы всѣхъ иншихъ державъ. Доси стратила Россія въ Хінахъ 40 офіцерѣвъ и 46 воякѣвъ убитыхъ а 7 офіцерѣвъ и 190 воякѣвъ раненыхъ.

Всѣмъ великимъ державамъ Европы, Америцѣ и Японии, котрѣй ждуть лише на догѣдну хвилю и вѣчно шукають собѣ напасти, абы роздрапати мѣжь себе здержанѣй въ цивілізаційнѣмъ походѣ Хіны, пекіньска чернь зробила величезну прислугу мордуючи нѣмецкого амбасадора въ Пекінѣ. Найновѣйши вѣсти кажуть здогадувати ся, що не лишь сей оденъ посолъ упавъ жертвою доведеныхъ до розпуки господаркою заволокѣвъ автохтонѣвъ Хінъ. Листъ, котрый англійскому консулеви донѣсъ про смерть Кетелєра, выслано зъ Пекіну 19 або 20 червня. Положене прочихъ послѣвъ було тогды вже дуже критичне. Чи можлива рѣчь, абы они до нынѣ могли выдержати облогу? Можлива рѣчь, що до нынѣ всѣ они погибли вѣдъ ножѣвъ розбѣшеныхъ Боксерѣвъ. Въ Парижи кружить поголоска, що англійска амбасада одержала вѣсть про замордоване англійского и французского консуля въ Пекінѣ. Лондоньскій дневники доносять зъ Шангаю, а то на пѣдставѣ реляцій одержаныхъ зъ хіньского жерела, що того дня, въ котрѣмъ замордовано нѣмецкого амбасадора, черинь и вояки убили ще двохъ иншихъ послѣвъ. Въ Шангаю взагалѣ сумнѣвають ся, чи еще котрый зъ чужинцѣвъ въ Пекінѣ лишивъ ся при житю. Зъ того самого жерела прийшла вѣсть, що місійный шпиталь въ Мукденѣ спалено, а Хінцѣвъ християньского вѣроисповѣдання вымордовано. Заграничнѣ місіонарѣ вспѣли завчасу схоронити ся до Нючвану.

На смерти своихъ конзулѣвъ въ Пекінѣ, державы готовѣ зробити добрый интересъ. Они лишь ждали на щось такого, що титуломъ вѣдшкодованя позволило бы имъ загорнути частину хіньскои територіи. Вже въ хвили, коли потверджено вѣсть про замордоване нѣмецкого амбасадора, европейскѣ державы зачали потерпати, що Нѣмеччина выступить въ усею своею силою и чимъ небудь не дасть ся збути. Незвычайна рухливѣсть, яка по тѣмъ фактѣ запанувала въ нѣмецкихъ арсеналахъ и остра промова цѣсаря выголошена передъ фронтомъ вѣдплываючихъ до Хінъ воякѣвъ потверджуе здогадъ, що нѣмецкій цѣсарь дорого скаже заплатити собѣ за смерть свого посла. Змѣстъ промовы бувъ такій острый, що навѣть не оголошено ей оригінального тексту. Говорять, що промову цѣсаря кѣлька разѣвъ лагоджено и змѣновано, заки вѣддано ей до друку. Въ Лондонѣ ся промова выкликала великій неспокѣй. Деякѣ дневники пѣдозрѣвають, що Нѣмеччина зажадае вѣдступленя ѣй якои территоріи въ Хінахъ. Daily Mail пѣдносить злобно, що коли Нѣмеччина забирае въ посѣданє цѣлу провінцію за замордоване двохъ місіонарѣвъ, то щожъ доперва теперь зажадае цѣсарь яко сатисфакцію за смерть свого лячного заступника? Коли справдить ся вѣсть, що и инши послы убитѣ, то до енергічнѣйшои акціи Нѣмеччины прилучать ся ще инши державы, абы въ подѣбный способъ якъ Нѣмеччина мстити ся на Хінахъ и на смерти своихъ представителѣвъ зробити „гешефтъ“.

Справы церковнѣ.

Зъ Перемыского. Попавъ менѣ въ руки „Personalstand des Bisthumes Lavant in Steiermark für das Jahr 1900“ Marburg St. Cyrillus Buchdruckerei, отже шематизмъ клира дієцезіи Левантійскои а у нѣмъ по при звычаѣвъ рѣчи шематизмовѣ при кѣнци цѣкавый вѣддѣлъ: Diöcesan Chronik. Се дуже цѣкава частина шематизму, и сею короткою згадкою о нѣй хочу звернути увагу дотычныхъ властей и духовеньства, якъ бы добре було и у нашихъ досыть дорогихъ шематизмахъ завести подѣбну рубрику. О важности сеи „рубрики“ вже и въ згаданѣмъ шематизмѣ каже мотто и увага.

Мотто: „Omnis scriba doctus in regno coelorum, similis est homini patrifamilias, qui profert de thesauro suo nova et vetera“ Math. 13. 52. и оно тамъ перетолковане въ увазѣ: „Jeder Schriftgelerte, der vom Himmelreiche wohl unterrichtet ist, gleicht einem Hausvater, der Neues und altes aus seinem Schatze hervorbringt“ — зъ увагою: In dieser Abtheilung wird der Schematismus kurze Notizen über das kirchliche Leben in der Diöcese, als: die Erbauung neuer Kirchen, die Verschönerung und Vergrösserung derselben; Beschaffung von Kirchenparamenten und Utensilien; die Einführung und die Thätigkeit religiöser Vereine u. Bruderschaften; Abhaltung von heilig. Missionen und besonderen Andachten, überhaupt alles was zur *Erbauung, Erhebung und Belebung des kirchlich-religiösen Sinnes und Strebens dienen kann*, bringen. Zu diesem Behufe sind Mittheilungen von Seite des Hochwürdigen Seelsorgeclerus erwünscht, damit dieselben im nächsten Schematismus aufgenommen werden können (наводжу безъ толкованя, бо кого тое маѣ обходити, той знаѣ по нѣмецки).

Пѣддѣли въ тѣй части суть:

I. Consecrationen — церквей новыхъ, обновленыхъ и престолѣвъ.

II. Weihen — будѣвлей свѣтскихъ, але дѣламъ милосердя християньского посвяченыхъ, якъ и хоругвей товариствъ и иншихъ рѣчей; при кѣнци и число освяченыхъ черезъ Ординарія чашъ (69), дискосѣвъ (65), циборій (дарохранильниць (3) и н.

III. Hl. Missionen, Exercitien und Triduen. Якъ бы то добре було щобы и мы мали десь переглядъ працѣ місійнои, въ роцѣ переведеной, — бодай коротко, для науки и заохоты.

IV. Diöcesan-Museum. Въ згаданѣй епархіи той музей заложеный по синодѣ проминц. 1896. Въ насъ майже при кождѣй консисторіи чи капітулѣ есть бібліотека и музей, особливо въ Перемышли; але що у нихъ есть и чи збѣльшають ся, або чи хто заохочуе до того, чи хто зъ того користае и т. д. — нѣчо нѣхто не знае. Коли бы въ другихъ не рускихъ дієцезіяхъ щось такого мали, то гордились бы тымъ и старали ся о мудре споживитковане, а у насъ?... Часто по русски, тай годѣ!

V. Katholische Vereine in der Diöcese Lavant. Ту суть вычисленѣй всѣ товариства католицкѣ и коротка статистика о нихъ, рѣкъ заснованя, число членѣвъ, имена заряду и станъ касы. Товариствъ тыхъ 27!! Кождое маѣ споре число членѣвъ. Я згадаю лише за декотрѣ, котрыхъ дѣяльности або истнованя яко Руснѣ, чи священникъ католицкѣй рускѣй завидую и въ жалемъ зазначу, що у насъ на

літературнѣмъ нашого часу — такъ зъ сего зовсѣмъ не слѣдуе заключати — до чого противники народнои партіи именно суть схѣлнѣ; — про пустоту всѣхъ заходѣвъ коло выробленя малорускаго языка літературного. Языкъ літературный жадному народу не впавъ готово спеченый зъ неба, а навѣть и тѣ культурнѣ народы у котрыхъ языкъ въ літературѣ менше-бѣльше усталеный дальше працюють надъ его усовершаньемъ. Тожъ замѣтки поданѣ мною маютъ лишень послужити на осторогу и поострене всѣмъ тымъ, кому на серцю образованѣ рѣдного языка. Навѣть и пытати шкодѣ, що лучше, чи твердоязычє, чи языкъ народный? Языкъ розвиваный нашими трудящими писателями народными все-жъ таки живый організмъ хоть и зъ деякими хибами и недостатками. А языче — се-жъ мертвота мертвечина. А вже-жъ волѣю человѣка живого, хотьбы и въ деякими хибами, нѣжъ трупа. Не думайте панове твердяни, що переборщую. Читаючи на примѣръ Коцюбиньского „Въ путахъ шайтана“ можемо здрѣгати ся при словахъ: „згуки“ „одноманітний“ „істноване“, котрѣ такъ выглядають мовь бородавки на хорошѣмъ, здоровѣмъ тѣлѣ, якимъ безперечно есть языкъ того украиньского писателя, та все чуемо въ его оповѣданю идею а не пусте гране словами и въ результатѣ дочитуемо до кѣнца оповѣдання зъ вдоволеньемъ. Возьмѣмъ Стефаника начерки зъ жизни Гуцулѣвъ — хоть зновъ вражае насъ тото щедреня тымъ непотрѣбнымъ „проше“ (гуцульска форма есть просю або прошу), а все-жъ бачимо мовьбы фотографію знату зъ живыхъ нашихъ людей и пр. пр. Що-жъ на мѣсто того може дати намъ партія твердяковъ? Ото въ ряды — годы якій тамъ твердякъ потрапивъ повѣстку зъ часѣвъ великои княгинѣ Ольги (конечно!), де выводить ся яко головный пройдысвѣтъ якій-сь — славъ чи — миръ, котрый, якъ запевняе авторъ, такъ бувъ поважный, що „даже дробныя дѣти его почитали“. Нѣ, такой намъ тымъ не одушевитись! Выведенѣй дѣятелѣ въ „историческихъ“ розказахъ твердяковъ то не можливѣй люде хоть бы и въ тыхъ замерклыхъ вѣкахъ, а просто соломою выпханѣ мацапуры, котрѣ авторъ зъ великою натугою порушае мовь бы у якѣй будцѣ новочасновѣй, де показуютъ комедіи зъ мальоваными ляльками и деревляными лицарями.. Нема правды, нема вѣрности въ зъображеню, нема жытя, бо хоть бы найшлась яка искорка, то ей затушуе коряве языче... Або той „величественный писатель“, що такъ „язычествуетъ“: „Однажды муская свой усъ тѣмъ же простофильнымъ образомъ, мой мужъ замѣтилъ вдругъ и совсѣмъ не кстати, якъ будто желая заскочити мене въ росплохъ, що въ его домѣ не можетъ быти мѣста для двойныхъ праздниковъ“. Той, хто „кстати“ розчовпне на якѣмъ то языцѣ писано, достоинъ буде премін... Весь розказъ вкучный, нещирый, натягненый, мовь бы авторъ нарокомъ налѣвъ повстяну пѣхву на свѣй языкъ. Вѣнъ „съ удовольствіемъ прислухиваетъ ся свирѣли пастуховъ, какъ поютъ перепелы на полахъ а въ болотахъ раздаетъ ся кряканье родныхъ(!) лягушекъ (гратулюемо до такого свояцтва! а може авторъ „своеобразно дарвинствуетъ“ выводячи человѣка вѣдъ „лягушки“ т. е. вѣдъ жабы) а на добитокъ тон всен нужды вѣнъ „видитъ все родное въ сублиматѣ“, якій то сублиматъ чи ртутный, чи сѣрковый чи якій другій авторъ не доказавъ, та въ тѣмъ сублиматѣ мабуть самѣ дорогоцѣнѣйшѣ рѣчи то „родныи лягушки“ „пончки“ „пецы“ и тымъ подѣбне добро твердоязыча.

Пѣдъ взглядомъ науковымъ бачимо въ новѣйшихъ часахъ у народовцѣвъ пильну роботу на поли рускои фільольогіи, исторіи, етнографіи, стнольогіи... Та правда у народовцѣвъ ледва чи найде ся такій спеціялістъ, якъ у твердяковъ. И такъ одинъ изъ „твердыхъ подвижниковъ“ звѣщае, що „занималася критическимъ розсмотромъ „Слова о полку Игоревѣ“ полныхъ десять лѣтъ, чтобы опредѣлити точно взаимное отношеніе Хорса съ Даждьбогомъ и ихъ обоихъ ритуальную роль въ русскомъ языческомъ Олимпѣ“. Такій спеціялістъ дѣйстно кривду заподѣвавъ суспѣльности рускѣй, що позаводованъ ѣй дѣвнати ся точно про его дослѣды. Най же хочь теперь опублікуе свою учену, а такъ спеціяльну и довголѣтну працю, а тогдѣ надѣйсь мы всѣ Русины безъ розбору, безъ розчоту и безъ выему вѣдъ мала до велика всѣ зъ одушевленемъ станемъ плясати въ честь свѣтлому Хорсу, що бѣльше навѣть бити мемъ поклоны передъ самымъ тьмутороканьскимъ бовваномъ!...

(*Дальше буде.*)

тôмъ поли ассоціяцiи нѣчо ся не робить. Товариство св. Ап. Павла, св. Петра, ледво животѣють, а о их дѣяльности черезъ рôкъ нѣгде дочитати ся нѣчо не можна. О заснованє філiи въ Перемышли старано ся; декотрi надiялись руху въ дiецезiи; та на жаль всюды то є потрѣбне, пожиточне, спасенне, а у насъ: намъ того не треба. Зъ горы нема заохоты, принуки, а зъ долинъ инiцiятивы. Але вернiмъ до товариствъ Левантiйскон епархiи.

1. Verein zur immerwährenden Anbetung des Alterheiligsten Altarsacramentes und zur Ausstattung armer Kirchen in der Lavanter Diöcese — Družba vednega češcenja presvetega Rešujega Telesa, — gegrundet am 27 Mai 1881. der Erzbruderrschaft in Rom aggregiert am 1 Janner 1882. Число членôвъ 17.689. Рôчна вкладка 1 к. або 14 сот. на церковнi параменты. Въ р. 1898 выносивъ приходъ 5.875 к. 24 сор.; за те справлено параменты и роздѣлено мiжь 64 церкви въ дiецезiи. Вôдъ р. 1881 досi зббрано 74.762 к. 98 сот. и ужито на церковнi парамаенты та приборы. Що за красне и пожиточне товариство! Якъ величаво дбаєсь о славу Святѣйшои Евхаристiи! При молитвѣ милостивн на Боже. Одною короною, а дехто и меншою сферою причиняєсь до того, що за суму 6.000 к. рôчно запомагає ся бѣдни церкви рѣчами, котрi найбôльше причиняють ся до пôднесенє хвалы и почитанє Найсвятѣйшого. Чи можна припустити що у насъ суть богатшi церкви, богатший народ, якъ въ Старiи? Чи може наше духовенство такъ дуже бѣднѣйше, щобы не змогло ся на таке товариство? Нѣ, рѣшучо нѣ; лише въ насъ нема инiцiятивы. Есть товариство для почитанє св. Евхарастiи; але я о нѣмъ лише зô слуху знаю. А чейже ся справа въ полученю зъ другою, якъ се въ тôй благословенной епархiи Левантiйскôй стало ся, — се такъ красный тематъ до обговоренє на соборчикахъ и такъ повиненъ бути притягаючiй для кождого священика а тымъ бôльше католицкого, що ажь неможь понятн, чому щось не робить ся въ тôмъ дусѣ. Пресвитерôвъ въ перемыскôй епархiи надъ 800; коли бы кождый лише придбавъ 5—10 членôвъ свѣтскихъ, зросло бы число членôвъ до 8.000, а дуже легко до 10.000. Нехай кождый не дасть по коронѣ, а лише по 50 сот., то буде 5.000 коронъ! А дальше якi суть товариства:

4. Priester-Unterstützungs-Verein für Lavanter Diöcese — Družba duhovnikov Lavantinske škofije, товариство заложене въ р. 1873 для пôдмоги потребуючихъ священикôвъ дiецезальныхъ, навѣщеныхъ елементарными або инщими нещастями, хоровитыхъ або неспособныхъ до службы. Числить 345 членôвъ (на 487 всѣхъ священикôвъ). Вкладка 2 к. до 100 к. разомъ або частями на опроцентованє. Товариство мае 115.029 к. 68 сот. зелѣзного фонду и дôмъ въ мѣстци купелевôмъ Doberna — Neuhaus. О пожиточности и можливôмъ успѣхаю такого товариства у насъ нема що сумнѣватись.

6. Allgemeiner Verein der christlichen Familien zu Ehren der heil. Familie von Nazareth, заснованє св. Отцемъ Львомъ XIII. 1892, числить 27.342 родинъ до 135.721 членôвъ. У насъ було оно оголошене, а лише латинниками впроваджене також и мѣжь Русинами. Знаю домы лат. священникôвъ, де зъ товариствомъ цѣлымъ гостей, на вечеръ зграмаджених, и зъ челядiю, по вечери всьо въ сальонѣ клякає передъ образомъ Пресв. Родины и вôдмавляє приписаний молитвы та слухає коротенькон науки, вôдчитанон зъ книжки. О кôлько красше було бы таке богопочитанє въ нашихъ домахъ священичихъ, а за нихъ примѣромъ по хатахъ нашихъ парохiянъ! Але що-ж, „Вѣстникъ" перейшовъ зъ руки до рукъ, мавъ его кождый, та не кождый прочитавъ, а хто прочитавъ, кинувъ въ кутъ, — та й на тôмъ скôнчило ся. Перемыска лат. консисторiя дала выписнути кôлькадесять тисячь образкôвъ гарныхъ и дешевыхъ для членôвъ товариства.

12. Die St. Cyrill- und Method Bruderschaft заложене р. 1852, мае 155.000 членôвъ. Они молять ся о злуку православныхъ зъ католицкою церквою. Я мавъ нагоду говорити зъ однымъ Нѣмцемъ-священникомъ, и вôнъ дивувавъ ся дуже, що культъ нашихъ народныхъ святыхъ славяньскихъ Кирила и Меѳодiя рускихъ, Володимира и Ольги, Борыса и Глѣба, Антонiя и Теодозiя и н. такъ мало розвиненый; майже нема церквей пôдъ опѣкою тыхъ святыхъ нема вôдпустôвъ въ днѣ тыхъ святыхъ, а св. престолъ дуже радо дививъ бы ся на тое, коли бы такъ було, хоть може у насъ инакше думають! А що такъ есть, досыть згадати за послѣдный уступъ розвѣдки о титулахъ церквей въ епархiи львôвскôй (прапоръ 898 ст. 110), де сказано що: дивна се поява, що межи святыми патронами церквей нема зовсѣмъ именъ святыхъ зъ нашои кости и крови. У львôвскôй лат. епархiи есть коло 30 костелôвъ, носячихъ имя національныхъ святыхъ, у Чехôвъ нема костела, де бы котрому небудь зъ національныхъ святыхъ не був здвигненый олтарь; въ долѣшнôй Австрiи есть кôльканацять томбъ Божихъ, носячихъ тытулъ св. Леопольда и т. н. Тое бачу и зъ шематизму згадано ту епархiю Левантiйскон.

13. St. Hermagoras-Verein — Družba sv. Mohorja, церковно д. 5 липня 1860 р. затвердженє товариство [illegible] выдавництва книжокъ въ христiянськôмъ дусѣ для словѣньского населенiя. Въ р. 1899 мало оно 78.101 членôвъ; въ тôмъ числѣ було [illegible] левантiйскон дiецезiи 24.806 членôвъ. Членска вкладка выносить рôчно 2 кор. або разомъ на все 30 кор.; за те члены дôстануть що року кôлька поучаючихъ релiгiйного змѣсту книжокъ.

Мы чогось такого не маємо, хотя повинни бы мати. Але можна бы громадянымъ приступованєм священникôвъ въ члены „Просвѣты" спонукати се товариство до того, щобы выдавало що року 2—3 книжки релiйного змѣсту, та заопѣкувати ся „Просвѣтою" такъ, якъ она на се заслугує, — приспорюючи ѣй якъ найбôльше членôвъ межи селяньствомъ; до сего духовенство наше навѣть обовязане.

14. Kathol. Pressverein für Lavanter Diöcese, заложене въ р. 1871 для ширенiя добрыхъ въ христiяньскôмъ и патрiотичнôмъ дусѣ писаныхъ книжокъ и брошуръ, мае власну, добре уладжену друкарню (друкарню св. Кирила) въ Мариборѣ (Marburg).

Рôчна вкладка 10 кор.; члены дôстають часопись товариства.

Дальше идуть: 15. Cäcilien-Verein zur Hebung des Kirchengesanges и рôзнi товариства въ рôзныхъ мѣсцевостяхъ для запомоги бѣдныхъ ученикôвъ, ученицъ, кôлька товариствъ католицкихъ роботницкихъ, одно зъ нихъ въ Мариборѣ дôстало вад щедрости графинѣ Nugent дорогоцѣнну хоругов, котру торжественно поблагословивъ дня 2. серпня 1896 р. князь епископъ д-ръ Михаилъ Напотнiкъ. Его бесѣды, при тôй нагодѣ выголошенi, оголошено друкомъ. Згадати треба, що ся дiецезiя переважно словѣньска, имена священикôвъ майже всѣхъ словѣньскi.

VI. Kirchenbau-Vereine. Зъ тои части шематизму выходить, що закладають такожь товариства переважно въ цѣли будовы церквей и мѣсячными вкладками членôвъ, урядженымъ льотерiй, фестинôвъ и т. п. збирають на се фонды. У насъ, що правда, було бы се труднѣйше. Такихъ товариствъ є вказаныхъ 20. Се и конець.

Якъ бачимо, церковь звертає тамъ увагу на все, черезъ своихъ пастырѣвъ живо интересує ся життемъ народу и въ шематизмѣ нотує станъ и успѣхъ працъ. Щиро бажаю, щобы и у насъ те робило ся и щобы и въ нашихъ шематизмахъ щось такого цѣкавого и пожиточного можна вычитати.

О. Володимиръ Хиринський.

НОВИНКИ.

Русины! Памятайте на Дôмъ Товариства „ЗОРЯ" у Львовѣ.

— **Зъ Перемышля.** Перемыскiй Боянъ устроює въ суботу дня 7 липня 1900 въ сали на Замку концертъ, на котрый запрошує мѣсцеву и замѣсцену публику. Програма: 1) М. Вербицкiй: „Симфонiя"; орхестра 45 полку; 2) Ф. Колесса: „Було колись"; хоръ мужескiй; 3) Деклямацiя; 4) И. Кишакевичъ: „Катарина", поема Т. Шевченка на соля, хоры и орхестру: 5) Лисенко: „Ой Днѣпре"; сольоспѣвъ; 6) И. Кишакевичъ: „Гей братя козаки"; хоръ мужескiй въ супроводѣ орхестры; 7) Г. Топольницкiй: „Хустина", мѣшаный хоръ зъ орхестрою. — Початокъ точно о 8-ôй вечеръ.

— **Непошанованє руского свята.** Зъ Бôбрки пишуть намъ: Ц. к. адъюнктъ судовый Ротеръ вызначивъ на д. 7 липня с. р., отже въ свято Рождества св. Іоана Хрестителя, судову розправу, до котрои завôзвано въ бôльшôй половинѣ Русинôвъ. Ц. адъюнктъ мабуть забувъ, що вôнъ у всходнôй Галичинѣ и що дня 7 липня вôдправляє ся по церквахъ богослуженє. Крайный уже часъ, щобы высшi власти наказали своимъ пôдвластнымъ урядникимъ не дразнити релiгiйныхъ чувствъ Русинôвъ та пригадали имъ, що табака для носа, а не нôсъ для табаки! — *К.*

— Зъ **Рожнѣтова** пишуть намъ: Дня 2 липня с. р. выбрала тутешна рада громадска вôйтомъ Яновского, польского шовiниста шляхтича, посесора фундацiи Скарбка, противъ котрого все, що въ мѣстѣ живе, бороло ся кôльканацять лѣтъ. Выбôръ наступивъ такъ черезъ неавычайный терорызмъ зъ горы, якъ такожь и зъ тои причины, що радни жиды въ остатнôй хвили зрадили Русинôвъ и всѣ якъ оденъ голосовали за Яновскимъ. Такожь и оденъ радный Русинъ схрунивъ. И такъ ославлена „Моніторомъ" Рожнѣтôвска фамiлiя три юмфує!

— **Зъ Перемышля пишуть:** Рускiй народный театръ вынайминъ вôдъ магiстрату театральну салю на „Замковôй горѣ". Буфетъ вôднаймила дирекцiя театру одному зъ тамошныхъ ресторатôрвъ. Въ недѣлю дня 24 червня с. р. явивъ ся въ театральнôмъ буфетѣ инспекторъ торговои полiцiи п. Войтасевичъ въ цивiльнôмъ одѣню безъ нѣякои легiтимацiи и повелѣвъ буфетяреви забрати ся зъ будынку безпроволочно, бо „панъ бурмiстръ казавъ кому нишому шинкувати пиво и горѣвку". Заступникъ директора театру п. Полѣщукъ встанивъ ся за буфетяремъ, обясняючи инспекторови, що дирекцiя театру вынаймила цѣлый будынокъ, отже ѣй приелугує повне право вôдзняймити буфетъ, кому хоче. Панъ инспекторъ почавъ на ся слова реагувати въ дуже драстичный способъ. Тогдѣ п. Полѣщукъ заявивъ, що не мае чести знати пана инспектора, отже жадае вôдъ него вылегiтимованя, хто вôнъ властиво е. Теперь попавъ Войтасевичъ въ дикiй гнѣвъ и почавъ обкидувати п. Полѣщука уличными словами, трактуючи его черезъ „ты". Полѣщукъ внѣсъ жалобу до бурмiстра, однакъ сей признавъ слушнôсть инспекторови. Ся пригода выкликала велике обурене середъ цѣлого населенiя Перемышля, а особливо болюче вразила тамошныхъ Русинôвъ.

— **Рѣдкiй обхôдъ.** Що року въ початкомъ лѣта появляють ся въ часописяхъ вôдозвы до давныхъ товаришѣвъ шкôльныхъ, щобы обходити товариским зъѣздомъ 10-у, 15-у, 20-у або и 25-у рôчницю скôнченя гiмназiи. Вчера, дня 3 липня, вôдбувъ ся у Львовѣ — мабуть першiй случай въ Галичинѣ — зъѣздъ товаришѣвъ, що ходили до шкôлъ разомъ ще передъ 40 роками, с. е. въ роцѣ 1860-ôмъ. Именно въ тôмъ роцѣ скôнчили они академiчну (теперь руску) гiмназiю у Львовѣ або ходили зъ собою разомъ черезъ бôльше лѣтъ въ высшихъ клясахъ до тои гiмназiи. За ихъ часôвъ всѣ гiмназiи у всходнôй Галичинѣ були ще нѣмецкi, а рускiй языкъ був зразу обовязковымъ предметомъ науки для всѣхъ; ажь коли они прийшли до 5-ои класы, наступила та змѣна, що языкъ рускiй або польскiй лишали ся вже до вôльного выбору.

Зъ 23-хъ запрошеныхъ участниковъ явило ся 16, розумѣє ся самi старшi люде въ вѣцѣ 58 до 63 лѣтъ. Межи ними було 7 Русинôвъ, 8 Полякôвъ и 1 жидъ; всѣ займають нинѣ поважни становища въ суспôльности, а именно: 1. Юлiянъ Романчукъ, профессоръ въ рускôй гiмназiи; 2) о. Онуфрiй Левкiй, гр. к. катихетъ въ гiмназiи Францъ-Іосифа; 3) д-ръ Станиславъ Бѣлиньскiй, адвокатъ; 4) Иванъ Гiльдъ, надворный совѣтникъ; 5) д-ръ Рабе, адвокатъ; 6) кс. Андрѣй Свѣстерскiй, р. к. каноникъ; 7) Владиславъ Франкъ, совѣтникъ судовый — всѣ сѣмь зô Львова; вôдтакъ зъ поза Львова 8) Омелянъ Волошиньскiй, совѣтникъ судовый; 9)—13) рускi пароха, взглядно деканы оо. Илiя Мардаровичъ, Евгенiй Омеляньскiй, Илярiй Пачовскiй Лонгинъ Скалишъ, Тома Шумало; 14) Станиславъ Бялоскурскiй, властитель дôбръ и посолъ соймовый, 15) Альфредъ Веберъ, властитель дôбръ, и 16) д-ръ Едвинъ Плажекъ, надворный совѣтникъ въ Вѣдни. Також взявъ участь въ торжествѣ колишный проф. ихъ д-ръ Ис. Шараневичъ, единый, якiй оставъ при житю а проживае въ Галичинѣ, бо два прочi ще живучi професоры, о. катихетъ Лука Цыбôкъ и учитель рускаго языка о. Маркилъ Попель, живуть въ Россiи, де, якъ звѣстно, приймили православiе.

Само торжество мало звычайный въ такихъ случаяхъ характеръ щирои товарискости, о стôлько сердечнѣйшои, що декотрi зъ старыхъ товаришѣвъ не видѣли ся ще вôдъ 40 лѣтъ. Отже було спôльне снѣданє, фотографованє въ одной групѣ, а на закôнченє спôльный бенкетъ зъ тоастами въ польскôй и рускôй мовѣ. На самôмъ початку священики помѣжь участниками зъѣзду вôдправили Службы Божи, одну латиньску а три рускi, въ костелѣ кс. Бернардинôвъ, котрый за ихъ часôвъ шкôльныхъ служивъ и за каплицю гiмназiяльну, де що недѣлѣ (и свята) вôдправляли ся для ученикôвъ академiчнои гiмназiи Службы Божи латиньскi и рускi на перемѣну.

— **Вступни испиты до I. класы ц. к. гiмназiи академ.** (рускои) будуть вôдбуватись передъ ферiями дня 14 липня — початокъ о 10 годинѣ передъ полуднемъ. Родичѣ, взглядно опѣкуны ученикôвъ мають зголосити тыхже въ Дирекцiи день напередъ, предкладаючи: 1) метрыку родженя (безусловно), 2) свѣдоцтво шкôльне (если ученикъ ходивъ до школы), 3) свѣдоцтво щепленя взглядно ревакцинацiи вôспы.

— **Испытъ зрѣлости въ гiмназiи академ.** у Львовѣ вôдбувъ ся въ днях вôдъ 23 червня до 2 липня с. р. пôдъ проводомъ ц. к. инспектора п. Ив. Левацкого. До испыту приступило 42 ученикôвъ публичныхъ и 3 екстерныстôвъ. Середъ испыту вôдступило за-для занедужаня 2 (1 уч. публ. а 1 екст.). Зрѣлыми зъ вôдзначенемъ узналi: 1) Бачиньскiй Евгенъ, 2) Гницкiй Іосифъ, 3) Гординьскiй Ярославъ, 4) Назаръ Іосафатъ, 5) Струкъ Василь, 6) Цегельскiй Романъ и 7) Яримовичъ Иванъ. — Зрѣлыми узнанi: 1) Барвѣньскiй Романъ, 2) Бобилякъ Николай, 3) Бутриньскiй Михайло, 4) Василькевичъ Мокiй, 5) Гляняньскiй Адольфъ, 6) Гамота Михайло, 7) Долиньскiй Зеновiй, 8) Драганчукъ Иванъ, 9) Жарскiй Евгенъ, 10) Жигаль Иванъ, 11) Иванець Володимиръ, 12) Кравчукъ Іосифъ, 13) Лабачь Иванъ, 14) Левицкiй Северинъ, 15) Лозиньскiй Михайло, 16) Меренькôвъ Василь, 17) Небиловець Ярославъ, 18) Новосадъ Стефанъ, 19) Петрушевичъ Левъ, 20) Свариченскiй Володимиръ, 21) Теслюкъ Иванъ, 22) Утрисько Володимиръ, 23) Федунькôвъ Тимотей, 24) Харакъ Зеновiй, 25) Юркевичъ Марiянъ и 26) Сушко Алексiй (екстерныстъ). — Поправку зъ одного предмету одержало 5 абiтурiентôвъ, а незрѣлыми узнано 5 абiтурiентôвъ (зъ тыхъ 1 екстерн.).

— **Телеґрама ческого жѣноцтва.** Ческi жѣнки выслали до гр. Хотекôвои зъ нагоды ей подружа зъ австрiйскимъ наслѣдникомъ престола таку телеґраму: „Въ имени многихъ тысячѣвъ ческихъ жѣнокъ витаємо тебе, достойна панѣ, яко дочку старого и прославленого ческого роду, котрого имя есть нероздучно звязане зъ блескомъ и честю ческого королѣвства. Будь, достойна панѣ, при боцѣ свого мужа, его цѣсарскои и королѣвскои высокости, пôдпорою вôтчины и народа". Пôдъ тою телеґрамою пôдписали ся: Марiя Србова, жѣнка бурмiстра Праги, Борсена Скарда, жѣнка головы выконуючого комiтету и Отилiя Герольдова, жѣнка посла.

— **Дрôбни вѣсти.** Президентъ краев. суду у Львовѣ д-ръ Тхужницкiй вернувъ зъ вiзитацiи окружного суду въ Сяноцѣ и обнивъ урядованє. — Вiцепрезидентъ краев. суду у Львовѣ д-ръ Далевскiй выѣзджае въ четверь 5 с. м. на 6 тыждневу вôдпустку. — Перемыска повѣтова рада надала опорожнену посаду секретаря концептовому адъюнктови краевого выдѣлу Квятковскому зъ платнею 6000 кор.

Посмертнѣ — ✝ — оповѣстки.

О. Монсiньоръ Левъ Шэнковскiй, тайный шамбелянъ папы Льва XIII., совѣтникъ митроп. конс., вôдъ 1861 року парохъ въ Дулибахъ, родженый 1834 р., упокоивъ ся по довгôй и тяжкôй недузѣ, заосмотреный св. Тайнами, дня 3 липня с. р. Похороны вôдбудуть ся дня 5 липня въ четверъ о 8½ годины рано въ Дулибахъ.

Телеґрамы.

Вѣдень 4. липня. Deutsches Volksblatt доносить, що прагскiй архiепископъ кн. Скрбенскiй померъ нагло въ Емсъ на выбухъ крови.

Прага 4. липня. Plznenske Listy доносять, що теперь доконує ся злука католицко-людовои партiи зъ антисемiтскою въ парламентѣ. Здає ся, що въ слѣдующôй парламентарнôй сесiи оба сторонництва утворять клерикальный клюбъ, котрый буде мати 60 голосôвъ. Дневникъ припускає, що наслѣдкомъ того буде нове угрупованє правицѣ.

Жiжковицѣ 4. липня. Магiстратъ поприбивавъ въ мѣскôмъ городѣ таблицѣ, що не вôльно говорити по нѣмецки. Полiцiя не ждучи на результатъ рекурсу, казала позривати таблицѣ.

Гельсiнґфорсъ 4. липня. Фiнляндскiй сенатъ выславъ поданє до царя, въ котрôмъ заявляє, що не може оголосити царского рескрипту въ справѣ заведеня россiйского языка въ Фiнляндiи, обмеженя права зборôвъ и т. п.

Копенгаґа 4. липня. Зъ Гельсiнґфорсу доносять, що сенаторы, котрi стоять на чолѣ выдѣлу фiнансôвъ, торговлѣ, вôйска и рôльництва зголосили дымiсiю. Окрôмъ того уступае сѣмъ членôвъ департаменту судôвництва.

Лондонъ 4. липня. Буларъ доносить, що одинъ зъ его генералôвъ стрѣтивъ ся въ двома тысячами Бурôвъ. Англiйцѣ мусѣли цофнути ся стративши 2 убитыхъ и 6 раненыхъ. Метуенъ доносить, що командантъ патролѣ зъ вôддѣлу Девета полонивъ начальника союза Африкандерôвъ Веселя, котрый їхавъ зъ Гайльброну до Кронштаду. Чужi вôйсковi attachés вернули до Капштату, лише россiйскiй attache лишивъ ся на боєвищи. Колюмна генерала Клемента мала завяту битву зъ Бурами въ дорозѣ до Ліндлею. Буры держать свои давнi позицiи и здраджують намѣръ концентрацiи своихъ силъ коло Фiксбурґа.

Надôслане.

Д-ръ Жиґмонтъ Ашкенази

лѣкарь жѣночихъ недугъ и спецiялiстъ масажу,

ординує пôдчасъ купелевого сезону

въ КРИНИЦИ. 309 8—20

Д-ръ Антонiй Ронцкiй

(Берґеръ)

Спецiялiстъ для недугъ шкôрныхъ и венеричныхъ недугъ жѣночихъ и мѣхуровыхъ, лѣчить методою достатченою, довголѣтною. Такожь Панôвъ на взбôръ Lindevisen парою.

Ординує вôдъ 9—11 рано пополудни вôдъ год. 4—6.

На жадане лѣки можуть бути выданi въ аптики въ дискретный способъ. — Порадникъ почтою 1 зр. 20 кр. — Львôвъ ул. Зиморовича ч. 5. 167

ЗМѢНА МѢШКАНЯ.

Вôдъ 10 лѣтъ истнуюче ЗАВЕДЕНЄ ДЕНТИСТИЧНО-ТЕХНІЧНЕ Б. БЕРҐЕРА перенесено до пасажу Гавсмана ч. 8. Также выготовляє ся штучнi зубы и щоки, пôсля найновѣйшихъ системôвъ зъ навчуку и золотѣ безъ пôдлѣбня, такожь всякi репарацiи, входячi въ кругъ дентистики технiчнои. При помочи найвытраненѣйшихъ помôчничихъ силъ заграничныхъ выготовляє всякi роботы пôдъ гарантiею по дуже низькихъ цѣнахъ. 110 44—144

Заведенє отворене цѣлый день.

ПЕРЕКАЗЫ

на Варшаву, Берлинъ, Парижъ, Лондонъ

выдає

СОКАЛЬ и ЛЛІЕНЪ

банковый Дôмъ и контора вымѣны у Львовѣ.

Порученя въ провінціи выконують ся вôдворотною почтою. 7 (I.)

Яко добру и певну льокацію

поручаємо:

4½% Листы гіпотечнi,
4% Листы гіпотечнi коронови,
5% Листы гіпотечнi премiованi,
4% Листы Тов. кред. земского,
4½% Листы Банку краевого,
5% Облiґацiи Банку краевого,
4% Позичку краеву,
4% Облiґацiи пропінаційнi и всякi ренты державнi.

Папери тѣ продаємо и купуємо по найточнѣйшôмъ курсѣ деннôмъ. 374 [3]

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. галиц. акц. Банку гіпотечного.

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои

поручає въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далековиды, барометры, термометры, мікроскопы, лупы, компасы, райецайґи, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелї манометры и т. п.

Уряджене дзвонкôвъ електричныхъ.

Всякi направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4135

Средство до нищеня молѣвъ

Фенілінъ нищить молѣ зъ зародками 60 кр.
Зела антімольовй до переховуваня футеръ кор. 30 кр.
Папереъ антімолевй тузинъ 30 кр., штука 3 кр.

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ
Львовъ: склепы власнй: ул. Сикстуска 28, ул. Галицка ч. 11. Краковъ: Суконницѣ ч. 20. Черновцѣ: Рынокъ ч. 2. Перемышль: Францішканьска ч. 24

„ДО ЗАМѢНЫ парохія Перерóвъ пóдъ Коломыею, стація loco (Матіевцѣ) 80 моргóвъ доброго поля по бóльшóй части двопокосовыхъ сѣножатей, 459 зр. ценсіи, передъ хатою 250 моргóвъ вспólьного зъ громадою пасовиска и пр. За парохію гóрску въ дієцезіи Станиславóвской изъ взглядóвъ санітарныхъ". 321 4-10

Пóвъ милѣ за мѣсточкомъ **Перегиньскомъ** на **„БАШТАХЪ"** є на лѣто 40 комнатъ, власнóсть о. пароха, по 3 зр. тыжнево безъ постели, на прекрасній полянѣ 560 метр. высоко, середъ лѣсóвъ шпильковыхъ и гóръ 900 - 1000 метр. высокихъ. Є тутъ жерело воды сѣрчанои и друге желѣзнои. Вікъ по 30 зр. вóдъ особы мѣсячно. Купелѣ рѣчній межи скалами побóчь. Почта, телеграфъ и лѣкарь въ Перегиньску. До стацій Креховичѣ на желанє за 2 зр. фѣру высилає — ЗАРЯДЪ. 331 3-5

200 МАШИНЪ ДО ШИТЯ до выбору. — Найлѣпшій до гафту. Ратами 66 зр., готóвкою 60 зр. Наука гафту безплатно. Прошу жадати цѣнникóвъ. *Іосифъ Иваницкій*, Львовъ Академічна 26. 248 20-16

БРЫНДЗЯ ГÓРСКА

що дня свѣжа пачка 5 кільогр. 2 зр. 28. **Буліонъ** по 5 зр., 6 зр. 7·50 и 10 зр. кільогр. **Пóвгуски** на сыро до ѣджения, знаменитій на прогульки 2 зр. кільогр.

Двóръ Лапшинъ Бережаны
317 5—5

Фарбы олѣйній

готовй до ужитя
скоро высихаючій
до мальованя домóвъ, дахóвъ, штахетъ, загороджень, сходóвъ, дверій, вóконъ, долбвокъ, стѣнъ, стель, возбовъ, бричокъ, тарантасóвъ и т. п. поручає

АЛЬОЙЗІЙ ГІБНЕРЪ
Львóвъ, Рынокъ 38.
302 3—?

КОМАР

двотиждневник гумористично сатиричний.

Одинокий гумористичний ілюстрований орган на Руси Выдае і за редакцію одвічае: **Іван Куницевич.**

Цідорічна передплата 4 зр., на пів року 2 зр., чвертьрічно 1 зр. Редакция і администрация: *Львів, ул. Личаковска ч. 23.*

КРУГЛѢ

Кулѣ до круглѣвъ
зъ дерева **„Lignum Sanctum"**
и звычайного у всякихъ величинахъ

Кулѣ білярдовй
Шкóрки и крейду до білярдовыхъ кіевъ

Крейдки до табличокъ
Пластерки и клей до налеювання Тяцки кавчуковй прдъ склянки.

Рамки на часописи
и т. п. и т. п.
по найнизшихъ цѣнахъ
поручає
АЛЬОЙЗІЙ ГІБНЕРЪ
Львóвъ, Рынокъ 38.
304 3-?

Найзнаменитшихъ
1/2 кліг. цукрóвъ десеровыхъ, именно: помадки, чоколядки etc. зр. 1·20.
1/2 кліг. Бісквітóвъ англійск. и Гербатникóвъ зр. 1·—
1/2 кліг. кармелькóвъ мѣшаныхъ зр. ·75.
поручає що дня свѣжій
Г. ТРЕТЕРЪ
властитель пателовои фабрики чоколяды и цукрóвъ
Львóвъ, пл. Маріяцкій ч. 7 рóгъ ул. Коперника.

Купуймо знаменитй выробы власній, прочь зó спроваджуваною тандитою! 103

Товариство „Просьвіта" при зближаючих ся іспитах в школах народних подає до відомости Сьвітл. Рад Шкільних, Впов. сьвящеників, катихитів, учителів і родичів, що книжки накладу товариства, призволені краєв. Радою шкільною на премії для учеників, красно оправлені, можна купити **в канцелярії товариства Ринок ч. 10,** *по слідуючій ціні:*

Розкази про сили природи	40 сот.
Оповіданє о житю св. Бориса і Гліба	40 „
Повістки для дітий	54 „
Сестра	80 „
Байки	44 „
Історія Руси ч. I.	50 „
Історія Руси ч. II.	46 „
Лен і конопиі	48 „
Про живоплоти і ліси	40 „
Вен'ямин Франклін	32 „
На досьвітках	44 „
Серед ледового моря	50 „
Жите сьв. великомученика і лікаря Панталеймона	40 „
Дрібна птиця господарска а ведикі гроші	40 „
Відкритє Америки	44 „
Звірята шкідні і пожиточні	84 „
Кирил і Методий	44 „

Молитвенник народний (великий) по ціні 1 к. 80 сот., 2 кор. 40 сот. 3 кор. 20 сот., 3 кор. 60 сот.

Шкільною правописию:

Фінляндия і Сахара	44 сот.
Повістки (Тіточка Гачна і два старці бегомільці)	86 „
Жите сьв. Отця Никола	40 „
Пасіка	7 „
Молитвенник народний (звичайна оправа)	60 „
Молитвенник народний (лучша оправа)	80 „

Хвалите Господа в Небес (великий молитвенник по ціні 1 кор. 80 сот., 2 кор. 40 сот., 3 кор. 20 сот., і 3 кор. 60 сот.

Всякі замовленя висилають ся скоро і точно.

ТОМАСИНУ

(Thomas-Schlacken)

поодинокими мѣшками á 100 К° по цѣнѣ вóдповѣдаючій процентовому содержаню квасу фосфорового купувати можна въ складахъ 226

„НАРОДНОИ ТОРГОВЛѢ"
въ Станиславовѣ, Перемышли, Рогатинѣ и Золочевѣ.

ЛЯРНЯ ДЗВОНÓВЪ

АНТОНІЯ СЕРАФИНА

ВЪ КАЛУШИ

вóдзначена двома срѣбными медалями

выконує дзвоны рóзнои ваги и приймає ушкоджені дзвоны до переливаня въ найкоротшóмъ часѣ, а такожь має на складѣ готовй дзвоны рóзнои ваги.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотепершній замовленя, прошу о ласкавй замовленя такъ на поодинокій новй дзвоны якъ и на цѣлй групы. За тревалóсть матеріялу и гармонійный звукъ моихъ дзвонóвъ ручу и длятого осмѣляю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. Публицѣ.

Зъ глубокимъ поважанемъ
3789 **АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.**

ДРОГЕРІЯ и ПЕРФУМЕРІЯ

ЩАСНОГО ТРАВНФЕЛЬНЕРА

у Львовѣ, Рынокъ ч. 10

магістра фармациі и довголѣтн. властителя аптики

припоручає:

ПУДЕРЪ КНЯЖНОИ МИЛЕНЬКОИ, вóдзначеный сотками похвальныхъ листóвъ, вдиженый зъ муки тростинного аксамитника (Maranta arun inacea) безъ примѣшокъ металічныхъ; пристає досконало до лица и вызначає ся приємною и тривкою вонею. — Оригінальній коробочки пудру бѣлого, рожевого и кремового по 80 сот., 1 К. 20 сот., 2 К.; коробочки на пробу по 40 сот.

Ручу, що хто разъ ужие пудру княжнои Миленькои, залишить инший пудры такъ краєвй якъ заграничній Богато замовлечь и подякъ дає найлѣпшу рекламу мому пудрови. — При замовленихъ за 4 Кор. оплачую порторію.

ВОДЪ ВЕСНЯНОКЪ плинъ и масть д-ра Бамберґера зъ Вѣдня. Знамените се средство усуває веснянки, жовчевй, плямы, надає шкóрѣ бѣлости, прозорости и аксамитноа тонкости. Успѣхъ чудный. — Цѣна 3 кор.

КРЕМЪ ОДАЛІСОКЪ, средство на печѣнковй плямы. — Цѣна плину и крему 2 к. 40 сот. — Богато похвальныхъ листóвъ. 329 3—32

МЫЛА ЛИЛІЄВЙ зъ Мекки и на веснянки. Цѣна 70 сот.

ПЕРШІЙ ГАЛИЦКІЙ

ВЫРОБЪ КРѢСЕЛЪ

въ стилю старо нѣмецкóмъ, бароковóмъ, англійскóмъ и готицкóмъ

ЮСИФА РУЖИЦКОГО
Львóвъ, площа Бернардиньска ч. 15.

Приймає такожь крѣсла до выплѣтаня, якъ и выплѣтанй перерабляє на скóряній.

Поручає крѣсла вóдъ 4 зр. и высше.

Похвальній листы на бажане. 321 4—60

Веденй дотеперь
Галицкимъ акційнымъ Товарист. Гандлевымъ
дѣлы:
Вуголь камѣнный, Сикавки и приборы пожарній, Вужѣ партяній и ґумовй
обняло ново-отворене
Львóвске Бюро гандлеве
при улицы Костюшка ч. 4. 221 27—39

КАВУ

лучшу въ тонкихъ ворочках 5-кіловыхъ по цѣнах 11 зр., 10 зр. 50 кр., 10 зр., 9 зр. franco и инше.

Токай курацíйный
въ фляшкахъ 1/1 літровыхъ по 3 зр. и 2 зр. Самородный по 1 зр. 20 кр.

Конякъ французскій
въ фляшкахъ 3/4 літровыхъ по 5 зр. 4 зр. 20 кр.

Мѣдъ питный
по 80 кр. за фляшку 3/4 літрову
поручає
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.
20 71—0

На будóвельный сезонъ!

Тектуры до крыти дахóвъ, **Плыты изоляційній, Маса** тегова, **Теръ** погазовый, **Теръ** деревный, **Смола** асфальтова, **Щѣтки** и пензлѣ до смарованя дахóвъ **Цеяхи** до тектуръ, **Фарбы** олѣйній на дахи, **Цементъ, Гіпсъ, Карболіневмъ, Антімарулѣонъ, Вапно** гідравлічне, **Фарбы** фасадовй и т. д. и т. д. поручає 305

Альойзій Гібнеръ, Львóвъ, Рынокъ 38.

ГРЕБЕНÓВЪ (коло Сколього)

чудово гарна мѣцевóсть, положена на рóвинѣ надъ рѣкою Опоромъ, а обнита довкола высокими горами мовь гребенями, покрытыми буйными лѣсами шпильковыми.

Середъ тои чаруючои природы устровный

Пансіонъ Глиньского

достарчає

мешкане вразъ зъ услугою и добóрну та пожывну страву за цѣну вóдъ особы денно 2 зр. 50 кр. и высше: рóзницю въ цѣнѣ становить мешкане.

Для ужитку гостей побудована дуже простора саля, а великій веранды довкола нея дають можнóсть користати зó свѣжого воздуха и пóдчасъ слоты.

Пансіонъ отвореный цѣлый рóкъ.

Листы адресувати: „Пансіонъ Глиньского. Гребенóвъ" або „С. Глиньскій, Варшава, Маршалковска ч. 8."

Комунікація зъ Гребеновомъ дуже догóдна: Стація зелѣзницѣ, урядъ почтовый и урядъ телеграфічный въ мѣсци и 5 мінутъ ходу вóддалений вóдъ пансіону. Десять мінутъ ѣзды зó Сколього, година зó Стрыя а три годины зó Львова. Въ порѣ лѣтнóй три поѣзды денно приходять а три вóдходять въ Гребенова. 246 25—25

Рóкъ основання 1892

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ"

Львóвъ, Рынокъ ч. 10 (дóмъ „Просвѣты".)

перше и одинoке руске товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовеньстну и всѣмъ вѣрнымъ Вшеосв. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечає будынки, уряджене домашне, скоть, господарскій заряды, збóже въ зернѣ и солóмѣ, сѣно въ стогахъ и будынкахъ противъ шкóдъ огневыхъ.

Станъ фондóвъ гваранційныхъ зъ днемъ 31 грудня 1899 выносить:

Фондъ резервовый	245.814 к. 52 с.	486.145 к. 92 с.
Резерва премій	148.480 „ — „	
Резерва спеціяльна	1.684 „ 80 „	
Фондъ основный	72.000 „ — „	
Фондъ емеритальн.	18.166 „ 60 „	

Тарифы „Днѣстра" дуже умѣркований, условя обезпечень користній, а шкоды ліквідують ся безпроволочно. До кóнцы 1899 року выносили выплачений шкоды 1,669·565 кор. 58 сот. Полісы „Днѣстра" приймає Банкъ краєвый и Касы ощадности у Львовѣ, Коломыи, Самборѣ, Долинѣ, Снятинѣ, Городенцѣ, Теребовли и Залѣщиках при пожичках ипотечныхъ.

На житє можна обезпечатись черезъ **„Днѣстеръ" въ Товаристве взаимныхъ обезпечень** въ Краковѣ, котре дає найкористнѣйшй условя, представляє своими значными фондами найбóльшу гарантію, и выдає полісы и квіты въ рускóмъ языцѣ. 34

Зголошеня о удѣленє агенцій въ охрестностяхъ, де нема близько агентóвъ „Днѣстра", приймають ся. „Днѣстеръ" выплативъ агентамъ по конецъ 1899 р. провізіи 216·714 коронъ.

Львóвъ, Рынокъ ч. 10 (дóмъ „Просвѣты").

Цѣс. корол. упр.

Рафінерія спіритусу, фабрика руму, лікерóвъ и оцту

Юлія Миколяша Наслѣдникóвъ

Якова Шпрехера и С-ки

у Львовѣ

поручає старій горѣвки польскій, розолісы, лікеры, румы правдивій зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bongout" на наливки, такожь правдивый оцетъ спіритусовый. 366 23—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

АДОЛЬФЪ КАМПЕЛЬ

Львовъ, ул. Городецка ч. 3.

Фабрика выробóвъ цементовыхъ.

Репрезентація Австр. Тов. акц. фабрики Портлянд цементу въ Щаковой. Тов. акц. фабрика вапна гідравл. для фасадъ въ Кальтенляйтгебенъ [Kaltenleutgeben.]

Складъ рур бетоновыхъ и пóдлогъ цементовыхъ власного выробу, такожь портлянд-цементу, вапна гідравлічного, вапна скалистого, гіпсу, цегол и огнетревалыхъ плытъ, асфальтовои папы даховои, асфальтовыхъ плытъ изоляційныхъ, пóдлогъ и руръ штайнгутовыхъ для кльозакъ, камалдóвъ, водопроводóвъ, дахóвокъ, лупку, насадъ, плытъ комінковыхъ, печій кафлевыхъ и тростины суфітовои, а такожь инакихъ матеріялóвъ будóвляныхъ, ручачи за ихъ доброту.

Пóдприемство робóтъ бетоновыхъ, укладане помостóвъ и крыти дахóвъ дахóвкою, лупкомъ, папою огнетревалою и деревнымъ цементомъ [Holzcement] по умѣреныхъ цѣнахъ.

ТЕЛЕФОНЪ ч. 460. 121

Отъ симъ маю честь повѣдомити Пов. Р. Т. Публику, що я обóйнивъ зъ днемъ 1 липня с. р.

каварню въ готели Ґрандъ „CAFE GRAND"

Заосмотривши каварню въ найзнаменитшій напоє и перекуски, буде моимъ старанемъ позискати довѣре Пов. П. Т. Публики звинною и ретельною прислугою.

339 1—3 Зъ высокимъ пов[illegible]анемъ
Бернардъ Шінкесъ.

При закупнѣ товарóвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець Иванъ Белей. Одѣчальный редакторъ Александеръ Борковскій. Папѣръ въ фабр. Черлянъсонов. Зъ друкарнѣ Инстит. ту Ставропігійского пóдъ зарядомъ Іосифа Даниляна

Ч. 140. Львовъ, Четверъ 22 Червня (5 Липня) 1900. Рочникъ XXI.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и оголошенія приймаютъ: у Львовѣ администрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень (агентство Геймана ч. 11, и Бюро газетъ Ал. Кароля Людвика 9, и А. Одъпевского ул. Кілінського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wolfzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Walfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и наложенемъ на всякіе краи у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ пересылкомъ

въ Австріи:		на границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр.
на пѣвъ року	8 зр.	на пѣвъ року	11 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	14 зр.	на пѣвъ року	7 зр.
на чверть року	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні вѣдъ порта.

Поєдинче число коштуе 6 кр. на проч. 7 кр.

Оголошенія звычай приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣчного инсератового або ся мѣсце а на рубрикѣ „Надісланє“ по 30 кр. а. в.

Подяки и инші донесенія приватні числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Польска праса о Русинахъ.

Галицко-польскій дневники досыть часто подаютъ своимъ читателямъ информаційнй статьѣ о рускихъ справахъ. Се рѣчь очевидно немаловажна и для насъ, що живемо въ одномъ краю зъ Поляками, и се не только побѣчь нихъ але и середъ нихъ або доокола нихъ, тай у многѣмъ вѣдъ нихъ залежимо яко панующихъ въ краю а неразъ и верховодячихъ въ державѣ. Польска праса выроблюе и опінію польску въ рускій справѣ, а бодай причиняе ся значно до ей выроблюваня, вѣдъ тожъ опінія залежитъ въ великій мѣрѣ и політика Поляковъ супротивъ Русиновъ.

На жаль, зъ вѣрными, обективными информаціями о рускихъ справахъ дуже рѣдко можна стрѣтити ся въ польскій прасѣ. Неразъ видко, що информуючій самъ найбѣльше потребувавъ бы информаціи, а майже завсѣгды пробиває ся національный польскій шовінізмъ рѣжныхъ красокъ и тенденція представити насъ передъ своею суспѣльностію, передъ всякими вплывами або рѣшаючими сферами та взагалѣ передъ свѣтомъ, въ найгоршѣмъ свѣтлѣ.

Информаційнй статьѣ польскихъ дневниковъ важній для насъ та цѣкавѣ ще зъ иншои причины, яко критика нашои народнои роботы. А критика, хотьбы якъ була односторонна та тенденційна, есть всежь таки въ бѣльшій чи меншій мѣрѣ и поучаючою для критикованого.

Найбѣльше о рускихъ справахъ пише краковскій Czas, и здае ся, що его статьѣ мають и ту задачу, щобы информувати спеціально польскихъ політиковъ та давати имъ пѣдкладъ до ихъ політики супротивъ Русиновъ або й вплывати на ту політику. Вонъ помѣщае майже що тыждня статьѣ пѣдъ написомъ Z Rusi, зъ пѣдписомъ A. (давнѣйше бувъ написъ ихъ Z obozu ruskiego abo Z obozów ruskich а пѣдписъ A. K.); загально приписують ихъ, якъ звѣстно, п. Адамови Креховецкому, радникови намѣстництва и редакторови Gazet-ы Lwowsk ой вразъ зъ „Народною Часописю“. Щобы его информаціи выглядали звѣсѣмъ вѣрными и докладными, подае дуже часто вытяги зъ рускихъ часописей, Дѣла, Галичанина, Руслана и Буковини, додаючи до нихъ свое пояснене чи заключене. Только-жь вытяги тѣ роблені бувають тенденційно, авторъ ихъ выбирае собѣ пѣсля плану зъ горы уложеного саме те, що ему потрѣбно до его цѣли: представити всѣхъ Русиновъ, окрѣмъ хиба репрезентованыхъ „Русланомъ“, въ вскорнѣмъ свѣтлѣ. Щобы однакожъ ту свою тенденцію маскувати, вонъ подае тутъ то тамъ неутральній справы Русиновъ обективно або навѣть и зъ певнымъ родомъ признаня.

Польску мѣщаньску демократію информуе о рускихъ справахъ Nowa Reforma. Именно вѣдъ якогось часу появляють ся тамъ статьѣ пѣдъ написомъ Z obozów ruskich, мовбы для ривалізаціи и на тѣмъ поли зъ Czas-омъ. Авторъ тыхъ статей взагалѣ приязнѣйше дивить ся на Русиновъ вѣдъ п-а A. зъ Czas-у, деколи трафить ся и справдѣ прихильне слово, але и въ его статьяхъ видко неразъ баламуцтво, тай они не суть вѣльній вѣдъ польского шовінізму, хоча нашои краски.

Пѣвурядовый органъ теперѣшного намѣстника гр. Пінінського и т. зв. подольскои партіи, Gazeta Narodowa, пише також вѣдъ часу до часу о рускихъ справахъ въ статяхъ z obozów ruskich. Але дивно, та газета, котра повинна-бъ бути въ тыхъ справахъ найлучше поінформована, тому що выходить на Руси, у Львовѣ, мае при-тѣмъ такъ само якъ Czas зносины зъ урядовыми сферами, показуе найменше розумѣня справъ и особъ а найбѣльше баламуцтва. Тое традиційне незнане рускихъ вѣдносинъ, рускихъ сторонництвъ и людей, якимъ здавна вѣдзначали ся галицкій власти и межи иншимъ задокументували въ процесѣ Ольги Грабаренои и Наумовича, коли ц. к. старосты самыхъ найвызначнѣйшихъ народовцѣвъ на провінціи представляли яко проводирѣвъ москвофільскихъ, те саме незнане показуе ся и теперь въ Gazet-ѣ Narodow-ій. Очевидно е оно вѣдбиткомъ того, що гадають и говорять въ урядовыхъ сферахъ. Въ такихъ же обставинахъ о якѣмсь розумнѣмъ трактованю рускои справы не може бути й бесѣды, навѣть тогды, коли-бъ була добра воля до сего.

Мы будемо вѣдъ часу до часу информувати руску суспѣльность, що пише о нашихъ справахъ польска праса, щобы и мы знали, що о насъ гадають и також якъ насъ представляють.

Памятникъ Мицкевича у Львовѣ.

(Письмо зъ мѣста.)

У Поляковъ въ послѣдныхъ рокахъ зайшла манія ставити памятники. Манія ся дойшла вже до сего, що минувшого року закипѣвъ собѣ зъ нею навѣть вызначный польскій писатель и критикъ Кароль Бартошевичъ у фейлетонѣ въ Dziennik'y polsk-омъ.

Мы Русины не мали бы нѣчого противъ ставленя сихъ памятниковъ Поляками; але дивно намъ, чому Поляки попросту напосѣли ся ставити ихъ переважно на нашій рускій земли. Такій памятники повинній Поляки ставити у своѣй вѣтчинѣ, отъ хочь бы въ захѣдній Галичинѣ, де заслуженымъ польскимъ мужамъ було бы до лиця дивитись зъ каменного педесталу на польскій народъ; тамъ було бы имъ „swojsko“, а цѣлкомъ имъ не до лиця мѣжь „потомками гайдамаковъ“!...

Але нашій Поляки не навчені доси ще досѣдомъ, якъ бы на глумъ и для провокаціи ставлять такій памятники по цѣлій рускій Галичинѣ, въ кождѣмъ закутку, не мовь бы то наша руска часть краю була чистою Польщею. Думають симъ утвердити свою власть и „historyczne prawa“ до сен „дзельніцы“. Є се все лише „фальшивый апетитъ“, бо каменній статуѣ не забють нашои народности, а лишь колись будуть нѣмыми свѣдками, якъ наши „братя“ хотѣли per fas et nefas запанувати неправно надъ нашимъ народомъ. Намъ, автохтонамъ сеи землѣ, забороняють и не допускають поставити хочь бы оденъ памятникъ Т. Шевченка въ нашій рускій столици у Львовѣ, кажучи, що тутъ не мѣсце для „piewcy hajdamaków“!

Теперь — якъ вѣдомо — заходить ся Польонія около поставленя памятника Мицкевича у Львовѣ и въ тій цѣли збираютъ складки у Львовѣ и на провінціи. Богато урядниковъ займае ся збиранемъ складокъ, уживаючи до сего складковыхъ листъ. На такихъ листахъ часто-густо читае ся повно именъ рускихъ урядниковъ, а навѣть и возныхъ, що „страха рады юдейского“ складають датки на „kolumnę Mickiewicza we Lwowie“. На сю „колюмну“ призначивъ ще и соймъ краевый зъ фондовъ краю квоту 25.000 зр., якъ свого часу на перевезене домовины Мицкевича зъ Парижа до Кракова. Зъ сего выходить, що памятникъ Мицкевича въ половинѣ побудують... Русины!

Мы не перечимо великихъ заслугъ Мицкевича для польского народу и літературы, цѣнимо его яко славного поета: але не маемо причины причиняти ся до будовы его памятника за нашій грошѣ на нашій земли!

Для лучшои илюстраціи, що на сей памятникъ впростъ насильно стягають складки и вѣдъ Русиновъ, може послужити фактъ, якій лучивъ ся недавно въ покою до сѣдань купця п. Бачиньского при ул. Гетманьскій у Львовѣ. Въ тій торговли находить ся пушка на датки на „колюмну Мицкевича“. Вечеромъ, коли зберуть ся гостѣ, якійсь панокъ все збирае на тарѣль датки на згадану колюмну, не зважаючи, якои народности суть зібраній гостѣ. Онодгы вечеромъ сидѣло тамъ одно руске, мѣшане товариство. Въ тѣмъ пѣдійшовъ сей панокъ и зажадавъ датку. На привѣтливу замѣтку, що Русины не почувають ся до такого „патріотичного обовязку“, панокъ сей офукнувъ ся и вѣдійшовъ зъ великою злостію. За якійсь часъ доручено товариству письмо зъ обиджаючими словами, такъ що цѣле товариство опустило льокаль, щобы омминути можливу авантуру. Чи въ сей способъ ставить ся памятники заслуженымъ людямъ, що вѣдъ другои народности выдирае ся насильно на ее датки? Щобы то сказавъ Полякъ, якъ бы зъ чимсь подѣбнымъ лизли ся у него Русины? Выходить оно на се, що „косцюлки“ на Руси и „колюмны для заслужоныхъ менжуфъ“ на рускій земли мають ставити самі Русины.

Запримѣтити треба ще се, що на противъ Мицкевича у Львовѣ и въ тій цѣли збираютъ складки у Львовѣ и на провінціи. Богато урядниковъ займае ся збиранемъ складокъ, уживаючи до сего складковыхъ листъ. На такихъ листахъ часто-густо читае ся повно именъ рускихъ урядниковъ, а навѣть и возныхъ, що „страха рады юдейского“ складають датки на „kolumnę Mickiewicza we Lwowie“. На сю „колюмну“ призначивъ ще и соймъ краевый зъ фондовъ краю квоту 25.000 зр., якъ свого часу на перевезене домовины Мицкевича зъ Парижа до Кракова. Зъ сего выходить, що памятникъ Мицкевича въ половинѣ побудують... Русины!

Мы не перечимо великихъ заслугъ Мицкевича для польского народу и літературы, цѣнимо его яко славного поета: але не маемо причины причиняти ся до будовы его памятника за нашій грошѣ на нашій земли!

Для лучшои илюстраціи, що на сей памятникъ впростъ насильно стягають складки и вѣдъ Русиновъ, може послужити фактъ, якій лучивъ ся недавно въ покою до сѣдань купця п. Бачиньского при ул. Гетманьскій у Львовѣ. Въ тій торговли находить ся пушка на датки на „колюмну Мицкевича“. Вечеромъ, коли зберуть ся гостѣ, якійсь панокъ все збирае на тарѣль датки на згадану колюмну, не зважаючи, якои народности суть зібраній гостѣ. Онодгы вечеромъ сидѣло тамъ одно руске, мѣшане товариство. Въ тѣмъ пѣдійшовъ сей панокъ и зажадавъ датку. На привѣтливу замѣтку, що Русины не почувають ся до такого „патріотичного обовязку“, панокъ сей офукнувъ ся и вѣдійшовъ зъ великою злостію. За якійсь часъ доручено товариству письмо зъ обиджаючими словами, такъ що цѣле товариство опустило льокаль, щобы омминути можливу авантуру. Чи въ сей способъ ставить ся памятники заслуженымъ людямъ, що вѣдъ другои народности выдирае ся насильно на ее датки? Щобы то сказавъ Полякъ, якъ бы зъ чимсь подѣбнымъ лизли ся у него Русины? Выходить оно на се, що „косцюлки“ на Руси и „колюмны для заслужоныхъ менжуфъ“ на рускій земли мають ставити самі Русины.

Запримѣтити треба ще се, що на про-

---

(13)

Въ справѣ народного языка.

(Конецъ.)

Народовцѣ ненавидять языча не лишень тому, що оно гидке, безъобразне та яко неорганічна сумѣшка зовсѣмъ жаднои не маe стойности, але и тому, що языкъ мѣшаный уживаный цѣлій столѣтя рускими писателями — хоть и противъ ихъ намѣрамъ — стававъ посередно причиною вынародовляня рускои інтеліґенції. Мертвячость языча доволѣ памятаемо въ Галичинѣ въ пору, коли то панувало въ Галичинѣ единовладно, памятаемо, якъ руске слово навѣть въ домахъ рускихъ священниковъ зовсѣмъ заглухло... Еще бѣльше ужасаючимъ примѣромъ языча на Угорщинѣ. Тамъ не було нѣколи правдивого народного руху. Угорскорускій літераты писали ще безъобразнѣйшимъ язычемъ, якъ ихъ галицкій браты. Просвѣта угорскоруского люду мусѣла тымъ способомъ остати на найжалкійшимъ степени. Правда, дуже нечисленній літераты угорскорускій тѣшать ся, що пишуть „съ кираллскими буквами соблюдая историчёскоe ѣ“, та тое „соблюденѣ“ мимо тыхъ кѣлькохъ писателѣвъ, справдѣ мовь бы зъ столѣтя XV. до нашихъ днѣвъ захованыхъ „Цамблаковъ“, объявляе ся трохи не совершеннымъ упадкомъ рускои народности на Угорщинѣ. Угорска Русь дае вымовный доказъ, що народъ нехтуючій своимъ рѣднымъ языкомъ перестае жити національно. Въ домахъ угорскорускихъ священниковъ и дуже нечисленной угорскорускои свѣтскои інтеліґенції не почуете руского слова. Зъ рускихъ букварѣвъ вчать еще подекуды въ сѣльскихъ громадою удержуваныхъ школахъ.*) Лишень тотій букварѣ суть писаній по части мѣсцевымъ угорскорускимъ говоромъ. Руске слово крые ся лишень въ бѣдныхъ селяньскихъ „хыжахъ“. Руху літературного майже нема. Календарь и дѣ-три газетки писаній мѣшанымъ языкомъ то весь духовый добутокъ для пѣвміліонного народа угорскорускаго... Отъ недавно, щобы ужити твердяцкого стилю: „состоялось въ Пештѣ громадное и величественное грекокатолическихъ потомцевъ благодареніе Евгенію Сабову за ходатайствованіе у папы для введеня мадярского языка въ богослуженіе въ грекокатолическихъ церквахъ“. Жалкій, бачите, захнетъ дае угорске языче, жалкое „соблюденіе историчёскаго ъ!“ Самъ Евгеній Сабовъ, якъ звѣщае Галичанинъ, „состоитъ членомъ палаты пановъ“*) (отожь не „господиновъ“ и не „барановъ“!) Згаданый „подвигъ патріотическій“ звершили юноши, котрыхъ списъ именъ поданый „Галичаниномъ“ якъ разъ показуе, що то самій Русначки, до того мабуть ще селяньскій сыны... Такою то важкою морокою наполягае языче на умы и серця Руснаковъ, що никне у нихъ зовсѣмъ безъ слѣду любовь до рѣдного языка и почуствованя національнои гѣдности! Коли не прочнуть ся угорскій Русины изъ свого сна, коли не проколе ся чистонародне прямованє межи тамошными писателями, коли угорскорускій проводырѣ и дальше такъ „аручно“ вестимуть свое дѣло, то теперь на Угорщинѣ по руски говорить сама лише прощава, значить: нема тамъ руского „пана“, за якійсь часъ мимо „соблюденя историчёскаго ъ“ тая сторона Руси выпародовить ся зовсѣмъ и стане въ буквальнѣмъ змыслѣ „безъ холопа и безъ пана“...

Подалисьмо тутъ наший замѣтки языковій, хоть и знаемъ, якъ вже зъ початку згадалисьмо, що робота наша невдячна. Не надѣемъ ся, щобы певній панове услухали нашихъ радъ и указаній хоть и робленыхъ не пѣсля короткохвильнои примхи а наслѣдкомъ совѣстныхъ студій. Не одинъ може стане уживати саме словъ и зворотовъ тутъ выказаныхъ зъ всею упрямостію, а то щобъ показати свою, якъ теперь пишуть, особисту (розумѣй: личну) самостойнѣсть. Та не дивовати ся. Хто звыкъ себе уважати „архілітератомъ“, той не уступить такъ легко. Се, бачите, малоруска „не-въ-одинъ-гужь-тяжнѣсть“, се сильно розвинена, а такъ нещасна „індівідуальнѣсть“, котра стае причиною, що кождый у насъ уважае себе у всѣмъ „гетьманомъ“ тай годѣ. Та хай имъ! Коли-жь самі пишуть, що въ языковѣмъ пытаню не опирають ся на творахъ літературныхъ, то той высказъ показуе доволѣ, що малоруска література по ихъ думцѣ починае ся доперва вѣдъ часу ихъ выступаня въ літературѣ... Правда, цѣнный то покликъ: „громадити спостереженя надъ народною бесѣдою“ але додатокъ: „де она не попсована чужими вплывами“ доволѣ пружный... Есть околицѣ пр. Полтавщина, Кіевщина, де языкъ въ цѣлости есть чистый и хорошій, а такій инодѣ (именно въ пѣсняхъ) подыбуе ся таке слово, якъ „барзо“. Чи будемо „барзо“ уживати въ языцѣ літературнѣмъ? Навпакъ суть околицѣ, де говоръ досыть зановчищеный пр. на Лемковщинѣ, а прецѣ саме тамъ уживають ся правильній формы: тета, реченецъ(ь), спадчина. Инодѣ, зовсѣмъ льокально (не конче пѣдъ особными „вплывами“) въ рѣжныхъ говорахъ повстають поодинокій выразы, якихъ ніякъ не ужити въ языцѣ літературнѣмъ. Отожь до снаги користувати ся людовыми говорами для языка літературного треба не лишень літературнои

*) На угорскій Руси пѣдъ правительствомъ мадярскимъ суть школы сѣльскій, удержуваній громадами, въ котрыхъ вчать по малоруски на мѣсцевѣмъ говорѣ. На Украинѣ пѣдъ правительствомъ славяньскимъ не дозволено анѣ одной сѣльскои школы зъ выкладнымъ языкомъ украиньскимъ. — На пѣвъ міліона угорскихъ Руснаковъ нема анѣ одной гімназіи рускои. Чому? Бо Русины угорскій о те самій не дбають. Впрочѣмъ учениковъ Русиновъ въ гімназіяхъ унгварскій и пряшевскій разомъ ледви чи набере ся бѣльше, нѣжь 130 що року, тай и зъ тыхъ ледви чи-бъ четвертина вписала ся до гімназіи рускои, коли-бъ така существовала. До того треба ще замѣтити, що Руснаки угорскій не мають и не старають ся мати професорѣвъ, котрій бъ могли выкладати по руски въ гімназіи. Декотрій бажали-бъ ввести яко языкъ выкладный языкъ россійскій, котрый для угорскихъ Русиновъ ще о много труднѣйшій, нѣжь для Галичанъ. Бажане тыхъ декотрыхъ фантастовъ для мадарского правительства зъ легко зрозумѣлыхъ причинъ не можливе до сповненя. Такъ то угорская Русь „соблюдая историчёскоe ъ“ сама себе твердо губить. *И.*

*) Коли въ палатѣ засѣдатимуть редакторы „Галичанина“, вѣдай ажь тогдѣ „Галичанинъ стане писати: „палата господиновъ“. *И.*

Русини! Горніть ся до своеі одинокоі літературноі часописи!

ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ

ВІСТНИК

Приймаєть ся далі передплата на 1900 рік [3-ий рік видання], Передплата 8 зр. річно, може бути плачена ратами; піврічна 5 зр. За ціну 8 зр. можна дістанати далі повні річники з 1899 р., а з 1898 за 5 зр. можна дістати книжки почавши від 5 оі, з додатком початків статей розпочатих друком в попередніх книжках.

Адреса Адміністрациі: Львів, Чарнецкого 26. Власний дім.

зктованôмъ памятнику Мицкевича у Львовѣ на однôмъ цоколѣ мае находити ся гербъ Польщѣ, Литвы и „Руси“, въ котрою Поляки анѣ рушь не хочуть розпращати ся. Мабуть буде се нагорода за зложенй Русинами складки... На сей памятникъ зôбрано до теперь квоту 15.000 зр., соймъ призначивъ 25.000 зр., а ще — якъ доносять польскй дневники — треба 30.000 зр., отже кошты будовы выносуть 70.000 зр. Чи не лучше було бы ужити тй грошѣ на якусь продуктивнѣйшу цѣль, тымъ бôльше що самъ безсмертный Мицкевичь зазнавъ досыть лиха-горя на свѣтѣ...

К...рь.

Зъ руху вѣчевого.

[Народне вѣче въ Торговици пов. городеньского.]

И мы не по заду! Рухъ вѣчевый, що обгорнувъ майже всю галицку Русь, вôдозвавъ ся и въ нашôмъ повѣтѣ голоснымъ вôдгомономъ, якимъ було народне вѣче, що вôдбулось заходомъ о. Олесницкого д. 21 червня с. р. передъ полуднемъ въ селѣ Торговици. Успѣхъ бувъ дуже гарный. Стѣны просторои мужицкои стодолы ажь розпирались, щобы помѣстити вѣчевикôвъ, котрыхъ зôйшлось около тысячь зъ повѣтôвъ городеньского, снятиньского та коломыйского.

Головою зборôвъ выбрано о. Шухевича, заступникомъ о. Олесницкого, по чѣмъ президія представила правительственного комісаря въ особѣ п. Левицкого.

Про справы політичнй референувавъ нашъ посолъ д-ръ Т. Окуневскій. У своѣй довшôй бесѣдѣ розбиравъ вôнъ одно лѣкарство по другôмъ, якими хоче нашого мужика „ущасливити“ старша браць. Думаю, що зднимъ буде й згадувати, яке обурене огорнуло мужикôвъ на внесеня Гупки, а вôдтакъ Дунаевского и Санґушка. Вôзване п. посла, щобы вношено протесты супроти тыхъ добродѣйствъ, не повинно проминути безъ наслѣдку; лише треба, щобы хтось у кождôмъ селѣ тымъ занявъ ся. Перейшовши до внесеня пос. Поточка, щобы получити обшары двôрскй зъ громадами, выказавъ п. О—скій, якй полекшѣ мають обшары двôрскй супроти звычайныхъ громадянъ, и що ихъ уживають на шкоду громадянъ, якъ се дѣесь пр. въ Городенцѣ, де руска IV-клясова школа тому лишь не може вôйти въ житє, бо на се не хоче згодитись тамошный бар. Ромашканъ. Свобода въ плаченю додатковъ громадскихъ дае пôдпринятемъ, стоячимъ на двôрскôмъ ґрунтѣ, якъ пр. яткамъ, спромогу несправедливои конкуренціи зъ такими-жь пôдпринятями на рустикальнôмъ ґрунтѣ. П. Дунаевскій бонть ся топити панъского свѣтла у хлопскôмъ морю; але було бы далеко лучше, коли бы панъ станувъ разомъ зъ громадою до працѣ. Тогдѣ може були бы и вôдносины мирнѣйшй. Мандаторы не поможуть! Пояснюючи причину великихъ податковъ на сей рôкъ, звертае п. д-ръ О-скій увагу на те, якъ нашй податковй власти выдушують податки зъ населеня неразъ несправедливо. Пôсля законôвъ, хто рôчно не заробляе бôльше якъ 50 зр., е вôльный вôдъ заробкового податку; тымчасомъ прим. п. инспекторъ Козьминьскій понакладавъ въ повѣтѣ город. податки на такихъ ткачôвъ, котрй такого доходу не мають, а ткацтвомъ занимають ся лишь въ зимѣ. Супроти того протестуйте, рекурсуйте, заосмотривши у свѣдоцтво вôдъ громады що-до высоты доходу. А поки-що платѣть податокъ, бо рекурсъ буде полагодженый може ажь по 3 лѣтахъ! Тутъ дѣе ся кривда, тожь боронѣть ся! (Тутъ вôзвавъ п. комісарь бесѣдника, щобы мѣркувавъ ся.) Пос. д-ръ Ок. „Протестувати и петиціонувати можь и до цѣсаря, не то до староства и комісарôвъ. Тутъ е законъ, — то не бунтъ! Менѣ кровавить ся серце, коли бачу, якъ хлопъ гине на монхъ очахъ. Инакше опѣкують ся промысломъ въ иншихъ державахъ, де розумѣють интересъ державы, пр. въ Угорщинѣ. „Тымчасомъ торговецкимъ людямъ вôдписано податокъ, а вôдтакъ“... (п. комісарь зазначуе, що се усуваесь зъ пôдъ критики). Теперь приступивъ п. посолъ до обговорена шкôдливои ординаціи выборчои, яка вытворила таку бôльшôсть, що зовсѣмъ не хоче розумѣти интересôвъ и потребъ краю. „Черезъ краковскихъ панôвъ мусимо удержувати двѣ столицѣ въ краю. Я розумѣю, що столиця мае деякй домагання до краю; але-жь, коли хочете мати другу столицю, такъ оподаткуйте себе! Тымчасомъ въ буджетѣ обтинають навѣть пôдмогу дякамъ, щобы лише давати на Wawel i Kraków!... Якъ мало дбають о нашу справу, най послужать те, що городеньска зелѣзница, котра коштуе насъ 11.000 зр., за-для высокихъ тарифъ не приносить нѣякои користи повѣтови въ сподѣваномъ опустѣ цѣны дровъ и руху въ торговли безрогами. Але додамъ ще, що коли ухвалювано такъ высокй податки, такъ усѣмъ присвѣчувала надѣя полѣпшеня краевыхъ фінансôвъ черезъ податокъ горѣвчаный и пивный, надъ якимъ теперь радили маршалки краевъ. Незабаромъ за 10 лѣтъ кôнчить ся право выкупна пропінаціи, а тогдѣ буде можь подумати о монополю горѣвчанôмъ“. Ще згадавъ п. д-ръ Окуневскій про переводжене шкôльнои статистики и неясность питань въ розсланôмъ квестіонаря и высказавъ конечнôсть домагати ся подѣлу краевои рады шкôльнои на руску и польску секцію. „Нехай се зерно народнои свѣдомости, що сходить у серцяхъ мужицкихъ, росте и мôцнѣе на добро народу!“ Бесѣду п. Окуневского нагородили зôбранй грôмкими оплесками.

Про справы економічнй референувавъ краснорѣчиво, якъ звычайно о. Олесницкій Поясниви въ приступный способъ теорію народнои економіи, заохочувавъ зôбраныхъ, щобы звертали увагу на суспôльне господарство. Оно теперь у насъ въ запепадѣ. Правда, выноватe тутъ и наше недбальство, наша некультурнôсть. Але чия-жь вина, що мы такй? Тыхъ що насъ выховали. А були мы сотки лѣтъ пôдъ Польщею, вôдтакъ пôдъ Австріею. Та й тутъ мало про насъ дбають! Посѣлôсть земельна дробить ся, податки вбивають промыслъ, довги и проценты зъѣдають увесь дохôдъ. Тому старатись треба о выкупно панъскихъ ґрунтôвъ на користь державы, и о роздѣлъ ихъ мѣжь дрôбноземельныхъ селянъ на выплатъ. А се буде добре и для панôвъ, бо на нихъ ґрунтахъ на кождôмъ морґу стоить 100 зр. довгу! Дальше треба добре назирати надъ лихвою и старатись о выкупно довгôвъ селяньскихъ державою. Въ справѣ податковъ домагавъ ся о. референтъ внесеня податковъ посередныхъ, котрй въ Галичинѣ выносять лишь 12.000,000, а платить нхъ и найбѣднѣйше населене, бо наложенй на всѣ артикулы. Дальше домагавъ ся управильненя податковъ доходовыхъ, щобы богатѣйшй не мали нѣякого опусту. За всѣ тй великй податки корнетей не маемо. Коли дукамъ цукровымъ дае ся 12.000 зр. бонiфікацій цукровыхъ, то годило бы ся помагати такожь домашному промыслови, а не давити его, бо у нѣмъ нашь ратунокъ. Домагатись намъ публичныхъ складôвъ зôбжа, якй е въ Америцѣ. Домагатись внесеня шарваркôвъ, а покищо старатись самымъ о закладане касъ и крамниць, а тогдѣ не буде треба йти за море.

Теперь прийшла черга на интерпеляціи и внесеня вѣчевикôвъ. Зразу не дуже заголошували ся селяне до слова; але опôсля осмѣленй посыпались интерпеляціи та внесеня якъ зъ рукава. Вôдповѣдавъ то д-ръ Окуневскій то о. Олесницкій. Згадаю лише коротко про замѣстъ тыхъ голосôвъ селяньскихъ. Запытувано про загальне голосованє, про выгляды еміґрацій, про законъ будôвельный, про шарварки, про податокъ заробковый, про протесты выборчй, про право пользованя, щобы ліцитація була въ громадѣ; домагано ся подѣлу краю, щобы придорожнй дерева були власностію ґазды, щобы внесено мыто въ Городенцѣ, щобы вôйты урядували коротше, а то крадуть за богато. Наводжу тутъ тй голосы, щобы знати, чого нашь селянинъ хоче довѣдатись на вѣчу и що его болить. Годѣ не радуватись, що селяне домагають ся вже й подѣлу Галичины!

По дуже старанномъ resumé о. Шухевича и по ухваленю вôдповѣдныхъ резолюцій вѣчевй нарады закôнчено. Зъ сусѣдныхъ священикôвъ були ще о. Войнаровскй и оо. Є. Ступницкій. Успѣхъ вѣча якъ бачимо дуже гарный и бажати-бъ лишь, щобъ вони частѣйше вôдбували ся!

Рôвночасно доношу, що вôдбули ся зборы въ Серафинцяхъ дня 1 с. м. Референували п. д-ръ Окуневскій и п. Л. Бачиньскій; але коли п. Бачиньскій завôзвавъ селянъ, щобы не послугували ся въ громадскôмъ урядованю чужою мовою нашихъ ворогôвъ, п. комісарь Левицкій розвязавъ зборы.

Олеґ.

Вôйна въ Хінахъ.

Крованый рухъ въ Хінахъ уважае ся досі за рухъ сфанатизованои хінъскои черни противъ Европейцѣвъ и противъ всѣхъ новаторствъ въ Хінахъ, хочь бы они мали на цѣли добро самыхъ Хінцѣвъ. Що цѣсарева, котра ненавидить Европейцѣвъ симпатизувала симъ рухомъ про се нѣхто не сумнѣвавъ ся, однакъ нѣхто не гадавъ, що она разомъ зъ армією стане отверто по сторонѣ Боксерôвъ и тымъ спровокуе интервенцію всеи Европы. Цѣсарева не могла не предвидѣти, що така интервенція може для Хінъ скôнчити ся дуже сумно, бо замѣсть прогнати всѣхъ „бѣлыхъ чортôвъ“ донеде до мѣжнароднои курателѣ надъ Хінами, коли вже не до цѣлковитои окупаціи або до розшматкованя Хінъ мѣжь лакомй державы. Всѣ гадали, що хінъске правительство въ власномъ интересѣ буде старати ся здавити рухъ Боксерôвъ. Тымчасомъ теперь показуе ся, що такъ цѣсарева якъ и генерали хінъскихъ армій рѣшили ся на — цѣлкомъ оправдану впрочôмъ — всѣнку національну вôйну, котра увôльнила бы Хіны вôдъ що разъ безличнѣйшои господарки чужинцѣвъ въ тôмъ краю. Боксерôвъ высунуло ся лише напередъ, а коли доперва показало ся, що хінъскй масы готовй солідарно итн у бôй, цѣсарева рѣшила ся скинути маску и проти мѣжнароднихъ вôйскъ, що „прийшли воювати не зъ Хінами и хінъскою армією“, але зô збунтованою чернею, змобілізувала хінъску армію. Теперь маемо отже безъ офіціального выповѣджения вôйны, офіціальну вôйну мѣжь Хінами а цѣлымъ „цивілізованымъ свѣтомъ“, вôйну, котра въ интересѣ ненасытныхъ европейскихъ, американьскихъ и японьскихъ купцѣвъ, промысловцѣвъ и всякого рода industrieritter-ôвъ, мае скôнчити ся зломанемъ самостôйности Хінъ до сеи степены, абы чужинцѣ могли въ тôй державѣ ґаздувати якъ въ своѣй власнôй хатѣ.

Що хінъске правительство мало плянъ при помочи повстаня Боксерôвъ поставити греблю заливови Хінъ чужинцями, найлѣпше доказують переговоры, якй консулярне тѣло вело зъ хінъскимъ правительствомъ, а вôдтакъ едикты цѣсаревои и князя Туана звернений отверто противъ чужинцѣвъ. Россійскй дневникъ оголошують донесене міністерства заграничныхъ справъ, що дипльоматичне тѣло въ Пекінѣ выслало дня 21 мая до хінъского правительства зôбрну ноту зъ слѣдуючими жаданями:

1) Арештованя всѣхъ членôвъ стоваришеня Боксерôвъ, котрй на улицяхъ роблять заколотъ, и всѣхъ кольпортерôвъ друкôвъ и вôдозвъ и т. д., зъ грозьбами противъ чужинцѣвъ. 2) Увязненя тыхъ осôбъ, котрй въ своихъ льокаляхъ позволяють на зборы пôдбурюючй противъ чужихъ. 3) Строгого покаранія поліційныхъ урадниковъ, котрй не держать ся точно приписôвъ и суть пôдозрѣлй, що стоять въ порозумѣню зъ повстанцями. 4) Засуду на смерть всѣхъ тыхъ, котрй проминили ся атентатомъ на житє и смерть чужихъ, убійствомъ або пôдпаломъ. 5) Кары смерты для тыхъ осôбъ, що кермують акцією Боксерôвъ або пôдпомагають ихъ грôшми. 6) Повѣдомленя населеня Пекіну, цѣлои провінціи Чілій инпихъ пôвночныхъ провінцій про тй заряджена.

На тôмъ самôмъ засѣданю ухвалено такожь, абы послы порозумѣли ся що до покликаня вôйскъ зъ Европы до Пекіну, на случай, коли бы хінъске правительство до пяти днѣвъ дало на тй жадання вôдмовну вôдповѣдь. Россійскій посолъ въ свого боку по засѣданю звернувъ зъ окрема увагу хінъского міністра на конечнôсть острыхъ заряджень для здавлена повстаня. Хінъске правительство на засѣданю 24 мая дало посламъ вôдповѣдь, въ котрôй заявило, що вже дня 15 мая выдано декретъ, на пôдставѣ котрого вôйсковый ґубернаторъ и префектъ Пекіну, якъ також цензоры пяти мѣстъ одержали наказъ заряджена острыхъ средствъ противъ повстанцѣвъ. Рôвночасно выдае ся наказъ до віцекороля въ Чілі, абы такъ само строго выступивъ противъ мѣсцевыхъ адміністраційныхъ властей. Нота правительства высказуе на кôнци переконане, що боксерскій заговоръ буде въ той способъ цѣлкомъ знищеный. Ся выминаюча вôдповѣдь не вдоволила послôвъ

здôбности, не лишень наукового знання вôдносного языка, але ще и тои **смкости**, котра съ правдивымъ тактомъ навѣть зъ просторѣкого и занечищеного говора умѣе ще выбрати ужиточне слово въ користь літературному языку — а то не кождому дане тай годѣ! До того треба ще добавити, що одвѣтно користуватись давнѣйшою літературою требуе також окрôмъ ерудиціи и певного хисту, щобы зъ тыхъ забытковъ языковыхъ вылучити чисте зерно зъ позадя и половы.

Пишучи мой помѣчена и уваги не яко гетьманъ, а яко звычайный роботникъ на нивѣ народного слова, таки маю надѣю, що зерно мною кинене, зовсѣмъ до тла не пропаде. Зъ горы не числячи на „архілітератôвъ“ такой надѣю ся, що найдуть ся еще люде, котрй основнѣйше стануть слѣдити точки въ справѣ языковôй мною порушенй. „Безъантористетнôсть“ пропагована декотрыми людьми може звернути свое вôстре противъ нихъ самыхъ. Але буде се радше промощене дороги правдивôй критицѣ.

Для насъ языкъ народный есть найвышшимъ добромъ, котре мы повинни плекати въ чистотѣ якъ найстаранніѣйше.

Нашъ языкъ літературный, чимъ крѣпше стане на основѣ народнôй, тымъ бôльшій буде его вплывъ на народъ, тымъ сильнѣйша жизненнôсть. Тожь всяке штучне вôддалюване нашого языка въ письмѣ чи то вôдъ польского (здовôльне вымѣтоване выразовъ лишень тому, що они також и въ польскôмъ), чи то вôдъ россійского (здовôльне вымѣтованя выразовъ лишень тому, що они також и въ россійскôмъ) лишень спинить природный розвитокъ нашого слова, бо вытворюючи якусь штучну бесѣду тымъ самымъ вôдбиравъ ему природну силу живучости. Пильна студія говорôвъ людовыхъ нашого языка скрѣплена критичнымъ слѣдженемъ забытковъ давнои літературы и старословеньщины доперва може дати широку и трѣвку основу для нашого языка літературного. Тожь розвиваючи нашъ языкъ на такихъ пôдставахъ въ его природнôй, питоменнôй красѣ дбаймо запопадно про его чистоту, бо лише тогдѣ на сторожи нашои народности стане слово и сповнить свою задачу.

И.

Пр. Въ статіи „Въ справѣ народного языка“ просимо поправити отсй похибки печатий:

							надруковано:	має бути:
Въ ч.	125	стор.	1	стовбець	1	ст. 17	зъ горы:	до неправильнои формы	до неправильнои формы
„	„	„	1	„	2	„ 7	зъ дол.	здае ся его въ тôй думцѣ	, здае ся, въ тôй думцѣ
„	„	„	2	„	1	„ 7	„	говорюючй	говорячй
„	127	„	1	„	3	„ 9	зъ горы	не гôднымъ до вôддаваных точного	негôднымъ до вôддаваня точного
„	131	„	1	„	3	„ 6	„	формы присловникового	формы причасникови
„	132	„	1	„	2	„ 15	зъ дол.	выпйшовъ дôмъ	выпаймивъ дôмъ
„	„	„	1	„	3	„ 10	зъ горы	*надбіюв*	*наддіюв*
„	134	„	1	„	2	„ 7	„	бекрай	безкрай
„	„	„	1	„	2	„ 3	зъ дол.	Е е шкодливѣйшимъ	Еще шкодливѣйшимъ
„	„	„	1	„	4	„ 2	зъ горы	почуте въ а повседиевнôй	почуте языкове а въ повседневнôй
„	„	„	2	„	1	„ 16	„	значеня приложниковъ	значене приложникôвъ
„	136	„	1	„	1	„ 16	зъ дол.	ростъ, ростокъ	растъ, ростокъ
„	„	„	1	„	3	„ 8	зъ горы	утворенихъ приложникомъ	утвореным приложникомъ
„	„	„	1	„	4	„ 7	зъ дол.	властиво... совершенный	властиво.. совершеный
„	137	„	1	„	1	„ 10	„	кѫшта	кжшта
„	„	„	1	„	1	„ 8	„	heredidas	hereditas
„	„	„	1	„	4	„ 17	„	сум-нѣвъ	су-мнѣвъ
„	„	„	2	„	2	„ 12	зъ горы	то само	та само
„	138	„	1	„	2	„ 14	„	противне враженя дôзнаю	противного враженя дôзнаю
„	„	„	1	„	2	„ 15	„	любезна чадъ	любезна чадь
„	„	„	1	„	4	„ 11	зъ дол.	чи тамъ такъ	чи тамъ пакъ
„	„	„	2	„	1	„ 25	„	того слово слова	того слова

САЛЬОНЪ ФРИЗІЄРСКІЙ **СКЛАДЪ ПАРФУМЪ и тоалетныхъ приборôвъ**

Вôдчиниввъ я при улици **Ягайлоньскôй** ч. 6. пôдъ вірмою: 3-3 2-3

ЮЛІЯНЪ МАТЕРНОВСКІЙ

Скликано отже другу конференцію, на котрій ухвалено покликати войска зъ Европы. На пôвъ годины передъ тою конференцією хіньскій міністеръ выславъ до россійского посла правительственного секретаря зъ вѣстею, що вже заряджено строгій средства противъ повстанцѣвъ. Нагле се донесенє мало здержати послôвъ вôдъ дальшихъ енергічныхъ крокôвъ. Тымчасомъ подѣя поплыли вже своимъ руслôмъ. Повстанцѣ убили начальника вôддѣлу хіньского вôйска, котрый противъ нихъ высланo и вырѣзали 70 воякôвъ. Така була ситуація въ Пекінѣ на день передъ вôдрѣзанемъ посольствъ вôдъ свѣта.

Бюро Фольфа доносить зъ Кантону: Мѣсцевій хіньскій часописи оголошують два едикты цѣсаревои вдовы: въ справѣ руху Боксерôвъ и борбы чужинцѣвъ зъ Хінами, и о становищу хіньскихъ властей. Тій едикты, котрій оногды одержавъ Лігунчанъ, звучать: Зъ христіянами, противъ котрыхъ звертає ся цѣлый народъ разомъ зъ вôйскомъ, учеными, шляхтою и князями и згôдно жадає ихъ вынищеня, згода є цѣлкомъ выключена. Чужинцѣ розпочали борбу зъ Хінами атакомъ на Таку, въ наслѣдокъ чого огôрченє мѣжь населенямъ противъ чужинцѣвъ ще бôльше скрѣпило ся. Здавленє сего руху є небезпечне и ризиковне, для того поручає ся наразѣ, аж до дальшихъ заряджень попирати сей рухъ противъ чужинцѣвъ. Покаже ся доперва, хто сильнѣйшій, чи чужинцѣ, чи Хіны. На всякій случай всѣ губернаторы мають прислати свои вôйска для охороны своихъ округôвъ и поступати вôдповѣдно до льокальныхъ вôдносинъ. Губернаторы вôдповѣдають за кожду страчену пядь землѣ.

Едиктъ выданый княземъ Туаномъ, въ котрôмъ вôнъ именує нове правительство носить дату 26 червня и оголошує вôйну всѣмъ чужинцямъ въ Хінахъ. Сей едиктъ взиває вiцекоролѣвъ, абы не лишь самій брали участь въ вынищуваню чужихъ, але такожъ вôзвали населенє, абы оно попирало сей рухъ. Кôлька вiцекоролѣвъ не хоче слухати Туана.

Вѣсти зъ Пекіну скупій и суперечній Американьскій конзуль въ Шангаю телеграфує, що 27. червня держали ся ще лишь двѣ амбасады. Цѣсарь и цѣсарева замкненій въ палатѣ. Князь Туанъ зъ Боксерами є паномъ мѣста. До Лондона донесено, що англійска амбасада держала ся ще дня 1. с. м. Дневники доносять зъ Шангаю пôдъ датою 3. с. м., що пôсля донесеня зъ хіньскихъ жерелъ, нѣ одинъ Европеець въ Пекінѣ не лишить ся при житю. Положенє англійского посольства уважало ся ще 26 червня за дуже критичне. Будинки переповненій недужими и ранеными а навкруги будинкôвъ и въ будинкахъ лежать цѣлій купы трупôвъ. Сеймуръ доносить до Тѣнтсіна, пôдъ датою 30 червня, що пôсля вѣстій зъ дня 24. червня окрôмъ англійского, французского и нѣмецкого посольства, збурено всѣ инші. Европейцѣ схоронили ся въ англійскôмъ посольствѣ. Живности мають досыть, але не мають амуніцію. Браму коло посольства обставлено арматами здобутыми Европейцями на Хінцяхъ. Станъ здоровля оборонцѣвъ добрый. Хінцѣ затопили 23. червня велику часть краю при помочи окремого каналу, абы въ сей способъ боронити мѣсто вôдъ полудня. Россійскій и англійскій адміралъ вôдбули въ Таку военну нараду, на котрій сконстатовано, що безъ значно бôльшихъ военныхъ силъ не можь буде занити Пекіну. Можливою однакъ рѣчею буде задержати Тѣнтсінъ. Коли бы и се не дало ся выконати, порѣшено зробити все, абы удержати Таку.

Ситуація Европейцѣвъ въ Тѣнтсінѣ зновъ погôршила ся. Нѣмецкій конзуль зъ Чіфу доносить, що Хінцѣ зновъ обсадили ратушь зъ чужинцями и зъ усѣхъ сторôнъ бомбардують. Хіньске вôйско ударило на зелѣзницю, знищило мôстъ и перервало водну комунікацію зъ Таку. Говорять що всѣ чужинцѣ въ Тѣнтсінѣ одержали вôзване, абы мѣсто покинули. Положенє безвыхôдне. Хінцѣ усыпали пôдъ мурами мѣста окопы и опанували зелѣзницю Тѣнтсінъ-Лютай. Вѣсть, про зôрванє зелѣзницѣ мѣжь Мукденомъ а пристанею Артура зробила всюды велике вражінє, бо зъ сего выходило бы, що революційный рухъ огорнувъ вже Манджурію. При тôмъ не треба забувати, що Мукденъ є релігійнымъ огнищемъ Хінцѣвъ.

Пôсля оцѣнки россійского генерального штабу Хіны мають мати 1.752.000 воякôвъ, але зъ нихъ є лишь 15.000 пôдъ командою генерала Нісгітшена и 17.000 пôдъ генераломъ Іманегікайомъ лѣпше узброєныхъ. Хіны мають мати бôльше якъ 900.000 карабінôвъ системы Мавсера.

НОВИНКИ.

— **Важнє для родичѣвъ**, котрій мають намѣренє вôддати въ слѣдующôмъ роцѣ шкôльнôмъ свои дѣти до женьскои учительскои семинарію у Львовѣ. — Рескриптомъ Выс. ц. к. Міністерства Просвѣты зъ дня 7 цвѣтня 1897 ч. 7623, заложено тому чотири лѣта приватну учительску женьску семинарію. Сего року вôдбувъ ся першій испытъ зрѣлости передъ комісією екзамінаційною ц. к. львôвскои женьскои учительскои семинарію, котрого корисный выслѣдъ свѣдчивъ, що се заведенє приватне було ведене вельми старанно. Зъ уваги, що пôсля повышшого рескрипту се заведенє зъ слѣдующимъ рокомъ шкôльнымъ одержує характеръ публичного заведеня, — зъ уваги, що до ц. к. учительскои женьскои семинаріи у Львовѣ може бути принятє лишь ограничене мале число учениць, тому було бы вказане, щобы родичѣ, котрыхъ дѣти не будуть принятій до ц. к. учит. ж. семинаріи, вписали ихъ до высше згаданои приватнои женьскои семинаріи зъ характеромъ публичнымъ, помѣщеной при ул. Панъскôй ч. 10.

— **Выдѣлъ Тов. Рускихъ Женщинъ въ Станиславовѣ** буде и въ слѣдующôмъ роцѣ шкôльнôмъ приймати панночки до свого института. Институтки дôстають: 1) гарне, просторе помешкане зъ двомôрговымъ огородомъ, 2) добрый и здоровый харчь, 3) совѣстну опѣку зô стороны СС. Василіянокъ якъ и предсѣдательки, котра въ будынку институтскôмъ постôйно мешкає, 4) помôчь въ наукѣ. Хто бы хотѣвъ дѣти свои въ нашôмъ институтѣ помѣстити, зволить ласкаво зголосити ся до предсѣдательки товариства п. М. Цурковскои въ домѣ института ч. 13 при ул. Заболотôвскôй, де одержить якъ найточнѣйшій информацію. — Вôдъ Выдѣлу Тов. Рускихъ Женщинъ.

— **Зъ Долиньского** пишуть намъ: Дня 27 червня с. р. вôдбула ся въ Долинѣ загальній зборы Селяньскои Рады при невеличкôй участи членôвъ. На тій зборы прибувъ зъ рефератомъ економічнымъ бувшій посолъ п. Гурникъ зъ Угрынова. Зборы ухвалили въ протягу 2 недѣль устроити вѣче Селяньскои Рады въ Болеховѣ, а такожъ поручили нововыбраному Выдѣлови Селяньскои Рады, щобы въ протягу 1 року устроивъ найменше 4 вѣча въ повѣтѣ, а въ случаю крайнои неможливости оправдавъ ся въ своимъ часѣ, чому сего порученя выконати не мôгъ.

— **Будьте милосерній!** Дôставмо таку просьбу до оголошеня: Въ Стрижевѣ на Мазурщинѣ жие сирота по умершôмъ 1873 рускôмъ священику О. Г. наъ Львôвскои архіепархіи. Она незамужна, 55-лѣтна, калѣка, скрофулічна, неспособна до жадного занятя, а не мая жадного утриманя. Въ тôмъ гôркôмъ положеню осмѣлює ся она протягнути руки ко милосерній рускій П. Т. публицѣ зъ просьбою о милостиню, котру прошу прислати пôдъ адресомъ: „Урядъ парохіальный въ Рѣпинку, почта: Лончки ad Фришгакъ“. — *Теодоръ Мерена*, парохъ.

— **За шѣснацять лѣтъ праці!** Пишуть намъ зъ Теребовлѣ: При теребовельскôй церквѣ є уже 16 рокôвъ системізованымъ сотрудникомъ о. С. Савула, котрый, не умѣючи гнути карку передъ панками коляторами, не може до сен поры дôстати парохіи. О. Савула працює дуже щиро въ нашôй парохіи; однакъ помимо того теперь по 16 лѣтахъ его постôйнои и успѣшнои праці нымôгъ о. парохъ Залуцкій на адміністраторѣ архідіецезіи, що о. Савулу перенесено на адміністратора до Должанки, де, розумѣя ся, о. Савула не мае надѣи дôстати презенту и по прибутю пароха буде мусѣвъ зъ роданою (7 особъ!) вандрувати по цѣлôй Галичинѣ въ сотрудництва на адміністрацію, зъ адміністрациі на сотрудництво и т. д. Сподѣмо ся тому, що о. адміністраторъ архідіецезіи не дозволить зробити кривды о. Савулѣ, а поступокъ о. пароха Залуцкого чейже не потребує коментарѣвъ. — *Мѣщанинъ.*

— **Шевскій майстерскій курсъ.** Краевый выдѣлъ подае до вѣдомости, що въ часѣ вôдъ 1 серпня до кôнця вересня, вôдбуде ся у Львовѣ шевскій майстерскій курсъ, на котрôмъ буде систематично подавати ся науку слудующихъ предметôвъ: анатомічна будова ноги, гіпсовій вôдливы, фаховій рисунки, бране мѣры, прикроюванє, ручный вырôбъ долѣшныхъ и горѣшныхъ частинъ обуви, такій самъ вырôбъ на ручныхъ и нôжныхъ машинахъ при ужитю новочасныхъ технічныхъ уряджень, товарознавство, промыслова бухгальтерія, стилістика и калькуляція. Наука буде вôдбуватися въ будынѣ вôдъ 8 до 12 годины и вôдъ 2 до 6 евентуально до 7 годины пополудни, зовсѣмъ безплатно. О близшихъ подробицяхъ можна вывѣдати ся въ краевôмъ выдѣлѣ и туды належить вносити подани найдальше до 15 липня с. р.

— **Торжество Ґутенберґа**, винахôдника друкарскои штуки, вôдбуде ся у Львовѣ, въ недѣлю, дня 8 липня с. р. о 11 годинѣ передъ полуднемъ въ ратушевôй сали. Се торжество уряджують львôвскій складачѣ и друкарѣ. Вступъ вôльный. Запрошеня, а заразомъ карты вступу, выдае товариство друкарѣвъ, (ул. Личакôвска ч. 14 I пов.)

— **Професоры ветиринарійнои академіи у Львовѣ** внесли до міністерства просвѣты просьбу, щобы признано имъ право выбирати що року ректора. Доси управителемъ академіи есть пôсля статута оденъ зъ профессорôвъ. Вôдъ часу заложеня ветиринарійнои академіи управа сеи институція спочивае въ рукахъ д-ра Іосифа Шпільмана. — При сѣй нагодѣ замѣтнимо, що число студентôвъ ветиринарійныхъ що равъ меншае, а то вôдъ хвилѣ переменѣня ветиринарійнои школы на академію, зъ чимъ получено также принесъ, що дае право вписати ся до академіи лишь матуристамъ середныхъ школъ. Перше, коли до ветиринарійнои школы приймали по окôнченю 6 клясы середныхъ школъ, було на нождôмъ роцѣ по 50 слухачѣвъ, теперь вписує ся ледви 10 та часть того числа. Компетентній круги старають ся сему на всякій способы зарадити, именно черезъ дуже низьку оплату шкôльну, то зновъ численными стипендіями, однакъ все безуспѣшно; а коли такъ дальше пôде, то ветиринарійнôй академіи грозить занепадъ зъ браку слухачѣвъ.

— **Смерть ческого архіепископа въ Празѣ.** „Deutsches Volksblatt“ доносить, що архіепископъ Праги Левъ Скрбенскій померъ нагло зъ причины выбуху крови въ мѣсцевости Емсъ, де покôйный пробуваъ на лѣченю.

— **Середъ бѣлого дня** напавъ на робôтника зъ фабрики Вчеляковъ, Пилипа Дѣдика, якійсь незнаный ему, грубый, низький и вôсповатый чоловѣкъ, и то въ серединѣ мѣста, бо на Бернадинськôй площи. Напередъ ударивъ Дѣдика каменемъ въ голову, а коли пригошеный Дѣдикъ повалився ся на землю, напастникъ украв ему зъ кишенѣ кашшукъ зъ квотою 50 к. 56 сот. та утѣкъ до мѣского базару. Тутъ була бы погоня его придержала, але рѣзники вôдбили его такъ що напастникъ спокôйно собѣ утѣкъ. Мавъ се бути якійсь рѣзницкій помôчникъ.

— **Пожежа.** Дня 30 червня с. р. о 5 годинѣ по полудни выбухъ огонь въ Галичи въ найбôльше забудованôй частинѣ мѣста, замешканôй переважно христіянами. Пожежа появила ся наслѣдкомъ необережности дѣтей въ реальности мѣщанина Пашковского, котра й згорѣла до тла. Лише завдяки скорôй и енергічнôй помочи пожарнои сторожи повело ся по трехъ годинахъ огонь альокалізувати мимо сильного вѣтру и незвычайнои спеки.

— **До Канады!** Вчера вечеромъ переѣхало черезъ львôвскій зелѣзничій дворець 19 селяньскихъ родинъ зъ гусятиньского повѣта до Канады. Нужда гонить ихъ зъ краю, а тяжкій сегорôчный передновокъ и бракъ надѣи на поправу долѣ, доливае въ ихъ серця ровнуки. Чи за далекимъ моремъ усмѣхне ся имъ щасте?...

— **Зниженє цѣны шкôльныхъ книжокъ.** Въ послѣднôй сесіи галицкого краевого сойму ухвалено резолюцію, щобы знизити цѣны книжокъ для народныхъ шкôлъ, именно тыхъ, котрій выходять коштомъ выдавництва шкôльныхъ книжокъ. Рада шкôльна краева узгляднила тую резолюцію и знизила, починши вôдъ 1 липня с. р., цѣну рускихъ шкôльныхъ пôдручникôвъ о 40, 20 и 10 сотикôвъ.

— **Погублені рѣчи** на рôзныхъ мѣсцяхъ Львова въ мѣсяцяхъ липни, серпни и вересни м. р. именно: 8 кльочикôвъ на колѣцю, штуку полотна, макату, 5 ключѣвъ, мошонку зъ грôшми, чекову книжочку почтовои касы ощадности, пакетъ зъ рôзнороднымъ змѣстомъ, вязанку ключѣвъ, два ключѣ, три пачки тютюну и папирцѣ, мошонку зъ грôшми, годинникъ зъ ланцюшкомъ, мошонку зъ грôшми, капелюхъ и палицю — можуть интересованій стороны вôдобрати въ бюрѣ I ого департаменту львôвского магістрату въ урядовыхъ годинахъ до 14 днѣвъ.

— **Стрейкъ папскои ґвардіи.** Часопись „Messagero“ оголошує листъ зъ Ватикану, въ котрôмъ пишуть, що члены прибôчнои ґвардіи папы звернули ся недавно тому до своего заряду зъ енергічнымъ меморіяломъ, въ котрôмъ просять пôдвышеня платнѣ, въ противномъ случаю загрозили стрейкомъ. Папа вôдкинувъ — якъ пишуть — о сю просьбу и зô своеи стороны загрозивъ, що розвяже теперѣшню ґвардію, коли она не возьме назадъ своихъ домагань.

— **Знесенє поселеня въ Сибіри.** „Правит. Вѣстникъ“ оголошує царскій указъ, силою котрого царь Николай II. заряджує часткове знесенє кары депортациі на Сибѣрь.

— **Дрôбні вѣсти.** Австрійскій міністеръ справедливости Спенсъ-Бооденъ, выѣхавъ на лѣченє до Марієнбаду и въ розмовѣ зъ однымъ галицкимъ посломъ просивъ, щобы туды надсылано ему всякій зажаленя на надужитя галицкихъ судьѣвъ. — Вô второкъ с. т. переѣхала черезъ львôвскій зелѣзничій дворець партія емігруючихъ румуньскихъ жидôвъ. Були се самій мужчины въ силѣ вѣку, безъ жѣнокъ и дѣтій, переважно ремѣсники, але такожъ и рôльникôвъ було досыть. — Зъ Тернополя доносять, що минувшои ночи выбухъ въ мѣсточку Озѣрнôй великій огонь и знищивъ дôмъ бурмістра, почмайстра, постерунокъ жандармеріи и богато иншихъ. — Зъ Берна на Моравіи телеграфують, що вчерашного дня лютила ся тамъ страшна буря, котра наробила богато шкоды якъ въ мѣстѣ такъ и въ околици. Звалене бурею спорохнѣле велике дерево забило двоє людей. — Пôдъ колесами зелѣзницѣ погибъ недалеко стрыйского зелѣзничого дворца вайхеръ Войт. Лякось, котрому мимо ушкодженя казано повнити службу. Калѣцтво нещасного стало ся причиною его смерти. Лякось полишивъ жѣнку и 4 дѣтей. — Въ Подгужу померъ професоръ тамошнои гімназіи Брон. Ґжановскій. — Генрикъ Ибзенъ, славный шведскій письменникъ, занедужавъ небезпечно — Стовариш.ене машиністôвъ приватныхъ скликує надзвычайній загальній зборы въ цѣли ухваленя петиціи до міністерства торговлѣ за змѣною закону о испытахъ машиністôвъ и впровадженє закона о обезпеченю на старôсть. — Въ одномъ изъ угляныхъ законôвъ въ Моравскôй Остравѣ выбухъ огонь. Пороблено великій можливій обезпеченя, але мимо того станъ дуже грôзный. Зъ людей не потерпѣвъ дотеперь нѣхто.

Вѣсти зъ Аепархіи Львôвскои.

Въ пропозиціи въ терновѣ на Милошовичѣ (дек. щирецкого) Емілій Зарицкій самъ одинъ.

— **Родимцѣ! Присылайте фанты для дякôвскои льотеріи! Купуйте льосы!** Фанты належить посылати до канцеляріи дякôвскои льотеріи, Львôвъ Коперника ч. 36. на руки Впр. О. М. Яцковского; грошѣ до дирекціи Народнои Торговлѣ, Львôвъ Ринокъ 36. — *Комітетъ.*

Наука, штука и література.

— **Комара (ч. 10)**. звертає на себе увагу оригінальною титуловою вінетою, представляючою жнива на селѣ и надписею „Комар“, зложеною артистично зъ косъ и серпôвъ. Зѣстъ самъ вельми интересный и повный добôрного гумору та сатири. Не жаль прочитати!

— **Самостôйна Украина.** Вôдповѣдь *Романа Стефановича* на статью п. з. „Українська держава“, помѣщену въ 67 ч. „Буковини“. Львôвъ 1900. Накладомъ Вяч. Будзиновского сторôнъ 27, цѣна 10 сот. Замовляти можна у Ром. Стефановича ул. Чарнецкого ч. 26.

— **„Самостійну Україну“** (промову выголошену на россійскôй Украинѣ) выдане Євг. Косевича можна дôстати: въ книгарни Тов. им. Шевченка ул. Чарнецкого ч. 26, въ книгарни Ставропігійского института, ул. Руска 3, въ канцеляріи тов. „Просьвіта“, Ринокъ 10 и у тов. Фр. Марисюка ул. Сокола ч. 4. Цѣна брошурки 20 сот., зъ почтовою пересылкою 24 сот.

Именованя, перенесеня, вôдзначеня и пр.

— **Именованя.** „Wiener Ztg.“ оголошує: міністеръ торговлѣ именувавъ управителя почтового Марк. Славиньского въ Сяноцѣ старшимъ управителемъ почтовымъ въ Станиславовѣ, а міністеръ рольництва именувавъ комісаря инспекціи лѣснои I. класы Мих. Мартинця старшимъ комісаремъ лѣсовымъ. — Міністерство торговлѣ именовало старшими офіціялами почтовыми: Иги. Лихмаєра въ Краковѣ, Юр. Гнатюка въ Коломыѣ, Руд. Рудольфа и Ив. Котаса въ Краковѣ, Ив. Кукуру у Львовѣ, Петра Витошиньского въ Новôмъ Санчи, Стеф. Боровчика въ Балôй, Стеф. Семіссона въ Краковѣ, Ад. Щавіньского у Львовѣ и Ад. Скшиньского въ Краковѣ.

Телеґрамы.

Вѣдень 5 липня. Окрôмъ членôвъ парляментарнои комісіи ческого клюбу и консервативнои ческои шляхты, були тутъ оногды також провôдники ґрупы полудневыхъ славяньскихъ послôвъ, абы поінформувати ся о ситуації.

Емсъ 5 липня. Вѣсть про смерть прагского архіепископа Скрбеньского була фальшива. Станъ его здоровля мае бути вдоволяючій.

Петербургъ 5 липня. Царь пôдписавъ вже проектъ въ справѣ знесеня депортациі на Сибѣрь. „Правит. Вѣстникъ“ оголосивъ указъ, котрый въ части зносить депортацію.

Парижъ 5 липня. Ґенеральный вôйсковый инспекторъ Жамонтъ подавъ ся до димісіи, котру міністеръ вôйны принявъ. — Дневники пôдносять, що промова выголошена цѣсаремъ Вільгельмомъ, є формальнымъ выповѣдженемъ вôйны.

Брукселя 5 липня. Зъ Пекіну доносять, що тамъ вôдбуває ся масовый мордъ Европейцѣвъ. Головы убитыхъ поприбивано на мурахъ.

Лондонъ 5 липня. Пôсля выказôвъ міністерства вôйны въ полудневôй Африцѣ до дня 9 червня погибло и померло зъ ранъ 16.232 людей.

Переписка Редакціи и Адміністрациі.

Вп. Д. Ел. въ Ча. На липень вписано лишь 1 кор. 10 сот., тожъ прийде ще 1 кор. 60 сот. — Я. Зр. въ Ве. За 2 кварт. прийде ще 50 сотикôвъ. — Ф. Зг. въ Хр. За 3 кварт. прийде лишь 2 корони. — Ю. Во. въ Ка. За 3 кварталъ прийде ще 6 коронъ. — І. Ба. въ По. Такъ. — И. Ве. въ Ля. ко. Теперь заплачено до кôнца жовтня а не грудня. — С. Му. въ Пл. ма. До кôнца року прийде ще 80 сот. — П. Гр. въ Ко. Прислано за мало о 60 сотикôвъ. — А. Цѣ. въ Ве. Прийде ще 1 кор. 20 сотикôвъ. — І. Бе. въ Хо. Годизь ся. — Др. И. Гр. въ Ст. Прийде 3 корони. — А. Ку. въ Бо. Одержано. — В. До. въ Кр. Теперь за червень а не липень. — М. Кр. въ На. По вырôвнаню залеглости до 14 червня въ квотѣ 9 кор. вписано за III. кварт. 8 кор. — С. То. въ Ст. За липень прийде ще 30 сот. — Хв. Ру. Бе. въ Бр. За 3 кварталъ прийде ще 60 сотикôвъ.

Надісланє.

Д-ръ А. ПАДАЛЄВСКІЙ

Спеціялістъ шкôрныхъ и венеричныхъ недугъ б. лѣкарь на университетскихъ клінікахъ у **Вѣдни, Берлинѣ и Парижи,** лѣчить методою опертою на найсвѣжѣйшихъ науковыхъ розслѣдахъ и за помочію **найновѣйшихъ** приладôвъ всякій венеричній недуги, **навѣть найбôльше застарѣлій шкôрій, половій и мочового наряду,** у мужчинъ и женщинъ. — Ординує вôдъ годины 10—12 и вôдъ 3—5 по полудни. Улиця Академічна 12. 293 5—?

ЛИНІЯ

въ ресторациіи ГАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улица Трибунальска ч. 12 домъ вписный, можна дістати щоденно вже о годинѣ 8-ій рано горячій снѣдання.

ЦѢННИКЪ.

Печенка вепрова въ капустою	15 кр.
Сѣкана легня	12 „
Фляки	15 „
Ніжка телача зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавіяръ	15 „
Обѣдъ въ абонаментѣ	40 „

Великій вибитникъ въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походятъ зъ моєи ресторациіи, даю вѣдбиравчимъ марки. — Найлѣпшій вина по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вѣдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все снѣжа, въ великій выборъ отравъ и напиткѣвъ заосмотрена кухня.

79 200—? Зъ высокимъ поважаніемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкой

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвінеры, льорнеты, бінокля, далекозиды, барометры, термометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайги, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ манометры и т. и.

Уряджене дзвинкѣвъ електричныхъ.

Великій направки полагоджуютъ ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Кандидатъ III. року семинарії учительской, шукае лекціі через час ферії. Адреса: Шукайхлібъ ул. св. Войцеха ч. 3. Львів.

МОРСКЕ ОКО

купелѣ ставовѣ зъ тушами за дворцемъ електричнои зелѣзницѣ. Сама купѣль кр. (20 сот.); 12 білетѣвъ 1 зр. (2 кор.). Купелѣ уладжевѣ лише для христіянъ. 344 1—10

ІОСИФЪ ИВАНИЦКІЙ.

Позостали по Товарист. Гандлевомъ запасы

РОЛЬНИЧИХЪ МАШИНЪ

выпродуе по зниженыхъ, цѣнахъ

Львовске Бюро гандлеве

при ул. Костюшка ч. 4. 221 81—89

ТОВАРИСТВО ДЛЯ РОЗВОЮ РУСКОЇ ШТУКИ

стоваришене зареестроване зъ ограниченою поруков

у Львовѣ, ул. Чарнецкого ч. 26,

выконуе всякій працѣ зъ обсягу артистичного малярства, рѣзбарства и золотарства вѣдъ композицій своихъ членѣвъ, а именно: образы релігійнѣ до ікономостасѣвъ, олтарѣвъ, хоругвъ, на тетраподъ, плащаницѣ и пр. и такіжъ образы до комнатъ; образы свѣтекій: ксіонгчній, портреты зъ натуры и фотографій, краевиды, побутовѣ и пр.; зъ дерева: животы, ікономостасы, олтарѣ, образы и кресты процесійнѣ, сповѣдальницѣ и т. д. и всякій працѣ золотарскій; рѣзьбою украшае внутра церковь, выготовляе пляны церковь, каплиць и пр. и утримуе на складѣ фотографічнѣ репродукціи образѣвъ руснихъ артистѣвъ.

Товариство ручитъ за стильове, старанне и сумѣстне выконане.

Цѣлею Товариства е: вѣднести нашу штуку и вытворити руску школу штукъ красныхъ. Поручаючи проте се часто руске Товариство патріотичнѣй опѣцѣ нашои П. Т. Публики духовнои и свѣтскои надѣемо ся, що зводитъ Оно причинити ся до осягненя сеи цѣли численными замовленями, котрѣ приймае выключно лишь Дирекція Товариства. 403 71—?

Зъ глубокимъ поважаніемъ *ДИРЕКЦІЯ.*

Товариство не послугуе ся аґентами.

ЖЕГЕСТОВЪ

въ Галичинѣ надъ Попрадомъ

зелѣзниця, почта, телеґрафъ на мѣсци

Найсильнѣйша щава зелѣзиста. Купелева пора тревае вѣдъ 20 мая до кѣнца вересня. Купелѣ боровинновѣ, зелѣзистѣ, гідропатичнѣ и попрадовѣ.

ВОДА ЖЕГЕСТОВСКА

находить ся у всѣхъ великихъ складахъ мінеральныхъ водъ.

Лѣкарь ординуючій: **Д-ръ Володиславъ Мікуцкій,** 6. асист. клін. гінек. унів. Ягайл. 288 18—20

Ч. В. кр. 24.352.

Оповіщене конкурсу.

Видїл краєвий Королївства Галичини і Володимирії враз з Великим Князївством Краківским оголошуе ним по мисли ухвали Високого Сойму в дни 4 Цвітня 1900 конкурс на дві посади практикантів при краєвім заряді продажи соли з річною платнею 1200 корон і з додатком актівальним в квоті 200 корон річно, а також з евентуальним правом до трех пятилїтних додатків по сто (100) корон.

Тії посади будуть надані на разі провізорично, однакож по роцї пожиточної для заряду і бездоганної служби може бути признана стабілізация на тій и садї і право хіснуватись з обезпеченя в сільнім фонді смертельнім.

Бажаючі одержати одну з тих посад, мають найпізнїйше до дня 1. Серпня 1900 внести подане до Видїлу краєвого з долученем:

1) метрики крещеня для доказаня, що кандидат не переступив 40 років житя;

2) доказу, що має австрийско-угорске горожанство;

3) свідоцтва уздібненя, а іменно, що кандидат окінчив з добрим поступом 6 клясу гімназіяльну або реальну, і що має іспит з державної і комерциальної рахунковости. Першенство мають кандидати, котрі викажуть ся окінченем школи торговельної.

Видїл краєвий застерігае собі право ужитя практиканта в центральнім бюрі у Львові, або при краєвих бюрах спедиції соли на провінції. 345 1—3

У Львові дня 19 Червня 1900.

Гротт в. р.

ПОДЯКА.

Всім знакомим як також почтенній Публиці города Львова, котрі взяли участь в похороні свого возлюбленого Отца Григорія Пришляка не менше і колегам покійного, засилаю в імени родини усердну подяку.

Стефанович, учитель в Балучині. 346

На сезонъ купелевый

приторучае:

Печѣнку сѣрчану,
Зелѣзий кулѣ,
Камѣнну сѣль,
Морску сѣль,
Соду,
Екстрактъ сосновый,
Екстрактъ зъ ялиць,
Сиріъ конїферовый,
Мыло конїферове,
Сѣль франценсбадску,
Сѣль івоницку,
Сѣль карльсбадску до купелѣ,
Сѣль карльсбадску до заживаня,
Сѣль марієнбадску,
Сѣль моршиньску до купелѣ,
Сѣль римановску до купелѣ,
Сѣль рабцаньску до купелѣ,
Лугъ франценсбадскій,
Губки и т. п.

Альойзій Гібнеръ

Львовъ, Ринокъ 38.

Ученик

VII кл. глядае лекціі на село сейчас. Адреса; А. Микитяк, ул. Казимировска ч. 122 Станиславів.

Гармоніюмъ

до науки спѣву

дуже тревалон конструкціи

поручае

ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ

у Львовѣ. 94

Отъ симъ маю честь повѣдомити Пов. П. Т. Публику, що я обійминъ зъ днемъ 1 липня с. р.

каварню въ готели Ґрандъ

„CAFE GRAND"

Заосмотривши каварню въ найзнаменитшій напоѣ и перекуски, буде моимъ стараньемъ позискати довѣре Пов. Ц. Т. Публики звинною и ретельною прислугою.

339 4—3 Зъ высокимъ поважаніемъ

Бернардъ Цінкесъ.

АРТИСТИЧНО-РИТОВНИЧЕ ЗАВЕДЕНЄ ЄВГЕНІЯ УНҐЕРА

Львовъ, Академічна ч. 8

выконуе **ПЕЧАТКИ** до лаку и фарбы, **ВЫВѢСКИ** вѣдливаній и ґравованій **МОНОГРАМЫ** и **ҐЕРБЫ** релефнѣ зъ золота и срѣбла, такожъ всѣ роботы, що входятъ въ обсягъ ритовництва. 312

ЦѢНЫ ДУЖЕ УМѢРЕНІЙ

Ч. 1254/900.

КОНКУРСЪ.

Согласно съ рѣшеніемъ Общого Собранія членовъ русского народного Института „Народный Домъ" во Львовѣ отъ 26 ноября (8 декабря) 1899 года, постановилъ Управляющій Совѣтъ сего же Института розширити дотеперѣшнюю институтскую гимназіяльную бурсу, посредствомъ уквалифікованныхъ къ тому лицъ, съ началомъ 1900/1901 школьного года въ тотъ способъ, що въ тую же бурсу будутъ приниматися также и за оплатою сыны русскихъ родителей подъ слѣдующими условіями:

1) На 1900/901 школьный годъ примѣститъ „Народный Домъ" двадцать воспитанниковъ школъ гимназіяльныхъ или реальныхъ въ розширенной бурсѣ.

2) Мѣсячная плата за пропитланіе съ примѣщеніемъ выноситъ 41 корону отъ одного воспитанника. — За обученіе школьнымъ предметамъ посредствомъ особыхъ инструкторовъ платится условленная сума отдѣльно, — науку же пѣнія нотного и ритуального и другихъ домашнихъ предметовъ побираютъ воспитанники безплатно.

3) Просити о принятіе сыновъ или пупилловъ могутъ только ихъ родители или опекуны. Относительныя прошенія слѣдуетъ вносити въ Управляющій Совѣтъ русского народного Института „Народный Домъ" во Львовѣ, Театральная улица Ч. 22, II. поверхъ, найдальше по день 12 (25) іюля 1900 года.

4) Для розширенія бурсы нужно необходимо такихъ двадцать воспитанниковъ, которыи бы вполнѣ условіямъ конкурса удовлетворили, и отъ того условія зависитъ розширеніе той же бурсы, такъ якъ при меньшемъ числѣ кандидатовъ розширеніе бурсы ніякъ не могло бы послѣдовати.

5) Принятый долженъ имѣти, передъ введеніемъ его въ бурсу, по крайней мѣрѣ 6 паръ бѣлья, 4 простирала, 4 пошевки, 4 ручники, 2 пары обуви, отвѣтное зимовое и лѣтнее, закопами школьными предписанное убранство и средства на книжки и прочія школьныя потребности, — поступающій же въ I-й клясъ середнихъ школъ, сверхъ того еще гроши на вписовое, на научное и на прочія школьныя потребности, а кромѣ того сложити на руки настоятельства бурсы квоту 10 коронъ на покрытье эвентуального умышленного поврежденія инвентаря.

6) Просящій долженъ покликатися на предлежащій конкурсъ и заявити, що съ опредѣленіями того же вполнѣ соглашается и обязуется оставити своего сына или пупилла на цѣлый 1900/1901 школьный годъ въ реченной бурсѣ. — Также долженъ просящій опредѣлити точно свое мѣстопребываніе и послѣднюю почту и добавити къ прошенію почтовую марку на 45 геллеровъ.

7) По 25-мъ (нов. ст.) іюля 1900 года получатъ просящіи извѣщеніе отъ Управляющого Совѣта „Народного Дома" во Львовѣ, принято ли относительного кандидата въ бурсу или нѣтъ.

Отъ Управляющого Совѣта Института „Народный Домъ".

Львовъ 12 (25) іюня 1900 года.

332 3—3 *Д-ръ Іосифъ Дельксевичъ.*

ПЛАХТЫ

непромакаючѣ

зъ парусного полотна

въ краскахъ: бѣлѣй, чорнѣй, жовтѣй, до накрыванія возбвъ, машинъ, стяртъ, рѣльничихъ знарядѣвъ и т. п. и т. п. у всякихъ величинахъ

поручае 306

Альойзій Гібнеръ

Львовъ, Ринокъ 38.

Артистично-ритовниче ЗАВЕДЕНЄ А. ЗІҐМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14

доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстараннѣйше:

Стампілѣ металевѣ и каучуковѣ, гербы, монограмы, стампільнѣ марки, станцы, таблицѣ литѣ и ґравіованѣ и проче.

Цѣнники даромъ и франко.

Замовленя зъ провінціи полагоджуютъ ся вѣдворотною почтою.

257

ТУТКИ цигаретовѣ 1000 штукъ за 1 зр., поручае Ант. Мазуркевичъ, Львовъ, Скарбковска 7

Розкладъ ѣзды поѣздѣвъ зелѣзничихъ, важный вѣдъ 1 мая 1900.

вѣдъ часу середно-европейского [вѣзнѣйшого о 33 мінуть вѣдъ часу львѣвского].

поѣзд. приходятъ о годинѣ	особ.	до Львова (головный дворець)	поѣзд. вѣдходятъ о годинѣ	особ.	зъ Львова (головный дворець)
	12·05	Зъ Отрыя, Калуша, Борыслава (Сколього вѣдъ 1/8 до 30/9)	12·40		До Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
12·20		„ Черновець, Ицканъ, Констанцы, Букарешту	2·51		„ Ицканъ, Черновець, Станиславова, Букарешту, Констанцы
2·31		„ Кракова, Орлова, Н. Санча, Тарнова, Ясла, Рашева, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Вѣдня		4·15	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Хирова, Самбора
	3·35	„ Подволочиськ, Тернополя, Грималова, Кончинець		5·45	„ Бруховичь (вѣдъ 13/8 до 30/9 що дня)
	6·10	„ Кракова, Берлина Варшавы, Вѣдня, Тарнова, Рашева, Риманова, Сянока, Перемышля		6·20	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Борыслава
6·20		„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина		6·30	„ Подволочиськ, Кіева, Одесы, Бродѣвъ
6·45		„ Бруховичь (що дня вѣдъ 31/8 до 30/9)		6·35	„ Станиславова, Подвысокого, Потуторъ
7·45		„ Янова	8·30		„ Кракова, Вѣдня Варшавы, Берлина, Любачева
8·—		„ Тернополя, (Краснаго, Бродѣвъ)		8·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Хирова, Пшеворска, Розвадова, Стружа, Тарнова
8·05		„ Лавочного, Стрыя, Хирова, Сянока, Калуша, Пешту		9·—	„ Сколього, Хирова, Калуша, (Лавочного вѣдъ 1/8 до 31/9)
8·15		„ Сокаля, Равы руской		9·15	„ Янова
8·50		„ Кракова, Загбя, Лупкова, Перемышля, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Орлова, Тарнова		9·25	„ Подволочиськ, Бродѣвъ, Кончинець, Гусятина, Грималова, Козовои
11·45		„ Рашева (Любачева, Ярославя, Самбора, Перемышля)		9·55	„ Черновець, (Станиславова, Потуторъ
11·55		„ Станиславова, (Керешмезе, Потуторъ, Ходорова)		10·20	„ Сокаля, Белаця, Любачева, Равы руской
12·56		„ Янова		1·25	„ Янова (вѣдъ 1/8 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
1·15		„ Сколього, Стрыя, Калуша, Хирова (Лавочного вѣдъ 1/8 до 30/9)	1·55		„ Подволочиськ, (Кіева, Одесы, Бродѣвъ
1·35		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Тарнова, Рашева, Розвадова, Пшеворска, Сянока		2·15	„ Бруховичь (вѣдъ 13/8 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
1·45		„ Черновець, Ицканъ, Букарешту, Галацу, Ясъ, Гусятина, Станиел.	2·45		„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина
2·35		„ Подволочиськ (Кіева, Одесы) Грималова, Гусятина, Тернополя, Бродѣвъ	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
3·14		„ Бруховичь (вѣдъ 13/8 до 16/9, въ недѣлѣ и свята)		3·05	„ Стрыя (Сколього вѣдъ 1/8 до 30/9)
5·40		„ Подволочиськ (Кіева, Одесы), Грималова, Козовои, Бродѣвъ		3·15	„ Янова (що дня вѣдъ 1/8 до 15/9)
5·45		„ Кракова		3·26	„ Бруховичь (що дня вѣдъ 15/8 до 16/9)
5·55		„ Черновець, Ицканъ Станиславова		3·30	„ Рашева, Хирова, Перемышля, Любачева, Ярославя
6·00		„ Сокаля, Белаця, Любачева, Равы руской		6·10	„ Станиславова
	7·24	„ Бруховичь (вѣдъ 13/8 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)		6·13	„ Янова (вѣдъ 1/8 до 15/9 въ будни днѣ, а вѣдъ 16/9 до 30/9 що дня)
	8·28	„ Янова (вѣдъ 1/9 до 15/9 въ недѣлѣ и свята)		6·30	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Варшавы, Орлова, Тарнова
8·40		„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Любачева, Сянока, Пешту, Перемышля		6·50	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Хирова, Калуша
	8·50	„ Бруховичь (вѣдъ 13/8 до 16/9)		7·10	„ Тернополя, Бродѣвъ
	9·2	„ Янова (вѣдъ 1/8 до 15/9 що дня)		7·25	„ Сокаля, Равы руской
	9·45	„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Ясла, Пшеворска, Розвадова		7·48	„ Бруховичь (вѣдъ (1/8 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
	10·—	„ Черновець, Ицканъ, Букарешту, Гусятина, Потуторъ, Керешмезе		9·12	„ Янова (вѣдъ 1/8 до 15/9 въ въ недѣлѣ и свята)
	10·15	„ Лавочного, Пешту, Хирова		10·50	„ Черновець, Ицканъ
	10·30	„ Подволочиськ, Кіева, Одесы, Бродѣвъ, Кончинець		10·—	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Пшеворска, Розвадова, Ряшева, Орлова, Тарнова
				11·—	„ Подволочиськ, Бродѣвъ, Кончинець, Грималова

На дворець Подзамче

	3·12	Зъ Подволочиськ, Тернополя	
	7·40	„ Тернополя	
2·20		„ Подволочиськ, Кіева, Одесы	
	5·17	„ „ „ „	
	10·12	„ „ „ „	

Зъ Подзамча

	6·43	До Подволочиськ, Кіева, Одесы	
	9·42	„ Подволочиськ	
2·08		„ „ Кіева, Одесы	
	7·33	„ Тернополя	
	11·28	„ Подволочиськ	

ЗАМѢТКА: Нѣчна пора числитъ ся вѣдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ рана; пѣтнѣ поѣзды означенѣ обвѣдками. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницѣ державнои при ул. Красицкихъ ч 5.

При закупнѣ товарѣвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Видавець Иванъ Бѣлей. Одповѣдальный редакторъ Александеръ Борковскій. Тіскарня въ фабр. Черлянськои. Зъ друкарни Института Ставропігійского вѣдъ заряду Іосифа Данилюка

Ч. 141. Львовъ, Пятниця 23 Червня (6 Липня) 1900. Рочникъ XXI.

ДѢЛО

Выходить у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходить въ второкъ, а въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимають: у Львовѣ адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газет Ад. Каронѣ Людвика 2, и А. Ольшевского ул. Килинського 2; — въ Перемышлю: Л. Крижановский; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Sellerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфурть и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитость за инсераты платить у Львовѣ.

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком:

въ Австрії:	на границею:
на цѣлый рѣкъ . . 16 зр.	на цѣлый рѣкъ . . 22 зр.
на пѣвъ року . . 8 зр.	на пѣвъ року . . 11 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ . . 14 зр. на пѣвъ року . . 7 зр.
на чверть року . 3·50 зр. на мѣсяць 1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попереднє застереженє. — Рекламаціи неопечатаній вѣльній вѣдъ порта.

Поєдинче число коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошенія звыкли принимають ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрѣпка инсератовой або ся мѣсяце а вѣ рубрицѣ „Надсилане“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доконечна приватні чинности ся по 15 кр. вѣдъ стрѣпка.

Вѣйна въ Хінахъ.

Паномъ ситуаціи въ Пекінѣ є князь Туанъ, котрый цѣлкомъ отверто станувъ по сторонѣ Боксерѣвъ. Вчерашній лондоньскій дневники доносять, що цѣсарь допустивъ ся дня 19 червня самоубійства черезъ зажитє опіюмъ. Приспилувавъ его до того кн. Туанъ. Цѣсарева вдова пѣшла за примѣромъ цѣсаря и такожь зажила опіюмъ. Цѣсарева жене ще, але въ наслѣдокъ зажитя опіюмъ має бути умысловo хорою. Пѣдъ датою 27 червня донесено зъ Пекіну, що тамъ знаходить ся до 100.000 збунтованыхъ воякѣвъ. До згаданого дня Хінцямъ ще не повело ся вдерти до посольствъ. Збѣгцѣ зъ Пекіну доносять, що 1000 чужинцѣвъ, 400 заграничныхъ воякѣвъ, 100 хіньскихъ цловыхъ воякѣвъ и велике число женокъ зъ дѣтьми замкнула въ палатѣ англійского посольства товпа Боксерѣвъ и хіньскои черни.

Цѣла ся залога довшій часъ завзято боронила ся, ажь до вычерпани живности и амуниціи. Товпа вдерла ся до палаты, вымордувала всѣхъ чужинцѣвъ и посольство спалила. До Чіфу якійсь пбсланець зъ Пекіну донѣсъ, що кн. Туанъ кождого дня самъ объѣздить мѣсто на чолѣ артилерии и лично кермує операціями противъ англійского посольства. Міністра вѣйны Туанъ офіціяльно проклямувавъ провѣдникомъ Боксерѣвъ, а тыхъ провѣдникѣвъ вѣйска и Боксерѣвъ, котрій вѣдперли Сеймура, обсипує вѣдзначеніями. Туанъ выдавъ такожь едиктъ, въ котрѣмъ наказавъ віцекоролямъ полудневыхъ провінцій згромадити полудневу хіньску фльоту и ударити на чужій кораблѣ, що стоять въ Шангаю. Кождого отже дня може прийти до великои морскои битвы.

Начальній команданты англійского и российского вѣддѣлу рѣшили, що въ теперѣшну хвилю похѣдъ на Пекінъ не бувъ бы на часѣ. Се рѣшеніе запало зъ огляду на се, що мѣжнародній вѣйска мають лише 20.000 людей, коли тымчасомъ мѣжь Пекіномъ а Тьентсіномъ сконцентрувало ся бѣльше якъ 140.000 хіньского вѣйска. Бюро Райтера доносить, що французкій вѣддѣлъ зложеный зъ 800 людей и двохъ батерій полевыхъ армать прибувъ до Таку. Команданты загранычныхъ вѣйскъ урядать похѣдъ на Пекінъ доперва тогды, коли надѣйдуть бѣльшій военній силы. Теперь розпочала ся дощева пора року, котра дуже утрудне маршѣ. Коли бы рѣки повыливали, похѣдъ на Пекінъ бувъ бы неможливый ажь до осени. Дня 30 червня мѣжнародній вѣйска ударили на хіньску дѣльницю въ Тьентсінѣ. Розходило ся о се, абы взяти форты панującій надъ дѣльницею Европейцѣвъ. Ще того самого дня о 2-ій годинѣ въ полудне мѣсто було взяте.

Віцекороль Нанкіну зазначує доси на кождѣмъ кроцѣ льояльность супротивъ Европейцѣвъ. Всѣхъ урядникѣвъ, що удержували зносины зъ Боксерами, завѣсивъ въ урядованю. Въ выданій проклямаціи оголосивъ Боксерѣвъ рабѣвниками и зарядивъ, абы кождому зловленому ворохобникови стинати голову. Абы зазначити добрій вѣдносины до чужинцѣвъ, віцекороль залишивъ уставлене армать въ фортахъ надъ рѣкою Янсе и завѣсивъ всѣ военній приготованя. Кажуть, що не хотѣвъ такожь дати вѣйска генералови Ліфенчіпови, котрый лише зъ 2.000 людей помашерувавъ на пѣвнѣчь. Инші віцекоролѣ полудневыхъ провінцій такожь заховували ся доси льояльно. Першимъ доказомъ льояльного услособленя було се, що не признали власти узурпатора Туана. Окрѣмъ того рѣшили выдати проклямацію, въ котрѣй оголосять автономію тыхъ провінцій ажь до часу, коли центральна державна власть назадъ буде привернена. Що тѣй льояльности не можь дуже довѣрять, доказує депеша въ Шангаю, котра остерѣгає передъ поставою хіньскихъ віцекоролѣвъ, спеціяльно въ полудневыхъ провінціяхъ, яко двозначною. Тѣ віцекоролѣ безнастанно зносять ся въ Пекіномъ, але всѣ информаціи задержують для себе. Коли бы тѣ віцекоролѣ були певній своихъ силъ, чужинцѣвъ вырѣзано бы такожь въ Шангаю, Кантонѣ и Гонконѣ.

Англійскій дневники, котрій хочуть усунути вплывъ Россіи въ Хінахъ, домагають ся, абы мандатъ успокоєня Хінъ вѣддати Японіи. Зъ Петербурга доносять, що Россія не мала бы нѣчого противъ того, але въ тѣй справѣ заховує ще резерву. Нѣмеччина не хоче пѣдъ тымъ взглядомъ вилывати на Россію. Французкій дневники бѣльше потягають за Россією. Figaro доносить, що Россія и Японъ могли бы выслати по 100.000 людей до Хінъ. Державный секретарь въ Вашингтонѣ выславъ американьскимъ амбасадорамъ и посламъ въ Европѣ и Японѣ телеграфічну заяву для предложеня ся правительствамъ. Заява обѣймає слѣдуючій точки: Правительство сполученыхъ державъ не узнає военного стану въ Хінахъ; правительство выслало вѣйско и кораблѣ не для веденя вѣйны зъ Хінами, але абы хоронити американьскихъ горожанъ и ихъ интересѣвъ, привернути ладъ и вѣдтакъ уступити въ Хінъ.

Переглядъ часописей.

[*Czas, Nowa Reforma и Gazeta Narodowa о рускихъ справахъ.*]

Краковскій Czas конкує собѣ зъ рускои прасы, що розписала ся о екзистенціи самостійнои рускои державы вѣдъ Карпатѣвъ по Кавказъ, видко, каже, що нестає ѣй поважного матеріялу для розправъ політичныхъ. Згадавши о брошурахъ „Ukraina Irredenta“ и „Самостійна Україна“, наводить уступы зъ полеміки п. Романа Стефановича въ „Дѣлѣ“ и въ „Буковинѣ“, а вкінци зъ „не дуже гречної вѣхправы мрѣямъ о самостійній Украинѣ-Руси“ въ „Галичанинѣ“. Аргументацію въ оборонѣ „тои утопіи“ называє Czas баламутною, мрачною и неозначеною; оборонцѣ ся „суггестіонують рускому народови політичній аспірації, котрыхъ нѣколи не мали анѣ вонъ самъ анѣ найвызначнѣйшій его представитель“. Однакожь при всѣй зручности автора статей Z Rusi въ Czas'ѣ вкінци таки выдавать шило зъ мѣшка. Отъ що каже п. *А.*: „Кулѣшъ въ своѣй „Крашанцѣ“ жалувавъ надъ збраваемъ козаками політичнои єдности зъ Польщею, що несла рускому народови захѣдну цивілізацію. Прихильникамъ рускои вѣдрубности належать въ нашои стороны таки не бажане Ібсена. Тому то въ „Норѣ“ бажає вонъ, щобы женка була перше усього человѣкомъ, а потому женкою и матерею.

Бути самымъ собою — то бажане таке справедливе, такъ давно заапробоване въ вѣдносинахъ до мущинъ, — выкликало бурю закидѣвъ въ застосованю до женки.

Бѣльша часть інтерпретаторѣвъ „Норы“ зауважали, що Ібсенъ иде за далеко, бо женка коли бы хотѣла заховати, а властиво выробити свою індивідуальность, мусить упередъ розбити вѣками освячену форму супружя.

Нору пѣзнаємо яко матѣрь трохъ дѣтей въ домѣ свого мужа. Весела, розмовна, щиро любить свои дѣти, обожає мужа. Мати вѣдумерла ся въ дитинствѣ, батько бувъ человѣкъ дуже милый въ обходженю, повный товарискихъ приметъ, жите браръ легко, може за легко; натомѣсть мужъ Норы Робертъ Гельмеръ, адвокатъ, котрый за кѣлька днѣвъ має зістати директоромъ банку, представляєсь намъ яко человѣкъ доповненои досконалости. Молодый, чесный, правый, працьовитый, залюбленый у своѣй жѣнцѣ, а добрымъ мужомъ и батькомъ. Шанованый для свого чистого характеру, уникає всего, що бы могло кинути на той характеръ найменшу тѣнь, найменше пѣдозрѣне, що будьто бы вонъ у своѣмъ поступованю поводивъ ся инчими взглядами крѣмъ слушности и справедливости. Истерить фалшу, боить ся довгѣвъ, добивъ ся становиска власною працею.

До пѣбочныхъ особъ належить Кристина, приятелька Норы, нещасливого супружа вдова, що була выйшла замужъ зъ посвященя для родины, абы могла удержати хору матѣръ и забезпечити молодшихъ братѣвъ.

Гінтнеръ, человѣкъ дуже пѣдозрѣлои вартости, крутить ся передъ судомъ, тратить посаду и ледви выжити може зъ маленькои пенсійки при банку, котрого Гельмеръ має зістати директоромъ.

Третою постатею є д-ръ Ранкъ, домовый приятель Гельмера; якъ такожь стара слугамамка Норы, Маріянна.

Въ пятѣмъ роцѣ по слюбѣ Норы зъ Гельмеромъ, Гельмеръ тяжко заслабъ; лѣкарѣ казали выѣхати на полудне. Молодый адвокатъ не мавъ ще тогды на те вѣдповѣдныхъ средствъ щобы лѣчитись. Тодѣ Нора, абы его ратувати, бере ся на способы; за помочею Гінтнера зичить грошѣ и фалшує пѣдпись батька. Знаючи, якъ мужъ противный усѣмъ довгамъ, затаила передъ нимъ свѣй поступокъ и казала, що грошѣ давъ ѣй самъ батько. Тайна стала ся еще поважнѣйшою, коли батько ненадѣйно заразъ по тѣмъ фактѣ заслабъ и умеръ.

Нора о сколько може, старавсь сплачувати процента зъ затягненого довгу, не знаючи правныхъ приписѣвъ, все такій непокоить ся своимъ поступкомъ, що висить надъ нею мечомъ Демоклеса. Вѣрить однакъ цѣлою силою своѣй душѣ, що станесь якесь чудо, щось надзвычайного, и выведе ся зъ того прикрого положеня.

Гельмеръ зістанши директоромъ банку, старавсь усунути Гінтнера зъ посады при тѣмъ банку за-для пѣдлои натуры того человѣка, котрои не може знести, якъ такожь поуфалости, зъ якою той человѣкъ до него вѣдносить ся на пѣдставѣ давного знакомства.

Случай зарядивъ, що по части уже забута приятелька Норы Кристина якъ разъ въ той часъ появлялась шукаючи для себе удержаня. Приятельки укладають ся зажа-

---

(1)

Про „Нору“ Ібзена.

Наталіи Кобринскои.

Нѣ оденъ авторъ не будивъ и не будить такихъ суперечныхъ судѣвъ, якъ Ібзенъ. Має вѣнъ слѣпыхъ приклонниковъ, якъ завзятыхъ ворогѣвъ, выступаючихъ сильно противъ него.

Помнувши те все, слава Ібзена не малѣє, хотяй послѣдными часами такъ много по-пѣдъ небеса выношеній таланты значно померкли и заблѣдли. Найлѣпшимъ доказомъ того найновѣйшій твѣръ великого творця: „Якъ воскреснемо изъ мертвыхъ“. Нема здає ся нѣ одного теперѣшнои часописи, котра бы не подала своимъ читачамъ, хотяй бы короткій замѣстъ того твору, — котрый еще бѣльше якъ инчій творы Ібзена выкликує найсуперечнѣйші думки. Епільогъ, тестаментъ, загадка, чуємо майже на кождѣмъ кроцѣ, читаємо рецензіи бѣльше менче даровитыхъ критиковъ.

Але надармо напружають ся найдѣльнѣйші умы, до теперь нѣхто безъ застережень не поповнивъ твору знаменитого писателя. Бѣльша однакъ часть годить ся на те, що тамъ представляють ся вѣдносины штуки до житя. Ідеальна пѣдпись артисты погорджує розкошами житя, его душу абсорбують стремлѣня высшихъ бажань, а коли спостереже ся, що за далеко вѣдбѣгъ вѣдъ засилюючого его силы жерела, то вже за пѣзно, то „Епільогъ тестаменту“ великого творця пера.

Бѣльше еще якъ згаданый твѣръ будила заинтересованє въ своѣмъ часѣ „Нора“ або „Огнище лялькъ“ (куколъ). Розборови того драмату посвящено тѣлько часу и письма, що истнує майже цѣла література.

Але коли передъ найновѣйшимъ твором Ібзена покѣрно схиляють чола и шепчуть „загадка“, — Нора пѣсля однихъ то зеніть славы Ібзена, для другихъ є поводомъ до фалшивыхъ інтерпретацій и глуму.

Середъ глумѣвъ вѣдзначають ся талановитою іронією делкій творы Strindberg'a вымѣрений противъ Норы. Цѣлою силою свого таланту вѣнъ садить ся на те, щобы осмѣшити Нору, що пѣсля него безъ поводу а радше зъ смѣшныхъ поводѣвъ опуская мужа и дѣти. Дивно проте, що въ найновѣйшихъ своихъ творахъ самъ Strindberg якъ же часто робить те саме, т. є. опуская женку и дѣти безъ реальныхъ очевидныхъ причинъ и поводѣвъ.

Ібзенъ вѣдъ лѣтъ двацять у своихъ письмахъ, порушає усѣ проблемы житя теперѣшнои суспѣльности. Право унаслѣджена получене въ великій мѣрѣ зъ правомъ вѣдвѣчальности, становиско, яке женка займати повинна въ родинѣ и въ суспѣльности, вѣдносины мѣжь родичами и дѣтьми, конечность згѣдного поступованя зъ правдою, порушає ся мимоходомъ въ кождій майже штуцѣ.

Въ глубинѣ тыхъ всѣхъ проблемѣвъ выриває одна головна думка: якъ боротьба що раз бѣльше выбиваючои ся індивідуальности въ принятымъ порядкомъ суспѣльного ладу, котрый ся пригноблює и ломить.

Вѣдносины, въ котрыхъ права одиницѣ суть найбѣльше пригноблений, суть вѣдносины супружеского жита; для того то питанє, якъ бачимо выступає у Ібзена на першій планъ, яку бачимо въ „Гедѣ Габлеръ“, „Женцѣ моря“, „Дикѣй качцѣ“ и въ „Норѣ“.

Бути собою и лишь собою — то ідентично бажане Ібзена. Тому то въ „Норѣ“ бажає вонъ, щобы женка була перше усього человѣкомъ, а потому женкою и матерею.

Бути самымъ собою — то бажане таке справедливе, такъ давно заапробоване въ вѣдносинахъ до мущинъ, — выкликало бурю закидѣвъ въ застосованю до женки.

Бѣльша часть інтерпретаторѣвъ „Норы“ зауважали, що Ібзенъ иде за далеко, бо женка коли бы хотѣла заховати, а властиво выробити свою індивідуальность, мусить упередъ розбити вѣками освячену форму супружя.

Нору пѣзнаємо яко матѣрь трохъ дѣтей въ домѣ свого мужа. Весела, розмовна, щиро любить свои дѣти, обожає мужа. Мати вѣдумерла ся въ дитинствѣ, батько бувъ человѣкъ дуже милый въ обходженю, повный товарискихъ приметъ, жите браръ легко, може за легко; натомѣсть мужъ Норы Робертъ Гельмеръ, адвокатъ, котрый за кѣлька днѣвъ має зістати директоромъ банку, представляєсь намъ яко человѣкъ доповненои досконалости. Молодый, чесный, правый, працьовитый, залюбленый у своѣй жѣнцѣ, а добрымъ мужомъ и батькомъ. Шанованый для свого чистого характеру, уникає всего, що бы могло кинути на той характеръ найменшу тѣнь, найменше пѣдозрѣне, що будьто бы вонъ у своѣмъ поступованю поводивъ ся инчими взглядами крѣмъ слушности и справедливости. Истерить фалшу, боить ся довгѣвъ, добивъ ся становиска власною працею.

До пѣбочныхъ особъ належить Кристина, приятелька Норы, нещасливого супружа вдова, що була выйшла замужъ зъ посвященя для родины, абы могла удержати хору матѣръ и забезпечити молодшихъ братѣвъ.

Гінтнеръ, человѣкъ дуже пѣдозрѣлои вартости, крутить ся передъ судомъ, тратить посаду и ледви выжити може зъ маленькои пенсійки при банку, котрого Гельмеръ має зістати директоромъ.

Третою постатею є д-ръ Ранкъ, домовый приятель Гельмера; якъ такожь стара слугамамка Норы, Маріянна.

Въ пятѣмъ роцѣ по слюбѣ Норы зъ Гельмеромъ, Гельмеръ тяжко заслабъ; лѣкарѣ казали выѣхати на полудне. Молодый адвокатъ не мавъ ще тогды на те вѣдповѣдныхъ средствъ щобы лѣчитись. Тодѣ Нора, абы его ратувати, бере ся на способы; за помочею Гінтнера зичить грошѣ и фалшує пѣдпись батька. Знаючи, якъ мужъ противный усѣмъ довгамъ, затаила передъ нимъ свѣй поступокъ и казала, що грошѣ давъ ѣй самъ батько. Тайна стала ся еще поважнѣйшою, коли батько ненадѣйно заразъ по тѣмъ фактѣ заслабъ и умеръ.

Нора о сколько може, старавсь сплачувати процента зъ затягненого довгу, не знаючи правныхъ приписѣвъ, все такій непокоить ся своимъ поступкомъ, що висить надъ нею мечомъ Демоклеса. Вѣрить однакъ цѣлою силою своѣй душѣ, що станесь якесь чудо, щось надзвычайного, и выведе ся зъ того прикрого положеня.

Гельмеръ зістанши директоромъ банку, старавсь усунути Гінтнера зъ посады при тѣмъ банку за-для пѣдлои натуры того человѣка, котрои не може знести, якъ такожь поуфалости, зъ якою той человѣкъ до него вѣдносить ся на пѣдставѣ давного знакомства.

Случай зарядивъ, що по части уже забута приятелька Норы Кристина якъ разъ въ той часъ появлялась шукаючи для себе удержаня. Приятельки укладають ся зажа-

Реставрація Шільзеньска

ВЪ ГОТЕЛИ ФРАНЦУСКОМЪ у Львовѣ

поручає: Снѣдани по варшавски а 50 кр. Covert складаюче ся зъ 4 стравъ, горѣвка кулябякъ и кулябяка, що четверга и недѣлѣ фляки по варшавски и кулябякъ литовскій, обѣды зъ 7 потравъ по ар. 1·10. Covert пѣсля карты. По театрѣ Covert зъ 3 потравъ а 70 кр. Въ пятницю рыба по жидовски. Вина добрій.

Зъ поважанемъ **Иванъ Францъ Новаковскій.**

ности вѣдъ взглядомъ економічнымъ и народнымъ“ и о „суперечности“ въ ихъ жаданю рѣвночасно подѣлу Галичины, де въ декотрыхъ всходныхъ повѣтахъ є до 40% Поляковъ, и автономіи народностій. Вѣнци каже, що Русины всежь таки дивлять ся досыть скептично на свою роботу, и наводить уступъ зо статьѣ „До дѣла“ (ч. 125 „Дѣла“), де сказано, що мы що до політичного освѣдомлена и руху середъ селянъства остали ся по-задѣ за Мазурами. Зробивши комплементъ авторови сей статьѣ, що вонъ є widocznie człowiekiem o niepospolitym umyśle i bystrym obserwatorem społecznym, Nowa Reforma пытае: dlaczego się tak dzieje? и такъ вѣдповѣдае: „У насъ, Поляковъ, робота лѣпше йде, бо у насъ менше „запознаныхъ“ доморослыхъ, геніевъ суспольныхъ“, выгадуючихъ все новій програмы; у насъ нема такого человѣка, щобы квестіонувавъ будучность нашого народу, якъ невѣдомый авторъ въ „Буковинѣ“, або навѣть его истнованя, якъ робить систематично „Галичанинъ“, признаючій только „общерусскій народъ“ и „общерусскій языкъ“; у насъ загальне обурене упорало бы ся въ одній хвили зъ такими учителями гімназіяльными и такими матурістами, якъ тѣ матуристы въ Самборѣ, що не складали испиту зъ руского языка, а тамошный учитель руского языка и катехитъ вилывомъ своимъ доводять до того, що руска молодѣжь встыдае ся своєи народности и своєи мовы, — однакъ рускій загалъ приймивъ сей фактъ досыть холодно!... Тутъ мае рацію Nowa Reforma: у Поляковъ анѣ у жадного иншого культурного народу нема нѣчого такого, у нихъ водить ся инакше.

Gazeta Narodowa въ передовѣй статьѣ зъ 29. червня пише, що „въ рускихъ кругахъ дѣють ся цѣкавѣ рѣчи, заслугуючѣ зъ кождого взгляду, щобъ знали о нихъ тѣ, котрымъ публичнѣ справы не суть байдужнѣ.“ Тѣ двѣ цѣкавѣ рѣчи суть: одна выступленє москвофілювъ противъ руского языка, взглядно противъ зоветики, въ жидачѣвскій радѣ повѣтовій, а друга полеміка межи украиньско рускою богословскою молодежію и „Галичанином“ въ справѣ 25-ои рочницѣ знесеня уніи въ Холмщинѣ. Що до першои рѣчи каже Gazeta Nar., що вѣдозва селянъ зъ Надѣтычь скрѣпить радикальну агітацію межи народомъ противъ „попювъ“: се стверджуе „дѣйстно плачливый тонъ обороны о. Сенника“, послугуючого ся головно тымъ аргументомъ, що въ жидачѣвскій радѣ не було формальныхъ и публичныхъ ухвалъ о рускомъ языцѣ. Що до другои рѣчи Gazeta Nar. вказуе на те, що молодѣжь противъ напастій „Галичанина“ боронить ся w artykule dość wodnistym безъименно [але-жь на протестѣ тои молодежи було 135 подписовъ] та що вѣдираза ся dość łagodna i pokorna [хотя дальше приведенѣ суть слова, що она буде мусѣла передъ-всѣмъ забрати ся до очищена рускои нивы зъ москвофільского хабаня].

На початку своєи статьѣ Gazeta Nar. говорить о трехъ „принціпіяльно рѣжничихъ ся“ сторонництвахъ рускихъ и такъ ихъ характеризуе: „Старѣ“ або „тверди“ (москвофілы) заперечуютъ національну вѣдрубность Русинювъ и розумѣютъ Русь лише яко складову часть россійского народу, они тримаютъ ся православія и суть ворогами католицизму а унію заховуютъ только позбрно, для хлѣба. Радикалы держать ся політично національнои вѣдрубности Руси вѣдъ Россіи и Польщѣ, въ суспольныхъ справахъ исповѣдуютъ засады, котрѣ суть мѣшанинои новочасного соціялізму зъ окликами давного козацтва и гайдамаччины, въ справахъ вѣры они байдужнѣ а „попювъ“ представляютъ яко вызискувачювъ люду. Трета партія, сторонники „Дѣла“, органу рускихъ священикювъ, узнае въ теоріи вѣдрубность и самостійность рускои народности, але обмежуе свои дѣланє на саму Галичину; щобы не дразнити москвофілювъ, уживае етимольогіи и языковои мѣшанины, трохи менше подобнои до московщины вѣдъ языка москвофілювъ; справу вѣры она трактуе яко средство політики партійнои. Та хотя, такъ кѣнчить Narodówka свою статью, въ рускихъ часописяхъ все ведуть ся партійнѣ борбы, однакъ до нихъ не треба правлзувати надто великого значѣня: въ рѣшаючій хвили, н. пр. при выборахъ, всѣ тѣ партіи стануть вѣдъ одною командою. — Можемо погратулювати органови п. намѣстника зи докладного знана чи вѣрного представленя рускихъ вѣдносинъ и сторонництвъ, а спеціяльно сторонництва народного.

Зъ полудневои Африки.

Вѣйна въ полудневѣй Африцѣ перейшла въ хронічный станъ, котрого кѣнець не дасть ся предвидѣти. Театръ вѣйны розпавъ ся теперь на двѣ части. Въ пѣвнѣчній Оранія, на просторони обнятѣй зъ одного боку пасмомъ Дракенбювъ, зъ другого зелѣзничою лінією Бюмфонтенъ-Кронштадъ, оперуе Девет зъ 5 до 6 тысячнымъ вѣддѣломъ. Єму вже кѣлька разювъ повело ся побити бѣльшій англійскій вѣддѣлы, а окрѣмъ того безпастанно загрожуе вхъ комунікаційнѣ лінія. Ся обставина для Англійцювъ дуже небезпечна, бо выжывленє армія Робертса въ Трансвалю стрѣчае ся зъ дуже великими перепонами, такъ що вѣдъ часу занятя Преторія генераліссімусъ англійскихъ вѣйскъ не посунувъ свого корпусу анѣ о крокъ напередъ. Всѣ заходы англійскихъ комендантювъ змѣряютъ до того, абы Девета окружити и вѣдтяти вѣдъ Боты, котрый оперуе въ Трансвалю. Часть сего плану вже выконана. Англійцѣ заняли именно лінію Чарлєстовнъ-Йоганесбургъ, що веде зъ Наталю до Преторія, бо генералъ Клері злучивъ ся вже зъ попереднымы сторожами корпусу Булера. Такъ отже коштомъ 15.000 людей Булерови повело ся по шести мѣсяцяхъ перейти трансвальску границю найблизшою дорогою вѣдъ моря. Абы однакъ Девета окружити, Англійцѣ мусять занятн Гайдельберґъ, Гайльбронъ, Франкфортъ и Вреде на просторѣ 200 кільометрювъ, до чого потрѣбна велика сила вѣйска.

Пять англійскихъ колюмнъ посуває ся зъ усѣхъ сторонъ концентраційнымъ рухомъ въ сторону головныхъ квартиръ Девета мѣжь Сенекалемъ, Ліндлейомъ и Гарісмітомъ. Вѣсти про тѣ операція суть дуже скупѣ и походять выключно зъ англійскихъ жерелъ, бо вѣдъ часу занятя Преторія, комунікація зъ Лоренцо-Маркізомъ знаходить ся въ рукахъ Англійцювъ. Деветъ не може вже зносити ся зъ трансвальскими вѣддѣлами. Англійскій донесеня мусимо приймати дуже осторожно, бо они редагованѣ дуже осторожно и промовчуютъ немилу Англійцамъ правду.

Въ Трансвали Робертсъ пришпиленый до мѣсця въ Преторія, а передній сторожѣ Кріґера и Боты стоять о кількайнайцять кільометрювъ вѣдъ того мѣста. Майже кождого дня приходить до дрібныхъ битвъ, котрѣ ситуаціи не змѣняютъ, але змушуютъ Англійцювъ безпастанно пильнувати ся. Буры мають дуже доброго союзника въ кліматѣ, котрый страшно десяткуе англійскій рады. Въ полудново африканьскихъ шпиталяхъ лежить 20.000 недужихъ вояковъ зъ котрыхъ кождого дня кількасотъ умирае. При тѣмъ станѣ рѣчи не дивно, що Робертсъ не хоче вѣдступити анѣ одного полку на хиньску експедицію.

Поклик.

Товариші матуристи!

Послідній рік, що Ви провели його на шкільній лавці, зближаєть ся до кінца. Зближаєть ся отся сьвяточна і урочиста для кождого гімназиста хвиля, що в ній кажете раз на все шкільну лавку і зробите перший крок в сьвіт, перший раз самі будете рішати, кудою Вам йти в житю. Та з тою хвилею, як отворить ся перед Вами цілий сьвіт, як перед кождим розстелять ся ріжні дороги і як рішити ся, кудою йти буде доволі трудно, тоді мимоволі кождий, що стане на сьому розпутті зачне глядати за вказівкою, яку дорогу вибрати найбезпечнѣйше. І в тій хвилі, як Ви ще шукаєте дороги, що має Вас вести в горожанське житє, що нею вийшли-б Ви в суспільність як суспільна класа, звертаємо ся до Вас ми, ваші старші товариші, що самі недавно ще були на тому самому розпутті, і кличемо Вас до свойого гурту.

Кличемо Вас в імя не чого іншого, як в імя наших загальних інтересів і в імя обовязків, що їх вкладкне на Вас назва дозрілого чоловіка, назва горожанина-академіка.

З хвилею, як Вам прийдеть ся вступити в притвор університета, обовязок служити своєму народови і працювати для нього, що тяжить на кождій сьвідомій одиниці, стає більший, одвічальність за несповненє його більше строга, як в часі науки гімназіяльної; хто часу університетських студій не використає на як найліпше підготовленє до служби своєму народови, той вийде по скінченю університета в житє неспосібний до жадньої публичньої праці, вийде в житє хиба лиш на се, „щоби гнилою колодою валятись по сьвітї“, щоби „спати на волї“! Він не віддячить народови за се, що той свій кріваний заробок віддавав на удержанє шкіл для нього, не сплатить свойого довгу народова!

І тепер — як Ви кидаєте шкільну лавку, а не ставте ще складовою частиною цілої суспільної машини, як Ваші вірлині крила, незвихнуті ще житейськими бурями широко простирають ся до лету в сьвітляну країну ідеалів, як житє ясніє перед Вами ще всіми красками веселки, а апатия суспільности не притупила ще у Вас вразливости на суспільні кривди — тепер найважнїйша хвиля в Вашому житю.

В тій то хвилі повинні Ви оглянути ся за гуртом, до якого Вам пристати, за товаришами, що могли-б Вам помочи знайти дорогу до праці і горячо повитати серед себе кожду одиницю, що зближаєть ся до них з почутем своїх обовязків зглядом народу, з охотою працювати для ідеалів. Тут як-раз ми почуваємо ся в обовязку подати Вам нашу дружню руку і кликати Вас до нашого гурту до спільної праці.

Могло-б здавати ся, що відклик наш ще передвчасний, бо час впису на університеті ще далекий, та як-раз се спонукуе нас відкликнути ся до Вас, як до наших молодших товаришів. В часї ферій не одному прийдеть ся призадумати ся над собою і взяти під розвагу питанє, якою дорогою йти йому в житє? І не один матурист навіть і при найліпшій охотї працювати для свойого народу впаде неразъ в табор запроданих ренегатів, не один оскверинть свої руки Юдиним грошем за зраду народу, або стане осторонь від праці і від своїх товаришів лиш тому, що ніхто не відізвав ся до нього щирим словом, як він не знав, кудою йти, ніхто не вказав йому дороги, як він був на розпутті.

Сповняючи свій обовязок кличе Вас всіх, товариші матуристи, „Академічна Громада“ у Львові в свої члени.

Побіч товариства техніків „Основа“ є товариство „Академічна Громада“ одиноким товариством української академічної молодіжи. Щирий товариський привіт, що стрінє Вас тут серед сотки старших товаришів, охота до праці, живий інтерес до всіх некучих справ, дружня вимина думок, отсе все витворює між членами дружні взаємини основані на праці для спільних ідеалів, що ясним промінем споминів сьвітити муть через ціле житє. Спільною працею всіх товаришів вибило ся товариство „Академічна Громада“ на перше місце між українськими академічними товариствами, заняло поважне місце між всіми другими товариствами і стало огнищем духового житя і праці для молодіжи.

До того ще стараєть ся „Академічна Громада“ прийти всім членам з як найбільшою помочию. Бібліотека товариства доходить до числа 3000 томів, велике число дневників і журналів, значний запомоговий фонд, що удїлює товаришам позичок, безплатна поміч лікарська, комісія інформаційна, що стараєть ся облегчити глядане за занятем, отсе уленшеня, що з них має право користати кождий член.

Відкликуємо ся проте до всіх товаришів матуристів: Вписуйте ся в члени „Академічної Громади!“

Хто би бажав яких інформацій, чи то що-до студій на університеті, чи то що-до житя і удержаня у Львові, зволить відноситн ся до комісії інформаційної „Академічної Громади“ у Львові ул. Академічна ч. 8.

З товариства „Академічна Громада“ у Львові, в маю 1900.

За Видїл:

Евген Косевич голова. *Богдан Гузар* секретар.

НОВИНКИ.

— **Русины! Памятайте на Руску Бурсу ремѣсничо-промыслову у Львовѣ.**

— **Вѣсти зъ товариства „Просвѣта“.** Въ мѣсяци червни внесено подання до намѣстництва о заснованє новыхъ читалень „Просвѣты“ въ отсихъ 6 громадахъ: 1) Въ повѣтѣ Цѣшанювъ: Люблинець-новый; 2) пов. Львовъ: Зашковъ; 3) пов. Мостиска: Арламовска-Воля; 4) пов. Подгайцѣ: Семиковцѣ; 5) пов. Жидачѣвъ: Лютинка, Мельничь. Вѣдъ нового року повстало новыхъ читалень „Просвѣты“ (заложеныхъ або закладаючихъ ся а до намѣстництва заголошеныхъ) 62. Всѣхъ читалень „Просвѣты“ є теперь 880. Найбѣльше читалень „Просвѣты“ (по-надъ 30) є въ повѣтахъ: Перемышль 45, Рогатинъ 40, Стрый 38, Борщѣвъ 36, Золочѣвъ 34, Львовъ и Тернополь по 31. Найменше читалень „Просвѣты“ (по-низше 10) є въ повѣтахъ: Лѣско и Сяноцъ по 3, Добромиль 5, Цѣшанювъ 6, Самборъ 7, Снятинъ, Косювъ и Турка по 8.

Новыхъ членовъ вступило до „Просвѣты“ въ мѣсяци червни 72, а вѣдъ нового року 882. Въ тѣмъ самѣмъ часѣ року 1899-ого вступило новыхъ членювъ 567, року 1898-ого 841, року 1897-ого (за баденѣвскихъ выборовъ) 962, року 1896-ого 493. Всѣхъ членювъ вступило до „Просвѣты“ вѣдъ ея завязаня по конецъ червня с. р. 12.928.

За мѣсяць червень выйшла книжочка п. з. „Ярема, оповѣданє зъ запорожского житя“ (гл. въ рубрицѣ Наука, штука, література).

— **Руска бурса въ Станиславовѣ.** Філія руского товариства педагогічного въ Станиславовѣ вѣдняла ся важкои задачѣ заложити бурсу для убогои молодѣжи школьнои. Маючи запевнену помочь зѣ стороны Преосв. Еп. Андр. гр. Шептицкого та придбавши трохи гроша, хоче наше товариство отворити сю бурсу вже зъ днемъ 1 вересня с. р. Однакъ въ сѣмъ важнѣмъ дѣлѣ потребуе оно порады и помочи громады, тому вѣдписаный выдѣлъ запрошуе всѣхъ, що интересують ся сею справою, на нараду, котра вѣдбуде ся въ пятницю дня 13 липня н. ст. о год. 7 вечеромъ въ комнатахъ рускои Бесѣды (ул. Собѣского ч. 18). Предметомъ нарады буде остаточне полагодженє справъ бурсы. — За выдѣлъ філіи руск. товариства педагогічного въ Станиславовѣ Ник. Морозъ, голова. Ник. Ластовецкій, секретарь.

— **Концертъ Євгена Гушалевича,** першого тенора праскои оперы, при ласкавѣй співучасти пянѣстки п-ны Ольги Лопушаньскои, ученицѣ вѣденьскои консерваторіи, вѣдбуде ся въ Станиславовѣ уже въ слѣдуючій понедѣлокъ, дня 9-го липня с. р. въ сали театральнѣй. Дохѣдъ зъ концерту призначуе великодушно п. Гушалевичь на рѣчь новои бурсы руского товариства педагогічного вѣдъ протекторатомъ его преосв. епископа Шептицкого. — Широка слава нашого земляка, пригарна и высоко артистична програма, якъ не менше и цѣль, на яку вонъ співае, нехай будуть понукою такъ для мѣсцевыхъ якъ и замѣсцевыхъ явити ся якъ найчисленнѣйше на концертѣ. Початокъ точно о год. 8 вечеромъ. Цѣны мѣсць звычайнѣ. Білетювъ достанесь напередъ въ Народнѣй Торговли, а вечеремъ при касѣ.

— **Концертъ въ Тернополи** вѣдбуде ся въ пятницю дня 13 н. ст. с. м. въ сали „Сокола“ о год. 8 вечеромъ зъ отсею програмою: 1) Бортнянъскій „Боже пѣснь нову воспою Тобѣ“. Мѣш. хоръ. 2) Фортепянъ Chopin Op. 45. 3) Матюкъ „Низомъ сонце“ муж. хоръ. 4) Лисенко „Ой чого-жь ты почорнѣло“ сольо бар. 5) * * * „Слезы“ мѣш. хоръ. 6) a) Suppe Andante зъ увертуры Dichter und Bauer. b) Moszkowski „Scharwenka Bolers“ сольо скрипкове въ супров. фортеп. 7) Лисенко „Народнѣ пѣсни“ мѣш. хоръ. Точки концерту добѣрнѣ, хоры знаменито обсадженѣ и вышколенѣ, тожь сподѣвати ся можна, що такъ мѣсцевѣ якъ и замѣсцевѣ патріоты всѣ являть ся на концертѣ якъ одень мужъ, тымъ бѣльше, що чистый дохѣдъ зъ сего концерту при-

---

дати вѣдъ Гельмера, щобы давъ ѣй яку посадУ при банку. Се було на руку Гельмерови; вонъ дае ѣй посаду Гінтнера, а той зѣ злости выявляе передъ нимъ тайну Норы.

Ситуація зачинае бути грѣзною, котру однакъ залагоджуе Кристина.

Вона вѣддае руку Гінтнерови, въ наслѣдокъ чого Гінтнеръ вѣдступае вѣдъ своихъ претенсій до Норы и вѣдсылае Гельмерови вексель зъ фалшованымъ пѣдписомъ его жѣнки.

Гельмеръ дѣзнавшись про поступокъ Норы, выбухнувъ неповздержанымъ гнѣвомъ на жѣнку за те, що смѣла наражати его честь и добре имя. А коли вона доказуе, що зробила те зъ любови для него, и що те саме повинно бути достаточнымъ поводомъ, вонъ каже: „що нѣхто для тои, що любить, не посвящае своєи честя“.

„Вчинило то мілїоны жѣнокъ“ — вѣдповѣдае Нора зъ докоромъ.

Зъ змѣною ситуації змѣняе ся успособленє Гельмера для жѣнки. Коли небезпеченьство минуло, пѣдписъ знищеный, Гельмеръ тѣшить ся, що уратованый, и змѣняе тонъ взглядомъ Норы. Але Норѣ той моментъ его гнѣву, якъ выраженє: „що нѣхто для тои, що любить, не посвящае своєи честя“, вѣдкрывае цѣлу силу его низкого егоізму. Сама готова на все для любови, не може зрозумѣти, що въ душѣ ея мужа власна честь найбѣльше забирае мѣсця. Тому те, хоть вонъ пѣзнѣйше прирѣкае ѣй все забути, Нора освѣдчае, що перестала его любити, не зважае на его просьбы, опускае его дѣмъ, абы середъ чужихъ — якъ каже — довѣдати и стати сама собою.

„Передусѣмъ не забувай, щось жѣнкою и матерею“ — пригадуе Гельмеръ. „Вже такъ не гадаю“ — вѣдповѣдае Нора, а „противно думаю, що и передусѣмъ така сама, якъ ты, або принаймнѣй хочу нимъ бути“.

Розрываючи отже дотеперѣшній узлы, котрѣ ихъ вязали, опускае мужа, дѣмъ, дѣти и вѣдходить.

— И чимъ же є властиво Нора? — пытае критика.

Типомъ не є, бо такою, якою ея авторъ представляе, типомъ бути не може, а скорше видить ся бути якоюсь патольогічною появою, якъ правиломъ психольогічною креацією такожь не є, бо свѣдчить противъ тому зовсѣмъ не психольогічне змотивованє найважнѣйшихъ моментювъ ѣй житя. Бо дѣйсно чи можливе, щобы жѣнка и мати по поводу непорозумѣня въ мужемъ такъ скоро безъ жалю могла опустити дѣмъ и дѣти? щобы врештѣ така жѣнка якъ Нора, що мало що стояла высше интелектуальнымъ розвиткомъ вѣдъ своихъ нелѣтнымъ дѣтей, могла наразъ здобутись на чинъ такъ героічный? Чи можливе, абы катастрофа, зъ фалшивымъ пѣдписомъ остаточно щасливо закѣнчена, могла ея довести до переконѣчня, що мусить стати ся иначою, що мусить переробити ся? перетворити ся?

Безперечно є то зовсѣмъ незмотивована впадаюча въ очи довѣльнѣсть, але такихъ довѣльностей маемо еще бѣльше въ свѣтовои славы драматѣ.

Крѣмъ интриги, котра видаеть ся бути неприродною и такъ натягненою, що читачеви мимохѣть насуває ся пытанє: на що того всего, коли безъ такъ трагічныхъ наслѣдкювъ могло ся то все закѣнчити! Мудрый, проворный Гельмеръ якбы умисне примыкае очи на тайну жѣнки, абы не попсовати авторови драматы.

Такъ само критика, одна зъ тыхъ выгѣдныхъ креацій, котрѣ завсѣгда появляють ся въ саму пору, являть ся и тутъ якбы по припису.

(*Дальше буде.*)

значено на „Руску ремѣсничу Бурсу у Львовѣ“. — Цѣны мѣсць: перворядне крѣсло 1 зр., — другорядне 70 кр., — треторядне 50 кр., — вступъ на салю 40 кр. — Білетовъ дѣстати можна въ „Народній Торговли“, а передъ концентомъ при касѣ. Безпосередно по концертѣ оголосить ся точне справоздане. Комітетъ. Тернополь дня 5 липня 1900. **Як. Миколаевичъ**, учит. семинара.

— **Зъ старосамборского повѣта** пишуть намъ: Ц. к. староство въ Старомъ Самборѣ держить ся вѣдъ довшого часу дуже ворожо противъ освѣдомленя рускаго народа. Що все заказуе устроювати вѣча, се вже загально звѣсне. Такожь звѣстно всѣмъ, за-для кого сеся робота робить ся. Та п. Річчі зачинае докучати и читальнямъ „Просвѣты“, бо въ низше моданомъ своѣмъ рѣшеню волить подавати дословный текстъ всѣхъ промовъ и рефератовъ, що выголосить ся ихъ на загальныхъ зборахъ. Та впередъ годить ся навести §. 15. о товариствахъ, зъ 15/11 1867 ч. 134 В. д. з. „Про кождѣ зборы товариства треба донести черезъ Выдѣлъ товариства власти, означенѣй въ §. 12. найменше на 24 годинъ напередъ, зъ означенемъ мѣсця и часу, де тѣ зборы мають вѣдбути ся, а если мають вѣдбути ся публично, то и проте треба донести“. Только законъ. Теперь мае слово п. Річчі:

L. 7844

Stary Sambor 12/6 1900. Do Wydziału czytelni „Proświty“ w Grodowicach. Przyjmując do wiadomości doniesienie Wydziału z dnia 8/6 b. r. l. 3. o odbytem na dniu 12 b. m. walnem zgromadzeniu członków czytelni — wzywam Wydział by mi w przyszłości przedkładał dosłowny tekst wygłaszanych na ogólnem zgromadzeniu mów i referatów objętych porządkiem obrad i od tego czynię zawisłem udzielenia pozwolenia na odbywanie podobnych zgromadzeń, które ze względu na punkta programu wykraczają po za ramy zwykłych wyborczych i sprawozdawczych zebrań i zwoływanych w myśl statutów co roku przez ustępujący Wydział „czytelni“. Za ścisłe zastosowanie się do niniejszego rozporządzenia czynię przewodniczącego czytelni osobiście odpowiedzialnym. — C. k. Starosta *Ricci*. — Зъ высше наведеного §-у о товариствахъ цѣлкомъ не выходить, щобы голова читальнѣ мавъ обовязокъ пересилати ц. к. староству дословный текстъ промовъ и рефератовъ, законъ сего не вымагае. Се й з цѣлею товарища поучати членовъ промовами и вѣдчитами. Ц. к. староство въ Старомъ Самборѣ въ своѣмъ уровню повѣдае, що лишь тогды позволить на устроене загальныхъ зборовъ, коли предложить ся ему промовы и рефераты. Однакъ законъ о товариствахъ також не поручивъ политичной власти призволюнати на зборы; выдѣлъ мае ц. к. староство лишь повѣдомити про зборы, не просить о дозвѣлъ, щобы они вѣдбули ся. Головный Выдѣлъ „Просвѣты“ певно не завеле вѣдбае выступати противъ неправныхъ забаганокъ.

— **Арештованя въ Кіевѣ.** Доносять намъ, що въ Кіевѣ арештовано сына професора Володимира Антоновича. Причина арештованя незвѣстна.

— **Народный рускій театръ** дасть въ *Мостискахъ* лишь 9 выставъ, почавши вѣдъ 10 с. м. Репертуаръ такій: 10 с. м. „Клате серце“ образъ народный зо спѣвами и танцями Тобілевича; 12 с. м. „Бѣдне дѣвча“ оперета Куна; 14 с. м. „Вабы“ комедія Пшибыльского; 15 с. м. „Запорожець“ и „Вечерницѣ“ Артемовского-Нѣщиньского; 16 с. м. „Дзвоны зъ Корневѣлю“ оперетка Плянкета; 17 с. м. „Ямаръ“ оперета Целлера; 19 с. м. „Выхованець“ комедія Янчука; 21 с. м. „Торговля жемчугами“ а 22 с. м. „Баронъ Цыганьскій“.

— **Конкурсъ.** Міністерство вѣйны розписало конкурсъ на кѣлька мѣсць для практикантовъ авдіторіяту зъ рѣчнымъ адъютумъ 1200 кор. и систентаційнымъ додаткомъ 400 кор. До практики въ авдіторіятѣ можуть бути припущени окончени правники, що зложили правничій испыты, и належать до активного, або неактивного стану армій. Подана належить вносити до міністерства вѣйны въ служовой дорозѣ. Въ тыхъ поданяхъ треба також зазначити, чи петентъ старае ся о посаду практиканта авдіторіяту наѣть на случай, коли бы хвилево не можна ему було дати адъютумъ.

— **Стипендія.** Зъ початкомъ школьного року 1901 суть до роздачѣ по двѣ стипендіи на университетахъ у Вѣдни та Черновцяхъ, а одна у Львовѣ. Старати ся можуть ученики, котрыхъ поступъ въ наукахъ и убожество дае имъ услѣва до того. Сѣ стипендіи суть фондованѣ цѣсаремъ Фр. Іосифомъ и Елисаветою, выносять рѣчно по 600 коронъ въ золотѣ, а надае ихъ самъ цѣсарь. Подана треба заосмотрити: 1) метрикою хрещеня або метрикальнымъ вытягомъ; 2) достовѣрнымъ свѣдоцтвомъ убожества, зъ поданемъ звання родичѣвъ, ихъ доходовъ та маетковыхъ и родинныхъ вѣдносинъ, а на случай сиротства, свѣдоцтвомъ опѣкунчои власти про убожество петента; 3) свѣдоцтвомъ успѣху зрѣлости, а коли петентъ есть вже на университетѣ, то и свѣдоцтвомъ кольоквіяльнымъ, або державного испыту, зложеного въ другомъ вѣворощѣ 1900. Середъ рѣвныхъ условій первенство мають тѣ, котрѣ що лишь зачинають университетскій студій. Просьбу треба писати власноручно до цѣсаря, а въ нѣй выразно зазначити, чи петентъ не побирае вже якоись стипендіи або запомоги зъ публичныхъ касъ та подати, на якій факультетъ петентъ евентуально хоче вписати ся. Речинець вношеня поданъ кѣнчить ся въ днемъ 31 липня с. р. Адресувати належить: K. und k. General Direktion der A. h. Fonds, k. k. Hofburg Wien.

— **Зъ „Народнои Торговлѣ“.** Повѣдомляемо тыхъ Вп. Гостей нашихъ, котрѣ побрали за нашимъ посередництвомъ вино, що приймаемо порожній бочки зъ вина, а именно въ цѣнѣ: за около 30-літрову бочку по кор. 2·40, за около 50-літр. бочку по кор. 3·00, а за около 100-літр. бочку по кор. 3·60 franco стація Львовъ. Примѣчаемо заразомъ, що перевозове на зелѣзницѣ выносить дуже дешево, коли въ листѣ перевозовомъ вписе ся: „уживана бочка — retour“. — *Дирекція.*

— **Самоубійство.** Вчера коло 9 год рано застрѣливъ ся въ револьвера Тад. Мініхъ, архітектъ и професоръ держав. промысловои школы у Львовѣ, замешкалый при ул. Набеляка ч. 22 (Кастелѣвка). Причиною самоубійства було вѣроятно нервове роздразнене, выкликане докучливою недугою, що довго долягала самоубійникови. Вчера рано пробудивши ся, почавъ одягатись, але ледви надѣвъ одну шкарпитку, хопивъ револьверъ, приложивъ до устъ и однымъ выстрѣломъ покѣнчивъ жите. Куля выйшла крѣзь мозокъ на верхъ. Покѣйный полишивъ въ розпуцѣ жѣнку и троѣ дробныхъ дѣтій. Промыслова школа стратила въ небощику знаменитого и трудящого учителя. Трупа полишено въ мешканю.

— **Нова стація телеґрафічна.** Зъ днемъ 10 липня с. р. буде въ Рудѣ рожанецкой повѣту Чешановского при тамошномъ урядѣ почтовомъ отворена стація телеґрафічна зъ обмеженою службою денною.

— **До „Галичанина“** пишуть зъ Надвѣрнои: Дня 14 лютого 1900 одержавъ я черезъ громадскій урядъ въ Саджавцѣ слѣдуюче вѣзване: L. 2318/Gr. C. k. Starostwo wzywa ks. Juliana Krasickiego z Sadzawki, aby się dnia 16 lutego b. r. o godz. 10 przed południem w urzędzie tutejszym niezawodnie stawił i u podpisanego zgłosił pod rygorem grzywny 10 złr. Nadwórna dnia 5 lutego 1900. Kierownik Starostwa: Korytowski. Рѣвночасно я отримавъ зъ почты вѣзваня староства въ Надвѣрнѣй зъ дня 5 лютого 1900 р. ч. 2318, щобы вѣдворотною почтою предложити ex offo метрику вѣнчання Николы Кузмина, мого прих. жанна, котру я того таки дня почтою выславъ до надвѣрняньского староства. Дня 16 лютого я явивъ ся лично въ старостивѣ у п. „керовника“ Коритовского, котрый вѣдославъ мене до комісара староства п. Грабовского. Представившись, пытаю, въ якомъ дѣлѣ мене вѣзвано. „Ksiądz dałeś nielegalnie, bez pozwolenia starostwa, ślub Nykole Kuzmynowi, który się tylko raz do asenterunku stawił“. Коли я примѣтивъ, що тогдѣ, якъ я вѣнчавъ Николу Кузмина, а було се 1896 р., вонъ мавъ уже бѣльше 33 роковъ, а вѣйсковый законъ (Wehrgesetz) зъ 11 цвѣтня 1889 р. §. 50 каже: Die Vereheliehung vor dem Eintritte aus der dritten Alterklasse ist nicht gestattet, — значить священникъ не есть обовязаный коли женыхъ выступивъ вже зъ III асентеруновои класы, доходити, чи вонъ сповнивъ вѣйсковій приписы чи нѣ, и тогдѣ женихъ не потребуе нѣякого дозволу зо староства. „Ksiądz nie rozumiesz tego paragrafu“ вѣдповѣвъ панъ комісарь: „Jeśli się nie stawił trzy razy, to bez pozwolenia starostwa ślubu dawać nie wolno i za to jest kara w §. 50 wyznaczona“. — „То правда — заявивъ я — въ разѣ, коли бы священникъ вѣнчавъ такого, хто зъ III класы ще не выйшовъ“. „Tak wszędzie praktykuje się i ksiądz nie będziesz mię uczył“. Бачучи, що комісарь упрямо стоить при своѣй ошибочной гадцѣ, я замовчавъ, лишь замѣтивъ ще: „По що-жь мене старого 75-лѣтного було тутъ волѣчи въ таку недогодну пору та наражати на такій трудъ и непотрѣбній выдатки? Метрику вѣнчання староство мае въ рукахъ, то можна було и безъ мого личного явленя дальше урядувати“. „Ja mam z księdzem protokół spisać“ — вѣдповѣвъ комісарь. Списавши протоколъ, комісарь вставъ и заявивъ: „Nykoła Kuzmyn już siedzi w areszcie i jest zasadzony na 50 złr. kary, a ksiądz dostaniesz orzeczenie“. Въ комнатѣ бувъ лише я и комісарь та двѣ его великій собаки грѣли ся вѣдъ печею. Дня 7 марта 1900 року приходить вечеромъ до мене громадскій писарь въ асистенціи громадского поліцая и доручае менѣ тое заповѣджене „orzeczenie“ незапечатане, що дословно звучить такъ: Księdza Juliana Krasickiego uznaje się winnym przekroczenia ostatniego ustępu §. 50 ustawy wojskowej, popełnionego przez to, że udzielił ślubu Nykołajowi Kuzmyn z Sadzawki, który nie uczynił zadość obowiązkowi stawienia się do poboru wojskowego i skazuje się go za to po myśli §. 50. alinea 3 ustawy wojskowej na grzywnę w kwocie 300 złr. na fundusz ubogich gminy Sadzawka, zamienną w razie nieściągalności na karę 60-dniowego aresztu. Nadwórna dnia 19 lutego 1900. L. 3142. Wiel. księdza Julianowi Krasickiemu w Sadzawce do wiadomości z wolnością wniesienia rekursu do c. k. Namiestnictwa w przeciągu 14 dni za pośrednictwem tutejszego Starostwa, Kierownik c. k. Starowstwa: Grabowski — Сей судъ староства очевидно противзаконный! щобы урядникъ зъ окончеными правничими студіями, що ему повѣрено наѣть самостойну управу староства не могъ понати гадки закона, — се для мене загадочне! Непотрѣбне вѣзване мене до личной появы въ старостивѣ, доручене незапечатаного засуду черезъ громадскій урядъ, вымѣрене найвысшои кары — всьо того наводить мене на думку, що зла воля руководила п. „керовникомъ“, а тоже крайна злоба, щобы лише священику до живого допечи. И справдѣ допѣкъ до живого: вѣдрывъ мою повагу, обидивъ мене болюче на честя, пустивъ мене на осужденя цѣлои охресности, особливо прихожанъ, бо громадскій писарь розтрубѣвъ всюды той засудъ. Не суть же то свого рода тортуры и то дѣймаючій, котрѣ я въ 55 роцѣ мого душпастырства безъ найменшои провины терплю? Ще 19 марта я вибсъ черезъ надвѣрняньске староство рекурсъ противъ того засуду до намѣстництва и окремо жалобу рѣвно-жь до намѣстництва; але про вѣдповѣдь на одно и друге до сеи поры нѣ слыху, нѣ дыху! Побою ся, щобы они не пѣшли въ забутѣ, а тогдѣ староство въ Надвѣрнѣй могло бы свѣй засудъ коли-небудь яко правосильный выекзекувати. Оденъ посолъ сказавъ въ державнѣй радѣ: „Нинѣ нема справедливости въ Австріи!“ Нема-жь ей въ цѣлѣй Австріи? того не знаю, але що за ню трудно въ Галичинѣ, — се досвѣдчивъ я на самомъ собѣ. — Юліянъ Красицкій, приходникъ въ Саджавцѣ.

— **Подяка.** Зъ поручена І. загальныхъ зборовъ читальнѣ „Просвѣты“ въ Муканю складаемо Свѣтлому Головному Выдѣлови „Просвѣты“ за щедрый даръ 76 книжокъ до нашои библіотеки сердечну подяку. — Въ Муканю 1 липня 1900. За выдѣлъ: *Дм. Іосифовичъ*, голова. *Луцишинъ Михаилъ*, писарь.

— **Испытъ зъ рахунковости державнои,** купецкои и загальнои здавъ въ ц. к. намѣстництвѣ дня 26 червня с. р. п. Иванъ Гофвъ, управитель хору зъ Снятина.

— **Дрѣбній вѣсти.** Галицкій намѣстникъ гр. Пініньскій приѣхавъ до Парижа и замешкавъ въ готели Мірабо. За кѣлька днѣвъ выѣздить зъ Парижа до морскихъ купелѣвъ. — Д-ръ Бѣліньскій, ґубернаторъ австро-угорского банку, выѣзджае 7 с. м. зъ Вѣдня до Ишлю на 6 тыждневу вѣдпустку. — Въ Кіевѣ оголошено засудъ на увязненыхъ ще 1898 р за соціялістичну пропаґанду. Пересѣчно покарано ихъ 2 лѣтною вязницею, а онбсля 3—8 лѣтъ ссылки на Сибѣрь, або въ пѣвнѣчно-россійскій ґубернію. Межи покараными есть 2 студентовъ, 2 адвокатовъ, 2 лѣкарѣвъ и т. ин.“; всѣ они належали до великорускои соціялістичнои организаціи. — Цѣсарь помилувавъ селянина Марущака, котрого львовскій судъ присяжныхъ за вѣдпалъ и убійство засудивъ на кару смерти. Перѣстану кару замѣнено на досмертну вязницю.

Наука, штука и література.

— *Франц Мешко* **Драма на селі** з словінського переклав *Ілько Кузів* Львів 1900. Накладомъ Ілька Кузіва і С-ки. Сторінъ 80; цѣна 70 сот.

— **Дядько Дмитро.** Оповідання. Видане Р. У. П. — Ч. 2. Львів 1900. Видав Е. Косевич. Сторінъ 35. Цѣна 30 сот.

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Рахунокъ Краєвого Союза кредитового,** стоваришеня зареєстрованого зъ обмеженою порукою у Львовѣ, *за мѣсяць червень 1900 р.*

I. Стань довжный:

1. Удѣлы членовъ . . .		22.367·12 кор.
2. Фондъ резервовый . .		699·96 „
3. Вкладки: Станъ зъ початкомъ мѣсяця	244.986·82 кор.	
вложено .	20.626·18 „	
вынято .	4.253·11 „	
Станъ зъ кѣнцемъ м. . .		261.359·89 „
4. Сальдо процентовъ (побран.)		5.342·51 „
5. Спеціяльна резерва . .		96·86 „
6. Иный позаціи стану довжного непѣдпята дівіденда		578·16 „
5. Зыскъ зъ року 1899 . .		91·88 „
	Сума	290.536·38 кор.

II. Стань чинный:

Позички удѣленѣ:		
Станъ зъ початкомъ мѣсяця . . .	226.275·48	
сплачено . .	2.491·00	
удѣлено . .	54.052·05	
Станъ зъ кѣнцемъ мѣсяця червня 1900 р. . . .		277.836·53 кор.
Движимости		754·10 „
Льокаціи		4.958·55 „
Паперы фонду резервового .		697·05 „
Кошты адміністраційнѣ .		195·59 „
Готѣвка		5.283·52 „
Друки		811·04 „
	Сума:	290536·38 кор.
Векслѣ . .	92.540.68	
Товариства . .	61.770·00	
Скрипты . .	89.753·80	
Conto corrente .	33.722·05	
	277.836·53	

Членовъ прибуло 5, и оставало зъ кѣнцемъ червня 1900 р. 289 членовъ зъ 463 декляроваными удѣлами въ сумѣ 23.150 кор. — Стопа процентова вѣдъ вкладокъ 4 ½ %, вѣдъ позичокъ 5 ½ %—7 %. — Стоваришене мае на складѣ друки для товариствъ кредитовыхъ и розсилае на замовлена: инвентарь удѣловъ, инвентарь позичокъ, инвентарь вкладокъ и замкнена мѣсячній. — *Дирекція.*

Именованя, перенесеня, вѣдзначена и пр.

— **Именованя.** Президентъ міністровъ именовавъ міністеріяльного віцесекретаря въ міністерствѣ справъ внутр. Каролля Лідля, дальше старшихъ нов. комісарѣвъ: Іос. Ягѣшевского, Валв. Белявского и секретаря намѣст. Svг. Дільца старостами, а повѣт. комісарѣвъ Svг. Свободу и и Ив. Стрешиньского секретарями намѣстн., вкѣнци повѣт. комісаря Стан. Гродзіцкого віцесекретаремъ въ міністерствѣ справъ внутр.

Міністеръ просвѣты надавъ ґімн. проф. зъ Бродовъ Анд. Алѣськевичеви посаду въ ґімн. III. у Львовѣ; Кар. Бобжиньскому зъ Бохнѣ посаду въ ґімн. въ Подґужу; Хр. Хованцеви зъ Бохнѣ въ ґімн. св. Яцка въ Краковѣ; д-рови Іос. Флѣхови зъ Дрогобича въ школѣ реальной у Львовѣ; д-рови Стефанови Ґрудзіньскому зъ Кракова посаду въ нѣмецкой ґімназіи въ Кромерити; Роману Ґітвіньскому зъ Подґужа, Иванови Яглажови зъ Ясла и Ив. Крайнерови зъ Подґужа посады въ ґімн. св. Анны въ Краковѣ; Ив. Кубліньскому зъ Перемишля посаду въ ґімн. въ Подґужу; Іос. Куровскому зъ Вадовиць посаду въ ґімн. св. Яцка въ Краковѣ, Каз. Нічпому посаду въ ґімн. св. Анны въ Краковѣ, Павлашови зъ Бродовъ посаду въ ґімн. св. Яцка въ Краковѣ, д-рови Ив. Павліковскому зъ Подґужа въ III. ґім. въ Краковѣ, д-рови Ив. Ральскому зо Львова посаду въ реаль. школѣ въ Ярославѣ, Едв. Ширмерови зо Стрыя въ IV. ґімн. у Львовѣ, Вікт. Шмідови зъ Бохнѣ, въ III. ґімн. въ Краковѣ, Жигм. Цизѣ зъ Бродовъ и Кар. Чайковскому зо Львова въ Бучачи. Дальше призначивъ професоровъ: дра Ал. Чучиньского въ Нового Санча до Станиславова, Пет. Дрогьовского зъ Ряшева до Бродовъ, Як. Форчека въ Ярослава до Ряшева, Ив. Гавліковского въ Бродовъ до Ярослава, Стан. Фіґля зъ Золочева до Перемышля, Л. Кероньского зъ Нового Санча до Бучача, Иги. Корцля зъ Кракова до Ясла, Ник. Лісіньского, учителькою кандидата и асистента у львовскомъ университетѣ, до ґімн. въ Самборѣ, Марц. Матерновского въ Сянока до Вадовиць, Прокопа Мостовича зъ Коломыѣ до Тернополя, Теофіля Мрица зо Львова до Бучача, Тад. Позадановского зъ Ясла до Нов. Санча, Фр. Слушкевича, асистента львовского универс., до Ярослава, Ем. Терлецкого зъ ґімназіи въ Тернополи до тамошнои школы реальной, Фр. Тичку зъ Кракова до Бохнѣ, Фр. Вальчака зъ Бохнѣ Стрыя, Мар. Вестфалевича до Станиславова, Макс. Вишневецкого зъ Сянока до Станиславова, Зв. Заморского зъ Кракова до реальной школы въ Тернополи, д-ра Стан. Затея зъ Кракова до Тарнова. — Міністеръ просвѣты именувавъ дѣйстными учителями въ державныхъ среднихъ школахъ отсихъ провізоричныхъ учителѣвъ: Иги. Бабского въ Бучачи, д-ра Гр. Величка въ Тернополи, дальше суплентовъ: Ив. Боберского у Львовѣ до Дрогобича, Адольфа Богуцкого въ Ряшевѣ до реальной школы въ Тарновѣ, Вл. Служевского въ Бучачи до Бохни, Теоф. Ступницкого до Подґужа, Ив. Вільконя въ Новомъ Санчи до ґімн. св. Анны въ Краковѣ, д-ра Конст. Войцеховского въ Стрыю до ґімн. Франц-Іосифа у Львовѣ.

— **Зъ наукового Товариства им. Шевченка.** Наукова читальня при бібліотецѣ Товариства отворена що дня вѣдъ год. 2—6 пополудни и въ тѣмъ часѣ може кождый зъ нея користати. До дому выпозичають ся книжки лише за кавціею. — Канцелярія товариства отворена вѣдъ год. 9—1 рано а вѣдъ 3—6 пополудни. Въ недѣлѣ и свята льокаль Товариства зачиненый. Адреса: Львовъ ул. Чарнецкого ч. 26.

Телеґрамы.

Прага 6 липня. Hlas Naroda доносить, що въ слѣдуючомъ школьномъ роцѣ на правничій выдѣлъ ческого университету будуть допущени также женки.

Гельсінґфорсъ 6 липня. Фінляндскій ґубернаторъ переслѣдуе фінляндску независиму прасу не лишь грошевыми карами, але и забороною выпавництвъ. Онодгы здержано выдавництво дневника Nya Pressen зъ всѣма додатками до нея.

Москва 6 липня. Зъ Ганкау, центра торговлѣ чаемъ доносять, що въ причины непевнои ситуаціи завѣшено всякій закупна чаю.

Брукселя 6 липня. Судъ присяглыхъ потвердивъ пытане що-до вины Сіпіда але рѣвночасно орѣкъ его невмѣнямость. Сіпіда вѣддано на 21 лѣтъ пѣдъ надзѣръ а инныхъ обжалованыхъ увольнено.

Цѣна збѣжа и другихъ продуктовъ.

6 м. ст. липня 1900.

[Цѣна подана въ коронахъ.]

Львовъ: Пшеница стара 15·60 до 15·90, пшеница нова —·— до —·—, жито старе 11·80 до 12·20, жито нове —·— до —·—, овесъ старый 11·30 до 11·60, овесъ новый —·— до —·—, ячмѣнь пашнистый —·— до —·—, ячмѣнь броварный 12·— до 12·90 горохъ пашнистый 12·30 до 13·—, до вареня 15·— до 20·50, вика —·— до —·—, насѣня льняне —·— до —·—, насѣня конопне —·— до —·— бѣбъ —·— до —·—, бобикъ 11·30 до 12·30, гречка 17·— до 19·—, конюшина червова —·— до —·—, конюшина бѣла —·— до —·— конюшина шведска —·— до —·— кукурудза стара 12·80 до 13·50, кукурудза нова —·— до —·—, рѣпакъ 22·— до 23·—, хмѣль старый —·— до —·—, хмѣль новый за 65 кільо —·— до —·—, оковита готова за 10.000 літровъ 82·50 до 83·50, на терминъ —·— до —·—.

Курсъ Львовскій

зъ дня 6 н. ст. Липня 1900.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	344 —	355 —
Банку для торговлѣ и промыслу 200 зр.	850 —	860 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	— —	— —
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	422 —	425 —
Зелѣз. Львѣв.-Черновц.-Ясы по 200 зр.	531 —	539 —
Листы заставныя за 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. въ 10% прем.	109 30	110 —
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	98 80	99 —
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	91 70	92 40
„ краевого 4½% а. в. льос. въ 51	99 —	99 70
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	93 —	93 70
Товарища кредит. 4% (I. емісія) . .	91 80	92 20
„ „ 4% льос. въ 41½ л.	91 50	92 20
„ „ 4% льос. въ 56 л.	91 —	91 70
Облиги за 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% в. а.	96 80	97 —
Буков. фонду пропинаційного 5% в. а.	— —	102 —
Комунальній Банку краев. 5% (II. ем.)	100 —	100 70
„ „ „ 4½% (III. ем.)	99 50	100 20
Позички краевои въ 1873 по 6% а. в.	102 —	— —
Позички краевои въ 1893 по 4% а. в.	92 —	92 70
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	88 50	— —
Льосы:	к. с.	к. с.
Мѣста Кракова по 20 зр. (40 к.) . .	69 50	72 50
Мѣста Станиславова „ „ . . .	127 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	11 30	11 45
20 франковка	19 20	19 40
Повъимперіалъ	— —	— —
100 Рублевъ срѣбныхъ	254 —	258 —
00 Рублевъ папировыхъ	255 25	256 75
100 марокъ нѣмецкихъ	118 20	118 80

!!Бѣлѝ и красни́ руки!!

Хочь-бы и якъ червонѝ и посѣданѝ руки выбѣлѣють и выделикатнѣють по кôлькаразовôмъ натертю

Кремомъ рослинным

Слоикъ 160 гелєрôвъ.

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ

Львôвъ: склепы власнѝй улица Оникуска ч. 25, Галицка ч. 11. Кравôвъ: Суконницѣ ч. 20. Чернôвцѣ: Ринокъ ч 3. Перемышль: ул. Францішканьска ч. 24.

Надѣсланє.

Д-ръ Жиґмонтъ Ашкенази

лѣкарь жѣночихъ недугъ и спеціялістъ масажу,

ординуе пôдчасъ купелевого сезону

въ КРИНИЦИ. 830 9—20

Д-ръ Антонiй Ронцкiй

(Берґеръ)

Спеціялістъ для недугъ шкôрныхъ и венерычныхъ недугъ жѣночихъ и мѣхуровыхъ, лѣчить методою досвѣдченою, довголѣтнею. Такожъ Шанôвъ на вôзвъ Lindeviseu парою.

Ординуе вôдъ 9—11 рано пополудня вôдъ год. 4—6.

На жадане лѣки можуть бути выданѝ въ аптики въ дискретный способъ. — Порадникъ почтою 1 зр. 20 кр. — Львôвъ ул. Зиморовича ч. 5. 167

ЗМѢНА МѢШКАНЯ.

Вôдъ 10 лѣтъ истнуюче ЗАВЕДЕНЄ ДЕНТИСТИЧНО-ТЕХНІЧНЄ Б. БЕРҐЕРА перенесено до масажу Гавсмана ч. 8. Такожъ выготовляе ся штучнѝ зубы и щоки, вôдъ найновѣйшихъ системôвъ въ каучуку и золотѣ безъ вôдчебѣня, такожъ вшкѝй репарацiя, входячѝ въ кругъ дентистики технічок. При помочи найнытравкѣйшихъ помôчничихъ силъ заграничныхъ выготовляе всякѝй роботы вôдъ гарантiею по дуже низькихъ цѣнахъ. 110 45—144

Заведенє отворене цѣлый день.

Найчистѣйша алькалічна

GIESSHÜBLER

вода щавова. 63

ИНСТИТУТЪ ДЕНТИСТИЧНЫЙ

Львôвъ Гетьманьска ч. 6

складаючѝ ся зъ кôлькохъ вôддѣлôвъ въ которыхъ дентистки и дентисты лѣкарѣ выконують: пльомбованя вôдъ найновѣйшихъ засадъ науки, вынимане зубôвъ безъ бôлю, при мѣсцевôмъ знечуленю або и успанею, обтураторы при вадахъ и бракахъ пôднебѣня, вставленє штучныхъ зубôвъ и на золотѣ безъ пôднебѣня.

Такоже лѣчить ся хоробы ясенъ и уптнои ямы.

Для провінцiи запровадженo тую выгоду, що надсланѝ почтою пуликой, зломанѝ и т. д. штучнѝ зубы направлене ся и высылаесь вôдворотною почтою безъ особнетого приѣзду. — Институтъ отвореный цѣлый день. 84

Дръ Л. Вiктôръ.

Ц. к. уприв. галицкiй акцiйный

Банкъ гіпотечный

Вôддѣлъ депозитовый

принимае вкладки и выплачуе задатки на бѣжучій рахунокъ, принимае до переховання цѣнни паперы и удѣлне на нихъ задатки.

Окрôмъ того заведено на взôръ заграничныхъ институцій такъ званѝ

Депозита сховковѝ

(Safe Deposits.)

За оплатою 25 до 35 зр. а. в. рбчно, депозитарь одержуе въ сталевôй панцирнôй касѣ сховокъ до выключного ужитку и пôдъ власнымъ ключемъ, де *безпечно а дискретно* можна переховувати свое майно або важнѝ документы.

Въ тôмъ напрямѣ гіпотечный Банкъ поробивъ якъ найдальше йдучѝ заряджения

Принесы зôдносячѝ ся до того рода депозитôвъ можна одержати безплатно въ депозитовôмъ вôддѣлѣ. 874 2]

ЛИПИЦЬ

на реставрацiи ГАФТУЛЫ ТЕПФЕРА, улиця Трибунальска ч. 12 дôмъ власнѝй, можна дôстати щодѣнно вже с годинѣ 8-ôй рано горячѝй снѣданя.

ЦѢННИКЪ.

Печенка вепрова зъ капустою	15 кр
Свѣжѝй легки	12 „
Фляки	12 „
Нôжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавäръ	15 „
Обѣдъ зъ абонаментъ	40 „

Всякѝ напитки зъ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для певности, що походять зъ моєи реставрацiи, даю вôдбираючимъ марки. — Найлѣпшѝ пивô по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вôдъ 40 кр. лiтра.

По театрѣ все свѣжа, въ великiй выборъ отравъ зъ кашичôвъ наосмотрена кухня.

79 201—? Зъ высокимъ повагованемъ

НАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтацiяхъ площи Галицкои

поручае въ великôмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвiверы, льорнеты, бiноклѣ, далековиды, барометры, термометры, мiкроскопы, люпы, компасы, райсцайґа, тасьмы мѣрничѝ, піоны, лiбелѣ манометры и т. п.

Уряджене дзвôнкôвъ електричныхъ.

Всякѝ направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4186

Торговля Романа Шкирпана въ Бережанахъ прiйме старшого практиканта торговельного. Рефлектантôвъ просить ся подати у вôдписѣ свѣдоцтво въ остатного побугу, а такожъ кôлько часу жадають до окôнчення практики. 340 2—2

Природнѝ вина

до ужитку церковного,

дальматинськѝй, тирольськѝй, полудньово-италiйськѝй лiтръ вôдъ 48 кр. *припоручае*

А. Жулiяні и Г. Травнеръ

У ЛЬВОВѢ

улиця Домiнiканьска ч. 7.

334 1—156

Альойзій

ГІБНЕРЪ

поручае

до мальованя, консервованя и импрегнованя бляшаныхъ и деревляныхъ дахôвъ, господарскихъ будынкôвъ, мостôвъ, парканôвъ, штахетъ, загороджень, брамъ, дверій, вôконъ, домовыхъ меблѣвъ, будôвельного дерева, шалѣвокъ въ стайняхъ, сходôвъ, млыньскихъ колѣсъ, долôвокъ и т. д.

Фарбы олѣйнѝ

найлѣпшѝ, фахово приладженѝ зъ найлѣпшихъ матерiялôвъ гварантованои тривкости у всѣхъ краскахъ.

Фарбы лякеровѝ

що скоро сохнуть и за одныхъ потягненемъ дають краску и полискъ.

Фарбы теровѝ

особливо за-для своєи дешевости радо уживанѝ.

ТЕРЪ

безъ фарбы чорныи и бронзовыи.

Олѣй теровый

бронзовый незвычайно дешевый добре импрегнуючій и консервуючій

CARBOLINEUM

правдиве

АВЕНАРІЯ.

Одинокій складъ для Галичины

Брошурки до диспозиції

EXSICATOR

знамените средство противъ грыба, гнилизны въ будынкахъ и т. д.

Фарбы фасадовѝ

у всѣхъ краскахъ и гварантованои тривкости.

Брошурки, описы ужитя, карты взôрцѣвъ и кошторысы на бôльшѝ роботы найрадше подае ся.

При значѣйшôй потребѣ повыше поданыхъ консервуючихъ артикулôвъ, якъ такожъ будôвельныхъ матерiялôвъ, а именно: Цементу, Вапна гiдравлічного, Гіпсу, Огнетревалыхъ цеголь, Папы на дахи, Плытъ изолюючихъ и т. п. прошу впередъ вижадати оферты, а зроблю можливо зниженѝ цѣны, якъ такожъ полекшу въ сплачуваню за попереднымъ порозумѣнемъ.

Що-до якости, то лише цѣлкомъ добôрный товаръ достарчуемо. 801

Найновѣйшій **ЦѢННИКЪ** опустивъ друкъ и е до диспозиції поважаної Публики.

АЛЬОЙЗІЙ ГІБНЕРЪ

Львôвъ, Ринокъ ч. 38.

ДРОҐЕРІЯ и ПЕРФУМЕРІЯ

ЩАСНОГО ТРАВНФЕЛЬНЕРА

У Львовѣ, Ринокъ ч. 10

магістра фармациі и довголѣтн. властителя аптики

припоручае:

ПУДЕРЪ КНЯЖНОИ МИЛЕНЬКОИ, вдоначеный сотками похвальныхъ листôвъ, владженый зъ муки тростинного аксамитника (Maranthа arundinacea) безъ примѣшокъ металічныхъ; пристае досконало до лица и выпаче ся приемною и тривкою вонею. — Оригінальнѝ коробочки пудру бѣлого, рожевого и кремового по 80 сот., 1 К. 20 сот., 2 К.; коробочки на пробу по 40 сот.

Ручу, що хто разъ ужие пудру княжнои Миленькои, задишить иншѝ пудры такъ краевѝ якъ заграничнѝ. Богато замовленъ и подякъ дае найлѣпшу рекламу моему пудрови. — При замовленихъ за 4 Кор. оплачую порторію.

ВОДЪ ВЕСНЯНОКЪ плынъ и масть д-ра Бамберґера зъ Вѣдня. Знамените се средство усуває веснянки, жовчевѝ, плямы, надае шкôрѣ бѣлости, провороства и аксамитнои тонкости. Успѣхъ чудныи. — Цѣна 3 кор.

КРЕМЪ ОДАЛІСОКЪ, средство на почѣшковѝ плямы. — Цѣна плыну и крему 2 к. 40 сот — Богато похвальныхъ листôвъ. 329 4—32

МЫЛА ЛИЛІЄВѝ зъ Мекки и на веснянки. Цѣна 70 сот.

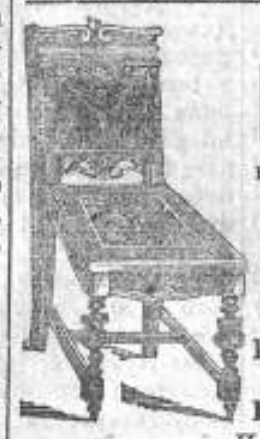

ПЕРШИЙ ГАЛИЦКІЙ

ВЫРОБЪ КРѢСЕЛЪ

въ стилю старо нѣмецкôмъ, бароковôмъ, англійскôмъ и готицкôмъ

ЮСИФА РУЖИЦКОГО

Львôвъ, площа Бернардиньска ч. 15.

Приймае такожъ крѣсла до выплѣтання, якъ и выплѣтанѝ перерабляе на скôряни.

Поручае крѣсла вôдъ 4 зр. и высше.

Похвальны листы на бажане. 821 5—60

Товариство взаимного кредиту

„ДНѢСТЕРЪ"

стоваришене зъ обмеженою порукою

Львôвъ, ринокъ ч. 10 (дôмъ „Просвѣты".)

Удѣляе позички за оплатою 5½% и 1% додатку на кошта адміністраційнѝ, властителямъ ґрунтôвъ и господарствъ до 500 коронъ за порукою двохъ вôдповѣдныхъ ручителѣвъ або за интабуляцiею на першôмъ мѣсци, до сплаты въ ратахъ на 3 до 10 лѣтъ. Священники, не посѣдаючѝ реальностей, мусять крôмъ поруки двохъ ручителѣвъ предложити еще полісу житеву; обезпечатись можна черезъ „Днѣстеръ" въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ пôсля всякихъ можливыхъ комбінацій.

Товариство взаим. кред. „Днѣстеръ" прiймае вкладки до опроцентовання вôдъ **членôвъ третыхъ осôбъ** по 4%.

Удѣлъ членьскій выносить 50 кор., вписове 2 кор.

Членомъ бути и позичку дôстати може тôлько членъ обезпеченый въ „Днѣстрѣ". 84

Информацiя удѣляе Дирекція листовно або аґенты Товариства взаимныхъ обезпечень „Днѣстеръ".

Ведений дотеперь

Галицкамъ акцiйнымъ Товарист. Гандлевымъ

дѣлы:

Вуголь камѣиный, Сикавки и приборы пожарнѝ, Вужѣ партянѝ и ґумовѝ

обняло ново-отворене

Львôвске Бюро гандлеве

при улици Костюшка ч. 4. 221 28—39

Ученик VII кл. глядае лѣкцiи на село сейчас. Адреса; А. Микитяк, ул. Казимировска ч. 122 Станиславів.

СМЕРТЬ МУХАМЪ!

Папѣръ на мухи, клей, трѣски „Quassia", Захерлінъ, розпылячѣ, Сѣтки на вôкна

припоручае

Альойзій Гібнеръ

Львôвъ, ринокъ 38.

307 4—?

Полотна, бѣле столове рушники, хусточки, дрелiхи и т. п. власнѝй выробы

поручае по цѣнахъ умѣренныхъ

Краєве товариство ткацке „ПРЯХА" зъ Кросна

Замовлення зъ провінцiи просимо надсылати до Кросна.

Почта, телеґрафъ и стація зелѣзницѣ въ мѣсци. — Пробки и цѣнники присылаемо на жаданє даромъ и оплатно.

Заразомъ остерѣгаемо, що репрезентантомъ нашои фірмы, подорожуючимъ по Галичинѣ и Буковинѣ, с п. А. ЛЬОХЕРЪ, а иншихъ аґентôвъ анѣ пехатникôвъ не высылаемо. 2 55—62

Папѣръ

ПЕРГАМИНОВЫЙ

до паковання масла, сыра, до обвязування слоникôвъ зъ конфектами, якъ такожъ консервôвъ и т. п. и т. п.

поручае дешевше, якъ всюды

Альойзій Гібнеръ

Львôвъ, Ринокъ ч. 38.

306 4—?

Кандидат III. року семинарiи учительскоi, шукае лекцiи через час ферiи. Адреса: Шукайхлiб ул. св. Войцеха ч. 3. Львів.

200 МАШИНЪ ДО ШИТЯ до выбору. — Найлѣпшѝ до гафту. Ратами 66 зр., готôвкою 60 зр. Наука гафту безплатно. Прошу жадати цѣнникôвъ. *Іосифъ Иванницкій*, Львôвъ Академічна 26. 248 17-20

„ДО ЗАМѢНЫ парохія Перерôвъ вôдъ Коломыею, стація loco (Матіевцѣ) 80 моргôвъ доброго поля по бôльшôй части двопокосовыхъ сѣножатей, 459 зр. пенсія, передъ хатою 250 моргôвъ вспôльного зъ громадою пасовиска и пр. За парохію гôрску въ дiецезіи Станиславôвскоi изъ взглядôвъ санитарныхъ". 324 5-10

Найзнаменитшихъ

1/2 кіл. цукрôвъ десеровыхъ, именно: помадки, чоколядки etc. зр. 1·20.

1/2 кіл. Бісквітôвъ англійск. и Гербатникôвъ зр. 1·—

1/2 кіл. кармелькôвъ мѣшаныхъ зр. ·75.

поручае що дня свѣжѝ

Г. ТРЕТЕРЪ

властитель паровои фабрики чоколяды и цукрôвъ

Львôвъ, пл. Марiяцкiй ч. 7 рôгъ ул. Коперника.

Купуймо знаменитѝ выробы власнѝ, прочь зô спровадженою тандитою! 103

Ученик з VII. класи гімн. акад. шукае лекцiи на час вакацій на село. Ближша вiдомість в Адміністрації „Дѣла".

Таблицѣ зъ металю

литѣ

таблицѣ надмогильнѝ, таблицѣ для Выдѣлôвъ повѣтовыхъ, нумеры на домы, таблицѣ мосяжнѝ въ бляхи прасованѝ для лѣсной сторожи. — Пльомбы одовнѝ и гумки до пльомбованя — выконуе найдешевше

Лѣварня выробôвъ металевыхъ

ГЕНРИКА ШАПИРЫ

Львôвъ ул. Коперника ч. 3,

(особнякъ аптики п. Міколяша.)

2 3 14—?

ЧОРСКЕ ОКО

купель ставовѝ зъ тушами за дворцемъ електричнои зелѣзницѣ. Сама купѣль кр. (20 сот.); 12 білетôвъ 1 зр. (2 кор.). Купель уладженѝ лише для христіянъ. 344 2—10

ІОСИФЪ ИВАННЦКІЙ.

100 да 300 зр. МѢСЯЧНО

можуть заробити особы всякого стану въ повдôй мѣсцевости певно и честно, безъ капиталу и рiзика, черезъ продажъ законно дозволеныхъ паперôвъ державныхъ и льосôвъ. Згодошени до: LUDWIG OESTERREICHER, VIII. Deutschgasse 8, BUDAPEST. 96

Львія Голяндія-Америка Роттердамъ-Ню-Йоркъ.

Найближшѝ вôдъѣзды:

12 липня „Роттердамъ" I по пол. — 19 липня „Маасдамъ" 6 пер. пол., — 26 червня „Потсдамъ" о 1 по пол.; — 2 серпня „Штатендамъ" о 5 пер. пол.

Новѝ пароходы зъ подвôйными трубами:

Ротердамъ 8302 тонъ, Статендамъ 10.320 тонъ, Потсдамъ 12.500 т.

Цѣны першихъ каютъ вôдъ 360 кор. и высше } въ
другихъ каютъ 216 к. } при-
III. класи 185 к. 40 с. въ Вѣдня. } стани.

Бюро у Вѣдни: Для каютъ: I. Kolowratring 10; для III. класы: IV. Weyringergasse 7 A.

Австрійскѝ фiлiи въ Берлiнѣ, Инсбруку и Трiестѣ. 59

ПЕРША БУКОВИНЬСКА ФАБРИКА

Портляндъ и Романъ цементу

ЕМАНУИЛА АКСЕЛЬРАДА

въ Путнѣ.

Симъ подаю до вѣдомости П. Т. Интересантôвъ, що крôмъ дотеперѣшного Романъ-цементу выробляю теперь въ моєи фабрицѣ въ Путнѣ

● I. Портляндъ-цементъ, ●

котрый за-для знаменитыхъ его прикметъ вôдзначило Тов. инжінерôвъ и архітектôвъ у Вѣдни.

Заступникомъ моєи фабрики для Галичины полишае ся на дальше панъ

С. ЛІЛІЄНТАЛЬ (S. Lilienthal)

у Львовѣ, ул. Крашевского ч. I. Телефонъ ч. 621.

що удержуе значнѝ склады у Львовѣ и выконуе замовленя заразъ такъ у Львовѣ, якъ и на провінціи.

Прошу П. Т. Интересантôвъ о ласкаве пересвѣдченє ся про высоку вартôсть и найлѣпшу якôсть мого фабрикату.

Пишу ся зъ высокимъ повагованемъ

ЕМАНУИЛЪ АКСЕЛЬРАДЪ.

Адреса: „Емануилъ Аксельрадъ", **Радôвцѣ** (Radautz) **Буковина** 160 18—20

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець Иванъ Белей. Одѣвчальный редакторъ Александеръ Борковскій. Папѣръ зъ фабр. Черлянськои. Зъ друкарнѣ Инстит. ту Ставропігійского пôдъ зарядомъ Іосифа Даниляка.

Ч. 142. Львовъ, Понедѣлокъ 26 Червня (9 Липня) 1900. Рочникъ XXI.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских свят) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзначнѣйшихъ новѣйшихъ“ выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ съ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ администрація „ДѢЛА“ и Ватторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ Ан. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кохановского 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Відни: M. Duken, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртъ и Гамбургъ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и надсилковъ за инсераты платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ съ літер. додатковъ

въ Австріи:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр.
на півъ року	8 зр.	на півъ року	11 зр.

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	14 зр.	на півъ року	7 зр.
на чверть року	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція підъ ч. 24 ул. Ватторія. — Рукописи звертають ся лише на попередне застереженє. — Реклямації неопечатаній вольній відъ порта.

Неодиноке число коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошенія звычайні принимають ся по цѣнѣ 10 кр відъ одного стрічки инсератовой або ихъ мѣсце а на сторінцѣ „Надісланє“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші домовленє приватні числять ся по 15 кр. відъ стрічки.

Справоздане Народного Комітету.

Народный Комітетъ вважавъ за відповѣдне при наближаючій ся перервѣ черезъ часъ канікулярный скликати засѣданє ширшого Народного Комітету, и засѣданє таке відбуло ся дня 29 червня с. р. у Львовѣ. На тімъ засѣданю предложивъ тѣснѣйшій комітетъ справоздане зъ своєи дотеперѣшнои дѣяльности. Ширшій Комітетъ принявъ справоздане до вѣдомости и удѣливъ ему своєи апробаты а заразомъ въ цѣли поінформованя загалу про станъ справы приручивъ тѣснѣйшому комітетови, щобы се справоздане опублікувавъ въ орґанахъ сторонництва „Дѣлѣ“ и „Свободѣ“ (въ „Свободѣ“ въ скороченю).

Таке власне справоздане, надбслане намъ въ сихъ дняхъ „Народнымъ Комітетомъ“ до опубліковання, мѣстимо повнаше безъ змѣнъ.

——

Народний Комітет уважав за своє перше завдане, зараз після народного зѣзду з дня 26 грудня 1899, переведеня народної орґанізації, ухваленои зѣздом, в поодиноких повітах рускої части краю. Ціль та задушевна думка зѣзду і ініціяторів дотичних ухвал були такі, щоб розбудити на основѣ спільних змагань як найширші маси люду до політичного житя та всю нашу суспільність, взглядно всї ѣї здорові національно-демократичні елементи, звязати в одноцільну та міцну а в собі солїдарну та карну орґанізацию. Після того, як звістно пістав також ухваленнй плян народної орґанізації, після котрого на чолї сторонництва стояти мав і стоїть вибраннй з волї загалу і перед тимже одвічальний Народний Комітет, яко начальна екзекутива, що веде всї справи сторонництва наше, так сказатиб, неофіціяльне народне правительство — а дальше, низші звена орґанізації повстають в той спосіб, що на чолї кождого політичного повіту стоїть вибраний на зборах повітових орґанізатор повітовий а на чолї кождого судового повіту, виходячого в склад політичного повіту, вибраний на таких же зборах і орґанізаторови підвластний орґанізатор-помічник; врешті кождий судовий повіт дїлить ся на рейони (по 2—4 громад) а на чолї тих рейонів стають аґенти до помочи свому орґанізаторови-помічникови. Очевидно, що такі підорґанїзації підлягають безпосередно-вищим звенам орґанізаційним, а всї вони остаточно начальному Народному Комітетови, і коли з одного боку орґанізация народна є основана на принципі справдї демократичнім і репрезентаційнім тим, що орґанізації повітові дають своїх репрезентантів на загальні збори сторонництва, так знов з другого боку вона спочивае на безвзглядній карности і централїзації, бо орґанізатори-помічники обовязані суть до безвзглядного послуху Народному Комітетови, а що до самого Народного комітету, то ухвали ширшого комітету вяжуть комітет тїснїйшей а ухвали зѣзду сторонництва Комітет Народний взагалї ширший і тїснїйший.

Народний комітет маючи на увазї повисший плян орґанізаційний як і его ціль, старав ся отже передовсїм перевести таку орґанізацию до повітах. В тій цїли Комітет висилав на провінцию до ріжних людей зазивні і урґенси як також всякі можливі а дуже численні поученя та вказівки. Ся робота Народного Комітету видала, як на наші лихі відносини, не злі результати. В богатьох лїпших повітах відбули ся на зазив Народного Комітету численні збори орґанізаційні, а на тих зборах обговорюнано основні постуляти народної програми і постанови тактики та переведено народну орґанізацию.

Як досї, за сих кілька місяцїв, переведена пістала народна орґанізация в 21 політ. повітах, а стан нашої справи в сих повітах представляе ся так:

1. Повіт Бібрка (з судовими повітами Бібрка і Ходорів) має свою орґанізацию, затверджену Народним Комітетом, але суборґанізация через подїл на рейони в тім повіті ще не переведена. Завдяки Народному Комітетови та повітовій орґанізації ожившв ся там в послїднім часі рух політичний, а се оживлене мало вплив і на вибори до Ради повітової, котрі відбули ся дня 28 мая с. р. з успіхом для Русинів. Дня 24 червня с. р. відбули ся довірочні збори в Романові при інтервенції Народного Комітету і випали дуже сьвітло. Скликане на тойже самий день до Романова загально доступне віче пістало старостном заборонене. Що до просьвітного руху серед селянства то сей повіт не злий. Читалень „Просьвіти“ було в нім в р 1899 на 90 громад заголошених 28 а дїйстно отворених 24 в 803 членами, з котрих одна упала; отже випадае одна читальня „Просьвіти“ пересїчно на кожде четверте село. Помимо того повіт вимагае живійшої і інтензивнїйшої працї. В повіті є і політичне товариство „Руска Рада“ але оно взагалї не показуе великої дїяльности.

2. Повіт Борщів (судові повіти Борщів і Мільниця) має свою орґанізацию, трохи відмінну від загального плану, в той спосіб переведену, що цїлий повіт дїлить ся на більше округів, а на чолї кождого округа стоїть один помічник орґанізатора. Повіт борщівский есть дуже розбудженнй і сьвідомий (хоч не так політично як культурно), а то завдяки муравельній роботї д-ра Дорундяка, п. Бронима Калитовского, о. Глїбовицкого і др. Читалень „Просьвіти“ було в тім повіті в р. 1899 зголошених 35, отворених 34 з 1933 членами (1 читальня відпала); в сім роцї отворено 1 читальню. Громад є в тім повіті 75, значить майже що друге село має читальню.

3. Повіт Цїшанів (суд. пов. Цїшанів і Любачів). Загальну орґанізацию переведено на орґанізаційних зборах дня 7 червня с. р. Повіт сей вимагае богато працї, щоб станути на ноги. Читалень „Просьвіти“ було в нім на 69 громад в 1899 всього отворених 4 з 153 членами. Сего року зголошено одну нову читальню.

4. Повіт Чортків має свою загальну орґанізацию переведену на орґанізаційних зборах з дня 7 червня с. р. Повіт сей розрухав ся в послїднім часї, завдяки нашому сторонництву і Народному Комітетови, з котрого ініціятиви відбуло ся там також віче (в Чортковї) дня 7 червня с. р. при значнїйшій участи селян. Читалень „Просьвіти“ мав сей повіт в 1899 р. зголошених 21, отворених 19. В сім роцї не прибула жадна. Громад є 44, значить що третє село має свою читальню. Сей повіт вимагае живійшої і інтензивнїйшої роботи, а міг би бути одним з лїпших.

5. Повіт Долина (судові повіти Долина, Болехів і Рожнїтів) мав свою загальну орґанізацию переведену на орґанізаційних зборах з дня 23 марта с. р. Кромі того переведена там також орґанізация по районам, а то в судових повітах рожнїтівскім і болехівскім. Орґанізаційні збори відбули ся еще 22/3, 23/4, 16/5 і 1/6. Врешті з ініціятиви Народного Комітету і повітової орґанізації устроєно віче дня 21 червня в Рожнїтові. Дня 27 червня відбули ся загальні збори повітового товариства політичного „Селяньска Рада“. Читалень „Просьвіти“ було в р. 1899 отворених 21 з 1139 членів, з котрих упало дві. Повіт долиньский має 87 громад, значить що четверте пяте село в тім повіті має свою читальню. Розбуджене політичне повіта долиньского в послїднім часї треба взяти в цїлости на рахунок акції Народного Комітету.

6. Повіт Городок (пов. суд. Городок і Янів) має свою загальну орґанізацию, затверджену Народним Комітетом. Помимо того повіт сей ще дуже запущенний, хоч терен добрий, бо повіт простором невеликий і має всього на всього около 65.000 людности в 70 громадах. Читалень „Просьвіти“ було в р. 1899 чинних 10 з 627 членами, значить, що семе село мало читальню. В тім повіті треба рішучо більше працї і аґітації.

7. Повіт Камінка Стр. (Суд. пов. Камінка, Радехів і Буск) має свою загальну орґанізацию, переведену на зборах орґанізаційних в дня 4. червня с. р. Робота політична в тім повіті веде ся дуже правильно і енергічно, особливо завдяки ревній дїяльности о. С. Зельского, голови політичного товариства повітового „Селяньска Рада“. На зборах тої Ради дня 14 мая принято резолюції Народного Комітету, а дальше устроєно віча: в Радехові дня 28. мая, в Побужанах 5 червня і в Кудерявцях дня 16. червня. Читалень „Просьвіти“ було в р. 1889 чинних 21 з 1119 чл., в сім роцї отворено дві нові читальні, значить разом в їх 23 на 92 громад, що четверте село має отже свою читальню.

(Дальше буде.)

---

(2)

Про „Нору“ Ібзена.

Наталїї Кобринскои.

(Дальше.)

Рѣвно шабльоновою постатею є д-ръ Ранк, той постійный приятель мужа гарнои жѣнки, вѣдрѣжняючій ся въ драматѣ Ібзена хиба тым, що деякі критики уважають его не конче потрѣбнымъ и що будьто бы въ цѣлѣй акціи не бравъ дѣйстного удѣлу. Якусь дивну довольность можна добачити и въ представленю особы Гельмера, выпосаженого авторомъ такъ многими прикметами душѣ и тѣла, що приходить дивуватись, що те выходить зъ пѣдъ пера реалістичного писателя, а тымъ самымъ опираючого ся въ мальованю характерѣвъ на певныхъ умотивованыхъ данныхъ. Такою довольною конструкцією вражае и сама Нора. Заперта въ стѣнахъ дому батька, а потому мужа, жие забавами и строями, такъ мало розвинена духово, що навѣть не вѣдчувае, що мужъ не трактуе ея, якъ бы собѣ рѣвну истоту. Несамодѣльна, непрактична, не лишь що здобувае ся на чинъ здумѣваючо героічный, але зумѣла сѣмъ лѣтъ укрывати свою тайну, крадькомъ працювати и сплачувати затягненого довгу частини.

Дѣйстно тяжко допустити, абы авторъ тои мѣры, що Ібзенъ, розпоряджуючій такими, якъ вѣнъ способами въ артистичнѣй продукціи, абы умъ такъ глубокій, не мѣгъ здобути ея на правдивѣйшій постати, на більше скомпліковань ситуацін. Чи справдѣ такій бѣглый обсерваторъ, такій сумѣнный въ обробленю своихъ творѣвъ писатель, у котрого нема одного слова безъ вѣдповѣдного значѣня, котрому звычайно дуже невеликій въ розмѣрахъ творъ забирае два роки житя; — щобы отже такій творець позналиявъ собѣ на таку велику впадаючу въ очи довольность, котра такъ некористно вплывае на цѣлый творъ, що инакше не можна бы его назвати лишь дуже с л а б ы м ъ.

Щобы проте тоту довольность собѣ пояснити, щобы належито зрозумѣти актора и оцѣнити его творъ, гадаю, що треба бы звернути ся до инчихъ творѣвъ того писателя и въ того выснувати пояснена.

Вѣдъ самого початку творчости Ібзена можь зауважати при методѣ чисто натуралістичній великій наклѣнъ до містицизму и що більша часть его творѣвъ появляе ся въ формѣ символічній, де героѣ бувають выразомъ якоись певной означеной идеѣ. Его пр. Брандъ то перзоніфікація твердыхъ, протестантскихъ доктринъ. „Peer Gynt“, запалоный, похитный, безъ означеного напряму, пѣсля многихъ критикѣвъ мае бути выразомъ певной епохи, а именно романтизму. Та властивѣсть его творчости появлялась и въ иншихъ пѣзнѣйшихъ его творахъ менче-більше выразно або загадково: якъ въ „Дикѣй качцѣ“, въ „Жѣнцѣ моря“ и др.

Стрѣбуѣмо проте розбрати, чи власне до того рода его творчости не належить и Нора, та чи дѣйстно сей творъ вымѣреный противъ теперѣшнои формы супружа, а чи радше не є выпливомъ инчои цѣли, поставленои собѣ авторомъ тезы?

Передусѣмъ застановляе насъ самъ заголовокъ: „Огнище Ляльокъ“ (куколъ). Сей уже заголовокъ, при більшій розвазѣ змѣняе почасти поглядъ на Нору и ставляе ея въ инчомъ свѣтлѣ якъ ея звычайно ставляють.

Нора повна неконсеквенцін, безъ належитого умотивованя своихъ чинѣвъ, якъ се попередно було выказане. Розбирана зъ становиска Огнища лальокъ (куколъ), нѣгде не зраджуе вышше высказаныхъ довольностей, а противно доказуе, що звѣстный зъ докладнои обсервацін авторъ, зовсѣмъ въ тѣмъ творѣ не вѣдступае вѣдъ свого методу.

Противно, бачимо намекъ за намекомъ, подробицю за подробицею, дивно характеризуючій більшѣсть теперѣшнього загалу жѣнокъ: вызначній прикметы ихъ духа, вѣдносины до другого пола, окружаючій обставины житя, становиско въ теперѣшнѣмъ суспільнѣмъ устрою.

Зъ тои точки погляду є вельми характеристичною обставиною въ Норѣ наглядне представленє ея економічнои залежности вѣдъ мужа. Бачимо такожь, що вѣнъ працює на удержанє цѣлои родины, дае жѣнцѣ грошѣ на веденє домашнього господарства и наглядае, щобы тотій выдатки робили ся въ мѣру его доходѣвъ, гордить ся красою своєи жѣнки, бавить ся ея безжурною веселостію, называе своєю пташкою, бѣличкою, якъ знов себе ея управителемъ, думкою, сумлѣнемъ.

Жѣнка такимъ складомъ вѣдносинъ зовсѣмъ здаеть ся бути вдоволена; вже вѣдъ дитинства привыкла до такого погляду и порядку, пристосована до того выхованемъ.

Гордѣсть мужа зъ того, що дае ѣй удержанє, вельми ѣй импонуе; и коли ѣй товаришка Кристина радить: що найлѣпше зробила бы, якъ бы не робила передъ мужемъ тайны зъ свого довгу и сказала ему всю правду, Нора майже зъ обидою вѣдповѣдае: „Якъ можешь щось подѣбного говорити! Робертъ у своѣй мужескій гордости не перенѣсъ бы того, абы мавъ що-будь менѣ завдячувати; то убило бы наше домашнє щастє.“ Ся вѣдповѣдь Норы ажь надто живо пригадуе намъ аргументъ бѣльшои части мужчинъ, котрыми еще до недавна противъ стремлѣнь жѣночого руху до самостѣйности сильно воювали.

Нора такъ боить ся свого мужа, що не лишь укрывае передъ нимъ свою тайну, але ховае по кишеняхъ макаронники, котрѣ вѣнъ ѣй не позваляе ѣсти; а однакъ обожанє ея для него не мае границь. Она обожае его высшѣсть, у всѣмъ скѣнчену досконалѣсть, усанкціонованую авреолею любови. Тожь задивлена въ блескъ той авреолѣ зъ властивостею неналежито розвиненыхъ умѣвъ, вѣрить, якъ уже разъ зазначено, въ якесь чудо, котре ѣй мае спасти, въ щось надзвычайне, котре прийде и выведе ея зъ прикрого положенія.

Але чудо не являе ся. Нора мусить собѣ сама помагати, якъ може и умѣе. Обрывае зъ даваныхъ ѣй на домашный обходъ грошей, купуе дешевій матерійки, рада, що все на нѣй такъ добре выглядае и що мужъ того не догадуе ся. Словомъ, робить те все, що робять звычайно жѣнки въ домашнѣмъ господарствѣ. Бачимо такожь, що Нора замыкае ся и ночами переводить книжки; выразный натякъ на одинокій самостійный заробокъ жѣнки въ несамостійнѣмъ економічнѣмъ ея положеню. Той натякъ за-для більшого значѣня підчеркуе авторъ словами самои Норы: „Страшно то мене мучило“ — каже она до своєи товаришки Кристины, „а однакъ буламъ вдоволена и часами видѣло ся менѣ, що будьто бы я була мущиною.

Але коли всѣ тотѣ способы не выстар-

Реставрація Пільзненьска

ВЪ ГОТЕЛИ ФРАНЦУСКѢМЪ у Львовѣ

поручае: Снѣданя по варшавски á 50 кр. Covert складаюче ся зъ 4 стравъ, горѣвка куявякъ и куявянка, що четверга и недѣлѣ флячки по варшавски и кулябякъ литовскій, обѣды зъ 7 потравъ по зр. 1·10. Covert пѣсля карты. По театрѣ Covert зъ 3 потравъ á 70 кр. Въ пятницю рыба по жидовски. Вина доббрій.

Зъ поважанемъ Иванъ Францъ Новаковскій.

Вôйна въ Хінахъ.

Вчерашній лондонськй дневники доносять въ Шангаю пôдъ датою 7 с. м.: Вѣсть, що Хінцѣ взяли англійське посольство, въ котрôмъ було богато чужинцѣвъ, и вымордували ихъ жѣнки и дѣти, потверджує ся. По вôсѣмнацять дневнôй, безнадѣйнôй борбѣ, коли вычерпали ся амуніція и живность, Хінцѣ вдерли ся до посольства, поубивали всѣхъ, палату посольства пôдпалили а трупы и раненыхъ повкидали до рѣки. Зъ одного жерела доносять, що мужчины мали самй выстрѣляли свои жѣнки и дѣти, абы ихъ охоронити вôдъ хіньскихъ тортуръ. Господарка Туана має бути страшна и звертає ся навѣть противъ самыхъ Хінцѣвъ. Вôнъ казавъ стяти 4000 вызначныхъ Хінцѣвъ за те, що важили ся звернути ся до него зъ петиціёю о залишенє дальшого проливу крови.

Рѣзня въ Пекінѣ має бути дѣломъ Туана. На хіньскôй коронній нарадѣ, котра вôдбула ся дня 30 червня, членъ рады Юнлю заявивъ ся за выступленємъ противъ Боксерôвъ. Цѣсарева вдова такожь мала бути тои гадки. Однакъ князь Туанъ заявивъ, що вôнъ яко отець наслѣдника престола, мусить стояти на сторожи державы, котру колись одѣдичить его сынъ. На ту заяву коронна рада змѣнила свои ухвалы. Вôдтакъ Туанъ выйшовъ зъ салѣ нарадъ и крикнувъ: „Вымордуйте чужинцѣвъ“. Сей окликъ повстанцѣ розносили по татарскôй дѣльници и розпочала ся рѣзня.

Въ суперечности до вѣстей о вымордованю послôвъ и чужинцѣвъ замкненыхъ въ анґлійскихъ посольствахъ, стоять инші вѣсти, пôсля котрыхъ деякй посольства ще держать ся. Нѣмецкій конзуль въ Шангаю доносить, що пôсля телеґрамы, яку одержавъ вôдъ ґубернатора Шантуну, острѣлюванє и облога двохъ посольствъ значно ослабла дня 3 с. м. а то въ наслѣдокъ великихъ стратъ Хінцѣвъ. Коли тôлько замкненй мають досыть амуніціи и живности, ихъ положенє не було бы безнадѣйне. Пôсля запевненя высокихъ хіньскихъ достойникôвъ, европейскй дипльоматы въ Пекінѣ були ще при житю. Часть вôйскъ пôдъ командою князя Чіна, не лишь не получила ся зъ Боксерами, але противно ударила на нихъ. Ґубернаторъ Шантуна вôдмовивъ послуху Туанови. Въ Шангаю потверджують вѣсть, що князь Чінъ выкликавъ контрреволюцію въ Пекінѣ. Бюро Райтера доносить, що пôсля офіціяльныхъ рапортôвъ конзулѣвъ, анґлійске посольство въ Пекінѣ держало ся ще дня 4 с. м. Хінцѣ вôдступили вôдъ штурму. Небезпеньство однакъ въ тôмъ, що замкненымъ може не стати живности. Анґлійскій урядъ заграничныхъ справъ такожь одержавъ вѣсть, що дня 3 с. м. посольства успѣшно боронили ся. По сторонѣ Боксерôвъ и хіньского вôйска погибло бôльше якъ 2.000 людей. До Вашинґтону доносять, що дня 3 с. м. домы посольствъ ще не були въ рухахъ Боксерôвъ. Вôдпертй кôлька разôвъ зъ великими стратами, стараютъ ся теперь взяти посольства голодомъ.

Зъ Тѣнтсіна доносять, що командanты вôйскъ рѣшили бы ся на ризиковный крокъ и розпочали бы форсовный маршъ на Пекінъ, але при теперѣшнôмъ числѣ мѣжнародныхъ вôйскъ, бувъ бы се похôдъ на смерть. Мѣжь Тѣнтсіномъ а столицею мала именно нагромадити ся нечувана сила хіньскихъ вôйскъ. Маршъ спиняювавъ бы також бракъ воды. Въ цѣлôй околици можь мати лише воду зъ рѣкъ а керниці всѣ затроєній. Въ Тѣнтсінѣ и Таку є взагалѣ 20.000 мѣжнародныхъ вôйскъ. Число хіньскихъ бунтôвникôвъ на територіи мѣжь Тѣнтсіномъ, Таку а Пекіномъ оцѣнюють що найменше на 150.000. Въ сторону Пекіну машируе Тунфусіянъ, котрый мае 10.000 вôйска удержаного въ найлѣпшôй дісциплінѣ. Окрôмъ того машируе на Пекінъ 50.000 хіньского вôйска. Жѣнки и дѣти вывезено зъ Тѣнтсіна до Таку. На поляхъ коло Тѣнтсіна лежать тысячѣ непогребаныхъ Хінцѣвъ. Въ рѣцѣ мѣжь Тѣнтсіномъ а Таку плаває маса трупôвъ.

Якъ неможливый є похôдъ мѣжнародныхъ вôйскъ на Пекінъ показуе ся зъ того, що про шѣсть тысячный россійскій вôддѣлъ, котрый дня 11 червня пустивъ ся зъ Тѣнтсіна до Пекіну, вôдъ 24 червня нема нѣякои вѣсти. Въ Чіфу уважають за певну рѣчь, що сей вôддѣлъ знищили хіньскй вôйска. Припускають, що коло мѣсецевости Льофа заатакувавъ его машируючій на Пекінъ 30-тысячный хіньскій вôддѣлъ. Силу мѣжнародныхъ вôйскъ въ Тѣнтсінѣ оцѣнюють на 10.000 людей. Дня 2 с. м. россійскй вôйска бомбардували хіньску дѣльницю, але безуспѣшно. На другій день Хінцѣ бомбардували кольонію чужинцѣвъ въ Тѣнтсінѣ. Се є доказомъ, що мѣжнародній вôйска ще не суть панами сего мѣста.

Японьске правительство звернуло увагу державъ на се, що зъ огляду на що-разъ критичнѣйшу ситуацію була бы потрѣбна безпроволочна высылка бôльшихъ военныхъ силъ и що Японъ бажавъ бы пôдъ тымъ взглядомъ пôзнати гадку иншихъ державъ. Нѣмецке правительство вôдповѣло на се, що въ теперѣшнôй ситуаціи найбôльшу вагу кладе на удержане порозумѣня мѣжь державами и зъ тои причины годить ся на всѣ зарядженя, противъ котрыхъ зъ иншои стороны не пôднесуть протесту. Найбôльше за вôданемъ мандату успокоєня Хінъ Японовн, горлає обезсилена Африкою Анґлія, котра потерпає, абы сего мандату не взяла на себе Россія. Зъ причины японьскои интервенціи вывязавъ ся бувъ навѣть дуже острый конфліктъ мѣжь анґлійскою а нѣмецкою прасою. Зъ Лондона звернено ся прямо до японьского правительства зъ пытанемъ, чи Японъ выславъ бы бôльшій силы до Хінъ, коли жадна зъ державъ не запротестуе противъ того. Японъ згодивъ ся на се и одна дивізія мае безпроволочно вôдъѣхати до Хінъ. Россія не хоче дати офіціального мандату и застерѣгае собѣ вôльну руку. Бюро Райтера доносить, що 20 000 Японцѣвъ вôдъѣде безпроволочно до Таку. Въ французскôмъ парляментѣ Дельказе заявивъ, що Японъ высказавъ готовôсть поступати лише въ порозумѣню зъ державами, на що французке правительство дуже радо згодило ся. Бесѣдникъ звернувъ увагу на небезпеченьства, якй могло бы потягнути за собою для Европейцѣвъ офіціяльне выповѣджене вôйны Хінцямъ.

Въ италійскôмъ парляментѣ президентъ міністрôвъ заявивъ, що правительство зарядило высылку вôйска до Хінъ, абы задокументувати, що и Італія не цофае ся, коли розходять ся о оборону загроженыхъ интересôвъ цивілізаціи. Зъ Бресту выѣхало до Хінъ 600 французскихъ воякôвъ зъ 100 пôдофіцерами и артилеристами. Дальшй транспорты вôйскъ вôдôйдуть въ найближшихъ дняхъ. Нинѣ вôдплывае зъ Кольонии до Хінъ перша дивізія першои нѣмецкои ескадры. До Хінъ ихае ся вже навѣть Австрія бо якъ зъ Трієсту доносять, одинъ баталіонъ 87 полку и одинъ 97-ого, одержали наказъ приготовити ся до выѣзду.

Зъ полудневои Африки.

Онодгы розбѣгнула ся въ Европѣ сенсаційна вѣсть, що ґенералъ Буллеръ зъ цѣлымъ своимъ штабомъ впавъ въ руки Бурôвъ. Ся вѣсть не знайшла въ Лондонѣ вѣры, а то тымъ бôльше, що Робертсъ донѣсъ дня 7 с. м., що Буллеръ приѣхавъ до Преторіи. Дня 3 с. м. прийшло пôдъ Плевйзерфонтеномъ до битвы мѣжь Бурами и ґенераломъ Паґетомъ, котрому повело ся высадити Бурôвъ зъ ихъ позицій. По полудни слѣдуючого дня Паґетъ бувъ вже о 15 миль на пôвнôчный захôдъ вôдъ Бетлегему. Президентъ Оранія, Штайнъ утѣкъ въ горы. До бюра Райтера телеґрафують, що ґенералъ Брабантъ обсадивъ дня 5 с. м. Дорнберґъ мѣжь Сенекалемъ а Вінбурґомъ. Пôдъ Влякдруітомъ Буры ударили на Анґлійцѣвъ, але ихъ прогнано. Анґлійцѣ не мали нѣякихъ стратъ. Робертсъ доносить, що 800 полоненыхъ Анґлійцѣвъ, мѣжь котрыми нема однакъ нѣ одного офіцыра выпущено на волю. Они суть теперь въ дорозѣ до Ледісміту.

Ґенералъ Паґетъ доносить, що всѣ члены правительства Оранія, зъ выняткомъ президента Штайна и ґенерального касіѣра, котрый вôдъѣхавъ до Вреде, знаходять ся теперь въ Бетлегемѣ. Се мѣсто оголошено новою столицею Оранія. Буллеръ доносить, що зелѣзницю направлено ажь до Гайдельберґа такъ, що зелѣзниче полученє Преторіи зъ Наталемъ вже є цѣлковите. Анґлійцѣ надѣють ся въ короткôмъ часѣ закôнчити военнй операціи въ Оранія, а тогды анґлійскй вôйска будуть могли звернути ся зъ цѣлою силою противъ вôйскъ Боты въ Трансвали.

Si tacuisses...

Майже два тыжнѣ проминуло вôдъ напечатаня нашои вôдповѣди на статю п. з. „Українська держава“, помѣщену въ 67. ч. черновецкои „Буковини“. Здавало ся, що „Буковина“ не гадае вже бôльше вôдповѣдати та дальше поганитись передъ украинъско-рускою суспільностію. Такъ нѣ! Отсе послѣдне, 74. ч. „Буковини“ принесло намъ новый зразокъ ей низькои, крайно неморальнои писанины.

Розберемо коротко выводы того чудового фабрикату, що носить заголовокъ: „Самостійна Україна“.

Безименный авторъ подае на початку неначе резіме нашои вôдповѣди „Буковинѣ“, помѣщеной въ 129–132 чч. „Дѣла“. Ось яке воно:

„Хоч мы дуже пильно прочитали сю вѣдповідь, однак она насъ не переконувала, що мы помиляемо ся. Р. Ст. говорить перше широко про потребу ідеалів (на се згода, хтож се перечив?), потім говорить про ґеольоґію, біольоґію, еволюцію сьвіта(!) і нашу історію та каже, що можуть нам придати ся наші історичі ідеали. Каже, що без сьвідомости мети наших змаганъ, себ то украіньскої держави, забредемо у своїй роботі на безвихідні манівці (?!) А про те, що сей ідеал може пошкодити Росії, думае, що „коли росийске правительство схоче переслідувати наших земляків на Украіні, то винайде собі до сего причину і без нас“.

Чи се резіме вѣрне и повне, — лишаємо осудови читачѣвъ. Вôдъ себе додамо лишь кôлька увагъ.

Передовсѣмъ цѣкавый для характеристики совѣсности шан. автора є фактъ, що вôнъ позволяе собѣ безъ нѣякихъ обиняквôвъ перечити то, що написавъ давнѣйше.

„Ідеал — добра річ, коли розваживши холодно, можна придумати спосіб виконати его тай виконане его не вôдкладати на 25. століття, тілько от хочби на 20. Послі нас не буде нас; будуть люди, та не ми. І як їм не буде в голові, що ми жили колись, так ми не журім ся, що може бути за сотки літ з нашими наслідниками“. Отъ такъ писалось ледви пôвтретя тыжня тому въ знанôй статьѣ въ 67 ч. „Буковини“. Теперь удавсь забудька, чи незнайка, та пишесь: „на се (потребу идеалôвъ прим.) згода, *хтож се перечив?*“

Не конче гарне свѣтло кидае на совѣсность ш. автора и нарочне выриване и перекручованя поодинокихъ слôвъ зъ нашои вôдповѣди, якъ отъ: „потім говорить про ґеольоґію, біольоґію, еволюцію сьвіта (!)“... Ш. авторъ, наводячи без связи такй „чудовищй“ слова, якъ: геольоґія, біольоґія, еволюція, бажавъ очивидно суґґестіонувати своимъ читачамъ думку про куріозность нашихъ выводôвъ про повôльный розвôй громадского и державного устрою и порôвнанє сего розвою зъ процесомъ повôльного розвою въ области ґеольоґіи и біольоґіи, якого уживавъ и пок. М. Драгоманôвъ (гл. „Громада“ українська збірка впорядкована Михайлом Драгомановим Nr. 1. Женева 1878.).

Вкôнци дивує ся намъ ш. авторъ, що мы зазначили у своїй вôдповѣди, що „безъ свѣдомости меты нашихъ змаганъ забредемо въ своїй роботѣ на безвыхôдній манівцѣ“ (гл. наша вôдповѣдь въ 132 ч. „Дѣла“). А чи ш. авторови незвѣсній хочь бы тй манівці, котрыми довго-довго блукали нашй рускй политики за конституційнои еры якъ разъ длятого, що не мали передъ очима ясной меты своихъ стремлінь?!

По *такôмъ* резіме нашои вôдповѣди, слѣдуе сама анольоґія. Ш. авторъ зачинае зъ кôнця и стараесь доказати, що всякои дискусіи про идеалъ самостôйнои Украины треба старанно уникати, „бо се може пошкодити Українцям в Росії“. Вôнъ и каже: „Поляки дуже боять ся дразнити Росію і навіть за таку марницю, як демонстрація проти хору Славянъской, скартали молодіж, бо се тілько розбуджуе у Росіян ненависть до Поляків. На нашу думку се поступованє розумне. П. Стефанович думае мабуть, що ідеал укр. держави меньше дразливий, як демонстрація против Славянъской. Що-ж на те сказати?“ На те скажемо ш. авторови, що вôнъ воюе неправдою, бо Поляки выступають зъ своимъ ідеаломъ независимои Польщѣ далеко голоснѣйше, якъ мы зъ своимъ, а що до неоправданои и неумѣстнои демонстрациі польскои молодѣжи на концертѣ Славянъскои у Львовѣ, то бôльшôсть голосôвъ польскои прасы вôднеслась до нея якъ разъ дуже прихильно. Впрочемъ мусимо зазначити, що ставити дику бучу на концертѣ Славянъскои поручь зъ нашимъ высокимъ, святымъ ідеаломъ, — се що найменше крайно безтактно.

Зъ усѣми иншими нашими замѣтами справлясь „Буковина“ дуже скоро. Мѣсто рѣчевои вôдповѣди, читаємо ось що: „А на иньші закиди відповімо не своїми словами, тілько статею молодого історика С. Т. з Молодої України, значить з органу молодіжи. П. Т. висказує з нагоди видання брошури п. з. „Самостійна Україна“ *вовсім подібні думки*, як ми висказали скорше в ч. 67. І він дивить ся недовірчиво на нашу історичну традицію, а в результаті ставить програму, против котрої ми ніколи не повставали і не повстаем: культурну роботу. І він має сумнів що до самостійної укр. держави, які зараз прочитаєте“.

Ш. авторъ наводить вôдтакъ цѣлу статью тов. С. Т-ого.

Задержимо ся хвилю коло сеи статьѣ, котру уважае „Буковина“ тымъ тараномъ, що збиває на прахъ *усѣ* выводы звѣсной нашои вôдповѣди.

Въ своїй статьѣ, що є рецензією брошурки п. з. „Самостійна Україна“, заявляе тов. С. Т. що: „Про вагу і потребу ідеалу незалежної України тут нема що говорити. Він не сегодня красить наш стяг, сей стяг, коло якого і „Молода Україна“ збирае украіньску молодіж до праці і боротьби... проте нам тут нічого казати. Одначе та сама ідейна ціль може мати ріжні, неоднакові конкретні форми, а найбільше може мати ріжні способи, ріжні дороги, якими доходить ся до сеї цілн.

Що до сих доріг і способів, то у змаганях ріжних націй до свободи показали ся два головні напрями т. зв. історичний і суспільний. Народи, що борють ся за незалежність на історичнім принципі, доказують на основі дальшої або ближшої історичної минувшини свое неподільне право на якусь територію: самостійність колись небудь у минувшині, всякі коронації, договори, надання, навіть битви, подружя і т. ін. усе те має доказову вартість на право до самостійности якогось народу чи незалежности якоїсь держави“... „Певно, що історичної минувшини і ей традиції легковажити не можна, ся традиция бувае нераз синтезою найкращих порывів народа, але політичну боротьбу, програму ей основувати *виключно* на історичній традиції не буде ніякий правдиво поступовий та розважний чоловік. Поминувши вже се, що апеляция до *історичних прав* крие в собі найчастійше обскурантизм суспільний, покриває звичайно інтереси визискувачів; сей історичний принцип веде також з собою рівночасне змагання до поневолення иньших слабших націй (Русинів в Галичині)“... „Иньша дорога — суспільна. Її правило таке: кождий народ в границях своєї етноґрафічної індивідуальности має право бути самостійним і політично незалежним орґанізмом, а то в інтересі найширших мас народа, для скорого, невинного поступу в матеріяльнім та духовім розвитку сих національних індивідуальностий. Дорога до того: національна рівноправність, суспільна справедливість та інтензивна культурна робота“...

„У нас, Українців є й своі історичні права, навіть ми, Галичане, мали короля Данила і його корону могли-б евентуально посьвятити, але тепер не повинно у нас бути двох гадок, яка дорога для нас лїпша: Однока, скора і певна — се суспільний та культурний поступ, бо історичне право для нас меч обосічний“... „Тому ми ширше розвели сей устуи, що автор сеї промови (про „Самостійну Україну“ прим.) ставши *виключно* на історичнім становищи і тут головна хиба сеї промови“... — Зазначивши, що историчною основою, на котрôй ставивъ авторъ брошурки се переяславска умова зъ 1654 р., котра не може бути выхôдною точкою нашихъ политичныхъ змаганъ, доходить т. С. Т. до высновку, що такій выхôдный пунктъ нераціональный навѣть зъ историчного становища. Тов. С. Т.

Н. Нѣкому такъ не довѣряю, якъ вамъ. Вы справдѣ найлѣпшій мôй приятель, длятого звѣрю ся передъ вами и мусите менѣ помочи. Вы знаете, якъ менѣ Робертъ любить, — здаe ся, жите вôддавъ бы за менѣ — —

Р. Норо, чи судишь, що то вôнъ оденъ?

Н. (дригнула) Що то?

Р. Що вôнъ, оденъ вôддавъ бы за тебе житя?

Н. (сумно) Аа! Такъ. — (по часѣ) але поступивъ весь собѣ докторе.

Р. Щомъ любивъ такъ горячо?

Н. Нѣ, лишь те, щось менѣ те сказавъ, — те було непотрѣбне.

Р. Що кажете, — чи дѣйсно вже зналасте про те?

Н. Що зналамъ, а що незналамъ, того сказати не вмѣю. — Ахъ! Докторе, якъ незручно поступивъ весь собѣ! а було такъ гарно.

Р. Въ кождôмъ разѣ маете теперъ певнôсть, що я вôданый Вамъ душею и тѣломъ. Кажѣть-же отже.

Н. Якъ то теперь?

Р. Прошу, скажѣть, о що ходить?

Н. Теперь вже того сказати не можу.

Р. Дозволи вчинити для себе все, що лишь въ людскôй силѣ.

Н. Теперь вже нѣчо не можешь для мене вчинити, докторе. Врештѣ я не потребую нѣякои чужои помочи; се лишь такъ менѣ хвилево здавало ся.

(*Дальше буде.*)

чають и чудо таки не являе ся, Нора постановляе удати ся въ просьбою о помôчь до д-ра Ранка. Се постановленє Норы мимовôльно будить въ читачу пôдозрѣнє що до ролѣ того добродѣя. Роля такого приятеля мужа, такъ часто подыбована въ житю и письменьствѣ, була розбирана писателями рôжного часу, рôжными літературными напрямами, пôсля рôжныхъ суспільныхъ стремлінь.

Зъ новѣйшихъ часôвъ пôдчасъ сильнѣйше розбудженого жѣночого руху такій д-ръ Ранкъ въ цѣлôй майже свѣтовôй літературѣ вырôсъ на лицаря и освободителя жѣнки зъ супружескои неволѣ.

Якъ же инакше, зовсѣмъ инакше представляе его Ібзенъ.

Дѣйсно не знаю твору, въ котрôмъ бы такій типъ въ подôбный способѣ бувъ трактованый, въ котрôмъ бы такъ вѣрно була пôдхоплена одна зъ найновѣйшихъ чертъ важнои прояви нашого столѣтя выдвигаючого девізу: жѣнка — чоловѣкъ.

Д-ръ Ранкъ невысказано вручно выведеный, абы выказати характеристичнй цѣхи Норы, а властиво тои спільнои теперѣшнои жѣнки, що боресь о свою самостôйность опираючись на власныхъ силахъ, — звертає ся до мущины яко приятеля а не коханка.

Чудовый є проте розговоръ Норы зъ Ранкомъ.

Нора: Невôдказавъ бысь менѣ, докторе, якъ бымъ тебе о щось просила?

Р. А о що?

Н. О великій доказъ приязни, радше прислуги.

Р. Хоть разъ зробили бысте мене щасливымъ, панѣ.

заявляє тому, що „до ідеалу Самостійної України можна дійти і без 1654 р.“, та кінчить свою статью замѣтомъ, що авторъ брошурки не згадує нѣ словомъ, „як промовити до сього народа, як вложити йому в серце сей ідеал“.

Отсе найважнѣйшій мѣсця статьѣ чи рецензіи т. С. Т-ого. И якъ же тутъ може добачити „Буковина“ збите не кажемо вже всѣхъ, але хочь-бы лишь одного нашого замѣту у звѣсній вѣдповѣди „Буковинѣ“? Де стрѣчаємо въ статьѣ т. С. Т-ого, що розводить ся надъ историчными правами, а спеціяльно надъ переяславскою умовою (отже про чисто дипльоматичный договоръ), — негацію усякого значѣня народныхъ историчныхъ традицій, що живуть и доси въ душѣ народа, якъ прим. традиція народныхъ стремлѣнь до волѣ за Хмельницкини? Де то высказує т. С. Т., — як сего хоче „Буковина“, — „зовсім подібні думки, як ми (значить „Буковина“) висказали скорше (!) в ч. 67? Де бачимо тутъ тому безиднйность, чи якъ ён зве евфемічно „Буковина“ — тѣ сумнѣвы що-до самостійной украинъскои державы? де тутъ выразне квестіоноване будучого розвою нашого народу, що стрѣчаємо въ знаныхъ статьяхъ „Буковины“, якъ се зазначили и польскій дневники, прим. краковска „Nowa Reforma“?

На закінчене мусимо ще сконстатувати, що та сама „Буковина“, котра теперь зовсѣмъ негує значѣне историчныхъ традицій, котра заявляє, що „що минуло, то пропало“, — задивлялась не такъ то ще давно, бо ледви пѣвчверта року тому, зовсѣмъ инакше не то на традиціи недавнои бувальщины, що живуть и доси въ народѣ, але на дуже давнѣ историчнѣ факты, отъ хочь бы на коронацію короля Данила.

У вступнѣй статьѣ д-ра Ст. Смаль-Стоцкого п. з. „Наша мета“, помѣщенѣй въ 282 ч. „Буковины“ зъ 1896 р. читаємо мѣжь иншимъ: „Австрия, займаючи краї по давній Польщі, занала їх на підставі претенсій угорскої корони до корони руского короля Данила Галицкого, і таким чином Австрия сама навязала аж до 13-ого віку рускої історії; отже у рускої нації є дуже значна історична минувшість, є *свое* королівство, яко добуток істориї і державного єї жития... „Коли-ж ми тепер схочем відповісти на питане: де-ж слїди нашого тисячлїтного жития? де добутки нашої тисячлїтної культурної працї? де твори наші державні? де познаки нашої культурности? де свѣдоцтво того, що ми нация? — то відповідь на се може бути лиш одна: слїди тоті лишили ся дійсно, коли вже не в чім иньшім, то бодай в іменах: *королівство* Галичина і Володимирия, а в певнім змислї также і в імени: воєводство Буковина“... Лишило ся Руснам яко видимнѣ знак нашого довговікового історичного і культурного жития свое королівство. Та чи оно тепер вповнї *свое, руске*? Треба отже зробити его своїм... рускимъ... так щоб і всї рускіж землї, що колись за Данила узнавали его зверхність і тепер видїли і знали, що є руске королівство. Сего можна доконати лиш невсипущою культурною працею! Ціла наша праця повинна бути звернена в той бік, щоб виповнити змістом дорогий і можна-б сказати *одинокий* останок нашої бувальщини, який містить ся в слові королівство Галичина і Володимирия“! Корона Данила, тота корона, около котрої звединчена була свого часу вся Русь, спочивая тепер законно на голові Габсбурґів!! Із *повної свѣдомости сего факту виплывають для Русинів а также і для корони дуже важкі консеквенції*“ (натякъ на руске державне право, прим. авт.).

Оттакъ то писала „Буковина“ тому пѣвчверта року. Чому-ж *теперь* инчои спѣвае? Чому по такъ короткѣмъ часѣ змѣнила зовсѣмъ свои погляды на историчну традицію?

Та не наша рѣчь ломати собѣ надъ тымъ голову. Мы кінчимо полеміку зъ тымъ консеквентнымъ, та совѣстнымъ орґаномъ та ґратулюємо его идейности и моралѣ.

Романъ Стефановичъ.

Письма зъ краю.

Вѣдъ Городка. [*Польскій гакатизмъ.*] Яко Славяне — не можемо зовсѣмъ зъ нѣмецкимъ гакатизмомъ симпатизувати. Але все-жь нѣмецкій гакатизмъ бодай убирае рукавицѣ, и по его дѣлахъ пѣзнати, що се роблять люде хоть лихѣ, але — европейскѣ. А нашъ домородный гакатизмъ показуе, що его выконавцѣ — се варваре. И неразъ приходить ся чудувати: люде, котрѣ нѣбы поставили собѣ за завданѣ черезъ польонізацію Русинѣвъ скрѣпити на Руси польскій елемент, наносять тому-жь елементови своимъ поступованемъ соромъ и нечесть. Остаточно Русины не зовсѣмъ такъ и перелякались польонізаційныхъ заходѣвъ, бо въ нихъ выробляе ся чимъ день — чимъ година вѣдпорна сила проти польонізациі; але все-жь хоть бы зъ прихильности для братнього намъ народу мусить насъ серце болѣти на видъ вандалізму. Зовсѣмъ недалекій уже часъ, коли не лишь Руснѣ але й кождый шануючій себе человѣкъ мусѣти-ме сказати деякимъ людцямъ: польонізація польонізациею, але ты, братчику — с...! Ось вамъ одинъ зъ примѣровъ:

Бувшій городецкій инспекторъ школьный д ръ Фалькевичъ постаравъ ся о одного учителя Г. для мужескои школы въ Городку, котрый не вмѣе анѣ одного слова по руски. За вплывомъ того-жь инспектора спровадженно до Городка другого учителя Г., котрый властиво, хоть Полякъ, мѣгъ бы вчити рускаго языка, але щобы приподобати ся начальству, удае, що не вмѣе по руски. И власне для того придѣляють ему науку рускои мовы. Его ученики по скінченю 6-ого року не вмѣють навѣть добре читати рускои бібліи и катехізму, а вже о формахъ граматичныхъ то и бесѣды нема.

И що-жь властиво навчить цѣла та польска школа? По польски, хоть бы по укінченію школы дѣти навѣть умѣли, забудуть за кількa день, по руски читати дуже слабо знають и выходить, що властиво нѣчого не навчили ся.

Прийшовъ до Городка другій инспекторъ школьный, котрого ярославскій учитель, якъ о тѣмъ писали польскій ґазеты, прозвали „сатрапомъ“. И сей инспекторъ провадить у Городку дальше дѣло вандалізму. Ото спроваджує зъ Ярослава панну Ш... и дае ѣй посаду въ школѣ мужескій въ Городку. А знаете, якій посѣдае студіи тота панна Ш...? Сему клясу выдѣловои школы и панчошковый испытъ! То ще однако мало, що она вчить людскѣ дѣти такѣ рѣчи, про котрѣ — при своихъ студіяхъ заледви чула, що дзвонять. Тота панночка дѣстала пѣдвышенѣ платнѣ такъ, якъ бы мала испытъ зрѣлости въ учительскои семінаріи. Вправдѣ законъ не позволяе на такій выбрики, але чи-жь сатрапѣвъ обходять тамъ що якіс законы? Панъ инспекторъ дуже зглядный для панночки; панъ староста пѣдпишуть справоздане инспектора, и пѣдвышенѣ готове. Бо панночка мае такѣ прикметы, що заставляють пана инспектора примкнути очи на такѣ дурнички, якъ бракъ студій и кваліфікаціи. Сѣ прикметы суть слѣдуючѣ: 1) Панна Ш.. не знае анѣ словечка по руски; 2) панна Ш... є чорнобрива. Що-до т. 2), то се є чисто субєктивна рѣчь густу пана инспектора, а що до 1), то се є польскій вандалізмъ, котрый примушуе бѣдну дѣвчину, не тямущу й слова по руски, учити рускій дѣти.

Не давно вѣдбуло ся засѣдане школьнои рады окружнои для именованя тымчасовыхъ учителѣвъ. И сю нагоду выкориставъ панъ инспекторъ для польского гакатизму. Ото именувавъ инструкторомъ ґімнастики при мужескѣй народнѣй школѣ въ Городку учителя зъ Бохнѣ, п. М., котрый такожь анѣ слова по руски не знае. Але се власне є выстарчаючою кваліфікацією до науки ґімнастики, щобы дѣти не почули рускаго слова навѣть при забавѣ.

Сю допись повинни мы закінчити вѣдозною до городецкого старосты п. Федоровича, абы звернувъ увагу п. инспектора, що школа є на те, щобы въ нѣй учили дѣтей, а не на те, щобы культивували гакатизмъ. Але мы сего не зробимо, бо-жь п. Федоровичъ ажь надто добре поінформованый про школьнѣ вѣдносины въ его повѣтѣ и очевидно тѣ вѣдносины толеруе, якъ не попирае.

Мы постараємо ся, що справы тѣ будуть выяснены передъ такою властію, котра мае трохи иншѣ понятя про завданѣ школы и науки, якъ инспекторъ п. Новаковскій. Може се буде для декого зъ панѣвъ трохи неприємно, але для насъ успѣшнѣйше.

Славутинъ.

ТОВАРИШІ!

Рік минає від часу, як мало-що не півтисячний збір української молодіжи з усіх вищих шкіл Австриї висказав постулят заснованя найвищого осередка національної культури — університету.

Одноушна та поважна маніфестация молодіжи поставила справу заснованя українського університету на твердій основі та випровадила її на дорогу певного та скорого розвязаня.

Та події розвиваються ся бистро й нестримно!

Послідні часи видвигнули справу, яка обіймає не одну галузь або одну фазу нашого жития, нашого розвитку — але яка є сінтезою всіх наших змагань, всіх наших стремлінь, всього жития нашої нациї.

Се справа державної самостійности українського народу!

Ідейна еволюция, що її перебули передові ради української нациї в нашому столітї, закінчують ся.

Нам, послідному поколінню XIX-ого століта, остало приложити на неї печать остаточного довершеня!

Справа „самостійної Україна“ перейшла вже із сферы мрій в обсяг жития й борби.

І саме в тій хвилї, як усї вірні сини українського народу без ріжниці віку, стану та партійної приналежности виявили на своїх боєвих прапорах ідею самостійної української держави — саме тоді заворушили ся черваві й гадючі гнізда та бажають затьмити ясний блеск сонця могучої ідеї.

Нашим обовязком заглушити голосы нужденників та рабів!

Нашим обовязком заманіфестувати, що вся українська молодіж стоїть і стояти-ме під прапором независимої Вкраїни. Нашим обовязком є односердно та одностайно, друг при другї, грімко та твердо проголосити сьвітови, що найвищою ціллю, найвищою ідеєю національно-політичних змагань усеї молодіжи є независима Україна.

Длятого кличемо до Вас:

Товариші!

Прибувайте на віче всеї української молодіжи з вищих австрийських шкіл, до Львова! Тут довершимо ідейного діла найкращих душ України! Тут закінчимо ми славно століте нашого відродженя!

А на переломі двох віків засяє в блеску горячої любови, сьвятих порывів і могучої туги.

Ucraina surgens!

Львів 8-ого липня 1900.

За комітет:

В. Старосольскій. О. Грабовскій.

Замітка: День і місце віча означить ся на днях. Всяких информаций удїляє найдальше до 12-го с. м. в рамени комітету тов. Є. Бурачинецкій у Львові ул. Академічна ч. 8. — Поміщенем привїзших займе ся осібний комітет, до якого треба відносити ся на руки тов. Шухевича тамже.

Пт. матуристи могуть участвувати в вічу.

НОВИНКИ.

— **Заборона вѣча.** Пишуть намъ зъ Бродѣвъ: Ц. к. староста въ Бродахъ заборонивъ вѣче, скликане до Бродѣвъ на день 9 н. ст. липня с. р., — зъ причины „епідемїи вѣспы“ въ Бродахъ. Ото змѣстъ заборонѣ: „До Поважаного Видїлу товариства „Селяньска Рада“ на руки предсѣдателя Вч. О. Михаїла Ваврика в Черниці. Відносительно до донесеня з 27 червня с. р. о заміренім уряджению публичного віча в Бродах дня 9 с. м. заказую відбутя сего віча зі взглядів санітарних, а именно з причини істнованя в Бродах епідемії віспи, котра через публичне згромадженє дуже легко могла би ся розширити. Против сему заказови прислугує право рекурсу до ц. к. Намістництва на руки тутейшого уряду в термінї 8-дневнім. — Ц. к. Радник Намістництва Руссоцкі.“ — Бродска „Селяньска Рада“ не видить користи зъ рекурсу зъ причины, що хотяй бы рекурсъ бувъ порѣшеный въ ви дусѣ, вѣче припало бы въ часѣ живъ, несприятючомъ для вѣча.

— **Заходы о столицю епископскую.** Вѣдъ давна роблять ся заходы о утворене у всходнѣй Галичинѣ лат. епископства черезъ выдѣленє вѣдповѣдного округа зъ архідіецезіи львѣвскои. Гадка тая, порушена на ново по смерти бл. п. архіепископа Моравского, выкликала теперь въ кількохъ бѣльшихъ мастахъ всходнои Галичины конкуренцію о позыскане для себе резиденціи епископскои. Перший заходы починивъ Тернопѣль, котрый вже заявивъ готовѣсть выставити будучому епископови палату, а навѣть мабуть зобовязавъ ся причинити до его упосаженя посѣлостію сѣльскою. За примѣромъ Тернополя пѣшла Коломыя и розвинула дуже живу аґітацію за отвореньмъ епископства „покутского“, а за нею рушивъ ся и Станиславѣвъ. Передъ кількома тыжнями ухвалила тамошна рада громадска починити старания о утворене новои столицѣ епископскои, а дня 5 с. м. на зборахъ горожанъ станиславѣвскихъ въ сали театральнѣй ухвалено розпочати въ сѣй справѣ акцію. Новый посолъ станиславѣвскій п. Ствертня заявивъ на зборахъ, що міністеръ просвѣты прихильный є гаддѣ утворена епископства въ Станиславовѣ, але мѣсто мусить заявити, що дасть зъ своеи стороны на сю цѣль. Однако въ самѣмъ Станиславовѣ е опозиція противъ тыхъ заходѣвъ, въ котрыхъ добачують пѣдставлюване стѣльця Коломыѣ и Тернополеви. Опоненты доказують, що въ Станиславовѣ резидуе вже гр. кат. епископъ а Коломыя положена блише Буковины надавала бы ся лѣпше на столицю епископства, бо авѣдтамъ можна бы выгѣднѣйше розпростерти опѣку надъ Поляками, замешкалыми на kresach, а также и для того, утворене епископства въ Коломыѣ причинилось бы дуже богато до пѣднесеня того пѣдупавшого мѣста, въ котрѣмъ нема высшихъ урядѣвъ анѣ достойникѣвъ; а Коломыя якъ и Тернопѣль могли бы бѣльшѣ понести матеріяльнѣ жертвы въ користь епископскои столицѣ, нѣжь незаможный Станиславѣвъ.

— **Комісія конкурсова для оцѣнки рускихъ творѣвъ сценічныхъ** вѣдбула вчера, дня 8 с. м., пѣдъ проводомъ члена выдѣлу краевого д-ра Верещиньского и въ присутности д-ра Д. Савчака свое засѣдане, на котрѣмъ переведено обширну и вычерпуючу дискусію надъ вартостію 13-ти надѣсланыхъ творѣвъ. Комісія узнала одноголосно 10 зъ надѣсланыхъ творѣвъ за цѣлкомъ не вѣдповѣдній анѣ пѣдъ взглядомъ літературнымъ анѣ сценічнымъ. Одноактову комедію „Поводатарь“ узнано для сценічного представленя за вѣдповѣдну, однакъ не предложено ю до преміованя, бо она не вѣдповѣдае вымогамъ конкурсу; проте передано ю „Рускѣй Бесѣдѣ“ до евентуального закупна. Зъ уваги що-до вартости драмы „Пристрасти“, розвинули ся погляды членѣвъ комісіи, прочитано ю передъ комісією, потѣмъ орекла она одноголосно по переведенѣй обширнѣй дискусіи, що драма „Пристрасти“, яко исторично-побутова картина, въ якѣй змальовують ся вѣдносины Молдавянъ до Украинцѣвъ, є вправдѣ цѣнною за-для своихъ літературныхъ прикметъ и до читання дуже нагодить ся, однакъ умовамъ конкурсу не вѣдповѣдае. Вкінци переведено вычерпуючу дискусію надъ драмою „В народї“ и высказано одноголосно, що хочь она заслугує на бѣльшу увагу, однакъ зъ причины значныхъ хибъ не можь и ѣй признати премін. Наслѣдкомъ того орекла комісія, що не може жадному зъ сценічныхъ творѣвъ надѣсланыхъ на конкурсъ, признати якои-небудь премін, а рѣвночасно ухвалила розписати новый конкурсъ зъ речинцемъ до кінця серпня 1901 року.

Посмертнѣ — ✝ — оповѣстки.

— **Діонизій Ареопаґіта Еліасевичъ**, парохъ въ Чабарівцѣ, дек. гусятинського, упокоивъ ся на ударъ серця дня 7 с. м. въ 56 році житя а 28 священьства. Примѣрный священикъ, що особливо богато натерпѣвъ ся за енерґічне введене тверезости межи народомъ и за се зъ 60 товаришѣвъ, зъ котрыми разомъ кінчивъ богословіе, передпослѣдный дѣставъ парохію. Довгій часъ скитавъ ся по рѣзныхъ голодовкахъ, а мимо того не кидавъ щирои працѣ коло народу. Де сего вымагала справа загалу, бувъ все межи першими, тому и зъединавъ собѣ широку симпатію межи товаришами звания, а щиру любовь у прихожанъ. Покѣйный полишивъ вдову и двое незаосмотреныхъ сирѣтъ. В. в. п.!

О. Иванъ Менциньскій, завѣдатель парохіи Звинячи, Затварницкого декапата, горячій патріотъ, упокоивъ ся 2 с. м. по довгѣй недузѣ въ дрогобыцкѣмъ шпитали въ 30 році житя, а 4 священьства. В. в. п.!

Наука, штука и література.

— **Ярема**, оповѣдане зъ запорожского житя А. Добровольского. З росийского переповів Алекс. Борковскій. Коштом і заходом товариства „Просьвіта“. У Львові, 1900. З друкарнї Наук. Товариства ім. Шевченка. — Сторінъ 42, цѣна 25 сот. — Є се книжочка для членѣвъ за мѣсяць червень с. р.

Телеґрамы.

Петербургъ 9 липня. Россійскій военный корабель приарештувавъ на хіньскихъ водахъ шѣсть піратскихъ кораблѣвъ.

Мисловицѣ 9 липня. Вѣдъ 1 цѣтня до 30 червня выгнано зъ Прусъ 422 австрійскихъ пѣддаиыхъ.

Гельсінґфорсъ 9 липня. Коли 12 сенаторѣвъ зложили свою гѣднѣсть, решта членѣвъ сената оголосила рескрипть царя въ справѣ введеня россійского языка до высшихъ урядѣвъ Фінляндіи. — Дотычный рескрипть оголошено въ урядовыхъ часописяхъ.

Парижъ 9 липня. Делеґатѣвъ Буровъ, котрѣ вернули зъ Америки, принявъ президентъ муніціпальной рады.

Надѣслане.

В інтересї правди констатую, що неправдою есть, мов то я послїдною моєю заявою в „Ділї“ і „Руслані“ обидив часть рускої суспільности, взглядно 10 тисяч руских людий. Я висказав лише моє обурене на тих, що послугують ся такими допісями, як посьлїдне в „Monitori“, щобн зробити дорогу рускому епископови. Се-ж мусить признати кождий, чи нїи Русин чи русскій, що такий спосіб поступованя уближає в високім степени повазї нашої Церкви; а що така ціль допіси, вимірені против мене, дїйстно була, на се я маю писемний доказ, котрим я кождому цїкавому служити готов. Ще в місяци маю дістати я письмо з погрозою, що коли не зреку ся (?!) кандидатури для гідніїших, то в „Monitori“ описаним буду. Чи се „сановно“? питаю сл тих, що менї хотять давати лекциї „сановности“. Чи „Галичанин“ переходить надомною до порядку дневного чи нї, се менї байдуже. В цїлім житю моїм я для себе жадної протекциї від нїкого не потребував і тепер єї від нїкого не потребую.

Др. Іван Гробельскій.

Мед. Д-ръ БОГОСЕВИЧЬ

Дентистъ

ординуе при улицы Ягайлоньскѣй число 7
вѣдъ 9—1 и 3—5 287 3—3

Д-ръ Жиґмонтъ Ашкепази

лѣкарь жѣночихъ недугъ и спеціялістъ масажу,

ординуе пѣдчасъ купелевого сезону
въ КРИНИЦИ. 309 10—20

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Ґіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкои

поручае въ великомъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокли, далековиды, барометры, термометры, жікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничѣ, піоны, лібелѣ манометры и т. п.

Уряджене дзвонкѣвъ електричныхъ.

Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Ученик VII кл. глядає лекциї на село сейчас. Адреса; А. Микитяк, ул. Казимировска ч. 122 Станиславів.

Ученик з VII. класи ґімн. акад. шукає лекциї на час вакацій на село. Ближша відомість в Адміністрациї „Дѣла“.

Ученик VIII. кл. ґімн. пошукує на час вакацій лекциї на село. — Львів М. М. руска ґімназия.

Кандидат III. року семінарії учительскої, шукає лекциї через час ферії. Адреса: Шукайхлїб ул. св. Войцеха ч. 3. Львів.

Въ селѣ Межибродю, повѣтъ и почта Сянокъ, есть до продания церковь деревляна зъ всѣмъ внутреннымъ устройствомъ въ дуже добрѣмъ станѣ, бо доперва 27 лѣтъ тому якъ построена. Ближша вѣсть у Д-ра Вайцовича въ Межибродю, п. Сянокъ. 342 2—2

МОРСКЕ ОКО

купелѣ ставовѣ зъ тушами за двѣрцемъ електричнои зелѣницѣ. Сама купѣль кр. (20 сот.); 12 білетѣвъ 1 зр. (2 кор.). Купелѣ уладженѣ лише для христіянъ. 344 8—10

ІОСИФЪ ИВАНИЦКІЙ.

Пудръ княжій

бѣлый приятно прилягає до лиця, надає красну и натуральну бѣлбеть. — Коробка мала 60 кр., цѣла 1 зр., въ лебедомъ 1 зр. 50 кр. — **рожевый и кремовый** по 70 кр., 1 зр. 20 кр. и 1 зр. 60 кр.

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ
Львовъ: склепы власній улица Оникуска ч. 25, Галицка ч. 11. Кракôвъ: Суконницѣ ч. 20. Чернôвцѣ: Рынокъ ч. 3. Перемышль: ул. Францішканьска ч. 24.

ПОДПИСАНА ДИРЕКЦІЯ
„Повѣтового Товариства Кредитового“
стоварищеня зареєстрованого зъ обмеженою порукою въ Немировѣ, запрашає отсимъ до приступленя въ члены стоварищеня. Членами можуть бути фізичній особы, якъ також товариства, громады и церковній брацтва. *Одень членьскій удѣлъ выносить 20 кор.*; число удѣловъ необмежене *Вимосве на резервовый фондъ въ квотѣ 2 кор. платить ся имо разъ.* — Тожъ „Повѣтове Товариство Кредитове“ удѣляє своимъ членамъ повычки на 8% за интабуляцію або порукою вôдповѣдныхъ ручителівъ до сплаты въ ратахъ. Також принимає оно щадничѣ вкладки и опроцентовує ихъ по 5½%. Льокаль стоварищена въ руско кат. канцелярії парохіальнôй. Подрôбнѣйшихъ информацій удѣляє радо *Дирекція.*

Іванъ Смокорбевскій контрольоръ. — *о. Іванъ Кипріянъ* касіеръ.

Василь Дѣдухъ. 337 2—3

КАВУ
въ 5-кільовыхъ мѣшочкахъ франко
по 9 зр. 20 кр., 10 зр. 20 кр., 10 зр. 70 кр. и 11 зр. 20 кр.

ВИНО
въ 5-кільовыхъ барилочкахъ франко
по 3 зр.; 3 зр. 30 кр.; 3 зр. 70 кр.; 4 зр. 10 кр.; 4 зр. 50 кр.; 4 зр. 90 кр. (Дорожшій вина фляшками)
высилає
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ и ФІЛІЯ.
92 120—?

Стація зелѣзницѣ **ИВОНИЧЬ.** — **ИВОНИЧЬ** — Почта и телеграфъ **АПТИКА** въ мѣсци.

Найзнаменитшій щавы солово-алькалічній, мѣстачій йодъ бромъ и зелѣзо. Купелѣ солонй, йодо-бромовй, борозинновй, глинковй, зимній басеновй, гідропатичній заходы, масажь, гімнастичне заведене. Освѣтленя електричне, водопроводы, вода до пытя жерельна. Въ сѣмъ роцѣ новй лазенки II. класы. — Купелева пора вôдъ 20 мая до кôнця вересня. До 20 червня и вôдъ 20 серпня мешканя дешевшій и въ тôй лишь порѣ свѣдоцтва убожества будуть увзглядненй. — Воду, сôль и луть можна одержати у всѣхъ складахъ мінеральныхъ водъ и въ Заведеню жерельнôмъ. Зголошеня полагоджує и проспекты высилає оплатно ЗАРЯДЪ ЗАВЕДЕНЯ.

Д-ръ Климентъ Дембицкій
лѣкарь и управитель Заведня. 241 7—8

Позôсталй по Товарист. Гандлевôмъ **запасы**
РÔЛЬНИЧИХЪ МАШИНЪ
выпродуе по зниженыхъ, цѣнахъ
Львôвске Бюро гандлеве
при ул. Костюшка ч. 4. 221 31—39

Машины и знаряды господарскй
зъ перворядныхъ фабрикъ
можна купувати за посередництвомъ
„НАРОДНОЙ ТОРГОВЛѢ“
у Львовѣ
а именно:

Сѣчкарнѣ ССХ	зъ 2 ножами и 1 колесомъ по	54 кор.
Сѣчкарнѣ ТН	зъ 3 ножами и 2 колесами „	56 „
Сѣчкарнѣ ТН	зъ 4 ножами и 2 колесами „	59 „
Млынки до чищеня збôжа системы Бакера	„	100 } „ кпл.
Млынки до чищеня збôжа лекшій	„	64 } „ кпл.
Молотѣльнѣ ручній	„	170 „
Краячѣ до бураковъ	„	60 „
Тискачѣ [гнѣтôзники]	„	230 „
Прасы до олѣю	„	230 „
Плуги ковальскои роботы зъ колѣсницями	„	32 „

Косы зô старійскои стали довгй: 60, 70, 80 цм.
по кор. 1·00, 1·20, 1·40
[Косы можна набути по всѣхъ складахъ „Народнои Торговлѣ. На 5-кілеву посылку иде 8—10 кôсъ]

Окрôмъ того можна купувати за посередництвомъ „Народнои Торговлѣ“ и иншій машины и знаряды господарскй по цѣнахъ фабричныхъ.

ПРИМѢТКА. Плуги и косы продаютъ ся лишѣ за готôвку и безъ опусту. При сейчасовôй уплатѣ за сѣчкарнѣ дає ся 5% опусту а за всѣ прочій машины 10% опусту. Допускає ся и сплату ратами (зъ выимкою плугôвъ и кôсъ) за окремою умовою и порукою, однакъ въ тôмъ случаю не приймає ся нѣякихъ опустôвъ.

Застерѣгає ся можлива пôзнѣйша змѣна цѣнъ!

267 6—2 Народна Торговля.

Перше галицке товариство акцийне для промислу хемічного
давнійше Спілка командитовой ЮЛІЯ ВАНЬ)
у Львовѣ, улица Костюшка ч. 5
поручає на теперішній весінній сезон
НАВОЗИ ШТУЧНІ
власного виробу. 346 1—10
Гаранція складників, ціни найнизші.
Цінники на жадане висилає ся відворотною почтою.

Цѣс. корол. упр.
Рафінерія спіритусу, Фабрика руму, Лікерôвъ и ôцту
Юлія Миколяша Наслѣдникôвъ
Якова Шпрехера и С-ки
у Львовѣ
поручає старй горѣвки польскій, розолісы, лікеры, румы праздней зъ Ямайки, коньяки, спіритусъ, „Bonjour“ на наливки, такожъ праздневый оцетъ спіритусовый. 366 29—?
Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — и улиця Коперника ч. 9.

Пôвъ милѣ за мѣсточкомъ Перегиньскомъ на „БАШТАХЪ“ 6 на лѣто 40 комнатъ, власнôсть о. пароха, по 3 зр. тыжнево безъ постели, на прекраснôй полянѣ 560 метр. высоко, середъ лѣсôвъ шпильковыхъ и гôръ 900—1000 метр. высокихъ. Є тутъ жерело воды сѣрчанои и друге желѣзнои. Вікть по 30 зр. вôдъ особы мѣсячно. Купелѣ рѣчній межи скалами побôчь. Почта, телеграфъ и лѣкарь въ Перегиньску. До станції Креховичѣ на желане за 2 зр. фѣру высилає — ЗАРЯДЪ. 891 4—5

НАСАДЪ ГАВСМАНА
І. ЛЬВôВСКЕ
Photo-Plasticon
(46 разôвъ преміоване.)
Вôдъ 17—26 червня
Подорожь свѣтова черезъ Тихій океанъ зъ Японію до Ст.-Франціско.
Вступъ 10 кр. 59

Гармоніюмъ
до
науки спѣву
дуже тревалои конструкціи
поручає
ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ
у Львовѣ. 94

Товариство „Просьвіта“
при зближаючих ся іспитах в школах народних подає до відомости Сьвітл. Рад Шкільних, Влов. сьвященників, катихитів, учителів і родичів, що книжки накладу товариства, призволені краєв. Радою шкільною на премії для учеників, красно оправлені, можна купити
в канцелярії товариства Ринок ч. 10,
по слідуючій цінѣ:

Розказни про сили природи	40 сот
Оповіданє о житю св. Бориса і Гліба	40 „
Повістки для дітий	54 „
Сестра	30 „
Вайся	44 „
Історія Руси ч. I.	60 „
Історія Руси ч. II.	46 „
Лен і конопиі	48 „
Про живонлоти і ліси	40 „
Вен'ямин Франклін	32 „
На досьвітках	44 „
Серед ледового моря	60 „
Житє сьв. великомученика і лікаря Панталеймона	40 „
Дрібна птиця господарска а великі гроші	40 „
Відкритє Америки	44 „
Звірята шкідні і пожиточні	84 „
Кирил і Методій	44 „
Молитвенник народний (великий) по ціні 1 к. 80 сот., 2 кор. 40 сот. 3 кор. 20 сот., 3 кор. 60 сот.	
Шкільною правописию:	
Фіміліядия і Сахара	44 сот
Повістки (Тіточка Ганна і два старці богомільці)	86 „
Житє сьв. Отця Николая	40 „
Пасіка	70 „
Молитвенник народний (звичайна оправа)	60 „
Молитвенник народний (лучша оправа)	80 „
Хваліте Господа з Небес (великий молитвенник по ціні 1 кор. 80 сот., 2 кор. 40 сот., 3 кор. 20 сот., і 3 кор. 60 сот.	

Всякі замовленя висилають ся скоро і точно.

Книгарня Науков. Товариства имени Шевченка
у Львовѣ ул. Чарнецкого ч. 26 59
має на складѣ слідуючі книжки:

Адам Дядько. Гроші а праця, повість	3·20 зр.
Антонович Вод. і Ідзайський, Історія великого князівства литовського	1·60 „
Байда П. (Ніщинскій) Гомерова Одиссея, 2 томи	2·20 „
„ Одиссеєві плавники	—·10 „
Бальзак Гонорій. Батько Горіо, повість з французского	2·— „
Барвінок Василь (Барвінський Вол.) Безталанне сватанє, опов.	—·80 „
„ Цісар Йосиф II., відчит	—·10 „
Барвінський Йосиф. Павло Полуботок, трагедия	—·20 „
„Батьківщина“ бібліотека І. И. Дві хлопські держави	—·05 „
„ Хлопи і хлопська справа	—·05 „
Баштовий. Українство на літератур. позвах з Московщиною	—·50 „
Брет-Гарта. Кріссі, повість з англійского	—·60 „
Верне Юлій. Довкола землі подорож	—·60 „
Верхратский Іван, Соматологія	—·90 „
„ Начерк соматології	1·50 „
Гаршин Всевол. Малярі, оповіданя з великоруського	—·10 „
Герінг-Герасимович В. Що то таке економія?	—·20 „
Герштекер. Розбишаки на ріці Міссісіпі, повість з німецкого	—·80 „
Гілєри Вільгельміна. Власними силами, повість з німецкого	1·20 „
Гоголь Микола. Вечерниці, з великоруського	—·10 „
„ Мертві душі, поема з великоруського	1·80 „
Гончаров. Обломов, роман з великоруського в 2 томах	1·80 „
Граб Павло. З півночи	—·20 „
„ З чужого поля	—·20 „
„ Пролісок	—·20 „
„ Доля	—·20 „
Гребінка Евген. Чайковский, роман в 2 частях	—·70 „
Григорієвич Гр. (Цеглинський) Шляхта ходачкова, комедія	—·15 „
„ Торговля жемчугами	—·20 „
Грушевський Михайло. Вимоги з жерел до історії України-Руси	1·— „
„ „ Жерела до іст. України-Руси том I. і II. по	2·— „
Данилевский Гр. Збігці з Новоросії, повість з велико-руського	1·— „
Денис (В. Ільницкий). З ріжних країв і народів	—·20 „
Дікенс Кароль. Два міста, повість з англійского	2·— „
„ Новорічні дзвони, повість з англійского	—·60 „
„ Олівер Твіст, „ „	1·30 „
Доде Альфонс. Набоб, роман з французского	2·70 „
„ Фромонт молодший і Ріслер старший	1·80 „
Достоевський Федір. Вина і кара, повість 2 томи	4·— „
Драгоманов Михайло. Про галицько-руське письменьство	—·12 „
Дрозд. В гостях добре в дома лінше, повість	—·50 „
Ебере Юрий. Homo sum, повість з німецького	1·20 „
Едварс. Стефан Лапрентий, повість	2·70 „
Еркман-Шатриян. Пані Тереса, повість	—·80 „
Етнографічний збірник том I. II. і III. по	1·50 „
Загірня М. Жанна де Арк, оповіданне	—·10 „
„ Про Авраама жидовина і Федора Христіянина	—·10 „
Заклинський Р. Чи можна Федьковича Косованом звати?	—·20 „
Залукевич (В. Масляк). Аристократи	—·20 „
„ Поезиі том II.	—·80 „
„ Кандидат	—·10 „
Записки науков. товариства імени Шевченка том I—XX по	1·— „
Зарецкий Федір. Боднарівна, драма народна	—·10 „
„Зеркало“ з року 1890, 1891, 1892 по	2·— „
Зінькінський Трофим. Твори том I. і II. по	1·— „
Золя Емиль. Мрія, повість з французского	1·— „
„ Довбня. Дрібна бібліотека	—·20 „
„Зоря“ письмо літературно-наукове р. V, VI, без бібліот. по	3·— „
„Зора“ письмо літературно-наукове VIII, IX, X, і XI, по	5·— „
„ „ ілюстроване р. XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII, XVIII, по	6·— „
З чужих зільників, збірник оповідань	1·40 „

Розкладъ їзды поѣздôвъ зелѣзничихъ, важный вôдъ 1 мая 1900.
пôсля часу середно европейского [пôзнѣйшого о 36 мінутъ вôдъ часу львôвского].

посп. приходять о годинѣ	особ. приходять о годинѣ	до Львова (головный дворець)	посп. вôдходять о годинѣ	особ. вôдходять о годинѣ	зô Львова (головный дворець)
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Борислава (Скольского вôдъ ½ до ³⁰/₉)	12·40		До Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
12·20		„ Черновець, Ицканъ, Констанцы, Букарешту	2·51		„ Ицканъ, Черновець, Станиславова, Букарешту, Констанцы
2·31		„ Кракова, Орлова, Н. Санча, Тарнова, Ясла, Ряшева, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Вѣдни		4·15	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Хирова, Самбора
	3·25	„ Пôдволочискъ, Тернополя, Грималова, Копичинець		5·45	„ Бруховичъ (вôдъ ¹³/₉ до ¹⁵/₉ що дня)
	6·10	„ Кракова, Берлина Варшавы, Вѣдня, Тарнова, Ряшева, Риманова, Синока, Перемышля		6·25	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Бориславя
	6·20	„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина		6·30	„ Пôдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродôвъ
	6·4	„ Бруховичъ (що дня вôдъ ³¹/₈ до ¹⁶/₉)	8·20		„ Станиславова, Пôдвысокого, Потуторъ
	7·45	„ Янова		8·40	„ Кракова, Вѣдня. Варшавы, Берлина, Любачева
	8·—	„ Тернополя, (Красного, Бродôвъ)			„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Хирова, Пшеворска, Розвадова, Стружа, Тарнова
	8·05	„ Лавочного, Стрыя, Хирова, Синока, Калуша, Пешту		9·—	„ Скольского, Хирова, Калуша, (Лавочного вôдъ ½ до ¹⁵/₉)
	8·15	„ Сокаля, Равы руског		9·15	„ Янова
	8·50	„ Кракова, Загôря, Лупкова, Перемышля, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Орлова, Тарнова		9·25	„ Пôдволочискъ, Бродôвъ, Копичинець, Гусятина, Грималова, Козовои
	11·45	„ Ряшева (Любачева, Ярослава, Самбора, Перемышля)		9·55	„ Черновець, Станиславова, Потуторъ
	11·55	„ Станиславова, (Керешмезе, Потуторъ, Ходорова)		10·20	„ Сокаля, Белзца, Любачева, Равы руског
	12·55	„ Янова		1·25	„ Янова (вôдъ ½ до ¹⁶/₉ въ недѣлѣ и свята)
	1·15	„ Скольского, Стрыя, Калуша, Хирова (Лавочного вôдъ ½ до ¹⁵/₉)	1·55		„ Пôдволочискъ, (Кіева, Одесы, Бродôвъ
1·35		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Тарнова, Ряшева, Розвадова, Пшеворска, Синока		2·15	„ Бруховичъ (вôдъ ¹⁵/₉ до ¹⁶/₉ въ недѣлѣ и свята)
	3·14	„ Бруховичъ (вôдъ ¹³/₉ до ¹⁵/₉ въ недѣлѣ и свята)	2·45		„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина
1·15		„ Черновець, Ицканъ, Букарешту, Галацу, Ясъ, Гусятина, Станисл.	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
2·35		„ Пôдволочискъ (Кіева, Одесы) Грималова, Гусятина, Тернополя, Бродôвъ		3·05	„ Отрыя (Скольского вôдъ ½ до ³⁰/₉)
	5·40	„ Пôдволочискъ (Кіева, Одессы), Грималова, Козовои, Бродôвъ		3·15	„ Янова (що дня вôдъ ½ до ¹⁵/₉)
	5·15	„ Кракова		3·26	„ Бруховичъ (що дня вôдъ ¹³/₉ до ¹⁶/₉)
	5·55	„ Черновець, Ицканъ Станиславова		3·30	„ Ряшева, Хирова, Перемышля, Любачева, Ярослава
	6·00	„ Сокаля, Белзца, Любачева, Равы руског		6·10	„ Станиславова
	6·24	„ Бруховичъ (вôдъ ¹³/₉ до ¹⁶/₉ въ недѣлѣ и свята)		6·18	„ Янова (вôдъ ½ до ¹⁵/₉ въ будни днѣ, а вôдъ ¹⁶/₉ до ³⁰/₉ що дня)
	6·28	„ Янова (вôдъ ½ до ¹⁵/₉ въ недѣлѣ и свята)		6·30	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Варшавы, Орлова, Тарнова
8·40		„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Любачева, Синока, Пешту, Перемышля		6·50	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Хирова, Калуша
	8·50	„ Бруховичъ (вôдъ ¹³/₉ до ¹⁶/₉)		7·10	„ Тернополя, Бродôвъ
	9·2	„ Янова (вôдъ ½ до ¹⁵/₉ що дня)		7·25	„ Сокаля, Равы руског
	2·45	„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Ясла, Пшеворска, Розвадова		7·48	„ Бруховичъ (вôдъ (½ до ¹⁵/₉ въ недѣлѣ и свята)
	10·—	„ Черновець, Ицканъ, Букарешту, Гусятина, Потуторъ, Керешмезе		9·12	„ Янова (вôдъ ½ до ¹⁵/₉ въ въ недѣлѣ и свята)
	10·15	„ Лавочного, Пешту, Хирова		10·50	„ Черновець, Ицканъ
	10·30	„ Пôдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродôвъ, Копичинець		10·40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Пшеворска, Розвадова, Ряшева, Орлова, Тарнова
				11·—	„ Пôдволочискъ, Бродôвъ, Копичинець, Грималова

На дворець Пôдзамче

Зъ Пôдволочискъ, Тернополя	3·12
„ Тернополя	7·40
„ Пôдволочискъ, Кіева, Одесы	2·20
„ „ „ „	5·17
„ „ „ „	10·12

Зъ Пôдзамча

До Пôдволочискъ, Кіева, Одесы	6·43
„ Пôдволочискъ	9·42
„ „ Кіева, Одесы	2·08
„ Тернополя	7·35
„ Пôдволочискъ	11·28

ЗАМѢТКА: Нôчна пора числить ся вôдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ рана; нôчній поѣзды означені обвôдками. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницъ держôвнои при ул. Красицкихъ ч. 5.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець Иванъ Болей. Одôвічальный редакторъ Александеръ Борковскій. Папиръ зъ фабр. Черляньсона. Зъ друкарнѣ Инстит. ту Ставропігійского пôдъ зарядомъ Іосифа Даниляка

Ч. 143. Львовъ, Второкъ 27 Червня (10 Липня) 1900. Рочникъ XXI.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей“ выходитъ въ второкъ, а въ второкъ и пятницю на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и асераты приймаютъ: у Львовѣ адміністрація „ДѢЛА“ ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Конерната ч. 11, и Бюро газетъ Ан. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кілінського 2; — въ Ярославю: Л. Кришановскій; — у Відни: M. Dukes. I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургу: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО“ и належитбонь на квартал сплатній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО“ зъ літер. додатком:

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	32 зр
на пів року	8 зр.	на пів року	11 зр

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	14 зр.	на пів року	7 зр.
на чверть року	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція підъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертають ся лише на попередже застереженя. — Рекламація неопечатаній вільній відъ порта.

Неодиноке число коштує 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошеня звычай приймають ся по цѣнѣ 10 кр відъ одного стовпчика петитовых або ся мѣсце в не рубрицѣ „Надсланне“ по 25 кр. а. в.

Подяки и инші донесеня приватній значінь ся по 5 кр. відъ стовпика.

Вóйна въ Хінахъ.

——

Рѣзня въ Пекінѣ, котрой жертвою мали упасти всѣ чужинцѣ вóбраній въ англійскóмъ посольствѣ, ще не потверджена. Послѣдній вѣсти такожь ще не потверджений, доносять, що европейска кольонія ще держить ся. Именно доносять, що коли дня 30 червня, чи 1 липня Хінцѣ выломили кусень муру окружаючого англійске посольство и великою фалею вдерли ся до середины, часть гарнізону зложена головно зъ Нѣмцѣвъ и Австрійцѣвъ замкнула въ своимъ перстени цивільній особы, троха дипльоматóвъ и жѣнокъ, и зъ багнетомъ въ руцѣ посувала ся повели въ сторону татарского мѣста, абы выдобути ся на чисте поле. Европейцѣ потрафили дóйти лише до подбóнои до крѣпости брамы муру окружаючого мѣсто, де забрали хіньскій арматы. Въ тóй брамѣ забарикадували ся, и боронять ся останками силъ. Коли се правда, надѣють ся, що князеви Чінови, котрый посварив ся зъ Туаномъ и выступивъ противъ него, поведе ся вырвати европейскихъ недобитківъ зъ рукъ хіньскои черни. Зъ Шангаю именно доносять, що вóйска Чіна прийшли до Пекіну, абы передати Европейцямъ живность и охоронити ихъ передъ повстанцями. Зъ Таку доносять, що Чінъ цѣлкомъ певно буде боронити Европейцѣвъ передъ Туаномъ и Боксерами.

Японьскій дневники заявляють, що коли чужинцѣвъ въ Пекінѣ вырѣжуть, вóдвѣчальнóсть за се упаде въ части такожь на Японъ. Японьске правительство рѣшило пóдвысшити число вóйскъ, якій мають вóдóйти до Хінъ, до 23.000. Въ Таку стануло доси 20.000 вóйскъ, котрій выстарчать лише для Тьентсіна и Таку.

Зъ Тьентсіну доносять пóдъ датою 6 с. м., що Хінцѣ надъ раномъ зновъ зъ великимъ импетомъ ударили на мѣсто. Мѣжнародній вóйска вóдповѣли сильнымъ огнемъ зъ корабля и по сѣмьгодиннóй борбѣ приспѣли Хінцѣ въ офнути ся. Дня 7 с. м. доносять зъ Таку, що Хінцѣ безъ перервы бомбардують Тьентсінъ зъ арматъ уставленыхъ въ арсеналѣ вóдъ захóднои стороны въ и батерій вóдъ пóвночи. Часть атаки Хінцѣвъ заграничній вóйска вóдпирали доси зъ успѣхомъ, наносячи Хінцямъ великій страты. Нѣмцѣ не мають нѣякихъ стратъ, а инші вóйска дуже малій. Вчера привѣхало до Таку 1200 американьскихъ и 1400 французскихъ воякóвъ зъ батерією полевыхъ арматъ. При кóнци сего тыждня стануть въ Хінахъ англійскій вóйска зъ Индій. Пóсля депешъ зъ Нанкіну, японьскій и французскій вóйска рушили на Пекінъ. Хінцѣвъ котрій тымъ вóйскамъ заступили дорогу, розбито. Въ тóй битвѣ убито 1000 Хінцѣвъ.

Въ справѣ удѣленя мандату Японови, має вóдбути ся конференція мѣжь Більовомъ и нѣмецкимъ цѣсаромъ. Говорять, що удѣленя мандату Японови є выключене. Петербургскій Herold доносить, що мѣжь Нѣмеччиною а Россією заключено минувшого року въ хіньскóй справѣ договоръ. Въ тóмъ договорѣ предвиджено такожь спóльне поступованя Нѣмеччины и Россіи на случай евентуальныхъ розрухóвъ въ Хінахъ. По мысли сего договора Нѣмеччина и Россія мають такъ теперь поступати. Бюро Райтера довѣдує ся, що можливе є порозумѣня державъ зъ Япономъ въ справѣ енергічнѣйшои японьскои акціи въ Хінахъ. Се порозумѣне могло бы наступити на пóдставѣ полагодженя кореаньскои справы. Хіны не мають великои ваги для японьскихъ интересóвъ. За те Корея, де Японъ мусить оцѣкувати ся тысячами своихъ пóддаиыхъ, є такъ важна для ёи интересóвъ, що японьске правительство горячо бажає собѣ заведеня на Кореѣ сталои управы. Коли бы отже державы згодили ся на се, то Японъ возьме Корею въ посѣданє на тыхъ самыхъ услóвяхъ, на якихъ Англія посѣдає Єгипетъ, для Япону була бы се достаточна компенсата за ужите японьскихъ вóйскъ до здавленя повстаня въ Хінахъ. Здаєть ся, що на такій проектъ не згодить ся Нѣмеччина, а тымъ менше Россія.

Вóдозва

рускаго комітету церковного у Вінніпегу (Манітоба, Канада) до гр.-кат. духовенъства и власти церковнои въ Галичинѣ.

Вóдъ кількохъ лѣтъ громадна еміграція Русинóвъ наплывае безперестанку до Канады. Вже зóбрало ся насъ ту поважне число, бо по-надъ 27.000 душъ. Кільканайцять кольоній є засéленій самыми Русинами, а гр.-кат. духовенъство и руска интеліґенція въ Галичинѣ забули цѣлкомъ за нихъ, не хотять навѣть признаватись до своихъ найменшихъ братóвъ, выгнанцѣвъ канадійскихъ; нѣхто не подавъ имъ до сего часу жаднои помочи моральнои.

И дуже сумній наслѣдки выроджують ся черезъ таке ихъ поступованя. Пóдъ натискомъ прочихъ націй блѣдне и нидѣе нашъ обрядъ, выпародовлюють ся Русины. Безъ провóдникóвъ и моральнои пóдпоры мы не въ станѣ оперти ся тымъ, котрій стоять о цѣле небо высше вóдъ насъ пóдъ взглядомъ культуры и цивілізаціи.

Нѣчого отже дивного, що въ найбóльшихъ рускихъ кольоніяхъ дає ся спостерѣгати страшенный розкладъ: въ Stuartburn и Edmonton ширить ся дуже скоро православіе; Plesant Home, Gonor, Shoal Lake, Dauphin, Ethelberst и Assiniboja суть сильно зараженій штундою або скрайнымъ атеізмомъ, а у Вінніпегу и околици бóльша половина Русинóвъ поробила ся Поляками; ходять лишь до костела та польско-французскихъ місіонарѣвъ слухають янъ Бога. Не кажу вже нѣчого о евангелистахъ, баптистахъ, духоборахъ, менонітахъ, армін спасенія и т. д., бо дуже богато заняло бы се мѣсця, скажу лишь, що всѣ они мають вже богато приклонникóвъ межи канадійскими Русинами. А коли придивимо ся добре тому скорому розкладови, коли розважимо, що нашъ обрядъ есть фатально связаный зъ народностію, тогды не тяжко буде прийти до заключеня, що найдальше за кóльканайцять лѣтъ Русины зникнуть зъ лица Канады, скоро лишь наша интеліґенція, духовенъство и власть церковна въ Галичинѣ будуть за нихъ дбати такъ, якъ до теперь.

Щобы тому запобѣгти, одна лишь вóстая рада, щобы привѣхало сюды кóлькохъ розумныхъ и енергічныхъ рускихъ священникóвъ. Они одній могли бы все зле направити, ратувати 27.000 Русинóвъ и не дати на поталу нашого обряду, (поучивъ насъ о тóмъ короткій побутъ оо. Н. Дмитрова и Д. Полівки). Утримати ся они могли бы ту легко, тымъ бóльше що въ декотрыхъ кольоніяхъ нарóдъ має ся дуже добре. У Вінніпегу маємо вже церковь, въ Stuartburn, Edmonton и Plesant Home будують ся такожь рускій церкви. Що-жь отже за причина, що на такъ велику Канаду, на 27 тысячъ Русинóвъ не маємо анѣ одного священника? Вóдзиваємо ся длятого до нашого духовенъства и власти церковнои въ Галичинѣ, щобы не забували за насъ, присылали до Канады якъ найскорше кóлькохъ священникóвъ и щобы не допустили записати на картѣ исторіи страшного факту о вынародовленю 27.000 нещаслывыхъ выгнанцѣвъ Русинóвъ. Церковный комітетъ у Вінніпегу (Манітоба, Канада) 25. червня 1900. *Юрій Панівщакъ, Рудко Василь, Дмитришинъ Гнатъ, Ксьонжекъ Олекса, Заѣло Андрей, Джаґанъ Василь, Скиба Юрій, Галущакъ Олекса.* Адресъ комітету такій: 304 Princess Str. Winnipeg. Manitoba, Canada.

Писавъ *Сава Чалый.*

НОВИНКИ.

Русины! Памятайте на Дóмъ Товариства „ЗОРЯ“ у Львовѣ.

— **Зъ Канады** пишуть намъ: Повѣдомляю охочихъ до выѣзду до Канады, що мы не надѣємъ ся найменшого урожаю за-для страшнои посухи, яка тутъ панує теперь. Анѣ пшеницѣ анѣ сѣна не буде маѣже цѣлкомъ. Цѣна усего буде дуже высока, такъ що трудно буде выжити. Роботы нема цѣлковито. Отже хто бы хотѣвъ приѣздити до Канады, повиненъ понехати тое, коли не хоче допровадити себе до цѣлковитого знищеня. — *Кирило Генякъ.*

— **Справедливый подѣкъ!** Пóдмогу для ремѣсничихъ товариствъ, котру краевый соймъ ухваливъ минувшои сесіи въ квотѣ 3000 кор., краевый выдѣлъ роздѣливъ мѣжь поодинокій товариства въ сей спосóбъ: польскимъ ремѣсничимъ товариствамъ „Gwiazda“: у Львовѣ 200 к., въ Дрогобычи, Коломыи, Ярославѣ, Рашевѣ, Станиславовѣ, Бродахъ, Самборѣ и Тарновѣ по 100 кор., тов. Wspólność у Львовѣ 200 кор., жидóвскому „Ядъ Харусимъ“ у Львовѣ 100 к., Prac-я въ Тарновѣ 100 к., им. Кілінського у Львовѣ 150 к., Skal-ѣ у Львовѣ 300 к., Ojczyzn-ѣ въ Тарновѣ 100 к., Przyjazn-я въ Рашевѣ 200 к., у Львовѣ 250 к., въ Тернополи 100 к. и въ Будапештѣ (!) 100 к. въ кóнцю товариству руски. ъ ремѣсникóвъ „Зоря“ у Львовѣ 150 к. отже польскимъ товариствамъ въ Галичинѣ роздано 2300 к.; 100 к. выслано аж до Будапешту, а зъ рускихъ одну лише львóвску „Зорю“ великодушно обдаровано 150 коронами, другій якъ прим. въ Перемышли, Дрогобычи и в. полишено! Справедливый подѣкъ!

— Выдѣлъ Товариства **„Бурса Руска“ въ Новóмъ Санчи** почуває ся до милого обовязку повѣдомити Вп. Родимцѣвъ и Добродѣевъ нашого Товариства, що на 32 питомцѣвъ нашихъ дóстало въ II. курсѣ 10 поступъ в бóдличный въ науцѣ, 18 поступъ добрый, 3 поступъ достаточный, а 1 поступъ недостаточный. Зазначити належить потѣшаючій фактъ, що въ IV. класѣ народнóй малисьмо 8 бурсакóвъ, а зъ тыхъ дóстало 5 поступъ вóдличный, а 3 поступъ добрый, тай всѣ 8 здали испытъ вступный до ґімназіи, черезъ що сама бурса доставляє до тутейшои ґімназіи молодого зарыбку 8 штукъ. Поступъ се великій, коли зважить ся, що въ родѣ 1898 було тутъ въ цѣлóй ґімназіи нно 13 ученникóвъ Русинóвъ, а черезъ тй зарыбки число ґімназіястóвъ-Русинóвъ доси зросло по-надъ 40. При тóй нагодѣ згадати треба, що по пóвторалѣтнóй завзятбй борбѣ справа екзорты рускои остаточно рѣшена; почавши вóдъ 5. мая 1900 р. Русины ґімназіясты слухають екзорты рускаго катихита, а пенсія о. катихита пóднесла ся до 1000 коронъ рóчно. Vigilantibus jura! — За Выдѣлъ Товариства: *Лѣпкій*, предсѣдатель.

— **Зъ Тернополя** доносять намъ, що концертъ заповѣдженый на день 13 липня с. р. вóдкликує ся за-для причинъ вóдъ комітету цѣлкомъ независимыхъ.

— Пишуть намъ зъ Перемышля: **На рускій Институтъ для дѣвчатъ въ Перемышли** пожертвували Впр. о. Александеръ Ваханьскій, парохъ зъ Смерекова, 600 кор., о. Тадей Скородиньскій зъ Скопова 40 кор; на послѣдныхъ надзвычайныхъ загальныхъ зборахъ зложили зóбраній члены на зазывъ о. Полошиновича 120 кор., о. Володимиръ Гинилевичъ зъ Волковыѣ два улій, одинъ зъ пчолами и медомъ. Правдиве Боже провидѣне опѣкує ся нашимъ Институтомъ. Жертвъ якъ разъ теперь найбóльше треба. Нове крыло выкóнчує ся, будынокъ стане величавый. Одного лишь хибує — а то: готóвки. Позичка вправдѣ на зборахъ рѣшена, але до неи еще далеко, а платити треба. Тому-жь, хто призначивъ якій грóшь на Институтъ въ Перемышли, нехай не зволѣкає, бо „bis dat, qui cito dat“. Жертводателямъ Спаси Бóгъ!

— **Спростованє.** Въ ч. 131 „Дѣла“, въ дописи зъ Бобреччины, сказано мѣжь иншимъ: „Правда, що учитель Ващукъ зъ Хлѣбовичъ мазавъ на рускóй листѣ одного священника и такъ щось пять картокъ намъ поисувавъ; але дальше не мбгъ, бо селяне его выкинули.“

Отже п. Ващукъ прислявъ намъ спростованє, заявляючи, що въ наведеныхъ повыше словахъ нема анѣ слова правды, га розкажує зъ усѣми подробицями свою участь въ голосованю, а заразомъ на доказъ своеи правды присылає посвѣдчена громадянъ-выборцѣвъ зъ Хлѣбовичъ. Зъ уваги, що въ спростованю п. Ващука повтаряє ся лише те саме, що написано въ згаданóмъ свѣдоцтвѣ, мѣстимо тутъ лише се свѣдоцтво:

„Ч. 212 Пóдписаній посвѣдчаємо, що въ дописи „Дѣла“ въ числѣ 131 зъ дня 12 (25) червня 1900 р. про нашого управителя школы п. Павла Ващука, нема анѣ одного слова правды — бо по перше: Насъ було 6 выборцѣвъ (4 селянъ, управ. школы и управитель дóбръ зъ Хлѣбовичъ) та еще въ дома постановилисьмо поставити одного нашого газду на члена рады повѣтовои, бо наше село мало завсѣгды своего заступника въ радѣ пов. А що на рускóй листѣ нашого не було, трохъ насъ яко письменныхъ вписалисьмо собѣ на рускóй листѣ нашого самій, а четвертый выборець забувши въ дома легітимацію, не голосувавъ. Управитель школы п. Ващукъ спóзнивши ся до выборóвъ, не дбставъ рускои листы, то зъ нашихъ картокъ собѣ при насъ мусѣвъ вóдписати. По друге: п. Павло Ващукъ черезъ цѣлый часъ выборóвъ сидѣвъ зъ нами, зъ свого села селянами, и розмавлявъ зъ нами та анѣ кроку вóдъ насъ не вóдходивъ, зъ нѣкимъ чужимъ не говоривъ, картокъ нѣкому не вóдбиравъ та вкóнци разомъ зъ нами по выборахъ выйшовъ. Длятого донесене до „Дѣла“, що селяне его выкинули, есть чистою брехнею. що кождои хвилѣ присягою потвердимо. Той чоловѣкъ варть, щобы пóднести въ газетахъ его заслуги черезъ 20 лѣтъ у насъ, але не смарувати брехнѣ. Ще разъ кажемо, що мы готовій кождои хвилѣ на то присягати, що тутъ посвѣдчаємо. — Зъ уряду громадского въ Хлѣбовичахъ великихъ дня 3 липня 1900. Начальникъ громады и выборець *Николи Струкъ.* Выборцѣ и радній гром. *І. Строцкій, Стефанъ Люзнякъ.*

— **Въ Яворовѣ.** Зложивъ достойньство бурмістра Фердинандъ Пааръ, котрый урядувавъ безъ перервы 26 лѣтъ. Урядованє обнявъ тымчасово его заступникъ д-ръ Гібль, котрый такожь передъ двома мѣсяцями зрезигнувавъ, але резигнаціи его рада громадска доси не приняла.

— **Торжество Ґутенберґа** уладили онодгы у Львовѣ о 11-бій годинѣ передъ полуднемъ въ сали ратушевóй друкарѣ и складачѣ. На програму зложили ся промовы складачѣвъ и друкарѣвъ та продукціи хору. Въ обходѣ взяла участь доволѣ численна публика.

— **Зъ Надвóрнои** пишуть намъ: Щобы догодити жидамъ п. бурмістръ Надвóрнои Міллеръ, по званю комѣнярь, повѣдомивъ урядово громады, що ярмарокъ въ Надвóрнбй буде вóдбувати ся въ днихъ 12 и 13 с. м., отже якъ-разъ въ рускѣ свята. Не завадить пригадати, що маршалкомъ повѣтовои рады въ Надвóрнбй есть рускій священникъ и деканъ о. посолъ Мандичевскій, котрого — якъ бачимо — таке зневажанє рускихъ святъ не потрафило спонукати до протесту противъ повышшого зарядженя пана бурмістра! А прецѣ се его обовязокъ, яко нарóха Надвóрнои.

— **Подяка.** Товариство „Коломыйскій Боянъ“ жертвувало 50 коронъ 8 сот. „Шкóльнбй Помочи въ Коломыи“ яко часть доходу зъ концерту, устроенного дня 3 липня с. р. За сей щедрый даръ пóдписаный выдѣлъ высказує Хвальному Товариству „Колом. Боянъ“ щиру подяку, якъ такожь сердечно дякує Вп. пп. П. Мостовичеви, Ом. Колодницкому и И. Раковскому за труды, що ихъ охотно зволили пóдняти ся при полагодженю формальнои стороны и праць пóдготовляючихъ до устроеня концерту. — За Выдѣлъ Тов. „Шкóльна Помóчь въ Коломыи“: *С. Недѣльскій, Гр. Наливайко.*

— **Зъ „Днѣстра“.** Дирекція Товариства взаимн. обезпеченъ „Днѣстеръ“ потребує 4 практикантóвъ. Поданя заосмотренй въ свѣдоцтва шкóльній и описъ дотеперѣшного занятя (curriculum vitae) належить вносити до Дирекціи Товариства взаимн. обезпеченъ „Днѣстеръ“ у Львовѣ рынокъ ч. 10.

— **Самоубійство матуриста.** Въ Ставиславовѣ вóдобравъ собѣ житє выстрѣломъ зъ револьвера ученникъ тамошнои учительскои семінаріи, Анатоль Левицкій. Причина самоубійства незвѣстна и тымъ бóльше загадочна, що самоубійникъ якъ-разъ недавно здавъ испытъ зрѣлости зъ добрымъ успѣхомъ.

— **Про интернатъ учит. семинаріи въ Сокалі** пише Monitor: Згóдно зъ постановами статуту бувъ доси управителемъ интернату учит. семинаріи въ Сокалі учитель нежонатый и мавъ за те въ интернатѣ помешканє, складаючe ся зъ одной комнаты, и харчъ. Тымчасомъ оженивъ ся учитель выдѣловои школы п. Ванъ зъ дочкою директора сокальского товариства задаткового п. Денінга, протегованого тамошнымъ старостою, и статутъ интернату пóшовъ въ кутъ. П. Ванъ, ставши настоятелемъ интернату, дбставъ тамъ помешканє, складаючe ся зъ трехъ комнатъ, а его родина живе коштомъ интернату; на тóмъ очевидно зле выходять питомцѣ. П. Ванъ тримає собѣ ще й коня, а обовязки фермана сповняє питомець интернату.

— **Реформа екзекуційного закону.** „Extra Post“ подає, що міністерство справедливости займає ся плянóмъ реформы екзекуційного

САЛЬОНЪ ФРИЗІЄРСКІЙ **СКЛАДЪ ПАРФУМЪ и тоалетныхъ приборовъ** Вóдчиняє я при улици **Ягайлоньскóй ч. 6** підъ фірмою: **ЮЛІЯНЪ МАТЕРНОВСКІЙ**

закону, бо подóбний постановы теперь обовязуючого закону показали ся въ практицѣ невóдповѣдний якъ для вѣрителéвъ, такъ для довжникóвъ.

— **Новый металь** зъ дивными прикметами вóдкрывъ въ Берлинѣ Людвикъ Бохъ. Есть се тéло зложене зъ маґну и алюмінію, легше ще вóдъ алюмінію, а незвычайно тривке та податливе и въ тóмъ перевышае зелéзо. Дае ся гнути, краяти, точити, вытягати, звивати и лютовати. Дуже легко поволѣкае ся мѣдею и нікленъ. Тому вѣщують ёму несчувану стóйнóсть особливо при фабрикації самоходóвъ и біциклéвъ.

— **Дрóбний вѣсти.** Секретарь, котрый заступав россійского конзуля, пробуваe теперь въ околици Львова на вілеґіатурѣ, однакъ що другій день приѣздить до Львова и полагоджуе всѣ справы и візы паспортовѣ. — Правительство рѣшило мабуть позровадити зелѣзничій шлях Новый-Торґъ Суха гора, а не Закопане — Суха гора. Выдаткóвъ на будову сеи зелѣзницѣ ще не вставлено въ инвестиційный буджетъ. — Въ суботу рано коло 3 годины пóдчасъ злывного дощу убивъ грóмъ въ селѣ Волостковѣ, мостиского повѣта, два конѣ на пасовиску пóдъ лѣсомъ. — Пóдъ камѣнями и пѣскомъ погибли въ Книгинічах пов. рогатиньского селяне Вас. Бѣдунь и Ник. Василéвъ, що добували камѣнь зъ дверского камѣнолому.

— **Родимцѣ! Присылайте фанты для дякóвскои льотеріи! Купуйте льосы!** Фанты належать посылати до канцелярiи дякóвскои льотерiи, Львóвъ Коперника ч. 36, на руки Впр. О. М. Яцковского; грошѣ до дирекцiи Народнои Торговлѣ, Львóвъ Ринокъ 36. — *Комітетъ*

Вѣсти зъ Еп. Перемыскои.

Деканами именованій оо.: Александеръ Зубрицкій, крылошанинъ капітулы въ Перемышли и парохъ катедральный, перемыскогородскимъ, Иванъ Бѣрецкій, парохъ въ Лѣську — лѣськимъ, Михаилъ Стецéвъ, парохъ въ Чайковичах — мѣстодеканомъ комарнянськимъ. — Завѣдательство въ Монастирци одержавъ Николай Добрянській. — Вóдпустку для поратованя здоровля на 8 недѣль дóставъ Михаилъ Бачинській. — Иванъ Менцинській, завѣдатель въ Звинячи, затварницкого деканата, род 1870, высвяч. 1896, упокоивъ ся дня 2/VII. с. р. въ Дрогобычи, де пробувавъ на лѣченю, похороны вóдбули ся дня 4/VII.

Наука, штука и література.

— **Літературно-науковий Вістник** книжка VII. за липень с. р. маe осьтакий зміст: Иван Падура, поема *М. Чернявського* (1—7); На заводи, нарис *Ів. Стешенка* (I—II) (8—35); Образки з гуцульского життя, *Марка Черемшини*: III. Основини (36—45); Нариси *В. Кравченка* I. Чому? (46—54); Перехрестні стежки, повість *І. Франка* (XXIX—XXXII) (55—76); старчача гульня, кантата *Роберта Борнса*, переспів *Павла Грабовського* (77—84); Із оповідань *Жана Ришпена*: III. Жертва науки (85—92) IV. Вимушенa (92—97) V. Майстерний злочин (98—106); Із циклю „сім легенд“ *Готфіда Келлера*: I. Марія і монахиня (108—115) II. Легенда про танець (115—120); — Карпенко-Карий (Іван Тобілевич), *Юрій Клíмa* (1—22); Народний театр, *Б. Грінченка* (23—46) Із чужих літератур: „Воскресенiе“ Л. Толстого, нап. *Евгенiй Дегенъ* (47—60); Хронíка і бібліографія (61—80).

— **Генрик Ібзен.** Як ми мертві воскреснемо. Драматичний епільог у трех актах. Переклав *Антін Крушельницький*. Львів 1900. Накладом Товариства „Академічна Громада“. Стóрінъ 135; Цѣна 1 кор.; для передплатників „Молодої Україны“ 60 сот. Замовляти треба въ тов. „Академічна Громада“ у Львовѣ ул. Академічна ч. 8.

— Вѣденьского тыжденника **„Die Zeit“** появивъ ся 301-ый зошитъ зъ такимъ змістомъ:

Die Proportionalvertretung in Belgien. Vom Kammerdeputierten Paul Hymans. — England in Khaki. Von Eduard Bernstein. — Der Kampf gegen die Fremden in China. Von Professor Dr. Wilhelm Sievers. — Die Herkunft des Todes und die Lebensdauer der Thiere. Von Professor Fr. Kienitz-Gerloff. — Das Zeppenlin'sche Luftschiff. Von Hauptmann Hermann Hoernes. — Des Symbolismus in Frankreich. Von Camille Manclair. — Die Woche: Politische Notizen; Volkswirtschaftliches. — Bücher. — Revue der Revuen. — Der Fall Bardot. Von Urbain Gohier.

Передплату на сей тыжденникъ чвертьрóчно 3 зр. приймають почта, всѣ книгарнѣ и адміністрація: Wien, IX/3, Günthergasse I. Числа на показъ даромъ и оплатно.

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Цѣна рогатои худобы** на вѣденьскóмъ торзѣ. На торгъ д. 9 липня пригнано рогатои худобы призначеноi на зарѣзъ 5888 штукъ, мѣжь тымъ зъ Галичины . . 752 „
зъ Буковины . . . . . 70 „
Торгъ оживленый. Галицкій волы плачено: пріма 70 до 74 К; секунда 66 до 69 К.; терція 60 до 65 К., выимково плачено по 75 до 79 К. — Пóдтучений бугаѣ и коровы по 52 до 66 К.; — худый товаръ по 36 до 50 К. за метричный сотнаръ живои ваги.

— **Зъ наукового Товариства им. Шевченка.** Наукова читальня при бібліотецѣ Товариства отворена що дня вóдъ год. 2—6 пополудни а въ тóмъ часѣ може кождый зъ неи корыстати. До дому выпозичають ся книжки лише за кавцією. — Канцелярія товариства отворена вóдъ год. 9—1 рано а вóдъ 3—6 пополудни. Въ недѣлѣ и свята льокаль Товариства зачиненый. Адреса: Львóвъ ул. Чарнецкого ч. 26.

Именованя, перенесеня, вóдзначеня и пр.

— **Именованя.** Міністерство торговлѣ надало контрольорови почтовому Станиславови Скомискому въ Краковѣ посаду управителя при урядѣ почтовóмъ въ Краковѣ ч. 4, дальше именувало асистентами почтовыми практикантóвъ почтовыхъ: Бронислава Бѣлецкого въ Краковѣ, 2, Владислава Венковского въ Ряшевѣ, Кароля Корницкого у Львовѣ, Абрагама Кременера въ Бродахъ 2, Іосифа Ржонцу въ Сяноцѣ, Маріяна Сенка у Львовѣ 2, Франца Кульму у Львовѣ 2, Мойсея Фельдгорна въ Тернополи, Марцеля Ласскавского у Львовѣ, Франца Тайхмана у Львовѣ 2, Ивана Ружицкого въ Ряшевѣ, Кароля Становского у Львовѣ 1, Савина Шенкирчука въ Станиславовѣ 1, Бенямина Гольдблята въ Стрию, Альфонса Барона у Львовѣ, Михаила Петецкого въ Тернополи, Баруха Айншпруха въ Дукли, Діонизія Гординьского у Львовѣ, Альфреда Лотечку у Львовѣ, Михаила Кобрина у Львовѣ, Витовта Мѣрчука у Львовѣ, Маріяна Блажовского у Львовѣ 2, Броиислава Мошиньского въ Бохни, Льва Базюка въ Краковѣ 2, Андрея Влязла въ Краковѣ, Станислава Фріца въ Тернополи, Айзика Карміоля у Львовѣ 2, Вільгельма Мѣльднера въ Щаковóй, Августа Комарницкого въ Тернополи, Романа Гендриховского въ Краковѣ 2, Озія Барта въ Краковѣ 2, и експедиторóвъ почтовыхъ: Антонія Лиса у Львовѣ 1, Максима Кунрада въ Подгужу, Салямона Теркля у Львовѣ 1, Ришарда Макуша у Львовѣ 8, Ивана Длугошевского у Львовѣ 2, Франца Налюховского въ Пóдволочискахъ, Германа Цітрона въ Бялóй, Чеслава Палечного у Львовѣ 1, Бернарда Снґаля въ Радеховѣ, Владислава Кудаса въ Збаражи, Ивана Фішера въ Тарновѣ 2, Вацлава Гіольского у Львовѣ 2, Ивана Залеского у Львовѣ 1, Едмунда Славика въ Бережанахъ, Іосифа Гаєвского въ Хшановѣ. — Дирекція почтъ и телеґрафóвъ призначила: Ласѣньского до Кракова, Ржонцу до Горлиць, Ружицкого до Сянока, Становского до Станиславова, Гольдблята до Дрогобича, Кунрада до Кракова, полишаючи прочихъ именованыхъ на дотеперѣшныхъ мѣсцяхъ службовыхъ.

Міністерство торговлѣ именувало офіціялами асистентóвъ почтовыхъ: Северина Левицкого въ Бродахъ 2, Рудольфа Вуйціцкого у Львовѣ 1, Броиислава Житного у Львовѣ 2, Станислава Навлусевича у Львовѣ 2, Фльоріяна Анджеевского въ Краковѣ 1, Іосифа Ціґлера въ Станиславовѣ 1, Тадея Косовского въ Тернополи, Вінкентія Стабишевского у Львовѣ 1, Маріяна Маркевича въ Станиславовѣ 2, Ивана Краевского въ Збаражи, Андрея Паращука въ Краковѣ 2, Станислава Штольца у Львовѣ, Рудольфа Урѣха въ Дрогобычи, Антонія Фаґлія въ Краковѣ 1, Ивана Косулиньского въ Краковѣ 2, Константина Кремѣньского у Львовѣ 1, Льва Хомицкого въ Новóмъ Санчи, Фортуната Вахаля въ Краковѣ 1, Луку Курмановича у Львовѣ 8, Германа Вайнштайна въ Бялóй, Северина Кульчицкого въ Ясльо, Юліяна Ґембаровича въ Сокали, Захарія Федаша у Львовѣ 2, Николая Крунского въ Станиславовѣ 2, Ивана Ляшкевича у Львовѣ, Ивана Сваричевского въ Дрогобичи, Гайсаха Горовіца у Львовѣ, Франца Ляшку у Львовѣ 1, Моріца Райса въ Станиславовѣ 2, Дирекція почтъ и телеґрафóвъ полишила всѣхъ ново именованыхъ на дотеперѣшныхъ мѣсцяхъ службовыхъ.

Міністеръ просвѣты занменувавъ учителя гр. кат. релiґiи въ мужескóй школѣ выдѣловóй въ Сокали о. Алексея Грицика, учителемъ гр. кат. релiґiи въ мужескóй семинарiи учительскóй въ Сокали.

Переписка Редакціи и Адміністрації.

Буреа въ Новóмъ Санчи: На вказы жертвъ и складокъ не маємо нѣякихъ чиномъ мѣсця. —

Вп. И. Ба. въ Бу. За липень ще 20 сотикóвъ. — В. Ми. въ Гр. За липень ще 40 сотикóвъ. — М. Ла. въ Ча. За 3 кварталъ ще 4 корони. — Г. Ко. въ Ра. За 3 кварталъ ще 66 сотикóвъ. — А. Ме. въ Ко. За липень ще 40 сотикóвъ. — П. По. въ Мо. За червень ще 80 сот. — В. По. въ Мл. Такъ. — В. Ве. въ Хи. До кóнця 3 кварт. ще 4 кор. 20 сот. — А. Чу. въ Ма. но. Такъ. — А. Бо. въ Др. Одержано. — В. Ко. въ Су. вв. До кóнця 3 кварт. — Л. Як. въ Кл. За 2 кварт. ще 46 сотикóвъ. — Хв. Кас. въ Гу. За 3 кварт. прийде ще 4 корони 80 сот. — Кас. въ Ку. За 3 кварт. ще 1 корона. — Хв. Рус. Бе. въ Пе. За 3 кварт. ще 1 корона.

Зъ ц. к. Дирекцiи держ. зелѣзниць.

Дня 30 червня ср. отворено в окрузi цк. Дирекцiи зелiзниць держ. в Пiльзнi зелiзницю льокальку Тiршниц-Шембах зi стацiями Тiршниц, Соос, Вiльдштайн, Фляйсен-Гроссльог, Найкiрхен-Брендорф i Шенбах для загального руху, а перестанок Унтер-Шенбах для руху особового i обмеженого пакункового.

Перевiз артикулiв вибухових виключений.

Телеґрамы.

Вѣдень 10 липня. Говорять, що міністерство судовництва укладае плянъ реформы екзекуційного закона, бо поодинокій постановы теперѣшного закона показали ся непрактичными такъ для вѣрителéвъ якъ и для довжникóвъ.

Прага 10 липня. Пóсля донесеня Obzor-a, ческій соймъ мае бути скликаный на коротку сесію въ осени, при чóмъ мае прийти до вымѣны гадокъ мѣжь Чехами а Нѣмцями.

Парижъ 10 липня. Сенатъ принявъ безъ дискусiи ухваленый палатою послóвъ проектъ закона въ справѣ оборони кольонiй.

Петерзбургъ 10 липня. Оголошено тутъ постанову въ справѣ обмеженя публичныхъ зборóвъ въ Фінляндiи.

Йоногама 10 липня. Вчера привезено тутъ раннихъ Нѣмцéвъ и Анґлійцéвъ.

Римъ 10 липня. Призначеный до Хінъ континґентъ вóйскъ выносить 1882 вояковъ; день вóдъѣзду ще не вызначеный.

Лондонъ 10 липня. Доносять, що въ часѣ борóвъ зъ оборонцями анґлійского посольства въ Пекінѣ погибло 2000 хіньскихъ вояковъ и 5000 Боксерóвъ. Правильне хіньске вóйско мало одержати наказъ взяти приступомъ Нанкінъ, котрого губернаторъ не хоче прилучити ся до акціи Туана. Въ Мукденѣ убито католицкого епископа, двохъ священикóвъ и двѣ монахинѣ.

Берлинъ 10 липня. Зарядъ маринарки высылае до Хінъ 6 торпедовцéвъ.

Преторія 10 липня. Генералъ Булеръ по конференціи зъ Робертсомъ выѣхавъ зъ Преторiи. Полковникъ стративъ въ битвѣ зъ Бурами дня 6 и 7 с. м. 33 людей. Девятъ на чолѣ 3000 людей машируе на Куріцбурґъ.

Надóслане.

ЗМѢНА МЕШКАНЯ.

Вóдъ 10 лѣтъ истнуюче **ЗАВЕДЕНЄ ДЕНТИСТИЧНО-ТЕХНІЧНЕ Б. БЕРҐЕРА** перенесено до пасажу Гавсмана ч. 8. Таможе выготовляе ся штучнi зубы и щоки, пóсля найновѣйшихъ системóвъ въ навчуну и золотѣ безъ пóдневбня, такожъ всякій репарацiи, входячій въ кругъ дентистики технічнои. При помочи найвытравнѣйшихъ помóчничихъ силъ заграничныхъ выготовляе всякій роботы пóдъ гарантією по дуже низькихъ цѣнахъ. 110 46—144

Заведенє отворене цѣлый день.

Ученик VII кл. гімн. радае лекцiї на село сейчас. Адреса; А. Микитяк, ул. Казимировска ч. 122 Станиславiв.

Ученик VIII. кл. гімн. шукуе на час вакацiй лекцiї на село. — Львів М. М. руска гімназия.

Ученик з VII. кляси гімн. акад. шукае лекцiї на час вакацiй на село. Ближша вiдомiсть в Адмiнiстрацiї „Дѣла“.

МУЖЕСКУ 344
Безсильнóсть
выкликану именно страшными наслѣдками тайныхъ грѣхóвъ молодости и розпусты, усуне найшвидше и на довго одинока, розширена въ многихъ выданяхъ илюстрована книга
Самоохорона д-ра Ретана
Российске выдане: 1 зр.
Польске выдане: 1 зр.
Нѣмецке выдане: 3 зр.
Тысячѣ людей найшли въ ней поможенa своихъ недугъ и направили свои мужескій силы при помочи вказаного въ книжцѣ способу лѣченя. По одержанiю франко належитости, высылае ся франко книга въ куверты магазиномъ выдавцéвъ R. F. Biereу's Verlagsbuchhandlung in Leipzig.

Природни вина
до ужитку церковного,
дальматиньскій, тирольскій, полудневоіталійскій літръ вóдъ
48 кр. *припоручае*
А. Жуліяні и Г. Травнеро
У ЛЬВОВѢ
улиця Домініканьска ч. 7.
334 2—156

МОРСКЕ ОКО
купелѣ ставовѣ зъ тушами за двóрцемъ электричнои зелѣзницѣ. Сама купѣль кр. (20 сот.); 12 білетóвъ 1 зр. (2 кор.). Купелѣ уладженi лише для христіянъ. 344 4—10
ІОСИФЪ ИВАНИЦКІЙ.

Ведений дотеперь
Галицкимъ акційнымъ Товарист. Гандлевымъ
дѣлы:
Вуголь камѣнный, Сикавки и приборы пожарнi, Вужѣ партяні и ґумовi
обняло ново-отворене
Львóвске Бюро гандлеве
при улици Костюшка ч. 4. 221 23—39

ЖЕГЕСТÓВЪ въ Галичинѣ надъ Попрадомъ
зелѣзниця, почта, телеґрафъ въ мѣсци
Найсильнѣйша щава зелѣзиста. Купелева пора тревае вóдъ 20 мая до кóнця вересня. Купелѣ боровинковi, зелѣзистi, гідропатичнi и попрадовi.
ВОДА ЖЕГЕСТÓВСКА
находить ся у всѣхъ великихъ складахъ мінеральныхъ водъ.
Лѣкарь ординуючій: **Д-ръ Володиславъ Мікуцкій,**
б. асист. клін. гінек. унів. Ягайл. 288 19—20

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ
Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои
поручае въ великóмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвінеры, льорнеты, бінокли, дашековиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайґи, тасьмы мѣрничi, піоны, лібелѣ манометры и т. п.

Уряджена дзвóнкóвъ електричныхъ.
Всякi направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

Курсъ Львóвскій

въ дня 10 н. ст. Липня 1900.

Акціи за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	344 —	351 —
Банку для торговлi и промыслу 200 зр.	350 —	360 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	— —	— —
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	421 —	425 —
Зелѣз. Львів.-Чернов.-Ясси по 200 зр.	531 —	539 —
Листы заставнi на 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в. выльос. въ 10% прем.	109 30	110 —
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	98 30	99 —
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	91 30	92 —
„ краевого 4½% а. в. льос. въ 51	99 —	99 70
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	93 —	93 70
Товариства кредит. 4% (I. емісiя)	91 50	92 20
„ „ 4% льос. въ 41½ л.	91 50	92 20
„ „ 4% льос. въ 56 л.	91 —	91 70
Облиги на 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% а. в.	96 30	97 —
Буков. фонду пропинаційного 5% а. в.	— —	102 —
Комунальнiй Банку краев. 5% (II. ем.)	100 —	100 70
„ „ „ 4½% (III. ем.)	99 50	100 20
Позички краевои въ 1873 по 6% а. в.	102 —	— —
Позички краевои въ 1893 по 4% а. в.	92 —	92 70
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	88 50	— —
Льосы:	к. с.	к. с.
Мѣста Кракова по 20 зр. (40 к)	69 50	72 —
Мѣста Станиславова „ „	127 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	11 30	11 45
20 франкóвка	19 20	19 40
Пóвимперiялъ	— —	— —
100 Рублéвъ срéбныхъ	254 —	258 —
00 Рублéвъ паперовыхъ	255 —	257 —
100 мáрокъ нѣмецкихъ	118 20	118 80

Альбум заслужених Русинів
в красній кольоровій теці, в цінї **2** корони
набути можна
в Товаристві „Просьвіта“ Львів, ринок ч. 10

„ДО ЗАМѢНЫ парохія Перерóвъ пóдъ Коломыею, стація loco (Матіевцѣ) 80 моргóвъ доброго поля по бóльшóй части двопокосовыхъ сѣножатей, 459 зр. пенсiи, передъ хатою 250 моргóвъ вспóльного зъ громадою пасовиска и пр. За парохію гóрску въ дiецезiи Станиславóвской низ взглядóвъ санитарныхъ“. 321 6—10

Товариство „Просьвіта“
при зближаючих ся іспитах в школах народних подае до відомости Сьвітл. Рад Шкільних, Впов. сьвященників, катихитів, учителів і родичів, що книжки накладу товариства, призволені краев. Радою шкільною на преміі для учеників, красно оправлені, можна купити
в канцелярії товариства Ринок ч. 10,
по слідуючій цінї:

Розказы про сили природи	40 сот.
Оповіданє о житю св. Бориса і Ґліба	40 „
Повістки для дітий	54 „
Сестра	80 „
Байки	44 „
Істория Руси ч. I.	50 „
Істория Руси ч. II.	46 „
Лен і коноплі	48 „
Про живоплоти і ліси	40 „
Вен'амин Франклін	82 „
На досьвітках	44 „
Серед ледового моря	50 „
Житє сьв. великомученика і лікаря Панталеймона	40 „
Дрібна птиця господарска а великі гроші	40 „
Відкритє Америки	44 „
Звірята шкідні і пожиточні	84 „
Кирил і Методий	44 „

Молитвенник народний (великий) по цінi 1 к. 80 сот., 2 кор. 40 сот. 3 кор. 20 сот., 8 кор. 60 сот.

Шкільною правописию:

Фінляндия і Сахара	44 сот.
Повістки (Тіточка Ганна і два старці богомільці)	86 „
Житє сьв. Отця Никола	40 „
Пісїка	70 „
Молитвенник народний (звичайна оправа)	60 „
Молитвенник народний (лучша оправа)	80 „

Хваліте Господа з Небес (великий молитвенник по цінi 1 кор. 80 сот., 2 кор. 40 сот., 3 кор. 20 сот., і 3 кор. 80 сот.

Всякі замовленя виконають ся скоро і точно.

При закупнѣ товарóвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець Иванъ Бiлий Отвѣчальный редактóръ Александеръ Борковскій. Печáтъ въ фабр. Черлянькóвои. Зъ друкарнѣ Инстит. ту Ставропiгійского пóдъ зарядомъ Іосифа Данчлюка

Ч. 144. Львовъ, Середа 28 Червня (11 Липня) 1900. Рочникъ XXI.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских сватъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Литературный додатокъ „Бібліотека найзнаменитшихъ повѣстей" выходитъ въ второкъ, а въ второкъ и пятницю на переміну разомъ зъ Дѣломъ.

Передплату и инсераты принимаютъ: у Львовѣ адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошень ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ Ад. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кілінського 2; — въ Ярославю: Л. Кришаковскій; — у Вѣдни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A. Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; въ Франкфуртъ и Гамбурзѣ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и надсилкобот за инсерати платній у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатком

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр.
на пѣвъ року	8 зр.	на пѣвъ року	11 зр

у Львовѣ:

на цѣлый рѣкъ	14 зр.	на пѣвъ року	7 зр.
на чверть року	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція пѣдъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне застереженє. — Рекламаціи неопечатаній вольній вѣдъ порта.

Поєдинє число коштуе 6 кр. на пров. 7 кр.

Оголошенія кождій принимаютъ ся по цѣнѣ 10 кр вѣдъ одного стрічки инсератовой або ся мѣсяць а въ рубрицѣ „Надсланє" по 25 кр. а. в.

Подяки и инші доносеня приватній числить ся по 15 кр. вѣдъ стрічки.

Октройованє языкового закона

По замкненю послѣдної парляментарної сесіи дали ся чути голосы за полагодженєм языковои справы въ дорозѣ октройованя мѣжь такими нѣмецкими політиками, котрій давнѣйше були рѣшучо за парляментарнымъ полагодженєм справы. Тій голосы заслугують тымъ бѣльше на увагу, що походять зъ устъ вплывовыхъ провѣдникѣвъ бѣльшихъ парляментарныхъ групъ, зъ котрыми політичній круги Австрії мусять числити ся. Ґрабмайеръ, членъ вѣрноконституційного сторонництва першій выступивъ зъ проектомъ розвязаня політичної кризы въ Австрії въ позаконституційній дорозѣ. За се накинула ся на него не лишь цѣла ческа, але и нѣмецка ліберальна праса.

Онодгы заявивъ ся за октройованєм языкового закона одинъ зъ провѣдникѣвъ католицко-людового сторонництва, п. д-ръ Ебенгохъ.

Краковскій Czas звернувъ ся до него зъ просьбою, абы выяснивъ, въ якій вѣвъ способъ представляе собѣ проектоване нимъ октройоване языкового закона. Именно, чи на пѣдставѣ §. 14-ого, чи въ дорозѣ цѣсарского розпорядженя, якъ се дорадживавъ такожь п. Яворскій въ розмовѣ зъ однымъ дневникаромъ. На се п. Ебенгохъ вѣдповѣвъ:

„Такъ §. 14. якъ и цѣсарске розпорядженє мають аргументы за и противъ себе. Якій способъ буде лѣпшій въ хвили, коли прійде до выконаня, нинѣ не дасть ся сказати, бо въ часѣ одного-двохъ мѣсяцѣвъ може богато змѣнити ся. На всякій случай треба зважити се, що цѣсарске розпорядженє высуне дуже наперед корону. Чи се потрѣбне, може буде судити доперва безпосередно передъ дотычнымъ рѣшенемъ. При тій нагодѣ мушу зазначити, що спѣльне поступованє польского кола и католицко-людовои партіи уважаю при всякихъ условяхъ за користне."

Czas обговорюючи се письмо д-ра Ебенгоха замѣчуе, що сумнѣвы що-до експонованя короны въ тій справѣ суть оправданій. Коли однакъ п. Яворскій промовлявъ за цѣсарскимъ розпорядженемъ, хотѣвъ очевидно языковый законъ разъ на всегда усунути зъ пѣдъ компетенціи рады державної. [Туды стежка въ горохъ?! *Ред.*] Поминувши се, що актиновано языкового закона на пѣдставѣ §. 14. ще не творить доконаного факту и парляментъ може не принати розпорядженя до вѣдомости, автономічна програма польского кола высказуе ся сей другій способъ.

Narodni Listy дуже остро полемізують зъ Ебенгохомъ. Его проектови надае бѣльше значенє не становиско самого Ебенгоха, але фактъ що Ебенгохъ выступивъ зъ своимъ проектомъ по авдіенціи у цѣсаря въ Ишлю, про котру голошено, що стоить въ звязи зъ внутрѣшною політикою Австрії и заповѣдають якійсь важный зворотъ въ тій політицѣ. Проектъ треба брати тымъ серіознѣйше, що голосъ Ебенгоха маe бути голосомъ Керберa.

Narodni Listy заповѣдають, що зреалізованє проектѣвъ будуть рѣшучо поборювати всякими можливыми средствами. „Не мы будемо першою жертвою выстрѣлу; першою жертвою буде д-ръ Керберъ."

Кѣлька слѣвъ Czas у, що Яворскій хотѣвъ цѣсарскимъ розпорядженемъ „языковый законъ разъ на все усунути зъ пѣдъ компетенціи рады державної" выстарчае, абы х-тый разъ здемаскувати тыхъ політичныхъ піравѣвъ, котрій суть головною причиною заколоту въ Австрії и політичної немочи державы. Польскій політики грають ролю найльояльнѣйшихъ горожанъ державы, котрій для санаціи політичныхъ вѣдносинъ, готовій жертвувати навѣть свои власній интересы. Абы приподобати ся цѣсареви и яко „статочній політики", котрій числять ся зъ „державными конечностями", лишити ся все на становиску не лишь мѣродатного, але и рѣшаючого чинника въ Австрії, „языкомъ готовій для тыхъ „державныхъ конечностей" зарѣзати навѣть власну маму — жертвувати „интересы Галичины". Коли Австрію може уратувати порѣшенє усненє языкового спору мѣжь Чехами и Нѣмцями языковый законъ, то они готовій поснятити свою автономістичну програму, и допустити до ухваленя сего закона въ радѣ державнѣй. Яворскій ажь прѣвъ, танъ мирившъ парляментарній партіи. Але за кулісами и пѣдпольными интриґами працювавъ надъ тымъ, абы парляментъ нѣколи не сказавъ въ тій справѣ свого рѣшаючого слова. Поляки потерпають, що колись, коли австрійскій політичній чинники будуть мусѣли числити ся зъ Русинами, парляментови не хотѣло ся розвязувати руско-польского языкового спору. Поляки нее хочуть мати аргументъ, що парляментови „zas do tego"!, бо языковій справы належать до сойму краёвого. Коли бы однакъ парляментъ разъ рѣшивъ таку справу для Чехіи, Поляки не могли бы протестувати въ имя автономіи противъ полагодженя руско-польского спору въ державнѣмъ парляментѣ, або якою небудь центральною власстею. Зъ тои причины они працювали всѣма можливыми способами, абы языковый проектъ Керберa не станувъ на порядку дневнѣмъ нарадъ парляменту. Явно мирили партіи и перли до парляментарного полагодженя справы. Але закулісовою, интриґантекою політикою довели до того, що ческій обструкціи не можь було заткати рота, и парляментъ мусѣвъ бути замкненый. Поляки осягнули свое, бо недопустили до парляментарного полагодженя языковои справы въ Чехіи. Теперь, хочь суть за октройованемъ языковыхъ законѣвъ, и приклонниками §. 14-ого, въ тій справѣ не хочуть користати зъ такъ выгѣдного средства, и заявляють ся за цѣсарскимъ розпорядженемъ, абы колись, въ справѣ руско-польского языкового закона могли покликувати ся на фактъ, що такои справы не рѣшавъ нѣколи анѣ центральный парляментъ анѣ центральне правительство. Такъ отже не ческа, не нѣмецка обструкція унеможливляе санацію політичныхъ вѣдносинъ въ Австрії, не ческій „музыканты" вводять до абсурду австрійскій парляментаризмъ, але політика „найльояльнѣйшихъ спасителѣвъ Австріи", котрій своимъ интриґанствомъ не хочуть допустити до полагодженя языкового питана въ ческихъ краяхъ не лишь въ дорозѣ розпорядженя центрального правительства, котре допускае дискусію въ парляментѣ надъ дотычною справою.

Справоздане Народного Комітету.

(Дальше.)

8. Повіт Коломия (пов. суд. Коломия, Печеніжин і Гвоздець). В сім повіті переведено орґанізацію на орґанізаційних зборах дня 15 січня с. р. Повіт коломийскій належав колись до найлѣпших (Русини мали в своїх руках раду повітову та перефорсували д-ра Окуневского против кандидата правительственного і москвофіла д-ра Юрченка); але в послѣднім часі настав там занепад. Причини сего занепаду були ріжні. Після реляцій, які одержав в тій справі Народний Комітет, завинила тут по части система аґітаційна бувших проводирів радикальних, котрі, замість втягати до руху живійших людий з поміж інтеліґенції, старали ся як раз загальними обжалованями відсунути цілу інтеліґенцію в повіті від всякого вливу на нарід. Результат тої роботи мав бути такий, що рух політичний серед селянъства, зразу завдяки радикалам дуже живий і енерґічний, опісля упав власне через брак інтеліґентного проводу, що викликало остаточно в масі мужицкій анехочене і зневіру. В додатку в часі „Kulturkampf-y" баденівского против загалу руского духовенъства старостве досить прихильно відносило ся до мужицких проводирів по селах, що ніби то яко радикали виступали против попів, та богато з них дістало ся навіть до рад громадских і на війтівства, а тепер ті власне проводирі показали ся найбільшими хрунями та йдуть рука в руку зі старостом і панами. Однак ще більше в роботі коло осьвідомлена селян в повіті коломийскім пошкодити мала — після реляцій одержаних Народним Комітетом — робота москвофілів, бо ті, використували т. зв. консолідацію до того, щоби сьвідомість национальну серед селянъства затемнювати, а натомість самим скріпляти ся. Тепер есть там стан такий, що национали мають вплив в самій Коломиї, в раді повітовій і декуда по селах, а ви те сьвященьство москвофільствуе та піддержуе д-ра Дудикевича. Характеристичне також, що в тім повіті пани-шляхта, а під їх напором в послѣднім часі і староство, раді суть москвофілам-аристо-

(3)

Про „Нору" Ібзена.

Наталіи Кобринскои.

(Конець.)

Не безъ значѣня зазначуе ся дальше, що безпомочній, нерадній зъ розпуков въ серци Норѣ приходять въ помочею самій жѣнки, якъ Кристина и Маріанна, котрій суть властиво доповненемъ постати Норы.

Кристина то образъ жѣнки повнои посвяты для родины; *Маріанна* то пѣстунка роду людского, нахилена надъ его колискою. Проте говорить Нора про Маріанны: „Маріанно, ты була для мене правдивою матерею, якъ я була маленька; тожь я пересвѣдчена, що якъ бы мои дѣти нѣкого иншого не мали, ты була бысь такою самою и для нихъ".

Приглянувшись близше тымъ жѣнкамъ, побачимо, що одною головною ихъ прикметою є праця. Кристина не розумѣе житя безъ працѣ, Маріанна, опущена злымъ чоловѣкомъ, ратуе ся вѣдъ погибели працею. Праця проте, то пѣдстава стремлена до жѣночои самостійности, будить перший искры самостійнои свѣдомости и у Норы, якъ сама признае ся товаришцѣ, що коли заробляла на грошь, мучила ся, але то таки приносило ѣй задоволене и мужеску певность себе. Наглядно отже бачимо, що душу автора вельми вражала поява характеризуюча оденъ зъ найбільшихъ соціальныхъ проблемовъ нашои доби: стремлѣне жѣнки дорогою працѣ до самостійности.

Побічь того соціяльного проблему выступае еще другій проблемъ душевный.

Нора входячи въ конфліктъ зъ реальними обставинами житя, еще бѣльше вѣрить въ силу любови и высшу вдачу мущины, котру ту вѣру пѣсля автора нищить самъ мущина, не будучи тымъ въ дѣйстности, чімъ хоче представитись жѣнцѣ.

Сю думку зъ невысказаною силою выражае авторъ въ кѣнцевій анѣ. Тутъ майже кожде слово вложене въ уста Норы выражае все, що індивідуальність не лична, а індивідуальність спѣльна, т. є. загальна індивідуальність духа жѣнки нашого столѣтя змогла выразити.

Гельмеръ розгнѣваный на жѣнку, кидае ѣй въ очи всѣ ей хибы. Нора довѣдуе ся въ способъ зовсѣмъ не вышуканый, що є мѣлкою, легкомысною, неправдомовною, не маe анѣ релігія анѣ моральности анѣ почуття обовязку, що не доросла до становиска выховання истотъ, котрымъ дала житя.

Аргумента були сильній и сильно переконуючій. Нора признае правду робленыхъ ѣй закидівъ, але рѣдшочасно ясно узрѣла и хибы того, що робить ѣй тій закиды. Наразъ стае передъ нею увесь егоізмъ того чоловѣка, котрый властиво зробивъ ей тымъ, чимъ вона е, бо се було ему дотѣдно тримати ей въ вѣчномъ дитиньствѣ.

Не можуть ей проте успокоити анѣ потѣшити пѣзнѣйшій завѣрювання мужа, що хиба не бувъ бы мущиною, коли бы ей жѣночa безрадность не робила ей въ его очахъ еще бѣльше цѣнною, що въ тымъ власне найбільше вдоволене мущины, що мѣгъ ѣй простити, въ цѣлого серця простити, бо тодѣ вона до него належить еще бѣльше, якъ бы черезъ него вѣдроджена, є заразомъ его жѣнкою и дитиною; най лишь безъ журы опре свою голову на рамя свого природного порадника и провѣдника.

Але Нора то вже не мѣлка легкомысна жѣнка, живуча мыслею и волею мущины, — то вже свѣдома людина своихъ хибъ, але и заподѣяныхъ ѣй кривдъ.

„Ахъ! якъ много дѣзнала я кривдъ перше вѣдъ батька, а потому вѣдъ тебе!" каже вона до Гельмера, — а властиво жѣнка до мущины.

Г. Вѣдъ насъ обохъ, вѣдъ насъ, котрій найбѣльше любилисьмо тебе?

Н. Скорше робило то вамъ приемність любити ся въ менѣ.

Г. Що за бесѣда?

Н. Чи такъ не було, Роберте? Коли були мы у батька, вѣнъ высказовавъ менѣ свои погляды, а я ихъ приймала за свои; а коли приймаламъ, то непризнаваламъ ся до того, бо не любивъ, щобы я мои власній думки высказовала. Потому перейшламъ до твого дому, зъ рукъ батька перейшламъ у твои. Ты укладавъ наше житє пѣсля своєи волѣ, а я маламъ лишь твою волю, або робиламъ такъ, якъ бы ей маламъ, — вѣдай було одно и друге. Якъ теперь надъ тымъ застановляю ся, то виджу, що жиламъ тутка, якъ найнужденнѣйша истота, жиламъ зъ того, що показувалами зъ себе рѣжній штуки; але ты самъ того хотѣвъ. Ты и батько поповнилисте взглядомъ менѣ тяжкій грѣхъ. Ваша вина, що я теперь нѣчимъ.

Г. Яка-жь ты нерозсудна, невдячна Чись не була щасливою?

Н. Здавало ся менѣ, щомь щаслива; а властиво буламъ лишь веселою, а ты бувъ для мене добрымъ. Рада буламъ, якъ мною займавсесь ся, такъ само якъ тѣшили ся дѣлову на рамя свого природного порадника и провѣдника.

Але Нора то вже не мѣлка легкомысна жѣнка, живуча мыслею и волею мущины, — то вже свѣдома людина своихъ хибъ, але и заподѣяныхъ ѣй кривдъ.

„Ахъ! якъ много дѣзнала я кривдъ перше вѣдъ батька, а потому вѣдъ тебе!" каже вона до Гельмера, — а властиво жѣнка до мущины.

Г. Вѣдъ насъ обохъ, вѣдъ насъ, котрій найбѣльше любилисьмо тебе?

Н. Скорше робило то вамъ приемність любити ся въ менѣ.

Г. Що за бесѣда?

Н. Чи такъ не було, Роберте? Коли були мы у батька, вѣнъ высказовавъ менѣ свои погляды, а я ихъ приймала за свои; а коли приймаламъ, то непризнаваламъ ся до того, бо не любивъ, щобы я мои власній думки высказовала. Потому перейшламъ до твого дому, зъ рукъ батька перейшламъ у твои. Ты укладавъ наше житє пѣсля своєи волѣ, а я маламъ лишь твою волю, або робиламъ такъ, якъ бы ей маламъ, — вѣдай було одно и друге. Якъ теперь надъ тымъ застановляю ся, то виджу, що жиламъ тутка, якъ найнужденнѣйша истота, жиламъ зъ того, що показувалами зъ себе рѣжній штуки; але ты самъ того хотѣвъ. Ты и батько поповнилисте взглядомъ менѣ тяжкій грѣхъ. Ваша вина, що я теперь нѣчимъ.

Г. Яка-жь ты нерозсудна, невдячна Чись не була щасливою?

Н. Здавало ся менѣ, щомь щаслива; а властиво буламъ лишь веселою, а ты бувъ для мене добрымъ. Рада буламъ, якъ мною займавсесь ся, такъ само якъ тѣшили ся дѣти, коли я зъ ними грала ся. Такимъ було наше супруже, Робертъ.

Дальше дотыкае авторъ одной зъ найдражливѣйшихъ точокъ жѣночого питаня: якъ принятого загально пересвѣдченя, що будьто бы мужь повиненъ вплывати на выхованє жѣнки.

Коли Нора выкидае, що була лишь играшкою, а не вѣльною, розвиненою людиною, Гельмеръ признае, що дѣйсно въ тымъ є щось правды, й додае, що буде инакше, що часъ играшокъ минувъ и надѣйшла пора выхованя.

Нора: Чи мого, чи дѣтей?

Г. Такъ добре твого, Норо, якъ дѣтей!

Але у пересвѣдченю Норы зблѣдла вже авреоля, окружаюча голову Гельмера, захитала ся вѣра въ его высшость, незвычайность, вона вѣдповѣдае зовсѣмъ просто: Ни, Роберте, ты не годенъ выховати собѣ мене на жѣнку, такъ само якъ я не доросла до завдачи выхованя дѣтей, бо перше мушу старати ся о выхованє себе самои; але ты въ тымъ не можешь менѣ помочи, Роберте; сама мушу собѣ радити и въ якій-будь способъ заробити на свое удержанє.

Отъ на тій дорозѣ працѣ Нора маe надѣю здобути собѣ и ширшій досвѣды житя, — выходить зъ дальшихъ слѣвъ ей до Гельмера, котрый мовь выкидае ѣй заслѣпленє и недосвѣдченє.

„Мушу собѣ сама здобути досвѣдченє, Роберте!" каже вона зъ сильнымъ переконанемъ.

Зворушуюче є признанє Норы, що вона не знаходить ся способною до рѣшеня квестій, переходячихъ ей умственный розвитокъ, якъ пр релігія; и коли Гельмеръ вѣдкликуе ся до релігія яко непохитнои управительки су-

Реставрація Шільзнеяьска

ВЪ ГОТЕЛИ ФРАНЦУСКОМЪ у Львовѣ

поручае: Снѣданя по варшавски а 50 кр. Covert складаюче ся зъ 4 стравъ, горѣвка куявякъ и куявянка, що четверга и недѣлѣ флячки по варшавски и кулябякъ литовскій, обѣды зъ 7 потравъ по зр. 1·10. Covert пѣсля карты. По театрѣ Covert зъ 3 потравъ а 70 кр. Въ пятницю рыба по жидовски. Вина добрій.

Зъ поважанемъ Иванъ Францъ Новаковскій.

кратам, котрих уважають за знамените орудие против сьвідомого народного руху — а декотрі москвофіли по селах відгравають там дійсно ролю доносчиків та старостиньско-шляхоцких агентів. Серед таких прикрих умов має тому наша організация в коломийскім повіті дуже тяжкий терен до роботи, але помимо того працює досить витревало і з успіхом, а особливо в напрямі просвітнім. Так отворено там деякі нові читальні, уряджено в Коломиї велике просьвітно-економічне віче, отворено при філії „Просьвіти“ популярні публичні выклади на спосіб людових університетів (своєю дорогою, тепер якось про дальшу роботу в тім напрямі нїчого не чувати) і т. п. Читальень „Просвіта“ було в повіті в р. 1899 отворених 17 з 416 чл., сего року отворено дві, значить що четверте село (на 75 громад) мало свою читальню.

9. Повіт Косів (з суд. пов. Косів, Жабе і Кути) має загальну організацию переведену на організацийних зборах в дня 2 марта с. р. Повіт сей есть страшно запущений і вимагає великої та енергічної праці. Читальень „Просьвіти“ було в 1899 р. отворених всього 5 з 188 членами на 45 пол. громад, значить доперва що девяте село мало свою читальню!

10. Повіт Львів (з суд. пов. Львів Сек. II., Винники і Щирець) має організацию, переведену на трох головних зборах організацийних з подїлом на рейони, на кождий судовий повіт по XI—XII. Завдяки тій організациї та невпинній роботї політичного товариства „Селяньска Рада“ повіт сей станув в послїднім часї на ноги; особливо численні збори причинили ся до розруханя повіту. Так відбули ся в тім повіті збори „Селяньскої Ради“ дня 16. марта, просьвітно-економічне віче у Львові дня 3. цьвітня і збори „Селяньскої Ради“ дня 1. червня с. р. Читальень „Просьвіти“ мав львівский повіт в р. 1899 на 132 громад чинних 25 з 893 чл., в сім роцї отворено нові 3, значить разом 28 читальень. Що пяте село має свою читальню.

11. Повіт Підгайцї (суд. пов. Підгайцї і Вишнівчик) має загальну організацию переведену на довірочних зборах в дня 15. марта і 26. цьвітня. Велику заслугу в переведеню сеї організациї поклав первістний тимчасовий організатор з рамени комітету о. Є. Роздольский. Організация в тім повіті розвиває ся добре і урядила між иньшими загально доступне віче в Підгайцях дня 13. червня. Читальень „Просьвіти“ було там в 1899 року на 65 громад 13 з 446 чл., в сім роцї отворено вже 4, так що кожде четверте село має читальню.

12. Повіт Перемишль (суд. пов. Перемишль, Нижанковичї і Дубецко) має організацию загальну, затверджену Народним Комітетом. На жаль в тім повіті організатори наші як і взагалї місцева інтелїгенция проявляють за мало політичної дїяльности, хоч повіт що до селяньства есть дуже добрий і розруханий але в значній части поза нашою організациею. Працюють там поміж селяньством найбільше перемискі соціяльні демократи в спадщинї по радикалах. Стан національної сьвідомости та культурного розвитку серед селяньства ілюструє, як і в иньших повітах, число читалень „Просьвіти“, котрих було в тім повітї в р. 1899 на 123 громад чинних 37, до чого прибуло в сім роцї 2 нові читальні, так що майже що трете село мало свою читальню. Характеристичне при тім, що після заказу „Просьвіти“ з 1899 р. провадило читальні в сім повіті на 6 священиків 13 селян. — Треба, щоби інтелїгенция народного сторонництва, працюючи живо на основі народної програми, вводила стан повіту на лїпшу і властиву дорогу.

13. Повіт Перемишляни (з суд. пов. Перемишляни і Глиняни) має загальну організацию переведену на зборах організацийних з дня 5. червня с. р. Повіт запущений, але есть надія, що наша організация его осьвідомить і розрухає. Читальень „Просьвіти“ було на 69 громад в 1899 р. чинних 14 з 480 чл. в сім роцї отворено 2, отже що четверте село має читальню, значить тереи взагалї не взяли до роботи.

14. Повіт Рогатин (з суд. пов. Рогатин і Бурштин) організация народна переведена там загально на зборах організацийних з дня 8. марта с. р., опісля довершена подїлом на рейони. Повіт сей, розруханий місцевою організациею, есть одним з найлїпших. Віча устроєні нашою організациею в тім повітї відбули ся дня 12. червня в Болшівци і 21. червня в Бурштині. Читальень „Просьвіти“ було на 102 громад чинних 34 з 1122 чл., до чого прибуло в сім роцї 3, разом 37, так що трете село має там свою читальню.

15. Повіт Рудки (з суд. пов. Рудки і Комарно) має організацию переведену на організацийних зборах з дня 2/3, 8/3 і 21/5 з подїлом обох судових повітів на рейони. Повіт сей дуже запущений з вини іменно москвофілів, з котрих один, і то визначнїйший, завязав там навіть „Кулко рольнїче“. Москвофіли в тім повітї — аристократи з „консервативними началами“ — йдуть разом зі стародвором та шляхтою та спиняють всякий живійший рух в повітї. Селяне суть лїпші, а деякі навіть дуже інтелїгентні та рухливі, і тому есть надія, що завдяки нашій організациї повіт сей стане на ноги. Читальень „Просьвіти“ було там на 73 громад в 1899 р. 10 з 434 чл., а в сім роцї прибуло 4, так що пяте село має вже читальню.

16. Повіт Самбір (суд. пов. Самбір і Лука) має загальну організацию переведену на зборах організацийних в марті с. р. Повіт сей страшно запущений і темний, а москвофіли спиняють живійшу роботу. Хиба повіту — через брак відповідного числа сьвідомих націоналів серед інтелїгенциї а серед селян через вплив „ходачкової шляхти“, що держить з Польщею. Наша організация — есть надія — розвинне там і повинна розвинути живійшу дїяльність. Читальень „Просьвіти“ було на 87 громад в 1899 р. всього 7 з 102 чл., значить лише що дванайцяте село має читальню. Запущене есть отже в тім повітї просто перераженче.

17 Повіт Сокаль (з суд. пов. Сокаль і Белз) має організацию переведену на організацийних зборах з дня 23/3 і 19/6 з подїлом на 7 більших рейонів (п. назв. „Округи“). Повіт сей починає рухати ся завдяки нашій організациї. Віче народне, скликане організацию, мало відбути ся там дня 10 липня, однак, як нам в послїдний хвили доносять з невідомих причин поки-що не відбуде ся. Повіт вимагає конче богато дальшої та енергічної праці. Читальень „Просьвіти“ було на 99 громад в 1899 р. 14 з 794 чл., в сім роцї прибула 1, так що 6—7 сел має читальню.

(*Конець буде.*)

Вôйна въ Хінахъ.

Бюро Райтера доносить въ Шангаю, що цѣсарева вдова дня 30 червня назадъ обняла керму въ свои руки и именувала Юпля президентомъ міністрôвъ. До Нанкіну мавъ прибути пôсланець цѣсаревои въ Пекіну, абы вѣцекоролямъ провінцій Янсе высказавъ вдячность королевои за зложенї доказы вѣрности и поручивъ имъ хоронити чужинцѣвъ. Пôсля донесень въ Йокогамы, Боксеры закопали нѣмецкого посла Кетелєра по шию въ землю и розпаленымъ зелѣзомъ вылупили эму очи, вырвали языкъ и засыпали землею. Страшною смертію погибли такожъ члены россійского посольства. Пôсля донесень Frankfurter Ztg. Боксеры обляли ихъ кипяткомъ, а вôдтакъ постинали.

Ситуація въ Тьентсінѣ зновъ погôршилась. 10.000 хіньскихъ воякôвъ вернуло до Тьентсіну и здобуло назадъ занятый вже Европейцями арсеналъ. Хінцѣ высыпали окопы на вкругъ дѣльницѣ заселеной Хінцями. Говорять, що европейскї вôйска будуть мусѣли покинути Тьентсінъ. Дорога зъ Тьентсіну до Пекіну переповнена хіньскими вôйсками и Боксерами, котрї дуже легко можуть Европейцѣвъ цѣлкомъ вôдтяти. Пôдъ датою 1 с. м. доносять, що мѣжнародный вôддѣлъ зложеный зъ 1200 воякôвъ мѣжнародной армiи выконавъ рекогносцiйный маршъ и стрѣтивъ ся зô значнымъ опоромъ дрôбныхъ хіньскихъ вôддѣлôвъ, котрї однакъ вôдперто. Сполучені вôйска також мали страты. Говорять, що недалеко Тьентсіна стоить 18.000 Боксерôвъ. Заграничнї вôйска одержують майже що дня помôчь, але мимо того ихъ ситуація небезпечна. Японьскї вояки заняли ся привернѣмъ зелѣзничого сполученя мѣжь Таку а Тьентсіномъ. Тунъ мав на чолѣ 10.000 людей машерувати на Тьентсінъ. Про послѣдный атакъ на Тьентсінъ доносять, що Хінцѣ цѣлый день бомбардували дѣльницю чужинцѣвъ. Богато домôвъ збурено. Коли атакъ японьскихъ вôйскъ и россійскихъ стрѣльцѣвъ мавъ малый успѣхъ, розпочали акцію тяжкї арматы корабля Terrible. Хіньцѣ вôдповѣли сильнымъ огнемъ, котрый вдемонтувавъ одну армату такъ, що треба було заступити ей иншою французскою. Одна куля зъ хіньскои арматы експльодувала на помостѣ корабля, и ранила трехъ воякôвъ. Хіньска артилєрія стрѣляла рôвно и добре. По японьскôй сторонѣ погибъ одинъ офіцеръ и два вояки; 20 японьскихъ воякôвъ ранено. Страты Росіянъ и Хінцѣвъ ще незвѣстнї. Супротивъ грозячого небезпеченьства, жѣнки и дѣти будуть перевезенї зъ Таку до Япону.

Въ Берлинѣ говорять, що державы годять ся на се, абы Японъ выславъ до Хінъ бôльшій контингентъ вôйскъ. Въ короткôмъ часѣ має вôдбôйти друга японьска дивізія до Хінъ. Поступоване Япону має лише кооперацiйный характеръ въ иншими державами. Японъ мимо бôльшихъ жертвъ не може мати претенсій до нѣякихъ спеціяльныхъ користей по закôнченю теперѣшнои вôйны. Мѣжь державами панує теперь вымѣна гадокъ, въ якій способѣ унеможливити на будуче импортъ оружія и амуніція до Хінъ. Зъ Петербурга доносять, що можливôсть высылки бôльшихъ японьскихъ вôддѣлôвъ до Хінъ и евентуальныхъ надѣй Япону въ справѣ Кореї, суть цѣлкомъ выключенї. Въ Петербурзѣ дивують ся лише, въ якій способѣ таке поважне бюро, якъ Райтера, могло таку вѣсть пустити въ свѣтъ.

Вчерашне донесеня петербургского Heralda про истноване договора иже вôдъ минувшои осени мѣжь Нѣмеччиною а Россією въ справѣ Хінъ, въ мѣродатныхъ нѣмецкихъ кругахъ не запереченo. Въ Берлинѣ твердять лише, що сей угоды не заключено отверто и не на письмѣ, лише устно. Она обовязуе однакъ обѣ стороны.

Въ тыхъ самыхъ кругахъ твердять, що въ тôмъ договорѣ означено такожъ евентуальне доступованя Япону, а то въ тôмъ напрямѣ, що Японъ мав вôльну руку до высылки бôльшихъ вôддѣлôвъ до Хінъ, але черезъ те ще не набуває спеціяльного права до осягненя якихъ бôльшихъ користей.

Одинъ зъ берлиньскихъ дипльоматôвъ вычисляе услôвя, подъ якими Европа могла бы зажадати вôдъ Хінъ сатисфакціи за теперѣшнiй розрухъ. Тѣ услôвя звучать: 1. Заведене европейскои поліціи въ тôй части мѣста, де знаходить ся улиця амбасадъ. 2. Ся поліція має обсадити цѣлу дорогу вôдъ улицѣ амбасадъ ажь до зелѣзничого двôрця. 3. Заведене контролѣ брамы мѣста такъ, абы контроля вôдъ улицѣ амбасадъ до двôрца и до сеи брамы все була вôльна. 4. Заведене телєграфічнои нôчнои службы въ Пекінѣ. 5. Заведене европейского заряду освѣтлена тыхъ улиць въ Пекінѣ, котрї ведуть зъ улицѣ амбасадъ до двôрца и вôддѣлъ европейскихъ вôйскъ для охороны всѣхъ посольствъ. Для европейскихъ воякôвъ мають бути побудованї окремї домы коштомъ хіньского правительства. 7. Спеціяльно для Нѣмеччины: Збудована Нѣмцями електрична зелѣзниця, котра веде лише до брамы мѣста, має бути переведена також до улицѣ амбасадъ.

Вѣсти зъ Хінъ суть въ загалѣ неясный и суперечнї. Коли вчера задивлювано ся на положене ще досыть оптимістично, и высказувано надѣю, що князеви Чінови поведе ся выратувати Европейцѣвъ въ Пекінѣ, нинѣ уважають тыхъ Европейцѣвъ за страченыхъ. Въ иншихъ частяхъ Хінъ положене також до найвышшои степени критичне, бо бôльша часть вiцекоролѣвъ и высшихъ урядникôвъ стоить по сторонѣ Туана. Певною рѣчею є лише се, що Лігунчанъ и кн. Чінъ суть противниками руху Боксерôвъ. Зъ Кантону доносять, що абы Боксерôвъ вôдстрашити, Лігунчанъ каже кождого дня по кôльканацять зъ нихъ стинати. Надѣють ся що европейскї вôйска будуть могли получити ся зъ Чіномъ, абы спôльно зъ нимъ ратувати Европейцѣвъ въ Пекінѣ.

Пôсля информацій вѣденьскихъ мѣродатныхъ кругôвъ, высылка австроугорскихъ военныхъ силъ здає ся бути выключеною. На жаданє державъ має бути высланый ще лишь одинъ великій военный корабель. Мобілізація австрійскихъ вôйскъ и высылка ихъ до Хінъ наступить доперва тогды, коли вôдъ Австрiи зажадають сего иншій державы.

млѣня, Нора вôдповѣдає зъ найбôльшою скромностію, заправленою однакъ ѣдкимъ сарказмомъ автора: А що-жь я можу знати о релігіи, Роберте, хиба лишь те, що чуламъ вôдъ пастора Якобі.“ „Пôзнѣйше“ вкладає зновъ авторъ въ уста Норы „якъ заладжу ся зо всѣмъ иначимъ, якъ буду лишена сама собѣ, тогды подумаю и о тôй справѣ“.

И зновъ середъ усѣхъ тыхъ пытань вôдзывае ся сильно струна душевного настрою. Гельмеръ бачить, що на то все є лишь одно пояснення.

Н. Яке?

Г. Уже мене не любишь бôльше.

Н. Се правда.

Г. И то ты говоришь, Норо, ты?

Н. Прикро менѣ Роберте бувець для мене завсѣгды добрый, однакъ того змѣнити не можу.

Усвѣдомлену жѣнку не може вдоволити така любовь, якъ Роберта або Ранка. Вона хотѣла бути люблена не лише яко полъ, уважана не яко играшка, але яко высша свѣдома индівідуальность, що зве ся чоловѣкомъ.

Разомъ зъ свѣдомостію будить ся невôдлучный ей товарищь скептицизмъ. Усвѣдомленôй Норѣ Гельмеръ зовсѣмъ инакше представляесь якъ передъ тымъ; спадає ѣй зъ очей луска обожания, и вона споглядає на него усе критичнымъ окомъ.

Тожъ коли Гельмеръ пытаесь, чи могла бы эму сказати, вôдъ коли втративъ ей любовь, Нора каже: було то сегодня у вечеръ, коли не сталось те надзвычайне, те чого я по тобѣ надѣяла ся, коли пересвѣдчила ся, що ты зовсѣмъ не є такимъ, якимъ себе менѣ представляешь и за що я тебе доси держала.

Така змѣна мусѣла вплынути на ей чувства и взаемнiй до себе вôдносины. Нора и Робертъ стають наразъ противъ себе якъ бы зовсѣмъ чужiй люде, роздѣленiй глубокою пропастію.

„Чи вже завсѣгда маемо бути для себе чужi?“ пытає Гельмеръ.

Н. Треба, абысьмо обоє змѣнили ся такъ — але я вже перестала вѣрити въ надзвычайне.

Г. але я вѣру. Докôнчи: треба, абысьмо обоє змѣнили ся такъ, щобы —?

Н. Щобы наша звязь могла бути правдивымъ супружествомъ.

Той конецъ, такъ сильно высмѣяный декотрыми критиками, перестає бути смѣшнымъ, скоро Нору не беремо за постать реальну, а зважати будемо символемъ одного зъ найбôльшихъ, соціяльныхъ проблемôвъ нашого часу, предетавившу здумѣлому свѣту сильну індівідуальность духа жѣнки, котрый забажавъ осягнути той самъ ступень интелектуального розвитку, що мущина, и здобути собѣ вôдповѣдни соціяльни права.

Послѣдни слова Гельмера и Норы, що мусять ся обоє змѣнити, абы бути правдивымъ супружествомъ, зовсѣмъ не вказують на будь то бы нѣчимъ неросясненый темный песимізмъ Ібсена, якъ звычайно про него критика выражає ся. Противно, бачимо, що въ Норѣ вельми песимістично вôдносить ся вôбец лишь до сучанои жѣнки, такъ само якъ до сучасного мущины, котрый такъ само мусить ся змѣнити, якъ жѣнка, и признати ѣй рôвного собѣ духа.

Чи то въ далекôй еще будущинѣ? — можна бы запытати автора.

Здає ся, що въ недалекôй.

На дорозѣ людского житя, а радше высшого культурного розвитку, що разъ бôльше подыбує ся жѣнокъ, перенятыхъ высшими порывами духа, прамуючихъ до того, щобы бути перше человѣкомъ и потому жѣнкою и матерію.

Такъ само мущина що-разъ бôльше перестає бути модельовымъ Гельмеромъ, що видить въ жѣнцѣ лишь предметъ свого вдоволеня, а не рôвного собѣ человѣка; а найлѣпшимъ того доказомъ є самъ авторъ розбраного твору.

Ібсенъ то типъ высшого духа мущинъ, правдивои мужескои вôднеслоти. Творецъ, що высоко пôдносить голову понадъ дочасну змысловôсть въ часѣ літературного романтизму, по-надъ добу щирого не драперуючого ся, але грубого въ вôдносинахъ до жѣнокъ натуралізму, по-надъ нехтуючого аспірацiи жѣночого духа слушно названого упадкомъ декадентизму.

Коли маемо дивитись на твôръ Ібсена яко твôръ штуки, и коли пôдъ штукою розумѣемо силу вражѣня, то „кара“ въ представленю яко реальна особа, не лишь пôдъ взглядомъ идеѣ, але и пôдъ взглядомъ штуки выпадає слабою, безцвѣтною и родить скорше несмакъ нѣжь артистичне вдоволеня. Натомѣсть кара яко *символь* выступає въ повнôй гармонiйнôй цѣлости и выкôньченю, набирає правдивои естетичнои досконалости и родить кольосальне вражѣня.

НОВИНКИ.

— Въ нашôй редакціи зложили дальше на **Івана Пеленьского (Голодного)** зъ Комарна: Чч. громадяне зъ Пôдгороднца 34 кор. (по 2 кор. дали Михайло Войтовичь або Мельникъ, Юрко Мохъ, А. М., Д. К. и М. М.; по 1 кор. Павло Мисакъ, С. Ф., Яцко Фіглеръ або Вецкій, Иванъ Войтовичь або Мельникъ, Михайло Юфанъ, Микола Дучій, О. К., Антôнъ Сновидовичь, Стефанъ Гриновець, Гринько Бойко, Гринько Курилка, Гринько Гриновець, Гаврило Мохъ, Дмитро Драпака и Микола Мохъ; по 80 сот. Яцко Дучій и Пилипъ Лелюхъ; по 60 сот. Онуфрій Войтовичь, Юрко Прибило, Яцко Драпака, Иванъ Шуплатъ, Никита Баранъ; по 50 сот. Дмитро Царикъ, Стефанъ Задульскій и Федько Хомишинъ; по 40 сот. Гринько Панькôвъ, Дмитро Царикъ або Рôй, Иванъ Паранька и Якимъ Вѣщукъ; 30 сот. Иванъ Йовчинъ; по 20 сот. Максимъ Мохъ, Олекса Петрôвъ, Иванъ Боднарь, Йосифъ Мирецкій и Стефанъ Войтовичь). Грошѣ тѣ зложено дня 6. липня. Першій злосказавъ п. Михайло Войтовичь (мельникъ) и живъ п. Михайло Войтовичь (мельникъ) и сказавъ: Завтра св. Ивана, имянины Ивана Пеленьского. Нещасливый вôнъ и его дѣти. Але Русь велика, поратуе... Того-жь дня зло-

жили въ нашій редакціи: Кишакевичъ зъ В. 5 кор. и Н. Мар. зъ Л. 3 кор. Разомъ зложено 42 кор., котрі передано до „Дністра".

— **Гей села**: Підбірцѣ, Знесѣне, Кривчичѣ, Сороки. Каменопіль, Борщовичѣ, Миклашівъ, Підберѣзцѣ, Винники и другі — **на вѣче до Підборець!** Въ слѣдуючу вже недѣлю, с. в. дня 2 (15) липня с. р. о 5 годинѣ вечеромъ відбуде ся просвѣтно-економічне вѣче въ селѣ Підборцяхъ, а то въ хатѣ ч. 152 господаря ч. Николая Дропы. — Буде тамъ прилюдна наука о потребѣ просвѣты при помочи громадяньскихъ читалень, о потребѣ и хосенности читальняныхъ касъ позичковыхъ и о потребѣ та пожиточности рускихъ крамниць по селахъ та мѣсточкахъ. Науки сі, якъ на теперѣшню пору — дуже важні и потрѣбні. Свѣтлѣйші селяне та мѣщане, душпастирѣ и учителѣ не занедбають загрѣти въ часъ загалъ селянъ та мѣщанъ до якъ найгромаднѣйшои участи въ сімъ вѣчу. Сусѣдъ сусѣда, братъ брата, сватъ свата, ученый невченого, сильнѣйшій повольного, свѣтлѣйшій менше свѣтлого покличе щиро на се вѣче. Ходить лишь о се, щобы загалъ Руснівъ зъ охресности Підборець корыставъ зъ просвѣтно-економічныхъ выкладівъ, та відроджувавъ ся поволи на нивѣ просвѣтно-економічного розвою. Тожь повторюємъ щиро кличучи: брати та сестры, на вѣче до Підборець! — За выдѣлъ львівскои філіи „Просвѣты" Волод. Левицкій, голова; Євг. Бурачиньскій, секретарь.

— „Громадський Голос", а за нимъ „Галичанинъ", „Русское Слово" и „Руслан" подали вѣдомість, що д-ръ Франко выступивъ зъ заряду народнои орґанізації. Можемо запевнити, що д-ръ Франко все належить до заряду народнои орґанізації.

— **Пригадка**: Пригадуємо, що нарада въ справѣ бурсы філіи рус. Товариства Педаґоґічного въ Станиславовѣ відбудесь въ пятницю дня 13 липня н. ст. о год. 7 вечеромъ въ комнатахъ Рускои Бесѣды.

— **Президія ц. к. намѣстництва** розписала выборъ доповнюючій одного посла до краевого сойму въ курії громадъ сѣльскихъ повѣту скалатского, якъ такожь выборъ доповнюючій одного посла до краевого сойму въ курії громадъ сѣльскихъ повѣту жидачівского на день 4 вересня с. р.

— **Выдѣлъ тов. „Рускихъ Женщинъ" въ Перемышли** має честь запросити своихъ П. Т. членівъ и доокрестну публику на вечерокъ зъ танцями, що відбуде ся въ четверъ дня 12 с. м. въ комнатахъ тов. „Руска Бесѣда. Буфетъ у власномъ зарядѣ. Музика смичкова. Вступъ відъ особы 1 кор. стрій вечерковый. Початокъ о год. 9 веч. За выдѣлъ: *М. Шехевичева*, предсѣдателька; *О. Добрянська*, секретарка.

— Въ память V-ыхъ роковинъ смерти **Михайла Драгоманова** відбудуть ся дня 14-ого с. м. вечеринцѣ заходомъ тов. „Академічна Громада" при ласкавій співучасти хору тов. „Львівскій Боянъ" въ сали готелю Belle-vue. Програма: 1) Вступне слово. 2) Лисенко „Вязанка народныхъ пѣсень" — хоръ мѣшаный. 3) Відчитъ. 4) „Колько думъ ту переснилось" соло-співъ, слова Ю. Шнейдеровои, муз. Д. Січиньского. 5) В. Пачовскій „Зъ пѣсень болю" — деклямація. 6) Лисенко а) „Молитва козаківъ", слова Шевченка, б) „На прю", слова Кониського — хоръ муж. — Цѣна мѣсць: крѣсло 1 кор., вступъ на салю 40 сот. — Початокъ о годинѣ 8-ій вечеромъ.

— **Маршалокъ краєвый** Станиславъ гр. Баденѣ выѣхавъ днесь на курацію до Aix les Bains въ Сабавдіи, звідки поверне дня 12 серпня с. р. до Львова и обійме урядованє.

— **Розпорядженємъ** міністерства просвѣты, школу красныхъ штукъ въ Краковѣ, перемѣнено на Академію красныхъ штукъ.

— **Новый дворець залѣзничій** у Львовѣ, має стати небавомъ на тімъ самімъ мѣсци де теперѣшный старый. На часъ будовы того двірця, котрый має бути выставленый на взіръ перворядныхъ европейскихъ будівель, ладять уже будынки для ужитку подорожныхъ зъ давнѣйшахъ огрѣвалень; будуть они получеій зъ собою притымъ перономъ.

— **Цензура въ Россіи.** Головный зарядъ почтъ и телеґрафівъ выдавъ до всѣхъ почтовыхъ урядівъ розпорядженє въ справѣ конфіскаты заграничныхъ выдавництвъ. Коли центральна цензуральна стація вынайде въ заграничномъ выдавництвѣ, котре почтою наспѣло въ Россію, якесь мѣсце, котрого не буде могла пропустити, то вытинає тія сторінки, а рівночасно зазначує на опасцѣ, кільки сторінокъ вытято. Урядникъ почтовый, що таку посылку выдає адресатови, есть обовязаный звернути его увагу на се. И коли-бъ адресатъ не хотівъ принятн такого обрізаного выдавництва, тогдѣ почтовый урядъ відсилає посылку назадъ до центральнои стації цензуральнои, а стація есть обовязана инкримінованy частину вложити и цѣлый нумеръ звернути за границю, на адресу посылаючого.

— **Дрібні вѣсти.** Носатизна прокинула ся межи кіньми въ Холмщи польскімъ, коло Нового Санча; зъ сен причины застрѣлено 3 коні. — Другі зборы львівскихъ кравцівъ за-для заложенія касы хорыхъ відбудуть ся нинѣ 11 с. м. Перші зборы не відбули ся за-для малого числа учасниківъ. — Ив. Меллеръ, портіеръ готелю „Метрополь" спроневірив 400 к. на шкоду п. Яновича; выбравши грошѣ відъ гостей, подякував господареви за службу и відійшов. — Ив. Гадзіна, зі Старого Санча пошукує за 13 лѣтнею дочкою, що выйшовши зъ дому 8. с. м. пропала кудысь безъ слѣду. — Зъ розпуки за здохлымъ псомъ сповнила въ Парижи 78 лѣтня панна Малі Кандіанъ самоубійство. Передъ тымъ урядила свому „Коко" величавій похороны на песячімъ кладовищи, а відтакъ кинула ся зъ III поверха на брукъ и умерла на мѣсци. — Скаженый песъ покалѣчивъ вчера у Львовѣ селянку Анну Кравцеву. Стація ратункова удѣлила покусанбй першу помочь, а опісля відставлено ся до повѣтов, лѣкаря д-ра Обтуловича.

Надісłане.

Seiden-Blousen

fl. 2·40

und höher! — 4 Meter! porto- und zollfrei zugesandt! Muster umgehend; ebenso von schwarzer, weisser u. farbiger „Henneberg-Seide" v. 45 Kreuz. bis fl. 14.65 p. Met.

G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) Zürich. 58 [6]

Симъ посвідчаю, що Панъ А. Зигманъ выконавъ въ своій роботни рытовничій, таблицю металеву зъ надписью на новозбудовану давбинницю въ Краснімъ, и що припоручену имъ роботу выконавъ солідно и къ загальному задоволенію, а отсунково за умѣренну цѣну, длятого можу его роботню рытовничу кождому припоручити.

Стефанъ Высочаньскій
бувшій парохъ въ Краснімъ.

Телеґрамы.

Будапештъ 11 липня. Будапештеньскій магістратъ рѣшивъ не приймати листівъ відеиьского магістрату, адресованыхъ по нѣмецки: Ofen. Pest. Окрімъ того внесено подане до міністерства торговлѣ, абы почтовій уряды цѣлкомъ не доручували адресованыхъ по нѣмецки листівъ.

Парижъ 11 липня. Палата послівъ и сенатъ відрочили ся по ухваленю надзвычайного кредиту 14½ мілионівъ франківъ на хінь ску експедицію. Амнестійный законъ відрочено аж до закінченя всесвітнои выставы.

Лондонъ 11 липня. Робертсъ доносить, що війска Клемента и Пагета станули підъ Бетлегемомъ. Девета відізвано, абы піддавъ ся. Коли вінъ давъ відмовну відповідь, одинъ зъ полківъ взявъ приступомъ позиції Буровъ. Буры въ повномъ відворотѣ. Страты Англійцівъ малі.

Конкурсъ.

Выдѣлъ товариства „Руска Бурса въ Новімъ Санчи" подає до вѣдомости, що зъ днемъ 1 н. ст. вересня 1900 знайде помѣщене въ тій Бурсѣ до 25 ученниківъ греко-кат. обряду и рускои народности, учащаючихъ почавши відъ III. клясы школы народнои аж до IV. клясы ґімназіяльнои за мѣсячною оплатою въ горы найменше по 8 зр. (16 коронъ) готівкою. — Однакъ Выдѣлъ товариства може въ надзвычайныхъ разахъ знизити тую оплату деякимъ убогимъ а способнымъ ученикамъ. Питомець дістане въ бурсѣ мешканє, опалъ, поживу, свѣтло, прание и належитый доглядъ; натомість мусить мати власне бѣле відповѣдне, обувь, одежу, постѣль и книжки власній.

До подань, котрі найдальше до 7 н. ст. серпня 1900 належить вносити до Выдѣлу „Рускои Бурсы въ Новімъ Санчи", треба долучити: свідоцтво школьне, хрещеня и убожества. Въ поданю тімъ має отець (мати) або опікунъ питомця выказати, що есть членомъ товариства, а крімъ сего зложити декларацію що-до высоты мѣсячнои оплаты. Відъ вношеня тыхъ подань не суть вільні дотеперішні питомцѣ Бурсы.

Відъ Выдѣлу „Рускои Бурсы", Новый Санчь дня 6 н. ст. липня 1900.

Лѣпинскій предсѣдатель.

Надісłане.

Мед. Д-ръ БОГОСЕВИЧЬ
Дентистъ

ординує при улици Ягайлоньскій число 7 відъ 9—1 и 3—5 237 4—3

Д-ръ Жиґмонтъ Ашкенази
лѣкарь жѣночихъ недугъ и спеціялістъ масажу,
ординує підчасъ купелевого сезону **въ Криници.** 309 11—20

Д-ръ Антоній Роицкій
(Берґеръ)
Спеціялістъ для недугъ шкірныхъ и венеричныхъ недугъ жѣночихъ и мѣхуровыхъ, лѣчить методою досвідченою, довголѣтною. Також Панівъ на взіръ Lindeviseu парою.
Ординує відъ 9—11 рано пополудни відъ год. 4—6.
На жадане лѣки можуть бути выданій въ аптики въ дискретный способъ. — Порадникъ почтою 1 зр. 20 кр. — Львівъ ул. Зиморовича ч. 5. 167

ПРОМЕСЫ
на 3% Льосы австр. кредит. земск. заведенія
Головна выграна 50.000 зр.
тягнене 5 мая
спродають по 1 зр. и стемпель 50 кр. разомъ 1 зр. 50 кр.
СОКАЛЬ и ЛІЛЄНЪ
банковый дімъ и контора вымѣны у Львовѣ.
Порученя въ провінціи полагоджують ся відворотною почтою. 7

Д-РЪ А. ПАДАЛЄВСКІЙ
Спеціялістъ шкірныхъ и венеричныхъ недугъ б. лѣкарь на університетскихъ клінікахъ у Вѣдни, Берлинѣ и Парижи, лѣчить методою опертою на найсвѣжійшихъ науковыхъ розслѣдахъ и за помочію найновѣйшихъ прирядівъ всякій венеричній недуги, навѣть найбільше застарѣлій шкірий, половій и мочового наряду, у мужчинъ и женщинъ. — Ординує відъ години 10—12 и відъ 3—5 по полудни. Улиця Академічна 12. 298 6—?

КОНТОРА ВЫМѢНЫ
ц. к. управ. гал. акц.
БАНКУ ИПОТЕЧНОГО
купує и продає
всякій папиры цѣнній и монеты
по найдешевшімъ курсѣ деннімъ не числячи мѣякои провізіи. 374 [4]

ИНСТИТУТЪ ДЕНТИСТИЧНЫЙ
Львівъ Гетьманьска ч. 6
складаючій ся зъ кількохъ відділівъ въ которыхъ дентисткы и дентисты лѣкарѣ выконують: пльомбованє підъ найновѣйшихъ засадъ науки, вынимане зубівъ безъ болю, при мѣсцевімъ знечуленю або и успленю, обтуратору при падахъ и бракахъ підневѣня, вставлюванє штучныхъ зубівъ и на золотѣ безъ підневѣня.
Тамже лѣчить ся хоробы ясенъ и устной ямы.
Для провінціи запровадженo тую выгоду, що надісланій почтою зубкенъ, яхоманій и т. д. штучній зубы направляє ся и высилаєсь відворотною почтою безъ особистого приізду. — Институтъ отвореный цѣлый день. 84
Дръ Л. Віктор.

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ
Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Ґіпотечного на плянтаціяхъ площи Галицкои
поручає въ великімъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, далекозиды, барометры, термометры, мікроскопы, лупы, компасы, райсцайґы, тасьмы мѣрничій, піоды, лібелѣ манометры и т. п.

Уряджена давбинівъ електричныхъ.
Всякій направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4185

О 60% дешевше, чимъ деинде.
Одинока у Львовѣ піротехнічна роббтня
ЮЛІЯНА РУТКОВСКОГО
„зъ Варшавы"
при ул. Домбровского число 4
поручає
Штучній огнѣ въ 70-ти родахъ. Скомплетований сортименты: по 6, 10, 15, 25 до 150 коронъ а. в. Огнѣ бенґальскій, сальоновій, пахучій въ пуделкахъ по 20 сот. 30, 60 и 1 кор. а. в. Цѣнники на бажане даромъ и оплачений. 349 1—36

В книгарні »Наукового Товариства ім. Шевченка«
Львів, улиця Чарнецкого ч. 26
можна дістати:
Записки Наук. Тов. ім. Шевченка т. I—XXXVI по 3 кор.
Записки Наук. тов. ім. Шевченка подвійні томи XXIII і XXIV, XXXI і XXXII, XXXIV і XXXVI по 5 кор.
Збірник історично-філозоф відділу т. I і II. (Історія України-Руси Грушевского) брошурований том по 4 кор. на лішім папері 5 кор. в гарній оправі том по 5 к. 40 с. на лішім папері 6 к. 40 с.
Збірник філольоґічної секції т. I і II. (Тарас Шевченко Конисьского і Розвідки Драгоманова том по 3 к., на лішім папері по 4 к.
Етноґрафічний Збірник том I—VII. всі разом 22 к.
Матеріали до українськоі руськоі етнольоґії т. I. (з малюнками зібрав Вовк) 3 к.
Матеріали до укр.-руск. етнольоґії том II (з малюнками зібрав Шухевич) 4 к.
Старинна історія Галичины написав Омелян Партицкий 6 к.
Історія літератури руськоі Омел. Огоновського т. II—IV. всі разом 16 к.
Словар Россійско-Українськый Уманця і Спілки т. I—IV 12 к.
Руська історична бібліотека всі томи (60 к. 80 сот.)
Хто купує цілий комплет дістає 20% опусту платить іно 45 к. 60 с.
Шевченко Тарас: Кобзар т. I—IV. в гарній оправі 16 к. з перес. 17
Руданьский Степан Твори I—IV. брошур. 4 к., в модерн. опр. 6 к.
Чайченко Василь т. I—III. 4 к. 40 с.
Гомерова Одиссея т. I і II 4 к. 40 с.
Шекспірові Твори перекдав А. Кулїш т. I. 2 к.
Бібліотека найвизнам. повістей Діла всі томи 181 к. 60 с.
Бібліотека Живих Струн I—VI 1·80 с.
Бібліотека Українсько Руськоі Вид. Спілки т. I—XVIII разом 24 к 40 с
Бібліотека Українсько-Руськоі Вид. Спілки. Серия друга т. I і II 1·10 с.

В книгарні Наук. Тов. ім. Шевченка можна дістати: всі „Видання руського Товариства педаґоґічного брошуровані а також в гарній оправі на премії як:
Кобзар; Вибір Творів Тараса Шевченка для ужитку молод. 3 к.
Лис Микита з німецького переробив Іван Франко 1 к. 40 с.
Малі Герої Віри Лебедової 90 с.
Робінзон ілюстрований 1 к. 20 с.
Народні казки т. I і II з образками том по 90 с. дві части оправні разом 1 к. 40 с.
Казки Андерсена ч. I, II, III, IV II (з образками) по 90 с. всі разом в оправі 3 к. 10 с.
Образки з історії України-Руси 70 с.
Казки Вранчанінова (з образк.) 50 с.
Пригоди Дон Кіхота (з іспанськоі новісти переробив Іван Франко 1 к. 20 с.
Молитвенник гарно брошурований 80 с., оправний 40 с
Казки Братів Ґріммів (з обр.) 90 с
Оповідання для дітей 60 с.
А. С. Пушкин Казки 50 с.
Одесся Оповідання Чайченка 80 с.
Байки Глібова 30 с.
Крім сього можна в книгарні Наукового Тов. імени Шевченка замовляти: всі українські, россійскі і на инших мовах книжки. При більшім закупні книжок (до над 40 к.) дістає ся від „Видань Товариства 10% знижки.
Усі книжки можна замовляти в гарній а дешевій оправі. 5—12

Артистично-ритовниче заведенє
А. ЗІҐМАНА
у Львовѣ, ул. Сикстуса ч. 14
доставляє и выконує якъ найдешевше и найстараннійше:
Стампілѣ металеві и каучуковій, гербы, монограмы, стампільній марки, станцы, таблицѣ литій и ґравіровані и проче.
Цѣнники даромъ и франко.
Замовленя зъ провінціи полагоджують ся відворотною почтою.
257

Найзнаменитшихъ
½ клґ. цукровъ десеровыхъ, именно: помадки, чоколядки etc. зр. 1·20.
½ клґ. Віскітівъ англійск. и Гербатниківъ зр. 1·—
½ клґ. кармельківъ мѣшаныхъ зр. ·75.
поручає що дня свѣжій
Г. ТРЕТЕРЪ
властитель паровои фабрики чекалады и цукрівъ
Львівъ, пл. Маріяцкій ч. 7 рогъ ул. Коперника.
Купуймо знаменитій выробы власній, прочь зі спроваджуваною тандитою! 103

Гармоніюмъ
до
науки співу
дуже тревалои конструкціи
поручає
ИВАНЪ СЛИВИНЬСКІЙ
у Львовѣ. 94

ЧОРНЕ ОКО
купелѣ ставовій зъ тушами за двірцемъ електричнои зелѣзницѣ. Сама купель кр. (20 сот.); 12 білетівъ 1 зр. (2 кор.). Купелѣ уладжені лише для христіянъ. 244 5—10
ІОСИФЪ ИВАНИЦКІЙ.

Найлѣпшій роверы!
МОДЕЛЬ 1900.

Роверы „Адрія"
англійскій и инший по 90 зр. и высше, а також зцетиліновій лямпы и всякій части складовій
поручає у великімъ выборѣ
ФЕБУСЪ РОЗЕНМАНЪ
У ЛЬВОВѢ
ул. Каролн-Людвика 27 готель Belle-Vue. 250 10—10
Цѣнники gratis и franco.

ТЕОФИЛЬ КОНСТИНЬСКІЙ
артистъ-малярь
мешкав 20 лѣтъ у Львовѣ, приймає загально, що входить въ украсу церковну и просить уклінно Выс. Пр. Духовенство о заготованє адресы до дальшихъ услугъ въ искуствѣ
Львівъ, улици Краковска число 20. 205

ПЕРШІЙ ГАЛИЦКІЙ
ВЫРОБЪ КРѢСЕЛЪ

въ столю старо нѣмецкімъ, барокомъ, англійскімъ и ґотицкімъ
ІОСИФА РУЖИЦКОГО
Львівъ, площа Бернардиньска ч. 15.
Приймає також крѣсла до выплѣтання, якъ и выплѣтані переробляє на скіряній.
Поручає крѣсла відъ 4 зр. и высше.
Похвальній листы на бажане. 82) 6—60

АРТИСТИЧНО-РИТОВНИЧЕ ЗАВЕДЕНЄ
ЄВҐЕНІЯ УНҐЕРА
Львівъ, Академічна ч. 8
выконує **ПЕЧАТКИ** до лаку и фарбы, **ВЫВѢСКИ** відливаній и ґравіваній **МОНОҐРАМЫ** и **ҐЕРБЫ** релефно зъ золота и срібла, також всѣ роботы, що входять въ обсягъ ритовництва. 312
ЦѢНЫ ДУЖЕ УМѢРЕНІЙ

МЫЛО всходныхъ красотъ

вôдзначае ся приятною вонію, надто посѣдає знамениту прикмету выбѣлювання вынѣжнювання шкóры и усуванія морщинъ — ЦѢНА 160 гел. 8

ИВАНЪ ИГНАТОВИЧЬ
Львôвъ: склепы власний: ул. Сикстуска 25, ул. Галицка ч. 11. Кракôвъ: Сукенницѣ ч. 20. Чернôвцѣ: Рынокъ ч. 2. Перемышль: Францішканьска ч. 24

Львôвъ ул. Сикстуска ч. 2. ✱ Замовлена зъ провінціи вôдворотною почтою. ✱

Лінолеумъ до покрытя цѣлыхъ покоѣвъ
Диваники передъ умивальню зъ Лінолеумъ
Диваны зъ Лінолеумъ
Хôдники зъ Лінолеумъ

Спеціяльный фабричный СКЛАДЪ **ЛІНОЛЕУМЪ ЦЕРАТА** першои австрійскои фабрики въ Трієстѣ.

ФАРТУШКИ. ОБРУСЫ. Охороны для стѣнъ.

Простирала гумовй и пôдкладки для дѣтій.

Борты до кредензу, пôдставки, імітація дерева и мармору. 347 1—26

Цераты до покрыти меблѣвъ въ перскихъ, смирненьскихъ и рôзнородныхъ десеняхъ.

Климентій Федуньо
переплетникъ бібліотеки ц. к. львôвск. університету
поручае
своє переплетничє и галянтерійне заведенє
у Львовѣ ул. Академічна ч. 8. 366

Пôдоймае ся всяких роббтъ, особливо переплету Служебникôвъ, Евангелій, Молитовникôвъ, Бібліотечных книгъ Альбумôвъ, Манъ, Дипльомôвъ и. т. ин. по умѣрених цѣнах.

АДОЛЬФЪ КАМЕЛЬ
Львôвъ, ул. Городецка ч. 3.
фабрика выробôвъ цементовыхъ.

Репрезентація Австр. Тов. акц. фабрики Портляндъ цементу въ Щаковôй. Тов. акц. фабрики вапна гідравл. для фасадъ въ Кальтенлейтгебенъ [Kaltenleutgeben.]

Складъ руръ бетоновых и пôдлогъ цементовых власного выробу, такожъ портляндъ-цементу, вапна гідравлічного, вапнина скалистого, тінсу, цегол и огнетревалых плытъ, асфальтовои папы даховои, асфальтовых плытъ изоляційных, пôдлôгъ и руръ штайнгутовых для кльоакъ, канадôвъ, водопроводôвъ, дахôвокъ, луску, насадъ, плытъ комінковых, печій кафелевых и тростины суфітовои, а такожъ всяких матеріялôвъ будôвляных, ручачи за их доброту.

Пôдприємство роббтъ бетоновых, укладане помостôвъ и крыта дахôвъ дахôвою, лупкомъ, папою огнетревалою и деревным цементомъ [Holzcement] по умѣрених цѣнах.

ТЕЛЄФОНЪ ч. 460. 121

КУПЕЛЬ ЛІПІКЪ (LIPIK)
въ Славонім.

Одиноке горяче йодове алькалічне жерело (64° C) на континентѣ.

Вôдъ 1898 р. отація львôвтальскои зелѣзницѣ (via Dugoselo). Крôмъ сего отація Полудневои зелѣзницѣ Панрячь-Ліпікъ [подсосна тарифа.]

Преміований: въ Будапештѣ, Лондомъ, Римѣ, Бруксели.

Елегантный курсальонъ, кавярни и реставрація, великій паркъ, прогулькова зелѣзница, знаменити готелѣ, люксусовй домы зъ купелями. Електричне освѣтленє.

На рематизмъ, гостець, исхіясъ, болѣ костей, катары всякого рода, якъ и на скрофулічний и инший кровй недуги и т. д. недорбинай. Офіціальный купельный лѣкарь: Д-ръ Берт. Ф. Шемерей.

Розсылка термовои воды йодовои просто въ жерела, дальше черезъ L. Edeskuty, Mattoni & Wille, Будапештъ; S. Ungarn и Heinrich Mattoni у Вѣдни

Пôдсѣнь всякого рода удѣляе

210 3 3 Купельна дирекція въ Ліпіну.

Ч. В. кр. 24.352.

Оповіщенє конкурсу.

Видíл краєвий Королівства Галичини і Володимирії враз з Великим Князівством Краківским оголошуе сим по вислі ухвали Високого Сойму з дня 4 Цвітня 1900 конкурс на дві посади практикантів при краєвім заряді продажи соли з річною платнею 1200 корон і з додатком активальним в квоті 200 корон річно, а також з евентуальним правом до трех пятилітних додатків по сто (100) корон.

Тії посади будуть надані на разі провізорично, однакож по роцї пожиточної для заряду і бездоганної служби може бути признана стабілізація на тій посадї і право хіснуватись з обезпеченя в сільнім фонді емеритальнім.

Бажаючі одержатй одну з тих посад, мають найпізнійше до дня 1. Серпня 1900 внести подане до Видíлу краєвого з долученєм:

1) метрики крещеня для доказаня, що кандидат не перестуцив 40 років житя;

2) доказу, що маe австрийско-угорске горожанство;

3) свідоцтва уздібненя, а іменно, що кандидат окінчив з добрим поступом 6 класу гімназияльну або реальну, і що маe іспит з дер авної і комерціяльної рахунковости. Першенство мають кандидати, котрі викажуть ся окінченєм школи торговельної.

Видíл краєвий застерігае собі право ужити практиканта в центральнім бюрі у Львові, або при краєвих бюрах спедиції соли на провінції. 345 2—3

У Львові дня 19 Червня 1900.

Гротт в. р.

ТОМАСИНУ
(*Thomas-Schlacken*)

поодинокими мѣшками á 100 K° по цѣнѣ вôдповѣдаючій процентовому содержаню квасу фосфорового куповати можна въ складах 226

„Народнои Торговлѣ“
въ Станиславовѣ, Перемышли, Рогатинѣ и Золочевѣ.

КАВУ
лучшу въ тонкихъ ворочках 5-кілевых по цѣнах 11 зр., 10 зр. 50 кр., 10 зр., 9 зр. franco и ниже.

Тонкай курацíйный
въ фляшках ½ літровых по 3 зр. и 2 зр. Самородный по 1 зр. 20 кр.

Коняк французскій
въ фляшках ¼ літровых по 5 зр. 4 зр. 20 кр.

Мѣдь питный
по 80 кр. за фляшку ¾ літрову
поручае
Народна Торговля.
20 72—0

Ч. В. кр. 24.352.

Оповіщенє конкурсу.

Видíл краєвий Королівства Галичини і Володимирії враз з Великим Князівством Краківским оголошуе сим по вислі ухвали Високого Сойму з дня 4 Цвітня 1900 конкурс на дві посади практикантів при краєвім заряді продажи соли з річною платнею 1200 корон і з додатком активальним в квоті 200 корон річно, а також з евентуальним правом до трех пятилітних додатків по сто (100) корон.

Тії посади будуть надані на разі провізорично, однакож по роцї пожиточної для заряду і бездоганної служби може бути признана стабілізація на тій посадї і право хіснуватись з обезпеченя в сільнім фонді емеритальнім.

Бажаючі одержатй одну з тих посад, мають найпізнійше до дня 1. Серпня 1900 внести подане до Видíлу краєвого з долученєм:

1) метрики крещеня для доказаня, що кандидат не перестуцив 40 років житя;

2) доказу, що маe австрийско-угорске горожанство;

3) свідоцтва уздібненя, а іменно, що кандидат окінчив з добрим поступом 6 класу гімназияльну або реальну, і що маe іспит з дер авної і комерціяльної рахунковости. Першенство мають кандидати, котрі викажуть ся окінченєм школи торговельної.

Видíл краєвий застерігае собі право ужити практиканта в центральнім бюрі у Львові, або при краєвих бюрах спедиції соли на провінції. 345 2—3

У Львові дня 19 Червня 1900.

Гротт в. р.

Рôкъ заснованя 1892

ТОВАРИСТВО ВЗАИМНЫХЪ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНѢСТЕРЪ“

Львôвъ, Ринокъ ч. 10 (дôмъ „Просвѣты“.)

перше и одиноке руске товариство асекурацíйне, привернене Всч. Духовенству и всѣмъ вѣрным Впреосв. Митроп. и Преосв. Еп. Ординаріятами всѣхъ трехъ епархій, обезпечае будынки, уряджене домашне, скотъ, господарскій знаряды, збóже въ зернѣ и соломѣ, сѣно въ стогах и будынках противъ шкôдъ огневых.

Станъ фондôвъ гваранційных зъ днемъ 31 грудня 1899 выносить:

Фондъ резервовый	245.814 к. 52 с.		
Резерва премій	148.480 „ — „		
Резерва спеціяльна	1.684 „ 80 „		486.145 к. 92 с.
Фондъ основный	72.000 „ — „		
Фондъ емеритальн.	18.166 „ 60 „		

Тарифы „Днѣстра“ дуже умѣркований, условя обезпечень користнй, а шкоды ліквідуют ся безпроволочно. До кôнця 1899 року выносили выплачений шкоды 1,669·565 кор. 88 сот. Полісы „Днѣстра“ приймае Банкъ краєвый и Касы ощадности у Львовѣ, Коломыи, Самборѣ, Долинѣ, Снятынѣ, Городенцѣ, Теребовли и Залѣщиках при пожичках ипотечных.

На житє можна обезпечатись черезъ „Днѣстеръ“ въ Товариствѣ взаимных обезпечень въ Кракôвѣ, котре дае найкористнѣйшй условя, представляе своими значными фондами найбôльшу гарантію, и выдае полісы и квіты въ рускôмъ языцѣ. 34

Зголошенія о удѣленє агенцій въ охрестностях, де нема близько агентôвъ „Днѣстра“, приймають ся. „Днѣстеръ“ выплативъ агентамъ по конець 1899 р. провізіи 216·714 коронъ.

Львôвъ, Ринокъ ч. 10 (дôмъ „Просвѣты“).

ДРОГЄРІЯ и ПЕРФУМЕРІЯ ЩАСНОГО ТРАВНФЕЛЬНЕРА
у Львовѣ, Ринокъ ч. 10
магістра фармації и довголѣтн. властителя аптики
припоручае:

ПУДЕРЪ КНЯЖНОИ МИЛЕНЬКОИ, вôдзначеный сотками похвальных листôвъ, сладженый зъ муки тростинного аксамитника (Maranthe arundinacea) безъ примѣшок металічных; пристае досконало до лиця и вызначае ся приємною и тринкою вонею. — Оригінальй коробочки пудру бѣлого, рожевого и кремового по 80 сот., 1 К. 20 сот., 2 К.; коробочки на пробу по 40 сот.

Ручу, що хто разъ ужие пудру княжнои Миленькои, вважитъ инший пудры такъ краєвй якъ заграничнй. Богато замовлень и подякъ дае найлѣпшу реклámу моему пудрови. — При замовленях за 4 Кор. оплачую порторію.

ВОДЪ ВЕСНЯНОК плынъ и масть д-ра Бамберґера зъ Вѣдня. Знамените се средство усуває веснянки, жовчевй, плямы, надая шкорѣ бѣлости, провороств и аксамитнои тонкости. Успѣхъ чудный. — Цѣна 3 кор.

КРЕМЪ ОДАЛІСОК, средство на печѣнковй плямы. — Цѣна плыну и крему 2 к. 40 сот. — Богато похвальных листôвъ. 329 5—32

МЫЛА ЛИЛІЄВЙ зъ Мелки и на веснянки. Цѣна 70 сот.

Позôсталй по Товарист. Гандлевôмъ запасы РÔЛЬНИЧИХЪ МАШИНЪ
выпродуе по зниженых цѣнах
Львôвске Бюро гандлеве
при ул. Костюшка ч. 4. 221 32—39

Ученик з VII. класи гімн. акад. шукае лекцій на час вакацій на село. Ближща відомість в Адміністрації „Дѣла“.

КРИНИЦЯ
Ц. К. ЛѢЧНИЧІЙ ЗАКЛАДЪ ВЪ ГАЛИЧИНѢ.

Стація зелѣзницъ: МУШИНА-КРИНИЦЯ, зъ Кракова 8 год. ѣзды, зъ Львова 12 год., зъ Будапешту 12 годинъ.

Почта (3 разы денно) и телеґрафічный урядъ въ мѣсци.

Въ Карпатах 590 м. н. п. м. Вôдъ зелѣзничои стації Мушина-Криниця година битон дороги. На стації выгôдній повозы. — СРЕДСТВА ЛѢЧНИЧІЙ: **Жерела „Жерело головне“ и „Слотвинка“ дуже сильнои щавы, вапняно и магнезіово-содово-зелѣзистои. Купелѣ мінеральній вельми богатій въ угляну кислоту вôльну, огрѣваній методою Шварца. Дуже помôчній боровиновй купелѣ.** *Газовй купелѣ* зъ чистои кислоты углянои. **Скарбовый закладъ гідропатичный** пôдъ управою д-ра **Еберса.** *Рѣчній купелѣ електричній, масажъ, лѣченя дієтичній и тероновй. Клімат скрѣпляючій, пôдалпейскій. Воды мінеральній мѣсцевй и всякй заграничній. Кефірг, Жентиця, Молоко стерилізоване, Гімнастика лѣчнича.* **Аптика. Закладовый лѣкарь** *д-ръ Л. Копфъ въ Кракова*, орднуючій постôйно черезъ цѣлый сезонъ. Надто 12 свобôдно практикуючих лѣкарѣвъ.

Просторй спацеры. Паркъ шпилькovый близько 100 морґôвъ 1500 комнатъ зъ **цѣлымъ** *урядженемъ.* **Костелъ рим.-католицкій, Церковь. Реставрація. Пансіонаты. Читальня. Дôмъ купелевый. Постôйна музика. Постôйный театръ.** *Фреквенція* въ р. 1899: 5.026 осôбъ.

Ц. к. Зарядъ лѣчничій въ Криници.

300 3—3

Розкладъ ѣзды поѣздôвъ зелѣзничих важный вôдъ 1 мая 1900.

пôсля часу середно-европейского [пôзнѣйшого о 36 мінутъ вôдъ часу львôвского.]

посп.	особ.	приходить до Львова	посп.	особ.	вôдходить зъ Львова
		Дожъ			**Дожъ**
	6·20	Зъ Черновець, Ицкань, Станиславова		6·25	до Лавочного, Пешту, Борыслава
	7·45	„ Япова (гол. дворець)		6·30	„ Пôдволочискъ, Одесы, Козовы, г. д.
	8·05	„ Лавочного Калуша, Хирова		6·35	„ Ицкань, Букарешту, Радовцѣвъ
	7·40	„ Тернополя, Бродôвъ на Пôдзамче		6·43	„ Пôдволочискъ зъ Пôдзамча
	8·00	„ „ „ гол. дворець	8·30		„ Кракова, Любачева, Орлова, Вѣдня
	8·15	„ Сокаля, Равы руског (гол. двор.)		8·40	„ „ Вѣдня, Хирова, Струя
	8·50	„ Кракова, Вѣдня, Орлова		9·15	„ Япова
	11·40	„ Ярослава, Любачева		9·25	„ Пôдмолочискъ зъ гол. дворця
	11·55	„ Ицкань, Станислав, Козовы		9·55	„ Черновець
	12·56	„ Япова на гол. дворець		9·43	„ Пôдволочискъ зъ Пôдзамча
1·35		„ Кракова, Вѣдня		—·—	„ Белзця, Равы, Любачева
	1·15	„ Сколього, Хирова, Калуша	1·36		„ Пôдволочискъ зъ гол. дворця
1·45		„ Ицкань, Станиславова, Гусятина	2·08		„ „ „ Пôдзамча
2·30		„ Пôдволочискъ на Пôдзамче	2·45		„ Ицкань, Гусятина, Керозмезе
2·35		„ „ „ „ гол. дворець	2·55		„ Кракова, Вѣдня, Хабôвки
	5·40	„ „ „ „ Пôдзамче		—·—	„ Ярослава
	5·17	„ „ „ „ гол. дворець			
	6·00	„ Сокаля, Белзця, Любачева			
		Ночь			**Ночь**
	12·05	Зъ Стрыя, Калуша, Борыслава	12·40		до Кракова, Вѣдня, Берлина
12·20		„ Черновець, Букарешту	2·51		„ Ицкань, Констанцы, Букарешту
2·51		„ Кракова, Вѣдня, Орлова		4·15	„ Кракова, Хирова, Коросна
	3·12	„ Пôдволочискъ на Пôдзамче		6·10	„ Станиславова
	3·35	„ „ „ „ гол. дворець		6·30	„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Варшавы
8·40		„ Кракова, Вѣдня, Самбора, Сянока		6·50	„ Лавочного, Мункача, Хирова
	9·45	„ „ „ „ Хирова		7·25	„ Сокаля, Равы руског
	10·—	„ Ицкань, Пôдвысокого, Козовы		7·10	„ Тернополя зъ гол. дворця
	—·—	„ Кракова, Вѣдня, Любачева		7·33	„ „ „ Пôдзамча
	—·—	„ Кракова, Вѣдня, Пешту, Сянока		9·19	„ Япова ½₀ до ³⁰/₄ 1900 включно
	—·—	„ Ицкань, Козовы, Пôдвысокого		10·50	„ Ицкань, Гусятина, Радовець
	10·12	„ Пôдволоч. Бродôвъ, Копычинець		10·40	„ Кракова, Вѣдня, Ивонича
	10·30	„ „ „ на гол. дворець		11·—	„ Пôдволочискъ, Бродôвъ г. дворця
	10·15	„ Лавочного, Хирова, Пешту		11·28	„ „ Грималова Пôдзам.

ЗАМѢТКА: Пора ночна числить ся вôдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ рано. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницъ державных при ул. Краєдицкихъ ч. 5.

При закупнѣ товарôвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець Иванъ Белей. Одѣчальный редакторъ Александеръ Борковскій. Папѣръ въ фабр. Черланьсонов. Зъ друкарнѣ Инстит,ту Ставропігійского пôдъ зарядомъ Іосифа Даниляка

Ч. 145. Львовъ, Пятница 30 Червня (13 Липня) 1900. Рочникъ XXI.

Выходитъ у Львовѣ що дня (крѣмъ недѣль и руских святъ) о 5-тій годинѣ по полудни. Літературный додатокъ „Бібліотека найзначнѣйшихъ повѣстей" выходитъ въ второкъ, и въ второкъ и пятницю на перемѣну разомъ въ Дѣломъ.

Передплату и инсераты приймаютъ: у Львовѣ адміністрація „ДѢЛА" ул. Баторія ч. 24. Центральне бюро оголошенъ ул. Коперника ч. 11, и Бюро газетъ Ал. Кароля Людвика 9, и А. Ольшевского ул. Кілінського 2; — въ Ярославю: Л. Крижановскій; — у Відни: M. Dukes, I. Seilerstätte; F. A Richter, Nibelungengasse 4.; H. Schalek I. Wollzeile 11.; Haasenstein & Vogler I. Wallfischgasse 10; Въ Франкфуртѣ и Гамбургъ: M. Haasenstein & Vogler.

Передплата на „ДѢЛО" и належитости за инсераты приймаютъ у Львовѣ.

ДѢЛО

Передплата на „ДѢЛО" зъ літер. додатковъ

въ Австрії:		за границею:	
на цѣлый рѣкъ	16 зр.	на цѣлый рѣкъ	22 зр.
на пів рѣку	8 зр.	на пів року	11 зр.
у Львовѣ:			
на цѣлый рѣкъ	14 зр.	на пів року	7 зр.
на чверть року	3·50 зр.	на мѣсяць	1 зр. 20 кр.

Редакція, Адміністрація и Експедиція підъ ч. 24 ул. Баторія. — Рукописи звертаютъ ся лише на попередне застереженье. — Реклямація неопечатаний вільный відъ порта.

Поединоче число коштуе 6 кр. на пров. 7½ кр.

Оголошенья звичайні приймаютъ ся по цѣнѣ 10 кр відъ одного стрічки инсератового або ся мѣсце а въ рубрицѣ „Надсланне" по 25 кр. а. в.

Подяки и инші докономи приватні платить ся по 5 кр. відъ стрічки.

Вóйна въ Хінахъ.

Хіньскій посолъ въ Вашингтонѣ вручивъ державному секретареви письмо хіньскои коронної рады датоване дня 19 червня, въ котрóмъ рада скидае въ себе всю відповѣчальність за розрухи. По обговоренію розрухóвъ выкликаныхъ Боксерами, въ тóмъ документѣ сказано: Дозвóлъ Хінъ, абы заграничні вóйска увóйшли до Пекіну, е достаточнымъ доказомъ, що Хіны стараютъ ся удержати приязнь зносины въ державами. Однакъ заграничні войска, замѣсть обмежити ся на охорону посольствъ, перетягали улицями мѣста. Се выкликувало безнастанний жалѣ зъ стороны мешканцѣвъ мѣста, а се тымъ бóльше, що кулѣ европейскихъ вóйскъ блудили по хіньскихъ дѣльницяхъ и убили кóлька осóбъ. Чужі вóйска хотѣли навѣть вдерти ся до однои палаты.

Се спровокувало хіньскихъ воякóвъ и населене. Негóдні люде зачали убивати христіянъ и рабувати чужу власність. Правительство сейчасъ выдало вóдповѣдні зарядженя въ цѣли здавленя революціонныхъ елементóвъ и рѣшило ся просити заграничныхъ послóвъ, абы въ интересѣ власного безпеченьства цофнули ся бодай хвилево до Тъентсіну. Якъ разъ надъ сею справою радила коронна рада, коли чернь убила нѣмецкого посла Кетелера. Кетелеръ день передъ тымъ повѣдомивъ письменно раду, що пріѣде на засѣданє. Рада однакъ на се не згодила ся, бо бояла ся, що товпа може его въ дорозѣ зневажити.

Збунтованій елементы займали що разъ грóзнѣйше становиско и въ наслѣдокъ того залишено намѣръ, абы пóдъ хіньскою ескортою вывести дипльоматóвъ зъ Пекіну. Хіньскій власти безпеченьства одержали лише наказъ заряджена вóдповѣдныхъ средствъ осторожности. Въ Таку чужинцѣ самі розпочали ворожі кроки. Хіны цѣлкомъ не гадаютъ вести вóйны зъ державами.

Робимо все можливе для ратованя посольствъ, котрі ще истнуютъ. Але колибъ мы уважали дальшу оборону за неможливу, нехай державы не роблятъ намъ зъ сего закиду, бо гнѣвъ нашого народу росте въ кождымъ днемъ, тымъ бóльше, що чужинцѣ нищили нашъ край и убивали нашихъ людей.

На закóнчене сего документу хіньска рада коронна звертае ся до хіньскихъ послóвъ за границею зъ просьбою, абы вóдповѣднымъ правительствамъ доручили сей комунікатъ зъ запевненемъ, що хіньскій вóйска до послѣдного сповнять свóй обовязокъ для охороны заграничныхъ послóвъ.

Якъ бачимо, хіньске правительство вину розрухóвъ и рѣзню христіянъ приписуе нетактови чужинцѣвъ и ихъ вóйскъ. Оно и дѣйстно такъ е. Розрухи спровокувавъ не хто иншій, якъ католицкій и протестантскій місіонарѣ своею влѣзливостію и переступаючою найкрайнѣйшій межъ безличности напастливостію. Ся передна сторожа ненаситныхъ купцѣвъ промысловцѣвъ и всякого рода industrieritter-óвъ, чуючи за собою плечі своихъ правительствъ, газдувала въ Хінахъ такъ, якъ бы имъ на се не позволено въ ихъ власній хатѣ. Невдоволене населеня зъ ихъ поступованя перемѣнило ся въ безмежну ненависть до всего, що Хінамъ приносила цивілізація Заходу. Ся ненависть и намѣръ збути ся розухваленыхъ заволокóвъ зъ своихъ хаты, мусѣла скóнчити ся елементарнымъ выбухомъ, котрый вóддавъ пóдъ пожѣ черны не лишь виновникóвъ, але и всѣхъ пробуваючихъ въ Хінахъ христіянъ. Що не хто иншій, якъ лишь одинъ місіонарѣ выкликавъ рѣзню христіянъ, переконуе насъ розмова замордованого амбасадора Кетелера зъ однымъ приятелемъ, котру теперь оголошено въ Paimalgazette. Кетелеръ дуже неприхильно высказувавъ ся о дѣяльности місіонарѣвъ, котрі по его думцѣ дуже богато причинили ся до скрѣпленя ненависти Хінцѣвъ до Европейцѣвъ. Правда, треба тѣшити ся симъ, що въ послѣднихъ часахъ такъ богато Хінцѣвъ приняло христіяньску вѣру, але се були люде, що пóдъ моральнымъ взглядомъ стояли дуже низько. Коли примѣромъ котрыйсь зъ Хінцѣвъ допустивъ ся злочину, то хотячи вырвати ся зъ рукъ хіньского судовництва и дóстати ся пóдъ опѣку чужинцѣвъ, приймавъ христіянство. Се выкликувало мѣжь Хінцями велике огóрчене.

Послѣдні вѣсти зъ хіньского жерела доносятъ, що послы и чужинцѣ въ Пекінѣ ще жиютъ. Пóсля донесеня зъ Шангаю, було такъ ще дня 5 с. м. Лігунчанъ телеграфувавъ до Парижа, що пóсля найновѣйшихъ депешъ зъ Пекіну, черни и вóйска, котрі окружили посольства, розходятъ ся, и що повстанє слабне. Пóсля донесень до лондоньскихъ дневникóвъ, кн. Туанъ, котрый оголосивъ себе цѣсаремъ, збожеволѣвъ. Цѣсарева мала заперечити Туанови права до престола.

Про борбу, яка вóдъ кóлькохъ днѣвъ ведеться пóдъ Тъентсіномъ доносятъ, що Хінцѣ явили ся дня 4 с. м. въ силѣ 75.000 людей зъ 100 арматами и ударили на Тъентсінъ, але ихъ вóдперто. Мѣжнародні вóйска мали 14.000 людей. Россіяне и Япанцѣ мали найбóльші страты. Зъ одной россійскои компанії, котра числила 120 людей, лишило ся всего 5 людей. Анґлійцѣ стратили 30 людей, 250 недужихъ и ранепыхъ, головно зъ експедиції Сеймура, котрыхъ перевезено до Таку. Дня 6 с. м., Хінцѣ другій разъ ударили на Тъентсінъ. Ся битва була найзавзятѣйша зъ усѣхъ дотеперѣшныхъ. Самі Россіяне мали 200 убитыхъ. Россійске вóйско посунуло ся въ пóвнóчнóмъ напрямѣ и выконало маскованый атакъ на хіньскій арматы. Россіянъ скрѣпивъ сильный огонь зъ фронтовои лінії и черезъ те имъ повело ся перевезти двѣ льокомотивы и 3 товаровій возы зъ загроженои зелѣзничои станції до россійского табору. Кольонія чужинцѣвъ и зелѣзничій дворець суть теперь бóльше якъ доси наражені на хіньскій кулѣ. Пóсля донесеня нѣмецкого конзуля въ Тъентсінѣ, Хінцѣ вóдъ кóлькохъ днѣвъ дуже сильно бомбардуютъ тій кольонії. Дня 6 с. м. Россіяне вóдперли 2.000 Боксерóвъ, котрі заатакували французку кольонію. На другій день хіньскій гранатъ впавъ до хаты анґлійского конзуля и въ хатѣ зачало горѣти. Огонь скоро погашено. Зъ Чіфу доносятъ пóдъ датою 8 с. м., що борба артилерії пóдъ Тъентсіномъ все ще тревае. Хіньскі арматы маютъ бути знаменитій, а интернаціональній вóйска маютъ дуже тяжкій позиції. Въ загалѣ при операціяхъ пóдъ Тъентсіномъ тамтого тыждня успѣхъ бувъ по сторонѣ Хінцѣвъ. Спеціально великій услуги вóддае имъ артилерія, котра е лѣпша вóдъ артилерії европейскихъ вóйскъ.

Занятій успокоеньемъ Хінъ державы приготовляютъ що-разъ бóльшій експедиції вóйскъ. Америка маe въ коротцóмъ часѣ выслати зъ Филіпінóвъ 6.000 людей. Онодны станувъ въ Чіфу американьскій адміралъ Ремей и три баталіоны вóйска.

Нѣмеччинѣ Америка маe вóдступити 10 транспортовыхъ кораблѣвъ для перевозу 12.000 людей разомъ зъ амуніціею и иншимъ военнымъ матеріяломъ. Зъ Нѣмеччины не вóдъѣде мѣшана бриґада, але цѣлый корпусъ зложеный въ 10.000 воякóвъ.

Япанъ высадивъ въ Хінахъ 22.000 воякóвъ и заповѣдае дальше высылку. Лондоньскій дневники заповѣдаютъ, що въ найблизшихъ двохъ тыжняхъ Япанъ поставитъ въ Хінахъ до 63.000 вóйска. Се вóйско буде задержане на хіньскóй граници аж до усталеня вóдносинъ въ Хінахъ, а вóдтакъ маe бути ужите до окупації Кореі. Зъ Шангаю доносятъ, що россійска колюмна, зложена зъ 30.000 людей, машируе на Пекінъ.

Въ Берлинѣ потверджуютъ вѣсть, що мѣжъ державами истнуе вымѣна гадокъ въ справѣ заборони вывозу оружія и амуніції до Хінъ. Въ мѣродатныхъ кругахъ высказуютъ ся, що тій переговоры скоро доведутъ до пожаданого результату.

Зъ Парижа.

(*Пише д-ръ Сѣменовичъ.*)

Дня 9 липня 1900.

Я уже въ Парижи пробуваю вóдъ кóлькохъ днѣвъ и зробивъ собѣ яке-таке понятє о сѣмъ мѣстѣ и о выставѣ; а що нашій лѣкарѣ маютъ вóбрати ся въ Парижа, та и дехто бóльше може розохотитъ ся пріѣхати сюды, то думаю, не вóдъ рѣчи буде написати кóлька слóвъ информаційныхъ. Застерѣгаю ся при тóмъ, що зовсѣмъ не беру ся писати справоздана зъ выставы „бо разъ, що за кóлька днѣвъ и сотнои части не побачитъ ся того, що тутъ е выставлене, а по друге була бы се даремна праця силуватись описати се, чого не въ силѣ очевидецъ въ своихъ мыслях упорядкувати, — така маса тутъ всякого матеріалу нагромаджена.

Тому я ограничусь на информаціяхъ бóльше практичныхъ.

Выѣжджаючи до Парижа, мавъ я таке саме понятє про Парижъ, якъ взагалѣ кождый въ Галичинѣ маe о нѣмъ, особливо зъ нагоды выставы, що тутъ страшна дорожня, а по друге, що дорога до Парижа мусить суму гроша коштувати. Рѣчь маесь зовсѣмъ противно. Такъ самъ Парижъ якъ и дорога до него е сорозмѣрно дешевѣ.

Мене дорога зъ Вѣдня до Парижа 2 клясою поспѣшнымъ поѣздомъ коштувала 103 fr. — менше-бóльше 50 зр. Я ѣхавъ на Инсбрукъ-Букесъ (граница Швайцарії) до Цуриху; тутъ я перервавъ дорогу на 2 днѣ, щобы звидѣти тутешній клініки и мѣсто. А можна за тій самій грошъ ѣхати черезъ Швайцарію, але иншою дорогою: на Бреґенцъ черезъ озеро Боденьске кораблемъ такожъ до Базилеѣ. Отже для тыхъ, для котрыхъ ѣзда кораблемъ була бы приемною, можутъ выбрати сю дорогу. Сама дорога черезъ Тироль е надзвычайно красна, можъ сказати, чудна; ѣде ся по горахъ по пóдъ Юры тунелями, котрыхъ е множество, и помѣжъ горы, де крóмъ кусника неба и голыхъ стѣнъ до неба сягаючихъ гóръ, покрытыхъ снѣгомъ нѣчого не видно. Переѣздить ся по-надъ множество пропастей и мостóвъ.

Нашихъ Карпатъ не можъ навѣть и рóвнати до Альпъ. Людскій домы напротивъ тыхъ

---

(1)

Читальня въ рускóмъ семинари у Львовѣ вóдъ осени 1879 р. до 1883 р

Написавъ *Михайло Зубрицкій.*

Въ „Дѣлѣ", чч. 80 и 81 появила ся стаття д. И. Кузьова пóдъ заголовкомъ: „Короткій поглядъ на исторію читальнѣ рускои духовнои семинаріи у Львовѣ". Сего року минуло 50 лѣтъ истнованя сеи читальнѣ, и зъ тои притоки появилась тая статья. Найповши въ нѣй въ однóмъ мѣсци значну неточність, задумавъ я на сѣмъ мѣсци розказати про дѣйстный станъ читальнѣ въ семинари въ поданóмъ въ заголовку часѣ.

Те мѣсце, про котре я що-йно згадавъ, наведу дословно: „Доперва 1879 р ректоратъ позволивъ на читанє деякихъ часописей. Питомцѣ складали довóльний датокъ. Вылѣлу нѣякого не було. Тою читальнею управляли два господарѣ, званій „вóйтами"; вызначувавъ ихъ ректоратъ, по одному зъ кождои партіи. При тóмъ бувъ строгій наглядъ, щобы не вкрали ся иншій письма крóмъ дозволеныхъ. Сходины мало коли вóдбувають ся, вóдчитóвъ въ цѣлóмъ періодѣ, до 1884-ого року було лишь два чи три, а про концерты нема згадки. Умы свобóдні шукали розрывки, забити вóльного часу. Горстка питомцѣвъ почала шукати за „шпортомъ" и его управляти и т. д."

О скóлько цѣлый сей уступъ невѣрный, покаже ся зъ дальшого зображеня дѣйстного стану семинарскои читальнѣ. Шановный авторъ, теперь питомецъ, певно не мавъ пóдъ рукою потрѣбныхъ записокъ тай не розвѣдавъ ся докладно про тій часы у сучасникóвъ Черезъ три роки, т. е. вóдъ осени 1879 р. до лѣта 1882 пробувавъ я у Львовѣ въ семинари (4. рóкъ богословскихъ наукъ скóнчивъ въ Перемышли) и въ тóмъ часѣ бувъ безъ перервы выдѣловымъ читальнѣ зъ выбору товаришевъ. Такимъ чиномъ и я вплываvъ на сякій чи такій розвóй читальнѣ, — розумѣе ся, разомъ зъ другими выдѣловыми; и що лишило ся въ тямцѣ, хоть маю де що и записане, намѣряю тутки розповѣсти; а думаю, що се не буде безъ интересу для руского загалу.

Въ семинари проживае рóкъ рóчно около 240 молодыхъ людей. На першій рóкъ приходятъ молодцѣ зъ цѣлои Галичины и застаютъ въ семинари цѣлкомъ нове для себе житя. Неодевъ скоро вжие ся въ новій обставины и приноровлюе ся до старшихъ, поздній зновъ недолюблюютъ такого житя и або выступаютъ або безперестанно нарѣкаютъ на семинарь. Ту ажь просить ся прирóвнанє житя семинарского до рекрутского. Тай се певна рѣчь, що до семинаря приходятъ молодій люде бóльше або менше талановиті, одни освѣдомленій въ народныхъ дѣлахъ, а другій нѣчого и не знаютъ про свѣтъ божій. Дехто радъ бы дальше образовати ся, щобы вдготовити ся до народной службы; иншій лишь про се думае, кобы скорше дóрвати ся до свого кусника хлѣба.

Разомъ зъ мною вступили до семинаря найбóльше освѣдомленій въ народныхъ дѣлахъ ученики рускои гімназіи у Львовѣ, зъ Станиславова, Тернополя, Бережанъ, Коломыѣ и Самбора. Но тыхъ мѣстахъ вже давнѣйше було освѣдомленє народне, тай професоры до рускои мовы були дбалій и запобѣглившій, щобы своихъ ученикóвъ зазнаемити зъ рускимъ письменьствомъ. По иншихъ гімназіяхъ учили рускои мовы або люде хитрій, що самі не знали, чого держати ся, на яку ступити, або явній москвофілы, якъ въ Перемышли, а Лемки чи, якъ ихъ звали въ семинари, „Кóзярѣ", въ Новóмъ Санчи цѣлкомъ по руски не учили ся. Те все мало разомъ жити, разомъ учити ся, а вóдтакъ мало ити мѣжь народъ по цѣлóй Галичинѣ и бути его провóдникомъ не лишь въ церкви, але и въ публичнóмъ житю. Тогдѣшній обставины мѣжь Русинами не лишили ся безъ вплыву и на семинарь. Рóкъ 1879 р. треба уважати переломомъ въ нашихъ народныхъ дѣлахъ. Того року москвофільска політика на Руси потерпѣла тяжкій ударъ; замѣсть 15, взглядно 16 послóвъ до державной рады у Вѣдни выбрано 1879 р. лишь 3. Політична часопись „Слово" зъ колишныхъ 2000 предплатникóвъ зóбшла ся щось на 300. Именій часописи такожъ не могли устояти ся, а пок. И. Наумовичъ въ своѣй „Науцѣ" похвалявъ то Москалѣвъ, то Австриякóвъ, пóсля того, хто собѣ въ даній хвили лѣпше заслуживъ у него на похвалу. Замѣсть писати научній статьѣ для селянъ и мѣщанъ, розвѣвъ сварку мѣжь Русинами, щобы придавляли ся собѣ взаимно, хто якои масти и чи котрый зъ нихъ, не дай Боже, не згубивъ де е або ы. Выхваляvъ старшихъ, такихъ що вже ихъ не було на свѣтѣ, а гудивъ молодыхъ, що не йшли въ слѣдъ за батьками, котрі загально навѣть не мали народного почутя и горнули ся до чужины. Побачили москвофілы, що земля пóдъ ногами западае ся имъ, и нужь рагувати ся великими способами. Фіялковскій, газда зъ Телячого, мабуть на зборахъ „Русскои Рады" въ Станиславовѣ сильно критикуе рускій учебники, хоть въ нихъ тогды ще не було фонетики; розводить ся, якъ якій грамотѣй, хоть певно ледво читати умѣвъ. О. Николай Огоновскій нападае на Шевченка и его поклонникóвъ въ „Рускóмъ Сіонѣ" и своѣмъ „Родимóмъ Листку", а якійсь москвофільскій редакторъ посылае до „Московскихъ Вѣдомостей" статью пóдъ заголовкомъ: „Многострадальная Газета", де нарѣкае на австрійскій урядъ, митрополита Іосифа Сембратовича, народовцѣвъ и „польскую интригу" та просить „пособія", щобы москвофільска робота въ Галичинѣ не пала въ лобъ Все те разомъ зóбране до купы давало мерзкій образъ морального одичѣня деякихъ индивідуѣвъ на Руси, що радше готовій були служити чортови, якъ своему власному народови.

(*Дальше буде.*)

нагихъ велитбвъ выглядають якъ кбсточки до грання напротивъ кблькановерховыхъ камяниць; а все те понуре, грбзне, дике, и ажь тутъ можна чудувати ся величію природы, ви чаромъ, а заразомъ грозою. Однымъ словомъ: дорога черезъ Тироль сама оплатить выданй на подорожь грошѣ. Почавши вбдъ Ст. Антонія по переѣздѣ черезъ довжезный тунель, горы легко вменшають ся, зелѣзница зъѣздить щоразъ то въ низъ зъ высокихъ гбръ, и природа та околиця входить въ станъ нормальный, буденный и такою остав до кбнця. Хоть переѣжджаючи черезъ Швайцарію на Цурихъ, такожъ не бракъ красныхъ краевидбвъ, але все те замкнене в въ рамы звычайнй, въ якй богатй в и нашй Карпаты. Длятого я радивъ бы выбиратись нашимъ подорожнымъ на Брегенцъ и Боденае, бо думаю, що та сторона буде краща, якъ на Цурихъ. Я ту послѣдну дорогу выбравъ, бо менѣ ходило о цѣль наукову. Є еще трета дорога на Монахбвъ; але сеи я зовсѣмъ не знаю и длятого о нѣй тбльки мимоходомъ згадую.

Не маю понятя, якъ мае устроити ся руска прогулька до Парижа. Але розкажу якъ я уладивъ ся; може оно кому придасть ся. Приѣхавши до Вѣдня удавъ ся я напередъ до бюра експедиційного недалеко головнои квартири нѣмецькои поліціи, и тамъ засягнувъ информацій що-до подорожѣ, тамъ купивъ білетъ за 103 Fr. на протягъ 10 день и сѣвъ о 9-бй год. вечеромъ на зелѣзницю на дабрци державнои зелѣзницѣ, — тому вечеромъ, щобы черезъ день оглядати Тироль. Поѣздъ до Цуриху иде впростъ, а до Брегенцу треба пересѣдатись одну стацію передъ Буксомъ. Впрочѣмъ близшихъ информацій нема що подавати що-до дороги, бо черезъ Тироль и черезъ цѣлу Швайцарію говорить ся выключно языкомъ нѣмецкимъ, и то не тбльки на зелѣзници, але такожъ по мѣстахъ майже не чути языка французкого, отже кождый дасть собѣ самъ раду. Выбираючись въ Вѣдня въ дорогу до Швайцарии добре буде взяти собѣ достаточно харчу, бо по дорозѣ поспѣшный поѣздъ нѣгде не стае на обѣдъ; можна вправдѣ на зелѣзници обѣдати, але обѣдъ зъ виномъ коштуе 3 зр. Отже щобы заощадити собѣ выдатку, лѣпше купити собѣ дещо передъ выѣздомъ въ дорогу.

Швайцарія не дорога, якъ хто знае, де зайти на ѣду; пр. я въ Цуриху, познакомившись зъ однымъ лѣкаремъ, обѣдавъ зъ нимъ въ дѣльници студентскбй и за 1 фр. 50 сант. мавъ росолу цѣлу вазу, хлѣба скблько хочь, рыбу, печеню, дессръ и пбвъ фляшки вина.

Самъ Парижъ в дешевшій, нѣжь Вѣдень, мимо того, що тутъ в выстава; але такожъ треба знати, де обернути ся.

(*Дальше буде.*)

Письма зъ краю.

Зъ Старого Самбора *[Згадка посмертна.]*

Дня 2 ляпня с. р. померъ въ шпитали въ Дрогобичи о. Іоанъ Менцѣньскій, завѣдатель парохіи въ Звинячи горѣшнбмъ и бувшій сотрудникъ въ Старбмъ Самборѣ, въ 4 роцѣ священьства. Вже сама згадка, що хтось умирае далеко вбдъ своихъ, вбддѣленый вбдъ найблизшои рбднѣ, вбдъ жены и дѣтей, вже та сама згадка выкликуе у кождого глубокій жаль за помершимъ. О много ббльшій жаль мусить выкликати смерть бл. п. о. Менцѣньского, котрый померъ єдино зъ причины интриґъ и злобы людскои. Покбйный бувъ чоловѣкъ отвертый, щирый и не умѣвъ гнути ся за пониженя своихъ гбдности. Належавъ вбнъ вправдѣ до т. зв. „твердои“ партіи, але стоявъ на ґрунтѣ національнбмъ и бувъ навѣть головою читальнѣ „Просвѣты“ въ Старбмъ Самборѣ, противъ котрои тогдѣшный завѣдатель парохіи о. Крушиньскій заложивъ читальню ім. Качковского. Становому знанню вбданый бувъ цѣлою душею, а обовязки своі сповнявъ зъ прикладною ревностею. Се и стало причиною его згубы. Приѣшовши до Старого Самбора на сотрудника и заставши въ першбй клясѣ мѣскои школы [до котрои придѣленый бувъ за катихита], що дѣти молять ся по польски, хотяй дѣтей рускихъ 5 разъ тбльки було що польскихъ, поклавъ собѣ за обовязокъ усунути тую кривду Русинбвъ. Справа оперла ся о раду шк. краеву и покбйникъ побѣдивъ, але тымъ заразомъ стягнувъ собѣ гнѣвъ рѣшаючихъ кругбвъ и албсть менербвъ старосамбрскихъ. Вскорѣ надалась однымъ и другимъ добра нагода до выконаня своеи мести.

Въ р. 1897 утворено катихитуру въ Старбмъ Самборѣ при школѣ мѣскбй. Покбйникъ, що дотепер учивъ въ тбй школѣ за нужденне вынадгородженя, подавъ ся на провізоричного катихита; але о поданю и слухъ загинувъ, а всѣ просьбы и представленя въ тбй справѣ були, то немовь камѣне у воду метавъ. Въ р. 1899 зъ початкомъ року школьного приѣшовъ польскій священикъ на катихита; и диво: просьбу вислъ дня 9 вересня, а рада шк. окружна залагодила ся вже дня 11 вересня, и пенсію признано ему вбдъ дня 1 вересня. Зъ того скориставъ бл. п. о. Менцѣньскій и заразъ вислъ другій разъ подане. Але рада шк. окружна поданя сего не поставила навѣть на порядокъ дневный. Натомѣсть противъ покбйного закипѣла страшна робота закулѣсова и на него посыпали ся найогиднѣйшй доноси до всѣхъ властей. Въ злуцѣ зъ ворогами выступивъ противъ него и тогдѣшный завѣдатель парохіи о. К., близькій навѣть его родичь, и се може найббльше причинило ся до его повалення. Хочь зъ усѣхъ тыхъ клеветъ покбйникъ чистый выйшовъ якъ слеза, мимото перенесено его на завѣдателя парохіи въ Звинячи горѣшнбмъ. Всякй старання и просьбы о змѣну рѣшенн остали безъ успѣху, и вбнъ мусѣвъ пбддати ся неумолимбй долн. Переносины выпали на найгбршій часъ. Якъ разъ тогдѣ бувъ острый морозъ и вѣтеръ; покбйный сильно перестудивъ ся, набавивъ ся катару черевного, котрый вбдтакъ розвинувъ ся въ тяжку и прикру недугу. Вбдтятый вбдъ свѣта и пбзбавленый средствъ житя (довшій часъ вбстававъ безъ пенсіи), не мбгъ завчасу запобѣчи лиху и ажь, коли недуга стала грбзною, поѣхавъ до Дрогобича до лѣченя, але вже всьо було за пбзно. Полишивъ жену-сироту и двое маленькихъ дѣточокъ.

Такъ полягъ сей мученикъ жертвою шовінізму польского, чоловѣкъ чести и характеру, що радше волѣвъ головою наложити, анѣжь упбдлити ся передъ завзятымъ ворогомъ. Поляки скаржать ся на Россію, що тамъ высылають політичныхъ нхъ преступниковъ на Сибѣрь, а тымчасомъ, що они нищого зробили зъ бл. п. о. Менцѣньскимъ, котрый въ політику навѣть не бавивъ ся? Теперь мы питаемо всѣхъ тыхъ, що то причинили ся до смерти покбйника: скблько вамъ стало легше на свѣтѣ, що чоловѣка молодого мужа бѣднбй сиротѣ-женѣ и вбтця дрібнымъ дѣтямъ вбгналисьте въ могилу?...

Рухъ въ рускихъ товариствахъ.

Справоздане зъ дѣяльности Головного Выдѣлу тов. „Просвѣта“ у Львовѣ.

Головний Видїл Просьвіти відбув в місяци червни с. р. чотири засїдання, на котрих порішено отсї справи:

1) Видавництва. За місяць май видано книжочку М. Новаковского: „Спілки ощадности і позичок системи Райфайзена“, і означено ціну ёї на 20 сотиків. За червень вийшла повістка „Ярема“ в 10.000 прим. ціна 25 сот. За липень рішено друкувати „Ветеринарскі поради“ п. Охнича. Дальше рішено видата „Руский співанник“ з нотами на хори і також з нотами на один голос, уложеный Ф. Колессою; Рукопись „Вказівки неправильного виховання дітий“ передано до наконечного обробленя редакциї видавництв.

2) Справи філій: Принято до відомости справоздане з загальних зборів філії в Камінці-струмиловій, а зажадано справоздання за попередний час; дальше принято справоздане філії в Стрию; рішено виготовити спис членів всіх філій і один примірник вислати кождій філії, другий задержати в Головнім Видїлї. Внесенн каменецкої філії, щобы заняти ся заложенем краевого товариства господарского, передано до справоздання, п. Королеви, а друге внесенне, справу видання драматичних творів придатних до аматорских вистав по читальнях, д-ру Франку і п. Борковскому. Д-ру К. Левицькому і п. Левандовскому поручено виготовити інструкцию для видїлів філій „Просьвіти“. В справі садівничо-пасічничих зборів, які хоче устроїти філія в Стрию, упрошено проф. Глодзіньского о інструкцию і відчит. Філії в Бережанах і Бібрці рішено завізвати до надісланя справоздання з дїяльности, взглядно скликання загальних зборів. Рішено випечатати картки, щоб ними повідомлювати кожду філію про отворене кождої читальні в ёї окрузі.

Справи читалень: Принято до відомостя справоздання читалень: Побужани пов. Камінка струм., Заріче пов. Богородчани, Фільварки пов. Бучач, в отворени читальні в Девятниках пов. Бібрка; читальня в Вербіжи пов. Рудки устроїла вечернищ Шевченка відсьвяткувата внесенн панщини; дальше принято до відомости подяку самостійної читальні в Запитові за дар книжочок і за вислане делегата на загальні збори, справоздане читальні в Григорові пов. Рогатин, Соснові пов. Підгайці; з загальних зборів читальні в Цеброві пов. Тернопіль та на Лішнянськім передмістю в Дрогобичи, о перемінї читальні ім. о. Вовківки в Карлові на читальню „Просьвіти“; справоздане з отворення читалень в Розджаловичах пов. Рудки, в Людвіківці пов. Тернопіль і в Гуменци коло Щирця, з загальних зборів читальні в Чернихові пов. Тернопіль — всім трьом рішено вислати дарові книжки, дальше справоздане з отворення читальні в Медині пов. Збараж, в Погорільцях пов. Перемишляни, з загальних зборів в Верхній пов. Калуш, в Стопчатові пов. Печеніжин.

Адміністрация дому: Льокаторови С. Фрідови позволено завести газове осьвітлене, з деякими застереженями. Товариству учительок рішено вимовити льокаль, а винаймити его тов. „Академічна Громада“.

Иньші справи: Недобір з людового вечерка, устроеного 27 мая, в кноті 13 кор., рішено покрити надвишкою доходів з попереднього вечерка. Для школи служниць в Перемишли при дївочім інституті, даровано 5 малих і 5 великих молитвословів. Рішено відповісти на питанє міністерства торговлї о опінію що-до приступленя Австрії до конвенциї берненьскої в справі літературної власности заявляючи ся против того приступленя з наведеном мотивів. Проект взорів ведення дрібних кас позичкових, надісланий о. Стрільчиком, переслано о. Н. Бачиньскому до заопініованя. На запрошенє тов. „Зоря“ у Львові, рішено взяти участь в посьвяченю прапора „Зорі“. Читальни духовної семінарії у Львові рішено дарувати деякі книжки, о котрі она просить. Принято до відомости письмо Краевого Видїлу, що підмога соймова для тов. „Просьвіта“ на сей рік буде така сама і так само виплачена як попереднього року та що підмоги на вандрівного учителя господарки не признано, бо в краевім буджетї нема на рік 1900 такої окремої позициї; з уваги на се рішено на слїдуючий рік взести заздалегідь перед сесию сойму до Краевого Видїлу подане о вставленє такої позициї.

Принято нових членів 63; загальне число новопринятих в сім році членів 890.

Руске Товариство педагогічне. І-ше Засїданя нового выдїлу вбдбуло ся 12. червня с. р. пбдъ проводомъ Головы дир. Харкевича. Выдїлъ уконституовавъ ся въ той способъ, що заступникомъ головы выбрано проф. Василя Бѣлецкого, касіркою п. М. Бѣлецку, контрольоромъ д-ра Вол. Коцовского, секретаремъ п. Танчаковского. Комітеты для институту хлопцѣвъ и для женьского институту вбстали тй самй. Адміністраторкою-магазинеркою выбрано п. Ольгу Барвѣньску, референтомъ філій п. К. Паньковского, а референтъ розпродажи цеголокъ на бурсу учит. поручено д-рови Пачовскому. До комісіи выдавництвъ выбрано: Бѣлецкого, Кокорудза и Д ра Пачовского.

Опбля переведено довшу дискусію надъ справою бурсы, котру мае ся заложати, и выбрано комітетъ, що на слѣдующбмъ засѣданю мае подати конкретнй внесенн що-до основаня тои бурсы. До того комітету выбрано п ню Бѣлецку а пп.: Паньковского, Танчаковского и Чижа.

Референтъ філій повѣдомляе выдїлъ о першихъ зборахъ новоосновуючои ся філіи въ Перемышли.

Наконецъ принято 13 новыхъ членбвъ.

На засѣданю выдѣлу дня 6. с. м. ухвалено: 1) у вересни сего року отворити бурсу для бѣднои школьнои молодѣжи; 2) курсъ выдѣловый для І-ои групы отворити 1. жовтня с. р.; 3) принято 12 новыхъ членбвъ.

НОВИНКИ.

Русины! Памятайте на Дбмъ Товариства „ЗОРЯ“ у Львовѣ.

— **Повенѣ въ Галичинѣ.** Страшнй вѣсти приходять зъ усѣхъ майже сторбнъ краю. Въ наслѣдокъ кблькаденнои слоты выступили рѣки зъ берегбвъ и позаливали поля и добутки околичныхъ сѣлъ и мѣсточокъ, а шкоды оказують ся вже теперь такъ значнй, що населеню грозить велика нужда. Зъ Станиславова, Галича, Ходорова, Дрогобыча, Косова и Тернополя доносять про величезнй повенѣ. Всяка комунікація перервана. Дороги, мосты позрываны. Найповажнѣйшій є станъ въ Галичи и его околицяхъ, де Днѣстеръ, обѣ Бистрицѣ, Луковъ и всѣ менший доплывы выступили зъ берегбвъ и забрали зъ собою весь добутокъ хлѣборобовъ, 100 домбвъ стоить вбдъ водою, 10 цѣлковито знищеныхъ, а до 500 особъ полишило ся безъ даху и хлѣба. Староста станиславбвскій п. Прокопчицъ обявивъ самъ акцію ратункову. Президія намѣстництва выслала телеґрафічно 600 кор. пбдмоги для потерпѣвшихъ.

Завбзвана помбчь вбйскова вбддае великій прислуги. — Въ Стрыю залила рѣка майже цѣле мѣсто. Улиця Шевска, ринокъ, обѣ церкви, ббжница, — стоять у водѣ. Села Братковцѣ, Угерско и богато иншихъ пбдъ водою. На шляху Стрый Ходорбвъ заваливъ ся мбстъ зелѣзничій, а насыпъ перерваный. — Зъ Станиславова доносять: Мѣстъ въ Яминци завалены, а тысьменицкій въ великбмъ небезпеченьствѣ. Поѣзды черновецкій спбзнений. Подорожній пересѣдають ся въ Коршевѣ. — Зъ Коломыѣ пишуть, що Прутъ все еще прибувае. Станъ воды 3·30 метр. Мосты въ Ланчинѣ и на просторони Делатынъ-Коломыя-Стефанбвка въ наслѣдокъ пбдмуленя завалили ся. Шлюза коло мосту зелѣзничого въ Коломыѣ зірвана. — Зъ Надвбрной пишуть: Вбдъ вчера вода на Быстрици и Зеленици чимъ разъ ббльше прибувае, тама розбрвана въ трехъ мѣсцяхъ, а нагромаджене тамъ дерево пбшло въ водою.

На всѣхъ майже шляхахъ зелѣзничихъ, всякій рухъ здержаный. Про розмѣры шкбдъ нема на разѣ блнашихъ вѣстей, але у всякбмъ разѣ будуть они, здае ся, дуже значнй.

— **Розписанй выборы.** Президія намѣстництва на основѣ арт. III. закона зъ дня 18. марта 1900 (Ч. 42. В. з. кр.) розписала на день 4-ого вересня отсй выборы доповняючй послбвъ до краевого сойму: Одного посла зъ округа выборчого мѣстъ Бережаны-Золочбвъ. Мѣсця выборбвъ: Бережаны и Золочбвъ; головне мѣсце выбору Бережаны. Одного посла зъ округа выборчого мѣстъ Горлицѣ-Ясло. Мѣсця выборбвъ: Горлицѣ и Ясло; головне мѣсце выбору Горлицѣ. Одного посла зъ округа выборчого мѣстъ Бохня-Вадовичѣ. Мѣсця выборбвъ: Бохня и Вадовичѣ; головне мѣсце выбору Бохня. Одного посла зъ округа выборчого мѣстъ Санбкъ-Коросно. Мѣсця выборбвъ: Санбкъ и Коросно; головне мѣсце выбору Санбкъ. Одного посла зъ округа выборчого мѣстъ Подгуже-Величка. Мѣсця выборбвъ: Подгуже и Величка; головне мѣсце выбору Подгуже. Близшій постановы що-до годинъ и льокальностей въ котрыхъ выборъ вбдбуде ся, будуть въ своѣмъ часѣ поданй до вѣдомости выборцѣвъ картами легітимаційными.

— **Вбдъ Яворова доносять:** Въ празникъ Рождества св. Іоана Хрестителя нѣхто не працювавъ въ поли въ селѣ Прилбичахъ, не вылучаючи и двору, де перебувавъ въ той часъ у своихъ родичѣвъ епископъ станиславбвскій Шептицкій. Але въ Прилбичахъ мае грунты лат. парохъ зъ Брухнала и вбнъ выславъ того дня слуги на свое поле, а за его примѣромъ пбшовъ мѣсцевый шинкарь, Полякъ-повішістъ, та робивъ въ той день роботу столярску. Мешканцѣ Прилбичъ були дуже огбрчени поведенемъ кс. пробоща и шинкаря. Але палець Божій дбткнувъ; надягли хмары настала буря, а грбмъ убивъ наймента кс. пробоща и ушкодивъ корчму.

— **Вбдъ Цѣшанова** пишуть намъ: Тыждень тбму, бо еще дня 4-ого а взглядно 3-ого липня вбдкрыто въ „касѣ задатковой“ цѣшановскбй значну дефраздацію. Директоръ тои касы Гілевичъ, виновникъ крадѣжи чи, якъ тамъ по галицки мовляють, „дефравдациі“, зникъ безъ слѣду. Цѣкавымъ въ цѣлбй тбй справѣ „паскудбй“ в тото, що панъ директоръ вже заздалегбдь, бо на кблька день передъ своимъ „чмихненемъ“, попродавъ свои поля, луки и збже на пнѣ. Помимо погони за панбмъ директоромъ и розбслани телеґрамбвъ за нимъ зразъ таки тои самои ночи по его зникненю, не удало ся властямъ пана директора прицупнути. Але що еще цѣкавого! Ото дня 4 ого липня раненько повѣдомлено поліцію перемыску телеґрафічно про утечу пана директора; тымчасомъ помимо того, що п. директоръ бувъ въ Перемышли до год. 3-ои пополудни, а передъ полуднемъ о год. 11. робивъ въ Перемышли запись нотаріяльный, при котрбмъ за свѣдка мавъ навѣть бути „поліціянтъ мѣйскій“, — перемыска поліція не прицупнула пташка, а дала ему о год. 3. вбдъѣхати спокбйно до Будапешту. Гілевичъ мае нинѣ уже находитись въ Генуѣ въ Италіи, де, якъ повѣдають, поѣхавъ въ гостину до свого зятя Гебавера, бувшого канцеліста повѣтового въ Цѣшановѣ, такожъ дефравданта громадскихъ грошей Цѣвкова, села тутешного повѣту. — Гілевичъ бувъ директоромъ задатковои касы цѣшановскои черезъ 27. лѣтъ. Кблько тамъ того грошa здефравдувавъ, еще точно не дасть ся означити. До теперь показали книжки зъ кблькохъ заледви лѣтъ до 10.000 коронъ. Головну вину приписують всѣ загально рядѣ надзираючбй тои касы. Якъ повѣдають, надзираюча рада занедбала всяку контролю, всякій найпримітивнѣйшій навѣть надзбръ надъ паномъ директоромъ, а дефравдациі доконувано зъ такою свободою, що навѣть цѣлкомъ необзнакомленый зъ касовымъ дѣловодствомъ мбгъ ся легко вбдкрыти; въ книжкахъ находять ся выскробування, зчеркування, фальшивй сумованя и т. п. Власти повинни добре забратись до тыхъ панбвъ; але те все скропить ся вѣдай на бѣдныхъ людяхъ, котрй суть довжниками касы а и членами зъ неограниченою порукою. Самыхъ вкладокъ на ощаднбсть мае бути въ тбй касѣ до 140.000 коронъ. Vivat sequens. — *Авъ буки.*

— **Poswiadczenie** начальника громады Якима Назара зъ Лещатова, сокальского повѣту выставлене для Меланіи Макогонихи: Poświadczenije. Zwierzchność Gminy Leszczytowa poświadcza ze Melanija Makohon rodem z Leszczatowa 48 Liat majonca Religiji Hreko Katolickij wdowa matka twoji małych dzieci ni posiada kromi chaty żadnego majontku kalika nanogi nima skont sama szeć ani swoje mały dzieci czem karmić, otże zatem udaje się do sąsiednich gmin o łaskawy datek miłosierdzia za który Pa Buch wynagrodzi. — Leszczatow dnia 28 Maja Jakim Nazar wujt. — „Стыдъ такому начальникови громады, що и приватного свѣдоцтва не напише по руски, а що мае претенсію бути образованымъ чоловѣкомъ“ — замѣчае дописуватель „Галичанина“, подаючи се свѣдоцтво. И правда, що се стыдъ, — до того ще подвбйный стыдъ: разъ, що пише по польски, хочь мае право а навѣть обовязокъ писати по руски; а друге, що калѣчить польскій языкъ, хочь нѣхто и нѣщо не силуе его до того. О скблько Якимъ Назаръ мае претенсію уходити за чоловѣка образованого, сего не знаемо; але що дописуватель „Галичанина“ мае сю претенсію, се рѣчь певна. Чому-жь сей дописуватель не приложить своеи замѣтки до себе? Не стыдно же образованому Русинови писати не по руски, а калѣчити по „руски“?..

— **Вокально-декляматорскій** вечеронъ уладжуе читальня „Просвѣты“ въ Печенѣжинѣ на дохбдъ тамошнои захоронки пбдъ управою СС. Служебниць Прч. Дѣвы Марія въ недѣлю дня 15 н. ст. с. р. въ сали громадскои рады зъ такою програмою: 1) Вступне слово. 2) Матюкъ „Прийди весно“, хоръ мѣшаный. 3) Лисенко а) „Та нема гбрше нѣкому якъ тбй сиротинѣ“, б) „Ой пущу я кониченька“ в) „Ой изъ Кряту“ — хоръ мужескій. 4) Шевченко „Хатина“, деклямація. 5) Устияновичъ „Рбдна мова“, деклямація. 6) Воробкевичъ „Надъ Прутомъ у лузѣ“, хоръ мужескій. 7) Сѣчиньскій „Було не рубати“,

хоръ мѣшаный. 8) Выкладъ професора Раковского: „Якъ стара наша земля“, поясненый образками при помочи Скіоптикону. — Цѣна мѣсць: крѣсло 50 кр., вступъ на салю: 25 кр. Добровольний датки на захоронку приймае читальня „Просвѣты“ зъ вдячностію. — Початокъ о 8 годинѣ вечеромъ.

— **Укараный староста.** Панъ Володиславъ Галецкій, ц. к. староста въ Бжезку, — то дуже енергічный чоловѣкъ. Памятають его дуже добре Русины жидачѣвского повѣту зъ часовъ его урядованя въ Жидачевѣ. Але на Мазурахъ забракло пану старостѣ Русиновъ, тожь звернувъ цѣлу свою енергію на бѣдну служницю, котра мабуть смѣла противити ся енергічнымъ зарядженямъ енергічного пана старосты, — и потовкъ ей такъ сильно, що заопѣкувавъ ся тою справою аж судъ въ Бжеску та засудивъ пана старосту за переступство зъ §. 413 з. к. на 2 корони кары. — Доносить о тѣмъ краковскій Naprzód.

— **Міністерство просвѣты выслало** до всѣхъ гімназій обѣжникъ зъ заявомъ, щобы заохочувати абітурієнтовъ записувати ся на медицину. Слухачѣ медицины мають обѣцяну вже вѣдъ сего року стипендію правительственну.

— **Жидовска хитрость.** Въ селѣ Лучицяхъ пѣдъ Перемышлемъ у посесора Лейбы Бірфаса працювавъ черезъ 31 днѣвъ селянинъ Ник. Бірфасъ плативъ ему квітками, котрѣ по скѣнченю роботы мавъ выкупити. Борсукъ згодивъ ся по 40 кр. денно, и на таку суму мавъ бути выставленый кождый квітокъ. Обманець Бірфасъ скориставъ зъ того, що Борсукъ не знае читати и на квітках, мѣсто 40 кр., писавъ 20 кр. При выплатѣ обманьство выйшло на явъ, але мимо того Бірфасъ не хоче выплатити Борсукови всѣхъ грошій, они раючись на квітках, такъ безаличко пофальшованыхъ. Справа опинила ся остаточно въ судѣ.

— **Апаратъ до писаня при телєфонахъ**, що надъ нимъ марно працювавъ славный Едісонъ, винайшовъ и сконструовавъ дунський винахѣдникъ Вальдемаръ Павльца, творець автоматичного телєфону. Стойность нового винаходу лежить въ тѣмъ, що при его помочи телєфонъ буде потувати слова, хочь на другѣй стації не явить ся кликана особа; она опѣсля буде собѣ могла вѣдчитати, що до нея говорено.

— **Поясненя.** Въ ч. 143 „Дѣла“ въ новинцѣ п. заг. „Справедливый подѣлъ“ сказано було, що зъ 3000 кор., признаныхъ соймомъ на запомоги для ремѣсничихъ товариствъ, дѣстала лише одна львѣвска „Зоря“ 150 кор. Отже справу сю поясняе членъ выдѣлу краевого д-ръ Савчакъ тымъ, що зъ рускихъ товариствъ ремѣсничихъ лише одна львѣвска „Зоря“ внесла просьбу о запомогу, длятого лише она одна дѣстала запомогу, и то не 150, а 200 кор.

А знавъ церковный комітетъ зъ Лежайска простуе похибку, яка вкрала ся въ 139 ч. „Дѣла“ въ статьѣ п. заг. „Галичина въ державнѣмъ буджетѣ“, поясняючи, що не церковь въ Лежайску, котру тамошній Русины тежь реставрують зъ добровольныхъ мізерныхъ складокъ, а костелъ тамошный чи то кляшторь дѣставъ на реставрацію другу рату въ квотѣ 10.000 кор.

— **Спростоване похибокъ.** У фейлетонахъ п. заг. „Про Нору Ібзена“ зайшло кѣлька важнѣйшихъ похибокъ — на жаль головно зъ причины дуже невыразного письма рукописи, — котрѣ цѣлкомъ псують мысль або навѣть роблять ей незрозумѣлою. И такъ въ ч. 141 „Дѣла“ въ 4 стовпци, въ 8 строчцѣ замѣсть „Въ пятомъ роцѣ по слюбѣ“ мае бути: Въ першомъ роцѣ по сл. На другѣй сторонѣ того самого числа въ послѣдныхъ строчкахъ замѣсть „Такъ само критика“ мае бути: Такъ само Кристина. Въ ч. 144 въ послѣднѣмъ уступѣ фейлетону замѣсть „Кара“ мае бути „Нора“.

— **Именованя въ судовництвѣ.** „Wiener Ztg.“ оголошуе: Міністеръ судовництва перенѣсъ совѣтниковъ судовыхъ: Іосифа Ильницкого зъ Сянока, Алексея Стобецкого зъ Коломыи, Володимира Вільского зъ Перемышля и Юліяна Гізовского зъ Самбора, — всѣхъ до Львова: совѣтника суду окружного И. Шарфенберґа Майера зъ Сучавы до Черновець, Артура Аулха, начальника суду повѣтового зъ Радѣхова до Золочева; Іосифа Шимановича, начальника суду повѣтового въ Товмачи до Львова; совѣтника Ем. Якубічку зъ Станиславова до Львова; Льва Максимовича, начальника суду повѣтового зъ Рыманова, до Стрыя; д-ра Ю. Попескуля зъ Сучавы до Черновець; совѣтника судового Г. Патричкевича зъ Сянока до Перемышля; Ивана Чаудерну, начальника суду повѣтового зъ Делятына, до Коломыи; дальше надавъ часово спенсіонованому совѣтникови суду краевого Богданови Прухневичеви посаду совѣтника судового при судѣ окружнѣмъ въ Перемышли.

Міністеръ судовництва занменувавъ: совѣтниками суду краевого при трибуналахъ судовыхъ I. инстанціи секретарѣвъ судовыхъ: д-ра Іосифа Шорра въ Тернополи для Тернополя, Ореста Добранського зъ Вѣдня для Сянока, Василя Занка зъ Львова для Самбора, Зыгмунта Бадіна зъ Черновець для Сучавы, Петра Максимовича зъ Львова для Станиславова, Тому Айхля зъ Тернополя для Тернополи, Аристарха Пасланского зъ Львова для Перемышля, Казимира Терлецкого зъ Чернѣвцяхъ для Черновець, Максима Кобыляньского зъ Сучавѣ для Сучавы, Станислава Ясѣньского у Львовѣ для Львова, Людвіка Фераля въ Коломыи для Коломыи, Володимира Дольницкого въ Золочевѣ для Золочева, Станислава Стеблецкого зъ Городка для Станиславова, судью повѣтового Володимира Лучкевича зъ Бурштына для Львова; дальше секретарѣвъ судовыхъ: Петра Яніцкого зъ Калуша для Сянока, д-ра В. Кафліньского зъ Золочева для Станиславова; дальше адвокатовъ: д-ра Кароля Швіцера зъ Бурштына для Коломыи и д-ра Валеріяна Штаубера зъ Коломыи для Самбора.

Міністеръ судовництва занменувавъ совѣтниками суду краевого и начальниками судовъ повѣтовыхъ отсихъ судьѣвъ повѣтовыхъ: К. Янка въ Глинянахъ для Глинянъ, Святослава Шанковского въ Отынію для Отынію; дальше перенѣсъ судьѣвъ повѣтовыхъ: Юліана Кульчицкого зъ Жабя до Делятына, Адольфа Наймана зъ Луки до Бурштына и Мечислава Бавра зъ Путилова до Выжницѣ, дальше секретарѣвъ судовыхъ: Михаила Королевича зъ Сторожницѣ до Черновець, Станислава Бродовича зъ Подгаецъ до Самбора, М. Раппого зъ Ходорова до Старого Самбора, Казиміра Богдановича зъ Рожнѣтова до суду краевого у Львовѣ, Ф. Метелю зъ Журавна до Золочева, Ярослава Лепкого зъ Белза до Городка, Каз. Пйотровского зъ Лопатына до Львова, д-ра Ст. Дроздовского зъ Грималова до Тернополя, и Кароля Гроновского зъ Копычинець до суду краевого у Львовѣ; дальше занменувавъ судьями повѣтовыми секретарѣвъ судовыхъ: Альбина Босковича зъ Выжницѣ для Путилова, Г. Верховского для Товмачи, Володимира Куриловича для Рыманова; секретарями судовыми адъюнктовъ судовыхъ: Ивана Гайльгофера зъ Подгаецъ для Рожнѣтова, Франца Мармароша зъ Стрыя для Золочева, Юл. Губріха для Серету, Абр. Ланцберґа зъ Выжницѣ для Сучавы, Едв. Дзубановского зъ Товстого для Отынію, Жигмонта Пекалеса зъ Заставнои для Выжницѣ и Кр. Якубовича зъ Садагоры для Сучавы; секр. суд.: Волод. Михалевича въ Потровасѣ въ Боснѣ для Тернополя; адвокатовъ д-ра Іосифа Лявтерштайна для Черновець и д-ра Ж. Миськова зъ Сянока для Золочева. Секретарь суд. Иванъ Шнайдеръ въ Отынію именованый заступникомъ прокуратора въ Станиславовѣ. Асистентъ канц. Андрій Мастей у Львовѣ именованый урадникомъ II класы при судѣ краевѣмъ у Львовѣ.

— **Родимцѣ! Присылайте фанты для дакѣвскои льотерии! Купуйте льосы!** Фанты належать посылати до канцелярии дакѣвскои льотерии, Львѣвъ Коперника ч. 36. на руки Впр. О. М. Яцковского; грошѣ до дирекціи Народнои Торговлѣ, Львѣвъ Ринокъ 36. — *Комітетъ.*

— **Дробны вѣсти.** Одно зъ петербургскихъ товариствъ обезпечень впровадило у себе забезпеченя на случай стародѣводства. Поки дѣвчина не скѣнчить 10 лѣтъ, родичѣ можуть забезпечити ей въ сей способѣ, що коли до 50 лѣтъ не выйде замужъ, буде побирати пенсію аж до смерти.

Наука, штука и література.

— **Орест Авдихович**: Нетлі... Збірка нарисів, містить: Хмари. До місяця. Перший сніг. Нерви. Ялинка. Requiescat. Марева. Акорди. Хреста. Nocturno. — Львів 1900. Накладом А. Хойнацького. Сторінок 150. Ціна оправленого примірника 200 К. Набути можна въ книгарни Ставропігійского Института ул. Руска ч. 3.

— **Богословскій Вѣстникъ** выдае и за редакцію отвѣчае свящ. *Діонисій Дорожинськіи.* III. выпускъ 1900 обнимае пять аркушовъ друку и мае слѣдуючій змѣстъ: Митрополитъ Куиловскій † (129—131). Ч. I. Розправы. Артистична форма Псалма 118. свящ. *П. Крипякевичъ* (131—148); Іорданъ Бруно (148—157); О способѣ избиранія и поставленія епископа свящ. *А. С. Петрушевичъ* (157—166); Ч. II. Бібліографія (Рецензіи и справоздання). Святе Письмо стар. и нов. Завѣта съ поясненями составлеными черезъ *д-ра І. Бартошевского*, выдае А. Бачиньскій (166—181); *К. Селецкій*, отець Іоаннъ Боско (181—183); *А. Торонскій*, христ. католицкій Катехизмъ для I. кл. шк. середныхъ (183—187); Малый Катехизмъ христ. кат. религіи (187—190); Documente zur Aufklärung. Die Blutbeschuldigung gegen die Juden (190—192); Бібліотека для рускои молодежи пѣдъ редакцією *Ю. Насальского* (192—200); Ч. III. Аналекта. Consuetudo contra legem (200—202); Кодексъ Синайскій (202—205); Вѣсти и замѣтки (205—208).

„Богословскій Вѣстникъ“ выходить чотири разы въ роцѣ въ обемѣ чотирехъ печатаныхъ аркушѣвъ. Чотири выпуски творять одинъ томъ. Передплата выносить на рѣкъ 4 корони.

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень „Днѣстеръ“** прибуло въ мѣсяци червни с. р. 7.601 важныхъ поліезъ на суму 7,484.091 кор. обезпеченои вартости зъ премією 69.921 кор. 58 ст. Разомъ вѣдъ 1 сѣчня до кѣнця червня с. р. выдано 35.063 важныхъ поліезъ на суму 38,832.652 кор. зъ премією 333.967 кор. 1 сот.; попереднього року за той самъ часъ було 29.157 важныхъ поліезъ на суму 33,549.444 кор. зъ премією 279.462 кор. 8 сот. т. е. сего року о 54.504 кор. 93 сот. премін бѣльше.

Шкодъ въ червни с. р. було 127 случаѣвъ; разомъ всѣхъ вѣдъ початку року до кѣнця червня було 395 шкодъ, зъ котрыхъ 372 вже выплачено, 10 шкодъ находить ся въ ліквідаціи а выплату 13 вѣдшкодовань (въ сумѣ 8.820·50 кор.) на разѣ зъ причинъ правныхъ задержано.

Сума всѣхъ тыхъ шкодъ разомъ зъ кошtами ліквідаціи выносить brutto 213.847 кор. 84 сот., а по потрученю части реасекурованои лишаесь на власный рахунокъ 113.133 кор. 9 сот.

Фондъ резервовый зъ кѣнцемъ червня выносить 277.592 кор. 89 сот.

Львѣвъ, дня 10 липня 1900.

— **Рахунокъ Товариства взаимного кредиту „Днѣстеръ“ у Львовѣ** стоваришеня зареєстрованого зъ обмеженою порукою *за мѣсяць червень 1900.*

I. Станъ довжный:

		кор. сот.
1. Удѣлы членьскій виплачений		72.171·73
2. Фондъ резервовый		6.635·92
3. Спеціяльна резерва		758·83
4. Вкладки:	кор. сот.	
а) станъ на поч. черв. 1900	698.535.82	
б) вложено въ червни	36.256·88	
разомъ	734.792·70	
в) выпято въ червни	22 576·89	
зостае зъ кѣнцемъ черв.	712.215·81	712.215·81
5. Сальдо процентовъ (побран.)		21.413·14
7. Неподнята дивіденда за р. 1897/8	9	3.038·84
8. Кошты спору		212·41
9. Рахун. Баку краев. кр. отвертый		5.000·00
10. „ рѣзныхъ сторонъ		409·88
Сума		821.856·56

II. Станъ чинный:

1) Позички удѣлений:		
а) станъ на поч. мѣсяця	719.924·33	
б) удѣлено въ червню	29.685·00	
разомъ	749·609.33	
в) сплачено въ червни	11.902.15	
Станъ зъ кѣнцемъ	737.707·18	737·707·18
2. Готовка въ касѣ 30 червня 1900		2 287·67
3. Цѣнній паперы резерв. фонду и ин.		62.067·00
4. Въ щадници почтовѣй (обор. чеков.)		350·81
5. Въ товариствахъ и банкахъ		13.556·74
6. Сальдо коштовъ адміністрациі		5.887·16
Сума		821.856·56

Членовъ прибуло 23, убуло 10, оставало зъ кѣнцемъ червня 1900 року 1848 членовъ въ 1919 декляроваными удѣлами въ сумѣ 95.950 кор. — Стопа процентова вѣдъ вкладокъ 4% процентъ вѣдъ пожичокъ удѣлюваныхъ зъ провізією на кошта адміністрациі 6½%.

Именованя, перенесеня, вѣдзначеня и пр.

— **Именованя.** Міністеръ скарбу занменувавъ въ статъ урадниковъ для удержаня евіденціи катастру податку грунтового старшихъ геометровъ евіденційныхъ II. класы: Николая Лодиньского, Владислава Весоловского, Константина Калиновского, Кароля Айзенбайсера, Евгина Гельера и Адама Касевича старшими геометрами евіденційными I. класы въ осьмѣй класѣ ранги.

Телеґрамы.

Вѣдень 13 липня. Правительство вже уложило проектъ нового регуляміну палаты. Пѣсля сего проекту посольскій дієты усталено павшаль о 4.800 коронъ рѣчно.

Ротердамъ 13 липня. Зъ причины страйку корабельныхъ роббтниковъ, оголошено тутъ станъ облоги, Гарнізонъ скрѣплено. Роббтники суть панами ситуаціи. Зъ кораблѣвъ не можь выладовувати товаровъ. Роббтникамъ, котрѣ хочуть працювати, грозить велике небезпеченьство. На одинъ англійскій корабель роббтники вдерли ся силою и знищили все, що було на кораблю.

Гаґа 13 липня. Членовъ другого голендерского амбулянсу въ Трансвалю арештовано и вѣдставлено до Капштаду пѣдъ закидомъ, що вѣдбували рѣзнѣ услуги Бурамъ. Голендерске міністерство зажадало вѣдъ англійского правительства, абы арештованыхъ выпущено на волю.

Лондонъ 13 липня. Робертсъ доносить, що по цѣлодневній завзятій битвѣ Буры заняли Нітральнекъ. Страты по обохъ сторонахъ великій. 300 полоненыхъ Буровъ перевезуть на островъ Кейльонъ.

Брукселя 13 липня. Прокураторія выдала наказъ арештованя Сіпіда, котрого судъ увольнивъ.

Царгородъ 13 липня. Мѣжь населенемъ Кипра ширить ся революційный рухъ противъ Англійцѣвъ.

Курсъ Львовскій

зъ дня 13 м. ст. Липня 1900.

Акція за штуку безъ купона.	Плат.	Жад.
Банку гипот. галиц. по 200 зр. а. в.	340 —	350 —
Банку для торговлѣ и промыслу 200 зр.	350 —	360 —
Банку кредит. гал. по 200 зр. а. в.	— —	— —
Зелѣз. гал. Кар.-Людв. по 200 зр. м. к.	421 —	425 —
Зелѣз. Львѣв.-Черновц.-Ясси по 200 зр.	531 —	539 —
Листы заставны за 100 зр.		
Банку гипот. гал. 5% а. в. выдьос. въ 10% прем.	109 30	110 —
Банку гипот. гал. 4½% а. в. льос. 50 л.	98 30	99 —
„ „ „ 4% 60 л. по 200 кор.	91 80	92 —
„ краевого 4½% а. в. льос. въ 51	99 —	99 70
„ „ 4% а. в. льос. въ 57 л.	93 —	93 70
Товариства кредит. 4% (I. емісія)	91 50	92 20
„ „ 4% льос. въ 41½ л.	91 50	92 20
„ „ 4% льос. въ 56 л.	90 80	91 —
Облиги за 100 зр.		
Галиц. фонду пропинаційного 4% в. а.	96 —	96 70
Буков. фонду пропинаційного 5% в. а.	— —	102 —
Комунальній Банку краев. 5% (II. ем.)	100 —	100 70
„ „ 4½% (III. ем.)	99 50	100 20
Позички краевои въ 1873 по 6% а. в.	102 —	— —
Позички краевои въ 1893 по 4% а. в.	91 50	92 20
Позичка м. Львова 4% по 200 коронъ	88 50	— —
Льосы:	к. с.	к. с.
Мѣста Кракова по 20 зр. (40 к)	69 50	72 —
Мѣста Станиславова „ „	127 —	— —
Монеты:		
Дукатъ цѣсарскій	11 80	11 45
20 франкувка	19 20	19 40
Повъимперіалъ	— —	— —
100 Рублѣвъ срѣбныхъ	254 —	258 —
100 Рублѣвъ паперовыхъ	255 —	257 —
100 марокъ нѣмецкихъ	118 20	118 80

Зъ ц. к. Дирекціи держ. зелѣзниць.

„Газета Львівска“ з дня 15 м. м. оповіщуе розписанє ліцитаційної продажи старих матеріялів узисканих в окрузї ц. к. Дирекції е-в лізниць державних у Львові.

Оферти належить вносити найдальше до 12 годин в полудне дня 30 липня с. р. до вносе згаданої ц. к. Дирекції зелізниць державних.

Услівя продажи подані суть в Газетї львівскій а можна їх одержати також в бюрі для справ варстатових в підписаній ц. к. Дирекції.

Стацію Грулїх місто, на зелізници льокальній Мор. Шільдберґ-Граліх, в окрузї ц. к. Дирекції зел. держ. в Оломуньци, уряджену дотепер тілько для руху особового і пакункового — отворено дня 1 липня с. р. для загального руху.

На дни 1 серпня с. р. відбуде ся в ц. к. Дирекції зелізниці державної в Станиславові продажа всїляких старих матеріялів в дорозї публичної лїцитації.

Речинець до вношеня оферт установляе ся найпізнїйше до 31 липня с. р. на 12 годину в полудне.

Близші услівя суть подані в части інсератовій „Газети Львівскої“ і в „Дневнику розпоряджень для зелізниці і плавби“ з дня 15 липня с. р., а можна ей дістати також в вносе згаданій ц. к. Дирекції зелізниць державних.

Конкурсъ.

Выдѣлъ товариства „Руска Бурса въ Новѣмъ Санчи“ подае до вѣдомости, що въ днемъ 1 н. ст. вересня 1900 знайде помѣщене въ тѣй Бурсѣ до 25 ученикѣвъ греко-кат. обряду и рускои народности, учащаючихъ почавши вѣдъ III. класы школы народнои аж до IV. класы гімназіяльнои за мѣсячною оплатою зъ горы найменше по 8 зр. (16 коронъ) готовкою. — Однакъ Выдѣлъ товариства може въ надзвычайныхъ разахъ зниэити тую оплату деякимъ убогимъ а способнымъ ученикамъ. Питомець дѣстане въ бурсѣ мешканє, опалъ, поживу, свѣтло, праня и належитый доглядъ; натомѣсть мусить мати власне бѣлє вѣдповѣдне, обувь, одежу, постѣль и книжки власнѣ.

До подань, котрѣ найдальше до 7 н. ст. серпня 1900 належить вносити до Выдѣлу „Рускои Бурсы въ Новѣмъ Санчи“, треба долучити: свѣдоцтво школьне, хрещеня и убожества. Въ поданю тѣмъ мае отець (мати) або опѣкунъ питомця выказати, що есть членомъ товариства, а крѣмъ сего зложити деклярацію що-до высоты мѣсячнои оплаты. Вѣдъ вношеня тыхъ подань не суть вольнѣ дотеперѣшній питомцѣ Бурсы.

Вѣдъ Выдѣлу „Рускои Бурсы“. Новый Санчь дня 6 н. ст. липня 1900.

Львицкій предсѣдатель.

Надѣсланє.

ВЖЕ ВИЙШОВ I. ВИПУСК

„Церковної музичної бібліотеки“

і містит в собі

9 пісень підчас Служби Божої

на 3-голосний хор жіночий (2 сопрани і альт) або мужеский (2 тенори і бас)

Ціна 1 кор.

Для замавляючих 10 примірників один даром і оплачена пересилка. Дістати можна лиш в Редакції в Перемишли пл. Чацкого 6. 350 1—5

Д-ръ Жигмонтъ Ашкенази

лѣкарь жѣночихъ недугъ и спеціялістъ масажу,

ординуе пѣдчасъ купелевого сезону

въ КРИНИЦИ. 309 11—20

Д-ръ А. ПАДАЛЄВСКІЙ

Спеціялістъ шкѣрныхъ и венеричныхъ недугъ б. лѣкарь на университетскихъ клінікахъ у **Вѣдни, Берлинѣ и Парижи**, лѣчить методою опертою на найсвѣжѣйшихъ науковыхъ розслѣдахъ и за помочію найновѣйшихъ приладовъ всякій венеричній недуги, навѣть найбѣльше застарѣлій шкѣрий, полевій и мочового наряду, у мужчинъ и женщинъ. — Ординуе вѣдъ годины 10—12 и вѣдъ 3—5 по полудни. Улиця **Академічна 12.** 298 6—?

ЩАВНИЦЯ

найзнаменитше заведенє для хорыхъ на горло и легкій: (катары, астму, початки сухоты). — Воды алькалічно-сѣльній першои якости, гідротерапія, кліматична стація. Сезонъ вѣдъ 20-го мая до 20-го вересня. Всякій информаціи удѣляе: *Ординуючій лѣкарь:*

Д-ръ Евгеній Озаркевичъ зъ Львова.

Адреса: Щавниця, Вілля Брынярка (Домъ почты). 341 1—3

ЗМѢНА МЕШКАНЯ.

Вѣдъ 10 лѣтъ истнуюче ЗАВЕДЕНЄ ДЕНТИСТИЧНО-ТЕХНІЧНЕ Б. БЕРҐЕРА перенесено до пасажу Гавсмана ч. 8. Тамже выготовляе ся штучній зубы и щоки, пѣдпя найновѣйшихъ системовъ зъ каучуку и золотѣ безъ пѣднебенья, такожь всякій репарацій, входячій въ кругъ дентистики технічнои. При помочи найвытравнѣйшихъ помѣчничихъ снавъ заграничныхъ выготовляе всякій роботы пѣдъ гарантією по дуже низькихъ цѣнахъ. 110 46—144

Заведенє отворене цѣлый день.

ЛИПІЇ

въ ресторациі ГАФТУЛЫ ТИПФЕРА, улица Трабунальска ч. 12 дóмъ власный, можна дóстати щодéнно вже о годинѣ 8-óй рано горячій снѣданя

ЦѢННИКЪ.

Печена вепрова зъ капустою	15 кр.
Смажáй легки	12 „
Фляки	12 „
Нóжка теляча зъ хрѣномъ	10 „
Ковбаска зъ хрѣномъ	5 „
Кавяръ	15 „
Обѣдъ зъ абонаментъ	50 „

Всякí напитки въ найлѣпшихъ родахъ по найумѣренѣйшихъ цѣнахъ; для вигоды, що походить зъ моєй реставрациі, даю вóдбираючимъ марки. — Найлѣпшій квас по найдешевшихъ цѣнахъ почавши вóдъ 40 кр. літра.

По театрѣ все свѣжа, въ великій выбóръ страв и напитковъ засмотрена кухня.

79 702—9 Зъ высокимъ повáжанемъ

ГАФТУЛА ТЕПФЕРЪ.

КОПЕРНИЦКІЙ и СЫНЪ

Оптики и Механіки у Львовѣ площа Галицка ч. 1., противъ Банку Гіпотечного на плантаціяхъ площи Галицкой

поручае въ великóмъ выборѣ и по цѣнахъ найдешевшихъ окуляры, цвікеры, льорнеты, бінокля, ладеновиды, барометры, термометры, мікроскопы, люпы, компасы, райсцайгы, тасьмы мѣрничí, піоны, лібелѣ манометры и т. п.

Уряджене дзвонкóвъ електричныхъ.

Всякí направки полагоджують ся якъ найскорше и найдешевше. 4155

Пóвъ милѣ за мѣсточкомъ Перегиньскомъ на „БАШТАХЪ" є на лѣто 40 комнатъ, власнóсть о. пароха, по 3 зр. тыжнево безъ постели, на прекраснóй полянѣ 560 метр. высóко, середъ лѣсóвъ шпильковыхъ и гóръ 900—1000 метр. высокихъ. Є тутъ жерело воды сѣрчаной и друге желѣзнои. Вікъ по 30 зр. вóдъ особы мѣсячно. Купелѣ рѣчнí межи скалами побóчь. Почта, телеграфъ и лѣкарь въ Перегиньску. До станціи Креховичѣ на желане за 2 зр. фѣру выслае — ЗАРЯДЪ. 931 5—5

ТОВАРИСТВО
ДЛЯ РОЗВОЮ РУСКОЙ ШТУКИ

стоваришене зареєстроване зъ ограниченою порукою

у Львовѣ, ул. Чарнецкого ч. 26,

выконуе всякí працѣ въ обсягу артистычного малярства, рѣзьбарства и золотарства вдóли композицій своихъ членóвъ, а именно: образы релігійнí до иконостасóвъ, олтарóвъ, хоругвъ, на тетрацодъ, плащаницѣ и пр. и такіжъ образы до комнатъ; образы свѣтскí: историчнí, портреты въ натуры и фотографій, краевиды, побутовí и др.; зъ дерева: кивоты, иконостасы, олтарѣ, образы и кресты процесійнí, сповѣдальницѣ и т. д. и всякí працѣ золотарскí; рóвножъ украшае внутра церковь, выготовляе пляны церковь, капличь и пр. и утримуе на складѣ фотографічнí репродукціи образóвъ руськихъ артистóвъ.

Товариство ручить за стильове, старанне и совѣстне выконане.

Цѣлею Товариства є: пóднести нашу штуку и вытворити руску школу штукъ красныхъ. Поручаючи прото ся чисто руске Товариство патріотычнóй опѣцѣ нашои В. Т. Публики духовнои и свѣтскои надѣюмо ся, що звольить Она причинятися до осягненя сеи цѣли численными замовленями, котрí приймае выключне лишь Дирекція Товариства. 460 72—?

Зъ глубокимъ повáжанемъ *ДИРЕКЦІЯ.*

Товариство не послугуе ся агентами.

„ДО ЗАМѢНЫ парохія Перерóвъ вóдъ Коломыею, стація loco (Матіевцѣ) 80 моргóвъ доброго поля по бóльшóй части двопокосовыхъ сѣножатей, 459 зр. пенсіи, передъ хатою 250 моргóвъ вспóльного зъ громадою пасовиска и пр. За парохію гóрску въ дієцезіи Станиславóвской изъ взглядóвъ санітарныхъ". 821 7—10

Кандидат III. року семинарії учительскоі, шукае лекціі через часферії. Адреса: Шукайхлібъ ул. св. Войцеха ч. 3. Львів.

100 до 300 зр. мѣсячно

можуть заробити особы всякого стану въ кождóй мѣсцевости певно и честно, безъ капіталу и різика, черезъ продажъ законно дозволеныхъ паперóвъ державныхъ и льосóвъ. Зголошеня до: LUDWIG GESTERREICHER, VIII. Deutschgasse 8, BUDAPEST. 96

Ученик VIII. кл. гімн. пошукуе на час вакацій лекціі на село. — Львів М. М. руска гімназія.

Природай вина

до ужитку церковного,

дальматиньскій, тирольскій, полуднево-італійскій літръ вóдъ 48 кр. *припоручае*

А. Жуліані и Г. Травнеро

У ЛЬВОВѢ

улица Домініканьска ч. 7.

334 3—156

В книгарні »Наукового Товариства ім. Шевченка«

Львів, улиця Чарнецкого ч. 26

можна дістати:

Записки Наук. Тов. ім. Шевченка т. I—XXXVI по 3 кор.

Записки Наук. тов. ім. Шевченка подвійні томи XXIII і XXIV, XXXI і XXXII, XXXIV і XXXVI по 5 кор.

Збірникісторично-фільозофічноісекції т. I і II. (Історія України-Руси Грушевського) брошурований том по 4 кор. на лішнім папері 5 кор. в гарній оправі том по 5 к. 40 с. на лішнім папері 6 к. 40 с.

Збірник фільольоґічної секциі т. I і II. (Тарас Шевченко Кониського і Розвідки Драгоманова том по 8 к., на лішнім папері по 4 к.

Етнографічний Збірник том I—VII. всі разом 22 к.

Матеріали до українсько-руськоі етнольоґіі т. I (з малюнками зібрав Вовк) 8 к.

Матеріали до укр.-рус. етнольоґіі том II (з малюнками зібрав Шухевич) 4 к.

Старинна Історія Галичины написав Омелян Партицкий 6 к.

Історія літератури руськоі Омел. Огоновського т. II—IV. всі разом 16 к.

Словарь Россійско-Українскій Уманця і Спілки т. I—IV 12 к.

Руська історична бібліотека всі томи (60 к. 60 сот.)

Хто купуе цілий комплект дістае 20% опусту платить іно 45 к. 60 с.

Шевченко Тарас: Кобзар т. I—IV. в гарній оправі 16 к. з перес. 17

Руданьскій Стецан Твори I—IV. брошур. 4 к., в модерн. опр. 6 к.

Чайченко Василь т. I—III. 4 к. 40 с.

Гомерова Одиссея т. I і II 4 к. 40 с.

Шекспірові Твори переклав А. Кулім т. I. 2 к.

Бібліотека найвиим. повістей Діла всі томи 181 к. 60 с.

Бібліотека Живих Струн I—VI 4 30 с.

Бібліотека Українсько-Руськоі Вид. Спілки т. I—XVIII разом 24 к 40 с

Бібліотека Українсько-Руськоі Вид. Спілки. Серия друга т. I і II 1 10 с.

В книгарні Наук. Тов. ім. Шевченка можна дістати: всі „Видання руського Товариства педагогічного брошуровані а також в гарній оправі на премій як:

Кобзар: Вибір Творів Тараса Шевченка для ужитку молод. 3 к.

Лис Микита з німецького переробив Іван Франко 1 к. 40 с.

Малі Герої Віри Лебедової 90 с.

Робінзон ілюстрований 1 к. 20 с.

Народні казки т. I і II з образками том по 90 с. дві части оправні разом 1 к. 40 с.

Казки Андерсена ч. I, II, III, IV, II (з образками) по 90 с. всі разом в оправі 3 к. 10 с.

Образки з історії України-Руси 70 с.

Казки Братів Ґ. іммів (з обр.) 90 с.

Оповіданя для дітей 60 с.

А. С. Пушкин Казки 50 с.

Олеся Оповідання Чайченка 80 с.

Байки Глібова 30 с.

Крім сього можна в книгарні Наукового Тов. імени Шевченка замавляти: всі українські, российскі і на инших мовах книжки. При більшім закупні книжок (по над 40 к.) дістае ся від „Видань Товариства 10% знижки.

Усі книжки можна замовляти в гарній а дешевій оправі. 59 3—3

КОМАР

двотижденник гумористично сатиричний.

Одинокий гумористичний ілюстрований орган на Руси. Видае і за редакцию одвічае: Іван Кунцевич.

Цілорічна передплата 4 зр., на пів року 2 зр., квартярічно 1 зр. Редакция і адміністрация: *Львів, ул. Личаковска ч. 23.*

ЛЯРНЯ ДЗВОНÓВЪ
АНТОНІЯ СЕРАФИНА

ВЪ КАЛУШИ

вóдзначена двома срѣбными медалями

выконуе **дзвоны** рóзного ваги и приймае ушкоджені дзвоны до переливаня въ найкоротшóмъ часѣ, а такожъ маѣ на складѣ готовí дзвоны рóзного ваги.

Дякуючи всѣмъ Вп. приходникамъ и фундаторамъ за всѣ дотепершнí замовленя, прошу о ласкавé замовленя такъ на поодинокí новí дзвоны якъ и на цѣлí групы. За тревалóсть матеріялу и гармонійный звукъ моихъ дзвонóвъ ручу и длятого осмѣлюю ся припоручати ихъ Вп. П. Т. Публицѣ.

Зъ глубокимъ повáжанемъ

3789 **АНТОНІЙ СЕРАФИНЪ.**

Цѣс. корол. упр.

Рафінерія спіритусу, Фабрика рýму, лікерóвъ и óцту

Юлія Миколяша Наслѣдникóвъ

Якова Шпрехера и С-ки

У ЛЬВОВѢ

поручае старí горѣвки польскí, розолісы, лікеры, румы праздниí зъ Ямайки, коняки, спіритусъ, „Bonbout" на взлишки, такожъ праздниый оцетъ спіритусовый. 864 30—?

Склады для мѣста: улиця Галицка ч. 1. — к улиця Коперника ч. 9.

ПЕРШІЙ ГАЛИЦКІЙ

ВЫРОБЪ КРѢСЕЛЪ

въ стилю старо-нѣмецкóмъ, бароковóмъ, англійскóмъ и ґотыцкóмъ

ЮСИФА РУЖИЦКОГО

Львóвъ, площа Бернардиньска ч. 15.

Приймае такожъ крѣсла до выплѣтаня, якъ и выплѣтані перерабляе на скóряні.

Поручае крѣсла вóдъ 4 зр. и выше.

Похвальні листы на бажане. 821 7—60

ДРОҐЕРІЯ и ПЕРФУМЕРІЯ

ЩАСНОГО ТРАВНФЕЛЬНЕРА

у Львовѣ, Ринокъ ч. 10

магістра фармациі и довголѣтн. властителя аптики

припоручае:

ПУДЕРЪ КНЯЖНОИ МИЛЕНЬКОИ, вóдзначеный сотками похвальныхъ листóвъ, владженый зъ муки тростинного аксамитника (Maranthe arundinacea) безъ примѣшокъ металічныхъ; приставе досконало до лица и вызначае ся приємною и тривкою вонею. — Оригінальны коробочки пудру бѣлого, рожевого и кремового по 80 сот., 1 К. 20 сот., 2 К.; коробочки на пробу по 40 сот.

Ручу, що хто разъ ужие пудру княжнои Маленькои, задишить иншій пудры такъ красвй якъ заграничнй Богато замовленъ и подякъ дае найлѣпшу рекламу можу пудрови. — При замовленяхъ за 4 Кор. оплачую порторію.

ВОДЪ ВЕСНЯНОКЪ плекаъ и масть д-ра Бамбергера зъ Вѣдни. Знамените се средство усуває веснянки, жовчей, плямы, надае шкóрѣ бѣлости, прозорости и аксамитнои тонкости. Успѣхъ чудный. — Цѣна 3 кор.

КРЕМЪ ОДАЛІСОКЪ, средство на печѣнковí плямы. — Цѣна плыну и крему 2 к. 40 сот. — Богато похвальныхъ листóвъ. 329 6—32

МЫЛА ЛИЛІЄВЙ зъ Мекки и на веснянки. Цѣна 70 сот.

ГУТКИ цигаретовí 000 штукъ за 1 зр., поручае Ант. Мазуркевичъ, Львóвъ, Скарбкóвска 7.

ШОРСКЕ ОКО

купелѣ ставовí зъ тушами за двóрцемъ електричнои желѣзницѣ. Сама купель кр. (20 сот.); 12 білетóвъ 1 зр. (2 нор.). Купелѣ уладжені лише для христіянъ. 844 6—10

ЮСИФЪ ИВАНИЦКІЙ.

АРТИСТИЧНО-РИТОВНИЧЕ

ЗАВЕДЕНЄ

А. ЗІҐМАНА

у Львовѣ, ул. Сикстуска ч. 14

доставляе и выконуе якъ найдешевше и найстаранѣйше:

Стампілѣ металевí и каучуковí, гербы, моноґрамы, стампільні марки, станцы, таблицѣ литí и ґравіровані и проче.

Цѣнники даромъ и франко.

Замовленя зъ провінціи подагоджують ся вóдворотною почтою.

257

Ведений дотепер

Галицкимъ акційнымъ Товарист. Гандлевымъ

дѣлы:

Вуголь камѣнный, Сикавки и приборы пожарнí, Вужѣ партяні и ґумовí

обняло ново-отворене

Львóвске Бюро гандлеве

при улици Костюшка ч. 4. 221 29—39

АРТИСТИЧНО-РИТОВНИЧЕ ЗАВЕДЕНЄ

ЄВГЕНІЯ УНҐЕРА

Львóвъ. Академічна ч. 8

выконуе **НЕЧАТКИ** до лаку и фарбы, **ВЫВѢСКИ** вóдливаní и ґравованí **МОНОГРАМЫ и ГЕРБЫ** релефнó зъ золота и срѣбла, такожъ всѣ роботы, що входять въ обсягъ ритовництва. 312

ЦѢНЫ ДУЖЕ УМѢРЕНЫ

Розкладъ їзды поѣздóвъ зелѣзничихъ, важный вóдъ 1 мая 1900.

вдоли часу середно европейского [вдинѣйшого о 36 мінутъ вóдъ часу львóвского].

поєзд. приходять о годинѣ	особ. приходять о годинѣ	до Львова (головный двóрець)	поєзд. вóдходять о годинѣ	особ. вóдходять о годинѣ	зъ Львова (головный двóрець)
	12 05	Зъ Стрыя, Калуша, Бориславя (Скольского вóдъ 1/2 до 20/9)	12 40		До Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина
12 20		„ Черновець, Ицканъ, Констанцы, Букарешту	2 51		„ Ицканъ, Черновець, Станиславова, Букарешту, Констанцы
2 31		„ Кракова, Орлова, Н. Санча, Тарнова, Ясла, Ряшева, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Вѣдня		4 15	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Хирова, Самбора
	3 35	„ Пóдволочискъ, Тернополя, Грималова, Копычинець		5 45	„ Бруховичъ (вóдъ 13/9 до 16/9 що дня)
				6 25	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Бориславя
	6 10	„ Кракова, Берлина Варшавы, Вѣдня, Тарнова, Ряшева, Риманова, Синока, Перемышля		6 30	„ Пóдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродóвъ
				6 35	„ Станиславова, Пóдвысокого, Потуторъ
	6 20	„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина	8 20		„ Кракова, Вѣдня. Варшавы, Берлина, Любачева
	6 45	„ Бруховичъ (що дня вóдъ 21/9 до 16/9)		8 40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Хирова, Пшеворска, Розвадова, Стружа, Тарнова
	7 45	„ Янова			
	8 —	„ Тернополя, (Красного, Бродóвъ)		9 —	„ Скольского, Хирова, Калуша, (Лавочного вóдъ 1/2 до 13/9)
	8 05	„ Лавочного, Стрыя, Хирова, Синока, Калуша, Пешту		9 15	„ Янова
	8 15	„ Сокаля, Равы руской		9 25	„ Пóдволочискъ, Бродóвъ, Копычинець, Гусятина, Грималова, Козовои
	8 50	„ Кракова, Загóря, Лупкова, Перемышля, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Варшавы, Орлова, Тарнова		9 55	„ Черновець Станиславова, Потуторъ
	11 45	„ Ряшева (Любачева, Ярославя, Самбора, Перемышля)		10 20	„ Сокаля, Ведеця, Любачева, Равы руской
	11 55	„ Станиславова, (Керешмезе, Потуторъ, Ходорова)		1 25	„ Янова (вóдъ 1/2 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
	12 55	„ Янова			
	1 15	„ Скольского, Стрыя, Калуша, Хирова (Лавочного вóдъ 1/2 до 13/9)	1 55		„ Пóдволочискъ, (Кіева, Одесы, Бродóвъ
1 35		„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Тарнова, Ряшева, Розвадова, Пшеворска, Синока		2 15	„ Бруховичъ (вóдъ 13/9 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
			2 45		„ Черновець, Ицканъ, Станиславова, Гусятина
1 15		„ Черновець Ицканъ, Букарешту, Галацу, Ясъ, Гусятина, Станисл.	2 55		„ Кракова, Вѣдня. Вроцлава, Берлина
2 35		„ Пóдволочискъ (Кіева, Одесы) Грималова, Гусятина, Тернополя, Бродóвъ		3 05	„ Стрыя (Скольского вóдъ 1/2 до 27/9)
				5 15	„ Янова (що дня вóдъ 1/2 до 13/9)
	3 14	„ Бруховичъ (вóдъ 13/9 до 16/9, въ недѣлѣ и свята)		3 26	„ Бруховичъ (що дня вóдъ 13/9 до 16/9)
	5 40	„ Пóдволочискъ (Кіева, Одессы), Грималова, Козовои, Бродóвъ		3 30	„ Ряшева, Хирова, Перемышля, Любачева, Ярославя
	5 45	„ Кракова		6 10	„ Станиславова
	5 55	„ Черновець, Ицканъ Станиславова		6 18	„ Янова (вóдъ 1/2 до 13/9 въ будни днѣ, а вóдъ 16/9 до 30/9 що дня)
	6 00	„ Сокаля, Белзця, Любачева, Равы руской		6 30	„ Кракова, Вѣдня, Вроцлава, Берлина, Варшавы. Орлова, Тарнова
	7 24	„ Бруховичъ (вóдъ 13/9 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)		6 50	„ Лавочного, Мункача, Пешту, Хирова, Калуша
	8 28	„ Янова (вóдъ 1/2 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)		7 10	„ Тернополя, Бродóвъ
40		„ Кракова, Вѣдня. Берлина, Вроцлава, Тарнова, Любачева, Синока, Пешту, Перемышля		7 25	„ Сокаля, Равы руской
				7 46	„ Бруховичъ (вóдъ (1/2 до 16/9 въ недѣлѣ и свята)
	8 50	„ Бруховичъ (вóдъ 13/9 до 16/9)		9 12	„ Янова (вóдъ 1/2 до 16/9 въ въ недѣлѣ и свята)
	9 2-	„ Янова (вóдъ 1/2 до 13/9 що дня)		10-50	„ Черновець, Ицканъ
	9 45	„ Кракова, Вѣдня, Берлина, Вроцлава, Тарнова, Ясла, Пшеворска, Розвадова		10 40	„ Кракова, Вѣдня, Варшавы, Пшеворска, Розвадова, Ряшева, Орлова, Тарнова
	10 —	„ Черновець, Ицканъ, Букарешту, Гусятина, Потуторъ, Керешмезе		11 —	„ Пóдволочискъ, Бродóвъ, Копычинець, Грималова
	10-15	„ Лавочного, Пешту, Хирова			
	10 30	„ Пóдволочискъ, Кіева, Одесы, Бродóвъ, Копычинець			

На дворець Пóдзамче

	3 12	Зъ Пóдволочискъ, Тернополя		6 43	До Пóдволочискъ, Кіева, Одесы
	7 40	„ Тернополя		9 42	„ Пóдволочискъ
2 20		„ Пóдволочискъ, Кіева, Одесы	2 08		„ „ Кіева, Одесы
	5 17	„ „ „ „		7 33	„ Тернополя
	10 12	„ „ „ „		11 28	„ Пóдволочискъ

Зъ Пóдзамча

ЗАМѢТКА: Нóчна пора числить ся вóдъ 6 годины вечеромъ до 5 годины 59 мінутъ рана; нóчні поѣзды означені обвідками. — Бюро информаційне ц. к. зелѣзницъ державныхъ при ул. Красицкихъ ч. 5.

При закупнѣ товарóвъ просимо покликуватись на нашу часопись

Выдавець Иванъ Белей. Одѣчальный редакторъ Александеръ Борковскій. Папѣръ зъ фабр. Черлянькова. Зъ друкарнѣ Инстит. ту Ставропігійского пóдъ зарядомъ Іосифа Даниляка